WOORDENBOEK

OP DE GEDICHTEN VAN

HOMERUS

DOOR

DR. E. MEHLER,
Rector aan het Gymnasium te Zwolle.

SNEEK,
J. F. VAN DRUTEN.

VOORREDE.

Sedert men begonnen is, de groote en zekere uitkomsten van het kritisch en grammatisch onderzoek der gedichten van Homerus in den tekst op te nemen, is deze zoo van gedaante veranderd, dat de leerling bij de lektuur telkens door zijn woordenboek in den steek wordt gelaten. Nu de uitgave van v. Leeuwen en Mendes da Costa te recht op de meeste Nederl. gymnasia is ingevoerd, achtte ik den tijd gekómen uitvoering te geven aan het plan, dat door mij reeds lang was voorbereid en overwogen, om namelijk ten behoeve van onze gymnasiasten en ook van onze studenten in de letteren een Woordenboek op Homerus te vervaardigen, dat zich in hoofdzaak bij den tekst aansloot, zoo als die door de Nederlandsche uitgevers is vastgesteld. Hunne beginselen, veelal en kort na het verschijnen van het eerste deel der Ilias als radikaal gesignaleerd, hebben gaandeweg instemming gevonden, niet slechts bij hunne landgenooten, maar ook in 't buitenland, vooral bij de van schoolsche vooroordeelen volkomen vrije Engelsche philologen. Wat mij betreft, ik was, al moge de Homerische Grammatica van v. Leeuwen en Mendes nog niet een in alle bijzonderheden onfeilbaar wetboek zijn, toch aanstonds met hun streven, om eenheid en stelselmatigheid te stellen in de plaats van verwarring en willekeur, zóó ingenomen, dat ik meende een nuttig werk te verrichten, toen ik hun „Taaleigen der Homerische gedichten" in het Hoogduitsch overbracht. Ik wensch dat zij de uitgave van dit Woordenboek als een tweede hulde, aan hun verdiensten jegens Homerus gebracht, mogen beschouwen. Wel heb ik de digamma nog niet in den tekst opgenomen (wellicht had ik ook dit gedaan, als v. Leeuwen's studie over deze letter (Mnemosyne, N. S. XIX, p. 129—160) reeds het licht had gezien, toen ik

mij aan het werk begaf; ook ben ik eerst onder het werk tot de vaste overtuiging gekomen, dat de, voor een deel ook door Wackernagel en Cauer omhelsde beginselen der beide uitgevers ten opzichte van de samentrekking, zonder twijfel juist en rationeel zijn — maar toch vormt hun tekst den grondslag voor dit boek, en heb ik van de door hen voorgestelde veranderingen telkens melding gemaakt. Nadat Cobet op het voetspoor van Bentley en Bekker met stoute hand een aantal Homerische vooroordeelen had uitgeroeid, hebben onze beste Nederlandsche philologen tot de zuivering van den tekst zeer belangrijke bijdragen geleverd. Ik bedoel, terwijl Naber's *Quaestiones Homericae* tot een ander gebied der kritiek behooren, in de eerste plaats Naber en v. Herwerden in hunne na en vooral met het oog op de uitgave van v. Leeuwen en Mendes verschenen Homerica. In een voor Nederlandsche gymnasiasten en studenten bestemd boek mochten deze διορθώσεις allerminst ontbreken; ook enkele scherpzinnige opmerkingen van I. I. Hartman heb ik opgenomen, en van den rijken inhoud der geschriften van Hoogvliet en Koster een dankbaar gebruik gemaakt. Natuurlijk heb ik naast de uitgave van v. Leeuwen en Mendes de beste Duitsche edities, Bekker, La Roche, Ameis-Hentze, Nauck, Fick, Cauer, Rzach en Monro's *Iliad, book* I—XII telkens geraadpleegd, zoo als trouwens uit bijna iedere bladzijde van mijn boek kan blijken. Als hoogst nuttige hulpmiddelen bij mijn arbeid vermeld ik nog het fraaie werk van Helbig, *das Homerische Epos aus den Denkmälern erklärt* (2de druk), Monro, *Homeric Grammar* — van den onlangs verschenen 2den druk kon ik natuurlijk geen partij meer trekken — en Iebb, *Introduction to Homer*.

Mijn leiddraad bij het opstellen van dit boek was het in vele opzichten voortreffelijke: *„Vollständiges Wörterbuch über die Gedichte des Homeros und der Homeriden"* van Prof. Dr. C. Capelle, 9te Aufl. 1889. Echter volgde uit het door mij gekozen standpunt van zelf, dat ik, behalve die van zuiver realen aard, bijna geen enkel artikel onveranderd kon overnemen. Ik heb mij bepaald bij de Ilias en de Odyssee; de werken der Homeriden liggen geheel buiten den kring van hen, voor wie ik in de eerste plaats heb gewerkt. Voorts heb ik alles weggelaten, wat de leerling zelf moet weten of kan vinden, en bij de Verba vooral die vormen vermeld, die uitsluitend aan de taal van Homerus eigen zijn. Naast Capelle heb ik doorgaande het groote *Lexicon Home-*

ricum van Ebeling, den *Lexilogus Homericus* van Göbel, en de Schulwörterbücher van Autenrieth, Ebeling en Suhle geconsulteerd. Ook van den *Index Homericus* van A. Gehring (Leipzig 1891), het gewrocht van stalen vlijt en ongeloofelijke akribie, door den schrijver te recht een *opus laboriosissimum* genoemd, heb ik nog gebruik kunnen maken.

In etymologicis ben ik zoo voorzichtig mogelijk geweest. Meestal heb ik mij bepaald bij hetgeen ik afleidingen van den eersten graad zou willen noemen. Het Sanskrit is voor mij bijna een *terra incognita;* daarom heb ik etymologiën uit die taal slechts daar opgenomen, waar die zelfs den oningewijde bleken of schenen evident te zijn. Enkele malen heb ik mij verstout, raad te zoeken — en ook raad gevonden — in de Grammatica's van G. Meijer (2te Aufl. 1886) en K. Brugman (*Handbuch der kl. Altertumswissenschaft, herausg. von Dr. Iwan Müller,* Band II), hoewel ik gaarne beken, dat veel van hetgeen daarin staat, de bevatting van hem te boven gaat, die de grondige kennis mist van hetgeen den grondslag vormt en het heerschend beginsel is van de taalstudie in onze dagen. Als een soort van troost wil ik het beschouwen, dat de strenge eischen der wetenschap thans nog onvereenigbaar zijn met de behoeften der schoolpraktijk.

Bij een werk van zoo grooten omvang als dit, zijn onnauwkeurigheden ook bij de nauwlettendste zorg bijna onvermijdelijk. Hier volge de opgave van vergissingen en omissiën, die ik òf zelf reeds heb gevonden òf waarop ik door welwillende vrienden ben gewezen.

ἀγγελίης. Het artikel *ἀγγελίης* luidt juister aldus: *ἀγγελίης, ου* (*ἄγγελος*), b o d e; men twijfelt te recht aan het bestaan van dit woord; waar het in den Nom. voorkomt, is *ἀγγελίην* hersteld (m. z. v. L. en M. op *Γ,* 206); *ἀγγελίην, Δ,* 384 en *Λ,* 140 is de Accus. van *ἀγγελίη.*

ἀθρέω. Dit woord herstellen v. L. en M. met Bothe, Naber en Nauck, *Ω,* 206: *εἰ γάρ σ' ἀθρήσει καὶ ἐσόψεται* voor *αἱρήσει.* Ook Rzach leest *ἀθρήσει.*

ἀθύρω, s p e l e n, *Π,* 364, moet zijn *O,* 364.

ἀμφουδίς, ρ, 237, moet — zoo leert mij eene vriendelijke mededeeling van Prof. v. Leeuwen — gelijk Fick aanneemt, samenhangen met *οὖας;* echter is waarschijnlijk het geheele vers corrupt of onecht (*γῆν* voor *γαῖαν*).

ἀλλοειδής, ν, 194; v. Leeuwen wil het ook door mij veroordeelde *ἀλλοειδέα* in *ἀλλοῖα* veranderen.

**ἄ-τιτος moet zijn *ἄ-τιτος.

δήν. Hierover schrijft mij mijn vriend Dr. S. I. Warren: I. v. δήν vind ik het gewone „afl. onzeker, oorspr. δϝήν". Is het mogelijk, dat het oorspr. δjην was en verwant is met Lat. *diu* (van denzelfden wortel als *di-es*), Sanskr. *dy-ōk*, ook van den wortel *di?* Mij komt dat waarschijnlijker voor dan δϝήν, waarvoor ook geen ander bewijs is dan dat een voorgaande vokaal lang wordt, maar dat kan bij δjήν even goed het geval zijn.

ἔθειραι. Voor de door Hephaistos vervaardigde gouden manen aan den helmbos leze men: gouden pluimen.

ἔκτοσθε. Men voege hierbij: Dit woord is hersteld door v. L. en M. *X*, 322: τοῦ δ' ἔκτοσθ' ἄλλον μὲν ἔχε χρόα χάλκεα τεύχη voor: τοῦ δὲ καὶ ἄλλο τόσον μὲν κτέ, dat geen zin heeft.

ἔλλομαι (ϝέλλομαι). Men voege hierbij: Dit woord is hersteld door v. L. en M. *Ψ*, 122: ϝελλόμενοι πέδιοιο διὰ ῥωπήια πυκνά, in plaats van ἐλδόμεναι.

ἶσος. Hier zijn de νῆες ἐΐσαι vergeten. Wat dit epitheton beteekent, kan met zekerheid niet gezegd worden. Zelfs Helbig laat ons hier in den steek. Gewoonlijk verklaart en vertaalt men: gelijkmatig, evenredig (symmetrisch) gebouwde schepen; maar dat is toch alles behalve duidelijk en teekenend. Er zijn verscheiden andere pogingen gedaan om het woord te verklaren. Ik noem hier alleen die van Göbel, *Lexilogus Homericus* I, bl. 389 en II, bl. 414 volg., die het van den stam ϝιδ afleidt en door *conspicuus* vertaalt; νῆες ἐϝῖσαι zouden dan prachtige schepen zijn, δαὶς ἐϝίση heerlijke maaltijd, ἀσπὶς ἐϝίση schitterend schild, φρένες ἐϝῖσαι, schitterend, helder verstand. — In het artikel ἶσος voege men achter de woorden: „echter ook zonder digamma": m. z. evenwel Monro, Homeric Grammar, § 390, bl. 295.

κείω, volgens de gewone verklaring kortere (oorspronkelijke?) vorm van κεάζω, klooven. — Dit woord was vergeten.

μίγνυμι, Fut. Pass. μιγήσομαι. Hierbij moet worden opgemerkt, dat deze vorm *K*, 365 met mediale beteekenis voorkomt, ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε μιγήσεσθαι φυλάκεσσι; van L. en M. gissen: φυλάκοισι τάχα μίξεσθαι ἔμελλε.

νέεσθαι. M. z. v. L. en M. op *Φ*, 48.

πτερόν. Toen ik wat al te voorbarig mijne instemming te kennen gaf met de verleidelijke verklaring, die Dr. Hoogvliet van dit woord heeft gegeven, kende ik de gewichtige bezwaren nog niet, die Dr. Warren daarte-

gen aanvoert. Wat deze mij privatim mededeelde, dwingt mij wel te erkennen, dat die verklaring onjuist is. Alleen het fragment van Aristophon bij Athen. XIII, p. 563, is afdoende. Daar wordt van Eros gezegd:

Ὡς δὲ λίαν ἦν θρασὺς
καὶ σοβαρός, ἀποκόψαντες αὐτοῦ τὰ πτερά,
ἵνα μὴ πέτηται πρὸς τὸν οὐρανὸν πάλιν,
δεῦρ' αὐτὸν ἐφυγάδευσαν ὡς ἡμᾶς κάτω,
τὰς δὲ πτέρυγας, ἃς εἶχε, τῇ Νίκῃ φορεῖν
ἔδοσαν.

Ter loops wil ik nog een drukfout in het artikel *πτερόν* verbeteren; in de 2de kolom van bl. 440, reg. 5 staat — hoe 't mogelijk is weet ik niet — *ἠέλονται* voor *πέλονται*.

τεῖχος. Men voege hierbij: *X*, 299 lezen v. L. en M. *πύργῳ* voor *τείχει*.

ὑπεροπλίη, *ἡ*, Plur. overmoed; v. L. en M. lezen *A*, 205: *Ϝῇ ὑπεροπλίῃ τάχα κέν ποτε θυμὸν ὀλέσσῃ* voor: *ἧς ὑπεροπλίῃσι τάχ' ἄν ποτε θυμὸν ὀλέσσαι*.

Bij het einde dezer voorrede aangekomen, kwijt ik mij van den aangenamen plicht, mijn hartelijken dank te betuigen aan mijn hooggeachte ambtgenooten en vrienden, de heeren Dr. J. H. Gunning Wz. en Dr. K. B. van Wulfften Palthe, alsmede aan mijn zoon J. Mehler, candidaat in de letteren, voor de zoo trouwe hulp, die zij mij bij de correctie der proeven hebben verleend. Zij hebben niet slechts het werk van den zetter verbeterd, maar er keerde bijna geen proef van hen tot mij terug, of zij was verrijkt met de eene of andere nuttige opmerking.

Ik hoop dat mijn werk door mijne ambtgenooten vriendelijk moge worden ontvangen. Gedurende drie jaren heb ik daaraan al mijn beschikbaren tijd gewijd. De overtuiging, dat ik een nuttigen arbeid verrichtte, deed mij blijmoedig en onvermoeid *κυλίσαι τὸν πίθον*.

ZWOLLE, Juni 1892. E. MEHLER.

Door de letters *A, B* enz. worden de boeken der Ilias, door *α, β* enz. de boeken der Odyssee aangewezen. Woorden, die slechts op ééne plaats bij Homerus voorkomen, zijn kenbaar gemaakt door het daar vóór geplaatste teeken †, terwijl het teeken * woorden merkt, die alleen in de Ilias, en het teeken ** woorden, die alleen in de Odyssee voorkomen. Dat met v. L. en M. de uitgave der heeren I. van Leeuwen Iz. en M. B. Mendes da Costa wordt bedoeld, behoef ik nauwelijks te vermelden.

A.

ἀ in samenstellingen is 1) *ἀ* -privans, vóór klinkers meestal *ἀν-*, ontkent het begrip van het woord, waarmede het is samengesteld, of komt overeen met ons zonder of -loos, b. v. *ἀ-δαήμων* onkundig, *ἄν-αρχος* zonder aanvoerder, *ἀ-πείρων* grenzenloos. 2) *ἀ-* (*ἁ*) copulativum, oorspronkelijk *σα*, drukt een gemeenschap met het woord uit, waarmede het wordt samengesteld (*ἅμα*, samen), b. v. *ἄ-λοχος* (*λέχος*) bedgenoote, *ἅπας, ἀολλής, ἀ-τάλαντος, ἄ-κοιτις*. 3) *ἀ-* intensivum, het begrip, waarvoor het geplaatst wordt, versterkend, b. v. *ἀ-σπερχές* zeer heftig, *Ἄτλας* de zwaar dragende. [Sommigen nemen geen afzonderlijke intensive *ἀ* aan, maar brengen die terug tot de copulative of prothetische]. 4) *ἀ-* protheticum, slechts een voorslag, vooral bij stammen, die oorspronkelijk met een liquida of *Ϝ* begonnen, b. v. *ἄραβος, ἀλείφω, ἀμέλγω, ἀυτμή* (*ἀϜετμή*), ook voor consonantgroepen, die met *σ* beginnen, b. v. *ἄσταχυς;* ook bij muta cum liquida, b. v. *ἄφλαστον, ἀφλοισμός*.

ἆ ach! och! tusschenwerpsel tot uitdrukking van smart, ontsteltenis of verontwaardiging.

ἀ-ᾱ́ᾰτος, ον (*ἀνάατος, ἀάω* en *ἀ* priv.; de juiste vorm is eigenlijk *ἀνάαστος;* maar op de plaatsen in de Odyssee moet men *ἀνάατος* blijven lezen). 1) onschendbaar, *Στυγὸς ὕδωρ, Ξ,* 271. 2) onschadelijk, b. v. *φ,* 91.

†*ἀ-(Ϝ)ᾱγής, ές* (*Ϝάγνυμι*), onbreekbaar, sterk, *ῥόπαλον, λ,* 575.

ἄ-απτος, 2. (gewoonlijk afgeleid van *ἅπτω* en *α* privans, maar dan moest het *ἄναπτος* zijn), ongenaakbaar, niet te bedwingen, epithet. van de handen van goden en helden.

ἀάσχετος, m. z. *ἀνάσχετος*.

ἄατος, m. z. *ἆτος*.

ἀάω, Act. Aor. *ἄασ(σ)α*, Med. *ἀα(σ)σάμην*, Pass. *ἀάσθην*. De saamgetrokken vormen *ἆσε* en *ἄσατο* zijn van later oorsprong; voor het eerste lezen v. L. en M. *δαίμονος ἄασέ μ'* voor *ἆσε δὲ δαίμονος* (*λ,* 61), voor *ἄσατο T,* 95 leest Nauck *ἄασε*. Ook de vorm *ἀᾶται*, Dep. Med. c. Accus., wordt afgekeurd en is zeker onjuist; v. L. en M. lezen daarvoor *ἄασσε, T.* 91 en 129. I. Act. trans. verblinden, verbijsteren en ten gevolge daarvan, in 't ongeluk storten, b. v. *ἄασάν μ' ἕταροι*. Pass. verblind, verbijsterd worden, b. v. *Ἄτη, ἣ πρῶτον ἀάσθην*. II. Med. zich laten verblinden of verbijsteren, en ten gevolge daarvan dwaas of verkeerd handelen, b. v. *Ζεὺς ἀάσαθ'* (*ἄσατο*).

†*ἀ-βᾰκέω* (*βάζω*), versteld staan, niet herkennen, *δ,* 249.

Ἄβαντες, de Abanten, de (oudste) bewoners van Euboia, die onder Elpenor tegen Troje optrokken.

Ἀ-βαρβᾰρέη (van *βόρβορος* slijk en *ἀ* priv.?), een bronnimf, *Z,* 22.

Ἄβας, αντος, een Trojaan, zoon van

Eurydamas, wordt gedood door Diomedes, *E*, 148.

†*Ἄβιοι*, de Abiërs, een Scythisch nomadenvolk in 't Noorden van Europa, *N*, 6.

Ἄβληρος, een Trojaan, wordt gedood door Antilochos, *Z*, 32.

†*ἀ-βλής*, ῆτος (*βαλεῖν*), die nog niet geworpen, waarmede nog niet geschoten is, nieuw, *ἰόν Δ*, 117.

†*ἄ-βλητος*, ον (*βαλεῖν*), ongedeerd, (door pijlen) niet geraakt, *Δ*, 540.

ἀ-βληχρός, 3. (*ἀ* prothet.), zwak *τεῖχος*, zacht *θάνατος*, tenger, zacht, *χείρ*.

†*ἄ-βρομος*, ον (*α* intens. of copul. en *βρέμω*) luid (of samen) razend, tierend, *N*, 41.

†*ἀβροτάζω* (Coni. Aor. *ἀβροτάξομεν*), missen, *K*, 65.

†*ἄ-βροτος*, 3. = *ἄμβροτος*, onsterfelijk, goddelijk, heilig, *νύξ*, *Ξ*, 78.

Ἄβῡδος, stad aan den Hellespont, tegenover Sestos, th. Avido, *B*, 836. — *Ἀβυδόθεν*, van A., *Δ*, 500; *Ἀβυδόθι* te A., *P*, 584.

ἀγα- in samenstellingen: buitengewoon, verbazend.

ἀγάζομαι = *ἄγαμαι*.

ἀγᾰθός, 3. (samenhangend met *ἄγαμαι*, dus eigenlijk bewonderenswaardig), degelijk, sterk, machtig; goed, voortreffelijk, uitstekend, *βοήν* in het schreeuwen, in den strijd; edel, *δ*, 611, *φρένες*, verstandig, vroom, *ξ*, 421; *οὐκ ἀγ.*, vijandig, *Θ*. 360; *ἀγαθὰ φρονέων*, daar hij het toch goed, wel meende, *α*, 43; deugdzaam, *Z*, 162; *εἰς ἀγαθὸν εἰπεῖν*, ten goede spreken, raden; *βίος*, gelukkig; nuttig; als Subst. Neutr. *ἀγαθοῖσι*, *ξ*, 441 met goederen, met het goede.

Ἀγᾰ́θων, ωνος, een zoon van Priamos, *Ω*, 249.

†*ἀγαίομαι* (ep. bijvorm van *ἄγαμαι*), verontwaardigd, vertoornd zijn, *κακὰ ἔργα* over slechte daden *υ*, 16.

**Ἀγᾱ-κλέης*, κλῆος (Nauck en v. L. en M. hier en elders van Adiectiva op *-κλεής* en eigennamen op *-κλέης* Gen. *κλέεος* enz.), vader van Epeigeus, een Myrmidoon, *Π*, 571.

ἀγα-κλέης, ές, κλῆος (*-κλέεος*), (*κλέος*), zeer beroemd, roemrijk (van menschen en goden).

ἀγᾱ-κλειτός, 3. zeer beroemd, roemrijk; ook van zaken, *ἑκατόμβη*, heerlijk.

ἀγᾱ-κλῠτός, όν (*κλύω*, inclutus), zeer beroemd, roemrijk, heerlijk, van personen; van zaken alleen als epitheton van *δώματα*.

ἀγάλλομαι (stam *γαλ* met *ἀ* prothet.), Med., prijken met, trotsch zijn op, met den Dat. en het Partic., *ἵπποισι*, *τεύχεα ἔχων*; zich verheugen in, over, *νῆες ἀγαλλόμεναι Διὸς οὔρῳ*. Het Verbum komt alleen in het Praes. voor. Daarvan

ἄγαλμα, τό ατος, pronkstuk, kleinood, sieraad; alleen van zaken en prachtig versierde dieren.

ἄγᾰμαι, Dep. Med., ep. bijvorm *ἀγαίομαι*; (de overgeleverde vormen *ἀγάασθε* en *ἀγάασθαι* zijn door v. L. en M. te recht uit den tekst verwijderd) Aor. *ἠγάσατο* en *ἀγάσ(σ)ατο* (afleiding onzeker). De grondbeteekenis is: iets als gewichtig, belangrijk beschouwen, daarvandaan 1) bewonderen, *μῦθον*, verbaasd zijn, zich verwonderen, *μνηστῆρες ὑπερφιάλως ἀγάσαντο*. 2) a) jaloersch zijn op iemand, iemand iets misgunnen, met den Dativ., vooral van goden; ook *περὶ νίκης* en *τὰ μέν που μέλλον ἀγάσσεσθαι*, b) verontwaardigd zijn, *κακὰ ἔργα*; ook *τινί*. *Ἀγαίομαι* komt meestal met de tweede, *ἄγαμαι*, op eenige twijfelachtige plaatsen na, alleen met de eerste beteekenis voor.

Ἀγᾰμεμνόνεος, 3. van Agamemnon.

Ἀγᾰμεμνονίδης, αο, zoon van Agamemnon, Orestes, *α.* 30.

Ἀγᾰ-μέμνων, ονος (van *ἀγα-* en *μένω*), zoon van Atreus, kleinzoon van Pelops, koning van Mykene (*B,* 108 *πολλῇσιν νήσοισι καὶ Ἄργεϊ παντὶ ἀνάσσεν*), opperbevelhebber der Grieken voor Troje, *εὐρυκρείων, ἄναξ ἀνδρῶν, ποιμὴν λαῶν, δῖος.* Dadelijk na zijn terugkeer wordt hij door Aigisthos en zijne echtgenoote Klytaimnestra vermoord, *λ,* 409 vlg.; *α,* 300; *δ,* 91; 513—537 *ω,* 20—97.

Ἀγᾰ-μήδη (*μήδομαι*), dochter van Augeias, *Λ,* 740.

†*ἄ-γᾰμος, ον,* ongehuwd, *Γ,* 40.

**ἀγά-ννῐφος, ον* (stam *σνίφ*), met sneeuw bedekt, epithet. van den *Ὄλυμπος.*

ἀγᾰνός, 3. (*γάνυμαι*), vriendelijk, zacht, *ἔπεα, βέλεα;* welgevallig, aangenaam, *εὐχωλαί.*

ἀγᾰνο-φροσῠ́νη, ἡ, vriendelijkheid, zachtheid. Van

†*ἀγᾰνό-φρων, ονος,* vriendelijk, zacht, *Υ,* 467.

ἀγᾰπάω, met den bijvorm *ἀγαπάζω,* ook Med. *ἀγαπάζομαι:* 1) liefderijk behandelen, vriendelijk ontvangen, welkom heeten, *οὐκ ἀγαπαζόμενοι φιλέουσι ὅς κ᾽ἄλλοθεν ἔλθῃ,* vreemdelingen niet vriendelijk ontvangend, *η,* 33; *θεὸν ὧδε βροτοὺς ἀγαπάζεμεν ἄντην,* dat een god blijkbaar zoo liefderijk menschen beschermt (anderen: door zijn bezoek eert), *Ω,* 464. 2) aangenaam vinden, tevreden zijn, *οὐκ ἀγαπᾷς ὃ ἕκηλος δαίνυσαι,* zijt gij niet tevreden dat gij enz.

Ἀγᾰπ-ήνωρ, ορος, B, 609, zoon van Ankaios, den aanvoerder der Arkadiërs.

ἀγᾰπ-ήνωρ, ορος (*ἀγαπάω, ἠνορέη*), manhaftigheid, dapperheid beminnend, manhaftig, dapper.

ἀγᾰπητός, 3. (*ἀγαπάω*), bemind, *παῖς,* van een eenigen zoon.

***ἀγά-ρροος, ον* (*ῥέω*), sterk stroomend, epithet. van den Hellespont, *B,* 845 en *M,* 30.

Ἀγα-σθένης, εος (*σθένος*), zoon van Augeias, koning van Elis, vader van Polyxeinos, *B,* 624.

†*ἀγά-στονος, ον* (*στένω*), hevig bruisend, *Ἀμφιτρίτη, μ,* 97.

Ἀγά-στροφος (*στρέφω*), zoon van Paion, een Trojaan, gedood door Diomedes, *Λ,* 338, 373.

Ἀγαυή, dochter van Nereus en Doris, *Σ,* 42; Fem. van

ἀ-γαυ-ός, 3. (*ἄγαμαι*), bewonderenswaardig, edel, voortreffelijk, van personen.

ἀγγελ-ίη, ἡ (*ἄγγελος*), boodschap, tijding, *ἐμὴ ἀγγ.* tijding van mij, *πατρός,* van, over den vader; *Ζηνός,* bevel.

**ἀγγελίης, αο* (*ἄγγελος*), bode, in den Nom. en op 2 plaatsen in den Accus. (volgens Aristarchus; sommige uitgevers willen van geen Masculinum *ἀγγελίης* weten, en beschouwen het woord op alle 5 plaaatsen, waar het voorkomt, als Gen. of Acc. van *ἀγγελίη;* ten onrechte; verg. de aanteekening van v. L. en M. op *Δ,* 384).

ἀγγέλλω, Imper. *ἀγγελλόντων,* Fut. *ἀγγελέω,* Aor. *ἤγγειλε* enz., tijding geven, boodschappen, aankondigen, *οἰκόνδε νέεσθαι,* bevelen, met Acc. c. Inf. *λέξασθαι,* dat zij zich legeren; melden, verhalen, berichten, *ἐσθλά, ἔπος τινί; τινά,* tijding van iemand geven.

ἄγγελος, ὁ, ἡ (de afleiding is onzeker), bode, afgezant, bodin.

ἄγγος, εος, τό, vat, nap, voor wijn, melk enz.

ἄγε, ἄγετε (*ἄγω*), welaan dan! *ἄγε* staat ook dikwijls bij den Pluralis en is dus als 't ware tot een Partikel geworden. *Εἰ δ᾽ἄγε* (beter *εἶ᾽ ἄγε*), welaan dan!

ἀγείρω, Imper. ἀγειρόντων, Aor. ἤγειρα enz. Plusqpf. Pass. 3. Pl. ἀγηγέρατο, Aor. Pass. ἀγέρθη, Aor. Med. ἤγρετο, ἀγέροντο (v. L. ἤγροντο) enz., Inf. ἀγέρεσθαι (Cauer ἀγερέσθαι), Part. ἀγρόμενος (de afleiding is niet zeker; men denkt aan den Sanskritwortel gar, naderen, samenkomen). 1) Act. bijeenbrengen, verzamelen, λαόν, ἀγορήν; bijeenverzamelen, ἄλφιτα καὶ οἶνον; bedelen, πύρνα. 2) Pass. en Aor. Med. vergaderen, samenkomen; overdr. ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη de bezinning keerde terug, de moed keerde terug. 3) Med. voor zich bijeenverzamelen, κατὰ δῆμον.

ἀγελαῖος, 3. (ἀγέλη), tot de kudde behoorend, van de kudde, βοῦς.

Ἀγέ-λᾱος en Ἀγέ-λεως (ἄγω, λαός), 1) zoon van Phradmon, een Trojaan, die door Diomedes wordt gedood. 2) een Griek, door Hektor gedood. 3) een der vrijers van Penelope, de zoon van Damastor.

†ἀ-γέλαστος, ον (γελάω), niet om te lachen, treurig, *θ*, 307.

ἀγε-λείη, ης, ἡ (ἄγω, λεία), de buitbrengster, epithet. van Athena als godin van den oorlog; men vergel. ληῖτις.

ἀγέλη, ἡ (ἄγω), hoop, kudde, gewoonl. van runderen, met en zonder βοῶν.

†ἀγελη-δόν, Adverb., bij kudden, *Π*, 160.

ἀγέλη-φι, (oorspr. lokale) Dat. van ἀγέλη.

†ἀ-γέραστος, ον (γέρας), zonder eeregeschenk, *A*, 119.

ἀγέρωχος, ον (de afleiding is onzeker), onstuimig, vol stouten moed, trotsch, epithet. van helden.

ἄγη, ἡ (ἄγαμαι?), verbazing, bewondering, ontzetting; altoos in de uitdrukking ἄγη μ'ἔχει.

ἀγηγέραθ', m. z. ἀγείρω.

*ἀγηνορίη, ἡ, manhaftigheid, moed, overmoed. Van

ἀγ-ήνωρ, ορος (ἄγαν, ἀνήρ), zeer manhaftig; vol stoutheid, zeer moedig, meestal verbonden met θυμός; ook al te manhaftig, driest, vermetel, overmoedig.

Ἀγήνωρ, ορος, zoon van Antenor en Theano.

ἀ-γήραος, ον (de samengetrokken vormen ἀγήρως, Nom. S. en Acc. Plur., worden door v. L. en M. veroordeeld), niet oud wordend, eeuwig jong; daarom ook onvergankelijk, eeuwig, van de αἰγίς van Zeus.

ἀγητός, 3. (ἄγαμαι), bewonderenswaardig, heerlijk, in den regel verbonden met den Accus. εἶδος, heerlijk van gestalte.

ἀγῑνέω en ἀγίνω (van ἄγω, met frequentative beteekenis, en wel niet slechts in het Imperf. ἀγίνεσκον), drijven, αἶγας, geleiden, νύμφας, halen, ὕλην.

†ἀγκάζομαι, Dep. Med. (ἀγκάς), met de armen opnemen, νεκρὸν ἀπὸ χθονός, *P*, 722.

Ἀγκαῖος 1) zoon van Lykurgos en Eurynome. 2) een Aitoliër uit Pleuron.

*ἀγκᾰλίς, ίδος, ἡ (wortel ἀγκ), de arm, alleen in de uitdrukking ἐν ἀγκαλίδεσσι.

ἀγκάς, Adverb. (wortel ἀγκ), in of op de armen.

**ἄγκιστρον, τό (ἄγκος), weerhaak.

ἀγκλίνας, m. z. ἀνακλίνω.

ἀγκοίνη, ἡ (wortel ἀγκ), arm, alleen in de uitdrukking ἐν ἀγκοίνῃσι.

ἄγκος, εος (wortel ἀγκ), dal, kloof, alleen in den Accus. Plur. ἄγκεα.

ἀγ-κρεμάσασα, m. z. ἀνακρεμάννυμι.

ἀγκῦλο-μήτης, (εω) (μῆτις), met kromme zinnen, listig, Κρόνος (Nauck leest ἀγκυλόμητις, ook op de plaatsen waar de Gen. ἀγκυλομήτεω staat). Van

ἀγκῦλος (wortel ἀγκ), gebogen, krom, ἅρμα, met (van voren) gebogen bak, m. z. Helbig, das Homerische Epos aus den Denkmälern erläutert, 2de druk, bl. 142; τόξα.

*ἀγκυλό-τοξος, ον, met gekromden boog, Παίονες.

ἀγκυλο-χείλης, αο (χεῖλος), met krommen snavel, epithet. der roofvogels.

ἀγκών, ῶνος, ὁ (wortel ἀγκ), kromming van den arm, elleboog; τείχεος, Π, 702, een hoekig vooruitspringend gedeelte van den muur.

†ἀγλαΐζομαι, Inf. Fut. ἀγλαϊεῖσθαι, pronken, Κ, 331. Van

ἀγλᾰ-ΐη, ἡ (ἀγλαός), luister, schoonheid, bevalligheid, σ, 180; ἀγλαΐης ἕνεκεν, voor den pronk; in ongunstigen zin ρ, 244 ἀγλαΐας φορέειν, hoogmoedig, weelderig zijn.

Ἀγλᾰΐη, moeder van Nireus, echtgenoote van Charopos, Β, 672.

**ἀγλᾰό-καρπος, ον, met heerlijke vruchten prijkend, μηλέαι.

ἀγλᾰός, 3. (wortel γαλ met prothetische ἀ), schitterend, helder, ὕδωρ; heerlijk, voortreffelijk, luisterrijk, ἄποινα, δῶρα, ἄεθλα, εὖχος, υἱός, τέκνα. (M. z. W. Helbig, das Homerische Epos aus den Denkmälern erläutert, 2de dr. p. 241).

ἀ-γνοέω (wortel γνω), iter. Aor. ἀγνώσασκε, ψ, 95, niet kennen, niet erkennen =

ἀγνοιέω, niet herkennen; οὐκ ἀγνοιέω, ik ken, weet zeer goed; alleen in Coni. Pr. ἀγνοιῆσι, Aor. ἠγνοίησεν, Part. ἀγνοιήσασα.

**ἁγνός, 3. (wortel ἀγ, Sanskr. yag, vereeren), heilig, eerwaardig.

ἄγνῡμι (ϝαγ, daarom in den regel met ϝ, uitgez. ἦξε, waarvoor beter ἔαξε), ἄγνυτον, ἀγνυμενάων, Fut. ἄξω, Aor. ἔαξα, Imper. ἆξον, Ζ, 306, Inf. ἆξαι, Part. ἄξαντε, Aor. Pass. ἐά-γην, ἄγην, (ἐάγη Λ 559), 3 Pl. ἄγεν = ἐάγησαν, breken, verbreken, verbrijzelen, Pass. ook barsten, springen, schipbreuk lijden.

†ἀγνώς, ῶτος (γνῶναι) onbekend, ε, 79.

ἀγνώσασκε, iterat. Aor. van ἀγνοέω.

**ἄ-γνωστος, ον, onbekend, Β, 175; ν, 191, 397 onkenbaar.

ἀγξηράνῃ, m. z. ἀναξηραίνω.

†ἄ-γονος, ον, ongeboren (volgens anderen zonder nakomelingen), Γ, 40.

ἀγοράομαι, ἀγοράασθε (-εσθε) Imperf. ἠγοράασθε(-εσθε), ῥόωντο(-άοντο) Adv. ἀγορήσατο, ik spreek in de vergadering, in 't openbaar; Δ, 1 vergaderd zijn, beraadslagen.

ἀγορεύω, Imper. ἀγόρευε, Imperf. ἀγόρευες, ε, ον, Aor. ἀγόρευσα, ik spreek, zeg, deel mede, verhaal; Β, 318 ἣν ἀγ. waarvan ik spreek; Β, 788 ἀγορὰς ἀγ. hielden redevoeringen in de vergadering, beraadslaagden. Van

ἀγορή, ῆς, ἡ (ἀγείρω), vergadering (van het volk of van het leger, terwijl βουλή de vergadering der vorsten is); Plur. het spreken in de vergadering, beraadslagingen. Epitheta zijn βουληφόρος, κυδιάνειρα, πολύφημος, τετρηχυῖα; εἰδὼς ἀγοράων ervaren in den raad; ἀγορῇ νικᾷς door goeden raad; vergaderplaats ζ, 266 e. a. Daarbij

ἀγορῆ-θεν, uit de vergadering.

ἀγορήν-δε, naar de vergadering.

ἀγορητής, αο, ὁ (ἀγοράομαι), de redenaar, λιγύς, ἐσθλός.

†ἀγορητύς, ύος (ἀγορή), welsprekendheid, θ, 168.

*ἀγός, ὁ (wortel ἀγ), aanvoerder; ook te herstellen Ψ, 160 τ' ἀγοί, waar gewoonlijk gelezen wordt ταγοί.

*ἀγοστός, ὁ (afleiding en beteekenis twijfelachtig) waarschijnlijk de handpalm, alleen in de uitdrukking ἕλε

γαῖαν ἀγοστῷ, hij greep de aarde met de hand, d. i. hij viel in den strijd.

ἄγρ-αυλος, ον (ἀγρός, αὐλή), op het veld, het land levend, wonend, overnachtend, ποιμένες, βόες, πόριες kalveren in den veehof, κ, 410.

ἄγρει, ἀγρεῖτε (Imper. van ἀγρέω), (eigenlijk pak aan), kom aan, frisch aan 't werk, welaan, met daarop volg. Imper. of Infin. M. vergel. ἄγε.

**ἄγρη, ης, ἡ, vangst, jacht (van visschen en vogels).

Ἄγριος, zoon van Portheus uit Kalydon, Ξ, 117.

ἄγριος, ον, Fem. — ίη alleen ι, 119 (ἀγρός), in 't wild levend, wild, ἄγρια πάντα allerlei wild; ruw, wreed, χόλος, ἄτη, θυμός ἄγρια οἶδεν hij kent woestheid, d. i. hij is woest.

†ἀγριό-φωνος, ον (φωνή), met ruwe, woeste stem, Σίντιες, ϑ, 294.

**ἀγρό-θεν, Adv. (ἀγρός), van het land, van het veld.

ἀγροιώτης, αο, ὁ, landman; ook als Adj. op het land levend, βουκόλοι, ἀνέρες.

ἀγρόμενος, m. z. ἀγείρω.

**ἀγρόν-δε, naar het veld, naar buiten.

†ἀγρο-νόμος, ον, op het veld wonend, νύμφαι, ζ, 106.

ἀγρός, οῦ, ὁ (Indogerm. woord) akker, veld, καλός, περικαλλής, τετυγμένος; landerijen, πίονες, δ, 757; landhoeve, πολυδένδρεος; ἀγρῷ, ἐπ' ἀγροῦ, buiten.

ἀγρότερος, 3. agrestis, wild (tegenst. tam), σῦς, ἔλαφοι, ἡμίονοι; als epithet. van Artemis de buiten rondzwervende (volgens anderen van ἄγρα „de vangende, de jageres"), alleen in het waarsch. onechte vers, Φ, 471.

†ἀγρότης, αο, ὁ (ἀγρός), landman, π, 218, Plur.

†ἀγρώσσω (ἄγρη), jagen op, vangen, ἰχθῦς, ε, 53.

†ἄγρωστις, ιος, ἡ (ἀγρός), gras, -ιν, μελιηδής, ζ, 90.

ἄγυια, ἡ (ἄγω), straat, weg, pad, ook van de wegen over zee en de straten eener stad, ἐυκτιμένη.

ἄγῠρις, ιος, ἡ (ἀγορά), vergadering, menigte, schare, ἀνδρῶν, Πυλίων, νηῶν (ἄγυρις coetus, ἀγορά contio).

†ἀγυρτάζω (ἀγύρτης van ἀγείρω), bij elkaar bedelen, χρήματα, Ι, 284.

*ἀγχέ-μαχος, onjuiste vorm voor ἀγχίμαχος.

ἄγχι (wortel ἀχ, ἀγχ, verwant met ἄγχω), dicht bij, nabij; als Praepos. met den Gen.; met den Dat. Υ, 283; τ, 301, moet het waarschijnlijk van den tijd worden opgevat, zeer nabij, weldra. Compar. ἆσσον, ἀσσοτέρω, Superl. ἄγχιστα.

Ἀγχί-ἄλος, vader van Mentes, den koning der Taphiërs, α, 180; een der Phaiaken, ϑ, 112; een Griek, door Hektor gedood, Ε, 609.

*ἀγχί-ἄλος, ον (ἅλς), dicht aan zee gelegen.

†ἀγχι-βᾰθής, ές (βαθύς), dicht aan de kust diep, θάλασσα, ε, 413.

**ἀγχί̆-θεος, ον de goden nabij, op de goden gelijkend, Φαίηκες, alleen in den Plur.

*ἀγχῐ-μᾰχητής = het volgende, alleen Nom. Plur.

*ἀγχί-μᾰχος, ον (ἄγχι, μάχομαι), van nabij strijdend, d. i. dapper, altoos in den Plur., cominus pugnantes.

ἀγχί-μολος (μολεῖν), eigenl. nabij komend; gew. de Accus. van het Neutrum als Adverb., ἀγχίμολον, nabij, dicht bij; ἀγχίμολόν οἱ ἦλθε hij kwam dicht bij hem; ἐξ ἀγχιμόλοιο ἰδεῖν van nabij zien; ρ, 336, ἀγχίμολον δὲ μετ' αὐτὸν ἐδύσετο δώματ' vat men het van den tijd op, terstond na hem.

†ἀγχί-νοος, hij wiens geest altoos tegenwoordig is, schrander, scherpzinnig, ν, 332.

Ἀγχίσης, αο en εω 1) zoon van Kapys en de nimf Themis, vader van Aineias bij Aphrodite, koning in Dardanos aan den Ida. Zijn oudste dochter is Hippodameia. 2) vader van Ἐχέπωλος.

Ἀγχῑσιάδης, αο, zoon van Ἀγχίσης = 1) Aineias, *P*, 754. 2) = Echepolos *Ψ*, 296.

ἄγχιστα, m. z. ἄγχιστος.

ἀγχιστῖνος (verlengd uit ἄγχιστος), dicht op elkaar gepakt, b. v. ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον νεκροί.

ἄγχιστος, 3. Superl. van ἄγχι, de naaste, de dichtst bij zijnde, alleen als adverbiaal Neutrum, ἄγχιστον en ἄγχιστα, zeer nabij; overdr. in uitdrukkingen als ἄγχιστα αὐτῷ ἐῴκει hij geleek sprekend op hem; ἄγχιστα μάχη δέδηεν stond op het punt van te ontbranden.

ἀγχό-θι, Adv. nabij, absol. en met daarop volg. Genet. Volgens v. L. en M. is dit de juiste epische vorm, terwijl ἀγχοῦ Attisch is en overal in ἀγχόθι of ἄγχι moet worden veranderd.

ἀγχοῦ, m. z. het vorige. ἄγχω = knellen

ἄγω, Fut. ἄξω, Aor. Imper. ἄξετε, Infin. ἀξέμεν(αι), Med. ἄξοντο, ἄξεσθε, 2. ἤγαγον, -μην, Inf. -έσθαι (wortel ἀγ), voeren, brengen, leiden, βοῦν κεράων een rund aan de horens; brengen, meebrengen, halen, ἑταίρους, wegvoeren, ontvoeren, Βρισηίδα, ληιάδας γυναῖκας, wegbrengen Ἑλένην καὶ κτήματα. Overdr. ὣς ἄγε νεῖκος Ἀθήνη zoo bestuurde *A.* den strijd; κύκλον trekken, κλέος verspreiden. Het Med. voor zich wegvoeren, wegbrengen, vooral οἴκαδε of πρὸς δώματα γυναῖκα, huwen; υἱει κούρην een meisje, bruid voor zijn zoon, οἵ κέ σ᾽ἄγωνται van hen, die op den avond van de bruiloft de bruid naar het huis van den man brengen.

ἀγών, ῶνος (wortel ἀγ), vergadering, vooral van het bij een wedstrijd verzamelde volk; vergaderplaats, θεῖος, de godenzaal op den Olympus (*H*, 298 waarsch. de tempel, waar de beelden der goden verzameld zijn, volgens anderen de plaats vóór den tempel, waar het volk verzameld is); νεῶν de plaats, waar de schepen bij elkaar liggen.

†ἀ-δᾰημονίη, ἡ, onkunde; ω, 244. Van

ἀ-δᾰήμων, ον onkundig, onervaren in, μάχης, onbekend met, κακῶν, πληγῶν.

ἀ-δάκρῡτος, ον (δακρύω), zonder tranen, niet weenend, ook ὄσσε, droge oogen.

Ἀδᾰμας, αντος, zoon van den Trojaan Asios, gedood door Meriones.

†ἀ-δᾰμαστος, ον (δαμάζω), onbedwingbaar, onverbiddelijk, epith. van Hades, *I*, 158.

ἀδδέες = ἀδέες.

ἀδδηκώς, ἀδδήσειε, m. z. ἀδέω.

ἄδδην, m. z. ἄδην.

ἀ-δεής, ές (ἀδϝεής) en ἀδειής (δέος); (voor ἀδϝείης, *H*, 117, dat zeker verkeerd is, leest v. Herwerden ἀτειρής), onbevreesd, stout, onbeschaamd, κύον ἀδδεές, als scheldwoord.

ἀ-δελφεός en ἀδελφειός (de α copul. α en δελφύς), coüterinus, broeder.

ἀδευκής, ές (de afleiding is onzeker), waarsch. schandelijk, smartelijk, boos φῆμις, πότμος.

**ἄ-δέψητος, οο (δεψέω), ongelooid, βοέη.

ἀδέω (met La Roche en Cauer; v. L. en M. ϝαδέω, m. z. ἄδην), in 't Praesens niet voorkomend; alleen Opt. Aor. ἀδδήσειε en Part. Perf. ἀδδηκότες

verzadigd worden, walgen, c. Dat. μὴ ξεῖνος δείπνῳ ἀδήσειεν, καμάτῳ ἀδηκότες ἠδὲ καὶ ὕπνῳ, uitgeput. Hierbij

ἄδην en ἄδην (wort. sa-t, satis, satur), tot walgens toe, overgenoeg; overdr. en met Gen. ἄδ. ἐλάαν τινὰ πολέμοιο iemand tot vervelens toe in den oorlog ronddrijven.

†ἀ-δήρῖτος, ον (δηρίω), ongestreden, πόνος, P, 42.

ἁδινός, 3. (gewoonlijk afgeleid van ἄδην, hoewel die afleiding alles behalve zeker is), dicht op elkaar gedrongen, van zwermen van bijen of vliegen; ook μῆλ' ἁδινά; ook hevig, luid γόος; zoo ook ἁδινὸν στοναχῆσαι luid of hevig zuchten, κλαίειν, μυκᾶσθαι; van Odysseus en Telemachos λιγέως κλαῖον ἁδινώτερον ἤ τ' οἰωνοί, van de Sirenen, luid zingend; ἁδινὸν κῆρ Π, 481 en τ. 516 wordt verschillend verklaard, volgens sommigen bewogen, volgens anderen vol bloed, ook dicht, quod fibris multis constat (de laatste verklaring is wel de waarschijnlijkste).

†ἁδῖνῶς, Adverb., zwaar, luid, ἀνενείκατο, T, 314.

ἀ-δμής, ῆτος (wortel δαμ, δαμάω), ongetemd, nog nooit ingespannen, ἡμίονοι; overdr. παρθένος ongehuwd.

Ἄδμητος, zoon van Pheres, echtgenoot van Alkestis, koning v. Pherai in Thessalië.

ἄ-δμητος, ον = ἀδμής. Maar Ψ, 266 en 655 leest Naber zeker te recht ἑξετέα δμητήν voor ἑξετέ' ἀδμήτην.

†ἄδος (m.z. ἀδέω, ἄδην), verzadiging, walging, Λ. 88.

Ἀδρήστεια, stad in Mysië aan de Propontis.

Ἀδρήστη, een dienares van Helena, δ, 123.

Ἀδρηστίνη, dochter van Adrastos = Aigialeia, E, 412.

Ἄδρηστος (ion. voor Ἄδραστος), 1) zoon van Talaos, koning van Argos en Sikyon, bewerker van den tocht der Zeven tegen Thebe. 2) zoon van den ziener Merops, aanvoerder der bondgenooten van Troje uit Adrasteia. 3) Naam van een door Agamemnon en 4) van een door Patroklos gedooden Trojaan.

*ἀδροτής, ῆτος (ἁδρός), alleen in den Accus. Sing. en verbonden met ἥβη of μένος voorkomende, rijpheid, volle kracht. (De gewone lezing is ἀνδροτῆτα).

*ἄ-δῦτον, τό (δύω), het binnenste (ontoegankelijke) van het heiligdom, μέγα, πῖον.

*ἀεθλεύω, een wedstrijd ondernemen, strijden, ἐπί τινι, ter eere van iemand.

ἀέθλιον, τό, altoos in den Plur. (en daarom verandert Cauer Ψ 748 ἀέθλιον in ἀέθλια) 1) kampprijs, ἀ. ποσσὶν ἀρέσθαι, ἀνελέσθαι, φέρεσθαι. 2) = ἄεθλος wedstrijd. 3) benoodigdheden tot den strijd, wapenen, ἀέθλια καὶ φόνον ἀρχήν (anderen verklaren ook hier wedstrijd, prijsschieten).

ἄεθλον (de samengetr. vormen ἆθλον enz. zijn af te keuren; de afleiding is onzeker), kampprijs, ἔρχεσθαι μετ' ἄεθλα om kampprijzen uitgaan, d. i. naar den wedstrijd gezonden worden; wedstrijd, ἐπεντύνεσθαι ἄεθλα zich toerusten tot den wedstrijd. Ook

ἄεθλος, ὁ, wedstrijd, strijd in den oorlog, en in 't alg. moeite, inspanning, last, leed, μογεῖν, τελεῖν ἀέθλους.

*ἀεθλο-φόρος, ον (ἆθλον, φέρειν), den prijs winnend, behalend.

ἀεί, αἰεί en αἰέν (oorspr. αἰϝεί, m. verg. aevum), altoos, steeds.

ἀείδω (ἀ prothet. en wortel ϝιδ),

Fut. ἀείσομαι, Aor. ἄεισε, Imper. — ον, Inf. ἀεῖσαι, zingen, bezingen, μῆνιν, οἶτον, νόστον; overdr. van het snorren van de pees van den boog, φ, 411.

ἀ-εικείη, ἡ, mishandeling, beleediging, ἀεικείας φαίνειν, onrecht bedrijven, υ, 308.

ἀ-εικέλιος, 3. onbetamelijk, smadelijk, ἀλαωτύς, πληγή; leelijk, armoedig, πήρη, κοίτη, δίφρος. Adv. ἀεικελίως, smadelijk, ellendig.

ἀ-εικής, ές, έος (εἰκός), onbetamelijk, νόος, ἔργον, schandelijk, πότμος, λοιγός, στόνος, schamel, armoedig, ἄποινα, μισθός, akelig, leelijk, πήρη; ook ἀεικέα μερμηρίζειν, schandelijke dingen bedenken. Hiervan

ἀ-εικίζω, Fut. ἀεικιῶ, Aor. Coni. ἀεικίσσωσι, Med. Opt. ἀεικισσαίμεθα, Inf. ἀεικίσσασθαι, Pass. ἀεικισθήμεναι, mishandelen, misvormen, verminken.

ἀείρω, Imperf. ἄειρε, Aor. ἤειραν, ἄειρε, Part. ἀείρας, Med. ἀειράμενος, Pass. ἀέρθη; van αἴρω αἴροντας (v. L. ϝερύοντας), Plusqpf. ἄωρτο, Part. Aor. P. ἀερθείς, (op twee plaatsen, N, 63 en ε, 393 staat ἀρθείς, dat onjuist en gemakkelijk te verbeteren is) opheffen, optillen, in de hoogte heffen, λᾶαν; tillen uit, Ὀδυσσῆα ἐκ νηὸς ἄειραν; wegvoeren, μῆλα; Π, 678, ontvoeren; γ, 312, ἄχθος, opladen; Z, 264, μή μοι οἶνον ἄειρε breng mij geen wijn; vatten, grijpen, zwaaien, μάστιγας. — Med. nemen, halen, brengen (van het zijne) πέπλον, — zich verheffen, ἐς αἰθέρα. — Pass. κῆρες ἄερθεν, stegen omhoog; Γ, 272, μάχαιρα ἄωρτο, was opgehangen, hing. M. verg. ἄρνυμαι.

ἀ-εκαζόμενος, 3. (ἀέκων), ongaarne, met tegenzin, ook versterkt door πολλά.

†ἀ-εκήλιος (volgens v. L. en M. bedorven uit ἀϝεικελής, maar de verbetering is onzeker), schandelijk, ἔργα, Σ, 77.

ἀ-έκητι Adv. (ϝεκ.), tegen den zin, in den regel met daarop volg. Genet., Ἀργείων, θεῶν, ἐμεῖο, σέθεν.

ἀ-έκων, ουσα, ον (Att. ἄκων), onvrijwillig, tegen den zin, d. i. a) gedwongen, ἀέκοντος ἐμεῖο, tegen mijn zin; ἦ σε βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρα νῆα, δ, 646, die u met geweld tegen uw zin (dus Gen. absol.) het schip ontnam. b) onwillekeurig, zonder opzet, Π, 264. — De saamgetrokken vorm ἄκων, die alleen voorkwam in: τὼ δ᾽οὐκ ἄκοντε πετέσθην, zij vlogen niet onwillig, b. v. E, 366, is in de nieuwste uitgaven vervangen door ἀέκοντε of ἀϝέκοντε.

ἄελλα (ἄω, ἄημι, wortel ἀϝ), hevige wind, storm, wervelwind, χειμέριαι ἄελλαι winterstormen, ἄελλαι παντοίων ἀνέμων een uit verscheiden elkander ontmoetende windvlagen ontstaande wervelwind.

†ἀ-ελλής, ές (ἔλλω en ἀ copul., wortel ϝελ, m. verg. ἀολλής, dat v. L. en M. ook hier willen herstellen) dicht op elkaar gedrongen, κονίσαλος, stofwolk, Γ, 13.

*ἀ-ελλόπος (πούς), stormvoetig, snel als de wind, Ἶρις.

†ἀ-ελπής, ές (ἔλπομαι), Gen, έος, onverhoopt, onverwacht, ε, 408.

†ἀ-ελπτέω, niet hopen, wanhopen, H, 310. (v. L. en M. twijfelen aan de juistheid van dit woord).

ἀενάων, m. z. αἰενάων.

ἀέξω, eigenl. ἀϝέξω, later saamgetrokken in αὔξω, alleen in 't Praes. en Imperf., zonder Augment. I. Act. vermeerderen, doen toenemen, doen gedijen, οἶνον, doen groeien, toenemen (door den regen), υἱόν, μένος, κράτος, θυμόν, πένθος; ἔργον zegenen. II. Pass. vermeerderen, toenemen, groeien, Τηλέμαχος ἀέξετο groeide op, χόλος neemt toe, ὄφρα ἦμαρ ἀέξετο voormiddags.

†ἀ-εργίη (ἀεργός), traagheid, ω, 251.

ἀερσί-πος, Gen. ποδος (ἀείρω, πούς), de voeten opheffend, hard dravend, ἵπποι.

ἄεσα, eig. ἄϝεσα, Aor., den nacht doorbrengen (ᾱ).

†ἀεσι-φροσύνη, onbezonnenheid, onverstand, Plur. ο, 470. Van ἀεσί-φρων, ον, ονος (ἀάω, φρήν) verblind, onbezonnen, onverstandig.

ἀζᾰλέος, 3. (ἄζη), droog, dor, δρῦς, ὕλη, βοῦς, een met leer overtrokken schild, ὄρος met dor hout begroeid.

Ἀζείδης, αο, zoon van Azeus = Aktor, Β, 513.

†ἄζη (ἄζομαι), eigenl. droogte, vervolgens vuil, schimmel, σάκος πεπαλαγμένον ἄζῃ, χ, 184.

ἀζηχής, ές, έος (de afleiding is onzeker), onophoudelijk, ὀδύνη, ὀρυμαγδός, en het Neutr. ἀζηχές als Adverb. μεμακυῖαι, ὁμόκλεον, φαγεῖν.

†ἄζομαι, Pass. verdrogen, verdorren, αἴγειρος ἀζομένη, Δ, 487.

ἅζομαι (wortel ἁγ), Depon., alleen Praes. en Imperf., Imper. ἅζεο, eerbied, ontzag hebben; vooral voor de goden, τινά; met daarop volg. Infin. zich ontzien, vreezen, vereri, ξείνους ἐσθέμεναι, ook met daarop volg. μή, b. v. ἅζετο μὴ Νυκτὶ ἀποθύμια ἔρδοι.

ἀηδών, όνος (eigenl. ἀϝηδών de zangster v. ἀείδω), nachtegaal. De sage van de verandering van Aedon, de dochter van Pandareos, in dezen vogel, z. τ, 518 vlgde.

†ἀ-ηθέσσω (ἀηθής, ἦθος) ongewoon zijn, alleen Imperf. ἀήθεσσον c. Gen. Κ, 493 (v. L. en M., ἀήθεσκον).

ἄημι (eig. ἄϝημι), Inf. ἀῆναι en ἀήμεναι, Part. ἀέντες, ἀέντος, ἀέντων, Imperf. ἄη, Part. Pass. ἀήμενος, Imperf. ἄητο, — waaien, blazen, suizen, λέων ἀήμενος, aan den wind blootgesteld, overdr. δίχα δέ σφιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἄητο.

ἀήρ, Gen. ἠέρος, Dat. ἠέρι, Acc. ἠέρα (eig. ἀϝήρ), de benedenlucht, de dampkring, (m. verg. αἰθήρ), mist, nevel, wolk, ἐκάλυψε ἠέρι πολλῇ, κατὰ δ' ἠέρα πουλὺν (v. L. en M. πολλὸν), ἔχευεν. Ἀήρ prohibet, ne quis videatur, ἀχλύς prohibet ne quis videat; ἀήρ est nubes, qua dii celant heroes, ut aliorum eos oculis eripiant, ἀχλύς est caecitas quam hominum oculis incutiunt ne cernant id quod latere eos volunt, v. L., die daarom η, 41 ἠέρα δέ ϝοι leest voor ἦ ῥά ϝοι ἀχλύν.

†ἀήσυλος = αἴσυλος, misdadig, zondig, Ε. 876 (waarschijnlijk bedorven; Nauck ἀτάσθαλα, v. L. en M. ἄρ' αἴσυλα).

ἀήτης (ἄημι, dus eig. ἀϝήτης), de wind, ι, 139; het waaien, met ἀνέμοιο, Ζεφύροιο, ook in den Plur. ἀῆται ἀργαλέων ἀνέμων.

*ἄητος en αἴητος (de afleiding van het reeds door de Ouden op verschillende wijzen verklaarde woord is onzeker; v. L. en M. noemen het eerste vox dubia, het tweede vox ignota), onstuimig θάρσος, snuivend, hijgend πέλωρ.

ἀ-θᾰ́νᾰτος, 3. onsterfelijk, ook eeuwig, onvergankelijk, Β. 447, δ. 79.

ἄ-θαπτος, ον (θάπτω) onbegraven.

†ἀ-θεεί Adv., (θέος), zonder god, οὐκ ἀ. niet zonder goddelijke beschikking, σ. 353.

**ἀ-θεμίστιος, ον (θέμις), wetteloos, zonder wetten levend, onrechtvaardig, misdadig, ἀθεμίστια εἰδέναι, een misdadig leven leiden.

ἀθέμιστος, ον (θέμις) = het vorige.

ἀθερίζω (de afleiding is onzeker), minachten, verachten, versmaden, met een Accus. slechts Α. 261 en ψ. 174; altoos met een negatie.

ἀ-θέσφᾰτος, ον, eig. wat zelfs een god niet kan uitspreken, ontzaglijk,

onmetelijk, onuitsprekelijk groot of veel, oneindig, eindeloos, b. v. νύξ.

Ἀθῆναι, άων en έων, η, 80 in den Sing. Ἀθήνη, Athene, hoofdstad van Attike; ἄκρον Ἀθηνέων, het voorgebergte Sunion, γ, 278. Daarvan Ἀθηναῖος, de Athener.

Ἀθήνη, ook wel Ἀθηναίη, Athena, de lievelingsdochter van Zeus, Διὸς ἐκγεγαυῖα, de godin der bezadigde dapperheid (μεγάθυμος, λαοσσόος, ἀγελείη, ληῖτις, ἐρυσίπτολις, Παλλάς), van het schrander beleid (πολύβουλος), beschermster der steden en van alle kunsten en ambachten, waardoor de steden bloeien, β, 116, Ι, 390; zij is schoon en statig (ἐυπλόκαμος, ἠύκομος, δεινή) en heeft fonkelende oogen (γλαυκῶπις). In de Odyssee is zij de beschermster van Odysseus, in de Ilias de vijandin van Troje.

**ἀθηρη-λοιγός, ὁ, gewoonlijk, hoewel waarsch. ten onrechte, afgeleid van ἀθήρ, en verklaard verderver van de stekels aan de aren, d.i. de schop, waarmede het graan gewand wordt, ventilabrum.

ἀθλεύω, dulden; zich aftobben, Ω, 734 (v. L. en M. meenen dat de saamgetrokken vormen van jongeren oorsprong zijn) =

*ἀθλέω, dat alleen in het Partic. Aor. voorkomt.

†ἀθλητήρ, ῆρος, ep. voor ἀθλητής, kampvechter, strijder, echter niet van kampvechters van beroep, ϑ, 164.

ἆθλον, τό, ϑ, 160, en ἆθλος, ὁ, z. ἄεθλον, ἄεθλος.

ἀθλο-φόρος, z. ἀεθλοφόρος.

Ἀθόως, όω, Athos, berg op het Maked. schiereiland Akte.

ἀθρέω, alleen in den Opt., Inf. en het Part. van den Aor., ἀθρήσειε, ἀθρῆσαι en ἀθρήσας voorkomend, beschouwen, bezichtigen, zien naar, ἐς.

ἀθρόος, 3. (in sommige uitgaven ἀθρόος, bij Homerus alleen in den Plur. voorkomend) dicht op elkaar gedrongen, dicht bij elkaar, vereenigd, gezamenlijk, altegaar, vergaderd.

†ἀ-θῡμος, ον, moedeloos, ternedergeslagen, κ. 463.

ἄθυρμα, ατος, τό, speelgoed voor kinderen, ο, 416 snuisterijen, ἀθύρματα ποιεῖν, spelen, Ο, 363, bij Homerus enkel in den Plur. voorkomend. Van

†ἀθύρω, spelen, Π, 364.

αἲ γάρ met den Optat. (η, 311 en ω, 376 met den Infin.) och of! utinam.

αἴ κε(ν) = ἐάν, indien soms, in geval dat; in de hoop dat γ, 92, δ, 34; in de indirekte vraag of soms, αἴ κέ ποθι, of soms eens.

αἶα, ἡ (γαῖα?), aarde, land, πατρὶς αἶα vaderland, φυσίζοος. Daarv.

**Αἰαίη (κ, 135, λ, 70, μ, 3). 1) de Aiaiische, bijnaam van Kirke. 2) νῆσος, het eil. Aiaia, de woonplaats van Kirke, een fabelachtig eiland ver in 't Noordoosten (volgens de Romeinen het voorgebergte Circeii aan de Westkust van Italië, bij Terracina, dat vroeger een eiland was).

Αἰᾰκίδης, αο. 1) zoon van Aiakos = Peleus. 2) kleinzoon van Aiakos = Achilleus.

Αἰακός, zoon van Zeus en Aigina, koning van het eiland Aigina, vader van Telamon, Peleus en Phokos.

Αἴας, αντος, Aias, Ajax. 1) Τελαμώνιος, zoon van Telamon, koning van Salamis, de dapperste der Grieken na Achilleus, λ, 550, ω, 17, μέγας Ι, 169, Ξ, 409, πελώριος, Γ, 229. Door Odysseus in den strijd om de wapenen van Achilleus door list overwonnen, doodde hij in razernij zich zelven, en wilde zich zelfs in de onderwereld niet met Odysseus verzoenen, λ, 542 vlgde. 2) Λοκρός, de vlugge zoon van Oïleus, aanvoerder der Opuntische Lokriërs, kleiner dan de Telamoniër, maar een goed lanszwaaier, Β, 527, en vlug ter

been, *Ψ*, 759. Voor zijn honende woorden strafte Poseidon hem op den terugtocht van Troje met den dood. Ook Athena haatte hem, *δ*, 502, om de in haar tempel jegens Kassandra gepleegde misdaad.

Αἰγαί, een kleine stad op de Noordkust van Achaia, een der hoofdzetels der vereering van Poseidon.

Αἰγαίων, ωνος, een in de zee wonende reus met honderd armen; *Αἰγ.* noemden hem de menschen; bij de goden heette hij *Βριάρεως*.

αἰγᾰνέη, ἡ (*ἀίσσω*), een lichte speer, vooral voor de jacht, jachtspriet, of voor de oefening in den wedstrijd; echter ook in den oorlog gebezigd (*Π*, 691).

Αἰγεΐδης, αο zoon van Aigeus = Theseus, *Α*, 265.

αἴγειος, 3. (*αἴξ*), van geiten, *Λ*, 639, *τυρὸς αἴγ.* geitenkaas; van geitevel, *ἀσκός, κυνέη*.

αἴγειρος, ἡ, zwarte populier, epith. *λειή, μακρή, μακεδνή, ὑδατοτρεφής*.

αἴγεος, 3. van geiteleer, *ι*, 196 = *αἴγειος*.

Αἰγιᾰλεια, dochter van Adrestos, gemalin van Diomedes, *Ε*, 412 vlgde; van

Αἰγι-ᾰλός (*αἶγες* golven) 1) het door de golven bespoelde gedeelte van het land, strand, kust, oude naam voor Achaja, *Β*, 575. — Stad der Heneters in Paphlagonië, *Β*, 855. =

αἰγι-ᾰλός, ὁ, het door de branding bespoelde gedeelte der kust, *κοῖλος, πολυηχής, μέγας, εὐρύς*.

***αἰγί-βοτος, ον* (*αἶγας βόσκων*) geiten voedend; *ν*, 246 *αἰγίβοτος ἀγαθή* goede weide voor geiten.

Αἰγίλιψ, ιπος, een plaats op Ithake *Β*, 633. =

**αἰγίλιψ, ιπος* (afleid. onzeker), hoog, steil.

Αἴγῑνα, ης, eiland in de Saronische golf, *Β*, 562.

Αἴγιον, stad in Achaia, *Β*, 574.

αἰγί-οχος (*ἔχω*), de Aigis vasthoudend, dragend, epitheton van Zeus. M. z. *αἰγίς*.

αἰγίς, ἴδος, de Aigis, het duisternis, donder en bliksem verwekkende schild van Zeus, door Hephaistos vervaardigd en met 100 kwasten versierd, *Ο*, 308, Homerus stelde zich de *αἰγίς* waarschijnlijk als een geitevel voor, m. z. Roscher, Lexikon der Gr. Mythol., pag. 149, 58 en 150, 20; Gorgo was daarop afgebeeld, omgeven door Eris, Alke en Ioke. Zeus verwekte, als hij haar zwaaide, schrik en ontsteltenis; soms mocht ook Athena en een enkele maal ook Apollo zich daarvan bedienen. Zij is het symbool van onweer en storm; vand. *Ζεὺς αἰγίοχος* als opperste bestuurder (*ταμίης*) van storm en onweer.

Αἴγισθος, οιο, Aigisthos, zoon van Thyestes en Pelopia, verleidde Klytaimnestra tijdens de afwezigheid van haar echtgenoot (zijn neef) Agamemnon, en vermoordde dezen bij zijn terugkomst uit Troje *δ*, 512, *λ*. 409; hij werd vervolgens zelf door Orestes gedood, *α*, 35, *γ*, 196.

αἴγλη, ἡ, glans, helderheid, van zon en maan, *λευκή* *ζ*, 45 heldere glans. Daarvan

αἰγλή-εις, εντος, 3. schitterend, stralend, *Ὄλυμπος*.

αἰγῠπιός, ὁ, gier, *ἀγκυλοχεῖλαι, γαμψώνυχες*.

†*Αἰγύπτιος*, Aigyptios, een grijsaard op Ithake, de vader van Antiphos en Eurynomos, *β*, 15.

***Αἰγύπτιος*, 3. (in de casus, waarin de laatste lang wordt, drielettergrepig; vierlettergrepig *δ*, 385), egyptisch; *ὁ Αἰγύπτιος, ἡ -ίη*, bewoner, bewoonster van Egypte.

Αἴγυπτόν-δε, naar den Nijlstroom, naar den Aigyptos, *ξ*, 246. Van

Αἴγυπτος, de rivier Aigyptos,

dę Nijl; ἡ Αἴγυπτος, Egypte ϱ, 448.

αἰδέομαι, Imp. αἰδεῖο, Fut. αἰδέσ(σ)ομαι, Aor. ᾐδε(σ)σάμην en αἴδεσθεν = ᾐδέσθησαν, αἰδέσθητε, (voor αἰδεῖο Ω, 503 lezen v. L. en M. αἴδεσθαι δὲ θεούς), ἀιδεσθείς; van αἴδομαι Imper. αἴδεο, Imperf. αἴδετο, ontzien, eeren, vreezen τινά; met Inf. zich ontzien, zich schamen.

ἀ-ΐδ-ηλος (α priv. en st. ϝιδ, vernietigend, verderfelijk, gewelddadig, ἀνήϱ; onstuimig, ὅμιλος, Ἄϱης; vernielend πῦϱ; Adv. ἀιδήλως, afschuwelijk, Φ, 220.

Ἀΐδης, αο en Ἄιδος, -δι (α priv. en st. ϝιδ, de onzichtbare, „onzichtbaar makende"?), Hades, de beheerscher der Onderwereld, ἐνέϱοισιν ἀνάσσων, ἄναξ ἐνέϱων, Ζεὺς καταχθόνιος, zoon van Kronos en Rheia; εἰς Ἀίδαο (t. w. δόμους) naar den Hades; εἰν Ἀίδαο (t. w. δόμοις) in den Hades; ἐξ Ἀίδαο (t. w. δόμων) uit den Hades. — Epitheta: ἴφθιμος, κϱατεϱός, κλυτόπωλος, πελώϱιος, πυλάϱτης, στυγεϱός.

αἰδοῖος, 3. beschaamd, bang ϱ. 578; edel, eerwaardig, eerbiedwaardig; ο, 373 αἰδοίοισιν ἔδωκα aan waardigen, aan lieden, die het verdienden. — Adv. αἰδοίως eervol, τ, 243. — Comp. αἰδοιότεϱος, λ, 360. — (Τὰ) αἰδοῖα, ων, de schaamdeelen, Ν, 568.

αἴδομαι, z. αἰδέομκι.

Ἀιδός-δε naar den Hades.

**ἀ-ϊδϱείη, ἡ (v. L. en M. ἀιδϱιίη), onwetendheid. Van

ἄ-ϊδϱις, ιος (bij den st. ϝιδ), onwetend, onbekend met, χώϱου.

Ἀιδωνεύς, ῆος = Ἀίδης.

αἰδώς, όος, (οῦς) τό (v. L. en M. en Nauck houden αἰδόος, αἰδόι, αἰδόα voor de echt Hom. vormen; Cauer stemt hierin slechts gedeeltelijk toe) ἡ 1) schaamte, αἰδόα θέσθ' ἐνὶ θυμῷ gunt de schaamte een plaats in uw hart; achting, eerbied, van jongeren tegenover ouderen, van minderen tegenover meerderen; ook verlegenheid, γ, 14, ϱ, 347; αἰδὼς ἐστι men moet zich ontzien, het voegt niet. 2) schande, αἰδώς, Ἀϱγεῖοι het is een schande, Argiven; de schaamdeelen, Β, 262, Χ, 75.

αἰεί, αἰέν, z. ἀεί altoos.

αἰει-γενέτης, αο (γενέσθαι), eeuwig, epith. der goden, alleen voorkomende in de vers-uitgangen θεῶν αἰειγενετάων en θεοῖς αἰειγενέτῃσιν.

αἰέν, z. ἀιεί.

†αἰε-νάων, steeds vloeiend, nooit opdrogend, ν, 109.

αἰετός, ὁ (st. ἀϝ, ἄημι), de adelaar; epitheta αἴθων, μοϱφνός, θηϱητήϱ, ἀγκυλοχείλης, ὑψιπετής, -ήεις, τελειότατος πετεηνῶν, Διὸς ταχὺς ἄγγελος.

ἀ-ίζηλος (uit ἀίδηλος, ἀίδjηλος van st. ϝιδ?) onzichtbaar, Β, 318, τὸν μὲν ἀίζηλον θῆκεν θεός, ὅς πεϱ ἔφηνεν de god, die haar (de slang) had doen verschijnen, deed haar ook weer verdwijnen, m. verg. Cic. de Div. *II*, 30: qui luci ediderat genitor Saturnius idem abdidit. M. z. de aant. van v. L. en M. op Β, 318.

αἰζηός, αἰζήιος, ον, krachtig, ἀνήϱ; als Subst. man, jongeling, θαλεϱός, ἀϱηίθοος, θαλέθων, κϱατεϱός.

Αἰήτης, ᾱο, zoon van Helios en Perse, broeder van Kirke, vader van Medeia, de listige koning van Aia; κ, 137, μ, 70.

αἴητος, ον = ἄητος, Σ, 410.

αἰθαλόεις, 3. (αἴθαλος, walm, verv. roet, van αἴθω) door den rook zwart geworden, roeterig, μέγαϱον, μέλαθϱον (m. z. Helbig, das Hom. Epos aus den Denkmälern erklärt, 2de druk, bl. 47); κόνις zwarte stof, Σ, 33, ω, 316, in tegenstelling van κεφαλῆς πολιῆς.

αἴθε, 1) met den Optat. och of! 2) met ὤφελον en den Inf., van een wensch, die niet meer kan vervuld

worden. 3) in zinnen, die een wensch uitdrukken, bij welke een andere zin zich aansluit, die door de vervulling van den wensch bepaald wordt, b. v. *Π*, 722 *αἴθ', ὅσον ἥσσων εἰμί, τόσον σέο φέρτερος εἴην. τῷ κε κτέ.*

Αἴθη, naam van een merrie van Agamemnon, waarsch. van de rossige kleur.

αἰθήρ, έρος, ἡ (Att. ὁ, st. *αἰθ, αἴθω*), aether, hoogere, zuivere lucht; het gedeelte van den hemel, dat zich onmiddellijk boven de wolken bevindt; ook de woonplaats der goden, daar de Olympos met zijne toppen zich tot in den aether uitstrekt (volgens sommigen is *Π*, 366 *αἰθήρ* = *αἴθρη* en heeft *ἐκ* daar temporale beteekenis).

Αἴθικες, οἱ, een volk in Thessalië aan den Pindos, *Β*, 744.

Αἰθίοπες, ων, οἱ (*Α*, 423 *Αἰθιοπῆας* van *Αἰθιοπεύς*), Aithiopiërs (van *αἴθω*, de verbranden, donkerkleurigen, mooren); de eenen woonden *δυσομένου Ὑπερίονος*, de anderen *ἀνιόντος;* zij waren *ἔσχατοι ἀνδρῶν, τηλόθ' ἐόντες* en de lievelingen der goden, *ἀμύμονες*.

αἰθόμενος, 3. Part. Pr. Pass. van *αἴθω*, aansteken, dus brandend, *πῦρ, δαλός, λαμπτῆρες; ἄστυ, ἱερά*.

αἴθουσα, ἡ (*αἴθω*), door de zon verlichte en verwarmde gaanderij. Plur. *ϑ*, 57, *Ζ*, 243, omdat er zich eene aan den voorkant van het huis bevond vóór den ingang in het mannenvertrek, en eene tegenover deze aan den binnenkant van de *αὐλή, αἴθουσα αὐλῆς*, de gewone slaapplaats voor gasten, *ξεστή, ἐρίγδουπος*.

Αἴθρη, d. van Pittheus, echtgen. van Aigeus, moeder van Theseus, *Γ*, 144. =

αἴθρη, ἡ (*αἴθω*, m. verg. *αἰθήρ*), heldere, zuivere lucht, *ἀνέφελος*.

†*αἰθρη-γενέτης, ε*, 296, en

**αἰθρη-γενής, έος*, in den aether geboren, epitheton van Boreas, *Ο*, 171, *Τ*, 358 (v. L. en M. vermoeden dat *αἰθρηγενέτης* de eenig juiste vorm is).

†*αἶθρος, ὁ*, de morgenkoude, vorst, *ξ*, 318.

***αἴθυια, ἡ*, waterhoen, volgens anderen duiker of meeuw, *ε*, (337), 353.

αἴθων, ωνος (*αἴθω*), brandend; vandaar 1) schitterend, fonkelend, van de bijl, van erts; 2) roodbruin (fulvus), *λέων, ἵπποι, βόες, ταῦρος, αἰετός*.

Αἴθων, ωνος, 1) aldus noemde zich Odysseus, toen hij door Penelope nog niet herkend was, *τ*, 183. 2) naam van een paard van Hektor, *Θ*, 185.

†*ἀική, ἡ* (*ἀίσσω*) aandrang, vaart, alleen *Ο*, 709 *τόξων ἀικαί* (— — —).

†*ἀικῶς* = *ἀεικῶς*, schandelijk, *Χ*, 336.

αἷμα, τό, 1) bloed. *λιαρόν, παχύ, πορφύρεον, φοίνιον, κελαινόν, μέλαν*. 2) het vergieten van bloed, moord, verb. met *ἀνδροκτασίη, κυδοιμός, φόνος*. 3) bloed, afkomst, *εἶναι αἵματος ἀγαθοῖο*.

***αἱμᾰσιή, ἡ*, doornstruik, doornhaag, *σ*, 359 en *ω*, 224, Plur.

αἱματόεις, 3. (*αἷμα*), bloedig; *ἤματα* waarop bloed wordt vergoten.

Αἱμονίδης, αο, de zoon van Haimon = Maion, *Δ*, 394.

Αἱμονίδης, αο, de zoon van Aimon = Laërkes, *Ρ*, 467.

†*αἱμο-φόρυκτος, ον* (*φορύσσω*), bloedig, *κρέα*, rauw, *υ*, 348.

†*αἱμῠλιος, ον*, dringend (vleiend), *λόγοισι, α*, 56.

Αἵμων, ονος 1) een held uit Pylos, *Δ*, 296. 2) de vader van Maion =

†*αἵμων, ονος*, kundig, bedreven, *ϑήρης, Ε*, 49.

†*αἰν-αρέτης, αο*, alleen *Π*, 31 in den Voc. *αἰναρέτη*, dapper tot onheil, volgens den Scholiast *εἰς αἰνὸν χρώμενε τῇ ἀρετῇ*, volgens Aristarchos *ἐπὶ κακῷ τὴν ἀρετὴν ἔχων;* m. vergel. echter v. L. en M. op deze plaats.

Αἰνείας, αο (*E*, 534 — ειω, Nauck *Αἰνείεω*, v. L. en M. *Αἰνεία'*), de zoon van Anchises en Aphrodite, een nakomeling van Tros; hoewel na Hektor de dapperste held der Trojanen, neemt hij slechts weinig deel aan den oorlog, daar hij door Priamos niet naar verdienste geëerd wordt.

αἰνέω (*αἶνος*), Fut. *αἰνήσω*, Aor. *ᾔνησα*, prijzen, roemen; goedkeuren *κακὰ ἔργα*; toestemmen.

αἰνίζομαι, prijzen, roemen, *τινά*, *N*, 374 en *ϑ*, 487.

Αἶνιος, een Paioniër, dien Achilles doodt, *Φ*, 210.

Αἰνό-ϑεν, m. z. *Αἶνος*.

†*αἰνό-ϑεν*, d. i. *ἐκ τοῦ αἰνοῦ*; alleen *H*, 97, in de uitdrukking *αἰνόϑεν αἰνῶς*, als omschrijving van den Superlativus, *λώβη τάδε γ' ἔσσεται αἰνόϑεν αἰνῶς*, dit zal een allerverschrikkelijkste schande zijn.

αἰνό-μορος, ον, ongelukkig, tot ongeluk geboren.

†*αἰνο-πᾰϑής*, ές (*αἰνός, παϑεῖν*), verschrikkelijke dingen duldend, rampzalig, *σ*, 201.

αἶνος, ὁ, lofspraak, roemend verhaal.

Αἶνος, stad in Thrakië aan den mond van den Hebros; daarv. het Adverb. *Αἰνόϑεν*, van Ainos, *Δ*, 520.

αἰνός, 3. (de afleiding is onzeker), verschrikkelijk, ontzettend, vreeselijk, geducht, gruwelijk, geheel als *δεινός*, van personen, *αἰνότατε Κρονίδη*; van toestanden *φύλοπις, κάματος, μόρος, κακόν, νεκάδες*, afzichtelijke hoopen van lijken; *αἰνά* dikwijls als Substantivum, *αἰνὰ παϑεῖν*.

†*αἴνῠμαι*, alleen Praes. en Imperf., nemen, wegnemen, grijpen, *τεύχε' ἀπ' ὤμων*; met den Gen. *τυρῶν*, van de kazen.

αἰνῶς, Adv. verschrikkelijk, *τείρεσϑαι*; evenals bij ons in de volkstaal voor verbazend, buitengewoon, *φιλεῖν, ἐοικέναι, δεδιέναι* enz.; *αἰνῶς κακὰ εἵματα*, *ρ*, 24.

αἴξ, *αἰγός*, ὁ, ἡ (gewoonl. afgel. van *ἀίσσω*, anderen van het Sanskr. agas), geit, bok, *ἄγριος, ἴξαλος, ὀρεσκῷος, ἰονϑάς*; *τόξον αἰγός*· van hoorns van een geit.

ἀίξασκε, m. z. *ἀίσσω*.

Αἰολίδης, αο, ὁ, z. van Aiolos: *λ*, 237, Kretheus, *Z*, 154, Sisyphos.

Αἰολίη, *νῆσος*, ἡ, het Aiolisch eiland, de woonplaats van Aiolos den Hippotade, den *ταμίης ἀνέμων*.

†*αἰόλλω* (*αἰόλος*) snel heen en weer bewegen, wenden *γαστέρα*, *υ*, 27.

**αἰολο-ϑώρηξ*, κος, met schitterend pantser.

†*αἰολο-μίτρης* (*μίτρα*), met een bonten, rijk versierden lijfgordel, *E*, 707.

†*αἰολό-πωλος*, ον, met vlugge paarden, *Γ*, 185.

Αἴολος, οιο, 1) Aiolos, de z. van Hippotas en Melanippe, beheerscher der winden. 2) de z. van Hellen en de nimf Orseïs, de v. van Sisyphos, Kretheus e. a.

αἰόλος, 3. 1) eigenl. zich snel bewegend en draaiend, beweeglijk, vlug, *πόδας αἰόλος ἵππος*, *T*, 404, en zoo ook wel *ὄφις* de kronkelende slang; *σφῆκες μέσον αἰόλοι* wespen met een in het midden beweeglijk lichaam (volgens een scholiast *τὸ μέσον εὐκίνητοι διὰ τὴν ἐντομήν*); *αἰόλαι εὐλαι* de wemelende maden. 2) schitterend, ten gevolge van den invloed der snelle beweging op het oog, *τεύχεα, σάκος*.

Αἴπεια, Aipeia, stad in Messenië, *I*, 156, 294.

αἰπεινός, 3. (*αἶπος*), hoog, steil.

†*αἰπήεις*, 3. rijk aan hoogten, door hoogten of bergen omgeven, *Φ*, 87 (een woord, dat onjuist gevormd en waarvan de verklaring on-

zeker is; Nauck, vermoedt ἠνεμόεσσαν).

αἰπόλιον, τό (*αἰπόλος*) kudde van geiten; ook *αἰπ αἰγῶν.*

αἰπόλος,ὁ (gewoonl., hoewel ten onrechte, afgel. van *αἴξ* en w. *πελ,* volgens anderen uit *ἀϝιπόλος*, dus eig. schaapherder), geitenhoedend, *ἀνήρ;* als Subst. de geitenhoeder, gew. verbonden met *αἰγῶν.*

αἰπός, 3. bijvorm van *αἰπύς*, steil, *πόλις; ῥέεθρα* steil naar beneden stortend; (*Θ,* 369 en *Φ,* 9 vermoedt Nauck *αἰνά* voor *αἰπά*).

Αἰπύ, Aipy, stad in 't gebied van Nestor; eigenl. Neutr. van

αἰπύς, 3. steil, zich steil in de hoogte verheffend, hoog, van gebergten of van op bergtoppen gelegen of door hooge muren omgeven steden, *ὄρος, πέτρη, κολώνη, Ὄλυμπος, Ἴλιον* enz.; *βρόχος* een uit de hoogte neerhangende strop; verv. van toestanden, waarin men eensklaps en onverwacht geraakt, plotseling, snel, *αἰπὺς ὄλεθρος;* zoo ook *φόνος, χόλος, πόνος,* en *N,* 317 *αἰπύ οἱ ἐσσεῖται* het zal lastig voor hem worden.

αἱρέω, Imperf. altoos met het Augment, Fut. *αἱρήσω,* Aor. 2. *εἷλον* en *ἕλον,* Infin. *ἑλεῖν* en *ἑλέειν,* Iterat. *ἕλεσκον;* Med. *αἱρέομαι,* Aor. 2. *εἱλόμην* en *ἑλόμην.* 1) Act. nemen, vatten, grijpen, *κόμης* bij het haar, *χειρός* bij de hand, *χερσί* met de handen; *χερσὶν ἐπὶ μάστακα* met de handen over den mond vatten, d. i. den mond dicht houden; *προτί οἱ* omhelzen; *ρ,* 58, *εἵματα,* kleeren aandoen; *ϑ,* 330, achterhalen; verwerven, *κῦδος;* dooden; *πόλις, νῆας,* innemen, wegnemen, *δουρί, ἔγχει;* vangen, *δελφῖνας,* enkele malen ook gevangen nemen, b. v. *Φ,* 102. 2) Med. voor zich nemen, kiezen: nuttigen, *δόρπον, δεῖπνον,* genieten *ὕπνου δῶρον,* verkrijgen *νόστιμον ἦμαρ, πεῖραρ.* — *δ,* 746, *ἕλετο ὅρκον ἐμεῖο* hij nam mij deneed af; *γέρας* ontnemen, ontrooven.

†*Ἄ-ϊρος* (*α* priv. en *Ἶρος*), Niet-Iros, die weldra niet meer Iros zal zijn, *σ,* 73.

αἴρω, m. z. *ἀείρω.*

Ἄϊς, m. z. *Ἀΐδης.*

αἶσα, I, als Appellat. 1) het toebedeelde, vand. a) het aandeel, *ληΐδος;* overdr. *ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα* er bestaat nog hoop, b) het toebedeelde (gelukkige of ongelukkige) levenslot, lot, noodlot; *κακῇ αἴσῃ τόξα ἑλόμην* tot mijn ongeluk; *Διὸς αἶσα* het door Zeus beschikte lot; *ὑπὲρ αἶσαν* boven, d. i. in strijd met het noodlot; *A,* 416 levensduur. 2) het toekomende, behoorlijke, recht en billijkheid *κατ' αἶσαν οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν* behoorlijk en niet onbehoorlijk. II, als persoon, *Αἶσα,* het besturend noodlot, even als *Μοῖρα* (op twee plaatsen *Y,* 127, *η,* 197, maar de eerste wordt voor onecht gehouden, m. z. v. L. en M. op die plaats, en op de tweede kan het woord evengoed als Appellativum worden opgevat).

Αἴσηπος, 1) een rivier in Klein-Mysië. 2) een Trojaan, de zoon van Bukolion, *Z,* 21.

**ἀΐσϑω* (verw. met *ἄημι*), uitblazen, *ϑυμόν.*

αἴσιμος, 3. (*αἶσα*), door het noodlot bepaald, *ἦμαρ* sterfdag; gepast, betamelijk, *αἴσιμα τίνειν, εἰδέναι, παρειπεῖν, μυϑήσασϑαι, Y,* 202 en 433, waar Düntzer dit woord hersteld heeft voor *αἴσυλα;* wat recht is, *αἴσιμα εἰδώς* rechtvaardig van aard; *πίνειν* behoorlijk, met mate; *ταῦτα αἴσιμα εἶπες* dat hebt gij bij den rechten naam, terecht aldus genoemd; *αἰσίμη φρένας* verstandig.

†*αἴσιος,* 3. (*αἶσα*), door een gunstige lotsbeschikking gezonden, gunstig, *ὁδοιπόρος, Ω,* 376.

ἀΐσσω (afleid. onzeker), Imperf. *ἤισ-*

σον, Aor. ἦιξα, ἀῖξαι, Iterat. ἀίξασκε, Med. Inf. ἀίξασθαι, Pass. ἀίχθην, ἀιχθήτην, ἀιχθῆναι. 1) Act. zich snel bewegen, ijlen, stormen, zich in de hoogte verheffen a) van levende wezens, βῆ ἀίξασα, ἀίξαντε πετέσθην; dikwijls met vijandelijke beteekenis, er op losstormen, ἔγχεϊ, φασγάνῳ, ἵπποις; zich wegspoeden, ἀπό τινος; rondwaren, τοὶ δὲ σκιαὶ ἀίσσουσιν; van dieren, ἵπποι ἦιξαν, spoedden zich, van vogels, πρὸς οὐρανόν, vliegen, zweven. b) van levenlooze voorwerpen, μελίη, vliegen, καπνός, opstijgen, νόος ἀνερὸς van het vlugge denken. 2) Med. en Pass. met dezelfde beteekenissen als het Activum, χαῖται ἀμφ' ὤμοις ἀίσσονται, fladderen, ἡνία ἐκ χειρῶν ἠίχθησαν, ontschoten aan de handen [ᾰ, echter ᾱ in ὑπαΐξει, Φ, 126, trouwens een zeer onzekere lezing, z. de aanteekening van v. L. en M., en ῑ in den Inf. Aor. ἐπαῖξαι].

ἄ-ιστος, ον (ϝιδ, ἰδεῖν), ongezien, door niemand meer gezien, spoorloos verdwenen. Daarv.

ἀ-ιστόω, onzichtbaar maken, doen verdwijnen, vernietigen; ἀιστώθησαν, zij werden onzichtbaar, verdwenen.

Αἰσυήτης 1) v. van Antenor, een Trojaan. 2) v. van Alkathoos.

†αἰσυλο-εργός, misdadig, Ε, 403 (anderen lezen ὀβριμοεργός; het vers wordt voor onecht gehouden; m. z. v. L. en M.).

αἴσυλος, 3. (de afleiding is onzeker), misdadig, ῥέζειν. M. z. αἴσιμος.

Αἰσύμη-θεν, uit Aisyme, een st. in Thracië.

†αἰσυ-μνητήρ, ῆρος (αἰσο-μνή-της die zorgt dat ieder het zijne krijgt?) heerscher, κοῦρος αἰσ. Ω, 347 =

†αἰσυ-μνήτης, αο, kampvechter, keurmeester, ϑ, 258.

Αἴσυμνος, een Griek, Λ, 303.

αἶσχος, τό, schande, καὶ λώβη; Plur. αἴσχεα, lastertaal; schandelijke daad, α, 229. Daarv.

αἰσχρός, 3. Comp. αἰσχίων, Superl. αἴσχιστος, Adv. αἰσχρῶς, schandelijk, αἰσχρὰ ἔπεα, scheldwoorden; leelijk Β, 216.

αἰσχύνω, leelijk maken, misvormen, πρόσωπον, κόμην; beschimpen, schenden, onteeren, γένος, λέχος; lasteren, smalen, β, 86. — Med. zich schamen, zich ontzien.

Αἴσων, ονος, zoon van Kretheus en Tyro, v. van Iason, koning te Iolkos in Thessalië.

αἰτέω, Imperf. ᾔτεον, Fut. αἰτήσω, Part. Aor. αἰτήσασα, begeeren, vorderen, eischen, τινά τι, iets van iemand, τινί τι, iets voor iemand.

αἰτιάομαι (αἴτιος), Dep. Med., beschuldigen, aanklagen.

**αἰτίζω, frequentative vorm van αἰτέω, dringend bidden, bedelen, τί, om iets, τινάς, bedelend rondgaan.

αἴτιος, 3. schuldig; οὔ τί μοι αἴτιοί εἰσι, zij hebben tegenover mij geen schuld, hun wijt ik het niet.

Αἰτώλιος, 3. Aitolisch.

Αἰτωλός, ὁ, Aitoliër, bewoner van Aitolië in Hellas.

†αἰχμάζω, Fut. αἰχμάσ(σ)ουσι, de lans zwaaien, αἰχμάς, Δ, 324. Van

*αἰχμή, ἡ (afleiding onzeker, w. ἀκ, ἀίσσω?) de punt der lans, lans, speer, χαλκείη, ἀλεγεινή, εὐήκης.

αἰχμητής en αἰχμητά, ὁ, lanszwaaier, tot aanwijzing van een dapper krijgsman; ook als Adiect. de lans zwaaiend, dapper.

αἰψηρός, 3. snel, αἰψηρὸς κόρος γόοιο het verdriet verveelt spoedig; λῦσεν ἀγορὴν αἰψηρήν, hij sloot de vergadering, die snel uit elkander ging.

ἀίω (w. ἀϝ vernemen), alleen in 't Praes. en Imperf., zonder Augment, waarnemen, merken, hooren, φθογ-

γῆς, ὄπα; voelen, πληγῆς; οὐκ ἀΐεις; hebt gij niet gehoord, opgemerkt, weet ge niet?

ἀΐω (ἄϝημι), uitademen, alleen *O*, 252; maar in plaats van ἄιον moet daar (volg. v. Herwerden) ἄισθον, staan.

αἰών, ῶνος, ὁ (*X*, 58, ἡ) (st. ἀϝ, αἰϝών, aevum), levensduur, leven, γλυκύς, φίλη.

ἀκάκητα, ὁ, de zegen brengende, de redder, epith. van Hermes, *Π*, 185, *ω*, 10.

ἀκαλα-ρρείτης (ἀκαλός, verw. met ἦκα, ἀκήν en ῥέω), kalm, rustig stroomend, epith. v. Ὠκεανός.

**ἀ-κάμας, αντος* (κάμνω), onvermoeid, rusteloos.

Ἀκάμας, αντος, 1) z. van Antenor en Theano, aanvoerder de Dardaners, gedood door Meriones, *B*, 823 e. a. 2) z. van Eüssoros, aanvoerder der Thrakiërs, gedood door Aias, den z. van Telamon.

ἀκάμᾰτος = ἀκάμας, epithet. van het vuur.

Ἄκαστος, kon. van Dulichion, *ξ*, 336.

ἀκᾰχίζω (w. ἀχ), Aor. ἀκάχησε, ἀκάχοντο, ἀκαχοίμην, Perf. ἀκάχημαι, 3. Plur. ἀκηχέδαται, Inf. ἀκαχῆσθαι, Part. ἀκαχήμενος (juister ἀκαχημένος), ἀκηχεμένη, Plusqpf. 3. Plur. ἀκαχείατο (juister ἀκαχήατο) 1) Act. bedroefd maken, krenken. 2) Med. bedroefd zijn, treuren, ἦτορ in 't hart, ἵππων om de paarden, θανόντι om den gestorvene, om hem, als hij gestorven was, μοι, om mij.

ἀκαχμένος, 3. (eig. Part. Perf. Pass. van den stam ἀκ) gepunt, scherp, ἀκαχμ. ὀξέϊ χαλκῷ met scherpe ijzeren punt.

ἀκέομαι, Imperf. ἀκέοντο, Aor. ἠκέσατο, Imper. ἄκεσσαι, ἀκέσασθε (ἀκεσjομαι, st. ἀκες), heelen, ἕλκεα; herstellen, νῆας; stillen, δίψαν; herstellen, weer goed maken, ἀκεώμεσθα θᾶσσον.

†*ἀ-κερσε-κόμης,* met ongeschoren haar, met lange haren, epith. van Apollon, *Υ*, 39.

†*ἄκεσμα, τος, τό* (ἀκέομαι), in den Plur., geneesmiddel, *O*, 394.

Ἀκεσσᾰμενός, οιο, koning in Thrakië, v. van Periboie, *Φ*, 142.

†*ἀκεστός,* 3. (ἀκέομαι), heelbaar, buigzaam, voor verbetering vatbaar, φρένες ἐσθλῶν, *N*, 115.

ἀκέων, meestal als Adverb., maar ook als Adiect., Fem. ἀκέουσα, Acc. Masc. ἀκέοντα, Dual. ἀκέοντε, zwijgend, stil.

**ἀ-κήδεστος, ον* (κηδέω), onbegraven, *Z*, 60; Adverb. ἀκηδέστως, onbarmhartig, meedoogenloos.

**ἀ-κηδέω,* Aor. 1. ἀκήδεσα, verwaarloozen, c. Gen., *Ξ*, 427, *Ψ*, 70 (v. L. en M. herstellen op beide plaatsen met Nauck ἀκήδεεν).

ἀ-κηδής, ές (κῆδος), zonder zorg 1) pass. veronachtzaamd, εἵματα, ἔντεα; voor wien geen zorg wordt gedragen ξεῖνος; onbegraven, σώματα. 2) act. vrij van, zonder zorgen, θεοί; onbekommerd, zorgeloos, *ρ*, 319.

†*ἀ-κήλητος, ον* (κηλέω), onverbiddelijk, νόος, *κ*, 329.

ἄκημα, andere lezing voor ἄκεσμα.

ἀκήν, Adverb. stil, zwijgend, ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ, zij waren stil en zwegen.

†*ἀκηράσιος, ον* (afleiding onzeker), bijv. van ἀκήρατος, ongeschonden, ongedeerd; onvermengd, zuiver, οἶνος, ι, ιος =

ἀκήρατος, ongeschonden, κλῆρος, zuiver, ὕδωρ.

**1. *ἀ-κήριος* (κῆρ) onbeschadigd, ongedeerd.

*2. *ἀ-κήριος* (κῆρ), zonder hart, d. i. dood; overdr. zonder moed, laf.,

ἀκηχέδαται, ἀκηχέαται, z. ἀκαχίζω.

***ἀ-κιδνότερος,* Compar. van ἀκιδ-

νος (afl. onzeker), zwak, onaanzienlijk, εἶδος.

ἄ-κῑκυς, υος, krachteloos, zwak.

†ἀ-κῐχητος, ον (κιχάνω), onbereikbaar, P, 75.

ἄ-κλαυτος, ον (κλαίω), 1) pass. onbeweend, van een doode. 2) act. zonder tranen te vergieten.

ἀ-κλεής, ές, Nom. Pl. ἀκληεῖς (κλεέες), Acc. Sing. ἀκλέα voor ἀκλεέα, δ, 728 (Nauck te recht ἀκλεέ'), Adv. ἀκλειῶς (juister ἀκλεέως) (κλέος), zonder roem, roemloos.

†ἄ-κληρος, ον, zonder aandeel, arm, λ, 490.

†ἀκμή (w. ἀκ), punt, snede, ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς ἵσταται, iets hangt aan een haar, is de beslissing nabij, K, 173.

*ἄκμηνος, ον (afl. onzeker), nuchter, hongerig, niet versterkt door, zonder, σίτοιο, πόσιος.

†ἀκμηνός (ἀκμή), volwassen, krachtig, θάμνος, ψ, 191.

*ἀ-κμής, ῆτος (καμ, κάμνω), onvermoeid.

ἀκμό-θετον, τό (θεῖναι), onderstel van het aanbeeld. Van

ἄκμων, ονος, ὁ (Sanskr. açman, steen?) aanbeeld.

†ἄκνηστις, ιος, ἡ (verw. met ἄκανθα?) ruggegraat.

ἀ-κοίτης, αο, ὁ (ἀ copul. en κοίτη) legergenoot, echtgenoot.

ἄ-κοιτις, ἡ, Femin. bij het vorafg., echtgenoote.

†ἄκολος, ὁ (afl. onzeker) een bete, een brok, ρ, 222.

†ἀ-κομιστίη, ἡ (κομίζω), gebrek aan oppassing, φ, 284, verpleging.

ἀκοντίζω (ἄκων), Imperf. ἀκόντιζον, Aor. ἀκόντισ(σ)α, met Augm. alleen Π, 336, de werpspiets slingeren, werpen, schieten. Daarv.

ἀκοντιστής, άο, ὁ, de werpspietszwaaier; als Adiect. de werpspiets zwaaiend.

†ἀκοντιστύς, ύος, ἡ het werpen, strijden met lansen, Ψ, 622.

*ἀ-κόρητος, ον (κορέννυμι), onverzadelijk, μάχης.

ἄκος, τό, geneesmiddel, οὐδέ τι μῆχος ῥεχθέντος κακοῦ ἔστ' ἄκος εὑρεῖν tegen een kwaad, dat eenmaal geschied is, is het onmogelijk een geneesmiddel te vinden, I, 250.

†ἄ-κοσμος, ον, ongeregeld, onbehoorlijk, ἔπεα, B, 213.

*(ἀκοστάω), alleen Aor. ἀκοστήσας (afl. onzeker), ἵππος ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ, goed gevoed.

ἀκουάζομαι (ἀκούω), hooren, c. Gen.; πρώτω γὰρ καὶ δαιτὸς ἀκουάζεσθον ἐμεῖο, gij hoort van mij het eerst van den maaltijd, d. i. gij wordt het eerst uitgenoodigd, Δ, 343.

ἀκουή, ἡ (ἀκούω) 1) het hooren, ἕκαθεν γίγνετ' ἀκουή, men hoort het uit de verte. 2) tijding, μετὰ πατρὸς ἀκουήν, om tijding van zijn vader.

†ἄ-κουρος, ον, zonder zoon, η, 64 (waarsch. onjuist; Nauck stelt voor ἄωρος, dat echter met een hier passende beteekenis bij Homerus niet voorkomt).

ἀκούω, Fut. ἀκούσομαι, Aor. ἤκουσα en ἄκουσα 1) hooren, vernemen, een zaak a) meestal in de Accus. ὄπα, φθόγγον, ἔπεα, αἴσχεα, hooren van νόστον, βίοτον, iets van iemand τί τινος. b) zelden met den Gen. κλαυθμοῦ, μυκηθμοῦ, στοναχῆς. De persoon, van wien men iets hoort, staat in den Gen., meestal met een attribuut, σέθεν ζώοντος, zelden zonder attribuut, πατρὸς ἀκούσας, toen hij van zijn vader hoorde verhalen; ook alleen τεθνεῶτος; ook περί τινος; heel enkel met den Accus. v. het Partic. εἰ πτώσσοντας ἀκούσαι; ἔκ τινος ἀκούειν μείλιχον ἔπος uit iemands mond. 2) naar iemand luisteren, ἀοιδοῦ; verhooren c. Gen.; Π, 515 met den Dat., ἀνέρι κηδομένῳ; gehoorzamen

ὀτρύνοντος, μῦθον ἄλλων; verbinding van twee constructies, Π, 531 γήθησεν ὅτι οἱ ἤκουσε θεὸς εὐξαμένοιο (maar voor οἱ wil Ellendt εὐ, v. L. en M. Ϝε'). Het Praesens komt dikwijls voor met de beteekenis van een Perf. gehoord hebben, weten; Δ, 331 staat het Medium met de beteekenis van het Activum.

ἀ-κράαντος, ον (κραιαίνω), onvoltooid, ἔργον, onvervuld, ijdel, θεοπροπίη.

**ἀκρ-āής, ές (ἄκρος, ἄημι), fel, hevig waaiend.

ἄκρη, ἡ (eig. femin. van ἄκρος), bergtop, voorgebergte, κατ' ἄκρης van den top af, geheel en al, van de vernietiging van steden, κατ' ἄκρης ἐλέτω; ἄκρηθεν in de verbinding κατ' ἄκρηθεν van boven af, neer, in het onechte vers λ, 588; van boven tot onder, geheel en al, door en door, Τρῶας κατ' ἄκρηθεν λάβε πένθος, Π, 548.

ἄ-κρητος, ον (α priv. en κεράννυμι), onvermengd, zuiver, οἶνος, ποτόν, γάλα.

†ἀκρίς, ίδος, sprinkhaan, Φ, 12.

**ἄκρις, ιος, bergtop, alleen in den Acc. Pl. ἄκριας.

Ἀκρῑσιώνη, Patron., dochter van Akrisios, koning van Argos, Danaë, Ξ, 319.

ἀ-κρῑτό-μῡθος, ον, alles door elkaar, zonder oordeel pratend, zwetser, van Thersites; onduidelijk, verward, ὄνειρον, τ, 560.

ἄ-κρῑτος, ον (κρίνω), niet afgezonderd, τύμβος gemeenschappelijk; ἄκριτα πόλλ' ἀγορεύειν, allerlei door elkander praten, μῦθοι, verward, νείκεα, onbeslist; ontelbaar; oneindig; Adv. ἄκριτον, onophoudelijk, πενθήμεναι.

†ἀκρῑτό-φυλλος, ον (φύλλον), met dicht loof, ὄρος, Β, 868.

†ἀκρο-κελαινιάω, alleen Part. -ιόων (-άων), aan de oppervlakte zwart wordend, Φ, 249.

†ἀκρό-κομος, ον, met een haarbos op de kruin (volg. anderen met zwaar haar), epith. der Thrakiërs, Δ, 533.

ἄκρον, τό (Subst., eig. Neutr. van ἄκρος), top, punt, μοχλοῦ, Ἴδης; voorgebergte, Ἀθηνέων (Sunion), rand, νύσσης; Υ, 229 moet met Ahrens voor ἄκρον ἐπὶ ῥηγμῖνος gelezen worden ἄκρον ἐπὶ ῥηγμῖνα; dan is ἄκρον Adiectivum, over de oppervlakte der branding.

Ἀκρόνεως, een Phaiaak, θ, 111.

ἀκρό-πολις, ιος, ἡ, bovenstad, burg.

ἀκρο-πόλος, ον (πέλομαι), hoog, van bergen.

†ἀκρο-πόρος, ον (πείρω), met de punt doorborend, γ, 463.

ἄκρος, 3. (w. ἀκ), uiterst, bovenst, hoogst, οἰήιον ἄκρον de punt van het roer, ἀκρότατον παρ' οὐδόν vlak naast den drempel, ἀκροτάτη ἀκτή het uiterste punt van den oever, ἐπ' ἀκρ. τύμβῳ op den top van den grafheuvel, ἀ. ῥυμός het einde van den disselboom, ἄ. πόδες de teenen, ἐπ' ἀ. χείλεϊ· aan den uitersten rand, ὕδωρ ἄ. de oppervlakte van het water, πόλις bovenstad, burg.

Ἀκταίη (ἀκτή), eene der Nereïden, Σ, 41.

2. ἀκτή, ἡ (w. vac, waarvan ἀκμή, acutus?) kust, vooral rotsachtige, steile kust; voorgebergte, ὑψηλή, προέχουσα, προβλής, ἀπόρρωξ, τρηχεῖα, ἐρίδουπος.

1. ἀκτή, ἡ (afl. onzeker), graan, Δημήτερος.

*ἀ-κτήμων, ον (κτῆμα), zonder bezitting, arm, χρυσοῖο.

ἀκτίς, ῖνος, ἡ, alleen Dat. ἀκτῖσι en ἀκτίνεσσι, lichtstraal.

Ἀκτορίδης, αο, Patron. z. v. Aktor, Echekles, Π, 189.

Ἀκτορίς, ίδος, een dienares van Penelope, ψ, 228.

Ἀκτορίων, ωνος, in den Dual. Ἀκτορίωνε, a) tweelingbroeders, zonen v. Ἄκτωρ, Ψ, 638. b) Eurytos en Kteatos, de kleinzonen v. Aktor, uit Elis, die Herakles overwonnen hadden, maar later door dezen bij Kleonai overvallen en gedood werden; naar hun moeder Μολιόνη heetten zij ook Μολίονε. 2) de kleinzonen v. Aktor, Amphimachos en Thalpios, Β, 621.

Ἄκτωρ, ορος, 1) z. van Deïon in Phokis en Diomede, v. van Menoitios, Λ, 785. 2) z. van Phorbas, v. van Eurytos en Kteatos. 3) z. van Azeus, v. van Astyoche, Β, 513.

†ἄκῠλος, ἡ (afl. onzeker), eikel, η, 242.

ἀκωκή, ἡ (w. ἀκ met reduplicatie), punt, ἔγχεος, βέλεος, δουρός.

ἄκων, οντος, ὁ (w. ἀκ), werpspiets.

ἄκων, m. z. ἀέκων.

ἅλᾰδε (ἅλς), naar zee, in de zee, εἰς ἅλαδε, κ, 351.

ἀλᾰλητός, ὁ, geschreeuw, krijgsgeschreeuw; vreugdekreten, angstkreten.

ἄλαλκε, ἀλαλκεῖν, ἀλαλκέμεναι, ἀλαλκών, m. z. ἀλέξω.

Ἀλαλκομενηΐς, bijnaam van Athene, van de Boiotische stad Alalkomenai, volgens Aristarchus met toespeling op ἀλαλκεῖν.

†ἀλᾰλύκτημαι (gered. Perf. Pass., verwant met ἀλύσσω), ik ben angstig, onrustig, Κ, 94.

ἀλάομαι (ἄλη), Imper. ἀλόω (Cauer ἀλάευ, v. L. en M., die dezen vorm veroordeelen, ἀλάεσθ'), Imperf. ἠλώμην en ἀλώμην, Aor. ἀλήθην, Perf. met de beteekenis van het Praesens ἀλάλημαι, Part. ἀλαλήμενος (beter ἀλαλημένος), rondzwerven, ronddwalen.

**ἀλᾰός, όν (= ἀλεός, d. i. μάταιος?), blind; οὐδ' ἀλαὸς σκοπιὴν ἔχε, hij hield niet te vergeefs de wacht (vroeger las men ἀλαοσκοπίην).

ἀλαοσκοπίη, ἡ, m. z. het vorige woord.

**ἀλαόω (ἀλαός), blind maken.

ἀλᾰπαδνός, 3. Comp. — νότερος, gemakkelijk te bedwingen, zwak. Van(?)

ἀλαπάζω (de afl. onzeker), Fut. ἀλαπάξω, Aor. ἀλάπαξα, vernietigen, overwinnen, dooden, στίχας ἀνδρῶν, φάλαγγας; plunderen, verwoesten, πόλιν.

*ἀλαστέω (ἄλαστος), Imprf. ἀλάστεον (sommige uitgevers ἠλάστευν), eig. iets niet kunnen vergeten, verv. verontwaardigd, vertoornd zijn.

Ἀλαστορίδης, z. van Alastor, Tros, Υ, 463.

ἄ-λαστος, ον (λαθέσθαι), 1) niet te vergeten, onvergetelijk, ondragelijk, πένθος, ἄχος. 2) wien men niet kan vergeten noch vergeven, afschuwelijk, Χ, 261. (Döderlein accentueert op deze plaats ἀλαστέ, en leidt het woord dan af van ἀλάομαι, zoodat het zou beteekenen krankzinnig).

Ἀλάστωρ, ορος 1) een Lykiër, door Odysseus gedood, Ε, 677. 2) een Griek, Δ, 295 enz. 3) de vader van Tros, Υ, 463.

†ἀλᾰωτύς, ύος, ἡ (ἀλαός), het blindmaken, ι, 503.

ἀλγέω (ἄλγος), Aor. Coni. ἀλγήσετε, Part. ἀλγήσας, pijn hebben; overdr. verdriet hebben, μ, 27.

ἀλγίων, Compar., ἄλγιστος Superl. bij ἄλγος; m. verg. ἀλεγεινός.

ἄλγος, τό, Plur. ἄλγεα (Ω, 7, leest Cauer op het einde van het vers ἄλγη; m. z. Χ, 322; afl. onzeker), smart, zoowel lichamelijke, als vooral zielesmart, meer Plur. dan Sing., leed, kommer, verdriet, ongemak, nooden, ἄλγεα τιθέναι, διδόναι, τεύχειν, φέρειν, veroorzaken, πάσχειν, dragen.

**ἀλδαίνω (st. ἀλδ van w. ἀλ), alleen 3 Sing. Aor. ἤλδανε, doen gedijen, krachtig maken, μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν.

†*ἀλδήσκω*, intr. gedijen, groeien, van het gezaaide, *Ψ*, 599.

ἀλεγεινός, 3. (*ἄλγος*, Att. *ἀλγεινός*), smartelijk, drukkend, lastig, onaangenaam, *ὀδύνη, πυγμαχίη, εἰρεσίη;* verderfelijk *μαχλοσύνη;* moeielijk *ἵπποι ἀλεγεινοὶ δαμῆναι.*

Ἀλεγηνορίδης, αο, z. van Alegenor, Promachos, *Ξ*, 503.

**ἀλεγίζω*, alleen Praes. en Imperf. z. Augment, zich bekommeren, *τινός*, om iemand.

***ἀλεγύνω*, verlengde vorm v. *ἀλέγω*, om iets denken, *δαῖτα* of *δαῖτας*, om den maaltijd denken, d. i. den maaltijd gebruiken.

ἀλέγω, op iets letten, om iets denken, zich om iets bekommeren, *κύνες οὐκ ἀλέγουσαι*, die haar plicht verzaken (van slavinnen); *οὐκ ἀλεγίζειν τινός*, zich om iemand niet bekommeren, iemand niet achten; met den Accus. van de zaak, *ὄπιν θεῶν, νηῶν ὅπλα.*

ἀλεείνω, versterkte bijvorm v. *ἀλέομαι* (*ἀλέη*), ontwijken, vermijden, ontvluchten, *κῆρα, βέλεα, βίας, χόλον, λώβην;* met daarop volg. Infin. *κτεῖναι, ἀλεξέμεναι.*

†1. *ἀλέη, ἡ*, het vermijden, *X*, 301.

†2. *ἀλέη, ἡ*, de warmte der zon, zonnehitte, *ϱ*, 23.

†*ἄλειαρ, ατος* (*ἀλέω*, w. *Ϝελ, Ϝαλ*), meel, *υ*, 108.

ἀλείς, ἀλεῖσα, ἀλέν, m. z. *εἴλω.*

Ἀλείσιον, een plaats in Elis; *Ἀλεισίου κολώνη, B*, 617, òf de heuvel van Aleision, of de gedenkzuil van Aleisios, zoon van Skillos en vrijer van Hippodameia, *Λ*, 757.

ἄλεισον, τό (afl. onzeker), bokaal, *ἄμφωτον, καλόν, χρύσειον.*

ἀλείτης, αο, ὁ (waarsch. st. *ἀλιτ* van w. *ἀλ*), misdadiger, zondaar, verleider, van Paris en de vrijers van Penelope.

ἄλειφαρ, ατος, τό (proth. *ἀ* en w. *λιπ*, m. verg. *λίπα*), zalf, olie om te zalven.

ἀλείφω (w. *λιπ*), Aor. *ἤλειψα, ἀλειψάμην*, zalven, meestal *λίπ' ἐλαίῳ*, ook alleen *λίπ'*, vooral na het bad; *κηρὸν ἐπ' ὠσίν, ἐπ' οὔατα* de ooren met zalf dicht stoppen; Med. zich zalven, *χρόα.*

Ἀλεκτρυών, όνος, v. van Leïtos, een Argonaut, *P*, 602.

Ἀλέκτωρ, ορος, v. van Iphiloche, Spartaansch grijsaard, *δ*, 10.

Ἀλέξανδρος, andere (in h. Grieksch vertaalde of eere)naam van Paris.

†*ἀλεξ-άνεμος, ον*, den wind afwerend, *χλαῖνα, ξ*, 529.

†*ἀλεξητήρ, ῆρος, ὁ*, helper, verdediger, *μάχης*, die afweert, *Y*, 396.

**ἀλεξί-κακος, ον*, onheil afwendend, *μῆτις, K*, 20.

ἀλέξω (w. *ἀλκ*), Inf. *ἀλεξέμεν(αι)*, Fut. *ἀλεξήσω*, Opt. Aor. *ἀλεξήσειε*, gered. Aor. 2. *ἄλαλκε*, Inf. *ἀλαλκεῖν*, Coni. 3. Sing. *ἀλάλκῃσι*, Opt. *ἀλάλκοι*. 1) afweren, helpen, bijstaan, *νήεσσι πῦρ, τινὶ ἄγρια φῦλα, Δαναοῖς κακὸν ἦμαρ; Y*, 315 en *Φ*, 374, *μή ποτ' ἐπὶ Τρώεσσιν ἀλεξήσειν κακὸν ἦμαρ* behoort *ἐπὶ* bij *ἀλεξήσειεν*, even als in *ἐπαμύνω, ἐπαρωγός;* ook *τί τινος*. 2) Med. van zich afweren, *τινά*, zich tegen iemand verdedigen, ook absol. zich verdedigen.

ἀλέομαι en *ἀλεύομαι*, Imperf. *ἀλέοντο*, Aor. *ἠλεύατο, ἀλ.*, Opt. *ἀλέαιτο*, Coni. *ἀλέηται*, Imper. *ἄλευαι, ἀλέασθε*, Inf. *ἀλέασθαι*, Part. *ἀλευάμενος*, vermijden, ontgaan, ontvluchten, ontkomen, ontsnappen, absol. en met Acc., *ἔγχεα, δόρυ, κῆρα, μῆνιν, νοῦσον, φθόγγον Σειρήνων, μοῖραν; ι*, 274 *θεούς* zich wachten voor de goden; met daarop volg. Inf. zich ontzien, nalaten iets te doen.

†*ἀλετρεύω*, malen, *καρπόν, η*, 104 (een vers van een later toegevoegd gedeelte).

†ἀλετρίς, ίδος, malend, γυνή, de vrouw die het graan maalt, υ, 105.

ἀλεύομαι, m. z. ἀλέομαι.

†ἀλέω (w. ϝαλ), malen, alleen Aor. 1, 3. Plur., ἄλεσσαν πυρόν, υ, 109.

ἀλεωρή, ἡ 1) het ontwijken, de vlucht, Ω, 216. 2) verdediging, beschutting, δηίων ἀνδρῶν.

**ἄλη, ἡ (w. ἀλ), het omdolen, de dwaaltocht.

ἀληθείη, ἡ (ἀληθής), de waarheid. Van

ἀ-ληθής (λήθω), oprecht, γυνή; waar, alleen in 't Neutr. Plur. ἀληθέα εἰπεῖν, ἀγορεύειν, μυθέεσθαι.

Ἀλήιον πεδίον, τό (dwaalveld), de vlakte, waar Bellerophon ronddwaalde, volgens de latere sage in de nabijheid van Mallos in Kilikië, Ζ, 201.

*ἀ-λήιος, ον (λήιον), zonder landbezit, arm.

ἄ-ληκτος, ον (λήγω), onophoudelijk, νότος, niet te bedaren, θυμός; als Adverb. ἄληκτον, πολεμίζειν.

**ἀλήμων, ονος (ἀλάομαι), rondzwervend, ἄνδρες; landlooper.

**ἀλητεύω, alleen in het Praes., rondzwerven, omdolen.

**ἀλήτης, αο, ὁ (ἀλάομαι), landlooper, bedelaar.

Ἀλθαίη, Althaia, dochter v. Thestios, zuster v. Leda, echtg. v. Oineus in Klydon, moeder v. Meleagros, Deïaneira enz., Ι, 555.

†ἄλθομαι, genezen, ἄλθετο χείρ, Ε, 417.

†ἁλι-āής, ές (ἄημι), uit zee waaiend, οὖροι, δ, 361.

Ἁλίαρτος, Haliartos, st. in Boiotië aan het meer Kopaïs, Β, 503.

*ἀ-λίαστος, ον (λιάζομαι), onbuigzaam, hardnekkig, hevig, geducht, πόλεμος, μάχη, γόος; Neutr. als Adverb. ἀλίαστον ὀδύρεσθαι, Ω, 549.

†ἀλίγκιος, ον, gelijk, te vergelijken bij.

ἁλιεύς, ῆος (ἅλς), die zijn bezigheden op zee heeft, visscher, schipper, zeeman, ἐρέται ἁλιῆες, die op zee roeien.

Ἁλιζῶνες, οἱ, de Halizonen, een volk aan den Pontos in Bithynië.

Ἁλίη, eene der Nereïden, Σ, 40.

Ἁλιθέρσης, αο (anderen Ἀλιθ), z. van Mestor, trouwe vriend van Odysseus op Ithake.

ἁλῐ-μυρήεις, 3. (ἅλς, μύρω), in zee stroomend, vol zeewater.

1. ἅλιος, 3. (ἅλς), tot de zee behoorend, in de zee wonend, γέρων, Nereus en Proteus, ἅλιαι θεαί, de Nereïden.

2. ἅλιος. 3. ijdel, vergeefsch, nietig, zonder uitwerking, βέλος, μῦθος, πόνος enz.; οὐχ ἅλιος σκοπὸς ἔσσομαι, ik zal niet te vergeefs bespieder zijn; Neutr. als Adverb. te vergeefs.

Ἅλιος, 1) een Lykiër, door Odysseus gedood, Ε, 678. 2) de z. van Alkinöos, θ, 119, 370.

†ἁλιο-τρεφής, ές (τρέφω), in zee gevoed, epith. der robben, δ, 442.

ἁλιόω (2. ἅλιος), verijdelen, βέλος, te vergeefs afschieten.

†ἁλί-πλοος (πλέω), in zee zwemmend, τείχεα ἁλίπλοα θεῖναι, maken dat de muren in zee zwemmen, Μ, 26.

*ἁλῐ-πόρφῠρος, ον (πορφύρα), purperkleurig.

ἅλῐς, Adv. (verwant met ἀλής, ἀολλής, ἀλῆναι, van w. ϝελ enz. dicht opeengedrongen), talrijk, in groote menigte, νεκροὶ ἅλις ἔσαν. 2) genoeg, ἅλις ἐστί μοι.

ἁλίσκομαι, Aor. ἥλω, Con. ἁλώω, Opt. ἁλοίη, ἁλῴη, Inf. ἁλῶναι, Part. ἁλόντε, ἁλοῦσα, als Pass. bij αἱρέω (het Praes. ἁλίσκομαι komt bij Homerus niet voor), gevangen, veroverd, weggerukt, gedood worden.

ἀλιταίνω (afl. onzeker), Aor. ἤλιτον, Med. ἠλίτοντο, ἀλίτοντο, Coni. ἀλίτω-

μαι, Inf. *ἀλιτέσθαι* met act. beteekenis, zondigen, falen, *τινά*, zich jegens iemand bezondigen, *Κρονίων' ἀλιτοίμην*, *ξ*, 406 (waar anderen lezen *Κρονίωνα λιτοίμην*); overtreden, *Διὸς ἐφετμάς*; daarbij een Part. *ἀλιτήμενος*, zondigend, misdadig, *θεοῖς* in de oogen der goden.

**ἀλιτήμων*, *ονος* (*ἀλιταίνω*), zondigend, zondaar.

ἀλιτρός (*ἀλιτεῖν*), misdadiger, zondaar, *θεοῖς*, jegens de goden, *ε*, 182, schelm, schalk.

Ἀλκάθοος, Alkathoos, z. van Aisyetes en Hippodameia, een Trojaansch held, door Idomeneus gedood.

Ἀλκάνδρη, echtgen. van Polybos in het Aigyptische Thebe, *δ*, 126.

Ἄλκανδρος, een Lykiër, door Odysseus gedood, *ε*, 678.

**ἄλκαρ*, *τό* (w. *ἀλκ*), afweer, beschutting, bescherming, *Τρώεσσι*, voor ds Trojanen, *γήραος*, tegen den ouderdom.

ἀλκή, *ῆς*, *ἡ* (met metapl. Dat. *ἀλκί* in de uitdrukking *ἀλκὶ πεποιθώς*, van w. *ἀλκ*), afweer, beschutting; kracht tot verdediging; moed, dapperheid, strijdlust, *ἐπιειμένος ἀλκήν*.

Ἀλκή, als persoon op de aigis afgebeeld, *E*, 740.

Ἄλκηστις, *ιος*, Alkestis, dochter van Pelias, echtgen. van Admetos, k. van Pherai in Thessalië, *B*, 715. Van hare opofferende liefde voor haar echtgenoot wordt bij Homerus niet gewaagd.

ἀλκί, m. z. *ἀλκή*.

Ἀλκιμέδων, *οντος*, z. van Laërkes, na den dood van Patroklos wagenmenner van Achilleus.

Ἀλκιμίδης, Mentor, z. van Alkimos.

Ἄλκιμος 1) de vader van Mentor en 2) de vriend van Achilleus.

ἄλκιμος (*ἀλκή*), 1) weerbaar, strijdlustig, moedig, dapper, *ἦτορ*, *λέων*. 2) geschikt om er mede te strijden, sterk, *ἔγχος*, *δοῦρε*.

Ἀλκίνοος, z. van Nausithoos, koning der Phaiaken op Scheria.

Ἀλκίππη, een slavin van Helene in Sparta, *δ*, 124.

Ἀλκμαίων, *ωνος*, z. van Amphiaraos en Eriphyle, aanvoerder der Epigonen tegen Thebe, *ο*, 248; volgens een latere sage straft hij zijne moeder voor het verraad, dat zij jegens haar echtgenoot had gepleegd.

Ἀλκμάων, *ωνος*, een Griek, z. van Thestor, *M*, 394.

Ἀλκμήνη, d. van Elektryon, koning van Mykene, echtgen. van Amphitryon, moeder van Herakles bij Zeus en van Iphikles bij Amphitryon.

ἀλκτήρ, *ῆρος*, *ο* (*ἀλκή*), die afwendt, *ἀρῆς*; beschermer, *κυνῶν καὶ ἀνδρῶν*, tegen h. en m.; ook wreker.

Ἀλκυόνη, bijnaam van Kleopatre, d. van Idos en Marpessa, de echtgen. van Meleagros.

**ἀλκυών*, *όνος*, *ἡ* (afl. onzeker), ijsvogel, alcedo.

ἀλλά, Conjunktie, om enkele zindeelen tegenover elkander te plaatsen: de tegenstelling wordt vaak reeds in den eersten zin, als deze affirmatief is, door het concessive *μέν* voorbereid, echter gebeurt dit niet altoos; *ἀλλά τε* staat ook achter negative uitdrukkingen vooral a) in een hypothetisch nazindeel, toch, echter; ook *εἴπερ -ἀλλά*, *εἴπερ τε -ἀλλά τε*; b) achter *ἄλλος* of *ἕτερος* met een negatie wordt het vertaald door als, behalve. Ook anders vervangt de zin met *ἀλλά* een voorw. bijzin met *εἰ μή*, b. v. *E*, 23. 2) Wanneer geheele of zelfstandige zinnen tegenover elkaar worden geplaatst, vooral a) bij het overgaan tot een nieuwe, van de vroeger uitgesprokene verschillende gedachte, maar, toch; *ἀλλὰ καὶ ὥς*,

maar ook zoo, desniettemin; ἀλλ' οὐδ' ὥς, maar ook zoo niet. Dikwijls dient het ook b) om van het onderwerp voor goed af te stappen, b. v. *α*, 267; c) bij uitnoodigingen, aanmoedigingen, uitroepingen, bij den Imper. en Coni. adhortat. dan, dus, ἀλλ' ἴομεν, dikwijls verbonden met ἄγε, ἄγετε, ἴθι. 3) Wanneer het met andere partikels verbonden wordt, behoudt het zijn adversative beteekenis; over ἀλλ' ἄρα, z. m. ἄρα; over ἀλλὰ γάρ, maar toch, toch immers, z. m. γάρ, eveneens ἀλλ' οὐ γάρ, maar immers niet; ἀλλ' ἤτοι (ἤ τοι), maar toch, echter.

ἄλλῃ, Adverb. (eig. Dat. Sing. Fem. v. ἄλλος), elders, op andere plaatsen; ἄλλῃ ἰέναι, ἀπιέναι, τρέπειν, naar elders, μοὶ γέρας ἔρχεται ἄλλῃ, gaat naar elders, gaat verloren; anders, βούλεσθαι.

ἄλληκτος, m. z. ἄληκτος.

ἀλλήλων (door verdubbeling van ἄλλος, ἀλλάλων), Dual. ἀλλήλοιν, Dat.; slechts éénmaal, *K*, 65, als Gen.; elkander.

†*ἀλλό-γνωτος*, ον (aan anderen bekend), vreemd, ἀλλογνώτῳ ἐνὶ δήμῳ, *β*, 366.

ἀλλο-δᾰπός, 3. vreemd; Subst. de vreemdeling.

†*ἀλλο-ειδής*, ές (εἶδος), Acc. Sing. ἀλλοειδέα, vierlettergrepig, *ν*, 194 (onmogel. juist; Nauck ἀλλοϊδέα — ⏑ ⏑ —, Cauer ἀλλοϊδῆ), anders uitziende, vreemd.

ἄλλο-θεν (ἄλλος), Adv., van elders, ἄλλοθεν ἄλλος, van verschillende kanten (de een van hier, de ander van daar).

ἄλλο-θι (ἄλλος), elders, γαίης, op de aarde; πάτρης, ver van het vaderland.

***ἀλλό-θροος*, ον, anders, een vreemde taal sprekend, ἄνδρες, ἄνθρωποι.

ἀλλο-ϊδής, m. z. ἀλλοειδής.

ἀλλοῖος, 3. (ἄλλος), van anderen aard, anders (ἀλλοῖός μοι ἐφάνης), vreemd.

ἄλλομαι (eig. ἀλjομαι, w. ἀλ, Lat. salio), Aor. ἆλσο, ἆλτο (Bekker en Cauer ἄλσο, ἄλτο), Coni. ἄληται, (ἄλεται), Part. ἄλμενος, springen; ἆλτο ἐπ' αὐτῷ, hij sprong op hem af, drong op hem aan; ἆλτο διστός, de pijl vloog.

**ἀλλο-πρός-αλλος*, wispelturig (die van den een naar den ander gaat), epithet. v. Ares, alleen *E*, 831, 889.

ἄλλος, η, ο (eig. ἀλjος, Lat. alius), 1) een ander; ἄλλο, iets anders; οἱ ἄλλοι, de overigen, τἄλλα, het overige, ook adverbial = caetera; ἄλλος μέν- ἄλλος δέ, de een- de ander; dikwijls verbonden met een anderen casus van ἄλλος of met een van ἄλλος afgeleid Adverb.; ἄλλοθεν, ἄλλυδις, b. v. ἄλλος ἄλλοισιν ἐπιτέρπεται ἔργοις, de een verheugt zich in dit, de ander in dat werk. Dikwerf wordt het ook schijnbaar pleonastisch (attributief in plaats van appositief) met een Subst. verbonden (even als in 't Fransch autre) en blijft dan meestal onvertaald, πείνῃ δ' οὔποτε δῆμον ἐσέρχεται οὐδέ τις ἄλλη νοῦσος, noch eenige ziekte. 2) van anderen aard, vreemd, ὁδίτης.

***ἄλλο-σε* (ἄλλος), Adv., naar elders, *ψ*, 184, 204.

ἄλλο-τε (ἄλλος), Adv., een anderen keer, anders, ἤδη καὶ ἄλλοτε, ook bij een andere gelegenheid; *T*, 200 beteekent het later; ἄλλοτε μέν — ἄλλοτε δέ, ὅτε μέν — ἄλλ. δέ, ἄλλ. μέν — ὅτε δέ, nu eens — dan weer, nu — dan; ἄλλοτε ἄλλῳ, nu dezen, dan genen; ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλον, nu op het eene, dan op het andere paard.

ἀλλότριος, 3. (ἄλλος met het Suffix. v. den Comparativus?) een ander toebehoorend, vreemd, βίοτος, νηῦς, οἶκος, ἀνήρ, ἀλλότρια, andermans goed;

υ, 347, γναθμοῖσι γελώων (?) ἀλλοτρίοισι, zij lachten met vreemde kinnebakken, d. i. met verwrongen gelaatstrekken.

ἄλλοφος, m. z. ἄλοφος.

ἀλλο-φρονέω, alleen Partic., ik denk anders, *κ*, 374, ik denk aan iets anders, ik ben in gedachten; *Ψ*, 698, ik ben zinneloos, bewusteloos (Nauck ὀλιγοδρανέοντα).

ἄλλῠδις (ἄλλος), Adv. naar elders, ἄλλυδις ἄλλος, de een hierheen, de ander daarheen, ἄλλυδις ἄλλῃ, nu hierheen, dan daarheen, ἄλλυδις ἄλλῃ τρέπεται χρώς (de lafaard) verandert telkens van kleur.

ἄλλως, Adv. anders, d. i. a) op andere wijze, b) onder andere omstandigheden, in andere opzichten, ὁ δ' ἀγήνωρ ἐστὶ καὶ ἄλλως, c) zoo maar *ξ*, 124; te vergeefs, *Ψ*, 144.

***ἅλμα*, ατος, τό (ἅλλομαι), sprong.

***ἅλμη*, ἡ (ἅλς), zout water, zeewater; het vuil, dat zeewater achterlaat. Daarv.

***ἁλμῠρός*, 3. zout, alleen verb. met ὕδωρ.

**ἀλογέω* (ἄλογος), zich niet bekommeren, niet gehoorzamen, *Ο*, 162, 178; Nauck houdt het woord voor verdacht en leest ἀπιθήσει en -σεις.

†*ἁλό-θεν* (ἅλς), Adv. uit zee, ἐξ ἁλόθεν, *Φ*, 335.

ἀλοιάω (Att. ἀλοάω, afl. onzeker), dorschen, slaan, γαῖαν χερσίν, *Ι*, 568.

ἀλοιφή, ἡ (ἀλείφω), vet, zalf, vooral varkensvet, θαλερή, τεθαλυίῃ; *ζ*, 220 olie om te zalven.

Ἀλόπη, ἡ, stad in 't gebied van Achilleus, *Β*, 682.

Ἄλος, ἡ, stad in 't gebied van Achilleus, *Β*, 682.

ἁλοσύδνη, ἡ (afl. onzeker), uit zee gesproten, dochter der zee, epith. van Thetis en Amphitrite.

†*ἄ-λοφος*, ον, zonder helmbos, *Κ*, 258.

ἄ-λοχος, ἡ (λέχος, w. λεχ en α copul.), bedgenoote, echtgenoote, gade, κουριδίη, μνηστή, θυμαρής, πολύδωρος, αἰδοίη, κεδνή, κυδρή, καλλικρήδεμνος.

ἅλς, ἁλός, ὁ (sal), zoutkorrel, οὐδ' ἅλα δοίης, gij zoudt hem geen zoutkorrel, d. i. niet het allerminste geven; zout, vooral in den Plur.; het zilte nat, zee, δῖα, ἀτρύγετος, πορφυρέη, μαρμαρέη, βαθείη, πολυβενθής.

ἄλσος, το (ἀλδ, ἄλδω, ἀλδαίνω, W. αλ), woud, bosch, vooral een aan een god gewijd woud, Ἀθήνης, Ποσιδήιον; epith. ἱρόν, κλυτόν, καλόν, ἀγλαόν, δενδρῆεν, σκιερόν, κυκλοτερές.

Ἄλτης, αο en εω, Altes, koning der Lelegers in Pedasos.

Ἀλΰβας, αντος, een stad, waarvan de ligging onzeker is; volgens sommigen een verdichte naam, van ἄλη gevormd, *ω*, 304.

Ἀλΰβη, stad aan den Pontos, van waar men zilver haalde, *Β*, 857.

ἀλυσκάζω, versterkte vorm van ἀλύσκω, onophoudelijk ontvluchten, vermijden, νόσφιν πολέμοιο, ὕβριν.

†*ἀλυσκᾰ́νω* = het vorige, κῆρα, *χ*, 330. Van

ἀλύσκω, Fut. ἀλύξεις, ἀλύξει (*ρ*, 547, waar anderen ἀλύξοι, ἀλύξαι of ἀλύξῃ lezen), Aor. ἤλυξα, ἄλυξαν, ontvluchten, ontkomen, vermijden, κῆρας, ὄλεθρον, ἑταίρους, *μ*, 335, van onder de oogen der makkers wegkomen; (Nauck houdt de verzen 335—337 voor verdacht).

†*ἀλύσσω* (bijv. v. ἀλύω), verward, opgewonden zijn, ἀλύσσοντες, verbijsterd, als bedwelmd, *Χ*, 70.

ἄ-λῦτος, ον (λύω), niet te verbreken, πέδαι, πεῖραρ, δεσμοί.

ἀλύω (verwant met ἄλη) verward, buiten zich zelf, opgewonden, verbijsterd zijn a) van smart, zeer bedroefd zijn, b) van vreugde, buiten zich zelf zijn.

ἀλφάνω (afl. onzeker), Aor. *ἦλφον*, Opt. *ἄλφοι*, opbrengen, volgens Cobet het geijkte woord, quando non venditor certum pretium postulat, sed emtor offert, *μυρίον ὦνον, βίοτον*.

Ἀλφειός, ὁ, rivier in Arkadië; de god van die rivier, de vader van Orsilochos.

†*ἀλφεσί-βοιος*, 3. (*ἀλφεῖν, βοῦς*), runderen opbrengend, van de jonkvrouwen, voor wie de bruidegom den vader runderen als bruidschat brengt, *Σ*, 593 (formosae puellae, *ὅτι πωλούμεναι τῷ πατρὶ βόας ἀλφάνουσιν*).

***ἀλφ-εστής, ές* (van *ἄλφι* = *ἄλφιτον* en *ἔδω*, gew. onjuist *ἀλφηστής*, gespeld en afgeleid van *ἀλφάνω*, en vertaald door nijver, door arbeid in zijn levensonderhoud voorziende), brood etend, *ἄνδρες* = *σῖτον ἔδοντες*.

ἀλφηστής, m. z. *ἀλφεστής*.

ἄλφῐτον, τό, gerst, gerstemeel, *ἱερόν, λευκόν, μυλήφατον*.

Ἀλωεύς, Aloeus, zoon van Poseidon, vader van Otos en Ephialtes, echtgenoot van Iphimedeia.

ἀλωή, ἡ (enz. *ϝαλοϝή* van st. *ϝαλεϝ*, w. *ϝαλ, ϝελ*), dorschvloer, *ἱερή, ἐυκτιμένη*, vlakte, *ἀλωὴ οἰνόπεδος*, wijngaard; oofttuin, graanveld, *ἐριθηλής, τεθαλυῖα, πολύκαρπος*.

ἄμ = *ἀνά* vóór *π, β, φ*.

ἅμα (Sanskriet samâ, samám). 1) Adv. tegelijk, *ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω*, gew. verbonden met *τὲ-καί*. 2) als Praepos. c. Dat. tegelijk met, met, vooral tot aanwijzing van het gaan tegelijk met anderen, *ἕπεσθαι, ἰέναι, κιεῖν, ὀπάζειν, ἄγειν* enz., *ἅμα τινι* — ook *θωρήσσεσθαι, παίζειν* enz. *ἅμα τινί*; even snel als, om 't hardst met, *πνοιῇ Ζεφύροιο*; het wijst ook de gelijktijdigheid eener handeling met eenig deel van den dag aan, *ἅμ' ἠοῖ, ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφιν, ἅμ' ἠελίῳ ἀνιόντι, ἅμ' ἠελίῳ καταδύντι*.

Ἀμαζόνες, αἱ (afl. onzeker; de gewone afleiding van *ἀ* priv. en *μαζός* kent de eigenlijke oudheid niet, zoo als uit de afbeeldingen der Amazonen blijkt), *ἀντιάνειραι*, de Amazonen, een krijgshaftig volk van vrouwen aan den Thermodon in Pontos; zij deden invallen in Phrygië, *Γ*, 189, en in Lykië, *Ζ*, 186, waar zij door Bellerophontes overwonnen werden.

Ἀμάθεια, eene der Nereïden, *Σ*, 48.

†*ἄμᾰθος, οιο, ἡ* (*ψάμαθος*), zand, stof, *βαθείη, Ε*, 587.

†*ἀμᾰθύνω* (*ἄμαθος*), tot stof maken, verwoesten, *πόλιν, Ι*, 593.

ἀμαιμάκετος, 3. (de afl. is onzeker), razend, woedend, *Χίμαιρα*, ontzaglijk, zeer groot, *ἱστός*.

**ἀμαλδύνω*, Inf. Aor. *ἀμαλδῦναι* en 3. S. Coni. Pr. Pass. *ἀμαλδύνηται*, eig. week maken, verwoesten, *τεῖχος*.

**ἀμαλλο-δετήρ, ῆρος, ὁ* (*ἄμαλλα, δέω*), schoovenbinder, *Σ*, 553, 554.

ἀμαλός, 3. (st. *μαλ*, verg. *μαλακός* met prothet. *α*?), tenger, zwak, teer.

ἅμαξα, ἡ (Att. *ἅμαξα, ἅμα* en *ἄγω*?), 1) een wagen op vier wielen, door muilezels of runderen getrokken (m. z. Helbig, d. Homer. Epos aus den Denkmälern erklärt, bl. 145), *τετράκυκλος, ἡμιονείη*. 2) als sterrenbeeld = *Ἄρκτος*.

†*ἀμαξ-ιτός, ἡ*, rijweg, *Χ*, 146.

†*ἀμάρη, ἡ*, kanaal, gracht, sloot, *Φ*, 259.

ἁμαρτάνω (afl. onzeker), Fut. *ἁμαρτήσομαι*, Aor. *ἤμαρτον* en *ἤμβροτον*, missen (het doel), absol. en *τινός*; dwalen, afdwalen, *οὐχ ἡμάρτανε μύθων*, hij miste nooit de woorden, hij sprak altoos zakelijk; falen, zondigen, *αὐτὸς ἐγὼ τόδε ἤμβροτον*, ik zelf heb hierin gefaald; verliezen, *ὀπωπῆς, φίλου ἀπὸ πατρὸς ἁμαρτών*; *Ω*, 68,

οὔ τι φίλων ἡμάρτανε δώρων, wordt het vertaald door: hij liet het niet ontbreken aan geschenken, waarschijnlijk niet juist; Christ stelt voor ἤμερδέ με δώρων.

ἀμαρτέω, m. z. ὁμαρτέω.

ἁμαρτῇ of ἁμαρτῆ (ἅμα en W. ἀρ?), te gelijk, gelijktijdig.

†ἁμαρτο-επής, ές (ἁμαρτεῖν, ἔπος; v. Leeuwen ἀναρτοεπής, Nauck ἀμετροεπής), ijdele snapper, *N*, 824.

Ἀμαρυγκείδης, αο, zoon van Amarynkeus, Diores.

Ἀμαρυγκεύς, έος, zoon van Alektor, *Ψ*, 630.

†ἁμα-τροχάων (τρέχω), medeloopend, *ο*, 451 (anderen ἅμα τροχάοντα).

†ἁμα-τροχιή, ἡ (-ίη?), het botsen der wagens, *Ψ*, 422.

**ἀμαυρός, 3. (afl. onzeker), duister, onduidelijk, nevelachtig.

†ἀμαχητί (μάχη), Adv., zonder strijd, *Φ*, 437.

ἀμάω (afl. onzeker), afsnijden, maaien, afmaaien; γάλα ἐν ταλάροισι, de gestremde melk er af nemen en in manden verzamelen.

ἀμβ-, verkorting voor ἀναβ-; men zoeke dus ἀμβαίνω, ἀμβάλλω, ἀμβατός, ἀμβλήδην, ἀμβολάδην onder ἀναβαίνω enz.

ἀμβροσίη, ἡ, ambrozijn, spijs der goden en voedsel voor de godenpaarden. Eidothea bedient zich daarvan als van parfum, *δ*, 445, Here als van een reinigingsmiddel, *Ξ*, 170 (zeep), Apollon als van zalfolie, *Π*, 670 (voor het lijk van Sarpedon), en Thetis om er mee te balsemen, *T*, 38. Als Subst. gebruikt Femin. van

ἀμβρόσιος, 3. (ἀ priv. en βροτός), alles wat in eenige betrekking tot de onsterfelijkheid staat, goddelijk, χαῖτα, πέπλος, κάλλος; εἶδαρ, van het voedsel der godenpaarden; κάπαι, de kribben waaruit zij vreten, heilig; νύξ (als een geschenk der goden tot verkwikking der geheele natuur), ὕπνος.

ἄμβροτος, ον (de μ behoort tot den stam, de β is ingevoegd tot vergemakkelijking der uitspraak) onsterfelijk, θεός, goddelijk, αἷμα, ἔλαιον, εἵματα.

ἀ-μέγαρτος, ον (μεγαίρω, eig. niet te benijden), treurig, rampzalig, ontzettend, πόνος, ἀυτμή; van personen, rampzalig, ellendig, *ρ*, 219, *φ*, 362.

ἀ-μείβω (verw. met moveo?), Imperf. ἤμειβεν, Fut. ἀμείψω, -ομαι, Aor. ἠμείψατο, verwisselen, ruilen, τεύχεα, πρός τινα, met iemand, γόνυ γουνός, de eene knie voor de andere zetten, den eenen voet voor den anderen verzetten; *Ψ*, 712, οἱ ἀμείβοντες, de afwisselenden, d. i. de daksparren. — Med. elkaar afwisselen, met elkaar ruilen, *α*, 375, κατὰ οἴκους, van huis tot huis, *O*, 684, θρώσκων ἀμείβεται, om beurten springt hij van het eene paard op het andere; μύθῳ, μύθοισι, ἐπέεσσι, antwoorden, zoo ook δώροισι, een tegengeschenk geven; overschrijden, over iets naar buiten of naar binnen gaan, *I*, 409, ψυχὴ ἀμείβεται ἕρκος ὀδόντων, *κ*, 328, (φάρμακα) ἕρκος ὀδόντων ἀμείψεται.

*ἀ-μείλικτος, κτον (μειλίσσω), niet te verzoenen, te vermurven, onverbiddelijk, ruw, ὄψ.

ἀ-μείλιχος, ον = het vorige, Ἀίδης, ἄναξ, ἦτορ.

ἀμείνων, ον, Gen. ονος, Acc. Sing. en Neutr. Pl. ἀμείνονα (ἀμείνω staat *Γ*, 11 en *Δ*, 400 op het einde van het vers) (afl. onzeker), Compar. bij ἀγαθός, beter, degelijker, dapperder, μάχεσθαι; bekwamer, μαντεύεσθαι; van zaken, nuttiger, πείθεσθαι ἄμεινον, het is zaak te gehoorzamen.

ἀ-μέλγω (st. μελγ met prothet. ἀ), melken, μῆλα; οἶες ἀμελγόμεναι, *Δ*, 434, die melk geven.

*ἀ-μελέω (μέλει), Aor. ἀμέλησε, ver-

onachtzamen, vergeten, κασιγνήτοιο.

ἄμεναι, Φ, 70 = ἄειν, verzadigen (ᾱ).

ἀμενηνός, όν (afl. onzeker; reeds de dichter Aristophanes spreekt er van als van een woord, waarvan men de beteekenis niet nauwkeurig kent, Daital. fr. 1), krachteloos, zonder levenskracht, zwak, ijl, van schimmen, van gewonden, van droombeelden. Daarv.

†ἀμενηνόω, krachteloos maken, N, 562.

1. ἀ-μέρδω (w. μερ met α priv.), eig. iemand zijn aandeel ontnemen, iemand zijn recht onthouden; in 't alg. iemand van iets berooven, τινὰ ὀφθαλμῶν, blind maken, ϑ, 64. — Pass. van iets beroofd worden, verliezen, missen, αἰῶνος, δαιτός.

2. ἀμέρδω (w. μαρ, waarvan μαρμαίρω?), verblinden, αὐγὴ ἄμερδεν ὄσσε; blind, onkenbaar maken, vuil maken, καπνὸς ἀμέρδει ἔντεα.

**ἀ-μέτρητος, ον (μετρέω), onmetelijk, ontzaglijk, πένθος, πόνος.

†ἀ-μετρο-επής, ές (μέτρον, ἔπος), zonder maat snappend (met een vloed van onpassende woorden, Vosmaer), B, 212, van Thersites.

†ἀμητήρ, ῆρος, ὁ (ἀμάω), maaier, Λ, 67.

†ἄμητος, ὁ (ἀμάω), het maaien, de oogst, T, 223.

†ἀ-μηχανίη, ἡ, radeloosheid, nood, ι, 295. Van

ἀ-μήχανος, ον (μηχανή, μῆχος), „zonder middel", d. i. 1) hulpeloos, radeloos, τ, 363. 2) pass. waartegen geen middel bestaat, moeielijk, onmogelijk; ὄνειροι, onverklaarbaar; ἔργα, heilloos; Neutr. τὸ ἀμήχανον, het onmogelijke, Ξ, 262. 3) van personen, waartegen men niets doen kan, hardnekkig, onbuigzaam, onwrikbaar, onvermoeid; ἀμήχανός ἐσσι παραρρητοῖσι πιϑέσϑαι, gij zijt moeielijk door verstandige taal te bewegen.

Ἀμισώδαρος, οιο, koning in Karië, v. van Atymnios, Π, 328.

†ἀ-μιτρο-χίτωνες, οἱ, epithet. der Lykiërs, die geen lijfgordel onder het pantser droegen, onomgordeld (Vosmaer), Π, 419.

†ἀμιχϑᾰλόεις, 3. (afl. onzeker, men denkt aan een samenhang met ὀμίχλη), vol rook, donker, epith. van Lemnos, waar zich de werkplaatsen van Hephaistos bevonden; Nauck vermoedt παιπαλόεσσαν, Ω, 753.

ἄμμε, ἄμμες, ἄμμι(ν), m. z. ἡμεῖς.

†ἀ-μμορίη, ἡ, het niet verkregene, υ, 76, μοῖράν τ' ἀμμορίην τε, het door het noodlot beschorene en niet beschorene. Van

ἄ-μμορος, ον (= ἄμορος, m. verg. μόρος, μοῖραι), geen deel hebbend, verstoken van, λοετρῶν Ὠκεανοῖο; ongelukkig, rampzalig.

†ἄμνιον, τό (afl. onzeker), schaal tot opvangen van het bloed bij het offeren, offerschaal, γ, 444.

Ἀμνισός, haven v. Knosos op Krete, τ, 188.

†ἀμογητί (μογέω), zonder moeite, Λ, 637.

†ἀμό-ϑεν (ἀμός), Adv. van ergens af, ergens te beginnen, α, 10.

†ἀμοιβάς, άδος (ἀμείβω), om af te wisselen, χλαῖνα, kleed om te verwisselen, wisselkleed, ξ, 521.

**ἀμοιβή, ἡ (ἀμείβω), vergelding, vergoeding, βοῶν, voor de runderen; σοὶ δ' ἄξιον ἔσσετ' ἀμοιβῆς, *equidem parem gratiam tibi referam.*

ἀμοιβηδίς, Adv., afwisselend, beurtelings.

†ἀμοιβός, ὁ (ἀμείβω), om af te wisselen, als plaatsvervanger, οἳ ἦλϑον ἀμοιβοί, N, 793 (Nauck vermoedt ἀμορβοί = ἀκόλουϑοι).

ἀμολγός, ὁ (afl. onzeker), altoos op het einde van het vers, νυκτὸς ἀμολγῷ, waarsch. duisternis.

Ἀμοπάων, ονος, zoon van Polyaimon, gedood door Teukros, *Θ*, 276.

ἀμός en ἁμός (volgens v. L. onjuiste spelling voor ἡμός) = ἡμέτερος.

ἄμοτον (samenh. met μέμαα?), Neutr. als Adverb., onophoudelijk, κεχολῶσθαι, κλαίειν.

ἀμπ-, verkorting voor ἀναπ-.

ἀμπελόεις, 3. (echter *B*, 561, ἀμπελόεντ' Ἐπίδαυρον), rijk aan wijngaarden. Van

**ἄμπελος, ἡ (van ἀμφί en w. Ϝελ, de omstrengelende), wijngaard.

ἀμπερές, Adverb., alleen in tmesi, διὰ δ' ἀμπερές voor διαμπερὲς δέ, dat m. vergel.

†ἀμπ-έχω (ἀμφί en ἔχω), Imperf. ἄμπεχε, omvatten, rondom bedekken, *ζ*, 225.

†ἄμπυξ, υκος, ὁ (ἀμπέχω), voorhoofdbindsel, een diadeem van edel metaal, *X*, 469.

ἄμυδις, Adv. (ἅμα), tegelijk, a) samen, bij elkaar, καθίζειν, στῆσαι, θύνειν; ἄμυδις ἱστάναι κονίης ὁμίχλην, een stofwolk doen ontstaan; b) van den tijd, tegelijk, ἄμυδις φλόγ' ἔβαλλον, raakten tegelijk de vlam; ook te zamen, μή μ' ἄμυδις στίβη τε καὶ ἐέρση δαμάσσῃ.

Ἀμυδών, ῶνος, eene stad in Paionië aan den Axios.

Ἀμυθάων, ονος, zoon van Kretheus en Tyro, *λ*, 259; hij verhuisde uit Thessalië naar Messenië, en zou daar Pylos gesticht hebben.

Ἀμύκλαι, ῶν, Amyklai, de residentie van Tyndareos in Lakonië, dicht bij Sparta, *B*, 584.

ἀ-μύμων, ον (μωμάομαι en ἀ priv.), onberispelijk, epithet. van door geboorte, rang, dapperheid of schoonheid uitmuntende mannen (niet door deugd of andere zedelijke hoedanigheden), ook van volkeren, b. v. de Phaiaken en de Aithiopiërs; van zaken, voortreffelijk, heerlijk, οἶκος, νῆσος, τύμβος.

Ἀμύντωρ, ορος, zoon van Ormenos, den vader van Phoinix.

ἀμύντωρ, ορος, die afweert, bijstand, helper, beschermer. Van

ἀμύνω (afl. onzeker), Imperf. ἄμυνε, Aor. ἤμυνε en ἄμυνε, afwenden, afweren, afhouden, τί τινι, ook zonder den Dat. van den persoon, als die van zelf blijkt; ook enkel τινί, iemand helpen, bijstaan; enkele malen ook τί τινος; ook met een enkelen Genet., verdedigen, νηῶν, de schepen; ook ἀρὴν ἀπό τινος; περί τινος, iemand wreken. Med. van zich afweren, νηλεὲς ἦμαρ; zich verdedigen, strijden, voor iets, νεῶν, περὶ πάτρης, περὶ τέκνων; ook absol., *Π*, 556.

*ἀ-μύσσω (waarsch. stam μυκ met prothet. ἀ), Imperf. ἄμυσσε, Fut. ἀμύξεις, openrijten, openkrabben, στήθεα χερσίν, overdr. wonden, zeer doen, θυμόν.

ἀμφ-αγαπάζω en -ομαι, liefderijk behandelen, vriendelijk ontvangen.

†ἀμφ-αγείρομαι, Aor. ἀμφαγέροντο, zich scharen, zich verzamelen, vergaderen, *Σ*, 37.

ἀμ-φάδιος, 3. (ἀναφαίνω), openlijk. Daarv.

ἀμ-φαδίην, Accus. Sing. Fem. als Adverb., openlijk, onverholen, εὐνάζεσθαι.

ἀμφαδά en ἀμφαδόν; Neutr. als Adverb. (ἀναφαίνω), openlijk, openbaar, ἀγορεύειν in 't openbaar; tegenst. κρυφηδόν; openlijk, in 't open veld, in eerlijken strijd, βαλέειν, κτείνειν, tegenst. λάθρῃ of δόλῳ.

†ἀμφ-αραβέω, Aor. ἀμφαράβησε, *Φ*, 408, er om heen dreunen, kletteren.

ἀμ-φασίη, ἡ, verkeerd voor ἀφασίη, dat m. z.

ἀμφ-ἀφάω (ἅπτω), Part. ἀμφαφάων, Inf. Med. ἀμφαφάασθαι (-άεσθαι), Imperf. ἀμφαφόωντο (-άοντο), betasten, bevoelen, χερσί; hanteeren, τόξον.

**ἀμφ-έρχομαι, om iets heengaan, rondgaan, omgeven, bereiken, ἀμφήλυθε θηλὺς ἀυτμή, ἀμφήλυθε κνίσης ἀυτμή, drong mij te gemoet.

ἀμφ-ήκης, ες (ἀκή), tweesnijdend.

†ἀμφ-ηρεφής, ές (ἐρέφω), aan beide kanten gedekt of gesloten, epith. van den pijlkoker, *A*, 45.

†ἀμφ-ήριστος, ον (ἐρίζω), betwist, *Ψ*, 382, ἤ παρέλασσ' ἢ ἀμφήριστον ἔθηκεν, hij zou hem tot een betwiste gemaakt, d. i. hij zou hem de overwinning betwist hebben.

ἀμφί (van denzelfden stam als ἄμφω, Lat. amb), aan weerskanten, en zoo nog als Adverb. ἀμφὶ δὲ γαῖαν ἔναξε of ἀμφὶ πρόσωπα ἀπομόργνυ, en dikwijls in samenstellingen, als ἀμφιφορεύς, ἀμφήκης, gewoonlijk om; echter wijst het, zoo als reeds uit de afleiding blijkt, niet een volkomen insluiting aan, gelijk περί, maar slechts een gedeeltelijke, en moet daarom naar gelang van den samenhang door omheen (hier en daar), aan, bij, nabij, over en derg. vertaald worden. Soms echter vindt men het ook wel van een geheele insluiting, afwisselend met περί, ἀμφὶ δὲ κυανέην κάπετον, περὶ δ' ἕρκος ἔλασσεν κασσιτέρου; om het begrip eener volledige insluiting aan te wijzen, gebruikt men ἀμφὶ περί, b. v. ἀμφὶ περὶ κρήνην, soms ook περί τ' ἀμφί. A) als Adverb., ook in de uitdrukking ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν; overdr. ἀμφὶ μάλα φράζεσθε, overlegt het goed naar beide kanten; dikwijls is 't onzeker of ἀμφί als Adverb. dan wel als een door de tmesis gescheiden deel van een samengesteld Verbum moet beschouwd worden. B) Bij het als Adverb. gebruikt ἀμφί kan ook nog (en dat is de overgang tot het gebruik van ἀμφί als Praepositie) de Casus van een Substant. komen, gewoonl. een lokale Dativus, b. v. ἀμφὶ δὲ χαῖται ὤμοις ἀίσσονται, ἀμφὶ δὲ χεῖρας δειρῇ βάλλ' Ὀδυσῆι; minder dikwijls een Accus. ἀμφὶ δέ μιν σφυρὰ τύπτε καὶ αὐχένα δέρμα, het vel sloeg hem van onder en van boven tegen de enkels en den nek. C) Als Praepositie, 1) met den Genit., alleen met overdr. beteekenis en slechts zelden, om, over, van, ἀμφὶ πίδακος μάχεσθαι, ἀμφὶ φιλότητος ἀείδειν; 2) met den Dativus, a) lokaal, om, aan, naast, over, zoowel met het begrip van rust, ἱδρώσει τελαμὼν ἀμφὶ στήθεσσι, ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα, als van beweging, ἀμφί οἱ θάνατος χύτο, de dood stortte zich over hem uit, στῆσαι τρίποδα ἀμφὶ πυρί enz.; τὴν κτεῖνε ἀμφ' ἐμοί, naast mij; *Σ*, 231 ὄλοντο ἀμφὶ σφοῖς ὀχέεσσι καὶ ἔγχεσι, zij stortten van hun wagens en vielen in de spietsen van hun eigen mannen (voor ὀχέεσσι werd ook gelezen βελέεσσι of ξιφέεσσι); b) tot aanwijzing van de oorzaak, om, ter wille van, ἀμφί τινι μάχεσθαι, δικάζεσθαι, ἄλγεα πάσχειν; c) aangaande, μεταλλᾶν, ἀμφὶ δὲ νεκροῖσιν κατακαιέμεν οὔτι μεγαίρω, wat de dooden betreft. 3) met den Accus. *a*), lokaal, om, aan, bij, ἀμφί μιν φᾶρος βάλεν, ἀμφ' ἅλα ἔλσαι Ἀχαιούς, naar, bij de zee samendringen, ἀμφὶ ἄστυ ἔρδειν ἱρά, de stad rond; van personen, οἱ ἀμφ' Ἀτρεΐωνα βασιλῆες, de vorsten in de omgeving van Atreus zoon, οἱ ἀμφὶ Πρίαμον, Pr. en zijn gevolg; overdr. ook κλαίειν ἀμφί τινα, ἀμφὶ Τροίην φράζεσθαι βουλάς. — Soms staat ἀμφί achter het geregeerde woord. In Composita heeft het dezelfde beteekenissen; soms versterkt het slechts het begrip van het Simplex, b. v. ἀμφαγαπάω, ἀμφιγηθέω.

ἀμφι-ᾰγείρομαι, m. z. ἀμφαγείρομαι.

**ἀμφί-ᾰλος, ον, door de zee omgeven, epith. van Ithake.

Ἀμφίαλος, een Phaiaak.

Ἀμφιᾰρᾶος, zoon van Oïkles, sneuvelde in den Thebaanschen oorlog, waaraan hij deel nam, toen zijn echtgenoote

Eriphyle, die Polyneikes door een halssnoer had omgekocht, zijne schuilplaats had verraden; hij wist namelijk, daar hij een ziener was, dat hij, als hij zich in dien oorlog begaf, den dood zou vinden en had zich daarom verscholen. Later werd hij als heros geëerd; zijn orakel, eerst te Thebe gevestigd, werd overgebracht naar Oropos, *ο,* 244, 253.

†*ἀμφ-ῐᾰχυῖα* (v. L. en M. *ἀϝϝεϝαχυῖα*), Part. Perf. met de beteekenis van een Praesens, jammeren om (nam. de jongen), *B,* 316.

ἀμφι-βαίνω, Perf. *ἀμφιβέβηκας, -κε,* Coni. *-κῃ,* Plusqperf. — *βεβήκει,* rondgaan, rondwandelen, *Ἠέλιος οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,* had het midden van den hemel betreden, stond in 't midden van den hemel, het was middag; *ὃς Ἴσμαρον ἀμφιβεβήκει,* die over Ismaros staat, het beschermt, *νεφέλη μιν ἀμφιβέβηκεν,* omgeeft, omhult hem, *σὲ πόνος φρένας ἀμφιβέβηκεν,* leed heeft uwe zinnen bevangen.

ἀμφι-βάλλω, Aor. Part. *ἀμφιβαλών,* Med. Inf. *ἀμφιβαλέσθαι,* Fut. *ἀμφιβαλεῦμαι,* omwerpen, aandoen, *χλαίνας,* met den Accus. van den persoon, *μιν φᾶρος,* echter ook *μοὶ ῥάκος,* zich toerusten met, *κρατερὸν μένος;* om iets werpen, omvatten, *γούνασι χεῖρας; ὥς οἱ χεῖρες ἐχάνδανον ἀμφιβαλόντι,* zoo veel als zijne handen bij het omvatten konden grijpen; *ἀμφιβαλόντε ἀλλήλους,* elkaar omarmende; *τῷ δ' ἀμφιβαλὼν θάλαμον δέμον,* ik bouwde, het er om heenleggend, een slaapvertrek; de olijfboom vormt als 't ware den grondslag van het huwelijksbed en het middelpunt van het slaapvertrek, dat daar om heengebouwd wordt, *ψ,* 192. — Med. omdoen, *πήρην ἀμφ' ὤμοισιν,* ook absoluut.

†*ἀμφί-βᾰσις, ἡ* (*βαίνω*), het daaromheen of daarover staan, bescherming, verdediging, *E,* 623.

**ἀμφί-βροτος,* 3. den man bedekkend, beschermend, *ἀσπίς.*

Ἀμφιγένεια, een stad van Nestor in Elis, *B,* 593.

ἀμφιγυήεις, 3. (*γυῖον*), aan beide kanten van krachtige ledematen, armen voorzien, met sterke armen, epith. van Hephaistos; als Subst. verb. met *κλυτός, περίκλυτος.*

ἀμφί-γυος, ον (de afleiding en ook de verklaring is onzeker), waarsch. aan beide kanten van een punt voorzien, aan beide kanten spits, omdat behalve de eigenlijke punt, *αἰχμή,* ook het benedeneinde, de *σαυρωτήρ,* puntig en met ijzer beslagen was.

†*ἀμφι-δαίω,* rondom branden; Perf. *ἀμφιδέδηε,* overdr. *πόλεμος πόλιν ἀμφιδεδήει,* was ontbrand, woedde om de stad, *Z,* 329.

Ἀμφιδᾰμας, een strijder uit Skandia op Kythera, *K,* 269; een strijder uit Opus, *Ψ,* 87.

†*ἀμφί-δᾰσυς,* 3. rondom ruig, zeer ruig, van het vel der Aigis, *O,* 309.

ἀμφι-δῑνέω, er om heen draaien, er omheen leggen, *χεῦμα κασσιτέροιο ἀμφιδεδίνηται,* een laag tin is er omheengegoten; *κολεὸν ἀμφιδεδίνηται,* de schede ligt er om heen.

†*ἀμφι-δρυφής, ές* en *ἀμφίδρυφος, ον* (*δρύπτω*), aan beide kanten opengekrabd, *παρειαί, Λ,* 393, ook *ἄλοχος,* die zich uit smart over den dood van haar echtgenoot beide wangen heeft opengekrabd, *B,* 700.

†*ἀμφί-δῠμος, ον* (*δύω*), dubbel, *λιμένες,* havens aan beide kanten van het eiland, de eene naar Same, de andere naar Ithake gekeerd, *δ,* 847.

ἀμφι-έλισσα, alleen in 't Femin. en gewoonlijk in den Plur., epith. der schepen, aan beide kanten (van voren en van achteren), gebogen (m. z. Helbig, das Hom. Epos aus den Denkmälern erklärt, 2de druk, bl. 157 volg.).

ἀμφι-έννυμι, Fut. *ἀμφιέσω*, Aor. *ἀμφίε(σ)σα*, *αντο* aantrekkken, *εἵματα*; zich aantrekken, *χλαῖναν, χιτῶνας, ἀμφὶ ὤμοισιν*.

ἀμφι-έπω en *ἀμφ-έπω*, om of met iets bezig zijn, soms in 't Partic. bij een ander verbum om den ijver aan te wijzen, waarmede iets verricht wordt, *ἵππους ἀμφιέποντες ζεύγνυσαν*, vol ijver spanden zij de paarden in; met den Accus., met iets bezig zijn, voor iets zorgen, iets gereed maken, *κρέα, βοῦν*, voor het offeren van het rund zorg dragen; van levenlooze voorwerpen, om iets zijn, zich om of bij iets bevinden, *πρύμνην πῦρ ἄμφεπε*, de vlam omgaf, tastte den achtersteven aan.

†*ἀμφ-ιζᾰ́νω*, daarom, daaraan zitten, *τέφρη χιτῶνι*, *Σ*, 25.

†*ἀμφι-θᾰλής, ές*, van beide kanten bloeiend, een kind dat nog zijn beide ouders bezit (volgens anderen undique affluens, rijk), *Χ*, 496 (487 tot 499 worden door Aristarchus als onecht aangewezen).

Ἀμφιθέη, moeder v. Antikleia, grootmoeder van Odysseus, gemalin van Autolykos, *τ*, 416.

**ἀμφί-θετος*, 2. (*θεῖναι*), *φιάλη*, een schaal met twee ooren, die aan elk der beide ooren kan vastgehouden en neergezet worden, *Ψ*, 270, 616 (Helbig, das Hom. Epos enz. p. 365, die de oude verklaring, een dubbele schaal, waarvan de eene kant evengoed als basis kan dienen, als de andere, op goede gronden weerlegt).

†*ἀμφι-θέω*, omheen loopen, *μητέρα*, *κ*, 413.

Ἀμφιθόη (v. Herwerden *-θέη*), eene der Nereïden, *Σ*, 42.

ἀμφι-κᾰλύπτω, Fut. *-ψω*, omhullen, verbergen, *δόμος ἀμφεκάλυψέ με*, nam mij op, *ἔρως με φρένας ἀ.*, benevelde mijn zinnen, *θάνατος, νύξ; ὄρος πόλει*, om de stad doen ontstaan, *νύκτα μάχῃ*, met nacht bedekken, *σάκος τινί*, voor iemand houden om hem te beschermen, *νέφος*, in een wolk hullen.

†*ἀμφι-καρής, ές*, *ρ*, 231, *ἀμφικαρῆ*, eene slechts met veel omhaal en dan toch nog niet op overtuigende wijze te verklaren en te verdedigen lezing v. *ἀμφὶ κάρη*.

†*ἀμφι-κεάζω*, Part. Aor. *ἀμφικεάσσας*, rondom afhakken, *ξ*, 12.

Ἄμφικλος, een Trojaan, door Achilleus gedood, *Π*, 313.

†*ἀμφί-κομος, ον* (*κόμη*), dicht omlooverd, *θάμνος*, *Ρ*, 677.

ἀμφι-κύπελλον, δέπας, een beker met twee hengsels, m. z. *ἀμφίθετος*.

†*ἀμφι-λᾰχαίνω*, rondom loshakkend, bewerken, *ω*, 242.

Ἀμφίλοχος, zoon v. Amphiaraos en Eriphyle, broeder v. Alkmaion, beroemd ziener; hij nam deel aan den tocht der Epigonen tegen Thebe. Op den terugtocht stichtte hij met zijn zoon Mopsos de stad Mallos in Kilikië (en het amphilochische Argos in Akarnanië, Thuc. 2, 68), *ο*, 248.

†*ἀμφι-λύκη* (*λύκη*, w. *λυκ*, waarv. *λευκός, λύχνος*, lux, luceo), *νύξ*, schemering, *Η*, 433.

†*ἀμφι-μάσασθε*, Aor. Imper. (van *ἀμφιμαίομαι*), aanraken, betasten, *τραπέζας σπόγγοις*, *υ*, 152, afvegen.

ἀμφι-μᾰ́χομαι, c. Gen. strijden om, voor ter bescherming van, *τείχεος, νέκυος*; c. Acc. om eenige plaats strijden, belegeren, *πόλιν, νῆσον*. (Sommige uitgevers, v. L. en M. en Nauck, schrijven, waar het den Accus. regeert, *ἀμφιμάχομαι*, waar het met den Gen. staat, *ἀμφὶ μάχομαι*; echter komt v. L. en M. de constructie van *ἀμφί* c. Gen. bij Homerus verdacht voor).

Ἀμφίμᾰχος, zoon van Nomion, aanvoerder der Kariërs, door Achilleus gedood, *Β*, 870, 874; zoon van Kteatos, aanvoerder der Epeiers uit Elis, door Hektor gedood, *Ν*, 185, 203.

Ἀμφιμέδων, οντος, zoon van Melaneus, een der vrijers van Penelope, door Telemachos gedood.

*ἀμφι-μέλᾶς, αινα, αν, rondom donker, van de kleur van het middenrif; somber, van verdriet of gramschap, toornig, vergramd, φρένες (niet als blijvende eigenschap, maar van oogenblikkelijke opwellingen).

†ἀμφι-μῡκάομαι, Perf. ἀμφιμέμυκε, rondom brullen, dreunen, weergalmen, weerklinken, δάπεδον, κ, 227.

ἀμφι-νέμομαι, rondom wonen, rondom bewonen, Ἰθάκην.

Ἀμφινόμη, eene der Nereïden, Σ, 44.

Ἀμφί-νομος, zoon van Nisos uit Dulichion, een der vrijers van Penelope, door Odysseus gedood, χ, 89.

†ἀμφι-ξέω, Aor. ἀμφέξεσα, rondom glad maken, afhakken, ψ, 196.

Ἄμφῖος, zoon van Merops, broeder van Adrestos, een Trojaansch aanvoerder, Β, 830; zoon van Selagos uit Paisos, door Aias, Telamon's zoon, gedood, Ε, 612.

†ἀμφι-πέλομαι, om iemand zijn, iemand omgeven, met den Dat., ἀοιδὴ ἀκουόντεσσι, α, 352.

ἀμφι-πένομαι, Imperf. ἀμφεπένοντο, om iemand, met iets bezig zijn, οἵ μεν πατέρα ἀμφεπένοντο, die (vrienden of raadslieden) in de omgeving van mijn vader waren; vooral oppassen, koesteren, verplegen, Μενέλαον; voor iets zorgen, δῶρα; ook op iemand aanvallen, van honden, Ψ, 184, en Φ, 203, van visschen, die een lijk opvreten.

ἀμφι-περί, rondom, m. z. ἀμφί.

†ἀμφι-περι-στέφω, rondom bekransen, versieren, οὐ οἱ χάρις ἀμφιπεριστέφεται ἐπέεσσιν, bevalligheid versiert zijne woorden niet, ϑ, 175 (wellicht beter te scheiden in ἀμφὶ περιστέφεται).

†ἀμφι-περι-στροφάω (onjuist ἀμφιπεριστρωφάω gespeld, van στρέφω), in het rond jagen, ἵππους, Θ, 348.

†ἀμφι-πίπτω, vallen om, Aor. Part. ἀμφιπεσοῦσα πόσιν, zich (van smart of droefheid) op haar echtgenoot werpende, hem omvattende, ϑ, 523.

ἀμφι-πολεύω, met iets bezig zijn, voor iets zorgen, ὄρχατον; beschermen, βίον; υ, 78, καί ῥ' ἔδοσαν στυγερῇσιν ἐρινύσιν ἀμφιπολεύειν, staat het euphemistisch: zij gaven ze aan de vreeselijke Erinyen om er voor te zorgen, d. i. om ze te straffen. Van

ἀμφί-πολος, ἡ (πέλω), eig. om iemand bezig, bij Hom. steeds Femin. en meestal als Subst. van de dienaressen in den bijzonderen dienst der meesteres, wel te onderscheiden van en hooger in rang dan de δμῶες (m. z. χ, 483 volg.); als Adi. verb. met ταμίη, γυναῖκες; als Subst. met κεδνή, εὔπεπλος, ἐυπλόκαμοι, λευκώλενοι.

ἀμφι-πονέομαι, Fut. ἀμφιπονησόμεϑα, bezig zijn met iets, ϑαρσύνων; zorgen voor iets, τάφον.

†ἀμφι-ποτάομαι (πέτομαι), omfladderen, τέκνα, Β, 315.

**ἀμφί-ρῡτος, 3. (ῥέω), rondom bespoeld (door de zee), νῆσος.

ἀμφίς (eig. = ἀμφί), om, van beide kanten van, ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα, weinig aarde was er aan beide kanten (te zien, want alles was bedekt met wapenen); rondom, aan alle kanten, ϑαλερὴ δ' ἦν ἀμφὶς ἀλοιφή; van boeien, ἀμφὶς ἔχειν, omgeven; zoo ook van een gracht, ἀμφὶς ἐοῦσα; aan twee verschillende kanten, d. i.: ver van elkaar, uit elkaar, γαῖαν καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχειν, aarde en hemel uit elkaar houden, τὸ μὲν ζυγὸν ἀμφὶς ἐέργει, het juk scheidt ze (de runderen); ἀμφὶς ἀγῆναι, aan stukken breken; afgezonderd, gescheiden van elkaar, εἶναι, μένειν, ook φράζεσϑαι, φρονεῖν, anders denken, van meening verschillen; ἀμ-

φὶς Ἀχαιοῖς ἀλλ' ἀποδάσσεσθαι, afzonderlijk, bovendien aan de Achaiers. Als Praepositie stat ἀμφὶς meest achter het geregeerde woord, 1) met den Genet., a) rondom, ἅρματος ἀμφὶς ἰδεῖν, den wagen van alle kanten, nauwkeurig bekijken, b) afgezonderd, verwijderd, ver van, φυλόπιδος, ὁδοῖο; 2) met den Dat. alleen ἄξονι ἀμφίς, rondom de as. 3) met den Accus. om, Κρόνον ἀμφίς.

ἀμφι-στέφω, bekransen, omgeven, νέφος κεφαλῇ, *Σ*, 205.

ἀμφ-ίστημι, daarom plaatsen, bij Hom. alleen 3. Sing. en Plur. en intr. Aor. 2, 3. Plur. gesyncopeerd ἀμφέσταν voor ἀμφέστησαν, omheen staan; ἄστυ, belegeren.

†*ἀμφι-στρᾰτάομαι* (στρατός), πόλιν, belegeren, *Λ*, 713.

†*ἀμφι-στρεφής*, ές (στρέφω), zich naar alle kanten keerend, samengestrengeld (Vosmaer), *Λ*, 40.

ἀμφι-τίθημι, alleen 3. Sing. Aor. 2. M. en Part. Aor. Pass., opzetten, κυνέη ἀμφιτεθεῖσα, de opgezette helm. 2) Med. omdoen, omhangen, ἀμφέθετο ξίφος.

***Ἀμφι-τρίτη* (de afl. onzeker; wellicht van ἀμφί en τρίω, rondom ruischen), dochter van Nereus en Doris, κυανῶπις, ἀγάστονος; zij voedt de dieren in de zee, *ε*, 422, *μ*, 60, 97; bij Hesiodus is zij de echtgenoote van Poseidon.

†*ἀμφι-τρομέω* (τρέμω), τινός, voor iemand sidderen, om iemand in angst zijn, *δ*, 820 (wellicht beter te scheiden, τοῦ δ' ἀμφὶ τρομέω).

Ἀμφιτρύων, ωνος, zoon v. Alkaios, koning van Tiryns en van Hipponoë, kleinzoon van Perseus, echtgenoot van Alkmene, vader van Iphikles en pleegvader van Herakles (*E*, 392, heet Herakles πάις Ἀμφιτρύωνος). Zonder opzet doodde hij zijn oom Elektryon en vluchtte naar Thebe tot zijn oom van moederskant Kreon.

***ἀμφί-φᾰλος*, 2. aan beide kanten van een beugel, een kam voorzien, epith. van den helm.

†*ἀμφι-φοβέω*, 3. Plur. Aor. Pass. ἀμφεφόβηθεν, om iemand (lokaal) de vlucht nemen, *Π*, 290.

ἀμφι-φορεύς, ὁ (φέρω), een groot aarden of metalen vat met twee hengsels, voor wijn, honig; ook wel lijkurn.

†*ἀμφι-χαίνω*, eig. gapen om iets of iemand, (trachten te) verslinden, *Ψ*, 79.

ἀμφι-χέομαι, Imperf. ἀμφεχεόμην, Aor. 2. Med. ἀμφεχύμην, Aor. Pass. ἀμφεχύθην, zich rondom uitstorten, vand. *a*), zich rondom verspreiden, omgeven, πάρος κόνιν ἀμφιχυθῆναι; overdr. met den Accus. θείη μιν ἀμφέχυτ' ὀμφή, een goddelijke stem klonk om hem heen; τὴν ἄχος ἀμφεχύθη, droefheid stortte zich over haar uit; van personen, omarmen, omhelzen; abs. van alle kanten toestroomen, aansnellen.

†*ἀμφι-χῠτός*, όν (χέω), rondom opgeworpen, opgericht, τεῖχος, *Υ*, 145.

Ἀμφίων, ονος, 1) zoon van Iasios en Persephone, vader van Chloris, koning te Orchomenos in Boiotië, *λ*, 283. 2) zoon van Zeus en Antiope, echtgenoot van Niobe, broeder van Zethos, en meester in den zang en het snarenspel, op welks klanken de steenen zich van zelf tot een muur om Thebe samenvoegden, *λ*, 262 volg. 3) een aanvoerder der Epeiërs, *N*, 692.

Ἀμφοτερός, een Trojaan, *Π*, 415.

ἀμφότερος (ἄμφω) beiden; in den Sing. alleen het Neutr. als Adverb., ten opzichte van beide, gew. met daarop volg. τὲ καί, ἀμφότερον, νίκης τε καὶ ἔγχεος, of τὲ-τέ, ἀμφότερον, βασιλεύς τ' ἀγαθὸς κρατερός τ' αἰχμητής, ook τὲ-δέ; ook als Subst. gebezigd, ἀμφοτέρῃσιν, met beide handen; de Plur. bij den Dual. van het Nomen, χεῖρε ἀμφοτέρας.

ἀμφοτέρω-θεν, van beide kanten.

**ἀμφοτέρω-σε,* naar beide kanten.

†*ἀμφ-ουδίς,* Adv. = *ἀμφ' οὖδει,* op den grond, *ἀείρειν τινά,* iemand bij de voeten opbeuren, *ϱ,* 237.

ἄμφω (ambo, Sanskr. ubhá̆u), bij Hom. alleen in den Nom. en Acc., beide, niet slechts van enkele personen, maar ook van twee partijen; in *τῷ ϱ' ἄμφω συνέεργον* wijst *ἄμφω* op *τϱόπιν* en *ἱστόν.*

†*ἄμφ-ωτος* (*οὖς, ὠτός*), met twee ooren, twee hengsels, *ἄλεισον, χ,* 10.

†*ἀ-μώμητος, ον* (*μωμάομαι*), onberispelijk, *M,* 109.

ἄν, gelijk in de beteekenis met *κέ,* dat door sommigen voor den eenig juisten vorm bij Homeros gehouden en waar het mogelijk is, hersteld wordt, terwijl volg. hen *ἄν* tot een later tijdvak der taal behoort, wijst aan dat iets als van zekere omstandigheden, veronderstellingen of voorwaarden afhankelijk wordt gedacht en voorgesteld. Soms kan het door anders, wel of soms vertaald worden, maar in verreweg de meeste gevallen wordt het begrip van *ἄν* door den modus conditionalis uitgedrukt. Het kan dus niet gebezigd worden in zinnen, die een stellige bewering uitdrukken, dus nooit staan bij den Indic. van het Praesens en het Perfectum.

I. Bij den Indic. van historische tempora in het nazindeel eener hypothetische periode, om uit te drukken, dat iets onder zekere voorwaarden zou gebeuren of gebeurd zijn, maar niet gebeuren kan, omdat de vervulling der voorwaarde onmogelijk is, even als in Proza (de zekere onmogelijkheid, modus irrealis; Lat. Coni. Imperf. en Plqpf.); soms ontbreekt het voorzindeel, *ἦ τ' ἄν* (*ἦ κεν*) *πολὺ κέϱδιον ἦεν.* 2) Zelden bij het Futurum (enkel Homerisch), wanneer de verwezenlijking van iets toekomstigs als van omstandigheden of voorwaarden afhankelijk wordt voorgesteld, *αὐτὸν δ' ἂν* (*δ' ἄϱ,* v. L. en M.) *πύματόν με κύνες ἐϱύουσιν,* het laatst zullen de honden mij wel verscheuren.

II. Bij den Coniunct. (uitsluitend Homerisch) 1) in zelfstandige zinnen, om aan te wijzen, dat een verwachte gebeurtenis van omstandigheden afhangt *οὐκ ἄν τοι* (*οὔ κεν τοι* v. L. en M.) *χϱαίσμῃ κιθαϱίς,* dan zal de cither u wel niets baten; *τάχ' ἂν* (*τάχα κέν* v. L. en M.) *ποτε θυμὸν ὀλέσσῃ,* hij zal wel spoedig zijn leven verliezen. 2) in afhankelijke zinnen, wanneer het Verbum van den hoofdzin in een hoofdtijd staat (uitgez. *O,* 23, maar v. L. en M. lezen *ἧος* voor *ὄφϱ' ἂν* en Naber *ἵκοιτο* voor *ἵκηται*)), ook hier van gevallen, die onder zekere omstandigheden en voorwaarden in den tegenw. tijd of in de toekomst kunnen voorkomen, *ὃν δ' ἂν* (*ὃν δέ κ'*) *ἐγὼν ἀπάνευθε νεῶν νοήσω,* wien ik mocht aantreffen.

III. Bij den Optat. drukt het daarbij gevoegde *ἄν* de onzekere mogelijkh. uit, 1) in het nazindeel eener hypothet. periode, *ἦ σ' ἂν* (*ἦ σέ κε* v. L. en M.) *τισαίμην, εἴ μοι δύναμίς γε παϱείη;* somtijds zoo, dat het voorzindeel ontbreekt, *ἦ γὰϱ ἂν* (*ἦ γάϱ κ'* v. L. en M.) *ὕστατα λωβήσαιο;* daarom staat het (potentiaal) in schijnbaar zelfstandige zinnen a) om den inhoud enkel als een vermoeden, als een mogelijkheid aan te wijzen, *κείνοισι δ' ἂν οὔ τις* (*δέ κ' οὔ τις* v. L. en M.) *μαχέοιτο,* met die zal wel niemand strijden. b) als zachtere uitdrukking van een verzoek of bevel met *οὐ* in een vraag *οὐκ ἂν ἐϱύσαιο;* zoudt gij hem niet kunnen wegtrekken, verwijderen? d. i. neem hem weg; *οὐκ ἂν* (*οὔ κεν* v. L. en M.) *δή μοι ἅμαξαν ἐφοπλίσσαιτε;* zoudt gij niet mijn wagen gereed willen maken? d. i. maakt mijn wagen gereed. c) in vragende zinnen, *τίς ἂν* (ver-

andering in κὲν moeielijk) τάδε γηθήσειεν; wie zou zich hierover verheugen? 2) Wanneer de hoofdzin in de oratio obliqua staat, of in verhalenden spreektrant, in 't algem. wanneer het Verbum door een historischen tijd uitgedrukt is, heeft ἄν dezelfde beteekenis als bij den Coniunct. in de direkte rede, maar het komt zoo, even als in het Attisch, slechts zeer zelden voor; het staat a) in finale zinnen: σὺ δέ με προίεις-ὄφρ' ἂν ἑλοίμην (Nauck ἀνελοίμην) δῶρα, en in het hypothet. voorzindeel, στεῦτο εὐχόμενος νικήσεμεν, εἴπερ ἂν (αἴ κέ περ v. L. en M.) αὐταὶ Μοῦσαι ἀείδοιεν.

IV. Bij den Infin. slechts éénmaal in den Objektszin, bij herhaling der woorden van een ander, waar insgelijks ἄν bij het Verbum staat, καὶ δ'ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἔφη παραμυθήσασθαι, οἴκαδ' ἀποπλείειν, *I*, 684, wat betrekking heeft op vers 417, καὶ δ'ἂν (καὶ δέ κε v. L. en M.) τοῖς ἄλλοισιν.

ἄν, verkort voor ἀνά, vóór ν, δ en τ; vóór lipletters gaat het in ἀμ over; bij samenstelling wordt het voor lipletters ἀμ-, vóór keelletters ἀγ- en vóór λ ἀλ-.

ἀνά, verkort ἄν, vóór lipletters ἀμ A) Adv. naar boven, op, tot opwekking en aanmoediging, ἀλλ' ἄνα (in dit geval met Anastrophe); daarop, daaraan, μέλανες δ'ἀνὰ βότρυες ἦσαν; zoo ook ἂν δ' αὐτὴν Χρυσηΐδα βήσομεν, ἀνὰ χεῖρας ἀεῖραι e. m. a.; terug, ἀνά τ' ἔδραμ' ὀπίσσω. Zeer dikwijls is het door Tmesis van het Verbum, waarmede het samengesteld was, gescheiden, ἀνὰ δ'ἴσχο, ἀνὰ δ'ὦρτο enz. B) Bij het als Adverbium gebezigd ἀνά sluit zich een bepaalde Casus aan; een Gen. ἂν δ'ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν', een Acc. ἂν δ'ἄρα Τ. περικαλλέα βήσετο δίφρον, een Dat. met ἐν, ἂν δ'ἔβαν ἐν δίφροισι. C) Praepositie op, tegenst. κατά. 1) c. Gen. alleen ἀνὰ νηὸς ἔβην, *ι*, 177 (volgens sommigen Tmesis). 2) c. Dat., op, boven-aan, ἀνὰ σκήπτρῳ; ἀνά τ'ἀλλήλῃσιν ἔχονται, zij houden zich aan elkaar vast, ἂμ βώμοισιν τιθέναι, in aris collocare (echter ook c. Accus. ἀνὰ μυρίκην). 3) c. Accus. a) lokaal, om een beweging naar een hooger gelegen plaats uit te drukken, ἀναβαίνειν ἀνὰ ῥῶγας, de trappen opklimmen, πρῆσε τὸ αἷμα ἀνὰ στόμα; recht in de hoogte, πρὸς ῥόον ἀΐσσοντος ἀν' ἰθύν. Vooral a) tot uitdrukking van een zich uitstrekken, verspreid zijn over, overheen, door, langs, ἀνὰ νῶτα, ἀνὰ ἄστυ, door de geheele stad, ἀνὰ δῶμα, door het geheele huis, ἀνὰ στρατόν, ἀν' ὅμιλον, ἀνὰ δῆμον, ἀν' Αἰγυπτίους, in Egypte; ἀνὰ στόμα ἔχειν, in den mond hebben, βασιλῆας, hekelen. B) α geheel als ἐν gebruikt, μάχην ἀνὰ κυδιάνειραν ἵσταμαι; zoo ook bij abstracta, in, ἀνὰ θυμὸν φρονέειν, ὁρμαίνειν, θαμβεῖν. b) van den tijd, alleen *Ξ*, 80, ἀνὰ νύκτα bij nacht.

Achter den geregeerden casus staat het *E*, 824 μάχην ἀνὰ κοιρανέοντα, en *ν*, 32 νειὸν ἀν' ἕλκητον βόε -ἄροτρον.

ἀνα-βαίνω, ep. ἀμβαίνω, Aor. ἀνέβην, Aor. 1. Med. Part. ἀναβησάμενοι, Aor. mixt. ἀνεβήσετο, Adi. verbale ἀναβᾰτός of ἀμβατός, 1) intrans. opgaan, opstijgen, c. Accus., οὐρανόν, ὑπερώϊον, ook εἴς τι, met den Dat. alleen *K*, 493, νεκροῖς, op lijken treden (Cobet leest hier ἐμβαίνοντες, m. z. *Z*, 65); overdr. φάτις ἀνθρώπους ἀναβαίνει, verspreidt zich onder de menschen; vooral een schip beklimmen, aan boord gaan, νῆα of νηός; zonder Objekt ἐς Τροίην, ἀπὸ Κρήτης, in zee steken, scheep gaan, *ξ*, 353, aan wal gaan. 2) trans. in den Aor. Med. νὼ ἀναβησάμενοι, omdat zij ons hun schip hadden doen beklimmen, ons opgenomen hadden.

ἀνα-βάλλω, uitstellen, ἄεθλον, *τ*, 584. — Med. 1) op de cither preludeeren, met daarop volg. finalen In-

finitivus, ἀείδειν. 2) uitstellen, μήτ' ἔτι δηρὸν ἀμβαλλώμεθα ἔργον, *B*, 436.

†ἀνα-βέβρῦχε (afl. onzeker; enkelen lezen ἀναβέβροχε, maar ook daarmede is niets gewonnen; m. z. v. L. en M. op deze plaats), ὕδωρ, *P*, 54, opborrelen.

Ἀναβησίνεως, een Phaiaak, *ϑ*. 113.

†ἀνα-βλήδην (ἀναβάλλω), Adv., eig. naar boven werpend, uitstootend, γοᾶν, in weeklachten uitbarsten, *X*, 476.

*ἀνά-βλησις, ιος, ἡ (βάλλω), uitstel, κακοῦ.

†ἀνα-βολάδην (ἀναβάλλω), Adv., eig. naar boven werpend, λέβης ζεῖ ἀμβ., borrelend, *Φ*, 364.

ἀνα-βρᾰχεῖν, Aor. 3. Sing. ἀνέβραχε, kletteren, van wapenen, *T*, 13; kraken, krakend openspringen, van een deur, *φ*, 48.

**(ἀνα-βρόχω), Opt. Aor. ἀναβρόξειεν en Part. Aor. 2. Pass. ἀναβροχέν, weder inslorpen, van de Charybdis, ὅτ' ἀναβρόξειε θαλάσσης ὕδωρ en ὕδωρ ἀπολέσκετ' ἀναβροχέν, het water verdween, daar het door haar weer ingeslorpt was.

ἀνα-γιγνώσκω, alleen in den Aor. 2. voorkomend, herkennen, duidelijk erkennen, σήματα enz.; μάλιστα δέ τ' αὐτὸς ἀνέγνω, *N*, 734, maar zelf erkent hij dit, namelijk het voordeel, dat schranderheid verschaft, het meest.

ἀναγκαίη, ἡ, noodzakelijkheid, dwang; Dat. ἀναγκαίῃ, ἀναγκαίηφι, met dwang, met geweld.

ἀναγκαῖος, 3. dwingend, onvermijdelijk, μῦθος, dringend, χρειώ; ἦμαρ ἀναγκαῖον, de dag der slavernij; gedwongen, δμῶες, gekochte slaven, in tegenst. van de θῆτες, vrije arbeiders; πολεμισταί, gedwongen.

ἀνάγκη, ἡ, noodzakelijkheid, dwang; ἀνάγκῃ, uit noodzaak, gedwongen; ἀνάγκῃ ἴσχειν, ἄγειν, met geweld; καὶ ἀνάγκῃ, zelfs tegen (zijn) zin; ὑπ' ἀνάγκης, gedwongen.

ἀνα-γνάμπτω, ombuigen, δεσμὸν ἀνέγναμψαν, slaken, losmaken; Aor. Pass. αἰχμὴ ἀνεγνάμφθη, boog om.

ἀν-άγω, Imperf. ἀνῆγες, ἄναγον, Fut. ἀνάξομεν, Aor. ἀνήγαγον, naar boven brengen, van een lager gelegen plaats naar een hoogere, van de kust naar het binnenland, maar vooral op zee en over zee ergens heen brengen, γυναῖκα ἐξ ἀπίης γῆς, τινὰ ἐς μέσσον, iemand van de deur naar het midden van de zaal brengen; Med. in zee steken, τοὶ δ' ἀνάγοντο.

†ἀνα-δέρκομαι, Aor. ἀνέδρακον, opzien, ὀφθαλμοῖσιν, *Ξ*, 436, de oogen weer openen.

†ἀνα-δέσμη, ἡ (δέω), hoofdband, πλεκτή, *X*, 469.

ἀνα-δέχομαι, Aor. ἀνεδεξάμην, ook ἀνεδέγμην, op zich nemen, verdragen, διζύν; opvangen, δούρατα.

ἀναδῠομαι (δύω), met Aor. 2. Act. ἀνέδυν, Opt. ἀναδύῃ, Med. Pr. ἀνδύεται, Aor. ἀνεδύσετο, opduiken, te voorschijn komen, c. Gen. ἁλός, λίμνης, ook Accus. ἀνεδύσετο κῦμα, opduikende verliet zij het water; zich terugtrekken, ἐς ὅμιλον, verlaten, πόλεμον.

*ἀνᾰ-εδνος, ον, onjuiste vorm voor ἀνέεδνος, dat m. z.

ἀν-αείρω, Aor. ἀνάειρε, Optat. -αείραι, Inf. -αεῖραι, opheffen, μέλος, ook van worstelaars, die elkaar trachten op te tillen; ook wegdragen (als prijs), δύω τάλαντα, κρητῆρα.

†ἀνα-θηλέω (θάλλω), opnieuw bloeien, groeien, *A*, 236.

**ἀνά-θημα, το (θεῖναι), alleen in den Plur., toegift, ἀναθήματα δαιτός, toegiften bij den maaltijd, zang en dans.

†ἀνα-θρώσκω, opspringen, *N*, 140.

ἀναιδείη, ἡ, onbeschaamdheid,

ἀναιδείης ἐπιβῆναι, zich overgeven aan; ἀναιδείην ἐπιειμένος. Van

ἀν-αιδής, ές (αἰδέομαι), onbeschaamd, driest, schaamteloos; onbarmhartig, κυδοιμός, πέτρη, λᾶας.

†ἀν-αίμων, ον (αἷμα), zonder bloed, van de goden, *E*, 342.

ἀν-αιμωτί, Adv., zonder bloedvergieten.

ἀναίνομαι, -εαι, Aor. ἀνήνατο, weigeren, afslaan, δόσιν, afwijzen, ἔργον ἀεικές; σὲ δ'ἀναίνεται ἠδὲ σὰ δῶρα, hij versmaadt u en uwe geschenken; ontkennen, *ξ*, 149; met daarop volg. Infin. weigeren, ἀναίνεται μηδὲν ἑλέσθαι, hij weigert iets aan te nemen.

ἀναιρέω, Aor. ἀνεῖλον, Part. ἀνελών, Med. Fut. ἀναιρήσεσθαι, Aor. ἀνειλόμην en ἀνελόμην 1) Act. opnemen, βοῦν ἀπὸ χθονός; wegdragen, ἀέθλια. 2) Med. tot zich opheffen, opnemen; κούρην, op den arm nemen; ἄλεισον ἔγχος, ἀσπίδα, opnemen; πελέκεας, wegbrengen; κούρας, ontvoeren; οὐλοχύτας, uit de mand nemen; in zijn dienst nemen, τινά; wegdragen, ἀέθλια.

ἀν-αίσσω, Aor. ἀνήιξα, Part. ἀναΐξας, springen op, ἅρμα, den wagen; zich spoedig verwijderen, snel zich verheffen; νόος ἀνέρος ἀν., van de vlugheid der gedachte; πηγαὶ ἀν. borrelen, wellen op.

ἀν-αίτιος, ον (αἰτία), zonder schuld, onschuldig.

**ἀνα-καίω, aansteken, πῦρ.

†ἀνα-κεράννῡμι, Aor. ἀνακέρασσεν, (ἀνὰ κέρασ(σ)εν), opnieuw mengen, mengende opnieuw vullen, *γ*, 390.

*ἀνα-κηκίω, opwellen, uitbreken, van zweet en bloed.

ἀνα-κλίνω, Aor. Inf. ἀνακλῖναι, Part. ἀγκλίνας en ἀνακλίνας, Aor. Pass. ἀνακλίνθην 1) doen leunen, neerleggen op, τόξον ποτὶ γαίῃ; Pass. achterover leunen, ἀνακλινθεὶς πέσεν ὕπτιος, εὗδεν ἀνακλινθεῖσα. 2) openen, θύρην (die op een kier stond), νέφος, verwijderen.

†ἀν-ακοντίζω, opspatten, omhoog spatten, intr. van het bloed, *E*, 113.

†ἀνα-κόπτω, terug stooten, ὀχῆας, *φ*, 47.

†ἀνα-κράζω, Aor. ἀνέκραγον, uitschreeuwen, zich laten ontvallen, *ξ*, 467.

†ἀνα-κρεμάννῡμι, Part. Aor. ἀγκρεμάσασα, ophangen, πασσάλῳ, *α*, 440.

†ἀνακτόριος, 3. (ἀνάκτωρ), den heer toebehoorend, *ο*, 397.

†ἀνα-κυμβᾰχῐάζω (van het Adiect. κύμβαχος praeceps, niet ἀνακυμβαλιάζω), omslaan, van een wagen, *Π*, 379.

*ἀνα-λέγω, Imperf. ἄλλεγον, Inf. Aor. ἀλλέξαι, bijeenzoeken, verzamelen, *Λ*, 755.

*ἀν-αλκείη, ἡ, zwakheid, lafheid, alleen in de uitdrukking ἀναλκείῃσι (Nauck ἀναλκείηφι) δαμέντες. Van

ἄν-αλκις, ιδος (ἀλκή), Acc. -ιδα en -ιν, laf, zwak.

**ἄν-αλτος, ον (w. ἀλ, ἀλδαίνω), onverzadelijk, γαστήρ.

ἀνα-λύω, Part. ἀλλύουσαν, Imperf. iterat. ἀλλύεσκε, losmaken, opentornen, ἱστόν; verlossen, bevrijden, ἐκ δεσμῶν; losmaken, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.

†ἀνα-μαιμάω, razen door, ἄγκεα, *Υ*, 490.

†ἀνα-μάσσω, afwisschen, ὃ σῇ κεφαλῇ ἀναμάξεις, hetgeen gij met uw hoofd zult afwisschen, waarvoor gij met uw hoofd zult boeten, quod tuo capite lues. (M. vergel. Soph. El. 445 en de verklaringen van die plaats).

†ἀνα-μένω, Aor. ἀνέμεινα, afwachten, Ἠῶ, *τ*, 342.

†ἀνα-μετρέω, opnieuw meten, voor de tweede maal doorvaren, *μ*, 428.

†ἀνα-μιμνήσκω, herinneren, Aor. ἀνέμνησα ταῦτά με, *γ*, 211.

*ἀνα-μίμνω (μένω), wachten, afwachten.

**ἀνα-μίσγω, Part. Aor. ἀμμίξας, daaronder mengen, ἀνὰ δὲ κρῖ λευκὸν ἔμιξαν, σίτῳ φάρμακα.

†ἀνα-μορμύρω, Imperf. iterat. ἀναμορμύρεσκε, opbruisen, van de Charybdis, μ, 238.

†ἀνα-νέομαι, opstijgen, opkomen, ἀννεῖται ἠέλιος, κ, 192.

ἀνα-νεύω, achterover buigen (het hoofd in den nek werpen), als teeken van ontkenning en weigering bij de Grieken, zooals thans nog bij de Italianen, weigeren, door een wenk beletten, καρήατι, verbieden, ἀνὰ δ' ὀφρύσι νεῦεν ἑκάστῳ κλαίειν.

ἀν-άνσχετος, 3. (α privans en ἀνασχεῖν = οὐκ ἀνεκτός), niet te verdragen, E, 892 en Ω, 708, de juiste, door v. Herwerden herstelde vorm voor het verkeerde ἀάσχετος.

†ἄν-αντα, Adv., bergop, Ψ, 116.

ἄναξ, ακτος, Dat. Plur. ἀνάκτεσι, (Voc. ἄνα, alleen van goden), heerscher, van goden en menschen, ἄναξ ἀνδρῶν, vooral van Agamemnon, als den opperbevelhebber; heer, gebieder, οἴκοιο καὶ δμώων.

†ἀνα-ξηραίνω, Aor. 1, 3. Sing. Conj. ἀγξηράνῃ, uitdrogen, droog maken, ἀλωήν, Φ, 347.

ἀνα-πάλλω, Part. Aor. 2. met redupl. ἀμπεπαλών, 3. Sing. Aor. Med. ἀνέπαλτο 1) zwaaiende opheffen, ἔγχος. 2) Pass. met gesyncopeerden Aor. 2. Med. opspringen, ἀναπάλλεται (v. L. en M. ἀνααλλεται) ἰχθύς; van een gewonde, ἀνέπαλτο (v. L. en M. vermoeden ἀνάαλτο, ook waar deze vorm overigens nog voorkomt; anderen vermoeden ἀν-επ-ᾶλτο van ἀν-επάλλομαι).

†ἀνα-παύω, Aor. 1. ἀνέπαυσα, maken dat iemand met iets ophoudt, verhinderen, beletten, ἀνθρώπους ἔργων, P, 550.

†ἀνα-πείρω (ἀμπείρω), Aor. 1. ἀμπείρας, aan 't spit steken, B, 426.

†ἀνα-πηδάω, Aor. 1. ἀμπήδησα, opspringen, ἐκ λόχου, Δ, 379.

ἀνα-πίμπλημι, Fut. ἀναπλήσω, Aor. ἀνέπλησα, vullen, πότμον βιότοιο; κακὰ πολλά, verdragen, doorstaan.

†ἀνα-πίτνημι, latere vorm -πετάννυμι, uitspreiden, openen, ἀναπεπταμένας σανίδας ἔχον, M, 122.

ἀνα-πλέω, F. ἀναπλεύσεσθαι, opvaren, στεινωπόν; in zee gaan naar, ἐς Τροίην.

*ἀνά-πνευσις, ιος, ἡ, het herademen, de rust, πολέμοιο. Van

ἀνα-πνέω, Aor. Inf. ἀμπνεῦσαι, Imper. Aor. 2. ἄμπνυε, herademen, bekomen, κακότητος, πόνοιο, Aor. Med. ἄμπνυτο en Aor. Pass. ἀμπνύ(ν)θη, met dezelfde beteekenis, hij herademde.

†ἀν-άποινος, ον (ἄποινα), zonder losgeld.

ἀνα-πρήθω, Part. Aor. ἀναπρήσας, doen opwellen, δάκρυα, rijkelijk tranen vergieten, I, 433, β, 81.

ἀν-άπτω, Imperf. ἀνῆπτον, Aor. ἀνῆψε, Inf. -άψαι, vastmaken, vastbinden, πρυμνήσια; ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω, aan dezen (den mast) zelf zullen de touwen vastgebonden worden; ophangen, ἀγάλματα; aanwrijven, μῶμον.

†ἀνά-πυστος, ον (πυθέσθαι), uitgevorscht, ruchtbaar, bekend, λ, 237.

ἀν-αρπάζω, Aor. ἀνήρπασε, Part. ἀναρπάξας, in de hoogte rukken, wegrukken, θύελλα; ontrukken, ontvoeren, τινὰ ἀπὸ μάχης.

*ἀνα-ρρήγνυμι, Aor. Opt. ἀναρρήξειε, Part. ἀναρρήξας, openrijten, verscheuren, βοὸς βοείην; splijten, γαῖαν; verwoesten, τεῖχος.

**ἀνα-ρριπτέω; Imperf. ἀνερρίπτουν (-τευν), ν, 78, en ἀναρρίπτω, Aor. ἀνέρ-

ῥιψα, in de hoogte werpen, opwoelen, ἅλα πηδῷ (κ, 130 zonder πηδῷ).

**ἀνα-ῤῥοιβδέω, Aor. ἀνεῤῥοίβδησα, weder inslorpen, ὕδωρ, van de Charybdis.

ἀν-άρσιος, ον (ἀραρίσκω), onhandelbaar, vijandig.

*ἄν-αρχος, ον (ἄρχω), zonder aanvoerder.

†ἀνα-σεύω, snel in de hoogte bewegen, alleen Aor. Med. ἀνέσσυτο, opspuiten, αἷμα, Λ, 458.

†ἀνα-σπάω, terug trekken, er uit trekken, ἔγχος ἀνεσπάσατ', Ν, 574.

ἄνασσα, ἡ (ἄναξ), meesteres, heerscheres, koningin, vorstin (van godinnen, soms ook van sterfelijke vrouwen).

ἀνάσσω (ἄναξ), Imperf. ἤνασσε, Bekker ϝήνασσε, terwijl de juiste vorm wel zal zijn ἐάνασσε om de ϝ, waarmede het woord begon. Zoo spelt Nauck; v. L. en M. consequent ἐϝάνασσε; Fut. ἀνάξω, Inf. Aor. Med. ἀνάξασθαι, ik ben heer, gebieder, koning, de eerste, ik heersch, gebied, δώμασιν, κτήμασιν, Μυρμιδόνεσσιν; in, te midden van (deze Dativi zijn ongetwijfeld Locativi); ἐν ἀνδράσι, Φαίηξιν, ἐν Βουδείῳ, μετ' ἀνθρώποισιν; Υ, 180 Τρώεσσιν ἀνάξειν τιμῆς τῆς Πριάμοιο, in 't bezit der waardigheid van Priamos; τιμῆς, ἧςπερ ἀνάσσες, die gij bezat. — Pass. ἀνάσσονται δ' ἐμοὶ αὐτῷ, zij worden door mij zelf beheerscht. — Med. τρὶς ἀνάξασθαι γένε' ἀνδρῶν, driemaal een menschenleeftijd geheerscht hebben (Nauck leest ἀνασσέμεναι, echter met de toevoeging sed gravior corruptela; anderen leiden den vorm van ἀνάγω af; maar waarschijnlijk zijn de verzen γ, 244—246 onecht, gelijk reeds de Ouden vermoedden).

*ἀνα-στᾰδόν, Adv. (ἀνίστημι), rechtop staande.

†ἀνα-στενᾰχίζω, alleen 3. Sing. Imperf., diep zuchten, Κ, 9.

*ἀνα-στενᾰχω, alleen Praes. en Imperf., luid, diep zuchten, stenen, Ψ, 211. — Med. met dezelfde beteeke- Σ, 315, 355.

ἀνα-στρέφω, Aor. Opt. ἀναστρέψειαν, omverwerpen, δίφρους. — Pass. rondzwerven, γαῖαν, in een land.

†ἀνα-στρωφάω, Frequent. van ἀναστρέφω, herhaaldelijk omkeeren (nauwkeurig bekijken, τόξον πάντῃ, φ, 394).

†ἀνα-σχετός, verkort ἀνσχετός, dragelijk, οὐκ ἀν. ἔργα, β, 63.

†ἀνα-τέλλω, 3. S. Aor. 1. ἀνέτειλε, doen ontspruiten, ἀμβροσίην ἵπποις, voor de paarden, Ε, 777.

†ἀνα-τίθημι, 3. S. Fut. ἀναθήσει, opleggen, ἐλεγχείην τινί, smaadredenen toevoegen, Χ, 100.

**ἀνα-τλῆναι, Inf. Aor. 2. ἀνέτλην, op zich nemen, dulden, dragen, ὀιζύν; verdragen, bestand zijn tegen, φάρμακα.

†ἀνα-τολή (ἀνατέλλω), opgang der zon, Plur., μ, 4.

*ἀνα-τρέπω, terugwenden, alleen 3. S. Aor. 2. Med. ἀνετράπετο, hij viel achterover, Ζ, 64, Ξ, 447.

ἀνα-τρέχω, Aor. 2. ἀνέδραμον, Perf. ἀναδέδρομα 1) naar boven loopen, ἐγκέφαλος ἀνέδραμεν ἐξ ὠτειλῆς, spatte uit de wond omhoog; πυκναὶ σμώδιγγες ἀνέδραμον, striemen verhieven zich; λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρῃ, glad verhief zich de rotswand; ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ἶσος, hij groeide op. 2) teruglopen, ὤκ' ἀπέλεθρον; αὖτις.

**ἄν-αυδος, ον (αὐδή), sprakeloos.

ἀνα-φαίνω, Fut. Inf. ἀμφανέειν, Aor. 1. ἀνέφηνα, Act. 1) doen lichten, ἀμοιβηδὶς δ' ἀνέφαινον δμωαί, om beurten stookten de meiden het vuur op, om licht in het vertrek te verspreiden. 2) doen blijken, openbaren, θεοπρόπιον; toonen, ποδῶν ἀρετήν, voor

den dag komen met, *ἐπεσβολίας; Ὀδυσῆα μετὰ Τρώεσσιν ἀναφῆναι*, verraden dat Od. onder de Trojanen is. — Pass. zich vertoonen, *πατρὶς ἄρουρα, ἀστὴρ ἐκ νεφέων*, overdr. *ὄλεθρος*.

***ἀνα-φανδά*, Adv. (*φαίνω*), blijkbaar, openlijk.

†*ἀνα-φανδόν* = het vorige, *Π*, 178.

ἀνα-φέρω, naar boven halen, *Κέρβερον*; Med. diep ophalen (den adem), *ἀδινῶς ἀνενείκατο*.

ἀνα-φλύω, bruisen, *ἀνὰ δ'ἔφλυε*, *Φ*, 361.

†*ἀνα-φράζομαι*, herkennen, *οὐλήν*, *τ*, 391.

†*ἀνα-χάζομαι*, Part. Aor. *ἀναχασσάμενος*, terugwijken, terugkeeren, *ἐκ πολέμου*.

ἀνα-χωρέω, Fut. *-χωρήσω*, terug wijken, *πόλινδε, διὲκ μεγάροιο, μεγάροιο μυχόνδε*.

ἀνα-ψῡχω, verkoelen, *ἕλκος*, verfrisschen; *φίλον ἦτορ*, bekomen; met deze laatste beteek. ook in 't Pass. *ἀνέψυχθεν φίλον ἦτορ*.

ἁνδᾰνω (w. *σϝαδ, ἁδ, ἡδύς*, suadeo, suavis), Imperf. *ἥνδανε* en *ἑήνδανε* (*ἑάνδανε*), Aor. *ἕαδε* (*ἔϝαδε*), *εὔαδε* (v. L. ed M. *ἔϝϝαδε*), Opt. *ἅδοι*, Infin. *ἁδεῖν*, Perf. Accus. S. Part. *ἑαδότα*, behagen, bevallen, aangenaam zijn, *τινὶ θυμῷ, κραδιῇ; μύθοισιν*, door woorden; met daarop volg. Infin. *οὐδ' Αἴαντι ἥνδανε θυμῷ ἑστάμεν*; Part. Perf. *ἑαδὼς μῦθος*, bevallig, aangenaam.

**ἄν̄-δῐχα* (*ἀνά* en *δίχα*), Adv., in twee stukken, *κεάζειν, δάσασθαι*.

†*ἀνδρ-αγρία*, alleen in den Plur. (*ἀνήρ, ἄγρα*), de den gedooden vijand afgenomen wapenrusting, spolia, *Ξ*, 509.

Ἀνδραιμονίδης, de zoon van Andraimon, Thoas, *Η*, 168.

Ἀνδραίμων, ονος, echtgenoot van Gorgo, de dochter van Oineus en diens opvolger in de heerschappij over Kalydon, vader van Thoas.

†*ἀνδρᾰκάς*, man voor man, *ν*, 14.

†*ἀνδρά-ποδον, τό* (afl. onzeker; volgens v. L. en M. tot een jonger tijdvak der taal behoorend), dat. *ἀνδραπόδεσσιν*, slaaf, *Η*, 475.

†*ἀνδρ-αχθής* (*ἄχθος*), zwaar genoeg voor een man, *χερμάδια*, *κ*, 121.

**ἀνδρο-φόντης, αο* (*ἀνήρ* en stam *φεν*), mannen doodend, *Ἐνυάλιος*.

†*ἀνδρό-κμητος, ον* (*κάμνω*), door menschen vervaardigd, opgericht, *τύμβος*, *Λ*, 371.

ἀνδρο-κτᾰσίη, ης (*κτανεῖν*), het dooden der mannen, moord.

Ἀνδρομᾰ́χη, dochter van Eëtion, k. van Thebe in Kilikië, echtgenoote van Hektor, eene der edelste vrouwen, voorbeeldige huisvrouw, echtgenoote en moeder; na de verwoesting van Troje werd zij de buit van Neoptolemos; *πολύδωρος, λευκώλενος*.

ἀνδρόμεος, 3. (*ἀνήρ*), den mensch betreffend, menschen —, *κρέα, αἷμα*, menschenvleesch, -bloed; *χρώς*, menschelijk lichaam; *ὅμιλος*, gedrang van menschen; *ψωμοί*, stukken menschenvleesch.

ἀνδρο-φᾰ́γος, ον (*φαγεῖν*), menscheneter, *Κύκλωψ*, *κ*, 200.

ἀνδρο-φόνος, ον, mannen moordend, *Ἄρης, Ἕκτωρ, χεῖρες, φάρμακον*.

[*ἀνδρο-φόντης* lezen v. L. en M. voor *ἀνδρειφόντης*].

ἀν-εγείρω, Aor. 1. *ἀνέγειρα*, opwekken, *τινὰ ἐξ ὕπνου, ἐκ λεχέων*; overdr. aanmoedigen, bemoedigen, *μειλιχίοις ἐπέεσσιν*.

ἀν-εέργω (*-εϝέργω*), Imperf. *ἀνέ(ϝ)εργον*, tegenhouden, terugdrijven, *φάλαγγας, μάχην ὀπίσσω*.

ἄν-ειμι, Part, *ἀνῐών*, Imperf. *ἀνήια* (beter dan *ἀνήιον*; anderen *ἀνήεα*),

1) naar boven gaan, van de kust naar het binnenland, *παρὰ νηός;* van de zon, opgaan, *ἅμ' ἠελίῳ ἀνιόντι.* 2) terugkeeren, *ἐκ πολέμου, ἐς μητέρα.* 3) rondgaan, *δευόμενος δέ τ' ἄνεισι πάις ἐς πατρὸς ἑταίρους.*

†*ἀν-είμων, ονος* (*εἷμα*, v. L. en M. *ἀϝείμων*), zonder kleeren, *γ*, 348.

ἀν-είρομαι (*ἔρομαι*), vragen, onderzoek doen naar, *γαῖαν;* ook met dubbelen Accus. *ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς.*

**ἀν-εῖσα* (W. *σεδ, ἵζω*), defect. Aor. 1. waarvan bij Hom. alleen 1. S. Opt. *ἀνέσαιμι* en Part. *ἀνέσαντες*, voorkomen, er op zetten, *ἐς δίφρον, εἰς εὐνήν*, weder in 't huwelijksbed brengen.

ἀν-εκτός, όν (*ἔχω*), te verdragen, *ἔργα οὐδ' ἔτ' ἀνεκτά;* zonder negatie *κακὸν ἀνεκτόν*, dat nog dragelijk is. — Adv. *οὐκέτ' ἀνεκτῶς*, niet meer om uit te houden.

ἀν-έλκω, omhoog trekken, *τάλαντα;* aantrekken, *τόξον, πῆχυν;* ook absol. spannen. Med. *ἔγχος*, de lans uit het lichaam van den gedooden vijand trekken; *τρίχας χερσίν*, uittrekken.

ἄνεμος, ὁ (w. *ἀν*, waaien), wind, dikwijls met een Synonymum verbonden, *ἀνέμοιο θύελλα, ἄελλα, ἀήτης, ἀυτμή, πνοιαί; ἴς ἀνέμοιο*, het geweld van den wind; *ζαής, ζαχρηής, δυσαής, χαλεπός, ἀργαλέος, εἰλυφάων, βύκτης, λιγύς.* Homerus kent vier winden: *εὖρος, νότος, βορέης* en *ζέφυρος.*

†*ἀνεμο-σκεπής, ές* (*σκέπας*), tegen den wind beschuttend, *χλαῖνα, Π*, 224.

**ἀνεμο-τρεφής, ές*, (*τρέφω*), door den wind gevoed, aangezwollen, *κῦμα; ἔγχος*, door den wind hard geworden.

ἀνεμώλιος, ον (*ἄνεμος*), eig. winderig, nietig, onnut, niets vermogend; *ἀνεμώλια βάζειν*, nietige, ijdele woorden praten.

Ἀνεμώρεια, stad in Phokis bij Delphoi, *B*, 521.

ἀν-ερέπτομαι, Aor. *ἀνηρέψαντο* (gewone maar onjuiste lezing *ἀνηρείψαντο*, als van *ἀνερείπω*), naar boven ruken, wegrukken, vooral van de Harpyien en den storm.

ἀν-έρχομαι, Aor. *ἀνήλυθεν*, Part. *ἀνελθών*, naar boven gaan, opklimmen, *ἐς σκοπιήν, ἄστυδε;* opgroeien, opschieten, *ἔρνος ἀνερχόμενον;* terugkeeren, *αὖτις, ἄψ.*

†*ἀν-ερωτάω*, Imperf. *ἀνειρώταον*, vragen, ondervragen, *δ*, 251.

†*ἀν-έστιος, ον* (*ἑστία*), zonder eigen haard, zonder een t'huis, *I*, 63.

ἄνευ (*ἀν, ἀ* priv.), Praep. c. Gen., zonder, *οὐκ ἄνευ θεοῦ*, niet zonder bijstand van een god, *ἄνευ μεθεν*, tegen mijn wil; *ἄνευ δηίων*, ver van de vijanden.

ἄνευθε(ν), 1) Adverb., ver, gescheiden, ver af. 2) Praepos. c. Gen. ver van, tegenst. *ἄγχι;* gescheiden van den Casus, *ἀν. ἄγων πατρός τε φίλων τε;* zonder, *οἷος ἄνευθ' ἄλλων, ἀν. θεοῦ*, zonder goddelijken bijstand.

†*ἀ-νέφελος, ον* (*νεφέλη*), onbewolkt, *αἴθρη, ζ*, 45.

†*ἀν-έχω*, 3. S. Coni. *ἀνέχησι*, Aor. 2. *ἀνέσχε*, Part. *ἀνασχών*, Inf. *ἀνασχεῖν, ἀνασχέμεν;* daarnaast een Aor. *ἀνέσχεθον*, Inf. *ἀνσχεθέειν*, Fut. M. *ἀνέξομαι;* van *ἀνασχήσομαι* slechts de Inf. *ἀνσχήσεσθαι*, Aor. 2. Med. *ἀνέσχετο*, zonder Augm, *ἄνσχεο;* Imper. *ἀνάσχεο*, ep. *ἄνσχεο*, Opt. *ἀνασχοίμην*, Inf. *-σχέσθαι*, Part. *-σχόμενος* 1) omhoog houden, opheffen, *αἰγίδα, χεῖρας, χεῖρας θεοῖς, τὶ θεῷ*, wijden, overdr. in stand houden, *εὐδικίας.* 2) tegenhouden, *ἵππους.* — Intrans., uitsteken, *αἰχμή;* zich naar boven werken, *μεγάλου ὑπὸ κύματος ὁρμῆς.* — Med. zich verheffen, zich oprichten, om de lans te slingeren of met het zwaard te slaan; zich staan-

de houden, van gewonden; in de hoogte houden, omhoog houden, even als het Act., echter alleen van voorwerpen, die het Subjekt toebehooren, ξίφος, δούρατα, χεῖρας (van vreugde). Overdr. a) uithouden, volhouden, verdragen, dulden, βέλος, κακόν, δουλοσύνην; ξείνους, vreemdelingen onder zich dulden; wanneer het Objekt door een zin uitgedrukt is, staat het Participium, οὐκ ἀνέξομαί σε ἄλγε' ἔχοντα; absol. volhouden, dulden; dikwijls τέτλαθι καὶ ἀνάσχεο.

*ἀνεψιός (w. νεπ, Lat. nepos), zoon van een zuster of broeder, in 't alg. bloedverwant, neef.

ἄνεῳ, Nom. Plur. van een anders ongebruikelijk Adiect. ἄνεως (afl. onzeker), sprakeloos, stilzwijgend; als Adverb. slechts ψ, 93, ἡ δ' ἄνεω δὴν ἧστο.

*ἀν-ήκεστος, ον (ἀκέομαι), onheelbaar, ondragelijk, χόλος, ἄλγος.

*ἀν-ηκουστέω (ἀκούω), 3. Sing. Aor. ἀνηκούστησε, ongehoorzaam zijn.

†ἀν-ήμελκτος, ον (ἀμέλγω), ongemolken, ι, 439.

ἀν-ήνοθε (w. ἀθ, waarvan ἄνθος enz.; ἀνεθ voor ἀνθ met reduplicatie?), omhoog stijgen, κνίση, omhoog walmen; αἷμα ἀνήνοθεν ἐξ ὠτειλῆς, spoot uit de wond.

†ἀν-ήνυστος (ἀν = ἀ priv. en ἀνύω), niet te voltooien, ἀνηνύστῳ ἐπὶ ἔργῳ, π, 111.

**ἀν-ήνωρ, ορος (ἀν = α priv. en ἀνήρ), onmannelijk, laf.

ἀνήρ, Gen. ἀνδρός en 'ἀνέρος enz., Gen. Plur. ἀνδρῶν, Dat. Plur. ἀνδράσι en ἄνδρεσσι (afl. onzek.), 1) man, a) als tegenst. van vrouw, b) de echtgenoot, c) de man, als tegenst. van jongeling (door toevoeging van νέος, ὁπλότερος, aangewezen), of grijsaard (γέρων, προγενέστερος), d) met betrekking tot de den man kenmerkende eigenschappen, ἀνέρες ἔστε φίλοι, weest dappere mannen, e) met betrekking tot stand, rang, bedrijf, ambacht, met een Subst. tot nadere bepaling, ἀρχός, βασιλεύς, χαλκεύς, τέκτων; ook aan volksnamen (Σίντιες ἄνδρες), eigennamen of Pronomina toegevoegd; vand. in 't alg. = iemand. 2) mensch, in 't alg. en als tegenst. van goden, gewoonlijk Plur., πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε; ook ἐν ἀνδράσι = ἐν ἀνθρώποισι; verbonden met βροτός of θνητός; ook als tegenst. van dieren.

**ἀν-ήροτος, ον (ἀρόω), ongeploegd.

Ἄνθεια, stad in Messenië, Ι, 151, 293.

Ἀνθεμίδης, Δ, 488 (gevormd als Δευκαλίδης), zoon van Ἀνθεμίων, ωνος, vader van Simoeisios in Troje, Δ, 473.

ἀνθεμόεις (als Fem. Β, 695, anders) 3. (ἄνθεμον = ἄνθος), bloemrijk; met bloemen (van gedreven goud of zilver) versierd, κρητήρ, λέβης.

*ἀνθερεών, ῶνος (afl. onzeker), kin.

†ἀνθέριξ, ικος, ὁ (van ἀθήρ?), aar, korenaar, Υ, 227.

†ἀνθέω (ἄνθος), bloeien, ontkiemen, λ, 320.

Ἀνθηδών, όνος, havenstad in Boiotië aan den Euripos, Β, 508.

†ἄνθινος, 3. (ἄνθος), van bloemen, εἶδαρ, ι, 84, bloemenspijs, plantenkost.

ἀνθ-ίστημι, alleen intr. Aor. ἀντέστην en Med. ἀνθίσταντο, zich verzetten.

ἄνθος, εος, τό, bloem; overdr. bloei, τέρεν ἥβης.

†ἀνθρακιή, ἡ (ἄνθραξ), hoop gloeiende kolen, Ι, 213.

ἄνθρωπος, ὁ (afl. onzeker; van de vermakelijke pogingen om het woord af te leiden, volgen hier slechts enkele: Adi. van ἀναθρεῖν, omhoog zien; v. ἀνήρ en ὤψ, mansgezicht enz.),

mensch, gew. in den Plur. als tegenst. van goden; ook van de gestorvenen en de bewoners van de eilanden der zaligen; vaak met een ander Subst., ἄνθρ. ὁδίτης; ook ἥροῖοι, ἑσπέριοι.

ἀνιάζω (ἀνίη), 1) trans. vervelen, krenken, grieven, τινά. 2) intr. zich vervelen, mismoedig zijn, θυμῷ ἀνιάζων, beangst, bekommerd in zijn hart, κτεάτεσσιν, om zijne have.

ἀνιάω (ἀνίη), Fut. ἀνιήσω, vervelen, plagen, τινά en absol. — Pass. lastig gevallen worden, οὐ γάρ τίς τοι ἀνιᾶται παρεόντι; ὀρυμαγδῷ.

†ἀν-ῑδρωτί (ἱδρώς), Adv., zonder zweet, zonder moeite, *O*, 228.

ἀνίη, ἡ (ἀνίϝη = het Oud-Ind. amīvā), verdriet, plaag, last, verb. met πόνος; ἀνίη καὶ πολὺς ὕπνος, ook veel slaap is een last; ook van menschen, δαιτὸς ἀνίη; van Skylle, ἄπρηκτος ἀνίη, een onoverwinnelijke plaag.

ἀν-ίημι, ἀνΐεις, Imperf. ἀνιεῖ en ἀνίει (Bekker ἀνίης, ἀνίη), Opt. 2. pers. ἀνιείης, Fut. ἀνήσω, Aor. ἀνῆκα, ἀνέηκα, 3. Plur. ἄνεσαν, 3. Sing. Coni. ἀνήῃ, ἀνέῃ, Opt. ἀνείην, Part. ἀνέντες 1) omhoog zenden, ἀήτας, ὕδωρ. 2) gewoonlijk a) loslaten, losmaken, δεσμόν, slaken, πύλας, openen (tegenst. ἐπιθεῖναι), ὕπνος με ἀνῆκεν, verliet mij; zoo ook θυμὸν ἀνίει ὀδύνη; σ, 265, ἤ κέν μ' ἀνέσει (Nauck ἀνέῃ), θεός, beteekent het: doen terugkeeren; b) laten begaan, *E*, 880. c) loslaten op iemand, aanhitsen; met daarop volg. Infin. aansporen om iets te doen; in 't alg. opwekken, θυμόν, τινά, ook θυμὸς ἀνίησί τινα; dikwijls met daarop volg. Infin. νεικείειν, πολεμίζειν, 3. Med. voor of van zich loslaten, κόλπον, ontblooten, αἶγας, het vel aftrekken, en de ingewanden er uitnemen.

**ἀνιηρός, 3. Comp. ἀνιηρέστερος (v. L. en M. ἀνιηρότερος), lastig.

†ἀ-νιπτό-πος, οδος (νίπτω, πούς), met ongewasschen voeten, Σελλοί, *Π*, 235.

†ἄ-νιπτος, ον (νίπτω), ongewasschen, χεῖρες, *Z*, 266.

ἀν-ίστημι, Fut. ἀν(α)στήσω, Aor. ἀνέστησε, Part. ἀνστήσασα. I. Trans. doen opstaan, γέροντα χειρός, bij de hand nemen en doen opstaan; opjagen. Vooral a) uit den slaap opwekken. b) doen verhuizen, van woonplaats veranderen. c) opwekken tot den strijd. II. Intrans. in den Aor. 2. en Perf. Act. en het Med. 1) opstaan, ἐξ ἑδέων, ἐξ εὐνῆς; om eenig werk te verrichten, ἀνστάντες δ' ἕταροι νεὸς ἵστια μηρύσαντο; om te spreken, τοῖσι δ' ἀνέστη; tot den strijd, met toegevoegd ἄν (Adverb.), ἂν δ' Ὀδυσεὺς ἀνίστατο; van gewonden, bijkomen; van dooden, opstaan.

ἀν-ίσχω (ἔχω), in de hoogte houden, opheffen, χεῖρας θεοῖσι. — Med. ἀνὰ δ' ἴσχεο (anderen δὲ σχέο) κηδόμενός περ, houd vol.

†ἀν-ιχνεύω, opsporen, bespieden, *X*, 192.

**ἀ-νοήμων, ον (νοέω), onverstandig, zinneloos.

ἀν-οίγω, Imperf. (ἀνέῳγεν en) ἀνῷγεν, Iterat. ἀνοίγεσκον, Aor. ἀνέῳξα, openen, θύρας, κληῖδα; ἀπὸ χηλοῦ πῶμα, het deksel van de kist nemen.

†ἀν-όλεθρος, ον, aan het verderf ontrukt, ongedeerd, *N*, 761.

†ἄ-νοος, ον, onverstandig, dwaas, κραδίη, *Φ*, 441.

†ἀν-όπαια, α, 320, een woord, waarvan afleiding, spelling en beteekenis zeer onzeker zijn (van ἄνω en w. ὀπ, volg. anderen = ἀοράτως, of = ἀν' ὀπήν, door den schoorsteen, door het luik enz.), waarsch. Neutr. Plur. als Adverb. in de hoogte, ὄρνις ὣς ἀνόπαια διέπτατο, als een vogel vloog zij door (het dak).

ἀν-ορούω, Aor. ἀνόρουσα, opsprin-

gen, ἐκ θρόνων, ἐξ ὕπνου, ἐς δίφρον; opgaan naar, ἐς οὐρανόν.

†ἀ-νόστιμος, ον, die niet kan terugkeeren, τινὰ ἀνόστιμον τιθέναι, iemand den terugkeer beletten, onmogelijk maken. Van

†ἄ-νοστος, ον, = het voorgaande, ω, 528.

†ἄ-νουσος, ον, zonder ziekte, gezond, ξ, 255.

ἀν-ούτατος, ον (οὐτάμεναι), niet gewond, Δ, 540.

†ἀν-ουτητί, Adv. ongewond, Χ, 371.

ἀντᾰ (Instrumentalis of Accus. van den st. ἀντ, waarvan ἀντί de Locat. is), tegenover, A) Adv. ἄντα ἰδεῖν, recht voor zich uitzien (naar iets dat zich vlak tegenover iemand bevindt); ἄ. τιτύσκεσθαι, vlak voor zich uit mikken; στῆ δ'ἄ. σχομένη, zij bleef vlak tegenover hem staan; θεοῖσιν δ'ἄ. ἐῴκει, hij geleek volkomen; m. verg. ἄντην. B) Praepos. c. Gen. tegenover, vlak voor, 1) lokaal, ναίειν Ἤλιδος ἄντα, ἄντα παρειάων σχομένη κρήδεμνον. 2) in vijandelijken zin, tegemoet, tegen, ἄ. ἐλθεῖν τινός, Διὸς ἄ. πολεμίζειν, ἄλκιμον εἶναι ἄντα τινός, zijne dapperheid tegenover iemand toonen, χ, 232.

*ἀντ-άξιος, ον, evenveel waard, ψυχῆς, als het leven.

ἀντάω, Imperf. ἤντεον, Fut. ἀντήσω, Aor. ἤντησα (ἄντα), te gemoet komen, ontmoeten, ter juister tijd aankomen, δαίτης; deelachtig worden, deel nemen aan, μάχης; ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς, zooals gij met uw eigen oogen gezien hebt.

Ἄντεια, Anteia, dochter van Iobates, koning in Lykië, Ζ, 160.

†ἀντ-έχω, Imper. Aor. 2. Med. ἀντίσχεσθε, er voor houden, τραπέζας ἰῶν, tot bescherming tegen de pijlen voor zich houden.

ἄντην = ἄντα, Adv. a) tegenover, ἵστασθαι, stand houden, tegenst. φεύγειν; van voren, βαλλόμενος, ex adverso. b) voor oogen, zichtbaar, blijkbaar, in 't openbaar, εἰσιδεῖν, vlak in 't gezicht zien; ἀγαπάζειν, zichtbaar; ὁμοιωθήμεναι ἄντην, zich in 't openbaar gelijk stellen; θεῷ ἐναλίγκιος ἄντην, eigenl. in 't gelaat (m. verg. εἰς ὦπα ἔοικεν, Γ, 158), d. i. volkomen gelijk; λούεσθαι, in tegenwoordigheid van anderen; νεικεῖν, iemand in zijn gezicht uitschelden.

Ἀντηνορίδης, Helikaon, zoon van Ἀντήνωρ, ορος, zoon van Aisyetes en Kleomestra, echtgen. der priesteres Theano, vader van Agenor, Akamas e. a., een der wijste Trojaansche vorsten, die Odysseus en Menelaos, toen zij Helene kwamen opeischen, gastvrij ontving en aanraadde haar terug te geven.

†ἄντηστις, ἡ, ιος (ἀντάω), ontmoeting, alleen κατ' ἄντηστιν, tegenover.

ἀντί (Sanskr. anti, Lat. ante), Praep. c. Gen., tegen (niet met lokale beteekenis; op de plaatsen waar het die moest hebben, leest men thans ἄντ' = ἄντα of ἀντί' = ἀντία), in plaats van, Ἕκτορος ὠφέλετ' ἀντὶ πεφάσθαι; gelijkstaande met, ἀντὶ κασιγνήτου ξεῖνος τέτυκται staat gelijk met een br.; τῶνδ' ἀντὶ χάριν, dank daarvoor.

ἀντί', ἀντία, Neutr. van ἀντίος, als Adverb., tegen, tegenover.

*ἀντι-ἄνειρα, Fem. (ἀνήρ), even goed als een man, manhaftig, Epithet. der Amazonen.

ἀντιάω, ἀντιόωσι (-ιάουσι), Imper. ἀντιοώντων (-ιαόντων), Inf. ἀντιάαν (-άειν), Part. ἀντιόωσα (-άουσα), Fut. ἀντιόω (-άω), en van ἀντιάζω ἀντιάσεις, ἀντιάσητον, ἀντιάσειας, Med. 2. Pl. Imperf. ἀντιάασθε (-εσθε), I. Act. tegemoet komen, en wel 1) opzettelijk, οὗ παιδὸς τεθνηότος, om aan de begrafenis deel te nemen; vooral ontmoeten in den strijd; van za-

ken, πολέμου, μάχης, deelnemen aan, τοιούτων ἔργων; van goden, κνίσης, ἑκατόμβης, ἱερῶν, te gemoet gaan, ontvangen, aannemen; raken, στέρνων; vervolgens in 't alg. deelachtig worden, ὀνήσιος, ook γάμου, deelnemen aan het huwelijksfeest; met den Accus. alleen ἐμὸν λέχος ἀντιάουσα, *A*, 31, mijn leger naderende, om het te deelen. 2) toevallig ontmoeten, τινί, ἐμῷ μένει, ook absol. ἀντιάσας, die iemand in den weg komt. II. Med. ontmoeten, deelnemen.

ἀντί-βῖος, 3. (βίη), tegen iemand strijdend, vijandelijk, ἀντιβίοισι ἔπεσσι; Accus. Fem. ἀντιβίην en Neutr. ἀντίβιον, Adverb., vijandelijk, met geweld, in den strijd, ἐπέρχεσθαι, πειρηθῆναί τινι; ook ἀντίβιην ἐπί τινα ἐλθεῖν.

ἀντι-βολέω (ἀντιβάλλω), Aor. ἀντεβόλησε, te gemoet gaan, deelnemen aan, μάχης, τάφου, komen om aan de begrafenis deel te nemen; ἐπητύος, ontmoeten, ondervinden; ook γάμος ἀντιβολήσει ἐμέθεν, zal mij naderen; ook toevallig iets ontmoeten, bij iets tegenwoordig zijn, τινί, πόνῳ, τάφῳ.

ἀντί-θεος, 3. even goed als een god(in), goddelijk, veel voorkomend Epith. van helden; enkel ook v. vrouwen.

†ἀντί-θῠρος, ον (θύρα), tegenover de deur; κατ' ἀντίθυρον κλισίης, op een plaats tegenover de deur der hut, *π*, 59.

Ἀντίκλεια (-κλέεια), dochter van Autolykos, echtgenoote van Laërtes, moeder van Odysseus en Ktimene.

Ἄντικλος, een der in 't Trojaansche paard verborgen Grieken, *δ*, 286.

(ἀντικρύ en) ἀντικρύς (den vorm ἀντικρύς heeft Bekker, op gezag van Bentley, overal hersteld, waar de *υ* lang is; slechts op twee plaatsen, waar zij kort is, *E*, 130 en 819, heeft hij ἀντικρύ behouden), Adverb. a) vlak tegenover, μάχεσθαι, vlak in 't gezicht, ἀποφάναι; b) recht, rechtstreeks; ἀντικρὺ παραὶ λαπάρην, δι' ὤμου, vlak voorbij, door; c) door en door, geheel en al, ἀντ. ἦλυθ' ἀκωκή, δόρυ ἐξεπέρησε.

Ἀντίλοχος, oudste zoon van Nestor en Eurydike, *γ*, 452, vriend van Achilleus, *Ψ*, 556; uitstekend wagenmenner en snelvoetig; hij wordt voor Troje door Memnon, den zoon van Eos, gedood, *δ*, 188; Odysseus ziet zijn schim in de Onderwereld, *ω*, 16, 78.

Ἀντίμαχος, vader van Hippolochos, Peisandros en Hippomachos, verzet zich hevig tegen de teruggave van Helene, *A*, 123 volg.; zijne zonen sneuvelen, *M*, 188 volg.

Ἀντίνοος, zoon van Eupeithes, de onbeschaamdste der vrijers van Penelope, *β*, 84, volg.; hij legt lagen aan Telemachos, toen deze van Pylos terugkeerde, *δ*, 660 volg., *π*, 363, werpt met een voetbank naar Odysseus, en wordt door Odysseus het eerst gedood, *χ*, 8.

Ἀντιόπη, dochter van Asopos, moeder van Amphion en Zethos, *λ*, 260 volg.

ἀντῖος, 3. (ἀντί) 1) Adiect. te gemoet, tegenover, adversus, zoowel in vriendelijken als in vijandel. zin, ἐλθεῖν; οὐκ ἀθρῆσαι δύνατ' ἀντίη, zij kon hem niet in 't gezicht zien; ἀντίον ἰέναι τινί, iemand (in den strijd) te gemoet gaan. Het Neutr. Sing. ἀντίον en Plur. ἀντία, staat dikwijls als Adverb. a) tegenover, ἕζεσθαι, δίφρον κατατιθέναι ἀντίον τινός, ἀντίον αὐδᾶν, ἐνισπεῖν τινά, iemand aanspreken. b) tegenover, met vijandelijke beteekenis, c. Gen. στήμεναι, μάχεσθαι, εἰπεῖν τινός.

†ἀντι-πέραιος, 2. (ἀντι-πέρας), tegenovergelegen, τὰ ἀντιπέραια, de tegenovergelegen kusten, *B*, 635.

*ἀντι-τορέω, Aor. ἀντετόρησε, doorboren, δόρυ χροὸς ἀντετόρησεν, *E*, 337; binnendringen, c. Acc. ἀντιτορήσας δόμον, *K*, 267.

**ἄν-τιτος, ον (waarsch. gesync. voor ἀνάτιτος, van τίω), herhaaldelijk vergolden, ἄντιτα ἔργα, dubbele wraak, ρ, 51.

Ἀντιφάτης, αο, Acc. Ἀντιφατῆα 1) een Trojaan. 2) een zoon van Melampos, vader van Oïkles. 3) koning der Laistrygonen.

ἀντι-φερίζω, zich tegenover iemand plaatsen, zich met iemand, τινί, vergelijken, in iets, μένος. M. vergel. ἰσοφαρίζω. Van

ἀντι-φέρομαι, zich tegenover iemand plaatsen, met iemand meten, μάχῃ, in den strijd, μένος τινί, zich in moed met iemand gelijk stellen; ἀργαλέος Ὀλύμπιος ἀντιφέρεσθαι, om zich tegen hem te verzetten.

Ἄντιφος 1) zoon van Priamos en Hekabe, door Achilleus weggevoerd en voor losgeld vrijgegeven, Δ, 489; hij sneuvelt door de hand van Agamemnon, Λ, 101. 2) zoon van Talaimenes en de nimf Gygaia, een Maioniër en bondgenoot der Trojanen. 3) zoon van Thessalos, een Herakliде, aanvoerder der Grieken uit Nisyros, Β, 678. 4) een der makkers van Odysseus, zoon van Aigyptios, β, 19. 5) een vriend van Odysseus en Telemachos, ρ, 68.

**ἄντλος, ὁ (m. verg. Lat. anclare), het water, dat het ruim van het schip is binnengedrongen.

ἄντομαι, bijvorm van ἀντάω, ontmoeten, stooten, stuiten op, ἀργύρῳ, ἀλλήλοισιν ἐν πολέμῳ; overdr. ὅθι διπλόος ἤντετο θώρηξ, waar het harnas dubbel (het werptuig) ontmoette, d. i. waar het een dubbele laag vormde (er zijn nog verscheiden andere verklaringen der beide plaatsen, waar deze woorden voorkomen, Δ, 133 en Υ, 415, maar tegen alle bestaan bedenkingen).

**ἄντρον, τό (antrum), hol, grot, ἐπήρατον, θεσπέσιον, ἠεροειδές.

Ἀντρών, ῶνος, zeestad in Thessalië, aan den voet van den Oita.

ἄντυξ, υγος, ἡ, rand 1) metalen rand om het schild, πυμάτη. 2) de met den bovenrand van den wagen evenwijdig loopende en tot aan den open achterkant van den wagen naar beneden gebogen metalen staaf of stang, die tot leuning diende, ook om er de teugels aan vast te binden; δοιαί, τρίπλαξ, μαρμαρέη, φαεινή.

ἀνύω, Fut. ἀνύσω, ἤνυσε, en ἄνυμι, Imperf. ἤνυτο (Cobet ἤνετο, m. z. ἄνω; m. vergelijkt Sanskr. sanoti, verkregen), volbrengen, tot stand brengen, ὅσσον νηῦς ἤνυσεν, zooveel als een schip aflegt, νηῦς ἀνύει θέουσα ἁλμυρὸν ὕδωρ, het schip volbrengt zijn loop door het zoute water; οὐκ ἀνύω φθονέουσα, ik richt door afgunstige tegenkanting niets uit; φλόξ, verteren. — Med. οὐ γὰρ ὀίω ἀνύσσεσθαι τάδε ἔργα, ik geloof niet dat wij (uit het voorafg. aan te vullen) onze onderneming ten einde zullen brengen.

ἄνω, Imperf. ἦνον, volbrengen; νὺξ ἄνεται, de nacht loopt ten einde.

ἄνω (ἀνά), naar boven, omhoog; ὅσσον Λέσβος ἄνω ἐντὸς ἐέργει, naar Troje toe, noordelijk.

ἀνώγω, 1 en 2. Sing. en de Imper. ἄνωγε komen niet voor; daarvoor gebruikte men de overeenkomende vormen van het Perf., ἄνωγα, ἄνωγας, ἄνωχθι, ook Imper. 3. S. en 2. Plur. ἀνώχθω en ἄνωχθε, maar daarnevens ook ἀνωγέτω en ἀνώγετε, Fut. ἀνώξω, Aor. ἄ(ἤ)νωξα; (de vormen ἠνώγει, ἠνώγειν, ἀνώγειν, als van een Plusqpf. ἠνώγεα worden door v. L. en M. afgekeurd), bevelen, gebieden, aansporen, gewoonlijk met daarop volgenden Infinit. of Acc. c. Inf., soms met den Dat. van den persoon; dikwijls verbonden met κέλομαι, ἐποτρύνω; vaak θυμὸς

ἀνώγει, en met dubbelen Accus. *τά με θυμὸς ἀνώγει.*

ἀνώγω, Praes. bij *ἄνωγα*, waarvan *ἀνώγει*, Imperf. *ἤνωγον* (Cauer, *H*, 399, *ἠνώγευν*), *ἄνωγον*, Fut. *ἀνώξω*, Aor. *ἤνωξα*, Coni. *ἀνώξομεν*, Inf. *ἀνῶξαι*. M. z. *ἄνωγα*.

†*ἀν-ωθέω*, afstooten, het schip van den wal, *ο*, 553.

†*ἀν-ωϊστί* (*οἴομαι*), Adv. onverwacht, onverhoeds, *δ*, 92.

†*ἀν-ώϊστος*, *ον* (*οἴομαι*), onverwacht, *Φ*, 39.

†*ἀν-ώνῠμος*, *ον* (*ὄνομα*), zonder naam, *ϑ*, 552.

**ἀξίνη*, *ἡ*, de strijdbijl, een weinig en naar het schijnt alleen door de Trojanen gebruikt wapen.

ἄξιος, 3. (*ἄγω*), eigenl. wat even zwaar weegt, evenveel waard, *βοὸς λέβης ἄξιος, σοὶ δ' ἄξιον ἔσται ἀμοιβῆς*, dat de waarde eener vergoeding heeft, dat evenveel waard is als het uwe; voldoende, betamelijk, behoorlijk, *ἄποινα; τὸ ἄξιον ἀλφεῖν*, iets behoorlijks opbrengen; *πάντων Ζεὺς ἄξιον ἦμαρ ἔδωκεν*, *O*, 719, verklaart men: een dag, die voor alle andere vergoeding schenkt; Nauck leest *πάντως... αἴσιον ἦμαρ ἔδωκεν*.

Ἀξιός, een rivier in Makedonië, mondende in de Thermaiische golf.

Ἄξυλος, zoon van Teuthras uit Arisbe in Thrakië, gedood door Diomedes, *Z*, 12.

†*ἄ-ξῠλος*, *ον* (*ἀ* copul.), houtrijk, *ὕλη*, *Λ*, 155.

ἄξων, *ονος*, *ὁ* (axis, *ἄγω*), as, *σιδήρεος, χάλκεος, φήγινος*.

ἀοιδή, *ῆς*, *ἡ* (*ἀείδω*), gezang, het zingen, de kunst van zingen zoowel als het gezongene, lied, sage, gedicht, ook onderwerp van een lied, *ω*, 200, *θέσπις, θεσπεσίη, ἡδεῖα, ἱμερόεσσα, χαρίεσσα, λιγυρή*.

***ἀοιδιάω* (*ἀοιδή*), zingen, *καλόν*.

†*ἀοίδιμος*, *ον* (*ἀοιδή*), bezongen, berucht, *Z*, 358.

ἀοιδός, *οῦ*, *ὁ* (*ἀείδω*), zanger. Zangers als Phemios en Demodokos in de Odyssee, *πολύφημοι*, zijn niemands leerlingen, *αὐτοδίδακτοι*; de goden, *χ*, 345, vooral Apollo of de Muse(n), *ϑ*, 44, 63, 73, 479, 488, *ϱ*, 518, schenken hun de gave van het lied; daarom heet de zanger *θεῖος, θέσπις, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδήν*, en wat hij zingt is vertrouwbaar. Zangers zijn daarom hooggeëerd en gezien, *περίκλυτος, λαοῖς τετιμένος*, en dikwijls de makkers en vrienden der vorsten, die zich ook zelven met het snarenspel bezig houden; zoo laat Agamemnon, *γ*, 267, een zanger achter tot bescherming van zijne echtgenoote. Gewoonlijk hebben zij hun vast verblijf in de woning van een vorst, maar dikwijls en veel trekken zij rond, overal gaarne gezien en hartelijk ontvangen (*ἐρίηροι*).

ἀ-ολλής, *ές* (w. *Ϝελ* en copul. *ἀ*), dicht op elkaar gedrongen, gesloten; bij hoopen, in menigte, *οἱ δ' αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἔασιν;* vervolgens bij elkaar, *μίμνειν;* ook van zaken, (*νῆες*) *ἀολλέες αὐτόθ' ὄλοντο*, gingen daar te zamen te gronde. Daarv.

**ἀολλίζω*, bijeenbrengen, verzamelen, Pass. vergaderen.

ἄορ, *ἄορος*, *τό* (afl. onzek.), Acc. Plur. *ἄορας*, *ϱ*, 222 (Ahrens *ἄορα*), zwaard, *δεινόν, μέγα, ὀξύ, τανυηκές, χάλκειον, παγχάλκειον*. Het hing aan den

ἀορτήρ, *ῆρος*, *ὁ*, draagband, bandelier.

ἀοσσητήρ, *ῆρος*, *ὁ* (afl. onzeker), medestrijder, strijdmakker, helper, beschermer.

†*ἄ-ουτος*, *ον* (*οὐτάω*), ongewond, *Σ*, 536.

ἀπ-αγγέλλω, Imperf. iter. *ἀπαγγέλλεσκε*, Aor. *ἀπήγγειλα*, tijding brengen, *πάλιν*, terug boodschappen.

†*ἀπ-άγχω*, worgen, *τ*, 230.

ἀπ-άγω, Fut. ἀπάξω, Aor. ἀπήγαγον, wegbrengen, terugbrengen; ook opbrengen (βόας).

†ἀπ-αείρω, Med., zich wegbegeven, verwijderen, πόλιος, uit de stad, Φ, 563.

ἀπ-αίνῦμαι, ook ἀπο-αίνυμαι, wegnemen, ontrooven, νόστον.

Ἀπαισός, st. in Mysië, Β, 828.

†ἀπ-ᾱΐσσω, Part. Aor. ἀπᾱΐξας, afspringen van, κρημνοῦ, Φ, 234.

†ἀπ-αιτίζω = ἀπαιτέω, afvragen, afbedelen, β, 78 (v. Herwerden houdt dit woord voor niet homerisch en het vers voor onecht).

ἀπ-άλαλκε, ἀπαλάλκοι, m. z. ἀπαλέξω.

ἀ-πάλαμνος, ον (παλάμη), eig. zonder hand, d. i. hulpeloos, radeloos, Ε, 597.

ἀπ-αλέξω, Fut. -ξήσω, Aor. Opt. ἀπαλεξήσαιμι, Aor. 2. 3. S. ἀπάλαλκε, Opt. -λάλκοι, afweren, verwijderen, τινά τινος; tegen iemand of iets verdedigen, van iets afhouden, κύνας κεφαλῆς, τινὰ κακότητος.

*ἀπ-άλϑομαι, Fut. ἀπαλϑήσεσϑον, geheel genezen, ἕλκεα, Θ, 405 en 419; dat de lezing ἕλκε' ἀπαλϑήσεσϑον, ἅ κεν μάρπτῃσι κεραυνός onjuist is, wordt aangetoond door v. L. en M.; zij lezen οὐδέ κεν... ἕλκε' ἀπαλϑήσοντ', αἴ κεν μάρπτῃσι κεραυνός en vertalen: non facile sanabuntur earum vulnera, si fulmine percussae fuerint.

†ἀπ-ᾰλοιάω, Aor. ἀπηλοίησε, geheel verpletteren, ὀστέα, Δ, 522.

ἁπᾰλός, 3. (afl. onzeker), tenger, zacht, παρειαί, χεῖρες, δείρη, ἁπαλὸν γελᾶν, meesmuilen, volgens anderen: hartelijk lachen.

†ἁπᾰλο-τρεφής, ές (τρέφω), goed gevoed, vet, dik, σίαλος, Φ, 363.

ἀπ-ᾰμάω (ἀμάω), afmaaien, afsnijden, λαιμὸν σιδήρῳ, ἀπ' οὔατα ἀμήσαντες.

ἀπ-ᾰμείβομαι, τινά, antwoorden, abs. in de wending τὸν (τὴν) δ'ἀπαμειβόμενος προσέφη of προσεφώνεε, als ook c. Accus., τὸν δ'αὖτ' ἀπαμείβετο.

ἀπ-αναίνομαι, Aor. ἀπηνήναντο, Inf. ἀπανήνασϑαι, ontkennen, weigeren, εὐνήν.

ἀπ-άνευϑε(ν), a) Adverb. veraf, verwijderd, afgezonderd van anderen, ἱερεύειν, ϑύειν. b) Praep. c. Gen. ver van, verwijderd van, νεῶν, ϑεῶν, τοκήων. Het staat dikwijls achter den geregeerden casus.

ἁπάντῃ (ἅπας), overalheen, naar alle kanten, overal, κύκλῳ ἁ.

ἀπ-ᾰνῠ́ω, voltooien, Aor. ἀπήνῠσαν, οἴκαδε sc. τὴν ὁδόν, zij legden den weg naar huis af, η, 326.

**ἅπαξ, eenmaal, in eens (Ο, 511, ἕνα χρόνον).

*ἀπ-ᾰράσσω, Aor. ἀπήραξε, met geweld naar beneden slaan, κάρη χαμᾶζε; afhouwen, afslaan, ἀπὸ δὲ τρυφάλειαν ἄραξεν.

†ἀπ-ᾰρέσκομαι, geheel verzoenen, οὐ νεμεσητὸν βασιλῆα ἄνδρ' ἀπαρέσσασϑαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ, het is niet te berispen, dat een koning iemand weer geheel met zich verzoene, als hij hem het eerst beleedigd heeft, Τ, 183.

ἀπ-άρχομαι, beginnen, aanvangen, van het offer, ἀπαρχόμενος, het offer beginnend, τρίχας, met het afsnijden der haren van het voorhoofd van het offerdier; ook in tmesi κάπρου ἀπὸ τρίχας ἀρξάμενος.

ἅ-πᾶς, ἅπᾱσα, ἅπαν, al te gaar, geheel en al, ἅπ. φιλότης, louter vriendschap; met een Adi. ἀργύρεος ἅπας, geheel van zilver.

ἄ-παστος, ον (πατέομαι, st. πατ), die niet gebruikt, genuttigd heeft, ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος.

ἀπατάω (ἀπάτη), Fut. -ήσω, Aor. ἀπάτησα, bedriegen, misleiden.

*ἀπ-άτερϑε(ν), Adv. (ἄτερ), afgezonderd, gescheiden; ook als Praep. c. Gen., ver van.

ἀπάτη, ἡ, (afl. onzeker), bedrog, list.

*ἀπατήλιος, ον, bedriegelijk, ἀπατήλια εἰδώς, een bedrieger.

†ἀπατηλός, όν, bedriegelijk, *A*, 526.

†ἀπ-ἄτιμάω, geheel verachten, *N*, 113 (gew. lezing ἀπητίμησε, Nauck ἀπητίμασσε, v. L. en M. ἄρ' ἠτίμασσε).

**ἀπἄφίσκω (afl. onzek., men brengt het in verband met ἅπτω), Aor. ἤπαφε, 3. Opt. Med. ἀπάφοιτο, bedriegen, misleiden, τινά; παρά μ' ἤπαφε δαίμων.

ἀπειλέω, Fut. -ήσω, Imperf. Dual. ἀπειλήτην 1) dreigen, τινί, ἀπειλάς, ἀπειλήσας ἐβεβήκει, met een dreigende houding; τόγε, hiermede, μῦθον, *A*, 388, waar Nauck voor ἠπείλησεν μῦθον leest μῦθον ἐπηπείλησεν, hetgeen te recht door v. L. en M. is opgenomen. 2) zich beroemen; beloven.

ἀπειλή, ἡ, alleen in den Plur., bedreiging; pochende belofte.

†ἀπειλητήρ, ῆρος, praler, *H*, 96.

1. ἄπ-ειμι, Coni. ἀπέῃσιν, Imperf. ἀπέην, ἀπῆν, Fut. ἀπέ(σ)σεται, ἀπεσσεῖται, τ, 302, afwezig zijn, verwijderd zijn, φίλων καὶ γαίης, πάτρης, σοὶ δ' ὁδὸς οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσεται, de vaart zal voor u niet meer ver af zijn, d. i. gij zult spoedig de vaart ondernemen, lokaal πολλὸν γὰρ ἀπὸ πλυνοί εἰσι πόληος, ver.

2. ἄπ-ειμι, Imper. ἄπιθι, Part. ἀπιών, Imperf. ἀπήιε, weggaan, heengaan. Het Praesens met de beteekenis van een Futurum, ρ, 593.

ἀπ-εῖπον, 3. Sing. ἀπέ(ϝ)ειπε, Coni. ἀποείπω, Opt. ἀποείποιμι, Imper. ἀπόειπε, Infin. ἀποειπεῖν, ἀποειπέμεν, Part. ἀπειπών, ἀποειπών, 1) ronduit zeggen, in zijn geheel verhalen, ἀγγελίην, μῦθον, ἀληθείην. 2) weigeren; opzeggen, afstand doen van, μῆνίν τινι.

Ἀπειραίη, de Apeiraiische, uit Apeire (πεῖρας), het land zonder grenzen, een mythisch land, η, 8.

ἀ-πειρέσιος en ἀ-περείσιος, 3. ep. voor ἄπειρος (πέρα), onbegrensd, γαῖα; grenzenloos, oneindig, διζύς; ontelbaar, αἶγες; onmetelijk, ἄποινα.

Ἀπείρηθεν, uit Apeira, het land zonder grenzen, een mythisch land, η, 9.

ἀ-πείρητος, ον (πειράω), onervaren, β, 170; οὐ ῥά τ' ἀπείρητος μέμονεν δίεσθαι, niet zonder een poging te hebben gedaan, *M*, 304; met pass. beteekenis, *P*, 41, οὐ μὰν ἔτι δηρὸν ἀπείρητος πόνος ἔσται, de strijd zal niet lang meer onbeproefd blijven.

†ἀ-πείρἴτος, ον (πεῖρας), grenzenloos, oneindig, πόντος, κ, 195.

ἀ-πείρων, ονος (πέρας), grenzenloos, onmetelijk groot, ontelbaar, δῆμος; oneindig lang, ὕπνος; waarvan geen einde te vinden is, δεσμοί, ϑ, 340, m. verg. 278 (χέε δέσματα κύκλῳ ἀπάντῃ).

†ἀπ-εκ-λελάθεσθε, Imper. Aor. bij ἀπεκλανθάνομαι, geheel vergeten, θάμβευς, ω, 394.

ἀ-πέλεθρος, ον (πέλεθρον), onmetelijk, ἴς. Neutr. als Adverb. ἀπέλεθρον, een groot eind, ver.

†ἀπ-εμέω, ep. Aor. 1. ἀπέμεσσα, uitbraken, αἷμα, *Ξ*, 437.

ἀπ-ερύκω, Fut. ἀπερύξω, afweren, tegenhouden, τινά.

ἀπ-έρχομαι, Aor. 2. ἀπῆλθον, Perf. ἀπελήλυθα, weggaan, vertrekken, πάτρης, οἴκου.

†ἀπ-ερωεύς, ὁ, hij die verijdelt, verhindert, μενέων, *Θ*, 361. Van

†ἀπ-ερωέω, 2. S. Opt. ἀπερωήσειας, wijken, πολέμοιο, *Π*, 723.

**ἀ-πευθής, ές, έος (πεύθομαι) 1) pass. onuitgevorscht, onbekend, κείνου δ' ὄλεθρον ἀπευθέα θῆκε Κρονίων, γ, 88. 2) onervaren, onkundig, γ, 184.

ἀπ-εχθαίρω, 1. S. Coni. Aor. 1. -θήρω 1) haten. 2) gehaat maken,

verbitteren, ὕπνον καὶ ἐδώδην τινί.

ἀπ-εχθάνομαι, Aor. ἀπήχθετο, Coni. ἀπέχθηαι, Infin. ἀπεχθέσθαι, gehaat worden, ἀπεχθάνεαι, gij maakt u gehaat; Praet. gehaat zijn, θεοῖσιν; (ἐμοὶ δῆμος ἀπεχθόμενος, het is mij vijandig geworden).

ἀπ-έχω, Fut. ἀφέξω en ἀποσχήσω, Aor. ἀπέσχον, Fut. Med. ἀφέξομαι, Aor. ἀπεσχόμην 1) act. afhouden, ver houden van, νῆα ἑκὰς νήσων, Τυδέος υἱὸν Ἰλίου, τί τινι; iemand tegen iets beschermen, χεῖρας μνηστήρων τοι, ἀεικείην χροΐ. Overdr. Α, 97 (waar thans in de meeste uitgaven ἀπώσει staat). 2) Med. zich onthouden, afstand doen, πολέμου; iemand sparen, τινός.

ἀπ-ηλεγέως (ἀλέγω), Adverb. onverholen, rechtuit, μῦθον ἀποειπεῖν.

†ἀ-πήμαντος, ον (πημαίνω), ongedeerd, τ, 282.

ἀ-πήμων ονος (πῆμα), zonder schade, d.i. 1) pass. onbeschadigd, ongedeerd, behouden, ἀπήμονα πέμπειν τινά. 2) act. onschadelijk, heilzaam, gunstig, gelukkig, νόστος, οὖρος, ὕπνος.

ἀπήνη, ἡ (afl. onzeker), een vrachtwagen op vier wielen, door muilezels of runderen getrokken.

ἀπ-ηνής, ές, Gen. έος (afl. onzek.; tegenst. ἐνηής), onvriendelijk, vijandig, βασιλεύς, θυμός, νόος.

†ἀπ-ήωρος, ον (ἀείρω), op een afstand, ver in de hoogte hangend, μ, 435.

ἀ-πῐθέω (πείθω), alleen Fut. -ήσω en Aor. ἀπίθησε, ongehoorzaam zijn, weerstreven, absol. en c. Dat., ook verbonden met ἀκούσας, οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας.

ἀ-πῐνύσσω (πινυτός), alleen Praes. 1) bewusteloos zijn, κῆρ, Ο, 10. 2) onverstandig zijn, ε, 342, ζ, 258.

ἄπιος, 3. (van ἀπό, evenals ἀντίος van ἀντί), verwijderd, afgelegen, τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης.

Ἀπῐσάων, ονος 1) zoon van Phausios, een Trojaan, gedood door Eurypylos, Λ, 578, 582. 2) zoon van Hippasos, een Paioniër, door Lykomedes gedood, Ρ, 348.

†ἀ-πιστέω, niet gelooven, betwijfelen, c. Acc. ν, 399. Van

†ἄ-πιστος, ον (πίστις) a) trouweloos, b) niet geloovend, wantrouwend.

†ἀπ-ίσχω (= ἀπέχω), terughouden, λ, 95.

ἀπλοΐς, ίδος (ἁπλόος), enkele mantel, χλαῖνα (als kleedingstuk en als deken, tegenst. δίπλαξ).

†ἄ-πνευστος, ον (πνέω), zonder te ademen, ε, 456.

ἀπό (Sanskr. ápa, Lat. ab), A) Als Adverb. in uitdrukkingen als ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι, ἀπὸ δ'ἔξεσε χεῖρα, waar men ook aan tmesis kan denken; soms komt bij dit adverbiaal gebruikt Adverb. nog een de betrekking daarvan nader aanwijzende Genetivus, ἀπὸ μὲν λίθον εἷλε θυράων, ἀπὸ ξίφος θέτ' ὤμων. B) Als Praepos. c. Gen., van-af, van-weg, van 1) lokaal tot aanwijzing van den afstand a) bij Verba van beweging, πέμπειν τινὰ ἀπὸ ὑσμίνης, uit den slag wegzenden, ἀπ' αἰῶνος νέος ὤλεο (= ᾤχεο ὀλλύμενος); van boven naar beneden, ἀφ' ἵππων, maar ook omgekeerd, ἀπὸ χθονὸς ἀΐσσοντα; soms pleonast, ἀπ' οὐρανόθεν; ook tot aanwijzing van een scheiding, ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι, λαχὼν ἀπὸ ληΐδος αἶσαν. b) bij Verba van rust, ver van, μένων ἀπὸ ἧς ἀλόχοιο; zoo ook ἀπ' οὔατος εἶναι, ver van het oor zijn, niet gehoord worden; ἀπὸ δόξης, tegen verwachting; ἀπὸ θυμοῦ εἶναι, gehaat zijn, Α, 562. 2) tot aanwijzing van den oorsprong, het punt van uitgang, van de plaats, waar of van waar iets geschiedt,

van, uit, *γίγνονται ἀπό τ' ἀλσέων, κωκυτοῦ δ' ἤκουε ἀπὸ πύργου, ἀφ' ἵππων μάχεσθαι, ἅψασθαι βρόχον ἀπὸ μελάθρου,* den strop aan den zolder vastmaken; *πίνεσκεν ἀπ' αὐτοῦ,* hij dronk uit (den beker). Het begrip van afkomstig zijn (gekregen hebben) van, heeft *ἀπό* in uitdrukkingen als *κάλλος ἀπὸ Χαρίτων ἔχουσαι, θεῶν ἄπο μήδεα εἰδώς.* b) ook van het middel of werktuig, *ἀπὸ βιοῖο πέφνεν,* met den boog; *ἀπὸ χειρὸς ἔβλητο, ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ὄλεθρος, τετρίγει νῶτα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν ἑλκόμενα,* onder de hevige spanning der worstlende armen kraakte hun beiden de rug (Vosmaer); ook in adverbiale uitdrukkingen, *ἀπὸ σπουδῆς,* in ernst. II. Van den tijd alleen in *ἀπὸ δείπνου θωρήσσοντο, Θ,* 54.

ἀπο-βαίνω, Fut. *ἀποβήσομαι,* Aor. *ἀπέβη, ἀπεβήτην;* met dezelfde beteekenis Med. *ἀπεβήσετο,* weggaan, vertrekken, *ἐκ πολέμοιο, κατὰ δῶμα,* afstijgen, *ἐξ ἵππων, κατὰ χθόνα;* uitstappen, *νηός.*

ἀπο-βάλλω, alleen in de tmesis voorkomende, wegwerpen, laten vallen, storten. Daarv.

***ἀπό-βλητος,** *ον* (*βάλλω*), weg te werpen; verwerpelijk, verachtelijk, *ἔπος, δῶρα.*

†**ἀπο-βλύζω,** uitspuwen, *οἶνον, Ι,* 491.

****ἀπο-βρίζω,** Part. Aor. *ἀποβρίξας,* insluimeren, in slaap vallen.

†**ἀπο-γυιόω** (*γυῖα*), Aor. Coni. *ἀπογυιώσῃς,* uitputten, verlammen, de kracht ontnemen, *Ζ,* 265.

†**ἀπο-γυμνόω,** Part. Aor. Pass. *ἀπογυμνωθείς,* geheel ontblooten, ontwapenen, *κ,* 301.

***ἀπο-δαίομαι,** Fut. *-δάσ(σ)ομαι,* Inf. *ἀποδάσσεσθαι,* een deel afstaan, toedeelen, *τινί τι* en *τινί τινος; Π,* 86 leest Bekker voor *ἀπονάσσωσιν,* dat op eenvoudige wijze moeielijk kan verklaard worden, *ἀποδάσσωσιν,* een vorm, die niet boven bedenking verheven is, daar anders alleen het Medium van *δαίομαι* en zijne composita voorkomt.

ἀπο-δειροτομέω, Fut. *-ήσω,* Aor. *ἀπεδειροτόμησα,* den hals afsnijden, slachten, *τέκνα, μῆλα ἐς βόθρον,* over een kuil.

†**ἀπο-δέχομαι,** Aor. 1. *ἀπεδέξατο,* aannemen, ontvangen, *ἄποινα, Α,* 95.

****ἀπο-διδράσκω,** Part. Aor. 2. *ἀποδράς,* wegloopen, ontvluchten, *ἐκ νηός* en *νηός, π,* 65, *ρ,* 516.

ἀπο-δίδωμι, Fut. *ἀποδώσω, -σομεν,* Aor. *ἀπέδωκε,* 3. Coni. *ἀποδῷσι,* Aor. 2. Opt. *ἀποδοῖτε,* Inf. *ἀποδοῦναι,* teruggeven, *κτήματα, νέκυν ἐπὶ νῆας, κούρην πατρί;* vergoeden, *θρέπτρα τοκεῦσι;* weer goed maken, *λώβην.*

ἀπο-δΐομαι, Coni. *-δίωμαι,* wegjagen, *Ε,* 763.

†**ἀπο-δοχμόω,** Aor. 1. Prt. *ἀποδοχμώσας,* op zijde buigen, *αὐχένα, ι,* 372.

ἀπο-δρύφω, Opt. *ἀποδρύφοι,* Coni. Aor. 1. *ἀποδρύψωσι,* afkrabben, schuren, kwetsen, *ἵνα μή μιν ἀποδρύφοι ἑλκυστάζων,* opdat hij niet, als hij hem sleepte, zijn huid zou kwetsen; *ῥινοὶ ἀπέδρυφθεν.*

ἀπο-δύνω = *ἀποδύομαι,* alleen in 't Imperf., *βοείην χ,* 364.

ἀπο-δύω, Fut. *ἀποδύσω,* Aor. *ἀπέδυσα,* P. Aor. 2. *ἀποδύς,* 1) Praes. Fut. en Aor. 1. Act. uittrekken, iemand iets, vooral *τεύχεα.* 2) Aor. 2. Act. (en Med.) iets uittrekken, *εἵματα,* zijn kleeren.

†**ἀπο-είκω** (*ἀποϜ*) = *ἀπείκω,* wijken van, verlaten, *θεῶν ἀπόεικε κελεύθου, Γ,* 406.

(**ἀπο-εργάθω**), verlengde vorm v. *ἀπείργω,* alleen 3. *ἀποέργαθεν* (volgens anderen een Aoristus), afhouden, *Πηλεΐωνα λαοῦ;* verwijderen, wegnemen, *ῥάκεα οὐλῆς.*

ἀπο-έργω (*ἀποϜέργω*), Imperf. *ἀπέ-*

εργε, afhouden, κῦμα; verdrijven, Τρῶας αἰθούσης; scheiden, αὐχένα τε στῆθός τε; uitsluiten, κεῖνον ἐέργουσίν τ' ἀπὸ τιμῆς.

*ἀπό-ερσε en ἀποέερσε, Coni. ἀποέρσῃ, Opt. ἀποέρσειε, Aor. bij ἀπο-Ϝέρρω (verro), wegrukken, verzwelgen.

†ἀπο-θαυμάζω, Aor. ἀπεθαύμασε, zich zeer verwonderen, ζ, 49.

†ἀπό-θεστος, ον (θέσσασθαι), vervloekt, veracht, verfoeid, ρ, 296.

ἀπο-θνήσκω, 3. Plusquperf. Pl. ἀποτέθνασαν, sterven, (Part. Perf. ἀποτεθνηώς, gestorven, dood; Cobet houdt ἀποθνήσκω voor een woord van lateren tijd, en wil het overal vervangen door het simplex of door καταθνήσκω).

ἀπο-θρώσκω, Aor. Part. ἀποθορόντες, afspringen, νηός; opstijgen, καπνὸς γαίης.

†ἀπο-θύμιος, ον, onaangenaam; ἀποθύμια ἔρδειν, doen wat mishaagt, Ξ, 261.

†ἀπ-οικίζω, Aor. ἀπῴκισε, naar elders overbrengen, εἰς νῆσον, μ, 135.

ἄ-ποινα, τά (ποινή), losgeld, τινός; in 't alg. boete, schadevergoeding, ἄξια, ἀπερείσια, νήριτα, ἀεικέα.

ἀπ-οίχομαι, verwijderd zijn, zich verwijderd houden, πολέμοιο; Part. ἀποιχόμενος, afwezig.

**ἀπο-καίνῠμαι, overtreffen, τινά τινι, θ, 127 en 219.

†ἀπο-καίω, verbranden, 3. Sing. Aor. Opt. ἀπὸ τείχεα κήαι (Nauck -κήῃ), Φ, 336.

†ἀπο-κἄπύω, uitblazen, Aor. ἀπὸ δὲ ψυχὴν ἐκάπυσσε, uitblazen, Χ, 467.

†ἀπο-κείρω, afscheren, afsnijden, Aor. ἀπὸ δ' ἄμφω κέρσε τένοντε; Med. Aor. ἀπεκείρατο, zich afscheren, afsnijden, χαίτην.

†ἀπο-κηδέω, nalatig zijn, Aor. Part. ἀποκηδήσαντε, uit nalatigheid, onverschilligheid, Ψ, 413.

ἀπο-κῑνέω, Aor. Coni. ἀποκινήσωσι, Iterat. ἀποκινήσασκε, verwijderen, δέπας τραπέζης, wegnemen; τινὰ θυράων, verdrijven, wegjagen.

†ἀπο-κλῑ́νω, wegbuigen, ὑποκρίνεσθαι ὄνειρον ἄλλῃ ἀποκλίναντα, aan den droom een andere uitlegging geven, τ, 556.

ἀπο-κόπτω, Fut. Inf. ἀποκοψέμεν, Aor. ἀπέκοψα, afslaan, afhouwen, κάρη, τένοντας, αὐχένα, κόμην ἐλαίης, παρήορον, het bijpaard losmaken, terwijl men de riemen doorsnijdt.

†ἀπο-κοσμέω, opruimen, wegnemen, afnemen, ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός, η, 232.

†ἀπο-κρεμάννῡμι, Aor. ἀπεκρέμασε, laten hangen, Ψ, 879.

†ἀπο-κρίνω, afzonderen, scheiden, Aor. Pass. ἀποκρινθέντε, gescheiden van de overigen, buiten het gelid voordringende, Ε, 12.

ἀπο-κρύπτω, Aor. ἀπέκρυψα, Inf. ἀποκρύψαι, verbergen, τινὶ ἵππους; τινὰ νόσφι θανάτοιο, iemand voor den dood verbergen, d. i. van den dood redden.

ἀπο-κτείνω, Aor. ἀπέκτεινε, ἀπέκτανε; van den Aor. 2. ἀπέκταν 1. Plur. ἀπέκταμεν, Inf. ἀποκτάμεν en -κτάμεναι, Aor. 2. Med. met pass. beteek. ἀπέκτατο, Part. ἀπο-κτάμενος, dooden, vermoorden, τινά, slachten, βοῦν ἠὲ μῆλον.

ἀπο-λάμπω, stralen, schitteren, τρυφάλεια ἀστὴρ ὥς ἀπέλαμπεν; ook αἰχμῆς, het straalde van de lans, de lans glanste; χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή, zij glanste in zachte bevalligheid (Vosmaer).

†ἀπο-λείβω, doen afdruppelen, Pass. afdruppelen, ἔλαιον ὀθονέων, η, 107.

ἀπο-λείπω 1) overlaten, ι, 292. 2) verlaten, δόμον, Μ, 169. 3) intr. ontbreken, η, 117.

†ἀπο-λέπω, Fut. Inf. ἀπολεψέμεν, afhouwen, afsnijden, οὔατα, Φ, 455.

ἀπ-ολέσκετο, Aor. iter. van ἀπόλλυμι.

ἀπο-λήγω, Imperf. ἀπέληγε, Fut. ἀπο(λ)λήξω, Coni. Aor. ἀπο(λ)λήξῃς, -ωσι, Optat. ἀπο(λ)λήξειαν, ophouden, staken, nalaten, afstand doen, μάχης, εἰρεσίης, ἀπατάων; ook c. Partic. δηιόων, ἐξερέουσα; vergaan, verwelken, *Z*, 149.

†ἀπο-λιχμάω, Fut. Med. ἀπολιχμήσονται, aflikken, οἵ σ' ὠτειλὴν αἷμ' ἀπολιχμήσονται, die u het bloed van de wond zullen aflikken.

ἀπ-όλλυμι, Fut. ἀπολέ(σ)σω, Aor. ἀπώλεσα, 3. Plur. ἀπόλεσσαν, Med. 3. Pr. ἀπόλλυται, Fut. Inf. ἀπολεῖσθαι, Aor. 2. 3. Sing. ἀπώλετο, Iterat. ἀπολέσκετο, Optat. ἀπολοίμην, 3. Sing. ἀπόλοιτο, 3. Plur. ἀπολοίατο, Coni. ἀπόληται, ἀπόλωνται, Inf. -έσθαι, Imper. -έσθω; Perf. ἀπόλωλα, 3. Sing. ἀπόλωλε. I) Act. tr. 1) verderven, vernietigen, dooden, verwoesten, Ἴλιον. 2) verliezen, πατέρα, νόστιμον ἦμαρ, οἶκον, ἔλεον, geen medelijden kennen. II. Med. en Perf. Act. 1) omkomen, te gronde gaan, sterven, sneuvelen, met den Dat. ὀλέθρῳ, enkel ook met den Accus. van den inhoud, ὄλεθρον, κακὸν μόρον; als verwensching ὣς ἀπόλοιτο, zoo moge hij omkomen. 2) verdwijnen, verloren gaan, in 't Perf. verloren zijn, καρπός; ὕδωρ terugwijken; οὐ γὰρ σφῶν γε γένος ἀπόλωλε τοκήων, het geslacht uwer ouders is niet verdwenen, d. i. gij zijt niet van onedele geboorte. Dikwijls ook in tmesi, ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι, ἀπό τέ σφισιν ὕπνος ὄλωλεν.

Ἀπόλλων, Gen. -ωνος, Voc. Ἄπολλον (afl. onzek.), geliefde zoon van Zeus (Διὶ φίλος) en Leto, eene dochter van den Titanenvorst Koios, volgens den Hymn. in Apoll. met zijne zuster Artemis aan den voet van den berg Kynthos op Delos geboren. Hij is de god van het licht en de zon, Φοῖβος, λυκηγενής, daarom de reine, die wet en orde beschermt en alles begunstigt wat goed en schoon is. Den misdadiger straft hij als de van ver rakende (ἑκάεργος, ἕκατος, ἑκατηβελέτης, ἀφήτωρ), met de snelle pijlen van zijn zilveren boog (ἀργυρότοξος, κλυτότοξος); zoo is hij de verderf brengende, οὔλιος, die den Grieken *A*, 43 volg. de pest zendt, en voor de mannen een snellen dood, *γ*, 279. Maar als rechtvaardig god verleent hij ook zegen en wendt hij het onheil af (ἀλεξίκακος, σωτήρ, Παιών); vooral beschermt hij de kudden (λυκοκτόνος); hij hoedt de kudden van Laomedon, *Φ*, 448 volg. en, zelf een jeugdig god, *τ*, 86, schenkt hij de kracht, die tot de overwinning leidt. — Als de verkondiger van Zeus' wil is hij een voorspellende god, *ο*, 245, 252, wiens orakel te Python is gevestigd, *ϑ*, 79, *I*, 405, en in 't algemeen de god der zieners en zangers, die hij onderricht van 't geen in vroegere tijden is geschied, *ϑ*, 488, *A*, 72; hij is ook zelf zanger en dichter, *A*, 603; later wordt hij in 't algemeen de god der schoone kunsten (aanvoerder der Musen, μουσαγέτης). — De oudste plaatsen zijner vereering zijn de west- en zuidkust van Klein-Azië benevens de eilanden Rhodos, Krete, Delos e. a., maar vooral Lykië, m. verg. Σμινθεύς; daarom beschermt hij ook de Trojanen (ἀκερσεκόμης, λαοσσόος, χρυσάορος).

†ἀπο-λούω, Aor. Opt. ἀπολούσειαν, Fut. Med. ἀπολούσομαι, afwasschen, afspoelen, ἅλμην ὤμοιιν, *ξ*, 219, ook in tmesi, λούσασθαι ἄπο βρότον.

*ἀπο-λῡμαίνομαι, zich reinigen, vooral door wasschen of baden zich reinigen van eene besmetting, *A*, 313, 314. Daarv.

**ἀπο-λυμαντήρ, ῆρος, die grondig zuivert, δαιτῶν, die al de restjes van den maaltijd schoon opeet, *ρ*, 220, 377.

ἀπο-λύω, Fut. ἀπολύσομεν, Aor. ἀπέλῡσας, Fut. Med. ἀπολυσόμεθα, Aor.

Part. ἀπολυσάμενος, losmaken, ἵμαντα κορώνης; tegen losgeld vrij laten; Med. losmaken, afdoen, κρήδεμνον, zijn sluier; loskoopen, χρυσοῦ, voor goud.

ἀπο-μηνίω, Fut. -ίσω, Part. Aor. 1. ἀπομηνίσας, hevig vertoornd zijn.

†ἀπο-μιμνήσκομαι, Aor. ἀπεμνήσαντο, τινί, zich iets van iemand herinneren, iemand (iets) gedenken, Ω, 428 (Nauck ἀπημύναντο).

**ἀπ-όμνῡμι, 3. Imperf. ἀπώμνυ en ἀπώμνυε, Aor. ἀπώμοσα, zweren dat men iets niet wil doen, met toevoeging van ὅρκον.

ἀπ-ομόργνῡμι, 3. S. Imperf., ἀπομόργνυ, Aor. 1. Med. ἀπομόρξατο, Part. ἀπομορξαμένω, afwisschen, afvegen, reinigen, πρόσωπα καὶ χεῖρε; Med. (zich) afvegen, afdrogen, δάκρυ, παρειὰς χερσί, in tmesi ἀπ' ἰχῶρ χειρὸς ὀμόργνυ.

†ἀπο-μῡθέομαι, ontraden, Ι, 109.

ἀπο-ναίω, Aor. Coni. ἀπονάσσωσι, iemand naar een andere woonplaats overbrengen, κούρην ἂψ ἀπ. terugzenden; Med. Aor. ἀπενάσσατο, verhuizen, Δουλίχιόνδε.

ἀπο-νέομαι (m. z. ἀποναίομαι), Coni. -νέωνται, Imperf. ἀπονέοντο, Opt. -νεοίμην, weggaan, vertrekken, προτὶ ἄστυ; gewoonl. terugkeeren, προτὶ Ἴλιον, νῆας, σταθμόνδε.

ἀπο-νίζω, Praes en Imperf., voor ἀπονίπτω (dat alleen σ, 179 in den Inf. Med. voorkomt), Aor. ἀπονίψατε, ἀπονίψαντες, Med. ἀπονιψάμενοι, afwasschen, βρότον ἐξ ὠτειλέων, door afwasschen reinigen; Med. zich afwasschen, ἱδρόα θαλάσσῃ; zich door afwasschen reinigen, χρῶτα.

ἀπ-ονίνᾰμαι, Fut. ἀπονήσεται, Aor. 3. Sing. ἀπόνητο, Opt. ἀπόναιο, Part. ἀπονήμενος, genot, genoegen, zegen, winst, voordeel van iets hebben, τῆς ἀρετῆς, ἧς ἥβης, τῶνδε; ook absoluut οὐδ' ἀπόνητο, hij had er geen voordeel van.

ἀπο-νοστέω, alleen Inf. Fut. -ήσειν, terugkeeren, altoos met ἄψ.

ἀπό-νοσφι(ν) 1) Adverb. verwijderd, weg, βῆναι, εἶναι, κατίσχεσθαι, voor zich alleen houden. 2) Praepos. c. Gen. ver van, φίλων, ἑτάρων, achter het geregeerde woord. [Men beweert dat het altoos ἀπὸ νόσφι (of ἄπο νόσφι) moet geschreven worden, en dat ἀπὸ bij het Verbum of den Gen. behoort, terwijl νόσφι Adverb. is.]

ἀπο-ξέω, afschaven, glad afslaan, ἀπὸ δ' ἔξεσε χεῖρα, Ε, 81.

ἀπ-οξύνω (ὀξύς), Aor. Inf. -οξῦναι, puntig maken, ἐρετμά.

ἀπο-ξύω, Aor. Inf. ἀποξῦσαι, glad maken, afschaven; γῆρας, afstroopen, een aan de vervellende slangen ontleend beeld.

†ἀπο-παπταίνω, Fut. -παπτανέουσι, bevreesd opzien (van den strijd, om te vluchten), Ξ, 101.

ἀπο-παύω, Fut. -παύσει Aor. ἀπέπαυσας, ε, αν, Med. Pr. ἀποπάυεαι, Imper. ἀποπαύεο. 1) Act. doen ophouden, doen staken, beletten, μένος; terughouden van, πολέμου; ook met daarop volg. Infin. ἀλητεύειν. 2) Med. ophouden, staken, ἀοιδῆς, zich onthouden van, πολέμου.

ἀπο-πέμπω, Inf. -έμεν, Imperf. ἀπέπεμπον, Fut. 3. Sing. ἀππέμψει, Aor. ἀπέπεμψα, Imper. ἀπόπεμψον, wegzenden, terugzenden, δῶρα; doen vertrekken, ἀπὸ μητέρα πέμψω; wegjagen, στυγερῶς; geleiden, ἄνδρα.

ἀπο-πέτομαι, Aor. Part. ἀποπτάμενος (v. L. en M. vermoeden ἀποπτόμενος), wegvliegen.

ἀπο-πίπτω, Aor. Con. ἀποπέσῃσι, neervallen, ἔερσαι; afvallen, ἀπὸ πέτρης.

ἀπο-πλάζω, alleen Aor. Pass. ἀπεπλάγχθην, Part. ἀποπλαγχθείς, afdwalen, πατρίδος; νήσου, verdreven worden; ὀιστός, teruggekaatst worden, τρυφάλεια, wegrollen.

ἀπο-πλείω, wegvaren, afzeilen, γαίης, οἴκαδε.

†ἀπο-πλήσσω, Part. Aor. ἀποπλήξας, afhouwen, κ, 440 (andere lezing ἀποτμήξας).

†ἀπο-πλύνω, afspoelen, Imperf. iterat., λάιγγας ποτὶ χέρσον ἀποπλύνεσκε, de zee spoelde telkens de steentjes op de kust, ζ, 95 (v. Herw. vermoedt ἀποπτύεσκε met nagenoeg dezelfde beteekenis, dat de voorkeur verdient).

ἀπο-πλώω = ἀποπλείω.

ἀπό-πνείω, uitademen, uitblazen, πυρὸς μένος, van de Chimaira; ὀδμήν, naar iets rieken; θυμόν, den adem uitblazen, sterven.

*ἀπο-πρό 1) Adv. ver weg, φέρειν. 2) Praep. c. Gen. ver van, νεῶν.

†ἀπο-προ-αιρέω, Part. Aor. 2. ἀποπροελών, (van voren) van iets wegnemen, σίτου, ρ, 457.

ἀπό-προθι, Adv. ver af.

ἀπό-προθεν, van verre, ἰύζειν; gewoonl. ver af, μένειν, στῆναι; κεῖσθαι, ποιμαίνειν.

ἀπο-προ-ίημι, Aor. 1. ἀποπροέηκε a) ver wegzenden, τινὰ πόλινδε; afschieten, ἰόν. b) laten vallen, ξίφος χαμᾶζε.

†ἀπο-προ-τέμνω, Part. Aor. 2. ἀποπροταμών, afsnijden, c. Gen. νώτου, θ, 475.

ἀπο-πτύω, uitspuwen, ἁλὸς ἄχνην, het zeeschuim (m. z. ἀποπλύνω).

†ἀ-πόρθητος, ον (πορθέω), niet verwoest, πόλις, Μ, 11.

†ἀπ-όρνυμαι, opbreken, Λυκίηθεν, Ε, 105.

ἀπ-ορούω, Aor. 1. ἀπόρουσε, afspringen van den wagen; wegspringen.

**ἀπο-ρραίω, 3. Sing. Fut. -ραίσει en Inf. Aor. -ραῖσαι, ontrukken, τινί τι, τινὰ ἦτορ, iemand van 't leven berooven.

ἀπο-ρρήγνυμι, alleen Part. Aor. 1. ἀπορρήξας, afrukken, losrukken, δεσμόν, κορυφὴν ὄρεος.

†ἀπο-ρριγέω, 3. Plur. Perf. ἀπερρίγασι, met de beteekenis van een Praesens, rillen, huiveren, bevreesd zijn, met daarop volg. Inf., νέεσθαι.

*ἀπο-ρρίπτω, Inf. Aor. -ρῖψαι, Part. -ρίψας, van zich afwerpen, overdr. μῆνιν, μηνιθμόν, laten varen.

ἀπο-ρρώξ, (ῥήγνυμι) 1) Adi. losgerukt, steil, ἀκταί. 2) Fem. als Substant., eig. een losgerukt stuk, Στυγὸς ὕδατος ἀπορρώξ, een arm van het Stygische water; ἀμβροσίης καὶ νέκταρος ἀπ. het is nektar en ambrozijn, dat hier vloeit (eigenl. een proefje van n. en a.).

ἀπο-σεύομαι, gesync. Aor. 2. Med. ἀπεσσύμην, 1. Plur. ἀπεσσύμεθα en Part. Perf. ἀπεσσύμενος, zich voortspoeden, δώματος.

ἀπο-σκίδνημι (latere vorm σκεδάννυμι), Aor. 1. Act. ἀπεσκέδασε, verstrooien, uiteendrijven, ἄλλυδις ἄλλῃ; doen uiteengaan, βασιλῆας; Med. zich verstrooien.

†ἀπο-σκυδμαίνω, zeer boos zijn, τινί, Ω, 65.

**ἀπο-σπένδω, alleen Part. Praes. -σπένδων, uitgieten, plengen.

ἀπο-στἄδᾰ (ζ, 143, 146) en ἀποσταδόν (Ο, 556), Adv. (ἀποστῆναι), uit de verte.

ἀπο-στείχω, Inf. Praes. -ειν, en Aor. 2. ἀπέστιχον, weggaan, heengaan, ἀνὰ νῆσον, over het eiland, οἴκαδε, terugkeeren.

†ἀπο-στίλβω, glimmen, ἀλείφατος, γ, 408, omdat de steenen als ze gepolijst werden, met vet werden ingesmeerd.

ἀπο-στρέφω, Part. Fut. ἀποσρέψοντας, iter. ἀποστρέψασκε, afkeeren, van richting doen veranderen, νῆας; terugbuigen, πόδας καὶ χεῖρας; terugdrijven, λίθον; τινὰ πρὸς πεδίον, maken dat iemand de oorspronkelijk

ingeslagen richting verlaat en die naar de vlakte inslaat, *ἔλπετο ἀποστρέψοντας ἑταίρους-ἰέναι, πάλιν Ἕκτορος ὀτρύνοντος*, hij hoopte dat er makkers zouden komen, om hem te doen omkeeren, terwijl Hektor hem terug ontbood.

**ἀπο-στῠφελίζω*, Aor. *ἀπεστυφέλιξε, -αν*, met geweld wegstooten, *τινά τινος*.

ἀπο-σφάλλω, alleen Aor. 3. Coni. *ἀποσφήλωσι*, Opt. *ἀποσφήλειε*, doen verdwalen, van den rechten weg afdrijven, *τινὰ ἐς πέλαγος, τινὰ πόνοιο*, iemands werk vruchteloos maken.

ἀπο-σχίζω, Aor. *ἀπὸ* (Hartman *διὰ*) *δ' ἔσχισε*, afslaan, *πέτρην, δ*, 507.

ἀπο-τάμνω (*τέμνω*), alleen Imperf. en Part. Pr. Med., afsnijden, *ἵπποιο παρηορίας*; meestal in tmesi.

†*ἀπο-τηλοῦ* (Cauer *ἄπο τηλοῦ*), Adv. in de verte, *ι*, 117.

ἀπο-τῐθημι, Aor. *ἀπέθηκε*, Med. Coni. *ἀποθήομαι* (onjuist *ἀποθείομαι*), Inf. *-θέσθαι*, afnemen, afzetten, *κρατὸς κυνέην*. — Med., neerleggen, *ἀπὸ δὲ ξίφος θέτ' ὤμων*; nalaten, *ἐνιπήν* (*E*, 492, waar Naber, die *M*, 409—414 vergelijkt, *ἐπιθέσθαι* wil lezen).

ἀπο-τῑνυμαι (voor *ἀποτίνομαι*), laten boeten, *ποινὴν πολέων*, voor velen; iemand voor iets laten boeten, *τῶν μ' ἀποτινύμενοι*.

ἀπο-τῑνω, Inf. *-ειν* en *-έμεν*, Fut. *-ῑσεις*, Inf. *-σέμεν*, Aor. *ἀπέτῑσε, αν*, Fut. Med. *-ῑσομαι, -εται*, Aor. 1. *ἀπετίσατο*, Coni. *ἀποτίσεαι*, 1) Act. eig. betalen, daarvan vergoeden, *τὶ τριπλῇ*; straf betalen, een weddingschap betalen; voor iets betalen, boeten, *πᾶσαν ὑπερβασίην, ἀθρόα πάντα*; een bewezen dienst of weldaad vergelden, *κομιδήν, εὐεργεσίαν*. 2) Med. zich doen betalen, wraak nemen, *ποινὴν ἑτάρων, βίας*; in 't algemeen straffen, *τινά*.

**ἀπο-τμήγω* = *ἀποτέμνω*, Aor. *ἀπέτμηξα*, afhouwen, afslaan, *λαιμόν*; afrukken, van rivieren, *κλιτῦς*; iemand van iets afsnijden, *τινὰ λαοῦ, πόλιος*.

ἄ-ποτμος, ον, ongelukkig, ellendig.

**ἀπο-τρέπω*, Fut. *-έψεις*, Aor. 2. *ἀπέτραπε*, Med. *-τράπετο* 1) Act. afwenden, afkeeren, doen omkeeren, *τινά, λαόν*; iemand van iets afbrengen of trachten af te brengen, *πολέμοιο*; afschrikken, *ἐπέεσσι*. 2) Med. omkeeren, terugwijken, *αὖτις*.

†*ἀπο-τρῑβω*, Fut. *-τρίψουσι*, alleen *ρ*, 232, afwrijven, afschuren, d. i. raken of wonden (er moet waarschijnlijk met Nauck gelezen worden *πλευρά τ' ἀποτρίψουσι*).

ἀπο-τροπάω (*τρέπω*), Praes. *-άωμεν, -άουσι*, Med. Imper. *ἀποτροπάεσθε*, Imperf. *ἀπετροπάοντο*, 1) Act. afwenden, beletten, *τινά*. 2) Med. zich afwenden, zich onthouden, nalaten, aarzelen, *κύνες δακέειν ἀπετροπάοντο λεόντων*.

†*ἀπό-τροπος, ον* (*τρέπω*), afgekeerd, afgescheiden, *ξ*, 372.

ἀπούρας, Part. Aor. van W. *Ϝερ* (*ἀπόϜρας*); in den overgeleverden tekst staan de vormen: 3. S. *ἀπηύρα*, 3. Pl. *ἀπηύρων*; 3. Fut. *ἀπουρήσουσι*, waarvoor men *ἀπουρίσσουσι* las, van een overigens niet voorkomend *ἀπουρίζω*; volgens v. L. en M. zijn de juiste vormen *ἀπέϜρᾱν, -ᾱς, -ᾱ* (Nauck denkt aan een spelling *ἀπεύραν* enz.), 3. Plur. *ἀπέϜρασαν*, Fut. *ἀποϜρήσω*, afnemen, ontrukken, ontnemen, *ἐλεύθερον ἦμαρ, φίλον ἦτορ, τεύχεα, τινὶ θυμόν*.

ἀπο-φέρω, Fut. *ἀποίσετον, -σειν*, Aor. *ἀπένεικας*, wegdragen, wegbrengen, t'huis brengen, *τεύχεα*; doen verzeild raken, *Κόωνδε*; overbrengen, berichten, *Ἕκτορι μῦθον*.

**ἀπό-φημι*, Med. Imperf. *ἀπόφασθε*, ronduit zeggen, ook met toegev. *ἀντικρύ*.

*ἀπο-φθινύθω, omkomen, *E*, 643; transit. verliezen, *θυμόν*, *Π*, 540.

ἀπο-φθίνω, alleen Optat. ἀποφθίμην, Aor. Med. *ἀποφθίμην, ἀπέφθιτο*, Imper. *ἀποφθίσθω*, Part. *ἀποφθίμενος*, Pass. Aor. 3. Pl. *ἀπέφθιθεν*, ondergaan, omkomen, sterven, *λευγαλέῳ θανάτῳ, λυγρὸν ὄλεθρον*.

**ἀποφώλιος, ον (de afl. is onzeker), ijdel, nietig, bedriegelijk, *οὐκ ἀποφώλιος ἦα οὐδὲ φυγοπτόλεμος*, ik was geen nieteling noch lafaard; *νόον ἀποφώλιος*, verstoken van verstand; *οὐκ ἀποφώλια εἰδώς*, niet verwerpelijke dingen wetende, verstandig.

†ἀπο-χάζομαι, terugwijken, zich verwijderen, *ἀποχάζεο βόθρου*, *λ*, 95.

**ἀπο-χέω, uitgieten, uitstorten, *ἀπὸ δ' εἴδατα χεῦεν ἔραζε*, *χ*, 20, 85.

ἀπο-ψύχω, Part. Aor. P. ἀποψυχθείς 1) in zwijm vallen, alleen *ω*, 348. 2) afkoelen, *ἱδρῶ' ἀπεψύχοντο χιτώνων, στάντε ποτὶ πνοιήν*, om 't zweet te doen drogen van hun lijfkleed, plaatsten zij zich tegen den wind; en zoo ook in 't Pass. *ἱδρῶ' ἀποψυχθείς*.

ἄ-πρηκτος, ον (*πρήσσω*) 1) act. niets uitrichtend, *ἄπρηκτον νέεσθαι*, onverrichter zake terugkeeren. 2) Pass. waarbij of waartegen men niets kan uitrichten, nutteloos, vruchteloos, *πόλεμος*; ongeneeslijk, onoverwinnelijk, onheelbaar, *ὀδύναι, ἀνίη*.

ἀ-πριάτην (*πρίαμαι*), Adv., zonder koopprijs, voor niet, *ἀποδοῦναι πατρὶ κούρην ἀπρ. ἀνάποινον* (waar sommigen het voor een Acc. S. Fem. van een Adj. *ἀπρίατος* houden); *ἐκομίσσατό με ἀπρ.*, hij verpleegde mij zonder belooning.

†ἀ-προτί-μαστος, ον (*μαίομαι*), onaangeraakt, ongerept, *T*, 263.

**ἄ-πτερος, ον (*πτερόν*), ongevleugeld, *τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος*, het woord ontvlood niet uit haar gedachte.

†ἀ-πτήν, ῆνος (*πέτομαι*), nog zonder veeren, die nog niet kan vliegen, *ἀπτῆσι νεοσσοῖσι*, *I*, 323.

†ἀπτοεπής, ές, onverschrokken, stoutmoedig in het spreken, *Θ*, 209. (Men leidt het woord af van *ἄπτοος*, van *πτόα*, vrees; anderen lezen *ἀπτοεπής* van *ἅπτομαι*, met woorden aanvallend; een en ander is geheel onzeker; Wackernagel stelde voor *ἀεπτοεπής*, die zegt wat gezwegen moest worden; Nauck wil lezen *ἀμετροεπής*; v. Leeuwen *ἀναρτοεπής*; m. verg. *ἁμαρτοεπής*).

*ἀ-πτόλεμος, ον, onkrijgshaftig, laf.

ἅπτω, van 't Act. alleen Part. Aor. 1. *ἅψας*, van 't Med. Praes., vooral Inf. en Partic., Imperf. 3. S. *ἥπτετο, ἅπτετο*, Fut. *ἅψεται*, Aor. *ἥψατο* en *ἅψατο*, Dual. *ἁψάσθην*, Inf. *ἅψασθαι*, Part. *ἁψάμενος*, Imper. 3. S. *ἁπτέσθω*, Dual. *ἅπτεσθον* (de Aor. P. *ἑάφθη* behoort waarschijnlijk niet bij *ἅπτω*), 1) Activ. vastmaken, vastknoopen, *ἐυστρεφὲς ἔντερον οἰός*. 2) Pass. vastgemaakt worden, blijven zitten, raken, *βέλε' ἥπτετο*. 3) Med. 1) voor zich vastmaken, *βρόχον ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου*; aanvatten, aangrijpen, vasthouden, c. Gen. *γούνων, νηῶν, γενείου, χειρῶν* enz.; ook met een dubbelen Genit. *ποδῶν ἐμεῖο*; grijpen naar, *σίτου, βρώμης ἠδὲ ποτῆτος*. 2) vuur vatten, in brand geraken, *ὅτε ὁ μοχλὸς ἐν πυρὶ μέλλεν ἅψεσθαι*.

†ἀ-πύργωτος, ον (*πύργος*), niet (door torens) versterkt, *Θήβη*, *λ*, 264.

*ἄ-πυρος, ον (*πῦρ*), zonder vuur, waaronder nog geen vuur heeft gebrand, *τρίποδες, λέβης*, nieuw.

†ἀ-πύρωτος, ον = het vorige, *Ψ*, 270.

**ἄ-πυστος, ον (*πυνθάνομαι*), 1) Pass. waarvan men niets hoort, *ᾤχετ' ἄιστος, ἄπυστος*. 2) die niets gehoord heeft, onkundig, *μύθων*.

ἀπ-ωθέω, Fut. ἀπώσω, Inf. ἀπωσέ-

μεν, Fut. Med. 2. Sing. ἀπώσεαι, 3. Sing. ἀπώσεται, Aor. 1. Med. ἀπώσατο, -ασθαι, -άμενον, -οι, -ους, 1) wegstooten, verjagen, verdrijven, ὀχῆας, ὁμίχλην; τινά τινος, b.v. δόμων, οὐδοῦ, ook ἐκ Τροίης; doen afdrijven, afdwalen, ι, 81; afweren, λοιγὸν Δαναοῖσιν. 2) Med. (van zich) wegstooten, θυράων λίθον; verjagen, Τρῶας, μνηστῆρας ἐκ μεγάρων; ook van den wind, die de schepen van richting doet veranderen; overdr. verwijderen, νεῖκος, κακὰ νηῶν.

ἄρα, ῥά (enclit.), ἄρ vóór Consonanten en ῥ' (encl.) vóór Vocalen, ῥά ook vóór digamma (de afl. is onzeker, men denkt aan ἀραρίσκω), Partikel. Het wijst aan: I. een onmiddellijk samentreffen, een onmiddellijke overeenkomst, juist, juist toen, juist dan, toen ook 1) ten opzichte van tijd, plaats, hoedanigheid, grootte, a) ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκῃ, τῆμος ἄρ' ἐξ ἁλὸς εἶσι γέρων. b) ὅθι πλεῖσται κλονέοντο φάλαγγες, τῇ ῥ' ἐνόρουσ'. c) τά μὲν δή τοι τετέλεσται, ὡς ἄρα δὴ πρίν γ'εὔχεο. a) ὡς δ'ὅτ' ἐπὶ προχοῇσι ποταμοῖο βεβρύχῃ μέγα κῦμα προτὶ ῥόον, τόσσῃ ἄρα Τρῶες ἰαχῇ ἴσαν. 2) ten opzichte van voorstelling en werkelijkheid, lastgeving en uitvoering, beweegreden en handeling, b. v. ἠμὲν ἀπείλησας βητάρμονας εἶναι ἀρίστους, ἠδ' ἄρ' ἑτοῖμα τέτυκτο en het was ook in der daad zoo. 3) van de overeenstemming met het voorafgaande bij de recapitulatie, dan, dus, ὥς ἄρ' ἔφη, ὥς ἄρα τις εἴπεσκε, ὥς ἄρα φωνήσας, of ook na eene opsomming, πάντες ἄρ' οἵ γ' ἔθελον πολεμίζειν Ἕκτορι. 4) van de overeenstemming eener gevolgtrekking met de veronderstelling, dan, juist ook, εἰ δ'ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις, ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν; zoo ook wanneer men in tegenstelling met een vroegere dwaling door de omstandigheden tot een juiste gevolgtrekking wordt geleid, ὢ πόποι οὐκ ἄρα πάντα νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι ἦσαν Φαιήκων ἡγήτορες, dan waren dus enz. 5) de overeenstemming tusschen oorzaak en gevolg, κήδετο γὰρ Δαναῶν, ὅτι ῥα θνήσκοντας ὁρᾶτο; zoo ook οὕνεκ' ἄρ', omdat juist, ἐπεί ῥα daar immers, πολὺ βούλομαι αὐτὴν οἴκοι ἔχειν, καὶ γάρ ῥα Κλυταιμνήστρης προβέβουλα, ik verkies haar immers zelfs boven Kl. II. de onmiddellijke opvolging, aansluiting, het onmiddellijk op elkaar volgen 1) van den tijd, onmiddellijk daarop, terstond. 2) met consecutive beteekenis, terwijl de eene gebeurtenis als het natuurlijk gevolg van de andere wordt beschouwd, immers, immers ook. Het is moeielijk om deze beide gevallen steeds scherp van elkaar te scheiden. Zoo staat ἄρα a) in het nazindeel, meestal achter een temporaal voorzindeel, ἦμος δ'ἠριγένεια φάνη ἠώς, τῆμος ἄρ' ἀμφὶ πυρὴν ἤγρετο λαός, toen vergaderde terstond; zoo ook achter ἐπεί, het tempor. ὡς, achter ὅτε en achter een voorwaardelijken relatieven zin, ὅς δέ κ' ἀνήνηται καί τε στερεῶς ἀποείπῃ, λίσσονται δ'ἄρα ταίγε Δία. b) achter een Partic. Praeter. ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο. c) zonder een zoodanige betrekking tot een voorzindeel of een Participium, καρπαλίμως δ'ἀνέδυ πολιῆς ἁλὸς ἠΰτ' ὀμίχλη, καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο. 3) bij opsommingen, voorts, en dan, οἱ δ'ἄρ' Ἀθήνας εἶχον; υἷες ὁ μὲν Κτεάτου, ὁ δ'ἄρ' Εὐρύτου. Zoo οὐδ' ἄρα, en ook niet, οὔτ' ἄρα als er een negatieve voorafgaat; ook in vragen, waarmede men tot iets nieuws overgaat, οὗτοι ἄρ' ἡγεμόνες Δαναῶν ἔσαν. — τίς τ' ἄρ τῶν ὄχ' ἄριστος ἔην; ook tot toevoeging van bijzondere opmerkingen aan een mededeeling van meer algemeenen aard, ἐν δὲ δύω ποίησε πόλεις — ἐν τῇ μέν ῥα γάμοι τ'ἔσαν κτέ. Correspondeerende vindt men οὔτ' ἄρ — οὔτ ἄρα, —

μήτ' ἄρ-μήτ' ἄρα, ἄν μὲν ἄρ — ἄν δ'ἄρα. Op één plaats staat ἄρα tweemaal in één zin, ὡς ἄρα φωνήσας κατ' ἄρ' ἕζετο. Ἄρα staat nooit in 't begin van een zin, soms tusschen Praep. en Subst., ἐς ῥα θρόνους ἕζοντο, μετ' ἄρα δμωῇσι ἧστο. Soms vindt men οἵ τ' ἄρα, maar nooit ὅς τέ ῥα, altoos ὅς ῥά τε. Op vele plaatsen is ἄρα door de uitgevers ten onrechte in den tekst gebracht, b. v. Δ, 392 ἂψ ἄρ' ἀνερχομένῳ voor ἂψ ἀναερχομένῳ; Λ, 356 ἀμφὶ δ'ἄρ ὄσσε voor ἀμφὶ δὲ ὄσσε enz. M. z. hiervoor P. Cauer, Praef. ad Iliadem (ed. maior, 1890, 1, bl. IX).

ἀρᾰβέω, Aor. 1. ἀράβησε, kletteren, van de wapenen van vallende strijders, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.

†*ἄρᾰβος*, ὁ geklapper, ὀδόντων, Κ, 375.

Ἀραιθῠρέη, stad en landstreek in Argolis, Β, 571.

ἀραιός, 3. (Bekker ϝαραιός), dun, zwak, κνῆμαι; smal, γλῶσσαι; nauw, εἴσοδος; tenger, χείρ (van Aphrodite).

ἀραρίσκω (w. ἀρ), Imperf. ἀράρισκε, Aor. ἄρσε, Imper. ἄρσον, Part. ἄρσας, Aor. 2. ἤραρε, 3. Pl. ἄραρον, Coni. ἀράρῃ, Part. ἀραρών, Perf. ἄρηρε, Coni. ἀρήρῃ, Part. ἀρηρώς, Fem. ἀραρυῖα, Neutr. ἀρηρός, Plusqperf. ἀρήρει en ἠρήρει, Aor. 1. Pass. alleen 3. Plur. ἄρθεν, Aor. 2. Med. alleen Partic. ἄρμενος I) Trans. in het Imprf., den Aor. 1. en Aor. 2. Act. 1) samenvoegen, verbinden, vastmaken, voegen, κέρατα; zich aan elkaar sluiten, οἱ δ'ἐπεὶ ἀλλήλους ἄραρον βοέσσιν; zoo ook in 't Pass. μᾶλλον δὲ στίχες ἄρθεν; ook iets in elkaar voegen, zetten, vastmaken, ἴκρια σταμίνεσσιν; inpakken, ἄγγεσιν ἅπαντα; bouwen, τοῖχον λίθοισιν. 2) goed voorzien van, πώμασιν ἀμφορέας, νῆα ἐρέτῃσιν; overdr. versterken, verkwikken, θυμὸν ἐδωδῇ. II. Intrans. in het Perf. en Plusquamperf. samengevoegd, vast aaneen gesloten, bevestigd zijn, passen, nauw sluiten, Τρῶες ἀρηρότες, ζωστὴρ ἀρηρώς; gewoonl. met een Dat. instrum. κουλεὸν χρυσέοισιν ἀορτήρεσσιν ἀρηρός, κνημῖδες ἐπισφυρίοις ἀραρυῖαι; passen, δοῦρα παλάμηφιν ἀρήρει; groot genoeg voor, κυνέη ἑκατὸν πολίων πρυλέεσσ'; goed samengevoegd, goed gesloten, πύλαι, θύραι πυκινῶς ἀραρυῖαι; goed sluitend, περόναι κληῖσιν ἀραρυῖαι; soms ook met Praeposities, ἐν ἁρμονίῃσιν ἀρήρει (uit deze plaats blijkt de juistheid der gissing van v. Herwerden, die ε, 248 in plaats van γόμφοισιν δ'ἄρα τήν γε καὶ ἁρμονίῃσιν ἄρασσεν voorstelt ἁρμονίῃσ' ἀράρισκε); σανίδες ἐπὶ τῆς (πύλῃσιν) ἀραρυῖαι; πίθοι ποτὶ τοῖχον ἀρηρότες; οὐ φρεσὶν ἀρηρώς, niet vast van zinnen, onbezadigd. 2) goed toegerust met, wel voorzien van, σκολόπεσσι, θυσάνοις. 3) overdr. gepast, aangenaam zijn, behagen, μῦθος ὃ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶν ἤραρεν, δ, 777 (de Aor. 2. is hier intransitief gebruikt). III. Van 't Medium het Part. Aor. 2. ἄρμενος, als Adiect., vastgemaakt, ἐπίκριον ἄρμενον ἱστῷ; passend, τροχὸς ἄρμενος ἐν παλάμῃσιν.

ἀράσσω, Imperf. ἄρασσεν, Fut. ἀράξω, Aor. ἄραξε(ν), slaan, kloppen, stooten; ἀπὸ δὲ τρυφάλειαν ἀράξω, afstooten, afslaan; over ε, 248 z. m. ἀραρίσκω.

***ἀράχνῐον*, τό (ἀράχνη), spinneweb, alleen Plur.

ἀράω (ἀρή), Inf. ἀρήμεναι, Med. Pr. ἀρᾶται, ἀραόμενος, Imprf. ἠραόμην, -άου, -άετο, Fut. -ήσεται, Aor. ἠρήσατο, -αντο, Coni. ἀρήσῃ, -όμεθα, bidden, abs. en. c. Dat., Ἀπόλλωνι, δαίμοσι, ook met daarop volg. Infin. of Accus. c. Inf.; aanroepen (om te komen), Ἐρινῦς; wenschen, moge die wensch nu geuit of slechts in stilte gekoesterd worden.

ἀργᾰλέος, 3. (ἀλγαλέος v. ἄλγος), moeielijk, smartelijk, lastig, druk-

kend, zwaar, *ἕλκος, ἔργον, ἄνεμος, δεσμοί, κάματος, μνηστύς, στόνος, ἔρις, χόλος, φόβος, ὁδός* enz.; dikwijls met den Dat. van den persoon en daarop volg. Infin. *ἀργαλέον μοί ἐστι πᾶσι μάχεσθαι*, en persoonlijk geconstrueerd, *ἀργαλέος γὰρ Ὀλύμπιος ἀντιφέρεσθαι* enz.; *βόες ἀργαλέαι*, namelijk *ἑλάσαι*, gelijk uit het voorafgaande blijkt.

Ἀργεάδης, zoon van *Ἄργεος* = Polymelos, een Lykiër, *Π*, 417.

Ἀργέιος (aldus Nauck, v. L. en M.; overgeleverde lezing en Cauer *Ἀργεῖος*), 1) Argivisch, *Ἥρη Ἀργείη*, de beschermgodin van Argos; *Ἑλένη*, een bijnaam, dien deze, als uit de Peloponnesos komende, in Troje had gekregen, altoos *Ἀργείη Ἑλ.*, — nooit *Ἑλ. Ἀργ.* — 2) Subst. de Argeier, inwoner van Argos, en vervolgens, omdat de Argeiers het voornaamste volk van Troje waren, een naam voor de Grieken in 't algemeen. Vreemd is *ϑ*, 578 *Ἀργείων Δαναῶν*, dat niet op voldoende wijze kan verklaard worden (Bekker *ἡρώων Δαναῶν*, v. Herwerden *Ἀργείων τε δολόν*, waarbij dan volgens v. L. en M. het volgende *ἠδ'* in *καί* of *ἰδέ* moet veranderd worden).

ἀργεϊφόντης, een woord, waarvan de afleiding en de beteekenis onzeker zijn. Vroeger verklaarde men het, afleidende van *Ἄργος* en W. *φεν*, door Argosdooder; van dezen mythus wordt echter bij Homerus niet gewaagd; volgens Aristarchus is het *ὁ ταχέως καὶ τρανῶς ἀποφαινόμενος*, de snel verschijnende, de renbode. Zeker is deze verklaring niet; het oorspronkelijke *ἀργεϊφάντης* zou door analogie van *ἀνδρεϊφόντης* later in *ἀργεϊφόντης* veranderd zijn. Er zijn nog tal van andere verklaringen („die alles wit doet schijnen", „die het weer doet helder worden", „de door glans doodende", „de schitterende" enz.), maar overtuigend zijn ze geen van allen.

ἀργεννός, 3. (st. *ἀργεσ*, w. *ἀργ*), schitterend, wit, *ὀϑόναι, ὄιες*.

**ἀργεστής*, *ᾱο* (*ἀργός*), epith. van den Zuidenwind, helder makend, (volgens anderen stormend).

ἀργής, *ῆτος*, *ἀργῆτι* en *ἀργέτι*, *ἀργῆτα* en *ἀργέτα*, schitterend, fonkelend, vlammend, *κεραυνός, ἑανός, δημός*, blank.

**ἀργῐ-κέραυνος*, *ον*, met schitterenden bliksem, epith. van Zeus.

**ἀργινόεις*, 3. (*ἄργιλος*, argilla), krijtachtig, schitterend wit (van de krijtrotsen bij Lykastos en Kameiros).

ἀργι-όδους, *οντος*, met glimmende, witte tanden, epithet. der honden.

†*ἀργῐ-πος*, *ποδος*, snelvoetig, epith. der honden, *Ω*, 211; m. verg. *ἀργός*.

Ἄργισσα, een plaats in Thessalia Pelasgiotis, aan den Peneios, *Β*, 738.

†*ἄργμα*, *το* (*ἄρχομαι*), in den Plur., de het eerst afgesneden deelen van het offerdier, die ter eere van de goden verbrand worden, *ξ*, 446.

Ἄργος, naam van den trouwen hond van Odysseus, *ρ*, 292.

Ἄργος, *εος* 1) in de Peloponnesus a) Argos, hoofdstad van Argolis, aan den Inachos, tijdens den Trojaanschen oorlog de residentie van Diomedes, *Β*, 559. b) het door Agamemnon, die te Mykene resideerde, beheerschte gebied. c) de geheele Peloponnesos, daar Argos een hoofdzetel der Achaiers en het machtigste rijk in de Peloponnesos was. (Plaatsen als *α*, 344 *καϑ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος*, waarmede Midden-Griekenland en de Peloponnesos zouden bedoeld zijn, zijn zeer verdacht, daar Homerus *Ἑλλάς* anders slechts als een stad in Phthiotis kent). 2) *Πελασγικόν*, waarschijnlijk de Thessalische vlakte aan den Peneios.

ἀργός, 3. (w. ἀργ) 1) schitterend, glimmend. 2) vlug, snel, *κύνες ἀργοί, κύνες πόδας ἀργοί.* (Men zocht het verband van beide beteekenissen daarin, dat iedere snelle beweging van een lichaam een soort van flikkering voor de oogen doet ontstaan).

Ἄργος-δε, naar Argos, *B,* 348.

ἀργύρεος, 3. (ἄργυρος), zilveren, van zilver, met zilver ingelegd, versierd, *κώπη, κρητήρ, λέβης, τελαμών.*

**ἀργυρο-δίνης, ον* (δίνη), als zilver stroomend, met zilveren glans.

ἀργυρό-ηλος, ον, met zilveren knoppen, met zilver versierd, *ξίφος, φάσγανον, θρόνος.*

ἀργυρό-πεζα, alleen in den Nom. en Acc., epithet. van Thetis, met zilveren, witte voeten.

ἄργυρος, ὁ (w. ἀργ), zilver.

ἀργυρό-τοξος, ον, met zilveren boog, epith. van Apollon.

ἀργύφεος, 3. (waarsch. van ἀργός en w. φα), schitterend wit, *φᾶρος, σπέος.*

ἄργυφος = het vorige.

†*Ἀργώ, ἡ,* het schip der Argonauten, *μ,* 70.

ἀρδμός, ὁ (ἄρδω), drenkplaats voor het vee, wed.

Ἀρέθουσα, een bron op de westkust van Ithake, *ν,* 408.

ἀρειή, ἡ (ἀρή), vloek, bedreiging, smaad.

Ἀρείων, ονος, het paard van Adrestos, dat hem behouden uit Thebe bracht, *Ψ,* 346.

ἀρείων, ἄρειον (ἀρι), Compar. bij *ἀγαθός,* beter, meestal van menschen, zoowel van lichamelijke eigenschappen, als ook ten opzichte van geboorte, macht enz., voortreffelijker, edeler, machtiger, dapperder; tegenst. *χείρων;* Acc. Sing. *ἀρείω, ἀρείονα,* Plur. *ἀρείους* (verdachte vorm, die op drie plaatsen voorkomt, waarvan de een van later oorsprong; de beide anderen vindt men verbeterd bij v. L. en M.).

†*ἄ-ρεκτος, ον* (ῥέζω), ongedaan, onvoltooid, *ἔργον, T,* 150.

ἀρέσκω (st. waarsch. ἀρες, w. ἀρ), van 't Act. alleen Inf. Aor. *ἀρέσαι,* van 't Med. Fut. *ἀρέσσομαι,* Imper. Aor. *ἀρεσάσθω* en *ἀρεσσάσθω,* Part. *ἀρεσσάμενος* 1) Act. weer goed maken, herstellen. 2) Med. herstellen, *ταῦτα ἀρεσσόμεθα;* van personen, verzoenen, *τινὰ δώροισιν, ἐπέεσσιν.*

***ἀρετάω* (ἀρετή), gedijen, *λαοί, κακὰ ἔργα.*

Ἀρετάων, ονος, een Trojaan, door Teukros gedood, *Z,* 31.

ἀρετή, ἡ (verwant met *ἀρέσκω, ἀραρίσκω, ἀρείων,* w. ἀρ), deugdelijkheid, voortreffelijkheid, van goden, *I,* 498, maar vooral van menschen en wel a) van mannen zoowel ten opzichte van de kracht, dapperheid en behendigheid van het lichaam, als ook van de voortreffelijke eigenschappen van den geest. b) van vrouwen, schoonheid. c) van dieren, voortreffelijkheid, *Ψ,* 276 (van paarden). d) geluk, voorspoed, *θεοὶ δ' ἀρετὴν ὀπάσειαν.*

1. *ἀρή, ἡ* (verw. met Sanskr. ar prijzen), gebed, smeekbede, wensch.

2. *ἀρή, ἡ* (afl. onzeker), onheil, *ἀρὴν καὶ λοιγὸν ἀμῦναι, τινὶ ἀπὸ οἴκου.*

**ἀρήγω* (verw. met *ἀρκέω* w. ἀρκ?), Infin. *ἀρηγέμεν,* Inf. Fut. *ἀρηξέμεν* en *ἀρήξειν,* helpen, bijstaan, *τινί,* met Dat. instr. *ἔπεσιν καὶ χερσίν.*

**ἀρηγών, όνος, ἡ,* helpster.

**ἀρηΐ-θοος, ον,* snel in den strijd.

Ἀρηΐθοος, 1) echtgenoot van Phylomedusa, vader van Menesthios, koning te Arne in Boiotië, bijgenaamd de knodszwaaier, door Lykurgos bij den terugkeer uit Arkadië overvallen en gedood. 2) een Thrakiër, wagen-

menner van Rhigmos, door Achilleus gedood, *Υ*, 487.

†*ἀρηι-κτάμενος, ον*, door Ares, in den strijd gedood, *Χ*, 72.

Ἀρηί-λὔκος, 1) vader van Prothoënor, *Ξ*, 451. 2) een Trojaan, door Patroklos gedood, *Π*, 308.

ἀρήιος, ον (*ἄρειος* slechts *Δ*, 407 en *Ο*, 736), Ares of den oorlog betreffend, vand. a) van menschen, krijgszuchtig, dapper, strijdbaar. b) van zaken, *τεύχεα*, krijgswapenen, *τεῖχος* (*Δ*, 407 en *Ο*, 736, waar sommigen *ἄρειον* als een Comparativus beschouwen en door steviger vertalen).

ἀρηί-φἄτος, ον (*πέφαμαι*, w. *φεν*), door Ares, in den strijd gedood.

ἀρηί-φῐλος, ον, door Ares bemind, lieveling van Ares, epith. van helden, vooral van Menelaos; ook *Ἀχαιοί*.

ἀρημένος, 3. een episch Part. Perf. Pass. van onzekere afleiding, alleen in 't Mascul. voorkomend (de Scholiast verklaart het door *βεβλαμμένος*), gebroken (*confectus*), overwonnen, *γήραϊ λυγρῷ, ὕπνῳ καὶ καμάτῳ*.

(*ἀρήν*), daarv. Acc. S. *ἄρνα*, Dual. *ἄρνε*, Plur. *ἄρνες, ἀρνῶν, ἄρνεσσι, ἄρνας*, schaap, ram, meestal lam.

Ἀρήνη, stad in Elis aan de rivier Minyeios.

Ἄρης, Gen. *Ἄρεος* en *Ἄρηος* (volgens Aristarchus ook *Ἄρεω* of *Ἄρεως*), Dat. *Ἄρεϊ, Ἄρηι*, Acc. *Ἄρηα*, (niet *Ἄρην*, waarvoor thans juister gelezen wordt *Ἄρη'*), Voc. *Ἄρες* en *Ἆρες* (de *α* is in de Arsis lang, in de Thesis kort). 1) Ares, de zoon van Zeus en Here, de god van den oorlog en het woeste krijgsrumoer, het symbool der onstuimige, ruwe dapperheid in tegenst. van Athene, de vertegenwoordigster van het wijze krijgsbeleid; vandaar voortdurende vijandschap tusschen hen en een onafgebroken strijd, waarin de god steeds het onderspit delft. Hij is de broeder van Eris. Deimos en Phobos zijn zijne zonen. Hij houdt slechts van oorlog en bloedvergieten (*ἄατος πολέμοιο, ἀνδροφόντης, Ἐνυάλιος, μιαιφόνος, βροτολοιγός*) en kent in zijne dapperheid maat noch perk (*θόος, θοῦρος, ὄβριμος*). Hij verkeert vooral onder woeste, krijgszuchtige volkeren, de Thrakers, Phlegyers en Ephyrers, en is in de Ilias nu aan de zijde der Grieken, dan aan die der Trojanen (*ἀλλοπρόσαλλος*). Ares is groot en schoon van gestalte en steeds geharnast (*χάλκεος*); zijn lichaam beslaat zeven plethra; toen Diomedes hem wondde, schreeuwde hij zoo hard als 10000 man; in snelheid overtreft hij alle andere goden, maar hij is bij hen weinig in tel. Van zijne vroegere lotgevallen vermeldt Homerus zijne gevangenschap bij Otos en Ephialtes, waaruit Hermes hem bevrijdde, en zijn minnehandel met Aphrodite (echter is deze fraaie episode zeker van jongeren oorsprong). 2) als Appellativum of veeleer als symbolische uitdrukking, oorlogswoede, *ἐγείρειν ὀξὺν Ἄρηα*; vervolgens oorlog, strijd, *ξυνάγειν Ἄρηα, κρίνεσθαι* (zich meten) *Ἄρηι*; *Ν*, 444, *ἀφίει μένος ὄβριμος Ἄρης*, daar verloor Ares, d. i. hier de lans haar kracht.

Ἀρήτη, dochter van Rhexenor, echtgenoote van Alkinoös, den koning der Phaiaken.

**ἀρητήρ, ῆρος* (*ἀράομαι*), eig. hij die bidt, de priester.

Ἀρητιάδης, αο, de zoon van Aretos = Nisos.

ἀρητός, 3. (*ἀράομαι*), gewenscht, alleen *Ρ*, 37 en *Ω*, 741, *ἀρητὸν δὲ τοκεῦσι γόον καὶ πένθος ἔθηκας*, gij hebt voor mijne ouders weeklacht en rouw gewenscht gemaakt, d. i. het verlangen naar weeklacht en rouw bij hen opgewekt. (Veel eenvoudiger is het *ἄρρητον* of *ἄρητον* te lezen, gij hebt

onuitsprekelijke droefheid en rouw bij mijne ouders opgewekt).

Ἄρητος, 1) zoon van Nestor, *γ*, 414. 2) zoon van Priamos, door Automedon gedood, *P*, 494.

†*ἀρθμέω* (*ἀρθμός*), stevig samenvoegen, intr. *ἐν φιλότητι ἀρθμήσαντε*, door liefde met elkander verbonden, *H*, 302.

†*ἄρθμιος*, 3. (*ἀρθμός* w. *ἀρ*), door vriendschap met iemand verbonden, *π*, 427.

ἀρι-, onafscheidbaar Partik., dienende tot versterking van het begrip, zeer, verwant met *ἀρείων*, *ἄριστος*, *ἀρετή* (van w. *ἀρ*).

Ἀριάδνη, dochter van Minos, koning van Krete, en van Pasiphaë, wees Theseus den weg uit het Labyrinth, en stierf op weg naar Dia (Naxos), door Artemis gedood, *λ*, 321, *Σ*, 592. (Van *ἀρι* en *ἁνδάνω*, w. *ἁδ*, (*σϝαδ*?).

ἀρί-γνωτος, 3. zeer kenbaar, gemakkelijk te herkennen, *ἀρίγνωτοί τε θεοί*; zeer, wel, al te bekend, *ὦ ἀρίγνωτε συβῶτα*.

ἀρι-δείκετος, *ον* (*δείκνυμι*), op wien zeer gewezen wordt, zeer bekend, zeer beroemd, *ἀνδρῶν*, *λαῶν*.

**ἀρί-ζηλος*, *ον* (*ἀριζήλη*, *Σ*, 219, uit *ἀρί-δjηλος*), zeer duidelijk, zeer schitterend, *αὐγή*; van de sterren, zeer helder. Adv. *ἀριζήλως*, helder, duidelijk, *εἰρημένα*.

ἀριθμέω, Fut. *-ήσει*, Aor. Coni. *-ήσω*, Part. *-ήσας*, Inf. Aor. P. *-ηθήμεναι*, tellen, optellen; *δίχα* in twee helften verdeelen.

***ἀριθμός*, *ὁ* (afl. onzeker), getal, aantal, menigte.

Ἄριμα, *τά*, een gebergte in Kilikië, volgens anderen het land der Arimers in Kilikië, waar Thyphoeus geboeid onder den grond lag.

ἀρι-πρεπής, *ές* (*πρέπω*), zeer uitstekend, schitterend, *ἄνδρες*, *ἄστρα*, *αἰγίς*; onder de Trojanen, *Τρώεσσιν*.

Ἀρίσβας, *αντος*, vader van Leiokritos, een Griek, *P*, 345.

Ἀρίσβη, stad in Troas, niet ver van Abydos.

Ἀρίσβηθεν, Adv., van Arisbe.

ἀριστερός, 3. linker; *ὦμος*, *μηρός*, *ἐπ' ἀριστερά*, naar links; met een Gen. *νηῶν*, *μάχης*, naar, aan de linker zijde van; *χειρός*, aan de linker hand; overdr. onheilspellend (tegenst. in beide beteekenissen *δεξιός*).

†*ἀριστερόφιν*, Adv., aan de linker zijde, *N*, 309.

ἀριστεύς, *ῆος* (*ἄριστος*), de beste, voortreffelijkste, *ἀνδρῶν*; gewoonl. Plur. *ἀριστῆες*, de voornaamsten, *primores*, de aanzienlijksten, in de Ilias vooral de eersten na de koningen, aanvoerders, *ἄνδρες*, *γέροντες*, *κούρητες*, *ἀριστήων ἄλοχοι ἠδὲ θύγατρες*. Daarv.

ἀριστεύω, uitmunten, zich onderscheiden, *βουλῇ*, *μάχῃ ἔνι*; *μεθ' ἡμέας*, na ons; *Τρώων*; ook met volg. Infin., *μάχεσθαι*.

ἄριστον, *τό* (afl. is onzeker), ontbijt, alleen in de uitdrukking *ἡντύνοντ' ἄριστον*, *Ω*, 124; *π*, 2.

ἄριστος, 3. Superl. bij *ἀγαθός*, van w. *ἀρ*, waarvan *ἀρι-* en Compar. *ἀρείων*, de beste, voortreffelijkste, en wel vooral de dapperste, *Ἀχαιῶν*, *ἐνὶ Θρήκεσσι*; in 't alg. de eerste, knapste, *οἰωνοπόλων*, *σκυτοτόμων*; met daarop volg. Inf. *μάχεσθαι*, of Dat. *βουλῇ*, *τοξοσύνῃ*, of Accus. *εἶδος ἀρίστη*; vervolgens ook de voornaamste, machtigste, *θεῶν*, *Τρώων*, *Δαναῶν*, *οἱ ἀρ. ἐν Ἐφύρῃ*; ook van dieren, *βόες*, *ἵπποι*; van zaken, hoedanigheden, handelingen enz. *τεύχεα*, *ἀσπίδες*, *νῆες*, *μῆτις*; *δοκέει μοι εἶναι ἄριστον*, het schijnt mij het beste te zijn; *ὅπως ὄχ' ἄριστα γένηται*, hoe geschiede wat voor allen het nuttigste is. Op enkele plaatsen staat *ὤριστος* (anderen *ὥριστος*) voor

ὁ ἄριστος (v. L. en M. ὄχ' ἄριστος, wat de voorkeur schijnt te verdienen).

†ἀρι-σφᾰλής, ές (σφάλλω), zeer glibberig, οὐδός, ρ, 196.

ἀρι-φρᾰδής, ές (πέφραδον, φράζομαι), zeer kenbaar, gemakkelijk te erkennen, ὀστέα Πατρόκλοιο; zeer duidelijk, σήματα.

Ἀρκᾰδίη, ἡ, Arkadië, landschap in 't midden van de Peloponnesos, *B*, 603.

Ἀρκάς, άδος, de Arkadiër, bewoner van Arkadië.

Ἀρκεισιάδης, minder juiste vorm voor Ἀρκεσσιάδης.

Ἀρκείσιος, minder juiste vorm voor Ἀρκέσσιος.

Ἀρκεσίλᾱος, zoon van Lykos, aanvoerder der Boioters, trok met tien schepen naar Troje en werd door Hektor gedood.

Ἀρκεσσιάδης, αο, zoon van Arkessios = Laërtes.

Ἀρκέσσιος, zoon van Zeus en Euryodia, vader van Laërtes.

ἀρκέω (w. ἀρκ, ἀλκ), Fut. 3. S. ἀρκέσει, Aor. 1. ἤρκεσα, afweren, afhouden, verwijderen, ὄλεθρόν, θάνατόν τινι en ἀπό τινος; verdedigen, beschermen, helpen, c. Dat., ook absol. οὐδ' ἤρκεσε θώρηξ.

ἄρκιος, 3. (ἀρκ), gereed (= ἑτοῖμος), zeker, νῦν ἄρκιον ἢ ἀπολέσθαι ἠὲ σαωθῆναι (anderen: nu kan ons slechts redden een strijd op leven of dood); μισθὸς δέ οἱ ἄρκιος ἔστω, en hij zij zeker van zijne belooning.

ἄρκτος, ὁ, ἡ, beer, berin, als sterrenbeeld de Groote Beer in de nabijheid van de Poolster; voor de hoog in 't Noorden wonende volkeren gaat hij nooit onder.

ἅρμα, το, ατος (waarsch. W. ἀρ), wagen a) strijdwagen, dikwijls Plur. in de plaats van Sing. b) reiswagen.

Ἅρμα, ατος, plaats in Boiotië, niet ver van Tanagra, waar Amphiaraos met zijn wagen door de aarde werd verslonden.

ἁρματο-πηγός (πήγνυμι), wagens makend; ἀνήρ, een wagenmaker, *Δ*,485.

†ἁρμα-τροχίη, ἡ (τρέχω), het door de wielen gevormd spoor, *Ψ*, 505.

ἁρμόζω, Aor. 1. ἥρμοσε, Med. Imper. Pr. ἁρμόζεο, samenvoegen, πάντα ἀλλήλοισιν; passen, θώρηκα αὐτῷ; Ἕκτορι δ' ἥρμοσε τεύχε' ἐπὶ χροΐ, maakte dat de wapenrusting hem om het lijf sloot.

Ἁρμονίδης, αο, een Trojaansch kunstenaar, vader van Phereklos, *E*, 60.

ἁρμονίη, ἡ (ἁρμόζω), verbinding, γόμφοι καὶ ἁρμονιαί, ε, 247, wordt verklaard: gekloofde boomstammen, die dwars over de balken gelegd en door middel van pennen daarop vastgespijkerd worden; overdr. *X*, 255.

Ἀρναῖος, eigenl. naam van Iros, σ, 5.

ἀρνειός, ὁ (eigl. Adiect. van st. ἀρν, daarom ἀρν. ὄις, mannel. schaap), ram.

ἀρνέομαι, 3. S. Pr. ἀρνεῖται, Imper. ἀρνείσθω, 3. S. Imperf. ἠρνεῖτο, Aor. Opt. ἀρνήσαιο, Inf. ἀρνήσασθαι, weigeren, ἔπος, τόξον, γάμον; neen zeggen, weigeren, ontkennen.

ἀρνευτήρ, ῆρος, ὁ, duiker.

Ἄρνη, stad in Boiotië, aan den zuidrand van het meer Kopaïs, zetel van den knodszwaaier Areïthoös.

ἄρνῠμαι (W. ἀρ), behalve Praes. en Imperf. Aor. 2. ἠρόμην (ἀρόμην), ετο, οντο, Coni. ἄρηαι, ηται, ησθε, Opt. ἀροίμην, οιο, οιτο, οίμεθα, Inf. ἀρέσθαι (de overgeleverde vormen, ἤραο, ἤρατο, ἠράμεθα, worden veroordeeld door Cobet en v. L. en M.), a) wegdragen, verwerven, τιμήν; in de vormen van het Praesens dikwijls de conatu: trachten te redden, te behouden, πατρὸς κλέος, ψυχήν. — In den Aor. wegdragen, verwerven, ἀέθλια ποσσίν; dikwijls κῦδος, κλέος, εὖχος, νίκην; met den Dat. voor, maar ook bij iemand roem verwerven. Ook ἕλκος ἐφ' ἕλκεϊ, krijgen;

ὅσσ' Ὀδυσεὺς ἐμόγησε καὶ ἤρατο, op zich nemen, δ, 107.

ἄροσις, 105, ἡ (ἀρόω), bouwland.

*ἀροτήρ, ῆρος, ὁ (ἀρόω), ploeger, boer.

†ἄροτος, ὁ (αρόω), het ploegen, Plur. landbouw, ι, 122; men twijfelt aan de juistheid van het woord; v. Herw. stelt, ook ter vermijding van den Hiatus in καταΐσχεται, voor οὐδ' ἄρα ποίμεσιν ἥδε κατίσχεται οὐδ' ἀροτῆρσι; Naber wilde, met behoud van ἀρότοισι, lezen οὔ τοι γὰρ ποίμνῃσι κατίσχεται.

ἄροτρον, τό (ἀρόω), ploeg.

ἄρουρα (ἀρόω), a) bouwland. b) land in 't alg. πατρὶς ἄρ. c) de aarde, ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.

ἀρόω (Lat. arare, Got. arjan), 3. Pl. Pr. ἀρόωσι (Nauck en Cauer ἀρόουσι) en Part. Perf. Pass. ἀρηρομένη, ploegen; νειὸς ἀρηρομένη, ploegland.

ἁρπάζω, Fut. -άξων, Aor. 1. ἥρπαξε en ἥρπασε (st. ἁρπ), 1) wegrukken, grijpen, rooven, dikwijls van roofdieren; schaken; πήληκα ἀπό τινος, afrukken; δόρυ ἐκ χροός, uitrukken; ook van den wind en de golven. 2) snel opnemen, λᾶαν.

†ἁρπακτήρ, ῆρος, roover, Ω, 262.

ἁρπᾰλέος, 3. met begeerte gezocht, κέρδεα. — Adv.

†ἁρπαλέως, gulzig, ἐσθίειν, πίνειν.

Ἁρπᾰλίων, ωνος, zoon van Pylaimenes, koning der Paphlagonen, die door Meriones werd gedood, N, 644.

ἅρπη, ἡ (st. ἁρπ), een snelvliegende roofvogel met schelle stem, valk, τανυπτέρυξ, λιγύφωνος.

Ἅρπυια, ἡ (st. ἁρπ), gew. Plur. Ἅρπυιαι, de wegrukkende; Π, 150, spreekt Homerus van ééne Harpyië, Podarge, bij wie Zephyros de paarden van Achilleus verwekte, βοσκομένη λειμῶνι παρὰ ῥόον Ὠκεανοῖο. In de Odyssee komen zij in den Plur. voor. Zij zijn daar godinnen van den storm en verpersoonlijkte stormen, tevens daemonen van een snellen dood; want van spoorloos verdwenenen zeide men dat de Harpyiën ze hadden weggerukt, Ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο.

ἄ-ρρηκτος, ον (of ἄρηκτος) (ῥήγνυμι), onverbreekbaar, πέδαι, δεσμοί; niet te verwoesten, onneembaar, τεῖχος, πόλις; figuurl. πεῖραρ πολέμοιο, φωνή.

†ἄ-ρρητος, ον (W. ἐρ, Ϝερ), ongezegd, onuitgesproken, ἔπος, ξ, 466.

ἄρσην, εν, mannelijk, θεός, βοῦς, ἵπποι, ὄιες.

Ἀρσίνοος, vader van Hekamede, een bewoner van Tenedos, Λ, 626.

ἀρσίπος, οδος, m. z. ἀερσίπος.

Ἀρτακίη, ἡ, een bron in het land der Laistrygonen, κ, 208.

ἀρτεμής, ές ongedeerd, frisch, gezond.

Ἄρτεμις, ιδος, Acc. ιν (de afl. is onzeker), dochter van Zeus en Leto, zuster van Apollon. Even als deze is zij een godin van het licht (de maan); met haar pijlen (ἰοχέαιρα, χρυσηλάκατος) zendt zij aan vrouwen een snellen (natuurlijken) dood, gelijk Apollon aan mannen, λ, 173, Ω, 606, ο, 410, σ, 202, Z, 205, 428. Voorts is zij de godin der jacht (ἀγροτέρη, κελαδεινή) en zwerft als maagdelijke, schoone, slanke jageres (ζ, 102, 151, δ, 122) door bosschen en velden. Bijzonder gaarne vertoeft zij op boschrijke gebergten, als de Erymanthos in Arkadië en de Taygetos in Lakonië; χρυσήνιος, χρυσόθρονος.

ἀρτί (w. ἀρ), bij Homerus alleen in samenstellingen voorkomende, tot aanwijzing van iets treffelijks of volmaakts.

†ἀρτι-επής, έος (ἄρτιος, ἔπος), vaardig in het spreken, X, 281 (v. L. en M. lezen op die plaats ἀλλά τ' ἀναρτοϜεπής, m. verg. ἁμαρτοεπής en ἀπτοεπής).

ἄρτιος, 3. gepast, ἄρτια βάζειν, gepast, verstandig spreken; ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ᾔδει, omdat hij vriendelijk jegens hem gezind was.

ἀρτί-πος, οδος, met gave, sterke voeten, snelvoetig, van Ares, in tegenstelling van den manken Hephaistos.

†ἀρτί-φρων, ονος (φρήν), met gezond verstand, zeer verstandig, ω, 261.

ἀρτύνω en -ύω, Pr. ἀρτύει, Imperf. ἤρτυε, ἤρτυον, Fut. ἀρτυνέω, Aor. 1. Part. ἀρτύνας, Aor. 1. Pass. ἠρτύνθη, Med. Inperf. ἠρτύνετο en Aor. -ναντο 1) Act. samenvoegen, ergens aan zetten, οὔατα; ook in 't Med. ἐρετμὰ τρόποις ἐν δερματίνοισι, vastmaken; σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες, zich nauw aan elkaar sluitend. 2) in 't alg. klaarmaken, gereed maken, regelen, μάχην, λόχον; ἔεδνα, in orde brengen; vooral ook van iets, waarvoor list en slimheid noodig is, δόλον, ψεύδεα; vaak ook θάνατόν, ὄλεθρόν τινί, berokkenen. — Med. (voor zich) gereed maken; βουλήν, een schrander plan ontwerpen.

Ἀρύβας, αντος, een Phoinikiër uit Sidon, ο, 426.

†ἀρχέ-κἄκος, ον, onheil beginnend, aanbrengend, νῆες, E, 63.

Ἀρχέ-λοχος, zoon van Antenor, door Aias gedood, Ξ, 464, B, 823.

Ἀρχε-πτόλεμος, zoon van Iphitos, de wagenmenner van Hektor, Θ, 128, 312.

*ἀρχεύω (ἄρχω), aanvoeren, gebieden, Ἀργείοισι, B, 345, E, 200.

ἀρχή, ἡ, begin, aanvang, ἐξ ἀρχῆς; aanleiding, oorzaak, φόνου, εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς en wegens Al., die de oorzaak daarvan was; νείκεος ἀρχή, κακοῦ ἀρχή, oorzaak.

ἀρχός, ὁ, aanvoerder, legerhoofd, heerscher; ἀρχοὶ μνηστήρων, principes; gezagvoerder, νηῶν, ναυτάων.

ἄρχω, 3. Sing. Coni. ἄρχῃσι, dikwijls Imperf. (altoos met Augment) ἦρχον, ε, Fut. ἄρξει, Aor. ἦρξα, ε, Med. ἄρχομαι, Imperf. ἤρχετο, Fut. ἄρξομαι, Aor. ἤρξατο, Part. ἀρξάμενος, οι. A) Act. de eerste zijn, I. ten opzichte van rang, macht enz., aanvoerder zijn, bevelen, heerschen, gebieden, gew. c. Gen., enkel ook c. Dat. II. ten opzichte van plaats of tijd, 1) voorgaan, vooropgaan, aanvoeren (zoo ook I, 102, σέο δ' ἕξεται ὅττι κεν ἄρχῃ, van u zal toch afhangen, gij zult toch beslissen over dat waarin hij voorgaat); ὁδόν, ὁδοῖο, κατὰ κέλευθα ἄρχειν τινί. 2) iets vroeger dan anderen, iets het eerst doen, beginnen, aanvangen, c. Gen. μάχης, πολέμοιο, μύθων; ook c. Dat. τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε, onder hen, ἄρχε θεοῖσι δαιτός, begin met den maaltijd onder de goden; ook met daarop volg. Infin. ἦρχ' ἴμεν, ἀγορεύειν, νέκυας φορέειν. — Med. 1) iets aanvangen, met iets beginnen, dat men ook zelf vervolgt, c. Gen. μύθων, μολπῆς; met daarop volg. infin. ἤρχετο μῆτιν ὑφαίνειν; ἔκ τινος ἀρχ., met iets beginnen; ook met enkelen Gen. σέο δ' ἄρξομαι, met u zal ik beginnen. 2) het beginnen van het offer, even als ἀπάρχομαι, dat m. vergel. (Op enkele plaatsen is het onderscheid tusschen Act. en Med. nagenoeg verwaarloosd).

*ἀρωγή, ἡ (ἀρήγω), hulp, bijstand; ἐπ' ἀρωγῇ, ten behoeve van.

ἀρωγός, ὁ (ἀρήγω), helper, bijstand, ἐπὶ ψεύδεσσι, bij het bedrog.

ἆσαι, 1) samengetr. voor ἀάσαι van ἀάω, dat m. vergel. 2) Inf. Aor. 1. van ἄω, verzadigen.

Ἀσαῖος, een Griek, door Hektor gedood, Λ, 301.

ἄ-σβεστος, 3. (σβέννυμι) onblusch-

baar, φλόξ; gew. overdr. onophoudelijk, eindeloos, γέλος, βοή, μένος, κλέος, grenzenloos.

†ἀ-σήμαντος, ον (σημαίνω), zonder hoeder, onbewaakt, μῆλα.

*ἆσθμα, ατος, τό, zware, belemmerde ademhaling, benauwdheid, ἀργαλέον. Daarv.

*ἀσθμαίνω, alleen Part. Pr., zwaar ademhalen, hijgen, van loopenden, van een vechtend everzwijn, van droomenden; van stervenden, reutelen.

Ἀσιάδης, αο, zoon van Asios.

Ἀσίνη, stad in Argolis aan de Argolische golf, niet ver van Nauplia, onder de heerschappij van Diomedes.

**ἀ-σινής, ές (σίνομαι), ongedeerd.

1. Ἄσιος, 1) zoon van Dymas, broeder van Hekabe, een Phrygiër, door Aias gedood, Π, 717. 2) zoon van Hyrtakos uit Arisbe, bondgenoot der Trojanen, door Idomeneus gedood.

2. Ἄσιος, 3. Adiect., slechts Β, 461, Ἀσίῳ (vroeger las men Ἀσίω, hetgeen men beschouwde als Gen. van Ἀσίης [Ἀσίας], een Lydisch koning, den zoon van Kotys) ἐν λειμῶνι, op de Asische weide (Asia prata, Verg. Georg. I, 383), een vruchtbare landstreek, gelegen in Lykië aan den Kaystros, ten Zuiden van den Tmolos.

†ἄσις, ιος, slijk, vuilnis, Φ, 321.

†ἄ-σιτος, ον (σῖτος), zonder eten, vastend, δ, 788.

Ἀσκάλαφος, zoon van Ares en Astyoche, broeder van Ialmenos, koning der Minyers in Orchomenos, een Argonaut en held voor Ilios; hij werd gedood door Deïphobos.

Ἀσκανίη, ἡ, een landschap in Klein-Azië en wel (volgens Strabo) a) in Bithynië en Mysië aan het meer van denzelfden naam nabij het latere Nikaia. b) in Phrygië, Β, 863.

Ἀσκάνιος, 1) zoon van Hippotion, bondgenoot der Trojanen, een Mysiër, Ν, 792. 2) bondgenoot der Trojanen uit Askanië in Phrygië, Β, 862.

ἀ-σκελής (ἀ intens., σκέλλω), eig. uitgedroogd, dor, vand. a) uitgeput, krachteloos. b) hard, stroef, vand. onverbiddelijk (ἀμετακίνητος), alleen in het Neutr. ἀσκελές, als Adverb., κεχόλωται, α, 68; zoo ook het Adverb. ἀσκελέως μενεαίνειν, κλαίειν, onophoudelijk.

ἀσκέω, Imperf. 3. S. ἤσκεε(ν) (Γ, 388, niet ἤσκειν, gelijk in de meeste uitgaven staat), Aor. 1. ἤσκησε, -αν en Perf. Pass. ἤσκηται, kunstig bewerken, κρητῆρα, ἐρμῖνα, εἴρια; χορὸν Δαίδαλος ἤσκησεν Ἀριάδνῃ, D. vervaardigde voor Ariadne een reidans; χιτῶνα πτύσσειν καὶ ἀσκεῖν, een kleed opvouwen en glad strijken; ἅρμα χρυσῷ ἤσκηται is kunstig met goud versierd. — Meermalen staat het Partic. als adverbiale bepaling van het hoofdverbum, θρόνον τεύξει ἀσκήσας, hij zal een zetel kunstig vervaardigen.

ἀσκηθής, ές (afl. onzeker), ongedeerd, behouden, van terugkeerenden; welvarend, ἀσκηθέες καὶ ἄνουσοι.

**ἀσκητός, 3. (ἀσκέω), kunstig bewerkt, λέχος, νῆμα.

Ἀσκληπιάδης, αο, zoon van Asklepios = Machaon.

Ἀσκλήπιος (afl. onzeker), in de Ilias geen god, maar een voortreffelijk geneesheer, de vader van Podaleirios en Machaon, vorst van Trikka en Ithome in Thessalië.

*ἄ-σκοπος, ον (σκοπέω), onvoorzichtig, onberaden.

ἀσκός, ὁ, een lederen zak tot het bewaren van den wijn, αἴγειος; huid, βοός.

ἄσμενος, 3. (ἥδομαι W. σϝαδ), verheugd, blijde, φύγεν ἄσμενος ἐκ θανάτοιο, hij was verheugd dat hij den dood ontvlucht was; ἐμοὶ δέ κεν ἀσμέ-

νῷ εἴη, het zou mij aangenaam zijn.

ἀσπάζομαι (afl. onzeker), welkom heeten, begroeten, vriendelijk ontvangen, τινά, τινὰ χερσίν, δεξιῇ ἐπέεσσί τε.

ἀ-σπαίρω (σπαίρω en ἀ prothet.), spartelen, stuiptrekken, van stervende menschen en dieren; kloppend slaan, van het hart.

ἄ-σπαρτος, ον (σπείρω), ongezaaid, niet gezaaid.

ἀσπάσιος, 3. en 2. (ἀσπάζομαι), welkom, gewenscht, aangenaam, lief, νύξ, βίοτος; verheugd, tevreden; ook adverbiaal ἀσπάσιον τόν γε θεοὶ κακότητος ἔλυσαν, tot zijne en zijner kinderen vreugde; Adv. ἀσπασίως, gewenscht, welkom, ἀσπ. δ' ἄρα τῷ κατέδυ φάος ἠελίοιο; verheugd, gaarne, γόνυ κάμπτειν, van den vermoeide, die blijde is dat hij rusten mag.

ἀσπαστός, 3. = ἀσπάσιος, ἦ κ' ἀσπαστὸν ἐμοὶ γένοιτο, het zou mij gewenscht zijn; het Neutr. ἀσπαστόν, als Adverb., gewenscht ἀσπαστὸν ἐείσατο γαῖα. — (Het staat altoos vóór de vrouwelijke hoofdcaesuur).

†ἄ-σπερμος, ον (σπέρμα), zonder nakomelingen, *Y*, 303.

ἀ-σπερχές (ἀ intens. en σπέρχω), een Adj. Neutr. als Adverb., zeer haastig, ijverig, hevig, vooral μενεαίνειν, κεχολῶσθαι; onophoudelijk, rusteloos, ἐφέπειν τινά.

ἄ-σπετος, ον (W. σεπ, zeggen, en α priv.), onuitsprekelijk, ontzaglijk, ἄσπετα πολλά; ontzaglijk veel, groot, eindeloos, onmetelijk, ὕλη, ῥόος, αἰθήρ, κρέα, δῶρα, ὕδωρ, van de zee, ook ἀλκή, κῦδος, κλαγγὴ συῶν. — Het Neutr. ἄσπετον als Adverb. τρεῖτ' ἄσπετον, gij beeft geweldig.

*ἀσπιδιώτης, αο, met een schild gewapend, een schild dragend, ἀνήρ.

ἀσπίς, ίδος ἡ, schild, zoowel het groote langwerpig ronde, dat den man van de kin tot aan den enkel bedekte, ποδηνεκής, ἀμφιβρότη, als het kleine ronde, εὔκυκλος, πάντοσ' ἐΐση.

*ἀσπιστής (ἀσπίς), met een schild gewapend, alleen Gen. Plur. en steeds op 't einde van een vers, ἀσπιστάων.

Ἀσπληδών, όνος, stad in Boiotië aan de rivier Melas in 't gebied der Minyers, *B*, 511.

*ἀ-σπουδί (ει?) Adv. (σπουδή), zonder inspanning.

ἄσσα = ἅτινα (voor ἀτjα), wat ook. Dit woord is door Bekker hersteld, *I*, 334, waar ἄλλα stond.

†ἄσσα = τινά, ὁπποῖ' ἄσσα, *τ*, 218.

Ἀσσάρακος, zoon van Tros en Kallirrhoë, kleinzoon van Erichthonios, vader van Kapys, grootvader van Anchises, *Y*, 232, volg.

ἆσσον, Adverb., Compar. bij ἄγχι (voor ἄγχιον, W. ἀχ, ἀγχ), nader, dichter bij, gewoonl. met ἰέναι, τινός, ook ἆσσον καλεῖν τινά, μοι ἆσσον στῆθι. — Hiervan een nieuwe Compar. ἀσσοτέρω, dichter bij c. Gen. en ἀσσοτ. καθίζειν παραὶ πυρί, iemand dichter bij 't vuur doen zitten.

†ἄ-σταχυς, υος (= σταχύς met de prothet. ἀ), korenaar, *B*, 148.

ἀ-στεμφέως, Adverb., onbeweeglijk (v. Herwerden leest ook op de beide plaatsen in de Odyssee ἀστεμφές). Van

†ἀ-στεμφής, ές (στέμβω W. στεμφ), onbeweeglijk, vast, onwrikbaar, βουλή; het Neutr. ἀστεμφές als Adverb.

Ἀστέριον, een plaats in Thessalië, nabij Magnesia, *B*, 735.

Ἀστερίς, ίδος, een klein (waarsch. verdicht) eiland in de Ionische zee tusSame en Ithake.

ἀστερόεις, 3. (ἀστήρ) 1) met sterren bedekt, οὐρανός. 2) schitterend, fonkelend, θώρηξ, δόμος.

Ἀστεροπαῖος, zoon van Pelagon, kleinzoon van den riviergod Axios,

aanvoerder der Paioniërs, door Achilleus gedood, *M*, 102, *Φ*, 137.

*ἀστεροπή, ἡ, bliksem.

*ἀστεροπητής, ἀο, ὁ, bliksemslingeraar, epith. van Zeus.

ἀστήρ, ἐρος, Dat. Pl. ἀστράσι (afl. onzeker), ster, ἀστὴρ ὀπώρινος, hondsster; in 't alg. schitterend luchtverschijnsel, meteoor, *Δ*, 75.

ἀστός, ὁ (ἄστυ), stedeling, burger.

ἀστράγᾰλος, ὁ (afl. onzek.), 1) halswervel, nek; Plur. ἐκ δέ οἱ αὐχὴν ἀστραγάλων ἐάγη. 2) enkel (*talus*), vooral van dieren; men maakte er dobbelsteenen van; daarv. dobbelsteen; bikkel; Plur. het spelen met bikkels.

ἀστράπτω (waarsch. verwant met ἀστήρ), Part. Aor. ἀστράψας, bliksemen.

ἄστρον, τό (ἀστήρ), ster, sterrenbeeld alleen in den Plur.

ἄστυ, τό, Gen. ἄστεος, Dat. ἄστεϊ (Sanskr. vástu, verblijfplaats, huis, W. was wonen), eig. woonplaats, verv. stad (als verblijfplaats, πόλις als vesting, vand. πόλις καὶ ἄστυ, vesting en stad), zoowel van groote als van kleine steden, ook wel met den naam der stad in den Gen., ἄστυ Ζελείης. — Adv. ἄστῠ-δε, naar de stad.

Ἀστῡ́ᾰλος, een Trojaan, door Polypoites gedood, *Z*, 29.

Ἀστῠᾰ́ναξ, κτος, bijnaam van Skamandrios, den zoon van Hektor, hem door de Trojanen gegeven.

ἀστῠ-βοήτης, αο, juistere vorm voor

†ἀστῠ-βοώτης, αο (ἄστυ, βοάω), door de stad roepend, *Ω*, 701.

Ἀστῡ́νοος, 1) een aanvoerder der Trojanen, door Diomedes gedood, *E*, 144. 2) zoon van Protiaon, een Trojaan, *O*, 455.

Ἀστυόχεια, dochter van Phylas van Ephyre, bij Herakles, moeder van Tlepolemos, *B*, 658.

Ἀστυόχη, dochter v. Aktor, bij Ares, moeder van Askalaphos en Ialmenos.

Ἀστῡ́πῠλος, een Paioniër, door Achilleus gedood, *Φ*, 209.

*ἀ-σῡ́φηλος, ον (waarsch. verwant met σοφός), eig. onverstandig, verv. smadelijk, ὥς μ' ἀσύφηλον (als Adv.) ἔρεξας en ἔπος ἀσύφηλον.

ἀ-σφᾰλέως, niet wankelend, vast, μένειν; onophoudelijk, met ἔμπεδον, verbonden, θέειν; treffend, ἀγορεύειν. Van

ἀ-σφᾰλής, ές (σφάλλω), niet wankelend, vast, alleen in 't Neutr. voorkomend, ὅθι φασὶ θεῶν ἕδος ἀσφ. αἰεὶ ἔμμεναι; onophoudelijk, ἔμπεδον ἀσφαλὲς αἰεὶ θρώσκων.

Ἀσφᾰλίων, ονος, dienaar van Menelaos, *δ*, 216.

†ἀσφᾰ́ρᾰγος, ὁ (verw. met φάρυγξ), luchtpijp, gorgel, keel, *X*, 328.

**ἀσφοδελός λειμών, de asphodelosweide in de Onderwereld, *λ*, 539. De asphodelos, een lelieachtige plant met groote stengels en bladen en geel- en blauwachtig witte bloesems, werd veel op graven geplant.

ἀσχᾰλάω (verw. met σχολή van W. σεχ, σχε), 3. Sing. ἀσχαλάᾳ (-άει), 3. Plur. ἀσχαλόωσι (-άουσι), Inf. -άαν (-άειν), Partic. -όων (-άων), ongeduldig, wrevelig zijn, ook bedroefd zijn, absol. en c. Gen., over iets, κτήσιος; ook Partic. οἵ πού με μάλ' ἀσχαλάουσι μένοντες, die wellicht met ongeduld op mij wachten.

ἄ-σχετος, ον (σχεῖν), niet tegen te houden, ontembaar, onweerstaanbaar, geducht, μένος, πένθος.

Ἀσωπός, ὁ, 1) rivier in Boiotië, die zich in den Euripos uitstort. 2) de riviergod Asopos, zoon van Okeanos en Tethys, vader van Aigina, Antiope enz.

ἀ-τᾰ́λαντος, (τάλαντον en de copul. ἀ), eig. gelijk in gewicht, even zwaar,

vand. gelijk, te vergelijken, νυκτί, Ἄρηι, Ἐνυαλίῳ, Διὶ μῆτιν ἀτ.

†ἀταλά-φρων, ονος (φρήν), kinderlijk van zin, onschuldig, *Z*, 400.

ἀτάλλω, dartelen, huppelen, als kinderen springen, van de bewoners der zee, ἐκ κευθμῶν.

ἀταλός, 3. (afl. onzeker, waarsch. verwant met ἀτάλλω), huppelend, dartelend (als kinderen of dieren), πῶλοι; opgeruimd, vroolijk, ἀταλὰ φρονεῖν, vroolijk zijn.

ἀτάρ (verzwakt αὐτάρ, dat m. vergel.), Coniunctie, altoos in 't begin van den zin, dient 1) tot inleiding van een tegenstelling, daarentegen, echter, toch, en toch; het beantwoordt ook wel aan een voorafgaand μέν, even als δέ. Soms wordt de tegenstelling nog verscherpt door toevoeging van γέ; soms met betrekking tot het voorafgaande beperkend, bijna = slechts, ἀτάρ εἴ κε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη ἔλθησ' ἐς πόλεμον, τήν γ' οὐτάμεν ὀξεῖ χαλκῷ (*E*, 131), slechts als *A*. komt 2) tot toevoeging van zinnen, waarin iets nieuws vermeld wordt, waartoe de aanleiding dikwijls in 't vooraf g. is te vinden, waar wij ook wel maar gebruiken, maar nog meer en of dan (m.z. *Γ*, 268, 270); zoo kunnen ook verwante uitdrukkingen tegenover elkaar geplaatst worden, μάψ ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον; wanneer iemand aangesproken wordt, achter den Vocativus, Ἕκτορ, ἀτὰρ σὺ πόλινδε μετέρχεο; ook staat het aan het begin van zinnen, die eene uitnoodiging voorbereiden, Ἕκτορ, ἀτὰρ σύ μοί ἐσσι πατὴρ — ἀλλ' ἄγε νῦν ἐλέαιρε, gij zijt nu immers — heb dan medelijden.

†ἀ-ταρβής, ές (τάρβος), onverschrokken, bijnaam v. Phobos, *N*, 299.

†ἀ-τάρβητος (ταρβέω) = het vorige, νόος, *Γ*, 63.

ἀταρπιτός, ἡ, voetpad.

ἀταρπός, ἡ = het vorige.

ἀταρτηρός, 3. (afl. onzeker; met brengt het in verband met τείρω, dus eigenlijk) wat niet vernield kan worden, vand. hard, ruw, verschrikkelijk, ἔπεα.

ἀτασθαλίη, ἡ (ἀτάσθαλος), schuldige verblinding, zonde, misdaad, altoos Plur.

**ἀτασθάλλω, misdadig, overmoedig zijn, alleen Part. Pr.

ἀτάσθᾰλος, ον, overmoedig, misdadig, zondig, bandeloos λαός, μένος; ἀτάσθαλον ῥέξαι, ἀτάσθαλα μηχανάεσθαι.

ἅτε, Acc. Plur. van ὅστε; als Adverb. komt het bij Homerus niet voor; ook *Λ*, 779 en *X*, 127 is het Pron. relativum.

ἀ-τειρής, ές (W. τερ, τείρω), onverwoestbaar, stevig, sterk, χαλκός; overdr. onvermoeibaar, onoverwinnelijk, μένος, σοὶ κραδίη πέλεκυς ὥς ἐστιν ἀτειρής.

ἀ-τέλεστος, ον (τελέω) 1) onvoltooid, d.i. a) onvervuld, τάδ' ἔσσεται οὐκ ἀτέλεστα. b) zonder uitwerking, vruchteloos, ὁδός. 2) ἀτέλεστον, als Adverb., zonder ophouden, ἔδειν.

*ἀ-τελεύτητος, ον (τελευτάω), onvoltooid, onvervuld.

†ἀ-τελής, ές (τέλος), = het vorige, *ρ*, 546.

ἀτέμβω, alleen in het Praes., schade berokkenen, te kort doen, krenken, ξείνους, bedriegen, θυμόν. — Pass. beroofd worden, c. Gen. ἴσης, σιδήρου; Praes. met de beteekenis van een Perf. ἀτέμβονται νεότητος, zij zijn over hun jeugd heen.

ἄτερ, Praep. c. Gen., zonder; afgescheiden van, ἄλλων, Ζηνός, zonder den wil van Zeus.

†ἀ-τέραμνος (W. τερ, τείρω), wreed, onverbiddelijk, κῆρ.

ἀ-τερπής, ές (τέρπω), niet heugelijk, onaangenaam, treurig, λιμός, χῶρος, δαίς.

†ἄ-τερπος = het vorige, *Z*, 285. De woorden zijn φαίην κεν φρέν' ἀτέρπου διζύος ἐκλελαθέσθαι. Zenodotus las φαίην κεν φίλον ἦτορ, dat door v. L. en M. is opgenomen; Nauck vermoedt ἄφαρ που.

†ἀτέω, alleen Part. ἀτέων (v. L. en M. vermoeden ἀλύοντα voor ἀτέοντα), verblind, *Y*, 332.

ἄτη (uit ἀϝάτη ἀάτη, welken vorm Nauck zonder, v. L. en M. met *ϝ* overal herstellen; slechts *T*, 88 φρεσὶν ἔμβαλον ἄγριον ἄτην staat in den weg; men verontschuldigt het door den jongeren oorsprong van dit gedeelte der Ilias, of leest ἀάτην φρεσὶν ἔμβαλον αἰνήν; van ἀάω, ἀϝάω) I. Appellat. 1) schade, verderf, ramp, onheil; vand. verblinding, een toestand waarin men misdaden pleegt, verbijstering, ἄτην ἐμβάλλειν φρεσίν. 2) in verbijstering gepleegde misdaad, Ἀλεξάνδρου, het bewustzijn der schuld, *Ω*, 480, onheil, straf. — Plur. ἆται, in verbijstering gepleegde misdaden; woorden waarmede men iemand misleidt. II. Als persoon Ἄτη, de godin van het onheil, de dochter van Zeus, die der menschen zinnen verbijstert, en zelfs macht heeft op Zeus. Zij heeft zachte voeten (ἁπαλοὶ πόδες) en gaat snel (ἀρτίπος) over de hoofden der menschen heen. De *Λιταί* verhelpen het door haar gestichte onheil.

†ἀ-τΐζω (τίω), op iets niet letten; ἀτίζων, onbekommerd, *Y*, 166.

ἀ-τῑμάζω, Imperf., iteratieve vorm ἀτιμάζεσκε, Fut. ἀτιμά(σ)σω, Aor. ἠτίμασ(σ)α; daarnevens zijn nog overgeleverd vormen als van ἀτιμάω, Imperf. 3. S. ἀτίμα (-αε), 3. Pl. ἀτίμων (-αον), Fut. 3. Pl. ἀτιμήσουσι, Aor, 1. ἠτίμησας, ε, Optat. Opt. ἀτιμήσειε, -ήσαιτε, Inf. -ῆσαι, Part. -ήσας, die echter allen door Nauck door vormen van ἀτιμάζω (een enkele maal ook van ἀτίζω) zijn vervangen; zijn voorbeeld volgen v. L. en M.; niet eeren, verachten, smadelijk behandelen, τινά, enkel ook van zaken, μῦθον, ἔργον μάχης. Daarv.

*ἀ-τΐμητος, ον, niet geacht, veracht.

†ἀ-τῑμίη, ἡ, verachting, smaad, *ν*, 142.

ἄ-τῑμος, ον, Compar. -ότερος, Superl. -ότατος, 1) ongeëerd, veracht, *A*, 171. 2) zonder schadevergoeding, *π*, 431.

ἀτιτάλλω, Inf. -έμεναι, Aor. ἀτίτηλα, opvoeden, voeden, kweeken.

**ἄ-τῐτος, ον (τίω), ongewroken, onbetaald, in de eerste beteekenis met ῐ, in de tweede met ῑ.

Ἄ-τλας, αντος (ἀ intens. en τλῆναι), een god (van zijne afkomst wordt bij Homer. niet gewaagd), „die de diepten der zee kent en de zuilen draagt, die hemel en aarde scheiden" (*α*, 52); hij is de vader van Kalypso.

ἄ-τλητος, ον (τλῆναι), ondraaglijk.

ἆτος, ον, samengetr. uit ἄατος, dat door Nauck en v. L. en M. in den tekst is gezet (ἄω), onverzadelijk, c. Gen. πολέμοιο, μάχης, δόλων ἠδὲ πόνοιο.

†ἀτρᾰπῐτός, ἡ (τρέπω), voetpad, *ν*, 195.

Ἀτρεΐδης, αο, zoon van Atreus, Agamemnon of Menelaos, in den Dual. of Plur. beiden.

Ἀτρεΐων, ωνος = het vorige.

ἀτρεκέως, Adv. onverholen, ronduit, naar waarheid, alleen ἀγορεύειν, καταλέγειν, μαντεύεσθαι.

ἀ-τρεκής, ές (afl. onzeker), alleen Neutr. als Adverb., onverbloemd, naar waarheid, wezenlijk, ἀτρ. αἷμ' ἔσσευα βαλών, ik heb werkelijk het bloed doen stroomen; δεκὰς ἀτρεκές, juist tien.

ἀ-τρέμᾰ en vóór klinkers ἀτρέμᾰς, Adv. (τρέμω), onbeweeglijk, rustig,

stil, ἀτρέμας ἧσο, ἀτρ. ἕστασαν ὀφθαλμοί, ἀτρ. ἔχειν τι, ἀτρ. εὕδειν.

Ἀτρεύς, έος, zoon van Pelops en Hippodameia, broeder van Thyestes, koning in Mykene, bij Aërope vader van Agamemnon en Menelaos. Volgens *B*, 106 had Thyestes zijn schepter geërfd.

†*ἄ-τριπτος, ον* (τρίβω), eigenl. ongewreven, χεῖρες, niet gehard, φ, 151.

**ἄ-τρομος, ον* (τρέμω), niet sidderend, onverschrokken, μένος, θυμός.

ἀ-τρύγετος (afleid. onzeker), alleen Gen. en Accus; volgens de gewone verklaring (m. vergel. τρυγάω), onvruchtbaar, volgens anderen onvermoeibaar, onrustig (τρύω), θάλασσα; ook van den aether, *P*, 425.

Ἀτρυτώνη (men leidt het af van τρύω, ἀτρύτη), de onvermoeibare, onoverwinnelijke, epithet. van Athene.

ἄττἄ, vriendelijke begroeting van een oudere door een jongere, gelijk πάππα.

ἀτύζομαι, alleen Part. Praes. en Aor. 1. Pass. ἀτυχθείς, ontsteld zijn, ἀτυζόμενοι φοβέοντο, ἥμεθ' ἀτυζόμενοι; ὑπό τινος, door iets; ook met daarop volg. Inf. ἀτυζόμεναι ἀπολέσθαι, ten doode bezwijmd; met den Accus. alleen πατρὸς ὄψιν ἀτυχθείς, ontsteld bij den aanblik van zijn vader. b) verschrikt vluchten, πεδίοιο, door de vlakte; van paarden, op hol gaan, πεδίοιο, door de vlakte voorthollen.

Ἀτυμνιάδης, de zoon van Atymnios = Mydon, *E*, 581.

Ἀτύμνιος, 1) vader van Mydon, een Paphlagoniër, *E*, 581. 2) zoon van Amisodaros uit Karië, door Antilochos gedood, *Π*, 317.

αὖ, Adverb. 1) van den tijd, wederom, op nieuw. 2) van den anderen kant, daarentegen, echter, gew. met δέ verbonden; ook = δέ en aan μέν beantwoordende.

†*αὐαίνω* (αὔω), droogen, Part. Aor. 1. αὐανθέν, droog, dor, ι, 321.

†*αὐγάζομαι*, Med. (αὐγή), duidelijk zien, herkennen, ἵππους, *Ψ*, 458.

Αὐγειαί 1) stad in Lakonië bij Gythion, *B*, 583. 2) stad in 't oostelijk Lokris, *B*, 532.

Αὐγείας, αο, zoon van Phorbas en Hyrmine, of van Eleios of Helios, vader van Agasthenes, Phyleus en Agamede, bekend door zijne kudde van 3000 runderen. Homerus gewaagt van hem slechts in een strijd met Neleus, *Λ*, 701.

αὐγή, ἡ (afl. onzeker), licht, straal, glans, schijnsel, vooral van de zon, ὑπ' αὐγὰς Ἠελίοιο φοιτᾶν of ζώειν; ook van het vuur en den bliksem.

Αὐγηιάδης, αο, zoon van Augeias = Agasthenes, *B*, 624.

αὐδάω, Imper. αὔδα, Imperf. ηὔδα, Part. Aor. 1. αὐδήσας, iterat. αὐδήσασκε, spreken, μεγάλα, pochen; met een Objekt alleen in den 3. pers. Sing. Imperf. (altoos op 't einde van een vers) en wel 1) met een zakelijk objekt alleen ἔπος; met een voorafgaand Partic., als εὐχόμενος, ὀλοφυρόμενος; met een volg. Objektszin αὔδα ὅ τι φρονέεις, of Acc. c. Inf. ἔκλυον αὐδήσαντος, ἄνδρ' ἕνα τοσσάδε μητίσασθαι. 2) met persoonl. Objekt, steeds met ἀντίον. 3) met dubbel. Accus ἔπος τέ μιν ἀντίον ηὔδα. Van

αὐδή, ἡ, (Sanskr. W. vad, spreken?), geluid, stem, taal, voorzoover zij gehoord wordt; van het getjilp der zwaluwen, waarmede het snorren van de boogpees wordt vergeleken, φ, 411. Daarv.

αὐδήεις, 3. met (menschelijke) spraak begiftigd, sprekend, in tegenst. v. d. dieren, ἄνθρωπος, βροτός; van een sprekend paard (in een onecht vers); vooral met welluidende spraak begiftigd, *canorus*, θεὸς αὐδήεσσα, van

de schoon zingende godinnen Kirke en Kalypso (sommigen passen ook hier de eerste beteekenis toe).

αὐερύω (eigenl. ἀνϝερύω, ἀϝϝερύω van ἀνά en ϝερύω), P. Pr. -ύων, 3. Pl. Imperf. αὐέρυον (ἀϝϝέρυον), 3. Pl. Aor. I. αὐέρυσαν (ἀϝϝέρυσαν), terugtrekken, naar zich toe trekken, t. w. νευρήν, om te schieten; den kop van het offerdier, welks keel moet worden doorgesneden, terug en omhoog trekken; terugbuigen, στήλας, de schoren.

αὖθ', 1) = αὖτε vóór een spiritus asper. 2) = αὖθι vóór een klinker.

αὖθι, Adverb. 1) ter plaatse, daar, hier, dikwijls met een nadere bepaling, ἐπί τινι, παρά τινι, μετά τισι, ποδῶν προπάροιθεν, ἐν Λακεδαίμονι; hier ter plaatse, Ψ, 674, ε, 2; op de plaatsen waar κατ' αὖθι staat, κατ' αὖθι λίπον, ἑζόμενος κατ' αὖθι, waar men tmesis aanneemt, schrijven sommigen naar het voorbeeld van Bekker καταῦθι, eveneens Ψ, 163 παραῦθι. 2) terstond.

†*αὐΐαχος*, ον (α copul. [of ἀνά] en ϝιϝαχή, dus eigenl. ἀϝίϝαχος [ἀνϝ]), te samen (op), d. i. luid schreeuwend, epith. der Trojanen, Ν, 41.

αὔλειος, 3. tot den hof behoorend, αὔλειαι θύραι, de hofpoort, waardoor men van de straat in den hof kwam; οὐδὸς αὔλειος, de drempel van de hofpoort. Van

αὐλή, ἡ 1) de omheining van den hof, λέων αὐλῆς ὑπεράλμενος; ὑψηλὴ αὐλὴ δέδμητο κατωρυχέεσσι λίθοισιν; ook ἀμφὶ δέ οἱ μεγάλην αὐλὴν ποίησαν ἄνακτι σταυροῖσι πυκινοῖσι. 2) de veehof, voor schapen, voor de zwijnen van Eumaios; van het omheinde plein voor de woning van Polyphemos. 3) de hof vóór het huis; αὐλῆς θύραι = αὔλειαι θύραι, terwijl αὐλῆς θύρετρα de deur is, waardoor men uit de mannenzaal in den hof komt. 4) hofstede, de hof met al de daarbij behoorende gebouwen, de woning, alleen δ, 74 v. h. paleis van Zeus.

†*αὔλη*, ἡ (αὐλέω, αὐλός), fluitspel, κ, 10 (men leest op die plaats ook αὐλῇ, αὐδῇ, ἀοιδῇ).

***αὐλίζομαι* (αὖλις), alleen in het Partic. in den veehof gebracht, opgesloten worden, van runderen en zwijnen.

***αὖλις*, ιδος, rustplaats, αὖλιν εἰσιέμεναι, de rustplaats opzoeken; αὖλιν θέσθαι, bivouakeeren.

Αὐλίς, ιδος, een vlek in Boiotië aan de Euboiïsche zeeëngte, tegenover Chalkis op Euboia. Daar verzamelde zich de vloot der Grieken vóór het vertrek naar Troje.

αὐλός, ὁ 1) een blaasinstrument van riet, hout, been of metaal, dat men zich deels wegens het daarbij behoorend mondstuk, deels om het vrij zware geluid als eenigszins overeenkomend met onze klarinet of hobo moet voorstellen, fluit. 2) elk op een fluit of pijp lijkend lichaam, van de pijp, waarmede de punt aan de lans stak, ἐγκέφαλος παρ' αὐλὸν ἀνέδραμεν ἐξ ὠτειλῆς; ook de twee pijpjes, waarin de punten van twee naalden van een gesp gestoken werden (m. z. Helbig, das Homerische Epos enz. p. 297); overdr. αὐλὸς παχύς, een dikke bloedstraal.

**αὐλ-ῶπις*, ιδος (ὤψ), epith. van den helm, τρυφάλεια, van een pijp (om er den helmbos in te steken) voorzien, volgens anderen met kijkgaten in de voorklep (zoo ook Helbig, das Homerische Epos, bl. 296, aanm. 3).

αὖος, 3. (αὔω), droog, dor, ξύλα, δένδρεα, βοέη; Neutr. Sing. αὖον, als Adverb., dof.

ἄ-υπνος, ον, slapeloos, ἄυπνόν τινα τίθεσθαι, maken dat iemand niet kan slapen; ook van den tijd, dien men slapeloos doorbrengt, νύξ.

†*αὔρη*, ἡ (ἄω W. ἀϝ), tocht, koele

lucht, αὔρη δ'ἐκ ποταμοῦ ψυχρὴ πνέει ἠῶθι πρό, ε, 469.

αὔριον, Adv. (afl. onzek.), morgen, ἐς αὔριον, tegen morgen, tot morgen.

αὐσταλέος, 3. (αὔω), eigenl. droog, verv. van de huid, vuil, uit gebrek aan zorg, τ, 327.

†*αὐτ-άγρετος*, ον (ἀγρέω), van zelf te grijpen, d. i. aan eigen keus overgelaten, van eigen wil afhangende, π, 148.

αὐτάρ, Conjunctie (uit αὖτ' ἄρ), in 't begin van een zin, de eerste lettergreep alleen in arsi, a) adversatief, en wel met meer nadruk dan δέ, van den anderen kant, intusschen, echter, beantwoordende aan μέν of μέν τε; in 't begin van een adversatief nazindeel, achter εἰ, daarentegen; αὐτάρ τοι, maar toch; αὖταρ -αὖτε, maar wederom, maar op zijne beurt. b) om den voortgang der rede of den overgang tot iets nieuws aan te wijzen, met ἄρα, ἔπειτα, ook ἐπεί en ἐπειδή. c) om hetgeen uit zijn aard bij elkaar behoort, met elkaar te verbinden, b.v. *B*, 599.

αὖ-τε, geëlid. αὖτ', vóór een Spir. asper αὖθ', Conjunctie = αὖ, 1) wederom, op nieuw, εἴ ποτε δὴ αὖτε, ὁππότ' ἂν αὖτε, zoo ooit weer; ook in vragen op verwijtenden of wreveligen toon gedaan, τίπτ' αὖτ' εἰλήλουθας; waarom zijt gij weer eens gekomen? 2) van den anderen kant, daarentegen, tot aanwijzing van een tegenstelling, νῦν αὖτε, nu daarentegen, ἔνθ' αὖτε, daar echter; zoo vooral in de telkens terugkeerende woorden τὸν δ'αὖτε προσέειπε; het staat ook in het nazindeel achter εἰ; in de in den catalogus der schepen, boek *B*, dikwijls voorkomende woorden τῶν αὖτ' ἡγεμόνευε staat het telkens tot aanwijzing der tegenstelling met den aanvoerder der vooraf vermelde afdeeling.

**ἀΰτέω* (ἀϋτή), alleen 3. S. en Pl. Imperf. ἀΰτει (-εε), ἀΰτεον (ἀΰτευν) a) luid roepen, schreeuwen, μακρόν, μέγα, iemand roepen, πάντας ἀρίστους. b) dreunen, κόρυθες δ'ἀμφ' αὖον ἀΰτευν.

ἀϋτή, ἡ (αὔω) a) geschreeuw. b) krijgsgeschreeuw, ὦρνυτ' ἀϋτή, verbonden met ἔρις, κέλαδος, πόλεμος. c) strijd, slag, στονόεσσα, κεκμηῶτες ἀϋτῇ, ἀκόρητοι ἀϋτῆς; verb. met πόλεμος, πολέμοιο συνεσταότος καὶ ἀϋτῆς.

αὐτ-ῆμαρ, Adv., op denzelfden dag.

αὐτίκα (αὐτίκ', αὐτίχ'), terstond, oogenblikkelijk, tegenst. ὄπισθεν, ὀψέ; αὐτίκα νῦν, μάλ' αὐτίκα, ἄφαρ αὐτίκα, αὐτίκ' ἔπειτα, terstond daarna, αὐτ. καὶ ἔπειτα, terstond en in toekomst; αὐτίκ' ἐπεί, zoodra als; bij het Part. Ἄργον μοῖρα λάβεν θανάτοιο αὐτίκ' ἰδόντ' Ὀδυσῆα, terstond nadat hij gezien had.

αὖτις, Adverb. (αὖ, αὐτός), eig. op dezelfde wijze, dus 1) wederom, opnieuw, πάλιν, ἄψ, δεύτερον αὖτις. 2) terug, αὖτις Ἑλένην — Μενέλαος ἄγοιτο, αὖτις ἰέναι. 3) daarentegen, van den anderen kant, τοῖς δ'αὖτις μετέειφ'. 4) een anderen keer, wel eens weer, wel eens later, μεταφρασόμεσθα καὶ αὖτις.

ἀϋτμή, ἡ 1) het waaien a) van den wind. b) de adem der menschen. 2) wasem, geur, van olie, ambrozijn, vet; van rook; ook van het vuur, gloed.

ἀϋτμήν, ένος, adem, van een mensch; van den wind, ἀμέγαρτος, ἐύπρηστος.

αὐτο-δίδακτος, ον (διδάσκω), door zich zelf gevormd, χ, 347.

†*αὐτό-διον* (αὐτός en de afleidingsuitgang, -διον, evenals in μαψίδιον, μινυνθάδιον; v. L. en M. leiden het af van αὐτός en ὁδός en vertalen het door *e vestigio*), terstond, θ, 449.

†*αὐτό-ετες* (ἔτος), Adv. (eig. Neutr.), in hetzelfde jaar, in één jaar, γ, 322.

†*αὐτό-θεν*, Adv., van dezelfde plaats, αὐτόθεν ἐξ ἕδρης, ἐκ δίφρου,

van den zetel, de bank, waarop hij zat.

αὐτό-θι (αὐτόθ'), Adverb., op dezelfde plaats, juist daar; op plaatsen als λιπέτην δὲ κατ' αὐτόθι, παρ' αὐτόθι μῆλ' ἱέρευσεν, waar gewoonlijk tmesis wordt ondersteld, schrijven sommigen naar het voorbeeld van Bekker καταύτοθι en παραύτοθι.

†αὐτο-κἄσιγνήτη, ἡ, eigen, volle zuster, κ, 137.

*αὐτο-κἄσίγνητος, ὁ, eigen, volle broeder.

Αὐτόλῠκος, zoon van Hermes en Chione of Philonis, vader van Antikleia, grootvader van Odysseus, woonde aan den Parnassos; als geschenk van Hermes bezat hij de kunst om op slimme wijze te liegen en te bedriegen. Hij roofde den beroemden helm van Amyntor uit Eleon, en gaf zijn kleinzoon den naam van Odysseus.

*αὐτό-ματος, 3. (uit αὐτός en W. μεν, μαν), uit eigen beweging iets doende; ook van de zich van zelf bewegende drievoeten van Hephaistos.

Αὐτομέδων, οντος, zoon van Diores, wagenmenner van Achilleus.

Αὐτονόη, dienares v. Penelope, σ, 182.

Αὐτόνοος 1) een Griek, door Hektor gedood, Λ, 301. 2) een Trojaan, door Patroklos gedood, Π, 694.

†αὐτο-νῠχί (νύξ), Adv., in denzelfden nacht, Θ, 167.

αὐτός, ή, ό (de afl. onzeker) §) I. ik, gij, hij zelf; en wel dient het 1) om een vroeger genoemd voorwerp scherp te omlijnen en daardoor duidelijk en in tegenst. met andere te doen uitkomen, zoowel in den Nomin. als in de casus obliqui; bij Homerus vooral van den 3den persoon en naar gelang van den samenhang met zeer verschillende beteekenis, b. v. αὐτοί, de bemanning in tegenstelling van de schepen, αὐτός, van den meester in tegenstell. met de dienaren of van den heerscher met de onderdanen, van de strijders met de paarden, van het lichaam met de ziel enz. 2) al naar den aard van de tegenstelling tot aanwijzing van begrippen, die wij door andere woorden uitdrukken; b. v. door a) zelfs, οὔ μοι τόσον μέλει ἄλγος οὔτ' αὐτῆς Ἑκάβης. b) vlak, ὑπὸ λόφον αὐτόν. c) met σύν, verb. tegelijk met, αὐτῇ σὺν φόρμιγγι, gewoonl. Dat. zonder σύν, ἐν χειρὶ θήσω — δύω ἵππους αὐτοῖσιν ὄχεσφιν, met wagen en al. d) van zelf, vrijwillig, ἀλλά τις αὐτὸς ἴτω; ook eigenmachtig, αὐτὸς ἀπούρας. e) voor, op zich zelf, alleen, αὐτός περ ἐών. 3) In de casus obliqui dikwijls met

§) In zijne scherpzinnige studie over αὐτός komt Dr. I. M. Hoogvliet (Studia Homerica, Leiden 1885, bl. 45 volg.), tot de volgende resultaten: „Oorspronkelijke beteekenis: binnen een bepaalden kring gelegen, dus lokaal; vooral van hetgeen men kan aanraken en meten, dus vooral van lichamen, ook met betrekking tot den mensch, meer van het lichaam dan van den geest of de ziel; het staat zelfs voor lichaam en lijk. Meestal beteekent het zelf, als Adiect. en als Subst.; zeer dikwijls wordt het met Pronomina personalia verbonden, die echter ook wel worden uitgelaten, zoodat αὐτός = ik zelf, gij zelf enz.; in den 3den pers. wordt hij zelf in den Nomin. steeds alleen door αὐτός uitgedrukt. Vervolgens leidt hij uit het begrip zelf nog de volgende beteekenissen van het woord af: uit eigen beweging, van zelf, naar eigen goedvinden, door eigen schuld, afgescheiden van anderen, alleen; in den Dat. met een Substant. tegelijk met. — Ὁ αὐτός, dezelfde komt bij Hom. nog niet voor; hij gebruikt daarvoor ὁμός. — Αὐτός als Pron. pers. 3 pers. in de casus obliqui komt bij Homerus alleen voor achter Praeposities en lokale Adverbia. Alle plaatsen, waar de casus obliqui van αὐτός met de beteekenis van het Pron. pers. voorkomen, zijn van later maaksel (veelal kenbaar door de jongere vormen αὐτοῦ, αὐτοῖς enz.) of bedorven. Nu volgen meestal zeer gemakkelijke en gelukkige emendaties der plaatsen, die in strijd zijn met dezen regel.

reflexieve beteekenis, *αὐτῶν γὰρ ἀπωλόμεθ' ἀφραδίῃσιν*, door ons eigen onverstand, *τὴν αὐτοῦ φιλεῖ*, zijn eigen vrouw. 4) Met het Pron. pers. verbonden, dient het of a) om dit sterker te doen uitkomen, *ἐγὼ αὐτός* of *αὐτὸς ἐγώ*, ik zelf, *σεῦ αὐτῆς* enz. Wanneer *αὐτός* vooropstaat, vindt men de enklitische vormen, *αὐτῷ μοι*, of b) in de Casus obliqui ook tot uitdrukking van het reflexieve begrip, in welk geval *αὐτός* gewoonlijk achter het Pron. staat, *ὅστις κε τλαίη* (*τλήῃ*), *οἵ τ' αὐτῷ κῦδος ἄρηται*. — 5) Bij het Pron. poss. staat soms *αὐτός* in den den Genet., om het begrip van dat Possess. sterker te doen uitkomen, *τὰ σ' αὐτοῦ ἔργα*, uw eigen zaken, *ἐμὸν αὐτοῦ χρῆος;* zelden met den Plur. *νωίτερον λέχος αὐτῶν*, en met opzettelijk veranderde schikking *αὐτῶν σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο*. II. Enkele malen tot aanwijzing van de identiteit, dezelfde, waarvoor Homerus *ὁμός* bezigt en waarvoor later geregeld *ὁ αὐτός* werd gebruikt, *ἐλευσόμεθ' αὐτὰ κέλευθα; ἵπποι δ' αὐταὶ ἔασι παροίτεραι, αἳ τὸ πάρος περ.* — III. Als Pronomen Personale (in de casus obliqui), hij, zij, het, komt het alleen voor achter Praepos. en lokale Adverbia. — IV. In samenstellingen beteekent het bij Homerus a) door zich zelf, door eigen kracht, *αὐτόματος, αὐτοδίδακτος*. b) de uitsluiting van iets anders, enkel, geheel, *αὐτοχόωνος, αὐτοσχεδίη*. c) de identiteit, *αὐτόετες, αὐτονυκτί*.

†*αὐτο-στᾰδίη*, ἡ (*στάδιος*), de strijd van nabij, de strijd van man tegen man, *N*, 325.

†*αὐτο-σχεδά*, Adv. = *αὐτοσχεδόν*, *Π*, 319.

αὐτο-σχεδίη, ἡ, de strijd van nabij, van man tegen man, alleen in den Dat. en Accus., *αὐτοσχεδίῃ μῖξαι χεῖράς τε μένος τε;* de Accus. *αὐτοσχεδίην* als Adverb. bij *πλήσσειν, βάλλειν, οὐτάζειν τινά*. Van

αὐτο-σχεδόν, Adverb., geheel van nabij, *cominus*, *μάχεσθαι, οὐτάζειν τινά*.

αὐτοῦ, Adv. (*αὐτός*); volgens v. L. en M. kende Homerus alleen *αὐτόθι* (of *αὖθι*), dat door hen ook overal in de plaats gezet wordt van het (nevens *αὐτόθι*) Attische *αὐτοῦ*. 1) op dezelfde plaats, hier, daar, *που αὐτοῦ ἀγρῶν*, hier ergens op het veld; *αὐτοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς*. 2) terstond.

αὐτό-φι(ν) , staat voor den Gen. (als plaatsvervanger van den Ablat.) en Dat. S. en Pl. (als plaatsvervanger van den Locativus) v. *αὐτός*, altoos met een Praepositie, *ἀπ' αὐτόφιν, ἐπ' αὐτόφιν ἥατο σιγῇ*, zij zaten daar stil voor zich; *παρ' αὐτόφι*.

Αὐτόφονος, een Thebaan, vader van Polyphontes, *Δ*, 395.

†*αὐτο-χόωνος*, ον (*χοάνη, χέω*), enkel gegoten, ruw, massief, *σόλος*, *Ψ*, 826 (volgens v. L. en M. een verdacht woord).

αὔτως (of *αὕτως*) 1) zoo, d. i. juist zoo, *ὣς δ' αὔτως*. 2) nog altoos zoo, steeds = *ἔτ' αὔτως, λέβης λευκὸς ἔτ' αὔτως*, nog altoos even wit, *ἢ τέ τοι αὔτως ἥσται ἐνὶ μεγάροισιν*, nog steeds zoo. 3) onmiddellijk, in den toestand waarin men zich juist bevindt, *ἀλλὰ καὶ αὔτως ἀντίον εἶμ' αὐτῶν*, terstond zoo; *ἀλλ' αὐτῶς ἐπὶ τάφρον ἰών*, terstond zoo als gij daar zijt, d. i. zonder wapenen; *δίδωμι δέ σοι τόδ' ἄεθλον αὔτως*, zonder dat gij strijdt; dikwijls *καὶ αὔτως*, ook buitendien, ook zoo reeds, *καὶ αὔτως μ' αἰὲν... νεικεῖ;* vand. 4) zoo maar, *ἐμ' αὔτως ἧσθαι δευόμενον*, dat ik daar zoo maar zal zitten; dikwijls met verachting, *ἄφρονά τ' αὔτως;* ook veel verbonden met Adverbia, *μάψ, ἀκλεές αὔτως;* vand. temere, in den blinde, *αὔτως ἠλάσκουσαι;* vervolgens

te vergeefs, αὔτως ῥ' ἐπέεσσ' ἐριδαίνομεν.

†αὐχένιος, 3. (αὐχήν), bij den nek behoorend, τένοντες, nekspieren, γ, 450.

αὐχήν, ένος, ὁ (afl. onzeker), nek, hals, van dieren en menschen.

†αὐχμέω (αὐχμός van αὔω), eigenl. droog zijn; ruig of vuil zijn, ω, 250.

†1. αὔω (of αὔω) (W. us) aansteken, ἵνα μή ποθεν ἄλλοθεν αὔοι (namel. πῦρ), opdat hij niet genoodzaakt worde elders vuur te halen, ε, 490.

2. αὔω, Imperf. αὖον, dikwijls Aor. 1. (drielettergrepig), ἤυσε en ἄυσε, ἄυσαν, Inf. ἀῦσαι, Part. -ας, -αντες, -άντων, 1) intr. luid schreeuwen, μακρόν, μέγα, δεινόν, διαπρύσιον, ἐπὶ δ' αὐτὸς ἄυσε μάλα μέγα; φωνῇ ἤυσεν, zij riep met luide stem; ook van onbezielde voorwerpen, dreunen, ἀσπίς. 2) zelden trans., iemand met luide stem roepen.

ἀφ-αιρέω en ἀπο-αιρέω, Inf. Pr. Med. -ρεῖσθαι (v. L. en M. ἀποαίνυσθαι), Imp. Pr. Medii ἀποαίρεο, gesync. uit ἀποαιρέεο (stellig onjuiste vorm, waarvoor v. L. en M. ἀποαίνυσο), Aor. ἀφεῖλε, Part. ἀφελών; M. Fut. ἀφαιρήσεσθαι, Aor. 2. ἀφείλεο, -ετο, ἀφέλεσθε, -οντο, Opt. -ελοίμεθα, Coni. -ωμαι, -ώμεθα, Inf. -ελέσθαι 1) wegnemen, θυρεόν, ook τινὶ σῖτον. 2) voor zich wegnemen, vooral met geweld of wederrechtelijk, τί, τεύχεα ὤμοιν, νέκυν; rooven, τινός τι, ook τινά τι, τινὰ κῦδος, τινὶ γέρας, νόστιμον ἦμαρ.

†ἄ-φαλος, zonder beugel (men vergel. ἀμφίφαλος), κυνέη, Κ, 258.

*ἀφ-ἁμαρτάνω, alleen Aor. 2. ἀφάμαρτε en ἀπήμβροτε, 1) missen, niet raken, absol. en τινός, 2. verliezen wat men bezit, beroofd worden, Ζ, 411.

†ἀφ-αμαρτο-επής, ές (ἔπος), dwalend in zijne woorden, zich onjuist uitdrukkend, Γ, 215 (v. Leeuwen leest οὐδ' ἄρ' ἀναρτοϝεπής, m. z. ἁμαρτοεπής, ἀπτοεπής, ἀρτιεπής).

†ἀφ-ανδάνω, mishagen, π, 387.

*ἄ-φαντος, ον (φαίνω), onzichtbaar, verdwenen, vernietigd, Ζ, 60, Υ, 303.

ἄφαρ (afl. onzeker), Adv., terstond, weldra, spoedig; in zekere spreekwijzen, als „het is beter", van iets dat terstond blijkt, bepaald, ἄφαρ τόδε λώιόν ἐστι; ὧδ' ἄφαρ, terstond zoo; ἄφαρ αὐτίκα, onmiddellijk. Gewoonlijk staat het in 't begin van den zin en met δέ, in 't begin van het nazindeel zonder δέ.

Ἀφαρεύς, ῆος, zoon van Kaletor, door Aineias gedood.

†ἀφ-αρπάζω, Inf. Aor. ep. ἀφαρπάξαι, afrukken, κόρυθα κρατός.

†ἀφάρτερος, 3. (Compar. van ἄφαρ), sneller, vlugger, ἵπποι.

ἀ-φασίη, ἡ (α priv. en φημί), sprakeloosheid; δὴν δέ ἀφασίη ἐπέων λάβε, Ρ, 695, δ, 704.

ἀφαυρός, 3. Comp. -ότερος, Superl. -ότατος, zwak, krachteloos, παῖς, βέλος.

ἀφάω (Intens. van ἅπτομαι), bevoelen, betasten, τόξα, m. vergel. ἀμφαφάω.

Ἀφείδας, αντος, zoon van Polypamon uit Alybas, vader van Eperitos, voor wien Odysseus zich uitgaf.

ἄφενος, τό (Sanskr. ápnas, Lat. ops, W. ap), rijkelijke voorraad, vermogen, rijkdom; ook verbonden met πλοῦτος.

†ἀφ-ημαι, vewijderd, afgezonderd zitten, Ο, 106.

†ἀφ-ήτωρ, ορος (ἀφίημι), de afschietende, de schutter, ὅσα λάινος οὐδὸς ἀφήτορος ἐντὸς ἐέργει, Ι, 404.

ἄ-φθιτος, ον (φθίνω), onvergan-

kelijk, eeuwig, soms met *αἰεί* verbonden, *ἄφθ. αἰεί; κλέος, μήδεα.*

ἀφ-ίημι, Pr. Imper. *ἀφίετε,* Part. Nom. Plur. Fem. *ἀφιεῖσαι,* 3. S. Imperf. *ἀφίει* (*-ίη*), Fut. *ἀφήσω,* 3. Sing. Aor. *ἀφέηκε, ἀφῆκε,* 3. Dual. *ἀφέτην,* 3 S. Coni. *ἀφέῃ,* Opt. *ἀφείη,* Part. Nom. Plur. *ἀφέντες.* 1) a) wegzenden, *τινά, ἐπὶ νῆας; ἀγορῆθεν,* wegjagen; *ζωόν τινα.* b) van werptuigen, *δόρυ, ἄκοντα, βέλος, ἔγχος,* afzenden, werpen, slingeren, *κεραυνόν, δίσκον, χειρὸς ἄκοντα;* in 't alg. afwerpen, afstooten, *ἄνθος,* van druiven, die als de vrucht zich vormt, de bloesems laten vallen; *δίψαν,* verdrijven; *μένος,* verliezen. c) loslaten, laten zakken, *ἱστὸν προτόνοισι.* 2) van iets loslaten, *δειρῆς οὔπω ἀφίετο πήχεε.*

ἀφ-ικάνω = *ἀφικνέομαι,* ergens aankomen, komen, met Acc. *ἐστίη ἣν ἀφικάνω; δεῦρο;* ook met *πρός.*

ἀφ-ικνέομαι, Fut. 2. S. *ἀφίξεαι,* 3. S. *-ίξεται,* Aor. *ἀφικόμην,* in alle Modi, Inf. Perf. *ἀφῖχθαι,* van ergens komen, ergens komen, meestal c. Acc. *μνηστῆρας, Σειρῆνας, νῆας, κλισίην, τοῦτον;* minder dikwijls met een Praep., *εἰς, ἐπί, κατά, ποτί; ὑπὸ γαῖαν,* onder de aarde; ook terugkeeren, *εἴ τ' εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα, πατρίδα γαῖαν;* ook van toestanden, *ἄλγος ἀφίκετό με.*

ἀφ-ίστημι, Aor. 2. *ἀπέστη,* Perf. 2. Pl. *ἀφέστατε,* 3. Plur. *ἀφεστᾶσι,* Part. *ἀφεστώς,* Pl. *-εσταότες,* 3. S. Plusquamp. *ἀφεστήκει,* 3. Pl. *ἀφέστᾰσαν,* 3. S. Optat. *ἀφεσταίη,* 1) Act., bij Hom. alleen intrans., zich verwijderen, *παλίνορσος ἀπέστη,* terugdeinzen; gew. verwijderd, op een afstand staan, *οὐκέτι δηρὸν ἀφέστασαν,* zij stonden niet lang meer gescheiden, d.i. zij geraakten spoedig handgemeen. II. Med. 1) verwijderd zijn, *τινός,* van iets. 2) in den Aor. zich iets laten toewegen, *δείδω, μὴ τὸ χθιζὸν ἀποστήσωνται Ἀχαιοὶ χρῆος,* ik vrees toch zeer de Achaiers zullen ons ruimschoots weer toewegen de schade van gisteren (Vosmaer).

†*ἄφλαστον, τό,* de sierlijk gebogen spiegel v. h. schip, *aplustre, O,* 717.

†*ἀφλοισμός* (waarsch. st. *φλοι, φλοῖσβος,* met proth. *ἀ*), schuim, van een razende, *O,* 607.

ἄφνειος, 2. Comp. *-ότερος,* Superl. *-ότατος* (*ἄφενος*), rijk, vermogend, gegoed, vooral van personen; ook *Κόρινθος, οἶκος;* c. Gen. *βίοτοιο, χρυσοῖο.*

†*ἀφ-οπλίζω,* ontwapenen, alleen Med. *ἔντεα,* de wapenen neerleggen, *Ψ,* 26.

ἀφ-ορμάομαι, Pass., alleen 3. Pl. Opt. en Part. Aor. *-θεῖεν* en *-θέντες,* wegstormen, opbreken, *ναῦφιν,* van de schepen.

ἀ-φρᾰδέω, onbezonnen, onbedachtzaam zijn, zoo spreken of handelen. Van

ἀ-φρᾰδής, ές (*φράζομαι*), onverstandig, onbezonnen, zonder overleg, dwaas, *μνηστῆρες;* zonder bewustzijn, *νεκροί.* — Adv. *ἀφραδέως.*

ἀ-φρᾰδίη, ἡ (*φράζομαι*), onverstand, onbezonnenheid, dwaasheid, gewoonl. Plur. en meestal Dat., *ἀφραδίῃσι(ν),* als *νόοιο, Λαομέδοντος, ποιμένος,* ook absol. en *δι' ἀφραδίας;* onbekendheid, *πολέμοιο.*

ἀ-φραίνω (*φρήν*), onverstandig, dwaas zijn.

†*ἀφρέω* (*ἀφρός*), schuimen, *ἵπποι ἄφρεον* (tweelettergr. of *ἄφρευν*) *στήθεα,* aan de borst, *Λ,* 282 (om het hinderlijke metrum, *ἄφρεον δὴ στήθεα,* lezen v. L. en M. *στήθεα δ' ἤφριζον*).

†*ἀ-φρήτωρ, ορος* (*φρήτρη*), uitgesloten van, buiten den stam, *I,* 63 (echter worden *I,* 63 en 64 voor onecht gehouden door Friedländer, v. L. en M. en Cauer).

Ἀφροδίτη (de Ouden leiden het woord af van *ἀφρός* en *δύω,* de uit

het schuim opgekomene, even als *Ἀναδυομένη*; zonder twijfel was Aphr. geen oorspr. Grieksche, maar een Aziatische, waarsch. een Phoinikische godin); zij is de dochter van Zeus, *E*, 348 en Dione, *E*, 370, *δῖα*, echtgenoote van Hephaistos, dien zij echter door haar minnehandel met Ares ontrouw wordt, *ϑ*, 267 volg.; als godin der schoonheid en bevalligheid, *Γ*, 396 volg. (*φιλομμειδής, ἐυστέφανος, χρυσέη*), als ook van de zinnelijke liefde en het liefdegenot (*ἔργα γάμοιο*, *E*, 429, *υ*, 74), verleent zij schoonheid en liefde, *δῶρ' Ἀφροδίτης*, *Γ*, 54, 64, maar ook het leed en de smarten daardoor veroorzaakt. Zij wordt vergezeld door de Chariten; haar bekoring wordt vooral door haar gordel bewerkt, die liefde, verlangen, minnekoozen en verleiding in zich bergt (*Ξ*, 214 „welke den wellust droeg, het verlangend gesmacht, het verlokkend minnegekoos", Vosmaer). Zij staat aan de zijde der Trojanen, maar is buitengewoon onkrijgszuchtig en zwak, *ἄναλκις*; daarom drijft Athene den spot met haar, terwijl zij door Diomedes gewond en door Athene zelfs feitelijk mishandeld wordt. — Als Appellativum vurige liefde, *χ*, 444.

†*ἀ-φρονέω* (*ἄφρων*), ik ben of handel onverstandig, dwaas, *O*, 104.

**ἀφρός*, *ὁ*, schuim, van het water; van den verwoeden leeuw.

ἀ-φροσῦνη, *ἡ*, onverstand, onbezonnenheid, onberaden handeling. Van

ἄ-φρων, *ον* (*φρήν*), onverstandig, onberaden, dwaas, van personen, maar ook *ϑυμός*; dolzinnig, woedend, van Ares en Athene.

†*ἄ-φυλλος*, *ον* (*φύλλον*), bladerloos, *B*, 425.

†*ἀφυσγετός*, *ὁ* (afl. onzeker), slib, onreinheid, die een rivier met zich meevoert, *Λ*, 495.

†*ἀφύσσω*, Inf. Fut. *ἀφύξειν*, Aor. *ἠφύσαμεν, ἄφυσσε, ἄφυσσον, ἀφύσσας*, Med. *ἠφυσάμην, ἀφύσσατο, -άμεθα, -άμενος*, scheppen, vooral uit een grooter vat in een kleiner, *ἀπὸ* en *ἐκ κρητῆρος*; ook met den enkelen Genit. *πίϑων*, uit de vaten; *ἐν ἀμφιφορεῦσιν*, in de amphora's; overdr. *σοὶ πλοῦτον ἀφύξειν*, voor u rijkdommen te scheppen, te verzamelen (*A*, 171, althans volgens het gevoelen der meeste uitgevers). b) *διὰ δ' ἔντερα χαλκὸς ἤφυσ'*, het metaal verscheurde de ingewanden, drong door de ingew. heen. — Med. voor zich scheppen, ingieten, *οἶνον ἐκ κρητῆρος*; voor zich ophoopen, *φύλλα*.

Ἀχαιαί, *αἱ*, de Achaiische vrouwen, Fem. v. *Ἀχαιός*.

Ἀχαιάς, *άδος*, Achaiisch, als Subst. = het vorige.

Ἀχαιικός, 3. Achaiisch, *λαός*, *Ἄργος*.

Ἀχαιίς, *ίδος* 1) Achaiisch, *γαῖα*, het land waar Achaiers wonen. 2) de Achaiische vrouw, als Substant. (met verachting, *Ἀχαιίδες, οὐκέτ' Ἀχαιοί*).

Ἀχαιοί, *ῶν*, Achaiers, ten tijde van den Trojaanschen oorlog de machtigste volksstam in Griekenland; hun hoofdzetel hadden zij in Thessalië, maar zij waren ook verspreid over Argos, Lakonië en Messenië; vand. *Ἀχαιοί* voor Grieken in 't algemeen; *ἀρηίφιλοι, δῖοι, μεγάϑυμοι, μένεα πνείοντες, χαλκοχίτωνες, ἐυκνήμιδες, κάρη κομάοντες, ἑλίκωπες*.

†*ἄ-χᾰρις*, Comp. *ἀχαρίστερος*, onaangenaam, *δόρπον*, *υ*, 392.

†*ἀ-χᾰριστος*, *ον* (*χάρις*) = het vorige, *ϑ*, 236.

Ἀχελώιος, een rivier 1) tusschen Aitolië en Akarnanië, stort zich uit in de Ionische zee. 2) in Phrygië, ontspringende op den berg Sipylos, *Ω*, 616.

†ἄχερδος, ἡ, de wilde pereboom, ξ, 10.

ἀχερωΐς, ίδος, ἡ, witte populier, *populus alba.*

†Ἀχέρων, οντος, ὁ, rivier in de Onderwereld, waarin zich de Pyriphlegethon en de Kokytos uitstortten, κ, 513.

ἀχεύω (W. ἀχ), treuren, bedroefd zijn, θυμόν, in het hart, τινός, om iets ook εἵνεκα.

ἀχέω = het vorige, alleen in 't Partic., ἀχέων, κῆρ; τινός, om iemand; ook ἕνεκα.

ἄχθομαι (W. ἀχ), Imperf. ἤχθετο (m. z. echter ἔχθομαι) 1) beladen, bevracht zijn, νηῦς ἤχθετο; bezwaard, gedrukt zijn, ὀδύνῃσι; ook ἄχθ. ἕλκος, de wond doet mij pijn. 2) vooral van gemoedsgesteldheid, gedrukt zijn, smart gevoelen, bedroefd zijn, κῆρ, in het hart; ἤχθετο δαμναμένους Τρωσὶν, hij was bedroefd, dat zij door de Trojanen overwonnen werden. Van

ἄχθος, εος, τό (W. ἀχ), last, vracht, lading; ἄχθος ἀρούρης, een plaag voor het land, spreekw. van een mensch, die voor niets te gebruiken is.

Ἀχιλεύς of Ἀχιλλεύς, Dat. -ῆι (Ψ, 792 staat de vorm Ἀχιλλεῖ, die terecht veroordeeld wordt; v. L. en M. lezen πόσσ' ἐριδαινέμεναι ἄλλοισ', εἰ μὴ Ἀχιλῆι), zoon van Peleus en Thetis, vorst der Myrmidonen, opgevoed door Phoinix, *I,* 438 volg., en door Cheiron in de muziek en de heelkunde onderwezen. Het noodlot had hem de keuze gelaten tusschen een lang maar roemloos, en een kort maar roemrijk leven; hij koos het laatste, *I,* 410, en volgde gaarne de uitnoodiging van Odysseus en Nestor, om deel te nemen aan den tocht tegen Troje. Door Phoinix en Patroklos vergezeld, landde hij met 50 schepen voor Troje. Hier was hij de dapperste en schoonste der Grieken; hij verwoestte 12 steden op de kust, en 11 in het binnenland, *I,* 328. Nadat Agamemnon hem eene slavin uit Lyrnessos, Briseïs, heeft afgenomen, onthoudt hij zich vol wrok van alle deelneming aan den strijd, totdat Patroklos door Hektor gedood is, *Π,* 827. Nu verzoent hij zich met Agamemnon, *T,* 56, trekt met de op verzoek van Thetis door Hephaistos voor hem vervaardigde wapenen opnieuw tot den strijd uit en verslaat Hektor, *X,* 326 volg. Het verminkte lijk geeft hij aan den vader Priamos terug, en nog voor dat Troje bezwijkt, wordt hij zelf door Paris en Apollon gedood, *T,* 417; *X,* 359. Zijne beenderen rusten onder een hoogen grafheuvel op het strand van den Hellespont (δαΐφρων, διίφιλος, δῖος, θεοῖς ἐπιείκελος, θεοείκελος, πελώριος, ποδάρκης, ποδώκης, πόδας ταχύς, ὠκύς, πτολίπορθος, ῥηξήνωρ).

ἀχλύς, ύος, ἡ, nevel, duisternis, νέφος ἀχλύος, nevel, *O,* 668 (waarsch. onecht); de duisternis, de nacht van den dood, κατὰ δ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς; ook van een flauwte, van hevige droefheid. Daarv.

**ἀχλύω, Aor. ἤχλυσε, donker worden.

ἄχνη, ἡ, kaf (in den Plur.); schuim van de zee, met en zonder ἁλός.

ἄχνυμαι, alleen Praes. en Imperf. (W. ἀχ), smart gevoelen, bedroefd, bekommerd, verontwaardigd zijn, treuren, κῆρ, ook κῆρ ἄχνυται, ook alleen ἀχνύμενος, -οι; om iemand treuren, τινός, zelden περί τινι.

†ἄ-χολος, ον, den toorn bedwingend, φάρμακον, δ, 221.

ἄχομαι = ἄχνυμαι.

ἄχος, εος, τό (W. ἀχ), smart, droefheid, kommer, verdriet, ook Plur.; ἐμοὶ δ' ἄχος, mij tot smart; c. Gen. ἐμοὶ ἄχος σέθεν ἔσσεται, om u.

ἀχρεῖον, Adv. (eigenl. Neutr. Adi.),

doelloos, nutteloos, *ἀχρεῖον ἰδών*, van het verlegen gezicht van den door Odysseus in de vergadering geslagen Thersites („verslagen van blik" Vosmaer), *ἀχρ. ἐγέλασσεν*, gedwongen, verlegen.

†*ἀ-χρημοσύνη*, *ἡ* (*ἀχρήμων*), behoeftigheid, armoede, *ρ*, 502.

ἄχρι(ς), Adv. 1) geheel en al. 2) van den tijd, tot, tot aan, c. Gen. *ἄχρι μάλα κνέφαος*, tot diep in den nacht, *σ*, 370.

†*ἀχυρμή*, *ἡ* (*ἄχυρον*), de plaats op den dorschvloer, waar het kaf neervalt, *E*, 502.

ἄψ, Adv. (verw. met *ἀπό*) 1) van de plaats, terug, vooral met Verba van beweging, *ἰέναι, ἀπιέναι, νέεσθαι, ἀπονοστεῖν, χάζεσθαι* enz., teruggaan, terugkeeren, terugwijken; *ἄψ διδόναι*, teruggeven, *ἄψ ἀφελέσθαι*, weer afnemen; *ἄψ κλινθῆναι*, achteroverbuigen, *ἄψ ὁρᾶν* het oog afwenden. 2) wederom, ook *ἄψ πάλιν, ἄψ αὖτις*.

Ἀψευδής, eene der Nereïden, *Σ*, 46.

†*ἀψίς*, *ῖδος*; Plur. *ἀψῖδες λίνου*, de mazen van het slagtouw, *E*, 487.

ἀψό-ρροος, *ον*, terugstroomend, epith. van den Okeanos, die rondom de aarde en in zich zelven terugstroomt.

ἄψορρος, *ον* (afl. onzeker), terugkeerend, terug, *ἄψορροι ἐκίομεν*. — Meer vindt men het Neutr. als Adverb., terug, ook weder, *βαίνειν, ἀπονέεσθαι, κιεῖν* enz.; *ἵπποι ἄψ. τανύοντο προτὶ ἄστυ*, ijlden terug; *ἄψ. προσφάναι*, antwoorden.

***ἄψος*, *εος*, *τό*, alleen in den Plur., gewrichten, *λύθεν δέ οἱ ἄψεα πάντα*, *δ*, 794; *σ*, 189.

ἄω (w. *ἀ(σα)*, m. vergel. satiare), Praes. Inf. *ἄμεναι*, Inf. Fut. *ἄσειν*, Aor. 1. Opt. *ἄσαιμι*, Con. *ἄσῃ*, Inf. *ἆσαι*; 2. Pl. Fut. Med. *ἄσεσθε*, Aor. 1. Inf. *ἀσασθαι*, 1) Act. verzadigen, *τινά τινος*, *Ἄρηα αἵματος, ἵππους δρόμου*; ook met den Dat. *κύνας δημῷ*. b) intr. zich verzadigen, overdr. van de lans, *δοῦρα-λιλαιόμενα χροὸς ἆσαι*; zoo ook *γόοιο ἆσαι*. 2) Med. *ἦτορ σίτοιο*, laven met spijs; intr. zich verzadigen, *κλαυθμοῖο*.

†*ἄωρος*, *ον*, van de voeten der Skylla, *μ*, 89; volgens sommigen van *ἀείρω* (m. vergel. *ἀπήωρος*, *μετήωρος*), zwevend, hangend, volgens anderen beweeglijk; of met vergelijking van het Lat. *varus*, krom, gebogen.

ἀωτέω (de afl. is onzeker), slapen, vooral van een diepen slaap, verb. met *ὕπνον*.

ἄωτος, *ὁ* of *ἄωτον*, *τό* (afl. onzeker, men denkt aan W. *ἀϝ*, waaien), vlok, wol, *κεκαλυμμένος οἰὸς ἀώτῳ*; stevig gevlochten schaapswol, van een slinger; ook van het vel van het schaap, en van linnen, *λίνοιο λεπτὸν ἄωτον*, het vlokkig gewevene lijnwaad (Vosmaer).

B.

†*βάδην*, Adverb. (W. *βα*, *βαίνω*), stapvoets. *N*, 516.

βάζω (afl. onzeker), vooral Pr. en Imperf., zwetsen, babbelen, praten, meestal met een Accus., *ἀνεμώλια, μεταμώνια, νήπια*, nietige, beuzelachtige dingen; *ἄρτια*, gepast, doelmatig; *ὀνείδεα*, uitschelden; *ἀπατήλια, πεπνυμένα*; met een dubbelen Accus. *βάζειν τινά τι*, iemand iets zeggen; Pass. *ἔπος βέβακται*, er is een woord gesproken; met een Adverb. *δίχα*, van verschillende meening zijn, *εὖ*, mooi praten.

βαθυ-δινήεις, 3., vol diepe draaikolken, *Φ*, 15, 603.

βαθυ-δίνης, *ες* (*δίνη*), met diepe draaikolken.

βαθύ-ζωνος, 2. diep, d. i. niet onder de borst, maar boven de heupen gegord, epith. der vrouwen.

Βαθυκλῆς, κλῆος (beter met Nauck -κλέεος), een der Myrmidonen, gedood door Glaukos, *Π*, 594.

*βᾰθῠ-κολπος, ἡ, met vollen boezem, (volgens Helbig, das Hom. Epos, bl. 212 volg.), epithet. der Trojaansche en Dardanische vrouwen.

*βᾰθῠ-λειμος, 2. (λειμών), met rijke, volle weiden, epith. eener stad („sappige beemden", Vosmaer).

†βᾰθῠ-λήιος, 2. met hoog gewas, d. i. vruchtbaar, τέμενος, *Σ*, 550.

†βᾰθῡνω (βαθύς), diep maken, uithollen, χῶρον, *Ψ*, 421.

†βᾰθυ-ρρείτης, αο (ῥέω), diep stroomend, *Φ*, 195.

βᾰθύ-ρροος, 2. diepstroomend, met diepe, volle golven, epith. van den Okeanos en den Xanthos.

βᾰθύς, εῖα, in den Gen. en Accus. nevens -είης en -εῖαν, ook -έης en -έην, βαθύ (verwant met βάθος, βένθος, βυθός) 1) diep of hoog, al naar het standpunt van den sprekende, τάφρος, Τάρταρος, ἄγκεα, ἄμαθος, αὐλή, ten opzichte van de hooge omheining; φρὴν βαθεῖα, het diepste van de ziel. 2) diep, zich in de lengte of naar binnen uitstrekkend, ὕλη, ξύλοχος, ἄγκος; νειός, ver uitgestrekt. 3) dicht, dik, ἀήρ; λαῖλαψ, hevige stormen.

†βᾰθῠ-σχοινος, 2. dicht met biezen begroeid, *Δ*, 383.

βαίνω (uit βανjω, Sanskr. W. *gam* en *gâ*, gaan), Imperf. ἔβαινον en βαῖνον, Fut. βήσομαι, Aor. 1. (tr.) ἔβησα, Aor. 2. ἔβην (en βῆν), 3. Plur. ook ἔβαν (en βάν), Dual. ἐβᾰτην nevens ἐβήτην, Imper. βῆθι, Opt. βαίην, Coni. βῶ, ook βήω, βήῃς, βήῃ, Infin. βήμεναι, Part. βάς, Perf. βέβηκα, in den Plur. de onmiddellijk van den stam gemaakte vormen, βέβαμεν, βεβάᾱσι, Inf. βεβάμεν, Part. βεβαώς, Fem. βεβαυῖα, Coni. βεβήκῃ, Plusquamperf. ἐβεβήκει (βεβήκει, βεβήκειν), 3. Plur. (ἐ)βέβασαν. Hierbij nog een zoogen. Aor. mixtus Med. ἐβήσετο en βήσετο = ἔβη. I. Intr. 1) a) eigl. de beenen uitspreiden, met uitgespreide beenen op iets zitten; ἀμφί τινι β., zich over iemand plaatsen om hem te beschermen, van dieren en menschen, ook περί τινι; b) de beenen uitsteken, om te gaan, zich op weg begeven, vertrekken, vooral βῆ δ'ἴμεν, δ'ἰέναι, δ'ἴμεναι, δὲ θέειν, δ'ἐλάειν. 2) schrijden, gaan, wandelen, treden, van menschen en dieren, en wel a) heen en weergaan, rondstappen, ἐν πρώτοισι, διὰ προμάχων, καθ' ὅμιλον, ἀνὰ στρατόν, ἐπὶ χθονί; β. μετ' ἴχνια, het voetspoor volgen. b) heengaan, weggaan, νόσφι, ἔξω δωμάτων, ἀπὸ πύργου χαμᾶζε, zoo ook κατά of ἔκ τινος, ook alleen en zonder terminus a quo, ἐν νηυσίν, ἐν νήεσσιν; τινί, van iemand weggaan; ook overdr. ἐννέα βεβάασιν ἐνιαυτοί, zijn voorbijgegaan; ἰκμὰς ἔβη is verdwenen. c) met terminus ad quem, ergens heengaan, komen, ἐς κλισίην, εἰς Ἄιδου, προτὶ ἄστυ; ἐπί τινος, iets beklimmen, ἐπὶ νηός, πύργου; ἐπί τινα, naar iemand gaan; ἐπί τινι, bij iemand komen; δόμον Ἄιδος εἴσω, ook οἰκόνδε, Λυκίηνδε; in vijandigen zin, op iemand losgaan; μετά τινα, achternazetten (m. z. μετά); overdr. πῇ ὅρκια βήσεται ἡμῖν, wat zal er van onze eeden worden? πῇ ἔβαν εὐχωλαί; d) met andere uitdrukkingen ter nadere bepaling, voor een deel met Praepositiën: μετά τι β., om iets te zoeken; μετὰ πατρὸς ἀκουήν, om tijding van den vader; κατὰ δαῖτα, naar den maaltijd; voor een ander deel door verbale uitdrukkingen, en wel *a*) door het Part. Praes. ἔβαν φέρουσαι, βῆ φεύγων, ἔβη ἀΐξασα; *β*) door het Part. Fut., om het doel aan te wijzen, ἔβη ἀγγελέων, ἐξεναρίξων. II. trans. betreden, beklimmen, c. Acc. in den vorm πὰρ δέ

οἱ βήσετο δίφρον, hij beklom naast hem den wagen. 2) causat. doen gaan, φῶτας βῆσεν ἀφ' ἵππων, wierp hij (door ze te dooden) van den wagen, evenzoo ἐξ ἵππων.

**βᾰ̆λᾰνος, ἡ (Lat. glans, afl. onzeker), eikel.

Βᾰ́λιος, naam van een paard van Achilleus, *Π*, 149.

βάλλω (W. βαλ), Imperf. ἔβαλλον en βάλλον, Fut. βαλῶ, *Ρ*, 45 (de vorm is verdacht; v. L. en M. vermoeden γούνεσσ' ἔβαλον), en βαλέω, dikwijls Aor. met en zonder Augment, ἔβαλον (en βάλον), Opt. 2. S. βάλοισθα, Coni. βάλῃσθα, 3. S. βάλῃσι, Inf. gew. βαλέειν, Iterativ. βάλεσκε, Plsqpf. βεβλήκει (zonder Augment), en -κειν. — Pass. en Med. 2. S. Pr. βάλλεαι, Imper. βάλλεο en βάλλευ, Imperf. βάλλετο, ἐβάλλετο, Aor. ἐβαλόμην, ἐβάλετο, ἐβάλοντο, Coni. βάληται, Perf. βέβλη(σ)αι, βεβλήαται, βεβλημένος, Plsqpf. βέβλητο, βεβλήατο; daarnevens een ep. Perf. βεβόλημαι, 3. Pl. Plsqpf. βεβολήατο, Part. -μένος, maar slechts in figuurl. beteek. van de ziel, terwijl het andere altoos van het lichaam wordt gezegd. Van een Aor. Med. met Metathesis van de stamvokaal (in plaats van den Aor. ἐβλήθην, dien Homerus niet kent), 3. S. ἔβλητο en βλῆτο, Inf. βλῆσθαι, Part. βλήμενος, 3. Coni. βλήεται, 2. Opt. βλῇο (niet βλεῖο) en Fut. βλήσομαι in συμβλήσομαι(?), werpen, schieten, slingeren, met ἐν op de vraag waarheen? ἰὸν ἐν στήθεσσι; maar ook πόντονδε en ἐς κακόν; ἐν δαπέδῳ, ἐν κονίῃσι β., in het stof werpen, neervellen; ἐν θυμῷ, iemand op het hart drukken; ἀκτῖσι βάλλει ἥλιος, raakt met haar stralen; πένθεϊ βεβολημένος, door droefheid getroffen, en zoo dikwijls figuurlijk. — Ἑτέρωσε βάλλειν ὄμματα, naar elders richten, afwenden; τοὺς ἵππους πρόσθε, vooruitdrijven; μῆλα ἐν νηυσίν, op de schepen brengen; ἐν χερσί, in de handen leggen, geven; πῆχεε, χεῖρε βάλλειν ἀμφί, περί, πρός τινι, iemand omhelzen, omarmen; χεῖρας βάλλον, ik liet de handen neervallen; δάκρυ χαμάδις, op de aarde doen vallen, storten; ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισι, doen neerdalen; φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι, doen ontstaan, stichten; βεβλήαται εὐναί, zijn gespreid. — Aandoen, omdoen, vastmaken, σπεῖρα ἀμφ' ὤμοισι, κύκλα ἀμφ' ὀχέεσσι. Raken (werpende), στῆθος χερμαδίῳ, μηρὸν διστῷ, τινὰ κεφαλήν, iemand aan 't hoofd. — Intrans. βάλλει εἰς ἅλα, valt in zee; περὶ τέρμα βαλοῦσαι (paarden) die zich spoeden om het doel heen te rijden; βάλλειν εἰς πόντον, in zee steken. — Med. 1) elkander werpen, *Μ*, 289. 2) zich aandoen, omdoen, πήρην, ξίφος, τόξα ἀμφ' ὤμοισι, over de schouders hangen; κλήρους βάλλεσθαι, loten, ἑτέρως, de loten op een andere wijze werpen, iets op een andere wijze besluiten, bepalen; ἐν θυμῷ, μετὰ, ἐν φρεσὶ βάλλομαι, ik overweeg, neem ter harte, denk, neem mij voor.

†βαμβαίνω (βαίνω met redupl. van den stam), waggelen, *Κ*. 375.

†βάπτω (W. βαφ), doopen, πέλεκυν εἰν ὕδατι, *ι*, 392.

†βαρβαρό-φωνος, ον (βάρβαρος, φωνή), ruw sprekend, epith. der Kariërs, *Β*, 867.

†βᾰρῠ́θω (βαρύς), zwaar zijn, ὦμος ὑπ' αὐτοῦ (t. w. door de wond), *Π*, 519.

βᾰρῡ́νω, Aor. 1. of Imperf. met en zonder Augm. 1. S. (ἐ)βάρυνε, Part. Aor. 1. Pass. βαρυνθείς, έν, bezwaren, belasten, lastig vallen, τινά. Pass. βαρύνεσθαι, γυῖα, χεῖρα, zwaar, verlamd worden; κάρη πήληκι βαρυνθέν, door den helm bezwaard. Daarbij het Perf. βεβαρηώς (van βάρος), bezwaard, zwaar, οἴνῳ βεβαρηότες. Van

βᾰρύς, εῖα, ύ (*gravis*, Sanskr. *gurús*), zwaar, drukkend, lastig, geducht, *χεῖρες, ὀδύναι, ἄτη, ἔρις, κῆρες, κλῶθες*; van het geluid, ruw, dof, *φθόγγος*; vooral Neutr. Plur. en Sing. *βαρύ* en *βαρέα*, b. v. *στενάχειν*.

βᾰσῐλεια, ἡ, Fem. van *βασιλεύς*, koningin, vorstin, ook koningsdochter; *β. γυναικῶν* = *δῖα γυναικῶν*.

βασιλεύς, ῆος, ὁ (afl. is onzeker), koning, vorst, heerscher, aanvoerder. In de gedichten van Homerus worden alle staten door een koning geregeerd; het koningschap zelf is door Zeus ingesteld (*διοτρεφής, διογενής, θεῖος*) en gaat van vader op zoon over. De koning is 1) aanvoerder van zijn volk in den oorlog, gelijk uit de Ilias blijkt. 2) opperste rechter, *τ*, 109; *Π*, 542. 3) opperpriester, *B*, 402. 4) hij roept de volksvergadering bijeen en leidt die, evenals de *βουλὴ γερόντων*, door welke hij in zijn macht zeer beperkt is. Daarvoor krijgt hij als *γέρας, τιμή* 1) het voorzitterschap bij alle beraadslagingen. 2) een uitgelezen, bijzonder goed stuk land, *τέμενος*. 3) een uitgezocht stuk (buiten loting) van den buit. 4) betaling voor de rechtspraak, *θέμιστες*, *I*, 156. 5) vrijwillige geschenken, *δωτῖναι*, vooral ook een rijkelijker deel aan de maaltijden. — *Βασιλεύς* heet ook ieder edele of voorname; als Adi. heeft *βασιλεύς* den Compar. *βασιλεύτερος* en den Superl. *βασιλεύτατος*, koninklijker, grooter koning, het koninklijkst, de grootste koning.

βᾰσῐλεύω (*βασιλεύς*), koning zijn, heerschen, *ἐν Ἰθάκῃ, κατὰ δῆμον, ὑπὸ Πλάκῳ*, met den Dat. van het volk, heerschen onder, ook met den Gen. van het land (*α*, 392 verdient boven de overgeleverde lezing *βασιλευέμεν'* de voorkeur Nabers gissing *βασιλῆ' ἔμεν'*).

†*βᾰσῐλήιος*, 3. (*βασιλεύς*), koninklijk, *γένος*, *π*, 401.

†*βᾰσῐληίς*, ίδος (Fem. bij *βασιλεύς*), koninklijk, *τιμή*, *Z*, 193.

**βάσκε* (iterative vorm van *βαίνω*), alleen in de uitdrukking *βάσκ' ἴθι*, ga spoedig.

***βαστάζω* (afl. onzeker), heen en weer bewegen, *τόξον, λᾶαν*.

Βατίεια, een geïsoleerde heuvel bij Troje voor de Skaiische poort, *B*, 813.

†*βᾰτος*, ἡ, doornstruik, *ω*, 230.

†*βεβρώθοιμι*, Opt. van een van den den W. *βορ* gevormden stam *βρωθ*, met de beteekenis van een Praesens, verteren, opeten, vreten; *βεβρώθοις*, *Δ*, 35.

**βέλεμνον*, τό = *βέλος*, werptuig, schiettuig, pijlen of werpspietsen.

Βελλεροφόντης, αο, zoon van Glaukos, kleinzoon van Sisyphos, beroemd Korinthisch en Lykisch held; de sage van hem, voor zoover die Lykië betreft, wordt uitvoerig verhaald *Z*, 153—197.

βέλος, τό, εος (*βάλλω*), N. en Acc. Pl. *βέλεα*, Dat. gew. *βελέεσσι*, enkel *βέλεσσι* (*βέλεσι* alleen *π*, 277), 1) werptuig, vooral werpspiets of pijl, vervolgens alles, waarvan men zich als van een werptuig bedient, een rotsblok, *ι*, 495, een steen, *Ξ*, 439, een voetbank, *ρ*, 464, de zachte pijlen van Apollon en Artemis, de pest zendende pijlen van Apollon; *ἐκ βελέων ἕλκειν τινά*, iemand buiten schot voortsleepen. 2) overdr. van de pijnen eener barende vrouw, *Λ*, 269. (Epitheta *ἐχεπευκές, δριμύ, περιπευκές, στονόεν, ὀξύ, θοόν, λαιψηρόν, ὠκύ*).

βέλτερος, 3. Compar. bij *ἀγαθός*, beter, voortreffelijker, alleen in het Neutrum.

βένθος, εος, τό (verwant met *βάθος*), diepte, vooral van de zee, *ἁλός, λίμνης*; ook van het dichte bosch, *βένθεα ὕλης*; *ἁλὸς βένθοσδε*, naar de diepte der zee.

*(βέομαι), juister, βίομαι, ik zal leven, τί νυ βίομαι σεῦ ἀποτεθνηῶτος; ook van het levensgedrag, οὔτε Διὸς βίομαι φρεσίν.

βέρεθρον, τό (W. βορ, verslinden), afgrond van den Tartaros, het hol der Skylla.

βήω, de juiste vorm voor βῶ, niet βείω, m. z. βαίνω.

*βηλός, ὁ (W. βα), drempel, dorpel, λίθινος; θεσπέσιος, van de hemelpoort.

Βῆσσα, stad der Lokriërs, Β, 532.

βῆσσα, ἡ (eig. βῆθja van βαθύς), bergkloof, dal, boschdal.

βητ-άρμων, ὁ (βήτης W. βα en ἁρμός, W. ἀρ, ἀραρίσκω), danser, die passen op de maat maakt, ϑ, 250, 383.

βιάζω (βία), hiervan in 't Act. alleen βιάζετε, Med. en Pass. Praes. en Imperf., daarbij van een vorm, βιάω, Perf. Act. βεβίηκα; Pr. Pass. 3. Pl. βιόωνται (βιάονται), 3. Pl. Opt. βιῴατο, 3. Pl. Imperf. βιόωντο (βιάοντο), Fut. Med. βιήσομαι, 3. S. Aor. βιήσατο en ἐβιήσατο, Part. βιησάμενος, 1) Act. dwingen, overweldigen, benauwen, τινά; figuurl. ἄχος βεβίηκεν Ἀχαιούς; pass. βιάζεσθαι βελέεσσιν. 2) Med. bedwingen, overweldigen; geweld plegen jegens iemand, iemand trotseeren; τινὰ ψεύδεσιν, door list vangen; met een dubbelen Acc. τινὰ μισθόν, iemand het loon onthouden.

**βίαιος, 3. (βίη), gewelddadig, ἔργα; Adv. βιαίως.

Βίας, αντος, 1) een onderbevelhebber van Nestor, Δ, 296. 2) een Athener, Ν, 691. 3) een Trojaan, Υ, 460.

*βιβάσθων, Part. van βιβάσθω = βαίνω, alleen μακρὰ βιβάσθων, lange passen makende.

βιβάω, geredupl. bijvorm van βαίνω, daarbij het naar de vervoeging op μι gevormde Particip. βιβάς, βιβᾶσα, alleen Nom. en Acc. βιβάντα, stappen, vooral van den trotschen gang van zich hun dapperheid bewuste helden; ook van den ram van Polyphemos; ὕψι βιβάς, met hoog opgeheven pooten, trotsch voortschrijdend.

βιβρώσκω (W. βορ), alleen Aor. ἔβρων, Part. Perf. βεβρωκώς en Fut. Pass. βεβρώσεται, eten, opeten, met Gen. en Acc.; χρήματα βεβρώσεται zullen opgegeten worden.

βίη, ἡ (afl. onzeker), Dat. βίηφι 1) levenskracht (Femin. van βίος?), ἀφαιρεῖσθαι βίας χαλκῷ, χ, 219. b) in 't algemeen kracht, vooral lichaamskracht, van dieren en menschen, verbonden met κάρτος, χεῖρε, ἴς; zelden van de krachten van den geest, ἀλλ' οὐκ ἔστι βίη φρεσί; ook figuurl. ἀνέμων; dikwijls omschrijvend van door lichaamskracht en dapperheid uitmuntende mannen, even als μένος, σθένος en dergel., β. Διομήδεος, Πατρόκλοιο, Τεύκροιο enz., of met een Adiect. Ἐτεοκληείη, Ἰφικληείη. — βίῃ met geweld, tegenst. ἔπει; βίῃ ἀέκοντος, m. z. ἀέκων. 3) daad van geweld, misdaad.

Βιήνωρ, ορος (v. L. en M. Βιάνωρ), een Trojaan, die door Agamemnon gedood werd, Λ, 92.

**βίος, ὁ (Lat. vivo), leven.

βιός, ὁ (Sanskr. jyâ, pees van den boog), boog.

†βιοτή, ἡ = βίοτος, leven, δ, 565.

βίοτος, ὁ (βίος), 1) leven, πότμος βιότοιο, levenslot. 2) vermogen, ἀλλότριος, andermans goed; βίοτος καὶ κτήματα, have en goed; ook van de lading van een schip.

βιόω (βίος), alleen Inf. Aor. βιῶναι, Imper. βιώτω en Aor. Med. ἐβιωσάμην 1) leven, van menschen en dieren. 2) in leven houden, σὺ γάρ μ' ἐβιώσαο, hebt mij het leven gered, ϑ, 468.

βλάπτω, Aor. 1. (ἔ)βλαψας, ε, αν, met en zonder Augment; Pass. 3. S.

Pr. *βλάβεται*, van 't Perf. Part. *βεβλαμμένος*, Aor. 1. Pass. *ἐβλάφθησαν*, Part. *βλαφθείς*, Aor. 2. Pass. *ἐβλάβην*, 3. Plur. *ἔβλαβεν* en *βλάβεν* 1) verzwakken, tegenhouden, belemmeren, *τινά, τινὰ κελεύθου*, den terugkeer beletten; *γούνατα*, doen knikken; *βλάβεν ἅρματα καὶ ἵππω*, bleven achter; *βέλεμνα Διόθεν βλαφθέντα*, door Zeus verlamd; *βλαφθέντε ἐνὶ ὄζῳ*, die waren blijven hangen aan een tak. b) figuurl. verwarren, verblinden, verbijsteren, *φρένας*; bedriegen, misleiden, *X*, 15. 2) beschadigen, alleen *βεβλαμμένος ἦτορ*, gedood, *Π*, 660.

βλέφᾰρον, τό (van *βλέπω*), ooglid, alleen Plur. en Dual.

†*βλῆτρον, τό* (*βάλλω*), bout of spijker, *ξυστὸν κολλητὸν βλήτροισι, O*, 678.

†*βληχή, ἡ* (W. *βλα, βάλα*, *balatus*), het blaten, geblaat, *οἰῶν, μ*, 266.

**βλοσῠρός*, 3. (afl. onzeker), vreeselijk, *πρόσωπα, ὄφρυες*.

†*βλοσῠρ-ῶπις, ἴδος* (*ὤψ*), met vreeselijken blik, epith. van de Gorgo, *Λ*, 36 (de laatste lettergreep moet lang gelezen worden; waarom blijkt niet; men houdt dit en het volgende vers voor onecht).

βλωθρός, 3. (afl. onzeker), hoog opgeschoten, rank, van boomen.

βλώσκω (voor *μλώσκω*, st. *μολ*), Praes. alleen in Composita, Aor. 2. *ἔμολον*, bij Homerus alleen Coni. *μόλῃ*, en Part. *μολών, -οῦσα*, Perf. *μέμβλωκε*, gaan, komen; van schepen; ook figuurl. van den tijd.

βο-άγριον, τό (eig. het van een rund genomene, van *ἀγρέω*), lederen schild.

Βοάγριος, een rivier in het Oosten van Lokris, die voorbij Thronion stroomt.

βοάω (*βοή*), Aor. (*ἐ*)*βόησα, ας, ε, αν*, Part. *βοήσας*, ook samengetr. Dat. *βώσαντι*; Praes. Inf. *βοᾶν*, 3. S. Ind. *βοᾷ* (*βοάει*), 3. Plur. *βοόωσιν* (*βοάουσιν*), Part. *βοόων* (*βοάων*), *-τα, -τες*, luid roepen, schreeuwen, *μέγα, ὀξύ, μακρά, σμερδνόν, σμερδαλέον*. 2) van levenlooze voorwerpen, klinken, *κῦμα βοάει ποτὶ χέρσον*, bruist tegen de kust; *ἠιόνες βοάουσιν*, dreunen.

βόειος en *βοέος*, van het rund, *ὄνθος, νεῦρα, δέρμα*; lederen, *ἱμάντες, κνημῖδες*. — Femin. als Subst. *βοείη* en *βοέη*, rundshuid, *βοὸς μεγάλοιο βοείη, ἀδέψητος*; ook een lederen schild.

βοεύς, ῆος, lederen riem aan het zeil.

βοή, ἡ, Lat. *boëre*), geschreeuw; ook luide weeklacht; vooral krijgsgeschreeuw; *βοὴν ἀγαθός*, wordt gezegd van uitstekende aanvoerders, voortreffelijk in het krijgsgeschreeuw, d. i. in den strijd; zoo vooral dikwijls van Diomedes en Menelaos; overdr. van het geluid van fluit en lier, *Σ*, 495.

Βοηθοΐδης, αο, zoon van Boethoös, d. i. Eteoneus.

**βοη-θόος, ον* (*βοή, θεω*), naar den strijd zich spoedend, *ἅρμα*; van helden naar den strijd ijlend, dapper.

†*βο-ηλᾰσίη, ἡ* (*βοῦς, ἐλαύνω*), het wegdrijven der runderen, vand. in 't algemeen plundering.

†*βοητύς, ῦος, ἡ*, het schreeuwen, roepen, *α*, 369.

βόθρος, ὁ, gat, groeve, kuil.

Βοίβη, stad in Thessalia Pelasgiotis, niet ver van Pherai; daarv. *Βοιβηΐς, ΐδος*, Boibëisch; *λίμνη*, een meer bij die stad.

**Βοιώτιος*, 3. Boiotisch, als Subst. de Boioter.

**Βοιωτός, ὁ*, de Boiotiër, bewoner van Boiotië.

***βολή, ἡ* (*βάλλω*), de worp, het werpen; figuurl. *ὀφθαλμῶν βολαί*, de blik.

βομβέω (afl. onzeker), dreunen, van het doffe geluid van vallende licha-

men; suizen, van den geworpen discus; ook van het ruischen der in den stroom achteraan slepende riemen.

βορέης (in 't begin van een vers leest men het tweelettergrepig of schrijft men *Βορρῆς*, zeker geen van beide juist), Gen. *-αο* 1) de Noordenwind, *αἰθρηγενής, ἀκραής, κραιπνός;* ook het Noorden, *πρὸς βορέαο.* 2) Boreas; hij woont in Thrake, en is de vader der merries van Erichthonios.

†*βόσις, ιος,* spijs, voedsel, *Τ,* 268; van

βόσκω, Imperf. *βόσκε,* Fut. *-ήσεις;* Med. Pr. *βόσκεται, ονται,* Imperf. *(ἐ)βόσκετο,* Iterat. *βοσκέσκοντο,* 1) Act. weiden, van den herder, *βοῦς.* 2) voeden, van dieren, *αἶγας;* van menschen, *τινά; γαστέρα,* vullen. 3) Med. weiden (op de weide zijn), zich voeden, van paarden, runderen, geiten, *λειμῶνι,* op de weide, *ξύλοχον κάτα.* Daarv.

βοτᾰνη, ἡ, weide, voeder, gras.

†*βοτήρ, ῆρος,* herder, *ο,* 504.

βοτόν, τό (eig. Neutr. v. *βοτός,* van *βόσκω*), Plur. *βοτά,* weidend vee, kudde.

†*βοτρῡ-δόν,* Adv., trosgewijze, van zwervende bijen, *B,* 89. Van

†*βότρυς, ὕος, ὁ,* druif, *Σ,* 562.

†*βού-βοτος, ον* (*βοῦς, βόσκω*), waarop runderen weiden, *ν,* 246.

†*βού-βρωστις, ιος, ἡ* geeuwhonger, in 't alg. pijnigende nood, kwellende ellende, *Ω,* 532.

βουβών, ῶνος, ὁ, de lies, *Δ,* 492.

βουγᾱ́ιος, ὁ, pocher, bluffer.

Βούδειον, stad, waarvan de ligging onzeker is, *Π,* 572.

βουκολέω (*βουκόλος*), Imperf. iterat. *βουκολέεσκες,* anders Act. alleen Part. Pr. 1) runderen weiden, *βοῦς.* 2) Med. weiden, grazen, *ἵπποι βουκολέοντο.*

Βουκολῐ́δης, αο, zoon van Bukolos = Sphelos, *O,* 338.

Βουκολίων, ωνος, de oudste zoon van Laomedon, *Z,* 22.

βου-κόλος, ὁ, ossenhoeder (van *βοῦς* en W. *κελ,* drijven, dus eigenl. runderdrijver), met en zonder *ἀνήρ; βουκόλοι ἀγροιῶται.*

†*βουλευτής, ὁ,* raadsman, verb. met *γέροντες,* grijze raadslieden, *Z,* 114. Van.

βουλεύω, Coni. 2. S. *-ῃσθα,* 3. S. *-ῃσι* 1) Act. a) raadplegen, *βουλὴν* en *βουλὰς β.,* beraadslagen; *τινί,* iemand raden, voor iemand zorgen. b) verzinnen, bedenken, *νόον, ὁδὸν φρεσίν, φύξιν;* iets tegen iemand, *τί τινι,* als *τινὶ ὄλεθρον, πῆμα, κακόν;* met daarop volg. Infin.; ook *περί τινος, ἐς μίαν βουλήν* (m. z. bij *εἷς*). II. Med. met zich zelf beraadslagen, en ten gevolge daarvan beramen, *ἀπάτην.* Van

βουλή, ἡ 1) a) raad, dien men geeft, *βουλὰς ἐξάρχειν ἀγαθάς, βουλὴν ἐσθλὴν φράζεσθαι, ἐπιφράζεσθαι, ἀρτύνεσθαι, συμφράζεσθαι, βουλὰς βουλεύειν, μητιάειν.* b) het beraadslagen, *βουλῇ ἔπλευ ἄριστος;* verbonden met *νόος* en met *μῦθοι.* 2) raadsbesluit, wil, besluit, van goden en van menschen; vand. plan, bedoeling, verb. met *νόος;* list, *γυναικεῖαι.* 3) raadsvergadering, de raad des konings, bestaande uit de hoofden der edelste families, *γέροντες.*

βουλη-φόρος, ον (*φέρω*), raadgevend, raadplegend, epith. der vorsten.

βούλομαι, Imper. *βούλεο,* Imperf. *(ἐ)βούλετο,* Fut. *βουλήσεται;* daarnaast de niet onverdachte (m. z. echter Brugmann, Grundriss, *I,* 246) vormen Pr. *βόλομαι, βόλεται, βόλεσθε* en Imperf. *ἐβόλοντο,* 1) eig. voor zich verkiezen, liever willen, *τὶ; τινί τι,* iemand iets (liever toe)wenschen (dan een ander), *Τρώεσσι βούλετο νίκην;* met *πολύ,* of daarop volg. *ἤ* of *ἠέ περ.* b) willen, wenschen, *ἄλλῃ, ἑτέρως;* absol. *εἴ μοι αἶσα τεθνάμεναι — βούλομαι,* dan wil ik het, *Ω,* 226.

βουλῡτός, ὁ (*λύω*), de tijd, waarop de stieren uitgespannen worden, d. i. de a v o n d; alleen in de uitdrukking *ἦμος δ' Ἠέλιος μετενίσσετο βουλυτόνδε*, toen Helios wandelde naar het stierenuitspannen, d. i. toen de dag ten einde spoedde. (Volgens v. L. en M., die Aristoph. Aves 1500 aanhalen, *σμικρόν τι μετὰ μεσημβρίαν*).

†*βου-πλήξ*, *ῆγος*, ὁ (*πλήσσω*), r u n d e r e n p r i k k e l, *Z*, 135.

Βουπρᾰσιον, stad der Eleërs op de grens van Achaia.

βοῦς, *βόος*, ὁ, ἡ (Lat. *bos*), Acc. *βοῦν* N. Dual. *βόε*, N. Pl. *βόες*, Gen. *βοῶν*, Dat. *βόεσσι* en *βουσί*, Acc. *βόας* en *βοῦς*, 1) r u n d, Pl. v e e, Masc. o s, s t i e r, Fem. k o e; ook *βοῦς ἄρσην*, *ταῦρος βοῦς*. (Epith. *ὀρθόκραιρος*, *εὐρυμέτωπος*, *ἕλιξ*, *εἰλίπους*, *οἶνοψ*, *αἴθων*, *ἀργός*, *πίων*, *ἦλιξ*, *ἐρίμυκος*, *ἐννέωρος*, *ἤκεστος*, *ἀργαλέος*, *ἀγελαίη*, *ἄγραυλος*). 2) Fem. ook ossenhuid, vand. het met leer overtrokken s c h i l d.

†*βου-φονέω* (*βουφόνος*, st. *φεν*), r u n d e r e n s l a c h t e n, *H*, 466.

βο-ῶπις, *ιδος* (*βόυς ὤψ*), eigenl. met koeienoogen, verv. met g r o o t e o o g e n, epith. van Here, *βοῶπις πότνια Ἥρη*; ook *Ἀλίη τε β.*; van menschen alleen *Κλυμένη τε β.* en *Φυλομέδουσα β.*

†*Βοώτης*, later Arkturos genaamd, een sterrenbeeld naast de berin, tegenover de Pleiaden, *ε*, 272.

βρᾰδύς, 3. (Sanskr. *mrdús*), Superl. *βάρδιστος*, l a n g z a a m, t r a a g. Daarv.

†*βρᾰδῠτής*, *ῆτος*, ἡ, l a n g z a a m h e i d, t r a a g h e i d, *T*, 411.

†*βράσσων*, uit *βραχjων*, Compar. van *βραχύς*, k o r t e r: overdr. *νόος*, *K*, 226.

βρᾰχίων, *ίονος*, ὁ, de a r m, *πρυμνός*, de bovenarm.

(*βράχω*), alleen in den vorm *ἔβραχε*, 3. S. Aor. 2. onomatopoëtisch woord, k r a k e n, k l e t t e r e n, r a m m e l e n, d r e u n e n, vooral van zaken, van het gekletter der wapenrusting (*δεινόν*, *μέγα*); van het kraken van een wagen, van het dreunen van den grond, van het bruisen van een rivier, van het kraken van een deur; maar ook van het gebrul van den gewonden Ares en van het smartelijk geschreeuw van een zwaar gewond paard.

**βρέμω* (Lat. *fremo*), ruischen, bruisen, razen, van de zee, *μεγάλα*; ook het Med. *βρέμομαι* met dezelfde beteekenis.

†*βρέφος*, *τό* (Sanskr. *gárbhas*), de n o g o n g e b o r e n v r u c h t, *Ψ*, 266.

†*βρεχμός*, ὁ, h e t v o o r s t e g e d e e l t e v a n h e t h o o f d, *E*, 586.

Βρῐᾰρεως, een honderdarmige reus; m. z. *Αἰγαίων*.

βρῐᾰρός, 3. z w a a r, *κόρυς*, *τρυφάλεια*.

†*βρίζω* (verv. met *βρίθω*, st. *βρι*), s l a p e r i g, l o o m, l u i z ij n, *Δ*, 223.

†*βρῑ-ήπῠος*, *ον* (*ἠπύω*), l u i d s c h r e e u w e n d, b r u l l e n d, *Ἄρης*, *N*, 521.

**βρῑθοσῠνη*, ἡ, g e w i c h t, z w a a r t e, l a s t.

βρῑθύς, *εῖα*, *ύ*, z w a a r, d r u k k e n d, *ἔγχος*.

βρίθω, Pr. en Imp., Aor. Part. *βρίσας*, dikwijls Perf. *βέβριθε*, *-ασι*, *-υῖα* en Plusqpf. met de beteekenis van Praes. en Imperf., 1) z w a a r z ij n, z w a a r b e l a d e n z ij n, *ἀλωὴ βρίθουσα σταφυλῇσι*; *δένδρεα καρπῷ*; (*νηῦς*) *σάκεσσι καὶ ἔγχεσιν*; ook met d. Gen. *ταρσοὶ τυρῶν*, *τράπεζα σίτου*; Med. met dezelfde beteekenis, *μήκων καρπῷ βριθομένη*; overdr. *ἔρις βεβριθυῖα*, drukkende tweedracht. 2) overdr. van eene met a l l e m a c h t o p d e n v ij a n d v a l l e n d e e n h e m b e n a u w e n d e menigte.

Βρισεύς, *ῆος*, zoon van Ardys, koning der Lelegers in Pedasos of priester in Lyrnessos.

Βρῑσηΐς, *ίδος*, dochter van Briseus,

Hippodameia, slavin en bijzit van Achilleus, nadat hij bij de verovering van Lyrnessos haar vader en hare broeders had verslagen. Zij werd hem door Agamemnon ontroofd, maar na beider verzoening teruggezonden.

†*βρομέω,* gonzen, van vliegen, *Π,* 642. Van

†*βρόμος, ὁ,* (*βρέμω*), geraas; het knetteren van 't vuur, *Ξ,* 396.

†*βροντάω,* Aor. (*ἐ*)*βρόντησε, -ήσας,* donderen, van Zeus, *δεινόν, μεγάλα.* Van

βροντή, ἡ (*βρέμω*), donder, *Διός, Ζηνός.*

†*βρότεος,* 3. ep. voor *βρότειος* (*βροτός*), sterfelijk, menschelijk, *φωνή, τ,* 545.

**βροτόεις,* 3. (*βρότος*), bloedig, met bloed bespat, *ἔναρα,* ook *ἀνδράγρια.*

βροτο-λοιγός, όν, menschen, mannen verdervend, doodend, epithet. van Ares.

βροτός, 3. (in plaats van *μροτός,* W. *μερ, μορ*), sterfelijk, *ἀνήρ, ἄνδρες;* dikwijls als Subst., de mensch, ook verb. met *θνητός;* als Fem. de sterfelijke.

βρότος, ὁ, het uit eene wond stroomende, volgens anderen het reeds gestolde (Sanskr. *mûrtas, coagulatus*), bloed, *αἱματόεις, μέλας.* Daarv.

†*βροτόω,* met bloed bezoedelen, *βεβροτωμένα τεύχεα, λ,* 41.

***βρόχος, ὁ,* strop.

Βρυσειαί, een oude stad in Lakonië, ten Z.W. van Sparta.

βρυχάομαι, bij Hom. Perf. met de beteekenis van een Praes. *βέβρυχε,* Part. *βεβρυχώς,* eens Plqpf. *ἐβεβρύχει,* brullen, razen, van het geschreeuw van een gewonde, en van het geraas eener rivier.

†*βρύω* (Sanskr. W. *bhru*), zwellen, vol zijn, *ἔρνος ἄνθεϊ βρύει, Ρ,* 56.

***βρώμη, ἡ* (*βιβρώσκω,* W. *βορ*), spijs.

βρῶσις, ιος, ἡ (*βιβρώσκω,* W. *βορ*), het eten, de spijs.

βρωτύς, ύος, ἡ (*βιβρώσκω*), het eten, het maal.

†*βύβλινος,* 3. van byblos, van den bast van papyros gemaakt, *ὅπλον νεός, φ,* 391.

†*βύκτης, αο* (*βύζω*), suizend, huilend, snorrend, *κ.* 20.

βυσσο-δομεύω (*βυσσοδόμος* van *βυσσός* en *δέμω*), eig. in de diepte bouwen, d. i. iets in stilte bedenken, verzinnen, met een booze bedoeling, *κακὰ φρεσί, μύθους ἐνὶ φρεσί.*

†*βυσσός, ὁ = βυθός,* diepte, *Ω,* 80.

†*βύω* (st. *βυσ*), Perf. Pass. *βέβυσμαι,* volstoppen, *τάλαρος νήματος βεβυσμένος,* een korf vol gestopt met garen, *δ,* 134.

†*βῶλος, ἡ,* aardkluit, *σ,* 374.

†*βωμός, ὁ* (W. *βα, βαίνω*), onderstuk, voetstuk van een standbeeld; onderstel van een wagen; vooral altaar, *ἱεροί* of *θεῶν βωμοί.*

Βῶρος 1) zoon v. Perières, echtgen. van Polydore, de dochter van Peleus. 2) vader v. Phaistos uit Tarne in Lydië.

†*βωστρέω* (samenhangend m. *βοάω*), schreeuwende aanroepen, om hulp, *τινά, μ,* 124.

†*βωτι-άνειρα,* enkel fem., mannen of helden voedend, epith. van Phthië, *Α,* 155.

βώτωρ, ορος, ὁ herder, verb. met *ἀνήρ.*

Γ.

γαῖα, ἡ, Gen. *γαίης,* Dat. *γαίῃ,* Acc. *γαῖαν* 1) de aarde als wereldlichaam, in tegenstelling van hemel en zee. 2) een deel der aarde, land, in geographischen zin, *Ἀχαιίς, Αἰθιόπων, Φαιήκων;* vooral dikwijls *πατρὶς γαῖα;* in

dezen zin ook Gen. Plur. γαιάων. 3) aarde, als stof, χυτὴ γαῖα, van een grafheuvel; ook stof, ὑμεῖς πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε; vand. κωφὴ γαῖα, van het lijk van Hektor. — Als Nom. propr. Γαῖα, Tellus. (De vormen γῆ en Γῆ zijn van later oorsprong).

†γαιήιος, van de aarde, υἱός = Tityos, η, 324.

γαιή-οχος, ον (γαῖα en W. ἐχ, Ϝεχ, veho, be-we-gen), waarsch. de aarde bewegend of schokkend, dus synoniem met ἐνοσίγαιος, epith. van Poseidon (gewoonlijk verklaard „de aarde omvattend").

*γαίω (w. γαυ, γαϜ), alleen in 't Part. Pr., prijken, altoos in de phrase κύδεϊ γαίων, prijkend in heerlijke kracht, van Briareos, Zeus, Ares.

γἄλα, ακτος, τό (afl. onzeker), melk, λευκόν, γλυκερόν.

**γἄλἄ-θηνός, όν (van γάλα en W. θη, m. vergel. θῆσθαι), melk zuigend, νεβροί.

Γἄλἄτεια, eene Nereïde, de personifikatie van de stille, schitterende zee.

γἄλήνη, ἡ (waarsch. W. γαλ, schitterend), de schitterende, d. i. stille zee, de kalme zeespiegel, λευκή; ἐλαύνειν γαλήνην, over de kalme zee varen; stilte, γαλήνη νηνεμίη.

γἄλόως, ἡ, Dat. γαλόῳ, N. Plur. γαλόῳ (Lat. glos), manszuster, schoonzuster.

γαμβρός, ὁ (samenh. met γάμος), ieder die door huwelijk verwant is, vand. 1) schoonzoon. 2) zusters man, zwager.

γαμέω, Part. Pr. -έοντι, Inf. γαμέειν, Aor. 1. ἔγημε en γῆμε, Inf. γῆμαι en Part. γήμας; Med. Inf. Pr. γαμέεσθαι, Fut. γαμέσσεται (v. L. en M., die zakelijke en metrische bedenkingen hebben, lezen met Aristarchus I, 394, γε μάσσεται voor γαμέσσεται); Aor. Opt. γήμαιτο, Inf. γήμασθαι, Part. Fem. γημαμένη, 1) eigenl. bruiloft houden, van den man, d. i. huwen, tot vrouw nemen, τινά, ἄλοχον; c. Gen. Ἀδρήστοιο θυγατρῶν, eene der dochters van Adr. 2) Med. a) van de vrouw, eig. zich laten huwen, trouwen, abs. en τινί. b) van de ouders, uithuwelijken, een vrouw geven, τινί, I, 394, z. boven. Van

γἄμος, (m. z. γαμβρός), a) huwelijksfeest, bruiloft, γάμον ἀρτύειν, τεύχειν; vooral bruiloftsmaal γάμοι εἰλαπίναι τε. 2) huwelijk.

γαμφηλαί, αἱ (m. vergel. γαμφή, γόμφος), kinnebakken, alleen van dieren.

γαμψ-ῶνυξ, υχος (ὄνυξ, γάμπτω = κάμπτω), met kromme klauwen.

γἄνάω (γάνος), schitteren, fonkelen, prijken; alleen Pr. γανόωντες (-νάοντες), γανόωσαι (-άουσαι), eig. van gepolijst metaal, λαμπρόν (Accus. van den inhoud); πρασιαὶ ἐπηέτανον γανάουσαι, die het geheele jaar door prijken.

γἄνῠμαι (samenh. met γάνος, glans, ἀγανός?), -υται, -υνται, Fut. γανύσσεται, zich verheugen, zich verblijden, c. Dat.; ook φρένα.

Γἄνῠμήδης, εος, zoon van koning Tros in Troja, achterkleinzoon van Dardanos, de schoonste knaap van zijn tijd, werd door de goden naar den Olympos ontvoerd, om daar schenker te worden van Zeus.

γἄρ (γέ, ἄρα), dient 1) als Partikel, om iets als zeker en onbetwistbaar, als een feit te doen uitkomen, immers. Zoo staat het dikwijls a) achter één of meer als 't ware tot inleiding dienende verzen of na den Vocat., om eene bewering, op grond waarvan in 't volgende eene uitnoodiging wordt uitgesproken, als van zelf sprekend en onaantastbaar aan te wijzen, b. v. τ, 407. In 't begin van den volgenden zin staat dan dikwijls τῷ „daarom", πολλοὶ γὰρ

τεθνᾶσιν Ἀχαιοί -τῷ σε χρὴ παῦσαι. Op dezelfde wijze staat *γάρ* in parenthetische zinnen, b. v. *σφῶι μὲν — οὐ γὰρ ἔοικ' ὀτρυνέμεν — οὔ τι κελεύω*. c) in de verbinding *ἀλλὰ γάρ sed enim*, maar immers, *ἀλλ' οὐ γάρ σ'ἐθέλω βαλέειν τοιοῦτον ἐόντα λάθρῃ ὀπιπεύσας*. d) in 't begin van antwoorden, *ἦ γάρ κεν δειλὸς — καλεοίμην*, en in vragende zinnen, zoowel in rhetorische vragen, als *ὦ Κίρκη, πῶς γάρ με κέλεαι σοὶ ἤπιον εἶναι*, als in eigenl. vragen, *ὦ φίλε, τίς γάρ σε πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν;* (m. z. echter wat P. Cauer zegt in de Voorrede van zijne uitgaaf der Ilias, editio maior, 1890, p. XLV: *γάρ et τ'ἄρ (vel τάρ) non raro in codicibus inter se mutantur. Itaque τ'ἄρ pro γάρ ab initio orationis posito paucis locis Bekker scripsit, pluribus Dindorf; nonnulla in eandem sententiam disputavit Cobet (M. Cr. 330, 299). Equidem γάρ non ferendum esse putavi, ubi nihil antecedebat nisi pronomen vel adverbium interogativum aut demonstrativum)*. e) in wenschen dient het om aan den wensch meer kracht bij te zetten, *αἲ γάρ, εἰ* of *εἴθε γάρ* of toch. 2) als Conjunktie staat het met betrekking tot een voorafgaanden zin: a) redegevend, want. b) verklarend, namelijk. — Het staat nooit in 't begin van een zin, maar in den regel op de tweede, maar soms ook op de derde plaats, als de voorafgaande woorden als nauw met elkaar verbonden moeten worden beschouwd. 3) Verbonden met andere partikels: *ἀλλὰ γάρ*, m. z. 1, c.; *γὰρ δή* òf tempor. want reeds, en bij 't Futur. want nu, want inderdaad, òf ook determinatief, om een grond met nadruk te doen uitkomen; *γὰρ οὖν*, nu namelijk of alleen namelijk; *γάρ ῥα*, want immers; *γάρ τε*, *namque*, want; *γάρ τοι*, want voorwaar, want zeker; *οὐ μὲν γάρ*, want zeker niet; *καὶ γάρ*, m. z. *καί*.

Γάργᾰρον, een der beide hoogste toppen van den berg Ida in Troas, waarop een tempel van Zeus stond.

γαστήρ, *ἡ*, *έρος*, samentr. *-τρός* (afleiding niet zeker) 1) buik, d. i. a) onderlijf, *venter;* moederschoot, *Z*, 58. b) maag, *βόσκειν; γαστέρι νέκυν πενθῆσαι*, door vasten om een doode rouwen, vand. figuurl. honger, eetlust. 2) maagworst, een met gehakt vleesch gevulde maag.

γάστρη, *ἡ* (verw. met het vorige), buik van een vat, een ketel.

†*γαυλός*, *ὁ* (Sanskr. *gōlam*), melkemmer, *ι*, 223.

γέ, encl. Partikel = *quidem*, dienende om het begrip van het woord, waarbij het staat, met nadruk te doen uitkomen, door het af te zonderen van anderen, die òf uitgedrukt worden, òf uit den samenhang blijken. Het staat achter het bepaalde woord en drukt uit, dat de spreker zijn bewering slechts handhaaft voor 't bepaalde woord, van anderen wil ik afzien, maar dan toch: vand. althans, dan toch; in de meeste gevallen moeten wij ons echter tevreden stellen met den klemtoon op het woord, dat door *γέ* aangewezen wordt, met nadruk te doen vallen, b. v. *ἤ σέ γε μοῦσ' ἐδίδαξε — ἤ σέ γ' Ἀπόλλων*. Het staat vooral vaak bij Pronomina person. en demonstr.; a) wanneer in disjunktieve zinnen het Pronomen in tegenstelling komt met zich zelf of met het Substantivum, dat het vervangt, dan staat in het tweede lid *γέ*, b. v. *εἰπέ μοι, ἠὲ ἑκὼν ὑποδάμνασαι ἤ σέ γε λαοὶ ἐχθαίρουσ'*. b) *γέ* staat bij Pronomina, vooral om *ὁ, ἡ, τό*, dat ook als relativum gebrnikt wordt, als demonstrativum of als pron. personale van den 3den persoon te kenmerken, *πατὴρ δ'ἐμὸς ἄλλοθι γίης, ζώει ὅ γ' ἦ τέθνηκεν*, vand. bij c) bij Pron. demonstrat., die aan een

relativum beantwoorden, *qui-is;* ook hier moeten wij ons vergenoegen met den klemtoon op dat woord te doen vallen, *ὅν μέν (μῦθον) κ'ἐπιεικὲς ἀκουέμεν, οὔτις ἔπειτα οὔτε θεῶν τόν γ' εἴσεται οὔτ' ἀνθρώπων,* dat zal geen god vernemen enz. — Als *γέ* met andere Partikels verbonden is, dan moet men toezien of het daarvóór of daarachter staat; in 't eerste geval behoort het bij 't voorgaande woord, in 't tweede doet het de kracht van het Partikel, waarachter het staat, scherper uitkomen, als *ἄρα γε, εἴ γε, πρίν γε, πάρος γε, ὅτε γε, ἐπεί γε.* Met de Negatie *οὐ -γέ, οὔτε -γέ,* doet het het daartusschen geplaatste woord met nadruk uitkomen, b. v. *οὐδέ σέ φημι ἄπρηκτόν γε νέεσθαι.* Enkele malen, b. v. *X,* 266, vindt men in een zin meer dan eens *γέ.* (M. z. echter, wat P. Cauer in de voorrede op de Ilias — editio maior 1890 — op pag. VIII zegt, en wat niet alleen voor Homerus waar is: *Aliud simile genus est, in quo viri docti, ut aut digamma restituerent aut hiatum explerent aut aliquod vitium grammaticum tollerent, γὲ, κὲ, τὲ, ἄρα particulas aut inseruerunt aut aliam alia mutarunt. Id ipsum librariis et grammaticis quibusdam veteribus crimini dari solet, quod nonnumquam vitium vitio expulerunt, cum voculis illis sarturae ubique paratis liberaliter usi nihil cogitarent, num id, quod addebant, sententiae aptum esset).*

γέγωνα, Perf., waarvan alleen *γεγωνώς;* voorts Aor. 2. *(ἐ)γέγωνον,* alleen 3. Sing. *(ἐ)γέγωνε,* Inf. *γεγωνέμεν'* (de vormen *ἐγεγώνει, γεγωνεῖ, ἐγεγώνευν* en *γεγώνευν* zijn onjuist), duidelijk schreeuwen, zich door schreeuwen verneembaar en verstaanbaar maken; alleen van de menschelijke stem, *ὅσσον τε γέγωνε βοήας,* zoo ver als een roepende zich verstaanbaar kan maken, *γέγωνέ τε πᾶν κατὰ ἄστυ,* zij riep duidelijk door de geheele stad; *τινὶ,* iemand luid en verneembaar toeroepen.

γείνομαι (st. *γένjομαι,* W. *γεν, γα*); alleen Aor. *ἐγεινάμην,* 2. S. *ἐγείναο,* 3. S. *ἐγείνατο* en *γείνατο,* 2. S. Coni. *γείνεαι,* Inf. *γείνασθαι* (Praes. en Imperf. komen niet voor; de overgeleverde vormen *γείνομαι* en *(ἐ)γεινόμην* moeten vervangen worden door die van *γίγνομαι* en *(ἐ)γιγνόμην*). 1) Pr. en Imperf. geboren worden. 2) Aor. 1. Med. zoowel verwekken, van den vader, als baren van de moeder; *ὑπό τινι* van iemand een kind hebben; *ἐπὴν γείνεαι αὐτούς,* nadat gij ze hebt verwekt.

***γείτων, ονος,* buurman.

†*γελαστός,* 3. belachelijk, *ἔργα, ϑ,* 307, Adi. verb. van

γελάω (afl. onzeker), Part. Pr. *γελόωντες (γελάοντες),* Imperf. *γελῶων* (Cauer *γελοίων* van *γελοιάω,* waarvan een Part. Fem. Aor. *γελοιήσασα* voorkomt in den Hymn. op Venus, 49); dikw. Aor. *(ἐ)γέλασσα* en *γέλασαν,* Inf. *γελάσαι,* Part. *γελάσας,* 1) schitteren, *γέλασσε δὲ πᾶσα περὶ χθὼν χαλκοῦ ὑπὸ στεροπῆς.* 2) lachen, absol. en *ἐπί τινι;* ook *ἡδύ, μάλα ἡδύ, ἁπαλόν, ἀχρεῖον, δακρυόεν;* c. Dat. *χείλεσιν,* enkel met de lippen, d. i. hoonend; *γναθμοῖσι — ἀλλοτρίοισι,* m. z. *ἀλλότριος;* overdr. *κῆρ,* het hart lacht in 't lijf.

γελοιάω, bijvorm, Imperf. *γελοίων* (*γελοίαον,* anderen *γελώων*); m. z. *γελάω.*

†*γελοίιος,* 3. (*γέλως*), belachelijk, *B,* 215.

γέλος, gelach (de van *γέλως* afgeleide Accus. *γέλω* wordt thans door *γέλον* vervangen; *γέλως* is een woord van later tijd).

γενεή, ἡ (van *γενεσjη,* W. *γεν, γα*), Dat. *γενεῆφι* 1) geslacht, d. i. a) alle voorwerpen die tot een soort behooren, *φύλλων;* van menschen vooral tijdge-

nooten, generatie, menschenleeftijd; vand. b) ouderdom, leeftijd in 't alg., *γενεῇ ὁπλότερος, νεώτερος, ὁπλότατος, νεώτατος, πρότερος.* 2) stam, *γενεή τε τόκος τε,* geslacht en afkomst; ook van het kroost; tegenst. *τοκῆες;* zoo ook *γενεήν τινος εἶναι,* van iemand afstammen, *Αἰτωλὸς γενεήν,* van afkomst. — Vand. ook overeenkomst van tot denzelfden stam behoorenden, type; vand. adel van het geslacht, *γενεῇ μεν ὑπέρτερός ἐστιν Ἀχιλλεύς;* van dieren, ras. 3) nakomelingschap. 4) geboorteplaats, ook van het nest van den adelaar. 5) afkomst, *ἐμοὶ γενεὴ ἐξ Ἀξιοῦ.*

γενέθλη, ἡ, bijvorm van *γενεή,* 1) geslacht, stam, van menschen, *οἵ σῆς ἐξ αἵματός εἰσι γενέθλης;* van paarden, ras. 2) geboorteplaats, *ἀργύρου,* vaderland van 't zilver.

†*γενειάς, άδος, ἡ,* (*γένειον*), kinnebaard, alleen Plur., baardharen aan de kin, *π,* 176 (andere lezing *ἐθειράδες*).

***γενειάω* (*γένειον*), Part. Aor. *γενειήσας,* een baard krijgen, manbaar worden.

γένειον, τό (verw. met *γένυς*), kin, *γενείου λαβεῖν, ἅπτεσθαι,* van smeekenden.

**γένεσις, ιος ἡ* (W. *γεν, γα*), oorsprong, alleen van Okeanos, als den stamvader der goden.

†*γενναῖος,* 3. (*γένος*), aangeboren, *οὔ μοι γενναῖον,* het is mijn aard niet, *E,* 253.

γένος, εος, τό (W. *γεν*), Gen. *ο,* 533 *γένευς* 1) het gewordene, voortgebrachte, vand. a) stam, geslacht, familie, *πατέρων; ὅθι τοι γένος ἐστὶ καὶ αὐτῇ,* van waar gij ook zelf afstamt. b) geslacht, als het geheel van gelijksoortige individus, *ἡμιθέων ἀνδρῶν, βόων, ἡμιόνων γένος.* c) even als *γενεή,* 1. a), *ἀνδρῶν γένος,* menschenleeftijd. d) van individus, spruit, kind, *θεῖον γένος;* van de Chimaira; *δῖον γένος Ἰοχέαιρα,* van Artemis. 2) afstamming, afkomst, geboorte, *γένος εἶναι ἔκ τινος* of *τινός,* van iemand afstammen; *γένει ὕστερος,* in plaats van het gewone, *γενεῇ,* alleen *Γ,* 215.

**γέντο,* def. Aor. 3. S., hij greep, vatte, c. Acc.

γένυς, υος, ἡ, alleen Gen. Pl. *γενύων,* Dat. *γένυσσιν* en Accus. gecontr. *γένῡς,* kinnebak, vand. kin.

γεραιός, 3. (*γερασjος* van *γέρας* = *γῆρας*), oud, bij Homerus alleen als Substant., de oude, de eerwaardige grijsaard, *δῖος, διοτρεφής, παλαιγενής; γεραιαί,* (deftige) oude vrouwen. — Compar. *γεραίτερος.*

γεραίρω (*γέρας*), onderscheiden door een eeregeschenk, in 't alg. eeren, *ἀγαθοῖσι, νώτοισι.*

Γεραιστός, οῦ, voorgebergte en havenstad op de Z.W. punt van Euboie, *γ,* 177.

**γέρᾰνός, ἡ* (afl. onzeker), kraanvogel.

γερᾰρός, 3. (*γέρας*), aanzienlijk, statig, *Γ,* 170; Compar. *-ώτερος, Γ,* 211.

γέρας, τό, αος, Accus. Pl. *γέρᾰ* 1) eeregeschenk, òf een fraai stuk van den buit, vooral wapenen of slavinnen, òf bij den maaltijd rijkelijker deel van vleesch of wijn; ook een offergeschenk voor de goden; of een handeling ter eere van iemand, eerbewijs, *τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.* 2) eerambt, waardigheid, vooral koningschap; *τόδε* (namelijk in den raad te zitten) *γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων.*

Γερήνιος, alleen Nomin., de Gereniër, epith. van Nestor, van de stad of het district Gerenia, *Γερήνια,* in Lakonië aan de Messenische golf, waar Nestor òf geboren òf waarheen hij ge-

vlucht was, terwijl Herakles Pylos verwoestte; gew. *Γερ. ἱππότα Νέστωρ.* (Volgens het zeer waarschijnlijk gevoelen van nieuwere geleerden en ook van v. L. en M. op Il. *B*, 336 *γερήνιος non est nomen proprium, sed apellativi γέρων forma producta. Posteriores apud Gerenios educatum fingebant Nestorem.*

γερούσιος, 3. de oudsten betreffend, *ὅρκος, οἶνος*, eerewijn. Van

γέρων, *οντος*, Voc. *γέρον* (Sanskr. *jarat*, Part. Praes. als Subst. = grijsaard), de oude, de grijsaard; vooral in den Plur. *οἱ γέροντες*, de oudsten en aanzienlijksten van het volk, die den raad van den koning vormden. — Als Adiect. meestal met het Mascul., *πατὴρ γέρων;* in 't Neutr. *γέρον σάκος*, een oud schild, *χ*, 184.

γεύω (st. *γευ*), doen proeven, bij Homerus altijd Medium, *γεύομαι*, en wel Fut. *γεύσεται*, Inf. *-εσθαι*, van den Aor. Coni. *γευσόμεθα*, Inf. *γεύσασθαι*, proeven, *τινός, προικὸς Ἀχαιῶν;* fig. de uitwerking van iets gevoelen, proeven van, beproeven, *χειρῶν, δουρὸς ἀκωκῆς, διστοῦ, ἀλλήλων ἐγχείῃσιν.*

γέφῡρα, *ἡ* (afl. onzeker), bij Hom. alleen in den Plur. a) dam, vooral om overstroomingen te voorkomen, *τὸν δ' οὔτ' ἄρ τε γέφυραι ἐερμέναι ἰσχανάουσι*, geen kunstmatige dammen vermogen te keeren dien aandrang (Vosmaer). b) overdr. de tusschenruimte, de wegen of straten tusschen de enkele legerafdeelingen (*διέξοδοι τῶν φαλάγγων*). Daarv.

γεφυρόω, Aor. 1. *γεφύρωσε*, een dam maken, dammen, *πτελέῃ γεφ. ποταμόν*, stremmen; *κέλευθον*, begaanbaar maken, banen.

γηθέω, (W. *γαϝ*), Imperf. *ἐγήθεε*, en *-εον*, Fut. *-ήσεις, -ει, -ήσειν*, Aor. *γήθησε, αν*, Opt. *-ήσαι* en *-ήσειε;* Perf. 3. S. *γέγηθε*, met de beteekenis van een Praesens, Plsqpf. *-ήθει*, zich verheugen, absol. en *φρένα, κατὰ θυμόν, θυμῷ;* ook *γήθησε ἦτορ*, het hart verheugde zich; gewoonl. met het Partic., om het voorwerp der vreugde uit te drukken, *ἰδών;* ook door *ὅτι* of een Accus., *τάδε.*

†**γηθοσύνη**, *ἡ*, vreugde, *Φ*, 390. Van

γηθόσῠνος, 3. vroolijk, blijde, verheugd; *τινί* als *χάρμῃ, οὔρῳ;* ook *κῆρ*, in het hart.

γῆρας, *τό* (m. z. *γέρων*), Gen. *αος*, Dat. *γήραϊ* en *γήρᾳ*, ouderdom, grijsheid.

γηράσκω, Inf. *γηρασκέμεν*, Aor. 2. *ἐγήρα*, Partic. *γηράς*, oud worden; van vruchten, rijpen.

†**γῆρυς**, *ἡ* (Sanskr. W. *gar*, roepen), roep, kreet, *Δ*, 437.

Γίγαντες, *ων*, Dat. *Γίγασι, Γιγάντεσσι*, Giganten, een volk van reuzen in 't Westen, dat Zeus om zijne misdaden van de aarde verdelgde.

γίγνομαι (ontstaan uit *γιγένομαι*, st. *γεν, γα*), Aor. *(ἐ)γενόμην*, iterat. *γενέσκετο*, Opt. 3. Pl. *γενοίατο*, Perf. *γέγονε*, 3. Plur. *γέγαασι*, Inf. *γεγάμεν*, Part. *γεγαῶτα(ς)*, Plsqpf. *γεγόνει*, 1) ontstaan, worden, a) van menschen, geboren worden, in 't Perf. geboren zijn, vand. in 't alg. zijn, *ὁπλότεροι γεγάασι*, zij zijn jonger, *τοῦ γεγάασι*, van dezen zijn zij afkomstig; *οἳ νῦν γεγάασι*, die thans leven. b) van onbezielde voorwerpen, afkomstig zijn, ontstaan, worden, geschieden, gebeuren. c) Dat. *τινί*, voor iemand geschieden, iemand ten deel vallen, *οὐκ ἂν ἔμοιγε ἐλπομένῳ τάδε γένοιτο*, al hoop ik dan zou mij dat toch niet ten deel vallen, d. i. ik mag niet hopen dat enz.; ook van gemoedsaandoeningen, *ἄχος, ποθὴ γένετο.* 2) in een toestand geraken, worden, tot iets worden, in het Prae-

ter. geworden zijn, d. i. zijn (zoo ook wel in 't Praes.); de nadere aanwijzing van het Praedikaat geschiedt a) door Substantiva, *χάρμα τινί; πάντα γίγνεσθαι*, alle gedaanten aannemen; b) door Adiect. *τοῖσι πόλεμος γλυκίων γένετο;* en c) veel door Praeposities, *ἐπὶ νηυσίν; πρὸ ὁδοῦ*, vorderen; *ἀπ' οὔατος*, van 't oor blijven, d. i. niet gehoord worden.

γιγνώσκω (geredupl. Praes. van W. *γνω*), Fut. 2. S. *γνώσεαι* en *B*, 365, *γνώσῃ* (waarvoor v. L. en M. juister *γνώσε'*), 3. S. *-εται*, Aor. 1. S. *ἔγνων*, 2. S. *ἔγνως*, 3. S. *γνῶ*, Dual. *γνώτην*, Coni. 2. S. *γνῷς*, 3. S. *γνῷ*, 3. Pl. *γνώωσι*, Opt. *γνοίην, ης, η*, 3. Plur. *γνοῖεν*, Imper. 2. Plur. *γνῶτε*, Inf. *γνῶναι, γνώμεναι*, Adi. verb. *γνωτός*, a) erkennen, leeren kennen, inzien, ondervinden, c. Acc. of met een zin met *ὡς, ὅτι* of *ὅ*, of met een indirekt vragenden zin; soms is het Objekt van den bijzin in den hoofdzin overgenomen, b. v. *Τυδεΐδην δ'οὐκ ἂν γνοίης ποτέροισι μετείη;* ook met den Gen., *γνῶ χωομένοιο*, hij merkte dat hij vertoornd was. 2) *τινά*, iemand erkennen als hetgeen hij feitelijk is; *τινὰ ἀσπίδι*, aan het schild. c) kennen, kennis van iets hebben, *ὄρνιθας*, van de vlucht der vogels.

**γλᾰγος, εος, τό* (verwant met *γάλα*), melk.

†*γλακτο-φάγος, ον* (van st. *γλακτο* en *φαγεῖν*), melketend, epith. der Hippemolgen, *N*, 6.

Γλαύκη, eene der Nereïden, *Σ*, 39.

†*γλαυκιάω*, alleen in 't Partic., met fonkelende oogen, van den leeuw, *Υ*, 172.

†*γλαυκός*, 3. (afl. onzeker), fonkelend, schitterend, van den zeespiegel, *Π*, 34.

Γλαῦκος 1) zoon van Sisyphos en Merope, vader van Bellerophontes. 2) zoon van Hippolochos, kleinzoon van Bellerophontes, aanvoerder der Lykiërs, gastvriend van Diomedes.

γλαυκ-ῶπις, ιδος Acc. *-ώπιδα* en *-ῶπιν* (alleen *α*, 156, waarvoor met v. L. en M. te lezen *γλαυκώπιδ'*), Voc. *-ῶπι*, epith. van Athene, gewoonl. *γλ. Ἀθήνη*, enkel ook *γλ. κούρη* of *Διὸς γλ. κ.*, van *γλαῦκος* en *ὤψ*, met fonkelende, schitterende oogen, met bewuste toespeling op den vogel der godin (*γλαῦξ*), als ook op de gedachte, dat zij den menschen scherpzinnigheid verleent; m. z. Roscher, Lexikon der Gr. und Röm. Mythologie, p. 678; ook wel als Subst. de godin met de fonkelende oogen.

Γλᾰφῠραι, een stad in Thessalië, *B*, 712.

γλᾰφῠρός, 3. (van W. *γλαφ*, Lat. glaber), hol, verwulfd, van holen of grotten in de rotsen, maar vooral ook van de schepen; ook *φόρμιγξ* en *λιμήν*, door hoogten omgeven haven = *κοῖλος*.

γλήνη, ἡ (W. *γαλ*), 1) het schitterende in het oog, de pupil, de oogappel. 2) pop, popje (meisje), met verachting *κακὴ γλήνη*, laffe pop, *ϑ*, 164.

†*γλῆνος, εος, τό* (W. *γαλ*), pronkstuk, kleinood, *Ω*, 192.

Γλῖσας, αντος, oude stad in Boiotië bij Thebe, aan den berg Hypaton, *B*, 504.

**γλουτός, ὁ* (afl. onzeker), bil, Plur. achterste.

γλῠκερός, 3. = *γλυκύς*, zoet, eig. en overdr. voor liefelijk, aangenaam, heugelijk, *συκέαι, μέλι, ὕπνος, νόστος, μολπή*. Compar. *γλυκερώτερος*.

†*γλῠκῠ-θῡμος, ον*, zacht, vriendelijk van aard, *Υ*, 467.

γλῠκύς, εῖα, ύ, Comp. *γλῠκίων*, zoet, lekker van smaak, *νέκταρ;* overdr. liefelijk, aangenaam, *ὕπνος, ἵμερος, αἰών*.

γλῠφίς, ίδος (*γλύφω*, W. *γλυφ*), keep, Plur. de kepen aan het achtereinde van de pijlschacht, die dienden, om den

pijl gemakkelijk te kunnen aantrekken.

γλῶσσα, ἡ 1) de tong, van menschen en dieren. 2) taal, het taaleigen.

†*γλωχίς*, ῖνος, ἡ (γλῶξ, γλῶσσα), de tong, de punt; alleen Ω, 274, waar het waarschijnlijk de van een soort van weerhaak voorziene punt van den door den disselboom gaanden spijker (ἕστωρ) beteekent.

γναθμός, οῦ, ὁ (verwant met γένυς), kinnebak, vervolgens wang, van menschen en dieren; πάντας ὀδόντας γναθμῶν ἐξελαύνειν, iemand alle tanden uitslaan. M. z. ook ἀλλότριος.

γναμπτός, 3. 1) gebogen, gekromd. 2) buigzaam, lenig, μέλεα, overdr. γναμπτὸν νόημα, buigzame geest. Van

†*γνάμπτω* = κνάμπτω, κάμπτω (afl. onzeker), Aor. 1. γνάμψα, buigen, krommen, Ψ, 731.

γνήσιος, 3. (door metathesis uit W. γεν), echt, wettig, υἱός, tegenst. νόθος.

**γνύξ*, Adverb. (γόνυ), met gebogen knie, altoos in de uitdrukking γνὺξ ἐριπεῖν, op de knieën neerstorten.

†*γνώριμος*, 3. (W. γνω), eig. kenbaar, vand. bekend, bevriend, π, 9.

γνωτός, 3. Adi. verb. van γιγνώσκω 1) gekend, bekend, γνωτὸν δὲ καὶ ὃς μάλα νήπιός ἐστιν, bekend ook aan hem, die zeer dwaas is. 2) verwant, ook als Subst.; van alle graden van verwantschap, vand. ook broeder.

γοάω, 1. Pl. Opt. γοάοιμεν, γοάοιεν, Inf. γοήμεναι, Part. γοόωντα, γοόωντες, γοόωντας (γοάοντα, γοάοντες, γοάοντας), Imperf. γόων (γόαον), iterat. γοάασκε (γοάεσκε), Aor. 3. Pl. γόον (Z, 500; men twijfelt aan de echtheid van dezen vorm; Nauck leest στένον, v. L. en M. houden γόον voor een Substant. en oordeelen dat er een andere fout schuilt), Fut. 3. S. γοήσεται, weeklagen, jammeren, ἀδινόν; met Accus. bejammeren, beklagen, τινά, πότμον τινός.

†*γόμφος*, ὁ (afl. onzeker), houten pen, ε, 248.

γονή, ἡ (W. γεν), nakomelingschap, spruit.

Γονόεσσα, een hoog in de bergen gelegen stadje op de Sikyonische grens in Achaia.

γόνος, (W. γεν), 1) afkomst, oorsprong. 2) het geborene, kind, spruit, νεώτατος γόνοιο, de jongste van de nakomelingschap.

γόνυ, τό Gen. γούνατος, Φ, 591, en γουνός (voor γόνυος, γόνϝος), Nom. Plur. γούνατα en γοῦνα, Gen. γούνων, Dat. γούνασι, γούνεσσι, knie, γόνυ κάμπτειν, de knie buigen, gaan zitten; ἐπὶ γούνεσσι καθίζειν, op den schoot nemen; ἐπὶ γοῦνα ἕζεσθαι, op de knieën gaan liggen; γούνατά τινος λύειν, aan iemands knieën de kracht ontnemen, d. i. iemand dooden; οἵ δή μοι καμάτῳ γούνατ' ἔλυσαν, die mij door inspanning verzwakt hebben; λύεται γούνατά τινος, iemand zakt in elkaar; δαμνᾶν γ., slap maken, verzwakken; eveneens βλάπτειν, βλάβεται γούνατα, knikken; εἰσόκε μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ, zoo lang mijne knieën zich nog bewegen, d. i. zoolang ik nog krachtig ben; ὥς τοι γούναθ' ἕποιτο, mochten toch uwe knieën u nog gehoorzamen! Ootmoedig smeekenden plachten de knieën van hem te omvatten, tot wien zij smeekten, γούνων λαβεῖν, ἑλεῖν, ἀντίον ἐλθεῖν, γούνατά τινος ἱκάνεσθαι, χεῖρας βαλεῖν περὶ of ἀμφὶ γούνασί τινος, πρὸς γοῦνά τινος καθέζεσθαι, γούνων λίσσεσθαι, λιτανεύειν, ook ὑπὲρ ψυχῆς καὶ γούνων; ook γοῦνα κυνεῖν. — ἐν γούνασι θεῶν κεῖται, het ligt op de knieën, den schoot der goden, d. i. het hangt van hun wil af.

γόος, οιο, ὁ (afl. onzeker), gehuil, weeklacht, gejammer, *τινός*, om iemand; verbonden met *στοναχή*, *κλαυθμός*, *ἐνοπή*, *ὀδύναι*, *κήδεα*, *πένθος*; vooral klacht om een gestorvene.

Γοργεῖος, 3. tot de Gorgo behoorende, *Γοργείη κεφαλή*, Gorgonenhoofd.

Γοργυθίων, ωνος, zoon van Priamos en Kastianeira uit Aisyme, door Teukros gedood, *Θ*, 302.

Γοργώ, όος (οῦς), ἡ, Gorgo, een vreeselijk monster, waarvan vooral het hoofd verschrikkelijk was. Bij Homerus woont zij in de Onderwereld.

Γόρτυς of *-υν*, ῦνος, Gortyna, eene der belangrijkste steden op Krete aan de rivier Lethaios.

γουνάζομαι, Dep. Med. (*γόνυ*), Fut. *γουνάσσομαι*, (anders alleen 1. S. Pr. Ind. en 2. S. Imper. *γουνάζεο*, 3. Dual. Imperf. *-ζέσθην*), eig. knielen, vervolgens smeekend iemands knieën omvatten, *τινά*; vervolg. in 't alg. smeeken, *ὑπέρ τινος*, ter wille van iemand, *τινός* en *πρός τινος*, smeeken bij iemand of iets, *πρὸς Ζηνός*, *πρὸς Ζηνὸς ἠδὲ τοκήων*; ook *γούνων γουνάζεσθαι*, bij de knieën bezweren.

Γουνεύς, ῆος, aanvoerder der Eniënen en Peraibers (uit Arkadië) voor Troje.

γουνόομαι (v. L. en M. *γουνάομαι*) = *γουνάζομαι*, alleen Part. Pr. en 1. S. Imperf., (knielend) smeeken, absol. en c. Accus.; *πολλὰ θεοὺς γουνούμενος* (v. L. en M. *γουνώμενος*), dringend smeekende; met den Inf. smeekende beloven.

γουνός, ὁ (*γόνυ*), alleen Nom. en Acc. S., verhevenheid van den grond, heuvel, *γουνὸς Ἀθηνάων*; vooral *γουνὸς ἀλώης*, heuvelachtig bouwland; *ἀνὰ* en *κατὰ γουνὸν ἀλώης οἰνοπέδοιο*, op den wijnberg.

†*γραῖα*, ἡ, de oude vrouw, *α*, 438.

Γραῖα, stad in Boiotië, *Β*, 498.

†*γραπτύς*, ύος, ἡ, Acc. Pl. *γραπτῦς*, het openrijten, verwonding, door doornen, *ω*, 229.

γράφω (W. *γραφ*), schrammen, *ὀστέον*, van de punt der lans; vand. ingriften, *γράψας ἐν πίνακι θυμοφθόρα πολλά*, *Ζ*, 169 (dat hier van eigenlijk schrift geen sprake kan zijn, toonde reeds Aristarchus aan).

Γρήνῑκος, Granicus, een rivier in Klein-Azië.

γρηῦς of *γρηΰς*, ἡ (m. z. *γέρων*), Dat. *γρηΐ*, Voc. *γρηῦ* en *γρῆυ*, de oude vrouw, ook als Adi. *γυνὴ Σικελὴ γρηΰς*.

**γύ̆αλον*, τό (afl. onzeker), holte, welving, *γ. θώρηκος*, het bolle gedeelte, de welving van het uit een borst- en een rugstuk bestaande pantser, die aan de zijden aan elkaar gegespt worden, *θώρηξ γυάλοισιν ἀρηρώς*.

Γυγαίη, ἡ 1) *λίμνη*, het Gygaiische meer, een meer in Lydië bij Sardes aan den berg Tmolos. 2) de nimf van dat meer, *Β*, 865.

γυῖον, τό 1) meestal synonym met *μέλεα*, ledematen, *εἰ ἐντρέχοι γυῖα* of de ledematen zich gemakkelijk (in de wapenrusting) konden bewegen; *Ν*, 512 beteekent *γυῖα ποδῶν*, de gewrichten der voeten. In 't bijzonder 2) de knie, vooral *γυῖα λέλυνται*, *ὑπέλυντο* (m. z. *γόνυ*).

**γυιόω* (*γυιός*), Fut. *-ώσω*, *-ώσειν*, verlammen, *ἵππους*.

γυμνός, 3. naakt; gewoonlijk zonder wapenen, ongewapend, weerloos; van zaken, *τόξον*, uit het foedraal genomen, *οἰστός*, uit den koker genomen. Daarv.

γυμνόω, ontblooten; bij Homerus alleen in 't Passivum, éénmaal, *ζ*, 222, *γυμνοῦσθαι*, anders enkel Aor. 3. S. (*ἐ*)*γυμνώθη*, Opt. *γυμνωθείη*, en dikwijls Partic., zich ontblooten, zich ontkleeden, *ῥακέων ἐγυμνώθη*, hij ontdeed zich van de lompen; vooral

van krijgslieden, van wapenen ontbloot, weerloos zijn; ook τεῖχος ἐγυμνώθη, de muur was ontbloot.

†γυναικεῖος, 3. (γυνή), vrouwen eigen, βουλαί, vrouwenlisten, λ, 437.

*γυναι-μᾰνής, ές, G. έος (μανῆναι, μαίνομαι), gek, verzot op vrouwen, van Paris.

γύναιος, 3. = γυναικεῖος, δῶρα, geschenken aan een vrouw.

γυνή, αικός, ἡ (W. γεν), eig. de barende, dus de vrouw en wel a) in tegenstelling van den man, dus van elken leeftijd en stand; ook met verachting, γυναικὸς ἄρ' ἀντὶ τέτυξο, gij zijt gelijk te stellen met een vrouw; dikwijls met een attributief Substant, ταμίη, δέσποινα, γρηῦς, ἀλετρίς, δμωαί. b) de vrouw, echtgenoote, -gade, tegenst. παρθένος; Ω, 497 wordt een bijwijf bedoeld. c) de huisvrouw, als gebiedster. d) de sterfelijke vrouw, in tegenst. van de godin.

Γῦραί (πέτραι) en Γυραίη πέτρη, de Gyraiische klippen, in de nabijheid van de Kykladen Mykonos en Naxos, waar de Lokrische Aias schipbreuk leed.

†γῦρός, 3. (van W. *gar*, *gur*, krommen, *curvus*), gebogen, rond, γυρὸς ἐν ὤμοισιν, τ, 246.

Γυρτιᾰ́δης, zoon van Gyrtios, Hyrtakos, Ξ, 512.

Γυρτώνη, st. in Pelasgiotis tusschen den Europos en Peneios.

γύψ, γυπός, ὁ, bij Homerus alleen in den Dual. γῦπε en Plur. γῦπες, γύπεσσι, gier.

†γωρῦτός, ὁ, foedraal van den boog, πεσσι, φ, 54.

Δ.

δ' = δέ, dat men vergel. Ook z. m. δή op 't einde.

δᾰ-, onscheidbaar voorvoegsel met versterkende kracht = ζα-, b. v. δάσκιος.

δα, stam van διδάσκω, met de beteekenissen van onderwijzen en leeren; daarv. bij Homerus gered. Aor. 2. Act. δέδαε, Aor. 2. Pass. ἐδᾰ́ην, Coni. δαείω (δαήω?), δαῶμεν (v. L. en M., omdat in de tijden, die zonder bindvokaal worden gemaakt, de Coni. doorgaande niet η en ω, maar ε en ο tot klinker voor de persoons-uitgangen heeft, ϝίδωμεν), Inf. δαῆναι of δᾰήμεναι, Part. δαέντες; van 't Fut. δᾰήσομαι, δαήσεαι; van 't Perf. δεδάηκας, δεδάηκε, Part. δεδαώς, δεδαηκότες, en een Inf. Perf.(?)δεδᾰ́ασθαι(Cauer leest δεδαέσθαι en beschouwt het als een Aoristus), 1) onderwijzen, alleen in den Aor. 2. Act. 2) leeren, leeren kennen, vand. ook, kennen, weten, in de overige vormen, τί, ook c. Gen. πολέμοιο δαήμεναι, den oorlog leeren kennen; τινός, van iemand vernemen; Part. Perf. Act. δεδαώς, geleerd hebbende, onderwezen, ἐκ θεῶν; οὐ δεδαηκότες, onkundig; Inf. Perf. (of Aor.) Med. leeren kennen, δεδάασθαι (δεδαέσθαι) γυναῖκας, π, 316. Daarv.

δᾰήμων, ονος, kundig, ervaren, τέκτων ἐν πάντεσσ' ἔργοισι; ook c. Gen. ἀέθλων.

δᾱήρ, έρος, Voc. δᾶερ, ὁ (Lat. *levir*), zwager, mansbroeder.

δαί, Partikel, in vragen, dan, toch (met meer nadruk dan δέ), τίς δαὶ ὅμιλος; (v. Herwerden, Nauck en v. L. en M. beschouwen het slechts weinig voorkomend partikel als *scribarum errore natam* en vervangen het door δή of δέ).

δαιδᾰ́λεος, 3. van δαίδαλος (W. δαλ), kunstig, sierlijk bewerkt, kunstig versierd, ζωστήρ, ἔντεα, θρόνος.

δαιδάλλω (geredupl. van W. δαλ), kunstig bewerken, versieren, λέχος χρυσῷ, σάκος.

δαίδᾰλον, τό (eigenl. Neutr. van δαίδαλος), kunstwerk, van metaal;

gewoonl. Plur. kunstig werk, versiering.

Δαίδαλος („kunstenaar"), zoon van Eupalamos, vader van Ikaros, tijdgenoot van Minos; hij vluchtte, omdat hij zijn neef Talos had vermoord, naar Krete, waar hij voor Minos het labyrinth bouwde en voor Ariadne de afbeeld. van een reidans vervaardigde (m. z. Σ, 592).

δᾰΐζω (W. δα, men vergel. δαίομαι), Imperf. ἐδάϊζε, ἐδαΐζετο, Aor. Inf. δαΐξαι, Part. Perf. Pass. δεδαϊγμένος, a) verdeelen, τί; verscheuren, χιτῶνα; van 't zwaard, doorboren; vand. nedervellen, dooden, moorden; dikwijls in 't Pass. χαλκῷ δεδαϊγμένος, ook zonder χαλκῷ. b) overdr. ἐδαΐζετο θυμός, het hart werd verscheurd; ὥρμαινε δαϊζόμενος κατὰ θυμὸν διχθάδια, hij overwoog het tweevoudig verdeeld in zijn hart, d. i. hij weifelde tusschen twee besluiten.

*δαϊ-κτᾰ́μενος, eigenl. δαΐ κτάμενος, in den strijd gedood.

δαιμόνιος, 3. bij Homerus alleen in den Vocat., eigenl. goddelijk; vand. den invloed van een godheid bespeurende, door de godheid gedreven of bezeten; dus in zachteren zin, vreemd, zonderling, in min gunstigen zin, dwaas, boos, rampzalig; ook ter uitdrukking van medelijden, δαιμονίη, arme, ongelukkige (Ω, 194). Van

δαίμων, ονος, ὁ (de afl. onzeker) 1) god, even als θεός, van bepaalde goden. 2) vooral de godheid, voorzoover zij op de menschen een heilzamen of noodlottigen invloed uitoefent, zonder dat daarbij aan een bepaalde godheid gedacht wordt of men die bepaald kan aanwijzen; de daimonen van lateren tijd kent Homerus nog niet. Bij hem bestuurt de daimon het lot der menschen; hij zendt geluk en ongeluk; vand. dikwijls = noodlot, geluk of ongeluk, τοί δαίμονα δώσω, ik zal u den daimon, d.i. den dood geven; πρὸς δαίμονα, tegen den wil der godheid, in strijd met het noodlot; σὺν δαίμονι, met de hulp der godheid.

δαίνῡμι (2. δαίω), Act. Pr. 2. S. Imper. δαίνῡ (v. Herwerden en Nauck δαίνυθι), Part. -νύντα; Inf. Fut. δαίσειν; Med. Pr. 2. S. -νσαι, 3. S. -νται, 3. Pl. -υνται, Imper. 3. S. -ύσθω, 2. Pl. -νυσθε, Opt. 3. S. -νῦτο, 3. Pl. -ύατο, Coni. 2. S. -νύῃ, Inf. -νυσθαι, Part. -ύμενος; Imperf. (steeds zonder Augm.) 3. Pl. -υντο, 2. S. δαίνυ'; Part. Aor. -σάμενοι 1) Act. eig. verdeelen, d. i. ieder zijn portie geven, van den gastheer, δαῖτά τινι, iemand een maal geven; τάφον, γάμον, een lijkmaal, een bruiloftsmaal geven. 2) Med. zich laten onthalen, eten, smullen, van de gasten, δαῖτα, δαίτην, εἰλαπίνην, κρέα; van de goden, ἑκατόμβας.

δαίομαι (waarsch. ontstaan uit δάτjομαι), alleen als Pass. en Med. (Act. δαΐζω), Fut. δάσονται, Aor. ἐδάσσᾰτο, ἐδᾰ́σαντο, zonder Augment, δασσάμεθα, δάσαντο, Opt. δασαίμεθα, Coni. δάσωνται, Inf. δάσασθαι en δάσσασθαι, Part. δασσάμενος, Iterat. δασάσκετο, Perf. δέδασται, 3. Pl. δεδαίαται — deelen 1) verdeelen, κρέα, πάντα ἄνδιχα, alles in twee deelen, τί τινι, iemand iets toedeelen, κρέα μνηστῆρσι. — Pass. verdeeld worden, τοί διχθὰ δεδαίαται, die in twee deelen verdeeld zijn. 2) verscheuren, verminken, van roofvogels of honden, κατὰ πάντα δάσονται, ὠμὰ δάσασθαι; figuurl. δαίεταί μοι ἦτορ ἀμφί τινι, mijn hart wordt verscheurd (door zorg) om iemand.

1. δαΐς, ίδος, ἡ (Att. δᾷς, m. z. 1. δαίω), fakkel, alleen in den Plur.

*2. δαΐς, ἡ (m. z. δαίομαι), veldslag, alleen in den Dat., ἐν δαΐ λυγρῇ of λευγαλέῃ.

δαίς, τός, ἡ (m. z. 2. δαίω), eig. portie van den maaltijd, maaltijd, gastmaal, van goden en menschen; offermaal, ἐΐση, θαλεῖα enz.; ook het vreten van wilde dieren.

δαίτη, ἡ = het vorige; δαίτηθεν, van den maaltijd.

δαιτρεύω, het vleesch verdeelen, voorsnijden; vand. in 't alg. verdeelen, den buit.

†δαιτρόν, τό (2. δαίω), het aandeel, de portie, πίνειν, Δ, 262.

**δαιτρός, ὁ (2. δαίω), voorsnijder. Daarv.

†δαιτροσύνη, ἡ, het voorsnijden (van het vleesch aan tafel), π, 253.

δαιτῠμών, όνος, ὁ dischgenoot, gast (zoo ook δ, 621, waar „*de Menelai convivis sermonem esse patet*"; v. L. en M. op deze plaats).

†δαιτύς, ύος = δαίς, maaltijd, χ, 496.

Δαίτωρ, ορος, een Trojaan, door Teukros gedood, Θ, 275.

δαΐ-φρων, ονος (afl. onzeker, volgens sommigen — en dat is het waarschijnlijkste — gevormd uit δαῆναι en φρήν, volgens anderen van 2. δαΐς en φρήν), kunstig, ervaren; van helden, in den oorlog ervaren, dapper; in de Odyssee dikwijls ook van hen, die ervaren zijn in de werken des vredes, gelijk Alkinoös, Telemachos, de kunstenaar Polybos; ook van vrouwen, als van de moeder van Odysseus.

1. δαίω (W. δαϝ), altoos zonder Augment; in 't Act. alleen Pr. Coni. δαίωσι en Imperf. δαῖε en δαῖον, Perf. δέδηε en Plusquperf. δεδήει, alleen in figuurl. beteekenis; van 't Med. Praes. δαίεται, Part. -όμενος, Imperf. δαίετο; Coni. Aor. 2. δάηται met pass. beteekenis (Υ, 316; Φ, 375; op beide plaatsen lezen v. L. en M. met Nauck πᾶσ' ἀπόληται voor πᾶσα δάηται). 1) Act. trans. = καίω, aansteken, ontsteken, πῦρ, φλόγα, Τροίην, ξύλα. 2) Pass. Pr. en Imperf. zonder Augment, δαίετο met het Perf. δέδηα, intr. branden, vlammen, lichten, a) eig. δαιόμενον πῦρ, σέλας, δένδρεα. b) overd. ὄσσε δαίεται, de oogen fonkelen, van den leeuw, πυρὶ δ' ὄσσε δεδήει; πόλεμος δέδηε, de oorlog is ontbrand, ὄσσα δεδήει, was verspreid; ook οἰμωγή.

2. δαίω. M. z. δαίομαι.

δάκνω (W. δακ), alleen Aor. 2. δάκε en Inf. δακέειν, bijten, van honden; steken, van muggen; ook figuurl. δάκε φρένας Ἕκτορι μῦθος, krenkte.

δάκρῠ, τό (afl. onzeker; *lacruma*), traan.

δακρῠόεις, 3, 1) tranenrijk, treurig, γόος, κλαυθμός; δακρυόεν γελάσασα, al weenende lachen; v. personen, veel weenend, vele tranen stortend. 2) tranen verwekkend, droevig, πόλεμος, μάχη.

δάκρῠον = δάκρυ, τό, Instrum. δακρυόφιν, traan, χέειν, λείβειν, εἴβειν, βάλλειν.

†δακρυ-πλώω (anderen δάκρυ πλ.) in tranen zwemmen, van de waterige oogen van den dronkaard, τ, 122.

δακρῠ-χέων, ουσα enz. (χέω), (anderen δάκρυ χ.), tranen stortend, weenend.

δακρύω, Aor. 1. zonder Augment, δάκρῡσα, Part. -ύσας, -ύσασα, Perf. Pass. δεδάκρῡσαι en δεδάκρυνται, intr., weenen, tranen storten, δακρύσας, weenend; ὄσσε δεδάκρυνται zijn vol tranen.

δᾱλός, ὁ (W. δαϝ, δαίω), een brandend stuk hout; ook brandhout, blokje.

δᾰμαρ, αρτος, ἡ (verwant met δαμ-δάμνημι), gade, echtgenoote, altoos met den daarbij gevoegden naam van den echtgenoot.

Δάμασος, een Trojaan, Μ, 183.

Δαμαστορίδης, zoon van Damastor 1) de Lykiër Tlepolemos, Π, 416. 2) de vrijer Agelaos.

δάμνημι en *δαμά(ω)*, (W. *δαμ*, *domare*), (3. Sing. Pr. *δαμνᾷ* wordt te recht afgekeurd en door den overeenkomstigen van het Med. *δάμναμαι* vervangen), Imperf. *(ἐ)δάμνα*, Fut. *δαμάᾳ* (beter *δαμάει*), Plur. *δαμόωσι* (beter *δαμάουσι*), Aor. *(ἐ)δάμα(σ)σε, ατο*, Coni. *δανάσσω*, Imper. *δάμα(σ)σον*. — Pass. Praes. *δάμναμαι, δάμνασαι*, Perf. *δεδμήμεσθα*, Part. *δεδμημένος*, Plsqprf. *δεδμήμην*, *λ*, 622, *δέδμηντο* en *δεδμήατο*, Aor. *ἐδαμάσθην, δμηθήτω, δμηθείς*, Aor. 2. *ἐδάμη(ν)*, 3. Plur. *δάμεν* = *ἐδάμησαν*, Coni. *δαμείω* (beter *δαμήω*), 2. S. (*δαμείῃς* (beter *δαμήῃς*), 3. S. *δαμείῃ* (beter *δαμήῃ*), Opt. *δαμείη*, Inf. *δαμῆναι* en *δαμήμεναι*, Part. *δαμείς* — temmen, bedwingen, overwinnen. I. Act. a) met persoonlijk Subjekt, *λαὸν Ἀχαιῶν*, verb. met een instrumentalen Dativus, *ἔγχει στίχας ἀνδρῶν, τινὰ ἔγχει τινός* (v. Athene); ook *τινά τινι*, iemand voor iemand doen bezwijken, onderwerpen, *ἀνδρί, τινὰ ὑπὸ χερσί τινος, τινὶ ὑπὸ σκήπτρῳ*; fig. *θυμόν*, zijn hart bedwingen. b) met een zaak als Subjekt, *τὸν δ' οὐ βέλος δάμασσε*, had gedood, *πυρὸς μένος, κάματος γούνατ' ἐδάμνα*, had de knieën verstijfd. II. Pass. van paarden, getemd worden, in 't alg. bedwongen worden, *δμηθήτω*, dat hij zich late vermurven; met den Dat. van den persoon, *τοὶ πολλοὶ δεδμήατο κοῦροι Ἀχαιῶν*, u waren onderworpen; van vrouwen, *ἄλοχοι δ' ἄλλοισι δαμεῖεν*, mogen in de macht van anderen komen; met een Dat. instrum., *βέλεϊ, δουρί, ἔγχει, πληγῇσι, χερσί τινος, αἴθρῳ καὶ καμάτῳ, ὕπνῳ*, ook met *ὑπό, ὑπό τινι, ὑπὸ χερσί τινος, ὑπ' αὐτοῦ δουρί*, op éene plaats, *Π*, 434, *ὑπό τινος*. III. Het Medium, met dezelfde beteekenis als het Activum, ook figuurl. *φρένας οἴνῳ*.

Δᾰνάη, dochter van Akrisios, moeder van Perseus, *Ξ*, 319.

Δᾰνᾰοί, οἱ, Danaërs, de bewoners van het rijk Argos, meestal de Hellenen in 't algemeen, vooral het Helleensche leger in den Trojaanschen oorlog.

†*δᾱνός*, 3. (*δαίω*), dor, droog, *ξύλα, ο*, 322.

δᾰ́ος, τό (1. *δαίω*), een brandend stuk hout, fakkel.

δᾰ́πεδον, τό (afl. onzeker), grond, *λ*, 577; gew. vloer, *τυκτόν, χρύσεον*.

δάπτω (W. *δαπ*), Inf. *-έμεν*, Fut. *δάψει*, Aor. *ἔδαψας*, verscheuren, overdr. wonden, van de speer; verteren, van het vuur. M. verg. *δαρδάπτω*.

Δαρδανίδης, zoon of afstammeling van Dardanos, a) Priamos, kleinzoon van Dardanos. b) Ilos.

Δαρδανίη, ἡ, 1) oude stad in Klein-Azië aan den Hellespont, aan den voet van den Ide gesticht door den ouden koning Dardanos, en diens woonplaats. 2) een klein landschap aan den Hellespont, door Aineias beheerscht (bij Homerus komt alleen de naam der bewoners, *Δάρδανοι*, voor).

Δαρδάνιος, 3. Dardanisch, *πύλαι*; als Substant. de Dardaniër, *Β*, 819.

Δαρδᾰνίς, ιδος, ἡ, de Dardanische, Fem. bij het voorafgaande woord.

Δαρδανίωνες, οἱ, Dardaners, nakomelingen van Dardanos.

Δάρδᾰνοι, οἱ, de bew. van Dardanië, Dardaners, onderdanen van Aineias.

Δάρδᾰνος, 1) zoon v. Zeus en Elektra, stamvader der Trojanen, echtgenoot van Bateia, vader van Ilos en en Erichthonios, verhuisde van Arkadië naar Samothrake en van daar naar Phrygië, waar hij Dardania stichtte. 2) zoon van Bias, een Trojaan, door Achilleus gedood, *Υ*, 460.

δαρδάπτω (afl. onzeker, waarsch. door reduplikatie gevormd = *δαρδάρπτω*, m. z. *δάπτω*), verscheuren, alleen, *Λ*, 479; overdr. verspillen, *κτήματα, χρήματα*.

Δᾰ́ρης, ητος, een priester van He-

phaistos in Troje, vader van Phegeus en Idaios, *Ε,* 9.

†δαρθάνω (W. δαρ), alleen Aor. ἔδραθε, slapen, *υ,* 143.

δά-σκιος, *ον* (praef. δα en *σκιά*), schaduwrijk, *ὕλη.*

†δασμός, ὁ (2. δαίω), verdeeling, *Α,* 166.

†δασπλῆτις (afl. geheel onzeker), gew. vertaald de zwaar treffende, straffende, epith. der Erinyen, *ο,* 234.

†δᾰσύ-μαλλος, *ον*, met dikke wol bedekt, *ι,* 425.

**δᾰσύς, 3. *(densus)* ruig, dicht met haar begroeid, *ῥῶπες, δέρμα.*

δᾰτέομαι (W. *δατ,* van *δα*), ep. bijvorm van *δαίομαι,* alleen in het Praes. en Imperf., *δατέονται, δατέωμεθα, δατέοντο* en *δατεῦντο,* 1) deelen, onder elkander verdeelen, *ληίδα, κτῆσιν;* fig. *μένος Ἄρεος δατέονται,* zij verdeelen de woede van Ares onder elkander, d. i. strijden van weerskanten met gelijken moed (volgens anderen met afwisselend geluk); *χθόνα ποσσὶ δατεῦντο,* zij stampten op den grond; (*Θ,* 550, in een door Bekker te recht voor onecht gehouden vers, zich toedeelen, genieten, *κνίσης*). 2) verdeelen, voorsnijden, *κρέα;* ook verbrijzelen, *τινὰ ἐπισσώτροις.*

Δαυλίς, ίδος, eene stad in Phokis, op een hoogte in de nabijheid van Delphi, *Β,* 520.

†δάφνη, laurierboom, *ι,* 183.

δᾰ-φοινός en *-νεός* (*Σ,* 538), bloedrood, zeer rood, *εἷμα αἵματι δαφ.;* ook het. Lat. *fulvus,* van den leeuw, den jakhals enz.

δέ, Conjunctie (afl. onzeker), met tegenst. of verbindende kracht, *autem.* 1) Tegenst. maar, daarentegen a) gewoonl. in tegenstellingen, waarvan het eerste lid door *μέν* is aangewezen, maar b) ook zonder dat *μέν* voorafgaat, wanneer de spreker niet op de tegenstelling wil voorbereiden, *Α,* 108, of wanneer het eerste lid slechts een zwakke tegenstelling vormt. 2) *δέ* met verbindende kracht voegt zinnen uiterlijk bij elkaar, hoewel ook hier de tegenstellende kracht niet geheel vervallen is; men kan het dan vaak door en vertalen, vaak ook geheel onvertaald laten. Zoo staat het vooral: a) bij het overgaan van het eene onderwerp tot het andere, b. v. *Α,* 43—49. b) in een toegevoegden zin ter nadere bepaling of verklaring van den hoofdzin, waar anders *γάρ* staat: want, immers, toch, *ἀλλὰ πίθεσθ', ἄμφω δὲ νεωτέρω ἐστὸν ἐμεῖο.* c) ook dient het, om achter parenthesen, tusschenzinnen en dergel. tot de hoofdgedachte terug te keeren, nu, *μ,* 356. 3) in 't nazindeel, zoowel met tegenstellende als met verbindende kracht: a) tegenst., daarentegen, dan *α*) achter een hypothet. voorzindeel, *εἰ δέ τοι Ἀτρεΐδης μὲν ἀπήχθετο, σὺ δ' ἄλλους περ Ἀχαιοὺς τειρομένους ἐλέαιρε. β*) meer tegenoverstellend dan eigenl. tegenst. achter Comparativi en relatieve voorzindeelen, *οἵη περ φύλλων γενή, τοίη δὲ καὶ ἀνδρῶν.* b) het verbindende *δέ* hecht het nazindeel aan het voorzindeel, achter temporale zinnen met *ἐπεί, ἐπειδή, ὅτε, ὁπότε, εὖτε, ὄφρα, ἕως.* — *Δέ* staat nooit in 't begin van een zin, gewoonlijk is het het tweede, soms ook, als de beide eerste woorden nauw met elkaar verbonden zijn, het derde woord van den zin.

-δε, onafscheidbaar, enklitisch Partikel, gevoegd achter den Accusativus van Nomina, om de beweging of richting waarheen aan te wijzen, naar, —waarts, meest bij lokale begrippen, vooral namen van landen en plaatsen, als *Ἄργοσδε, ἄλαδε, οἰκόνδε, φάοσδε;* het doel aanwijzende in *ἀγορήνδε, θανατόνδε, λόχονδε, πόλεμόνδε, φόβονδε, φύγαδε;* met betrekking tot den tijd, *βουλυτόνδε, θανάτοιο τέλοσδε;* slechts één-

maal komt het bij den eigenaam van een persoon voor, *Πηλεΐωνάδε;* ook met *εἰς, εἰς ἅλαδε;* ook bij het Substant. en het Pron. poss. *ὅνδε δόμονδε;* bij het als Subst. gebezigd Pron. poss. *ἡμέτερόνδε, ὑμέτερόνδε.*

†**δέατ᾽** voor *δέατο* (*δέϝατο*), de eenig overgebleven vorm van een verouderd verbum *δέαμαι, ζ,* 242, *πρόσθεν μοι ἀεικέλιος δέατ᾽ εἶναι,* eerst scheen hij mij leelijk te zijn.

δεδίσκομαι, *ο,* 150, (Nauck *στῆ δὲ πάροιθ᾽ ἵππων δειδισκόμενος*), en *δειδίσκομαι* (eig. *δεδϝίσκομαι*), Pr. Part. *-σκόμενος* en 3. Sing. Imperf. *-κετο,* Perf. *δείδεγμαι* (*δέδϝεγμαι*), 3. Pl. *δειδέχαται* (*δεδϝέχαται*), 3. S. Plsqpf. *δείδεκτο* (*δέδϝεκτο*), b e g r o e t e n, w e l k o m h e e t e n, *τινὰ δεξιτερῇ χειρί, δέπαϊ,* toedrinken.

δεδμημένος, Part. Perf. Pass. van a) *δάμνημι,* b) *δέμω, Ζ,* 245, 249.

†**δεδοκημένος**, Part. Perf. Pass. met de beteekenis van een Praesens, van den st. *δοκε,* gevormd van *δεκ* in *δέκομαι* = *δέχομαι,* w a c h t e n d, l o e r e n d, *Ο,* 730.

†**δέελος** = *δῆλος,* 3. *Κ,* 466, z i c h t b a a r, duidelijk.

†**δεῖ**, m e n m o e t, bij Homerus alleen, *Ι,* 337 (anders *χρή,* zoo als v. Herwerden ook hier wil lezen, Menrad *δέει*).

†**δειδήμων** (*δεδϝήμων*), *ονος* (*δείδω*), v r e e s a c h t i g, laf, *Γ,* 56 (Nauck *γε μεθήμονες*).

δειδίσσομαι (*δεδϝίσσομαι,* door reduplikatie gevormd van W. *δϝι*), Dep. Med. (*δείδω*), Praes. *δειδίσσεαι,* Imper. *-σσεο, -σσέσθω,* Inf. *-σσεσθαι,* Imperf. *δειδίσσετο,* Inf. Fut. *δειδίξεσθαι,* Inf. Aor. 1. *δειδίξασθαι,* 1) trans. d o e n s c h r i k k e n, *τινά, τινὰ ἀπὸ νεκροῦ,* iemand van het lijk wegjagen; *ἀπὸ γὰρ δειδίσσετο τάφρος* (scil. *ἵππους*). 2) intr. s c h r i k k e n of bang zijn.

δείδω (W. *δϝι*; Cobet, Nauck en v. L. en M. ontkennen het voorkomen van een Praesens *δείδω,* en vervangen het overal, waar het voorkomt, door de overeenkomstige vormen van *δέδια;* La Roche en Cauer behouden *δείδω*), Fut. *δείσομαι,* Aor. *ἔδεισα* (*ἔδϝεισα,* Cauer *ἔδδεισα*), Perf. *δέδια* (*δέδϝια*), Imper. *δείδιδι* (*δέδϝιθι*) en *δέδοικα,* Plusqperf. *ἐδείδιμεν* (*ἐδέδϝιμεν*) — 1) intr. b e v r e e s d z ij n, i n a n g s t z ij n, *περί τινι,* met daarop volg. *μή,* gew. c. Coni. of Optat. (*ε,* 300 staat de Indic. *δείδω* [v. L. en M. *δέδϝια*] *μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα εἶπε;* ook *Α,* 555 lezen sommigen *μή σε παρεῖπε* of *μὴ παρέϝειπε* voor *μή σε παρείπῃ;* m. vergel. de aanteekening van v. L. en M. op *ε,* 300); enkele malen ook met den Infin. *δεῖσαν ὑποδέχθαι,* zij aarzelden het aan te nemen; ook Accus. v. Inf. *δείδιθι* (*μήτε*) *τιν᾽ ἀνθρῶν ὄψεσθαι.* 2) trans. b e v r e e s d z ij n, s c h u w e n, *τινά* of *τί*; ook e e r b i e d h e b b e n v o o r, *θεούς.*

δείελος, *ον* (*δείλη*), w a t b e t r e k k i n g h e e f t o p d e n a v o n d, *ἦμαρ,* de avond; ook als Subst. *δείελος ὀψὲ δύων* (dit herstellen v. L. en M. ook *Φ,* 111, voor *δείλη,* dat de maat bederft en niet homerisch is).

δεικανάομαι, alleen 3. Pl. Imperf. *δεικανόωντο* (*-νάοντο*) (*δείκνυμι* = *δειδίσκομαι*), *δέπασσιν, ἐπέεσσιν.*

δείκνῡμι, Fut. *δείξω,* Aor. *ἔδειξα,* t o o n e n, *τί τινι, σῆμα, Ἀλέξανδρον Μενελάῳ, ὁδόν, ἕκαστα;* onderrichten van, *φύσιν* (*φαρμάκου*).

δείλετο, m. z. *δείλη.*

δείλη, *ἡ* (afl. onzeker), d e n a m i d d a g, d e n a d e r e n d e a v o n d, *Φ,* 111 (v. L. en M. lezen *δείελος,* Nauck *δείελον* [sc. *ἦμαρ*] en veroordeelen het Imperf. *δείλετο* van een van *δείλη* afgeleid Verbum [*monstrum vocabuli, quale verbum a substantivo* δείλη, *quod ne Homericum quidem est, derivari non potuit*], voor *δύσετο, η,* 289; ook Cauer verwerpt *δείλετο*).

δειλός, 3. (*δϝειλός* W. *δϝι*) a) v r e e s-

achtig, laf, *N*, 278. b) jammerlijk, laag. Vooral c) ongelukkig, ellendig, deerniswaardig, arm, in 't bijzonder tot uitdrukking van deernis, *ὤ μοι ἐγὼ δειλός, ἆ δειλὲ ξείνων; βροτοί*, van de in de duisternis wonende Kimmeriërs, ook als algemeen Epitheton der menschen, in tegenstelling van de goden.

δεῖμα, *ατος, τό* (*δϝείδω*), vrees, schrik, ontzetting, *E*, 682.

Δεῖμος, de verschrikking, in de Ilias verpersoonlijkt, dienaar en wagenmenner van Ares, evenals Phobos.

δεινός, 3. (*δϝεινός* Wort. *δϝι*) 1) vreeselijk, verschrikkelijk, *αἰγίς, πέλωρα, χάρυβδις;* het Neutr. (Accus. van den inhoud) *δεινὸν ἀῦσαι, δέρκεσθαι.* b) verbazend, geducht, *δέος, σάκος, ἄορ, μελίη, ὅπλα;* ook *ἀγορὴ δεινὴ τετρηχυῖα*, vol onstuimigen drang (Vosmaer). c) wat door zijne grootte ontzag inboezemt of verwondering opwekt, eerbiedwaardig, verb. met *αἰδοῖος*.

δειπνέω (*δεῖπνον*), Imperf. *ἐδείπνεε*, Plsqpf. *δεδειπνήκει(ν)*, den maaltijd (*δεῖπνον*) gebruiken. Daarv.

†**δείπνηστος**, *ἡ*, etenstijd, *ρ*, 170.

****δειπνίζω**, Aor. Part. *δειπνίσσας*, onthalen.

δεῖπνον, *τό* (afl. onzeker; volgens Curtius = *δέπινον*, van W. *δαπ, δεπ*, deelen), de hoofdmaaltijd, het middagmaal, in tegenst. van *ἄριστον* en *δόρπον;* ook het voeder van paarden.

δειρή, *ἡ*, hals, nek (afl. onzeker).

δειρο-τομέω (*δειροτόμος, τέμνω*), Fut. *-ήσεις*, Aor. *-ῆσαι, -ήσας*, den hals afsnijden, keelen.

Δεισήνωρ, *ορος*, een Lykiër, *P*, 217.

δέκᾰ, onverbuigbaar telwoord, tien.

†**δεκᾰ́κις**, Adv. num., tienmaal.

δεκάς, *άδος, ἡ*, dekade, tiental.

δέκᾰ-τος, 3. de tiende.

δεκᾰ́-χῑλοι, 3. tienduizend.

†**δέκ-της**, *ὁ*, bedelaar, *δ*, 248.

δελφίς, *ῖνος, ὁ* (afl. onzek.), dolfijn.

δέμας, *τό* (W. *δεμ*) 1) lichaamsbouw, uiterlijk, gestalte, gew. van menschen; dikwijls als Accus. Gr. *δέμας μικρός, ἄριστος, δέμας ἀθανάτοισιν ἐίκτην.* 2) In de Ilias als Adverb. op de wijze van, *πυρός*.

δέμνια (*τά* W. *δεμ?*), ledikant, *τιθέναι;* bed, *στορέσαι*.

δέμω (W. *δεμ*), Aor. 1. *ἔδειμε, -ατο* (Conj. *δείμομεν*), Imperf. *δέμον*, Perf. P. *δέδμημαι*, Part. *δεδμημένοι*, Plqpf. *δέδμητο*, bouwen, *πύργους, τεῖχος;* Med. voor zich bouwen, *οἴκους, αὐλήν*.

†**δενδίλλω**, Part. Praes., ter zijde zien, een wenk geven, *εἴς τινα, I*, 180 (volg. v. L. en M. *versus sero natus*).

δένδρεον, *τό* (men denkt aan een samenhang met *δρῦς*) = het latere *δένδρον*, boom, *μακρόν, ὑψιπέτηλον; τηλεθάοντα*.

****δενδρήεις**, 3. (v. L. en M. *δενδρεόεις*), boomrijk, *νῆσος, ἄλσος*.

Δεξαμένη, naam van eene der Nereïden.

Δεξιάδης, zoon v. Dexios = Iphinoös.

***δεξιή**, *ἡ* (het als Subst. gebruikte Femin. van *δεξιός*), de rechter hand; handslag, belofte.

δεξιός, 3. (*δέχομαι?, dexter*) 1) rechter, *μαζός, ὦμος; ἐπὶ δεξιά*, rechts (tegenst. *ἐπ' ἀριστερά*), ook *ἐπὶ δεξιόφιν*. 2) gelukspellend, gunstig, vooral van de vlucht der vogels en andere voorteekenen, *δεξιὸς ὄρνις = αἴσιος*.

δεξιτερός, 3. *δεξιτερῆφι, Ω*, 284 en *ο*, 148 Locativus, *τ*, 480 Instrumentalis, = *δεξιός*, rechter, *κνήμη, χείρ;* als Subst. *δεξιτερή*, de rechter hand.

δέος, *τό* (*δϝέος*, W. *δι, δϝι*), Gen. *δέεος* (v. L. en M. *δϝέεος*, Nauck *δέεος*, Cauer, hoewel de voorkeur gevende aan *δέεος*, *δείους* met de vroegere uitgevers) 1) vrees, angst, *χλωρόν, ἀκήριον.* 2) reden tot angst, *οὔ τοι ἔπι δέος*.

δέπᾰς, τό (de afl. onzeker), Dat. *δέπαϊ* en *δέπαι* (v. L. en M. *δέπα'*), Plur. *δέπα,* Gen. *-άων,* Dat. *δεπάεσσι* en (beter) *δέπασσι,* beker, bokaal, ook *δ. ἀμφικύπελλον.*

δέρκομαι (W. *δερκ*), Iterat. *δερκέσκετο,* Aor. 2. *ἔδρᾰκον,* Perf. met de beteekenis van een Praesens *δέδορκε,* Part. *-κώς.* 1) intr. zien, *ἐμεῦ (ἐμέθεν) ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο,* zoo lang ik nog op de aarde zie, d. i. zoo lang ik leef; *δεινόν,* vreeselijk kijken; *πῦρ ὀφθαλμοῖσι δεδορκώς,* het vuur uit de oogen hem schietend (Vosmaer). 2) trans. c. Acc. zien. (Volg. Hoogvliet, Studia Homerica, p. 7 volg., heeft *δέρκομαι* alleen intransitieve beteekenis, *visus habeo facultatem integram, intendo oculorum aciem, specto;* van de drie plaatsen, waar het met transitieve beteekenis voorkomt, is volgens hem één bedorven, één van later oorsprong en tevens bedorven en de derde onecht).

δέρμα, ατος, τό (*δέρω*), huid, vel; ook de het lichaam van den mensch nog bekleedende huid; de bewerkte huid, leer, van het schild; ook lederen zak.

***δερμᾰτινος,* 3. lederen, *τροποί.*

†*δέρτρον, τό* (*δέρω*), het vlies, dat de ingewanden omgeeft, *δέρτρον ἔσω δύνειν,* het netvlies binnendringen, van de gieren van Tityos, *λ,* 579.

δέρω, ἔδερον en *δέρον,* Aor. *ἔδειραν,* de huid aftrekken, villen, ook met Accus. *βοῦς, μῆλα.*

δέσμα, τος, τό alleen Plur. *δέσματα,* bijvorm voor *δεσμοί,* 1) boei. 2) haarband, *X,* 468.

δεσμός, ὁ, boei, keten, *ἀργαλέος, θυμαλγής, κρατερός, νηλής, ὀλοός, χαλεπός;* halster; touw waaraan het schip vast ligt; de riem aan de deur; banden van een drievoet.

δέσποινα, ἡ, Fem. van *δεσπότης* (waarvan de afl. onzeker is), meesteres, huisvrouw, van Arete en Penelope; ook *ἄλοχος* of *γυνὴ δέσπ.*

**δετή, ἡ* (eig. als Subst. gebruikt Femin. van *δετός* gebonden, van *δέω*), bos pijnboomhout, fakkel.

Δευκᾰλίδης, αο, z. van Deukalion (gevormd als *Ἀνθεμίδης*), = Idomeneus.

Δευκᾰλίων, ωνος, 1) zoon van Minos en Pasiphaë, vader van Idomeneus, koning van Krete. 2) een Trojaan, door Achilleus gedood, *Υ,* 478.

δεῦρο, in sommige uitgaven *Γ,* 240 *δεύρω,* Adv. (afleid. onzeker), hierheen, gewoonlijk bij Verba van beweging; ook bij den Imper. *δεῦρο ἴτω, παρ' ἔμ' ἵστασο, κάλεσσον;* ook zonder Verbum, als toeroeping, gewoonl. met den Vocat., *δεῦρο, φίλη, λέκτρονδε; ἀλλ' ἄγε δεῦρ', Ὀδυσεῦ;* ook om aan te moedigen en uit te noodigen, welaan, *ἀλλ' ἄγε δ., πέπον,* soms zóó dat de lokale beteekenis geheel is verdwenen, *ἀλλ' ἄγε δ. θεοὺς ἐπιδώμεθα.*

δεύτατος, 3. Superl. bij *δεύτερος,* de laatste.

δεῦτε (volgens sommigen samengetr. uit *δεῦρο ἴτε,* hetgeen echter meer dan onzeker is), Adv., een aanmoedigende toeroeping of uitnoodiging, welaan, hierheen, op, gewoonlijk met den Plur. en zelden zonder Verbum, *δεῦτε φίλοι; δεῦτ' ἴομεν.*

δεύτερος, 3. (afl. onzeker, waarsch. van *δεύομαι,* achterblijven, m. verg. *secundus*), de tweede, ten opzichte van den tijd en de rangorde, *δ. ἦλθε,* hij kwam later, *δεύτ. ἐμεῖο,* later dan ik, d. i. mij overlevende. — Het Neutr. *δεύτερον* dikwijls als Adverb. ten tweede, voor de tweede maal, wederom, verb. met *αὖ* of *αὖτ'* of *αὖτις.* De Plur. *δεύτερα* (*ἄεθλια*) staat *Ψ,* 538.

1. *δεύω,* 3. S. *δεύει* Imperf. *δεῦε* en *ἔδευεν,* Iterat. 3. Plur. *δεύεσκον,* Med. en Pass. Pr. *δεύεται,* Imperf. *δεύετο* en Pl. *δεύοντο,* bevochtigen, *γαῖαν, πα-*

ϱειάς, εἵματα δάκϱυσι; Med. λαϱὸς πτέϱα δεύεται ἄλμῃ.

2. δεύω (het Att. δέω) 1) Act. Aor. 1. ἐδεύησε, missen, ἐδεύησεν δ' οἰήιον ἄκϱον ἱκέσθαι, het scheelde weinig of het raakte. 2) Med. δεύομαι, van 't Praes. δεύῃ en δεύεαι, Imper. -έσθω, Opt. -οίατο, Inf. -εσθαι, Part. -όμενος, Imperf. ἐδεύεο (Cauer ἐδεύευ), ἐδεύετο, δευέσθην, δεύοντο; Fut. -ήσεαι, Inf. -ήσεσθαι, a) ontberen, missen, behoeven, τινός, θυμοῦ δευόμενος, van het leven beroofd; absol. δευόμενος, behoeftig. b) in iets achterblijven, in gebreke blijven, μάχης πολλὸν ἐδεύεο, gij waart op verre na niet opgewassen tegen den strijd; met een Gen. van den persoon, ἄλλα πάντα δεύεαι Ἀϱγείων, in al het andere doet gij onder.

δέχομαι (W. δεκ), Fut. δέξομαι, Aor. ἐδεξάμην, Perf. δέδεγμαι, Fut. Perf. δεδέξομαι, Aor. 2. ἐδέγμην, ἔδεκτο en δέκτο, δέχθαι, δέγμενος; m. z. ook δεδοκημένος, 1) nemen, aannemen, opnemen, δέξατο κόλπῳ, zij nam (het kind) aan haar boezem; vooral, aannemen, in ontvangst nemen, wat iemand wordt aangeboden, ἄποινα; iets van iemand τὶ παϱά τινος, of ook alleen τί τινος, χϱυσὸν Ἀλεξάνδϱοιο δεδεγμένος, goud van Alexandros; maar χϱυσὸν ἀνδϱὸς ἐδέξατο, zij nam geld voor haar man, d. i. zij verkocht hem voor goud; δέχεσθαί τί τινι, iemand iets (een last of een bezitting) afnemen.; iets van iemand aannemen. — Vooral a) aannemen, ἱϱά, van de goden. b) gastvrij ontvangen, onthalen, τινὰ ἐν δόμοισιν. c) verdragen, χαλεπὸν μῦθον, Κῆϱα. 2) zich gereed maken om te ontvangen, afwachten, en wel a) in den strijd, afwachten, stand houden (hiervoor de vormen δέδεγμαι, ἐδέγμην en δεδεξόμενος, een zeer enkelen keer δέχαται), τόνδε δέδεξο, wacht dezen af, τόνδε δεδέξομαι δουϱί; ook van den jager, die het wild opwacht, en den soldaat, die op den uitkijk staat; eveneens van everzwijnen, ἀνδϱῶν καὶ κυνῶν κολοσυϱτὸν δέχαται. b) in 't algemeen afwachten, wachten, met ὁππότε, εἰσόκε, ook met Acc. c. Inf. φῶτα ἐλεύσεσθαι; ook van onbezielde voorwerpen, ἱππῆας τάδ' ἄεθλα δεδεγμένα κεῖτ' ἐν ἀγῶνι. 3) intr. of pass. volgen op, *excipere*, *T*, 290, ὥς μοι δέχεται κακὸν ἐκ κακοῦ αἰεί (echter zijn *T*, 282—303 onecht, volgens het gevoelen van Heyne).

†δέψω, Aor. 1. δεψήσας, kneden, *μ*, 48, κηϱόν.

1. δέω (W. δε), Opt. δέοιμι, Imperf. δέον, Fut. Inf. δήσειν, Aor. ἔδησα en δῆσα, -σαι, -σατε, -σάντων, -σας, Med. Imperf. δέοντο, Aor. 1. ἐδήσατο, -σάμενος, -σαίμην, Iterat. δησάσκετο, Plsqpf. δέδετο, δέδεντο, daarbij van een vorm zonder bindvokaal, 3. Pl. Imp. διδέντων en 3. S. Imperf. ἐδίδει (niet ἐδίδη), 1) Act. binden a) eigenl. binden, boeien, δεσμῷ of ἐν δεσμῷ, χεῖϱε ἱμᾶσιν, τινὰ χεῖϱάς τε πόδας τε, χαλκέῳ ἐν κεϱάμῳ δέδετο; νῆες δέδεντο, lagen voor anker; ἔκ τινος en παϱαί τινι, aan iets vastbinden. b) figuurl. μένος καὶ χεῖϱας, belemmeren; vand. c. Gen. in iets beletten, van iets afhouden, τινὰ κελεύθου; iemand binden, d. i. aan zijn woord houden, *ϑ*, 352. — 2) Med. zich (*sibi*) iets binden, aanbinden, ὑπὸ ποσσὶ πέδιλα, πεϱί of παϱά τι, ὅπλα ἀνὰ νῆα, δϱάγματα ἐν ἐλλεδανοῖσι (*Σ*, 553, waar Cobet ἐδίδεντο leest voor ἐδέοντο).

2. δέω, behoeven, alleen *Σ*, 100, ἐμεῖο δὲ δῆσεν ἀϱῆς ἀλκτῆϱα γενέσθαι, waar men δῆσεν beschouwt als te staan voor ἐδέησεν en verklaart, hij behoefde mij, d. i. hij had mij noodig om het verderf van hem af te wenden, m. a. w. hij miste mijne hulp. De vorm δῆσεν is onbestaanbaar, daarom lezen

sommigen ἐμεῦ δὲ δέησεν, anderen ἐμεῖο δ' ἐδεύετ', maar waarschijnlijk moet men wel met v. L. en M. aannemen, *graviorem latere corruptelam.*

δή, Part., vereenigt temporale met determinatieve beteekenis. Het staat nooit, behalve in de verbinding met *τότε* en *γάρ*, bovendien nog achter een Vocativus in *δὴ νῶιν, O*, 437, en in *δὴ πάμπαν, T*, 342, in 't begin van den zin, maar het sluit zich steeds bij het woord aan, waarvan het de beteekenis bepaalt: 1) met temporale beteekenis van den tegenwoordigen, verleden en toekomenden tijd, en wel al naar dat iets als vroegtijdig en onverwacht of als lang verwacht of laat wordt voorgesteld, reeds, al of eerst, eindelijk; ook nu, juist; dus a) van den tegenwoordigen tijd, nu, juist, *καὶ δή μοι γέρας ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖς.* b) van het verleden, *ἦ μὲν δή ποτ' ἐμὸν ἔπος ἔκλυες*, gij hebt al menigmaal mijn woord verhoord; *ὀκτὼ δὴ προέηκα ὀϊστούς*, en zóó vaak achter telwoorden; *καὶ δή* en reeds, *δὴ γάρ*, want reeds; *ὀψὲ δὴ Μενέλαος ἀνίστατο*, eerst laat stond Menelaos op. c) ook van nu af, voortaan, *ῥηΐτεροι γὰρ μᾶλλον Ἀχαιοῖσιν δὴ ἔσεσθε ἐναιρέμεν.* 2) met determinatieve beteekenis bepaalt *δή* den graad of de mate van een begrip of dient om het voorafgaande af te sluiten, en wordt dan naar gelang van den samenhang door nu, juist, slechts, maar, toch vertaald, of ook wel alleen door den klemtoon aangewezen; vooral a) bij Verba, *φύγεις δή*, gij vlucht zoowaar, op verwijtenden toon; vooral bij den Imperativus of bij uitnoodigende voegwoorden, *ἄγε δή*, welaan dan, *φράζε δή*, overleg toch; dikwijls ook met *μή, μὴ δὴ ἔλπεο*, hoop toch niet; *μὴ δὴ τελέσωσι θεοί;* na de Verba van vreezen, bij wenschen of verwenschingen, toch; bij Adiectiva, om de beteekenis sterker te doen uitkomen, *ὠκύμορος δή μοι ἔσσεαι;* bij Superlativi, *κάρτιστοι δή*, zeker de sterksten. c) bij de Prononima dient het òf om het Pronomen met nadruk te doen uitkomen, *ἐκεῖνος δή*, juist gene, of het is recapituleerend, *τοῦπερ δὴ θυγάτηρ*, diens dochter nu. d) bij vraagwoorden in levendige vragen, dan toch, *τίς δή;* eveneens in afhankelijke vragen, *ἔσπετε ὅστις δὴ Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἦλθεν.* e) bij temporale Adverbia of Partikels, om het gezegde tot een bepaald tijdstip te beperken, *ὀψὲ δή*, eerst laat; dikwijls *δὴ τότε γε*, toen nu, ook *δὴ τότε*, beantwoordend aan een voorafgaand *ἦμος* of *ὅτε;* over *νῦν δή*, z. m. *νῦν.* 3) met Partikels, deels temporaal, deels determinatief: *α*) bij finale juist, *ἵνα δή, ὡς δή*, opdat juist; bij wenschen, of toch, *α*, 217. *β*) bij verklarende Partikels meest temporaal; over *γὰρ δή*, z. m. *γάρ; ὡς δή*, ironisch, *scilicet*, daar immers. *γ*) *ἀλλὰ δή*, maar juist. δ) *εἰ δή*, m. z. *εἰ.* ε) bij affirmatieve Partikels drukt het de stelligheid der bewering uit, *ἦ δή, ἦ μάλα δή*, zeker toch; zoo ook bij negatieve Partikels in een vraag, die gelijk staat met een levendige uitnoodiging of met een dringend verzoek, *οὐκ ἂν δὴ Τρῶας μὲν ἐάσαιμεν καὶ Ἀχαιοὺς μάρνασθαι*, zullen wij dan niet toestaan? — *δή* wordt niet geëlideerd; waar dus *δ' αὖ* of *δ' αὖτε* staat voor *δὴ αὖ* of *δὴ αὖτε*, daar moeten de volle vormen blijven staan (zoo als Nauck wenscht en Bekker en Cauer doen) en synizesis worden toegepast, even als bij *δὴ οὕτως, δὴ ἕβδομος, δὴ ἔπειτα, δὴ Ἀντιμάχοιο.*

δηθά, Adv. (verwant met *δήν*), geëlideerd *δήθ'*, lang, langen tijd. Daarv.

δηθύνω, talmen, aarzelen.

Δηικόων, ωντος, zoon van Pergasos, een Trojaan, door Agamemnon gedood, *E*, 534.

Δηιοπίτης, zoon van Priamos, door Odysseus gedood, *Λ*, 420.

δήϊος, 3. (W. *δαϝ*, *δαίω*) 1) verbrandend, verterend, *πῦρ*. 2) overdr. vernielend, moorddadig. 3) vijandig, *ἀνήρ*, dikwijls als Substant. vijand (de vormen *δηΐοιο*, *δηΐῳ*, *δηΐων*, *δηΐους* en *δήϊον*, als er een Consonant op volgt, lezen sommigen met synizesis, anderen gecontraheerd, dus *δῄοιο*, *δῄοισι* enz., v. L. en M. met verkorte klinker).

δηιοτής, ῆτος, ἡ (*δήιος*), alleen in de Casus obliqui van den Sing., en op het einde van een vers voorkomend, vijandelijkheid; gew. strijd, veldslag, dikwijls verb. met Synonyma als *πόλεμος*, *κυδοιμός*, *ὑσμίνη* (*ὑσμ. δηιότητος*).

Δηΐοχος, een Griek, door Paris gedood, *Ο*, 341.

δηιόω, samengetr. *δῃόω*, van het eerste 3. Plur. Optat *δηιόῳεν*, Part. *δηιόων*, Plur. *-όωντες*, Imperf. *δηιόωντο* (Nauck, v. L. en M., Cauer, *δηιόοιεν*, *δηιόοντες* en *δηιόοντο*), verwoesten, vernielen, verslaan, met den Acc. en den Dat. instr. *ἔγχεϊ*, *χαλκῷ*; absol. *ἔγχεϊ δηιόων περὶ Πατρόκλοιο*; ook van wolven, *ἔλαφον*, verscheuren.

Δηΐπῠλος, een makker van Sthenelos, *Ε*, 325.

Δηΐπῠρος, een Griek, door Helenos gedood.

Δηΐφοβος, zoon van Priamos en Hekabe, een der eerste helden onder de Trojanen; *δ*, 276 vergezelt hij Helene naar het houten paard.

δηλέομαι (afleiding onzeker), Dep. Med. en wel Fut. *-ήσομαι*, *-εται* en Aor. met of zonder Augment *-ατο*, *-αντο*, Con. *-ηται*, *-εται*, *-εαι*, Opt. *-αιτο*, Inf. *-ασθαι* 1) beschadigen, beleedigen, dooden, *τινὰ χαλκῷ*, *Ἀχαιοὺς ὑπὲρ ὅρκια*. — 2) van zaken, wonden, *ῥινόν*; beschadigen, verwoesten, *καρπόν*; overdr. verbreken, *ὅρκια ὑπερβασίῃ*; absol. schaden, nadeel berokkenen, *σὴ βουλὴ δηλήσεται*. Daarv.

†*δήλημα*, *τό*, schade, verderf, *δηλήματα νηῶν*, van de winden, *μ*, 286.

δηλήμων, *ον* (*δηλέομαι*), schade veroorzakend, verderfelijk, *θεός*; Subst. verderver, *βροτῶν*.

Δῆλος, *ἡ*, een klein eiland in de Aigaïsche zee, bij de Kykladen behoorend, met een stad van denzelfden naam, geboorteplaats van Apollon en Artemis, vroeger *Ὀρτυγίη* genaamd.

†*δῆλος*, 3. (m. z. *δέελος*; afl. is onzeker), zichtbaar, duidelijk, alleen *υ*, 333.

Δημήτηρ, *τερος* en *τρος*, dochter van Kronos en Rheië, zuster van Zeus, moeder van Persephone bij Zeus en van Plutos bij Iasion, symbool der vruchten voortbrengende natuur, moeder aarde, beschermgodin van den landbouw en de maatschappelijke orde.

δημιο-εργός, *όν* (*ἔργον*), enz. die een voor 't algemeen nuttig bedrijf beoefent, zonder in iemands dienst te staan, vand. nuttig voor 't algemeen, gezegd van zieners, artsen, bouwmeesters, zangers, herauten enz.

δήμιος, *ον* (*δῆμος*), het volk, de gemeente betreffend, *οἶκος*, gemeentehuis; *πρῆξις*, volkszaak, tegenst. *ἰδίη*; *αἰσυμνῆται*, uit het volk gekozen scheidsrechters; *δήμιόν τι ἀγορεύειν*, iets spreken in 't belang van het land. Neutr. Plur. *δήμια πίνειν*, den wijn der gemeente, op kosten der gemeente drinken.

†*δημο-βόρος*, *ον* (W. *βορ*, *βιβρώσκω*), het goed, de bezittingen der gemeente verterend, *βασιλεύς*, *Α*, 231.

**δημο-γέρων*, *ον*, *οντος*, *ὁ*, (in Troje) de oudste van het volk, om zijn ouderdom en zijn waardigheid geëerd, de eerste na den koning, *Γ*, 149; ook van des konings zoon, Ilos, *Λ*, 372.

Δημόδοκος, een blinde zanger op Scherië in 't land der Phaieken.

δημό-θεν, Adv. uit het volk, op kosten der gemeente, τ, 197.

Δημοκόων, ωντος, een onechte zoon van Priamos, door Odysseus gedood, Δ, 499.

Δημολέων, οντος, zoon van Antenor en Theano, door Achilleus gedood, Υ, 395.

Δημοπτόλεμος, een der vrijers van Penelope, χ, 242, 266.

δῆμος, ὁ (de afl. onzeker) 1) land (dat eigendom der gemeente is), ἐκ δήμου ἔλασσεν, Βοιωτοὶ μάλα πίονα δῆμον ἔχοντες; dikwijls met een Genet. ἐκ δ. Ἰθάκης, Τρώων enz.; κατὰ δῆμον, ἀνὰ δῆμον, in het land; overdr. δ. Ὀνείρων, het land der droomen. 2) de bevolking, dus volk, gemeente, in den staat in tegenstelling van den heerscher of de voornamen, in 't leger van de aanvoerders, δήμου ἀνήρ, een man uit het volk; ook wel de bezittingen, de kas der gemeente, τὰ δ' ἄλλ' εἰς δῆμον ἔδωκεν. 3) een man uit het volk, οὐδὲ ἔοικε δῆμον ἐόντα παρὲξ ἀγορευέμεν, Μ, 213, waar Bentley's gissing δήμου ἐόντα, m. z. Β, 198, wel zeker de juiste lezing herstelt.

δημός, ὁ, vet, van dieren en van menschen, ἀργής, πίων, δίπλαξ.

Δημοῦχος, zoon van Philetor, een Trojaan, gedood door Achilleus, Υ, 457.

δήν, Adv. (afl. is onzeker; oorspr. δϝήν, en daarom is een korte vokaal vóór δήν altoos lang), lang, langen tijd geleden, μάλα δήν, zeer lang, δὴν οἰχόμενος, al lang vertrokken, οὐδὲ δὴν ἦν hij leefde niet lang meer. Daarv.

δηναιός, lang levend, Ε, 407.

δήνεα, τά (waarsch. van W. δα), besluiten, raadsbesluiten, θεῶν, ἤπια, goede gezindheid, tegenst. ὀλοφώια, listen, streken.

δηριάομαι, 3. Dual. Pr. -άασθον (-άεσθον), 3. Pl. Imper. δηριαάσθων (-αέσθων), Inf. -άασθαι (-άεσθαι), Imperf. 3. Pl. δηριόωντο (-άοντο) en daarbij van δηρίομαι, Aor. Med. δηρίσαντο, en als van een versterkten stam δηριν, Aor. Pass. δηρινθήτην (aan de echtheid van dezen vorm wordt getwijfeld; Bentley wilde δηριθήτην lezen, v. L. en M. hebben opgenomen δῆριν ἐθέσθην), strijden, twisten, ἐπέεσσι, ἀμφί τινι. Van

δῆρις, ιος, ἡ (de afl. is onzeker), twist, strijd, wedstrijd.

δηρός, 3. (verwant met δήν) = δηναιός, langdurig, lang, δηρὸν χρόνον; meer Neutr. δηρόν, als Adverb. lang; ook ἐπὶ δηρόν.

δήω (st. δα), Praes. met de beteekenis van een Futurum (men vindt alleen de vormen δήεις, δήομεν, δήετε), ik zal vinden, ontmoeten, c. Acc., ἄλσος; πήματα verkrijgen, Ἰλίου τέκμωρ.

διά (verwant met δύο), tusschen, tusschen door, I) Adv. 1) door, door heen, door en door a) bij een Verbum α) zonder Casus, διὰ δ' ἔπτατο, διὰ μελεϊστὶ ταμών, διὰ τάφρον ὀρύξας. β) met een nader bepalend. Genet. διὰ δ' ἧκε σιδήρου, διὰ δ' αὐτοῦ πεῖρεν ὀδόντων. b) bij een Adverbium alleen in διὰ δ' ἀμπερές. 2) uit elkaar, διὰ δ' ἔτρεσαν, zij vluchtten uit elkaar; κλέος διὰ ξεῖνοι φορέουσιν, verspreiden; διὰ δὲ χρόα ἔδαψεν; διὰ δ' ἀμφοτέρους ἕλε κύκλους, hij doorsneed. II. Praepositie c. Gen. en Accus., door: 1) met den Gen. a) plaatselijk, tot aanwijzing α) van eene beweging of van het zich uitstrekken met het bijkomend begrip van weder er uit, door een voorwerp heen, διὰ ἀσπίδος ἦλθεν ἔγχος καὶ διὰ θώρηκος ἠρήρειστο; ἴθυσεν διὰ προμάχων; αἴγλη δι' αἰθέρος οὐρανὸν ἷκεν; zoo ook in de eigenl. figuurl. beteekenis πρέπειν διὰ πάντων,

uitmunten boven allen (uitsteken). β) zonder de bijkomende beteekenis van het er weder uitkomen doorheen, διὰ νηὸς, διὰ νήσου ἰών, ἔγχεα ἀλεώμεθα δι' ὅμιλον. 2) Met den Accus. a) lokaal, om de beweging door de ruimte of door eenig voorwerp van het eene einde tot aan het andere aan te wijzen, διὰ δώματα ποιπνύειν, ἐρχόμενον κατὰ ἄστυ διὰ σφέας; διὰ ὑσμίνας, door de veldslagen heen, d. i. in de veldslagen; διὰ σκόλοπας καὶ τάφρον ἔβησάν, en in de figuurl. spreekwijze διὰ στόμα ἄγεσθαι μῦθον, in den mond, op de lippen hebben, eig. door den mond laten gaan. b) van den tijd, om het voortduren eener handeling gedurende een tijdsbestek aan te wijzen, διὰ νύκτα, den nacht door. c) met causale beteekenis (zelden in de Ilias, dikwijls in de Odyssee) α) tot aanwijzing van den grond, door, uit, wegens, δι' ἀτασθαλίας ἔπαθον κακόν, δι' ἀφραδίας κτεῖνε. β) tot aanwijzing van de bemiddelende handeling, door, door middel van, διὰ μαντοσύνην, Ἀθηναίης διὰ βουλάς, δι' ἐμὴν ἰότητα; νικῆσαι δι' Ἀθήνην. — III. Verbonden met andere Praeposities, vindt men het in διέκ, διαπρό, die men vergl. — IV. In de samenstelling beteekent het a) eene beweging door iets heen. b) versterking van het begrip, zeer, geheel. c) scheiding, uit een, uit elkaar. [⏑ ⏑, maar de ι is lang in 't begin van het vers Γ, 357; Δ, 135; Η, 251; Λ, 435].

δια-βαίνω, Inf. -έμεν, Inf. Aor. 2. -βήμεναι, Part. -βάς 1) intr. met de beenen uiteen staan, εὖ διαβάς, Μ, 458. 2) trans. er door heen gaan, τάφρον. 3) met een Praep. εἰς Ἤλιδα, naar Elis oversteken.

*δια-γιγνώσκω, Aor. Inf. διαγνῶναι, nauwkeurig erkennen, onderscheiden; εὖ διαγιγνώσκειν, goed toezien, goed uitzoeken.

†δια-γλάφω, Fem. Part. Aor. -γλάψασα, uithollen, εὐνὰς ἐν ψαμάθοισιν, δ, 438.

†δι-άγω, Aor. 2. διήγἄγον, er door voeren, overvaren, τινά, υ, 187.

†δια-δέρκομαι, 3. Opt. Aor. 2. διαδράκοι, er door (door een wolk) heenzien, Ξ, 344.

†δια-δηλέομαι, Dep. Med., verscheuren, ξ, 37.

δια-είδομαι, Fut. -σεται 1) er door heen laten zien, duidelijk toonen, ἀρετήν. 2) intr. zich duidelijk toonen, ἀρετὴ διαείδεται.

**δι-άημι, 3. Imperf. διάει, doorwaaien c. Acc.

†δια-θειόω, Aor. διαθείωσε, met zwavel zuiveren, δῶμα, χ, 494.

†δια-θρύπτω, breken, ξίφος διατρυφέν, Γ, 363.

*διαίνω (de afl. is onzeker), 3. S. Aor. 1. ἐδίηνε, nat maken, bevochtigen, Pass. διαίνετο ἄξων.

†δια-κείρω, Inf. Aor. 1. διακέρσαι, eig. aan stukken snijden, verv. verijdelen, ἔπος, Θ, 8.

†δια-κλάω, Part. Aor. 1. διακλάσσας, verbreken, τόξον, Ε, 216.

δια-κοσμέω 1) afzonderlijk plaatsen, verdeelen, de krijgslieden, Β, 476; διακοσμηθῆναι ἐς δεκάδας, zich in afdeelingen van 10 man rangschikken, Β, 126. 2) Med. geheel in orde brengen, opruimen, μέγαρον, χ, 457.

*δια-κρῐδόν, Adv., afgezonderd, d. i. bepaald, verreweg, ἄριστος. Van

δια-κρίνω, Aor. 1, 3. Pl. Pass. διέκρῐθεν, Γ, 102, Opt. 2. Plur. -κρινθεῖτε (v. L. en M. διακρίνθητε), Inf. -κρινθήμεναι, Part. -κρινθείς, Part. Fem. Perf. Pass. -κεκριμέναι 1) Act. van elkaar scheiden, αἰπόλια. b) uit elkaar brengen, scheiden, van strijdenden, μένος ἀνδρῶν; overdr. onderscheiden,

σῆμα. 2) Pass. met Fut. Med. gescheiden, afgezonderd worden, ook zich scheiden. 3) van strijdenden of twistenden, van elkaar afkomen, d. i. zich verzoenen, οὐ γὰρ ἀναιμωτί γε διακρινέεσθαι ὀίω μνηστῆρας καὶ κεῖνον. — διακρινθέντε, Η, 306, Υ, 212, scheidend; διακρινθέντας, Υ, 141, zich afscheidend, uitscheidend (met strijden).

διάκτορος (afl. is onzeker; gewoonl. beschouwt men het als afgeleid van διάγω), de geleidende, epith. van Hermes als bode der goden, in 't bijz. van Zeus (vooral in de Odyssee; in de Ilias is Iris de bodin der goden), veel verbonden met Ἀργεϊφόντης, ook wel met Ἑρμείας.

*δια-λέγομαι, Aor. διελέξατο, (al denkende) uit elkaar leggen, overleggen, overwegen, ταῦτα.

*δι-ἀμάω, doormaaien, doorsnijden, χιτῶνα.

†δια-μετρέω, doormeten, meten, χῶρον, Γ, 315. Daarv.

†δια-μετρητός, 3. doorgemeten, gemeten, χῶρος, Γ, 344.

†δια-μοιράομαι, Dep. Med. (μοῖρα), in stukken verdeelen, ἕπταχα πάντα διεμοιρᾶτο, hij verdeelde alles in zeven stukken, ξ, 434.

δι-αμπερές, ook gescheiden, διὰ δ' ἀμπερές (διά en ἀμπείρω), Adv., 1) door en door, geheel er doorheen; ook doorgaande, onafgebroken, θρόνοι ἐρηρέδαται; βέλος δ. ἐξέρυσ' ὤμου, in zijne geheele lengte; ook met een Gen.; overdr. κλήρῳ νῦν πεπάλαχθε διαμπερές, laat nu allen, van den eerste tot den laatste, loten; in εὖ μάλ' ἀποστρέψαντε δ. is het versterking van εὖ μάλα. 2) van den tijd, voortdurend, onophoudelijk, onafgebroken; met daarop volg. εἰς ὅ κε (εἰσόκε), of εἷος; ook δ. ἤματα πάντα.

*δι-άνδιχα, Adv. (διά, ἄνδιχα), dubbel, tweeledig, μερμηρίζειν, over en weer overleggen, onzeker zijn; σοὶ διάνδιχα δῶκε, hij gaf u een van tweeën.

†δι-ἀνύω, Aor. 1. διήνυσε, -σαν, geheel ten einde brengen, met een Partic., διήνυσεν ἀγορεύων, ρ, 517.

δια-πέρθω, Aor. 1. διέπερσε, -αμεν, Coni. διαπέρσομεν, Inf. -πέρσαι, Aor. 2. διέπρᾰθον, -ομεν, Inf. διαπραθέειν, 1) Act. geheel verwoesten, πόλιν, ἄστυ. 2) Med. met pass. beteekenis, verwoest worden, te gronde gaan, διεπράθετο πόλις, ο, 348.

δια-πέτομαι, alleen 3. S. Aor. διέπτᾰτο, doorvliegen; wegvliegen.

δια-πλήσσω, Inf. Aor. -ῆξαι, stuk slaan, kloven, δρῦς, δόρυ χαλκῷ (op deze plaats, ϑ, 507 lezen sommigen διατμῆξαι of διαρρῆξαι).

†δια-πορθέω, Part. Aor. διαπορθήσας = διαπέρθω, verwoesten, Β, 691.

δια-πρήσσω, behalve Praes. en Imperf. alleen Opt. Aor. διαπρήξαιμι, ten einde brengen, voltooien, κέλευθον, ook c. Gen. (die door sommigen als een Gen. partitivus, door anderen lokaal wordt opgevat), διέπρησσον πεδίοιο, zij trokken door de vlakte; ook c. Partic. ἤματα πάντα διέπρησσον πολεμίζων, bracht ik strijdend door; καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα οὔτι διαπρήξαιμι λέγων, al vertelde ik een geheel jaar (van mijne rampen), dan zou ik nog niet aan een einde komen.

δια-πρό (in enkele uitgaven nog διὰ πρό), door en door, geheel er doorheen.

δια-πρῠ́σιον, Adv. (eig. Neutr. van διαπρύσιος), a) van 't geluid, doordringend, luid, ἤυσεν. b) van de ruimte, πρὼν πεδίοιο διαπρύσιον τετυχηκώς, een heuvel, die zich ver door de vlakte uitstrekt, Ρ, 748.

†δια-πτοιέω, uiteendrijven, opjagen, ἐπέεσσι γυναῖκας, σ, 340.

†δι-αρπάζω, verscheuren, μῆλα, van wolven, *Π*, 355.

δια-(ρ)ραίω, Praes. -ραίουσι, Fut. -σει, -σουσι, Inf. Aor. -ραῖσαι, Inf. Fut. Med. -ραίσεσθαι, geheel vernielen, vewoesten, πόλιν, οἶκον; verbrijzelen, νῆα; uitroeien, van menschen; διαρραῖσαι μεμαῶτε, begeerig om te verscheuren, van honden; Fut. Med. met passieve beteekenis, τάχα δ' ἄμμε διαρραίσεσθαι ὀΐω, ik vrees dat ook wij beiden spoedig gedood zullen worden.

†δια-(ρ)ρίπτω, er doorheen schieten, iterat. Imperf. διερρίπτασκεν διστόν, *τ*, 575.

δια-σεύομαι, alleen 3. S. Aor. 2. Med. διέσσυτο, er doorheen stormen, rennen, λαόν, door het volk; ook c. Gen. τάφροιο, μεγάροιο; van werptuigen, αἰχμὴ διέσσυτο, drong door; ook c. Gen. στέρνοιο, door de borst.

δια-σκίδνημι, 3. Plur. -σκιδνᾶσιν, daarbij (van διασκεδάννυμι), Aor. διεσκέδασε en Optat. διασκεδάσειε — verstrooien, uiteen drijven, νέφεα, δούρατα; verbrijzelen, νῆα; overdr. ἀγλαΐας τινί, iemands verwaandheid verdrijven.

*δια-σκοπιάομαι, Dep. Med., nauwkeurig bekijken, bespieden, ἕκαστα.

δια-σχίζω, Aor. 1. Act. 3. S. διέσχισε, en Aor. 1. Pass. 3. S. διεσχίσθη, verscheuren, ἱστία; pass. νεῦρα διεσχίσθη werden doorgesneden.

δια-τμήγω (verwant met τάμνω), Aor. 1. Inf. διατμῆξαι (m. z. διαπλήσσω), Part. -ήξας, Aor. 2. διέτμαγον en Aor. 2. Pass. διετμάγην, 3. Plur. διέτμαγεν, 1) Act. a) doorsnijden, aan stukken snijden, houwen, κηροῖο τροχὸν τυτθά, in kleine stukken snijden; overdr. νηχόμενος λαῖτμα διέτμαγον, doorsneed ik het water; b) scheiden, verstrooien, Τρῶας, νῆας. — 2) Pass. splijten, bersten, σανίδες διέτμαγεν; ook zich verstrooien, zich scheiden.

**δια-τρέχω, Aor. 3. Pl. διέδραμον en 3. S. Opt. διαδράμοι, doorloopen, doorvaren, κέλευθα, ὕδωρ.

*δια-τρέω, Aor. 1. διέτρεσαν, van vrees uiteenloopen, zich verstrooien.

δια-τρίβω, Part. Aor. 1. -ίψας, 1) eig. aan stukken wrijven, χερσὶ ῥίζαν. 2) figuurl. a) iets vertragen, belemmeren, beletten, τὰ πάντα; τὸν χόλον, de uitbarsting van den toorn; μητρὸς γάμον; met een dubbelen Accus. alleen *β*, 204, διατρίβει Ἀχαιοὺς γάμον, zij houdt de Achaiers met het huwelijk aan den praat (zij stelt de Achaiers met haar echt uit, Vosmaer); c. Gen. μὴ δηθὰ διατρίβωμεν ὁδοῖο (scil. ἑταίρους), opdat wij ze niet langer van het vertrek terughouden, *β*, 404. b) absol. den tijd doorbrengen, toeven, talmen, *Τ*, 150.

†δια-τρύγιος, ον (τρύγη), eig. doorgaande plukbaar, ὄρχος, een aantal wijnstokken (staken, met wingerd omrankt, Vosmaer), waarvan de druiven op verschillende tijden rijp worden, *ω*, 342.

δια-φαίνομαι, alleen het Imperf. διεφαίνετο, Med., te voorschijn komen, zichtbaar worden tusschen, c. Gen. νεκύων; van een gloeiend lichaam, διεφαίνετο δ' αἰνῶς, hij blaakte schrikkelijk doorgloeid (Vosmaer).

*δια-φθείρω, Fut. διαφθέρσει, 1) geheel verwoesten, vernielen, πόλιν. 2) intr. in 't Perf. verloren zijn, *perii*, διέφθορας, gij zijt een man des doods.

δια-φράζω, alleen in den geredupliceerden Aor. 2. διεπέφραδε, duidelijk toonen, bepaalde aanwijzing geven, τινί, uiteenzetten, nauwkeurig opgeven, πάντα.

δι-αφύσσω, Aor. 1. διήφυσε 1) eig. geheel uitscheppen, leegscheppen, οἶνον. 2) uitscheuren, πολλὸν διήφυσε σαρκὸς ὀδόντι.

δια-χέω, alleen 3. Plur. Aor. διέ-

χευαν, eig. uit elkaar schudden; bij Homer. alleen figuurl. van offerdieren, afhakken (in groote stukken verdeelen, tegenst. μιστύλλω), βοῦν, ὗν.

διδάσκω (met reduplicatie van W. δακ, δα), Inf. -έμεν en -έμεναι, Aor. 1. Act. ἐδίδαξε, αν en zonder Augment, δίδαξε, -αμεν, Inf. Perf. Pass. δεδιδάχθαι, leeren, onderwijzen, τί, τινά, τινά τι; met den Acc. van den persoon en den Infin. δμωὰς ἔργα ἐργάζεσθαι. — Pass. leeren, τὶ πρός τινος, iets van iemand. Het Partic. c. Gen. διδασκόμενος πολέμοιο, (nog) een leerling in den oorlog.

διδέντων, δίδη, m. z. δέω.

*δῐδῠμάων, ονος, ὁ, tweelingbroeder, alleen Dual. en Plur.; ook verbonden met παῖς. Van

δῐ́δῠμος, 3. (geminus), dubbel, αὐλοί, τ, 227; in den Plur. tweelingen, Ψ, 641, van de Aktorionen (δύο ἔχοντες σώματα, συμπεφυκότες ἀλλήλοις, volgens Aristarchus).

δίδωμι (W. δο). De Homerische vormen van dit werkwoord zijn volgens Cobet en v. L. en M.: 2. Sing. διδοῖς en διδοῖσθα (Cobet ook δίδως), 3. Sing. διδοῖ en δίδωσι, 3. Plur. διδοῦσι, Imper. δίδωθι (†) en δίδου, Inf. διδοῦναι (†); Imperf. ἐδίδουν, ἐδίδους, ἐδίδου, (niet ἐδίδων enz.); Fut. διδώσω en δώσω; Aor. ἔδωκα, 3. Plur. ἔδωκαν en ἔδοσαν; iterat. ἔδοσκον, -ε; Coni. δώῃ (δώῃσι), δώομεν, δώωσι (de samengetr. vormen δῶ, δῷς, δῷσι, δῶμεν, δῶσι en Med. δώμεθα zijn verdacht; de verzen, waarin zij voorkomen, zijn corrupt of van latere dagteekening), Inf. δομέναι en δοῦναι; Fut. Med. δώσομαι (†), Aor. Pass. ἐδόθην (†), Perf. δέδομαι (†). Wat er anders nog van gevonden wordt, stemt volkomen overeen met de Attische vormen. 1) geven, schenken, aanbieden, τινὶ εὖχος, ψυχὴν Ἄιδι, van overwonnenen; dikwijls volgt een epexegetische Infinit., gew. Act. δῶκε τεύχεα Ἐρευθαλίωνι φορῆναι.

δι-εῖπον, defect. Aor. 2. waarvan slechts voorkomen Imper. δίειπε en Inf. διαειπέμεν (διαϝειπ.), eig. doorspreken, διαειπέμεν ἀλλήλοισιν, met elkaar bespreken; ook bepaald, nauwkeurig zeggen, τινί.

δι-είρομαι, 2. S. -ρεαι en Imper. -ρεο, alleen in 't Praes., uitvragen, in 't alg. vragen, τί, τινά τι.

δι-έκ, Praep. c. Gen., door, geheel door, (in vroegere uitgaven en nog bij La Roche δι' ἐκ geschreven).

δι-ελαύνω, alleen Aor. 1. διήλασε, door drijven, door jagen, ἵππους τάφροιο, ἔγχος λαπάρης.

δῐ́εμαι (W. δι), Med. (van een Act. δίημι, nog aanwezig in ἐνδίημι), 3. Pl. δίενται, Inf. δίεσθαι, zich laten verdrijven, vluchten, van paarden, δίενται πεδίοιο; van den leeuw, σταθμοῖο δίεσθαι.

†δι-έξειμι, door iets naar buiten gaan, Z, 393.

†δι-εξ-ερέομαι, nauwkeurig uitvragen, τινά τι, K, 432.

δι-έπω, alleen in 't Praes. en Imperf. (διεῖπον op twee plaatsen, anders δίεπον), voor iets zorgen, iets doen, besturen, ἕκαστα, τὸ πλεῖον πολέμοιο, στρατόν, ἀνέρας σκηπανίῳ, den stok door de mannen laten gaan (om ze terug te drijven).

†δι-έργω, Imperf. διέεργον (διεϝ.), scheiden, c. Acc., M, 424.

**δι-ερέσσω, Aor. διήρεσα, dapper roeien, χερσί, met de handen.

**διερός, 3. (afl. en beteekenis zijn zeer onzeker), 1) frisch, levend, οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ διερὸς βροτός, die man bestaat niet als een levend sterveling, ζ, 201. 2) vreesachtig, haastig, διερῷ ποδὶ φευγέμεν, ι, 43.

δι-έρχομαι, Inf. Fut. διελεύσεσθαι,

er door gaan, c. Acc. πῶν, ἄστυ, κλισίας; ook c. Gen. μεγάροιο; doordringen van werptuigen, c. Gen. χροός.

δι-έχω, alleen Aor. 2. διέσχε, er door heen gaan, ἀντικρὺ δὲ διέσχε, rechtdoor vlijmde de spits (Vosmaer).

δίζημαι, Dep. Med. (de afl. is onzeker), Fut. διζησόμεθα, anders alleen 2. S. Praes. δίζηαι en Part. διζήμενος, 1) zoeken, τινά, ook met εἴ που. 2) trachten zich te verschaffen, streven naar, abs. ἕκαστος μνάσθω ἐέδνοισιν διζήμενος; c. Acc. νόστον, νόστον τινί, φάρμακον.

*δί-ζῠξ, ὕγος (W. ζυγ, ζεύγνυμι), δίζυγες ἵπποι, tweespan.

†δίζω (verwant met δίς), alleen Imperf. δίζε (δϝίζε), in twijfel, onzekerheid zijn, met ἤ — ἦ, Π, 713.

Δίη, een klein eiland bij Knossos op Krete, λ, 325.

*διηκόσιοι, tweehonderd.

δι-ηνεκής, ές (W. ἐνεκ), doorloopend, samenhangend, *continuus*, alleen met betrekking tot de ruimte, ἀτραπιτοί, doorloopende, niet afgebroken wegen; ὦλξ, recht doorloopende voore; lang, groot, ῥάβδοι; νῶτα, (osse)haas (volgens v. L. en M.); ῥίζαι. — Hiervan het Adverb. διηνεκέως, samenhangend, van 't begin tot het einde, vand. uitvoerig, ἀγορεύειν.

δι-ικνέομαι, Dep. Med., Fut. δίιξομαι, 2. S. Aor. δίικεο (-ευ), doorgaan, alleen overdr. nauwkeurig verhalen.

δι-πετής, ές (Διός, πίπτω, W. πετ), uit den hemel nedervallend, ποταμός, voor zoover de rivier door regen is aangezwollen.

*δι-ίστημι, alleen intr. Aor. 2. 3. Dual. διαστήτην, 3. Plur. διέστησαν, Part. διαστάντες, 1. Pl. Perf. διέστᾰμεν en Imperf. Med. διίστατο, eig. van elkaar gaan, scheiden; in 't Perf. van elkaar af staan, τίη δὴ νῶι διέσταμεν; waarom staan wij op een afstand van elkaar (en strijden wij niet)? θάλασσα διίστατο, scheidde zich; overdr. in onmin met elkaar geraken.

δῑΐ-φιλος (in de uitgaven vóór Bekker Διὶ φίλος), aan Zeus lief, door Zeus bemind, epith. v. helden, vooral van Achilleus en Hektor, ook κήρυκες.

δῑκάζω (δίκη), Inf. -έμεν, Imperf. en Aor. zonder Augment, δίκαζον, δίκασαν, Imper. Aor. δικάσσατε, Coni. δικάσω, 1) Act. van den rechter, recht spreken, beslissen, vonnissen, abs., ἀμοιβηδὶς δὲ δίκαζον, zij gaven beurtelings hunne beslissing; c. Dat. Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι δικαζέτω, hij beslisse den strijd tusschen de Trojanen en de Danaërs; ἐς μέσσον ἑτέροισι δικάσσατε spreekt onpartijdig recht tusschen beiden; τοὶ φίλον ἐστὶν — κρυπτάδιον φρονέοντα δικαζέμεν, te beslissen. 2) Med. voor zich recht laten spreken, een proces voeren.

δίκαιος, 3. (δίκη), rechtvaardig, a) de rechtvaardigheid beoefenend, die weet en doet wat recht is voor goden en menschen, van Cheiron, van de Abioi; daarentegen zijn de vrijers οὐ(δὲ) δίκαιοι, eveneens de Kyklopen, vooral om de schending van het bij alle menschen heilige gastrecht. b) van handelingen, rechtvaardig, betamelijk, billijk, welvoeglijk, ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ; οὐ δίκαιον met daarop volg. Infin. het is niet recht. — Compar. -ότερος, Superl. -ότατος. — Adv. δικαίως, zoo als 't recht en behoorlijk is, μνάεσθαι.

δῐκασ-πόλος, ὁ (W. πελ), rechter, ook ἀνὴρ δ.

δίκη, ἡ, 1) wijze, gebruik, usantie, het door de gewoonte tot recht gewordene, δίκη βασιλήων, θεῶν, μνηστήρων; οὐχ ἥδε δίκη τὸ πάροιθε τέτυκτο, dat was vroeger geen gewoonte bij de vrijers; ook van hetgeen met de natuur, met den ge-

wonen loop der dingen overeenkomt, *αὕτη δίκη ἐστὶ βροτῶν*, dat is het lot der stervelingen; *ἡ γὰρ δίκη ὁππότε*, zoo pleegt het te gaan wanneer. — Vand. 2) recht, gerechtigheid, *δίκης ἐπιδευὲς ἔχειν*, zijn recht missen; *δίκην ἐξελαύνειν*, het recht verbannen; *τίειν*, eeren; ook in den Plur., *δίκας εἴρεσθαι*, uitspraak vragen; rechtspleging; *δίκῃ ἀμείψασθαι*, zijn recht eischend antwoorden.

δικλίς, ίδος, ἡ (*κλίνω*), met twee vleugels, *πύλαι, θύραι, σανίδες*.

†*δίκτυον, τό* (de afl. is onzek.), net, *χ*, 386.

δινεύω en *δινέω*, de eerste vorm alleen in het Praes. en Imperf. met den iterat. vorm *δινεύεσκε; δινέω*, Imperf. (*ἐ*)*δίνεον, δινέομεν*, ook Part. Aor. 1. *δινήσας*; Pass. 1. Plur. Imperf. *ἐδινεόμεσθα*, 3. Dual. *ἐδινείσθην*, Aor. 3. Dual. *δινηθήτην*, Coni. *-θῶσι*, Inf. *-θῆναι*, Part. *-θείς*, 1) trans. ronddraaien, *σόλον, ζεύγεα, μόχλον*. 2) intrans. ronddraaien, van dansenden, van kunstenmakers; rondzwerven, ronddolen, *κατὰ μέσσον, παρὰ θῖνα, κατὰ οἶκον*; met dezelfde beteekenis in het Passivum, *πόλιν πέρι, κατὰ νῆσον, ἐπὶ ἄστεα; ὄσσε ἐδινείσθην*, rolden, fonkelden.

δίνη, ἡ (W. *δι*), draaikolk, ook in den Plur. Daarv.

δινήεις, 3. met veel draaikolken, *Ξάνθος, Ἕρμος*.

δινωτός, 3. (*δινόω*), mooi gedraaid, fraai bewerkt, *λέχεα, κλισίη, ἀσπὶς ῥινοῖσι βοῶν καὶ χαλκῷ δινωτή*, uit leer en erts kunstig gemaakt.

διο-γενής, ές (W. *γεν*), uit Zeus of uit Zeus geslacht gesproten, epithet. der koningen, als door Zeus ingesteld en beschermd.

Διό-θεν, van Zeus, door Zeus' wil.

δι-οϊστεύω, Aor. Coni. *διοϊστεύσῃ, -εύσειας*, Inf. *-ιστεῦσαι*, met een pijl er doorheen schieten, *τινός*; absol. *καί κεν διοϊστεύσειας*, gij zoudt met een pijl er door (d.i. door de tusschengelegen ruimte) kunnen schieten, d.i. hier: binnen het bereik van een boog-schot (*μ*, 102).

Διοκλῆς, ῆος, zoon van Orsilochos, vader van Orsilochos en Krethon, koning van Pherai in Messenië; bij hem overnachtte Telemachos, toen hij op reis was, om onderzoek naar zijn vader te doen.

†*δι-όλλυμι*, geheel te gronde richten, Perf. intr. geheel te gronde gaan, *οἶκος ἐμὸς διόλωλε, β*, 64.

Διομήδη, ης, dochter van Phorbas, slavin van Achilleus, *I*, 665.

Διομήδης, εος, een Aitoliër, zoon van Tydeus en Deïpyle, koning van Argos, neemt deel aan den tweeden oorlog tegen Thebe, en volgt Agamemnon met 80 schepen naar Troje; *E* bevat zijne *ἀριστεία*; *Z*, 230 volg. ruilt hij met Glaukos van wapenen; *γ*, 180 volg. vernemen wij dat hij behouden naar Argos is teruggekeerd.

Δῖον, stad in Euboië, bij het voorgebergte Kenaion, *B*, 538.

Διόνυσος (alleen *λ*, 325), en *Διώνυσος*, zoon van Zeus en Semele, opgevoed door de Nymphen van het bronrijke Nysaiische gebergte. Homerus kent zijn dienst in Thrake; de Thrakische koning Lykurgos joeg de volgsters van den razenden god door de streken van Nysa (*ἠγάθεον Νυσήιον*), zoodat de god in zee tot Thetis vluchtte; op zijne liefde tot Ariadne wordt *λ*, 325 gezinspeeld. Hij is de god van den wijn; bij Homerus bekleedt hij in den kring der goden, evenals Demeter, een ondergeschikte plaats.

†*δι-οπτεύω* (*ὀπτεύω*, W. *ὀπ*), nauwkeurig rondkijken, *K*, 451.

†*δι-οπτήρ, ῆρος*, bespieder, *K*, 562.

δῖος, δῖα, δῖον door de Ouden (afgel. van *Διός*, Gen. v. Zeus, en dus uit Zeus

gesproten, goddelijk, maar in werkelijkheid = *divus,* W. *deiv,* schitteren, dus) eigenlijk schitterend, alleen figuurl. gebruikt, heerlijk, voortreffelijk a) als epith. der goden alleen in 't Femin., *δῖα θεά* en *δῖα θεάων, δῖ' Ἀφροδίτη, Ἠὼς δῖα,* ook *δῖα Χαρυβδίς;* over *δῖον γένος* z. m. *γένος;* vervolgens van uitstekende menschen van beiderlei kunne, vooral ten opzichte van geboorte, stand, dapperheid, echter ook van edelen aard, edel, voortreffelijk, *δῖος ὑφορβός, Εὐρύκλεια δῖα γυναικῶν;* ook van geheele volken, *δῖοι Ἀχαιοί, Πελασγοί;* zelfs van dieren, *ἵππος,* en van levenlooze voorwerpen, de zee, de aarde, den aether, van rivieren; eveneens van aloude steden en landen, als Ariste, Elis, Lakedaimon.

διο-τρεφής, *έος* (*τρέφω*), door Zeus (op)gevoed, epith. van koningen en van de eersten van het volk, even als *διογενής;* zoo ook *αἰζηοί, ἄνθρωποι,* zelfs *Σκάμανδρος.* Zoo heeten ook de Phaieken, als verwant met de goden.

δί-πλαξ, *ἄκος, ὁ* (de afl. is onz.) dubbel, *δημός,* een dubbele vetlaag; *χλαῖνα,* een ruime mantel, die, al naar hij die hem droeg dit wenschte, in zijne geheele lengte kon gedragen worden, of door samenvouwen tot den omvang eener eenvoudige chlaina kon teruggebracht worden (m. z. Helbig, das homerische Epos aus den Denkmälern erläutert, bl. 190).

δι-πλόος, 3. (samengetr. alleen *διπλῇ,* v. L. en M. *δίπλακα*?), dubbel, *χλαῖνα* = *δίπλαξ; ὅθι διπλόος ἤντετο θώρηξ,* m. z. *ἄντομαι.*

δί-πτῠχος, *ον* (*πτύξ*), dubbel gevouwen, *λώπη* = *δίπλαξ; δίπτυχα* (een metaplastische Accus. als van *δίπτυξ*), *ποιεῖν* (sc. *κνίσην*), in een dubbele laag vet wikkelen.

†**δίς** (oorspr. *δϝίς,* tweemaal, dubbel, *ι,* 491.

†**δισ-θᾰνής,** *ες* (v. L. en M. *διθανής, θανεῖν*), tweemaal stervend, *μ,* 22.

†**δισκέω,** Imperf. *ἐδίσκεον,* met den discus werpen, *θ,* 188. Van

δίσκος, *ἡ* (W. *δικ, δικεῖν* werpen), de werpschijf, een ronde of langwerpig platte, steenen (*λίθος, λᾶς*), ijzeren (*σόλος*), ook wel houten schijf (*πάχετος*). De *δισκοβολία,* waarbij hij die de schijf het verst slingerde, overwonnen had, was reeds ten tijde van Homerus een geliefkoosd spel.

†**δίσκ-ουρα,** *τά* (*οὖρον*), de diskosworp, *ἐς δίσκουρα λέλειπτο,* hij bleef een diskosworp (zoo ver als de vaart van een werpschijf, Vosmaer) achter, *Ψ,* 523.

†**δῖφάω,** zoeken, opsporen, *τήθεα,* van den duiker, *Π,* 747.

δίφρος, *ὁ* (waarsch. van *φέρω,* dus de twee dragende), oorspr. waarsch. de op de as rustende en tot zitplaats dienende plank, later de wagenbak, die rond en naar achteren open was, soms ook de strijdwagen zelf; *γ,* 324 een reiswagen voor twee. 2) stoel, zonder leuning (tabouret).

δῐ́χα 1) in twee deelen, *δίχα δέδασται.* 2) op tweeërlei wijze, verschillend, *δίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλή; δίχα μερμερίζειν, θυμὸν ἔχειν, βάζειν* enz.

διχθά, Adv. = *δίχα,* in twee deelen, *τοὶ διχθὰ δεδαίαται;* overdr. *διχθὰ κραδίη μέμονε,* mijn hart weifelde.

***διχθᾰ́διος,** 3. dubbel, *Κῆρες;* Neutr. Plur. als Adverb.

****δίψα,** *ἡ,* dorst. Daarv.

†**διψάω,** dorst hebben, *λ,* 584.

δίω, de grondvorm van *δείδω,* 1) Imperf. *δίε* (*περὶ δίε*), door sommigen als Aor. 2. bij *δείδω* gevoegd, a) zich laten jagen, vluchten, *τρὶς περὶ ἄστυ.* b) bevreesd zijn, *περὶ γὰρ δίε νηυσὶν Ἀχαιῶν; ποιμένι λαῶν, μή τι πάθοι.* 2) Med. Coni. *δίωμαι, δίηται, δίωνται,* Opt. *δίοιτο,* wegjagen, verdrijven, *τινά, δηίους προτὶ ἄστυ, τινὰ ἀ-*

γρόνδε (m. verg. δίεμαι); τὸν ξεῖνον ἀπὸ μεγάροιο; μητέρα ἀπὸ μεγάροιο, verstooten; μάχην ναῦφιν, verwijderen.

†δι-ωθέω, uit elkaar stooten, rukken, scheuren, κρημνόν, Φ, 244.

διώκω (verwant met δίεμαι), alleen Praes. en Imperf. (3. Dual. διώκετον, K, 364, onjuist voor -την) I) Act. in beweging brengen, jagen, vand. 1) drijven, en wel a) wegdrijven, wegjagen, διώκω δ'οὔτιν' ἔγωγε. b) voortdrijven, ἅρμα, νῆα; ook in 't Pass. ἡ δὲ νηῦς ἦλθε, ῥίμφα διωκομένη. 2) vervolgen, achternazitten, τινὰ πεδίοιο. b) vervolgende bereiken, X, 199, 200. c) fig. najagen, ἀκίχητα. 3) voortjagen, voorthollen, van den wagenmenner; naderen, van een schip.

Διώνη, moeder van Aphrodite bij Zeus, E, 370.

Διώνυσος, m. z. Διόνυσος.

Διώρης, εος 1) zoon van Amarynkeus, aanvoerder der Epeiers, gedood door Peiroös. 2) vader van Automedon, den wagenmenner van Achilleus.

†δμῆσις, ιος, ἡ (δαμάω), het temmen, ἵππων ἐχέμεν δμῆσίν τε μένος τε, geschikt om de paarden te temmen en hun moed te besturen, P, 476.

†δμήτειρα, ἡ, zij die bedwingt, beteugelt, epith. van den Nacht, Ξ, 529.

δμητός, 3. Adiect. verb. van δαμνάω, getemd, Ψ, 266 en 655 (zoo leest Naber voor ἄδμητος, dat m. z.).

Δμήτωρ, ορος, zoon van Iason, koning op Kypros (een door Odysseus verzonnen vorst), ρ, 443.

δμῳή, ἡ (zoo met Cobet, Cauer en v. L. en M., gewoonl. δμωή), eig. de bedwongene, vand. de slavin, en wel in de eerste plaats zij, die vrij geboren, maar als krijgsgevangene slavin is geworden (tegenst. δούλη), alleen in den Plur.; vervolgens ook in 't algemeen slavin, lijfeigene, dienstmaagd; ook δμῳαὶ γυναῖκες, Fem. bij

δμώς, ωός (W. δαμ), eig. de bedwongene, dus de krijgsgevangen slaaf; vervolgens in 't alg. de lijfeigene, de knecht (δμῶες ἀναγκαῖοι, ω, 210, knechten door dwang, volgens oorlogsrecht), meestal in den Plur.; Dat. gew. δμώεσσι, δμωσί slechts ρ, 389; ook δμῶες ἄνδρες.

δνοπαλίζω (afl. is onzeker), Fut. -ίξω, heen en weer schudden, slingeren, gooien, ἀνὴρ ἄνδρα; ῥάκεα, omgooien, d. i. aandoen, dragen.

δνοφερός, 3. (δνόφος, m. verg. κνέφας), donker, zwart, νύξ, ὕδωρ.

δοάσσατο (de afl. is onzeker; toch is 't wel verwant met δέαται), defect. Aor. 1. Med., waarvan nog 3. S. Coni. δοάσσεται voorkomt, schijnen, ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι, zoo scheen het hem, toen hij nadacht, voordeeliger te zijn.

†δοιή, ἡ (verwant met het volgende), twijfel, onzekerheid, ἐν δοιῇ (εἶναι), I, 320.

δοιοί, twee, ook een paar, ἀριστῆες, πηγαί, βοάγρια; Neutr. Plur. δοιά, β, 46, ὅ μοι κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ, δοιά, als appositie te vatten; Aristarchus beschouwde het als een Adverbium.

δοιώ, Dual. bij 't vorige, een paar, twee, waarbij het bij elkaar behooren van de twee vooral uitkomt, Ἀτρεΐδα; κοσμήτορε λαῶν (de Dioskuren); κυβιστῆρε.

δοκεύω, Praes. -εύει en Part. Aor. -εύσας, op iemand loeren, τινά; in 't alg. in 't oog houden, nauwkeurig gadeslaan, Ὠρίωνα; κύων (λέοντα) ἑλισσόμενον δοκεύει, let op de bewegingen van den leeuw.

δοκέω (W. δοκ), alleen Praes. Indic. en Aor. 1. ἐδόκησα 1) meenen, δοκέω νικήσειν Ἕκτορα; gewoonl. 2) schijnen, met den Dat. van den persoon en den Inf. Praes. δοκέεις μοι οὐκ ἀπινύσσειν; δόκησε σφίσι θυμὸς ὣς ἔμεν,

het scheen hun zoo te moede te zijn, *ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα, I,* 103, waar v. L. en M. om *δοκεῖ* lezen *ὥς περ δοκέει μοι ἄριστα.*

δοκός, ἡ (W. *δεκ*), balk, *εἰλάτιναι.*

δόλιος, 3. (*δόλος*), listig, bedriegelijk, slim, alleen van zaken, *ἔπεα, τέχνη, κύκλος,* van de netten der jagers.

Δόλιος a) een slaaf van Laërtes, vader van Melanthios en Melantho. b) een trouwe knecht van Laërtes.

†*δολῐχ-αυλος, ον* (de afl. is niet zek.), met een lange pijp, *αἰγανέη,* van een lans met zwaar beslag (wichtig beslagen, Vosmaer), *ι,* 156.

†*δολῐχ-εγχής, ές* (*ἔγχος*), met lange speren gewapend, *Παίονες, Φ,* 155.

***δολῐχ-ήρετμος, ον* (*ἐρετμός*), met lange riemen, *νῆες;* ook van zeevarende natiën, *Φαίηκες.*

δολιχό-δειρος, 2. = *δουλιχόδειρος.*

δολῐχός, 3. (afleid. onzeker), lang, *ἔγχεα, δόρυ;* ook langdurig, *νοῦσος, νύξ, ὁδός, πλόος.* Neutr. *δολιχόν* als Adverb.

δολῐχό-σκιος, ον (*σκιή*), een lange schaduw werpend, lang, slechts als epithet. van *ἔγχος.*

***δολόεις, εσσα, εν,* listig.

†*δολο-μήτης,* alleen *A,* 540 in den Vocat. *Ζεῦ δολομῆτα,* waarvoor Nauck *δολόμητι* leest =

***δολό-μητις,* alleen Nom. en Accus. *-ιν* (*μητις*), listig, vol bedrog, slim, van Aigisthos en Klytaimnestre.

Δολοπίων, ίονος, vader van Hypsenor, een Trojaan, priester van Skamandros, *E,* 77.

δόλος, ὁ (*dolus,* verwant met *δέλεαρ*), eig. lokaas, *μ,* 252; vand. elk kunstig middel om iemand te bedriegen en te misleiden, b. v. van het net, waarin Hephaistos Ares en Aphrodite vangt; van het paard van Epeios; iedere zulk een misleiding ten doel hebbende handeling, list, bedrog, b. v. het uittornen van het weefsel; van een hinderlaag; *δόλῳ,* met list, tegenst. *βίηφι,* ook *ἀμφαδόν;* ook *κακός* en *κακότεχνος;* als Objekt bij *ὑφαίνειν, τεύχειν, ἀρτύειν, τολυπεύειν, μερμηρίζειν, ἐπιμήδεσθαι;* dikwijls in den Plur. slimme, listige aanslagen, chicanes, *παντοῖοι.*

δολο-φρονέων, Fem. *-έουσα,* listen, bedrog verzinnend.

δολο-φροσὔνη, ἡ (*δολόφρων*), het verzinnen van list en bedrog, *T,* 97, 112.

Δόλοψ, οπος, 1) de Dolopiër. De Dolopiërs waren een machtige volksstam in Thessalië aan de rivier Enipeus, later aan den Pindos. 2) als mannennaam a) zoon van Lampon, kleinzoon van Laomedon, een Trojaan, door Menelaos gedood. b) zoon van Klytios, een Griek.

Δόλων, ωνος, zoon van Eumedes, Trojaan, die als bespieder het legerkamp der Grieken wilde binnensluipen, maar door Diomedes en Odysseus gevangen en gedood werd, *K,* 314 vlgde.

δόμονδε, Adv. naar het huis; gewoonl. in de phrase *ὅνδε δόμονδε,* naar zijn huis; ook naar huis, naar het vaderland.

δόμος, ὁ (W. *δεμ, δέμω*), het gebouw, vand. 1) woning, huis, a) van de tempels der goden, gew. in den Singul.; *Ἄιδος δόμος,* de woning, d. i. het rijk van Hades; Plur. *Ἀίδαο δόμοι.* b) woningen der menschen, zelden in den Singul., gewoonl. in den Plur., daar de woningen der gegoeden in den regel uit meer dan één gebouw bestonden. c) der dieren, van de stallen der schapen, de cellen der wespen. 2) kamer, vertrek, vooral de mannenzaal.

†*δονᾰκεύς, ῆος, ὁ,* rietbosch, *Σ,* 576. Van

δόναξ, ᾰκος, ὁ, riet, rietbosch; ook de van riet vervaardigde pijlschacht. Van

δονέω, Pr. -*έουσι*, Aor. *ἐδόνησε*, *δονήσας*, heen en weer bewegen, schudden, heen en weer drijven, c. Acc. van den wind, die de boomen schudt of de wolken voor zich uitdrijft, ook van de paardenvlieg, die de paarden en runderen plaagt en heen en weer drijft.

δόξα, *ἡ* (W. *δοκ*), meening, verwachting, *ἀπὸ δόξης*, tegen vermoeden.

***δορός*, *ὁ* (*δέρω*), lederen zak.

δορπέω, Imperf. *δορπείτην*, Aor. *δορπῆσαι*, het of als avondmaal nuttigen. Van

δόρπον, *τό*, (de afl. is onzeker), het avondmaal, in tegenst. van *δεῖπνον*, het middagmaal.

δόρυ, *τό* (waarsch. samenh. met *δρῦς*), Gen. *δουρός* en *δούρᾰτος*, Dat *δουρί* (uit *δορϝί*) en *δουρᾰτι*, Dual. *δοῦρε*, Plur. *δοῦρα* en *δούρᾰτα*, G. *δούρων*, D. *δούρεσσιν* en *δούρᾰσιν*, hout, boom (*ἀνήλυθεν ἐκ γαίης*), boomstam, balk, *ἐλάτης*; *δούρατα πύργων*, de balken der torens; *νήια δοῦρα*; *κοῖλον*, van het houten paard; vooral ook van de schacht der lans en de lans zelve, *μακρόν*, *δολιχόν*, *μέγα*, *μείλινον*, *ὀξύ*, *ὀξυόεν*, *ἀκαχμένον*, *ἄλκιμον*, *φαεινόν*, *χαλκέον*, *χαλκοβαρές*, *χαλκῆρες*; dikwijls in den Dual. *πάλλων ὀξέα δοῦρε*, in ieder hand een, waarbij het Attribuut steeds in den Plur. staat.

Δόρυκλος, z. van Priamos, door Aias, den zoon van Telamon, gedood, *Λ*, 489.

δόσις, *ιος*, *ἡ* (W. *δο*), gave, geschenk.

†*δοτήρ*, *ῆρος*, *ὁ* (W. *δο*), gever, *Τ*, 44.

†*δούλειος*, 3. slaafsch, als een slaaf, *ω*, 252.

δούλη, *ἡ*, slavin, dienares = *δμῳή*.

δούλιος, 3. (*δοῦλος*, waarvan de afl. onzeker is), slaafsch, slaven-, *δούλιον ἦμαρ*, de dag der slavernij.

***Δουλιχιεύς*, *ὁ*, de Dulichiër.

Δουλῑ́χιον, eiland in de Ionische zee, ten Z.O. van Ithake, bewoond door Epeiers onder Meges.

Δουλιχίον-δε, Adv., naar Dulichion.

δουλῑχό-δειρος, *ον* (*δολιχός*, *δειρή*), met langen hals, epith. van den zwaan (v. L. en M. *δολιχόδειρος*).

†*δουλοσύνη*, *ἡ*, slavernij, dienstbaarheid, *χ*, 423.

δουπέω, Aor. *δουπῆσαι*, *ἐγδούπησαν*, G. Part. Perf. *δεδουπότος*, dreunen, zwaar neervallen, vooral van het vallen in den strijd, *δούπησε πεσών*; *N*, 426, zonder *πεσών* met dezelfde beteekenis; donderen, *ἐπὶ δ' ἐγδούπησαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη*. Van

δοῦπος, *ὁ* (voor *γδοῦπος*, waarsch. verwant met *κτύπος*), geraas, b. v. der werptuigen tegen den muur, van den veldslag, van de houthakkers in 't bosch; *ἀκόντων*, *ποδῶν*; van de zee enz.

***δουρᾰ́τεος*, 3. (*δόρυ*), houten, *ἵππος*.

†*δουρ-ηνεκής*, *ές* (W. *ἐνεκ*, m. verg. *διηνεκής*), Neutr. als Adverb., een speerworp ver, *K*, 357.

δουρι-κλειτός, *ον* (enkele uitgevers schrijven *δουρικλεῖτος*, andere, volgens het voorschrift der Grammatici, *δουρὶ κλειτός*), door de speer beroemd, beroemd als speerwerper, epith. der helden.

δουρί-κλυτος, *ον* = het vorige.

†*δουρι-κτητός*, 3. (*κτάομαι*), door de speer, in den oorlog verkregen, *I*, 343.

†*δουρο-δόκη*, *ἡ* (*δέχομαι*), bewaarplaats voor de speren (men plaatste ze tegen een zuil in de mannenzaal), *α*, 128, *ἐύξοος*.

δόχμιος, *δοχμός*, 3. (de afl. is onzeker), schuin, van ter zijde; Neutr. Plur. als Adverb. in de schuinte.

**δράγμα*, *τό* (*δράσσομαι*; Cauer schrijft, v. Hartel volgende, *δάργμα*),

handvol, zooveel als de maaier bij het afsnijden met de hand kan vatten, garve, alleen in den Plur., *δράγματα ταρφέα πίπτει.*

†*δραγμεύω*, tot garven verzamelen, *Σ*, 555.

†*δραίνω* (*δράω*), willen doen, *K*, 96.

Δρᾰ́κιος, aanvoerder der Epeiers, *N*, 692.

δρᾰ́κων, οντος (W. *δερκ*, zien), slang, *κυάνεος, δαφοινός, φοινήεις, δρέστερος, σμερδάλεος.*

**δράσσομαι* (de afl. is onzeker), Dep. Med. grijpen, vatten, alleen Part. Perf. met de beteekenis van een Praes. *δεδραγμένος*, c. Gen. *κόνιος*.

†*δρᾰτός*, 3. (*δέρω*), gevild, *σώματα*, *Ψ*, 169.

†*δρᾰ́ω* (W. *δρα*), alleen in den Opt. *δρώοιμι* (*δράοιμι*), doen, diensten verrichten, *ο*, 317.

δρεπᾰ́νη, *ἡ*, *E*, 551 en *δρέπανον, τό*, *σ*, 368), sikkel (volgens anderen zeis), *ὀξεῖα, ἐυκαμπές*. Van

†*δρέπω*, afplukken, Med. *δρεψάμενοι, φύλλα*, *μ*, 357.

Δρῆσος, een Trojaan, sneuvelt door de hand van Euryalos, *Z*, 20.

***δρήστειρα, ἡ*, dienares, Fem. van

***δρηστήρ, ῆρος, ὁ* (*δράω*), dienaar.

†*δρηστοσῠ́νη*, *ἡ* (*δράω*), handigheid in het bedienen, *ο*, 321.

δριμύς, εῖα, ύ, scherp, stekend, snijdend, *βέλος*, van de Eileithyiën; hevig, *χόλος, μάχη*.

†*δρῖος, τό* (verwant met *δρῦς*), kreupelhout, boschje, *δρίος ὕλης*, *ξ*, 353.

δρόμος, ὁ (*δραμεῖν, δέδρομα*), 1) het loopen der paarden, de wedren der mannen. 2) renbaan.

Δρῠ́ᾱς, αντος, 1) een Lapith. 2) vader van koning Lykurgos.

†*δρῠ́ϊνος*, 3. (*δρῦς*), eiken, *φ*, 43.

δρῡμός, ο (*δρῦς*), alleen in den Plur. *δρυμά* kreupelhout, boschje.

†*δρύ-οχος, ὁ* (*ἔχω*), rib (van een schip), *τ*, 574.

Δρύοψ, πος, zoon van Priamos, door Achilleus gedood, *Y*, 455.

δρύπτω, Aor. *δρύψε*, Part. Aor. Med. *δρυψαμένῳ*, Aor. Pass. *δρύφθη*, 1) krabben, afkrabben, afscheuren, *πρυμνὸν βραχίονα ἀπὸ μυώνων*, het schouderbeen wonden en daardoor de spieren blootleggen; *ἔνθα κ' ἀπὸ ῥινοὺς δρύφθη*, scheuren. 2) Med. zich open krabben, *παρειάς*.

δρῦς, υός, ἡ (Sanskr. *drus*, hout), G. *δρυός*, D. *δρυΐ*, Plur. *δρύες*, D. *δρυσί*, Acc. *δρῦς*, eig. ieder boom, maar vooral de eik; hij was aan Zeus gewijd, vand. de voorspellende eik te Dodone. — Het spreekw. *οὐ πῶς νῦν ἐστιν ἀπὸ δρυὸς οὐδ' ἀπὸ πέτρης ὀαρίζεμεν*, *X*, 126, vertaalt men: nu betaamt het niet, van den eik of de rots (eig. daarvan beginnende), d.i. ongestoord, over onverschillige dingen te praten („thans is het gewis geen zaak om van eiken en rotsen beuzelgesprekken te voeren", Vosmaer); maar de zaak is duister; *οὐκ ἀπὸ δρυὸς οὐδ' ἀπὸ πέτρης ἐσσί*, *τ*, 163, gij zijt noch van den eik noch van de rots afkomstig (met betrekking tot de sage van het ontstaan der eerste menschen uit boomen en rotsen), dus: gij zijt toch zeker uit menschelijke ouders gesproten (?).

**δρῠ-τόμος, ον* (*τέμνω*), hout vellend, als Subst. houthakker.

†*δυάω* (Cauer volg. Lobeck *δυόω*), ongelukkig maken, doen vervallen, *δυόωσι* (*δυάουσι*, Cauer *δυόουσι*), *υ*, 195. Van

***δῠ́η, ἡ* (men vermoedt een samenhang met *δαίω*, W. *δαϜ*), ongeluk, ellende, ramp, *δύης ἐπὶ πῆμα γενέσθαι*, in jammer en ellende geraken.

Δύμας, αντος 1) een Phrygiër, bij Hekabe vader v. Asios. 2) een Phaieek.

δῠ́νᾰμαι, Dep. Med., 1. Pl. Ind. *-μεσθα*, 2. S. Conj. *δύνηαι*, Imperf. met en

zonder Augment, Fut. -ήσομαι, -σεαι, -σεται, -σόμεθα, Aor. ἐδυνήσατο, ook zonder Augment, *Ψ*, 465 en *ε*, 319, δύνασθη, kunnen, vermogen, in staat zijn, absol. of met Inf. Pr. of Aor., ὅσσον ἐγὼ δύναμαι χερσίν τε ποσίν τε, zooveel ik met handen en voeten vermag; μέγα δ. machtig zijn; *ν*, 331, van zich kunnen verkrijgen.

Δῡναμένη, eene Nereïde, *Σ*, 43.

δῦναμις, ἡ, Dat. *Ψ*, 891, δύναμι (volg. Nauck en v. L. en M., vulg. δυνάμει), kracht, macht, vooral lichamelijke kracht, δ. καὶ χεῖρες; πὰρ δύναμιν, boven vermogen.

δῦνω (bijvorm van δύω) = δύομαι, alleen in de vormen van den Indic. Pr. en Imperf.

δύο en δύω (het Metrum bepaalt de keuze der beide vormen; Lat. *duo*), twee, bij Homerus steeds onverbogen, met Dual. en Plur., δύ' οἴω, δύ' οἴους; σύν τε δύο, twee te zamen, met zijn beiden.

δυοκαίδεκα = δώδεκα, twaalf.

δυσ-, onscheidbaar Partikel, het moeilijke, lastige, ongelukkige uitdrukkende; het wijst dus bij woorden met een gunstige beteekenis het tegenovergestelde aan, terwijl het de ongunstige beteekenis versterkt.

δυσ-ᾱής, ές, έος (ἄημι), alleen in den Gen. S. en Pl. (-αήων), tegenwaaiend, hevig waaiend, ἄνεμος, Ζέφυρος.

*δυσ-άμ-μορος, ον, zeer ongelukkig.

δυσ-αριστο-τόκεια, ἡ (W. τεκ), die den voortreffelijksten zoon tot onheil heeft gebaard, („rampzalige heldenverwekster", Vosmaer).

†δύσ-ζηλος, ον, driftig, *η*, 307.

δυσ-ηλεγής, έος (de afl. van ἀλγεῖν, is alles behalve zeker), zeer smartelijk, droevig (anderen vertalen volg. eene andere afleid. hard neervellend), epith. van den oorlog en den dood.

*δυσ-ηχής, έος (ἠχέω), vreeselijk klinkend, van den oorlog en den dood in den oorlog (*horrisonus*).

†δυσ-θαλπής, έος (θάλπος), slecht verwarmend, koud, χειμών, *P*, 549.

†δυσ-κέλᾰδος, ον, wanklinkend, hevig geraas makend, tierend, φόβος, *Π*, 357.

†δυσ-κηδής, ές (κῆδος), vol zware zorgen, bang, νύξ, *ε*, 466.

δυσ-κλεής, ές (κλέος), alleen in den Acc. S. δυσκλέα (Nauck en v. L. en M. δυσκλεέ'), roemloos.

**δυσ-μενέων (μένος), alleen in den Nom. S. en Pl. van het Mascul.

δυσ-μενής, ές (μένος), kwalijk gezind, alleen in den Plur. -έες, -έων, -έ(εσ)σι, -έας, vijandig, ἄνδρες; als Subst. vijand.

†δυσ-μήτηρ, ἡ, slechte moeder, *ψ*, 97.

δύσ-μορος, ον, rampzalig.

*Δύσ-πᾰρις, Voc. -ι, Ongeluksparis.

†δυσ-πέμφελος, ον (over de afleiding loopen de gevoelens erg uiteen; de Ouden verklaren δυσχείμερος καὶ τραχεῖα), zeer opgezwollen, onstuimig (volgens een afleiding van πέμπω lastig te bevaren), πόντος, *Π*, 748.

δυσ-πονέος, verklaard als metapl. Gen. van δύσπονος, zeer moeielijk, κάματος, *ε*, 493, maar zeker bedorven.

δύστηνος, ον (de afl. is onzeker; volgen de Ouden van στῆναι, dus iem. met wien het slecht staat), ongelukkig.

δυσ-χείμερος, ον (χεῖμα), zeer wintersch, guur, epith. van Dodone.

δυσ-ώνῠμος, ον (ὄνομα), met een slechten, ongelukkigen naam, hatelijk, rampzalig, μοῖρα, υἷες Ἀχαιῶν, ἠώς.

†δυσ-ωρέω (ὤρα, hoede, zorg, W. ὀρ, Ϝορ), met moeite, onrustig, bewaken, περὶ μῆλα, van honden die de schapen bewaken, *K*, 183.

δῦω, Pr. δύων, -οντα, Aor. ἔδῡν, ἔδυ,

δῦ, Dual. ἐδύτην, Pl. ἔδυτε, ἔδυ(σα)ν, Iter. δύσκε, Coni. δύῃ, Opt. δύη (voor δυίη), Imper. δῦθι, Inf. 1. δῦσαι, 2. δῦναι, δύμεναι, Part. δύντα, Perf. 2. δέδυκε; Med. δΰεται (Att. δύομαι), Imperf. δυέσθην, δύοντο, Fut. δύσομαι, Aor. δύσαντο, Opt. δυσαίατο en een Aor. mixtus (ἐ)δύσετο (η, 288 wil Cobet niet δύσετο lezen, maar δύετο „*sol non occidebat, sed vergebat ad occasum*"), Imper. δύσεο, Part. δυσόμενος. — Al deze vormen, ook de Part. Pr. δύων en δύοντα (de overige vormen van 't Praes. zijn van δύνω of δύομαι), hebben met uitzond. van 't Fut. en den Aor. 1. Act. de intr. beteekenis, er in duiken, binnengaan.—1) lokaal a) van plaatsen en streken, binnengaan, zich ergens heen begeven, πόλιν, τεῖχος, σπέος, δώματα, γαῖαν, onder de aarde gaan, d. i. sterven; ook δόμον Ἄιδος εἴσω; νέφεα δῦναι, van een ster, die achter de wolken verdwijnt, *Λ*, 63; πόλεμον, ὅμιλον enz. zich in den strijd begeven; zich mengen onder iets, μνηστῆρας, θεῖον ἀγῶνα; ook met Praeposities, ἐς πόντον, ὑπὸ κῦμα, κατὰ κῦμα, βέλος εἰς ἐγκέφαλον δῦ, de pijl drong in de hersenen; δύσκεν εἰς Αἴαντα, hij dook weg aan Ajas zijde; πᾶν εἴσω ἔδυ ξίφος, het zwaard drong er geheel in. b) overdr. van toestanden en aandoeningen, κάματος γυῖα δέδυκεν, vermoeienis beving de ledematen; δῦ μιν Ἄρης, Ares voer in hem, bezielde hem; χόλος, λύσσα ἔδυ, greep aan; ook met een dubbelen Accus. ὄφρ' ἔτι μᾶλλον δύῃ ἄχος κραδίην Λαερτιάδην Ὀδυσῆα (waar anderen Λαερτιάδεω (-δα') Ὀδυσῆος lezen); ἐν δέ οἱ ἦτορ δῦν' ἄχος, drong hem in 't hart. 2) van kleeren en wapenen, schijnbaar trans. aandoen, δύειν en δύεσθαι, δῦναι, δύσασθαι τεύχεα, ἔντεα, χαλκόν, κυνέην, den helm opzetten; ἀπὸ τεύχεα δῦσαι, de wapenrusting uitdoen; eveneens met ἐκ, ἐκ μέν με χλαῖναν δῦσαν; ook met een daarbij gevoegden Dat. τεύχεα ὤμοιιν, ἔντεα χροΐ, en met Praeposities, περὶ χροΐ, ἀμφ' ὤμοισι; men vindt ook wel Praeposities in de plaats van den Accus. ὅπλοισιν ἔνι δύτην, ἐν ἀσπίδι δύτω, ook ἐς τεύχεα; overdr. δύεσθαι ἀλκήν, zich omgorden met kracht. 3) van de zon en de sterren, ondergaan, ἠέλιος δ' ἄρ' ἔδυ, δύ(σ)ετο δ' ἠέλιος, Βοώτης ὀψὲ δύων, δυσομένου Ὑπερίονος; ook δείελος ὀψὲ δύων, de laat vallende avond.

δυώδεκα, m. z. δώδεκα.

†δυω-δεκά-βοιος, ον (βοῦς), twaalf runderen waard, *Ψ*, 703.

δυω-δέκατος, 3. alleen in 't Femin. δυωδεκάτη, ook als Substant. de twaalfde dag.

†δυώ-και-εικοσί-μετρος, ον (μέτρον), twee en twintig maten bevattend, τρίπους, *Ψ*, 264.

†δυώ-και-εικοσί-πηχυς, υ, twee en twintig el lang, ξυστόν, *O*, 678.

δῶ, ep. vorm voor δῶμα, in den Nomin. alleen *α*, 392 (waar sommigen voor αἶψα δέ οἱ δῶ lezen αἶψα δὲ δῶμα), anders in den Accus.

δώδεκα, onverbuigb., twaalf, ook wel als rond getal, b. v. *β*, 353, ontstaan uit den ouderen vorm δυώδεκα, daarnevens ook δυοκαίδεκα.

δωδέκατος, 3. de twaalfde, alleen als Subst. fem. δυωδεκάτη, de twaalfde dag.

Δωδωναῖος, 3. Dodonisch, epith. van Zeus, van Dodone, waar hij vooral vereerd werd. Achilleus roept hem aan als stamgod van het huis der Aiakiden, *Π*, 233.

Δωδώνη, aloude stad en zetel van het orakel van den pelasgisch-helleenschen Zeus (νότιος), gelegen in een vruchtbaar landschap bij het bronrijke dal van het gebergte Tomaros.

δῶμα, ατος, τό (W. δέμω) 1) huis, woning, paleis (dikwijls in den Plur.,

daar de woning uit verschillende vertrekken of gebouwen bestaat), van goden en van menschen; δῶμ' Ἀΐδαο de woning van Hades, de Onderwereld. — 2) vertrek, vooral mannenzaal, ook in den Plur.

†δωρέομαι, Dep. Med. (δῶρον), Aor. Opt. δωρήσαιτο, schenken, ἵππους, *K*, 557. Daarv.

†δωρητός, 3. iemand die geschenken aanneemt, door geschenken te verzoenen, *I*, 526.

Δωριεύς, έος, Plur. *Δωριέες*, bij Homerus alleen *τ*, 177 en wel als bewoners van Krete voorkomende, de Doriërs, een der hoofdstammen van de Hellenen, genaamd naar Doros, den zoon van Hellen.

Δώριον, een plaats in 't gebied van Nestor, waarvan de ligging onbekend is, *B*, 594.

Δωρίς, ἴδος, eene der Nereïden, *Σ*, 45.

δῶρον, τό (W. δο), gift, geschenk (ook het geschenk, dat de bruidegom aan de bruid geeft, wel te onderscheiden van ἕδνα, den prijs, waarvoor hij het meisje als 't ware van den vader koopt); vooral ook gastgeschenk; δῶρα θεῶν, geschenken der goden; δῶρ' Ἀφροδίτης, gaven van Aphrodite, d. i. schoonheid; ὕπνου δῶρον, de gave, de verkwikking van den slaap.

†δωτήρ, ῆρος, ὁ, de gever, van de goden, δωτῆρες ἐάων, *ϑ*, 325.

δωτίνη, ἡ, gift, geschenk = δῶρον.

Δωτώ, een der Nereïden, *Σ*, 43.

†δώτωρ, ορος, Voc. δῶτορ, gever, δώτωρ ἐάων, van Hermes, *ϑ*, 335.

E.

Ἕ (ϝέ, van den Reflexiefstam σεϝε- of σϝέ), Acc. Sing. 1) van het Pron. reflexivum 3. Pers. voor alle drie geslachten; daarvoor ook ἑέ (uit σεϝέ), niet enclitisch ἕ αὐτόν, ἕ αὐτήν voor het latere ἑαυτόν en ἑαυτήν. 2) enclit. als Demonstr. voor μίν of αὐτόν, αὐτήν; slechts heel enkel voor het Neutr., *A*, 236.

ἕ', geëlideerd voor ἕα = ἦν (ἕ' ἐν πολέμῳ, Nauck ἔα πολέμῳ, Cauer ἔα ἐν πολέμῳ, Hartel ἔα'ν πολέμῳ).

1. ἑᾱνός, 3. (ϝέννυμι) fijn, zacht, vooral van kleederen; ook κασσίτερος, buigzaam.

*ἑᾰνός, ὁ (ondanks de verschillende kwantiteit toch zeker wel van denzelfden stam als het vorige, eig. ϝεσανός van W. ϝες, ἑς; *Π*, 9 leest men εἱανοῦ, waar v. L. en M. ἑανοῦ schrijven, met door den ictus verlengde korte lettergreep in 't begin van 't vers, Nauck ἁπτομένη ϝεανοῦ) kleed, vooral van godinnen en edele vrouwen.

ἔαρ, τό (ϝέαρ), komt alleen in den Gen. ἔαρος voor, lente.

ἐάφθη (anderen ἑάφθη), 3. S. Aor. 1. Pass. (van onzekere afleiding, met het Augm. syllab., omdat de stam waarsch. met een sibilans begon, Nauck leest ἰάφθη), slechts *N*, 543 en *Ξ*, 419, ἐπὶ δ' ἀσπὶς ἐάφθη καὶ κόρυς en ἐπ' αὐτῷ δ' ἀσπὶς ἐάφθη, viel op hem.

ἐάω (de afl. is onzeker), 1. S. ἐάω (*Θ*, 248), 2. S. ἐάεις, 3. S. ἐάει (*E*, 256, waar ἐᾷ staat, lezen v. L. en M. τρέειν μ' οὐκ εἴαε voor μ' οὐκ ἐᾷ, Nauck houdt 255—258 voor onecht), 3. Plur. ἐάουσιν (ook *B*, 132 en op de 3 andere plaatsen, waar εἰῶσι staat), Coni. 1. S. ἐάω (*Δ*, 55; er stond εἰῶ, Nauck ἐόω, v. L. en M. ἐάω, maar het vers is onecht), 2. S. ἐάῃς (met v. L. en M.), 3. S. ἐάῃ, 1. Pl. ἐάωμεν (noch ἐῶμεν, noch εἰῶμεν kan juist zijn; *K*, 344 zal dus wel moeten staan ἐάωμεν, even als *B*, 236; *σ*, 420; *φ*, 260), 3. Pl. ἐάωσι (*Y*, 139, met v. L. en M., Nauck ἐόωσι), Imper. 2. S. ἔαε (maar *β*, 281 ἔα; men zou hier kunnen lezen τῷ νῦν μνηστήρων ἐάειν). Van den Optat. ko-

men voor 1. S. ἐῶμι, π, 85, maar in de beste handschriften staat ἐάσω, en 3. S. ἐῷ, υ, 12, ἢ ἔτ' ἐῷ, waar te lezen ἢ ἐάοι, omdat ἔτι om ὕστατα en πύματα in 't volgende vers overbodig is; Inf. ἐάειν, Imperf. ἔαον of εἴαον enz., Fut. ἐάσω, Aor. ἔασα of εἴασα, Iterat. ἔασκον of εἴασκον (dat op sommige plaatsen door ἐάεσκον kan vervangen worden) — laten, d. i. 1) toelaten, gedoogen, τοὺς δ'ἔαε φθινύθειν, laat hen vergaan; κάρη δ'ἕλκεσθαι ἔασεν, hij liet (het hoofd) over den grond sleepen; τὸν ξεῖνον δ'ἐάωμεν — Τηλεμάχῳ μελέμεν, laat T. zich om den vreemdeling bekommeren; ook zonder Infin. ἀλλά μ' ἐᾶσαι, laat mij begaan. 2) nalaten, ophouden met χόλον; ook met daarop volg. Inf. κλέψαι; τινά, iemand niet bijstaan; ἵππους, de paarden laten staan; τινά, iemand laten begaan; ook iemand laten liggen; μὲ κατάκτανε -ἢ ἔα ἐν μεγάρῳ, laat mij (leven) in het huis; zonder die tegenst. sparen; voorts zich niet bekommeren om iets of iemand, μὶν ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ; afzien, ter zijde laten, ὅρκον.

ἑβδόμᾰτος, 3. = ἕβδομος; ἑβδομάτῃ, op den zevenden dag.

ἕβδομος, 3. (ἑπτά), de zevende.

†ἐγ-γείνομαι, alleen 2. Pl. Coni. ἐγγείνωνται, daarin voortbrengen, εὐλάς, Τ, 26.

ἐγ-γίγνομαι, alleen 3. Pl. Perf. ἐγγεγάᾱσιν, daarin zijn, leven, τοὶ ἐγγεγάασιν Ἰλίῳ, die in I. leven.

ἐγ-γυᾰλίζω (γύαλον), Fut. -ίξω, eigenl. in (het holle van) de hand geven, vand. overgeven, toedeelen, verleenen, σκῆπτρόν τινι, ἵππους, ἔεδνα; vooral τιμήν, κράτος; κέρδος, iemand schrandere plannen ingeven; τινά τινι, iemand aan iemand overgeven.

†ἐγγυάομαι, Med. zich een borgtocht laten geven, een borgtocht aannemen, δειλαί τοι δειλῶν γε καὶ ἐγγύαι ἐγγυάεσθαι, ellendig zijn borgtochten om die voor ellendigen aan te nemen, d. i. een borgtocht voor een slechte aangeboden heeft geen waarde, ϑ, 351. (Vosmaer minder juist: krachtelooze borgtocht voorwaar, die een krachtelooze aanneemt).

†ἐγγύη, ἡ, (afl. onzek.), borgtocht, ϑ, 351; m.z. het vorige woord (v. Herw. leest κατεγγύαι voor καὶ ἐγγύαι).

ἐγγύ-θεν, Adv. (ἐγγύς) 1) lokaal, van nabij, ook (volgens onze opvatting) nabij, ἔρχεσθαι, ἵστασθαι; ἐγγ. εἶναι, nabij zijn, c. Gen. en Dat.; 2) van den tijd, nabij, c. Dat. 3) met betrekking tot verwantschap, ἐγγ. εἶναί τινι, iemand van nabij bestaan.

ἐγγύ-θι, Adv. 1) plaatselijk, nabij, in de nabijheid, c. Gen. 2) van den tijd, nabij; c. Dat. μοι θάνατος.

ἐγγύς, Adv. 1) plaatselijk nabij, absol. of c. Gen.; versterkt μάλ' ἐγγύς, tegenst. ἑκαστάτω. 2) van den tijd, nabij, weldra.

ἐγείρω (wortel *gar*, waken), Aor. 1. Act. ἤγειρα, gesync. Aor. 2. Med. ἠγρόμην, Aor. 1. Pass. ἠγέρθην (3. Plur. ἤγερθεν). I. Act. 1) wekken, τινὰ ἐξ ὕπνου. 2) opwekken, aansporen, aanmoedigen, τινά; ook πόλεμον, μάχην, φύλοπιν, πόνον; aanvuren, μένος, νεῖκος. II. Med. ontwaken, ἔγρετο εὕδων, hij ontwaakte uit den slaap; ἔγρεο, ontwaak, sta op; ἀμφὶ πυρὴν ἤγρετο, hij waakte bij het vuur. Tot het Perf. (ἐγρήγορα komt bij Homerus nog niet voor) behooren de vormen ἐγρηγόρθασι, zij zijn wakker, ἐγρήγορθε en ἐγρηγόρθαι.

ἔγκατα, τά (de afl. is niet zeker), de ingewanden, Dat. ἔγκασι, Λ, 438.

†ἐγ-κατα-πήγνυμι, Aor. ἐγκατέπηξα, stevig er in steken, ξίφος κουλεῷ, het zwaard in de scheede, λ, 98.

ἐγ-κατα-τίθημι, alleen 3. S. Aor. 2. Med. ἐγκάτθετο en Imper. ἐγκάτθεο,

voor zich er in leggen, bergen, verbergen, ἱμάντα κόλπῳ; overdr. τὴν ἄτην θυμῷ, verblinding in zijn hart opnemen; ὃς κεῖνον τελαμῶνα ἑῇ ἐγκάτθετο τέχνῃ, λ, 614, een plaats van later oorsprong; men verklaart de vrij duistere woorden: die zijn kunst er aan besteedde, die door zijne kunst voortbracht; er zijn er ook die lezen ὃς κείνῳ τελαμῶνι ἕην ἐγκ. τέχνην.

†ἔγ-κειμαι, in iets liggen, εἵμασι, van een doode, X, 513.

ἐγ-κέφἄλος, ὁ (κεφαλή), eig. Adi., als Subst. de hersenen.

†ἐγ-κίρνημι, alleen Part. Aor. 1. ἐγκεράσασα, daarin mengen, οἶνον, Θ, 189.

†ἐγ-κλίνω, op iets doen leunen, overdr. πόνος ὔμμι ἐγκέκλἶται, op u rust het werk van den oorlog, Z, 78.

ἐγ-κονέω (van -κονέω, cf. διάκονος), ijverig zijn, alleen Part. Fem., στόρεσαν λέχος ἐγκονέουσαι.

†ἐγ-κοσμέω, in orde, ordelijk er in plaatsen, τεύχεα νηί, ο, 218.

†ἐγ-κρύπτω, er in verbergen, verstoppen, δαλὸν σποδιῇ, ε, 488.

†ἐγ-κύρω, ontmoeten, stuiten op, ἐνέκυρσε φάλαγξι, N, 145.

†ἐγρηγορέων (anderen -όων), als van ἐγρηγορέω, een van het Perf. ἐγρήγορα gevormd Praesens, υ, 6.

†ἐγρηγορτί, Adv. (ἐγρήγορα), wakker, K, 182.

ἐγρήσσω (ἐγείρω, ἐγρήγορα), waken, wakker zijn, alleen in 't Praes.

ἐγχείη, ἡ, speer, lans = ἔγχος; ἐγχείῃ δ'ἐκέκαστο, hij muntte uit in den strijd met de speer.

*ἔγχελυς, υος, ἡ, aal.

ἐγχεσίμωρος, 2. (afl. en beteek. onzek.), als speerwerper beroemd(?), epithet. van de Pelasgen, Myrmidonen, Arkadiërs en Laistrygoniërs.

*ἐγχέσ-παλος, 2. (πάλλω), de lans zwaaiend, epith. der krijgers.

ἐγ-χέω, alleen 3. Coni. ἐγχείῃ en 3. S. Aor. 1. Med. ἐνεχεύατο, inschenken, δεπάεσσι; Med. voor zich inschenken, ὕδωρ.

ἔγχος, εος, τό, lans.

ἐγ-χρίμπτω, er in stooten, drijven, Act. alleen Ψ, 334, τῷ (namel. τέρματι) μάλ' ἐγχρίμψας (den wagen er dicht langs heendrijvende). — Gewoonl. Pass. Imperf., Imperat. en Part. Aor., ἐν νύσσῃ ἵππος ἀριστερὸς -φθήτω, laat het linker paard zoo kort mogelijk om den eindpaal draaien; αἰχμὴ ὀστέῳ -φθεῖσα, doorgedrongen tot op het been; absol. binnendringen, op elkaar aandringen, νωλεμὲς -πτοντο, zij drongen op elkaar aan.

ἐγώ en ἐγών, Gen. ἐμέο, ἐμεῖο, ἐμεῦ, ἐμέο, ἐμέθεν, Dat. ἐμοί, μοι en enkel geëlideerd μ', Accus. ἐμέ, με en geëlideerd μ' (v. L. en M. keuren de vormen ἐμεῦ en μευ af, terwijl ἐμέθεν voor hen Ablat. is; voorts elideeren zij nog in den Gen. ἐμεῖ', ἐμέ', με'), ik; in plaats van ἔγωγε en ἔμοιγε lezen de meeste uitgevers gescheiden ἐγώ γε en ἐμοί γε.

†ἑδἄνός, 3. (verwant met ἡδύς, ϝαδεῖν), aangenaam, zacht, epith. van de olie, Ξ, 172.

†ἔδαφος, τό, bodem, νηός, ε, 249.

ἐδητύς, ύος, ἡ (ἔδω), eten, spijs, alleen in den Gen., en behalve ζ, 250 steeds verbonden met πόσιος of ποτῆτος; in 't alg. voedsel, ζ, 250.

ἕδνον, τό, alleen Plur. ἕδνα, ἔεδνα (ἔϝεδνα of volgens anderen σϝέδνα), bruidsgeschenken, de geschenken, die de vrijer aan den vader der bruid geeft, en waarvoor hij die als 't ware van hem koopt; ook α, 277 en β, 196, waar οἱ δέ van de vrijers moet worden opgevat, heeft het woord dezelfde beteekenis. Daarv.

*ἑδνόω (ϝεδνόω of σϝεδνόω), alleen Aor. 1. Med., ἑεδνώσαιτο, zijn doch-

ter door het aannemen van ἔεδνα verloven of verkoopen, β, 53. Daarv.

†ἑδνώτης, αο, ὁ, de vader der bruid, N, 382.

ἕδος, εος το (W. ἑδ), 1) het zitten, οὐχ ἕδος ἐστί, er is geen tijd om te zitten, d. i. om te talmen. 2) zitplaats, de plaats waar de zetel staat. 3) zetel, woonplaats, ἀθανάτων ἕδος; ook van steden enz. (m. verg. ναιετάω), ἕδος Θήβης, Ἰθάκης, de veste.

ἕδρη, ἡ (wortel ἑδ), 1) zetel, ἕδραι, zitplaatsen; γ, 7 beteekent het *concilium*, maar het vers is onecht. 2) de plaats waar men zit, τίειν τινὰ ἕδρῃ, iemand een eereplaats aanwijzen.

ἑδριάομαι, Dep. Med. Inf. -άεσθαι, Imperf. 3. Pl. -όωντο, zich nederzetten.

ἔδω (wortel ἐδ), Iterat. ἔδεσκε, Fut. ἔδομαι, Part. Perf. ἐδηδώς, 3. Perf. Pass. ἐδήδοται, eten, c. Acc. Δημήτερος ἀκτήν, σῖτον; van dieren, vreten; in 't alg. verteren, opmaken, κτήματα, ἡμέτερον κάματον, de vruchten van ons zwoegen; overdr. καμάτῳ καὶ ἄλγεσι θυμόν, wegkwijnen van inspanning en kommer. Daarv.

ἐδωδή, ἡ, spijs, voedsel; kost; voeder voor dieren.

**ἐεικοσά-βοιος, 2. (εἴκοσι, βοῦς), twintig runderen waard, τιμή; Neutr. Plur. ἐεικοσάβοια, de waarde of de prijs van twintig runderen.

ἐείκοσι, m. z. εἴκοσι.

†ἐεικόσ-ορος (wortel ἐρ, ἐρέσσω), met twintig roeiers, ι, 322.

ἐέλδομαι, m. z. ἔλδομαι.

ἐέρσῃ, m. z. ἔρση.

ἕζομαι (wortel ἑδ, *sed*), Imperf. ἕζετο (B, 99 lezen v. L. en M. ἥατο λαοί), -όμεθα, -οντο, -έσθην, zich nederzetten, zitten, meestal ἔν τινι, ook ἔς τι of ἐπί τινι, κατὰ κλισμούς, ποτὶ βωμόν, θύραζε, bij de deur; overdr. κῆρες ἐπὶ χθονὶ ἑζέσθην, daalden op de aarde neder.

*ἔθειραι, αἱ, de haren, d. i. de manen en de staart der paarden, de paardeharen van den helmbos; χρύσεαι, de door Hephaistos vervaardigde gouden manen aan den helmbos van Achilleus.

†ἐθείρω (een duister en wellicht bedorven woord), verzorgen, bebouwen, ἀλωήν, Φ, 347.

†ἐθελοντήρ, ῆρος, ὁ = ἐθελοντής (ἐθέλω), de vrijwillige, β, 292.

ἐθέλω, Imperf. ἤθελον, Iterat. ἐθέλεσκον, Fut. ἐθελήσω, Aor. ἐθέλησα, willen, wenschen, vaak c. Acc. of Acc. c. Inf., ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος κυνέης, ὃν ἄρ' ἤθελον αὐτοί, namel. ἐκθορεῖν; ook A, 133 hangt ἐμὲ ἧσθαι van ἐθέλεις af; μηδ' ἔθελε *noli;* ook absol., vooral in 't Partic., waar men het door gewillig, gaarne kan vertalen; οὐκ ἐθέλων = ἀέκων, ongaarne, tegen den zin; οὐκ ἐθέλειν, *nolle;* ook van zaken, ὕδωρ οὐκ ἔθελε προρέειν, wilde (kon) niet meer vloeien; absol. οὐδ' ἔθελον (θεοί), zij waren niet genegen, Θ, 551 (een onecht vers).

ἔθνος, εος, τό, iedere menigte van met en bij elkaar levenden, schare, hoop, volk, ἑταίρων, Ἀχαιῶν, λαῶν; ook νεκρῶν ἔθνεα; van dieren, zwerm, kudde, van bijen, vogels en varkens.

ἔθω (stam ἐθ, σϜεθ, *sue-tus*), alleen het Part. ἔθων (I, 540; Π, 260), gewoon zijnde, plegende, ἔδεσκεν ἔθων, hij was gewoon op te vreten; Perf. 2. εἴωθα (de vorm ἔωθα schijnt onjuist te zijn, en is gemakkelijk te verwijderen), gewoon zijn, plegen; absol. ὑφ' ἡνιόχῳ εἰωθότι, onder den gewonen wagenmenner.

εἰ, oorspronkel. een den aard van een interjektie hebbend partikel, vervolg. conjunktie. Het staat A) met den Optat., en wel in de eerste plaats zonder ἄν of κέν. I. In zelfstandige zinnen, die een wensch uitdrukken, εἴ τινά που Τρώων βάλοισθα, mocht gij toch een der Trojanen raken! ook εἰ γάρ. II. in

zinnen, die in betrekking staan tot een volgenden zin, 1) in parataktische zinnen, die een wensch uitdrukken, *εἰ γὰρ Ἀθήνη δοίη κάρτος ἐμοί — τῷ κεν ἔγωγ' ἐθέλοιμι παρεστάμεναι Πατρόκλῳ*, zoo toch *A.* mij kracht gaf, dan zou ik enz.; ook in 't nazindeel, dat gewoonlijk met *τῷ* (*τό*) *κεν* begint, staat de Optat. potentialis met *κὲν*; *ϱ*, 497, waar *οὐκ ἄν τις ... ἵκοιτο* staat, kan zonder moeite *οὐ κέν τις* hersteld worden. 2) in hypotaktische zinnen, en wel a) in voorwaardelijke zinnen, die een wensch uitdrukken, *εἰ κεῖνόν γε ἴδοιμι κατελθόντ' Ἄιδος εἴσω, φαίην κε φρέν' ἀτέρπου ὀιζύος ἐκλελαθέσθαι*, wanneer ik hem althans zag afdalen, dan zou ik gelooven enz.; in 't nazindeel staat gewoonlijk de Opt. potent. met *κὲν*, een heel enkele maal ook *κὲν* met den Coni. of den Ind. Fut., deze laatste ook zonder *κὲν*. b) bij veronderstellingen, en vooral *α*) in eigenlijke voorwaardelijke zinnen, *εἰ μὲν νῦν ἐπὶ ἄλλῳ ἀεθλεύοιμεν — ἦ τ' ἂν ἐγὼ τὰ πρῶτα λαβὼν κλισίηνδε φεροίμην*, zoo wij thans een wedstrijd hielden ter eere van een ander, dan zou ik voorzeker enz.; hierbij in 't nazindeel gewoonlijk Opt. met *ἂν* of *κὲν* (een enkele maal de Optat. zonder *κὲν* en de Ind. Imperf.). *β*) in concessieve zinnen, met *εἴπερ*, *εἴ περ*, *εἴ περ γὰρ κτείναιμι Διός τε σέθεν τε ἕκητι, πῇ κεν ὑπεκπροφύγοιμι;* want zelfs al mocht ik ze dooden met den wil van Zeus en u, waarheen toch zou ik ontvluchten? ook met *οὐδ' εἰ*, *οὐδ' εἴ μοι πατρώια πάντ' ἀποδοῖτε — οὐδέ κεν ὣς ἔτι χεῖρας ἐμὰς λήξαιμι φόνοιο*, ook niet als gij mij tot vergoeding geheel uw vaderlijk erfdeel gaaft, ook dan zou ik mijne handen niet doen ophouden met moorden. III. in achter den hoofdzin geplaatste bijzinnen, 1) die een wensch uitdrukken met betrekking tot den tegenwoordigen tijd, *ἀλλά τις εἴη εἰπεῖν Ἀγαμέμνονι — εἰ πλέονας παρὰ ναῦφιν ἐποτρύνειε νέεσθαι*, mocht er toch iemand zijn om Agamemnon te zeggen, hij zou toch meer menschen aansporen om van de schepen hierheen te komen; maar ook van vroeger gekoesterde wenschen, *ἤλυθον, εἴ τινά μοι κληηδόνα πατρὸς ἐνίσποις*, ik kwam (met den wensch) dat gij mij eenige tijding van mijn vader mocht geven; ook van een wensch, die betrekking heeft tot het verleden, *λιπόμην κακὰ βυσσοδομεύων, εἴ πως τισαίμην*, ik bleef peinzen over booze plannen (vervuld van den wensch) dat ik mij op eenige wijze zou kunnen wreken. 2) De handeling van den bijzin valt, wat den tijd betreft, met die van den hoofdzin samen, a) in den vorm van indirekt vragende zinnen, *πάπτηνεν δ' Ὀδυσεὺς καθ' ἑὸν δόμον, εἴ τις ἔτ' ἀνδρῶν ζωὸς ὑποκλοπέοιτο*, O. keek het huis rond (met het denkbeeld), dat wellicht nog een der mannen zich levend kon hebben verscholen. b) vergelijkende zinnen met *ὡς εἰ*, m. z. *ὡς*. 3) De handeling van den bijzin is veronderstelling van den hoofdzin: a) wenschend, *ἦ σ' ἂν τισαίμην, εἴ μοι δύναμίς γε παρείη*, zeker zou ik u tuchtigen, zoo ik slechts de macht daartoe had. b) een geval stellende en wel *α*) eenvoudig voorwaardelijk, *οὔτ' οὖν ἀγγελίῃς ἔτι πείθομαι εἴ ποθεν ἔλθοι*, ook geloof ik niet meer aan tijdingen, gesteld ook dat er een ergens van daan kwam; zoo ook met *εἰ μή*. *β*) concessief met *εἰ καί*, *καὶ εἰ*, *οὐδ' εἰ*, *μηδ' εἰ*, zoo ook enz. Wanneer, hetgeen trouwens niet vaak gebeurt, bij den Optat. met *εἰ*, *ἂν* of *κὲν* staat, dan is die altijd potentiaal, d. i. hij wijst een veronderstelling aan, zoowel in eigenlijk voorwaardelijke, als ook in concessieve en achter den hoofdzin geplaatste, een gesteld geval bevattende zinnen. B) In zinnen zonder Verbum finitum, I. In vóór den hoofdzin staande

bijzinnen, 1) conditionaal, *εἰ δέ τι τῶνδ' ἐμοὶ θεοὶ ἄλγεα δοῖεν.* 2) concessief, *εἰ καὶ μοῖρα παρ' ἀνέρι τῷδε δαμῆναι πάντας ὁμῶς, μή πώ τίς ἐρωείτω πολέμοιο.* II. In achter den hoofdzin staande bijzinnen, 1) in indirekt vragende zinnen, *πρίν καὶ Διὸς αἰγιόχοιο γνώμεναι, εἴ τε ψεῦδος ὑπόσχεσις εἰ δὲ καὶ οὐκί,* voordat zij de belofte van Zeus hebben leeren kennen, hetzij die een leugen is hetzij niet. 2) In zinnen met *ὡς εἰ.* 3) in voorwaardelijke zinnen en wel a) in eigenlijke voorwaardelijke zinnen, *τῇ δὲ δυωδεκάτῃ πολεμίξομεν εἴπερ ἀνάγκη; εἰ μή,* behalve wanneer. b) in concessieve zinnen, altoos met *εἴ περ.* C) *εἰ* staat nagenoeg als Interjectie met den Imper. of Coni. adhortativus in de uitdrukking *εἰ δ'ἄγε, εἰ δ'ἄγετε,* en alleen *εἰ δέ* (vroeger beschouwde men deze uitdrukkingen als elliptisch), b. v. *εἰ δ'ἄγε μὴ πειρῆσαι; εἰ δέ, σὺ μέν μευ ἄκουσον.* Ook wordt de Imperativus vervangen door *δεῦρο, εἰ δ'ἄγε δεῦρο, ὄφρα πύθηαι;* ook wel met den 3den pers. Imper. *εἰ δ'ἄγε, τοὺς κεν ἐγὼν ἐπιόψομαι, οἱ δὲ πιθέσθων,* welaan echter, mogen zij gehoorzamen, die ik zal uitkiezen. D) *εἰ* c. Coni. drukt een veronderstelling uit, waarvan men aanneemt dat zij verwezenlijkt zal worden, 1) in voorwaardelijke zinnen, in geval dat, zoo, indien, en wel in eigenlijke conditionale zinnen, die zoowel vóór als na den hoofdzin kunnen staan, *εἰ δ' αὖτις ῥαίησι θεῶν τις — τλήσομαι,* mocht mij een der goden nog eens doen schipbreuk lijden, dan zal ik het verdragen (veelal komt bij den Coni. *κέν*); *τὼ δ'αὐτὼ μάρτυροι ἔστων — εἴ ποτε δ'αὖτε χρειὼ ἐμεῖο γένηται,* in geval men mij eens weer noodig mocht hebben; zoo ook *εἰ μή, εἴ τε — εἴ τε.* 2) in concessieve zinnen, zoowel die vóór als die achter den hoofdzin staan, *εἴ περ γάρ τε χόλον καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ, ἀλλά τε καὶ μέτοπισθεν ἔχει κότον,* want al mocht hij ook zijn toorn voor het oogenblik bedwingen, dan blijft hij toch later wrok koesteren; soms komt bij den Coni. *κέν; τούτους δ'οὐ πάλιν αὖτις ἀποίσετον ἵπποι ἀμφώ — εἴ κ' οὖν ἕτερός γε φύγῃσιν,* als werkelijk ook een van beiden mocht gaan ontvluchten; zoo ook *εἴ περ, εἰ καί, οὐδ' εἴ πέρ τε;* soms staat ook hierbij *κέν.* 3) in zinnen, die een verwachting uitdrukken, met daarop volg. Coni. of Futurum (waar in den hoofdzin een Optat. vooràfgaat, willen sommigen in plaats van den Coni. een Optat. herstellen). 4) in indirekt vragende zinnen, of, met of zonder *κέν.* *E*) *εἰ* staat met den Indic. I in voorwaardelijke zinnen, om het gevolg voor te stellen als met stelligheid uit de voorwaarde voortvloeiend en wel 1) in eigenlijke voorwaardelijke zinnen, die zoowel vóór als achter den hoofdzin kunnen staan, *εἰ δ'οὕτω τοῦτ' ἐστίν, ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι.* Achter het voorzindeel *εἰ δ'ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι,* volgt in plaats van „luister" of iets dergelijks, terstond de mededeeling zelve; achter den hoofdzin, b. v. *φεῦγε μάλ', εἴ τοι θυμὸς ἐπέσσυται; εἰ μή,* zoo niet, ook = *nisi forte.* Voorts staat de Indic. Imperf. en Aor. (Plusquperf.) a) van tot het verleden behoorende feiten, die men in 't midden laat, *εἴ τοι Τρῶας ἔδωκε ὀλέσσαι, μέρμερα ῥέξε; εἰ δὲ μή,* zoo werkelijk niet; *εἴ τε — εἴ τε, sive — sive.* Dikwijls staat *εἰ* met den Indic. van een Praeteritum ook in beden of gebeden, bij feiten, van welker juistheid men overtuigd is, *εἴ μ' ἐθέλοντες ἦγετ' ἐμὴν ἐς γαῖαν, φήμην τίς μοι φάσθω;* zoo vooral *εἴ ποτε,* zoo ooit, d. i. zoo zeker als, *εἴ ποτέ τοι κατὰ νηὸν ἔρεψα, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ.* In de uitdrukking *εἴ ποτ' ἔην γε* is gewoonlijk de uitdrukking van weemoe-

dige herinnering verbonden met twijfel aan het feit. b) in irreale voorwaardelijke zinnen, die betrekking hebben op het verleden, *εἰ δὲ φθεγξαμένου τευ ἄκουσεν, σύν κεν ἄραξ' ἡμέων κεφαλάς*, als hij iemand had hooren spreken, dan zou hij onze hoofden verbrijzeld hebben. In 't nazindeel staat in den regel de Indic. van een historischen tijd met *κὲν* of *ἄν* (ook *Ψ*, 526, waar v. L. en M. terecht opgenomen hebben *εἰ δ' ἔτι περ* in plaats van *εἰ δέ κ' ἔτι;* enkele malen in 't nazindeel ook de Opt. met *κὲν*. 2) in concessieve zinnen, zoowel vóór als achter den hoofdzin geplaatst, met *εἴ περ, καὶ εἰ, τῷ δ' ἐγὼ ἀντίος εἶμι, καὶ εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικε*. II. in gelijkstellende zinnen, *εἰ τότε κοῦρος ἔα, νῦν αὖτέ με γῆρας ὀπάζει*. III. in indirekt vragende zinnen, *εἰπὲ δέ μοι, Πηλῆος — εἴ τι πέπυσσαι;* ook *εἰ δή;* ook *εἰ* met Ind. Praes., Indic. Fut. met en zonder *κὲν*. F) *Εἰ* komt ook zeer veel voor met andere Partikels verbonden, en in den regel staat het daarvóór: 1) *εἰ γάρ* a) want zoo. b) in zinnen, die een wensch uitdrukken, zoo toch! 2) *εἴ γε, siquidem,* zoo althans. 3) *εἰ δέ,* maar indien. 4) *εἰ δή,* voorw. zinnen, indien wezenlijk; in de indirekte vraag of in der daad; in een zin, die een wensch uitdrukt, zoo toch. 5) *εἰ καί,* zoo ook, gewoonlijk concessief. 6) *εἰ μή, nisi,* zoo niet, c. Ind. en Opt., ook zonder Verbum, behalve. 7) *εἰ οὐ,* zoo niet, waarbij *οὐ* zich nauw aansluit bij het Verbum of bij eenig ander woord in den zin, dat ontkend moet worden. 8) *εἴ περ,* zoo in der daad, gewoonlijk in concessieve zinnen. 9) *εἴ ποθεν,* zoo ergens van daan. 10) *εἴ ποθι,* zoo ergens. 11) *εἴ ποτε,* zoo ooit. 12) *εἴ που,* zoo ergens of ooit. 13) *εἴ πως,* zoo soms. Achteraan vindt men *εἰ* geplaatst: 14) *καὶ εἰ* a) en zoo. b) concessief zoo ook, *etiamsi.* 15) *μηδ' εἰ,* m. z. *μηδέ*. 16) *οὐδ' εἰ,* m. z. *οὐδέ*.

**εἰαμενή, ἡ* (van onzekere afleiding), een lage, vochtige, met gras begroeide streek aan een rivier of moeras, laagland, waard.

†*εἰανός* = *ἑανός, Π,* 9 (v. L. en M. *Ϝεανός;* m. z. *ἑανός*), Nauck leest *ἁπτομένη Ϝεανοῦ*.

εἶαρ, ρος, τό = *ἔαρ*.

εἰᾰρῐνός, 3. (oorspr. *Ϝεσαρινός*, Van *Ϝέσαρ, ἔαρ*) = *ἐαρινός*, de lente betreffend, *χρόνος*, de tijd der lente, *ἄνθεα εἰαρινά*, lentebloemen, *νοτίαι*, voorjaarsregen.

εἴβω (volgens de gewone verklaring bijvorm van *λείβω*), druppelen, steeds *δάκρυον εἴβειν*, een traan (tranen) vergieten.

†*εἰδᾰ́λῐμος*, 3. (*εἴδαλος* van *εἶδος*), schoon van gestalte, *ω*, 279.

εἶδαρ, ἄτος, τό (oorspr. *ἔδϜαρ* van *ἔδω*), eten, spijs; paardenvoer; aas voor visschen; *εἴδατα,* spijzen.

†*Εἰδοθέη*, dochter v. Proteus, eene godin der zee, *δ*, 366.

εἶδος, εος τό (W. *Ϝιδ*), behalve in den Nom. en Accus. alleen Dat. S. *εἴδεϊ*, uitzicht, gestalte, schoonheid, gewoonl. van de menschelijke gestalte; dikwijls in den Gr. Accus., *εἶδος ἄριστος, ἀγητός, κακός, ἀλίγκιος;* verbonden met *μέγεθος, φυή, δέμας*.

(*εἴδω*) (W. *Ϝιδ, ιδ*), zien, erkennen; het Praes. en Imperf. Act. komen niet voor, Pr. en Imperf. Med. alleen bij dichters. De daarvan afgeleide vormen moeten in twee klassen verdeeld worden, waarvan de eene bij uitnemendheid de zinnelijke waarneming door het gezicht, en betrekkelijk zelden die door middel van den geest, en de tweede uitsluitend die door middel van den geest uitdrukt.

A) Tot de eerste klasse behooren de

Aor. 1. Act. (ἔϝιδον) εἶδον en de Aor. 1. Med. (ἐϝιδόμην) (ϝ)ἰδόμην, in bijna alle Modi. Deze vormen beteekenen: 1) zien, aanschouwen en vervangen de Aoristi van ὁράειν en ὁράεσθαι. a) in de eigenlijke beteekenis, ὀφθαλμοῖσιν ἰδεῖν of ἰδέσθαι, ἐν ὀφθ. ἰδεῖν; dikwijls in den Infin. epexegetisch, θαῦμα ἰδέσθαι, een wonder om te zien, εὐρύτερος ὤμοισιν ἰδέσθαι, breeder van schouders om te zien, d. i. naar het schijnt. b) in 't alg. erkennen, waarnemen, ondervinden, ὄφρα ϝίδητ' αἴ κ' ὔμμιν ὑπέρσχῃ χεῖρα Κρονίων; νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι, den dag van den terugkeer zien, d. i. beleven; hierbij behoort ook οὐκ ἴδε χάριν (ἀλόχου), van een krijgsman, die kort na zijn huwelijk gedood werd. c) zien, d. i. trachten te weten te komen, ἴδωμ' ὅττιν' ἔργα τέτυκται. b) overdr. ἐνὶ φρεσίν, met den geest, inzien. 2) zien naar, den blik werpen, vestigen op iets, ἔς τινα, πρός τινα, εἰς οὐρανόν, ἐπὶ πόντον, κατ' ἐνῶπα, εἰς ὦπα, in 't gezicht zien, ἄντα, ἄντην, ἐς ἄντα ἰδεῖν, ὑπόδρα, ἀχρεῖον (m. z. deze woorden). II. Pass. en Med. 1) te voorschijn komen, d. i. verschijnen, (εἰδόμην), Aor. (ἐϝεισάμην), ἐεισάμην, (εἰσάμην), ἄστρα εἴδεται; εἴσατό σφι δεξιὸς ἀΐξας; οὖ πῃ χρὼς εἴσατο, nergens vertoonde zich het lichaam, zijn lijf was overal gedekt; overdr. τό τοι κῆρ εἴδεται εἶναι, dat schijnt u de dood te zijn; εἴσατο ὡς ὅτε ῥινόν, het vertoonde zich als. 2) gelijk zijn aan, gelijken op c. Dat. εἴσατο φθογγὴν Πολίτῃ.

B) Hiertoe behoort het Perf. in bijna alle vormen. Volgens v. L. en M. wordt het aldus geconjugeerd, ϝοῖδα, ϝοῖσθα, ϝοῖδε, ϝίδμεν, ϝίστε, ϝισᾶσι; Pluqpf. ἐϝείδεα, ἐϝείδησθα, ἐϝείδεε (-ει), ἔϝισαν (᾿ϝίσαν, ἴσαν). Subi. ϝείδω, -ῃς, -ῃ, ϝείδομεν, -ετε. Opt. ϝειδείην. Imper. ϝίσθι, ϝίστω, Inf. ϝιδμέναι. Part. ϝειδώς, ϝιδυῖα. Van het Plusqperf. komen met verdubbelde ϝ voor ἐϝϝείδησθα en ἐϝϝείδει. Fut. ϝείσομαι, zelden ϝειδήσω; Inf. ϝειδήσεμεν (ζ, 258, waarvoor v. Herwerden ἔτι δηέμεν'). Cobet bepaalt de vormen, vooral van het Plusquamperf. op eenigszins andere wijze (ϝῄδεα, ϝῄδης of ϝῄδησθα enz.). In de meeste uitgaven wordt de digamma niet voor het oog kenbaar gemaakt. — Het woord beteekent eigenlijk „waargenomen hebben", d.i. weten, kennen, verstaan, πολλὰ εἰδώς, die veel weet, rijk is in ervaring, verb. met εὖ of σάφα; ἴστω νῦν is het vaste formulier bij het uitspreken van een eed; εἰδέναι wordt ook verbonden met φρεσί, ἐνὶ φρεσί, κατὰ φρένα, θυμῷ, ἐνὶ θυμῷ, κατὰ θυμόν, κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν; εὖ εἰδέναι περί τινος, van iets goed onderricht zijn; de afhankelijke zin staat bij Homerus gewoonlijk met ὡς, ὅτι, ὅπως, ook met ὅ of ὅτε, of in den vorm van een afhankelijk vragenden zin met εἰ of met ἤ — ἤ, ook wel alleen met ἤ, enkel ook wel met het Partic. Men lette nog vooral op de uitdrukkingen χάριν εἰδέναι, iemand dank weten; φίλα εἰδέναι τινί, vriendelijk jegens iemand gezind zijn; zoo ook ἤπια, κεχαρισμένα εἰδέναι; λυγρὰ ἰδυῖα, volleerd in uitstekende boosheid (Vosmaer); αἴσιμα, ἄρτια en als tegenstelling ἀθεμίστια εἰδώς. 2) kennen, ervaren, bedreven zijn in iets. c) Acc. πολεμήια ἔργα, γυναῖκες ἀμύμονα ἔργα ἰδυῖαι, ἰδυίῃσι πραπίδεσσιν, met vernuftigen geest; dikwijls met Subst. of Neutr. Plur. van Adiect. νοήματα, μήδεα, δήνεα, κέρδεα εἰδώς, ook c. Inf. οἶδ' ἐπὶ δεξιά, οἶδ' ἐπ' ἀριστερὰ νωμῆσαι βῶν; in de vormen van het Verb. finitum soms ook met den Gen., ὃς πάσης εὖ εἰδῇ σοφίης, εὖ εἰδὼς τόξων, αἰχμῆς, θουρίδος ἀλκῆς, πολέμων, θεοπροπίων, waar het Part. geheel tot

een Adiect. met de constructie van ἔμπειρος, ἐπιστήμων enz. is geworden.

εἴδωλον, τό (εἶδος), gedaante, droombeeld, schim.

**εἶϑαρ*, Adv., terstond.

εἴϑε, Adv., zoo toch, och of!

εἴκε, εἴ κεν, ep. = ἐάν, m. z. εἰ A. en D. en αἴ.

εἴκελος, 3. (W. ϝικ, ἔοικα), gelijkend op, te vergelijken bij, c. Acc. αὐδήν in stem; εἴκελον ook adverbiaal.

†*εἰκοσ-άκις*, Adv. twintigmaal, *I*, 379. Van

εἴκοσι (ἐϝείκοσι, ϝείκοσι, Sanskr. *vikati*, Lat. *viginti*), ἐείκοσι, twintig.

†*εἰκοσι-νήριτος*, 2. alleen *X*, 349, εἰκοσινήριτ᾽ ἄποινα, twintigvuldig (anderen lezen aan tweeën εἴκοσι νήριτ᾽; maar terecht zeggen v. L. en M.: *obscurum et hoc et illud*).

εἰκοστός, 3. (ἐϝεικοστός, ϝεικοστός), de twintigste.

1. *εἴκω*, m. z. ἔοικα.

2. *εἴκω*, Imperf. εἶκε, εἴκετε, Opt. -κοι, Part. -κων, Aor. εἶξε, -αν, Iterat. εἴξασκε, Imper. εἴξατε, Opt. -ειε, -ειαν, Coni. -εἴξῃ, -ωσι, Inf. εἶξαι, Part. εἴξας. 1) intr. wijken, d. i. a) eig. achteruitgaan, absol. en met ὀπίσσω; τινί, voor iemand; met den Gen. van de plaats, πολέμου, uit den strijd, προϑύρου, van den ingang; en met beide casus, χάρμης Ἀργείοις, voor de Argiven uit den strijd wijken; ook uit eerbied voor iemand plaats maken. b) overdr. *α*) onderdoen, τινί τι, voor iemand in iets; εἴκειν πόδεσσι, in snelheid voor iemand onderdoen. *β*) van het lichaam, toegeven, geen weerstand kunnen bieden, ὅπῃ εἴξειε μάλιστα, geen weerstand zou kunnen bieden, d. i. gewond zou kunnen worden. *γ*) toegeven, zich overgeven aan, c. Dat. ὄκνῳ καὶ ἀφραδίῃσι, βίῃ καὶ κάρτεϊ, ὕβρει, πενίῃ. 2) trans. alleen εἶξαι ἡνία ἵππῳ, het paard de teugels vieren, en Νότος Ζεφύρῳ εἴξασκε (scil. νῆα) διώκειν liet over.

εἰλαπινάζω (εἰλαπίνη), smullen, zich vermeien, alleen Praes. Imperf. en Part. Daarv.

†*εἰλαπιναστής*, ὁ, tafelvriend, *P*, 577.

εἰλαπίνη, ἡ (afl. onzeker), feestelijke maaltijd, feestmaal, offermaal.

εἶλαρ, τό (W. ϝελ, ϝείλω), alleen in den Nom. en Accus. omheining, d. i. beschutting, van een muur, νηῶν τε καὶ αὐτῶν, ἄρρηκτον; κύματος, tegen de golven.

Εἰλείϑυιαι, αἱ, de godinnen der geboorte, volgens *Λ*, 290 dochters van Zeus en Here, te Amnisos geboren; zij staan de barende vrouwen bij.

Εἰλέσιον, een plaats in Boiotië bij Tanagra, *B*, 499.

εἰλίπος of εἰλίπους (ϝείλω = εἰλέω, ἔλλω, πούς), alleen in de vormen εἰλίποδας en εἰλιπόδεσσι, eigenl. de poten samendringen, epith. der runderen, wier poten (vooral de achterpoten) onder het loopen tegen elkaar aandringen en elkaar kruisen, hetgeen een lompen gang veroorzaakt, sleepvoetend.

εἰλέω, m. z. ἔλλω.

†*εἰλόπεδον, τό* (εἵλη, πέδον), zonnige grond, *η*, 113, ϑ᾽εἰλόπεδον, juiste lezing voor ϑειλόπεδον.

†*εἴλυμα, τό* (εἰλύω), omhulsel, kleed, *ζ*. 179.

†*εἰλυφάζω*, doen warrelen, φλόγα, *Y*, 492.

†*εἰλυφάω* = het vorige, Part. εἰλυφάων, *Λ*, 156.

εἰλύω (W. ϝελ, ϝαλ), omhullen, bedekken, c. Acc., κὰδ δέ μιν αὐτὸν εἰλύσω ψαμάϑοισιν, *Φ*,319, de eenige plaats waar het Act. staat; van 't Pass. alleen Perf. en Plusquperf., ἄλλα δὲ

πάντα εἰλύαται (van L. en M. ϝεϝλύαται); αἵματι καὶ κονίῃσιν ἐκ κεφαλῆς εἴλυτο (v. L. en M. ’ϝέϝλυτο); vooral het Part. εἰλυμένος, χαλκῷ, ὀστέα ψαμάθῳ; ook met een zoogen. Griekschen Accus., εἰλυμένος ὤμους νεφέλῃ.

εἶμα, ατος, τό (ἕννυμι, uit ϝέσμα, W. ϝες, ἑς), kleed, gewaad; εἵματα, soms als praedikatief bijvoegsel bij χιτών, „tot kleeding”.

εἰ μέν-εἰ δέ dient tot het tegenover elkaar plaatsen van twee voorwaardelijke zinnen; *A*, 135, εἰ μὲν δώσουσι γέρας. εἰ δέ κε μὴ δώωσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι, neemt men bij den eersten zin een ellips aan, b. v. καλῶς ἔχει.

εἰμί (ontstaan uit ἐσμί, Sanskr. *asmi*, W. ἐς). De conjugatie is volgens v. L. en M., grootendeels in overeenstemming met Curtius en v. Hartel: εἰμί, ἐσσί (εἶς, ρ, 388), ἐστί, ἐστόν, εἰμέν, ἐστέ, ἔασι(ν) en εἰσί(ν), Imperf. ἦα en ἔα, ἔησθα en ἦσθα, ἦεν, ἔην en ἦν; ἤην staat τ, 238, ψ, 316, ω, 343 (op de eerste plaats leest Nauck ἔπλετο, eveneens op de tweede en derde; opmerkelijk is het, dat de meeste afwijkingen van de gewone conjugatie in de laatste boeken der Odyssee worden gevonden), ἤτην, ἦμεν, ἦτε, ἦσαν en ἔσαν, Coniunct. ἔω enz.; ook εἴω (*T*, 202 staat ἦσιν, in een wellicht onecht vers, *Ξ*, 274 en ω, 491, 3. Pl. ὦσι, maar het eerste vers is onecht en in ’t tweede moet men met Kirchhoff εἰσί lezen), εἴῃ; Optat. εἴην, εἴης en ἔοις, εἴ en ἔοι, εἶτε, εἶεν; Imper. ἔσσο, ἔστω enz.; Infin. ἐμμέναι en ἐμέναι, ἔμμεν en ἔμεν (waarvoor v. L. en M. met elisie ἔμμεν’ en ἔμεν’) en εἶναι, Part. ἐών enz. (Casus van ὤν staan η, 94 en τ, 230, 489; de eerste dezer drie plaatsen wordt voor onecht gehouden, m. z. ἀγήρως; op de tweede leest Nauck, met Synizesis van χρύσεοι, χρύσεοι ἐόντες, op de derde staat bepaald οὔσης); Futur. ἔσ(σ)ομαι, ἔσ(σ)εαι, ἔσ(σ)εται, ἔσται en ἐσσεῖται. Iterat. ἔσκον (ἦσκον) 1) zijn, bestaan, voorhanden zijn, τά τ’ ἐόντα τά τ’ ἐσσόμενα πρό τ’ ἐόντα, het tegenwoordige, toekomstige en verledene; ook = παρεῖναι, *B*, 131; ἀλλά τις εἴη, mocht er een zijn, met daarop volg. Infin., die een doel uitdrukt; vooral ook leven, οὐ δὴν ἦν, hij leefde niet lang; ἔτι εἰσί, zij leven nog, ook verb. met ζώειν; van de goden, αἰὲν ἐόντες, de onsterfelijke; ἐσσόμενοι ἄνθρωποι of alleen ἐσσόμενοι, de nakomelingen; met nauwkeurige bepaling van de plaats, ergens zijn, zich bevinden, ἐνὶ Τροίῃ, ἐνὶ δίφρῳ, ἔνθ’ ἢ ἔνθα. b) met den Genet. wijst het aan α) de afkomst πατρὸς δ’ εἴμ’ ἀγαθοῖο, αἵματος ἀγαθοῖο, ook met ἐκ, Μυρμιδόνων ἐξ εἰμι. β) het bezit, δαὴρ ἐμὸς ἔσκε (ἦσκε) κυνώπιδος. γ) de stof, οἶμοι ἔσαν κυάνοιο. c) met den Dat. van den persoon, ἐστί μοι, ik heb, ik bezit, εἰσίν μοι παῖδες; ook van toestanden, σοὶ κατηφείη καὶ ὄνειδος ἔσσεται; met daarop volg. Infin. ὄφρα οἱ εἴη πίνειν. d) zijn, zich houden, gelegen zijn, ἀκήν, ἀκέων εἶναι, stil zijn, zich stil houden; ἔστιν οὕτως, zoo is ’t gelegen. e) ἔστι, het is, het heeft plaats, vand. het is mogelijk, het is geoorloofd, men kan, met daarop volg. Infin. ἔστι μὲν εὕδειν, ἔστι δὲ τερπομένοισιν ἀκούειν; εἴ τί πού ἐστιν, zoo het eenigszins mogelijk is; ook veel met een Negatie, πὰρ δύναμιν οὐκ ἔστι μάχεσθαι, bóven zijn kracht kan men niet strijden; daarbij staat de persoon meestal in den Dat., soms volgt ook wel Accus. c. Inf. Hierbij behoort ook ἐμοὶ δέ κεν ἀσμένῳ εἴη, het zou mij wel lief zijn. 2) als koppelwoord, a) ter verbinding van Subjekt en Praedikaat, gew. Subst. en Adiect., maar ook wel Adverbia, vooral van tijd en plaats, εἶναι ἐγγύς, σχεδόν, ἑκάς, ook ἅλις, δήν, μίνυνθα; voorts τόφρα Κουρήτεσσι κακῶς ἦν, ging het slecht; διαγνῶναι

χαλεπῶς ἦν, het was moeielijk te onderscheiden. b) tot omschrijving met een Partic., en wel Perf. τετληότες εἰμέν = τετλήκαμεν. Als koppelwoord wordt εἰμί dikwijls uitgelaten, vooral in den 3. pers. S. en Pl. Pr., slechts zelden in andere personen, tempora en modi.

εἶμι (W. ἰ), gaan. Naast de in 't Attisch gebruikelijke vormen vindt men bij Homerus nog Praes. Ind. 2. S. εἶσθα; Imperf. ἤια en (den door Nauck veroordeelden, door v. L. en M. overal door ἤια vervangen vorm) ἤιον, 3. S. ἴε(ν), ἤιε(ν), ἦε(ν), ᾔει, Dual. ἴτην, 1. Pl. ἤιμεν, 3. Pl. ἴσαν, ἤισαν, ᾖσαν; Coni. 1. S. ἴωμι, ἴῃσθα, ἴῃσι, 1. Plur. ἴομεν, Optat. 3. S. ἰείη (*T*, 209); Infinit. ἴμεναι. Het Futur. εἴσομαι is twijfelachtig (*Ω*, 462 moet gelezen worden ἔρχομαι; *ο*, 213 moet ἴσεται (ϝίσεται) staan, van ἵεμαι; hiertoe behooren ook de als Aor. van εἶμι beschouwde vormen εἰσάμην enz.). Het Praes. heeft ook reeds bij Homerus de beteekenis van een Futurum, maar ook nog die van een Praesens, vooral in vergelijkingen, in stellingen van algemeene strekking. De eerste beteekenis is gaan 1) eig. zich voortbewegen, gaan, komen, reizen; met nadere bepalingen, als ἀκήν, σιγῇ; dikwijls met Adv. van plaats, κεῖσε, θύραζε, οἴκαδε, εἴσω, ἄσσον; ook ἄψ of πάλιν, αὖτις, ἂψ πάλιν, terugkeeren, t'huis komen; ἰέναι ἀντία, ἀντίον, ἄντα τινός, iemand te gemoet gaan; met Praepos. εἴς τι, εἰς Ἀίδαο, ἐπὶ δόρπον, ἐπί τινα, ook met vijandelijke bedoeling, κατὰ στρατόν of λαόν, zich onder het krijgsvolk begeven; ὑπὸ γαῖαν, onder de aarde gaan; ook πρός τινα en παρά τινα; maar παρὰ ῥόον, langs de rivier, παρὰ θῖνα; ἔκ τινος, uit iets te voorschijn komen; διά τινος, door een plaats gaan, en zoo ook c. Gen. zonder Praepos., ἰὼν πεδίοιο. De terminus ad quem wordt ook door den Accus. zonder Praepos. uitgedrukt, ἡμέτερον δῶ; met andere beteekenis ὁδὸν ἰέναι, een weg gaan; met Part. Fut. tot aanwijzing van het doel, εἶσι μαχεσσόμενος. 2) overdr. a) vliegen, van vogels en insecten. b) ἐπὶ νηὸς ἰέναι, varen (over zee gaan). c) van de bijl, πέλεκυς εἶσι διὰ δουρός, de bijl gaat door het hout; van de spijs, die door de keel gaat; van wolken, rook, storm, de zon, de sterren enz.; ook φάτις εἶσι, het gerucht zal zich verspreiden; ἔτος εἶσι, het jaar gaat voorbij.

εἰν, m. z. ἐν.

εἰνᾰ-ετες (Nauck en Cauer ἐννάετες en zoo ook in de volgende woorden), eig. Neutr. van εἰναέτης (v. ἐννέα, ἔτος), negen jaar lang.

†εἰνᾰκις, Adv. = ἐννάκις, negenmaal, § 230.

εἰν-ᾰλιος, 3. (voor ἐνσ-) = ἐνάλιος, in of van de zee, κῆτος, zeemonster, κορώνη, zeekraai.

†εἰνᾰ-νῠχες, Adv., negen nachten lang, *I*, 470.

*εἰνᾰτερες, αἱ (afl. niet zeker, waarsch. samenhangend met het Lat. *ianitrices*), de vrouwen der broeders, schoonzusters.

εἴνατος, 3. = ἔνατος, de negende.

εἵνεκα = ἕνεκα.

εἰνί = ἐν (verdachte vorm).

†εἰν-όδιος, 3. (ὁδός) = ἐνόδιος, aan den weg, *Π*, 260.

εἰνοσῑ-γαιος, = ἐνοσίγαιος.

εἰνοσί-φυλλος, 2. (ἔνοσις, φύλλον), de bladeren, het loof schuddend, epith. van met dicht hout begroeide bergen.

εἷο (ϝεῖο), Gen. Sing. = οὗ; ἀπὸ εἷο (ϝεῖο), van zich.

εἶπον, ἔειπον, ἔϝειπον (W. ϝεπ), in alle vormen van den Aor 2., daarnevens iterat. εἴπεσκε, zeggen, spreken, ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω πειθώμεθα πάν-

τες; περί τινος, ἀμφί τινι, ook met een enkelen Genet.; gewoonl. met een zakelijk Objekt en wel meestal met een Pron.: τόδε, ταῦτα, τ. πάντα, ἕκαστα, τὶ, οἷον, ποῖον, ὅττι κεν εἴπω; ook κρήγυον, ὑπέροπλον, νημερτέα; ook met Subst. μῦθον, ἔπος, θεοπρόπιον, ἀγγελίην, overbrengen; noemen, ὄνομα; met persoonl. Objekt, Ἀγαμεμνονα; proleptisch εἶπ' ἄγε μοι καὶ τόνδε ὅστις ὅδ' ἐστί; εὖ εἰπεῖν τινά, iemand met achting noemen, d.i. goed van iemand spreken; τινί, tot iemand spreken, iemand berichten, τινί τι, iemand iets, νύμφῃ βουλήν; ook πρός τινα; ook met een enkelen Accus., iemand aanspreken, ποτιδέγμενος εἴ τί μιν εἴποι (waar Nauck om de digamma γὲ leest voor μιν; maar γὲ past hier volstrekt niet); καί ποτέ τις εἴπῃσι — ἐκ πολέμου ἀνιόντα, iemand zal zeggen tot den uit den oorlog terug keerende; εἰπεῖν τινί, met daarop volg. Inf. tot iemand zeggen dat hij iets zal doen, bevelen; met den Accus. van het Praedicaat, εἰπεῖν τινὰ ἐσθλόν, iemand noemen; ἐν Ἀργείοισι, te midden van de Argiven; ook μετά τισι.

†εἴρερος, ὁ (W. σερ, verw. met εἴρω), gevangenis, slavernij, θ, 529.

*εἰρεσίη, ἡ (ἐρέσσω), het roeien.

Εἰρέτρια = Ἐρέτρια, stad op Euboie, B, 537.

†εἴρη, ἡ (afl. is onzeker), vergaderplaats, Plur. Σ, 531.

εἰρήνη, ἡ (van 2. εἴρω, afspraak?), vrede, ἐπ' εἰρήνης, in den vrede, in tijd van vrede.

†εἰρο-κόμος (κομέω), wol bewerkend, spinnend, Γ, 387.

εἴρομαι (bijv. ἐρέω en ἐρέομαι, die m. z.; de afl. is onzeker), 2. S. εἴρεαι, Imper. εἴρεο, εἰρέσθω, Coni. εἴρωμαι enz., Inf. εἴρεσθαι, Part. -όμενος, η, ον; Imperf. εἴρετο, εἴροντο; Fut. εἰρήσομαι, -σεται, -όμεθα; Aor. 2. Coni. ἐρώμεθα, Opt. ἔροιτο, Inf. ἐρέσθαι. De Imper. Aor. A, 611 ἔρειο kan niet juist zijn; v. L. en M. vermoeden ἐρέσθαι; ook ἐρήομεν, A, 62 is niet te verklaren (Nauck leest ἐρείομεν, v. L. en M. vermoeden ἐρώμεθα), vragen, τινά, om raad vragen, θεῶν βουλάς; naar iets, τί; iemand naar iets, τινά τι; ook ἀμφί τινι, ἀμφὶ πόσει, τινὰ περί τινος; ook verbonden τινὰ πόσιος πέρι νόστιμον ἦμαρ.

εἰρό-ποκος, 2. wollig.

**εἶρος, τό (men leidt het af van den wortel *var*, *tegere*) = ἔρος, wol.

1. εἴρω (W. ἐρ, σερ, *sero*), alleen Part. Perf. ἐερμένος, Plsqperf. ἔερτο (ἐϝερμένος, ἔϝερτο Bekker), aaneenrijgen, verbinden, ὅρμος ἠλέκτροισιν ἐερμένος, met stukken barnsteen versierde halsketen; eveneens μετὰ δ' ἠλέκτροισιν ἔερτο, zij was doorregen met stukken barnsteen; ook E, 89, met Aristarchus γέφυραι ἐερμέναι (niet ἐεργμέναι) aan elkander geregen, d. i. onafgebroken langs den oever loopende dijken.

2. εἴρω (W. ϝερ, eig. ϝείρω), Fut. ἐρέω (ϝερέω), Perf. Pass, εἴρημαι (eig. ϝέϝρημαι), Plsqpf. εἴρητο, Fut. 3. εἰρήσομαι (ϝεϝρήσομαι); van den Aor. 1. Pass. komt alleen de Dat. van 't Partic., ῥηθέντι, voor (σ, 414, υ, 322); het Imperf. Med. εἴροντο, dat λ, 542 staat, is zeker onjuist. (Voor εἴροντο δὲ κήδε' ἑκάστη leest Fick ϝεῖρον θ' ὅ ϝε κῆδε ϝεκάστη, zij zeiden ieder, welke smart hen kwelde), 1) spreken, zeggen, verklaren, τί, ἕκαστα, στεῦται ἔπος ἐρέειν, hij staat op het punt om een woord te zeggen; ψεῦδος, liegen; οὔ πω πᾶν εἴρητο ἔπος, nog was alles niet gezegd, toen enz.; εἴ τι κακὸν νῦν εἴρηται, als er nu iets grievends is gezegd; ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ χαλεπαίνειν, boos zijn over een billijke verklaring; ook met een daarop volgenden Objektszin. 2) aanzeggen, boodschappen, berichten,

τινὶ ἔπος; φάος ἐρέουσα, ἐρέων, om het licht aan te kondigen.

**εἰρωτάω = ἐρωτάω, alleen Praes. en Imperf.

εἰς en ἐς (de laatste vorm vóór Consonanten en soms ook vóór Vokalen, de eerste alleen vóór Vokalen, behalve εἰς κῦμα), I. Adverb. naar binnen, ἐς δ' ἄγε; ἐς δ' ἄλοχον ἐκαλέσσατο; ἐς δ' ἦλθον; ἐς δ' ἐρέτας ἔκρινον. II. Praep. c. Accus. in, om de richting en beweging naar het binnenste van een zaak of de onmiddellijke nabijheid daarvan aan te wijzen, naar, tot aan, 1) lokaal, in, naar, op aan, tot, tot aan, οἴχεσθαι ἐς Θήβην, εἰς ἐλάτην ἀναβαίνειν; ook van personen, εἰς Ἀγαμέμνονα, ἐς Μενέλαον; bij de Verba van zien, εἰς ὦπα ἰδέσθαι, in 't gelaat zien; εἰς οὐρανὸν ἰδεῖν, zijn oog naar den hemel opslaan; ἐς γενεὴν ὁράων, op de afkomst lettende; ἐς πόδας ἄκρους, tot aan de teenen. b) van toestanden, waarin men geraakt, τρεπέσθαι εἰς ὀρχηστύν; ἐς μάχην, ἐς πόλεμον ἴμεν. c) bij opgaaf van een quantitatief doel, εἰς δεκάδας διακοσμεῖσθαι, zich in tientallen verdeelen. 2) van den tijd a) tot aanwijzing van een termijn, tot aan, ἐς ἠέλιον καταδύντα, ἐς ἠόα, ἐς τί ἔτι; tot hoe lang nog? b) tot aanwijzing van den tijd, hoelang iets duurt, εἰς ἐνιαυτόν, voor een jaar. c) tot aanwijzing van het doel of het gevolg, ἐς πόλεμον θωρήσσετο, tot den oorlog; εἰπεῖν εἰς ἀγαθόν, ten goede spreken; zoo ook ἐς μίαν βουλεύειν, overleggen zoodat men tot eensgezindheid geraakt. b) tot aanwijzing van den afstand, ἐς δίσκουρα λέλειπτο, hij bleef een discusworp achter.

Opmerkingen: 1) εἰς staat dikwijls bij Verba, die een rust aanwijzen, terwijl het Verbum mede het begrip van beweging in zich sluit, ἐφάνη λῖς εἰς ὁδόν, ἐς πεδίον προφανέντες. 2) εἰς staat schijnbaar met den Gen., ten gevolge van een ellips, en wel vooral bij eigennamen, εἰς Ἀΐδαο, εἰς Πριάμοιο; minder dikwijls bij Appellativa, ἐς γαλόων, ἀνδρὸς ἐς ἀφνειοῦ, εἰς Αἰγύπτοιο, διιπετέος ποταμοῖο; β, 55 is ἡμέτερον de betere lezing voor ἡμετέρου. 3) Een enkele maal staat εἰς ook wel achter het geregeerde Substantivum, δώματ' ἐς αἰγιόχοιο. 4) Pleonastisch staat het in de uitdrukking εἰς ἅλαδε.

εἷς, μία, ἕν, Gen. ἑνός, μιᾶς, ἑνός, een, eene, een, versterkt ἕνα οἷον, μία μούνη; over εἰς μίαν βουλεύειν z. m. εἰς, II, 2, c.

εἶσα (W. ἑδ, σεδ), een defektieve Aor. 1. bij ἵζω en ἱζάνω, εἷσε, εἷσαν, Imper. εἶσον, Inf. -έσσαι, Part. ἕσας; daarbij Fut. Med. -έσσομαι, Aor. -εἰσάμην, Inf. -έσσασθαι, Part. -εσσάμενος (ξ, 295 moet voor ἑέσσατο gelezen worden ἐφέσσατο), zetten, doen nederzitten, ἐν κλισμοῖσι, ἐς θρόνον, ἐπὶ θρόνον; plaatsen, ergens neerleggen, ergens heenbrengen, εἷσεν δ' ἐν Σχερίῃ, hij vestigde ze te Sch.; σκόπον, een bespieder plaatsen; εἷσέ μ' ἐπὶ βουσί, hij stelde mij aan over de runderen; εἷσαι λόχον, een hinderlaag leggen.

εἰσ-αγείρομαι (ἐσαγ.), zich daarin verzamelen; overdr. c. Accus. νέον ἐσαγείρετο θυμόν, hij verzamelde nieuwen moed.

εἰσ-(εσ)-ἄγω, binnenleiden, c. Accus. Λαοδίκην ἐσάγουσα; βοῦν; met den Accus. van de plaats, δώματα, δόμον; met dubb. Accus. ἑταίρους Κρήτην; ποταμῶν μένος, er in leiden.

†εἰσ-(ἐσ)-αθρέω, bespieden, τινά, Γ, 450.

†εἰς-(ἐσ)-ἀκούω, luisteren naar iemand, Θ, 97.

*εἰσ-(εσ)-άλλομαι, Aor. 1. ἐσήλατο, en van den Aor. ἅλμην, 3. S. ἐσάλτο, binnenspringen; bestoken, τεῖχος, πύλας.

εἴσατο, beschouwd als Aor. 1. bij *εἶμι,* is een vorm van *ἵεμαι.*

εἰσ-ανα-βαίνω (v. L. en M. en Cauer *εἲς ἀναβαίνω,* en zoo ook in andere Composita met *εἰς* en een andere Praep.), bestijgen, beklimmen, *Ἴλιον, ἀκτήν, λέχος, ὑπερῷον.*

†*εἰσ-ἄν-ἄγω,* wegvoeren, *τινὰ εἴρερον,* iemand naar de slavernij, *ϑ,* 529.

**εἰσ-ἄν-εῖδον,* Aor. bij *εἰσανοράω,* opzien, c. Acc., *οὐρανόν.*

†*εἰσ-ἄν-ειμι* (*εἶμι*), daaraan opklimmen, van de zon, *οὐρανὸν εἰσανιών, H,* 423.

εἰσ-άντα en *ἐσ-άντα,* tegenover, *ἐσάντα ἰδών,* vlak in 't 't gezicht, *φράζεσθαι ἐσάντα,* van aangezicht tot aangezicht erkennen, aanschouwen.

εἰσ-ἄφ-ῑκάνω, bijvorm bij 't volgende.

εἰσ-ἄφ-ικνέομαι, alleen in den Aor. (*-ἵκοιτο, -ἵκηαι, -ηται,* Inf. *-ικέσθαι*) voorkomend, ergens komen, c. Acc. *Ἴλιον; τινά,* bij iemand; ook een doel bereiken, *μ,* 84.

εἰσ-(ἐσ-)βαίνω, Aor. 2. *ἐσβαίη,* Part. *ἐσβάντες,* Imperf. *εἴσβαινον,* binnengaan; vooral op een schip gaan, *οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον.*

εἰσ-(ἐσ-)δέρκομαι, Aor. *ἐσέδρἄκον,* aanzien, waarnemen, aanschouwen.

†*εἰσ-(ἐσ-)δῠομαι,* binnengaan, zich begeven in, *Ψ,* 622.

εἴσ-ειμι, binnengaan, *μετ' ἀνέρας,* bij de mannen; *οὐκ Ἀχιλῆος ὀφθαλμοὺς εἴσειμι,* ik zal Ach. niet onder de oogen komen.

εἰσ-ελαύνω en *εἰσ-ελάω,* Part. Pr. *-ελάων,* 3. Pl. Aor. *εἰσέλασαν,* Part. *εἰσελάσαντες,* binnendrijven; absol. *ποιμήν,* de binnendrijvende herder; c. Acc. *ἵππους;* ook binnenroeien (t. w. *νῆα*).

†*εἰσ-ερύω* (*ἐσ-Ϝερύω*), binnentrekken, *νῆα σπέος, μ,* 317.

εἰσ-έρχομαι, Imper. *εἰσέρχεο,* Fut. *εἰσελεύσομαι* (v. L. en M. *α,* 88 *Ἰθάκηνδε ἐλεύσομαι* voor *Ἰθάκην ἐσελεύσομαι*), Aor. *εἰσῆλθον* en *εἰσήλῠθον,* binnengaan, binnenkomen, gew. c. Accus. *πόλιν, Μυκήνας, κλισίην;* ook *ἐς ϑάλαμον, οἶκονδε;* overdr. *μένος ἄνδρας εἰσέρχεται,* moed bezielt de mannen.

ἐΐση (*ἐϜίση*), een alleen in het Femin. voorkomend Adject., samenhangend met *ἶσος,* gelijk, gelijkmatig, evenredig, *aequalis,* a) *νῆες ἐΐσαι,* gelijkmatig, d. i. symmetrisch gebouwde (volgens anderen niet naar één kant overhellende) schepen („welevenredige”, Vosmaer). b) *ἀσπὶς παντόσ' ἐΐση,* het overal gelijke, van het middelpunt naar alle kanten gelijkmatig zich uitstrekkende, d. i. het ronde schild (volgens Helbig overal passend, d. i. bedekkend; „rondom welvend”, Vosmaer). c) *ἵπποι σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσαι* („van ruggen gelijk naar het paslood”, Vosmaer). d) *δαὶς ἐΐση,* een maal, waaraan allen deel hebben, gemeenschappelijk maal. e) *φρένες ἔνδον ἐΐσαι,* een welevenredige, degelijke, voortreffelijke geest.

**εἴσ-(ἐσ)-ϑρώσκω,* alleen Aor. 2. *ἔσϑορε,* binnenspringen, absol.

†*εἰσ-ΐεμαι,* alleen *αὖλιν εἰσιέμεναι,* naar 't nest verlangend, *χ,* 470 (m. z. *ἵεμαι*).

†*εἰσ-(ἐσ)-ΐζομαι,* zich nederzetten, *ἐς λόχον, N,* 285.

†*εἰσ-ίϑμη* (*ἰέναι*), ingang, *ζ,* 264.

†*εἰσ-(ἐσ-)κατα-βαίνω,* afdalen, naar beneden gaan, *ὄρχατον, ω,* 222.

ἐΐσκω (*ϜεϜίσκω*) en *ἴσκω* (W. *Ϝικ,* m. z. *ἔοικα, ϜέϜοικα,* dat eigenl. als Perf. hierbij behoort), waarvan het Partic. *ἴσκων* 1) gelijk maken, *αὐτὸν δέκτῃ; φωνὴν ἀλόχοισιν ἴσκουσα,* de stem der echtgenooten nabootsend. 2) gelijk achten, *ἐμὲ σοί, Τυδεΐδῃ αὐ-*

τὸν πάντα, τὸ μὲν εἴσκομεν ὅσσον ἱστὸν νηός, wij schatten het op de grootte van den mast van een schip; vand. vergelijken, τινά τινι. 3) schatten, vermoeden, oordeelen, achten, ἄντα σέθεν Ξάνθον ἠίσκομεν (ἐϝεϝίσκομεν) εἶναι; τὸ μὲν οὔτι σ' ἐίσκομεν (οὔ σε ϝεϝίσκομεν) — ἠπεροπῆα ἔμεν, dat vermoeden wij geenszins van u, dat gij een bedrieger zijt.

*εἰσ-μαίομαι, aangrijpen, θανὼν μάλα με εἰσεμάσσατο θυμόν, zijn dood heeft mij erg aangegrepen, diep gegriefd.

εἰσ-νοέω, waarnemen.

εἴσ-οδος, ἡ, ingang, κ, 90.

**εἰσ-οιχνέω, 3. Pl. -εῦσι, Acc. S. Part. -εῦσαν, binnengaan.

εἰσ(ό)κε(ν), beter te schrijven, εἰς ὅ κε(ν), Coni. 1) zoo lang tot, tot dat, c. Coni. (ook in het waarsch. onechte vers O, 71, moet wel ἕλωσι (ϝέλωσι) gelezen worden voor ἕλοιεν), die een verwacht gevolg uitdrukt. 2) zoo lang als, c. Coni.

1. εἴσομαι, ep. Fut. bij οἶδα, m. z. εἴδω, B.

2. εἴσομαι, Fut. bij ἵεμαι (niet bij εἶμι).

εἰσ-(ἐσ)οράω, 3. Pl. εἰσορόωσι, Opt. εἰσορόῳτε, Inf. ἐσοράειν, Part. ἐσορῶν, Fut. ἐσόψομαι, Aor. εἰσεῖδον (εἰσέϝιδον) en zonder Augment εἴσιδον, Dual. εἰσιδέτην; Iter. εἰσίδεσκεν; Med. 2. S. εἰσοράεσθε en Inf. -άεσθαι, 3. Plur. Imp. εἰσοράοντο, Aor. εἰσιδέσθην. 1) Act. aanzien, aankijken, beschouwen, c. Acc.; vooral met bewondering of met achting aanschouwen, εἰσοράειν τινὰ ὡς θεόν, tegen iemand opzien als tegen een god; v. d. hoogachten, ἶσα θεῷ; zien, in 't gezicht krijgen. 2) Med. iets bekijken, Ψ, 495; ook even als het Act. ὀξύτατον πέλεται φάος εἰσοράεσθαι, is het schelst om er in te kijken; μοὶ ἀθάνατος ἰνδάλλεται εἰσοράεσθαι, hij schijnt mij op 't oog een onsterfelijke toe.

†εἰσ-πέτομαι, Aor. εἰσέπτατο, binnen vliegen, πέτρην, Φ, 494.

εἰσ-(ἐσ)-φέρω 1) binnen brengen, ἐσθῆτα. 2) Med. met zich medevoeren, πεύκας.

**εἰσ-(ἐσ)-φορέω, bijvorm van het vorige.

*εἰσ-(ἐσ)-χέω, er in gieten; Med. zich ergens in uitstorten, alleen Aor. 2 Med. ἐσέχυντο κατὰ πύλας, fig. zij stroomden door de poorten binnen.

εἴσω en ἔσω, Adv., naar binnen, binnenwaarts, εἴσω ἀσπίδ' ἔαξε, inwaarts brak hij het schild (Vosmaer); eveneens ὀστέα εἴσω ἔθλασεν; εἰπεῖν, ἐπαγγέλλειν εἴσω, naar binnen melden; dikwijls met den Accus., die gewl. vóór εἴσω staat en van het Verbum (van beweging) afhangt, Ἴλιον εἴσω, οὐρανὸν εἴσω; slechts op vijf plaatsen staat εἴσω voorop. Met den Genit. staat εἴσω alleen η, 135 en θ, 290.

†εἰσ-ωπός, όν, in 't gezicht hebbend, c. Gen. εἰσωποὶ ἐγένοντο νεῶν, zij kregen de schepen in 't gezicht, O, 653.

εἰῶ, Δ, 55, waar Nauck ἐόω, v. L. en M. ἐάω lezen, in een waarschijnlijk onecht vers.

ἐκ, vóór klinkers ἐξ, I. Adverb. er uit 1) ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον; ἐκ δ' ἔσσυτο λαός; ἐκ δὲ θύραζε ἔδραμον; ἐκ δ' ἀργύρεον τελαμῶνα, Σ, 481, waar uit het voorafgaande βάλλε een werkwoord als ἔδησε moet worden aangevuld. 2) bij het adverbiale ἐκ staat een het nader bepalende Genet., ἐκ δ' ἄγαγε κλισίης Βρισηίδα, hij voerde Briseïs uit de tent. II. Praepos. c. Gen. De oorspronkelijke beteekenis is uit, 1) lokaal a) tot aanwijzing van de verwijdering, het komen uit het binnenste of uit de nabijheid van een plaats, uit, van, vooral bij Verba van beweging als ἰέναι, ἔρχεσθαι enz.; κατήιεν ἐκ νομοῦ ὕλης;

φυγεῖν ἐκ πολέμοιο; ook *ἐκ χειρῶν ἑλέσθαι, σπάσασθαι,* uit de handen nemen, rukken; hiertoe behoort ook *ἀναστῆναι ἐξ ἕδρης,* van den stoel opstaan; *μετέειπεν ἐξ ἕδρης; ἐκ τόσσων,* uit het midden van zoo velen; *ἐκ Τρώων,* van den kant der Trojanen. b) tot aanwijzing van den afstand, buiten, *ἐκ βελέων,* buiten schot; *ἐκ καπνοῦ καταθεῖναι,* buiten den rook neerleggen. c) bij de Verba van staan, zitten, hangen enz. staat *ἐκ,* om het in 't Verbum gelegen begrip van de voorafgaande beweging of richting, of de verwijdering van een voorwerp aan te wijzen, *αὐτόθεν ἐκ δίφροιο καθήμενος; ἐκ πασσαλόφι κρέμασεν φόρμιγγα;* zoo ook *δεῖν, ἀνάπτειν, προσφυὴς ἔκ τινος; εἶναι ἔκ τινος,* aan iets vastgemaakt zijn, aan iets grenzen, belenden, *ἐξ ἑτέρων ἕτερ' ἐστιν,* het eene gebouw grenst aan het andere; *δαῖέ οἱ ἐκ κόρυθος πῦρ,* zij ontstak vuur uit, d. i. op zijn helm; *ἐκ ποταμοῦ χρόα νίζετο,* hij wiesch zich uit, d. i. in de rivier. d) tot aanwijzing van het verlaten van, het zich verwijderen uit een toestand, *ἐκ χόλου μεταστρέφειν ἦτορ, ἐξ ὕπνου ἐγείρειν* enz.; *ἐκ πομπῆς ἀνιέναι,* van het geleide terugkeeren; *ἐκ κακότητος ἐρύσαι, ἐκ θανάτου σαῶσαι.* e) van het schiften, kiezen uit een menigte, *ἐκ πολέων πίσυρες, ἐκ πάντων μάλιστα;* tot opgave van den *terminus a quo, κάλυψαν — ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς,* van 't hoofd tot op de voeten; *ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῦ.* 2) van den tijd, van af, *ἐκ νεότητος,* van jongs af. 3) met causale beteekenis a) van den oorsprong, en wel van den onmiddellijken, bij *εἶναι, γίγνεσθαι ἔκ τινος,* van iemand afstammen; ook van iemand afkomstig zijn, komen, *ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν; δῶρα, κειμήλιον ἔκ τινος,* van iemand; hiertoe behoort ook *ἐξ ὕδατος κρύσταλλος,* uit water ontstaan ijs, en zoo staat *ἐκ* dikwijls met een Nomen, zonder Part. b) van den iets veroorzakenden persoon bij pass. en intrans. Verba, even als *ὑπό,* door, van den kant van, *Τρώεσσι κήδε' ἐφῆπται ἐκ Διός, τετιμῆσθαι ἔκ τινος, τλῆναι ἔκ τινος, πάσχειν τι ἔκ τινος, ἐκ θεόφιν πολεμίζειν,* op aansporing van een god. c) van de oorzaak, *ἐξ ἔριδος,* door den wedstrijd; *ἐξ ὀλιγηπελίης κεκαφηότα θυμόν; μήνιος ἐξ ὀλοῆς,* door den verderfelijken toorn; *ἐξ εὐηγεσίης,* ten gevolge van een wijs bestuur, *πατέρων ἐκ φιλότητος,* door der vaderen vriendschap; zoo ook in de adverbiale uitdrukkingen *ἐκ θυμοῦ φιλέειν,* van harte liefhebben, *ἐξ ἔριδος μάχεσθαι,* uit wedijver. d) overeenkomstig, naar, *ὀνομάζειν ἐκ γενεῆς,* naar zijn geslacht. — *Ἐκ* wordt dikwijls door kleine woordjes, vooral door Partikels, van den Genet. gescheiden, ook wel door twee, *ἐκ γάρ δὴ τοῦ, ἐκ δ' ἄρα;* het staat ook wel achter den Genet. *καύματος ἐξ, πολίων ἐξ ἐπράθομεν, οὐρανοῦ ἐκ κατέπαλτο.* Men verg. ook nog *διέκ, παρέκ, ὑπέκ.*

Ἑκᾰ́βη, dochter van Dymas, zuster van Asios en echtgenoote van Priamos.

ἑκᾰ́-εργος (*ϝεκάϝεργος,* van *ἑκάς* en W. *ϝεργ*), de uit de verte afwerende, beschermende, epithet. van Apollo; als Substant. de beschermer. (Volgens anderen de in de verte werkende, of de uit de verte schietende, of de in de verte rakende).

ἕκᾰθεν, Adv. (*ἑκάς*) a) van verre, uit de verte. b) ver = *ἑκάς, ρ,* 25.

Ἑκᾰμήδη, d. v. Arsinoös uit Tenedos, die Nestor als slavin werd toebedeeld.

ἑκάς, Adv. (*ϝεκάς?*), ver, *ἑκὰς ἀπὸ τείχεος;* dikwijls als Praep. c. Gen., ook achter het geregeerde woord. — Compar. *ἑκαστέρω, η,* 321; Superl. *ἑκαστάτω, Κ,* 113.

ἑκάστο-θῐ, overal, *γ,* 8.

ἕκαστος, 3. (de afl. is niet zeker), ieder voor zich, ieder afzonder-

lijk; in den Plur. komen het Masc. en Femin. betrekkelijk zelden voor; als Collectivum in den Sing. altoos met Plur., κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος; achter een Nomen of Pronomen Plur. als appositie tot nauwkeuriger bepaling, waarbij dat Nomen of Pron. eigenlijk in den Gen. moest staan, οἱ δὲ κλῆρον ἐσημήναντο ἕκαστος.

ἑκἄτερθε(ν) (ἑκάτερος), van beide kanten, c. Gen. ὁμίλου; ook aan of op beide kanten.

†ἑκἄτη-βελέτης, ᾱο, =het vlg., Α, 75.

ἑκἄτη-βόλος, ον (ἕκατος, βάλλω), ver werpend of rakend (in de verte, uit de verte), epith. van Apollon en Artemis.

†ἑκἄτόγ-χειρος, ον (ἑκατόν, χείρ), honderdhandig, Α, 402.

†ἑκἄτό-ζυγος, ον (ζυγόν), met honderd jukbalken, waarop de roeiers zaten, met honderd riemen, νηῦς, als hyperbolische uitdrukking van een zeer groot schip, Υ, 247.

ἑκατομ-βή, ἡ (βοῦς), hekatombe, eig. een offer van honderd runderen; echter houdt Homerus zich noch ten opzichte van 't getal noch van de soort der dieren aan de oorspronkelijke beteekenis; men vindt hekatomben van 12 stieren, van 81 runderen, van 50 bokken, ook van runderen en bokken door elkaar; dus in 't alg. plechtig offer.

ἑκἄτόμ-βοιος, ον (βοῦς), eig. honderd runderen waard, hyperb. uitdrukking voor zeer veel waard, kostbaar, θύσανος, τεύχεα; ἑκατόμβοιον, als Substant. een prijs van honderd runderen.

†ἑκἄτόμ-πεδος, ον (πούς), honderd voet lang, Ψ, 164.

†ἑκατόμ-πολις, met honderd steden, Κρήτη, Β, 649.

ἑκατόμ-πυλος, ον, met honderd poorten, epith. van Thebai in Egypte, Ι, 383.

ἑκἄτόν (Sanskr. çatám, Lat. centum), onverb. telwoord, honderd, ook tot uitdrukking eener onbepaalde groote hoeveelheid (zoo zeker ook wel in ἑκατόμπολις, ἑκατόμπυλος).

*ἕκατος, 3. (ἑκάς), epith. van Apollon, ook als Subst., de in de verte rakende.

ἐκ-βαίνω, Aor. 1. ἐκβήσαντες, Aor. 2. Imper. ἔκβητε, 3. Pl. Ind. ἐκ δ'ἔβαν, Part. ἐκβάς, 1) intr. er uit gaan, vooral uit het schip op het land, aan wal gaan; πέτρης, van de rots afklimmen. 2) trans. in den Aor. 1. ἐκβήσαντες, ontschepen, ω, 301.

ἐκ-βάλλω, Aor. ἔκβαλε a) er uit werpen, νηός, ἐπὶ χέρσον, τι ἔκτοσε χειρός, τινὰ δίφρου, afstooten. b) er uit slaan, τί τινος, ἔγχος, βιὸν χειρός, de speer, de boog uit de hand; δοῦρα, boomen vellen. c) laten vallen, χειρὸς ἔγχος, de speer uit de hand; δάκρυα, storten; figuurl. ἔπος, uitslaan.

†ἔκ-βἄσις, ιος, ἡ (ἐκβαίνω), uitgang, plaats om uit te stappen, ἁλός, ε, 410.

†ἐκ-βλώσκω, 3. S. Aor. 2. ἔκμολε, er uitgaan, Λ, 604.

**ἐκ-γελάω, Part. Aor. ἐκγελάσας, luid lachen.

ἐκ-γίγνομαι, Aor. 2. ἐξεγένοντο, Perf. 3. Dual. ἐκγεγάτην, Inf. ἐκγεγἄμεν, Part. ἐκγεγαώς, υῖα, geboren worden, τινός, uit iemand, Διὸς ἐκγεγαυῖα, de dochter van Zeus, d. i. Athene, ook Helene; ook c. Dat. Πορθεῖ; voorts afstammen, τινός. Daarv.

ἔκ-γονος, ὁ, spruit, nakomeling; dochter.

ἐκ-δέρκομαι, er uit kijken, κεφαλῆς ἐκδέρκεται ὄσσε (sommige uitgaven ἐκ δέρκεται), Ψ, 477.

†ἐκ-δέρω, het vel aftrekken, stroopen, κ, 19.

†ἐκ-δέχομαι, er uit nemen, afnemen, τί τινι, Ν, 710.

ἐκ-δέω, vastbinden, σανίδας, de

deur sluiten; c. Gen. δρῦς ἡμιόνων, de eiken op de muilezels laden.

†ἔκ-δηλος, ον, uitblinkend, μετὰ πᾶσιν, *E*, 2.

†ἐκ-δια-βαίνω, Part. Aor. 2. ἐκδιαβάντες, door iets heen gaan, τάφρον, *K*, 198.

†ἐκ-δίδωμι, weder uitleveren, κτήματα, *Γ*, 459.

ἐκ-δύνω, = het volg., *α*, 437, Imperf. ἔκδυνε χιτῶνα.

ἐκ-δύω, alleen Med. met Aor. 2. Act. ἐκδύς, a) zich iets uittrekken, ἐξεδύοντο τεύχεα; ἐκδὺς χιτῶνα. b) wegsluipen, c. Gen., ἐκδὺς μεγάροιο; overdr. ontkomen, ontsnappen, ὄλεθρον (in het voor onecht gehouden vers, *Π*, 99, in den opmerkelijk zuiveren vorm van den Optat. ἐκδυῖμεν).

†ἐκεῖθι, Adv., daar, *ρ*, 10.

ἐκεῖνος, η, ο en κεῖνος (v. L. en M. en Cauer herstellen dien laatsten vorm overal, ook in de Adverb. κεῖθι, κεῖθεν; *ρ*, 10 leze men ὄφρα κε κεῖθι), gene; wijzende op iets dat volgt; bij Subst. zonder lidwoord, κεῖνος ἀνήρ; ook δεικτικῶς, te vertalen door daar, καὶ νῦν οἱ πάρα κεῖνος Ἄρης. Dat. κείνῃ als Adverb.

†ἑκη-βολίη, het schieten, raken in de verte, in den Plur. *E*, 54. Van

*ἑκη-βόλος (βάλλω), in de verte rakend, veraf treffend, even als ἑκατηβόλος, epith. van Apollon, ook als Subst.

ἕκηλος (ϝέκηλος, *β*, 311 zond. digamma; v. L. en M. vermoeden δαίνυσθαί τε ϝέκηλον ἰδ' εὐφραίνεσθ' ἀκέοντα) en εὔκηλος, ον (W. ϝεκ, ϝεκών), kalm, rustig, onbezorgd, ἕκηλον δαίνυσθαι, πίνειν, τέρπεσθαι; ongestoord, ongehinderd, rustig, ἐρρέτω.

**ἕκητι (ϝέκητι, Wort. ϝεκ), Praep. c. Gen., overeenkomstig den wil, krachtens, bij Homerus alleen van goden, door de gunst of genade, Ἑρμείαο, Ἀπόλλωνος, Διός.

†ἐκ-θνήσκω, besterven, γέλῳ ἔκθανον, zij bestierven het van 't lachen, zij lachten zich halfdood, *σ*, 100.

ἐκ-θρώσκω, Aor. ἐξέθορε, ἔκθορε, er uit springen, c. Gen. δίφρου; fig. κραδίη μοι ἔξω στηθέων ἐκθρώσκει, het hart springt mij uit de borst.

†ἐκ-καθαίρω, schoonmaken, οὐρούς, de geulen, langs welke de schepen in zee worden getrokken, *B*, 153.

†ἐκκαιδεκά-δωρος, 2. zestien palmen hoog, κέρας, *Δ*, 109.

ἐκ-κᾰλέω, er uit roepen, naar buiten roepen; Med. tot zich roepen, oproepen.

†ἐκ-κατα-πάλλω (in sommige uitgaven ἐκ καταπάλλω), Aor. 2. ἐκκατέπαλτο; in de Scholia wordt gelezen ἐκκατεπᾶλτο, als van ἐκκατεφάλλομαι, v. L. en M. vermoeden ἐκ καταᾶλτο), neerschieten, οὐρανοῦ ἐκκατέπαλτο, *T*, 351.

*ἐκ-κατ-εῖδον (in sommige uitgaven ἐκ κατεῖδον), Aor. bij ἐκκαθοράω, van iets neerzien, Περγάμου. (Om de verwaarloosde ϝ leest Nauck ἐκκατιών, Naber *Δ*, 408 ἐκπροϝιδών en *H*, 21 met Nauck ἐκκατιών.)

†ἐκ-κλέπτω, wegstelen, Ἄρηα, heimelijk ontvoeren, *E*, 390.

*ἐκ-κῠλίω (-κυλίνδω), alleen Aor. P. ἐξεκυλίσθη, Pass. er uit rollen, vallen, ἐκ δίφροιο.

ἐκ-λανθάνω, Aor. 2. met redupl. ἐκλέλᾰθον, Aor. 2. M. ἐξελάθοντο, ἐκλάθετο, gered. Coni. ἐκλελάθωνται, Opt. ἐκλελάθοιτο, Inf. ἐκλελαθέσθαι, 1) geheel, voor goed doen vergeten, τινά τι, Μοῦσαι αὐτὸν ἐκλέλαθον κιθαριστύν. — Med. geheel of voor goed vergeten, οἰζύος, ἀλκῆς, γάμοιο, Ἀφροδίτης, ook met daarop volg. Infin.

†ἔκ-λησις, ιος, ἡ (ἐκλήθω), het vergeten, vergetelheid, ἔκλησιν θεῖ-

ναι, de heugenis delgen (Vosmaer), ω, 485.

ἐκ-λύω, Fut. ἐκλύσομαι, losmaken, αἰχμὴ ἐξελύθη, werd losgemaakt, d. i. brak af (Cauer leest met Zenodotos ἐξεσύθη, v. L. en M. ἐξῆλθεν, *E*, 293); Med. verlossen, τινὰ κακῶν.

†ἐκ-μυζάω, Part. Aor. 1. ἐκμυζήσας, uitzuigen, αἷμα, *Δ*, 218.

*ἐκ-νοστέω (andere uitgevers schrijven ἐκ νοστέω), terugkeeren, μάχης.

ἔκ-παγλος, ον (met Metathesis van ἐκπλήττω, st. πλαγ?), verbazend, verschrikkelijk, vreeslijk, Superl. ἐκπαγλότατος, χειμών, ἔπεα. De Acc. van 't Neutr. S. en Pl. als Adverb., verschrikkelijk, geweldig; ook het Adverb. ἐκπάγλως, b. v. ἐχθαίρειν, ἐθέλειν, met geweld willen.

†ἐκ-παιφάσσω (geredupliceerd uit φαίνω, evenals παιπάλλω, ποιφύσσω, m. verg. ook παμφαίνω), schitteren, *E*, 803.

†ἐκ-πάλλομαι, er uitspringen, μυελὸς σφονδυλίων ἔκπαλτο, spatte uit, *Υ*, 483.

†ἐκ-πᾰτάσσω, er uit stooten, figuurl. φρένας ἐκπεπαταγμένος, wien het verstand als 't ware er uit is geslagen of gestooten, zinneloos, σ, 327.

ἐκ-πέμπω 1) wegzenden, δώματός τινα, iemand uit het huis, νηῶν, πολέμου. 2) Med. van zich wegzenden. wegjagen, τινὰ δόμου, θύραζε.

ἐκ-πέποται (anderen ἐκ πέποται), m. z. ἐκπίνω.

ἐκ-περάω, 3. Sing. ἐκπεράᾳ (ῥάει), 3. Pl. ἐκπερόωσι (-ράουσι), Aor. 1. ἐξεπέρησε, doorheen gaan, doorheen dringen, abs. van pijl of speer, ook met ἀντικρύ; overdr. μέγα λαῖτμα of λ. ἁλός, doorklieven.

*ἐκ-πέρθω, Fut. ἐκπέρσω, Aor. 1. ἔκπερσα, Aor. 2. ἐξεπράθομεν (anderen ἐξ ἐπράθομεν), verwoesten, πόλιν, Ἴλιον; τὰ μὲν πολίων ἐξεπράθομεν, wat wij bij het verwoesten der steden buit hebben gemaakt.

**ἐκ-πίνω, Aor. ἔκπιον, Perf. P. ἐκπέποται, uitdrinken.

ἐκ-πίπτω, Imperf. ἔκπιπτον, Aor, ἔκπεσον, er uitvallen, er afvallen, c. Gen., δίφρου, ἵππων; c. Dat. pers. τόξον οἱ ἔκπεσε χειρός, viel hem uit de hand; δάκρυ οἱ ἔκπεσε.

ἐκ-πλήσσω, 3. S. Aor. 2. P. ἐκπλήγη, 3. Pl. ἔκπληγεν er uit slaan, iemand als door een slag doen schrikken, in de war brengen; Pass. hevig schrikken.

†ἐκ-ποτέομαι (anderen schrijven ἐκ ποτέομαι), Intens. van ἐκπέτομαι, er uit vliegen, van de sneeuw, Διός, uit den hemel, *Τ*. 357.

†ἐκ-πρεπής, ές, έος (πρέπω), uitstekend, ἐν πολλοῖσι, *Β*, 483.

†ἐκ-προ-κᾰλέω, Part. Aor. Med. ἐκπροκαλεσσαμένη, er uit roepen, Med. naar buiten (tot zich) roepen, τινὰ μεγάρων, β, 400.

†ἐκ-προ-λείπω, Part. Aor. 2. ἐκπρολιπόντες, er uitgaande, verlaten, λόχον, θ, 515.

†ἐκ-πτύω, uitspuwen, ἐξέπτῠσε στόματος ἅλμην, ε, 322.

*ἐκ-ῥήγνυμι, Aor. 1. ἐξέρρηξε, scheuren, νευρήν; c. Gen. ὕδωρ ἐξέρρηξεν ὁδοῖο, had iets van den weg weggerukt, weggespoeld.

ἐκ-σαόω, alleen Aor. 1. ἐξεσάωσε, uit iets redden, τινά, τινὰ θαλάσσης.

ἐκ-σεύω, alleen 3. S. Aor. Med. ἐξέσσῠτο (*E*, 293 werd volgens Zenodotos ἐξεσύθη gelezen, een overigens niet voorkomende Aor., Aristarchus las ἐξελύθη, v. L. en M. ἐξῆλθεν), er uit storten, stormen, πυλέων, uit de poort; φάρυγος ἐξέσσυτο οἶνος, de wijn stortte uit de keel; figuurl. βλεφάρων ἐξέσσυτο ὕπνος, verdween uit de oogen.

*ἐκ-σπάω, Aor. 1. ἐξέσπᾰσε, Med. Part. ἐκσπασσαμένω, 1) Act. e r u i t t r e k k e n, c. Acc. 2) Med. met dezelfde beteekenis, ἔγχεα.

†ἐκ-στρέφω, Aor. 1. ἐξέστρεψε, er u i t d r a a i e n, er uit trekken, ἔρνος βόθρου, een stam uit de kuil, P, 58.

†ἐκ-τᾰδιος, 3. (ἐκτείνω), ruim, χλαῖνα, K, 134.

ἐκ-τάμνω = ἐκτέμνω, Aor. 2. ἐξέτᾰμε en ἔκτᾰμε 1) er uit snijden, μηρούς, ἰούς, διστὸν μηροῦ, een pijl uit de heup (gezegd van den geneesheer). b) afhouwen, vellen, αἴγειρον, νήιον, ῥόπαλον; ook van het everzwijn, dat het bosch verwoest.

ἐκ-τᾰνύω, Aor. 1. ἐξετάνυσσε, Aor. 1. P. ἐξετανύσθη 1) uitstrekken; Pass. zich uitstrekken, ἀμπελὶς ἐξετανύσθη. 2) neerstrekken; τινὰ ἐπὶ γαίῃ, van den wind, op den grond werpen; Pass. uitgestrekt worden, languit neervallen.

ἐκ-τελέω en ἐκ-τελείω, Aor. ἐξετέλεσσα, Coni. ἐκτελέσω, Perf. Pass. ἐκτετέλεσται, 1) volbrengen, ten einde brengen, ἔργον, ἄεθλον, φᾶρος; in 't Pass. van den tijd, ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο, toen maanden en dagen hun loop volbrachten; ὁδόν, een weg afleggen. 2) ten einde brengen, volbrengen, vervullen, v. goden, γάμον, ἄλγεα, τινὶ γόνον, iemand een spruit schenken; in 't alg. vervullen, ὑποσχέσεις, ἀπειλάς, νοήματα, ἔπος.

†ἐκ-τῐθημι, Aor. 2. ἐκθείς, buiten zetten, λέχος, ψ, 179.

**ἔκτο-θεν, Adv. voor ἔκτοσθεν, buiten, en c. Gen. ἔκτ. μνηστήρων, ver van de vrijers.

*ἔκτο-θι, Adv. (ἐκτός), buiten, c. Gen.

*Ἑκτόρεος, 3. aan Hektor behoorend.

†Ἑκτορίδης, αο, zoon van Hektor = Astyanax, Z, 401.

ἐκτός (ἐκ), Adverb., buiten, εἶναι, ἐκτὸς ἀπὸ κλισίης; gewl. c. Gen. (zoowel vóór als achter het geregeerde woord), buiten, ver van, τείχεος, αὐλῆς ἐκτός.

ἕκτος, 3. (ἕξ), de zesde.

†ἔκτο-σε, Adv., buiten, uit, χειρός, ξ, 277.

ἔκτοσ-θε en -θεν, van buiten, buiten, tegenstell. ἔντοσθε; ook als Praepositie, buiten, c. Gen. τείχεος, αὐλῆς, m. verg. ἔκτοθεν.

Ἕκτωρ, ορος, zoon van Priamos en Hekabe, echtgenoot van Andromache, vader van Astyanax, de dapperste en edelste held der Trojanen; hij sneuvelt door de hand van Achilleus.

*ἑκῠρή, ἡ, (σϝεκυρή), schoonmoeder.

*ἑκῠρός, ὁ (σϝεκυρός, Lat. socer), schoonvader.

ἐκ-φαίνω, Fut. ἐκφανεῖ, Aor. 1. P. ἐξεφαένθη en ἐξεφάενθεν (van den langeren stam φαεν, niet ἐξεφαάνθη en -θεν, zoo als nog in vele uitgaven staat), Aor. 2. Pass. ἐξεφάνη, 1) Act. te voorschijn, aan 't licht brengen, zichtbaar maken, φάοσδε. 2) Pass. schitteren, ὄσσε δεινὸν ἐξεφάενθεν; gew. zich vertoonen, zichtbaar worden; c. Gen. Χαρύβδιος, te voorschijn komen uit de Ch.

ἐκ-φέρω, Fut. ἐξοίσουσι (Ψ, 675, οἵ κέ μιν ἐξοίσουσι, Nauck en v. L. en M. οἵ τέ μιν ἐξοίσουσι, v. Herwerden οἵ κέ μιν ἐξοίσωσι) 1) er uit dragen, wegdragen, τινά en τί τινος, een gewonde uit den strijd wegdragen; in 't bijz. a) begraven, τινά. b) wegdragen, ἄεθλον, den prijs. c) wegnemen, ontvreemden, κτῆμα. d) brengen, μισθοῖο τέλος, den tijd, vastgesteld voor de uitbetaling van het loon. 2) intr. vóórkomen, vooruitsnellen (bij den wedren en wedloop).

ἐκ-φεύγω, Aor. ἐξέφῠγον en ἔκφῠγον, 1) ontvluchten, absol. en c. Gen., ἁλός (ἔνθεν); vooral van werptuigen, wegvliegen, χειρός. 2) c. Accus. ontvluchten, ontsnappen, ὁρμήν, κῆρας, κακότητα, ook γάμον.

**ἔκ-φημι, uiten, alleen Inf. Praes. Med. ἔκφασθαι ἔπος, en met den Dat. van den persoon en daarop volg. afhankelijken zin met οὕνεκα.

†ἐκ-φθέγγομαι, schreeuwen uit, βαθέης δ' ἐκφθέγξατο (anderen ἔκ φθ.), δίνης, Φ, 213.

**ἐκ-φθῐ́νω, geheel verteren, alleen 3. Pl. Plsqprf. νηῶν ἐξέφθιτο (anderen ἔξ ἔφθ.) οἶνος.

ἐκ-φορέω (bijv. van ἐκφέρω), er uit dragen, νέκυας; Pass. dringen (intr.) van, ἀσπίδες νηῶν.

ἐκ-φύω, doen groeien uit, alleen voorkomende in 't Part. Perf. Fem. ἐκπεφῠυῖαι, gegroeid uit, ἑνὸς αὐχένος.

ἐκ-χέω, Imperf. ἔκχεον, Med. Aor. 1. ἐκχεύᾰτο, 3. Pl. Plusqprf. Pass. ἐξεκέχυντο, Aor. 2. ἐξέχῠτο en ἔκχῠτο, Part. ἐκχῠ́μενος, 1) Act. uitgieten, ἔκχεον οἶνον (bij 't offer). 2) Aor. 1. Med. voor zich uitgieten, uitschudden, διστούς. 3) Pass. met Aor. 2. zich uitstorten, stroomen, ὕδατος ἐκχυμένοιο, δέσματα μελαθρόφιν ἐξεκέχυντο, hingen van de balken; zoo van in grooten getale ergens uitstroomende menschen en dieren; ook υἷες Ἀχαιῶν ἱππόθεν ἐκχύμενοι, θ, 315.

ἑκών, ἑκοῦσα, ἑκόν (ϝεκών, de weinige plaatsen waar het zonder ϝ voorkomt, zijn geëmendeerd; W. ϝεκ), 1) vrijwillig, uit eigen beweging, οὔ τι ἑκών, geenszins vrijwillig; ἑκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ, uit eigen beweging, maar ongaarne; vand. ook opzettelijk, met opzet.

ἐλαίη, ἡ (de afl. is onzeker), olijfboom, *oleaster;* hij was gewijd aan Athene, vand. ἱερή; ook ἀγλαόκαρπος, τανίφυλλος, τηλεθάουσα. Daarv.

ἐλᾱΐνεος en ἐλάϊνος, 3. van olijfboomenhout.

ἔλαιον, τό, olijfolie, ook welriekende olie, εὐῶδες, ῥοδόεν, waarmede men na het bad het lichaam zalfde.

Ἔλᾰσος, een Trojaan, gedood door Patroklos, Π, 696.

†ἐλάσσων, in 't Neutr. ἔλασσον minder, Κ, 357.

†ἐλαστρέω (ἐλάω) = ἐλαύνω, drijven, ζεύγεα, Σ, 543.

ἐλᾰ́τη, ἡ (de afl. is onzeker), den; ook wat van dennenhout is gemaakt, roeiriem, ξεστός, περιμήκετος.

ἐλᾰτήρ, ῆρος, ὁ (ἐλάω), drijver, paardenmenner.

ἐλάτῐνος, 3. (ἐλάτη), van dennenhout.

Ἔλᾰτος 1) vorst der Lapithen te Larisa in Thessalië, vader van Kaineus en Polyphemos. 2) een bondgenoot der Trojanen, door Agamemnon gedood. 3) een der vrijers van Penelope.

Ἐλατρεύς, een edel Phaiekisch jongeling, uitmuntend in het werpen met den discus.

ἐλαύνω en ἐλάω, Imperf. ἤλαυνον en ἔλαυνον; van ἐλάω Inf. Praes. ἐλάαν (ἐλάειν), 3. Pl. Imperf. ἔλων (zeer verdachte vorm; v. L. en M. lezen Ω, 696, om den hiatus en tevens den vreemden vorm te verwijderen, πόλινδ' ἔλαον voor ἐς ἄστυ ἔλων en δ, 2 πρὸς δ' ἄρα δῶμ' ἔλαον voor δώματ' ἔλων), 3. Plur. Fut. ἐλόωσι (ἐλάουσι, η, 319 en Ν, 315, op de laatste plaats zonder twijfel corrupt, maar nog niet met zekerheid verbeterd), Inf. ἐλάαν (ἐλάειν), Aor. 1. ἤλασα, ook ἔλασα en ἔλασσα, Iterat. ἐλάσασκε; Pass. 3. S. Perf. ἐλήλαται, Plusqprf. ἐλήλατο, ἠλήλατο (Ε, 400); 3. Plur. ἐληλάατο (zóó met v. L. en M.; vulg. ἐληλέδατο, ἐληλάδατο, Nauck ἐλη-

λέατο, η, 86); Med. Aor. ἠλασάμεσθα, ἐλασσάμενος, ἐλάσαιο, ἐλασαίατο. I. Act. 1) drijven, in beweging brengen, van menschen, dieren en levenlooze voorwerpen, met den *terminus a quo*, van iets wegdrijven, *τινὰ ἐκ δήμου*, uit het volk; met den *terminus ad quem*, ergens heen drijven, *ἵππους εἰς ἀγέλην, ἵππους μετὰ στρατόν, μῆλα ὑπὸ σπέος, εἰς σπέος, περὶ νεκρὸν ἵππους;* van paarden, wagens, schepen; ook zonder Objekt, *ἐλαύνοντες*, de roeiers (*ν*, 22) en *νηῦς ἐλαυνομένη;* voortdrijven, *μάστιξεν ἐλάειν*. b) wegdrijven, wegvoeren, van geroofde kudden, *βοῦς, ἵππους;* overdr. *δίκην*, het recht verdrijven, verkrachten. c) iemand in iets ronddrijven, rondjagen, *οἵ μιν ἅδην ἐλάουσι καὶ ἐσσύμενον πολέμοιο*. 2) slaan, stooten, *πόντον ἐλάτῃσιν, πέτρην, κάρη πρὸς γῆν, χθόνα μετώπῳ, σὺν δ' ἤλασ' ὀδόντας*, hij sloeg de tanden tegen elkaar; met den Acc. van den pers., iemand slaan, vooral a) met de wapenen, wonden (maar niet *eminus*, vand. in tegenst. van *βάλλειν*) *τινὰ παρ' οὖς ξίφει, τινὰ ξίφεϊ κόρσην;* ook *οὐλήν*, een litteeken, en overdr. *χεὶρ ὀξείῃς ὀδύνῃσιν ἐλήλαται*, de arm is gekweld door hevige pijn; vand. in 't alg. b) slaan, *τινὰ σκήπτρῳ, ῥάβδῳ, ἵππους μάστιγι;* ook van levenlooze voorwerpen, *ἔλασέν μιν κῦμα κατ' ἄκρης*, een golf sloeg over hem heen. 3) drijven a) van wapenen, *διὰ στήθεσφι δόρυ*, de speer door de borst boren; Pass. *ὀιστὸς διὰ ζωστῆρος ἐλήλατο*, de pijl was door den gordel gedrongen. b) van de bewerking van het metaal, smeden, *ἀσπίδα, πτύχας, ἐπὶ δ' ὄγδοον ἤλασε χαλκόν*, als achtste laag had hij erts er over gesmeed. c) iets ergens heen, om iets heen leiden, *ἕρκος, τεῖχος, τάφρον, ἕρκος ἀμφὶ πόλει; σταυροὺς ἔλασσε*, hij had er palen om gedreven; vand. *χάλκεοι τοῖχοι ἐληλάατ'* metalen muren strekten zich uit; overdr. *κολῳὸν ἐλαύνειν*, twist verwekken. 4) intrans. rijden, varen, gaan, aanrukken, wegvaren, met een Acc. *γαλήνην*, varen over; van rijtuigen (scil. *ἵππους*), *πολὺ μᾶλλον ἔλαυνε*, hij reed nog veel harder, *πρὸς δώματα, προθύροιο*, uit de voordeur. II. Medium, met betrekking tot het Subjekt, voor zich wegdrijven, *ἵππους ἐκ Τρώων, Πύλου εἴσω*.

†*ἐλαφη-βόλος*, *ον* (*βάλλω*), herten doodend, *ἀνήρ*, jager, *Σ*, 319.

ἔλᾰφος, *ὁ, ἡ* (de afl. is onzeker), hert, hinde, *ἀγροτέρη, κεραός, ὑψίκερως, φυζανική, ταχεῖα, ὠκεῖα; ἐλάφοιο κραδίην ἔχων* = laf.

ἐλαφρός, 3. Compar. *-ότερος*, Superl. *-ότατος* 1) vlug, flink, behendig, van menschen en dieren; ook met een Accus., *πόδας*, of een Infin. *θείειν;* ook een Dat. *ποσὶ κραιπνοῖσι;* overdr. *πνοιή*. 2) licht, niet zwaar, *λᾶας;* overdr. *πόλεμος*, niet lastig. Adverb. *ἐλαφρῶς*, zonder moeite, *πλώειν*.

ἐλάχεια, de lezing van Zenodotus, *ι*, 116, *κ*, 509, klein, laag, in plaats van *λάχεια*, in den tekst opgenomen door Bekker, Nauck en v. L. en M.

ἔλδομαι (*Ϝέλδομαι*) en *ἐέλδομαι* (*ἐϜέλδομαι*), Imperf. *ἐελδόμην* (*ἐϜελδόμην*), stam *Ϝελδ*, begeeren, verlangen, wenschen, *τινός* en *τί, ἑὸν αὐτοῦ χρῆος*, om zijn eigen belang te bevorderen, uit eigen beweging; ook met een Inf. of Acc. c. Inf. Op één plaats heeft het passieve beteekenis, *νῦν τοι ἐελδέσθω πόλεμος κακός*, moge u nu de lastige oorlog gewenscht zijn, *Π*, 494.

ἔλδωρ, *τό* (*Ϝέλδωρ*), alleen in den vorm *ἐέλδωρ* (*ἐϜέλδωρ*, Nom. en Acc.), wensch, verlangen, *κραίνειν, ἐπικραίνειν, τελευτάειν*.

ἐλεαίρω, bijvorm van *ἐλεέω*, alleen Praes. en Imperf., Iterat. *ἐλεαίρεσκον*,

medelijden hebben, zich ontfermen, c. acc., παῖδα, over den knaap.

ἐλεγχείη, ἡ (naar den vorm een Adiect.), berisping, schande.

ἐλεγχής, ές (ἔλεγχος), berispt, schandelijk, laf, alleen Nom. Plur. ἐλεγχέες; daarbij als Superl. ἐλέγχιστος. (Naar het voorbeeld van Ahrens lezen van L. en M. Δ, 242 en Ω, 239, de beide eenige plaatsen, waar ἐλεγχέες staat, ἐλέγχεα, en ontkennen het bestaan van een Adi. ἐλεγχής.)

ἔλεγχος, τό (de afl. is onzeker), berisping, schande, ἡμῖν δ'ἂν ἐλέγχεα ταῦτα γένοιτο, dit zou ons tot schande strekken; vooral lafheid, van personen, κάκ' ἐλέγχεα, ellendige lafaards.

ἐλέγχω, beschimpen, tot schande maken, μὴ σύ γε μῦθον ἐλέγξῃς μηδὲ πόδας, maak hun woorden en voeten niet tot schande, d. i. maak niet dat zij te vergeefs gesproken hebben en gekomen zijn.

ἐλεεινός, 3. (ἔλεος), deerniswaardig; vol medelijden, δάκρυον, een traan van medelijden. Comp. -ότερος, Superl. -ότατος. Neutr. Plur. ἐλεινά als Adverb. jammerlijk, erbarmelijk.

ἐλεέω (ἔλεος), alleen Fut. en Aor., medelijden hebben, en met Acc., τινά, zich over iemand ontfermen; ook τί, γῆρας; betreuren, πεσόντα.

†ἐλεήμων, ον, medelijdend, barmhartig, ε, 191.

**ἐλεητύς, ύος, ἡ, medelijden, deernis.

[ἐλελίζω, m. z. ἑλίσσω].

Ἑλένη, dochter van Zeus en Lede, zuster van Kastor en Polydeukes, echtgenoote van Menelaos, moeder van Hermione, Ἀργείη. Om hare schoonheid door Paris geschaakt en naar Troje gebracht, werd zij de oorzaak van den Trojaanschen oorlog. Na de verwoesting van Troje keerde zij met Menelaos naar Sparte terug.

Ἕλενος 1) zoon van Priamos en Hekabe, ziener, de eenige van Priamos' zonen, die den val van Troje overleefde. 2) een Griek, zoon van Oinopion.

†ἑλεό-θρεπτος, ον (ἕλος, τρέφω), op moerassigen grond groeiend, B, 776.

†ἔλεος, ὁ, medelijden, Ω, 44

ἐλεός, ὁ, de tafel waarop de kok het vleesch snijdt, aanrechttafel, aanrechtbord.

ἑλετός, 3. (ἑλεῖν), tastbaar, ἀνδρὸς ψυχή, I, 409.

[ἔλευ, N, 294, volgens v. L. en M. verkeerde lezing voor ἕλε', 2. Imper. Aor. 2. Med. v. αἱρέω.]

*ἐλεύθερος, 3. (de afl. is onzeker), vrij, alleen in de samenvoegingen ἐλεύθερον ἦμαρ (tegenst. δούλιον ἦμαρ) en ἐλεύθερος κρητήρ, de beker der vrijheid (aan de vrijheid gewijd).

ἐλεφαίρομαι, Dep. Med. (de afl. is onzeker), Aor. ἐλεφηράμενος, door ijdele hoop misleiden, in 't alg. misleiden, bedriegen, van droomen (τ, 565 in een woordspeling met ἐλέφας, dat in 't vorige vers staat); c. Acc. Ψ, 388.

ἐλέφας, αντος, ὁ (naar men wil van Semitischen oorsprong), ivoor.

*Ἐλεφήνωρ, ορος, zoon van Chalkodon, aanvoerder der Abanten, door Agenor gedood.

*Ἐλεών, ῶνος, een vlek in Boiotië, ten N.W. van Tanagra.

ἐληλάδατο, ἐληλέδατο (M. en v. L. ἐληλάατο), m. z. ἐλαύνω.

Ἑλικάων, ονος, zoon van Antenor, gehuwd met Laodike, dochter v. Priamos, Γ, 123.

*Ἑλίκη, belangrijke stad op de kust van het Achaiisch land, volgens de sage door Ion gesticht, met een beroemden tempel van Poseidon.

*Ἑλικώνιος, 3. (van Ἑλίκη), helikonisch (epithet. van Poseidon), X, 404.

*ἑλίκ-ωψ, ωπος (waarsch. van ἕλιξ),

met ronde, sierlijk gevormde oogen, epithet. der Achaiers; hierbij als afzonderlijk Femin. ἑλικῶπις, epithet. van Chryseïs.

1. ἕλιξ, ικος (ἑλίσσω), gedraaid, gebogen, epithet. der runderen met niet geheel zekere beteekenis, volgens de verklaring der ouden met kromme horens, meestal in den Plur., gewl. Accus., in elk der drie overige Casus slechts éénmaal; in den Singul. alleen de Gen. ἕλικος, O, 633; gewl. verbonden met εἰλίποδες en εὐρυμέτωποι.

2. †ἕλιξ, κος, ἡ, het gekromde, ἕλικες γναμπταί, spiraalvormige oorhangers (m. z. Helbig, das Hom. Epos aus den Denkmälern erl., 2de druk, bl. 279 volg.), Σ, 401.

ἑλίσσω (ϝελίσσω), Aor. εἴλιξα (ἐϝέλιξα), Med. ἑλίσσομαι (ϝελίσσομαι), Imperf. εἰλίσσετο (volgens Cobet ἐϝελίσσετο, ook υ, 24 en 28, waar men moet lezen αὐτὸς δ'ἐϝελίσσετο, en ἔνθ' ἐϝελίσσετο voor ἀτὰρ αὐτὸς ἑλίσσετο en ἔνθα ἑλίσσετο), Aor. εἰλιξάμην (ἐϝελιξάμην), 3. Sing. Plsqprf. Pass. ἐλέλικτο (ἐϝέλικτο), Aor. Pass. εἰλίχθην (ἐϝελίχθην). Overal waar in den overgeleverden tekst als vormen van een verbum ἐλελίζω, slingeren, voorkomen ἐλελίζετο, ἐλέλιξε, ἐλέλικτο, ἐλελίχθη, heeft Cobet, het voorbeeld van Bentley en Dawes volgende, de overeenkomende vormen van ϝελίσσω hersteld. I. 1) wentelen, doen draaien, ἵππους en ἅρμα, περὶ τέρματα, om het doel; Aor. Part. ἑλιχθείς, omgekeerd (van de vlucht tot den aanval). 2) schokken, Ὄλυμπον, A, 530, Θ, 199 (waar v. L. en M., die aan ἑλίσσω deze beteekenis niet willen toekennen, 'πελέμιξε lezen), X, 448, γυῖα (v. Herwerden stelt in plaats van ἐλελίχθη voor ἐτινάχθη). II. Med. zich wentelen, kronkelend opstijgen, van den vetdamp; kronkelen, van een slang, περὶ χειῇ; vand. ook zich omdraaien, van den aangevallen leeuw of het aangeschoten everzwijn, ἔνθα καὶ ἔνθα; ijverig heen en weer loopen, περὶ φύσας, van Hephaistos. (M, 49 lezen sommige uitgevers ἑλλίσσεθ' voor εἱλίσσεθ').

*ἑλκεσί-πεπλος, ον, met lang sleepend gewaad, epithet. der Trojaansche vrouwen.

†ἑλκε-χίτων, met langen chiton, N, 685, een ongepast en slechts op deze plaats voorkomend epith. der ook alleen hier voorkomende Ἰάονες; m. z. Helbig, das Hom. Epos aus den Denkmälern, 2de druk, bl. 115—121.

ἑλκέω, versterkte vorm van ἕλκω, Imperf. ἕλκεον (εἵλκεον), Fut. ἑλκήσω, Aor. ἕλκησα (εἵλκησα, niet ἥλκησα), Aor. Pass. ἑλκήθην (εἱλκήθην), heen en weer trekken, νέκυν; meeslepen, als gevangene, ἑλκηθεῖσαι θύγατρες; van honden, die een lijk heen en weer sleuren en verscheuren; mishandelen, εἵλκησε Λητώ, λ, 580, in een later toegevoegd gedeelte. (Op sommige plaatsen hebben enkele uitgevers de vormen van ἑλκέω door die van ἕλκω vervangen).

†ἑλκηθμός, ὁ (ἑλκέω), het wegslepen, van een gevangene, Z, 465.

ἕλκος, εος, τό (Lat. ulcus), wond, van den Plur. alleen Nom. en Accus.; ἕλκος οὐτᾶν τινά, iemand een wond toebrengen, wonden in den strijd van nabij, βάλλειν, door een schot uit de verte; ἕλκος ὕδρου, de door de hydra toegebrachte wond.

**ἑλκυστάζω, verlengde bijvorm van ἕλκω, sleepen.

ἕλκω (de afleid. is onzeker), alleen Praes. en Imperf. ἕλκον (εἷλκον). I. Act. trekken, τινὰ ποδός, ἐκ δίφροιο, διστὸν ἐκ ζωστῆρος; ἄροτρον νειοῖο, den ploeg door het bouwland; νύκτα ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν, van de ondergaande zon. Meer in 't bijz. a) aanhalen,

spannen, νευρήν. b) ophalen, van de weegschaal, τάλαντα, wegen. c) ophalen, van de zeilen, ἱστία βοεῦσιν. d) trekken, naar beneden trekken, νῆας εἰς ἅλα of ἅλαδε. e) sleepen, Ἕκτορα περὶ σῆμα; meesleepen, δοκὸν ἐξ ὄρεος; achter zich aansleepen, δόρυ. II. Med. trekken (met het oog op het Subjekt), ξίφος, uit de scheede, χαίτας ἐκ κεφαλῆς προθελύμνους, zich de haren met de wortels uitrukken; τόξον ἐπί τινι, spannen; ἐπισκύνιον, van den woedenden leeuw; δίφρον πυρὸς ἀσσοτέρω, dichter bij het vuur schuiven.

Ἑλλάς, άδος, ἡ, alleen in de casus obliqui voorkomende, een landschap tusschen den Asopos en den Enipeus, tot het gebied van Peleus en Achilleus behoorend; met Ἄργος verbonden, staat het ook voor het geheele vasteland van Griekenland (echter zijn de plaatsen, waar dit voorkomt, waarsch. onecht).

†ἑλλεδᾰνός, ὁ (εἴλω), uit stroo gevlochten snoer of touw, Σ, 553.

Ἕλληνες, οἱ, de bewoners van het landschap Hellas in Thessalië, mannen van Achilleus voor Troje, Β, 684 (m. z. Μυρμιδόνες en Πανέλληνες).

Ἑλλήσποντος, ὁ, Hellespont, zee van Helle, de dochter van Athamas, die daarin zou zijn verdronken; soms werden de aangrenzende gedeelten der zee daarbij gerekend, vand. ἀπείρων.

†ἑλλός, ὁ (volg. anderen, die het met ἔλαφος in verband brengen, ἐλλός), jong hert, τ, 228.

ἑλλός, 3. (volg. Lobeck ἐλλός), een epithet. der visschen, volgens sommigen stom, volgens v. Leeuwen, die dit woord op zeer goede gronden Φ, 22 herstelt (ἰχθύες ἑλλοί voor ἰχθύες ἄλλοι) en Μ, 208 (ἐπεὶ ὄφιν ἔϝϝιδον ἑλλόν voor ἐπεὶ ἴδον αἰόλον ὄφιν), glibberig, *(lubrici, veloces et humido splendore corusci)*.

ἔλλω (ϝέλλω, W. ϝελ), Aor. ἔελσα (ἔϝελσα), Perf. Pass. ἔελμαι (ϝέϝελμαι), Aor. Pass. ἐάλην (ἐϝάλην), (in vele teksten staan de de overgeleverde vormen Pr. en Imperf. εἰλέωσι, εἰλεῦνται, εἴλει, εἴλεον, ἐείλεον, εἰλεῦντο van εἰλέω, Aor. ἔλσαι, ἐέλσαι, ἔλσας; het ware van de zaak vindt men bij Cobet, Mnem. XIII, 208), dringen, a) in 't nauw brengen, opeendringen, met een Accus. en een Praepos., Ἀχαιοὺς κατὰ πρύμνας καὶ ἀμφ' ἅλα, ἐπὶ πρύμνῃσιν, in de ruimte bij de schepen; ἐς ποταμόν; ook met een enkelen Dat., θαλάσσῃ Ἀχαιούς; vand. in 't Pass. gedrongen worden, ἐς ποταμόν, νηυσὶν ἔπι, κατὰ λειμῶνα. b) opsluiten, ἐνὶ σπῆι (σπέεϊ); ἐν μέσσοισι, omsingelen; in 't Pass. opgesloten, omsingeld worden. c) tegenhouden, van den storm, τινά, iemand (in de haven); ἐπεὶ οἱ νῆα κεραυνῷ Ζεὺς ἔλσας ἐκέασσε, toen Zeus zijn schip door den bliksem tegenhield (anderen lezen ἐλάσας en vertalen „raakte") en verbrijzelde; Διὸς βουλῇσιν ἐελμένος, belemmerd. — In 't Pass. heeft het Verbum nog de beteekenis van a) zich verzamelen, ἀμφὶ βίην Διομήδεος, εἰς ἄστυ, κατὰ ἄστυ; ἀλὲν ὕδωρ, bij elkaar geloopen, verzameld water. b) zich krommen, zich bukken, wegschuilen, τῇ ὕπο πᾶς ἐάλη, hij dook weg; van den leeuw, die zich tot den sprong gereed maakt; ook van den krijgsman, die tegenstand wil bieden, Ἀχιλῆα ἀλεὶς μένεν.

ἕλος, εος, τό, moeras, vochtige weide, vochtige streek; εἰαμενῇ ἕλεος, drabbig weiland.

Ἕλος, τό 1) zeestad in Lakonië aan de Lakonische golf, dicht bij de uitwatering van den Eurotàs, met Achaische bevolking. 2) vlek in Elis aan den Alpheios.

***Ἐλπήνωρ, ορος,* makker van Odysseus, die tengevolge van een roes in 't huis van Kirke den nek brak.

***ἐλπίς, ίδος, ἡ,* hoop, *ἔτι ἐλπίδος αἶσα,* nog bestaat er hoop.

ἔλπω (*Ϝέλπω*), 1) Act. alleen Praes., doen hopen. 2) Medium, *ἔλπομαι* (*ἐϜέλπομαι, ἐϜέλπομαι*), Imperf. *ἐλπόμην* (*ἠλπόμην*), Perf. *ἔολπα* (*ϜέϜολπα*), met de beteek. van een Praesens, Plsqpf. 3. S. *ἐώλπει* (*ἐϜεϜόλπει*), met de beteek. van een Imperf. — hopen en *in malam partem,* bezorgd zijn, vreezen, ook in 't alg., meenen, vermoeden; met den Acc. *νίκην,* verwachten; gew. met een Inf. of Acc. c. Inf. en wel Inf. Fut., als het hopen, en Inf. Pr. en Perf. als het meenen beteekent; de Inf. Aor. zoowel van iets verledens (*ἦ θήν μιν μάλ' ἐϜέλπετο θυμὸς ἑκάστου χερσὶν ὑπ' Αἴαντος θανέμεν,* dat hij gestorven was), als van iets toekomstigs (*ἐπεί οἱ θυμὸς ἐϜέλπετο κῦδος ἀρέσθαι,* te zullen verwerven); dikwijls vindt men er *θυμῷ, κατὰ θυμόν, ἐν στήθεσσιν, ἐνὶ φρεσί* bijstaan; ook wel, gelijk hierboven, *θυμὸς ἔλπεται.*

***ἐλπωρή, ἡ* = *ἐλπίς,* hoop, alleen Nom. en Acc.

ἐλύω, alleen Aor. 1. Pass. *ἐλύσθη* en *ἐλυσθείς* (waarsch. samenhangend met *ἔλλω, Ϝέλλω*), zich krommen, *προπάροιθε ποδῶν, ὑπὸ γαστέρα; ῥυμὸς ἐπὶ γαῖαν ἐλύσθη,* de disselboom sleepte over den grond.

ἔλωρ, alleen Nom. en Acc. (*ἑλεῖν*), vangst, roof, buit, vooral van onbegraven lijken, die de buit der wilde dieren worden, *ἔλωρ καὶ κύρμα;* van zaken, *Σ,* 93, *ἔλωρα* (alleen op deze plaats de Plur.) *Πατρόκλοιο ἀποτίνειν,* boeten voor het dooden en berooven van Priamos.

†*ἐλώριον, τό* = het vorige woord, *Α,* 4.

†*ἐμ-βᾰδόν,* Adverb. te voet, over land, *Ο,* 505. Van

ἐμ-βαίνω, Aor. 2. *ἔμβη,* Coni. *ἐμβήῃ;* van 't Perf. *ἐμβεβαῶτα, -αυῖα,* 3. Pl. Plsqpf. *ἐμβέβᾰσαν,* 1) binnengaan, *ἔμβη νηὶ Πύλονδε,* hij ging scheep naar Pylos. 2) er op treden, *τινί;* er op staan, *ἵπποις καὶ ἅρμασι;* overdr. *μολυβδαίνη κατὰ βοὸς κέρας ἐμβεβαυῖα,* een looden gewicht, gehecht aan het hoornen pijpje, waardoor het snoer liep, *Ω,* 81. 3) in den weg treden, iemand te gemoet komen, *Π,* 94. 4) er op los gaan, van paarden, die het op een loopen zetten, *Ψ,* 403.

ἐμ-βάλλω, van het Med. alleen Pr. Imperf. *ἐμβάλλεο,* I. Act. 1) er in werpen (slingeren, leggen, brengen, geven), *τί τινι* (*τ,* 10, *τὶ ἔν τινι*), *πῦρ νηί, τινὰ πόντῳ, τὶ χερσίν,* iets in de handen geven; er op leggen, *ῥήγεα;* overdr. *νεῖκός τισι,* verwekken. 2) overdr. van de ziel, *ἵμερον θυμῷ, μένος τινί, τὶ ἐν φρεσί, καί τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,* gaf het u in. 3) intr. *κώπης,* op de riemen gaan liggen, d. i. met inspanning roeien. II. Med., overdr. *τὶ θυμῷ,* eig. zich in het hart werpen, *μῆτιν,* alle schranderheid te baat nemen, *φύξιν,* aan vlucht denken.

ἐμ-βᾰσῐλεύω, daarin of daarover heerschen, koning zijn, *Β,* 572; c. Dat. *Ο,* 413.

†*ἐμ-βρέμομαι,* daarin suizen, razen, *ἱστίῳ, Ο,* 627.

***ἔμ-βρῠον, τό* (*βρύω*), eigenl. de nog ongeboren vrucht; bij Hom. het (pas geboren) lam.

†*ἐμέω* (m. verg. Lat. *vomeo*), braken, spuwen, *Ο,* 11.

ἐμ-μᾰπέως (afl. onzeker; men denkt aan *μάρπτειν*), Adv. terstond, vlug, rasch, *ἀπόρουσε, ὑπάκουσε* (v. L. en M. herstellen dit Adverbium *Υ,* 284 en 442 voor *ἐμμεμαώς*).

**ἐμ-μεμᾰώς* (*μέμονα*), Part. Perf., er op aandringend, aanstormend, heftig, hartstochtelijk (m. z. het vorige woord).

ἐμ-μενές, Neutr. van *ἐμμενής* (*μένω*), altoos als Adverb. in de vaste uitdrukking (op 't einde van een vers) *ἐμμενὲς αἰεί*, voortdurend, onafgebroken, onophoudelijk.

†*ἔμ-μορος*, *ον* (*μείρομαι*), deelachtig, *τιμῆς*, *ϑ*, 480.

ἐμός, 3. (st. *με*, *ἐμέ*), Pron. poss., mijn (als Voc. *τ*, 406); enkele malen komt het ook met het Artikel voor (v. L. en M. verwerpen die verbinding; *Θ*, 360 lezen zij *ἡμός* voor *οὑμός*); soms wordt het door den Gen. van *αὐτός* versterkt, *ἐμὸν αὐτοῦ χρῆος;* object. *ἐμὴ ἀγγελίη*, tijding aangaande mij.

ἐμπάζομαι (de afl. is onzeker), alleen Pr. en Imperf. en altoos met een negatie, zich om iets bekommeren, op iets achtgeven, gewoonl. met den Gen. der zaak, *ϑεοπροπίης*, *μύϑων;* met een Gen. van den persoon alleen *τ*, 134, met een Acc., *ἱκέτας*, alleen *π*, 422 (welk vers Nauck voor onecht houdt).

***ἔμπαιος*, *ον* (afl. onzeker; men denkt aan W. *πα*, *compos*), ervaren, bedreven, *ἔργων*.

†*ἐμ-πάσσω*, eigenl. daarin strooien, overdr. daarin weven, *τί*, *Χ*, 441.

ἔμ-πεδος, *ον* (*ἐν*, *πέδον*), eig. in den grond staande, stevig vast staande, *λέχος*, *ψ*, 203; vand. a) onwrikbaar, *τεῖχος;* ongedeerd, *χρώς;* onaangeroerd, *γέρα;* onverzwakt, *βίη*, *ἴς*, *μένος*, *νόος;* zeker, veilig, *πομπή*. b) van den tijd, voortdurend, onafgebroken, *φυλακή*, *κομιδή;* *τ*, 113, *τίκτῃ δ' ἔμπεδα μῆλα*, beteekent het: in geregelde opvolging. c) overdr. standvastig, volhardend, *ἦτορ*, *φρένες*.

ἔμπης (de afl. is onzeker; volgens de oude uitleggers is 't uit *ἐν πᾶσιν* ontstaan) 1) geheel en al, doorgaande, *ἔμπης μοι τοῖχοι μεγάρων — φαίνοντ' ὀφϑαλμοῖς ὡς εἰ πυρὸς αἰϑομένοιο;* ook van den tijd, voortdurend, zonder ophouden, *δύντα δ' ἐς ἠέλιον μενέω καὶ τλήσομαι ἔμπης*. c) in 't alg. versterkend, *ἄλγεα δ' ἔμπης κατακεῖσϑαι ἐάσομεν;* achter *μάλα*, *μάλα γὰρ κεχολώσεται ἔμπης*, want stellig zal hij zeer boos zijn; bij negaties, *ἐπεὶ οὔ τινα δείσομεν ἔμπης*, daar wij volstrekt niemand zullen vreezen. 2) als er een tegenstelling voorafgaat, echter, evenwel, *πρῆξαι δ' ἔμπης οὔ τι δυνήσεαι* (in tegenst. van het voorafg. *αἰεὶ μὲν οἴεαι*); *καὶ ἔμπης*, ook desniettemin; *ἀλλ' ἔμπης*, maar toch, daarbij soms nog een Partic. met concessieve beteekenis, enkele malen nog versterkt door *πέρ*, *καὶ τεϑνηῶτά περ ἔμπης*, al is hij dan zeker ook dood.

ἐμ-πίμπλημι, Imper. Pr. *ἐμπίμπληϑι*, *Φ*, 311; Aor. 2. Med. met pass. beteekenis, *ἔμπλητο*, *-ηντο*, 1) a) vullen, *τι*, iets met iets, *τί τινος*, *ῥέεϑρα ὕδατος;* overdr. *ϑυμὸν ὀδυνάων*. b) verzadigen, *τινά*, *ρ*, 503; Pass. en Aor. 2. Med. gevuld, vol worden, *πόλις ἀλέντων*, *ἀγοραὶ βροτῶν*, *ὀφϑαλμοὶ ὕδατος;* overdr. *υἷος ἐνιπλησϑῆναι ὀφϑαλμοῖς*, *λ*, 452, zijn oogen verkwikken door het zien van den zoon. 2) Med. zich verzadigen; zich vullen, *μεγάλην νηδύν;* overdr. c. Gen. *ἀγρίου μένεος ϑυμόν*, hevig vertoornd worden.

ἐμ-πίπτω, 1) daarin, daarop vallen, *πόντῳ*, *πῦρ νηυσίν*, *πέτρῃ*. 2) a) overdr. van menschen, binnendringen, naarbinnenstroomen, absol. *Π*, 81. b) van toestanden, *κακόν μοι ἔμπεσεν οἴκῳ*, drong mijn huis binnen; van gemoedsaandoeningen, *χόλος*, *δέος ἔμπεσε ϑυμῷ*, maakte zich meester van het gemoed, en met een dubbelen Dat. *Π*, 206. c) *ἔπος μοι ἔμπεσε ϑυμῷ*, viel mij in.

†*ἔμ-πλειος*, *σ*, 119 = *ἐνίπλειος*, vol.

†*ἐμ-πλήγδην*, Adv. (*ἐμπλήσσω*), onbezonnen, blindelings, *υ*, 132.

†*ἔμ-πλην*, Adv. (*πελάω*, *πελάζω*), nabij, c. Gen., *Β*, 526.

ἐμ-πνέω, Aor. 1. ἐνέπνευσα, daarop ademen, blazen, van paarden, μάλ' ἐμπνείοντε μεταφρένῳ, die hem vlak op den rug bliezen, wier adem zijn rug raakte; overdr. ingeven, τί τινι, van de goden, μένος, θάρσος τινί; ook met daarop volg. Infin. φᾶρος ὑφαίνειν.

†ἐμ-ποιέω, daarin maken, πύλας ἐν πύργοις, poorten in de torens, Η, 438.

†ἐμ-πολάω (ἐμπολή), alleen 3. Pl. Imperf. Med. ἐμπολάοντο, voor zich koopen, βίοτον, ο, 456.

**ἔμ-πορος, ὁ, ieder die op een vreemd schip over zee vaart, reiziger, passagier.

ἐμ-πρήθω en ἐνι-πρήθω 1) opblazen, doen zwellen, μέσον ἱστίον. 2) aansteken, in brand steken, νῆας, ἄστυ, νεκρούς, meestal met πυρί of πυρός (Gen. part.); zonder dit bijvoegsel alleen Ι, 589.

†ἐμ-πῦρῐ-βήτης, αο (πῦρ, βαίνω), op het vuur staande, τρίπος, Ψ, 702.

**ἐμ-φορέω, daarin, daarop dragen, alleen Imperf. Pass. κύμασιν ἐμφορέοντο.

†ἔμ-φῡλος, ον (φῦλον), tot denzelfden stam, hetzelfde volk behoorend, inheemsch, ἀνήρ, ο, 273.

ἐμ-φύω, Aor. ἐνέφυσα, Perf. 3. Plur. ἐμπεφυᾶσι en Part. Fem. ἐμπεφυυῖα, 1) trans. inplanten, ingeven, θεός μοι ἐν φρεσὶν οἴμας παντοίας ἐνέφυσεν, heeft mij allerlei liederen ingegeven. 2) intr. in 't Perf. Act. gegroeid zijn, c. Dat., τρίχες κρανίῳ ἐμπεφύασι; vand. overdr. zich stevig aan iets vasthouden, ὥς ἔχετ' ἐμπεφυυῖα, klemde zij zich vast; ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, hij drukte hem de hand, m. z. Naber, Mnem. n. S. XI, pag. 319.

ἐν, bij Homerus ook ἐνί of εἰν (de vorm εἰνί is verkeerd; m. z. v. L. en M. Praef. ad Odyss. p. XIV, aanm. 2 en Mnemosyne XXIX, p. 284). I. Adv. A. absol. daarin, daaraan, daaronder, daarop, vooral in den vorm ἐνί, πολέες δ' ἔνι μῦθοι en daarin (zijn); ook met een daarbij gevoegden Dat., ἐπεὶ οὔ οἱ ἔνι φρένες, daar geen verstand in hem is. B. bij een Verbum in den zin 1) zonder nadere bepaling a) daarin, ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι, ἐν δ' αἶγες γεγάασιν, ἐν δέ μιν αὐτὸν εὗρ' hij vond hem zelf binnen. b) daaronder, ἐν δ' αὐτὸς ἀριστεύεσκε. c) er in, τίθει δ' ἐνὶ δῶρα. 2) Het Adverb. wordt door een daarbij komenden Dat. nader bepaald, a) daarin, ἐν δέ τε θυμὸς στήθεσιν ἄτρομός ἐστιν, daarbinnen in de borst. b) daaronder, ἐν δὲ γέλως ὦρτο θεοῖσιν, onder hen, de goden, verhief zich gelach. c) er in, ἐν δ' ἄρα κῆρυξ χερσὶν σκῆπτρον ἔθηκε, in de handen. Op plaatsen daarentegen als ἐν δέ οἱ ἀσκὸν ἔθηκε is οἱ een dativus commodi. Een dubbelen Dat. vindt men b. v. β, 534 (van den belanghebbenden persoon en van de plaats), ἐν δέ μοι ἄλφιτα χεῦον δοροῖσιν, voor mij in de lederen zakken; ook het herhaaldelijk terugkeerende, ἐν δ' ἄρα οἱ (μοι) φῦ χειρί, moet eigenlijk verklaard worden: hij drong hem binnen in de hand, d. i. hij drukte hem de hand. II. Praep. c. Dat., eigenlijke beteekenis in, aan, op. 1) plaatselijk beteekent ἐν: a) het zich bevinden in, binnen een plaats, ἐν γαίῃ, ἐν δώμασιν; zoo ook bij aardrijkskundige bepalingen, ἐν Ἄργει, Τροίῃ enz. b) het omgeven zijn door iets, οὐρανὸς ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλῃσιν; dikwijls van personen, te midden van, onder, ἐν Δαναοῖσι, ἐν ἀθανάτοισι, ἐν ἀγύρει; ook = coram, ἐν δ' ὑμῖν ἐρέω, ἐν πᾶσιν; ook van toestanden, waarin men zich bevindt, ἐνὶ πτολέμῳ, ἐν πένθεϊ; ἐν νόστῳ, op den terugkeer; ἐν δοιῇ, in twijfel. c) het aan iets zijn, νευρῇ ἐν τόξῳ. d) het op iets zijn, χιὼν κατετήκετ' ἐν ὄρεσσιν; ἐν ἵπποις enz. a) ter uitdrukking van dat, waar-

op iets steunt of rust, *θεῶν ἐν γούνασι κεῖται* (m. z. *γόνυ*); *νίκης πείρατ' ἔχονται ἐν θεοῖσι*, eigenl. zijn vastgemaakt aan de goden; overdr. *ἐν γὰρ χερσὶ τέλος πολέμου*, rust op de handen; *δύναμις γὰρ ἐν ὑμῖν*, want de macht is bij u; f) tot aanwijzing van de onmiddellijke nabijheid, *ἐν ποταμῷ*, bij de rivier, *ἐν αἰγιαλῷ*, op den oever. 2) van den tijd, waarbinnen iets geschiedt, in, *ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ*, in den lentetijd, *ἐν ὥρῃ*, ter juister tijd enz. 3) met causale beteekenis, a) van het middel of het werktuig, met een eenigszins van de onze verschillende voorstelling, *ὁρᾶν, ἰδεῖν ἐν ὀφθαλμοῖσιν*, met de oogen (afgespiegeld in de oogen) zien; meer lokaal zijn uitdrukkingen als *ἐν χερσὶ λαβεῖν* met, d. i. in de handen nemen (men verg. *ἐν χερσὶ τιθέναι, ἐν χερσὶ βαλεῖν, ἐν ἀγκοίνῃσι Διὸς μιγεῖσα*); *κατακτείνεσθαι ἀνδρῶν ἐν παλάμῃσι*, door (onder) de handen der mannen; *θανεῖν ἐν χερσίν*. b) naar, overeenkomstig, ten gevolge van, *ἐν μοίρῃ = κατὰ μοῖραν; ἐν καρὸς αἴσῃ*.

Dikwijls vindt men *ἐν*, waar wij *εἰς* zouden verwachten, bij Verba van beweging, waarbij dan tevens aan de rust wordt gedacht, die op de beweging volgt, b. v. *ἐν γούνασι πίπτειν, ἐν χερσὶ τιθέναι, ἐνὶ φρεσὶ βάλλεσθαι;* zoo ook bij *ἕζεσθαι, δῆσαι, χέειν, ἀφύσσειν*. 2) Soms staat bij *ἐν* een Genet., waarbij dan een Substant. moet worden aangevuld, b. v. *ἐνὶ Κίρκης*, scil. *οἴκῳ*, *ἐν ἀφνειοῦ πατρός*, vooral *εἰν Ἀΐδαο*. 3) Soms staat *ἐν* ook wel achter het geregeerde Substant.; *ἐνί* wordt in dit geval door Anastrophe *ἔνι*.

ἐναίρω (*ἔναρα*) 1) dooden, *τινά*, gewoonl. in den strijd, met toevoeging van *τόξῳ, χαλκῷ; πολλοὶ δ' αὖ σοὶ Ἀχαιῶν ἐναιρέμεν*, gij hebt daarentegen vele der Achaiers te dooden; ook *κατ' οὔρεα θῆρας*. b) Med. c. Acc., met de beteekenis van het Act.; overdr. vernietigen, bederven, *μηκέτι χρόα καλὸν ἐναίρεο* (m. z. E. B. Koster, Studia Tragico-Homerica, 1891, p. 46).

ἐν-αίσιμος, 2. overeenkomstig het noodlot, *fatalis*, vand. voorspellend, 1) act. *σήματα, ὄρνιθες; ἐναίσιμα μυθήσασθαι*, het noodlot aankondigende woorden spreken. — Neutr. als Adverb. *ἐναίσιμον ἐλθεῖν*, ter rechter tijd komen. 2) pass. gepast, billijk, rechtvaardig, *ἀνήρ, φρένες, νόος; ἐναίσιμα ἐργάζεσθαι*, zijn plicht doen. In de uitdrukking *τοῦτο δ' ἐναίσιμον οὐκ ἐνόησεν*, staat het Neutrum praedikatief: zij heeft dit niet als iets behoorlijks, d.i. niet naar behooren verzonnen.

ἐν-αλίγκιος, 2. gelijk, *τινί, θεοῖς αὐδήν*.

†***ἐν-ἀμέλγω***, daarin melken, c. Dat., ι, 223.

ἔν-αντα, Adv., tegenover, c. Gen.

ἐν-αντίβιον, Adv., met geweld, vijandelijk, als vijand tegenover, *μάχεσθαι, πολεμίζειν; στῆναι* enz.

ἐν-αντίος, 3. 1) tegenover (liggende, staande enz.) c. Gen. en Dat.; ζ, 329 beteekent *ἐναντίη* in eigen persoon, zelve (het vers is echter waarsch. onecht). 2) tegenover, met vijandelijke beteekenis, meestal c. Gen., *Ἀχαιῶν*. — Het Neutrum *ἐναντίον* komt dikwijls als Adverb. voor, a) tegenover, *νεικεῖν τινι* iemand in zijn gezicht uitschelden, *μίμνειν*, tegenover iemand stand houden; c. Dat. Ο, 304. b) te gemoet, *ἐν. ἐλθεῖν τινος;* vooral ook met vijandelijke bedoeling, *ἐν. ὦρτο; ἐν. μάχεσθαί τινος*.

****ἔνᾰρα***, *τά* (Sanskr. *sánara*, winst, buit), de den gedooden vijand afgenomen wapenrusting, *spolia*, *βροτόεντα*.

ἐν-αργής, *ές* (volgens Fick van w. *arg*, vlammen, helder zijn), zichtbaar, duidelijk, kenbaar; vooral van go-

den, die zich in kenbare gestalte aan de menschen vertoonen, *χαλεποὶ ϑεοὶ φαίνεσϑαι ἐναργεῖς,* gevaarlijk zijn de goden, wanneer zij zich kenbaar aan de menschen vertoonen; *ὄνειρον,* duidelijk.

ἐνᾰρίζω (*ἔναρα*), den gedooden vijand de wapenrusting uittrekken, *spoliare, τινὰ ἔντεα,* ook zonder toevoeging van *ἔντεα;* vervolgens in den slag dooden, en dooden in 't algemeen.

ἐν-ᾰρίϑμιος, *ον* (*ἀριϑμός*), daarbij geteld; *ἄλλην ἐνίησι ἐναρίϑμιον εἶναι,* hij vult het getal met een andere weer aan; overdr. *ἐν βουλῇ ἐν.* in tel, geacht in den raad.

***ἔνατος** en *εἴνατος,* 3. de negende.

ἔν-αυλος, *ὁ,* het stroombed van snel vlietende, opgezwollen rivieren; de gezwollen beek of rivier zelve.

†**ἐν-δείκνυμι,** aantoonen, aanwijzen, *Πηλείδῃ ἐνδείξομαι,* ik zal mij tegenover den Peleide uitspreken, verklaren, *T,* 83.

ἕν-δεκᾰ, onverbuigb. telwoord, elf.

†**ἑνδεκά-πηχυς,** *υ,* elf el lang, *ἔγχος.*

ἑνδέκατος, 3. de elfde; *ἡ ἑνδεκάτη,* als Subst. de elfde dag.

ἐν-δέξιος, 3. aan den rechter kant, *σήματα,* d. i. geluk spellend. — Meestal als Adverb. *ἐνδέξια,* naar rechts, rechtsom; deze richting beschouwde men bij maaltijden en vergaderingen als gelukspellend, *οἰνοχοεῖν;* zoo ook bij het loten; ook de bedelende Odysseus gaat *αἰτήσων ἐνδέξια, ρ,* 365.

ἐν-δέω, daaraan binden, *νευρήν, τι ἔν τινι;* overdr. *Ζεὺς ἐνέδησέ με ἄτῃ,* verstrikte mij in verbijstering.

†**ἐν-δίημι,** 3. Imperf. *ἐνδίεσαν,* ophitsen, *Σ,* 584.

†**ἔνδινα,** *τά* (*ἔνδον*), ingewanden, *intestina, Ψ,* 806 (zeker een bedorven woord).

ἔν-δῖος, 3. (verwant met *Διός* enz., w. *deiv*), op den middag, alleen *ἔνδιος ἦλϑε* en *ἔνδιοι ἱκόμεσϑα.*

ἔνδο-ϑεν, Adv. 1) van binnen, *ὑπακούειν.* 2) binnen, c. Gen., *αὐλῆς.*

ἔνδον, Adv. (*ἐν*), binnen, vooral t'huis, *ἔνδον εἶναι,* t'huis zijn; c. Gen. *Διὸς ἔνδον,* in de woning van Zeus.

****ἐν-δουπέω,** met geraas (met een bons) ergens in vallen, *ἄντλῳ, μέσσῳ.*

ἐν-δῠκέως, Adv. (de afl. is onzeker), zorgvuldig, ijverig, trouw, innig, *τρέφειν, φείδεσϑαι, ὁμαρτεῖν, φιλεῖν, πέμπειν* enz.; *ἐνδ. κρέα ἤσϑιε,* hij at ijverig, gulzig het vleesch.

ἐν-δῡνω = *ἐνδύομαι,* alleen Imperf. *ἐνέδυνε,* aantrekken, *χιτῶνα, περὶ στήϑεσσι χιτῶνα.*

ἐν-δῡ́ω, Part. Aor. 2. *ἐνδῦσα,* aantrekken, alleen van Athene, *ἡ δὲ χιτῶν' ἐνδῦσα, E,* 736, *Θ,* 387.

ἔν-ειμι, daarin of daaraan zijn, zich bevinden, absol. en *τινί, ἄργυρος ἀσκῷ ἔνεστιν;* met een Adverb. *οἴκοι ἔνεστι γόος,* in huis is ellende; van personen, *ὀλίγος ἔτι ϑυμὸς ἐνῆεν,* er was weinig leven meer in mij; vand. ook iets hebben, *εἰ χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνείη,* al had ik een borst van ijzer.

ἕνεκα en *ἕνεκεν,* meer *εἵνεκα,* Praepos. wegens, om-wille, c. Gen., die nu eens daarvóór, dan weer daarachter staat. Wanneer van den door *ἕνεκα* geregeerden Gen. nog een andere Gen. afhangt, dan staat *ἕνεκα* dikwijls tusschen die beide Genetivi, *Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς.*

ἐνενήκοντα en *ἐννήκοντα,* onverbuigbaar telwoord, negentig.

ἐνέπω (W. *σεπ*) en *ἐννέπω* (*ἐνσέπω,* m. vergel. *in(s)quam, insece*), daarbij Aor. *ἔνισπον,* Coni. *ἐνίσπω, ἔνσπω, ἔσπω,* Plur. *ἔσπετε* (*ἔνσπετε*), Fut. *ἐνισπήσω,* 1) aanzeggen, verhalen, melden, verkondigen, *τί*

τινι, μῦθον, ὄνειρον, ἄνδρα, noem mij den man; νημερτέα, ἀληθές; ook zonder Accus. en met daarop volg. afhankelijken zin. 2) spreken, πρὸς ἀλλήλους.

†ἐν-ερείδω, er in stooten, drukken, μοχλὸν ὀφθαλμῷ, ι, 383.

ἔνερθε(ν), ook νέρθε(ν), Adverb. 1) van onderen, tegenst. ὑψόθεν. b) beneden, οἱ ἔνερθεν, de onderaardsche goden, *inferi*, Ξ, 274. 2) c. Gen. onder, ἔν. Ἀΐδαο; ook achter het bepaalde woord, θώρηκος, ἀγκῶνος ἔν.

*ἔνεροι, οἱ (*inferi*), de onderaardschen, zoowel goden als schimmen.

ἐνέρτερος, Compar. bij ἔνεροι, dieper, πάλαι ἦσθα ἐνέρτερος Οὐρανιώνων, dieper dan de zonen van Uranos, de Titanen, die in den Tartaros geworpen waren, *E*, 898; ἐνέρτεροι θεοί, die dieper wonen (dan de hemelsche goden), d. i. de goden der Onderwereld, *O*, 225.

†ἐν-εσίη, ἡ (van ἐνίημι? niet ἐννεσίη; de eerste lettergreep wordt *metri causa* van zelf verlengd), ingeving, raad, bevel, κείνης ἐνεσίῃσιν, op haar bevel, *E*, 894.

†ἐν-ετή, ἡ (ἐνίημι), gesp = περόνη, Ξ, 101 (v. L. en M. vermoeden dat in het overigens niet voorkomende woord een oude fout schuilt; m. z. Helbig, das Homer. Epos, p. 200 en 276).

†Ἐνετοί, οἱ, *Heneti*, een (later niet meer vermeld) volk in Paphlagonië, *B*, 852.

**ἐν-εύδω, er in, er op slapen, c. Dat.

ἐν-εύναιον, τό (εὐνή), het leger, δέρμα αἰγὸς αὐτῷ ἐν.; Plur. de bedden.

†ἐν-ηείη, ἡ, zachtmoedigheid, welwillendheid, *P*, 670. Van

ἐν-ηής, ές (de afl. is onzeker), tegenst. ἀπηνής, zacht, welwillend.

†ἔν-ημαι, er in zitten, δ, 272.

ἐν-ήνοθε, Perf. met de beteekenis van een Praes., van den stam ἀνεθ, W. ἀνθ, samengest. met ἐν, ϱ, 270 κνίση ἐνήνοθεν, is daarin uitgespreid (zoo Ameis, La Roche en Nauck voor ἀνήνοθεν, dat men vergel.).

ἔν-θα, Adverb. I. Demonstr., 1) van de plaats, daar ter plaatse, daar, hier; dikwijls met daarop volg. nauwkeuriger bepaling, ἔνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου; αὐτοῦ ἔνθα, juist daar; minder dikwijls tot aanwijzing eener beweging, daarheen; dikwijls ἔνθα καὶ ἔνθα, hier en daar, ook heen en weer, heen en terug (β, 213); in de lengte en breedte, b. v. *H*, 156; rechts en links, b. v. *K*, 264; een enkele maal ook ἔνθα ἢ ἔνθα, θεὸν ... ἢ ἔνθ' ἢ ἔνθα κιόντα, hier of daarheen komende, d. i. komende of gaande; ἔνθ' ἄρα, daar nu. 2) van den tijd, toen, nu; vooral in het verhaal, om den hoorder op het oogenblik der beslissing midden in de handeling te brengen, ook versterkt door ἔπειτα, dat gewoonlijk door een of twee woorden, meestal door δέ, van ἔνθα gescheiden wordt. II. Relat., waar, ἔνθ' ἄρα, ἔνθα περ, waar juist.

ἐν-θᾰ́-δε, Adv. 1) daarheen, hierheen. 2) daar, hier.

ἔν-θεν, Adv. 1) van de plaats a) demonstr. van daar, van hier, ἔνθεν-ἑτέρωθι δέ, van den eenen, op den anderen kant; overdr. van de afstamming, ἔνθεν ἐμοὶ γένος, ὅθεν σοί, ik ben van hetzelfde geslacht als gij. b) relat. = ὅθεν, van waar, soms met vorafg. ἔνθα; οἶνος, ἔνθεν ἔπινον, de wijn waarvan zij dronken; ἑτάροισιν, ἔνθεν ἀπῆλθεν = ἀφ' ὧν. 2) van den tijd, na dien tijd, alsdan, *N*, 741.

ἐν-θέν-δε, Adverb. van hier, van daar.

ἐν-θρῴσκω, alleen Aor. 2. ἔνθορε, er in springen, zich er in storten, ὁμίλῳ, πόντῳ; λὰξ ἔνθορεν ἰσχίῳ, hij sprong hem met de hiel tegen de heup, d. i. hij gaf hem een schop tegen de heup.

†ἐν-θύμιος, 2. (θυμός), ter harte gaande, μή τοι λίην ἐνθύμιος ἔστω, wees niet al te bezorgd om hem, ν, 421.

ἐνί en ἔνι, m. z. ἐν.

†ἐνῑαύσιος, 3. (ἐνιαυτός), één jaar oud, σῦς, π, 454.

ἐνιαυτός, ὁ, het jaar, Διὸς ἐνιαυτοί, de jaren van Zeus, omdat Zeus den tijd regelt; oorspronkelijk beteekende het woord iedere afgepaalde tijdruimte, die een reeks van telkens terugkeerende verschijnselen bevatte, vervolgens den jaarkring, ἔτος ἦλθε περιπλομένων ἐνιαυτῶν, het jaar kwam in den loop der tijden; ἐνιαυτόν, een jaar lang (τελεσφόρον εἰς ἐν.).

**ἐν-ιαύω, daarin slapen, wonen; daaronder, daarbij slapen of wonen.

**ἐν-ιζάνω, neerzitten, m. z. ἐφιζάνω.

ἐν-ίημι, Imperf. 2. Plur. ἐνίετε, Aor. 3. Sing. ἐνέηκε, 1. Plur. ἐνήκαμεν, Part. Fem. ἐνεῖσα, 1) er in zenden, drijven, er op loslaten, τινά, iemand (in den oorlog); τινὰ μᾶλλον ἀγηνορίῃσιν, iem. nog hoogmoediger maken; πόνοισι, in leed dompelen; ὁμοφροσύνῃσιν, tot eensgezindheid, vriendschap brengen. 2) er in doen, er in werpen, leggen, τί τινι, πῦρ νηυσίν (anders steeds ἐμβάλλειν), Μ, 441; van het schip, πόντῳ, scil. νῆα, in zee steken; overdr. van het gemoed, τινὶ ἀναλκίδα θυμόν, iemand moedeloosheid inboezemen, τινὶ θάρσος ἐνὶ στήθεσσιν, τινὶ κότον, μένος.

Ἐνιῆνες, οἱ (Αἰνιᾶνες), een Thessalische volksstam, vroeger aan den Ossa, later in Epeiros wonende.

*ἐνι-κλάω, alleen Infin. ἐνικλάειν, er in breken; overdr. verijdelen, c. Accus.

Ἐνιπεύς, ῆος, ὁ, rivier in Phthiotis, die zich uitstortte in den Apidanos, een bijrivier van den Peneios.

ἐνῑπή, ἡ (m. z. ἐνίπτω), berisping, verwijt, bedreiging, smaadreden, meestal versterkt door Adiect. als ἀργαλέη ἔκπαγλος, κρατερή.

ἐνίπλειος = ἔμπλειος.

ἐνι-πλήσσω (= ἐμπλήσσω), alleen Coni. Aor. 1. -ήξωμεν, -ωσι, en Part. -ήξαντες, alleen intrans., er in vallen, c. Dat., τάφρῳ, ἕρκει.

ἐνίπτω (stam ιπ, ικ, dus niet verwant met (σ)επ), Fut. ἐνίψω, Aor. ἐνένιπον en met eene andere wijze van reduplicatie ἠνίπαπον, 1) zeggen, aankondigen, μῦθον, νημερτές, νόον καὶ μῆτιν. 2) hard aanspreken, berispen, uitschelden, gewoonl. nader bepaald door een Dat., χαλεποῖσι ὀνείδεσι, ὀνειδείοις ἐπέεσσιν, χαλεπῷ μύθῳ; ook alleen met μύθῳ en enkele malen ook absoluut; κραδίην ἠνίπαπε, toespreken, vermanen.

*ἐνι-σκίμπτω (= ἐνσκίμπτω), Part. Aor. 1. Act. -ψαντε en Aor. 1. Pass. ἐνεσκίμφθη, er op vastmaken, τί τινι, οὔδει καρήατα, met de koppen tegen den grond. — Pass. er in blijven steken, δόρυ οὔδει ἐνεσκίμφθη.

Ἐνίσπη, een plaats in Arkadië, reeds ten tijde van Strabo niet meer bekend.

ἐνίσσω = ἐνίπτω (ἐνίκjω, ἐνίττω), hard toespreken, uitschelden, Gen. ἐκπάγλοις of αἰσχροῖς ἐπέεσσιν of ὀνειδείοις; ook van feitelijke mishandeling, ἔπεσίν τε κακοῖσιν ἠδὲ βολῇσιν.

*ἔννατος, door Bekker aanbevolen vorm voor εἴνατος, de negende.

ἐννέᾰ (grondvorm ἐνϝα, Lat. *novem*, m. z. Meyer, Gr. Grammatik, 2te Aufl., § 405), onverbuigb. telwoord, negen; ook als rond getal, τρὶς δ᾽ ἐννέα φῶτας ἔπεφνεν.

†ἐννεᾰ-βοιος, ον, (βοῦς), negen stieren waard, Ζ, 236.

†ἐννεᾰ-καί-δεκα, onverbuigb. telwoord, negentien, Ω, 496.

ἐννεᾰ-πηχυς, υ, negen el lang.

ἐννεᾰ-χῑλοι = ἐνάκις χίλιοι, negenduizend.

ἐννε-όργυιος, ον (ὀργυιά), negen vaam lang, λ, 312.

ἐννέωρος, ον (gewoonl. afgel. van een oud woord, ὧρος = ἐνιαυτός of ὥρα), negenjarig, negen jaar lang, ἐννέωρος βασίλευε, van Minos, hij regeerde negen jaar lang; ook als rond getal, ἐνν. ἄλειφαρ, oude balsem, σίαλοι, volwassen, groot, sterk.

ἐνν-ῆμαρ, Adv. (ἐννέα), negen dagen lang, gew. met daarop volg. τῇ δεκάτῃ.

Ἔννομος, 1) een Mysiër, vogelwichelaar en bondgenoot der Trojanen, gedood door Achilleus. 2) een Trojaan, gedood door Odysseus.

ἐννοσῑ-γαιος (Bekker εἰνοσίγ., van ἔνοσις, eig. ἔνϝοσις van W. ϝοθ, ὀθ, slaan, stooten, en γαῖα), aardschudder = ἐνοσίχθων, epithet. van Poseidon, als verwekker der aardbevingen; meestal als Substant. voorkomend.

ἕννῡμι (eig. ϝέννυμι, W. ἑς, ϝες), Fut. ἕσσω, Aor. ἕσσα, Aor. Med. ἕσατο, -αντο, Part. ἑσσάμενος; ook met Augm. syll. ἐέσσατο (ἐϝέσσατο), ἐεσσαμενος (ϝεσσάμενος), Perf. εἷμαι, ἕσσαι, εἷται, Plsqpf. ἕσσο, ἕστο en ἔεστο (ἔϝεστο), 1) Act. aantrekken, aandoen, een kleedingstuk, εἵματα; zoo ook ἀμφὶ δὲ λέπαδν' ἕσαν, zij namen het juk op, waar anderen ἔσαν lezen, omdat hier ἕσαν zonder digamma zou moeten staan of den vorm onder ἵημι brengen; bekleeden, iemand iets aantrekken, τινὰ εἵματα, χλαῖναν. 2) Med. zich bekleeden met, aantrekken, van kleedingstukken en de wapenrusting, ῥινὸν λύκοιο, φᾶρος; soms zonder objekt, dat uit den samenhang moet worden aangevuld, of met een relatieven zin, ἀσπίδες ὅσσαι ἄρισται ἑσσάμενοι; c. Dat. χροῒ χαλκόν; ook περὶ χροῒ χαλκόν, τεύχεα; ook ἀμφί, ἀμφ' ὤμοισιν ἐέσσατο δέρμα λέοντος, over zijne schouders sloeg hij een leeuwenhuid; of ἐπί, ἐπὶ δὲ νεφέλην ἕσσαντο. b) in 't Perf. of Plsqpf. Pass. bekleed, voorzien zijn, τί, met, van iets, τεύχεα εἱμένος, χρύσεια εἵματα ἕσθην (εἵματ' ἐϝέσθην), zij waren bekleed met gouden kleederen; κακὰ εἱμένος, slecht gekleed; eveneens ἀεικέα ἕσσο; ἦ τέ κε λάινον ἕσσο χιτῶνα, dan zou het steenen gewaad u hebben omkleed, d. i. gij zoudt gesteenigd zijn; overdr. ξυστὰ κατὰ στόμα εἱμένα χαλκῷ, aan de punt met brons beslagen; dikwijls met een Dat. naast den Accus., κακὰ χροῒ εἵματα εἷμαι, εἱμένος ὤμοιιν νεφέλην, de schouders in een wolk gehuld; overdr. φρεσὶν εἱμένος ἀλκήν, van moed bezield; ook met περί, τοῖα περὶ χροῒ εἵματα ἕστο.

ἐν-νῠχιος, 2. (νύξ), in den nacht, προμολών.

†ἐν-νῠχος = het vorige, Λ, 716.

†ἐν-οινοχοέω (χέω), wijn inschenken, οἶνον ἐν δεπάεσσιν, γ, 472.

ἐνοπή, ἡ (ἐνέπω, m. z. G. Meyer, Gr. Gramm., § 9), 1) toon, stem, κ, 147. 2) klank, geluid, αὐλῶν συρίγγων τε. 3) geschreeuw, vooral krijgsgeschreeuw, verb. met κλαγγή. 4) gejammer, Ω, 160.

Ἐνόπη, stad in het grensgebied tusschen Lakonië en Messenië.

ἐν-όρνῡμι, Aor. 1. ἐνῶρσα, Aor. 2. Med. ἐνῶρτο, 1) Act. daarin opwekken, γόον τινί; verwekken, φύζαν αὐτοῖς. 2) Aor. Med., daarin ontstaan, ἐνῶρτο γέλως θεοῖσιν, er rees gelach bij de goden.

ἐν-ορούω, Aor. 1. ἐνόρουσα, daarop aanvallen, Τρωσίν; van den leeuw, αἴγεσιν.

ἔν-ορχος, 2. (ὄρχις), onbesneden.

ἐνοσί-χθων, ονος (over de afleid.

z. m. ἐνοσίγαιος), de aarde schokkend, aardschudder, epith. van Poseidon, als Adi. gew. Ποσειδάων ἐν., ook κρείων ἐν.

ἐν-στάζω, indruppelen, inboezemen, εἰ δή τοι σοῦ πατρὸς ἐνέστακται μένος ἠύ, zoo de moed in u is overgevloeid (Vosmaer), β, 271.

†ἐν-στηρίζω, er in vastmaken, ἐγχείη γαίῃ ἐνεστήρικτο, bleef vastzitten in de aarde, Φ, 168.

†ἐν-στρέφω, er in draaien, Pass. met intrans. beteekenis, μηρὸς ἰσχίῳ ἐνστρέφεται, E, 306.

ἐν-τᾰνῡ́ω = ἐντείνω, Fut. ἐντανύσειν (Nauck; anderen ἐντανύειν, als „sigmaloses" Fut.), Aor. ἐντάνυσα; Med. Inf. Pr. ἐντανύεσθαι, Aor. ἐντανύσασθαι, er in spannen, νευρήν, den boog spannen; eveneens βιόν, τόξον. — Pass. τόξον ἐντανύεται, kan (zal) gespannen worden.

†ἐνταῦθα, Adv., hierheen, τρέπειν, I, 601.

ἐνταυθοῖ, Adv., hier, κεῖσο, ἧσο.

ἔντεα, τά, alleen in den Plur. 1) wapenen, wapenrusting, ἔντεα Ἀρήια, vooral pantser; van helm, schild en lans staat het τ, 17. 2) in 't alg. gereedschap, δαιτός, 't gerei van den maaltijd (Vosmaer).

ἐν-τείνω, alleen Perf. en Plsqpf. ἐντέτᾰται en ἐντέτᾰτο, er in spannen, δίφρος ἱμᾶσιν ἐντέταται, de wagenbak hangt in riemen; κυνέη ἱμᾶσιν ἐντέτατο, was bespannen met riemen (een aantal riemen welfden den helm, Vosmaer).

ἔντερον, τό (ἐντός) 1) darm, alleen met deze beteekenis Sing., ἔντ. οἰός, schapedarm, d. i. snoer. 2) anders Plur. (menschelijke) ingewanden, darmen.

ἐντεσι-εργός, ον (ἔντεα en W. ϝεργ), in het tuig werkend, d. i. trekkend, ἡμίονοι, Ω, 277. (Nauck, wiens voorbeeld gevolgd wordt door v. L. en M., leest ἠνυσιεργός).

ἐντεῦθεν, Adv., van daar, τ, 568.

ἐν-τῐ́θημι, Fut. ἐνθήσω, Med. Imperf. 1. Pl. ἐντιθέμεσθα, Aor. 2., 3. Sing. ἔνθετο, Imper. ἔνθεο. 1) Act. er in leggen, plaatsen, σῖτον; er op, er over leggen, χλαίνας. 2) Med. a) er in leggen, van personen, τινὰ λεχέεσσιν, iemand op het bed leggen; overdr. μή μοι πατέρας ὁμοίῃ ἔνθεο τιμῇ, schenk niet aan de vaderen dezelfde vereering. b) in zich leggen, vooral overdr. ἵλαον ἔνθεο θυμόν, keer u tot zachtheid; χόλον θυμῷ ἐντ., toornig worden; μῦθον θυμῷ, het woord ter harte nemen.

ἐντός (ἐν), 1) Adverb. binnen. 2) Praepos. c. Gen. binnen, λιμένος ἐντός.

ἔντοσθε, ἔντοσθεν en ἔντοθε, Adv. = ἐντός, daarbinnen, binnen, ook wel met een Gen.

ἐν-τρέπω, omkeeren, alleen voorkomende in het Praes. Pass. ἐντρέπεται ἦτορ, het hart wordt omgekeerd, geroerd.

ἐν-τρέχω, er in loopen, d. i. er zich (vrij) in bewegen, εἰ γυῖα ἐντρέχοι (in de wapenrusting), T, 385.

†ἐν-τροπᾰλίζομαι, Frequent. van ἐντρέπομαι, Dep. Med., alleen Part. -ζόμενος, zich dikwijls omkeeren, vooral van hem die, langzaam terugwijkende, zich nog naar den vijand omkeert.

ἐν-τῡ́νω, Imperf. ἔντυνον, en ἐντῡ́ω (verw. met ἔντεα?), Imper. Aor. 1. ἔντυνον, Part. ἐντύνασα; Med. Coni. Pr. ἐντυνώμεθα; Part. -όμενοι, Imperf. ἐντύνοντο; Aor. Coni. 2. Sing. -νεαι (met Synizesis, v. L. en M. -νῃ'), Part. ἐντυνάμενος. 1) Act. toerusten, gereedmaken, versieren, ἵππους, optuigen; εὐνήν, opmaken; δέπας, mengen; ἀοιδήν, het gezang aanheffen; ἑαυτήν, tooien. 2) Med. a) zich gereed

maken, vooral zich tooien, *μ*, 18. b) voor zich gereed maken, *δαῖτα, ἄριστον; ὄφρα τάχιστ' ἐντύνεαι*, opdat gij zoo spoedig mogelijk gereed komt (met de wasch vóór de bruiloft).

**ἐν-τῠπᾰ́ς*, Adv. (*τύπτω*), er in geslagen, *ἐντυπὰς ἐν χλαίνῃ κεκαλυμμένος*, stijf in den mantel gehuld.

Ἐνῡάλιος (*Ἐνυώ*), epith. van Ares, als den god der veldslagen, meestal als Subst.; vooral *Ἐνυαλίῳ ἀνδρεϊφόντῃ* (met Synizesis; Nauck *βροτοφόντῃ*, v. L. en M. *ἀνδροφόντῃ*), op 't einde van een vers; overdr. voor oorlog, *ξυνός;* als Adj. alleen *P*, 211, *Ἄρης δεινὸς ἐνυάλιος*.

Ἐνῡεύς, ῆος, koning van Skyros, door Achilleus gedood, *I*, 668.

ἐν-ύπνιος, 2. (*ὕπνος*), wat in den slaap geschiedt, daarv. Neutr. als Adverb. *ἐνύπνιον*, in den slaap, *θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος*, een goddelijke droom verscheen mij in den slaap.

Ἐνῡώ (de afl. van den naam is onzeker), de godin van den oorlog, *Bellona*, die Ares vergezelt, *E*, 333, 592.

†*ἐν-ωπᾰδίως*, Adverb., in 't gezicht, d. i. tegenover, *ψ*, 94. Van

**ἐν-ωπή, ἡ* (*ὤψ*), het aanzien, alleen Dat. als Adverb., *ἐνωπῇ*, voor aller oogen, in 't openbaar.

ἐν-ώπια, τά (Nom. Plur. Neutr. van *ἐνώπιος*, wat voor de oogen is), de zijwanden bij den ingang van de straat naar de *αὐλή*, welke hem, die de poort binnentrad, aanstonds in 't oog moesten vallen; daarbij werden de wagens geplaatst; ook de wanden bij den ingang uit de *αὐλή* door de *αἴθουσα* in het mannenvertrek, *χ*, 121; ook de wanden der tent, *N*, 261. Zij worden *παμφανάοντα* genoemd, omdat zij gewit waren (het kan echter ook doelen op de bronslaag over het houten beschot, m. z. Helbig, das Homer. Epos, bl. 100).

ἐξ, Praepos., vóór Vokalen in plaats van *ἐκ*.

ἕξ (oorspr. *Ϝεξ*, Sanskr. *shash*, m. z. G. Meyer, Gr. Gramm., § 402), onverbuigb. telwoord, zes; in samenstellingen gaat *ξ* vóór *κ* en *π* in *κ* over.

†*ἐξ-αγγέλλω*, verkondigen, verraden, *τί τινι*, *E*, 390 (v. L. en M. lezen *Ἑρμείᾳ ἤγγειλε* voor *Ἑρμέᾳ ἐξήγγειλε*).

†*ἐξ-ᾰγορεύω*, uitspreken, verkondigen, c. Acc., *λ*, 234.

ἐξ-άγω, Aor. *ἐξήγαγον*, wegvoeren, er uit voeren, wegbrengen, er uit brengen, *τινὰ μάχης, ὁμίλου, δόμων θύραζε, ἐκ μεγάροιο; τύμβον χεύομεν ἐξαγαγόντες ἐκ πεδίου*, over de houtmijt strooien wij aarde, die zich uit de vlakte tot een grafheuvel verheft (anderen verklaren *ἐξαγ.* door „uittrekkende", nog anderen denken aan het graven en aanbrengen van de aarde uit de vlakte, als bouwstof voor den grafheuvel); overdr. van de godin der geboorte, *τινὰ πρὸ φάοσδε*, iemand ter wereld doen komen.

Ἐξᾰ́διος, een Lapith op de bruiloft van Peirithoös, *A*, 264.

†*ἑξᾰ́-ετες*, Neutr. van *ἑξαέτης* (= *ἑξέτης*), Adv. zes jaar lang, *γ*, 115.

ἐξ-αίνῠμαι, alleen Imperf. *ἐξαίνυτο*, wegnemen, *θυμόν*, het leven ontnemen, ook met een dubbelen Accus.; *νηὶ ἐνὶ πρυμνῇ ἐξαίνυτο δῶρα*, hij nam de geschenken (uit den wagen) en legde ze (*ἐτίθη*, dat men in gedachten moet aanvullen) bij den achtersteven van het schip neer.

ἐξ-αίρετος, 3. uitgelezen; c. Gen. *Ἰθάκης*, uit Ith.

ἐξ-αιρέω, Aor. *ἔξελον*, Imperf. Med. *ἐξαιρεύμην*, Aor. *ἐξελόμην*. 1) Act. er uit nemen, *τί;* uitkiezen, *γέρας τινί*. — Meer in het 2) Med. voor zich er uit nemen, *διστὸν φαρέτρης;* vooral a) wegnemen, buitmaken; *θυμόν, φρένας*, met een tweeden Ac-

cus., τινά, iemand het leven ontnemen; ook τινὸς φρένας, μελέων θυμόν; een enkele maal ook τί τινι. b) uitkiezen.

ἐξ-αίσιος, 2. (αἶσα), onbehoorlijk, wreed, ἀρή; ἐξαίσιόν τινα ῥέξειν, iemand onrecht doen; adverb. ἐξαίσιον, onbehoorlijk, bovenmatig, ἤ τινά που δείσας ἐξαίσιον.

ἔξ-αιτος = ἐξαίρετος (de afl. is onzeker), uitgelezen, voortreffelijk, οἶνος, ἐρέται, ἑκατόμβαι.

*ἐξ-αίφνης (ontstaan uit ἐξαπίνης), Adv., onverhoeds, plotseling.

ἐξ-ἄκέομαι, Dep. Med., alleen Praes. en Aor., volkomen genezen, herstellen; overdr. doen bedaren, χόλον.

**ἐξ-αλἄόω, Aor. ἐξαλάωσα, geheel blind maken, τινά.

ἐξ-αλαπάζω, Fut. -ξω, leeg maken, ontruimen, πόλιν, ontvolken; vooral in den oorlog, plunderen, verwoesten, vernielen, πόλιν Τροίην, νῆας.

*ἐξ-άλλομαι, Dep. Med., alleen Part. Aor. 2. ἐξάλμενος, er uit springen, absol. en c. Gen., αὐλῆς, προμάχων.

ἐξ-ανα-βαίνω, er uit en naar boven klimmen, ἀκτὴν ἐξαναβᾶσαι, Ω, 97.

**ἐξ-ανα-δὔομαι, Part. Aor. 2. -δύς, opduiken, ἁλός.

*ἐξ-ανἄ-λὔω, eig. geheel losmaken, redden, ἄνδρα θανάτοιο.

†ἐξ-ἄνἄ-φανδόν, Adverb., geheel in 't openbaar, rechtuit, υ, 48.

†ἐξ-αν-ίημι, Part. Pr. Plur. Fem., ἐξανιεῖσαι, er uit zenden, van de blaasbalken, ἀυτμήν, Σ, 471.

*ἐξ-ἄνὔω, Aor. ἐξήνυσα, 1) volbrengen, βουλάς. 2) iemand afmaken, dooden.

ἐξ-ἄπἄτάω, geheel bedriegen, misleiden, τινά δόλῳ; ook absol.

ἐξ-ἄπἄφίσκω, Aor. 2. ἐξήπἄφον, Aor. 2. Med. Opt. ἐξαπάφοιτο; 1) Act. geheel bedriegen, misleiden, c. Acc. 2) Med. = Act., Διὸς νόον, ἐπέεσσιν.

ἐξ-ἄπῑνης, Adv. = ἐξαίφνης, onverhoeds, plotseling.

†ἐξ-απο-βαίνω, Aor. ἐξαπέβην, er uit gaan, νηός, μ, 306.

ἐξ-απο-δίομαι, er uit drijven, jagen, μάχης, Ε, 763.

†ἐξ-απο-δῦνω, uittrekken, εἵματα, ε, 372.

ἐξ-απ-όλλῡμι, 3. Opt. Aor. 2. Med. ἐξαπολοίατο, en Perf. -όλωλε, er uit verdwijnen, c. Gen. Ἰλίου; -όλωλε δόμων κειμήλια, uit de huizen zijn de kostbaarheden verdwenen; ἠέλιος οὐρανοῦ. (Ο, 511, waar stond βέλτερον ἤ ἀπολέσθαι ἕνα χρόνον οὐδὲ βιῶναι, herstelt Nauck zeker terecht ἐξαπολέσθαι, dat ook v. L. en M. hebben opgenomen).

*ἐξ-απο-νέομαι, er uit en heengaan, μάχης.

†ἐξ-απο-νίζω, afwasschen, τοῦ (scil. λέβητος) πόδας ἐξαπένιζε, waaruit (waarin) zij de voeten placht af te wasschen, τ, 387.

†ἐξ-απο-τῑνω, geheel boeten, μητρὸς Ἐρινύας, Φ, 412.

ἐξ-άπτω, er aan vastmaken, vastbinden, ἱμάντας; πεῖσμα κίονος, het touw aan de zuil; Ἕκτορα ἵππων, aan den wagen. — Med. er aan gaan hangen, Θ, 20.

**ἐξ-ἀρνῦμαι, alleen 3. Sing, Aor. 1. ἐξήρατο, voor zich verwerven, μισθούς; Τροίηθεν, buit maken uit Troje.

ἐξ-αρπάζω, Aor. 1. ἐξήρπαξα, er uit rukken, τινὰ νεός; τινά, aan een gevaar ontrukken.

†ἔξ-αρχος, ὁ (ἄρχω), den aanvang makend, θρήνων ἔξαρχος, die den treurzang aanheft, Ω, 721.

ἐξ-άρχω, 1) Act. aanvangen, beginnen, aanheffen, μολπῆς, γόοιο; met Acc. βουλὰς ἀγαθάς, voorgaan met

goede raadgevingen. 2) Med., *βουλῆς*, een voorstel doen.

**ἐξ-αυδάω*, rechtuit zeggen, alleen *ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ*.

ἐξ-αὖτις, Adv., wederom, andermaal, op nieuw.

†*ἐξ-αφ-αιρέω*, er uit wegnemen; allen 2. Plur. Coni. Aor. Med. *ἐξαφέλησθε*, voor zich wegnemen, *ψυχήν τινος*, iemand het leven ontnemen, *χ*, 444.

†*ἐξ-ἀφύω* (*ἀφύω* = *ἀφύσσω*), geheel uitputten, opmaken, *οἶνον*, *ξ*, 95.

ἐξ-εῖδον, Aor. 2. (*ἔκϝιδον*), zien uit, *μέγ' ἔξιδεν ὀφθαλμοῖσιν*, scherp zien (m. z. Hoogvliet, Studia Homerica, bl. 7, *Oculorum aciem, quod prius prae crassa caligine non poterat, nunc iam acriter intendit*), *Υ*, 342.

ἐξείης, Adv. (= *ἑξῆς*), op de rij af, *εὐνάσω σε ἐξείης*, ik zal u leggen onder (de scharen der robben).

1\. †*ἔξ-ειμι* (*εἰμί*), zijn van, stammen van, *τοί περ ἐμῆς ἔξεισι* (anderen *ἐξ εἰσι*) *γενέθλης*, *ν*, 130.

2\. *ἔξ-ειμι* (*εἶμι*), 2. P. Sing. Pr. *ἔξεισθα*, er uitgaan, *θύραζε*; c. Gen. *μεγάρων*.

ἐξ-εῖπον, ronduit zeggen, verkondigen, absol. en *τινί*; hierbij het Fut. *ἐξερέω*, alleen in *ὧδε γὰρ ἐξερέω*.

ἐξ-ελαύνω en *ἐξελάω*, Fut. *ἐξελάσσω* en *ἐξελάω*, Aor. *ἐξήλα(σ)σα*, er uit drijven, wegdrijven, *ἵππους*, *ἐνθένδε κύνας*; gew. c. Gen. *ἵππους ὁμίλου*; *ἵππους τάφρου*, met de paarden uit, d. i. door de gracht rijden; *τινὰ γαίης*, iemand uit het land jagen; (van den herder) naar de weide drijven; *πάντας ὀδόντας γναθμῶν*, uitslaan. 2) schijnbaar intrans., terugjagen, naar, *ἐξέλασ' ἐς πληθύν*.

ἐξ-έλκω, er uit trekken, *πηνίον*, *παρὲκ μίτον*; Pass. c. Gen., *πουλύποδος θαλάμης ἐξελκομένοιο*.

***ἐξ-εμέω*, uitspuwen, uitbraken, absol. en *ἱστόν*, van de Charybdis.

ἐξ-εναρίζω, Fut. *-ίξω*, den gesneuvelde de wapenrusting uittrekken, van de wapenen ontdoen; vand. dooden.

ἐξ-ερεείνω, uitvragen, uitvorschen, abs. en met een Accus. van den persoon of de zaak, *τινά*, *γένος καὶ πατρίδα γαῖαν*; doorzoeken, *πόρους ἁλός*. — Med. = het Act., *μύθῳ*.

ἐξ-ερείπω, alleen voork. 3. S. Coni. Aor. *ἐξερίπῃ* en Part. *-ριποῦσα*, eigenl. neerwerpen; Aor. 2. intr. neerstorten, van den eik; *χαίτη ζεύγλης ἐξεριποῦσα*, de manen, die tusschen het juk doorgleden.

1\. *ἐξερέω*, m. z. *ἐξεῖπον*.

2\. *ἐξ-ερέω*, 1) Act. uitvragen, uitvorschen, met een Accus. van den persoon of van de zaak, *μίν*, *ἕκαστα*, *γόνον*, *ὅσσα ἔπαθον*; doorzoeken, bespieden, *κνημούς*. 2) Med. *ἐξερέομαι*, het Imperf. alleen in tmesi, *ἐκ τ' ἐρέοντο*; uitvragen, absol. of *τινά*; uitvorschen, *τί*, *θεοπροπίην*, *πάντα*; ook met een indirekt vragenden zin. (Het Act. komt alleen in de Odyssee voor).

ἐξ-έρομαι, alleen 3. S. Imperf. *ἐξήρετο* (niet *ἐξείρετο*), uitvragen, uitvorschen, *βουλήν*.

ἐξ-ερύω (*ἐκ-ϝερύω*), Aor. *ἐξείρυσε* (Nauck en v. L. en M. *ἐξείλετο*), 3. Pl. *ἐξείρυσαν* (*ἐξεϝέρυσσαν*), iterat. Aor. *-ύσασκε*, er uit trekken, rukken, *τινά*, *ψυχήν τε καὶ ἔγχεος αἰχμήν*; iets uit iets, *τί τινος*, *δόρυ μηροῦ*; ook *ἰχθύας δικτύῳ ἔκτοσθε θαλάσσης*.

ἐξ-έρχομαι, er uit gaan, uittrekken (van troepen), er uit komen, *πόληος*, uit de stad, *πυλάων*, *θύραζε*.

†*ἐξ-ερωέω*, Aor. 1. *ἐξηρώησαν*, van het pad afwijken, op hol gaan, *Ψ*, 468.

ἐξ-εσίη, *ἡ* (*ἐξίημι*), het uitzenden, gezantschap, alleen *ἐξεσίην* (Accus.

v. den inhoud), ἐλθεῖν, om tijding, als gezant ergens komen.

*ἐξ-έτης, ες (ἔτος), zes jaar oud, ἵπ-πος, Ψ, 266, 655.

ἐξ-έτι, Praep. c. Gen., sedert, van af, ἐξέτι τοῦ ὅτε, van den tijd af dat, ἐξέτι πατρῶν, van der vaderen tijd.

†ἐξ-ευρίσκω, uitvinden, Σ, 322.

†ἐξ-ηγέομαι, Dep. Med., naar buiten brengen, Β, 806.

ἐξήκοντα, onverbuigb. telwoord, zestig.

†ἐξ-ήλἄτος, 3. (ἐξελαύνω), gedreven, gesmeed, ἀσπίς, Μ, 295.

**ἐξ-ῆμαρ, Adverb., zes dagen lang.

†ἐξ-ημοιβός (ἐξαμείβω), ἐξημοιβὰ εἵ-ματα, wisselkleederen, θ, 249.

**ἐξῆς (ἔχω, eigenl. daaraan hangend) op de rij af (m. z. ἑξείης).

ἐξ-ίημι, alleen Inf. Aor. 2. ἐξέμεν, ἐξέμεναι, er uit zenden, τινὰ ἐς Ἀ-χαιούς; er uit laten, ἱππόθεν, uit het paard.

†ἐξ-ῑθύνω, afmeten, zuiver stellen, δόρυ νήιον, Ο, 410.

ἐξ-ικνέομαι, Dep. Med., alleen Aor. 2., ergens komen, bereiken, met Accus. van de plaats, θώκους, Φθίην, δῆμον; τινά, bij iemand komen.

†ἐξ-ίσχω, er uit houden, steken, κεφαλὰς βερέθρου, van de Skylle, μ, 94.

ἐξ-οιχνέω, 3. Pl. ἐξοιχνεῦσι (op eene volgens v. L. en M. later ingelaschte plaats), er uit gaan, Ι, 384.

*ἐξ-οίχομαι, er uitgegaan, weggegaan zijn, Praes. met de beteekenis van een Perf., ἐς Ἀθηναίης (sc. δόμον), in den tempel van A. gegaan zijn, Ζ, 379, 384.

ἐξ-όλλῡμι, alleen 3. Opt. Aor. 1., ἐξολέσειε, geheel vernietigen, τινά.

ἐξ-ονομαίνω, bij name noemen, ἄνδρα, γάμον.

ἐξ-ονομα-κλήδην (ὄνομα, καλέω), bij zijn naam, ὀνομάζειν, καλεῖν.

ἐξ-όπῐθεν (ook ἐξόπιθε = ἐξόπισθε), 1) van achteren, achter den rug. 2) als Praep. c. Gen., achter, κεράων.

ἐξ-οπῐ́σω, Adverb., 1) van de plaats, achterwaarts; als Praep. c. Gen., achter. 2) van den tijd, later, in de toekomst (met deze beteekenis alleen in de Odyssee).

†ἐξ-ορμάω, alleen Aor. 1. Part. Fem., ἐξορμήσασα, μ, 221, μή σε λά-θησιν κεῖσ' ἐξορμήσασα (scil. νηῦς), dat het schip niet, zonder dat gij het bemerkt, naar ginds ontglippe.

†ἐξ-οφέλλω, zeer vermeerderen, ἔεδνα, ο, 18.

ἔξ-οχος, 2. (ἔχω), uitstekend, βοῦς, c. Gen. part. πάντων, boven allen; met den Accus. relationis, Ἀργείων κεφα-λήν τε καὶ ὤμους; ook van zaken, τέμε-νος, δώματα; c. Dat. ἀρετῇ, door dapperheid; ἡρώεσσιν (met lokale beteekenis) onder de helden; αἶγες πᾶσι μέγ' ἔξοχοι αἰπολίοισιν, ver uitmuntende boven alle kudden. — De Neutra ἔξοχον en ἔξοχα als Adverbia, bij uitnemendheid, verreweg, boven allen, φι-λεῖν, ἐχθαίρειν; ἐμοὶ δόσαν ἔξοχα, boven het samen gedeelde. Dikwijls vindt men deze Adverbia met een Gen., ἔξο-χον ἄλλων, ἔξοχα πάντων; ook bij den Superl. ἔξοχ' ἄριστοι, verreweg de besten.

†ἐξ-ῠπ-ἄν-ίστημι, alleen Aor. 1. onder iets zich verheffen, opkomen, σμῶδιξ μεταφρένου ἐξυπανέστη σκήπ-τρου ὕπο, Β, 267.

ἔξω, Adv. (ἐξ), buiten, daarbuiten; de nadere betrekking moet telkens uit den samenhang blijken, b. v. buiten in de zee, in tegenst. van de rivier of de haven. 2) naar buiten, οἱ δ' ἴσαν ἔξω, en met eene meer nauwkeurige bepaling, ἐς ἀγρόν; c. Gen. ἔξω χροὸς ἕλκειν, ἔξω βήτην μεγάροιο; ook pleonastisch bij Verba, met ἐκ sa-

mengesteld, κραδίη ἔξω στηθέων ἐκθρῴσκει.

ἔοικα (W. ϝικ), Perf. met de beteekenis van een Praes., behoorende bij het Praesens ἐΐσκω, st. ϝεικ (ϝέϝοικα, ϝεϝίσκω), 3. Dual. ἔικτον (ϝέϝικτον), Part. ἐοικώς (ϝεϝοικώς), Fem. ἐικυῖα (ϝεϝικυῖα), Plusqpf. ἐῴκειν (ἐϝεϝοίκειν), Dual. ἐΐκτην (ἐϝεϝίκτην). [De vorm εἶκε, Σ, 520, die vroeger tot dezen wortel werd gerekend, wordt thans met Bekker tot ϝείκειν, wijken, gebracht, met de beteekenis van ἐγχωρεῖν, *bene cedere*], 1) gelijken, τινί; in iets, τι, Μαχάονι πάντα; vooral δέμας, οὐ δέμας οὐδὲ φυήν; ook ἐλάτῃσι; dikwijls in 't Part. νυκτὶ ἐοικώς; ook met een Part. ἐπιβησομένοισιν ἐΐκτην, zij schenen er op te zullen springen. 2) schijnen, ἔοικα, *videor mihi*, ἔοικα δέ τοι παραείδειν ὥστε θεῷ, *videor mihi tamquam deo accinere*, wanneer ik voor u zing, is 't mij alsof ik voor een god zing. 3) betamen, voegen, altijd onpersoonlijk, dikwijls absol., met den Dat. van den persoon; χ, 196, ὥς σε ἔοικεν, moet uit het vorige καταλέχθαι worden aangevuld; ook met daarop volg. Accus. c. Inf. οὔ σε ἔοικε κακὸν ὥς δειδίσσεσθαι, het betaamt u niet bang te zijn als een lafaard; ook met een enkelen Inf. οὐ γὰρ ἔοικ' ὀτρυνέμεν. — Het Part. staat vaak als een Adiect., behoorlijk, betamelijk, verdiend, μῦθοι ἐοικότες, betamelijke taal; ἐοικότι κεῖται ὀλέθρῳ, hij heeft zijn verdiende straf; maar ἐικυῖα ἄκοιτις, een mij passende, behagende echtgenoote, *I*, 399.

ἑορτή, ἡ (afl. onzeker; sommigen denken aan W. *var*, vereeren), feest, feestdag.

ἑός, ἑή, ἑόν (st. σεϝέ-, σεϝό-, G. Meyer, Gr. Gramm. § 427; anderen ἑϝός en ϝός), voor het latere ὅς, ἥ, ὅν, pronomen possess. (van οὗ), zijn, haar, Nom. alleen ἑὸς δόμος, Plur. ἑοὶ αὐτοῦ θῆτες, overigens meer in den Sing. dan in den Plur.; dikwijls υἱος, παιδὸς ἑοῖο; zelden met het Art., τὸν ἑόν τε Πόδαργον; versterkt door αὐτοῦ, ἑὸν αὐτοῦ χρῆος, zijn eigen behoefte.

†ἐπ-αγάλλομαι, Med., trotsch zijn op iets, πολέμῳ, *Π*, 91.

†ἐπ-αγγέλλω, 3. S. Coni. Aor. 1. ἐπαγγείλῃσι, ergens heen boodschappen, δ, 775 (waar sommigen ἀπαγγέλλω).

†ἐπ-ᾰγείρω, bijeenverzamelen, *A*, 126.

†ἐπ-αγλᾰΐζομαι, Dep. Med., zich op iets verhoovaardigen, met iets pronken, οὐδέ ἕ φημι δηρὸν ἐπαγλαϊεῖσθαι (v. L. en M. ἐπαγλαίσεσθαι), ik meen hij zal daar niet lang meer mee pronken, *Σ*, 133.

**ἐπ-ᾰ́γω, er bij brengen, ὡς ἐπάγοντες ἐπῇσαν, scil. κύνας, toen zij gene er bij brengende, d. i. met de honden, aandrongen; overdr. tot iets overhalen, verbonden met πείθειν.

ἐπ-ᾰείρω (= ἐπαίρω), opheffen, κεφαλήν; er op tillen, leggen, τινὰ ἁμαξάων, τὶ κρατευτάων.

ἐπ-αιγίζω (αἰγίς), komen aanstormen, van den wind.

ἐπ-αινέω, Aor. ἐπῄνησα (v. L. en M. ἐπήνεσσα), toestemmen, goedkeuren, meestal absol., maar ook met den Accus., μῦθον; met den Dat. van den persoon, Ἕκτορι.

ἐπ-αινός, 3. (αἰνός), alleen Femin. als Epith. van Persephone, de vreeselijke, steeds verbonden met Hades.

ἐπ-ᾱΐσσω, Aor. ἐπῆιξα, Iterat. ἐπαίξασκε, Fut. Med. -ονται en -εσθαι, 1) Act. er op los stormen, aanstormen, bijna altoos met vijandelijke bedoeling; dikwijls absol., maar ook a) c. Gen., νεῶν, ἵππων; b) c. Dat. van den persoon, Κίρκῃ; met den Dat. instr. ἔγχεϊ, δουρί, ook τινὶ μελίῃσιν.

c) c. Accus. aanvallen, μόθον ἵππων, τεῖχος. d) ἐπ. μεθ' ἑὸν βέλος, zijn werptuig achterna ijlen. 2) Med. zich snel bewegen, χεῖρες ὤμων, aan de schouders. b) c. Accus. ἄεθλον, op den kampprijs aanstormen.

†ἐπ-αιτέω, nog daarenboven eischen, verlangen, τί, Ψ, 593.

†ἐπ-αίτιος, 3. schuldig aan iets, οὔ τι μοι ὔμμες (ὑμες) ἐπαίτιοι, gij hebt er volstrekt geen schuld aan, ik kan er u volstrekt de schuld niet van geven, Α, 335.

ἐπ-ἄκούω, hooren, aanhooren, meestal c. Acc., ἔπος; maar ook ἐμέθεν van mij; ook met een indirekt vragenden zin, en met βουλῆς, vernemen, luisteren naar.

ἐπ-ακτήρ, ῆρος (ἐπάγω), eigenl. ὁ κύνας ἐπάγων, de jager; ook ἄνδρες ἐπακτῆρες.

**ἐπ-ἄλάομαι, Dep. Pass., Aor. 3. S. Coni. -ηθῇ en Part. -ηθείς, op een dwaaltocht aankomen, met den Accus. van de plaats waarheen, Κύπρον naar Kypros afdwalen; πόλλ' ἐπαληθείς, na een langen dwaaltocht.

ἐπ-ἄλαστέω, verontwaardigd, vertoornd zijn, α, 252.

*ἐπ-ἄλέξω, Fut. -ήσων, -ήσουσαν, τινί, iemand helpen, bijstaan.

†ἐπ-αλλάσσω, alleen Part. Aor. 1. -άξας, afwisselen, op de zeer duistere plaats, Ν, 359, πτολέμοιο πεῖραρ ἐπαλλάξαντες ἐτάνυσσαν; volgens de Ouden, die ἐπ. door συνδεῖν of συνάπτειν verklaren, „zij bonden de einden van het oorlogstouw aan elkaar en trokken er aan, zoodat het noch scheuren noch losgeknoopt kon worden"; anderen (Heyne, Döderlein) verklaren: zij (d. i. volgens den een Zeus en Poseidon, volgens den ander de Achaiers en de Trojanen) trokken het oorlogstouw heen en weer, d. i. de overwinning was nu aan deze, dan aan gene zijde.

*ἔπ-αλξις, ιος, ἡ (ἀλέξω), de borstwering.

Ἐπάλτης, αο, een Lykiër, door Patroklos gedood, Π, 415.

†ἐπ-ἄμάομαι, Dep. Med., Aor. ἐπαμήσατο, ophoopen, spreiden, εὐνήν, een leger (van bladeren), ε, 482.

ἐπ-ἄμείβω, van 't Act. alleen Coni. Aor. met korte Vokaal -ψομεν, 1) Act. wisselen, ruilen, τεύχεά τινι, de wapenen met iemand, Ζ, 230. 2) Med. heen en weer, om beurten tot dezen en gene gaan, c. Acc. νίκη ἐπαμείβεται ἄνδρας, Ζ, 339. Daarv.

†ἐπ-ἄμοιβἄδῖς, Adverb., beurtelings, wederkeurig, ἀλλήλοισιν ἔφυν ἐπαμ. (de struiken) groeiden in elkaar gestrengeld, ε, 481.

†ἐπ-ἄμύντωρ, ορος, ὁ, helper, beschermer, π, 263. Van

*ἐπ-ἄμῡνω, Pr. en Aor., te hulp komen, helpen, bijstaan, c. Dat.

†ἐπ-ανα-τίθημι, Inf. Aor. 2. ἐπανθέμεναι, weder er op leggen, σανίδας, de poort weer sluiten, Φ, 535.

ἐπ-αν-ίστημι, intr. 3. Pl. Aor. -έστησαν (na een ander) opstaan, Β, 85 (v. L. en M. lezen met Cobet οἵ δέ τ' ἀνέστησαν).

†ἐπ-αοιδή, ἡ (ἐπαείδω), toover-zang, τ, 457.

ἐπ-ἄπειλέω, er bij dreigen, dreigen, c. Inf., ook τινί en τινί τι; ook τινὶ ἀπειλάς.

*ἐπ-ἄρἄρίσκω, Aor. 1. ἐπῆρσε, Plusquampf. ἐπαρήρει, 1) trans. er aan vastmaken, θύρας σταθμοῖσιν. 2) intr. in 't Plusqpf., er aan vastzitten, κληὶς ἐπαρήρει.

†ἐπ-ἄρή, verwensching, vloek, Ι, 457.

ἐπ-ἄρήγω, helpen, bijstaan, τινί.

ἐπ-αρκέω, afweren, τί, τί τινι, ὄλεθρόν τινι.

†ἐπ-ἄρουρος, ον (ἄρουρα), op de aarde, d. i. in leven zijnde, λ, 489.

†ἐπ-αρτύω, er op vastmaken, ἐπήρτυε πῶμα, *ϑ*, 447.

ἐπ-άρχομαι, alleen Imper. en Part. Aor., er bij beginnen, van het begin van een offer, het eerste of bovenste van iets aan de goden wijden, *libare* (volgens een andere verklaring, het eerste op het altaar wijden, in het vuur op den haard of op het altaar plengen); altoos ἐπάρξασϑαι δεπάεσσιν, van het plengoffer.

†ἐπ-αρωγός, ὁ, helper, makker, *λ*, 498.

†ἐπ-ασκέω, met zorg er aan maken, c. Dat. αὐλὴ ἐπήσκηται τοίχῳ καὶ ϑριγκοῖσι, wanden en kroonlijst sluiten den voorhof in, *ρ*, 266.

ἐπ-ασσύτερος, 3. (ἆσσον), dicht op elkaar, κῦμα ἐπασσύτερον ὄρνυται, golf op golf verheft zich; anders Plur.; *π*, 366 staat het van den tijd, dikwijls, spoedig elkaar aflossende.

†ἔπ-αυλος, ὁ, veehof, veestal, *ψ*, 358.

ἐπ-αυρίσκω (de afl. is onzeker), Aor. 2. Coni. ἐπαύρῃ, Inf. -έμεν; Med. Pr. ἐπαυρίσκονται, Fut. -ρήσεσϑαι, 2. S. Coni. Aor. ἐπαύρηαι en ἐπαύρῃ, 3. Pl. ἐπαύρωνται, 1) Act. a) verkrijgen, genieten, *Σ*, 302. 2) dikwijls overdr. van werptuigen, als 't ware „proeven", raken, schampen, kwetsen, χρόα; ook c. Gen. λίϑου, op den steen stooten. II. Med. a) deel hebben aan iets, in gunstigen zin, genieten, voordeel hebben, c. Gen. νόου; in ongunstigen zin, er van lusten, d. i. nadeel hebben, βασιλῆος, den koning tot zijn schade leeren kennen; absol. ὀίω μιν ἐπαυρήσεσϑαι, er de vruchten van zal oogsten. b) c. Accus., verkrijgen, zich op den hals halen, μή πού τι κακὸν καὶ μεῖζον ἐπαύρῃ (Bekker ἐπαύρῃς), *σ*, 107.

†ἐπ-αφύσσω, Aor. ἐπήφυσε, er bij scheppen, gieten, τί τινι, 388.

ἐπ-εγείρω, 1) Act. er bij opwekken, τινά. 2) Med. er bij ontwaken, alleen in den Aor., ἐπήγρετο en ἐπεγρόμενος.

ἐπεί (volgens Curtius uit ἐπί en εἰ), Coni., temporaal en causaal, A) temporaal, toen, nadat, I. c. Indic., steeds van iets verledens, dat als feitelijk wordt voorgesteld, soms met de beteekenis van sedert dat. II. c. Coni. 1) tot aanwijzing van eene herhaalde handeling in den tegenwoordigen of toekomstigen tijd, met of zonder ἄν (κὲν). 2) tot aanwijzing van iets, dat onder zekere voorwaarde of dat in de toekomst waarschijnlijk zal plaats hebben, met ἄν (κὲν), οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλη ἔσται ϑαλπωρή, ἐπεὶ ἂν (v. L. en M. εἴ κεν) σύ γε πότμον ἐπίσπῃς. III. c. Optat. zonder ἄν (κὲν), om eene in het verleden herhaalde handeling aan te wijzen; αὐτίκ' ἐπεί, zoodra als. B) causaal, daar, dewijl, *quoniam*, ook met κὲν (irrealis), ἐπεὶ οὔ κεν ἀνιδρωτί γ' ἐτελέσϑη. b) met den Optativus potentialis en κὲν of ἄν, νῦν γάρ χ' Ἕκτορ' ἕλοις, ἐπεὶ ἂν μάλα (v. L. en M. ἐπεὶ μάλα?) τοι σχεδὸν ἔλϑοι; ἐπεὶ οὔ κε ϑανόντι περ ὧδ' ἀκαχοίμην. Men kan het ook soms, wanneer de zin, die de reden bevat, achteraan staat, door want of immers vertalen. C) Met andere Partikels verbonden, a) ἐπεὶ ἄρ of ἐπεί ῥα, toen nu, zoodra als. b) ἐπεί γε, daar immers. c) ἐπεί νυ, daar nu. d) ἐπεὶ ἤ, ἐπεί περ, daar toch. In den regel staat ἐπεί in 't begin van den zin; een enkele maal staat er een woord vóór (τὸν ἐπεὶ ϑρέψαν ϑεοί). Ἐπεὶ οὐ moet vaak door Synizesis tweelettergrepig gelezen worden; zonder Synizesis met lange Diphthong ει vóór οὐ staat het *ε*, 364, en *ϑ*, 585. — Over ἐπεὶ δή z. m. ἐπειδή.

Ἐπειγεύς, zoon v. Agakles, een Myrmidoon, door Hektor gedood, *Π*, 571.

ἐπ-είγω (de afl. is onzeker) 1) Act. drukken, knellen, ὀλίγον μιν ἄχϑος

ἐπείγει; in 't nauw brengen, κεμάδα, vervolgen; dringen, ἀνάγκη ἐπείγει, πόνος ἄλλος ἐπείγει; vand. Pass. ἐπείγεσθαι βελέεσσιν, bestookt worden; λέβης ἐπειγόμενος πυρί, verwarmd. b) drijven, voortdrijven, vooral van den wind; ἐρετμά, de riemen bewegen; vand. bespoedigen, ὦνον. 2) Med. voor zich bespoedigen, γάμον. 3) Pass. dringen, aandringen, van den wind, ἐπειγομένων ἀνέμων; vand. zich haasten, zich spoeden, met daarop volg. finaal ὡς. — Vooral wordt veel gevonden het Partic. ἐπειγόμενος, als Adi., a) haastig, snel. b) zich ergens heen spoedend, naar iets strevend, verlangend, ὁδοῖο, περὶ νίκης; ook met daarop volg. Acc. c. Inf., ἠέλιον δῦναι ἐπειγόμενος, wenschende dat de zon mocht ondergaan.

ἐπειδάν, Conjunktie c. Coni., ἐπ. πρῶτον, zoodra als, *N*, 285 (Bekker ἐπεί κεν, v. L. en M. αἴ κε).

ἐπειδή (in de meeste uitgaven vindt men thans ἐπεὶ δή), Conjunktie, 1) temporaal toen nu, nadat nu, sedert dat, a) meestal met den Indic., vooral van een Praeteritum; ἐπεὶ δὴ πρῶτον, sedert eens, ook ἐπεὶ δὴ πρῶτα of δὴ τὸ πρῶτον. b) c. Coni. ἐπεὶ δὴ — δαμάσσεται (voor δαμάσσηται), tot aanwijzing van een herhaalde handeling in den tegenw. tijd. 2) minder dikwijls causaal, daar toch, daar juist, c. Indic.

†ἐπ-εῖδον, Aor. 2. bij ἐφοράω, alleen Part. -ἰδόντα, aanzien, *X*, 61.

ἐπειή (wellicht beter aan tweeën te schrijven, ἐπεὶ ᾖ), daar, dewijl.

1. ἔπ-ειμι (εἰμί), er aan, er op, er bij zijn; c. Dat. loci, κάρη ὤμοισιν ἐπείη, het hoofd moge op de schouders blijven, vaststaan; overzijn, overblijven, ἔτι πού τις ἐπέσσεται, ὅς, er zal er nog wel een overzijn, die.

2. ἔπ-ειμι (εἶμι), Fut. ἐπείσομαι, Aor. Part. ἐπεισαμένη, 1) er heengaan, naar toegaan, naderen, absol. en met den Accus., zoowel van den persoon als van de zaak; overdr. van zaken en toestanden, πρίν μιν γῆρας ἔπεισιν, eer zal de ouderdom haar naderen; c. Dat. ὀρυμαγδὸς ἐπῄιεν ἐρχομένοισιν, geraas vervolgde de gaanden; ook langs gaan, bezoeken, φώκας, ἀγροὺς ἠδὲ βοτῆρας; m. verg. ἐπέρχομαι, ἐποίχομαι. 2) vooral in vijandigen zin, op iemand losgaan, iemand aanvallen, absol. en c. Acc.; ὁ ἐπιών, de aanvallende.

Ἐπειοί, de Epeiers, de oudste bewoners van noordelijk Elis, ten Noorden van de Peloponnesos, die hun naam afleidden van Epeios, den zoon van Endymion.

Ἐπειός, Epeios, de zoon van Panopeus, de maker van het paard van Troje, *ϑ*, 493. Bij de lijkspelen ter eere van Patroklos overwon hij Euryalos in het vuistgevecht, maar werd in het werpen met de ijzeren schijf overwonnen door Eëtion.

ἔπειτα, Adv. (ἐπί, εἶτα), dan, daarna, hierop, voortaan, wijst aan 1) het voortgaan in het verhaal van de eene handeling tot de andere; bij toekomstige handelingen beteekent het voortaan, ἦ καὶ ἔπειτα λευγαλέοι τ' ἐσόμεσθα; καὶ τότ' ἔπειτα, en hierop dan. Het volgt dikwijls op πρῶτον, en wordt ook veel met αὐτίκα, αἶψα, ὦκα verbonden; ook ἔνθα δ' ἔπειτα; soms wijst het ook op iets, dat vroeger vermeld was, εὗρε μνηστῆρας, οἱ μὲν ἔπειτα ... πεσσοῖσι θυμὸν ἔτερπον, zij vermaakten zich daar of dan. Soms staat het achter een Participium bij het Verbum finitum pleonastisch, b. v. μειδήσασα δ' ἔπειτα ἑῷ ἐγκάτθετο κόλπῳ. — Dikwijls staat het in het nazindeel, om dit beter te doen uitkomen, a) achter een temporaal Partikel, ἐπεὶ δὴ σφαίρῃ πειρήσαντο, ὠρχείσθην δὴ ἔπει-

τα; zoo staat het achter ὡς, ἦμος, ὅτε, ὁπότε. b) achter een voorwaardelijk Partikel, εἰ μὲν δὴ νῦν τοῦτο φίλον θεοῖσιν, Ἑρμείαν μὲν ἔπειτα... ὀτρύνομεν, laat ons dan zenden; ook in hypothetische zinnen met ὅς κεν. 3) achter een alternatief, in 't andere geval, ἤ κεν ἐνὶ νήεσσι πολυκλήϊσι πέσωμεν, αἴ κ' ἐθέλῃσι θεὸς δόμεναι κράτος, ἤ κεν ἔπειτα πὰρ νηῶν ἔλθωμεν ἀπήμονες.

*ἐπ-ελαύνω, er op, er over drijven, smeden; van het schild, πολὺς ἐπελήλατο χαλκός, er was veel metaal over heen gesmeed.

†ἐπ-εμ-βαίνω, Part. Perf. ἐπεμβεβαώς, er op staan, c. Gen., οὐδοῦ, I, 582.

ἐπ-ενήνοθε (m. z. ἐνήνοθε), Perf. met de beteekenis van een Praesens, (soms ook van een Praeter.), ψεδνὴ ἐπενήνοθε λάχνη, dunne, wollige vlokken waren (op het hoofd) ontkiemd; οἷα θεοὺς ἐπενήνοθεν, zooals zij de goden bedekt.

†ἐπ-εν-τᾰνῠ́ω (= τείνω), er aan spannen, vastmaken, χ, 467.

ἐπ-εντῡ́νω en -τῠ́ω, gereed maken, ἵππους, inspannen. Med. zich tot iets toerusten, gereed maken, ἐπεντύνονται ἄεθλα, zich gereed maken, om de kampprijzen te winnen.

ἐπ-έοικα, onpersoonlijk, ἐπέοικε en Plsqpf. ἐπεῴκει (op één plaats, I, 392, persoonlijk, ὅστις οἷ τ' ἐπέοικε, die hem aanstaat), het betaamt, het behoort (v. L. en M., het voorb. van Nauck e. a. volgende, herstellen overal de overeenkomstige vormen van het Simplex, τε ϝέϝοικε en τε ϝεϝοίκει).

ἐπ-ερείδω, Aor. ἐπέρεισε, er op steunen, drukken, ἐς κενεῶνα, er tegen aan drijven; overdr. ἶν' ἀπέλεθρον, zijn kracht op het uiterste spannen.

†ἐπ-ερῠ́ω, toetrekken, dicht trekken, θύρην κορώνῃ, γ, 141.

ἐπ-έρχομαι 1) er bij komen, naderen, vooral in 't Part. Praes. en Aor.; ἐνθάδε, hierheen; soms met een nadere bepaling door een Partic., ἐπῆλθε νέμων; ook met een Dat. van den persoon; naar een plaats, ἐς ποταμόν; van toestanden, μόρσιμον ἦμαρ ἐπέλθῃ; c. Dat. Ἀχαιοῖς νὺξ ἐπῆλθεν; τοῖσιν ἐπήλυθεν ὕπνος. 2) met vijandelijke bedoeling, op iemand losgaan, iemand aanvallen, ook zeer veel in 't Partic.; c. Dat. βουσίν, μήλοις; van de lans, εἴ κ' ἐμὸν ἔγχος μείνῃ ἐπερχόμενον. 3) bezoeken, even als het Lat. *obire*, ἄγκεα, γαῖαν, ἀγρούς, πόντον; van de lans, τμήδην δ' αὐχέν' ἐπῆλθε, schampend wondde zij den hals.

†ἐπεσ-βολίη, driest gesnap, ἐπεσβολίας ἀναφαίνειν, δ, 159. Van

†ἐπεσ-βόλος (ἔπος, βάλλω), woorden uitgooiende, zooals zij iemand voor den mond komen, schimpende, drieste zwetser, B, 275.

†ἐπ-ετήσιος, ον (ἔτος), het jaar door groeiend, καρπός, η, 118.

*ἐπ-ευφημέω, bijval schenken, toestemmen.

ἐπ-εύχομαι, 1) daarbij bidden, smeeken, absol. en met een Dat., Διί, θεοῖς, ook met daarop volg. Infin., bidden dat iets geschiede. 2) bij of over iets juichen, zich op iets beroemen, pochen; τινί, op iemand, d. i. op de op iemand behaalde overwinning.

ἐπ-έχω, I. Act. 1) er aan, er bij, er op hebben, πόδας τινί; iets toedienen, οἶνον; geven, μαζὸν παιδί. 2) er op aanhouden, er naar toe sturen, ἵππους; overdr. τί μοι ὧδ' ἐπέχεις; waarom dringt gij er zoo bij mij op aan? 3) tegenhouden, staken, stuiten, ῥέεθρα; overdr. θυμὸν ἐνιπῆς, zich onthouden van; vand. abs. zich inhouden, Ἀντίλοχος δ' ἔτ' ἐπεῖχε. 4) beslaan, zich uitstrekken over, ἑπτὰ πέλεθρα; ὁπόσσον ἔπεσχε πυρὸς μένος.

II. Med. mikken, bij het schieten met den boog, χ, 15.

†ἐπήβολος, ον (de afl. is onzeker), deelachtig, νηός, ἐρετάων, β, 319.

†ἐπ-ηγκενίδες, αἱ (van stam ἐνεκ, ἐνεγκεῖν), boordbalken, ε, 254.

ἐπ-ηετανός, όν (van ἐπ' ἀεί?), altoos durend, voor altoos; vand. toereikend, ἀρδμοί, altoos van water voorzien, πλυνοί; rijkelijk, overvloedig, γάλα, σῖτος, κομιδή. — Het Neutr. ἐπηετανόν, als Adverb., altoos; rijkelijk, volop.

ἐπ-ημοιβός, όν, wisselend, ὀχῆες, twee elkaar ontmoetende grendels, die van beide kanten van de deur in elkaar geschoven en door een slot (κληΐς), vastgehouden worden, Μ, 456; χιτῶνις, wisselkleeren, ξ 513.

ἐπήν, samengetr. uit ἐπεὶ ἄν nadat, toen, 1) c. Coni. a) tot aanwijzing van gebeurtenissen, waarvan het plaats grijpen in de toekomst wel van omstandigheden afhankelijk, echter waarschijnlijk is. 2) c. Optat., tot aanwijzing van iets, dat men zich als slechts in de verbeelding bestaande voorstelt, b. v. Ω, 227. — ἐπὴν τὰ πρῶτα, zoodra hij eenmaal. (Zij die voor ἄν overal κέν willen herstellen, beschouwen natuurlijk ἐπήν als een onmogelijk woord, en stellen in de plaats daarvan met Bekker ἐπεί of ἐπεί κε).

ἐπ-ήρᾰτος, ον (ἐράω), lief, dierbaar; gew. liefelijk, bevallig, bekoorlijk, alleen van onbezielde voorwerpen, δαίς, εἵματα, πτολίεθρον, ἄντρον.

**ἐπ-ήρετμος, ον (ἐρετμός) a) aan de riemen, ἑταῖροι (= ἐπίκωπος), β, 403. b) van riemen voorzien, νῆες.

ἐπ-ηρεφής, ές, έος (ἐρέφω), overhellend, πέτραι, κρημνοί.

Ἐπήριτος, zoon van Apheidas uit Alybas. Odysseus geeft zich voor dezen uit, ω, 306.

**ἐπητής (de afl. is onzeker), bezadigd, vriendelijk.

ἐπ-ήτριμος, ον (ἤτριον), eig. aan elkaar geweefd, dicht op elkaar, *densus*, πυρσοί; δράγματα ἐπήτριμα πῖπτον; πολλοὶ καὶ ἐπήτριμοι πίπτουσι.

†ἐπητύς, ύος (m. z. ἐπητής), vriendelijk, φ, 306.

ἐπί, geëlideerd ἐπ', vóór een geadspireerde vokaal ἐφ' (Sanskr. *ápi*), op, aan, Adverb. en Praepositie.

A) Adverb. op, er op, er over, a) zonder Verbum, met Anastrophe van 't Accent, ἔπι, dat m. verg. b) er op, ἐπὶ δὲ ... λόφον ἧκεν; ἐπὶ δ' αἴγειον κνῆ τυρόν; ἐπὶ δ' ὄγδοον ἤλασε χαλκόν, als achtste laag had hij erts er over heen gesmeed; er aan, daaraan, ἐπὶ δ' οὐρίαχος πελεμίχθη ἔγχεος; χρυσῷ δ' ἐπὶ χείλεα κεκράαντο; daarbij, ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο; κτεῖνον δ' ἐπὶ μηλοβοτῆρας, en zij doodden daarbij (bij de kudden) de schaapherders; daarenboven, ἐπὶ δὲ Ὀρέστην (ἐξενάριξαν); daartegen, ἐπὶ δὲ Ζεὺς Τρῶας ἔγειρεν, namelijk tegen de Achaiers.

B) Bij het als Adverbium gebruikte ἐπί sluit zich een nader bepalende Casus aan, 1) een Dativus, χεῖρας ἐπ' — θέμενος στήθεσσιν ἑταίρου, ἐπὶ νύκτα τάνυσεν ὑσμίνῃ. 2) een Accus., ἐπὶ κνέφας ἤλυθε γαῖαν; τὸ (scil. λαῖτμα) δ' οὐδ' ἐπὶ νῆες περάουσιν.

C) Praepos. c. Gen., Dat. en Accus., I. c. Gen. 1) oorspronkelijk tot aanwijzing van een rust, op, ook in, a) καθῆσθαι, στῆναι, κεῖσθαι, ἐρείδεσθαι ἐπί τινος, op iets zitten, staan, liggen, steunen; ἐφ' ἵππων, ἐπ' ὀχέων, op den wagen; ἐπ' ἀγροῦ, op het land, ἐπὶ νηῶν, op de schepen, ἐπ' ἠπείρου, ἐπὶ σχεδίης (ο, 495 beteekent οἱ δ' ἐπὶ χέρσου, in de nabijheid van het land). b) van eene onmiddellijke nabijheid, aan, bij, ἐπὶ κρατὸς λιμένος ἐλαίη; ἐπ' αὐτόφι, voor zich; ἐφ' ὑμείων, voor,

bij u zelven. 2) ter aanwijzing van eene beweging, eigenl. met het oog op de daarop volgende rust, op, naar, *βαίνειν ἐπὶ νηός, ἐφ' ἵππων;* ook *χάζεσθαι ἐφ' ἵππων*, op den wagen terugwijken; *ἵζειν, καθίζειν, εἷσαι ἐπὶ θρόνον, τιθέναι τι ἐπί τινος; νῆα ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν;* of tot aanwijzing van de richting waarheen, *ἢ καθύπερθε Χίοιο νεοίμεθα νήσου ἔπι Ψυρίης; προτρέπεσθαι ἐπὶ νηῶν*, zich wenden naar den kant van de schepen. 3) zelden van den tijd, gedurende, in, *ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων*, ten tijde der voorouders, *ἐπ' εἰρήνης*, in vredestijd.

II. c. Dat. tot aanwijzing 1) van een rust, en wel a) op, *ἵζειν ἐπὶ τύμβῳ, ἧσθαι ἐπὶ δίφρῳ, κεῖσθαι ἐπὶ ψαμάθοισι, ἵζεσθαι ἐπὶ γαίῃ, καίειν ἐπὶ βωμῷ, τοῖο δ' ἐπ' Ἰφιδάμαντι κάρη ἀπέκοψε*, hij sloeg hem het hoofd op Iphidamas (op wien hij gevallen was) af; *ἐπὶ Πατρόκλῳ τέτατο ὑσμίνη*, op, d. i. over, om Patr. b) van de onmiddellijke nabijheid, aan, bij, *νέμεσθαι ἐπὶ κρήνῃ*, bij de bron weiden; *ἐπ' ἐσχάρῃ ἧσθαι*, bij den haard zitten; *πάϊς οἱ ἦν ἐπὶ μαζῷ*, aan de borst; *βοῦς ἐπὶ φάτνῃ;* zoo ook *ἐπὶ καρπῷ ἑλὼν ἐμὲ χεῖρα*, bij den handwortel. c) lokaal moet *ἐπί* ook opgevat worden in de uitdrukkingen *οὐ γὰρ οὖρον κατέλειπον ἐπὶ κτεάτεσσιν*, ik liet geen wachter bij mijne have achter; *ποιμαίνειν ἐπ' ὄεσσι*, herder zijn bij de schapen; *σημαίνειν ἐπὶ δμωῇσιν*, bij, d. i. over de slavinnen gebieden; nog meer treedt het lokale begrip op den voorgrond op plaatsen als *βουσὶν ἐπ' ἀλλοτρίοισι καθήμενον*, namelijk als herder; overdr. tot aanwijzing van een toestand, waarin men zich bevindt, van eenige werkzaamheid, waarmede men zich onledig houdt, *περὶ μέν σε τίω ἠμὲν ἐνὶ πτολέμῳ ἠδ' ἀλλοίῳ ἐπὶ ἔργῳ*, of bij eenig ander werk; *οὐ γὰρ ἐπὶ ψευδέσσι* (m. z. *ψευδής*) *Ζεὺς ἔσσετ' ἀρωγός*, bij leugenaars; *γῆρας καὶ θάνατος, τά τ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται*, die bij de menschen zijn, vertoeven, d. i. die eigen zijn aan den menschelijken aard; *τῷδ' ἐπὶ θυμῷ*, bij dezen aard, bij deze gezindheid. 2) meer van eene beweging, en wel ook meestal met het oog op de daarop volgende rust, op, *κάππεσεν ἐπὶ γαίῃ*, hij viel op den grond (en bleef er op liggen); *θεῖναι, καταθεῖναι ἐπὶ γούνασι, ἀποθέσθαι, καταθέσθαι ἐπὶ γαίῃ, βάλλειν ἐπί τινι* enz.; met Gen. en Dat. *A*, 458, *νῆα ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθοις;* tot aanwijzing der richting, vooral in vijandigen zin, tegen, op, *ἔχειν ἵππους ἐπί τινι, ἰθύνεσθαι διστόν, βέλος ἐπί τινι, ἱέναι ἐπί τινι;* vand. b) van de onmiddellijke nabijheid, bij, aan, *ἐλθεῖν ἐπὶ Κρήτεσσιν, καθίζεσθαι ἐπ' ἐσχάρῃ*. c) in 't algemeen tot aanwijzing van de betrekking eener handeling tot een Objekt, *δικαιότερος καὶ ἐπ' ἄλλῳ ἔσσεαι*, gij zult ook ten opzichte van een ander rechtvaardiger zijn; *ἐπί τινι ἀεθλεύειν*, ter eere van iemand kampspelen houden; eveneens *βοῦς ἐπὶ Πατρόκλῳ πέφνεν Ἀχιλλεύς*. d) tot aanwijzing van eene ophooping, op, *ὄγχνη ἐπ' ὄγχνῃ*, peer op peer; *ταχὺς ἔσκε θέειν ἐπ' εἴδεϊ* behalve nog zijne schoonheid; *οὐ γὰρ ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἄλλο*, behalve, d. i. hier eenvoudig dan de maag. e) tot aanwijzing eener opvolging, na, *τῷ δ' ἐπὶ Τυδείδης ὦρτο*. — 3) overdr., tot aanwijzing van de beweegreden of aanleiding, *γελᾶν ἐπί τινι*, over iets lachen; *ἐπί τινι πολλὰ πάσχειν*, ter wille van iemand veel lijden; vand. b) ter opgave van den prijs, voor, *ἔργον τελέσαι δώρῳ ἐπὶ μεγάλῳ;* ook alleen *ἐπὶ δώροις*, voor geschenken. c) tot aanwijzing van een doel, naar, voor, *ἐπὶ σίτῳ χεῖρας ἰάλλειν*, naar het maal; *ἐπ' ἀρωγῇ*, ten

gunste, d. i. partijdig; *γαστέρας ἐπὶ δόρπῳ κατεθέμεθα,* bewaarden wij voor den avondmaaltijd. 4) temporaal, gedurende, op; *ἐπ' ἤματι,* gedurende een dag, d. i. een dag lang, *T,* 229; op één dag, *K,* 48; ook dag aan dag, *μ,* 105; *ἐπ' ἤματι τῷ δέ,* op dien dag; *ἐπὶ νυκτί,* gedurende den nacht, zoolang het nacht is.

III. c. Accus. 1) plaatselijk, a) tot aanwijzing eener beweging of richting, a) in de eerste plaats de beweging naar een rustpunt, op, *βαίνειν ἐπί τι,* op iets klimmen, *ἀπο-* en *καταβαίνειν ἐπὶ χθόνα, ἕζεσθαι ἐπὶ θρόνον.* b) in 't algem. naar een doel, tot aan, bij *ἔρχεσθαι, ἱκνεῖσθαι, ἄγειν;* ook *γίγνεσθαι,* vooral *ἐπὶ νῆα, νῆας ἰέναι, βῆναι, ἱκέσθαι;* ook van personen, *βῆ δ' ἄρ ἐπ' Ἀτρεΐδην; ἐπὶ ἔργα ἰέναι,* aan 't werk gaan; tot aanwijzing eener richting, *α*) *μία δ' οἴη ἀταρπιτὸς ἦεν ἐπ' αὐτήν* (*ἀλωήν*), slechts één pad voerde naar den wijnakker; vooral *ἐπὶ δεξιά, ἐπ' ἀριστερά,* naar rechts, naar links; zoo verklaart men ook, *δασσάμενοι ἐφ' ἡμᾶς,* over ons, d. i. onder ons verdeelende. *β*) tot aanwijzing van den *terminus ad quem,* tot, tot aan, *ἐπὶ πείρατ' ἀέθλων ἔρχεσθαι,* tot aan 't einde van de inspanning komen, *ὅσον τ' ἔπι,* tot hoever; vooral c) met vijandelijke bedoeling, tegen, op-af, *ἐπὶ νῆας ἰέναι,* op de schepen losgaan; *ὄρνυσθαι ἐπί τινα;* d) over een uitgestrektheid heen, over, *πλέειν, περάειν, φεύγειν ἐπὶ πόντον,* over de zee varen, vluchten; *πόντον ἐπ' ἀτρύγετον ἀλάλησθαι,* over de zee heen rondzwerven; ook tot opgave van een maat of uitgestrektheid, *ἐπ' ἐννέα κεῖτο πέλεθρα,* hij lag over een uitgestrektheid van negen vademen; ook daar waar bij ons het begrip der uitgestrektheid niet wordt uitgedrukt, en waar wij alleen door op vertalen, *ὅσσα τε γαῖαν ἔπι πνείει τε καὶ ἕρπει,* alles wat op aarde ademt en kruipt; minder dikwijls bij personen, *πάντας ἐπ' ἀνθρώπους ἐκέκαστο,* bij alle menschen; zoo ook met eenige Adiectiva, *ἐπὶ μακρὸν ἄυσαν, πολλὰ ἀλήθην, ὅσον τ' ἐπὶ δουρὸς ἐρώη γίγνεται.* 2) van den tijd, een tijd lang, tot, *ἐπὶ χρόνον,* eenigen tijd; *παννύχιον εὕδειν καὶ ἐπ' ἠόα καὶ μέσον ἦμαρ,* den geheelen nacht door en tot aan den morgen en den middag slapen. Overdr. a) tot aanwijzing van het doel, *πᾶσαν ἐπ' ἰθύν,* tot iedere onderneming; *ἀναστῆναι ἐπὶ δόρπον,* opstaan om den avondmaaltijd te nuttigen; *ἐπὶ βοῦν ἴτω,* om een stier (te halen). b) overeenkomstig, naar, *ἐπὶ στάθμην; ἐπ' ἶσα* gelijkelijk.

ἔπι, met teruggetrokken Accent, 1) voor *ἐπί,* als het achter het geregeerde woord staat, *δώρῳ ἔπι, γαῖαν ἔπι,* of van zijn Verbum gescheiden en daarachter geplaatst is, *ἤλυθ' ἔπι;* dit gebeurt echter, even als bij andere tweelettergrepige Praeposities, niet, als het geapostropheerd of van den geregeerden Casus door een daar tusschengeplaatst woord gescheiden is, *νῆας ἐπ', τῷ δ' ἐπί.* 2) wanneer het zonder Verbum staat, = *ἔπεστι,* is daaraan, daarop; is voorhanden, aanwezig, *οὐ γὰρ ἔπ' ἀνήρ; καλὸν εἶδος ἔπι;* ook met een Dat., *ἔπι τοι καὶ ἐμοὶ θάνατος,* de dood staat immers ook mij te wachten.

†*ἐπ-ιάλλω,* alleen Aor. 1. *ἐπίηλε,* veroorzaken, *χ,* 49.

**ἐπ-ιάχω,* alleen Aor. *ἐπίαχον* (Bentley en v. L. en M. *ἐϝίϝαχον*) a) toeschreeuwen, toejuichen. b) daarbij (in den strijd) schreeuwen.

†*ἐπί-βαθρον, τό,* vracht, die een passagier op een schip betaalt, *ο,* 449.

ἐπι-βαίνω, Aor. 1. *ἐπέβησε,* Aor. 2. Coni. 1. Plur. *ἐπιβήομεν;* Med. Aor. mixtus *ἐπεβήσετο,* 1. 1) absol. den voet zetten op, treden op; gew. betreden, beklimmen, klimmen,

stijgen op, a) c. Gen. ἵππων, δίφρου, ὀχέων, πύργων, νηῶν; ook εὐνῆς; overdr. van een lijk, πυρῆς, op den brandstapel geplaatst worden. b) ergens heengaan, komen, c. Gen. πόληος, naar de stad; c. Acc. Πιερίην ἐπιβᾶσα, in Piërië komende (volgens anderen: over P. heenstappende); dikwijls overdr. van toestanden, ἀναιδείης ἐπιβῆναι, den weg der schaamteloosheid bewandelen, zich aan schaamteloosheid overgeven; εὐφροσύνης, zich aan blijdschap overgeven. 2) trans. alleen in 't Fut. en den Aor. 1. doen beklimmen, τινὰ ἵππων, iemand den wagen; vand. op iets brengen, πολλοὺς πυρῆς, velen op de houtmijt, d. i. dooden; τινὰ πάτρης, iemand naar zijn vaderland zenden; overdr. τινὰ εὐκλείης, σωφροσύνης, iemand roem verschaffen, tot verstand, inzicht brengen.

ἐπι-βάλλω, 1) Act. a) er op leggen, er op werpen, τρίχας; ἱμάσθλην, de zweep over de paarden leggen. b) aandoen, ἡ δὲ Φεὰς ἐπέβαλλε, (het schip) deed Ph. aan (schijnb. intrans.). 2) Med. de hand uitstrekken naar, ἐνάρων, Z, 68.

†*ἐπι-βάσκω* = ἐπιβαίνω, 2, κακῶν ἐπιβάσκεμεν υἷας Ἀχαιῶν, de Achaiers in 't ongeluk brengen, B, 234.

***ἐπι-βήτωρ*, ορος a) bestuurder, ἵππων. 2) bespringer (van een ram).

†*ἐπι-βλής*, ῆτος (ἐπιβάλλω), eig. het er voor geschovene, grendel, Ω, 453.

ἐπι-βοάω, Fut. ἐπιβώσομαι, toeschreeuwen; Med. er bij, te hulp roepen; θεούς, aanroepen.

ἐπι-βουκόλος, herder over de runderen, op ééne plaats, χ, 292, als substant., anders altoos βοῶν ἐπιβ. ἀνήρ.

ἐπι-βρέμω, er tegen aanblazen, aanwakkeren, πῦρ, P, 739. (De plaats is bedorven, en de juiste lezing nog niet gevonden; m. z. v. L. en M.).

ἐπι-βρίθω, zwaar er op drukken, ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος, wanneer de regen van Zeus zwaar neervalt; overdr. met geweld op iemand aandringen, μή ποτ' ἐπιβρίσῃ πόλεμος; in gunstigen zin, ὁππότε Διὸς ὧραι ἐπιβρίσειαν ὕπερθεν, wanneer de Horen van Zeus ze van boven bevruchten.

†*ἐπι-βώτωρ*, ορος, herder, μήλων, over de schapen, ν, 222. (Men vergel. ἐπιβουκόλος).

†*ἐπι-γίγνομαι*, naderen, van den tijd, Z, 148.

***ἐπι-γιγνώσκω*, leeren kennen, μαρναμένους; herkennen, τινά.

ἐπι-γνάμπτω, ombuigen, δόρυ; overdr. tot een ander inzicht brengen, *flectere*; νόον ἐσθλῶν, besturen, leiden.

***ἐπι-γουνίς*, ίδος, ἡ (γόνυ), wat boven de knie is, lende; μεγάλην ἐπιγουνίδα θεῖτο, dan kon hij zich een sterke lende verschaffen, d. i. dan zou zijn lende sterk worden.

ἐπι-γράβδην, Adv., schampend, Φ, 166. Van

ἐπι-γράφω, alleen in den Aor. ἐπέγραψα, a) schampen, χρόα; met een dubbelen Accus., τινὰ ταρσόν, iemand aan de hiel. b) ἐπιγράφειν κλῆρον, een lot merken, even als σημαίνεσθαι.

Ἐπίδαυρος, stad in Argolis aan de Saronische golf, B, 561.

ἐπι-δέξιος, ον, naar de rechter zijde, alleen Neutr. Plur. ἐπιδέξια, als Adverb., ὄρνυσθ' ἑξείης ἐπιδέξια, verheft u op de rij af naar de rechter zijde, d. i. van hem, die de eereplaats bij het mengvat heeft, naar de rechter zijde. Deze richting werd als geluk spellend beschouwd; vand. ἀστράπτων ἐπιδέξια, naar rechts, als een teeken van geluk.

ἐπι-δευής, ές (= ἐπιδεής) a) gebrek hebbende aan, missende, δαιτὸς ἐΐσης οὐκ ἐπιδευεῖς (deze plaats, I, 225, is bedorven; dat blijkt niet slechts uit den door v. L. en M. veroordeelden sa-

mengetrokken vorm, maar uit den geheelen zin); ἄλλης λώβης οὐκ ἐπιδευεῖς, die het ook aan anderen smaad niet hebben laten ontbreken (ook hier *N*, 622, nemen v. L. en M. aanstoot aan den samengetrokken vorm); absol. ὅς κ' ἐπιδευής, wie behoeftig, armoedig is. b) geringer, onderdoende, βίης, in kracht; met een dubbelen Gen., βίης ἐπιδευέες εἰμὲν 'Οδυσσῆος, wij doen in kracht onder voor Odysseus. Neutr. als Adv., ἐπιδευὲς ἔχειν δίκης, het recht derven. Van

ἐπι-δεύομαι, Dep. Med. = ἐπιδέομαι, a) missen, ontberen, gebrek hebben, χρυσοῦ; σεῦ (σεῖ') ἐπιδευομένους, omdat zij u missen. b) zwakker zijn, onderdoen, met den Gen. van de zaak, μάχης, in den strijd; met den Gen. van den persoon, πολλὸν κείνων ἐπιδεύεαι, gij staat ver bij hen achter; en zoo ook οὐ μὲν γάρ τι μάχης ἐπεδεύετ' Ἀχαιῶν, hij liet het niet aan den strijd met de Achaiers ontbreken (die geen strijd den Achaiers gespaard heeft, Vosmaer); volgens den Scholiast: in geen opzicht deed hij in den strijd voor de Achaiers onder; Bekker houdt het vers, *Ω*, 385, voor onecht.

†ἐπι-δέω, dichtbinden, sluiten, ὅπλῳ θύρας, *φ*, 391.

†ἐπι-δημεύω = ἐπιδημέω, onder het volk (in de stad) vertoeven, t'huis (tegenst. buiten) zijn, *π*, 28.

ἐπι-δήμιος, ον (δῆμος), in 't volk, binnenlandsch, ἁρπακτῆρες; πόλεμος, burgeroorlog; aanwezig, t'huis.

ἐπι-δίδωμι, Aor. ἐπέδωκε, ἐπιδοῦναι; Med. Fut. ἐπιδωσόμεθα en Aor. 2. Coni. ἐπιδώμεθα, 1) Act. daarbij, nog daarenboven geven, τί τινι; meegeven, θυγατρὶ μείλια (Nauck ἐπιθήσω voor ἐπιδώσω). 2) Med., voor zich nog daarbijvoegen, ἐπιδώμεθα θεούς, laat ons de goden er getuigen van maken, *X*, 254 (anderen beschouwen ἐπιδώμεθ' als Aor. Med. van ἐπεῖδον, v. L. en M. lezen met Nauck en Christ ἐπιβωσόμεθ'). b) begiftigen, door geschenken eeren.

ἐπι-δῑνέω 1) slingeren, voortzwieren, ronddraaien, om te werpen; Pass. in een kring rondvliegen, in 't alg. vliegen, van den adelaar. 2) Med. bij zich rondwentelen, overdr. ἐμοὶ τόδε θυμὸς πόλλ' ἐπιδινεῖται, overwegen, *υ*, 218.

†ἐπι-δῑφριάς, ἄδος, ἡ (δίφρος), de rand, het voorste gedeelte van den wagenbak, *K*, 475.

**ἐπι-δίφριος, ον (δίφρος), zich op den wagenbak bevindende, δῶρα ἐπιδίφρια τιθέναι, de geschenken op den wagenbak leggen, proleptisch, *ο*, 51, 75.

†ἐπί-δρομος, ον (ἐπιδραμεῖν), toegankelijk, τεῖχος, inneembaar, *Z*, 434.

ἐπι-είκελος, ον (ϝικ), gelijkend, op τινί, iemand, alleen ἐπιείκελος ἀθανάτοισι, en θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ, beiden op het eind van een vers.

ἐπι-εικής, ές (ϝικ, εἰκώς), gepast, voegzaam, ἀμοιβή; τύμβος ἐπι. τοῖος, een grafheuvel juist zoo als die behoort te zijn. — Dikwijls vindt men het Neutrum, òf absol., ὡς ἐπιεικές zoo als het behoort, òf met een Infin., ὅν (μῦθον) κ' ἐπιεικὲς ἀκούειν, waarnaar het betaamt te luisteren; ook wel met een daarop volg. Acc. c. Inf.

ἐπι-εικτός, 3. (εἴκω), 1) toegevend, nalatend, altoos met een Negatie, μένος οὐκ ἐπιεικτόν, hardnekkige trotschheid; σθένος (v. Herw. μένος), onoverwinnelijke kracht; πένθος, niet eindigende droefheid. 2) ἔργα οὐκ ἐπιεικτά, dingen, die men niet mag dulden, onverdragelijk.

ἐπι-έλπομαι, Dep. Med., alleen Praes., met daarop volg. Inf. Fut., ἐπιελπόμενος τό γε, νευρὴν ἐντανύσειν.

ἐπι-έννυμι = ἐφέννυμι, Aor. 1. Act. 1. Pl. ἐπιέσσαμεν (ἐπεϝέσσαμεν, en Part.

Pass. ἐπειμένος (ἐπιϜειμένος), Act. daarbij, daarover aantrekken, χλαῖναν, daar overspreiden; overdr. ἐπιειμένος ἀναιδείην, ἀλκήν, bekleed, d. i. toegerust met onbeschaamdheid, kracht.

ἐπι-ζἄφελος, ον (de afl. is onzeker), heftig, χόλος. — Adv. ἐπιζαφελῶς (Bekker -φέλως, dat de voorkeur verdient), hevig, zeer.

†ἐπι-ήρἄνος, ον (ἦρα), welgevallig, aangenaam, τ, 343.

†ἐπι-θαρσῦνω, bemoedigen, c. Accus., Δ, 183.

†ἐπί-θημα, τό (τίθημι), het er op gelegde, deksel, φωριαμῶν, Ω, 225.

ἐπι-θρῴσκω, er op springen, c. Gen. νηός, op het schip; c. Dat., τύμβῳ (uit hoon) op het graf heen en weer springen; abs. τόσσον ἐπιθρῴσκουσι, zoo ver springen (de paarden).

ἐπι-θύω, er op los stormen, aandringen.

ἐπι-ίστωρ, ορος (-Ϝίστωρ), medewetend, c. Gen., μεγάλων ἔργων, bekend met de euveldaad (volgens anderen *auctor magnorum factorum*).

†ἐπι-κάρσιος, 3. schuin, dwars, op zijde liggend, *transversus*, νῆες ἐφέροντ' ἐπικάρσιαι, ι, 70 (*ita ut ventus fluctusque alterum navis latus feriant*, v. L. en M.).

Ἐπικάστη (bij de tragische dichters Ἰοκάστη), dochter van Menoikeus, echtgenoote van koning Laios van Thebe, die bij haar Oidipus verwekte. Nadat deze, zonder het te weten, zijn vader had verslagen en het raadsel der Sphinx (hiervan wordt bij Homerus nog geen melding gemaakt) had opgelost, kreeg hij ter belooning zijne moeder tot vrouw. Tot het besef van hare onwillekeurige misdaad gekomen, hing zij zich op.

ἐπί-κειμαι, Dep. Med., er op liggen, dicht zijn, θύραι ἐπέκειντο; overdr. ἐπικείσετ' ἀνάγκη, er zal dwang heerschen.

ἐπι-κείρω, Aor. 1. ἐπέκερσε, eig. gedeeltelijk afscheren, φάλαγγας, doorbreken, Π, 394.

ἐπι-κέλλω, Aor. ἐπέκελσα, er tegen aan drijven, νῆας, de schepen op het zand laten loopen; intr. landen, van het schip, ἠπείρῳ ἐπέκελσεν, liep op het strand; πρὶν νῆας ἐπικέλσαι (waar νῆας Subjekt is).

†ἐπι-κέλομαι, Dep. Med., geredupl. Aor. 2. ἐπεκέκλετο, er bij aanroepen, Ἐρινῦς, Ι, 454.

ἐπι-κερτομέω, er bij, er mede spotten, alleen in 't Part. Praes. -έων, verbonden met προσφάναι; Ω, 649 verklaart men het door schertsen; maar dat is dwaasheid; het woord is bedorven; scherpzinnig is de gissing van Naber ἐπὶ καρπῷ ἑλών, bij de hand vattende, voor ἐπικερτομέων.

ἐπι-κεύθω, verbergen, verhelen, altoos met een Negatie, μῦθον δέ τοι οὐκ ἐπικεύθω; anders alleen in pleonastische wendingen, als ἐρέω ἔπος οὐδ' ἐπικεύσω, νεικέσω οὐδ' ἐπικεύσω, εἰπέ μοι μηδ' ἐπικεύσῃς enz.

*ἐπι-κίδνἄμαι, Med., zich er over uitspreiden, c. Acc., ὅσον τ' ἐπικίδναται ἠώς, zoo ver als de dageraad licht verspreidt.

†ἐπι-κίρνημι (= κεράννυμι), alleen Inf. Aor. 1. ἐπικρῆσαι (v. L. en M. ἐπεγκεράσαι, *denuo replere crateram*), er bij mengen, οἶνον, bij het water, (hetgeen volgens v. L. en M. in strijd is met de latere gewoonte om eerst den wijn in het mengvat te gieten en dan het water; om die reden veranderen zij hier, en houden zij ook ι, 210 voor bedorven), η, 164.

†ἐπι-κλείω, er bij roemen, prijzen, c. Acc., τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἄνθρωποι, zulk een gezang roemen de menschen het meest, α, 351.

Ἐπικλῆς, een Lykiër, strijdmakker van Sarpedon, *M*, 379.

ἐπί-κλησις, ιος, ἡ (ἐπικαλέω), bijnaam, alleen in den accus. absol. als Adv., met den bijnaam, meestal met καλεῖν, en dergel., Ἀστυάναξ, ὃν Τρῶες ἐπίκλησιν καλέουσιν, dien de Trojanen den bijnaam Astyanax hebben gegeven; *Π*, 177 beteekent het in naam (Menestios was in waarheid de zoon van Spercheios, maar ging door voor dien van Boros).

†ἐπι-κλίνω, doen leunen; ἐπικεκλιμέναι σανίδες, gesloten deuren, *M*, 121.

ἐπί-κλοπος, ὁ (κλέπτω), arglistig, slim; als Subst. bedrieger, leeperd; μύθων, in zijn woorden, τόξων, in het onderzoeken en hanteeren van den boog.

ἐπι-κλύω, hooren, vernemen, τί en τινός.

ἐπι-κλώθω, Aor. ἐπέκλωσα, Aor. Med. ἐπεκλώσαντο, 1) Act. iem. iets toespinnen, alleen overdr. en wel oorspronkelijk van de Moiren, die ieder zijn lot toesponnen; verv. in 't algemeen van de goden, toedeelen, verleenen, ᾧ τε Κρονίων ὄλβον ἐπικλώσῃ γαμέοντι (Naber θαλέθοντι) τε γεινομένῳ τε, wien Kronion voorspoed wil verleenen. 2) Med. als Dep. met dezelfde beteekenis, beschikken, ὄλεθρον, διζύν; verleenen, vergunnen, οἰκόνδε νέεσθαι, ζώειν.

†ἐπι-κόπτω, er op slaan, neervellen (door een slag op den kop), βοῦν, *γ*, 443.

†ἐπι-κουρέω, helpen, bijstaan, *E*, 614. Van

ἐπί-κουρος, ὁ (afl. is onzeker), helper (helpster). In den Plur. dikwijls van de bondgenooten der Trojanen, τηλεκλειτοί, ἀγακλειτοί, κλειτοί, πολύκλητοί, ὑπερμενέες.

ἐπι-κραίνω en ἐπι-κραιαίνω, Aor. Opt. ἐπικρήνειε, Imper. ἐπικρήηνον, volbrengen, vervullen, ἐέλδωρ, ἀρήν.

ἐπι-κρᾰτέω 1) heerschen, gebieden, νήεσσι, νήσοισι, ook absol. 2) overwinnen, zegevieren, *Ξ*, 98.

*ἐπι-κρᾰτέως, Adv. met geweld.

**ἐπ-ίκριον, τό, ra.

†ἐπι-λάμπω, er op, er na (d. i. weder), schijnen, *P*, 650.

ἐπι-λανθάνω en ἐπιλήθω, Aor. 1. Act. ἐπέλησα, 1) Act., doen vergeten, c. Gen., ὕπνος ἐπέλησε (Aor. gnom.) ἁπάντων, doet alles vergeten. 2) Med. iets er bij vergeten, Ἰθάκης; in 't alg. vergeten. (M. z. ἐπίληθος).

†ἐπι-λείβω, er op gieten, het plengoffer op het vuur, *γ*, 341.

†ἐπι-λεύσσω, er heen zien, τόσσον τις ἐπιλεύσσει, zoover ziet iemand iemand voor zich uit, *Γ*, 12.

ἐπί-ληθος, ον staat δ, 221 (ἐπίληθον); het wordt juister beschouwd als Partic. van ἐπιλήθω, en moet dan geschreven worden ἐπιλῆθον; een Adiect. ἐπίληθος komt nergens voor; Nauck wil ἐπίλησιν lezen.

†ἐπι-ληκέω, er bij schreeuwen, geraas maken, ἐπελήκεον ἄλλοι, anderen begeleidden (den dans) met handengeklap, *ϑ*, 379.

†ἐπι-λίγδην (m. z. λίγδην), Adv., schampend, *P*, 599.

†ἐπ-ιλλίζω, iemand een wenk met de oogen geven, *σ*, 11.

†ἐπι-λωβεύω, er bij, er mee spotten, bespotten, *β*, 323.

†ἐπι-μαίνομαι, Dep. Med., razend verlangen, hevig begeeren, c. Inf., τῷ — φιλότητι μιγῆναι, *Z*, 160.

ἐπι-μαίομαι, Dep. Med. Fut. ἐπιμάσσομαι, Aor. ἐπεμασσάμην 1) betasten, bevoelen, aanraken, absol. en c. Acc., οἰῶν νῶτα; van den geneesheer ἕλκος, de wond onderzoeken; ξίφεος κώπην, grijpen; c. Dat. instr. μάστιγι ἵππους, met de zweep raken; χείρ' ἐπιμασσάμενος, met de hand betasten; χερσὶ μάσασθαι, met de handen er naar grijpen. 2) iets trachten te

bereiken, c. Gen., σκοπέλων; in 't alg. naar iets verlangen, νόστου, δώρων.

ἐπι-μάρτῠρος, ὁ, getuige bij iets, van de goden (v. L. en M. ἐπὶ μάρτυροι, Cauer ἔπι μάρτυροι), *H*, 76, *α*, 273.

†ἐπί-μαστος, ον (ἐπιμαίομαι), betast, ἀλήτης, een vuile bedelaar, *υ*, 377.

ἐπι-μειδιάω, er bij lachen, glimlachen.

ἐπι-μέμφομαι, Dep. Med., ontevreden, toornig zijn, c. Gen. εὐχωλῆς, wegens een gelofte; ook ἕνεκ' ἀρητῆρος; met een Dat. pers. b. v. *π*, 115.

ἐπι-μένω, blijven, wachten, absol. en ὄφρα of εἰσόκε.

†ἐπι-μήδομαι, bedenken, δόλον τινί, een list tegen iemand, *δ*, 437.

ἐπι-μηνίω, vertoornd zijn, τινί, op iemand, *N*, 460.

ἐπι-μιμνήσκομαι, alleen Aor. 1. Med. en Pass., zich iets herinneren, c. Gen.; melding maken van, σεῖο.

**ἐπι-μίμνω, = ἐπιμένω, blijven, volharden bij, ἔργῳ.

ἐπι-μίξ, Adv., onder elkaar gemengd, van in verwarring geraakte krijgslieden en paarden; κτείνονται ἐπ., zonder onderscheid; zoo ook ἐπ. μαίνεται Ἄρης.

ἐπι-μίσγω = ἐπιμίγνυμι, alleen in het Praes. Med., omgang hebben, verkeeren, met iemand, τινί; vand. bij iemand komen; iemand in den strijd ontmoeten, met iemand handgemeen worden, Τρώεσσιν; ἂψ ἐπιμισγομένων, namel. ἵππων, die zich weder in den strijd mengden.

*ἐπι-μύζω, Aor. ἐπέμυξα, er bij morren.

ἐπι-νέμω, toedeelen, uitdeelen, σῖτον τραπέζῃ, het brood rondgeven; c. Dat. σῖτόν σφ' ἐπένειμε, verdeelde onder hen.

ἐπι-νεύω, er bij knikken, κόρυθι, met den helm; vooral toeknikken, als teeken van het toestaan van een verzoek, ὥς οἱ ὑπέστην πρῶτον, ἐμῷ δ' ἐπένευσα κάρητι.

†ἐπι-νεφρίδιος, ον (νεφρός), zich aan de nieren bevindend, δημός, *Φ*, 204.

*ἐπι-νέω, toespinnen, m. z. ἐπικλώθω, van de schikgodinnen, ἅσσα οἱ αἶσα γεινομένῳ ἐπένησε λίνῳ, wat de schikgodin hem, toen hij geboren werd, met haar draad heeft toegesponnen, d. i. over hem heeft beschikt.

*ἐπι-νηέω (Intensivum van -νέω; de vorm ἐπινηνέω is verkeerd), Imperf. ἐπινήεον, ophoopen, opstapelen, νεκροὺς πυρκαϊῆς.

†ἐπί-ξῡνος = ἐπίκοινος, ἄρουρα, *M*, 422.

†ἐπι-ορκέω, een valschen eed zweren, πρὸς δαίμονος, bij een god, *T*, 188. Van

ἐπί-ορκος, ον, valsch gezworen, alleen in 't Neutr., εἰ δέ τι ἐπίορκον; vand. ἐπίορκον als Subst., valsche eed, meineed, ook valsch met dien verstande, dat hetgeen men onder eede verzekert dat geschieden zal, toch niet geschiedt, *K*, 332.

†ἐπι-όσσομαι, (met deelneming, belangstelling) zien naar iets, *P*, 381.

ἐπί-ουρος, ὁ, opzichter, wachter, ὑῶν; ook c. Dat. Κρήτῃ, heerscher over Krete.

ἐπι-πείθομαι, zich laten overhalen, bewegen; in 't alg. gehoorzamen, volgen, τινί, μύθῳ; met een dubbelen Dat., εἰ δέ μοι οὐκ ἐπέεσσ' ἐπιπείσεται, als hij mijne woorden niet zal gehoorzamen.

**ἐπι-πέλομαι, er bij komen, naderen, ἐπιπλόμενον ἔτος.

ἐπι-πέτομαι, Dep. Med., Aor. ἐπέπτατο, Inf. ἐπιπτέσθαι, er bij, naar iem. toevliegen, c. Dat., εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις; van een pijl, καθ' ὅμιλον.

ἐπι-πίλνᾰμαι, Dep. Med., naderen, χιὼν ἐπιπίλναται, *ζ*, 44.

ἐπι-πλάζομαι, Aor. 1. Pass. Part.

ἐπιπλαγχθείς, ronddwalen, πόντον, over zee.

ἐπι-πλέω en -πλείω (ε, 284), bevaren, ὑγρὰ κέλευθα, ἁλμυρὸν ὕδωρ, μέγα λαῖτμα.

*ἐπι-πλήσσω, er op slaan, τόξῳ; uitschelden, τινί.

ἐπι-πλώω = ἐπιπλέω, bevaren, πόντον; Aor. ἐπέπλων, Part. ἐπιπλούς (zoo v. Herwerden voor ἐπιπλώς) en Aor. 1. ἐπιπλώσας.

ἐπι-πνέω en -πνείω, er op waaien, vooral van gunstige winden, abs. en νηί.

†ἐπι-ποιμήν, ένος, ἡ herderes, bewaakster (Bekker ἐπὶ ποιμένες), μ, 131. M. verg. ἐπιβουκόλος en ἐπιβώτωρ.

†ἐπι-πρέπω, daarbij in 't oog vallen, zich vertoonen, οὐδέ τι τοι δούλειον ἐπιπρέπει, ω, 252, gij hebt niets van een slaaf.

†ἐπι-προ-ιάλλω, voor iemand neerzetten, τράπεζάν τινι, Λ, 628.

ἐπι-προ-ίημι, 1) a) er op wegzenden, τινὰ νηυσὶν Ἴλιον εἴσω; τινὰ νηυσίν, iem. naar de schepen zenden. b) van pijlen, afschieten, τινί, op iem. 2) (schijnbaar) intrans. ergens op aan, heenzeilen (scil. νῆα), νήσοισιν, ο, 299.

†ἐπι-πταίρω, daarbij niezen, τινὶ ἔπεσσιν, bij iemands woorden (een gunstig teeken), ρ, 545.

ἐπι-πωλέομαι, Dep. Med., rondgaan, *obire*, c. Acc., meestal van den aanvoerder, die de gelederen rondgaat en monstert, στίχας ἀνδρῶν; ook van den strijder, die een geschikt punt zoekt, van waar hij zijn aanval zal doen.

†ἐπι-ρρέζω, iterat. Imperf. ἐπιρρέζεσκον, daarbij offeren, ρ, 211.

ἐπι-ρρέπω, overhellen, doorslaan, van de weegschaal; vand. overdr. ὄλεθρος ἡμῖν ἐπιρρέπει, dreigt, treft ons.

*ἐπι-ρρέω, er op, er over stroomen, van een rivier, μὶν καθύπερθεν ἐπιρρέει; overdr. van eene menschenmenigte, toestroomen.

ἐπι-ρρήσσω, dicht slaan, ἐπιβλής, τὸν τρεῖς ἐπιρρήσσεσκον, een grendel zoo zwaar dat drie mannen noodig waren om hem te verschuiven.

†ἐπι-ρρίπτω, op iemand, τινί, slingeren, werpen, δοῦρα. ε, 310.

ἐπί-ρροθος, ὁ, dat op twee plaatsen, Δ, 390 en Ψ, 770 voorkomt, is geen Homerisch woord, en moet vervangen worden door ἐπιτάρροθος.

ἐπι-ρρώομαι (ϝέω?), Dep. Med., zich druk bij iets bewegen, μύλαις δώδεκα ἐπερρώοντο γυναῖκες, bij de molens waren twaalf dienstmaagden druk in de weer; van de hoofdharen, χαῖται ἐπερρώσαντο κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο, golfden van het onsterfelijke hoofd neer.

*ἐπι-σσείω = ἐπισείω, te gemoet zwaaien, αἰγίδα πᾶσιν.

ἐπι-σσεύω = ἐπισεύω; Perf. met de beteekenis van een Praesens ἐπέσσυμαι, Part. ἐπεσσυμένος (niet -σύμενος), 1) Act. tegen iemand in beweging brengen, drijven, ophitsen, aanhitsen, κῆτος, δμῶας. 1) overdr. toezenden, τινὶ κακά, ὀνείρατα. 2) Pass., vooral Perf. als Praes. en Plusqpf. als Aoristus, a) eig. gedreven worden, vand. zich ergens heen spoeden, komen aanstormen; vand. ἐπεσσυμένος, zich spoedende, ἀγορήνδε, ter vergadering; met een Gen. van het doel, τείχεος, naar den muur; ook χ, 313 Ὀδυσῆος ἐπεσσυμένος λάβε γούνων, hangt de Gen. Ὀδυσῆος, waarschijnlijk van ἐπεσσυμένος af; met een Gen. van de plaats, πεδίοιο, door de vlakte; ook met een Accus., δέμνια, of daarop volg. Infin., ἐπέσσυτο διώκειν. b) overdr. ἐπέσσυταί τοι θυμός, het gemoed verlangt, met daarop volg. Inf., ὥστε of ὄφρα (Z, 361). c) in vijandigen zin, aanstormen, op iemand, τινί; ook τεῖχος; overdr. van het vuur en van het water.

ἐπί-σκοπος, ὁ (σκοπέω), eig. die naar

iets ziet, op iets toeziet; vand. a) bespieder; *Τρώεσσι, νήεσσι*, tegen, d.i. van de Trojanen, de schepen; *ὀδαίων*, die uitziet naar een goede lading. b) opzichter, beschermer; *ἐπίσκοποι ἁρμονιάων*, de bewakers der verdragen (van de goden).

ἐπι-σκύζομαι, Aor. *ἐπεσκυσσάμην*, er bij toornig, verontwaardigd worden.

†**ἐπι-σκύνιον**, *τό* (w. *σκυ*), het vel van het voorhoofd boven de oogholte, dat bij hartstochtelijke opgewondenheid beweegt, *supercilium*; vand. van den vergramden leeuw, *πᾶν δέ τ' ἐπισκύνιον κάτω ἕλκεται*, hij trekt het vel van het voorhoofd geheel naar beneden (over de oogen), *P*, 136.

****ἐπι-σμυγερῶς**, Adv. van het Adi. *ἐπισμυγερός*, ellendig, jammerlijk, rampzalig, *ἀπέτισεν; ναυτίλλεται*.

****ἐπί-σπαστος**, 3. (*ἐπισπάω*), op den hals gehaald, *κακόν*, een ramp, die men zich zelf op den hals heeft gehaald.

ἐπι-σπέρχω, 1) bespoedigen, aandrijven; *κέντρῳ*, aansporen, *τοὺς ἵππους*. 2) intr. hevig aandringen, *ἄελλαι*.

ἐπίσσωτρον, m. z. *ἐπίσωτρον*.

ἐπι-στᾰ-δόν, Adv. (*ἐπιστῆναι*), er naar toegaande, naderend; *π*, 453, *οἳ δ' ἄρα δόρπον ἐπισταδὸν ὡπλίζοντο*, beteekent het staande.

ἐπίσταμαι 1) iets kennen, in iets bedreven zijn, zoowel van wat met den geest als wat met het lichaam verricht wordt, *πολλὰ ἔργα, ἄρτια βάζειν, δαίδαλα πάντα τεύχειν*; van dieren, *ἵπποι, ἐπιστάμενοι διωκέμεν*, geoefend in; vand. in staat zijn, vermogen, kunnen, *οὐδέ οἱ ὅστε' ἐπιστήσονται ἀλλέξαι*; Part. *ἐπιστάμενος*, kundig, ervaren, verstandig, schrander, *sollers*; *ἐπιστάμενοι πόδες*, geoefende, d.i. snelle voeten; c. Gen. *ἐπιστάμενος φόρμιγγος*; ook c. Dat. *ἄκοντι*, bedreven in den strijd met de lans. 2) weten, *δ*, 730. Daarv.

ἐπισταμένως, Adv., verstandig, met verstand, handig, *εὖ καὶ ἐπ.*

†**ἐπι-στᾰ́της**, *αο*, *ὁ* (*ἐπιστῆναι*), de naderende; alleen *σὸς ἐπιστάτης*, bedelaar, *ρ*, 455.

†**ἐπι-στενᾰ́χομαι**, er bij zuchten, *Δ*, 154.

ἐπι-στεφής, *ές* geheel vol, *κρητῆρες ἐπιστεφέες ποτοῖο*, tot aan den rand met wijn gevuld. Van

ἐπι-στέφω (*στέφω* = *πυκάζω*, *stipo*, w. *στεφ*), alleen in 't Med. voorkomende, geheel of tot aan den rand vullen, altoos *κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο*.

†**ἐπιστήμων** (*ἐπίσταμαι*) = *ἐπιστάμενος*, c. Dat., *π*, 374.

†**ἐπίστιον**, *τό*, een woord van onzekere beteekenis en afleiding, volgens sommigen een overdekte plaats voor schepen, volgens anderen een van palen voorziene plaats, waar de schepen stonden („afdak", Vosmaer), *ζ*, 265.

†**ἐπι-στοναχέω** = *ἐπιστενάχομαι*, van het razen en loeien der zee, *Ω*, 79.

†**ἐπι-στρέφω**, er naar toe keeren, *Γ*, 370.

ἐπι-στροφᾰ́δην, Adv., zich naar alle kanten omkeerende, *κτείνειν*, naar alle kanten, om zich heen, *τύπτειν*.

†**ἐπι-στροφάω**, bijvorm van *ἐπιστρέφω*, intr. even als *ἐπιστρέφομαι*, herhaaldelijk bezoeken, *πόληας*, *ρ*, 486.

†**ἐπί-στροφος**, *ον* (*ἐπιστρέφομαι*), gekeerd naar, vand. vriendelijk, gastvrij, *ἀνθρώπων*, jegens de menschen, *α*, 177.

Ἐπίστροφος 1) zoon van Iphitos, aanvoerder der Phokers voor Ilios, *B*, 517; 2) aanvoerder der Halizonen, een bondgenoot der Trojanen; 3) zoon van Euenos, broeder van Mynes, door Achilleus gedood bij de verwoesting van Lyrnessos.

Ἐπίστωρ, ορος, een Trojaan, door Patroklos gedood, Π, 695.

*ἐπι-σφύριον, τό (σφυρόν, eigenl. Neutr. van ἐπισφύριος), gesp aan de enkels, een soort van haak of gesp, waarmede het uit twee platen bestaande beenharnas bij de enkels werd vastgehouden.

*ἐπι-σχερώ, Adv. (σχερός), eig. samenhangend, op een rij, de een na den ander, op de rij af, κτείνεσθαι, ἀναβαίνειν, καταβάλλειν.

†ἐπι-σχεσίη, ἡ (ἐπέχω), voorwendsel, οὐδέ τιν' ἄλλην μύθου ποιήσασθαι ἐπισχεσίην ἐδύνασθε, gij kondet geen ander voorwendsel verzinnen, φ, 71.

†ἐπί-σχεσις, ιος, ἡ (ἐπέχω), onthouding, matiging, (dus eigenlijk van 't Med. gevormd), ρ, 451.

†ἐπ-ίσχω, bijvorm van ἐπέχω, er heen sturen, ἵππους, P, 465.

*ἐπί-σσωτρον, τό (bij Hom. alleen in den Plur.), de ijzeren hoepel van het rad (σῶτρον), ijzeren band.

ἐπιτάρροθος (de afl. is onzeker; m. z. ἐπίρροθος), helper, bijstand, van goden, absol. of c. Dat.; ook Δαναοῖσι μάχης; als Femin., E, 808, 828.

ἐπι-τέλλω 1) Act. iemand iets opdragen, bevelen, gebieden, op het hart drukken, c. Dat. et Inf.; τινί τι; ook alleen τί, συνθεσίας, μῦθον; Ω, 781, ὧδ' ἐπέτελλε, μὴ πρὶν πημανέειν, beteekent het: hij verklaarde, beloofde. 2) Med. even als 't Act., gelasten, bevelen, τινί τι, dikwijls verbonden met κελεύειν; c. Accus. νόστος, ὃν ἐπετείλατο Ἀθήνη; absol. ἐπιτειλαμένῳ σημάντορι πιθέσθαι.

†ἐπι-τέρπω, er mede verblijden; Med. zich in iets verheugen, ἔργοις, ξ 228.

ἐπι-τηδές, Adv. (afl. onzeker), waarsch. haastig, ijverig.

ἐπι-τίθημι, 1) er op, er bij plaatsen, leggen, zetten, a) gewl. τινί τι, κεφαλῇ καλύπτρην (v. L. en M. lezen hier, ε, 232, met Aristarchus κεφαλῇ δ' ἐφύπερθε καλύπτρην voor κ. δ' ἐπέθηκε καλ.), φαρέτρῃ πῶμα; ook τινὰ λεχέων, iemand op het bed leggen; φάρμακα, op de wond leggen; εἴδατα, spijzen opzetten. b) overdr. a) θωήν, boete opleggen; μύθῳ τέλος, volbrengen. 2) daarbij voegen, er aan vastmaken, ἄλλα, κορώνην, een knop aan den boog vastmaken; περόνην. 3) er voor plaatsen, om iets te sluiten, λίθον θύρῃσιν, πέτρην; θύρας, de deur sluiten; vand. van de Horen, ἠμὲν ἀνακλῖναι νέφος ἠδ' ἐπιθεῖναι, de wolken wegschuiven en er voor plaatsen, d. i. den hemel openen en sluiten.

†ἐπι-τῑμήτωρ, ορος, ὁ (ἐπιτιμάω), beschermer, alleen Ζεὺς ἐπιτιμήτωρ ἱκετάων τε ξείνων τε, ι, 270.

*ἐπι-τλῆναι, Aor., alleen Imper. ἐπιτλήτω, abs. geduldig er bij volharden, c. Dat., τῷ τοι ἐπιτλήτω κραδίη μύθοισιν ἐμοῖσιν, uw hart luistere kalm naar mijn woorden.

**ἐπι-τολμάω, geduldig bij iets volharden, standvastig blijven; ook met een Inf., ἀκούειν, moed vatten om te luisteren.

†ἐπί-τονος, ὁ (τείνω), ra-touw (van leer gemaakt), μ, 423.

†ἐπι-τοξάζομαι, Dep. Med., op iemand, τινί, schieten, Γ, 79.

ἐπι-τρᾰπέω, m. z. ἐπιτροπάω.

ἐπι-τρέπω, I. Act. 1) overlaten, overgeven, toevertrouwen, οἶκόν τινι; ook wel met een Infin. in plaats van een Accus., τοῖσιν ἐπετράπομεν μάλιστα, waar φυλάσσειν uit het voorafgaande moet worden aangevuld; Pass. ᾧ ἐπιτετράφαται λαοί, wien de volkeren zijn toevertrouwd; van de Horen, τῇς ἐπιτέτραπται οὐρανός, met de nadere bepaling, ἠμὲν ἀνακλῖναι νέφος ἠδ' ἐπιθεῖναι. 2) overlaten, toestaan, inruimen, νίκην, de overwinning niet betwisten; παισὶ κτήματα, na-

laten; intrans. γῆραϊ, aan den ouderdom toegeven,. II. Med. zich tot iets wenden, σοὶ θυμὸς ἐπετράπετο εἴρεσθαι, uw hart was geneigd om te vragen.

ἐπι-τρέχω, Aor. 2. ἐπέδραμον (voor het onmogelijke Part. Aor. 1. ἐπιθρέξαντος, *N*, 409, herstelt Naber ἐπιγράψαντος, dat door v. L. en M. in den tekst is opgenomen), 1) er bij, er heen loopen, zoowel om te helpen als om aan te vallen; voortrennen, van paarden; voortbolderen, van een wagen. 2) schrammen, schampen, van de lans; λευκὴ δ'ἐπιδέδρομεν αἴγλη, heldere glans spreidt zich er over uit; κακὴ δ'ἐπιδέδρομεν ἀχλύς, ons besluipt 't afgrijselijk nachtfloers (Vosmaer).

†ἐπι-τροπάω (= ἐπιτρέπω), ἐπιτροπάουσι (met Nauck en v. L. en M.), overlaten, *K*, 421.

ἐπι-τροχά-δην, Adv. eig. er over heen loopend; vand. vlug, vloeiend, ἀγορεύειν.

ἐπι-φέρω, Inf. Aor. 1. ἐπενεῖκαι (*T*, 261, waar ἐπένεικα de voorkeur verdient), er bij, er tegen dragen, alleen in vijandigen zin, χεῖράς τινι, de handen aan iemand slaan; aanvallen.

†ἐπι-φθονέω, misgunnen, weigeren, c. Dat., *λ*, 149.

*ἐπι-φλέγω, verbranden.

ἐπι-φράζομαι, Aor. ἐπεφρα(σ)σάμην, Aor. 1. Pass. (met dezelfde beteekenis als de Aor. Med.), ἐπεφράσθην, a) bij zich overleggen, overwegen, overdenken, βουλήν. b) opmerken, gadeslaan, τινά, verbonden met νοεῖν; erkennen, ontdekken. c) verzinnen, ὄλεθρόν τινι; οἷον δὴ τὸν μῦθον ἐπεφράσθης ἀγορεῦσαι, welk een woord hebt gij bedacht en uitgesproken.

†ἐπι-φρονέουσα, Part. Fem. van een overigens niet voorkomend Verbum -νέω, verstandig, *τ*, 385.

**ἐπι-φροσύνη, ἡ bezadigdheid, verstand. Van

**ἐπί-φρων, ον (φρήν), verstandig, overleggend, schrander, van personen; βουλή, μῆτις.

ἐπι-χειρέω (χείρ), de handen slaan, δείπνῳ, σίτῳ, aan den maaltijd, toetasten.

ἐπι-χέω (m. z. χέω), Aor. 1. ἐπέχευα, Aor. 1. Med. ἐπεχευάμην, Aor. 2. 3. Plur. ἐπέχυντο, 1) Act. er op gieten, χερσὶν ὕδωρ, water op de handen, χέρνιβα water uit de kan. 2) Med. a) over zich uitgieten, uitschudden, ὕλην, χύσιν φύλλων. b) in den Aor. 2. van een menschenmenigte, toestroomen, τοὶ δ'ἐπέχυντο.

ἐπι-χθόνιος, ον (χθών), op de aarde zijnde, levende, aardsch, a) epith. van ἀνήρ, βροτός, ἄνθρωπος. b) Subst. aardebewoner.

(ἐπι-χράω), alleen 3. Plur. Aor. 2. ἐπέχραον, aanvallen, bestormen, Τρώεσσιν; μητέρι μοι μνηστῆρες ἐπέχραον, de vrijers bestormden mijne moeder met hunne aanzoeken.

ἐπι-χρίω, er op strijken, insmeeren, zalven, τόξον ἀλοιφῇ; παρειάς. — Med. zich zalven, ἀλοιφῇ.

†ἐπι-ψαύω, raken; overdr. ὅς τ' ὀλίγον περ ἐπιψαύῃ πραπίδεσσιν, die slechts een weinig met zijn verstand raakt, zijn verstand gebruikt, verstand heeft (v. L. en M. houden met Kirchhoff en Fick het vers *ϑ*, 547 voor onecht). (Vosmaer vertaalt: die een weinig gevoel maar heeft in den boezem).

†ἐπιωγαί, αἱ, alleen in den Plur., plaatsen waar de schepen, tegen stormen beveiligd, voor anker kunnen gaan, rede, *ε*, 404.

ἐπ-οίχομαι 1) er naar toe, heengaan, naderen, παντόσε; ook van zaken, κῆλα θεοῖο ἐπῴχετο πάντῃ ἀνὰ στρατόν, vlogen overal rond. 2) met een Acc. van het persoonl. Objekt, a) naar iemand heengaan, μνηστῆρας; ook bij iemand bedelen. b) rondgaan,

obire, van den veldheer, die monsterend door de gelederen gaat, *στίχας ἀνδρῶν;* ook in het verhaal van de robben, *δ,* 451, *πάσας ἐπῴχετο,* hij hield een schouwing. c) iemand aanvallen, *Θρήϊκας, οὐρῆας*; vooral van Apollon en Artemis, die den menschen een plotselingen dood berokkenen, *οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν,* met hun zachte pijlen. 3) met een zakelijk Objekt, over iets heengaan, *νηῶν ἴκρια;* overdr. *ἐποίχεσθαι ἔργον,* aan het werk gaan, het werk verrichten, zich aan 't werk begeven; *δόρπον,* zich aan tafel begeven; van vrouwen, *ἱστὸν ἐποίχεσθαι,* weven, m.z. *ἱστός.*

ἐπ-όμνῡμι, er bij zweren, onder eede beloven; *ἐπίορκον,* een valschen eed zweren.

ἐπ-ομφᾰ́λιος, ον (*ὀμφαλός*), op den navel, *βάλεν σάκος ἐπομφάλιον,* hij raakte het schild vlak op den navel, *H,* 267.

†*ἐπ-οπίζομαι,* vereeren, ontzien, *Διὸς* of *θεῶν μῆνιν, ε,* 146.

†*ἐπ-οπτάω,* daarop braden, roosteren, *ἔγκατα, μ,* 363.

†*ἐπ-οπτεύω,* er op toezien, *ἔργα ἐποπτεύεσκε, π,* 140.

†*ἐπ-ορέγω,* alleen Med. Part. Aor. *ἐπορεξάμενος,* zich gereed maken, tot den worp, *E,* 335.

ἐπ-όρνῡμι, Aor. 1. *ἐπῶρσα,* Aor. Med. 3. S. *ἐπῶρτο,* I. Act. 1) opwekken, *μένος τινὶ* (v. L. en M. lezen *Y,* 93 en *X,* 204 *ἐνῶρσε*). 2) a) naar iemand toedrijven, zenden, *ἄνεμόν τινι, ὕπνον, ὀιζύν, μόρσιμον ἦμαρ.* b) dikwijls in vijandigen zin, tegen iemand opzetten, ophitsen; ook met daarop volg. Inf. van het doel, *πολεμίζειν.* — II. Pass. met Aor. Med., zich daartegen verheffen, er op aanstormen, *Ἀχιλῆι.*

ἐπ-ορούω, er op aanspringen, aanstormen, a) c. Dat.; meestal met een vijandige bedoeling; met een dubbelen Dat., *τινὶ δουρί; E,* 793 beteekent het eenvoudig zich met spoed begeven; overdr. van den slaap, *ὕπνος αὐτῷ ἐπόρουσε,* de slaap overviel hem. b) c. Acc. *ἅρμα,* op den wagen springen.

ἔπος, τό (w. *Ϝεπ*), 1) het woord, de rede. In 't bijz. a) het gegeven woord, de belofte, *ἔπος τελεῖν,* zijn woord gestand doen. b) raad, bevel. c) uitspraak van een ziener, *μ,* 266. d) verhaal, lied van een zanger, *ἔπεα,* b. v. *ϑ,* 91. e) wensch, *Ξ,* 212. f) woord, in tegenstelling van de daad; vand. *ἔπεσιν καὶ χερσὶν ἀρήγειν,* met raad en daad bijstaan; ook *ἔργον τε ἔπος τε.* g) de inhoud der rede, bijna = *πρᾶγμα,* zaak, geschiedenis; *ῥηίδιον ἔπος,* een gemakkelijke zaak, iets gemakkelijks.

ἐπ-οτρῡ́νω, I) Act. 1) van personen, a) aansporen, aanmoedigen, uitnoodigen, opwekken, vooral in de uitdrukking *ἐποτρύνας ἐκέλευσα,* m. vergel. *ἐποτρύνουσα προσηύδα;* ook *θυμὸς ἐποτρύνει,* de moed prikkelt. Gewoonl. met een Accus. c. Inf., *αἴ κε νεώτερον ἄνδρα ἐποτρύνῃς χαλεπαίνειν;* een paar malen ook met den Dat. van den persoon en den Inf. b) opwinden, tarten, *ἐπώτρυνας δέ με εἰπών.* — 2) van zaken, verwekken, *πόλεμόν τινι, ἀγγελίας ἐπ. πολίεσσιν,* boodschappen naar de steden zenden. II. Med., met spoed zorgen, *ἐποτρυνώμεθα* (v. Herwerden *ἐπαρτυνώμεθα*) *πομπήν.*

ἐπ-ουρᾰ́νιος, ον (*οὐρανός*), hemelsch, epith. der goden.

**ἐπ-οχέομαι,* er op rijden, *ἵπποις καὶ ἅρμασιν.*

ἑπτά (Sanskr. *sap-tán,* Lat. *septem*), onverb. telwoord, zeven.

**ἑπτα-βόειος, ον* (*βοείη*), uit zeven lagen van leer bestaande, van zeven huiden, *σάκος.*

***ἑπτᾰ-έτης, ες* (*ἔτος*), zevenjarig, alleen in 't Neutr. *ἑπτάετες,* als Adverb., zeven jaar lang.

†ἑπτα-πόδης, αο (πούς), zeven voet lang, θρῆνυς (een moeilijk woord; Nitzsch leest ἀπτοπόδην), *O*, 729.

Ἑπτάπορος, een rivier in Mysië, *M*, 20.

ἑπτά-πῠλος, ον (πύλη), met zeven poorten, epith. van het Boiotische Thebe.

†ἑπτᾰ-χα, Adv., in zevenen, δαΐζειν, ξ, 434.

ἕπω (w. σεπ), Imperf. ἕπον, Dual. ἐπέτην (niet ἕπετον, zooals overgeleverd is; m. z. Cobet, Mnemos. XIII, p. 217), bezig, in de weer zijn, hanteeren, 1) van personen a) intrans. ἀμφ' Ὀδυσῆα Τρῶες ἕπον; τὸν δέρον ἀμφί θ' ἕπον, zij vilden den os en waren er om bezig; Δόλοπος περὶ τεύχε' ἕπουσι, zij houden zich onledig met de wapenen van Dolops; *K*, 516, μετὰ Τυδέος υἱὸν ἕπουσαν beteekent het volgen; ξ, 195 is ἐπὶ ἔργον ἕπειν, aan den arbeid gaan. b) trans. περικαλλέα τεύχε' ἕποντα, zich bezig houdende met de zeer schoone wapenen, d. i. ze naziende. 2) van zaken, naderen, οὐ μὲν δὴ τόδε μεῖζον ἔπει κακόν, μ, 209 (v. L. en M. lezen met Nauck ἔπι voor ἔπει). — II. Med. ἕπομαι, Imperf. εἱπόμην, Fut. ἕψομαι, Aor. ἑσπόμην (ontstaan uit σεσεπόμην; de reduplikatie blijft in alle Modi; de vorm σπεῖο, *K*, 285 van den Imper. is onjuist; Curtius leest daarvoor ἕσπε' ἅμ', v. L. en M. ἕσπεό μ'). Het Medium staat *Λ*, 474 met de beteekenis van het Activum, ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτὸν Τρῶες ἕπονθ', om hem drongen de Trojanen, maar het is verkieslijker, hier met Nauck en v. L. en M. ἕπον te lezen. Het Medium beteekent 1) meegaan, a) van personen, ἑσπέσθην Λακεδαίμονος ἐξ, zij trokken mede uit L.; ἀλλ' ἕπεο προτέρω, maar ga verder mee, d. i. nader; vand. ook volgen, ἡγεῖθ', ἡ δ' ἕσπετο, hij ging voor en zij volgde; dikwijls met toevoeging van ἅμα, θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἕποντο; ook met ἅμα met den Dat. van den persoon, πατρὶ ἅμ' ἕσπεο, gij vergezeldet mijn vader; met dezelfde beteekenis ook met een Dat. alleen, σπεῖό μοι; ook met μετά of σύν, μετὰ δὲ νέφος εἵπετο πεζῶν; σὺν δ' ὁ θρασὺς εἵπετ' Ὀδυσσεύς; overdr. ἐπὶ δ' ἕσπωνται θεοὶ ἄλλοι, meegaan, instemmen. 2) overdr. van onbezielde voorwerpen, dikwijls van schepen; van bruidsgeschenken, ὅσσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἕπεσθαι, zooveel het betaamt dat een dochter volgt, d. i. meegegeven wordt (dit althans is de gewone, zeker onjuiste verklaring; want de dochter brengt niets mede, maar de vader ontvangt voor haar geschenken, als 't ware den koopprijs; die zin kan nu in de woorden van den overgeleverden tekst niet liggen; het geheele vers *α*, 278, is onecht); er mede verbonden zijn, κῦδος, τιμή. 2) kunnen volgen, kunnen meekomen, τινί; ook overgebracht op ledematen en lichaamskrachten, ὥς τοι γοῦναθ' ἕποιτο, *Δ*, 314 (Naber ὄροιτο). 3) in vijandigen zin, vervolgen, achternazetten, τινί (met deze beteekenis alleen in de Ilias).

ἐπ-ώνῠμος, ον (ὄνομα), genaamd, naar aanleiding van iets, Ἀλκυόνην καλέεσκον ἐπώνυμον, οὕνεκα κτέ., zij noemden haar met den naam Alkyone, ter herinnering aan het droevige lot van haar moeder; zonder deze toevoeging is ὄνομα ἐπ. de werkelijke naam van iemand, die een toespeling op zijn karakter of zijn lotgevallen behelst, b. v. τ, 409, τῷ δ' Ὀδυσεὺς ὄνομ' ἔστω ἐπώνυμον, met betrekk. op τ, 407, πολλοῖσιν γὰρ ἐγώ γε ὀδυσσάμενος τόδ' ἱκάνω.

†ἐπ-ῴχᾰτο, 3. Pl. Plsqpf. Pass. van ἐπέχω (m. vergl. συνόχωκα, ὀχεύς en m. z. v. L. en M. op deze plaats), πᾶσαι (πύλαι) ἐπῴχατο, de geheele poort was gesloten, *M*, 340.

ἔρα-ζε, Adv. (de afl. is onzeker), op den grond, met *πίπτω* en *χέω*.

ἔρᾰμαι en *ἐράομαι*, Dep. Med., Aor. *ἐρα(σ)σάμην*, beminnen, van personen en zaken, b. v. *πολέμου; Π*, 208 lezen v. L. en M. *φυλόπιδος Ϝέργον μεγάλης, τοῦ πρίν περ ἔρασθε* in plaatst van: *φυλόπιδος μέγα ἔργον ἔης τὸ πρίν γ' ἐράασθε.*

ἐραννός, 3. (uit *ἐρασνός* van *ἐράω*), liefelijk, bekoorlijk, epith. van schoon gelegen steden, als Kalydon en de stad der Phaieken.

***ἔρᾰνος*, *ὁ*, een maaltijd, tot welken ieder gast een bijdrage geeft, onderling spijzen (Vosmaer).

ἐρᾰτεινός, 3. a) liefelijk, bevallig, bekoorlijk, van landen en landstreken, *Αὐγειαί, Λακεδαίμων, Ἠμαθίη* enz.; ook *ῥέεθρα*, en *ὁμηλικίη, ἠνορέη, ἀμβροσίη, φιλότης*. b) gewenscht, *οὐδ' ἔμελλε ἑτάροισι φανεὶς ἐρατεινὸς ἔσεσθαι.*

**ἐρᾰτίζω*, bijvorm van *ἐράω*, hevig verlangen, c. Gen., alleen *κρεάων ἐρατίζων.*

†*ἐρατός*, 3. (*ἐράω*), bemind, liefelijk, zoet, *δῶρ' Ἀφροδίτης, Γ*, 64.

ἐργάζομαι (*Ϝεργάζομαι*), Dep. Med. (*ἔργον*), 1) werken, bezig zijn; zwoegen, van blaasbalgen. 2) trans. a) doen, verrichten, *ἔργα, ἔργα ἀεικέα*, smadelijken arbeid; *δμῶες, τοί οἱ φίλα ἐργάζοντο*, die deden wat hij wenschte. b) bewerken, *χρυσόν.*

**ἔργαθε* en *ἐέργαθε* (*ἐϜέργαθε*) Aor. 2. of volg. anderen intens. Imperf. van *εἴργω, ἐϜέργω*, afzonderen, scheiden, *τὶ ἀπό τινος.*

Ἐργῖνος, zoon van Klymenos, koning te Orchomenos.

ἔργον, τό (W. *Ϝεργ*), 1) werk, daad, handeling, in goeden en slechten zin, *μέγα ἔργον*, een groote, belangrijke daad, en ook een misdaad; ook van brutale, misdadige taal, *τ*, 92; dikwijls in den Plur., *θέσκελα, καρτερά, ἀήσυλα ἔργα*, en in tegenst. van *ἔπος, μῦθος, βουλή; ἔργα ἀθανάτων*, het bestier der goden. 2) werk, bezigheid, ambacht, *ἔργον ἐποίχεσθαι, ἐπὶ ἔργα τραπέσθαι*, zich aan het werk begeven; *νῦν ἔπλετο ἔργον ἅπασιν*, nu komt er werk voor allen; nader bepaald door een Adiect. of Substant., *πολεμήια*, werken des oorlogs; *θαλάσσια*, zeevaart, vischvangst; *ἔργα γάμοιο*, werken der liefde, liefdegenot, ook *φιλοτήσια ἔργα;* men vindt het ook van de verrichtingen en diensten van dieren, vooral van honden. In 't bijzonder nog a) *ἔργα ἀνδρῶν*, werken der mannen, d. i. landbouw; vand. ook *ἔργον*, veldarbeid, en *ἔργα*, in den Plur. het bebouwde land, *πίονα, πατρώια, ἐμά*, akkers; *ἔργα ἀνθρώπων;* ook wel *βοῶν*, van de ossen, waarmede men geploegd heeft; soms ook in 't alg. de have, b) *ἔργα γυναικῶν*, de werken der vrouwen, d. i. de zorg voor het huis en het huishouden, vooral weven, spinnen en andere vrouwelijke handenarbeid. c) in de Ilias vooral het oorlogswerk, oorlog, strijd, b. v. *Δ*, 470; anders met toevoeging van *πολεμήια;* ook *ἔργον μάχης*. — 3) het gewrocht van den arbeid, werk, *ἔργα γυναικῶν*, kunstig weefsel; *ἔργον Ἡφαίστοιο*, kunstig bewerkt metaal. 4) in 't alg. werk, zaak, ding, *πᾶν ἔργον ὑπείξομαι*, in alles; *ὅπως ἔσται τάδε ἔργα*, hoe het daarmee gaan zal, een vaste spreekwijze achter *φράζεσθαι* of *ἴδμεν;* ook een groote steen wordt *μέγα ἔργον*, een verschrikkelijke klomp, genoemd.

ἔργω (*Ϝέργω*) en *ἐέργω* (*ἐϜέργω*), Imperf. *ἔ(Ϝ)εργον* en (van het versterkte Praesens *ἐ(Ϝ)έργνυμι*) *ἐ(Ϝ)έργνυν*, Aor. 1. *ἔϜερξα*, Aor. 2. (volgens anderen intens. Imperf.) *ἐ(Ϝ)έργαθον;* Pass. Perf. *ἔ(Ϝ)εργμαι*, 3. Plur. *ἐ(Ϝ)έρχαται* en Plsqpf. *ἐ(Ϝ)έρχατο*, Aor. *ἐ(Ϝ)έρχθην*, afzonderen, weren, dus

naar gelang van den samenhang 1) insluiten, opsluiten, *ἐντὸς ἐέργειν;* c. Accus., *ὅσον ἐκ νεῶν ἀπὸ πύργου τάφρος ἔεργεν,* zooveel ruimte als, buiten de schepen, de gracht van den muur af insloot, d. i. de ruimte tusschen gracht en muur; van dieren, die in den stal opgesloten zijn, en zoo ook van de in dieren veranderde makkers van Odysseus, *κατὰ συφεοῖσιν ἐέργνυ; δόμον,* de woning sluiten; *ἔνθα φρένες ἔρχαται ἀμφὶ κῆρ,* waar het middenrif het hart insluit; *σάκεσσιν ἐέρχατο,* zij waren door schilden ingesloten, omgeven; *γεφύραι ἐεργμέναι, E,* 89, verklaart men door „gesloten", d. i. stevig verbonden, veilige dijken; maar die beteekenis kan niet uit *ἐεργμέναι* worden afgeleid; de juiste lezing is de door v. L. en M. opgenomene van Aristarchus, *ἐερμέναι,* stevig verbonden. 2) buiten sluiten, scheiden, *ἀμφὶς ἐέργειν,* uiteenhouden van het juk, dat de stieren scheidt; *αἰετὸς ἐπ' ἀριστερὰ λαὸν ἐέργων,* het (Trojaansche) leger aan den linker kant scheidend (van het Grieksche, terwijl hij tusschen de beide legers heenvloog); ook *τινὰ ἀπὸ τιμῆς,* iemand zijn aanzien ontnemen; verwijderen, *τῆλέ τινα, βέλος ἀπὸ χροός; μυῖαν παιδός; ἐεργόμενοι πολέμοιο,* uit den strijd gehouden. 3) in 't alg. dringen, *ἐπὶ νῆας ἔεργε,* hij drong ze tegen de schepen; *κύματος ἐκτὸς νῆα,* een schip uit de branding drijven.

ἔρδω (w. *Ϝεργ,* m. verg. *ῥέζω,* dat van denzelfden wort. is gevormd), Fut. *ἔρξω* (*Ϝέρξω*), Aor. *ἔρξα, ἔϜερξα*), Perf. *ἔοργα* (*ϜέϜοργα*), Plsqpf. *ἐώργεα* (*ἐϜεϜόργεα*), 1) doen, maken, volbrengen; *ἔρξον ὅπως ἐθέλεις,* doe gelijk gij wilt; *ἔρδε,* asyndetisch, doe het maar! c. Acc. *ἔργα, φίλα,* iemand bewijzen van liefde geven; ook met een dubbelen Accus., *κακόν τινα;* ook met Accus. van de zaak en Dat. van den persoon, *πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισιν ἐώργει.* 2) brengen, offeren, meestal *ἑκατόμβας;* ook wel *ἱρὰ θεοῖσιν.*

ἐρεβεννός, 3. duister, donker, donker, *νύξ, ἀήρ, νέφεα.*

†*ἐρέβινθος,* ὁ (*ὄροβος,* Lat. *ervum*), erwt, *N,* 589.

ἔρεβος, *τό,* Gen. (Instr.) *ἐρέβεσφι,* de donkere schoot der aarde, de woning der dooden (m. z. E. B. Koster, Studia Tragico-Homerica, 1891, bl. 65), Adv. *ἔρεβόσδε,* naar den Erebos.

ἐρεείνω (verwant met *εἴρομαι*), Praes. Act. en Praes. en Imperf. Medii, vragen, uitvorschen, *τί,* ook *τινά τι; ἀμφί τινι,* naar iemand; het Medium, *ρ,* 305, heeft dezelfde beteekenis als het Activum.

ἐρεθίζω, alleen Praes., prikkelen, tergen, boos maken; *μή μ' ἐρέθιζε;* van den leeuw, *κύνας τ' ἄνδρας τε ἐρ.;* ook iemand tergen, om hem te noopen, dat hij voor zijn gevoelen uitkome, *τ,* 45. Van

ἐρέθω, alleen in het Praes., = het vorige, *μή μ' ἔρεθε;* ook opwinden, verontrusten, *ὀδύναι, μελεδῶναι ἐρέθουσί τινα.*

ἐρείδω, 3. Plur. Perf. Pass. *ἐρηρέδαται,* 3. S. Plsqpf. Pass. *ἠρήρειστο,* 3. Plur. *ἐρηρέδατο;* Aor. Med. *ἐρείσατο* en *ἐρεισάμενος* (voor *ἐρείσατο* lezen v. L. en M. *E,* 309 *ἐδράξατο,* en eveneens *Λ,* 355). I. Act. a) trans. doen steunen, stevig aanzetten, met den Accus. en de Praepos. *πρός, περί τι, ἐπί τινι, δόρυ πρὸς τεῖχος, ἀσπίδ' ἐπὶ πύργῳ;* Pass. *ἐπὶ μελίης ἐρεισθείς,* steunende op de lans; *ἐν δὲ θρόνοι περὶ τοῖχον ἐρηρέδατο,* waren tegen den wand gezet; (over *η,* 86, *χάλκεοι τοῖχοι ἐληλέδατ',* waar men vroeger *ἐρηρέδατ'* las, z. m. *ἐλαύνω*); *οὔδει ἐρείσθη,* hij werd nedergeveld; *οὔδει δέ σφιν χαῖται ἐρηρέδαται,* de manen sleepten over den grond. b) stooten, dringen, c. Accus. *ἀσπὶς*

ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνήρ; βελέεσσίν τινα, bestoken. Vand. Pass. gestooten worden, doordringen, διὰ θώρηκος ἠρήρειστο ἔγχος. 2) intr. steunen, χ, 450, ἀλλήλῃσιν ἐρείδουσαι, van de dienaressen, die de lijken verwijderende, op elkaar steunen, elkaar helpen (althans volgens de overgeleverde lezing; maar sedert Bekker leest men ἀλλήλοισι, met de gewone trans. beteekenis, de lijken op elkander stapelende); ἐπὶ δ' αὐτὸς ἔρειδε, hij drukte krachtig (op zijn speer). — II. Med., op iets steunen, c. Dat., σκήπτρῳ, ἔγχεϊ; Ε, 309 en Λ, 355, waar het met den Gen. voorkomt, ἐρείσατο χειρὶ γαίης, lezen v. L. en M., die deze construktie voor onjuist houden, ἐδράξατο; absol., bij het werpen zich schrap zetten, ἐρεισάμενος βάλε; van worstelenden, μηκέτ' ἐρείδεσθον Ψ, 735 (waarvoor Nauck met Bekker ἐρίζεσθον leest).

ἐρείκω (Sanskr. *rikh*, openrijten), verscheuren, breken; alleen Aor. 2. Act. met intrans. beteekenis, bersten, breken, ἤρικε κόρυς, en het Pass. ἐρεικόμενος, gespleten, doorboord.

ἐρείπω (de afl. is onzeker), Aor. 2. ἤριπον, 3. S. Plsqpf. P. ἐρέριπτο. — 1) trans. in 't Act. omverhalen, nederrukken, τεῖχος, ἐπάλξεις; Pass. ἐρέριπτο τεῖχος Ἀχαιῶν. 2) intr. in den Aor. 2., neerstorten, neervallen, meestal van menschen, ἐξ ὀχέων, ἐν κονίῃ; ἤριπε πρήνης; ἔστη γνὺξ ἐριπών, hij was in de knieën gezakt; men vindt het ook van gevelde boomen.

Ἐρεμβοί, een volk, dat naast de Sidoniërs genoemd wordt, δ, 84.

ἐρεμνός, 3. (ἔρεβος), donker, duister, dikwijls met het daarbij komend begrip van verschrikkelijk, αἰγίς, λαῖλαψ, γαῖα; ἐρεμνὴ γαῖα, ω, 106 = ἔρεβος.

ἐρέπτομαι, Dep. Med., alleen in 't Part. -όμενοι (verwant met ἐρείπω), afrukken, afknagen, vreten, meestal van dieren, κρῖ, πυρόν, δημόν (van een lijk); ι, 97 staat het van menschen, die de vrucht van den lotos eten.

ἐρέσσω (w. ἐρ), roeien, intrans.

ἐρέτης, αο, roeier (altoos in den Plur.).

Ἐρετμεύς, een Phaieek, θ, 112.

ἐρετμόν, τό, riem, εὐῆρες.

Ἐρέτρια, m. z. Εἰρέτρια.

ἐρεύγομαι (st. ἐρυγ), Dep. Med., alleen Praes., Imperf. en Aor. 2. ἤρυγον, 1) a) intr. braken, van den Kykloop, ἐρεύγετο οἰνοβαρείων, hij braakte, door den wijn bezwaard. b) overdr. van de zee, opspatten, branden, ἐρευγομένης ἁλός; κύματα ἐρεύγεται ἤπειρόνδε. c) in den Aor. 2. brullen, van een gewonden held, ἤρυγεν, ὡς ὅτι ταῦρος ἤρυγεν. 2) trans. ἐρευγόμενοι φόνον αἵματος, den bloedigen moord, d. i. het bloed van het vermoorde wild uitspuwen, van den wolf, Π, 162.

Ἐρευθαλίων, ωνος, een Arkadiër, in een oorlog tusschen de Pyliërs en Arkadiërs door Nestor verslagen.

ἐρεύθω (W. ἐρυθ), rood verven, γαῖαν αἵματι.

ἐρευνάω (verw. met ἐρέω vragen), opsporen, nasporen, ἴχνια, het spoor nasnuffelen; ook van den leeuw, ἐρ. μετ' ἀνέρος ἴχνια, snuffelen; τεύχεα, naar wapens zoeken.

ἐρέφω (de afl. is niet zeker), dekken, van een dak voorzien, ὄροφον, θάλαμον καθύπερθεν; εἴ ποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ (Adv.) νηὸν ἔρεψα, wanneer ik ooit een schoonen tempel voor u van een dak heb voorzien, d. i. heb gebouwd.

Ἐρεχθεύς, ῆος, is in de oudere sage nog identisch met Erichthonios; volg. Homerus is hij een zoon der aarde, door Athene in haar tempel grootgebracht, en wordt hij als aloude nationale heros van Athene tegelijk met de beschermgodin der stad vereerd; δῆμος Ἐρεχθῆος, het gebied van Er., d. i.

Athene; δόμος Ἐρεχθῆος, het paleis van Er., dien men zich als nog levend voorstelde.

ἐρέχθω (verw. met ἐρείκω), a) verscheuren, overdr. θυμὸν δάκρυσι καὶ στοναχῇσι. b) heen en weer rukken, van een schip, ἐρέχθεσθαι ἀνέμοισιν, door de winden heen en weer geslingerd worden.

ἐρέω, vragen, zoeken, Coni. ἐρήομεν, Opt. ἐρέοιμεν; het Med. met dezelfde beteekenis; den Optat. ἐρέοιτο herstellen v. L. en M., γ, 77 en elders (ἀποιχομένοι' ἔρεοιτο voor ἀποιχομένοιο ἔροιτο) tot vermijding van een hinderlijken hiatus; absol. ἐκ (Adv.) τ' ἐρέοντο, zij vroegen uit, en met een Accus.

ἐρῆμος, 3. (Attisch ἔρημος, meestal van 2 uitgangen), eenzaam, verlaten, χῶρος; van schapen, door den herder verlaten. Voor τὰ δ' ἐρῆμα φέβονται leest Naber *E*, 140 τὰ δὲ μῆλα φέβονται).

ἐρητύω (ἐρύω), iter. Aor. ἐρητύσασκε, 3. Pl. Aor. P. ἐρήτῡθεν. 1) Act. a) tegenhouden, stuiten, φάλαγγας, λαόν; dikwijls met een Dat. instr., ἀγανοῖς, μειλιχίοις ἐπέεσσιν. Pass. tegengehouden worden, ἐρήτυθεν καθ' ἕδρας, zij werden tot rust gebracht op de zitplaatsen; ἐρητύοντο μένοντες, zij hielden stand. b) overdr. doen bedaren, beteugelen, θυμόν; ook met een daarop volg. Infin., οὐδὲ ἀτρέμας ἧσθαι ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμός, hij heeft den moed niet om rustig te zitten. 2) Med., als Depon. c. Accus., ἐρητύοντο λαόν. [ῡ vóór σ en vóór een lange lettergreep, ῠ vóór een korte lettergreep].

ἐρι-, onscheidbaar Partikel, dat, even als ἀρι-, het begrip van het woord versterkt, zeer.

*ἐρι-αύχην, ενος, met hoogen hals, epith. der paarden.

†ἐρι-βρεμέτης, αο (βρέμω), de luid donderende, Ζεύς, *N*, 624.

ἐρι-βῶλαξ, ακος, en ἐρί-βωλος, ον, grofkluitig, kluitig, van vetten, vruchtbaren grond, die bij 't ploegen aan groote kluiten breekt, epith. van vruchtbare landstreken.

ἐρί-γδουπος en ἐρί-δουπος, ον (γδοῦπος, δοῦπος, m. z. δουπέω), luid dreunend, luid klinkend, a) epith. van Zeus, luid donderend, altoos ἐρίγδουπος en bijna altoos in de verbinding ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης. b) van zaken, ἐριδ. ποταμοί ruischende rivieren; αἴθουσα, galmend; ook ἐρίγδ. πόδες ἵππων, stampend.

ἐρῐδαίνω (ἐρίζω); de vorm ἐρῑδήσασθαι van den Aor. 1. Med., de eenige, die van het Medium voorkomt in een ook nog anders bedorven vers, *Ψ*, 792, ἀργαλέος δὲ ποσσὶν ἐριδήσασθαι Ἀχαιοῖς εἰ μὴ Ἀχιλλεῖ, is stellig onjuist. Nauck stelt voor: πρός μιν ἐρίζεσθαι ἄλλοισί γε πλὴν Ἀχιλῆι; v. L. en M. lezen: πόσσ' ἐριδαινέμεναι ἄλλοισ', εἰ μὴ Ἀχιλῆι, 1) strijden, twisten, ἀντία τινός, μετ' ἀνδράσι, ἐπέεσσι. b) wedijveren, ἐριδαίνομεν εἵνεκα τῆς (d. i. ταύτης, Penelope's) ἀρετῆς; overdr. van de winden, ἐρ. ἀλλήλοιιν πελεμιζέμεν ὕλην, om strijd schudden zij het loof.

†ἐριδμαίνω (ἐρίζω), plagen, σφῆκας, *Π*, 260.

ἐρίδουπος, m. z. ἐρίγδουπος.

ἐρίζω, iterat. Imperf. ἐρίζεσκον. I. Act. a) strijden, twisten, in de eerste plaats met woorden, τινί, ἀντιβίην τινί; περὶ ἴσης, om het gelijke aandeel; vand. b) wedijveren, zich met iemand meten, τινί; het voorwerp van den wedstrijd, den wedijver staat α) in den Accus. Ἀφροδίτῃ κάλλος; β) met περί, περὶ μύθων, περὶ τόξων, in het schieten; γ) in den Dat., ποσί, in 't loopen; δ) wordt het aangewezen door een Inf., χερσὶ μαχήσασθαι. II. Med., wedijveren, met een dubbelen Dat., τινὶ τόξῳ; ἀνδρῶν κέν τίς μοι ἐρίσσεται' κτήμασιν, van de menschen zal wel

iem. in bezittingen met mij wedijveren.

ἐρί-ηρος, ον (ἀραρίσκω, w. ἀρ), metapl. Plur. ἐρίηρες, waard, lief, trouw, meestal ἑταῖροι; het komt slechts in den Nom. en Accus. en meestal in den Plur. voor.

**ἐρι-θηλής*, ές (θάλλω), weelderig bloeiend, van boomen en akkers.

**ἔριθος*, ὁ (de afl. is onzeker), arbeidsman, maaier, Σ, 550, 560.

ἐρι-κυδής, ές (κῦδος), roemrijk, roemzuchtig, epith. van godinnen (Λητώ) en van de τέκνα θεῶν; in 't alg. heerlijk, voortreffelijk, δῶρα θεῶν, ἥβη, δαίς.

ἐρί-μυκος, ον (μυκάομαι), luid brullend, epith. der runderen.

ἐρινεός, ὁ, de wilde vijgeboom, *caprificus*. — ε, 281, waar volgens Aristarchus ἐρινόν met dezelfde beteekenis stond, leest men thans vrij algemeen en te recht ὡς ὅτε ῥινόν.

Ἐρινύς, ύος, ἡ, Accus. Plur. Ἐρινύας en (Ι, 454) Ἐρινῦς, 1) de Erinys, de wraakgodin; het getal der Erinyen is bij Homerus nog niet bepaald; zij straffen de ongehoorzaamheid der kinderen jegens de ouders, onrecht jegens bedelaars, smeekelingen en gastvrienden gepleegd, meineed enz., zelfs nog in den Hades. 2) vloek, verwensching, μητρὸς ἐρινύας ἐξαποτίνειν, er voor boeten dat gij de verwenschingen uwer moeder u op den hals hebt gehaald. [ῡ in de drielettergrepige casus].

ἔριον en εἴριον, τό (Demin. van εἶρος), wol (ἔριον alleen δ, 124).

ἐρι-ούνης en ἐρι-ούνιος (ἐρι en ὀνίνημι), de heil brengende, de zeer nuttige, epith. van Hermes; ἐριούνης staat alleen Υ, 34 en θ, 322; Ἐριούνιος, als nom. propr. voor Hermes, Ω, 360 en 440.

ἔρις, ῐδος, ἡ, Accus. ἔριν en (meestal) ἔριδα. 1) strijd, twist, ἔριν τιθέναι τισί, στῆσαι ἔν τισι, twist stoken; vooral ook van den oorlog, en verbonden met πόλεμος, μάχη. 2) wedstrijd, wedijver, ἔρις ἔργοιο, wedijver in 't werk; ἔριδα προφέρειν, wedijver toonen; προφέρεσθαί τινι ἔριδα ἀέθλων, iemand tot den wedstrijd uitdagen. Als persoon Ἔρις, ιδος, Eris, de godin, die twist en strijd verwekt, zuster en volgster van Ares.

ἐρι-σθενής, ές (σθένος), zeer sterk, zeer machtig, epith. van Zeus.

†*ἔρισμα*, τό, voorwerp van strijd, twistappel, Δ, 38.

***ἐρι-στάφυλος*, ον (σταφυλή), met groote druiven, οἶνος.

ἐρί-τιμος, ον, zeer geëerd, kostbaar, χρυσόν; hooggeprezen, αἰγίς.

ἔριφος, ὁ, bokje, geitje.

Ἐριφύλη, dochter van Talaos en Lysimache, echtg. van Amphiaraos; volgens een later verhaal werd zij gedood door haar zoon Alkmaion, die het door haar op Amphiaraos (m. z. Ἀμφιάραος) gepleegde bedrog wilde wreken.

Ἐριχθόνιος, zoon van Dardanos en Bateia, vader van Tros, door zijn rijkdom beroemd, Υ, 219.

Ἐριῶπις, ιδος, echtgen. van Oïleus.

ἑρκεῖος, 3. (Att. ἕρκειος), eig. bij het voorplein behoorend; Ζεὺς ἑρκ., de beschermer van het huis; voor hem als zoodanig was gewoonlijk in het voorhof (αὐλή) een altaar opgericht.

ἑρκίον, τό, omheining; eig. Deminut. van

ἕρκος, εος, τό, 1) omheining, heg, om tuin of akker, ook om het plein voor en om het huis; vand. plein, voorplein; overdr. χάλκειον ἕρκος, metalen omheining, gevormd door de schilden der gewapenden tot bescherming der schepen. 2) strop, strik,

om vogels te vangen, χ, 469. 3) beschutting, van den lijfgordel en het schild, ἕρκος ἀκόντων, tegen werpspietsen; zelfs van personen, van Achilleus en Aias, ἕρκος πολέμοιο, Ἀχαιῶν, schutsmuur der Achaiers. Als omschrijving staat het in de spreekwijze: ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων; welk woord ontsnapte u de omheining uwer tanden, d. i. uwe tanden, die als een rei palen de tong omgeven: „welk een taal ontsnapte den wal uwer tanden", Vosmaer; anderen verklaren: de bescherming der tanden, d. i. de lippen; nog anderen beschouwen ὀδόντων als een epexeg. Gen. bij ἕρκος, en verklaren: de tanden, die als een omheining zijn voor de kudde der woorden, en vergelijken Υ, 249, ἐπέων δὲ πολὺς νομὸς ἔνθα καὶ ἔνθα.

1. ἔρμα, ατος, τό, alles wat dient om een lichaam te stutten en te schragen, 1) steunsel, stut, de balken, die het aan wal getrokken schip steunden. 2) overdr. a) van menschen, ἔρμα πόληος, steun der stad; over de verklaring van μελαινέων ἔρμ' ὀδυνάων, dat reeds Aristarchus verdacht voorkwam, is men het niet eens; gewoonl. verklaart men: de pijl is de drager der smarten, waarop als het ware de smarten steunen, maar men voelt dat dit niet juist kan zijn; andere verklaringen zijn nog avontuurlijker.

2. ἔρμα, ατος, τό (v. εἴρω, w. σερ, rijgen), alleen in de Plur. ἔρματα, oorhangers (ἐνώτια).

Ἕρμαιος, 3. aan Hermes gewijd; vand. Ἑρμ. λόφος, de heuvel van Hermes op Ithake, achter de stad, bij den berg Neïon, π, 471.

Ἑρμῆς, gew. Ἑρμείας, Gen. Ἑρμείαο, Dat. Ἑρμείᾳ (Ἑρμῇ staat nog ξ, 435); Accus. Ἑρμείαν (ϑ, 334 stellen v. L. en M. voor, in plaats van Ἑρμῆν δὲ προσέειπε te lezen Ἑρμείαν δὲ ἔϝειπε), Voc. Ἑρμεία, zoon van Zeus en Maia, de vlugge bode der goden, διάκτορος ἀργεϊφόντης, met vleugelen aan de voeten en een tooverstaf (χρυσόρραπις); hij giet slaap over de menschen uit, bestuurt de droomen en doet ontwaken; hij is de beschermer van schrandere mannen, de brenger van winst en voorspoed (ἐριούνιος, ἀκάκητα, σῶκος), bestuurder en middelaar in het leven der menschen en der natuur, ἐύσκοπος. M. z. ξ, 435, ε, 28, Ω, 334, 340—691, ω, 1, Ο, 318.

Ἑρμιόνη 1) dochter van Menelaos en Helene, voor Troje aan Neoptolemos ten huwelijk beloofd, volgens een latere sage gehuwd met Orestes, δ, 14. 2) havenstad in Argolis, met een beroemden tempel van Demeter, Β, 560.

**ἑρμίς (of ἑρμίν), ῖνος, het onderstel, in 't meerv. de poten van het ledikant, *pedes lecti*.

Ἕρμος, rivier in Phrygië en Mysië, Υ, 392.

ἔρνος, εος, τό, spruit, van jonge, opgeschoten boomen, ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ἶσος, hij schoot op als een jonge boom.

ἔρος, ἔροιο (Att. ἔρως, ἔρωτος; de consonantstam is niet homerisch; de vormen van den o-stam moeten overal hersteld worden), liefde, ϑεᾶς, alg. verlangen, begeerte, γόου, πόσιος καὶ ἐδητύος.

†ἑρπετόν, τό, eig. het kruipend gedierte, verv. dier in 't alg., ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν ἑρπετὰ γίγνονται, zooveel er levende schepselen op aarde zijn, δ, 418.

ἑρπύζω, alleen in 't Part. Pr., kruipen, voortsluipen, van menschen, die door ouderdom of kommer verzwakt zijn. Verlengde vorm van

ἕρπω (w. ἑρπ, Sanskr. *sarp*, Lat. *serpo*), kruipen, εἷρπον ῥινοί, van de huiden der reeds gedoode runderen (een wonderteeken), de huiden kropen,

krulden; stil rondsluipen, ἥμενος ἢ ἕρπων; in 't algemeen zich bewegen, rondwandelen, gaan, ὅσσα τε γαῖαν ἔπι πνείει τε καὶ ἕρπει, alles wat op de aarde ademt en zich beweegt.

ἔρρω (ϝέρρω), alleen in 't Praes. en Imperf. voorkomend, moeielijk loopen, wankelen, van den gang van Hephaistos; treurig, radeloos ronddolen; vooral tot zijn schade ergens heengaan, ergens komen, of tot zijn verderf weggaan; Imper. somtijds als uitdrukking van gramschap of verontwaardiging, pak u weg! weg met u! ἕκηλος ἐρρέτω, dat hij rustig ten verderve ga!

ἕρση, bij Homer. ἐέρση (ἐϝέρση), ἡ, (Sanskr. *varshás*, regen), 1) dauw; ἐέρσαι αἵματι μυδαλέαι, met bloed bespatte dauwdroppels, de zoogen. bloedregen, als een teeken van den toorn der goden. 2) ἕρσαι (wel stellig ten onrechte in verband gebracht met ἕρση, dauw), lammeren, en wel de jongste teelt, ι, 222.

*__ἑρσήεις__, εσσα, εν, bij Homer. ἐερσήεις (ἐϝερσήεις), a) bedauwd, d. i. sappig, ἑρσήεις λωτός. b) overdr. van een lijk, frisch, d. i. nog niet in staat van ontbinding, ἐερσήεις κεῖται, hij ligt daar frisch als de dauw. (Ω, 757, waar μοι ἑρσήεις is overgeleverd, herstellen v. L. en M. μ' ἐϝερσήεις).

†**ἐρύγμηλος**, 3. (ἐρυγμός, van ἐρυγεῖν), luid brullend, Σ, 580.

*__ἐρῦθαίνω__ = ἐρυθραίνω, rood verven; alleen in 't Pass., rood worden, αἵματι.

Ἐρῦθῖνοι, stad in Paphlagonië, Β, 855.

Ἐρύθραι, oude Boiotische stad aan den Kithairon, in 't gebied van Plataiai, aan den zuidelijken oever van den Asopos. Van

ἐρυθρός, 3. (w. ἐρυθ), rood, οἶνος, νέκταρ, χαλκός.

†**ἐρῦκᾰνάω**, bijvorm van ἐρύκω, tegenhouden, α, 199.

†**ἐρῦκᾰ́νω** = het vorige, κ, 429 (Nauck eerst ἐρύκακε, later ἐρήτυε, maar men verg. v. L. en M. op Ω, 218).

ἐρῦκω (niet verwant met ἐρύω, dat de ϝ heeft), Fut. ἐρύξω, Aor. 1. ἔρυξα (ἤρυξα), Aor. 2. ἠρύκακον; Med. ἐρύκομαι, 1) Act. tegenhouden, vand. vasthouden, niet laten vertrekken, ἐπὶ μεγάροισιν γυναῖκας; vooral ook van gasten; tegenhouden, πόντος πολέας ἐρύκει; ἄμφω δόλος καὶ δεσμὸς ἐρύξει, vasthouden. b) tegenhouden, ἵππους, λαόν (de vluchtenden); θυμόν zijn hart, zijne begeerten beteugelen; ἕτερός με θυμὸς ἔρυκεν, een andere gedachte hield mij tegen. c) verwijderen, afweren, καί κεν μιν τρεῖς μῆνας ἀπόπροθεν οἶκος ἐρύκοι, het huis zou hem (d. i. zij zouden hem uit het huis) verwijderen, zij zouden hem uit het huis weren; τινὰ μάχης, τινὶ κακόν, τινὶ λιμόν. d) uit elkaar houden, scheiden, ὀλίγος δ' ἔτι χῶρος ἐρύκει. 2) Med. a) vertoeven, talmen. b) c. Accus., van zich afweren, κῦμά μιν ἐρύκεται, Μ, 285 (waar anderen verklaren „verzwelgt"; Heyne: κῦμα ἐρύκεται, *pro* ἐρύκει, τὴν χιόνα, *quo minus littus nive tegi possit*).

Ἐρύλᾱος, een Trojaan, door Patroklos gedood, Π, 411.

†**ἔρῦμα**, τό (ἐρύομαι), beschutting, bescherming, χροός, van de μίτρη, Δ, 137.

Ἐρῦμανθος, gebergte op de grens van Arkadië, Elis en Achaia, ζ, 103.

Ἐρῦμας, αντος, 1) een Trojaan, door Idomeneus gedood, Π, 345. 2) een Lykiër, door Patroklos verslagen, Π, 415.

ἐρύομαι, m. z. ῥύομαι.

*__ἐρῦσ-άρμᾰτες__, Accus. -ας (ἐρύω, ἅρμα), den wagen trekkend, epith. der paarden.

ἐρυσί-πτολις, verkeerde vorm voor ῥυσίπτολις, dat m. vergel.

ἐρύω (w. ϝερυσ), met den bijvorm εἰρύω, Fut. ἐρύσω (ϝερύσω), Aor. εἴρυσ(σ)α (ἐϝέρυσ(σ)α), Med. Fut. ἐρύομαι (en ἐρύσ(σ)ομαι, hoewel op de plaatsen, waar die vormen voorkomen, verandering gemakkelijk en soms noodzakelijk is), Aor. εἰρυσ(σ)άμην (ἐϝερυ(σ)σάμην), Perf. εἴρῡμαι (ϝέϝρυμαι), Plsqpf. εἰρύμην (ἐϝεϝρύμην; Perf. en Plsqpf. hebben passieve beteekenis, behalve χ, 90; εἴρυτο δὲ φάσγανον ὀξύ). (Dit Verbum werd niet zelden verward met ῥύομαι), I. Act. trekken, πάλιν τινά, ὀϊστὸν ἐξ ὤμοιο; φᾶρος κὰκ κεφαλῆς, over het hoofd; νεύρην ἐπί τινι, de pees (van den boog) tegen iemand spannen; vooral νῆα εἰς ἅλα of ἤπειρόνδε, ἐπ' ἠπείροιο, ook zonder een dergelijke bepaling; Pass. νῆες εἰρύαται ἐπὶ θινί, de schepen zijn aan strand getrokken; ἀνά θ' ἱστία ἐρύσαντες, nadat wij de zeilen opgetrokken, opgeheschen hadden; ἐπὶ (Adv.) στήλην ἐρύσαντες, nadat wij een zerk (den heuvel op) gesleept hadden. 2) trekken, met geweld, vand. a) rukken, afrukken, ontrukken, ἔγχος ἐκ χειρῶν, κρόσσας πύργων; vooral νεκρόν, zoowel van de vrienden van den gesneuvelde, het lijk wegrukken, om het tegen mishandeling te beschermen (en zoo ook *E*, 344, καὶ τὸν μὲν μετὰ χερσὶν ἐρύσσατο — v. L. en M. χέρσ' ἐϝερύσσατο — Φοῖβος Ἀπόλλων, waar sommigen ten onrechte van ῥύομαι afleiden), als ook van de vijanden, het lijk naar zich toe rukken, om het te plunderen. b) sleepen, sleuren, τινὰ ποδός, διὰ δώματα; τινὰ χλαίνης, iemand bij den mantel trekken; dikwijls van roofvogels en honden, die de lijken verminken. II. Med. trekken, uittrekken, altoos met betrekking tot het Subjekt, μάχαιραν, zijn mes trekken; zoo ook φάσγανον, ξίφος, ἄορ; δόρυ ἐξ ὠτείλης; τόξον, den boog naar zich toe trekken, om hem te spannen; ἵππον ἐς ἀκρόπολιν, het paard *(sibi)* op den burg trekken; νῆας, de schepen *(sibi)* in zee trekken; ἐρύσαντό τε πάντα, zij trokken alles (van de speten) af (om het op te eten); optrekken, opwegen, χρυσῷ, tegen goud (*X*, 351, waar anderen verklaren: loskoopen voor goud). 2) naar zich toe trekken, τινὰ ἄσσον; vooral met geweld, τινὰ μάχης, iemand wegrukken uit, ontrukken aan den strijd; vooral νεκρόν, en wel, evenals bij het Activum, zoowel van vrienden als van vijanden.

†(ἐρχατάω), alleen in het Imperf. Pass., *ξ*, 15, ἐρχατόωντο (-άοντο); (maar Hoogvliet toont in zijne Studia Homerica, p. 70—74, op m. i. niet te weerleggen gronden aan, dat een werkwoord ἐρχατάω onmogelijk is en dat voorts op die plaats geen Imperfectum kan staan; hij stelt voor te lezen: ϝέρχατο πεντήκοντα σύες χαμαιευνάδες ἐντός, welke verbetering hij van alle kanten toelicht).

ἔρχομαι, ook in de overige Modi van het Praesens, Imper. ἔρχεο, niet ἔρχευ, waarvoor met v. L. en M. ἔρχε' moet gelezen worden; van den stam ἐλυθ Fut. ἐλεύσομαι, Aor. ἦλθον en daarnevens in den Sing. en de 3. Plur. ἤλῠθον, Perf. εἰλήλουθα, 1. Plur. εἰλήλυθμεν (niet εἰλήλουθμεν), daarnevens -ἐλήλυθα; *O*, 81 Part. ἐληλουθώς (anders εἰληλουθώς), Plsqpf. 3. S. εἰληλούθει. 1) gaan, komen, terwijl de nadere bepaling geschiedt door middel van Praeposities of Adverbia, komen van, heengaan; terugkeeren, met en zonder ἄψ, αὖτις, πάλιν. a) van levende wezens, van menschen en dieren, ἔρχεο, als uitnoodiging, kom; ἦλθες, ἤλυθες, daar zijt gij nu, als uitdrukking van vreugde zoowel als van verontwaardiging of medelijden; over-

dr. ook van een andere beweging, varen, ἐπὶ πόντον ἔρχεσθαι, in zee steken; ook van de vlucht der vogels. b) van levenlooze voorwerpen, zelfs van een lijk, dat van het slagveld naar de stad gesleept wordt, εἰ ἔλθοι τεθνηώς; van natuurverschijnselen, b. v. van stormen, ἦλθε δ'ἐπὶ Νότος, de zuidwestewind kwam opzetten; van het trekken der wolken; van de tijden van den dag of het jaar, κνέφας, θέρος ἦλθε; van schapen, geiten; van werptuigen, gaan, dringen, διὰ ἀσπίδος; αἷμα κατὰ στόμα ἦλθε, kwam in den mond; γέρας ἔρχεται ἄλλῃ, gaat ergens anders heen, wordt (mij) onttrokken; van toestanden van het lichaam en de ziel, κακὸν ἦλθε, θάνατος ἦλθε, naderde; ὀδύνη διὰ χροὸς ἦλθε, drong door; κὲ ἀπὸ πραπίδων ἄχος ἔλθοι, de smart zou wijken van het hart. 2) Het wordt geconstrueerd: a) met den Accus. van de plaats „waarheen", κλισίην, Ἀΐδαο δόμους. b) met den Accus. van den inhoud, ὁδὸν ἐλθεῖν, en met een nadere bepaling, αὐτὰ κέλευθα, denzelfden weg, ἄλλην ὁδόν, ἄλλα κέλευθα; τηΰσίην ὁδὸν ἐλθεῖν, een vergeefsche reis doen; eveneens δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε; over ἀγγελίην, ἐξεσίην ἐλθεῖν z. m. deze woorden. c) met den Gen. van de plaats, πεδίοιο, door de vlakte gaan. d) met het Part. α) Fut., tot aanwijzing van het doel, ἔρχομαι ἔγχος οἰσόμενος, ik ga om de lans te halen. β) met het Part. Praes. of Praet., om de wijze van het gaan of komen uit te drukken, ἦλθε θέουσα, zij kwam aanloopen; αἴ κεν νέκυς ᾐσχυμμένος ἔλθῃ, eig. als het lijk verminkt terugkeert, d. i. als wij het verminkt terugkrijgen. Het Partic. ἐλθών dient soms, evenals andere soortgelijke Participia, om den voortgang der handeling aan te wijzen, en staat dan voor ons schijnbaar pleonastisch, οὐ δύναμαι μάχεσθαι ἐλθὼν δυσμενέεσσιν, ik kan niet gaan en met de vijanden strijden, *Π*, 521.

†ἐρῳδιός, ὁ, de reiger, *ardea maior*, δεξιός, dus als geluk spellende vogel, *K*, 274.

ἐρωέω 1) intr. te voorschijn komen, vloeien, αἷμα περὶ δουρὶ ἐρωήσει. 2) a) intr. terugwijken, d. i. nalaten, mijden, πολέμοιο, χάρμης; absol. wijken, νέφος οὔποτ' ἐρωεῖ; nalaten, μηδέ τ' ἐρώει, en talm niet; αἱ (de paarden) δ' ἠρώησαν ὀπίσσω, bleven achter. b) trans., wegdrijven, terugdrijven, τινὰ ἀπὸ νηῶν, *N*, 57.

ἐρωή, ἡ (over de afl. is men het niet eens), 1) iedere beweging, vaart, geweld, in de eerste plaats van werptuigen, vaart, aandrang; ὅσον τ' ἐπὶ δουρὸς ἐρωὴ γίγνεται, zoo ver als de vaart van de werpspiets gaat; λείπετο δουρὸς ἐρώην, hij bleef een speerworp achter. b) overdr. van menschen, ὀφέλλει ἀνδρὸς ἐρώην, vermeerdert de kracht van den armzwaai des mans. 2) het terugwijken, nalaten, de rust, πολέμου.

ἔρως, m. z. ἔρος.

ἐς, en de met ἐς beginnende Composita z. m. bij εἰς, εἰσ-.

ἐσθής, ῆτος, ἡ (w. ἐς, Ϝες, ἕννυμι) a) kleeding; ζ, 74, de wasch, waschgoed. b) beddengoed, bed, ψ, 290.

**ἐσθίω, verlengd uit ἔσθω; de tempora van verschillende stammen even als in het Attisch; opmerkelijk is de 3. S. Perf. Pass. ἐδήδοται, χ, 56, eten, opeten, van menschen en dieren; overdr. πάντας πῦρ ἐσθίει. — Pass. οἶκος ἐσθίεται, het huis, d. i. het vermogen, wordt verteerd.

ἐσθλός (de afl. van w. ἐσ, εἰμί is toch wel alles behalve zeker), even als ἀγαθός, goed, braaf, edel, degelijk, tegenst. κακός, a) van menschen van elken stand in hun bedrijf, θηρη-

τῆρ, ἐν σταδίῃ; vand. α) dapper in den oorlog; β) edel, van goede afkomst; vooral als Subst. ἐσθλοί, de edelen, de voornaamsten; ook met betrekking tot karakter en gezindheid; ἐσθλὰ ἀγορεύειν, goede, eedle woorden spreken; φρένες, goed, degelijk verstand. b) van edele paarden, Ψ, 348. c) van zaken: ἅμαξα, stevig; φάρμακα, heilzaam; κτήματα, kostbaar. d) goed, gunstig, geluk spellend, ὄρνιθες, ὕπαρ; dikwijls Neutr. ἐσθλόν en ἐσθλά, het goede, geluk; ἐσθλόν ἐστι, het is nuttig, gepast, Ω, 301.

†ἔσθος, τό = ἐσθής, kleed, gewaad, Ω, 94.

ἔσθω, Praes. bij w. ἐδ, naast ἔδω, alleen Praes. en Imperf., eten, opeten, van menschen en dieren; overdr. verteren, opmaken, κειμήλια.

ἑσπέριος, 3. (ϝεσπέριος), 1) van den tijd van den dag, des avonds, altoos met een Verbum verbonden, ἑσπ. ἀπονεοίμην, ἑσπ. ἦλθε. 2) van de hemelstreek, westelijk, in 't westen wonend, ἑσπέριοι ἄνθρωποι. Van

ἕσπερος (ϝέσπερος) = het vorige, ἀστήρ, de avondster; gew. als Substant. a) ἕσπερος, ὁ, de avond, *vesper, vespera*. b) ἕσπερα, τά, de avonduren.

ἔσπετε, m. z. ἐνέπω.

ἐσσυμένως, Adv. (v. ἐσσυμένος, m. z. σεύω), spoedig, snel; ijverig, ἐμάχοντο.

Ἑστίη, m. z. Ἱστίη.

†ἕστωρ, ορος, ὁ (de afl. is onzeker), de nagel aan het vooreinde van den disselboom, waarover de ring tot het vastbinden der jukriemen gelegd werd, Ω, 272.

ἐσχᾰρη, ἡ, daarbij ἐσχαρόφιν, Instrumentalis, als Gen. en Dat. 1) haard, huiselijke haard. 2) iedere stookplaats, ὅσσαι Τρώων πυρὸς ἐσχάραι, zooveel vuren er in het legerkamp zijn.

ἐσχατάων, άουσα (-όων, όουσα), eig. partic. van van ἐσχατάω (ἔσχατος), de uiterste, laatste, δηίων ἐσχατάων, achterblijver; bovendien Ἀνθηδών, Μύρσινος, op de grens gelegen.

ἐσχᾰτιή, ἡ, het uiterste deel, dus de grens, de rand, het uiteinde van iets, λιμένος, νήσου, ἀγροῦ; vand. ook ἐσχατιή alleen, het uiterste einde, de rand van het eiland, ξ, 104.

ἔσχατος, 3. (ἐξ), uiterste, laatste, verst afgelegene, alleen lokaal, θάλαμος, het laatste, achterste vertrek; ἔσχατοι ἀνδρῶν, de Aithiopiërs, omdat men ze zich bij den rand der aardschijf wonende dacht; οἰκέομεν ... ἔσχατοι, aan 't uiteinde der aarde. — Neutr. Plur. ἔσχατα als Adverb., aan de uiterste einden.

ἑταίρη, ἡ, en ἑτᾰρη, volgster, gezellin, φύζα, φόβου ἑταίρη; van de lier, δαιτὶ ἑταίρη.

**ἑταιρίζω, Aor. 1. Inf. ἑταιρίσσαι, zich iemand als makker toevoegen Ω, 335; Ν, 456, de Inf. Aor. Med. ἑταρίσσασθαι, met dezelfde beteekenis (Nauck herstelt dezen vorm ook Ω, 335 in de plaats van 't Activum).

ἑταῖρος en ἕτᾰρος, ὁ, makker, helper, volgeling, bij Hom. vooral van krijgsmakkers en reisgenooten; ook wel van dischgenooten; overdr. van den wind, ἐσθλὸς ἑταῖρος, wakkere helper; ook verbonden met een Substantivum van meer algemeene beteekenis, ἑταῖρος ἀνήρ, λαοὶ ἕταροι, ἑτάρων ἔθνος.

Ἐτεοκλήειος (v. L. en M. Ἐτεοκλεέειος, Ἐτεοκλῆς), Eteokles, den zoon van Oidipus en Epikaste (Iokaste) betreffende, βίη Ἐτ., de kracht van Et., de krachtige, geduchte Et.

†Ἐτεόκρητες, οἱ (van ἐτεός en Κρής), de echte, oospronkelijke Kretensers, de aloude bewoners, een der vijf volksstammen, die op Krete woonden, τ, 176.

ἐτεός, 3. (volgens v. L. en M., Taaleigen der Homerische gedichten, 2de druk, no. 302, Adi. verbale van *εἰμί*), werkelijk, waar, als Adi. alleen *νεικεῖν πόλλ' ἐτεά*, veel waars verwijten. — Neutr. Sing. *ἐτεόν*, gew. als Adverb., steeds achter *εἰ* of *ἤ*, naar waarheid, werkelijk; dikwijls *εἰ ἐτεόν γε*, indien althans naar waarheid; *εἰ δ'ἐτεὸν δή*, wanneer nu werkelijk.

ἑτερ-αλκής, ές, alleen in den Accus. Sing. *ἑτεραλκέα* (*ἀλκή*), afwisselend kracht verleenend, *νίκη*, a) een overwinning, die aan de tot dusver het onderspit delvende partij de meerdere macht verleent, b. v. *Θ*, 171, *P*, 627; *δῆμος*, een volksmenigte, die aan de tot dusver onderdrukten de oppermacht verschaft, *O*, 738. b) in 't algemeen een overwinning, die aan een van beide partijen de oppermacht verschaft, beslissend, *χ*, 236. (Monro, Homer, Iliad, Books I—XII, verklaart in de aanteekening *H*, 26, *ἑτεραλκὴς δῆμος* door *a people to gain fresh help from* en *ἑτεραλκὴς νίκη* door *victory of other strength*, d. i. *not won by themselves*).

†*ἑτερ-ήμερος, ον* (*ἡμέρα*), om den anderen dag zijnde, *ζώουσ' ἑτερήμεροι*, *λ*, 303, zij leven om den anderen dag, Kastor en Polydeukes.

ἕτερος, 3. Instrumentalis Fem. *ἑτέρηφι*, 1) de ander, de een van tweeën, of beiden, *alter*, ook de een of de ander; *ἕτεροι*, het eene gedeelte, *alterutri*; vand. *ἕτερα ἅρματα*, de wagens der tegenpartij. — In dubb. zinnen staat *ἕτερος μὲν-ἕτερος δέ, ὁ ἕτερος-ἕτερος δέ, ἄλλος-ἕτερος, ἕτερος-ἄλλος*, ook *ὁ μὲν -ὁ δ' ἕτερος, ἕτερος -ὁ δέ, ἕτερος μὲν-ἄλλος δέ;* ook ontbreekt soms het eerste of het tweede *ἕτερος*, b. v. *ἕτερόν γε τίει ἀνθρώπων χείρονα, τὸν δ' ἀρείον' ἀτιμήσας ἀποπέμπει*, den één, den slechtere, acht zij, maar den betere zendt zij smadelijk weg. — *ἑτέρῃ χειρί* of alleen *ἑτέρῃ* en *ἑτέρηφιν*, met de eene, met de andere, d. i. al naar gelang van den samenhang met de rechter of linker hand. Bij opsommingen beteekent *ἕτερος*, de tweede. 2) een ander, *alius*, in tegenst. van meerderen, even als *ἄλλος*, b. v. *ρ*, 266; *ἐξ ἑτέρων ἕτερ' ἐστίν*, het eene gebouw grenst aan het ander; vand. verschillend, tegenovergesteld, *ἕτερος δέ με θυμὸς ἔρυκεν*.

ἑτέρωθεν, Adv. 1) van den anderen kant, *ὠτρύνοντο, ἐπίαχον*. 2) daarentegen, *Πάτροκλος ἑτέρωθεν ἀναίνετο*.

ἑτέρω-θι, Adv., aan den anderen kant, elders.

†*ἑτέρως*, Adv., op een andere wijze, anders, *α*, 234.

ἑτέρω-σε, Adv., naar den anderen kant, *νέκυν ἐρύειν; οὐδ' ἄρα τε προκυλίνδεται οὐδ' ἑτέρωσε*, zij wentelt noch naar voren, noch naar den anderen kant, d. i. naar achteren; *κλίνειν ἑτέρωσε*, zijwaarts, ook *βάλλειν ὄμματα*.

ἔτετμον, defect. Aor. (de overeenkomst met den stam *τεμ* is waarschijnlijk slechts toevallig), aantreffen; overdr. bereiken, *ὃν γῆρας ἔτετμεν*.

Ἐτεωνεύς, ῆος, zoon van Boëthöos, *θεράπων* van Menelaos.

Ἐτεωνός, stad in Boiotië, *B*, 497.

ἔτης, αο (*σϝέτης*, van den stam *σϝε*?), oud episch woord, dat alleen in den Plur. voorkomt, vriend, volgeling, makker, aanhanger, steeds onderscheiden van bloedverwanten en andere familiebetrekkingen, meestal *κασίγνητοί τε ἔται τε;* ook *ἔται καὶ ἀνεψιοί, ἔται καὶ ἑταῖροι, γείτονες ἠδὲ ἔται*.

ἐτήτυμος, ον (verwant met *ἔτυμος, ἐτεός*), waar, waarachtig, werkelijk, echt, vertrouwbaar, *ἄγγελος, νό-*

στος, μῦθος; veel vindt men het Neutrum als Adverb., ἐτήτυμον κατανεύειν, stellig beloven; κείνου ὅδ' υἱὸς ἐτήτυμον, hij is in waarheid diens zoon; ἐτ. ἀγορεύειν, overeenkomstig de waarheid.

ἔτί, Adv. 1) van den tijd, a) van den tegenw. tijd: nog; ἔτι καὶ νῦν, ook nu nog; b) van den verleden tijd, ἐνθάδ' ἔτι στείχοντες, nog op de reis herwaarts. c) van de toekomst, voortaan. — Met Negaties niet meer, bij het Praes., Praeter. en Fut., οὐ γὰρ ἔτ' ἀθάνατοι ἀμφὶς φράζονται, zijn niet meer van meening verschillend; οὐδ' ἔτι δὴν ἦστο; οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἱρήσομεν. 2) geeft het een toevoeging te kennen, nog daarbij, daarenboven, bovendien, ἄλλος, ἕτερος ἔτι; ἔτι καί, ook nog; vooral bij den Compar., ἔτι μᾶλλον, nog meer; versterkt ἔτι καὶ μᾶλλον, ἔτι καὶ πολὺ μᾶλλον.

ἑτοιμάζω, Act. en Med. met gelijke beteekenis, gereed maken, bezorgen, γέρας, κάπρον, ἱερόν. Van

ἑτοῖμος, 3. (Att. ἕτοιμος), a) werkelijk, blijkbaar, ἦ δὴ ταῦτά γ' ἑτοῖμα τετεύχαται, dat is immers nu werkelijk gebeurd; μῆτις, vervuld. b) klaargemaakt, gereed, ὀνείατα; overdr. vastgesteld, bepaald, πότμος.

ἔτος, τό, εος (Ϝέτος, Sanskr. *vatsá*), het jaar; in den Plur. ook de tijd.

ἔτῠμος, 3. (ἐτεός), waar, echt, zeker, alleen in het Neutr. voorkomend, ψεύσομαι ἢ ἔτυμον ἐρέω; ἔτυμα, waarheid, tegenst. ψεύδεα. — ἔτυμον, ook als Adverb. in waarheid, even als ἐτεόν.

ἐτώσιος, 3. (de afl. is onzeker), zonder uitkomst, nietig, ijdel, ἔγχος, die niet raakt; πάντα ἐτώσια τιθέναι, alles verijdelen; vand. onnut, ἄχθος.

εὖ en **ἐΰ**, eig. Neutr. van ἐΰς, dat m. verg., goed, wel, d. i. a) in zijn soort goed, behoorlijk, degelijk, met zorg, ἅρματα εὖ πεπυκασμένα, ἅρμα εὖ ἤσκηται, πᾶν δ' ἐὺ λειήνας; vand. εὖ κατὰ κόσμον, in behoorlijke orde; εὖ καὶ ἐπισταμένως, behoorlijk en verstandig; εὖ δάσσασθαι, eerlijk deelen. b) goed, wel, nauwkeurig, εὖ εἰδέναι, goed, wel weten; ἐὺ κρίνασθαι ἑταίρους, zijn vrienden met zorg kiezen. c) in zedelijken zin, goed, braaf, ἐὺ ῥέζειν, tegenst. κακῶς φρονεῖν; ὡς εὖ μέμνητ' Ὀδυσῆος, hoe edel, hoe getrouw gedacht zij Odysseus. d) gelukkig, voorspoedig, ζώειν; ἐὺ οἴκαδ' ἱκέσθαι, behouden thuis komen. e) tot versterking, εὖ μάλα, wel zeer; εὖ πάντες, altegaar.

****εὐ-αγγέλιον** (ἐυαγ.), τό, belooning, geschenk voor een goede tijding.

Εὐαιμονίδης (Εὐαιμ.), αο, zoon van Euaimon, Eurypylos.

Εὐαίμων (Εὐαιμ.), ονος, zoon v. Ormenos, vader v. Eurypylos, broeder v. Amyntor en achterkleinzoon v. Aiolos.

†**εὐ-ανθής** (ἐυανθ.), ές (ἄνθος), schoon, weelderig bloeiend, ontluikend, λάχνη, λ, 320.

Εὐάνθης (Εὐάνθ.), εος, vader van Maron, ι, 197.

Εὔβοια (Εὐβ.), eil. in de Aigaiische zee, door den Euripos van Boiotië gescheiden.

†**εὔ-βοτος**, ον (βόσκω), rijk aan runderen, Συρίη, ο, 406.

εὐ-γένειος, ον (ἠυ-γένειος, γένειον), met sterken, langen baard, λίς, λέων. (Volgens sommigen = εὐγενής).

†**εὖγμα**, τό (εὔχομαι), pocherij, κενὰ εὔγματα, χ, 249.

†**ἐΰ-γναμπτος**, ον, goed gebogen, κληῖδες, σ, 294.

****εὐ-δείελος** (ἐυδ.), ον, zeer duidelijk, kenbaar, ver zichtbaar, v. L. en M. ἐνδήελος (δῆλος), omdat de eilanden, door de zee begrensd, zich in duidelijke omtrekken aan het oog vertoonen; epith. van Ithake, om zijn hooge kusten.

†**εὐ-δίκη** (δίκη), ἡ, gerechtigheid

en hare handhaving, in den Plur. εὐδικίας ἀνέχειν, gerechtigheid handhaven, τ, 111.

εὔ-δμητος, gewoonl. ἐΰδμητος, ον (δέ-μω), schoon gebouwd.

εὕδω, Imperf. Iterat. εὕδεσκε, 1) slapen, in 't alg. rusten, νήγρετον (Accus. van den inhoud) εὕδειν, vast slapen; ook gaan slapen, zich ter rust begeven; c. Accus. γλυκὺν ὕπνον εὕδειν, in zoete rust liggen. 2) gaan liggen, bedaren, van den wind, Ε, 524.

Εὔδωρος (Ἐΰδ.), zoon v. Hermes en Polymele, een van de vijf aanvoerders der Myrmidonen.

†εὐ-ειδής, ές (anderen ἐνειδ., εἶδος), schoon van gestalte, schoon gevormd, γυνή, Γ, 48.

εὐ-εργεσίη (ἐνεργ.), ἡ, a) goede, edele handelwijze, tegenst. κακοεργίη, χ, 374. b) weldaad, Plur. εὐεργεσίας ἀποτίνειν, weldaden vergelden, χ, 235.

εὐ-εργής, ες (ἐνεργ., ἐυϝεργής, v. ἔργον) 1) goed gemaakt, bewerkt, δίφρος, νηῦς, λώπη (Π, 743 v. L. en M., tot verwijdering van de Synizesis, εὖ ϝερκτοῦ voor εὐϝεργέος). 2) goed gedaan, vand. Plur. εὐεργέα, weldaden, δ, 695 en χ, 319 (v. L. en M. εὐ ϝερκτῶν).

**εὐ-εργός, όν (ἐυϝεργός, ἔργον), goed handelend, doende wat goed is, καὶ ἥ κ' εὐεργὸς ἔῃσιν.

εὐ-ερκής (ἐνερκ.), ές (ἕρκος), goed beschut, bewaakt, αὐλή, θύραι.

**ἐΰ-ζυγος, ον (ζυγόν), met stevige roeibanken, stevig.

ἐΰ-ζωνος, ον (ζώνη), schoon gegord, met schoonen gordel, ep. der vrouwen. M. verg. βαθύζωνος.

εὐηγενής, m. z. εὐηφενής.

†εὐ-ηγεσίη (ἐνηγ.), ἡ (ἡγέομαι), goed bestuur, goede regeering, τ, 114 (Nauck, εὐηγρεσίης).

†εὐ-ήκης (ἐνήκ.), ες (ἀκή), met een goede punt, zeer scherp, αἰχμή, Χ, 319.

Εὐηνίνη, dochter van Euenos = Marpessa, Ι, 557.

Εὐηνορίδης (Εὐην.), αο, zoon van Euenor = Leiokritos.

Εὐηνός, 1) zoon van Selepios, koning van Lyrnessos, vader van Mynes en Epistrophos. 2) zoon van Ares en Demonike, koning van Aitolië, vader van Marpessa.

εὐ-ήνωρ (ἐνήν.), ορος (ἀνήρ), eig. manhaftig, alleen χαλκός, stevig en οἶνος, versterkend.

Εὐήνωρ (Ἐυήν.), ορος, vader v. Leiokritos, dat m. verg.

**εὐ-ήρης (ἐνήρ.), ες (W. ἀρ, ἀραρίσκω), goed passend, d. i. gemakkelijk te hanteeren, epith. van den roeispaan.

εὐ-ηφενής (ἐνηφ.), ές (εὖ en ἄφενος), zeer gegoed, rijk, Λ, 427, Ψ, 81 (in plaats van de verkeerde lezing εὐηγενής hersteld door Bekker).

*ἐΰ-θριξ, τριχος, met schoone haren, met sterke, lange manen, epith. der paarden.

ἐΰ-θρονος, ον, op een schoonen troon gezeten, epith. van Eos.

Εὔιππος, een Lykiër, door Patroklos gedood, Π, 417.

**εὐ-καμπής (ἐυκ.), ές (κάμπτω), goed gebogen, δρέπανον, κληΐς, schoon, kunstig gekromd.

†εὐ-κέατος, ον (κεάζω), goed gespleten, gekloofd, κέδρος, ε, 60.

εὔκηλος, ον (= ϝέκηλος), a) rustig. b) ongestoord.

εὐ-κλεής, ές (ἐυκλ., κλέος), roemvol, οὐ μὰν ἧμιν ἐυκλεές, het is voor ons niet roemrijk; den Accus. ἐυκλεῖας houden Nauck en v. L. en M. voor onjuist; de eerste leest -κλεέας, de tweeden veranderen Κ, 281 ἐυκλεέ' ἧμ' (Dual.) ἀφικέσθαι. — Ook voor het Adverb. ἐυκλειῶς, Χ, 110, lezen Nauck en v. L. en M. ἐυκλεέως.

ἐυ-κλείη, ἡ, goede naam, roem; τινὰ ἐυκλείης ἐπιβῆσαι, iemand doen toenemen in eer.

(ἐυ-κλῆϊς, v. Ω, 318, verkeerde lezing voor ἐὺ κληῖσ').

ἐυ-κνήμῑς, ῑδος, met goede, sterke scheenplaten, epith. der Achaiers; in de Odyssee ook verbonden met ἑταῖροι.

εὔ-κομος, m. z. ἠύκομος.

†εὔ-κοσμος (ἐύκ.), ον, goed geregeld, alleen in het Adverb. εὐκόσμως, juist, richtig, φ, 123.

ἐυ-κτί̆μενος, 3. (W. κτι, m. verg. κτίζω), goed gebouwd, veel voorkomend epith. van steden; ook van eilanden, goed bebouwd, ἀλωή, effen (dorschvloer); goed onderhouden (boomgaard).

†ἐύ-κτιτος, ον (κτίζω), schoon gebouwd, Αἰπύ, Β, 592.

†εὐκτός, 3. (εὔχομαι), gewenscht, Ξ, 98.

εὔ-κυκλος, ον, met schoone κύκλοι, dat m. vergel., dus 1) in de Ilias van het schild, met schoone lagen, ringen, met schoonen rand (m. z. Helbig, das Homerische Epos, pag. 315 volg.). b) in de Odyssee, met schoone wielen, ἀπήνη.

†εὐ-λείμων (ἐυλ.), ονος, rijk aan weiden, νῆσος, δ, 607.

εὐλή, ἡ (verw. met Ϝειλέω, w. Ϝαλ, Ϝελ), made, die in rottend vleesch ontstaat.

†εὔληρα, τά (de afl. is onzeker), teugels, toom, Ψ, 481.

Εὔμαιος, zoon van Ktesios, koning van het eiland Syrië, de getrouwe zwijnenhoeder van Odysseus.

†εὐ-μενέτης, ες, welwillend, welmeenend (deze vorm wordt terecht afgekeurd door v. Herw., die voor εὐμενέτῃσι leest εὐμενέεσσι), ζ, 185.

Εὐμήδης (Ἐυμ.), εος, vader van Dolon, Κ, 314.

Εὔμηλος (Ἐυμ.), zoon van Admetos en Alkestis, echtgenoot van Iphthime, aanvoerder der Thessaliërs.

†εὔ-μηλος, ον (μῆλον), Συρίη, rijk aan schapen, ο, 406.

ἐυ-μμελίης, αο, alleen in den Genet. voorkomend (ἐυμμελίω; v. L. en M. stellen in de plaats van dezen volgens hen onjuisten vorm den Nomin. ἐυμμελίης), van een goede lans (μελίη) voorzien, met de speer prijkend, epith. van uitstekende lanszwaaiers, b. v. van de zonen van Panthoös, van Priamos; in de Odyssee alleen van Peisistratos.

ἐυ-μορφος, ον (μορφή), schoon van gestalte, ξ, 64, andere lezing voor πολυμνήστη, dat m. verg.

εὐνάζω (εὐνή), 1) Act., legeren, d. i. in hinderlage leggen, c. Acc., δ, 408. 2) Med. gaan liggen, gaan slapen, van menschen en dieren, παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης.

εὐνάω = het vorige, 1) Act. legeren, in hinderlage leggen, τινά; tot rust brengen, vand. doen bedaren, γόον. 2) Pass. zich te slapen leggen, ter rust begeven, naar bed gaan, εὐνηθῆναί τινι, bij iemand slapen, ἐν φιλότητι εὐνηθῆναι, φιλότητι τραπήομεν εὐνηθέντε (waar φιλ. bij τραπήομεν behoort); overdr. van stormen, bedaren, gaan liggen, ε, 384. Van

εὐνή, ἡ (afleiding onzeker), 1) leger, legerstede, vand. a) slaapplaats, bed; ledikant; beddegoed. b) legerplaats, van een leger te velde; leger, zoowel van het wild als van huisdieren. c) echtkoets, εὐνῆς ἐπιβήμεναι, εἰς εὐνὴν φοιτάειν, εὐνὴν ἱκέσθαι; vand. d) omhelzing, mingenot, εὐνῇ καὶ φιλότητι μιγῆναι; ook in den Plur. οὐκ ἀποφώλιοι εὐναὶ ἀθανάτων, niet onvruchtbaar is de liefde van een god. 2) Plur., eigenl. „ruststeenen”, steenen, die men

in de oudste tijden in de plaats van ankers gebruikte, om een schip midden op het water vast te leggen. Zij waren doorboord; men trok er, als men er gebruik van wilde maken, een touw door, en wierp ze dan over boord.

εὐνῆ-θεν, Adverb., uit het bed.

Εὔνηος (Ἐυν.), zoon van Iason en Hypsipyle op Lemnos.

ἐΰ-ννητος, ον (*νέω*), goed geweven, gesponnen.

εὖνις, ιος beroofd, *υἱῶν, ψυχῆς*.

†*ἐυ-νομίη*, ἡ (*νόμος*), wettige toestand, inachtneming der wetten, gerechtigheid, tegenst. *ὕβρις*, *ρ*, 487.

ἐΰ-ξεστος, 3. en 2. (*ξέω*), goed gepolijst, bewerkt, glad, vooral van hetgeen van hout is vervaardigd, *ἀπήνη, ἐλάτη, ἀσάμινθος* (deze waren evenwel volgens Helbig waarschijnlijk van gebakken klei), *τράπεζα*; ook *ἄκοντες*.

ἐΰ-ξοος, ον (*ξέω*) = het vorige, *δίφρος, δόρυ, τράπεζα, δουροδόκη*; van metalen voorwerpen alleen *σκέπαρνον*, de goed gepolijste strijdbijl.

εὔ-ορμος (ὀυορμ.), ον, met een goede reede, *λιμήν*.

εὐ-πᾰτέρεια (*πατήρ*), dochter van een edelen vader, epith. van Helene en van Tyro.

Εὐπείθης (Ἐυπ.), εος, vader van den vrijer Antinöos uit Ithake, gedood door Laertes.

εὔ-πεπλος (ἐύπ.), ον, met een fraai opperkleed, schoon gekleed, epith. der vrouwen, *Ἀχαιΐδες, ἀμφίπολος, Ναυσικάα*.

εὐ-πηγής, ες (ἐυπ., *πήγνυμι*), stevig gebouwd, *μέγαρον, κλισίη, θάλαμος*.

†*ἐΰ-πλειος*, ον, goed gevuld, *πήρη*, *ρ*, 467.

εὐ-πλεκής, ές (ἐυπλ., *πλέκω*) = het volg., *θύσανοι, δίφροι*.

εὔ-πλεκτος (ἐύπλ., *πλέκω*), goed, stevig gevlochten, *σειραί*, sterke touwen; *δίφρος*, van den gevlochten wagenbak.

†*ἐυ-πλοΐη*, ἡ (*πλέω*), gelukkige, voorspoedige vaart, *I*, 362.

εὐ-πλοκᾰ́μῑς, ῑδος (ἐυπλ.), alleen in het Femin., bijvorm van het volg., alleen *Ἀχαιαί*.

ἐυ-πλόκᾰμος, ον, met schoone haarvlechten, epith. van godinnen en vrouwen, *Τρωαί, Δημήτηρ, Ἠώς, Ἀθήνη*; ook *ἀμφίπολοι, δμωαί, κοῦραι*.

***εὐ-πλῡνής*, ές (ἐυπλ., *πλύνω*), goed gewasschen, schoon, *φᾶρος*.

εὐ-ποίητος, 2. en 3. (ἐυπ., *ποιέω*), goed gemaakt, fraai bewerkt, van allerlei werk, *θρόνοι, εἵματα*; Fem. *ἐυποιήτῃσι* (anderen *εὖ ποιητῇσι*) *πύλῃσι, βοῶν* (schilden) *ἐυποιητάων*, maar *εὐποίητος πυράγρη* (*γ*, 434; v. L. en M. *εὐ ποιητήν τε πυράγρην*).

(*εὐ-πρήσσω*, *θ*, 259, *εὐπρήσσεσκον*, verkeerde lezing voor *ἐὺ πρ*.).

†*εὔ-πρηστος* (ἐυπ.), ον (*πρήθω*), hevig aangewakkerd (volg. een andere verklaring, de (het vuur) aanwakkerende), *ἀυτμή*, van den blaasbalg, *Σ*, 471.

†*εὔ-πρυμνος*, ον (*πρύμνη*), met schoon versierden achtersteven, *νῆες*, *Δ*, 248.

†*εὔ-πτυκτος*, ον (*πτύσσω*), goed gevouwen, dichtgeslagen, *sella plicabilis*, volgens de gissing van Bekker, voor *εὔτυκτος*; m. z. echter v. L. en M. op *δ*, 123.

†*εὔ-πυργος* (ἐύπ.), ον, goed van torens voorzien, sterk, *Τροίη, Η*, 71.

εὔ-πωλος, ον (ἐύπ.), rijk aan veulens, paarden, epith. van Ilios.

**εὐράξ*, Adverb. (*εὖρος*), eigenl. in de breedte, d. i. van ter zijde, ter zijde.

εὐ-ρείτης, αο (ἐυρρ., *ῥέω*), sterk stroomend.

εὑρίσκω, I. Act., 1) vinden, wat men zoekt, uitvinden, ontdekken, verzinnen, c. Accus., *μῆχος,* een middel; *μῆτιν,* eén (goeden) raad; *κακοῦ ἄκος,* een geneesmiddel tegen het kwaad; *τέκμωρ τι,* een uitweg; maar *τέκμωρ Ἰλίου,* het einde van Il. veroorzaken. 2) toevallig vinden, ontmoeten, van personen en zaken, zeer dikwijls c. Part., *αὐτὸν ἥμενον.* II. Med., voor zich vinden, zich verschaffen, *θανάτου λύσιν ἑταίροισιν;* vand. *οἷ τ' αὐτῷ κακὸν εὕρετο,* hij berokkende zich zelven onheil.

†*Εὖρος,* de Euros óf oostenwind.

εὖρος, τό (*εὐρύς*), breedte, *λ,* 312.

***ἐυ-ρραφής, ές* (*ῥάπτω*), goed genaaid.

ἐυ-ρρεής, ές, sterk stroomend, en wel alleen in den Gen. *ἐυρρεέος ποταμοῖο.*

ἐύ-ρροος, ον, schoon vlietend, van rivieren.

εὐρυ-ἄγυια, alleen Fem. en slechts in den Nom. en Accus., met breede straten.

Εὐρυάδης, αο, een der vrijers van Penelope, wordt gedood door Telemachos, *χ,* 267.

Εὐρύ-ἄλος, 1) zoon van Mekisteus, uit Argos. 2) een Phaieek, treffelijk worstelaar.

Εὐρῦ-βάτης, αο, 1) een heraut van Agamemnon. 2) een heraut van Odysseus.

Ευρῦ-δάμας, αντος, 1) een Trojaan, vader van Abas en Polyidos, een uitlegger van droomen. 2) een vrijer van Penelope, gedood door Odysseus.

Εὐρῦ-δίκη, dochter van Klymenos, echtgenoote van Nestor.

Εὐρύ-κλεια, dochter van Ops, door Laërtes gekocht, voedster en huishoudster van Odysseus (v. L. en M. spellen terecht *Εὐρυκλέει' Ὦπος θυγάτηρ*).

εὐρυ-κρείων, οντος (anderen spellen *εὐρὺ κρείων*), wijd heerschend, epith. van Agamemnon en Poseidon.

Εὐρύ-λοχος, makker en bloedverwant van Odysseus; hij brengt een gedeelte der makkers van Odysseus bij Kirke, vergezelt Odysseus naar de Onderwereld, en geeft aanleiding tot de noodlottige slachting der runderen van Helios.

Εὐρύ-μᾰχος, zoon van Polybos, naast Antinoös de voornaamste onder de vrijers van Penelope.

Εὐρῦ-μέδουσα, slavin van Alkinoös, voedster van Nausikaä.

Εὐρῦ-μέδων, οντος, 1) vader van Periboia, koning der Giganten in Epeiros. 2) zoon van Ptolemaios, wagenmenner van Agamemnon. 3) dienaar van Nestor.

εὐρῦ-μέτωπος, ον (*μέτωπον*), met een breed voorhoofd, epith. der runderen.

Εὐρῦμίδης, αο, Telemos, de zoon van Eurymos, *ι,* 509.

Εὐρῦ-νόμη 1) een Okeanide, die met Thetis den uit den Olympos in de zee geworpen Hephaistos opnam. 2) naast Eurykleia, huishoudster van Odysseus.

Εὐρύ-νομος, zoon van Aigyptios, een der vrijers van Penelope.

†*εὐρύνω* (*εὐρύς*), breed maken, *θ,* 260, *ἀγῶνα,* de afmetingen van de kampplaats bepalen, volgens een andere verklaring „de toeschouwers in een ruimeren kring doen plaats nemen".

εὐρῦ-όδεια, alleen Fem. (evenals *εὐρυάγυια*), met breede wegen, straten, altoos in den Gen., epithet. der aarde, die naar alle richtingen kan doorkruist worden.

εὐρύ-οπᾰ (= *εὐρυόπης*), als Voc. en Accus. (W. *ὀπ, ὤψ*), de ver ziende (volgens anderen van *ὄψ,* de ver verneembare, wiens donder in de verte wordt vernomen).

εὐρύ-πορος, ον, met ruime pa-

den, epith. der zee (alleen in den Gen. -πόροιο, op 't einde van een vers).

εὐρῠ-πυλής, ές (πύλη), met een breede poort, Ἄιδος δῶ (v. L. en M. twijfelen aan de juistheid van den vorm, en geven de voorkeur aan εὐρύπυλον).

Εὐρῠ́-πῠλος, 1) zoon van Telephos en Astyoche, door Neoptolemos gedood, nadat zijne moeder, eene zuster van Priamos, door het geschenk van een gouden wijnstok omgekocht, hem aan 't hoofd van de Keteiers (λ, 521) in den strijd had gezonden. 2) zoon v. Euaimon; hij wordt door Paris gewond, maar door Patroklos genezen. 3) zoon van Poseidon en Astypalaia, koning van het eiland Kos.

†εὐρῠ-ρέεθρος, ον (ῥέεθρον), breedstroomend, Ἀξιός, Φ, 141.

εὐρῠ-ρέων, οντος (men spelt ook εὐρὺ ῥέων), breed stroomend, epith. van den Axios en den Xanthos.

εὐρύς, εῖα, ύ (Sanskr. *urús*, ruim), breed, ruim, vaak als epith. van den hemel, de aarde en de zee; ook van landen en steden; νῶτα θαλάσσης, σάκος, σπέος, εὐρέες ὦμοι; τεῖχος εὐρύ, dikke muur; στρατός, ruim, uitgebreid; κλέος εὐρύ, ver verspreid gerucht; ook van menschen, εὐρύτερος ὤμοισιν ἰδεῖν. — Als Adverb. εὐρὺ ῥέειν, breed stroomen. Compar. εὐρύτερος.

εὐρυ-σθενής, ές (σθένος), ver heerschend, epith. van Poseidon, steeds in den Vocat. in het vers ὢ πόποι, ἐννοσίγαι' εὐρυσθενές, οἷον ἔειπες (Nauck ἐρισθενής).

Εὐρυσθεύς, ῆος, zoon van Sthenelos en kleinzoon van Perseus, koning in Mykene. Here had zijne geboorte bespoedigd, opdat hij, en niet Herakles, volgens den eed van Zeus, over de nakomelingen van Perseus zou heerschen. Zoo werd Eurystheus de gebieder van Herakles, wien hij de bekende twaalf werken oplegde.

Εὐρῠτΐδης, αο, zoon van Eurytos = Iphitos.

Εὐρῠτΐων, ωνος, een Kentaur, φ, 295.

Εὔρῠτος, 1) zoon van Aktor, volgens de sage zoon van Poseidon en Molione, broeder van Kteatos, m. z. Ἀκτορίων; beiden trokken uit, om Augeias hulp te verleenen tegen de Pyliërs en Nestor, en ook tegen Herakles, maar zij werden door dezen belaagd en gedood. 2) zoon van Melaneus en Stratonike, koning van Oichalia in Thessalië of in Messenië, vader van Iole, Iphitos enz., een beroemd boogschutter. Volgens Homerus werd hij door Apollon, omdat hij dezen tot een wedstrijd in het boogschieten had uitgedaagd, gedood; Odysseus kreeg zijn boog van zijn zoon Iphitos.

†εὐρῠ-φυής, ές, breed groeiend (met het oog op de aren), κρῖ, δ, 604.

εὐρῠ́-χορος, ον (χορός), met ruime dansplaatsen, pleinen, epith. van steden; ook van landschappen.

εὐρώεις, εσσα, εν (εὐρώς), schimmelig, duf, dof, epith. van Hades. (Döderlein en Ahrens beschouwen het als een ouden vorm voor ἠερόεις; v. L. en M. herstellen dit).

Εὐρώπη, dochter van Phoinix, moeder van Minos en Rhadamanthys, door Zeus in de gedaante van een stier naar Krete ontvoerd, Ξ, 231; haar naam noemt Homerus niet.

ἐύς, ἐύ, ἠύς, ἠύ, Gen. ἑῆος (v. L. en M. ἐῆος), Acc. ἐύν, ἠύν; Neutr. ἠύ (de vormen van het Neutr. ἐύ en εὖ worden alleen als Adverbia gebezigd), 1) degelijk, flink, van zaken en personen, παῖς, υἱός, θεράπων, γόνος; μένος ἠύ, edele kracht; dikwijls komt het met μέγας verbonden voor, ἠύς τε μέγας τε. 2) Gen. Plur. ἑάων of ἐάων, als Substant., de goede dingen, het goede, πίθοι ... δώρων, οἷα δίδωσι, κακῶν,

ἕτερος δὲ ἐάων; ook als epith. der goden, δωτῆρες ἐάων.

†ἐύ-σκαρθμος, ον (σκαίρω), vlug springend, epith. der paarden, *N*, 31.

ἐύ-σκοπος, ον (W. σκεπ), scherp spiedend, epith. van Hermes; *λ*, 198 ook van Artemis.

ἐύ-σσελμος, ον (σέλμα), met een goed dek, epith. der schepen.

Ἐύσσωρος, vader van Akamas uit Threke.

†ἐύ-σσωτρος, ον (σῶτρον), met sterke radbanden, *Ω*, 578.

ἐυ-στᾰθής, ές (ἵστημι), vast staande, stevig, μέγαρον, θάλαμος.

ἐυ-στέφᾰνος, ον, 1) met een schoonen band om het voorhoofd, schoon bekranst, epith. van Artemis, Aphrodite, Mykene en Demeter. 2) met een sterken ringmuur, sterk, epith. van de stad Thebe, *T*, 99.

**ἐύ-στρεπτος, ον (στρέφω), stevig gevlochten, van lederen riemen.

ἐυ-στρεφής, ές = het vorige, van touwen of ander vlechtwerk; van de pees van den boog, van een snaar.

ἐύ-στροφος = het vorige, οἰὸς ἀωτός, de stevig gevlochten wol van het schaap, als band van den slinger. (v. L. en M. lezen ook *N*, 599 en 716, waar dit woord voorkomt, de overeenkomstige casus van ἐυστρεφής).

εὖτε, Conjunktie van tijd, ten tijde dat, toen, altoos asyndetisch, zonder kopulatief Partikel, a) met den Indic., met ἔνθα, τῆμος δή; καὶ τότε δή, καὶ τότε δή ῥα, τότε δή, ἔπειτα, τόφρα δέ, δ'ἄρα, in het nazindeel; ook met daarop volgend enkel δέ of καί, of in 't geheel geen Partikel (*Λ*, 735); ook vindt men den met εὖτε beginnenden zin achter den anderen; εὖτ' ἄρα, toen juist, *Z*, 415. b) met den Conj. en ἄν, *a*) in geval dat, b. v. *α*, 192; in den regel staat dan de zin met εὖτε achter; ook is hij wel in den hoofdzin ingelascht, δμῶες, εὖτ' ἂν μηκέτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες, οὐκέτ' ἔπειτ' ἐθέλουσιν ἐναίσιμα ἐργάζεσθαι. *β*) ter uitdrukking van eene bepaalde verwachting, οὔ τι δυνήσεαι χραισμεῖν, εὖτ' ἂν πολλοὶ ὑφ' Ἕκτορος θνήσκοντες πίπτωσι, in het stellig te verwachten geval dat enz. 2) Adv. van vergelijking, even als (op twee plaatsen, *γ*, 10 en *T*, 386, waar v. L. en M. ὥς τε en ἠύτε lezen.

εὐ-τείχεος (ἐυτ.), ον, met een metapl. Accus. εὐτείχεα of εὐτειχέα, van sterke muren voorzien, Τροίη, Ἴλιος (Nauck en v. L. en M. herstellen overal de vormen van εὐτειχής, ές).

*ἐύ-τμητος, ον (τέμνω), goed gesneden, schoon gesneden, van uit leder vervaardigde voorwerpen.

**ἐυ-τρεφής, ές (τρέφω), goed gevoed, vet, οἶες, αἴξ.

ἐύ-τροχος, met schoone, sterke wielen, ἅρμα, ἅμαξα.

εὔ-τυκτος (ἐύτ.), ον (τεύχω), goed gemaakt, goed gewerkt, κλισίη (tent, *K*, 566; over *N*, 240 z. m. εὔπτυκτος), κυνέη, ἱμάσθλη.

†εὐ-φημέω (ἐυφ.), (εὔφημος), eig. woorden spreken, die geluk spellen, of zich onthouden van onheilspellende woorden, vooral bij godsdienstige handelingen; vand. in 't alg. aandachtig zwijgen, als voorbereiding tot het gebed, *I*, 171.

Εὔφημος, zoon van Troizenos, bondgenoot der Trojanen, aanvoerder der Kikonen, *B*, 846.

Εὐφήτης (Ἐυφ.), αο, heerscher te Ephyre aan den Selleïs in Elis, *O*, 532.

Εὔφορβος (Ἐύφ.), zoon van Panthoös, een der dapperste aanvoerders, wondde Patroklos en werd door Menelaos gedood.

†εὐ-φρᾰδέως, Adv. van het eerst bij latere schrijvers voorkomende εὐφραδής (φράζω), met wijs overleg, verstandig, ἀγορεύειν, *τ*, 352.

εὐφραίνω, 1) Act. verheugen, opvrooliјken, τινά, τινὰ ἐπέεσσιν, νόημα ἀνδρός. 2) Med. zich verheugen, vroolijk, opgeruimd zijn.

ἐυ-φρονέων (φρονέω), welmeenend, goed, welwillend, de welwillende bedoeling en tevens het juiste inzicht aanwijzend; alleen dit Partic. en niet anders dan in het vers ὅ σφιν ἐυφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε.

εὐ-φροσύνη, ἡ (ἐυφρ.), vroolijkheid, opgeruimdheid, vreugde. Van

ἐύ-φρων, ον (φρήν), 1) opgeruimd, vroolijk, θυμός. 2) act., het hart verheugend, οἶνος.

***εὐ-φυής,** ές (φύω), schoon gegroeid, welgemaakt, alleen εὐφυέα πτελέην en εὐφυέες μηροί.

εὔ-χαλκος, ον (ἐύχ.), van schoon erts of van erts schoon vervaardigd, στεφάνη, ἀξίνη, τρίποδες; schoon, met erts schoon beslagen, μελίη.

εὐχετάομαι, bijvorm van εὔχομαι, 1) zich beroemen, τίνες ἔμμεναι εὐχετάονται; vand. pochen, met woorden, ὑπέρβιον, αὔτως; ἐπί τινι, juichen over iemand. 2) bidden, smeeken, c. Dat., Κρονίωνι, tot Kr.; in 't alg. iemand zijn eerbied betoonen of zijne dankbaarheid, aan goden zoowel als aan menschen, maar van deze alleen in verbinding met een god, θεῶν Διί, Νέστορι δ' ἀνδρῶν, of τῷ κέν τοι ... θεῷ ὥς εὐχεταοίμην.

†εὐχή, ἡ, gebed, gelofte, κ, 526.

Εὐχήνωρ, ορος, zoon van Polyidos, Ν, 663.

εὔχομαι, 1) roemend van zich verklaren, zich beroemen, vooral bij vermelding van de afkomst, πατρὸς δ' ἐξ ἀγαθοῦ γένος εὔχομαι εἶναι enz.; ἔνθ' οὔ τις Δαναῶν εὔξατο, daar kon geen der Achaiers zich beroemen, met daarop volg. Inf.; elliptisch, ἐκ Κρητάων γένος εὔχομαι, t. w. εἶναι, mij beroemende, leid ik mijn afkomst uit Krete af; vand. roemen, ook pochen, αὔτως. 2) verzekeren, beloven, met daarop vlg. Infin., εὔχετο πάντ' ἀποδοῦναι, hij beloofde plechtig alles terug te zullen geven; vooral ook beloften aan goden gedaan, εὔχετο Ἀπόλλωνι ῥέξειν ἑκατόμβας. — Omdat men op die wijze het goede van de goden meende te verkrijgen, in 't alg. 3) bidden, smeeken, dikwijls absoluut en verbonden met ἀράεσθαι; of met een Dat., of daarop volg. Inf. of Accus. c. Inf.; ook μέγα, μεγάλα, luid; πολλά, innig. 4) wenschen, b. v. φ, 211.

εὖχος, εος, τό, waarop men zich beroemt, roem, eer, vooral roem in den oorlog verkregen, overwinning; διδόναι τινὶ εὖχος, iemand roem verleenen, gezegd zoowel van de goden als van hem die overwonnen is; ἀπαυράειν τινά εὖχος, iemand den roem ontrooven.

†εὐ-χροής (ἐυχρ.), ές, vreemde vorm voor εὔχροος (χρόα), schoon van kleur, δέρμα, ξ, 24.

εὐχωλή, ἡ (εὔχομαι), 1) a) het roemen, het pochen, Θ, 229; gejuich, zegekreten, tegenstell. οἰμωγή. b) dat, waarop men zich beroemt, roem, εὐχωλήν τινι καταλείπειν. 2) gelofte aan de goden; gebed.

εὕω (verwant met αὔω), verzengen, βλέφαρα (van den kykloop) ἀμφί (Adverb.) εὗσεν ἀυτμή; zengen, meestal van varkens, wier borstels vóór het braden werden afgezengd.

εὐ-ώδης (ἐυώδ.), ες (ὄζω, ὄδωδα), welriekend, geurig, θάλαμος, ἔλαιον, κυπάρισσος.

****εὐ-ῶπις** (ἐυωπ.), ιδος (ὤψ), met schoon gelaat of schoone oogen, κούρη, ζ, 113, 142.

ἐφ-άλλομαι, Dep. Med., alleen 3. S. Aor., ἐπᾶλτο, en Part. ἐπιάλμενος (ἐπάλμ.) a) er op springen, c. Gen., ἵππων. b) op iemand toespringen,

κύσσε μιν ἐπιάλμενος; vooral met vijandige bedoeling, τινί (dit stellen v. L. en M. op sommige plaatsen, vooral daar waar een Dat. pers. er bij staat, in de plaats van μεθάλλομαι, dat m. verg.).

†ἔφ-ἄλος, ον (ἅλς), aan zee gelegen, *B*, 538, 584.

ἐφ-ανδάνω en ἐπιανδάνω, behagen, bevallen, βουλή, ἡ θεοῖσιν ἐφήνδανε; v. L. en M. met Bekker ἐϝήνδανε, Nauck ἑάνδανε, *H*, 45.

ἐφ-άπτω, bij Homerus alleen 3. S. Perf. en Plusqpf. Pass. ἐφῆπται en ἐφῆπτο, 2. S. Aor. 1. Med. Coni. ἐφάψεαι, 1) er aan vastmaken, vand. Perf. Pass. er aan vastgehecht zijn, vastzitten, alleen overdr., gewoonl. beschikt, bepaald zijn, met den Dat. van den persoon, Τρώεσσι κήδε' ἐφῆπται, ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται; ἀθανάτοισιν ἔρις καὶ νεῖκος ἐφῆπται (door Here) is twist en oneenigheid tusschen de onsterfelijken gestookt. 2) Med. aanraken, c. Gen., χείρεσσιν ἠπείροιο, *ε*, 348.

ἐφ-αρμόζω, passen (intrans.), *T*, 385.

†ἐφ-έζομαι, Dep. Med., alleen Praes. en Imperf., zich er op zetten, er op gaan zitten, δίφρῳ, δενδρέῳ, πατρὸς γούνασι. b) er bij, er naast gaan zitten.

ἐφ-εῖσα, Aor. 1. (van ἐφέζω, stam σεδ), Fut. Med. ἐφέσσομαι, Aor. ἐφεσσάμην, 1) Act. er op zetten, plaatsen, Πύλονδε καταστῆσαι καὶ ἐφέσσαι τινά, iemand naar Pylos brengen en op het schip zetten, aan boord nemen. 2) Med. a) iets (van zich) er op leggen, γούνασιν οἷσιν υἱόν. b) c. Gen. ἕφεσσαί με νηός, breng mij op het schip.

ἐφ-έλκω 1) Act. achternatrekken, vand. Pass. achteraanslepen, πόδες ἐφελκόμενοι, ἔγχος ἐφέλκετο. 2) Med. tot zich trekken, aantrekken, overdr. ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος, lokt den man tot zich.

ἐφ-έπω, iterat. Imperf. ἐφέπεσκε, Aor. ἔπεσπον, Med. ἐπεσπόμην, bij, achter iets bezig zijn, vand. 1) Act., A. a) vervolgen, nazetten, τινά. b) voor zich uitdrijven, ἵππους; ἵππους τινί, de paarden op iemand aandrijven. c) haastig er over heen loopen, doorkruisen, κορυφὰς ὀρέων, πεδίον; ὑσμίνης στόμα, door de kaak van den oorlog (d. i. den verslindenden oorlog) heensnellen (volgens anderen „zich in de kaak van den oorlog storten"); κτεινομένους ἐφέπων, over de gedooden heenstormende. B. overdr. a) zich met ijver op iets toeleggen, ἄγρην. b) in 't Fut. en den Aor. dikwijls πότμον, θάνατον καὶ πότμον ἐφέψειν of θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν, het lot, den dood bereiken, sterven; eveneens οἶτον ὀλέθριον of αἴσιμον ἦμαρ. 2) Med. achternagaan, achtervolgen, absol. en τινί; vand. volgen met overdr. beteekenis, ἐπισπόμενοι μένεϊ σφῷ, hun neiging volgende, zich daardoor latende leiden; θεοῦ ὀμφῇ, gehoorzamen.

ἐφ-έστιος, ον (ἑστία), a) op of bij den haard zijnde; vand. van smeekelingen, ἐμὲ ἐφέστιον ἤγαγε δαίμων, een god bracht mij bij haar haard. b) bij den eigen haard zijnde, d. i. inheemsch, gezeten, ἐφέστιοι ὅσσοι ἔασιν, een ieder die zijn haardstee heeft; vand. t'huis, ἐφέστιον ἀπολέσθαι.

ἐφ-ετμή, ἡ (ἐφίημι), opdracht, bevel, last, vooral Plur.

ἐφ-ευρίσκω, er bij vinden, aantreffen, betrappen, absol. of τινὰ met een Partic., τινὰ βοάοντα, ἀλύουσαν.

**ἐφ-εψιάομαι, Dep. Med., den spot met iemand drijven, bespotten, τινί, *τ*, 331, 370.

**ἔφ-ημαι, Dep., er op zitten, θρόνῳ; er bij, er aan zitten, κληΐδεσσιν.

ἐφ-ημέριος, ον (ἡμέρη), a) op of voor den dag, οὔ κεν ἐφημέριός γε βάλοι δάκρυ, op den (geheelen) dag zou hij geen traan storten. b) op of voor één dag, ἐφημέρια φρονέειν, slechts voor één dag denken, d. i. zich om de toekomst niet bekommeren.

ἐφ-ημοσύνη, ἡ (ἐφίημι) = ἐφετμή, opdracht, gebod.

Ἐφιάλτης, αο, zoon van Aloeus en Iphimedeia, broeder van Otos, volgens de sage ook zoon van Poseidon. Beiden waren reuzen van buitengewone kracht; zij hielden Ares dertien maanden gevangen, en stapelden de bergen Ossa en Pelion op elkander, om den hemel te bestormen; Apollon doodde hen.

*ἐφ-ιζάνω, zich er op zetten, overdr. van den slaap, βλεφάροισι, zich spreiden over (Κ, 26); er bij, er aan zitten, δείπνῳ; αἰθούσῃσιν (Υ, 11, waar thans velen ἐνίζανον lezen). Verlengde vorm van

**ἐφ-ίζω, iterat. Imperf. ἐφίζεσκεν, zich er op zetten, er op zitten.

ἐφ-ίημι, Coni. Aor. ἐφήω (niet ἐφείω), I. Act. 1) zenden, τινί, naar iemand, Ἶριν Πριάμῳ; vooral in vijandigen zin, ophitsen, aanzetten, steeds met daarop volg. Infin., ἐχθοδοπῆσαι, χαλεπῆναι, ἀεῖσαι (ξ, 464, van den wijn, die de menschen er toe brengt om te zingen). 2) van zaken, naar iemand slingeren, van werptuigen, βέλεα, μελίην; ook χεῖράς τινι, de handen aan iemand slaan. b) overdr., κήδεά τινι, iemand leed zenden, berokkenen, πότμον, πολυκηδέα νόστον τινί. II. Med., alleen in 't Praes. en Fut., opdragen, gelasten, bevelen, τινί τι, en absol.

†ἐφ-ικνέομαι, Dep. Med., ergens komen, bereiken, ἀλλήλων, handgemeen geraken, op elkaar losstormen, Ν, 613.

ἐφ-ίστημι, 3. Plur. Perf. ἐφεστᾶσι, Inf. ἐφεστάμεν(αι). Bij Homerus alleen intransitief, Perf., Plsqpf. en Aor 2. Act. en Med., 1) er op staan, πύργῳ, δίφρῳ, ook ἐπί τινι. 2) a) er bij, er naast staan, κεφαλῆφιν, bij het hoofd; θύρηφιν, aan de deur; ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν, naast elkaar; ook παρὰ τάφρῳ, ἐπὶ χείλει; ook met het daarbij komend begrip van helpen, ter zijde staan, bijstaan. b) in vijandigen zin, aandringen, *instare;* overdr. Κῆρες ἐφεστᾶσιν θανάτοιο μυρίαι, duizendvuldig dreigen de Keren des doods. — Het Med. komt slechts op éene plaats voor, θύρῃσιν ἐφίστατο, aan de deur staan, naar de deur gaan, Λ, 644.

†ἐφ-όλκαιον, τό (ἐφέλκω), eig. het achteraan slepende roer, ξ, 350. (De Ouden kenden geen vast roer, zoo als dat van onze schepen; zij stuurden met een riem, die zich van de riemen, waarmede men roeide, alleen door grooter lengte en breedte onderscheidde. Odysseus plaatste bij zijn vlucht dien als stuur dienenden riem op den grond schuin tegen het schip aan, en daalde daarlangs voorzichtig af).

*ἐφ-ομαρτέω, achternagaan, volgen.

ἐφ-οπλίζω, 1) Act.; klaarmaken, δεῖπνον; ἅμαξαν καὶ ἡμιόνους, aanspannen; νῆα, een schip uitrusten. 2) Med. iets voor zich klaarmaken, ἐφοπλισόμεσθα δόρπα.

ἐφ-οράω, Fut. ἐπιόψομαι (met de beteekenis b) en ἐπόψομαι, overzien, met den blik omvatten (m. z. I. M. Hoogvliet, Studia Homerica, bl. 7) en wel a) overzien, beschouwen, aanzien, van de goden, ἀνθρώπους, op de menschen neerzien; van Helios, πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει; σοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν ἐπόψεαι, gij zult het met

uw eigen oogen zien; naar iemand of iets zien, bezoeken, *Τιτυόν, Κακοΐλιον;* vand. beleven, *κακά.* b) bezien, om iets te kiezen, uitkiezen, c. Acc. alleen in 't Futur. *ἐπιόψομαι, τάων ἐγὼν ἐπιόψομαι ἥτις ἀρίστη,* daarvan zal ik uitzoeken wat het beste is.

ἐφ-ορμάω, I. Act., daartegen opwekken, verwekken, *πόλεμόν τινι, ἀνέμους.* II. Pass. 1) aangespoord, opgewekt worden, vooral met volg. Infin., *ἐμοὶ θυμὸς ἐφορμᾶται πολεμίζειν,* gevoelt zich gedrongen om te strijden. Vand. 2) zich er heen spoeden, vooral met vijandige bedoeling, er op aanstormen, aanvallen, *ἔγχει* en absol. 3) trans. c. Accus., aanvallen, van den adelaar, *ἔθνος ὀρνίθων.* Daarv.

†*ἐφ-ορμή, ἡ,* plaats om binnen te dringen, toegang, *χ,* 130.

†*ἐφ-υβρίζω,* daarbij overmoedig behandelen, *I,* 368.

†*ἔφ-υδρος, ον* (ὕδωρ), water, regen brengend, epith. van den Zephyros, *ξ,* 458.

ἐφ-ύπερθε(ν), Adverb., er over heen, er boven, boven.

Ἐφύρη, 1) oude naam van Korinthos, aldus genoemd naar Ephyre, de dochter van Okeanos. 2) oude Pelasgische stad aan de Selleeis in 't Noorden van Elis, in 't land der Epeiers, de woonplaats van Augeias.

Ἔφυροι, οἱ, de Ephyrers, volgens den scholiast en de latere geographen de bewoners van Krannon in Thessalia Pelasgiotis, dat vroeger Ephyre heette.

†*ἐχέ-θυμος, ον,* zijn drift beteugelend, *οὐκ ἐχέθ.,* lichtzinnig, *θ,* 230.

Ἐχεκλῆς (έεος), *ῆος,* zoon v. Aktor, echtgenoot van Polymeles, koning der Myrmidonen.

Ἔχεκλος, 1) zoon van Agenor, door Achilleus gedood. 2) een Trojaan, door Patroklos gedood.

Ἐχέμμων, ονος, zoon van Priamos, gedood door Diomedes, *E,* 160.

Ἐχένηος, een aanzienlijk Phaieek.

**ἐχε-πευκής, ές* (de afl. is onzeker; sommigen denken aan w. *πικ, πικρός,* anderen aan *πεύκη*), scherp, (wrang), epith. van den pijl.

Ἐχέπωλος, 1) zoon van Thalysios, een Trojaan, door Antilochos gedood. 2) zoon van Anchises uit Sikyon.

Ἔχετος, zoon van Euchenor en Phlogea, een wreed koning in Epeiros.

ἐχέ-φρων, ον, ονος (φρήν), verstandig, wijs; als epith. van Penelope, zedig.

Ἐχέφρων, ονος, zoon van Nestor en van Anaxibia of Eurydike.

ἐχθαίρω, haten, vijandig zijn, c. Accus., tegenst. *φιλεῖν.*

**ἔχθιστος,* de meest gehate, Superl. van *ἐχθρός.*

†*ἐχθο-δοπέω* (de afl. van het tweede deel is onzeker), zich vijandig gedragen, vijandig spreken, *τινί,* jegens, tot iemand, *A,* 518.

ἔχθος, εος, τό, vijandschap, haat, wrok.

ἐχθρός, 3., gehaat, hatelijk, zoowel van zaken als van personen; *ἐχθρὸν δέ μοί ἐστιν,* het staat mij tegen.

Ἐχῖναι, νῆσοι, oudere vorm voor het latere *Ἐχινάδες,* een groep van negen kleine eilanden in de Ionische zee, dicht bij de uitmonding van den Acheloös, voor de kust van Aitolië en Akarnanië.

Ἐχῖος, 1) vader van Mekisteus, een Helleen. 2) een Griek, dien Polites doodde. 3) een Lykiër, verslagen door Patroklos.

ἔχμα, ατος, τό (ἔχω), alleen in den Plur. *ἔχματα,* voorkomende, 1) het

tegenhoudende, de hinderpaal, ἀμάρης ἐξ ἔχματα βάλλειν, het puin, het vuil uit de sloot verwijderen. 2) steun, houvast, ἔχματα νηῶν, stutten der schepen, steenen, waarmede zij geschoord waren; πύργων, pijlaren; πέτρης, aarde en steenen, waarop de rots staat (het verband met den rotssteen, Vosmaer).

ἔχω (W. σεχ, ἑχ, ἐχ), iter. Imperf. ἔχεσκον, versterkte Aor. 2. ἔσχεθον (met de beteekenis van „tegenhouden", dus wellicht beter bij ἴσχω te voegen; anderen beschouwen deze Aoristi op -θον als intensive vormen van het Simplex); een Fut. en Aor. Pass. kent Homerus niet; daarvoor doen de overeenkomende vormen van het Medium dienst. — Oorspronkelijke beteekenis: houden, hebben, A) Act. I. trans. 1) houden, vasthouden, a) eigenl. in de handen houden, χερσίν, ἐν χερσί, μετὰ χερσίν; ἀγκὰς ἔχειν, in de armen houden, ἄκοιτιν; ἔχειν τινά τινος, iemand bij iets vasthouden, χειρός, ποδός. Dikwijls wordt de richting door een Praepositie of een Adverbium nader aangewezen, ἀντίον ἀλλήλων; ᾗ κληῖδες ἀπ' ὤμων αὐχέν' ἔχουσιν, waar het sleutelbeen hals en schouders uit elkaar houdt; ἀσπίδα ... σχέθ' ἀπὸ ἕο, πρόσθε στέρνοιο; ἔχειν τινί τι, voor iemand iets vasthouden; overdr. φυλακάς, σκοπιήν, wacht houden. b) van kleederen en wapenen, aanhebben, dragen, χλαῖναν; het lichaamsdeel wordt aangewezen door ἀμφί en ook door den lokalen Dat., εἷμα ἀμφ' ὤμοισι, τόξ' ὤμοισι enz.; zoo ook ἠέρα ἔχειν, in nevel gehuld zijn. c) omhoog houden, dragen, κάρη ὑψοῦ, κάρη ὑπὲρ πασῶν, met het hoofd boven allen uitsteken; vand. overdr. beschermen, beschutten; Pass. overdr. πείρατα νίκης ἔχονται ἐν θεοῖς, worden gedragen door, rusten in de handen der goden. d) vasthouden, τινά; ἵππους, stilhouden; ὀχῆες εἶχον πύλας, hielden de poort dicht; overdr. φρεσίν, onthouden; ἐν φρεσὶν μῦθον voor zich behouden, en zoo ook σιγῇ μῦθον; onthouden, τινὶ χρήματα; verbinden, σάρκας καὶ ὀστέα. e) tegenhouden, stuiten, τινά; δάκρυα, inhouden; τινά τινος, iemand van iets terughouden, τινὰ νεῶν, ἀγοράων; τί, iets weerhouden, χεῖρας; stillen, ὀδύνας; Δημόδοκος σχεθέτω φόρμιγγα, D. late de lier rusten; ook wel zonder een Accus., die dan uit den samenhang moet worden aangevuld, of met een Infin. f) stand houden, vooral tegenover den aanvallenden vijand; οὐδέ οἱ ἔσχεν ὀστέον, het been bood geen weerstand. g) ergens op aanhouden, sturen, gewoonl. ἵππους; ook νῆα ἐς Αἰαίην, en ἐπί τινι of adverbiaal Πύλονδε, πεδίονδε. 2) hebben, en wel a) bezitten, van alles wat iemand in eigendom toebehoort; eveneens in 't Pass. τεύχεα ἔχονται; tot vrouw hebben, τινά, ook voluit τινὰ παράκοιτιν; in 't Pass. τοῦ περ θυγάτηρ ἔχεθ' Ἕκτορι, diens dochter was gehuwd met H.; overdr. ἕνα θυμὸν ἔχειν, eensgezind zijn. b) bewonen, van de goden: Ὄλυμπον, οὐρανόν; van menschen, πόλιν καὶ γαῖαν, οἶκον; overdr. τόσον ἔχε χρόα τεύχεα, de wapenen bedekten; soms ook met het daarbij komend begrip van in zijne macht, onder zijne hoede hebben, zorgen voor, πατρώια ἔργα, κῆπον (zoo waarschijnlijk ook κίονας, van Atlas, waar men het gewoonlijk als „torsen" opvat; m. z. v. L. en M. op α, 53); Εἰλείθυιαι, πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι, die over bittere smarten beschikken (draagsters van snijdend pijnlijke weeën, Vosmaer). c) hebben, van toestanden van ziel en lichaam, πόνον, ἄλγεα, μένος, πένθος, ὀϊζύν, λυγρὸν γῆρας. Dikwijls staat de toestand als Subjekt en de persoon als

Objekt in den Accus., *Δία οὐκ ἔχε ὕπνος*, geen slaap beving Zeus; *Ἀχαιοὺς ἔχε φύζα;* en zoo *ἀγή, ἀδαημονίη, ἀμηχανίη, θάμβος ἔχει τινά;* eveneens *κλέος ἔχει τινά,* roem heeft iemand, d. i. iemand is beroemd; *χαλεπὴ δ' ἔχε δήμου φῆμις,* drukte op hem; *κομιδή σ' ἔχει* valt u ten deel; van tastbare dingen, *αἴθρη ἔχει κορυφήν,* heldere lucht omgeeft den top; met een dubbelen Accus., *οἶνος ἔχει τινὰ φρένας,* bevangt iemands zinnen. Pass. *ἔχεσθαι ἄσθματι,* hijgen, *ἄλγεσι, οἰμωγῇ* enz.; en in den Aor. Med. met passieve beteekenis, *ᾧ ἄχεϊ σχομένη,* bezwijkend onder haar smart; *κηληθμῷ ἔσχοντο,* zij waren verstomd van verrukking. d) tot aanwijzing van de ligging of richting van een voorwerp, *ἐπ' ἀριστέρ' ἔχειν,* ter linker houden. e) met een Substant., tot omschrijving van het met de beteek. van dat Subst. verwante verbale begrip, b. *μάχην ἔχειν,* strijden; *δῆριν ἔχειν περί τινος,* wedijveren; *τιμὴν ἔχειν,* geëerd worden, *ποθὴν ἔχειν τινός,* naar iem. of iets verlangen; *φόρμιγγες βοὴν εἶχον,* klonken. f) de kracht of de middelen voor iets hebben, k u n n e n, v e r m o g e n, met daarop volgenden Inf., *ἀμπνεῦσαι, βόσκειν γαστέρα; οἷά κ' ἔχωμεν,* zoo goed wij vermogen. g) met zijn geest iets vatten, w e t e n, k e n n e n, *ἵππων δμῆσιν.* — Het Partic. *ἔχων* staat dikwijls tot meerdere duidelijkheid bij een ander Verbum, *τὸν ἔξαγε χειρὸς ἔχων,* hij bracht hem bij de hand houdende naar buiten; ook verbindt het, evenals *ἄγων* en *φέρων,* attributieve bepalingen met het Subjekt, en wordt dan gewoonlijk door „met" vertaald, *διὲκ μεγάροιο βεβήκει ἔγχος ἔχων.*

II. Intrans. z i c h h o u d e n, vand. 1) v o l h o u d e n, s t a n d h o u d e n, gewoonlijk met een daarbij komende nadere bepaling, *ἔχον* (*οὕτως*), *ὥστε τάλαντα γυνὴ* (*ἔχει*), zij hielden zich, als een vrouw de waag vasthoudt, in evenwicht houdt; *ἔξω ὡς λίθος; νωλεμέως ἐχέμεν,* standvastig volhouden; *οὐδ' οἱ ἔγχος ἔχ' ἀτρέμας,* zijn speer bleef niet stil (tegenst. *ἐϝέλικτο*). — 2) d r i n g e n, *ἔγχος ἔσχε δι' ὤμου; ὕψοσε ἔχειν,* uitsteken; *ῥίζαι ἑκὰς ἔχον,* strekten zich ver uit. 3) zich verhouden, s t a a n, *εὖ ἔχει,* het staat goed. 4) h o u d e n, een richting inslaan, *νωϊν δ' ὧδ' ἐπ' ἀριστέρ' ἔχε στρατοῦ,* houd links van het legerkamp; ook van het sturen van een schip of een wagen. Zoo verklaart men ook *K*, 264, *ὀδόντες ἔχον ἔνθα καὶ ἔνθα,* de tanden zaten hierheen en daarheen, d. i. aan beide kanten geschikt (op den helm), waar Nauck *θέον* wil lezen, en Naber *τρέχον.* M. z. *A*, I. 2) b).

B) M e d i u m, 1) z i c h h o u d e n, s t a n d h o u d e n, z i c h h a n d h a v e n, v o l h o u d e n, *ἔχεο κρατερῶς,* houd u krachtig staande! *οὐδ' ἔτι φασὶ σχήσεσθ'* (t. w. *ἡμᾶς*), *ἀλλ' ἐν νηυσὶ πεσέεσθαι,* zij meenen dat wij niet langer stand zullen houden, maar naar de schepen zullen ijlen; *φρεσὶ δ' ἔσχετο,* hij beheerschte zich zelven, bleef meester van zich zelf. — 2) a) z i c h v a s t h o u d e n, b l ij v e n h a n g e n, aan iets, *ἐρινεῷ; ἔγχος σχέτο ἐν ῥινῷ,* bleef steken; *πρὸς ἀλλήλῃσιν ἔχονται,* zij hangen aan elkaar, *ἔσχετο φωνή,* de stem begaf (haar), weigerde; *ἔσχετο νηῦς,* het schip stond stil. b) overdr., a f h a n g e n, *τινός,* van iemand; *σέο δ' ἔξεται,* van u zal het afhangen; ook met *ἐκ.* 3) z i c h o n t h o u d e n, n a l a t e n, o p h o u d e n, *Ἄρηος, βίης.* 4) h o u d e n, d r a g e n, met de een of andere betrekking tot het Subjekt, c. Accus., *ἀσπίδα πρόσθε,* het schild voor zich; *ἀπὸ ἕο,* van zich af. 5) a f h o u d e n, *χεῖρας κακῶν ἄπο,* zijne handen van het kwade.

***ἑψιάομαι* Inf. *ἑψιάεσθαι,* Imper. *ἑψιαέσθων,* s p e l e n, s c h e r t s e n, z i c h v e r m a k e n, *μολπῇ καὶ φόρμιγγι.*

†ἑῶμεν, alleen *T*, 402, ἐπεί χ' ἑῶμεν πολέμοιο, volgens de verklaring der oude Grammatici = ἄδην ἔχωμεν, κορεσθῶμεν, verzadigd zijn; v. L. en M. zouden, als het woord gaaf is overgeleverd, liever κ' ἄομεν (m. verg. ἄμεναι) willen lezen; Nauck vermoedt ἐπὴν κεκάμω (beter ἐπεί κε κάμω) πολεμίζων.

ἕως en εἵως of εἷος (beide worden afgekeurd, o. a. door Ahrens, Nauck en Cauer, die daarvoor ἧος in de plaats stellen; ook v. L. en M. houden ἧος voor den eenigen vorm). I. Conjunctie van tijd, 1) om gelijktijdigheid aan te wijzen, zoo lang als, met den Indic. van 't Praes. en Imperf., wanneer de inhoud van den zin iets feitelijks, werkelijks is; in 't nazindeel volgt dan eigenlijk τέως (τῆος), men vindt echter ook τόφρα, τόφρα δέ of alleen δέ. 2) tot dat a) met den Indic. Aor.; b) met den Coniunct. der verwachting, en met κὲ, wanneer een bedoeling wordt uitgedrukt; c) met den Optat. en κὲ, wanneer de bereiking van het doel niet te wachten is, maar enkel in de verbeelding bestaat. 3) in de Odyssee ook wel enkel om een bedoeling aan te wijzen, opdat, altoos achter een historischen tijd, en met den Optat., b. v. *δ*, 800. II. Als Adverb. in de plaats van τέως (τῆος), schijnbaar onbepaald, een tijd lang, middelerwijl, gewoonl. verbonden met μέν; Nauck en v. L. en M. schrijven op de plaatsen, waar het met deze beteekenis voorkomt, zeker te recht τῆος.

†ἑωσ-φόρος, ον (ἕως, φέρω), den morgen brengend, als Subst. Ἑωσφόρος, de morgenster, *Ψ*, 226. (Over de onjuistheid van dezen vorm, waar slechts ἠοσφόρος de eenig juiste kan zijn, is men het vrij algemeen eens; wat er staan moet, is nog niet gevonden).

Z.

ζᾰ-, onafscheidbaar voorvoegsel met intensieve beteekenis, even als δα, zeer, b. ζάθεος, ζάκοτος enz.

ζᾰ-ής, ές, έος (ζα en ἀϝ, ἄημι), met een Accus. ζαῆν (*μ*, 313 v. L. en M. ζαήν, Nauck en Ahrens vermoeden ζαῆ voor ζαέα), hevig waaiend, stormend.

*ζᾰ́-θεος, 3. zeer goddelijk, heilig, van landstreken en oorden, die men zich als door goden bewoond en onder hun bijzondere bescherming staande voorstelde.

†ζᾰ́-κοτος (ζα, κότος), zeer vertoornd, *Γ*, 220.

Ζᾰ́κυνθος, een eiland in de Ionische zee, behoorende tot het aan Odysseus onderworpen Kephallenische rijk (ὑλήεσσᾰ Ζάκυνθος, ὑλήεντῐ Ζακύνθῳ), th. Zante.

ζᾰ-τρεφής, ές (τρέφω), έος, goed gevoed, vet, ταῦροι, αἶγες, φῶκοι.

†ζᾰ-φλεγής, ές (φλέγω), έος, eig. hevig brandend; alleen overdr. zeer vurig, levendig, krachtig, *Φ*, 465.

ζα-χραής, ές (niet ζαχρηής; van ζα en st. χραυ, Aor. ἔχραον), Gen. έος, hevig aandringend, onstuimig, van winden, van krijgslieden.

ζειαί, alleen in den Plur. (de afl. is onzek.), graan, meer in 't bijzonder een soort van tarwe, *triticum zea*. Daarv.

ζεί-δωρος, ον (δωρέομαι), graan, voedsel, schenkend, ἄρουρα.

Ζέλεια, stad in Klein-Lykië, waar Pandaros heerschte, aan den voet van den Ide.

*ζεύγλη, ἡ, het juk met de daaraan bevestigde riemen. Van

ζεύγνῡμι en -ύω (w. ζυγ, Lat. *iungo*), Imperf. ἐζεύγνυον (*T*, 393), 1) vereenigen, verbinden, σανίδες ἐζευγμέναι, de door ὀχῆες verbonden, d. i. gesloten deuren. 2) samen in 't juk span-

nen, inspannen, ἵππους, βόας; soms met ὑπ' ὄχεσφιν, ὑφ' ἅρμασιν, ὑπ' ἀμάξῃσιν, ὑπ' ἀπήνῃ; ook ἵππους ζεῦξον ὑφ' ἅρματ' ἄγων. — Med. voor zich of zijne paarden enz. inspannen, ook absol. laten inspannen, *Ω*, 281.

†ζεῦγος, εος, τό (ζεύγνυμι), juk, *Σ*, 543.

Ζεύς, Vocat. Ζεῦ; de casus obliqui worden deels gevormd van den stam Διϝ (w. διϝ, lichten, schitteren), Gen. Διός, Dat. Διί, Acc. Δία (eig. ΔιϝόϚ enz.), deels van den stam Ζην, Gen. Ζηνός, Dat. Ζηνί, Acc. Ζῆνα (Ζῆν op het einde van het vers, wanneer het volgende met een klinker begint, dus wellicht Ζῆν'), Zeus, zoon van Kronos en Rhea, de machtigste der goden, de vader van goden en menschen. — Hij is a) de beheerscher der goden, die in macht en waardigheid ver beneden hem staan. Hij bestuurt hunne vergaderingen, om over de aangelegenheden van zijn rijk te beraadslagen; maar geen hunner mag zich tegen het door hem genomen besluit verzetten, *Θ*, 12, *T*, 258; nooit verkeert hij onmiddellijk met de menschen, maar steeds door tusschenkomst van een anderen god. b) als god des hemels is hij de oorzaak van alle natuurverschijnselen. Als zoodanig woont hij in den aether (αἰθέρι ναίων, ὑψίζυγος); hij verzamelt de wolken, vand. νεφεληγερέτα, κελαινεφής, schenkt regen en zonneschijn en verwekt onweer. Donder en bliksem zijn de teekenen van zijn toorn; daardoor verschrikt hij de menschen en zendt hij hun voorteekens (vand. τερπικέραυνος, ἀστεροπητής, ἀργικέραυνος, ἐρίγδουπος, ἐριβρεμέτης enz.). Maar dit belet de menschen niet, op hem te smalen, als zij zich door hem verongelijkt achten (m. z. Nägelsbach, Hom. Theologie, p. 221 volg.). c) Ook is hij bestuurder van het lot der menschen (ταμίης); vand. Διὸς αἶσα, het door Zeus gezonden lot; m. z. αἶσα. d) de stichter van het koningschap, koning der koningen (ὕπατος κρειόντων), beschermer der overheden; hij waakt over den eed, *Δ*, 160 volg., behoedt huis en haard (ἑρκεῖος), *χ*, 335, beschermt de gasten en smeekelingen, *ι*, 270, *ζ*, 207, vand. ξείνιος en ἱκετήσιος. — Zijne zuster en gemalin is Here, die zich dikwijls dermate tegen zijn wil verzet, dat hij haar met tuchtiging dreigt, en haar zelfs feitelijk tuchtigt, *O*, 17 volg., *T*, 95 volg. — Niet zelden maakt hij door schending van de huwelijkstrouw haar verontwaardiging gaande. — Het voorkomen van Zeus is verheven en indrukwekkend; zijn hoofd is versierd met donkere, ambrosijnsche lokken; wanneer hij met het hoofd knikt, dan schudt de Olympos. De teekenen zijner macht zijn de bliksemschicht en de Aigis (Αἰγίοχος). Hij wordt ook Πελασγικός (dat m. verg.) en Δωδωναῖος (m. z. Δωδώνη) genoemd, als stamgod der Pelasgen.

†ζεφυρίη, ἡ, westenwind, eig. Fem. van ζεφύριος, *η*, 119.

ζέφυρος, ὁ (verw. met ζόφος?), 1) de Zephyros, de Westenwind, de wind, die uit den ζόφος komt, een der vier hoofdwinden, waarvan Homerus melding maakt. Hij komt uit den westelijken Oceaan, *δ*, 567, maar waait ook wel tegelijk met den Boreas (als Noordwestenwind) uit Threïke, *I*, 5, en vereenigd met den Notos, van zee naar de vlakte van Troje (*Φ*, 334). Gewoonlijk is hij ruw en fel, de snelste der winden, en hij brengt sneeuw en regen. In 't land der Phaieken is hij zacht en warm, en doet hij de vruchten groeien en rijpen; in de Elysische velden brengt zijn zachte adem den zaligen verkwikking en koelte. 2) Als persoon komt hij voor *Ψ*, 200, waar de goden der winden bij hem feest vieren.

Bij de Harpyie Podarge verwekt hij de paarden van Achilleus, *Π*, 150.

ζέω, Aor. *ζέσσε*, koken, kokend heet zijn, van water; *λέβης ζεῖ*, de ketel kookt.

Ζῆθος, zoon van Zeus en Antiope, broeder van Amphion, echtgenoot van Aëdon, *λ*, 262, *τ*, 523.

†*ζηλήμων*, *ον* (*ζῆλος*), jaloersch, afgunstig, *ε*, 118.

Ζήν, m. z. *Ζεύς*.

†*ζητέω*, zoeken, opsporen, *τινά*, *Ξ*, 258 (v. Herwerden wil *δίζετο* lezen).

ζόφος, *ὁ* (de afl. is onzeker), 1) a) duisternis, de duisternis der Onderwereld, *ἔρεβόσδε ὑπὸ ζόφον*. b) het schimmenrijk zelf, de onderwereld. 2) de streek, waar de zon ondergaat, het westen, de avond, tegenst. *ἠώς*, *πρὸς ζόφον*, tegenst. *πρὸς ἠόα ἠέλιόν τε*.

†*ζῠγό-δεσμον*, *τό* (*δεσμός*), de jukriem, d. i. de riem, waarmede het juk aan het vooreinde van den disselboom was vastgemaakt, *Ω*, 270.

ζυγόν, *τό*, ook *ζυγός*, *ὁ* (Lat. *iugum*), 1) het juk, waarsch. een recht stuk hout, dat door middel van een aan den benedenkant in het midden zich bevindenden ring (*κρίκος*) aan 't einde (*πέζα*) van den disselboom werd vastgemaakt, en aan welks einden de *ζεῦγλαι* of *λέπαδνα* zich bevonden, die men dan om den hals van het trekdier legde. In het midden, waar het op den disselboom vast lag, bevond zich boven op een knop (*ὀμφαλός*). Op het juk waren de *οἴηκες*, waardoor de teugels liepen; *ζυγὸν ἵππειον*, *ἵππων*, *ἡμιόνειον*; m. verg. *λέπαδνον*, *ἕστωρ*, *κρίκος*; *ὑπὸ ζυγὸν ἄγειν*, inspannen. 2) de bok, het dwarshout, waardoor de beide deelen der phorminx met elkaar verbonden waren (snaarstang, Vosmaer). 3) de balken, die dienden tot fondement van het dek en tot verbinding der *δρύοχοι*.

ζῳ-άγρια, *τά* (*ζῳός*, *ἀγρέω*), alleen in den Plur., eig. de door den overwonnene aan den overwinnaar betaalde prijs voor het behoud van zijn leven, loon voor de redding van het leven, *ζῳάγρια τίνειν*, betalen; *ὀφείλειν τινί*, iemand verschuldigd zijn, d. i. iemand zijn leven danken.

1. **ζωγρέω* (*ζῳός*, *ἀγρέω*), levend gevangen nemen, (den gevangene) het leven schenken, c. Acc.

2. †*ζωγρέω* (*ζωή*, *ἐγείρω*), het leven opwekken, nieuwe kracht schenken, *Ε*, 698.

***ζωή*, *ἡ* (*ζάω*), leven, bij Homerus steeds have, vermogen.

ζῶμα, *τό* (*ζώννυμι*), de gordel, a) de lendengordel van den worstelaar, *subligaculum*, *Ψ*, 683. b) de korte chiton der krijgers, *ξ*, 482. c) volgens de gewone verklaring het aan het benedeneinde van den *θώρηξ* van binnen vastgemaakte en vandaar tot op de knieën afhangende voorschoot, *Δ*, 187, 216 (m. z. E. B. Koster, Studia Tragico-Homerica, 1891, bl. 67).

ζώνη, *ἡ* (*ζώννυμι*) 1) gordel, lijfgordel, vooral der vrouwen, die het kleed omsloot en vasthield; vand. *παρθενικὴν ζώνην λύειν*, den maagdelijken gordel losmaken, d. i. gemeenschap met een maagd hebben, *λ*, 245. 2) overdr. het gedeelte van het lichaam, waarom die gordel werd gedragen, tusschen de heupen en de korte ribben, de lies, *κατὰ ζώνην νύξε*, hij stak hem in de lies.

ζώννῡμι 1) Act. aangorden, d. i. uitrusten tot den strijd, *σ*, 76. 2) Med. zich aangorden, den gordel aandoen, in 't alg. omdoen, *ῥάκεσιν περὶ μήδεα*; ook Accus. *μίτρην*, *ζώνην*, *χαλκόν*; abs. zich aangorden, zich toerusten, vooral tot den strijd en den wedkamp.

ζῳός, meestal Masc., Fem. alleen *Σ*, 418 en *λ*, 86, Neutr. nergens, levend,

βροτός; ζωὸν ἑλεῖν τινά, iemand levend gevangennemen; ook als Subst. ζωοῖσι μετεῖναι; de vormen ζώς en ζών, die *E*, 887 en *Π*, 445 voorkomen, zijn onjuist en moeten vervangen worden door ζωός en σάον; m. z. v. L. en M., op *E*, 887.

†ζωρός, όν (waarsch. verwant met ζέω), levendig, krachtig; vand. vurig, van den wijn; ζωρότερον κέραιε, maak een vuriger mengsel klaar, *I*, 203.

ζωστήρ, ῆρος, ὁ (ζώννυμι), 1) gordel, lijfgordel van den krijger, die ter bescherming van het onderlijf werd aangegord en het onderste gedeelte van den θώρηξ, dien hij vasthield, omsloot. Hij was waarschijnlijk van leder, soms versierd (παναίολος, φοίνικι φαεινός) en met metalen plaatjes bekleed, en werd door gespen vastgehouden. 2) de lijfgordel, dien men bij zwaar werk over den chiton aandeed.

†ζῶστρον, τό = ζώνη, ζ, 38 (volg. Helbig, das Hom. Epos, p. 185, worden hier χιτῶνες bedoeld).

ζώω, alleen Praes. en Imperf. (de vorm ζῶντος, *A*, 88, in een ook door andere fouten ontsierd vers, is door v. L. en M. door ζώοντος vervangen), leven, vooral verbonden met ὁράειν φάος ἠελίοιο; ook met Acc. ζώειν ἀγαθὸν βίον, en εὖ ζώειν, een goed leven hebben.

H.

ἤ of ἠέ, een disjunktief, vragend of vergelijkend Partikel. I. Disjunktief om twee of meer begrippen of geheele zinnen tegenover elkaar te plaatsen, hetzij die elkaar uitsluiten, *aut*, of, b. v. ἕλοι μέ κεν ἤ κεν ἀλοίην, hetzij in elkaars plaats kunnen treden, b. v. υἷος ἄποινα, ὅν κεν ἐγὼ δήσας ἀγάγω ἢ ἄλλος Ἀχαιῶν, ἠὲ γυναῖκα enz. — ἢ καί of ook, b. v. εὔχεσθε Διὶ ... σιγῇ ἐφ' ὑμείων ... ἠὲ καὶ ἀμφαδίην; dikwijls correlatief ἤ (ηέ) — ἤ (ηέ), *aut* — *aut* of *vel* — *vel* of *sive* — *sive*, of — of, hetzij — hetzij; in 't tweede lid ook wel ἢ καί of ἠὲ καί; ook wel ἠέ τι of soms; ook ἤ — ἤ που, ἤ που — ἤ νυ, ἤ — ἤ κε, ἤ κεν — ἤ κε, ἤ τε — ἤ τε; *B*, 289 staat tegenover ἤ alleen τέ, ὥς τε γάρ ἢ παῖδες νεαροὶ χῆραί τε γυναῖκες. II. In vragende zinnen 1) volgens de meeste uitgevers enkele malen in de enkelvoudige indirekte vraag, of, waar echter beter εἰ hersteld wordt, b. v. *Θ*, 111, ὄφρα καὶ Ἕκτωρ εἴσεται, εἰ (vulg. ἤ) καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται. 2) In de disjunktieve of dubbele vraag staat het eerste lid zonder Partikel of met ἤ of een ander Partikel, het tweede met ἤ, of zooals men tegenwoordig volgens de overlevering der oude Grammatici bijna overal vindt, ἦ, en dit zoowel in de direkte, als in de indirekte dubbele vraag. III. Als vergelijkend Partikel, dan, *quam*, achter den Compar., γύπεσσιν φίλτεροι ἢ ἀλόχοισιν, of achter woorden, die het begrip van een Comparativus uitdrukken, als ἄλλος, ἀλλοῖος, πρότερος, achter βούλεσθαι, achter φθάνειν; enkele malen ook tusschen twee Comparativi, wanneer twee eigenschappen aan hetzelfde voorwerp met elkaar vergeleken worden, πάντες κ' ἀρησαίατ' ἐλαφρότεροι πόδας εἶναι ἢ ἀφνειότεροι χρυσοῖο, allen zouden liever snelvoetig dan rijk willen zijn; soms ook met een zin achter een van den Comparativus afhangenden Genetivus van een Pron. demonstr., waar deze zin als verklaring van het Pron. moet beschouwd worden, ἡμῖν δ' οὔ τις τοῦδε νόος καὶ μῆτις ἀμείνων ἢ αὐτοσχεδίῃ μῖξαι χεῖράς τε μένος τε.

ἦ, Adverbium 1) dienende tot bekrachtiging en stellige verzekering, waarlijk, voorwaar, zekerlijk, voorzeker; in den regel wordt het nog door andere Partikels versterkt, ἦ δή, ja zeker, ἦ μάλα, ja zeker, ja gaarne, ἦ μάλα δή, ja zeer zeker;

ἦ δή που μάλα, ἦ δήν, ἦ γάρ, ἦ τε, ja zeker, zeker toch; vooral ἦ τ' ἄν, in het hypothetisch nazindeel, waar het voorzindeel in gedachten moet worden aangevuld, b. v. ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην, ἦ τ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν, en toch zou het zeker veel beter geweest zijn. Eveneens ἦ νυ, ἦ που, wanneer de verzekering bij een vermoeden staat, zeker toch wel; de meest voorkomende verbinding is die met μήν, μέν, μάν, stellig en zeker; ἦ μήν, waarlijk, voorwaar, vooral ook in de afhankelijke rede bij een Infinitivus, b. v. achter ὄμνυμι, καί μοι ὄμοσσον — ἦ μέν μοι — ἀρήξειν, dat gij mij zeker zult bijstaan; ἦ ῥά νυν, voorwaar dan. — 2) als vraagwoord in enkelvoudige, rechtstreeksche vragen, soms, vaak nog met duidelijk te herkennen affirmatieve beteekenis, vooral achter een algemeene vraag, die een bijzondere voorafgaat, waarop een bevestigend antwoord wordt verwacht, τίπτ' αὖτε θεοὺς ἀγορήνδε κάλεσσας; ἦ τι περὶ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν μερμηρίζεις; maakt gij soms plannen ten opzichte van de Trojanen en de Achaiers? Ook wel, maar betrekkelijk zelden, zonder dat er een vraag voorafgaat, b. v. *α*, 158; ἦ μή, toch soms niet, b. v. *ζ*, 200. — Veel staat het tot uitdrukking van verontwaardiging, hoon of spot, zoowel met als zonder voorafgaande vraag, b. v. ἦ μοῦνοι φιλέουσ' ἀλόχους Ἀτρεΐδαι; de Atriden beminnen zeker alleen hunne vrouwen? Soms vindt men het ook in 't begin van een rhetorische vraag, die de beteekenis eener ontkennende bewering heeft, Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τίς ἐστι βροτῶν κτέ., er is zeker geen enkel sterveling. Wanneer daarbij een Negatie wordt gevoegd (οὐ), dan ontstaat een bevestigende zin, ἦ οὐχ ἅλις ὡς καὶ τεύχε' ἔχει; is 't soms niet genoeg, dat hij ook de wapenen bezit? De Modus in zulke zinnen is geregeld de Indicativus of de Optativus potentialis. Dit ἦ komt veel voor met andere partikels, ἦ ἄρα δή, ἦ ῥά νυ, ἦ νυ, ἦ νύ που, ἦ νύ τοι. Met de onder 1) vermelde beteekenis staat ἦ altoos in 't begin van den zin, met die onder 2) wordt het soms door een Vocativus of een uitroeping voorafgegaan.

1. ἥ, Nom. S. Fem. van het Pron. rel. en demonstr. (alleen *ω*, 286), ὅς, ἥ, ὅ, dat men vergel.

2. ἥ, volgens sommigen een Adverb. = ὥς, in de uitdrukking ἣ θέμις ἐστίν, waar het echter juister als door θέμις geattraheerd Pron. relat. wordt beschouwd.

ᾗ, Dat. Fem. van het Pron. rel. ὅς, ἥ, ὅ, ook als Adverb. gebezigd, a) waar, op welke plaats, met voorafgaand τῇ. b) waarheen, ook met voorafgaand τῇ. c) hoe, met voorafgaand ὧδε.

ἠβαιός, 3. klein, weinig, gering, gewoonl. met een negatie, οὔ οἱ ἔνι φρένες, οὐδ' ἠβαιαί, hij heeft geen verstand, ook niet het minste. Dikwijls vindt men het Neutr. ἠβαιόν als Adverb., weinig, ἠβ. ἀπὸ σπέεος, een weinig van het hol verwijderd; anders altoos met een Negatie, οὐδ' ἠβαιόν. (Bergk en v. L. en M. veroordeelen het woord en herstellen overal daarvoor het ook in 't Attisch bekende βαιός, met daarvoor geplaatst ἠ).

ἡβάω, Optat. ἡβάοιμι (de vorm ἡβῷμι, *H*, 133, is verdacht, echter is de juiste lezing nog niet gevonden), 1) manbaar zijn, in den bloei van 't leven, in volle kracht zijn. 2) overdr. ἡμερὶς ἡβάουσα, een rijk beladen wijngaard.

ἥβη, ἡ (de afl. is niet geheel zeker; men brengt het in verband met Sanskr. *jûvan*, Lat. *iuvenis*), jeugd, jeugdige leeftijd; ἥβης ἱκέσθαι μέτρον, den man-

baren leeftijd bereikt hebben; ἥβης ἄνθος ἔχειν, in den vollen bloei der jeugd zijn; ἀπόνασθαι, ταρπῆναι ἥβης, zijn jeugd genieten; ook jeugdige kracht.

Ἥβη, Hebe, dochter van Zeus en Here, de echtgenoote van Herakles; zij is de dienares der goden, schenkt hun nektar in, helpt Here den wagen inspannen, en baadt haar broeder Ares. Eerst later wordt zij als de godin der jeugd beschouwd.

ἠγάθεος, 3. (afl. onzeker; sommigen van ἄγαν en θεός, anderen een verlengde vorm van ἀγαθός), zeer goddelijk, heilig, epith. van Pylos, Pytho, Lemnos en het gebergte Nysos in Thrakië.

ἡγεμονεύω, gids zijn, den weg wijzen, a) vooropgaan, τινί; met een Adverb. ᾗ of πρόσθεν; ὁδόν τινι; overdr. ῥόον ὕδατι, den loop van het water regelen. b) aanvoeren, een leger, προτὶ Ἴλιον; vand. in 't alg. aanvoeren, gebieden, gewl. c. Gen. (*B*, 816, c. Dat.). Met deze laatste beteekenis komt het woord alleen in de Ilias voor.

ἡγεμών, όνος ὁ, gids, a) wegwijzer op de reis. b) aanvoerder, veldheer, absol. en c. Gen.

ἡγέομαι, Dep. Med. (ἄγω), voeren, vand. in 't alg. 1) voorgaan, tegenst. ἕπομαι; ὁδόν, iemand den weg wijzen; met opgave van het doel in den Accus. ἄστεα; c. Dat. νήεσσιν ἡγήσατο Ἰλίου εἴσω; τινὰ πόλιν, iemand naar de stad; overdr. met den Gen. der zaak, iemand in iets voorgaan, met iets beginnen, ἡμῖν ἡγείσθω ὀρχηθμοῖο, hij (de zanger) zal ons tot den dans voorgaan, d. i. voorspelen; met een dubbelen Dat., τινὶ νηπιέῃσιν. 2) vooral in de Ilias, aanvoeren, van het leger, a) absol. b) c. Dat., waar het begrip van voorgaan op den voorgrond komt, Τρώεσσιν εἰς Ἴλιον, νήεσσιν ἐς Τροίην. c) c. Gen., evenals ἄρχειν, aanvoeren, gebieden.

ἡγερέθομαι (st. ἀγερ), alleen Praes. en Imperf., vergaderen.

**ἡγηλάζω, bijvorm van ἡγέομαι, alleen in het Praes., iemand, τινά, leiden, besturen; κακὸν μόρον ἡγ., een ongelukkig leven leiden.

ἡγήτωρ, ορος, ὁ (ἡγέομαι), meestal in den Plur. (ook enkele malen in den Dual.), aanvoerder, veldheer, vorst, λαῶν, Φαιήκων, φυλάκων; dikwijls ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες.

ἠδέ, Conjunktie, en, tot verbinding zoowel van twee woorden als van twee zinnen; bij de verbinding van meerdere begrippen ook ἠδέ — καί — ἠδέ; ook τὲ — ἠδὲ — καί; dikwijls ἠδὲ καί en ook.

ἤδη (de afl. is onzeker), Partikel, dat iets tot een bepaalden tijd beperkt en in tegenstelling plaatst met iets anders, vand. dikwijls verbonden met zuivere Adverbia van den tijd, a) van den tegenwoordigen tijd, juist, juist nu, of het nadrukkelijke thans, in tegenstelling van de toekomst, reeds, ἤδη νὺξ τελέθει, het wordt reeds nacht; ἤδη τρίτον ἐστὶν ἔτος, het is nu al drie jaar; in tegenstelling met het verledene, nu, ἤδη μέν κε γνοίη τις, dat zou nu wel iemand kunnen inzien; ὄφρα ἤδη ταρπώμεθα κοιμηθέντες, opdat wij ons nu in den slaap kunnen verheugen; ook verbonden met νῦν, ἤδη γὰρ νῦν ἔλπομαι Ἄρηΐ γε πῆμα τετύχθαι, juist nu vrees ik dat Ares een ongeluk is overkomen; ook beteekent het nu eindelijk, ἤδη νῦν μιμνήσκεο πατρίδος αἴης. b) van het verleden, reeds, ἤδη γηράσκων, (toen) reeds oud wordend; vand. in tegenst. met ἔπειτα, b. v. ἤδη γάρ τις τοῦ γε ἀμείνων ἢ πέφατ' ἢ καὶ ἔπειτα πεφήσεται, een beter dan hij is reeds gedood of zal ook in toekomst gedood worden; ἤδη ποτέ, wel al eens; ἤδη καὶ ἄλλοτε, ook al wel een anderen keer. c) van de toekomst, en wel bij

Homerus van de naaste toekomst, terstond, ἐπὶ νῆα κατελεύσομαι ἤδη, ik zal terstond naar het schip gaan; ook nu terstond, *Π*, 438, 648.

†ἥδομαι (m. z. ἦδος), Dep. Med., Aor. ἥσατο, zich verheugen, ι, 353.

ἦδος, εος, τό (w. ἁδ, σϝαδ), alleen in den Nom., 1) genoegen, genot. 2) voordeel, τί μοι τῶν ἦδος; welk voordeel heb ik daarvan? μίνυνθα ἡμέων ἔσσεται ἦδος, slechts korten tijd zal men voordeel van ons hebben, *Α*, 318.

†ἡδυ-επής, ές (ἔπος), zoet, aangenaam sprekend, Νέστωρ, *Α*, 248.

ἥδυμος, ον (ϝήδυμος, ἡδύς), zoet, ὕπνος, andere en juistere lezing voor het nog in vele uitgaven staande νήδυμος, dat m. verg.

**ἡδύ-ποτος, ον (πίνω), zoet om te drinken, heerlijk, οἶνος.

ἡδύς, εῖα, ύ (ϝηδύς, verwant met ἁδεῖν, ἁνδάνω, w. ἁδ, σϝαδ; met twee uitgangen, μ, 369, ἡδὺς ἀυτμή), Superl. ἥδιστος, aangenaam, zoet, liefelijk, van den smaak, οἶνος; van de geur, ὀδμή; van 't gehoor, ἀοιδή; voorts ὕπνος, κοῖτος, zacht; vooral ἡδὺ γελάειν, hartelijk lachen.

ἠέ (ἦε), a) in plaats van ἤ, m. z. ἤ, I en II. b) in de plaats van ἦ, 2., dat men vergel.

ἠέλιος, ὁ (Att. ἥλιος, de afl. is onzeker), 1) de zon; haar opgaan heet γ, 1, ἀνορούειν, κ, 192, ἀνανέεσθαι, λ, 17, στείχειν πρὸς οὐρανόν; van haar stand op den middag wordt gezegd, *Π*, 779, μετενίσσετο βουλυτόνδε, λ, 18, ἂψ ἐπὶ γαῖαν προτρέπεται; van den ondergang, δύειν, ἐπιδύειν, καταδύειν, *Θ*, 485 ἐμπίπτειν Ὠκεανῷ; het licht der zon is φάος ἠελίοιο, vand. ὁράειν φάος ἠελίοιο = leven. 2) tot uitdrukking van de hemelstreek, in de uitdrukking πρὸς ἠόα τ' ἠέλιόν τε, tot aanwijzing van het Oosten in tegenstelling van ζόφος. — Als Nom. propr. Ἠέλιος, Helios, de zonnegod, zoon van Hyperion en Euryphaëssa, echtgenoot van Perse en bij haar vader van Aietes en Kirke; bij de nimf Neaira verwekte hij Phaëthusa en Lampetië, die zijne kudden in Thrinakië bewaakten. In 't Oosten komt hij uit den Okeanos op en daalt tegen den avond weer daarin neder. Men zweert bij hem, want hij ziet en hoort alles. Hij verraadt Hephaistos den minnehandel van Aphrodite met Ares. Men offerde hem everzwijnen en witte rammen. (Epitheta φαεσίμβροτος, παμφανάων, λαμπρός, λευκός, ἀκάμας).

*ἠερέθομαι (van st. ἀϝερ, ἀείρω), alleen 3. Plur. Praes. ἠερέθονται, hangen, zweven, fladderen, van kwasten, *Β*, 448; van sprinkhanen, *Φ*, 12; overdr. ὁπλοτέρων φρένες ἠερέθονται, der jongelingen hart is luchtig (steeds wanken de zinnen der mannen van jeugdiger leeftijd, Vosmaer).

Ἠερίβοια (later Ἐρίβοια), dochter van Eurymachos, den zoon van Hermes, tweede echtgenoote van Aloeus, stiefmoeder van Otos en Ephialtes.

ἠέριος, 3. (waarsch. samenhangend met ἦρι, ἠώς; anderen brengen het in verband met ἀήρ) in de vroegte, vroeg, altoos praedikatief met Verba verbonden.

ἠερο-ειδής, ές (εἶδος), Gen. έος, den aard, de kleur van de lucht hebbend, epith. van de zee; in blauwen nevel gehuld, πέτρη; *Ε*, 770, ὅσσον ἠεροειδὲς ἀνὴρ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν, zoo ver als in 't neevlig verschiet het gezicht van een man reikt.

ἠερόεις, εσσα, εν, nevelachtig, schemerachtig, donker, epith. van den Tartaros, ook ζόφος (met de beteekenis van Onderwereld); vand. κέλευθα, de donkere paden in den Tartaros.

*ἠερο-φοῖτις, ἡ (φοιτάω), de de

lucht doortrekkende (volgens anderen de in de duisternis der Onderwereld wandelende), lateren dachten aan ἦαρ = αἷμα, en verklaarden „de in bloed wadende"; m. z. hierover het even rijke als heldere betoog van A. Ludwich in Jahn's Jahrbücher, 1889, Heft X, bl. 657 volg., die ten slotte aantoont, dat de eerste verklaring de eenig juiste en door het gezag der traditie en navolging gewaarborgde is; het slechts *I*, 571 en *T*, 87 voorkomende woord is een epitheton der Erinyen.

†ἠερό-φωνος, ον (φωνή), door de lucht roepend, d. i. luid roepend, κήρυκες, *Σ*, 505. (*Mirum vocabulum, vix sanum*, v. L. en M.).

Ἠετίων, ωνος, 1) koning van het Plakische Thebe in Kilikië, vader van Andromache, door Achilleus na de verovering van Thebe met zijne zeven zonen gedood. 2) een Imbriër, gastvriend van Priamos. 3) vader van Podes, een aanzienlijk Trojaan.

ἠθεῖος, 3. (ἔθος, ἦθος), dierbaar, lief, in de Ilias meestal als Subst. gebezigd, vooral in den Vocat., dierbare, beste (*Z*, 418, *K*, 37, *X*, 229, 239); als Adiect. ἠθείη κεφαλή, dierbaar hoofd, waar Achilleus de schim van Patroklos aanspreekt, *Ψ*, 94; μὶν ἠθεῖον καλέω, zegt Eumaios, *ξ*, 147, van Odysseus, ik noem hem mijn dierbaren meester.

ἦθος, τό (w. ἐθ, σϝεθ), alleen in den Plur. ἤθεα, gewone verblijfplaats, alleen van dieren (weide, kot).

ἤια, τά (ῐ, maar in de arsis ῑ; de samengetrokken vorm ἦα is af te keuren; *ε*, 368 vormt ἠίων een anapaestus) 1) voorraad, dien men op reis meeneemt, teerkost (in Proza ἐφόδια); ook in 't alg. spijs, voedsel, ook λύκων. 2) kaf = ἄχυρα, ἠίων θημῶν καρφαλέων, *ε*, 368.

ἠίθεος, ὁ (de afl. is onzeker), de manbare, nog ongehuwde jongeling, παρθένος ἠίθεός τε, νύμφαι τ' ἠίθεοί τε.

†ἠιόεις, εσσα, εν, epith. van den Skamandros, een woord van onzekere afkomst en beteekenis; gewoonl. leidt men het af van ἠιών, en dan zou het beteekenen met (hooge) oevers = ἠιονόεις. Het staat slechts *E*, 36; v. L. en M. lezen met Naber ἐπὶ ποιήεντι Σκαμάνδρῳ.

Ἠιόνες, een vlek in Argolis, *B*, 561.

Ἠιονεύς, ῆος, 1) een Griek, door Hektor gedood. 2) een Threkiër, vader van Rhesos.

*ἤιος, epith. van Apollon; beteekenis en afleiding zijn twijfelachtig; wellicht de schutter, m. verg. ἀφήτωρ. (Aristarchus leest ἤιος van ἵημι).

ἠιών, όνος, ἡ, kust, zeestrand, strand; ἠιόνες προέχουσαι, de uitstekende oevers, het in zee zich uitstrekkend duin.

ἦκα (ϝῆκα), Adverb. (de afl. is onzek.), zacht, a) eigenl. van het geluid, ἦκα ἀγορεύειν, maar ook van een slag of stoot. b) van de beweging, ongemerkt, allengs, ἦκ' ἐπ' ἀριστερά, ἦκα παρακλίνειν κεφαλήν; vand. van den gang, langzaam, bedaard. c) zacht, ἦκα στίλβοντες ἐλαίῳ, door olie zacht glanzend gemaakt; πνοιῇ ἦκα ψύξασα, zacht blazend.

*ἤ-κεστος, 3. volgens de gewone verklaring = ἀκέντητος (κεντέω, κεστός), niet geprikkeld, die den prikkel van den drijver nog niet heeft gevoeld, van het rund, ongetemd.

†ἥκιστος, 3. (Superl. van ἦκα), alleen ἥκιστος δ' ἦν ἐλαυνέμεν ἅρμα, hij was de zwakste (minst geoefende), om een wagen te besturen, *Ψ*, 531.

ἥκω, m. z. ἵκω.

ἠλᾰκᾰτα, τά (alleen in den Plur.), de wol aan het spinrokken, vand. ἠλ. στροφάειν, spinnen: ook στροφαλίζειν.

ἠλᾰκᾰτη, ἡ (de afl. is onzeker, men

denkt aan w. *ar, ark,* aan elkaar rijgen), het spinrok, *colus.*

ἠλασκάζω, intens. bijvorm van *ἠλάσκω,* 1) intrans. rondzwerven, *Σ,* 281. 2) trans. vermijden, ontvluchten, *ἐμὸν μένος ἠλασκάζει* (v. L. en M. lezen *ι,* 457, de eenige plaats, waar het woord met deze beteekenis zou voorkomen, met Bekker *ἠλυσκάζει = ἀλυσκάζει*).

**ἠλάσκω,* bijvorm van *ἀλάομαι,* rondzwerven, van herten, van vliegen.

Ἠλεῖος, 3. Elisch, *Ἠλεῖοι,* de Eleiers, bewoners van Elis.

ἤλεκτρον, τό (afl. onzeker), barnsteen, in den Plur. stukjes barnsteen ter versiering van een gouden halssnoer.

†*ἤλεκτρος, ὁ,* matgoud, *aurum pallidum,* een mengsel van goud en zilver, *δ,* 73, waar het naast goud, zilver en ivoor tot versiering der wanden dient.

ἠλέκτωρ, ορος ὁ, als Substant. de stralende zon; als Adj. *ἠλέκτωρ Ὑπερίων,* de stralende Hyperion.

ἠλεός en *ἠλός,* 1) verward, dwaas, *φρένας.* 2) verward makend, bedwelmend, *ἠλεὸς οἶνος.*

ἠλῐ́βᾰτος, ον, een woord van onzekere afleiding en beteekenis, volgens sommigen steil, volgens anderen glad.

ἤλῐθᾰ, Adv. (*ἅλις*?), voldoende, ruim, altoos *ἤλιθα πολλή,* op 't einde van een vers, ruim, zeer veel.

**ἡλῐκίη, ἡ,* 1) de leeftijd; van hoogen ouderdom, *X,* 419. 2) concreet, tijdgenooten, meer bepaald van jonge lieden, *Π,* 808. Van

†*ἧλιξ, κος, ἡ,* van denzelfden leeftijd, *σ,* 373.

Ἦλις, ιδος, Elis, landschap in 't Westen van de Peloponnesos, begrensd door Achaja, Arkadië, Messenië en de zee. In 't Noorden van Elis aan den Peneios waren de Epeiers de heerschende stam; het zuidelijke, door Achaiers bewoonde deel behoorde tot het gebied van Nestor.

†*ἠλῐτό-μηνος, ον* (*ἀλιτεῖν, μήν*), eig. de maand missend, vand. ontijdig, te vroeg geboren, *T,* 118.

**ἧλος, ὁ* knop, stift, tot versiering van schepter, zwaard en beker, *σκῆπτρον χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον,* met gouden knoppen versierd. (M. z. Helbig, das Homerische Epos, p. 333 en 376 volg.).

†*Ἠλῠ́σιον, πεδίον, τό* (de afl. is onzeker; Suidas leidt het af van *ἤλυσις,* aankomst), de Elysische vlakte, een schoone streek op den westelijken rand der aarde aan den Okeanos, waar, even als op den Olympos, storm, regen of sneeuw niet bekend zijn, en waar eeuwige lente heerscht, *δ,* 563.

Ἠλώνη, stad der Perrhaibers, vervolgens der Lapithen in Hestiaiotis.

ἧμα, ατος (st. *ἑ, ἵημι*), worp, *ἥμασιν ἄριστος,* uitstekend in den speerworp.

Ἠμᾰθίη, ἡ, vroegere naam van Makedonië, *Ξ,* 226.

ἠμαθόεις (*ἀμαθόεις, ἄμαθος*), zandig, alleen als epith. der stad Pylos, altoos als adj. van twee uitgangen, *Πύλος ἠμαθόεις.*

ἧμαι, 3. Sing. *ἧσται,* 3. Plur. *ἥαται* (in de thesis *ἕαται*), 3. Pl. Plsqpf. *ἥατο* (in de thesis *ἕατο*); de vorm *ἧντο, Γ,* 153, wordt voor onjuist gehouden en strekt sommigen tot een bewijs voor de onechtheid van het vers (voor *εἵαται* en *εἵατο,* door Curtius veroordeelde vormen, lezen v. L. en M. en Cauer overal *ἥαται* en *ἥατο*), zitten, *ἐνὶ δίφρῳ, ἐν θαλάμῳ, παρὰ νηυσίν, ἐπ' ἐσχάρῃ, ἀνὰ Γαργάρῳ,* op den G., *μετὰ δμωῇσιν,* onder de dienaressen; dikwijls tot aanwijzing van den toestand, waarin een mensch zich ten opzichte van lichaam of ziel bevindt, met

Part. verbonden, ὀδυρόμενος ἧστο, ἀλλοφρονέων, θαυμάζων, ὀλιγηπελέων; van legers, zich gelegerd hebben, ἀμφὶ πόλιν; werkeloos neerzitten, Σ, 104; op den uitkijk zitten, Σ, 523; in 't alg. vertoeven, verblijf houden, σιγῇ ἀκέουσα, zich stil houden; σιωπῇ ἧσο, blijf stil zitten, houd u stil.

ἦμαρ, ατος = ἡμέρα, de dag (die bij Homerus uit drie deelen bestaat, ἠώς, μέσον ἦμαρ, δείελος); ἦμαρ αἴσιμον, μόρσιμον, de dag van het noodlot, d. i. de dag des doods; zoo νηλεές, ὀλέθριον, κακὸν ἦμαρ, de dag des onheils; ἐλεύθερον, der vrijheid; δούλιον, der slavernij, d. i. de slavernij zelve; ὀρφανικόν, der verweezing (Vosmaer), νόστιμον, van den terugkeer; ook = toestand, οἷον ἐπ' ἦμαρ ἄγῃσι; νύκτας τε καὶ ἦμαρ, dag en nacht; πᾶν, πρόπαν ἦμαρ, den geheelen dag; ἤματα πάντα, alle dagen, altoos; voor ἐν ἤματι, op een dag, K, 48, moet gelezen worden ἕν' ἤματι, op één dag; ἤματι τῷ ὅτε, een vaak voorkomende phrase, op den dag toen; ook van de toekomst, op den dag dat, wanneer.

ἠμᾰ́τιος, 3. a) over dag; b) dagelijksch, I, 72.

ἧμε, volgens v. L. en M. N. en Acc. Dual. (soms ook als Pluralis gebezigd) bij ἐγώ.

ἡμεῖς (st. ἀμμέ-), en ἄμμες, Gen. ἡμέων en ἡμείων, Dat. ἡμῖν, ἧμιν en ἥμιν, daarnevens ἄμμι, Acc. ἡμέας, ἄμμε, (dit zijn althans de overgeleverde vormen; v. L. en M. zijn tot het resultaat gekomen, dat de eenig juiste vormen deze zijn: N. ἧμες, Gen. ἥμων, ἡμείων, Dat. ἧμι(ν), Accus. ἧμας, ἡμέᾰς; voor den Dat. nemen zij ook nog den vorm ἥμισιν aan), wij, Plur. bij ἐγώ.

ἠμέν, altoos in correlatie en wel gewoonlijk met ἠδέ, zoo wel — als ook (= τὲ — τέ, καὶ — καί, τὲ — καί), ook ἠμὲν — ἠδὲ καί, ἠμὲν — δέ, ἠμὲν — καί, ἠμὲν — τέ.

ἡμέρη, ἡ, alleen Nom. Sing. en Plur., dag; het woord komt slechts zesmaal voor. (Daarvoor gewoonl. ἦμαρ).

†ἡμερίς, ίδος, afzonderl. Femin. bij het volg. woord; vooral van boomen; als Subst. de wijnstok, ε, 69.

†ἥμερος, ον (de afl. is onzeker), tam, χήν, ο, 162.

ἡμέτερος, 3. Pron. Poss. onze, ἐφ' ἡμέτερα νέεσθαι, naar het onze, naar huis terugkeeren; over εἰς ἡμετέρου z. m. bij εἰς; ook Adverb. ἡμετερόνδε.

ἠμί (m. verg. ait, ais), alleen 3. S. Imperf. ἦ, sprak hij (zij), steeds achter het gesprokene en meest met daarop volg. καί, dikwijls ook ἦ ῥα καί; ἦ ῥα — τέ, alleen σ, 356; zelden met herhaling van het Subjekt, ἦ ῥα γυνὴ ταμίη.

ἡμι- (semi), half, in samenstellingen.

†ἡμῐ-δᾰής, ές (δα-, δαίω), half verbrand, νηῦς, Π, 294.

†ἡμῐ́-θεος, halfgod, als Adiect. ἡμιθέων γένος ἀνδρῶν, M, 23 (volg. v. L. en M. *vox a poeta aliena, sed locus est recentissimus*).

*ἡμιόνειος, 3. bij den muilezel behoorend, ἄμαξα ἡμ., met muilezels bespannen; ζυγὸν ἡμ., juk voor muilezels. Van

ἡμῐ́-ονος, ἡ (slechts P, 742 en Ω, 278) ὁ, muilezel, bastaard van een ezel en een merrie, terwijl οὐρεύς de vrucht zou zijn van een stier en een ezelin; echter schijnt Hom. dit verschil niet te kennen; m. z. Naber op Ω, 442, Mnemosyne, N. S. XI, p. 311; als Adiect. βρέφος ἡμίονον, een muilezelveulen.

*ἡμι-πέλεκκον, τό (πέλεκυς), de (enkele) bijl, een bijl met één snede, in tegenstelling van de tweesnijdende, πέλεκυς.

ἥμῐσυς, ίσεια, συ (ἡμι-), half; Sing.

alleen in het Neutr., τιμῆς βασιληΐδος ἥμισυ, de helft der koninklijke waardigheid; Plur. ἡμίσεες λαοί.

*ἡμῐ-τᾰ́λαντον, τό het halve talent, χρυσοῦ.

†ἡμῐ-τελής, ές (τελέω), half voltooid, δόμος, *B*, 701.

ἦμος, Adv. (afl. onzeker), ten tijde dat, toen, nadat, ook ten tijde wanneer, zoodra als, tot nauwkeurige tijdsbepaling, vooral gew. tot de bepaling van den tijd van den dag, van een verleden tijd; het nazindeel begint met τῆμος of τῆμος ἄρα; dikwijls ook met δὴ τότε, δὴ of καὶ τότ' ἔπειτα, καὶ τότε δή; men vindt in het nazindeel ook ἄρα; slechts zelden staat het nazindeel zonder Partikel, zooals *γ*, 491. Het staat meestal met den Indic., gewoonl. van den Aoristus, minder dikwijls van het Imperf. of Plusquamperf.; met den Indic. Praes., wanneer, alleen *Ψ*, 226, een vers, dat niet juit is overgeleverd (m. z. v. L. en M. op deze plaats); met den Coni. met algemeene strekking, telkens wanneer, *δ*, 400.

ἡμός, m. z. ἀμός.

ἡμῠ́ω, 1) intr. knikken, neigen, van het paard, καρήατι, den kop (naar de aarde) geneigd; van het graanveld, ἐπί τ' ἠμύει ἀσταχύεσσιν, het boog met de aaren; overdr. van steden, buigen, vallen. 2) trans. nijgen, laten zakken. κάρη, van een stervende, *Θ*, 308.

†ἥμων, ονος, ὁ (st. ἑ, ἵημι), slingeraar, ἥμονες ἄνδρες, speren slingerende mannen, *Ψ*, 886.

ἤν, Conj. met den Coni., 1) wanneer, of; ἤν περ, wanneer zelfs; ἤν περ καί, wanneer ook zelfs; ἤν που, zoo soms; ἤν πως, met dezelfde beteekenis. 2) in eene (schijnbaar) afhankelijke vraag, of, *O*, 32. (v. L. en M. houden ἤν voor niet Homerisch en vervangen het door αἴ κε; voor ἤν περ lezen zij εἴ περ, αἴ κεν voor ἤν που, αἴ κέ ποθ' voor ἤν πως, εἴ τοι voor ἤν τοι).

ἠνεμόεις, εσσα εν (ἄνεμος), aan den wind blootgesteld, winderig, epith. van hooggelegen plaatsen, vooral van Ilios; voorts van Enispe, van het voorgebergte Mimas; ook als epith. bij ἄκριες, ἐρινεός, πτύχες (bergkloven).

ἡνία, τά (afl. onzeker), teugels, van leer, dikwijls versierd met goud of ivoor.

†ἡνίκα, Conj., wanneer, ten tijde dat, c. Ind. Praes., *χ*, 198.

Ἡνιοπεύς, ῆος, zoon van Thebaios, wagenmenner van Hektor, *Θ*, 120.

*ἡνι-οχεύς, ῆος = ἡνίοχος.

ἡνι-οχεύω, de paarden besturen, mennen.

ἡνί-οχος, ὁ (ἡνία, ἔχω), eig. die de teugels vasthoudt, wagenmenner; *Θ*, 89 (en *T*, 401) heet de strijder zelf zoo.

ἦνις, ιος (ἕνος), alleen Plur. βοῦς ἤνῖς (Sitzler en v. L. en M. ἤνιδας), en Accus. Sing., βοῦν ἤνιν εὐρυμέτωπον (Sitzler en v. L. en M. ἤνιδα, omdat ἦνιν geen Spondeüs kan zijn).

Ἠνοπίδης, αο, ὁ, zoon van Enops = Satnios, *Ξ*, 444.

ἠνορέη, Instrument. als Dat. ἠνορέηφι (ἀνήρ), manhaftigheid, mannenkracht, mannenmoed.

ἦνοψ, οπος (afl. en beteekenis onzeker; volgens de Ouden = λαμπρός), schitterend, fonkelend, alleen ἤνοπι χαλκῷ, van een vischangel en een ketel.

Ἦνοψ, οπος, 1) een Mysiër, vader van Satnios en Thestor. 2) vader van Klytomedes, een Aitoliër.

ἠνυσί-εργος, m. z. ἐντεσίεργος.

ἠοῖος, 3. (ἠώς), a) van den tijd, vroeg in den morgen, *matutinus*, vand. ἠοίη als Subst. de morgen, πᾶσαν ἠοίην, den geheelen morgen, *δ*, 447.

b) van de hemelstreek, oostelijk (tegenst. ἑσπέριοι), ἄνθρωποι, de menschen in het Oosten, *ϑ*, 29.

ἧπαρ, ατος, τό (*iecur*), de lever; ὅϑι φρένες ἧπαρ ἔχουσι, waar de lever het middelrif omsluit.

ἠπεδᾰνός, 3. (afl. onzeker), nietig, zwak, van den manken Hephaistos en van den langzaam rijdenden dienaar van Nestor, *Θ*, 104.

ἤπειρος, ἡ (afl. onzeker), het vasteland, in de eerste plaats in 't algem. als tegenstelling van de zee; ook van een eiland in tegenst. van de zee; ἤπειρόνδε, naar het vasteland, landwaarts. In 't bijzonder a) het vasteland, in tegenst. van de eilanden, vand. van Akarnanië en Leukadië. b) van het binnenland en de kust.

ἤπερ (ἤ περ), *ἠέπερ* (ἠέ περ), dan wel, dan zelfs.

†*ἠπεροπεύς, ῆος, ὁ*, bedrieger, verleider, *λ*, 364.

**ἠπεροπευτής, ὁ*, = het vorige. Van

ἠπεροπεύω (afl. onzeker), bedriegen, misleiden, belezen, absol. en c. Accus., ἀμείνονας, γυναῖκας; ook met een zaak als Objekt, φρένας γυναιξίν; *Γ*, 399, met een dubbelen Accus., τινὰ ταῦτα, iemand daarmede misleiden.

†*ἠπιό-δωρος, ον* (δῶρον), vriendelijk schenkend, μήτηρ, *Z*, 251.

ἤπιος, 1) zacht, goedig, vriendelijk, genegen, van menschen en goden, τινί; δήνεα, vriendelijke raad; ἤπια εἰδέναι, vriendelijk gezind zijn jegens iem. 2) Act. zacht, verzachtend, φάρμακα (met deze beteekenis alleen in de Ilias).

ἠπου en *ἦπου*, m. z. *ἤ* en *ἦ*.

†*ἠπῠτα* voor ἠπύτης (ἠπύω), de luid roepende, vand. ἠπυτα κῆρυξ, de luid roepende heraut, *H*, 384.

Ἠπῠτίδης, αο, eigenlijk zoon van *Ἤπυτος*, waarsch. gevormd van ἠπύω = Periphas, een Trojaansch heraut.

ἠπῡ́ω (afl. onzeker), 1) luid roepen, toeroepen, aanroepen, τινά. 2) intr. klinken, van de phorminx; ruischen, van den wind. (M. z. v. L. en M. op *κ*, 83 en Koster, Studia Tragico-Homerica, p. 8).

ἦρος, verkeerde vorm voor ἔαρος.

ἦρα, in de spreekwijzen ἦρα φέρειν en ἐπὶ ἦρα φέρειν, gewoonl. τινί, iemand een dienst bewijzen, een genoegen doen; *Ξ*, 132 beteekent ϑυμῷ ἦρα φέρειν, het hart zijn zin geven, de begeerte van zijn hart volgen, van hen, die uit liefde tot het leven zich uit den strijd verwijderen.

Ηρακλεέειος, 3. volgens v. L. en M. de juiste vorm voor *Ἡρακλήειος*, dat m. verg.

Ἡρακλεΐδης, αο, zoon van Herakles, d. i. a) Tlepolemos. b) Thessalos.

Ἡρακλέης, Gen. *Ἡρακλῆος* (wellicht juister *Ἡρακλέεος*), Herakles, *Hercules*, zoon van Zeus en Alkmene, naar den echtgenoot zijner moeder, *E*, 392, zoon van Amphitryon genoemd. Zijne geboorte werd door Here vertraagd en die van Eurystheus bespoedigd (*T*, 98—125). Van de beroemde twaalf werken, die Eurystheus hem oplegde, vermeldt Homerus het bevel, om den hond van Hades te halen (*Θ*, 362 volg., *λ*, 623). Toen Laomedon weigerde, hem voor de redding zijner dochter het bedongen loon te geven, *Y*, 145 volg., veroverde hij Troje en doodde Laomedon en diens zonen, behalve Priamos. Op den terugtocht deed Here hem naar Kos afdwalen. Om zich op Neleus voor de geweigerde reiniging van den op Iphitos gepleegden moord te wreken, veroverde hij Pylos en wondde in dien strijd zelfs Here, *E*, 392, en Hades, *E*, 396 volg. Over zijn dood z. m. *Σ*, 117. In de Onderwereld ontmoette Odysseus zijn schim, terwijl hij zelf, gehuwd met Hebe, onder de onsterfelijken vertoefde, *λ*, 601 volg. Van zijne gemalinnen wor-

den Megare, *λ*, 269, en Astyocheia, *B*, 658, en van zijne zonen Thessalos, *B*, 679, en Tlepolemos, *B*, 653 volg. en *E*, 628, vermeld.

Ἡρακλήειος (-*εέειος*), 3. Herakles betreffende, alleen in 't Femin. voorkomend, *βίη Ἡρακληείη*.

Ἥρη, Here, *Iuno*, een godheid van den Pelasgischen stam, evenals Zeus, dochter van Kronos en Rhea, zuster en echtgenoote van Zeus, de koningin van den hemel en de eerste onder de gemalinnen van Zeus. Zij was opgevoed in het huis van Okeanos, toen Zeus Kronos in den Tartaros wierp, *Ξ*, 201 volg. Zij is trotsch, arglistig, heerschzuchtig, wreed en twistziek; dikwijls misleidt zij haar echtgenoot, *Ξ*, 153, maar wordt daarvoor ook streng gestraft, *A*, 568, *O*, 13—21. In de gedichten van Homerus verschijnt zij als vijandin der Trojanen. Verbonden met Poseidon en Athene, helpt zij de Grieken, *E*, 767 volg., *Y*, 133, en beveelt zij Hephaistos, den riviergod Xanthos binnen zijne oevers terug te drijven, toen deze Achilleus vervolgde. Van vroegere mythen vinden wij vermeld, dat zij de geboorte van Eurystheus bespoedigde en die van Herakles vertraagde, *T*, 97, dat zij dezen laatste bij zijn terugtocht van Troje naar Kos deed afdwalen, *Ξ*, 255, en door hem bij Pylos gewond werd, *E*, 392. Aan Zeus baarde zij Hebe, Eileithyia, Ares en Hephaistos. Argos, Mykene en Sparte zijn de steden, die zij het meest lief heeft, *Δ*, 51 volg. Hare voornaamste epitheta bij Homerus zijn: *πότνια, βοῶπις, δῖα θεάων, λευκώλενος, πρέσβα θεά, χρυσόθρονος, χρυσοπέδιλος, δολοφρονέουσα, θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο, Ἀργείη*.

ἦρι, Adverb., vroeg, vroeg in den morgen, *μάλ' ἦρι* of *ἦρι μάλα*, zeer vroeg. Daarv.

ἠρι-γένεια, ἡ (*γεν*), de vroeg in den morgen geborene, epith. van Eos. Als Nom. Propr. de godin van den morgenstond, de Morgen.

†*ἠρίον, τό* (*Ϝηρ*.), grafheuvel, *Ψ*, 126.

ἥρως, ωος, Dat. *ἥρωι* (niet *ἥρῳ*), Accus. *ἥρωα* (*ἥρω'*), Voc. *ἥρως*, 1) de heros, de held, de edele, eernaam van koningen, vorsten, veldheeren en hunne volgelingen; maar ook van alle strijders, *ἥρωες Δαναοί, ἥρωες Ἀχαιοί, στίχες ἀνδρῶν ἡρώων*; in 't alg. van allen, die door kracht, moed, schranderheid en kunstvaardigheid uitmunten, b. v. van den zanger Demodokos, den heraut Mulios, van de nijvere Phaieken, vervolgens van ieder vrij man, van ieder man van eer, b. v. *ϑ*, 484, *η*, 44, *σ*, 423. (De latere beteekenis van het woord, halfgod, kent Homerus nog niet).

ἥσσων, ἧσσον, Gen. *ονος* (*ἥκjων*, m. verg. *secius*), geringer, slechter, *ἵπποι*; vooral geringer ten opzichte van dapperheid, zwakker, laffer. — Het Neutr. *ἧσσον* als Adverb. *O*, 365, minder.

†*ἡσυχίη, ἡ*, rust, vrede, tevredenheid, *σ*, 22. Van

†*ἡσύχιος*, 3. = *ἥσυχος*, rustig, stil, zacht, *Φ*, 598.

ἦτε (*ἤ τε*), of ook; achter een Compar. dan; *ἤτε-ἤτε, sive-sive; B*, 349, waar het in de indirekte vraag stond met de beteekenis van of en daarop volgend *ἦε καὶ οὐκί*, wordt thans *εἴ τε* en *εἴ τε καὶ οὐκί* gelezen.

ἦτοι (eig. *ἤ τοι*, zooals ook door sommige uitgevers geschreven wordt, enkelen ook *ἤτοι*), bevestigend Partikel, voorwaar, toch; het drukt oorspronkelijk uit 1) eene verzekering, en staat ook met *μέν* en daarop volgend tegenstellend *ἀλλά* of *δέ*, voorzeker, voorwaar, stellig; vooral achter een Vocativus; achter een zin

met ἦ als herhaalde bevestiging; ook bij den Imper., om nog meer op het bevel aan te dringen, ἦ τοι μέν μιν ἔασον... δαμῆναι, en bij uitnoodigingen, ἀλλ' ἤτοι πειθώμεθα νυκτί. 2) het dient ook wel om, even als μέν, de voorbereiding te vormen tot een daarop volgende tegenstelling met δέ of αὐτάρ, en kan dan soms door nu vertaald worden; of het staat, even als μήν, aan het begin van de tegenstelling tot een voorafgaanden zin, toch, echter, b. v. ἦ τοι ἔφης γε, toch zeidet gij het; vooral ἀλλ' ἦ τοι, maar toch, evenwel; ἀλλ' ἦ τοι in het nazindeel is maar veeleer. 3) ter bevestiging staat het ook achter conjunkties, die een bijzin inleiden, ὡς ἦ τοι, ὄφρ' ἦ τοι.

ἦτορ, ορος, τό (de afl. is duister), alleen Nom. en Accus., 1) de long, *B*, 490; gewoonl. het hart, als een deel van het menschelijk lichaam (het heeft volgens Homerus zijn zetel ἐν στήθεσσιν, ἐνὶ φρεσί of ἐν κραδίῃ, *Y*, 169). 2) als zetel a) van de levenskracht, vand. leven, waarvan het kloppen van het hart het bewijs is, ἀνέψυχον φίλον ἦτορ, φίλον ἦτορ ἀπηύρα; βεβλαμμένος ἦτορ ontzield; φίλον ἦτορ ὀλέσσαι; vooral in de dikwijls terugkeerende uitdrukking λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ. b) van den moed, ἄλκιμον ἦτορ ἕλεσθε, vat moed („sterkt u het harte met strijdlust", Vosmaer). c) van vreugde, smart, hartstochten en wenschen, hart, gemoed, in beteekenis grenzende aan θυμός. d) van het denkvermogen, ziel, geest, *A*, 188.

ἠυ-γένειος, m. z. ἐυγένειος.

ἠύς, m. z. ἐύς.

ἠύ-κομος (κόμη), alleen als Fem. voorkomend, met schoone haren, schoonlokkig, epith. van edele vrouwen, als Helene, Briseïs, Niobe, of van godinnen, als Athene, Here, Thetis, Leto, Kalypso.

ἠΰτε, Partikel (afl. onzeker), 1) even als, ἠΰτ' ὀμίχλη; *Δ*, 277, νέφος... τῷ δέ τ' ἄνευθεν ἐόντι μελάντερον ἠΰτε πίσσα φαίνεται, beteekent het dan. 2) met de beteekenis van ὡς ὅτε, even als wanneer, ook met den Conj., *P*, 547. M. vergel. εὖτε.

Ἥφαιστος, Hephaistos, *Vulcanus*, zoon van Zeus en Here, god van het vuur (vand. φλὸξ Ἡφαίστοιο = vuur) en de kunsten, die de hulp van het vuur behoeven, vooral van het bewerken der metalen. Hij en zijne zuster Athene zijn de meesters in alle kunsten, waarvan bij Homerus melding wordt gemaakt. Daarom wordt alles wat op kunstige wijze van metaal is vervaardigd, zijn werk genoemd; hij zelf heet κλυτοτέχνης, κλυτόεργος, πολύμητις, πολύφρων en χαλκεύς, ook ἀμφιγυήεις, met krachtige armen. Aanstonds bij zijne geboorte was hij leelijk van gestalte en mank (ἠπεδανός, χωλός, κυλλοποδίων); daarom wierp zijne moeder hem uit den Olympos; twee godinnen der zee, Thetis en Eurynome, namen hem op, en hij vertoefde negen jaar bij haar, *Σ*, 395 volg. Ook Zeus slingerde hem eens, toen hij zijne moeder wilde bijstaan, uit den Olympos; hij kwam neer op het eiland Lemnos, waar hij door de Sintiërs liefderijk werd ontvangen, *A*, 590 volg. Zijne gemalin is *Σ*, 382 volg. Charis, *ϑ*, 267 Aphrodite. Op verzoek van Thetis vervaardigt hij voor Achilleus nieuwe wapenen, *Σ*, 478 volg., waar zijn werkplaats op den Olympos en de bewerking der metalen beschreven wordt. Gewoonlijk vertoeft hij op den Olympos; zijn geliefkoosde verblijfplaats op de aarde is Lemnos, *ϑ*, 283. In de Ilias staat hij aan de zijde der Grieken, echter beschermt hij den Trojaan Idaios ter wille van diens vader, Dares, die zijn priester was, *E*, 23. De beroemdste

kunstwerken van Hephaistos zijn: a) de wapenen van Achilleus en vooral het beroemde schild, *Σ*, 478; b) het net, waarin hij Ares en Aphrodite ving, *θ*, 274 volg.; c) de metalen woningen der goden, *Α*, 606, *Ξ*, 166, 338, waaronder die van hem zelven, *Σ*, 369, alsmede hun tronen, *Υ*, 12; d) de schepter en de aigis van Zeus, *Β*, 101, *Ο*, 309; e) de gouden dienstmaagden, *Σ*, 417; f) de honden van Alkinoös, *η*, 92; g) de schepter van Agamemnon, *Β*, 101. h) het pantser van Diomedes, *Δ*, 195. i) de beker van een koning der Sidoniërs, *δ*, 618. — 2) Als appellativum = vuur, *Β*, 426.

ἠχή, ἡ (afl. onzeker), klank, geluid, geschreeuw, van een volksmenigte, van den strijd, van den wind. Daarv.

ἠχήεις, *εσσα*, *εν*, galmend, dreunend, *δώματα*, van ruime vertrekken; bruisend, razend, van de zee.

ἠχθόμην, Aor. (volg. anderen zijn 't vormen van het Praes. en Imperf.), 3. S. *ἤχθετο*, Inf. *ἔχθεσθαι* (met onregelm. Accent), Part. *ἐχθόμενος*, gehaat zijn, m. verg. *ἀπεχθάνομαι*.

ἧχι, Adv. = *ᾗ* waar.

ἠῶ-θεν, Adv. (*ἠώς*), a) met het aanbreken van den dag, in de vroegte, vroeg. b) gewoonl. van den volgenden morgen, morgen ochtend; *ἠῶθεν μάλ' ἦρι*, morgen heel in de vroegte.

ἠῶ-θι, Adverb. (*ἠώς*), des morgens, altoos *ἠῶθι πρό*, des morgens vroeg.

ἠώς, ἡ, Gen. *ἠόος*, Dat. *ἠόι*, Acc. *ἠόα* (juister dan *ἠοῦς*, *ἠοῖ*, *ἠῶ*). 1) dageraad, *ἅμ' ἠόι* of *ἅμα δ' ἠόι φαινομένηφιν*, vroeg in den morgenstond; eveneens *ἅμ' ἠόι*. 2) de tijd, wanneer de dag aanbreekt, morgen, tegenst. *μέσον ἦμαρ* en *δείλη*, de tijd van den dageraad tot den middag, voormiddag; ook van den morgen van den volgenden dag, *ἠόος*, morgen vroeg, *ἐς ἠόα*, tot morgen vroeg. 3) het opkomend daglicht, het daglicht. 4) als hemelstreek, het Oosten, *πρὸς ἠόα τ' ἠέλιόν τε*. — Als persoon *Ἠώς*, *Aurora*, de godin van den dageraad en den aanbrekenden dag, *ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ τέλεσ' Ἠώς*, toen nu Eos den derden dag voortbracht (niet „ten einde bracht"). Zij is de gemalin van Tithonos en de moeder van Memnon, *Λ*, 1, *δ*, 188. Zij roofde Orion en Kleitos om hunne schoonheid, *ε*, 121, *ο*, 250, en heeft als godin hare woning in het westelijke Aia, *μ*, 3. Zij verheft zich des morgens van de legerstede van haar echtgenoot, om het licht te brengen, *Λ*, 1, of uit de wateren van den Okeanos, *Τ*, 1, 2; de schitterende morgenster gaat voor haar uit, *Ψ*, 226. Hare voornaamste epitheta zijn: *δῖα*, *εὔθρονος*, *ἐυπλόκαμος*, *ἠριγένεια*, *κροκόπεπλος*, *ῥοδοδάκτυλος*, *φαεινή*, *φαεσίμβροτος*, *χρυσόθρονος*.

Θ.

θαάσσω = *θάσσω*, alleen Praes. en Imperf., zitten.

†*θαιρός*, ὁ, deurhengsel, har, *Μ*, 459.

†*θαλᾰ́μη*, ἡ, leger, hol, van een dier, *ε*, 432.

***θαλᾰμη-πόλος*, ἡ (*πέλω*, w. *πελ*), in het slaapvertrek verkeerend; Subst. *θαλ.*, kamerbewaarster, kamenier. (M. z. Koster, Studia Tragico-Homerica, p. 37). Van

θάλᾰμος, ὁ, het achterste gedeelte der benedenverdieping van het huis, vervolgens elk daarin gelegen vertrek; vooral a) slaapvertrek, in 't bijz. der echtelieden. b) vrouwenvertrek, woonvertrek der huisvrouw. c) provisiekamer, waarin kleederen, kostbaarheden, gereedschappen en allerlei voorraad bewaard werd; d) wapen-

kamer, Adverb. θαλαμόνδε, naar het vertrek. Epitheta: εὐρύς, πυκινός, ὑψηλός, ὑψηρεφής, ὑψόροφος, ἐύπηκτος, ἐυσταθής, πολύκμητος, πολυδαίδαλος, τέγεος, κέδρινος, εὐώδης, θυώδης, κηώεις.

θάλασσα, ἡ, de zee (tegenstelling γαῖα of οὐρανός); epitheta: ἀθέσφατος, ἀτρύγετος, εὐρύπορος, ἠχήεσσα, πολύφλοισβος, γλαυκή, πολιή. Daarv.

θαλάσσιος, 3. tot de zee behoorend, θαλάσσια ἔργα, werken der zee, d. i. scheepvaart of vischvangst.

†θάλεα, τά (eig. Plur. van een Neutrum θάλος, volgens anderen van θαλύς), de geneugten van het leven, *res floridae*, θαλέων ἐμπλησάμενος κῆρ („het harte van vreugde verzadigd", Vosmaer), *X*, 504.

θαλέθω (θάλλω), alleen Part. Pr., bloeien; overdr. van menschen, in den bloei des levens staan; c. Dat. ἀλοιφῇ, vet doorvoed, van zwijnen.

θᾰλεια (θάλλω), Adiect., alleen in 't Fem. voorkomend, δαίς, bloeiend, d. i. rijkelijk, kostelijk.

Θᾰλεια, eene der Nereïden, *Σ*, 39.

θᾰλερός, 3. (θάλλω), door eene van binnen drijvende kracht te voorschijn komend, vand. a) bloeiend, alleen overdr. frisch, krachtig, αἰζηοί, πόσις, παράκοιτις, παρακοίτης; γάμος, een huwelijk in den bloei der jeugd gesloten; μηρώ, krachtige heupen; χαίτη, volle manen. b) opwellend, te voorschijn komend, φωνή, stemklank; δάκρυ, de opwellende traan; ἀλοιφή, rijkelijke vetlaag; γόος, uitbarstende klacht.

θᾰλίη, ἡ (θάλλω), eig. de bloei, alleen overdr. bloeiend geluk, overvloed, levensgenot, ἐν πολλῇ θαλίῃ, in volheid van voorspoed; Plur. feestvreugde (θαλίῃς, *λ*, 603, om den vorm afgekeurd door La Roche en v. L. en M.; zij lezen θαλίῃ; het geheele stuk, *λ*, 564—631 is, met uitzondering van enkele verzen, van lateren oorsprong).

θάλλω, Imperf. θῆλεον van θηλέω, Perf. τέθηλα, Part. τεθηλώς, Fem. τεθᾰλυῖα, krachtig ontluiken, vand. bloeien, bij Homerus met overdr. beteekenis, vol zijn, c. Dat. σταφυλῇσιν, φύλλοισι; overdr., ῥαχὶς τεθαλυῖα ἀλοιφῇ. Het Part. Perf. dikwijls absol. bloeiend, weelderig, rijkelijk, ἀλωή, ὀπώρη, εἰλαπίνη, ἀλοιφή, ἐέρση.

θᾰλος, τό, loot, spruit, twijg, alleen overdr. van menschen; *ζ*, 157 met het daarbij komend begrip van jeugdige kracht en bevalligheid.

†θαλπιάω (θάλπω), alleen Part. θαλπιάων (-όων), warm worden, warm zijn, *τ*, 319.

Θάλπιος, zoon van Eurytos, kleinzoon van Aktor, aanvoerder der Epeiers voor Troje.

†θάλπω, warm maken, τόξον, den met vet ingesmeerden boog over het vuur lenig maken, *φ*, 246.

θαλπωρή, ἡ, eig. verwarming; altoos overdr. verkwikking, troost, vreugde (tegenst. ἄχεα).

†θᾰλύσια, τά, t. w. ἱερά (θάλλω), oogstfeest, offer van de eerstelingen der veldvruchten, aan de goden gebracht, *I*, 534.

Θᾰλῡσιάδης, αο, zoon van Thalysios = Echepolos, *Δ*, 458.

θᾰμά, Adverb., altoos van den tijd, dikwijls, gedurig, θ. θρώσκοντες οἰστοί, de gedurig elkander opvolgende schoten, *O*, 470.

θαμβέω (w. θαπ, ταφ), verbaasd aankijken, verbaasd staan van, ὄρνιθας; ook absol. versteld staan, schrikken.

θάμβος, εος, τό (w. θαπ, m. z. het vorige), verbazing, verwondering, schrik.

θαμέες (θαμά), Dat. θαμέσι, Acc. θαμέας, Fem. θαμειαί en θαμειάς (Cauer

ϑαμειαί, ϑαμειάς), alleen in den Plur. voorkomend Adiect., in menigte, dicht op elkaar; σταυροὶ πυκνοὶ καὶ ϑαμέες, vele en dicht bij elkaar staande palen.

ϑᾰμίζω (ϑαμά), 1) herhaaldelijk komen of gaan. 2) dikwijls zijn, c. Part., οὔ τι κομιζόμενός γε ϑάμιζεν, hij werd niet dikwijls gekoesterd, ϑ, 451.

ϑάμνος, ὁ, kreupelhout, boschje; ψ, 190 van de takken van een olijfboom.

Θᾰ́μῠρις, ιος, Acc. Θάμυριν, een zanger uit den mythischen tijd, zoon van Philammon en Argiope, *B*, 595.

ϑᾰ́νᾰτος, ὁ, dood, moord; ϑάνατοι, de wijzen van sterven, μ, 341 (anders κῆρες ϑανάτοιο). Als eigennaam de god van den dood, de broeder van den slaap. Epitheta ἀβληχρός, μαλακός, δυσηχής, μέλας, πορφύρεος, ὁμοίιος. — ϑᾰνᾰτόν-δε, Adv., in den dood, ter dood.

†1. (ϑάομαι) = ϑεάομαι, alleen σ, 191 in de 3. Pl. Opt. Aor. ϑησαίατ᾽; Nauck leest echter terecht ἵνα ϑηήσαιατ᾽ voor ἵνα μιν ϑήσαιατ᾽; eveneens Cauer; de correktie is van Bekker.

2. ϑάομαι (W. ϑα, ϑη), alleen Inf. Pr. ϑῆσϑαι en 3. S. Aor. Med. ϑήσατο, zuigen, drinken.

ϑαπ- of ταφ, stam van het Perf. τέϑηπα, met de beteekenis van een Praesens, en den Aor. 2. ἔταφον (alleen Part. ταφών), verbaasd zijn, ontsteld zijn, zich verwonderen; ἐτεϑήπεα ϑυμῷ, ik stond verbaasd.

ϑάπτω (de afl. is onzeker), begraven, ὑπὸ χϑονός; ook van een lijk dat verbrand wordt, en waarvan de verzamelde beenderen worden begraven.

ϑαρσᾰλέος, 3. (ϑάρσος), driest, stout, moedig, πολεμιστής, ἀνήρ; ϑαρσαλεώτερον ἔσται, het zal bemoedigender, men zal geruster zijn. — Adv. ϑαρσαλέως.

ϑαρσέω (Sanskr. *dharsh*, ik durf), ik ben driest, moedig, gerust; dikwijls in 't Part., meestal van den Aor., bij andere Verba, ϑαρσήσας μάχεσϑαι, strijd gerust; ἀντίον ηὔδα ϑαρσήσας, hij vatte moed en sprak; ϑ, 197 c. Accus. ϑάρσει τόνδε γ᾽ ἄεϑλον, aanvaard gerust dezen strijd. Van

ϑάρσος, τό, moed, stoutheid, vermetelheid.

*ϑάρσῠνος, ον, moedig, vol vertrouwen, πόλις; c. Dat., λαὸς οἰωνῷ.

ϑαρσῡ́νω, iterat. ἐϑαρσύνεσκε, moedig, gerust maken, bemoedigen, οἱ (ἦτορ ἐνὶ φρεσίν).

ϑᾶσσον, m. z. ταχύς.

ϑαῦμα, ατος, τό (W. ϑαϝ, ϑαυ), wonder; dikwijls als epexegetische appositie ϑαῦμα ἰδέσϑαι, een wonder om te zien; ϑαῦμα ὁρῶμαι ὀφϑαλμοῖσιν; ἦ μέγα ϑαῦμα, voorwaar een groot wonder, met een daarop volgenden zelfstandigen zin; van Polyphemos, ϑαῦμα πελώριον; van een schoone vrouw, ϑαῦμα βροτοῖσιν. 2) verwondering, ϑαῦμά μ᾽ ἔχει.

ϑαυμάζω, iterat. Imperf. ἐϑαυμάζεσκον, a) zich verwonderen, verbaasd zijn, dikwijls met een Part. b) c. Acc. bewonderen, met verbazing zien, aanschouwen, τί, πυρά, λιμένας, νῆσον; met een afhank. zin, ϑαυμάζομεν οἷον ἐτύχϑη, wij waren verwonderd over hetgeen geschiedde; Ἀχιλῆα, ὅσσος ἔην; ook met een Accus. c. Inf. οἷον δὴ ϑαυμάζομεν Ἕκτορα αἰχμητὴν τ᾽ ἔμεναι, verbaast het ons als wij zien dat Hektor een held is.

†ϑαυμαίνω, bijvorm van ϑαυμάζω, bewonderen, Part. Fut., ἀέϑλια ϑαυμανέοντες, ϑ, 108.

Θαυμᾰκίη, stad in Magnesia in Thessalië, onder de heerschappij van Philoktetes, *B*, 716.

ϑεά, ἡ, godin, dikwijls in tegenst. van *γυνή;* soms verbonden met een ander Substant., *ϑεὰ μήτηρ, ϑεαὶ νύμφαι.* De *α* in *ϑεά* blijft overal, behalve op twee plaatsen, *Γ,* 158, waar de Dat. Pl. *ϑεῆς* en *Θ,* 305, waar *ϑεῇσιν* staat; waar men *ϑεά* achter *πότνια* eenlettergrepig las, moet *πότνα* hersteld worden.

ϑέαινα ἡ, = *ϑεά,* alleen in *πάντες δὲ ϑεοὶ πᾶσαί τε ϑέαιναι.*

Θεᾱνώ, dochter van Kisseus, echtgenoote van Antenor, priesteres van Athene in Ilios.

ϑέειον, τό en *ϑήιον* (*ϑεῖον* verwant met *ϑύος,* W. *ϑυ*), zwavel; als zuiverings- en ontsmettingsmiddel; ook van den bliksem.

***ϑεειόω,* (*ϑειόω, ϑέειον*), zwavelen, door aangestoken zwavel zuiveren; ook in 't Med., *ὁ δῶμα ϑεειοῦται,* hij berookt zijn huis met zwavel.

ϑειλόπεδον, m. z. *εἰλόπεδον.*

ϑείνω, slaan, wonden, *αὐχένα* enz.; met Dat. instrum. *φασγάνῳ, μάστιγι, ξίφεσι.*

ϑεῖος, 3. (*ϑεός*), goddelijk, 1) van een godheid afkomstig, *γένος;* door een godheid gezonden, *ὄνειρος, ὀμφή;* door een godheid gegeven, *ἅλς.* 2) aan een godheid gewijd, heilig, *χορός;* ook *κῆρυξ, ἀοιδός.* 3) goddelijk, heerlijk, schoon, voortreffelijk, van koningen en helden, ook in 't alg. van menschen, die door de een of andere eigenschap uitmunten; vooral is het een epith. van Odysseus; ook van zaken, die in haar soort voortreffelijk en schoon zijn, *ποτόν, δόμος.*

ϑέλγω, Iterat. (*ἐ*)*ϑέλγεσκε,* Aor. P. *ἐϑέλχϑην* (de afl. is onzek.), eig. streelen, *mulcere,* vand. 1) a) betooveren, verdooven, van den staf van Hermes, *τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα ϑέλγει,* in slaap sust, *ϑέλξας ὄσσε φαεινά,* verblinden. b) betooveren, d. i. door betoovering veranderen, *τινά.* 2) overdr. van den geest, a) meestal in ongunstigen zin, verblinden, bedriegen, misleiden, van de Seirenen; *νόον,* iemand de bezinning ontrooven (*Ξ,* 252, waar vroeger gelezen werd *ἦ τοι ἐγὼ μὲν ἔλεξα Διὸς νόον* — zoo nog Bekker en La Roche, en onlangs weer Cauer — is de juiste lezing *ἔϑελξα Διὸς νόον*); *ϑυμόν,* iemands moed verzwakken; met Dat. instr. *ἐπέεσσι, λόγοισι, ψεύδεσσι, δόλῳ;* in 't Pass. van de vrijers, *ἔρῳ δὲ ϑυμὸν ἔϑελχϑεν,* zij gevoelden zich van min betooverd. b) zelden in gunstigen zin, boeien (door een verhaal).

ϑελκτήριον, τό (*ϑελκτήρ, ϑέλγω*), toovermiddel, bekoring, van den gordel van Aphrodite; van liederen, *ϑελκτήρια βροτῶν;* van het paard van Troje, *ϑεῶν ϑελκτήριον,* een middel om de goden te verzoenen, *ϑ,* 509.

**ϑέμεϑλα, τά* (W. *ϑε, ϑέμα*), grondslag, *ὀφϑαλμοῖο,* de holte van 't oog; *στομάχοιο,* de gorgel.

**ϑεμείλια, τά* = het vorige, *τιϑέναι,* leggen; *προβαλέσϑαι,* iets werpen om daarmede den grondslag te vormen.

ϑέμις, ϑέμιστος (*ϑεῖναι,* W. *ϑε*), het vastgestelde, het behoorlijke, vand. 1. Sing. a) orde, recht, billijkheid, *ϑέμις ἐστί,* het is recht, billijk, met den Dat. van den pers. en den Infin.; *ἣ ϑέμις ἐστί,* zoo als 't behoort; (m.z. 2. *ἥ*); ook met een Gen. *ἣ ϑέμις ἀνϑρώπων πέλει, ἥ τε ξείνων ϑέμις ἐστίν.* b) verbond. met *ἀγορά,* de plaats voor de rechtspraak. c) recht of wet, *ὅς οὔ τινα οἶδε ϑέμιστα.* 2) in den Plur. *ϑέμιστες,* a) het door de goden ingestelde, *Διὸς ϑέμιστες,* door godspraak medegedeelde beschikkingen van Zeus. b) wetten, *ἀγοραὶ καὶ ϑέμιστες; οὔτε δίκαι οὔτε ϑέμιστες,* wet noch recht; van de heerschers en rechters, *οἵ τε ϑέμιστας πρὸς Διὸς εἰ-*

ϱύαται, die de wetten van Zeus bewaren. c) rechterlijke uitspraak, κϱίνειν ϑέμιστας σκολιάς, het recht verdraaien. d) schatting, λιπαϱὰς τελεῖν ϑέμιστας, rijke schatting (d. i. door het gebruik vastgestelde giften aan den koning) betalen. II. Θέμις, Themis, de dochter van Uranos en Gaia. Zij bekleedt op den Olympos het ambt van heraut en roept de goden ter vergadering; zij ontvangt de gasten bij het godenmaal en zorgt daar voor de goede orde; zij regelt de volksvergaderingen en ontbindt die. Daarv.

**ϑεμιστεύω, rechtspreken, rechter zijn, met Dat. en Gen.

ϑεμόω (de afl. is onzeker; men denkt aan W. ϑε), bewerken, maken, νῆα ϑέμωσε χέϱσον ἱκέσϑαι (t. w. πλημμυϱίς), de vloed bewerkte dat het schip aan wal kwam, d. i. dreef het schip naar den wal, ι, 486, 542.

-ϑεν, onafscheidbaar Partikel, dat met Nomina, vooral met plaatsnamen, tot lokale Adverbia wordt verbonden, om de richting of de plaats van waar uit te drukken, b. v. Τϱοίηϑεν, Ἰλιόϑεν, οἴκοϑεν, οὐϱανόϑεν; ook ἐξ Αἰσύμηϑεν, ἀπὸ Τϱοίηϑεν; met Subst., die een persoonlijk begrip hebben, Διόϑεν, ϑεόϑεν. Adverbia op -ϑεν kunnen de ν afwerpen en daarna geëlideerd worden, ὕπεϱϑεν, ὕπεϱϑε, καϑύπεϱϑ'.

†ϑέναϱ, αϱος, τό, de palm van de hand, Ε, 339.

ϑεό-δμητος, ον (δέμω), door een god gebouwd, πύϱγοι.

ϑεο-ειδής, ές (εἶδος), op een god gelijkend, alleen wat het uiterlijk of de gestalte betreft, van goddelijke gestalte, epith. van Paris, van Telemachos, van enkele der vrijers, ook van Priamos.

ϑεο-είκελος, ον = het vorige, op een god gelijkend, alleen van personen.

†ϑεό-ϑεν, Adverb. (ϑεός), van een god, π, 447.

**Θεοκλύμενος, zoon van Polypheides, een nakomeling van Melampos, beroemd ziener.

ϑεο-πϱοπέω (ϑεοπϱόπος), voorspellen, alleen in het Part.

ϑεο-πϱοπίη, ἡ, en ϑεοπϱόπιον, τό, voorspelling, goddelijk bevel, godspraak.

ϑεο-πϱόπος, ὁ (de afl. is onzeker), die uit allerlei teekenen den wil der goden afleidt, waarzegger, ziener.

ϑεός, ὁ, als Gen. Plur. ϑεόφιν; deze vorm ook als Dat. Plur. in ϑεόφιν μήστωϱ ἀτάλαντος (gew. afgeleid van W. διϜ, lichten, en in verband gebracht met Sanskr. *devás*, Lat. *deus*), 1) Mascul. god, de god; ook, evenals δαίμων, de godheid; σὺν ϑεῷ, met gods hulp; ἐκ ϑεοῦ, door een god aangedreven; ὑπὲϱ ϑεόν, tegen den wil van een god; tegenst. ἄνϑϱωποι of ἄνδϱες. 2) als Femin. ϑεός = ϑεά, godin, ook ϑήλεια ϑεός. — Aan de echtheid der door synizesis tweelettergrepig te lezen vormen wordt te recht getwijfeld; Α, 18 leest Bentley ὔμμι ϑεοὶ μέν voor ὑμιν μὲν ϑεοί; κ, 75 is uit handschriften hersteld ἐπεὶ ἀϑανάτοισιν voor ἄϱα ϑεοῖσιν; ξ, 251 stelt Nauck voor ῥεξέμεναί τε ϑεοῖσ' voor ϑεοῖσίν τε ῥέζειν.

ϑεουδής, ές (eigenl. ϑεοδϜής; Fick leest ϑεοδδής, dat Cauer goedkeurt), de goden vreezend, vand. vroom, rechtvaardig, νόος, ϑυμός, βασιλεύς.

†ϑεϱᾰπεύω (st. ϑεϱαπ), een ϑεϱάπων, dienaar zijn, dienen, tegenst. ἄϱχω, ν, 265.

ϑεϱᾰπων, οντος, ὁ, dienaar, en wel iemand die uit eigen beweging dient, niet slechts een vrije, maar zelfs dikwijls iemand van edele afkomst.

ϑεϱμαίνω, alleen Coni. Aor. ϑεϱμήνῃ en Opt. Pr. Pass. ϑεϱμαίνοιτο,

verwarmen, warm maken, λοετρά; Pass. warm, heet worden. Van

θερμός, 3. (m. z. θέρω), warm, λοετρά, αἷμα; ook kokend heet, ὕδωρ; overdr. δάκρυα, heete tranen.

θέρμω, alleen 2. Imper. Act. θέρμετε en 3. Imperf. Pass. θέρμετο, verwarmen, heet maken, ὕδωρ; Pass. warm of heet worden, πνοιῇ δ' Εὐμήλοιο μετάφρενον εὐρέε δ' ὤμω θέρμετο, door den adem (der paarden) werd de rug en werden de breede schouders van Eumelos warm.

θέρος, εος (in een later toegevoegd gedeelte, η, 118, Gen. θέρευς), τό (W. θερ, gloeien), warmte, vooral het warme jaargetijde, zomer, tegenst. ὀπώρα en χειμών.

Θερσῖλοχος, 1) een Trojaan, P, 216. 2) een Paioniër, door Achilleus gedood, Φ, 209.

Θερσῖτης, αο (verwant met θάρσος, θρασύς), de leelijkste der Grieken voor Troje, met kromme beenen (φολκός), mank en gebocheld. Zijn booze tong spaarde niets en niemand, zelfs niet de aanzienlijkste mannen. Odysseus brengt hem door een slag met zijn schepter tot bedaren, B, 212—271.

θέρω, bij Homerus alleen het Pass. θέρομαι, Part. Fut. θερσόμενος, Aor. ἐθέρην (afl. onzeker), a) warm worden, zich warmen, πυρός, aan 't vuur; b) verbrand worden, πυρός.

θέσκελος, ον (de afl. is onzeker), bovennatuurlijk, wonderbaarlijk, zeldzaam, vreemd, alleen van zaken, ἔργα. — Adv. ἔικτο (ἐϝέϝικτο) θέσκελον αὐτῷ, hij geleek wonderbaarlijk op hem, Ψ, 107.

†θεσμός, ὁ (W. θε, θεῖναι), de plaats, λέκτροιο παλαιοῦ θεσμόν, de plaats van het vroegere rustbed, ψ, 296.

Θέσπεια (later Θεσπιαί), Thespeia, oude stad aan den Helikon in Boiotië, B, 498.

θεσπέσιος, 3. (waarsch. van θέσπις, van θεός en W. σεπ), 1) Act. goddelijk sprekend, klinkend, ἀοιδή; θεσπέσιαι Σειρῆνες, de goddelijk zingende Seirenen. 2) Pass., eig. door een god gesproken of ingegeven, vand. in 't algem. a) goddelijk, βηλός, ἄντρον; Dat. F. θεσπεσίῃ, als Adverb., volgens goddelijke beschikking, B, 367. b) tot aanwijzing van alles wat groot, verheven, heerlijk, voortreffelijk, verbazing wekkend is, ἀλαλητός, ὅμαδος, ἠχή, ἰαχή; ook φύζα, φόβος, geweldig; eveneens νέφος, λαῖλαψ, ἀχλύς; ἄωτον, geduchte massa wol; χαλκός, de ontzaglijke menigte van metalen wapenrustingen. — Adv. θεσπεσίως, ἐφόβηθεν.

θεσπι-δᾰής, ές (θέσπις en δαϝ, δαίω), έος, geweldig brandend, altoos verbonden met πῦρ.

θέσπῐς, ιος, alleen in den Accus. θέσπιν (van θεός en W. σεπ), door god ingegeven, bezield, epith. van ἀοιδή en ἀοιδός.

**Θεσπρωτοί, de Thesproten, een pelasgische volksstam in Epeiros, bij Dodone.

Θεσσᾰλός, zoon van Herakles en Chalkiope, dochter van Eurypylos, koning van Kos, vader van Pheidippos en Antiphos, B, 679.

Θεστορῐ́δης, αο, zoon van Θέστωρ, a) = Kalchas, A, 69. b) = Alkmaon, M, 394.

Θέστωρ, ορος, 1) zoon van Enops, een Trojaan, door Patroklos gedood, Π, 401. 2) vader van Kalchas, m. z. het vorige woord.

θέσ-φᾰτος, ον (θεός en W. φα, φημί), 1) door een god gesproken, verkondigd, bepaald. Vand. als Subst. θέσφατον, τό, godspraak; θέσφατα παλαίφατα, aloude orakels. 2) in 't alg. door een god geschapen, van een god afkomstig, ἀήρ, η, 143.

Θέτις, Gen. *-ιδος*, Dat. *Θέτῑ*, Acc. *Θέτῐν*, Voc. *Θέτις* (voor Bekker *Θέτῑ* en *Θέτῐ*), eene der Nereïden, echtgenoote van Peleus en moeder van Achilleus. Zij bemint haar zoon teeder en smeekt Zeus, de beleediging hem aangedaan te wreken. Zeus is haar zeer genegen; want eens, toen de goden hem wilden boeien, heeft zij hem die schande bespaard. Zij woont in de diepte der zee, en heet daarom *ἁλοσύδνη;* volgens *Ω*, 73 volg. is haar woonplaats in de nabijheid van het land der Trojanen.

θέω en *θείω* (W. *θεϝ*), Fut. *θεύσομαι*, Imperf. iterat. *ἐθέεσκον*, 1) loopen, rennen, ijlen, van menschen en dieren; ook met *πόδεσσι, ποσί; μετά τινα*, iemand naloopen; *πολέος πεδίοιο*, door de ruime vlakte; *περὶ τρίποδος θέειν*, om een drievoet (als prijs) loopen, van paarden, *Λ*, 701; *περὶ Ἕκτορος ψυχῆς θέειν*, om het leven van Hektor; dikwijls in 't Partic. verbonden met andere Verba, *ἦλθε θέων*, hij kwam aanloopen; *ἷξε θέων; θέων παρέστη*. Van onbezielde, en wel a) in beweging zich bevindende voorwerpen, van het schip, van een rollenden steen, van de pottenbakkersschijf, van den diskos, *ἀπὸ χειρός*, uit de hand vliegend. b) van niet in beweging zijnde zelfstandigheden, van eene langs den rug loopende ader; ook *ἄντυξ πυμάτη θέεν ἀσπίδος*.

†*θεώτερος*, 3. door het Suffixum *τερος* van *θεός* gevormd, m. verg. *θηλύτερος, ὀρέστερος*, goddelijk, alleen *αἱ* (scil. *θύραι*) *πρὸς Νότου εἰσὶ θεώτεραι*, de zuidelijkste (van de beide ingangen) is de goddelijkste, de voor de goden bestemde, *ν*, 111.

Θῆβαι, ῶν en *Θήβη*, 1) oudste en machtigste stad in Boiotië, aan den Ismenos, door Kadmos gebouwd, naar wien de burg *Καδμεία* heette, vervolgens uitgebreid door Amphion. Zij heet *ἑπτάπυλος*, met zeven poorten, ook *ἑνστέφανος;* m. verg. *Ὑποθῆβαι*. 2) oude hoofdstad van Opper-Egypte (Thebaïs), aan den Nijl, later *Διὸς πόλις* genaamd, beroemd om haar rijkdom; Homerus noemt haar *ἑκατόμπυλοι* (alleen in den Plur.). 3) stad in Troas (meestal in den Sing., alleen Dat. Plur. *Θήβησι*, te Thebe), op de grens van Mysië, door Kilikiërs bewoond, aan den voet van den berg Plake (vand. *Ὑποπλακίη*), residentie van Eëtion, den vader van Andromache, verwoest door Achilleus.

Θηβαῖος, 3. Thebaiisch, Subst. de Thebaier, inwoner van het Boiotische Thebe.

Θηβαῖος, een Trojaan, vader van Eniopeus, *Θ*, 120.

Θήβασ-δε, Adv., naar Thebe, *Ψ*, 679.

**θήγω*, a) Act. wetten, scherpen, *ὀδόντας*. b) Med. voor zich wetten, scherp maken, *δόρυ*.

θηέομαι (W. *θαϝ*) = *θεάομαι*, Optat. *θηέοιο* (gew. *θήοιο*), Imperf. *θηέετο*, 1. Plur. *ἐθηεύμεθα* (v. L. en M. *ἐθηεόμεσθα*), 3. Plur. *θηεῦντο* (v. L. en M. *'θηέοντο*), Aor. *ἐθησάμην* (m. z. ook *θάομαι*) — met belangstelling gadeslaan, beschouwen, meestal met het daarbij komend begrip van bewonderen, *πάντα ἑῷ θηήσατο θυμῷ;* ook verbonden met *θαμβεῖν* en *θαυμάζειν;* met een afh. zin, *οἷον ἐερσήεις κεῖται*.

†*θηητήρ, ῆρος, ὁ* (*θηέομαι*), die nauwkeurig beschouwt, kenner, *ἦ τις θηητὴρ καὶ ἐπίκλοπος ἔπλετο τόξων*, dat is voorwaar een ervaren, slimme kenner van den boog, *φ*, 397.

†*θηλέω* = *θάλλω*, bloeien, c. Gen., *λειμῶνες ἴου ἠδὲ σελίνου θήλεον*, bloeiden, d. i. waren vol van viooltjes en eppe, *ε*, 73.

θῆλυς, θήλεια, θῆλυ, ook met twee uitgangen (W. *θα, θη*), 1) eig. zoogend, vand. vrouwelijk, van het vrouwelijk geslacht (tegenst. *ἄρρην*), *θήλεια*

ϑεά, godin; van dieren, ϑήλεας ἵππους; ϑῆλυς ἀυτή, vrouwenstem. 2) bevruchtend, verfrisschend, ἑέρση. Hiervan met het suffixum van den Comparativus, evenals ἀγρότερος, ϑηλύτερος, alleen ϑηλύτεραι ϑεαί en γυναῖκες, eig. de vrouwelijke, d. i. de zwakke, in tegenst. van het sterker geslacht der mannen.

†ϑημών, ῶνος, ὁ (W. ϑε, τίϑημι), hoop, ἠίων, ε, 368.

ϑήν, enclit. Partikel, tot uitdrukking van eene subjektieve overtuiging, zekerlijk, toch wel, versterkt ἦ ϑήν, toch wel zeker; of οὐ ϑήν, stellig toch wel niet; οὐ ϑὴν δή, toch wel niet; οὐ μὲν ϑήν γε, althans toch niet.

ϑήρ, ηρός, ὁ (fera), het (wilde) dier, roofdier, vooral van den leeuw.

*ϑηρευτής, ᾱο (ϑηρεύω), alleen verbonden met ἀνήρ en κύων, κύνεσσι καὶ ἀνδράσι ϑηρευτῇσι, κυσὶ ϑηρευτῇσι (v. L. en M. lezen op de beide plaatsen, waar het woord voorkomt, ϑηρητῆρσι).

†ϑηρεύω (ϑήρ), jagen, τ, 465.

ϑήρη, ἡ (ϑήρ), 1) de jacht, 2) de jachtbuit, ι, 158.

ϑηρητήρ, ῆρος en -ήτωρ, ορος (*I*, 544), jager, ἄνδρες ϑηρητῆρες, αἰετὸς ϑηρητήρ.

ϑηρίον, τό, wild dier, dier, van een hert, μέγα ϑηρίον, κ, 171, 180.

†ϑής, ϑητός, ὁ (de afl. is onzeker), huurling, daglooner, vrije, maar arme lieden, die hun eigen woning hadden, maar bij de rijke grondeigenaars voor loon werkten, δ, 644.

Θησεύς, Accus. Θησέα, alleen in deze beide casus bij Homerus voorkomend; een nationale heros van den Ionischen stam, vooral van Attike, zoon van Aigeus en Aithre of volgens een andere sage van Poseidon, koning in Athene.

ϑητεύω (ϑής), als huurling dienen, voor loon werken, τινί, bij iemand.

-ϑι, onafscheidbaar Suffixum bij Nomina en Pronomina, het zich bevinden op een plaats uitdrukkende, b. v. ἀγρόϑι, οἴκοϑι, ἄλλοϑι, αὐτόϑι, Ἰλιόϑι, ook overgebracht op den tijd, ἠῶϑι, des morgens.

ϑίς, ϑῑνός, ὁ, hoop, πολὺς δ' ἀμφ' ὀστεόφιν ϑὶς ἀνδρῶν πυϑομένων, rondom een groote hoop beenderen van rottende mannen, μ, 45. — Gewoonl. zandhoop aan zee, duin; in 't alg. het zandig zeestrand, strand, meestal met ϑαλάσσης of ἁλός verbonden, alleen in den Dat. en Accus. Sing.

Θίσβη = Θίσβαι, Thisbe, een oude stad in Boiotië aan den Helikon, tusschen Kreusis en Thespiai, *B*, 502.

ϑλάω, Aor. ἔϑλασ(σ)ε, aan stukken slaan, verbrijzelen, κοτύλην, κυνέην, ὀστέα.

ϑλῑβω, drukken, kneuzen, ϑλίψεται ὤμους πολλῇς φλιῇσι παραστάς, ρ, 221, van den alle deuren afloopenden bedelaar (andere lezing φλίψετα).

ϑνήσκω (ϑνῄσκω, W. ϑαν, afl. onzeker), Fut. Inf. ϑανέεσϑαι, Part. Perf. τεϑνηώς, Gen. ῶτος en (zelden) ότος, Fem. τεϑνηυῖα, 1) sterven, den dood vinden, zoowel van een natuurlijken als van een geweldadigen dood; ὑπὸ χερσίν τινος, door iemands handen; οἰκτίστῳ ϑανάτῳ ϑανεῖν, den jammerlijksten dood sterven. 2) in 't Perf., gestorven zijn, dood zijn (tegenst. ζῆν), βουλοίμην κε ... τεϑνάμεν, ik wilde liever dood zijn; Part. τεϑνηκώς, de gestorvene, de doode, τεϑνηὼς νεκρός, het lijk; eveneens ϑανόντες, de dooden.

ϑνητός, 3. sterfelijk, ἄνδρες, βροτοί; ϑνητοί, de stervelingen.

Θόας, αντος, Thoas, 1) zoon van Andraimon en Gorgo, koning in Pleuron en Kalydon in Aitolië. 2) zoon

van Dionysos en Ariadne, koning in Lemnos, vader van Hypsipyle. Hij alleen werd, toen alle mannen op Lemnos vermoord werden, gered door zijne dochter, die hem op een schip naar Oinoë zond. 3) een Trojaan, gedood door Menelaos, *Π*, 311.

Θόη, een Nereïde, *Σ*, 40.

†*ϑοινάω* (*ϑοινή*), spijzigen, alleen Inf. Aor. Pass. *ϑοινηϑῆναι*, onthaald worden, aan 't maal deel nemen, *δ*, 36.

***ϑόλος*, *ὁ* koepel, een rond gebouw met een koepeldak in een hoek van de *αὐλή*, in de nabijheid eener gaanderij, dicht bij de poort; over aard en bestemming van dit bijgebouw heerscht onzekerheid.

ϑοός (W. *ϑεϝ*, *ϑέω*) I. vlug, snel, a) vooral van krijgslieden, behendig, vlug, snel (in of tot den strijd, terwijl van het loopen *ταχύς* of *ὠκύς* wordt gebruikt), *Ἄρης*; ook c. Inf. *ϑοὸς ἔσκε μάχεσϑαι; νῦν ϑοοὶ ἔστε*, weest nu vlug tot den strijd. b) van andere levende wezens, *ἄγγελος, παρδάλιες*. c) van zich snel bewegende voorwerpen, *χείρ, βέλος, ἅρμα, μάστιξ; δαίς*, een vlug gereed gemaakt maal; vooral een zeer veel voorkomend epith. der schepen; *νὺξ ϑοή*, de snelle, d. i. snel vallende nacht. II. puntig, scherp, *ο*, 299, *ϑοαὶ νῆσοι*, kleine, rotsachtige eilanden aan de uitwatering van den Acheloös, die de uiterste punten der Echinaden vormden, en die om de scherpe riffen, waarmede zij in zee uitliepen, *ϑοαί* of *ὀξεῖαι* heetten. (Het is zeer twijfelachtig, of dit *ϑοός* wel van denzelfden stam is als *ϑοός* snel; de gevoelens hierover en de verklaringen, die van het woord gegeven worden, loopen zeer uiteen.)

†*ϑοόω* (*ϑοός*, II), Aor 1. *ἐϑόωσα*, puntig maken, *ἄκρον* (*ῥόπαλον*), *ι*, 327.

ϑοῦρος, Fem. *ϑοῦρις, ιδος*, alleen in den Gen. en in den Accus. *ϑοῦριν* (verwant met *ϑορεῖν, ϑρῴσκω*?), aanstormend, onstuimig, woest, het Mascul. *ϑοῦρος* steeds als epithet. van Ares; het Fem. *ϑοῦρις* van wapenen, waarmede men op den vijand losstormt, *ἀσπίς, αἰγίς; ϑοῦρις ἀλκή*, de woeste, vooruitdringende kracht tot den aanval en de verdediging.

Θόων, ωνος, 1) zoon van Phainops, een Trojaan, broeder van Xanthos, door Diomedes gedood, *E*, 152. 2) een Trojaan, door Odysseus gedood, *Λ*, 422. 3) een Trojaan, die met Asios op het legerkamp aanviel, *M*, 140, en door Antilochos gedood werd, *N*, 545. 4) een edele Phaieek, *ϑ*, 113.

ϑοῶς, Adverb. van *ϑοός*, vlug, snel, ook fluks, weldra.

Θόωσα, een nimf, dochter van Phorkys, moeder van Polyphemos, *α*, 71, 72.

Θοώτης, de heraut van Menestheus, *M*, 342, 343.

Θρασίος, een Paioniër, door Achilleus gedood, *Φ*, 210.

†*ϑρᾰ́σος*, *τό*, = *ϑάρσος*, onverschrokkenheid, moed, *Ξ*, 416.

Θρασύδημος, m. z. *Θρασύμηλος*.

**ϑρᾰσῠ-κάρδιος*, *ον* (*καρδία*), stoutmoedig.

ϑρᾰσῠ-μέμνων, ονος (= *ϑρασέως μεμαώς*, st. *μα*; anderen denken aan *μένω*), vol stouten moed, epith. van Herakles.

Θρᾰσῠμήδης, εος, zoon van Nestor, aanvoerder der wachters voor Troje, *I*, 81 volg.; van zijn behouden thuiskomst wordt melding gemaakt *γ*, 39, 442.

Θᾰρσῠ́μηλος, de wagenmenner van Sarpedon, door Patroklos gedood, *Π*, 463. (Andere lezing *Θρασύδημος*).

ϑρᾰσύς, εῖα, ύ (*ϑράσος*), stout, driest, onverschrokken, moedig, epith. van helden, vooral van Hektor; ook *χεῖρες* en *πόλεμος*; *κ*, 436 beteekent het doldriest, vermetel.

**ϑρέπτρα*, *τά* (*τρέφω*, gesync. uit

θρεπτήρια, even als λύτρα uit λυτήρια), eig. het loon, dat de verzorger van het kind van de ouders ontvangt; maar vooral de verzorging der ouders door de kinderen, als belooning voor de aan hun opvoeding gewijde zorgen, οὐδὲ τοκεῦσιν θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκε, hij vergold zijn ouders hun zorgen niet.

Θρηΐκιος, 3. (Θρηΐκη), Threikisch, πόντος, de Threikische zee, het noordelijk gedeelte van de Aigaiische zee; Σάμος Θρηϊκίη = Samothrake.

Θρηίκη, ἡ (niet Θρῄκη), Threike, Thracië, landschap ten noorden van Hellas; Θρηΐκηθεν van Thr., Θρηΐκηνδε, naar Thr.

Θρῆιξ, ικος (de samengetrokken vormen Θρῇκες, Θρηκῶν enz. zijn niet homerisch; Rzach op Δ, 519 denkt aan Θρέικες, Θρεΐκων), de Threikiër. De Threikiërs zijn hulptroepen d. Trojanen.

θρηνέω, klagen, weeklagen, absol. en ἀοιδήν, een treurzang aanheffen. Van

†θρῆνος, ὁ (W. θρε, θρέομαι), klacht, weeklacht, treurzang, lijkzang, Ω, 721.

θρῆνυς, ὁ, Acc. -υν, Dat. -υι (afl. onzeker; m. verg. het Attische θρᾶνος), a) voetbank, gewoonl. vastgemaakt aan den θρόνος of κλισμός, echter ook wel een losse voetbank. b) de bank van den stuurman, waarop hij bij 't sturen naar rechts en links kan gaan, Ο, 729.

Θρῇξ, ηκός, m. z. Θρῆιξ.

θριγκος, ὁ lambriseering, κυάνοιο, met versierselen van blauw glas (m. z. Helbig, das Hom. Epos, p. 102 en v. L. en M. op η, 87). Daarv.

†θριγκόω (met een rand) omgeven, ξ10, αὐλὴν ἀχέρδῳ, met een heg van doorngewas en planten, omheggen, omheinen.

**Θρῑνᾰκίη, ἡ, νῆσος, Thrinakië, een onbewoond mythisch eiland, alleen bevolkt door de runderen van Helios.

θρίξ, τριχός, ἡ, haar, zoowel van menschen als van dieren; ἀρνῶν, wol der lammeren; κάπρου, borstels van het everzwijn.

Θρόνιον, Thronion, hoofdstad der epiknemidische Lokriërs aan den Boagrios, Β, 533.

†θρόνον, τό (afl. onzeker), alleen in den Plur. θρόνα, Χ, 441, volgens Helbig, das Homerische Epos, 192 volg., geometrische, volgens v. L. en M. op deze plaats uit bloemen of lofwerk bestaande versiersels („gebloemde versiersels", Vosmaer), van een kleed.

θρόνος, ὁ (m. z. θρῆνυς), zetel, stoel, vooral hooge armstoel met leuning en voetbank.

†θρόος, ὁ (θρέομαι), geraas, geschreeuw, luid geroep Δ, 437.

†θρῠλίσσω, verbrijzelen, verscheuren, θρυλίχθη μέτωπον, Ψ, 396.

†θρύον, τό, een moerasplant, biezen, Φ, 351.

Θρύον, ook Θρυόεσσα genaamd, Λ, 711, grensplaats der Pyliërs en Eleiers in Elis, in 't gebied van Nestor, aan den Alpheios, op een heuvel gelegen, αἰπεῖα, Β, 592.

θρῴσκω, Aor. ἔθορον, a) springen, ἐκ δίφροιο, ἀπὸ λέκτροιο, χαμᾶζε, ἐπ' ἄλλον, κατὰ κῦμα, van de visschen; overdr. van onbezielde voorwerpen, van den pijl, van erwten en boonen, van het lot, ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος κυνέης. b) aanspringen, aanstormen, tot den aanval, ἐπί τινα, op iemand, ook ἐν βουσί. Daarv.

*θρωσμός, ὁ, een boven een ander zich verheffend oord, hoogte, θρωσμὸς πεδίοιο, een heuvelachtig gedeelte der Trojaansche vlakte, dat zich van de hooge oevers van den Skamandros naar het Grieksche legerkamp uitstrekte.

θυγάτηρ, ἡ, Gen. -τέρος en -τρός, dochter (ῠ, maar in alle vier- en vijflettergrepige casus *metri causa* ῡ).

ϑύ̆ελλα, ἡ (W. ϑυ, ϑύω), storm, warrelwind, δεινῶν μισγομένων ἀνέμων ἐλθοῦσα ϑύελλα; dikwijls ἀνέμοιο ϑύελλα; πυρὸς ὀλοοῖο ϑύελλα, van het koken en bruisen der zee tegen de klippen ('t vulkanisch geweld der orkanen, Vosmaer), μ, 68, m. verg. 202 en 219; dikwijls met het daarbij komend begrip van wegrukken (even als ἅρπυιαι, dat m. verg.) in uitdrukkingen als ὥς μ' ὄφελ' οἴχεσθαι προφέρουσα κακὴ ἀνέμοιο ϑύελλα εἰς ὄρος of παῖδ' ἀγαπητὸν ἀνηρείψαντο ϑύελλαι.

Θῠέστης, αο, ook Θυέστα, Β, 107, zoon v. Pelops, kleinzoon van Tantalos, broeder van Atreus, vader van Aigisthos.

Θῠεστιά̆δης, αο, zoon van Thyestes = Aigisthos.

ϑῠήεις, εσσα, εν (ϑύος), vol reukoffers, met rijkelijke offers, βωμός.

†ϑῠηλή, ἡ (ϑύω), in den Plur., offergaven, Ι, 220.

ϑῡμ-αλγής, έος (ϑυμός, ἀλγεῖν), het hart krenkend, grievend, smartelijk, χόλος, λώβη, μῦθος, ἔπος, ὕβρις, δεσμός, κάματος.

ϑῡμ-ᾱρής ές (ϑυμός en W. ἀρ, m. verg. ἄρσαντες κατὰ ϑυμόν), het hart verheugend, aangenaam, lief, dierbaar, ἄλοχος; σκῆπτρον, behagend, gewenscht; ook ϑυμήρης, in 't Neutr. ϑυμῆρες κεραννύναι, een aangenaam mengsel maken (behaaglijk vermengend, Vosmaer), κ, 362 (π, 389, waar men gewoonl. ϑυμηδέ' leest, wil Nauck met Bekker ϑυμήρε' lezen).

Θυμβραῖος, een Trojaan, door Diomedes gedood, Λ, 320.

Θύμβρη, Thymbre, een streek of vlakte in Troas, aan de rivier Thymbrios, bij welker uitmonding in den Skamandros zich de tempel van den Thymbraiischen Apollon bevond, Κ, 430.

†ϑῡμ-ηγερέω (ἀγείρω), alleen Part. Praes., leven of moed verzamelen, bijkomen, η, 283 (Nauck ὀλιγηπελέων).

†ϑῡμ-ηδής, ές, έος (ἧδος) het hart verheugend, kostbaar, π, 389 (m. z. ϑυμηρής).

*ϑῡμο-βόρος (W. βορ, βιβρώσκω), aan het hart knagend, grievend, ἔρις.

†ϑῡμο-δᾰκής, ές, έος, aan het hart knagend, pijnigend, μῦθος, ϑ, 185.

Θυμοίτης, een aanzienlijk Trojaan, Γ, 146.

ϑῡμο-λέων, οντος, dapper als een leeuw („een leeuw van geweldigen krijgsaard", Vosmaer), epith. der helden.

*ϑῡμορ-ραιστής, ᾱο (zoo van L. en M. volgens Bekker voor ϑυμοραϊστής, ῥαίω), het leven vernielend, ϑάνατος.

ϑῡμός, ὁ (W. ϑυ, m. verg. ϑύω Ι), eigenl. het zich bewegende, leven wekkende in den mensch, vand. hart, ziel, als levensbeginsel, als zetel van het gevoel en den wil, minder dikwijls van het denken; men dacht daarbij steeds aan beweging, dus vooral ook de zetel van hevige aandoeningen, gewaarwordingen en begeerten; de zetel van den ϑυμός is ἐνὶ στήϑεσσιν, ook ἐν φρεσίν; 1) ziel, leven, levenskracht, ϑυμὸν ἐξαίνυσϑαι, ἀφελέσϑαι, ὀλέσαι, ἐπεί κε λίπῃ ὀστέα ϑυμός; ἐξελέσϑαι μελέων ϑυμόν; ϑυμὸν ἀποπνείειν; daarentegen ϑυμὸν ἀγείρειν (nieuwe) levenskracht verzamelen; ook van de levenskracht der dieren; als de mensch sterft, dan gaat de ϑυμός, even als de ψυχή, naar den Hades. 2) hart, als de zetel van het gevoel, van hevige hartstocht, χόλος ἔμπεσε ϑυμῷ; ἄλληκτόν τε κακόν τε ϑυμόν, toorn; ὀρίνειν ϑυμόν, het hart schokken, vooral opwekken tot medelijden, tot vrees bewegen; daarentegen πᾶσιν παραὶ ποσὶ κάππεσε ϑυμός, viel het hart (de moed) voor de

voeten; *θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν λαμβάνειν*, moed vatten. b) soms ook van zachter gewaarwordingen, *ἐκ θυμοῦ φιλέειν*, van harte liefhebben; *θυμῷ χαίρειν, γηθεῖν; ἀπὸ θυμοῦ μᾶλλον ἐμοὶ ἔσεαι*, gij zult nog meer vervreemd zijn van mijn hart; zoo ook *ἐκ θυμοῦ πίπτειν* (m. z. *πίπτειν*). 3) hart, als zetel van den wil, dus wil, lust, verlangen, vooral naar spijs en drank; *πλήσασθαι θυμόν*, aan zijn eetlust voldoen; *θυμὸς ἀνώγει, ἐποτρύνει, κελεύει, κέλεται, ἵεται* (ook van dieren, *M*, 300), met daarop volg. Infin., mijn hart drijft, beveelt mij; *ᾧ θυμῷ εἴξασα*, toegevende aan haar verlangen; *κατὰ θυμόν*, naar wensch. b) als zetel van het denken, overleg, wil, besluit, gedachte, *ἐδαΐζετο θυμός; ἕτερος δέ με θυμὸς ἔρυκεν*, een andere gedachte hield mij tegen (v. L. en M. houden het woord hier voor bedorven; Naber, Mnem. N. S. XIX, p. 317 verbetert *ἕτερον δέ με μῆδος* en vergelijkt *λ*, 202); hierbij behoort ook *φράζεσθαι θυμῷ*, overwegen; *ἔπος ... ἔμπεσε θυμῷ*, kwam (mij) in den zin; *θυμὸν πείθειν*. 4) gemoed, gezindheid geest, *ἕνα* of *ἴσον θυμὸν ἔχειν*, van dezelfde gezindheid, gedachte zijn; *δόκησε δ' ἄρα σφίσι θυμὸς ὣς ἔμεν*, zoo scheen het hun om het hart te zijn,; *θ. πρόφρων, ἵλαος, ἀπηνής* enz.; *μέγας*, hoogmoed; *δίχα θυμὸν ἔχειν*, verschillende gezindheid hebben; *δίχα θυμὸς ὀρώρεται*, ik wijfel tusschen twee besluiten; over *ἐν θυμῷ βάλλειν* of *βάλλεσθαι* z. m. *βάλλω*. Bij vele verba, die een werkzaamheid of aandoening der ziel uitdrukken, kan *θυμῷ* dikwijls vertaald worden door „bij of in zich zelven", „in zijn binnenste", „in stilte" enz.; in de plaats van dezen Dat. loci vindt men ook *κατὰ θυμόν* of *ἐν θυμῷ*; ook den zoogen. Griekschen Accus. *θυμόν*, b. v. bij *χολοῦσθαι, χώεσθαι, ἀχεύειν, ἀκαχῆσθαι* en derg.; vooral bij *τέρπεσθαι*; dikwijls *κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν*, *mente animoque*; een heel enkele maal ook *ἀνὰ θυμόν*.

θῡμο-φθόρος, ον (*φθείρω*), de levenskracht, het leven verwoestend, vernielend, vand. a) het leven vernietigend, *θυμοφθόρα πολλά*, scil. *σήματα*, teekenen, die het bevel inhielden, den brenger te dooden; *φάρμακα*, moordend vergif. b) overdr. het hart grievend, van menschen, *ἄχος, κάματος* (volgens anderen: den levensmoed vernielend).

θύ̆νω, (= *θύω I*), zich snel bewegen, komen aanstormen, *κατὰ μέγαρον*, vooral van de strijders in den slag, *ἂμ πεδίον, διὰ προμάχων; ἄμυδις*, bij hoopen komen aanstormen.

†*θῠόεις, εσσα, εν* (*θύος*), geurig, *νέφος*, *O*, 153.

†*θύον, τό* (W. *θυ*, m. z. *θύω II*), een boom, waarvan het welriekende hout als reukwerk werd ontstoken (*thyia articulata*, volg. anderen *iuniperus*), *ε*, 60.

θύ̆ος, εος, τό (W. *θυ*, m. z. *θύω II*), alleen in den Plur. reukoffer.

θῠο-σκόος, ὁ (de afl. van het tweede deel der samenstelling is onzeker), offerschouwer, die uit den walm van het reukoffer voorspelt.

†*θυόω* (= *θύω II*), welriekend maken, Part. Perf. Pass. *τεθυωμένον ἔλαιον*, welriekende olie, *Ξ*, 172.

θύ̆ραζε (uit *θύρασδε*), Adv., a) eig. de deur uit, *ἐξῆγε δόμων*. b) in 't alg. er uit, naar buiten, *ἐκ μηροῦ δόρυ ὦσε θύραζε*, hij rukte de speer uit de heup; *ἔκβασις ἁλὸς θύραζε*, een uitweg uit de zee; ook uit de rivier naar den oever, uit de legerplaats enz.

†*θύ̆ρα-ωρός* (W. *ορ, ϝορ*), deurwachter, als epith. der honden, *X*, 69.

***θύ̆ρεός, ὁ* (*θύρη*), deursteen, een steen, die, voor den uitgang geplaatst, den dienst van deur doet.

θύ̆ρετρα, τά, deur.

θύ̆ρη, ἡ (Sanskr. *dvâram*), 1) de deur, zoowel van een vertrek (ζ, 19, herstellen v. L. en M. te recht *θύρη δ'ἐπέκειτο φαεινή* voor *θύραι δ'ἐπέκειντο φαειναί,* omdat het slaapvertrek, *non binis valvis sed fore simplici clausum erat*), als van het huis en den hof; meestal in den Plur. de uit twee deelen (*σανίδες*) bestaande, dubbele deur, *θύραι δικλίδες; ἐν θύρῃσι,* in of bij de deur, op den drempel; *προπάροιθε θυράων; ἐπὶ οὐδοῦ ἔντοσθε θυράων* (*ἵζειν*); Dat. *θύρῃσι,* als Adverb., even als *θύρηφι, foris,* buiten de deur, buiten (m. vergel. *ἐπὶ* of *παρὰ Πριάμοιο θύρῃσιν,* bij de deur, d. i. voor de woning van Pr.). 2) in 't alg. toegang, ingang (b. v. van een hol).

†θύ̆ρη-θι (*θύρηθ'*), Adv. buiten, ξ 352.

**θύρη-φι, Instr. als Adverb., buiten.

*θύ̆σᾰνόεις, *εσσα, εν,* met kwasten, franjes versierd, epith. van de *αἰγίς.* Van

*θύ̆σᾰνος, ὁ, kwast, franje, als versiersel aan het schild van Agamemnon, de Aigis en den gordel van Here.

†θύσθλα, *τά* (W. *θυ, θύω I*), de heilige gereedschappen bij den dienst van Bakchos, volgens de Grammatici vooral de thyrsosstaven, fakkels enz., *Z,* 134.

θύω (W. *θυ*), in hevige beweging zijn, vand. I. stormen, razen, a) van den wind, *λαίλαπι* of *σὺν λαίλαπι,* dwarrelend razen; ook van rivieren en golven; *δάπεδον αἵματι θῦεν,* de grond golfde, droop van bloed. b) van menschen, razen, tieren, *ὀλοιῇσι φρεσί, ἔγχεϊ.* II. als rook doen opstijgen, d. i. als reukoffer verbranden, offeren, *ἄργματα θεοῖς;* ook zonder Accus., *τινί,* iemand een reukoffer brengen; absol. offeren. (Sommigen beweren dat *θύω I* en *θύω II* van verschillende wortels moeten worden afgeleid; maar de W. *θυ* vereenigt de beide beteekenissen in zich; m. verg. *πρήθω;* met de eerste beteekenis *ῡ,* met de tweede in 't Part. Praes. *ῠ, ο,* 260; in 't Imperf. *ῡ, ο,* 222).

θυώδης, *ες* (*θύος, εἶδος*), geurig, *θάλαμος, εἵματα.*

θωή, ἡ (*θε, τίθημι*), de vastgestelde straf, boete, *θωὴν ἐπιθήσομεν,* opleggen; *ἀργαλέην θωὴν ἀλέεινεν Ἀχαιῶν* (waar anderen berisping of schande vertalen).

θῶκος en *θόωκος, ὁ = θᾶκος,* a) zetel, *β,* 14. b) zitting, vergadering, der Geronten; in den Plur. *Νυμφέων χοροὶ ἠδὲ θόωκοι,* de dans- en zitplaatsen der Nimfen; *θεῶν θῶκοι.* — Adv. *θῶκόνδε,* naar de zitting.

Θῶν, Thon, echtgenoot van Polydamna, een edel Egyptenaar aan de Kanobische monding van den Nijl, die Menelaos bij zich ontving, *δ,* 228.

θωρηκτής, ὁ (*θωρήσσω*), de gepanserde, altoos Plur. en wel als Adiect. meestal in den Gen. *-άων;* vand. *πύκα θωρηκτάων,* der stevig gepanserden; *Φ,* 429 staat de Dat. *-ῇσι,* als epith. der Argeiers, terwijl het anders van de Lykiërs en Trojanen gezegd wordt.

*θώρηξ, *ηκος, ὁ,* harnas, panser, ter bescherming van het bovenlichaam, van den hals tot aan het midden. Het was gewoonlijk van erts, en bestond uit twee gewelfde platen, waarvan de eene de borst en de andere den rug bedekte; op de zijde waren deze door haken met elkaar verbonden. Het was helder gepolijst en dikwijls kunstig versierd, *ποικίλος, πολυδαίδαλος, παναίολος.* Daarv.

θωρήσσω, I. Act. panseren, wapenen, *τινὰ σὺν τεύχεσιν.* II. Pass. zich panseren, zich wapenen, dikwijls absol.; *χαλκῷ;* gewoonl. *τεύχεσιν* of *σὺν τεύχεσιν; δὸς δέ μοι ὤμοιιν τὰ σὰ τεύχεα θωρηχθῆναι,* ver-

gun mij dat ik mijn schouders met uwe wapenrusting bedek; *θωρήσσεσθαι Ἐφύρους μέτα,* gewapend uittrekken; *θωρήσσεσθαί τινι,* zich gewapend tegenover iemand plaatsen.

**θώς, θωός,* alleen Nom. Plur. *θῶες,* Gen. *θώων,* een gulzig roofdier, *ὠμοφάγος,* naast panters en wolven vermeld; naar de kleur heet het *δαφοινός;* waarsch. jakhals, *canis aureus.*

I.

ἰαίνω (de afl. is onzeker), Aor. 1. *ἴηνα,* Pass. *ἰαίνομαι,* Aor. *ἰάνθην,* Coni. *ἰανθῇς, ἰανθῇ* (v. L. en M. houden deze samengetrokken vormen voor onecht; *T,* 174 stellen zij in plaats van *φρεσὶ σῇσιν ἰανθῇς* voor *φρ. σ. χαρήῃς*), 1) a) verwarmen, warm, heet maken, *ὕδωρ, ἀμφὶ πυρὶ χαλκόν.* b) week, vloeibaar maken, *κηρόν.* 2) overdr. verwarmen, verkwikken, *θυμόν τινι;* meer in 't Pass. *θυμὸς ἐυφροσύνῃσιν ἰαίνεται,* het hart wordt warm van vreugde; in 't alg. zich verheugen, *θυμός, κῆρ ἐνὶ φρεσίν, μετὰ φρεσίν, ἐνὶ στήθεσσιν ἰάνθη; μέτωπον ἰάνθη,* er vertoonde zich vreugde op het voorhoofd; ook *θυμὸν ἰαίνομαι,* ik word verheugd in mijn hart, eveneens *φρένας; τινί,* zich over iemand, iets verheugen, ook *εἵνεκά τινος* (sommigen verklaren *θυμὸν ἰαίνειν* door: het hart week maken, tot medelijden stemmen).

Ἴαιρα, eene der Nereïden, *Σ,* 42. (ῐ).

ἰάλλω, Imperf. *ἴαλλον,* Aor. *ἶηλα* (de afl. is onzeker), eigenl. in (snelle) beweging ergens heen brengen, vand. *διστὸν ἀπὸ νευρῆφιν,* afschieten, vooral *χεῖρας ἐπ' ὀνείατα,* de handen naar de spijzen uitsteken; ook *ἐπὶ σίτῳ; περὶ χερσὶ δεσμόν,* boeien om de handen slaan; *ἑτάροις ἐπὶ χεῖρας ἴαλλεν,* hij stak de handen uit naar de vrienden; *ἐπὶ δεσμὸν ἶηλον,* maak het met een knoop vast; *ἐπὶ δὲ Ζεὺς οὖρον ἴαλλεν,* maar Zeus zond daarbij gunstigen wind; *ὥς κ' ὔμμι (χ' ὖμι) κακὰς ἐπὶ κῆρας ἰήλω,* hoe ik u de booze Keren toezend (*β,* 316, een onecht vers); *ἰάλλειν τινὰ ἀτιμίῃσιν,* iemand met schande gooien = *ἐμβάλλειν εἰς αἰσχύνην, ν,* 142.

Ἰάλμενος, zoon van Ares en Astyoche, aanvoerder der Boiotiërs uit Orchomenos en Aspledon, *B,* 512, *I,* 82.

Ἴᾰμενός, een Trojaansch held, gedood door Leonteus, *M,* 139, 193 (ῐ).

Ἰᾰ́νασσα (*ϝιϝάνασσα*), eene Nereïde, *Σ,* 47.

Ἰᾰ́νειρα (*ϝιάνειρα*), eene Nereïde, *Σ,* 47.

ἰάομαι, Fut. *ἰήσομαι,* heelen, alleen van wonden, *τινά, ὀφθαλμόν.*

†*Ἰάονες,* oudere vorm voor *Ἴωνες,* de Ioniërs, *N,* 685.

†*Ἰᾰπετός,* een Titaan, zoon van Uranos en Gaia, echtgen. van Klymene, vader van Atlas, Prometheus en Epimetheus, *Θ,* 479, (ῐ).

**ἰάπτω* (W. *ἰαπ*), wegwerpen, overdr. bederven, schenden, alleen verbonden met *κατά* (Adv.), *ὥς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν ἰάπτῃ,* opdat zij niet door weenen haar schoone gelaatskleur schende, *β,* 376, m. verg. *δ,* 749.

Ἰάρδᾰνος, 1) kleine rivier in Elis bij Pheia, *H,* 135. 2) rivier op Krete, *γ,* 292 (ῐ).

Ἰᾰσίδης, αο, zoon van Iasos = a) Amphion, *λ,* 283. b) Dmetor, *ρ,* 443 (ῐ).

Ἰᾰσῐ́ων, ωνος, lieveling van Demeter, zoon van Zeus en Elektra, door Zeus uit jaloezie door den bliksem verslagen, *ε,* 125. (ῐ).

†*Ἴασον Ἄργος,* het Iasische (d. i. waarsch. het Ionische) Argos, *σ,* 246. (ῐ).

Ἴᾰσος, 1) koning van Orchomenos, vader van Amphion, m. z. *Ἰασίδης.* 2) zoon van Sphelos, aanvoerder der

Atheners, door Aineias gedood, *O*, 332, 337. 3) vader van Dmetor op Kypros, m. z. Ἰασίδης.

ἰαύω (wellicht verwant met ἄεσα, dat m. verg.), Imperf. iter. ἰαύεσκον — rusten, den nacht doorbrengen, ἐν κλισίῳ, ἐν ἀγκοίνῃσί τινος, ἐπὶ νηυσίν, παρὰ μνηστῆρσιν; ook van dieren, πὰρ δὲ κύνες ἴαυον; ἐκτός, buiten overnachten; met een tijd bepalenden Accus., ἀύπνους νύκτας, slapelooze nachten doorbrengen. (ῐ).

ἰᾰχή, ἡ (ϝιϝαχή, W. ϝαχ met reduplikatie), 1) luid, schel geschreeuw, zoowel van de oorlogskreten der aanvallenden, als van de jammerklachten der vluchtenden en der schimmen; ook van het geschreeuw der jagers. (ῐ).

ἰᾰ̆χω (ϝιϝάχω, W. ϝαχ met reduplikatie), in 't Part. Praes. en dikwijls in 't Imperf. voorkomend, een schel, helder geluid geven, intrans. 1) luid schreeuwen, ἐπὶ δ'ἴαχε λαός, het volk schreeuwde er bij; ἴαχον δ'ἐπὶ πάντες Ἀχαιοὶ νίκης ἱεμένῳ, (bemoedigend) riepen alle Achaiers den naar de overwinning strevende toe; vooral van de oorlogskreten der strijdenden; ook van de weeklachten der gewonden en der treurenden; ook van het jammeren van een kind; van door angst afgeperste kreten. 2) van onbezielde voorwerpen, luid klinken, razen, ruischen, van de golven; snorren, van de pees van den boog; schetteren, van de trompet; sissen, van het in water gedoopt, gloeiend ijzer; knetteren, van het vuur. In beide beteekenissen vindt men het dikwijls verbonden met μέγα, μεγάλα, σμερδαλέα. (ῐ).

Ἰᾰωλκός, stad in Magnesia, aan de Pagasaiische golf, εὐρύχορος. (ῐ).

†ἰγνῦ̆η, ἡ (van γόνυ?), knieholte, *poples*, *N*, 212.

Ἰδαῖος, Idaiisch, betrekking hebbende tot den Ide in Phrygië, a) Ἰδαῖα ὄρεα, het Idaiische gebergte, met het oog op de verschillende toppen = Ἴδη. b) bijnaam van Zeus, omdat hij op den top Gargaron een tempel en een hem gewijd bosch had. (ῑ).

Ἰδαῖος, 1) heraut der Trojanen, wagenmenner van Priamos. 2) zoon van Dares, een Trojaan. (ῑ).

ἰδέ (afl. twijfelachtig), Conjunktie = ἠδέ, en (ῐ; wanneer de ε niet geëlideerd wordt, is zij gewoonlijk door positie of arsis verlengd).

Ἴδη, Ide, een hoog en steil gebergte, dat, in Phrygië beginnende, zich door Mysië uitstrekt; zijn hoogste punt is Γάργαρον. Om zijn rijkdom aan bronnen wordt het πολυπῖδαξ genoemd. (ῑ). — Daarv. Adv. Ἴδηθεν, van den Ide af.

Ἰδήιος, m. Ἰλήιος.

Ἴδης, αο, zoon van Aphareus en broeder van Lynkeus uit Messene, vader van Kleopatra, een voortreffelijk boogschutter, *I*, 558. (ῑ).

**ἴδῐος, 3. eigen, bijzonder, πρῆξις, een bijzondere aangelegenheid (tegenst. δήμιος). (ῐ).

†ἰδῐ́ω (σϝιδίω, W. σϝιδ) = ἱδρόω, zweten, alleen in 't Imperf. ἴδιον, *υ*, 204.

ἴδμων, ον (W. ϝιδ, zonder digamma), ervaren, volgens Naber Mnem. N. S. XIX, p. 298 voor αἵμων, *E*, 49.

ἰδνόω (de afl. is onzek.), alleen in den Aor. 1. Pass. ἰδνώθη en ἰδνωθείς, krommen, buigen; Pass. zich krommen.

Ἰδομενεύς, ῆος, zoon van Deukalion, koning van Krete, kleinzoon van Minos. Voor Troje muntte hij uit door dapperheid; volgens *γ*, 191, keerde hij behouden naar huis terug. (ῑ).

*ἰδρείη (volgens v. L. en M. ϝιδριίη), kennis, ervaring. Van

ἴδρις, ι, Gen. ιος (verwant met εἰδέναι, dus eig. ϝίδρις), kundig, ervaren, schrander; met daarop volg. Infin. bekwaam, *η*, 108.

ἱδρύω (W. ἑδ van σεδ), Aor. 1. Pass. *ἱδρύθην*, doen nederzitten, doen plaats nemen, c. Accus., *τινά, τινὰ ἐν θρόνῳ, τινὰ παρὰ δαιτί.* — Pass. alleen in den Aor. *ἱδρύθησαν* (met v. L. en M., niet *ἱδρύνθησαν*), gaan zitten, neerzitten, stil gaan zitten (ῠ, verkort *B*, 191 en *υ*, 257).

ἱδρώς, ὁ (*σϝιδρώς*, W. *σϝιδ*), Dat. volgens v. L. en M. *ἱδρόι*, Accus. *ἱδρόα* (vulg. *ἱδρῷ* en *ἱδρῶ;* Cauer, Praef. ad Il. edit. mai. pag. XXV: *accusativi formam contractam ἱδρῶ reliqui, ubi in primo vel secundo vel tertio pede posita erat, in quarto et quinto scripsi ἱδρόι, ἱδρόα.* De Dat. *ἱδρῷ* staat *P*, 745, maar die moet volgens Nauck en v. L. en M. door emendatie van een ander woord (*ἱδρόι ἑλκόντεσσι*, voor *ἱδρῷ σπευδόντεσσι*) uit het vers verwijderd worden), zweet. Daarv.

ἱδρώω (*σϝιδρ.*) (de vorm *ἱδρῶσαι* van 't Part. Praes., *Λ*, 598 is onjuist; v. L. en M. lezen *ἱδρώοντ'*), zweeten, van menschen en dieren, vooral van inspanning; ook van angst.

ἵεμαι (*ϝίεμαι*), Fut. (*ϝ*)*ίσομαι*, Aor. *ἐ*(*ϝ*)*ισάμην*, streven, trachten, begeeren. Het Part. *ἱέμενος*, trachtende, *α*, 6; *ἀκόντισαν ἱέμενοι*, zij wierpen vol begeerte (om te raken); c. Gen. *πόλιος, νίκης, νόστοιο;* ook met Adv. *οἴκαδε, ἔρεβόσδε, Τροίηνδε, πολέμονδέ; ἵετο θυμός* met daarop volg. Infin. Tot dit Verbum behooren ook, zooals uit kwantiteit en *ϝ* blijkt, een aantal plaatsen, waar men vormen van het Medium van *ἵημι* meende te erkennen, en vertaalde door: zich ergens heen bewegen, ergens heen spoeden, als *κ*, 529, *ϝιέμενος ποταμοῖο ῥοάων*, strevende naar, trachtende te bereiken; *N*, 291 *πρόσσω ϝιεμένοιο*, van den voorwaarts strevende: en dus moet naar analogie van deze plaats en van *O*, 543, ook *M*, 274 met M. en v. L. *πρόσω ϝίεσθε* gelezen worden in plaats van *πρόσσω ἵεσθε;* soms ook van vogels, *ἐν πεδίῳ ἵενται*, zij schieten neer in de vlakte. M. verg. ook *εἶμι.*

†*ἱέρεια, ἡ*, Fem. van *ἱερεύς*, priesteres, *Z*, 300. (ῐ).

ἱερεύς en *ἱρεύς, ῆος, ὁ*, priester, offerpriester, priester van een bepaalden god, die in de eerste plaats zorg droeg voor den tempeldienst en de offers; daarenboven verkondigden zij ook door de schouwing van de ingewanden der offerdieren den wil der goden. (ῐ).

ἱερεύω (ῐ) en *ἱρεύω*, iter. Imperf. *ἱρεύεσκον;* Pass. 3. Pl. Plsqpf. *ἱέρευτο*, I. a) heilig maken, vooral van dieren, wijden, slachten, offeren, *ταύρους θεῷ;* met een dubbelen Dativus, *τοῖσιν βοῦν ἱέρευσεν Ζηνί*, hij slachtte voor hen een stier ter eere van Zeus. b) in 't alg. slachten, omdat van elk stuk, dat voor den maaltijd werd toebereid, een deel aan de goden werd gewijd; *ξείνῳ*, ter eere van den gast. II. Med. *ἱρεύσασθαι*, voor zich slachten.

ἱερήιον, τό = *ἱερεῖον*, offerdier, vee om te slachten; bij wijze van spreekwoord, *οὐχ ἱερήιον οὐδὲ βοείην ἀρνύσθην*, zij trachtten niet een offerdier of een stierhuid (in een wedstrijd) te winnen (maar het gold hier het leven). (ῐ).

ἱερόν (ῐ) en *ἱρόν* (ῑ), *τό* (eigenl. Neutr. van *ἱερός*, maar geheel als een Subst. beschouwd), het gewijde, een aan de goden gewijd geschenk, *ὄφρ' ἱρὸν ἑτοιμασσαίατ' Ἀθήνῃ* (waar *ἱρόν* Praedikaat is, opdat zij de *ἔναρα* zouden gereed maken tot een geschenk aan Athene gewijd); vooral ook offer, offerdier, als zoodanig altoos in den Plur.

ἱερός, 3. (ῐ, in de Arsis dikwijls ῑ, Sanskr. *ishirás*), I. krachtig, sterk, frisch, *ἶς Τηλεμάχοιο, μένος Ἀλκινόοιο, φυλάκων τέλος, πυλαωροί, στρατὸς Ἀργείων; ἰχθύς*, dartel (volg. v. L. en M. *ingens*); *δίφρος*, sterk. II. heilig, godde-

lijk, vooral a) van zaken, die niet door menschenhanden zijn vervaardigd en niet in de macht der menschen staan, maar van hooger wezens afkomstig zijn, ἦμαρ, κνέφας, ῥόος Ἀλφειοῖο, ποταμοί, ἄλφιτον. b) van alle zaken, die aan de goden gewijd, hun heilig zijn, βωμός; δόμος, van een tempel; δώματα Κίρκης, als woning eener godin; ἄλσος ἱρὸν Ἀθηναίης, ἄντρον ἱρὸν νυμφάων; βῆσσαι, als tot het gebied van Kirke behoorend; vooral ἑκατόμβη. c) van landen, steden, eilanden en oorden, die men zich als onder de bescherming van een god staande voorstelde, vand. gewoon epith. van Ilios, Pergamos, Thebai; ook van andere voorwerpen, ἀλωή (als onder de bescherming van Demeter staande), ἐλαίη (de zich in Athene's bijzondere bescherming verheugende olijfboom).

ἱζάνω (ἵζω), alleen Praes. en Imperf., 1) intr. gaan zitten, zitten, overdr. van den slaap. 2) trans. doen neerzitten, ἀγῶνα.

ἵζω (W. ἑδ, σεδ), alleen Praes. en Imperf. iterat. ἵζεσκε; Med. Pr. (Imperat. ἵζευ, waarvoor v. L. en M. ἵζε') en Imperf. I. Act. gaan zitten, zich neerzetten, zitten, rusten, ἐπὶ θρόνου, ἐπὶ λίθοις, ἐπὶ ἄκριας, ἐς θρόνον, ἐπ' ἀμφοτέρους πόδας ἵζει, hij hurkt neer op beide voeten; ἐπὶ δεῖπνον, aan tafel plaats nemen; ἀπ' ἐσχαρόφιν, wegrukken van den haard; εἰν ἀγορῇ; μετ' ἀνδρῶν ἀριθμῷ; van krijgslieden, zich legeren. 2) trans. doen nederzitten, plaatsen, τινὰ ἐς θρόνον; βουλήν, een raadszitting houden. II. Med. even als 't Act., gaan zitten, ook zich in een hinderlage verschuilen, Σ, 522.

Ἰηλυσός, stad op het eiland Rhodos, Β, 656. (ῑ).

ἵημι (st. ἑ, geredupl. Praesensst. ἱε), 3. S. ἱεῖ en ἵησι, 3. Pl. ἱεῖσι, Inf. ἱέμεναι, Imperf. 3. Plur. ἵεν, Fut. ἥσω, Aor. ἕηκα en ἧκα, ἧκας, ἕηκε en ἧκε, -ἕτην, -ἥκαμεν en ἕμεν, ἧκαν en ἕσαν; Coni. -ἥω, -ἥῃ (-ἕῃ; ἧσι), Opt. -εἵην, Inf. -ἕμεν (Ν, 638, εἶναι, waarvoor v. L. en M. voorstellen ἕσθαι); Med. ἵεμαι, Aor. εἵμην, 3. Plur. εἷντο (niet ἕντο); Pass. Aor. — εἵθην — I. Act. 1) trans., in beweging brengen, vand. a) zenden, verzenden, ontzenden, τινὰ ἐξ ἀδύτοιο, ἄγγελόν τινι, αἰετόν, ἐρώδιόν τινι; ἐν δὲ παρηορίῃσιν Πήδασον ἵει, spande hij als bijpaard in, m. verg. παρηορίη; vooral van hetgeen een god zendt, δράκοντα φάοσδε; πρὸ δέ μ' ἧκε Ἥρη, Here zond mij; ook van levenlooze voorwerpen, ἀστέρα, ἵκμενον οὖρον; overdr. ὄπα, de stem doen hooren; met ἐκ als Adverb. ἐξ ἔρον εἶναί τινος, de begeerte naar iets wegzenden, d. i. daaraan voldoen; met ἐν als Adv. ἐν δὲ πυρὸς μένος ἧκε, daarin (in den brandstapel) zond hij de kracht van het vuur; ἐν δ' αὐτὸν ἵει πυρί, hem zelven verzenge uw gloed (Vosmaer). b) werpen, slingeren, λᾶαν; ὅσσον δ' ἐπὶ λᾶαν ἵησιν, zoover als hij een steen slingert (kan slingeren); ἐν (Adv.) δέ τε φάρμακον ἧκεν, en zij wierp er een toovermiddel in (in den beker); vooral dikwijls van werptuigen in den oorlog, βέλος, δόρυ; ἀπιόντος οἰστόν, een pijl afschieten op een heengaande; μετὰ δ' ἰὸν ἕηκεν, en hij schoot er een pijl midden in; soms ook absoluut, b. v. Β, 774; τόσσον, zoover; διὰ (adverb.) δ' ἧκε σιδήρου, en hij schoot door het ijzer; ook van minder heftige of snelle bewegingen, leggen, plaatsen, ἀμφὶ (Adv.) λέπαδνα ἕσαν, zij legden er de jukriemen omheen; ὑπὸ δὲ θρῆνυν ποσὶν ἥσει, en hij zal er een bankje voor de voeten onder maken; ὑπ' ἔμβρυον ἧκεν ἑκάστῳ, hij plaatste onder elk dier een zuiglam; ἐπὶ δὲ λόφον ἧκεν, daarop plaatste hij den helmbos;

ἐν δὲ κληῖδ' ἧκεν, en zij plaatste daarin den sleutel; ἐν δ' ἕρματα ἧκε λοβοῖσιν en zij stak de oorhangers in de oorlelletjes; overdr. ἐν γάρ τοι στήθεσσι μένος ἧκα, want ik heb u kracht ingeboezemd; ἄμμι Ζεὺς ἐπὶ (adv.) γιγνομένοισιν ἵει κακότητα, Z. legde ons bij onze geboorte onheil op. c) van het water, uitstorten, doen stroomen, ῥόον ἐς τεῖχος; van den stroom, ὕδωρ ἐπὶ γαῖαν. d) neerlaten, doen neervallen, ἐκ δὲ ποδοῖιν ἄκμονας ἧκα δύο, van uwe voeten deed ik twee aanbeelden afhangen; ἐκ χειρὸς φάσγανον, δάκρυα χαμᾶζε, βλεφάρων ἄπο δάκρυον; κατὰ δ' ὑψόθεν ἧκεν ἐέρσας, en van boven liet hij de druppels neervallen; ἧκα πόδας καὶ χεῖρας φέρεσθαι, ik liet handen en voeten los, zoodat ik naar beneden viel; overdr. van de haren, doen neervallen, ἐθείρας λόφον ἀμφί, κατὰ κάρητος κόμας. 2) Intrans. doorvloeien, heenvloeien, ἐπὶ γαῖαν, ὑπ' αὐλῆς οὐδόν. II. Med., met ἐκ (adv.), van zich wegzenden (m. z. Act 1. a), c. Accus., alleen in het telkens terugkeerend vers αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδήτυος ἐξ ἔρον εἷντο, nadat zij aan hun begeerte naar spijs en drank hadden voldaan, en in het hiernaar gevormde vers, ω, 489, οἳ δ' ἐπεὶ οὖν σίτοιο μελίφρονος ἐξ ἔρον εἷντο. Overigens z. m. ἵεμαι.

Ἰησονίδης, αο, zoon van Ieson (Iason) = Euneos. (ῐ).

Ἰήσων, ονος = Ἰάσων, zoon van Aison en Polymede, aanvoerder der Argonauten. Hij werd door Pelias naar Kolchis gezonden, om de gouden vacht te halen. Op de vaart daarheen landde hij op Lemnos en verwekte bij Hypsipyle Euneos en Nebrophonos, *H*, 469. Bijgestaan door Medeia, de dochter van Aietes te Kolchis, kreeg hij de gouden vacht. Hij huwde Medeia, maar liet haar in den steek, en trad in den echt met Kreüsa; m. verg. *Πελίης*. (ῑ).

ἰητήρ, ῆρος, ὁ = ἰατρός, arts, ook κακῶν. (ῑ).

ἰητρός, ὁ = ἰατρός (ἰάομαι), geneesheer, arts, ook verbonden met ἀνήρ. (ῑ).

†ἰθαι-γενής, ές = ἰθαγενής (ἰθύς en st. γεν), uit een wettig huwelijk geboren, ξ, 203. (ῐ).

Ἰθαιμένης, εος, een Lykiër, *Π*, 586. (ῐ).

Ἰθάκη, eiland in de Ionische zee, tusschen Akarnanië en het eiland Kephallenia, slechts drie vierkante mijlen groot, het vaderland van Odysseus. Het is ruw en bergachtig (Κόραξ, Νήιον, Νήριτος), maar bevat weiden voor geiten en runderen, en brengt graan en wijn voort (ἀμφίαλος, εὐδείελος, ἐυκτιμένη, κραναή, παιπαλόεσσα, τρηχείη). Aan den voet van den berg Neïon ligt de stad Ithake met de haven Rheithron. Daarv. het Adverb. Ἰθάκηνδε, naar Ith. (ῐ).

Ἰθακήσιος, ὁ, de bewoner van Ithake. (ῐ).

Ἴθακος, zoon van Pterelaos, een oude heros, naar wien Ithake genoemd was, ρ, 207. (ῐ).

ἴθι, eig. Imper. van εἶμι, ik ga; m. verg. δεῦρο; dikwijls als Partikel gebezigd, even als ἄγε, welaan! op!

ἴθμα, τό (W. ι, εἶμι), tred, gang, *E*, 778.

ἰθύνω (ἰθύς), I. Act. 1) recht maken, richten, τὶ ἐπὶ στάθμην, naar het richtsnoer afmeten, afpassen; vand. ἵππω δ' ἰθυνθήτην, werden gericht, d. i. zij stonden weer recht in de strengen. 2) er op richten, sturen, βέλος; mikken, διστόν, en met een dubbelen Accus. βέλος δ' ἴθυνεν Ἀθήνη ῥῖνα, richtte A. op den neus; Ζεὺς πάντ' ἰθύνει, scil. βέλεα; eveneens ἡμιόνους, ἅρμα, νῆα; ἵππους ἐπί τινι; κεῖσε. II. Med. richten, met betrekking tot het Subjekt, c. Accus., ἐπ' Ἀντινόῳ διστόν, zijn pijl op A. richten; ἀλλήλων ἰθυνομένων δοῦρα, terwijl zij hun speren op elkaar richtten. (ῑ).

†ἰθυ-πτίων, ωνος (uit ἰθύ en πετ, πέτομαι), epith. van de lans, rechtuit vliegend, μελίην ἰθυπτίωνα ἐφῆκε, Φ, 169. (ῐ).

ἰθύς, εῖα, ύ (W. ἰ) 1) als Adiect. rechtuit, a) eigenl. alleen in 't Neutr. τέτραπτο πρὸς ἰθύ οἱ, hij was recht tegen hem over gekeerd, stond vlak tegenover hem. b) overdr. rechtvaardig, ἰθεῖα ἔσται, nam. δίκη, de uitspraak zal rechtvaardig zijn. 2) als Adv. ἰθύ, Υ, 99, anders ἰθύς, recht er op aan, dikwijls c. Gen., Διομήδεος, προθύροιο, μεγάροιο; met een Praep. ἰθὺς πρὸς τεῖχος, recht op den muur los; μένος δ' ἰθὺς φέρον αὐτῶν, vol moed drongen zij recht op hen aan. b) zonder casus, τοῦ γ' ἰθὺ βέλος πέτεται, zijn speer vliegt recht door; ἰθὺς κατάγοντο; ἰθὺς μεμαώς, rechtuit aanstormende; en zoo ἰθὺς φρονεῖν, vooruit streven, τῇ ῥ' ἰθὺς φρονέων (even als ἰθὺς μεμαὼς) ἵππους ἔχε. — Superl. van het Adverb. ἰθύντατα, εἰπεῖν δίκην, het rechtvaardigst recht spreken. (ῑ).

ἰθύς, ύος, ἡ (W. ι), alleen in den Accus. ἰθύν, de rechte weg, vand. ἀν' ἰθύν, rechtuit naar de hoogte; vand. overdr. a) aanval, onderneming, plan. b) streven. (ῑ).

ἰθύ̆ω (ἰθύς), alleen in 't Praes. en den Aor., 1) recht er op afgaan, aandringen, nader bepaald door Participia of Adverbia, πολὺ προτέρω, ἐπὶ τεῖχος, διὰ προμάχων; c. Gen., νεός, tegen het schip aandringen, ὁ δὲ (de leeuw) ἰθύει, gaat er op los; ἔνθα καὶ ἔνθ' ἴθυσε μάχη πεδίοιο, heen en weer bewoog zich, drong zich de slag door de vlakte. 2) een aanloop nemen, zich gereed maken tot iets, met daarop volgenden Infin. (ῑ).

Ἰθώμη, vesting in Hestiaiotis aan den Pindos, Β, 729. (ῐ).

ἱκᾰ́νω (ἵκω), Praes. en Imperf., van het Medium alleen het Praes. ἱκάνομαι, 1) komen, bereiken, met een Accus. zoowel van het persoonlijk als van het zakelijk objekt, Πηλεΐωνα, πόσιν, νῆας, δόμον; minder dikwijls met ἔς of ἐπί τι; in de eerste plaats a) van levende wezens, δόμους, γούνατά τινος, aan iemands knieën neervallen, (als smeekeling) aan iemands voeten neervallen. b) van levenlooze voorwerpen, σκόπελος οὐρανὸν ἱκάνει, reikt tot in den hemel; φλέψ, ἣ ἀνὰ νῶτα θέουσα διαμπερὲς αὐχέν' ἱκάνει, die langs den geheelen rug loopende den nek bereikt; κλέος οὐρανὸν ἱκάνει. 2) overdr. van allerhande toestanden, bereiken, treffen, overvallen, σέ γε ὕπνος ἱκάνει; μόρος, θέσφατά σ' ἱκάνει; vooral van gemoedsaandoeningen en gewaarwordingen, πένθος Ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει, ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει; met een dubbelen Accus. μὶν ἄχος κραδίην ἱκάνει; ook met een Dat. τάφος δέ οἱ ἦτορ ἵκανεν. Het Praesens staat niet zelden met de beteekenis van een Perfectum. — Het Medium ἱκάνομαι verschilt in beteekenis niet van het Activum (ῐ, in 't Imperf. door 't augm. ook ῑ).

**Ἰκᾰ́ριος, zoon van Perières en Gorgophone, broeder van Tyndareos en vader van Penelopeia. (ῑ).

Ἰκᾰ́ριος, 3. Ikaros betreffende; πόντος, de Ikarische zee, een deel van de Aigaiische zee, aan het zuidelijk deel der Westkust van Klein-Azië. (ῑ).

ἴκελος, 3. (εἴκελος), gelijkend, gelijk, c. Dat. (ῐ).

Ἱκετᾱονΐδης, αο, zoon van Hiketaon = Melanippos, Ο, 546. (ῐ).

Ἱκετάων, ονος, zoon van Laomedon en broeder van Priamos, vader van Melanippos. (ῐ).

ἱκετεύω, als smeekeling bij iemand komen, in 't alg. smeeken, τινά, een enkele maal ook met daarop volgenden Accus. c. Inf. en ἔς τινα. (ῐ). Van

ἱκέτης, αο (Ω, 158 en 187 de jon-

gere vorm ἱκέτεω; van ἵκω), smeekeling, of balling of een andere ongelukkige, die zich bij het altaar van Ζεὺς ἱκετήσιος neerzette, waardoor hij onschendbaar werd, en om voedsel, kleeding of geleide verzocht; in 't alg. hij die eenige genade of weldaad vraagt. Daarv.

†ἱκετήσιος, beschermer der smeekelingen, epith. van Zeus, ν, 213. (ῐ).

Ἰκμάλιος, een timmerman op Ithake, τ, 57.

†ἰκμάς, άδος, ἡ (W. ἰκ, eig. σικ), vochtigheid, ἄφαρ δέ τε ἰκμὰς ἔβη, δύνει δέ τ' ἀλοιφή, totdat het vocht verdwijnt en het vet er indringt, *P*, 392 (v. Herw. δ' ἐξ ἰκμὰς ἔβη).

ἴκμενος, 3. (de afl. is onzeker), gunstig, altoos verbonden met οὖρος.

ἱκνέομαι, Dep. Med.; het Praesens komt slechts op één plaats in 't Partic. voor, en wel in den Ionisch gecontraheerden vorm ἱκνεύμεναι, ι, 128; eveneens het Imperf. alleen ω, 339, ἱκνεύμεσθα; Fut. ἵξομαι, Aor. ἱκόμην, Imper. ἵκευ (v. L. en M. ἵκε') — komen (als dit begrip uit den samenhang blijkt, kan het ook door terugkeeren vertaald worden, b. v. ψ, 151), 1) van levende wezens de *terminus ad quem*, door praeposities, ἐς νῆσον, ἐς δῶμα, ἐς πατρίδα, ἐπὶ κρουνούς, πρὸς δώματα, ποτὶ πτόλιν, προτὶ ἄστυ, κατὰ λειμῶνα, ὑπὸ πτόλιν; van persoonlijke objekten, εἴς τινα, μετὰ Τρῶας; ook door lokale Adverbia, ἔνθαδε, δεῦρο; ook Πηλεΐωνάδ(ε); vaak door een enkelen Accus., δῶμα, νῆας, Τροίην, ἵππους; ook χεῖρας, in iemands handen geraken; ook beide construktiën met elkaar verbonden, οἶκον καὶ ἐς πατρίδα γαῖαν; met den Dat. van een Partic., ἐπειγομένοισι; met den *terminus a quo*, ἐκ πολέμοιο, uit den oorlog; Κρήτηθεν, van Krete; met andere bepalingen, διὰ δενδρέων ἱκνεύμεσθα, wij gingen door de lanen; ὑπότροπον ἱκ., terugkeeren; vooral als smeekeling bij iemand komen; ook tot een plaats komen, een plaats bereiken, ὀστέον, doordringen tot het been; ποσὶν οὖδας, met de voeten den grond bereiken; ὃς δέ κ' ἀνὴρ ἀπὸ ὧν ὀχέων ἕτερ' ἅρμαθ' ἵκηται, wie van zijn wagen een anderen wagen zal bereikt hebben; een tijdstip, zekeren leeftijd bereiken, γήραος οὐδόν, ἥβης μέτρον; ook ἐπὶ γῆρας; ἠόα, den volgenden morgen beleven; zoo ook ὀλέθρου πείρατα, m. z. πεῖραρ; τέλος μύθων, aan 't einde zijner rede komen, zijne rede eindigen. 2) van levenlooze voorwerpen, νῆες ἄστε' ἐπ' ἀνθρώπων ἱκνεύμεναι; ook van rook, geluid, geraas, ἀμφί μ' Ὀδυσῆος ἵκετ' ἀυτή, de stem van Odysseus klonk mij in 't oor; van een lanspunt, οὐδ' ἵκετο χρόα, drong niet tot het lichaam door; vooral b) overdr. van toestanden, gewaarwordingen enz., Ἀχιλλῆος πόθη ἵξεται υἷας Ἀχαιῶν, verlangen naar Achilleus zal eens de zonen der Achaiers aangrijpen; κάματός μιν γούναθ' ἵκετο, vermoeienis bereikte, deed zich gevoelen in zijne knieën; eveneens σέβας, πένθος, ἄλη, πῆμα, χόλος en derg., met een dubbelen Accus., τί σε φρένα ἵκετο πένθος (ῑ, door augment ῐ).

ἴκρια, τά, Gen. en Dat. ἰκριόφιν (de afl. is onzeker), eig. balken, ribben, vooral 1) de tusschen de spanten of ribben (δρύοχοι) zich bevindende planken, de huid, die het dek draagt, ε, 252. 2) het dek, νηῶν ἴκρια; ἴκρια νηὸς πρώρης, het voordek; ἴ. νηὸς πρύμνης, het achterdek.

ἵκω (stam ἱκ, Ϝικ), zich neerzetten, de oude vorm voor het latere ἱκάνω en ἱκνέομαι, en in gebruik en construktie daarmede geheel overeenstemmende (ἵκω en ἵκειν moet ook, met Bekker, hersteld worden op de beide plaatsen,

waar ἥκω staat, *E,* 478 en *ν,* 325), komen 1) van levende wezens tot aanwijzing van den *terminus ad quem,* door Praeposities, ἐς δόμον, ἐς κλισίην, ἐς γαῖαν enz.; ἐς Θρηκῶν τέλος; of met een Accus. zonder Praep., Τροίην, κλισίην, ook ἀνδρῶν ὅμιλον. 2) van levenlooze voorwerpen, κνίση, σέλας, ὀρυμαγδός, ἀυτὴ οὐρανὸν ἵκει, stijgt ten hemel, dringt door tot den hemel; eveneens κλέος, ὕβρις οὐρανὸν ἵκει; χρηὼ ἵκει, de nood nadert, τινά, tot iemand; χόλος, toorn grijpt iemand aan; ὅ τοι πινυτὴ φρένας ἵκει, dat verstand in u is gekomen, dat gij verstandig zijt (dus met de beteekenis van een Perf., zoo als ook nog op enkele andere plaatsen). (ῑ).

†ἱλᾰ-δόν, Adv. (ἴλη, verwant met εἴλω, W. ϝελ), bij hoopen, *B,* 93. (ῑ).

†ἱλάομαι (ἱλᾱός), verzoenen, ἱλάονταί μιν ταύροισι, *B,* 550 (v. L. en M. houden het woord voor verdacht, Nauck wil er λίτομαι voor lezen, ταύροισι καὶ ἀρνειοῖσι λίτονται). (ῐ).

ἵλᾱος, ον, verzoend, *placatus,* van goden; van menschen, zacht, vriendelijk, θυμός. (ῑ en ᾱ, ᾰ, *I,* 639 en *T,* 178).

ἱλάσκομαι, Dep. Med. (st. ἱλα, afl. onzeker), Aor. ἱλασ(σ)άμην, daarbij een Perf. Act. ἵληκα, Coni. ἱλήκῃ, Opt. ἱλήκοι, Imper. ἵληθι, alleen van goden, verzoenen, en in 't alg. genadig, genegen maken, in 't Perf. genadig, genegen zijn. (ῑ, een enkele maal ῐ),

Ἰλήιος, 3. alleen πεδίον Ἰλήιον, *Φ,* 558, het Ilische veld, volgens een Scholiast aldus genaamd naar het graf van Ilos; volgens anderen = Τρωϊκόν. Een andere lezing is Ἰδήιον, de vlakte achter Ilios naar den kant van den Ide; maar ook deze is wel niet juist, omdat de naam Ide in 't volgende vers staat; v. L. en M. lezen voor φεύγω πρὸς πεδίον Ἰλήιον, ὄφρ' ἂν ἵκωμαι — φ. πρ. πεδίον λεῖον, ὄφρ' ἄγκε' ἵκωμαι. Naber wil *K,* 11, voor τὸ Τρωικόν, waar het lidwoord hem hindert, Ἰλήιον lezen.

[ἵλημι, door velen als Praesens aangenomen van het Perf. ἵληκα; m. z. ἱλάσκομαι.]

Ἰλῐό-θεν (ϝιλ.), Adverb. van Ilios. (ῑλ.).

Ἰλῐό-θι (ϝιλ.), Adverb., in Ilios, altoos Ἰλιόθι πρό, voor Il. [ῑλ.].

Ἰλιονεύς (ϝιλ.), ῆος, zoon van Phorbas, een Trojaan. (ῑ).

Ἴλιος, ἡ (ϝιλ.; Ἴλιον, *O,* 71, als Neutr., in een door v. L. en M. voor onecht verklaard vers; Bentley en Nauck lezen Ἴλιον αἰπὺν ἕλωσι voor Ἴλ. αἰπὺ ϝέλωσι), 1) Ilios, hoofdstad van het Troïsche rijk, ook Τροίη, en naar den stichter Ἶλος genaamd. 2) de omstreken van Ilios, het Trojaansche gebied (ῑλ.; op enkele plaatsen, waar in den Gen. Ἰλίου de tweede ι verlengd is, leest men thans Ἰλίοο).

†ἰλλάς, άδος, ἡ (ϝιλλ.), (ἴλλω, εἴλω), het uit leer of wilgen gevlochtene, touw, *N,* 572.

Ἶλος (ϝῖλος), zoon van Tros en Kalirrhoë, vader van Laomedon, broeder van Ganymedes en Assarakos, stichter van Troje, *Y,* 232. Zijn graf lag waarschijnlijk tusschen den Simoeis en den Skamandros, dicht bij de plaats, waar de beide rivieren haar wateren vereenigen, ongeveer in 't midden van de Skaiische poort en het scheepskamp der Grieken. 2) zoon van Mermeros, kleinzoon van Pheres in Ephyre, *α,* 259.

†ἰλύς, ῡος, ἡ, slijk, moeras, *Φ,* 318 (de lange ῡ maakt het woord verdacht; Bentley., ὑπ' ἰλύοφιν; v. L. en M. vermoeden ἰλυῖ κείσονται voor κείσεθ' ὑπ' ἰλῦος). (ῑ).

ἱμάς ἄντος, ὁ (de afl. is onzeker),

de lederen riem, in 't bijz. a) de riemen, waarmede de trekdieren aan de krib of elders vastgebonden waren, halster. b) teugel. c) de riemen, waarin de wagenbak hing, *E,* 727. d) de zweep. e) de riem, waarmede de helm onder den hals werd vastgemaakt. f) de gordel van Aphrodite, die door zijne tooverkracht alles met liefde vervulde. g) de uit ongelooid rundsleer vervaardigde riemen der vuistvechters, *caestus,* die om de hand gewikkeld werden. h) de riem aan den deurgrendel, die door een gat in de deur werd aangehaald. Om de deur te sluiten, trok men met dien riem den grendel (*κληΐς*) er voor, en bond hem dan vast aan de *κορώνη;* wilde men de deur openen, dan maakte men den knoop van den riem los en duwde door middel van een haak (ook *κληΐς* geheeten), den grendel terug. i) de riemen, zeelen van een ledikant, *ψ,* 201. k) de riem aan de drilboor, *ι,* 385. k) *χ,* 186, *ῥαφαὶ δὲ λέλυντο ἱμάντων,* is het wellicht = *πτύχες, κύκλοι,* m. z. Helbig, das Homerische Epos, bl. 318, aant. 2.

ἱμάσθλη, ἡ (*ἱμάτ-θλη*), de zweep, Van

ἱμάσσω (*ἱμάτjω*), Aor. *ἵμασα,* zweepen, slaan, *ἵππους, ἡμιόνους, πληγῇσίν τινα;* overdr. *γαῖαν,* de aarde door bliksemslagen zweepen, teisteren (van Zeus).

Ἰμβρασίδης, αο, zoon van Imbrasos = Peiroös, *Δ,* 520.

Ἴμβριος, ὁ, 1) Imbriër, inwoner van Imbros, *Φ,* 43. 2) Eigennaam, zoon van Mentor uit Pedaion, echtgenoot van Medesikaste, schoonzoon van Priamos, door Teukros gedood.

Ἴμβρος, eiland op de Threikische kust, beroemd door den dienst van Hermes en de Kabeiren; *Ἴμβρου πόλις,* een stad op dit eiland.

ἱμείρω (*ἵμερος*), Praes. en Aor. Act. en Med. a) Act. naar iets verlangen, c. Gen. b) Med. met gelijke beteekenis en constructie. (*ῑ*).

ἱμερόεις, εσσα, εν, verlangend, verlangen opwekkend, bekoorlijk, liefelijk, *χορός, ἀοιδή; γόος,* klacht, door verlangen opgewekt; vooral verlangen naar liefde opwekkend, *χρώς, στήθεα, ἔργα γάμοιο.* Het Neutr. *ἱμερόεν* als Adverb., *κιθάριζε.* (*ῑ*). Van

ἵμερος, ὁ, (eig. *ἴσμερος,* W. *ἰσ*), verlangen, naar een persoon of een zaak, *τινός, σίτου, γόοιο;* ook nog verbonden met een Gen. object. *πατρὸς ἵμερος γόοιο,* verlangen naar rouw om den vader; vooral ook verlangen naar liefde, liefde. (*ῑ*).

†*ἱμερτός,* 3. (*ἱμείρω*), begeerd, liefelijk, bevallig, epith. van eene rivier, *B,* 751.

ἵνα (de afl. is onzeker), A) Adv. van de plaats, daar, *ἵνα γάρ σφιν ἐπέφραδον ἠγερέθεσθαι,* wellicht onjuist, *K,* 127; (Bentley *ἵνα τ' ἄρ,* Naber *ἵνα περ;* v. L. en M. *ἵν' ἄφαρ,* maar zij zijn niet zeker, dat er veranderd moet worden); 2) met relatieve beteekenis a) waar. b) minder dikwijls waarheen. c) bij welke gelegenheid, *ζ,* 27. — B) Conjunctie, opdat, in finale zinnen, ontstaan a) uit de beteekenis „waarmede", b. v. *δώσω ἄλεισον ἵνα σπένδῃσθα.* b) uit de beteekenis „waar", *χρήματα μυχῷ ἄντρου θήομεν, ἵνα περ τάδε τοι σόα μίμνῃ.* Daarbij staat de Coniunct., a) gewoonl. achter een hoofdtijd, *τίπτ' εἰλήλουθας; ἦ ἵνα ὕβριν ἴδῃ; μ,* 156, waar bij *ἵνα* nog *κὲν* stond, *ἵνα Ϝειδότες ἤ κε θάνωμεν, ἤ κεν ... φεύγωμεν,* lezen thans Nauck, v. L. en M. en Cauer *ἠὲ θάνωμεν, ἤ καὶ φεύγωμεν.* b) minder dikwijls achter een historischen tijd, *τοὶ Ζεὺς ἐγγυάλιξεν σκῆπτρον ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσι βουλεύῃσθα.* — 2) De Optat., a) gewoonl. achter een historischen tijd, *Τυδεΐδῃ Ἀθήνη δῶκε μένος, ἵν' ἔκδηλος*

γένοιτο. b) enkel ook achter een hoofdtijd, τὸν ἄξω, ἵνα μοι βίοτον πολὺν ἄλφοι. c) door Attractie achter een Optat. in den hoofdzin, τάχιστά μοι ἔνδον ἑταῖροι εἶεν, ἵνα τετυκοίμεθα δόρπον. — Coni. en Optat. wisselen in een samengestelden finalen zin met elkaar af, *O*, 597, m. verg. *μ*, 156, Ἕκτορι γάρ οἱ θυμὸς ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι, ἵνα νηυσὶ πῦρ ἐμβάλῃ (Bekker, v. L. en M. en Cauer ἐμβάλοι), Θέτιδος δ' ἀρὴν ἐπικρήνειε. — Men vindt ἵνα ook met andere Conjuncties verbonden, ἦ ἵνα in vragende finale zinnen, ἵνα δή, ἵνα μή, ἵνα περ (⏑⏑, de α in arsi verlengd *H*, 453, *γ*, 327).

ἰνδάλλομαι (ϝινδάλλομαι, ἴνδαλος verwant met εἶδος, W. ιδ, ϝιδ?), Praes. en Imperf., verschijnen, zich vertoonen, gelijken op, ἄλλος δ' ἡνίοχος ἰνδάλλεται; ook τινί aan iemand, ὥς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ (Acc.), zoo als hij mij in den geest verschijnt, zoo als zijn beeld mij voor den geest staat; *P*, 213, ἰνδάλλετο δέ σφισι πᾶσι τεύχεσι λαμπόμενος μεγαθύμῳ Πηλεΐωνι, missen v. L. en M. het Nomen, dat aanwijst, waarop Hektor geleek. Zij vermoeden ἰνδάλλετο δ' ἀθανάτοισι τεύχεσι λαμπόμενος μεγαθύμου Πηλεΐωνος, ook eene om andere redenen zeer aanbevelenswaardige gissing.

*ἰνΐον (ἴς), nek.

Ἰνώ, *ε*, 333, m. z. Λευκοθέη.

†ἴξᾰλος, een woord van onzekere afl. en beteekenis, waarsch. steenbok, *Δ*, 105.

Ἰξΐων, ιονος, koning in Thessalië, echtgen. van Dia, die bij Zeus Peirithoös voortbracht; vand.

†Ἰξῑόνιος, 3. Ix. betreffende, *Ξ*, 317.

**ἰξΰς, ὔος, alleen in den samengetr. Dat. ἰξυῖ voor ἰξύι, *ε*, 231, *κ*, 544, heup.

**ἰο-δνεφής, ές (ἴον, δνόφος), donkerkleurig als viooltjes, in 't alg. donkerkleurig, εἶρος. (ῐ).

ἰο-δόκος, ον (ἴος en W. δεκ, δέχομαι), de pijlen opnemend, bewarend, φαρέτρη. (ῑ).

ἰο-ειδής, ές, vioolkleurig, donkerkleurig, epith. van de donker gekleurde, zoowel kalme als bewogen zee. (ῐ).

†ἰόεις, εσσα, εν, vioolkleurig, σίδηρος, *Ψ*, 850 (ῐ).

Ἰοκάστη, m. z. Ἐπικάστη.

*ἰό-μωρος, ον, een berispend epith. der Argeiers, waarvan de afl. onzeker is (volg. Göbel, Lexilogus zu Homer, van ἰά, ἰή geschreeuw en W. μαρ schitteren, dus) door schreeuwen uitmuntend, luid schreeuwend, pratend, *Δ*, 242 en *Ξ*, 479, waar m. verg. ἀπειλάων ἀκόρητοι.

†ἴον, τό (van onzekere afl.), viooltje, *ε*, 72. (ῑ).

†ἰονθάς, άδος (de afl. is onzeker), ruig (anderen met langen baard), epith. van de wilde geit, *ξ*, 50. (ῐ).

ἰός, ὁ (W. *ish*, wegzenden), dus eig. ἰσός, Plur. ἰοί en *Y*, 68 ἰά (waarvoor Bentley βέλεα), pijl. (ῑ).

ἴος, ἴα, ἴον = εἷς, μία, ἕν, meest in 't Femin. één, ééne, één, in den Gen. en Dat. met veranderd Accent, ἰῆς, ἰῇ; als Subst. ἡ ἴα, het eene deel, *ξ*, 435.

ἰότης, ητος, ἡ (eig. ἰσότης, W. ἰσ), meestal in den Dat., in den Accus. alleen *O*, 41, wensch, wil, gebod, gewoonl. θεῶν ἰότητι, naar den wil der goden; minder dikwijls van menschen, ἀλλήλων ἰότητι, de een op den raad, op het aansporen van den ander; μνηστήρων ἰότητι. (ῐ).

†ἴουλος, ὁ (οὖλος, W. ϝελ), vlashaar, de eerste baardharen, in den Plur. *λ*, 319.

ἰο-χέαιρα, ἡ (ἰός, χέω), de pijlen schuddende, ontzendende (vlug met het pijlschot, Vosmaer), epith. van Artemis; ook als Subst.

†ἱππάζομαι, Dep. Med. (ἵππος), paarden besturen, rijden, *Ψ*, 426.

Ἱππᾰσίδης, αο, zoon van Hippasos, d. i. 1) Charops, *Λ*, 426. 2) Sokos, *Λ*, 431. 3) Hypsenor, *N*, 411. 4) Apisaon, *P*, 348.

Ἵππᾰσος, 1) vader van Charops en Sokos. 2) vader van Hypsenor. 3) vader van Apisaon.

ἵππειος, 3. (ἵππος), het paard betreffend, paarden -, ζυγόν, φάτνη, ὁπλαί, κάπη, λόφος, helmbos van paardenhaar.

ἱππεύς, ῆος, ὁ (*Λ*, 151 staat de Nom. Plur. ἱππεῖς; v. L. en M. lezen ἱππῆες δ' ἱππῆας, eveneens Bekker en Cauer), ruiter, bij Homerus meestal in tegenstelling van πεζός, strijders te voet en op wagens; ook = ἡνίοχοι; eveneens van deelnemers aan een wedren met wagens.

*ἱππ-ηλᾰσιος, 3. (ἱππήλατος), alleen -σίη ὁδός, rijweg.

ἱππ-ηλᾰτα (= ἱππηλάτης), alleen in den Nom. Sing. (ἐλάω), paardenmenner, ruiter, epith. van Tydeus, Peleus, Oineus, Phoinix e. a.

**ἱππ-ήλᾰτος, 2. (ἐλάω), geschikt om er te rijden, νῆσος, γαῖα.

Ἱππημολγοί, de Hippemolgen (merrienmelkers, van ἵππος en ἀμέλγω), Skythische Nomaden, die van paardenmelk leefden, ἀγαυοί.

†ἱππῐο-χαίτης, αο (ἵππος), van paardenhaar, λόφος, *Z*, 469.

ἱππῐο-χάρμης, αο (χάρμη), op den wagen strijdend.

ἱππό-βοτος, ον (βόσκω), paarden voedend, epith. van Argos, omdat de vlakte van den Inachos bij uitnemendheid tot het fokken van paarden geschikt was; voorts van Trikke en Elis.

Ἱπποδᾰμας, αντος, een Trojaan, door Achilleus gedood, *Y*, 401.

Ἱπποδᾰμεια, Hippodameia, 1) dochter van Atrax, echtgenoote van Peirithoös, moeder van Polypoites, *B*, 742. 2) dochter van Anchises, echtgenoote van Alkathoös, zuster van Aineias, *N*, 429. 3) de eigenlijke naam van Βρισηίς, dat m. verg. 4) een dienares van Penelope, *σ*, 182.

ἱππό-δᾰμος, ον (W. δαμ, δαμάω), paarden temmend, dikwijls voorkomend epith. van Grieksche en Trojaansche helden; ook van de Trojanen in 't alg.

Ἱππό-δαμος, Hippodamos, zoon van Merops uit Perkote, een Trojaan, door Odysseus gedood, *Λ*, 335.

ἱππο-δᾰσεια, een slechts als Femin. voorkomend Adiect. (δᾰσύς, εῖα), dicht met paardenharen bedekt, κορύς, κυνέη.

†ἱππό-δρομος, ὁ, renbaan voor paarden, *Ψ*, 330.

**ἱππό-θεν, Adv. (ἵππος), uit het paard.

Ἱππόθοος, 1) zoon van Lethos uit Larisa, kleinzoon van Teutamos, aanvoerder der Pelasgers; hij wordt door Aias gedood. 2) zoon van Priamos, *Ω*, 251.

*ἱππο-κέλευθος, epith. van Patroklos, wagenbestuurder (Bentley ἱπποκελευστής, Nauck -λευτής).

*ἱππό-κομος, ον (κόμη), met paardenharen bezet, bedekt.

ἱππο-κορυστής, ᾱο, van strijdrossen voorzien, epith. der op wagens strijdende helden, ἄνδρες; ook van geheele volken, de Maioniërs, de Paioniërs.

Ἱπποκόων, ωντος, een verwant en strijdmakker van den Threikischen koning Rhesos, *K*, 518.

Ἱππόλοχος, 1) zoon van Bellerophontes, vader van Glaukos, vorst der Lykiërs. 2) een Trojaan, zoon van Antimachos, door Agamemnon gedood.

†ἱππό-μᾰχος, ον (μάχομαι), te paard,

d. i. op een wagen strijdend, *Φρύγες*, *K*, 431.

Ἱππόμᾰχος, zoon van Antimachos, een Trojaan, gedood door Polypoites, *M*, 189.

Ἱππόνοος, 1) een Griek, door Hektor gedood, *Λ*, 303. 2) de eigenlijke naam van Bellerophontes.

**ἱππό-πολος*, *ον* (W. *πελ*, *πέλομαι*), met paarden omgaand, rossenbedwingend (Vosmaer), epith. der Threikiërs.

ἵππος (Lat. *equus*), *ὁ*, *ἡ*, 1) het paard, het ros, Fem. de merrie; ook wel, als het geslacht bepaald aangewezen wordt, *θήλεες ἵπποι* of *ἵπποι θήλειαι;* daarentegen *ἄρσενες ἵπποι*, hengsten; bij Homerus beide geslachten, maar vooral Fem., omdat men de merries voor geschikter voor het rijden en in den strijd hield. De helden bij Homerus bedienden zich van de paarden alleen om de strijdwagens te trekken, niet om er op te rijden; m. verg. *ἅρμα* en *κέλης;* alleen *K*, 513 beteekent *ἵππων ἐπιβαίνειν*, paardrijden. Vand. 2) in den Plur. en Dual., het span paarden, verbonden met *ἅρμα*, ook dikwijls *ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν;* vand. ook a) de wagen zelf, *ἐξ* of *ἀφ' ἵππων ἀποβάντες*, *καθ' ἵππων ἀΐξαντε;* ook dan wanneer er een epith. bij staat, dat alleen op de paarden toepasselijk is, b. v. *P*, 504, *πρίν γ' ἐπ' Ἀχιλλῆος καλλίτριχε βήμεναι ἵππω;* overdr. worden de schepen *ἁλὸς ἵπποι* genoemd, *δ*, 708. b) de strijders te paard, in tegenst. van de *πεζοί*, *ἵπποι τε καὶ ἀνέρες*, *λαός τε καὶ ἵπποι.*

ἱπποσῠ́νη, *ἡ* (*ἵππος*), de kunst om de paarden te besturen en van den wagen te strijden, rijkunst; ook in den Plur.

ἱππότα = *ἱππότης* (*ἵππος*), ruiter, ruitervorst, eigenlijk hij die van den wagen strijdt, epith. van vele helden, b. v. van Nestor, Phyleus, Tydeus enz.

Ἱπποτᾰ́δης, *αο*, Patron., afstammeling van *Ἱππότης* = Aiolos, *κ*, 2 en 36.

Ἱπποτίων, *ωνος*, een Askaniër, vader van Morys, *N*, 792; hij wordt door Meriones gedood, *Ξ*, 514.

ἵππ-ουρις, alleen in den Nom. (*T*, 382) en Accus., Adi. Fem. (*οὐρά*), van een paardenstaart voorzien, van manen omwuifd (Vosmaer), *κόρυς*, *τρυφάλεια*, *κυνέη*.

ἴπτομαι (W. *ἰπ*), Dep. Med., alleen Fut. *ἴψεται* en 2. S. Aor. *ἴψαο*, eig. persen, drukken; alleen overdr. in 't nauw brengen, *λαόν* (van Zeus en Apollon); zwaar tuchtigen, straffen (van Agamemnon).

Ἱρή, stad in Messenië, eene der steden, die Agamemnon Achilles als huwelijksgift beloofde, *I*, 150, 292.

ἴρηξ, *κος*, *ὁ* = *ἱέραξ*, de havik of valk; als beeld der snelheid, *N*, 819.

**ἶρις*, *ιδος*, *ἡ* (*Ϝῖρις*), Accus. *ἶριν* (*ἴριδα*?), Dat. Pl. *ἴρισσιν* (zond. digamma, *Λ*, 27), 1) de regenboog; vand. 2) als persoon, *Ἶρις*, *ιδος*, Voc. *Ἶρι*, de dochter van Thaumas en Elektra, de bodin, die de bevelen der goden van den hemel naar de aarde overbracht, *ἀελλόπος*, *ποδήνεμος*, *πόδας ὠκέα*, *χρυσόπτερος*.

Ἶρος, een bedelaar in Ithake, *σ*, 1 volg.; hij heette eigenlijk Arnaios, maar de vrijers noemden hem Iros, omdat zij hem als bode gebruikten. Hij was groot van lichaam, maar zwak, en bezat een onverzadelijken eetlust; Odysseus, dien hij beleedigde, overwon hem in het vuistgevecht.

ἴς, *ἡ* (*Ϝίς*, *vis*), in den Singul. alleen Nom. *ἴς* en Accus. *ἶνα* (geëlideerd *ἶν'*, steeds *ἶν' ἀπέλεθρον*), Plur. N. *ἶνες* en Dat. *ἴνεσι*, 1) spier, ook in den Plur.; *πᾶσαν ἶνα*, de geheele massa der spieren. 2) spierkracht, lichaams-

kracht, kracht in 't alg., in de eerste plaats van den mensch; maar ook *ἀνέμου, ἠελίοιο.* 3) terwijl lichaamskracht een der meest in 't oog loopende eigenschappen der helden is, zeide men omschrijvend de kracht van den held voor den held zelf, *κρατερὴ ἴς 'Οδυσῆος,* de geweldige kracht van Odysseus, d. i. de buitengewoon sterke Odysseus; zoo ook van den riviergod Xanthos, *ἴς ποταμοῖο.* M. verg. *βίη, σθένος.*

ἰσάζω (*ἴσος, Ϝισάζω*), iterat. Imperf. Med. *ἰσάσκετο* (*Ϝισάσκετο;* Bekker *Ϝεισάσκετο,* Iterat. v. *ἐισάμην,* m. z. *εἴδω, Α,* ΙΙ, *Ω,* 607; v. L. en M. houden met Nauck dit en het volgend vers voor onecht), 1) Act. gelijk maken, van de vrouw, die wol afweegt, *Μ,* 435. 2) Med. zich gelijk maken, zich gelijk achten, *τινί.*

Ἴσανδρος, zoon van Bellerophontes, door Ares in een gevecht tegen de Solymers gedood.

†*ἴσθμιον, τό,* eigenl. Neutr. van een Adiect. *ἴσθμιος* (nauwsluitend) halssnoer, *σ,* 300. M. z. Helbig, das Homer. Epos, bl. 270.

***ἴσκε,* een oud Imperfectum van denzelfden stam als *ἔσπετε,* dat m. verg., en *ἔνισπε, ἔνισπες,* zeide, sprak, alleen *τ,* 203 en *χ,* 31.

ἴσκω, m. z. *ἐίσκω.*

Ἴσμᾰρος, stad in Threike, in 't gebied van de Kikonen, dicht bij Maroneia, beroemd om den wijn, die daar groeide, *ι,* 40, 198.

ἰσό-θεος, ον, op een god gelijkend, altoos *ἰσόθ. φώς,* en wel op het einde van een voet, epith. der helden; in de Odyssee alleen op twee plaatsen en wel van Telemachos. (ῑ).

†*ἰσό-μορος, ον,* gelijk aandeel, gelijk lot hebbend, *Ο,* 209. (ῑ).

†*ἰσό-πεδον, τό,* de vlakke, effene grond, *Ν,* 142.

ἴσος, 3. (*Ϝῖσος, ἐϜισος,* echter ook zonder digamma, Att. *ἴσος;* de afl. is niet zeker) 1) Adiect. gelijk, ten opzichte van maat, getal, waarde, kracht enz., soms ook gelijkend, overeenkomstig; gew. c. Dat. *ἶσον ἐμοὶ φάσθαι,* zich mij gelijk wanen; meestal in vergelijkingen, waar het dikwijls door als kan vertaald worden, *κατ' ἄρ' ἕζεαι ἶσος ἀναύδῳ,* gij zit daar als een stomme; *μοὶ ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος,* gelijk een god; en zoo dikwijls *ἶσος Ἄρηι, πυρί, ἀέλλῃ* en derg.; absol. *ἶσον θυμὸν ἔχειν,* gelijken zin hebben; *ἴσας ὑσμίνη κεφαλὰς ἔχεν,* aan beide zijden streden even velen; dikwijls ook met den Dat. van den persoon, als de vergelijking alleen iets tot den persoon behoorends betreft: *οὐ μέν σοί ποτε ἶσον ἔχω γέρας,* in plaats van *γέρας τῷ σῷ γέραϊ ἶσον,* nooit krijg ik een eeregeschenk, gelijk aan het uwe; ook met *ὡς, μοῖραν θέσαν ἴσην, ὡς αὐτοί περ ἐλάγχανον; ἴση μοῖρα,* gelijk aandeel, evenveel, b.v. *ἴση μοῖρα μένοντι καὶ εἰ μάλα τις πολεμίζοι,* wie (bij de schepen) blijft, krijgt evenveel als die nog zoo dapper strijdt; soms *ἴση* alleen, als Subst. gebruikt, het gelijke aandeel (*Α,* 705 en *ι,* 42 leest Bentley *ob neglectum Ϝ αἴσης;* het eerste vers houden v. L. en M. voor onecht, in 't tweede volgen zij Bentley); *ἶσον φρονεῖν,* overeenstemmen. 2) *ἶσα,* als Subst. *β,* 203, *οὐδέ ποτ' ἶσα ἔσσεται,* en gij zult er nooit vergoeding voor krijgen; met een Praep. *κατὰ ἶσα μάχην τανύειν, Λ,* 336, het gevecht in gelijke verhouding brengen; m. verg. *ἐπὶ ἶσα, Μ,* 436 en *Ο,* 413. — Het Neutr. Sing. en Plur., *ἶσον* en *ἶσα,* als Accus. van den inhoud of als Adverb., gelijk, even als, *ἶσον ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ,* hij was mij gehaat gelijk de zwarte dood; *ἰσόν σε θεῷ τίουσιν Ἀχαιοί;* eveneens het Neutr. Plur., b. v. *ἶσα τέκεσσι.*

Ἶσος, zoon van Priamos, gedood door Agamemnon.

ἰσο-φαρίζω (ἶσος en φέρω), alleen in het Praes., zich met iemand gelijk stellen, zich met iemand meten, τινὶ μένος, met iemand in macht (Φ, 411 en elders lezen sommige uitgevers om de digamma met Bentley ἀντιφερίζειν). (ῑ).

†ἰσο-φόρος, ον (φέρω), gelijk dragend, gelijk sterk, βόες, σ, 373. (ῑ).

†ἰσόω (ἶσος), gelijk maken, alleen Optat. Aor. M. ἰσωσαίμην, evenaren, τοῖσιν ἐν ἄλγεσιν, η, 212. (ῑ).

ἵστημι (W. στα), 3. Plur. ἱστᾶσι, N, 336; Aor. 3. Plur. ἔστησαν (M, 556, ἔστασαν, waar v. L. en M. ἵστασαν, Fick υἷες στᾶσαν), Imperf. iterat. ἵστασκε, iterat. Aor. 2. στάσκεν, Aor. 2. ἔστην, 3. Plur. ἔστησαν en ἔσταν, Coni. στήω, στήῃς enz., στήωμεν (Λ, 348, στάομεν, niet στέωμεν) Aor. Pass. ἐστάθην, ϱ, 463; Perf. ἕστηκα, over welks verbuiging m. z. v. L. en M. Taaleigen der Homerische gedichten, 2de druk, no. 160, 5. Het Medium heeft dezelfde vormen als het Attische dialekt. I. Trans., Praes., Imperf., Fut. en Aor. 1. Act., plaatsen, doen staan, van bezielde zoowel als van onbezielde voorwerpen, vand. 1) neerzetten, c. Acc., τρίποδα, πρὸς κίονα, πελέκεας ἑξείης; γάλα ἐν ἄγγεσιν; στίχας, in slagorde plaatsen. 2) doen opstijgen, zich doen verheffen, νεφέλας; κονίης ὀμίχλην, opwekken, ook κῦμα; vand. overdr. φυλόπιδα, ἔριν, verwekken. 3) doen stilstaan, inhouden, tegenhouden (in den loop), ἵππους, ἡμιόνους; νέας, de schepen voor anker doen gaan, ἔν τινι en εἴς τι; μύλην, de molen doen stilstaan; schijnbaar intrans., waar echter het Object bij στῆσε moet aangevuld worden (ἡμιόνους), staat het η, 4. 4) wegen, afwegen, τάλαντα. II. Intrans. en reflex. in 't Pass. en den Aor. 2, het Perf. en Plsqpf. Act. 1) Praes. zich plaatsen, ergens gaan staan, Aor. ἔστην, ik plaatste mij, stond, Perf. ἕστηκα, ik heb mij geplaatst, sta, ἑστήκειν, ik stond, van levende zoowel als levenlooze voorwerpen: ἀγχοῦ ἱσταμένη, naderende; ἀμφὶς ἵστασθαι, m. z. ἀμφίς; ἆσσον στῆναι, dichter bij komen; ἄντα τινός, tegenover iemand gaan staan; στῆναι ἐν προθύροισι, bij de deur blijven staan; ἔστη αὐτῆς προπάροιθεν, zij ging voor haar staan; στῆ γνὺξ ἐριπών, hij stond nedergezakt in zijn knieën; van levenlooze voorwerpen, σκόλοπες ἱστᾶσι, σταθμοὶ ἐν χαλκέῳ ἕστασαν οὐδῷ; δοῦρα ἐν γαίῃ ἵσταντο, de speren bleven in den grond steken; zoo ook ϱ, 463, in 't Pass., ὁ δ' ἐστάθη ἠΰτε πέτρη. 2) opstaan, zich verheffen, κῦμα; omhoog staan, κρημνοί; onbeweeglijk staan, ὀφθαλμοὶ ὡσεὶ κέρα ἕστασαν; met nauwkeuriger bepaling, στῆ δ' ὀρθός, hij stond daar rechtop; ὀρθαὶ τρίχες ἔστασαν, waren te berge gerezen; ἵστατο κονιὴ ἀειρομένη, verhief zich; overdr. νεῖκος ἵσταται, de strijd verheft zich; φύλοπις ἵσταται, is ontbrand; ἕβδομος ἑστήκει μείς, de zevende maand was begonnen; μὴν ἱστάμενος, de beginnende maand. 3) vaststaan, ἐπὶ γαίῃ; blijven staan; vand. stilstaan, d. i. werkeloos zijn; ook stand houden, b. v. Λ, 348, tegenst. φεύγειν. III. Med., vooral Aor. 1., voor zich doen neerzetten, plaatsen, κρητῆρας; κρητῆρα θεοῖσιν, ter eere van de goden doen neerzetten; ἱστόν, den mast richten (β, 94, een weefsel op touw zetten); overdr. μάχην, beginnen.

Ἱστίαια (drielettergrepig) = Ἑστίαια, stad op Euboia, aan de noordwestkust.

ἱστίη, ἡ (Ϝιστίη? m. verg. *Vesta;* de afl. is niet zeker), = ἑστία, de huiselijke haard, het toevluchtsoord voor

smeekelingen en bescherming zoekenden, alleen bij aanroepingen, anders ἐσχάρη.

ἱστἴον, τό (ἱστός), elk weefsel, gewoonl. zeil; meest in den Plur. (ook dan slechts van één zeil, of omdat het uit verscheiden stukken bestond, òf om het zeil met al wat daarbij behoort aan te wijzen); ἀνερύειν, ἕλκειν, het zeil spannen; πετάσαι en ἀναπετάσαι, ontplooien; στέλλειν, στέλλεσθαι, καθεῖναι, καθελεῖν, m. verg. deze woorden; ἱστία τέτατο, het zeil was (door den wind) gezwollen.

ἱστο-δόκη, ἡ (W. δεκ, δέχομαι), de stander of de gaffel voor den mast, d. i. een legger, waarop de neergelaten mast op het achterdek rustte; hij stond rechtop, en aan beide kanten waren klampen vastgespijkerd, zoodat daardoor een soort van gaffel werd gevormd, *A*, 434.

**ἱστο-πέδη, ἡ, de mastkoker.

ἱστός, ὁ (W. στα, ἵστημι) 1) de mast, die midden op het schip stond en uit één stuk hout (gewoonl. dennenhout, vand. εἰλάτινος) vervaardigd was, en achterover in de ἱστοδόκη kan worden neergelaten. Als hij opgericht was, leunde hij ter hoogte van het dek tegen een dekbalk, waaraan hij door klampen en een houten grendel was vastgemaakt. Bovendien werd hij door touwen, kabels, κάλοι, gesteund, den stag, πρότονοι, en het ratouw, den ἐπίτονος. Hij lag in het schip, als dit voor anker lag; bij het vertrek werd hij opgericht (ἀείρειν, στῆσαι, στήσασθαι). 2) het weefgetouw, waaraan de ketting loodrecht werd opgetrokken; vand. ἱστὸν ἐποίχεσθαι, om het weefgetouw, om het weefsel heengaan om te weven; want men zat niet aan 't getouw, gelijk bij ons, maar weefde al gaande. 3) de ketting, in 't alg. het weefsel, ἱστὸν ὑφαίνειν, m. z. ὑφαίνειν; ἱστὸν στήσασθαι, het weefsel op touw zetten, beginnen, tegenst. ἀναλύω.

*ἵστωρ, ορος, ὁ (W. ἰδ, Ϝιδ), kundig, bedreven, c. Gen., ἵστορες φδῆς; als Subst. de deskundige, *cognitor*, de scheidsrechter, ἐπὶ ἵστορι, voor den rechter.

ἰσχᾰλέος, 3. = ἰσχνός (*siccus*), droog, gedroogd, *τ*, 233.

ἰσχᾰνάω, gevormd van ἰσχάνω, iterat. Imperf. ἰσχανάεσκον, 1) trans. houden, tegenhouden, c. Acc.; absol. uitnoodigen om te toeven. 2) intrans. zich aan iets houden, naar iets trachten, streven, δρόμου, φιλότητος, ook met daarop volg. Infin.

ἰσχᾰ̆νω, bijvorm van ἴσχω, houden, tegenhouden, stuiten, c. Accus.; intrans. σῖγα καὶ κατὰ (adv.) σὸν νόον ἴσχανε, houd uw gedachten voor u.

ἰσχίον, τό (verwant met ἰξύς), 1) eig. het heupgewricht, *E*, 305. 2) gewoonl. de heup zelve, vooral het bovendeel daarvan; ook van dieren.

ἴσχω (ontstaan uit σισέχω, geredupl. uit ἔχω), Pr. en Imperf. Act. en Med.; waarschijnlijk behoort hierbij de Aor. 2. ἔσχεθον — eig. een versterkt ἔχω, 1) a) houden, ἐφ' αἵματι φάσγανον, κανόνα ἀγχόθι στήθεος; ἂν (Adv.) δ' ἴσχων τελαμῶνα, den draagband in de hoogte houdende; vasthouden, ἵππους. In 't bijzonder b) tegenhouden, terughouden, τινά, τινὰ ἀνάγκῃ; ῥέεθρα; μνηστῆρας, aan den praat houden; overdr. θυμόν, den moed beteugelen; eveneens σθένος. II. Med. a) zich inhouden, blijven staan; vooral Imper. ἴσχεο (Cauer ἴσχευ), houd op, houd u in, houd u stil, zwijg; ἀνὰ (Adv.) δ' ἴσχεο (sommigen lezen ἀνὰ δὲ σχέο), bedwing u; *ω*, 54, beteekent ἴσχεσθε blijft staan, en is het verbonden met μὴ φεύγετε. b) c. Gen., zich van iets onthouden, met iets ophouden, λώβης, πολέμου.

ἰτέη, ἡ (ϝιτέη, m. verg. *vitis*), de wilg, *salix*. (ῑ).

Ἴτυλος, de zoon van Zethos en Aëdon, dien zijne moeder in een aanval van razernij vermoordde, τ, 522. M. verg. Ἀηδών. (ῑ).

Ἰτυμονεύς, ῆος, zoon van Hyperochos in Elis, die Nestor een deel zijner kudden ontstal en door dezen gedood werd, Λ, 672 volg. (ῑτ).

*ἴτυς, υος, ἡ (wellicht verwant met ἰτέη), velg van het rad. (ῐ).

Ἴτων, ωνος, later Ἴτωνος, stad bij Larissa in Thessalia Phthiotis, met een tempel van Athene, Β, 696. (ῑ).

†ἰυγμός, ὁ, geschreeuw, gejuich, Σ, 572. (ῑ). Van

ἰύζω (de afl. is onzeker), luid schreeuwen. (ῑ).

Ἰφεύς (ϝιφεύς), έος, Acc. Ἰφέα, een Lykiër, door Patroklos gedood, Π, 417. (ῑ).

Ἰφθίμη, dochter van Ikarios, zuster van Penelope, echtgenoote van Eumelos van Pherai, δ, 797.

ἴφθῑμος, 3. (de afl. is zeer onzeker), sterk, degelijk, wakker, dikwijls epithet. van sterke helden en krijslieden, ook van Hades, van Proteus; het wordt ook van lichaamsdeelen gebezigd, van het hoofd, de schouders; ook βοῶν κάρηνα; voorts ποταμοί, ψυχαί; vooral ook van vrouwen, βασίλεια, παράκοιτις, ἄλοχος, θυγάτηρ, Πηρώ enz.

ἶφῐ (ϝῖφι), Adverb., eig. Instrumentalis van ϝίς, met geweld, met macht, machtig, alleen verbonden met ἀράσσειν, μάχεσθαι, δαμάσσαι, δαμῆναι; ook ἶφι κτάμενος.

Ἰφιάνασσα (ϝιφ.), dochter van Agamemnon en Klytaimnestre. (ῑφ).

Ἰφιδάμας, αντος (ϝιφ.), zoon van Antenor en Theano, in Threike bij zijn grootvader Kisseus opgevoed, Λ, 221. (ῑφ.).

Ἰφικλήειος, 3. (ϝιφ., v. L. en M. en Cauer ϝιφικλεέειος), Iphiklos betreffende, βίη Ἰφικλεεείη = Iphiklos. (ῑφ.).

Ἴφικλος (ϝιφ.), zoon van Phylakos, uit Phylake in Thessalië, vader van Protesilaos en Podarkes, beroemd in den wedloop. Neleus eischte diens voortreffelijke kudden van Bias als prijs voor zijne dochter Pero. (ῑφ.).

Ἰφιμέδεια, dochter van Triops, echtgenoote van Aloeus, bij Poseidon moeder van Otos en Ephialtes, λ, 305. (ῑφ.).

Ἰφίνοος (ϝιφ.), zoon van Dexios, een Griek, door den Lykiër Glaukos gedood, Η, 14. (ῑφ.).

ἴφιος 3. (ϝιφ., ἶφι), sterk; vooral vleezig, vet, alleen ἴφια μῆλα. (ῑφ.),

Ἶφις, ιος (ϝιφ.), dochter van Enyeus, slavin van Patroklos, Ι, 667.

Ἰφιτίδης, αο (ϝιφ.), zoon van Iphitos = Archeptolemos, Θ, 128. (ῑφ.).

Ἰφιτίων, ωνος (ϝιφ.), zoon van Otrynteus uit Hyde, door Achilleus gedood, Υ, 382. (ῑφ.).

Ἴφιτος (ϝιφ.), 1) zoon van Εὔρυτος. 2, dat m. verg., broeder van Iole, een Argonaut. Op de reis, waarop hij de door Herakles verborgen merries zocht, schonk hij te Messene Odysseus zijn boog. Toen hij de gezochten bij Herakles vond, werd hij door dezen vermoord, φ, 14 volg. 2) zoon van Naubolos, Argonaut uit Phokis, vader van Schedios en Epistrophos. 3) vader van Archeptolemos. (ῑφ.; Β, 518, waar in Ἰφίτου de tweede ι *in thesi* verlengd was, lezen v. L. en M. υἱέε ϝιφίτοο, Cauer, met versmading van de ϝ, υἱέες Ἰφίτοο).

**ἰχθυάω (ἰχθύς), iterat. Imperf. ἰχθυάεσκον, visschen, visch vangen.

ἰχθυόεις, εσσα, εν (ἰχθύς), vischrijk, πόντος, Ἑλλήσποντος, Ὕλλος, κέλευθα.

ἰχθύς, ύος, ὁ (over de afl. is men het niet eens), Nom. Plur. ἰχθύες, Accus. ἰχθῦς, χ, 384 zonder noodzaak ἰχθύας, de visch (ῡ in de twee-, ὕ in de drielettergrepige casus).

ἴχνιον, τό, voetspoor; μετ' ἴχνια βαίνειν, iemands voetstappen drukken, iemand onmiddellijk, op den voet volgen; van het wild; N, 71 heeft het de meer algemeene beteekenis van bewegingen (wellicht de oorspronkelijke, daar het woord samenhangt met ἱκνεῖσθαι); v. L. en M. veroordeelen het woord ἴχνιον, en herstellen overal, waar het voorkomt, de vormen van ἴχνος.

†**ἴχνος**, εος, τό (waarsch. samenhangende met ἱκνέομαι), voetstap, voetspoor, ϱ, 317.

ἰχώϱ, ῶϱος, τό (ook E, 416 moet in den Accus. in plaats van ἰχῶ staan ἰχῶϱ), *ichor*, godenbloed, een op bloed gelijkend vocht, dat de goden in de plaats van bloed hebben. (ῑ).

†**ἴψ**, ἰπός, N. Plur. ἶπες (W. ἰπ, m. z. ἴπτομαι), een worm, die aan koorn (en aan wijngaarden) boort en knaagt, φ, 395. (ῑ).

†**ἰωγή**, ἡ, beschutting, vooral tegen den wind, Βοϱέω, tegen den Noordenwind, ξ, 533. M. verg. ἐπιωγαί. (ῑ).

ἰωή, ἡ (Ϝιωή, volgens Curtius voor ἰωϜή van W. ἀϜ), het waaien van den wind; het woeden van het vuur; het geluid, de klank van de phorminx; ook van de menschelijke stem; K, 139 en ϱ, 261, waar ἤλυθ' ἰωή staat, moet gelezen worden ἦλθε Ϝιωή. (ῑ).

***ἰωκή**, ἡ, met een metaplastischen Accus. ἰῶκα, Λ, 601; eig. het vervolgen in den slag, in 't alg. krijgsrumoer.

Ἰωκή, het als persoon voorgesteld krijgsrumoer.

****ἰωχμός**, ὁ = het vorige, vervolging, krijgsrumoer, ἀν' ἰωχμόν.

K.

Καβησό-θεν, Adv., van Καβησός (een stad in Threikië of Klein-Azië (ἔνδον slaat op Ἴλιος), N, 363.

†**κάγ**, geassimileerd voor κατ(ά), κὰγ γόνυ, Y, 458.

κάγκᾰνος, ον, dor, droog, ξύλα, brandhout.

καγχᾰλάω (de afl. is onzeker), luid lachen, juichen; Γ, 43, spottend lachen.

Καδμεῖος, 3. van Kadmos afkomstig, Kadmeïsch, Plur. Καδμεῖοι = de Thebanen.

***Καδμείων** (volgens Cauer, Praef. Il. pag. XXIV voor Καδμείων, zooals trouwens reeds Nauck en v. L. en M. schreven), Plur. -ες = Καδμεῖοι.

Κάδμος, zoon van den Phoinikischen koning Agenor, broeder van Europe, echtgenoot van Hermione, vader van Ino (ε, 333) en van Semele.

†**Κᾰ́ειϱα**, ἡ, Femin. bij Κάϱ, de Karische, Δ, 142.

καθ-αιϱέω 1) afnemen, ζυγὸν ἀπὸ πασσαλόφι; ἱστία, het zeil afnemen, d. i. de ra, waaraan het zeil is vastgemaakt, neerlaten; ὄσσε θανόντι, den gestorvene de oogen toedrukken; vooral 2) met geweld afnemen, omverwerpen, vand. overweldigen, wegrukken, van de Moira; κατὰ δ' ᾖϱεε Πηλεΐωνα, hij stond op het punt om den Peleide neer te rukken; zoo ook κὰδ δέ μιν ὕπνος ᾕϱει.

καθαίϱω, 1) reinigen, schoonmaken, κϱητῆϱας, θϱόνους ἠδὲ τϱαπέζας ὕδατι καὶ σπόγγοισι, χϱόα ὕδατι; ook ῥυπάοντα; overdr. κάλλεϊ πϱοσώπατα καθαίϱειν, het gelaat smukken met schoonheid. b) in godsdienstigen zin, θεείῳ δέπας, den beker door berooken met zwavel zuiveren. 2) door reinigen iets verwijderen, afwasschen, ἀπὸ χϱοὸς λύματα, ῥύπα; met een dubbelen

Accus. αἷμα κάθηρον ἐλθὼν ἐκ βέλεων Σαρπηδόνα (Aristarchus — δόνι), wasch S. het bloed af.

†καθ-άλλομαι, naar beneden springen, overdr. van den storm, neerschieten, neervallen, *Λ*, 298.

†καθ-άπαξ, Adv., eens voor altijd, geheel en al, *φ*, 349.

καθ-άπτομαι, alleen Praes. en Imperf., aanraken, aantasten, aanvallen, altoos overdr., τινὰ ἐπέεσσιν, iemand met woorden: a) in gunstigen zin, ἐπ. μαλακοῖσί τινα, met vriendelijke woorden toespreken; ook μειλιχίοισι en absol. b) in ongunstigen zin, iemand hard aanvallen, uitschelden, τινὰ ἐπέεσσιν; ook absol. (*Π*, 421 hangt de Dat. van κέκλετο af); ook van een vriendelijk verwijt, *γ*, 345; φίλον ἦτορ, *υ*, 22.

κᾰθᾰρός, ·3., alleen Dat. -ρῷ en Neutr. Plur. -ρά (afl. onzeker; men vergelijkt *castus*), rein, a) eig. bevrijd van vuil, εἵματα. b) van plaatsen, rein, vrij, ἐν καθαρῷ, op een vrije, open ruimte. b) overdr. rein, καθαρῷ θανάτῳ, door een eerlijken dood, d.i. niet door ophanging, *χ*, 462.

καθ-έζομαι, Dep. Med., alleen Praes. en Imperf., zich nederzetten, nederzitten, ἐπὶ θρόνον, παρὰ Κρονίωνι, ἄγχι τινός; ἀγορήνδε, ter beraadslaging; zitten, ἐν πετάλοισιν, van den nachtegaal; zich ophouden, vertoeven, *ζ*, 295.

καθ-εῖσα, defect. Aor, 1. (εἷσα), alleen in den 3den pers. voorkomend, 1) neerzetten, iemand doen neerzitten, τινὰ ἐπὶ θρόνον. 2) ergens heenbrengen, vestigen; τινὰ σκοπόν, iemand ergens als bespieder plaatsen.

καθ-εύδω, slapen, (op het bed) rusten, ἐν λέκτροισιν, ἐν φιλότητι.

†καθ-εψιάομαι, Dep. Med., honen, bespotten, τινός, *τ*, 372.

κάθ-ημαι, van 't Praes. alleen Imper. κάθησο, Part. -ήμενος, ον; Imperf. ἐκαθήμην, 3. Sing. καθῆστο, 3. Plur. καθήᾰτο (m. z. ἧμαι) — zitten, absol. en παρά τινι, ἐπί τινι; ἐν ἀγῶνι, bij den wedstrijd; ἐπ' ἀκτῆς; ook met een enkelen Dat. θύρῃσιν; vooral kalm, met waardigheid zitten, tronen, ἐν νεφέεσσιν; stil, werkeloos neerzitten; κάθησο, ga stil zitten; in 't alg. vertoeven, ἐν μεγάροισιν; ἀκέουσα κάθησο, blijf stil zitten.

†καθ-ιδρύω, neerzetten, iemand doen neerzitten, τινά, *υ*, 257.

†καθ-ιζᾰ́νω, zich neerzetten, θῶκόνδε, *ε*, 3.

καθ-ίζω, Imperf. καθῖζον, Aor. (ἐ)κάθισσα, 1) trans. doen neerzitten, neerzetten, τινά; zich doen legeren, Τρῶας καὶ Ἀχαιούς; ἀγοράς, vergaderingen houden, tegenst. λύειν. 2) intr. neerzitten, zitten, ἐν θρόνοισιν, ἐπί τινι, μετ' ἀθανάτοισιν, ἅμ πέτρῃσι καὶ ἠιόνεσσι.

καθ-ίημι, Aor. καθέηκα, 1. Pl. κάθεμεν, 3. κάθεσαν, 1) neerzenden, c. Acc.; οἶνον λαυκανίης, den wijn door de keel laten glijden; ἵππους ἐν δίνῃσι, de paarden in den stroom doen zinken (tot verzoening van den riviergod). 2) ἱστία, het zeil bergen, d. i. het langs de ra, waaraan het was vastgemaakt, neerlaten (m. z. καθαιρέω), ἐς νῆας, *ι*, 72.

καθ-ικνέομαι, ergens komen, raken, treffen, alleen overdr. van onaangename dingen, ἐμὲ καθίκετο πένθος; μάλα πώς με καθίκεο θυμὸν ἐνιπῇ, gij hebt mijn hart door uw verwijt zwaar getroffen.

καθ-ίστημι, neerzetten, καθίστα κρητῆρα; voor anker leggen, νῆα; Πύλονδε καταστῆσαί τινα iemand naar P. brengen.

καθ-οράω, neerzien, ἐξ Ἴδης; Med. met dezelfde beteekenis, καθορώμενος ἐπ' αἶαν.

καθ-ύπερθε(ν), Adv. 1) van boven (*ϑ*, 279 hangt de Gen. *μελαθρόφιν* af van *ἐξεκέχυντο*), 2) boven, bovenop, *καθύπερθεν ἐπιρρέει ὥσπερ ἔλαιον; ῥήγεα βάλλειν καθύπερθε*, er over heen spreiden; *λαοῖσιν καθύπερθε πεποιθότες*, vertrouwende op de manschappen, die boven (op den muur) waren; van de ligging van plaatsen gebezigd, beteekent het noordelijker; ook c. Gen. *Χίοιο*, benoorden van Chios.

καί, copulatieve conjunctie, en, ook tot aanwijzing eener onderlinge betrekking, ook.

I. Als copulatieve conjunctie, en, verbindt *καί* zinnen en begrippen van allerlei soort. — Het dient in 't bijz. a) tot toevoeging van een woord of een begrip, dat een nadere bepaling of verklaring bevat, *βῆ πρὸς δῶμα Διὸς καὶ μακρὸν Ὄλυμπον*. b) bij uitnoodigingen, en — dan, *καί μοι δὸς τὴν χεῖρα*, en geef mij dan de hand. c.) tusschen telwoorden geplaatst, beteekent het vaak of, of ook, *ἕνα καὶ δύο*. d) dikwijls dient het tot gelijkstelling, en = even goed als, ὁ (de herder) *μὲν πρώτῃσι καὶ ὑστατίῃσι βόεσσι ὁμοστιχάει*, gaat even goed met de eerste als met de laatste. e) gevolgtrekkend, ook, dan ook, *τοῦ μὲν ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή*, waar *καί* terugwijst op *ἡδυεπής;* ook dient het tot uitdrukking van overeenstemming met het voorafgaande, *ἔνθα καὶ ἡματίη ὑφαίνεσκε;* ook nog, daarbij nog, *ἢ ἔτι καὶ χρυσοῦ ἐπιδεύεαι*. II. Voorts dient *καί* tot uitdrukking eener onderlinge betrekking, ook, even goed wanneer het begrip of de zin, waarop een andere betrekking heeft, is uitgedrukt, b. v. *εἴη κεν καὶ τοῦτο*, ook dit (het vroeger verhaalde) moge zoo zijn, of moet aangevuld worden, *ἤδη καὶ Φρυγίην εἰσήλυθον*, ook naar Phrygië (even goed als naar andere streken). — Hierbij valt vooral op te merken: 1) het staat in beide correspondeerende deelen van den zin (terwijl wij het slechts bij het éene plaatsen), *δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι παῖδ' ἐμόν, ὡς καὶ ἐγώ περ;* dikwijls moet het eene deel in gedachten worden aangevuld, *λαβέτω καὶ ἄλλος* (namel. *ὥσπερ καὶ ἐγὼ ἔλαβον*). 2) tot inleiding van het nazindeel in temporale zinnen, om dit met het voorzindeel nauw te verbinden, en het gelijktijdig plaatsgrijpen der beide gebeurtenissen aan te wijzen, b. v. *ἦμος* of *ὅτε -καὶ τότε, καὶ τότ' ἄρα, καὶ τότε δή; ἐπεί -καὶ τότε* of enkel *καί;* ook na het Participium, *ὡς φαμένη καὶ ἡγήσατο*, nadat zij aldus had gesproken, ging zij ook werkelijk voor. 3) tot aanwijzing van een climax, a) versterkend, *α*) ook, zelfs, *τάχα κεν καὶ ἀναίτιον αἰτιάοιτο*, hij zou licht zelfs een onschuldige beschuldigen; *ὅς νῦν κέν γε καὶ Διὶ πατρὶ μάχοιτο*, die nu zelfs met vader Zeus zou strijden; vooral heeft *καί* deze beteekenis bij Comparativi, nog, *ϑεός κ' ἐθέλων καὶ ἀμείνονας ἵππους δωρήσαιτο; καὶ μᾶλλον*, ook meer nog; ook bij Adverb. *καὶ λίην, καὶ μάλα; καὶ ὀψέ*, ook laat nog; *καὶ αὐτός*, reeds van zelf. *β*) Vooral vormt *καί* ook met een Partic. of Adiect. een tegenstelling met het hoofdverbum van den zin, en wordt dan vertaald door hoe zeer ook, hoewel, *Ἕκτορα καὶ μεμαῶτα* (hoezeer hij ook aanstorme) *μάχης σχήσεσθαι δίω*. b) verminderend, *ἱέμενος καὶ κάπνον -νοῆσαι*, ook slechts den rook te zien. 4) ook (met weinig nadruk) in uitnoodigingen en vragende zinnen, *τῶν ἀμόθεν γε εἰπὲ καὶ ἡμῖν*, vertel ook ons; *ἦ καί μοι νεμεσήσεαι;* zult gij ook boos op mij zijn? III. *καί* verbonden met andere Partikels, 1) *καὶ γάρ*, want ook, want immers; *καὶ γὰρ δή*, m. z. *γάρ* 4); *καὶ γὰρ δὴ τότε*, want immers reeds toen; *καί ῥα*, want

immers, want natuurlijk. 2) *καί δή*, en reeds. 3) *καί εἰ*, ook indien, zelfs indien; soms ook en indien; *ι*, 229, en of; *εἰ καί* beteekent zoo ook, hoewel; vaak slaat *καί* slechts op één woord, b. v. *εἰ καὶ ἐγώ σε βάλοιμι τυχών*, zoo ook ik u raakte. 4) *καὶ μήν*, m. z. *μήν*. 5) *καὶ νύ κε δή* en nu (zou) inderdaad. 6) *καὶ — περ*, m. z. *καίπερ*. 7) *καί ῥα*, dient om twee zinnen nauw met elkaar te verbinden. 8) *καί τε = atque*, voegt iets gelijksoortigs bij het voorafgaande, en ook, insgelijks, *οὕς κεν ἐὺ γνοίην καί τ' οὔνομα μυθησαίμην*, en waarvan ik ook den naam enz.; dikwijls wijst het ook iets bijzonders nog nader aan, en wel, *ἥ δέ μ' αἰὲν νεικεῖ, καί τέ μέ φησι μάχῃ Τρώεσσιν ἀρήγειν*. 9) *καί τοι*, alleen *N*, 267, ja ook. IV. De plaatsen, waar *καί* voor een vokaal in *κ'* werd geëlideerd, zijn gedeeltelijk bedorven; *Ψ*, 526 lezen v. L. en M. *εἰ δ' ἔτι περ* voor *εἰ δέ κ' ἔτι*; op andere plaatsen is *κ'* het geëlideerde *κε*, zoo b. v. *σ*, 318, *ἤ περ γάρ κ' ἐθέλωσιν*, waar men leze: *εἴπερ γάρ κ' ἐθέλωσιν*. Ook op de plaatsen, waar *καί* door crasis met een volgend woord is verbonden, moet men aannemen dat de tekst bedorven is (b. v. *B*, 238, *ἤ ῥά τί οἱ χἠμεῖς*, waar v. L. en M. *ἤ τι καὶ ἡμές ϝοι*, *γ*, 255, *τὸ δὲ καὐτός*, waar dezelfden *τὸ καὶ αὐτός* lezen).

καιετάεις, *εσσα, εν*, lezen Nauck en v. L. en M. voor *κητώεις*, dat m. verg.

Καινεΐδης, *αο*, zoon van Kaineus = Koronos, *B*, 746.

Καινεύς, *έος*, zoon van Elatos, koning der Lapithen, vader van den Argonaut Koronos, *A*, 264.

καίνυμαι (uit *κάδνυμαι*, st. *καδ*), Perf. *κέκασμαι*, a) overtreffen, *τινά*; gewoonl. Perf. en Plsqpf. met de beteekenis van Praes. en Imperf., *κεκάσθαι τινά τινι*, iemand in iets overtreffen; in plaats van den Dat. ook wel een Infin. b) met den Dat. der zaak, in iets uitmunten, uitsteken, *δόλοισι, μαντοσύνῃ*; ook *ἐπί* c. Dat., *ἐπὶ φρεσὶ πευκαλίμῃσι*. c) met een Praepos. van den persoon en een Dat. van de zaak, *παντοίῃς ἀρετῇσι ἐν Δαναοῖς, ἀγλαΐῃ μετὰ δμωῇσιν, ὄλβῳ πάντας ἐπ' ἀνθρώπους*. d) met den Gen. van den persoon en den Dat. van de zaak, *τῶν πλούτῳ καὶ υἱάσιν*.

καίπερ, bij Homerus steeds door het betoonde woord gescheiden, *καὶ — περ*, behalve *η*, 224, waar men *καίπερ* schrijft, hoewel, hoezeer ook, gewoonl. met een Partic., *καὶ ἀχνύμενοί περ*, hoe bedroefd ook, of bij een Subst. of Adiect., waar men *ὤν* moet aanvullen; *καὶ ὀψέ περ*, zoo ook eerst laat.

καίριον, *τό* (Neutr. van *καίριος*, ter rechter tijd), de gevaarlijke plaats van het lichaam, waar de wonden doodelijk zijn, *ὅθι μάλιστα καίριόν ἐστι*.

†**καιροσέων**, *καιροσσέων* of *καιρουσσέων* (zoo Nauck en v. L. en M. met Bergk, samengetrokken uit *καιροεσσέων*), van een Adiect. *καιρόεις* van *καῖρος*, *licium*, dat men verklaart door met dicht aan elkaar staande draden, d. i. dicht geweven, *η*, 107, *καιρουσσέων ὀθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον*, „'t vochte olijfsap droop van het dichte(?) gewevene lijnwaad", Vosmaer.

καίω (W. *καϝ, καυ*), Aor. Pass. *ἐκάην*. 1) Act. aansteken, *πυρά, πῦρ, δένδρεα*; verbranden, *νεκρούς, μηρία*; van het vuur, *ὅτε τ' ὤρετο καιέμεν ὕλην*; van den storm, *ἤ κεν ἀπὸ* (Adv.) *Τρώων κεφαλὰς κήαι*. 2) Pass. a) branden, *πυραὶ καίοντο, γλήνη καιομένη*. b) verbrand worden. 3) Med., alleen Aor., voor zich ontsteken.

κάκ, geassimileerd *κατά*, voor een volgende *κ*, *κὰκ κεφαλῆς, κὰκ κόρυθα* enz.

†**κἄκίζομαι** (*κακός*), zich laf betoonen, *Ω*, 214.

†κᾰκο-είμων, ον, ονος (εἷμα), slecht gekleed, alleen πτωχοί, σ, 41.

†κᾰκο-εργίη, ἡ (κακοϝ.) = κακουργία, slechte daad, χ, 374.

†κᾰκο-εργός, όν (κακοϝ.) = κακοῦργος (ἔργον), het slechte doende, γαστήρ, de booze maag, σ, 54.

**Κᾰκο-ΐλιος (Κακοϝιλ., Ἴλιος), Ongeluksilios (Vosmaer: „Iliosjammer"). (ῑ).

κᾰκο-μήχᾰνος, ον (μηχανή), onheil stichtend.

†κακό-ξεινος, ον, slechte gasten hebbend, οὔτις σεῖο κακοξεινώτερος ἄλλος, niemand heeft slechter gasten, is ongelukkiger met zijn gasten dan gij, υ, 376.

κακο-ρρᾰφίη, ἡ (ῥάπτω), het verzinnen van slechte dingen, arglistigheid, boosheid.

κακός, 3. (de afleid. is niet zeker), slecht, vand. 1) leelijk, schamel, κακὰ εἵματα, κακὰ εἱμένος; vooral van personen, a) laag, gemeen, onedel, ook arm. b) slecht, onbekwaam, ἡνίοχος, νομῆες; ook met een Accus. relationis, κακὸς εἶδος, leelijk van uiterlijk; eveneens φυήν. c) vooral ten opzichte van strijd en oorlog, laf, tegenst. ἀγαθός of ἐσθλός. d) zedelijk slecht, boos; met deze beteekenis bij Homerus zelden. e) ellendig, ongelukkig, ξ, 56. 2) van zaken, toestanden of lotgevallen, kwaad, boos, verderfelijk, nadeelig, ongelukkig, Κῆρες, αἶσα, μόρος, θάνατος, νόσος, ἔρις, πόλεμος, ἕλκος, φάρμακα, χόλος, μῦθος, ἦμαρ, νύξ, ἀχλύς, θύελλα enz. — Neutr. κακόν en κακά, als Subst. het booze, ongeluk, ellende, onheil, schade, κακὰ πάσχειν, ἔχειν, βυσσοδομεύειν; μέγα κακόν, de schande is groot; κακὸν of κακὰ ἔρδειν of ῥέζειν τινά, iemand kwaad doen; zelden met den Dat., ἀνθρώποισι; κακὰ φέρειν τινί; concreet heet Ares τυκτὸν κακόν, Skylle ἀθάνατον κακόν. — Adverb. κακῶς, slecht, boos, kwaad, schandelijk, erg, b. v. ἀφιέναι τινά; κ. τοξάζεσθαι, onhandig schieten; ook dient het tot versterking, κακῶς ὑπερηνορέοντες, enz. overmoedig. — Compar. a) regelmatig, κακώτερος, een geringere, κακώτερον, iets ergers; κακίων, Neutr. κάκιον δέ κεν εἴη, met daarop volg. Infin.; κακίους voor κακίονες staat β, 277, in een waarsch. onecht vers; Superl. κάκιστος, de slechtste, laagste, κάκιστον, het ergste. b) χερείων en χερειότερος, daarnevens Acc. χέρηα, Dat. χέρηι, Plur. χέρηες, χέρηα; ook, naar de beteekenis, ἥσσων en ἥκιστα.

†κᾰκό-τεχνος, ον (τέχνη), boosaardig, δόλος, Ο, 14.

κᾰκότης, ητος, ἡ (κακός), slechtheid, in 't bijz. 1) a) van personen zedelijke slechtheid. b) van krijgslieden, lafheid. 2) gewoonl. onheil, ramp, ongeluk, verderf, vooral van de nooden van den oorlog; ρ, 318 staat het van het ongelukkig lot van een hond, wiens meester in den vreemde is.

†κᾰκο-φραδής, ές (W. φραδ, φράζομαι), slecht of het slechte denkend, boosaardig, Ψ, 483.

κᾰκόω (κακός), kwaad doen, mishandelen, in 't nauw brengen, havenen, τινά; κεκακωμένοι ἦμεν, wij hadden veel geleden; κεκακωμένος ἅλμῃ, misvormd, gehavend door het zoute water; overdr. μηδὲ γέροντα κάκου κεκακωμένον, bedroef niet den reeds bedroefden grijsaard.

κᾰλᾰ́μη, ἡ (de afleid. is onzeker), graanhalm, overdr. van vallende strijders, Τ, 222. 2) het onderste gedeelte van den halm, dat na den oogst blijft staan, stoppel; vand. overdr. overschot, ἀλλ' ἔμπης καλάμην γέ σ' ὀίομαι εἰσορόωντα γιγνώσκειν, toch zult gij, meen ik, al ziet gij ook slechts de

stoppels, het erkennen, d. i. gij zult uit de nog overige kracht begrijpen, hoedanig ik vroeger was, ξ 214.

†κᾰλαῦροψ, ος, ἡ (men verklaart *fustis laqueo instructus,* van κάλος en ῥέπω), herderstaf, Ψ, 845.

κᾰλέω (verwant met *calare, calendae* enz.), iterat. Imperf. καλέεσκον, Inf. Praes. καλήμεναι, Imperf. Pass. 3. Plur. ἐκαλεῦντο, Fut. 3. 2. Sing. κεκλήσε'(αι), niet κεκλήσῃ; Act. roepen, 1) bij den naam roepen, noemen, met een dubbelen Accus., ὃν Βριάρεων καλέουσι θεοί; ὅττι σε κεῖθι κάλεον, waarmede zij u daar noemden; τινὰ ἐπώνυμον of ἐπίκλησιν, iemand met den bijnaam noemen; vand. Pass. genoemd worden, heeten; ook voor iets doorgaan. 2) roepen, er bij roepen, bijeen roepen, γέροντας, τινὰ ἐς Ὄλυμπον, ἐς ἀγορήν; ook ἀγορήνδε, θάλαμόνδε, οἶκόνδε; εἰς ἕ, ἐπὶ οἷ; ὅσσοι κεκλήατο βουλήν, zoovelen als er tot den raad geroepen waren; c. Inf. roepen, uitnoodigen, καταβῆναι; vooral ter maaltijd noodigen; οἶκόνδε; ook zonder Accus., ὤιξε θύρας καὶ κάλει, en noodigde ze binnen. II. Med. in den Aor. tot zich roepen, ontbieden, εἰς ἕ, τινὰ φωνῇ, λαὸν ἀγορήνδε; ἐς δ' ἄλοχον ἐκαλέσσατο, hij riep de echtgenoote tot zich naar binnen; ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφόν.

Κᾰλήσιος, makker en wagenmenner van Axylos uit Arisbe in Threikië, door Diomedes gedood, Z, 18.

Κᾰλητορίδης, αο, zoon van Kaletor = Aphareus, N, 541.

†κᾰλήτωρ, ορος, ὁ (καλέω), roeper, Ω, 577.

Καλήτωρ, ορς, 1) zoon van Klytios, aanverwant van Priamos, O, 419. 2) vader van Aphareus, m. z. Καλητορίδης.

Καλλῐάνασσα, eene Nereïde, Σ, 46.

Καλλῐάνειρα, eene Nereïde, Σ, 44.

(καλλι-γύναιξ) (γυνή), alleen in den Accus. καλλιγύναικα voorkomend, rijk aan schoone vrouwen, van Hellas, Achaiis en Sparte.

καλλῐ-ζωνος, ον (ζώνη), met schoonen gordel, sierlijk gegordeld, γυναῖκες.

καλλῐ-θριξ, τρῐχος, met schoone haren, epith. der paarden, met schoone manen; van de schapen, met schoone wol.

Καλλῐκολώνη, schoonheuvel, een heuvel in de Trojaansche vlakte, niet ver van Ilios, dicht bij den Simoeis.

καλλῐ-κομος, ον (κόμη), schoonharig, schoonlokkig, πολλακίς, Ἑλένη.

†καλλῐ-κρήδεμνος, ον (κρήδεμνον), met een schoonen hoofddoek of sluier, ἄλοχοι, δ, 623.

**κάλλῐμος, ον = καλός, schoon, δῶρα, χρώς, οὖρος, ὄψ.

καλλῐ-πᾰρῃος, ον (παρειά), met schoone wangen, epith. van godinnen en vrouwen.

καλλι-πλόκαμος, ον, met schoone haarvlechten, epith. van godinnen (ook van Ariadne).

καλλῐ-ρέεθρος, ον (ῥέεθρον), schoon stroomend, κρήνη, Χαλκίς.

καλλί-ρροος, ον en καλλί-ροος, schoon stroomend, ὕδωρ, κρουνώ, ποταμός, κρήνη.

καλλί-σφῠρος, ον (σφυρόν), eigenl. met schoone enkels, in 't alg. met schoone voeten, epith. van schoone vrouwen.

†καλλῐ-χορος, ον, met schoone dansplaatsen, volgens anderen (v. χῶρος), met schoone landouwen, Πανοπεύς, λ, 581. (M. verg. εὐρύχορος).

κάλλος, εος, τό, schoonheid, zoowel van mannen als van vrouwen, κάλλεϊ τε στίλβων καὶ εἵμασι; ook schoonheidsmiddel, dus ἀμβρόσιον κ. = ἀμβροσίη,

κᾱλός, 3. Compar. καλλίων, Superl. κάλλιστος (afleid. onzeker), 1) van het

uiterlijk voorkomen, schoon, liefelijk, bekoorlijk, bevallig, van mannen, *καλός τε μέγας τε,* en vrouwen; ook van dieren, van lichaamsdeelen kleederen, wapenen, gereedschappen, landstreken enz. 2) doelmatig, goed, voortreffelijk, *λιμήν;* gunstig, *ἄνεμος.* 3) edel, roemrijk, gepast, alleen in het Neutr., *καλὸν εἰπεῖν, καλὰ ἀγορεύειν; καλόν ἐστιν,* het is schoon, gepast, met daarop volg. Inf. of Accus. c. Inf.; *νῦν δὴ κάλλιον μεταλλῆσαι,* nu is het meer gepast te vragen (dan vóór het eten); *οὐ μέν τοι τόδε κάλλιον,* dit is niet schooner (dan het tegenovergestelde). — Het Neutr. in den Sing. en Plur. staat dikwijls als Adverb., schoon, gepast, *καλόν* alleen met *ἀείδειν.* Het Adverb. *καλῶς* staat alleen *β,* 63 (v. L. en M. lezen ook hier met Heyne *καλά*).

†*κἄλος,* ὁ (afl. onzeker, Att. *καλώς*), touw, *ε,* 260.

†*κάλπις, ιδος,* Acc. *κάλπιδ'* (niet *κάλπιν;* de afl. is onzeker), kruik, emmer, *η,* 20.

Κἄλύδναι, νῆσοι, de kalydnische eilanden, volgens Strabo sporadische eilanden bij het eiland Kos, genaamd naar het grootste, dat later *Κάλυμνα,* vroeger wellicht *Κάλυδνα* heette, *Β,* 677.

Κἄλῠδών, ῶνος, zeer oude stad in Aitolië, aan den rechter oever van den Euenos, bekend door het kalydonische everzwijn.

†*κἄλυμμα, ατος, τό* (*καλύπτω*), omhulsel, vooral de hoofddoek, de sluier der vrouwen, *κυάνεον,* donkerkleurig, om den rouw, *Ω,* 93.

†*κἄλυξ, ῦκος, ἡ,* eig. knop, bloemknop, *Σ,* 401; op de eenige plaats, waar het woord bij Homerus voorkomt, beteekent het een knop of een kelkvormig metalen versiersel, waarmede waarschijnlijk het kleed getooid was; volgens anderen kelkvormige oorbel. (M. z. Helbig, das Homerische Epos, bl. 279 en 282).

κἄλύπτρη, ἡ, omhulsel, in 't bijz. de hoofddoek, de sluier der vrouwen. (M. z. Helbig, das Homerische Epos, bl. 215).

κἄλύπτω (van W. *καλυβ,* gevormd uit *καλ,* m. verg. *celare*), omhullen, bedekken, omgeven, *κῦμα καλύπτει τινά, με χυτὴ κατὰ* (Adv.) *γαῖα καλύπτοι;* ook *τί τινι, σὺν* (Adv.) *δὲ νεφέεσσι κάλυψε γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον;* Pass. *κεκαλυμμένος ἠέρι; ἵππῳ,* verscholen in het paard. b) *τινί τι,* iets over iemand uitspreiden, iemand met iets bedekken, *ἀμφί τινι* en *πρόσθε τινός.* 2) overdr. *τέλος θανάτοιο κάλυψεν αὐτόν,* hem bedekte het doel van den dood, d. i. de dood (het doodelijk duister); *τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν; νυκτί τινα,* iemand dooden; zoo ook van droefheid, die iemand aangrijpt, *ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε; κρατερόν ἑ πένθος ὀφθαλμοὺς ἐκάλυψεν.* II. Med. zich hullen in, bedekken met, *ὀθόνῃσι, κρηδέμνῳ;* voor *ἐκ δὲ καλυψάμενοι, κ,* 179, leest Naber *ἐκ δὲ τανυσσάμενοι.*

Καλυψώ, όος, dochter van Atlas; zij leefde afgezonderd van goden en menschen op het eiland Ogygië; Odysseus vertoefde zeven jaar bij haar (*ἐυπλόκαμος, ἠύκομος, αὐδήεσσα, δολόεσσα, δεινὴ θεός, πότνια νύμφη*).

Κάλχας, αντος, de zoon van Thestor, beroemde ziener in het legerkamp der Grieken voor Troje.

κάμ, geassimileerd *κάτα* vóór *μ,* b. v. *κὰμ μέσσον.*

†*κἄμαξ, ἄκος, ἡ,* staak, waarom de wijngaard zich slingert, *Σ,* 563.

κἄμἄτος, ὁ (*κάμνω*), 1) arbeid, moeite, inspanning, vooral ook de inspanning van den oorlog. 2) moeheid, uitputting, 3) de vrucht van den arbeid, het door moeite ver-

kregene ('t werk van hun moeïte en geest, Vosmaer).

κάμβαλε, door Bekker opgenomen oude lezing voor κάββαλε.

Κά̆μειρος, stad op de westkust van het eiland Rhodos, *B*, 656.

†καμῑνώ, όος, ἡ (κάμῑνος, oven), een oude vrouw, aan wie de zorg voor den bakoven is opgedragen, γρηὶ καμινοῖ ἶσος, met het oog op het vuile uiterlijk, σ, 27 (de best van den oven, Vosmaer).

καμμονίη, ἡ = καταμονίη (μένω), eig. de volharding in den strijd, verv. de daardoor verkregen overwinning.

**κάμμορος, ον = κατά-μορος, aan het verderf gewijd, zeer ongelukkig, rampzalig.

κάμνω, Aor. ἔκαμον, Dual. καμέτην (niet κάμετον, m. z. Cobet, Mnemosyne, N. S. *II*, bl. 217), Perf. κέκμηκα, Part. κεκμηώς. I. Act. 1) intr. zich moede werken, a) zich inspannen, μάλα πολλά, met een Part. οὐδὲ τόξον δὴν ἔκαμον τανύων; καμέτην ὀλλῦσαι Τρῶας; ook van kunstigen arbeid, κάμε τεύχων. b) moede worden, χεῖρα, γυῖα, ὦμον; ook van de ledematen van het lichaam, ἔκαμον ὅσσε μοι παπταίνοντι; καμόντα γοῦνα τούτοις φθήσονται, hun knieën zullen eer moede worden; dikwijls c. Part. ἐπεί γε κάμω πολεμίζων, als ik vermoeid zal zijn van den strijd; κεκμηώς, de vermoeide; maar καμόντες euphemistisch de gestorvenen. — 2) trans. met moeite, inspanning vervaardigen, vooral van kunstigen arbeid, μίτρην, νῆας, πέπλον, λέχος enz. II. Med. voor zich door inspanning verkrijgen, zich verwerven, δουρί τι, Σ, 341 (v. L. en M. stellen voor in plaats van τὰς αὐτοὶ καμόμεσθα te lezen ἀρόμεσθα); met een Praedikaatsaccus. ι, 130, οἵ κέ σφιν καὶ νῆσον ἐυκτιμένην ἐκάμοντο, waar ἐκάμοντο de gewone beteekenis heeft, zij zouden gemaakt hebben.

κάμπτω, buigen, ἴτυν; vooral γόνυ, de knie buigen, d. i. gaan zitten om te rusten; ὑπὸ γλωχῖνα δ'ἔκαμψαν, zij bogen ze (de einden van den jukriem) onder de waarschijnlijk van een soort van weerhaak voorziene punt van den door den disselboom gaanden spijker, ἕστωρ, Ω, 274.

καμπύ̆λος, 3., gekromd, gebogen, τόξον; ἅρμα, κύκλα.

†κᾰνᾰχέω, kletteren, rammelen van het koper, τ, 469. Van

κᾰνᾰχή, ἡ (κανάζω, W. καρ), gekletter, gerammel, van het erts; van het tuig der muildieren; ὀδόντων, het knarsen.

κᾰνᾰχίζω = καναχέω, alleen in het Imperf. voorkomend, κάναχε δούρατα πύργων βαλλόμενα, kraakten; ἀμφὶ δὲ δῶμα κανάχιζε, dreunde.

κά̆νεον, κάνειον, τό (κάνη, κάννα, riet), eig. een uit riet gevlochten mand; vervolgens mand in 't alg., schaal voor het brood en voor de gewijde gerst bij het offer; ook om het afval van de tafel er in te vergaderen; ook van koperen en gouden vaten.

*κανών, όνος (κάνη), eig. een rietstok, elke rechte stok; bij Homerus 1) κανόνες, de handvatsels (de grepen der handvat, Vosmaer), aan den binnenkant van het schild, de armbeugel en het eigenlijk handvatsel (m. z. Helbig, das Homerische Epos, bl. 324 en 380 volg.). 2) een ronde rieten staf, waarom het garen van den inslag werd gewikkeld, ἐπὶ δ' ὤρνυτο δῖος 'Οδυσσεὺς ἄγχι μάλ', ὡς ὅτε τίς τε γυναικὸς ... στήθεός ἐστι κανών, d. i. Odysseus was zoo dicht bij Aias, als de rieten stok, de klos bij de borst der weefster is.

κάπ, geassimileerd κατά vóór π en φ, b. v. κὰπ πεδίον, κὰπ φάλαρα.

Κᾰπᾰνεύς, *ῆος*, zoon van Hipponoös en Laodike, een der zeven helden voor Thebe, *ἀγακλειτός*, *κυδάλιμος*.

Κᾰπᾰνηιάδης, *αο* en *Καπανήιος υἱός*, zoon van Kapaneus, Sthenelos.

κάπετος, *ἡ* (*σκάπετος*, W. *σκαπ*, *σκάπτω*), gracht, groeve.

κᾰ́πη, *ἡ* (verwant met het voorafgaande woord), kribbe, alleen in den Plur., *ἵππειαι*, *ἀμβρόσιαι*.

†*καπνίζω*, eig. rook maken, d. i. vuur ontsteken, *B*, 399. Van

καπνός, *ὁ* (W. *καπ*, *καπύω*), rook, walm, wel te onderscheiden van *κνίση*, vetdamp; de rook, het stuiven van den brandenden golfslag, *μ*, 219.

**κάπριος* = *κάπρος*, *σῦς κάπριος*.

κάπρος, *ὁ* (*caper*), everzwijn, ook *σῦς κάπρος*; ook het mannelijke tamme zwijn, beer, vooral als er van offers sprake is.

Κᾰ́πυς, *υος*, zoon van Assarakos, vader van Anchises.

†*καπύω* (W. *καπ* uit *κϝαπ*), uitblazen, alleen *ἀπὸ* (adv.) *δὲ ψυχὴν ἐκάπυσσεν*, van de in zwijm vallende Andromache: zij verloor het bewustzijn, *X*, 467 (m. z. *ἀποκαπύω*).

1. *κάρ*, geassimileerd *κατά* voor *ρ*, b. v. *κὰρ ῥόον*, *κὰρ ῥα*.

2. †*κάρ* (m. verg. *κάρη*), hoofd, vand. *ἐπὶ κάρ*, voorover, hals over kop, *Π*, 392.

3. †*κάρ*, Gen. *καρός*, een duister woord, waarvan afleiding en beteekenis even onzeker zijn: *τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ*, *I*, 378, verklaart Aristarchus door *ἐν κηρὸς μοίρᾳ*, gelijk den dood; Döderlein leidt het van *κείρω* af en verklaart, *ne pili quidem facio*; v. L. en M., die de verklaring van Aristarchus voor juist houden, maar de daartegen bestaande grammatikale bezwaren niet over het hoofd zien, vermoeden: *τίω δέ ϝε κηρὸς ἐν αἴσῃ*.

Κάρ, *Κᾱρός*, de Kariër, bewoner van het zuidwestelijk landschap van Klein-Azië, Karië.

Καρδᾰμύ̆λη, stad bij Leuktra in Lakonië aan de Messenische golf.

καρδίη, *ἡ* (m. verg. het Lat. *cor*, *cordis*), gewoonlijk *κρᾰδίη*, het hart, als deel van het menschelijk lichaam en als zetel der gewaarwordingen, begeerten, aandoeningen en hartstochten; men vindt het dikwijls verbonden met *θυμός*.

κᾰ́ρη, *τό*, Gen. *κρᾱτός*, Dat. *κρᾱτί*; Plur. *κρᾶτα*, *κράτων*, *κρᾱσίν*; als Pluralis vindt men gewoonlijk *κᾰ́ρηνα*, *κᾰρήνων*; bovendien komen op enkele plaatsen vormen voor van de stammen *κᾰρητ*, *καρηᾰτ*, en voorts de instrumentalis *κρᾰ́τεσφι* (die ten onrechte tot een stam *κρᾶτες* wordt teruggebracht); daarbij nog *κάρ* in de uitdrukking *ἐπὶ κάρ* (m. z. v. L. en M., Taaleigen, no. 82), de kruin, van menschen en dieren; overdr. *α*) maankop, *Θ*, 306. *β*) bergkruin, *Υ*, 5. *γ*) havenhoofd, b. v. *ι*, 140. *δ*) burcht, *πολίων κάρηνα*.

καρη-κομάοντες (juister *κάρη κομάοντες*), met lange haren, epith. der Achaiers, die het haar op het geheele hoofd lieten groeien (tegenstell. *ὄπιθεν κομ.*).

κᾰ́ρηνα, m. z. *κάρη*.

Κᾰ́ρησος, rivier in Mysië, die zich in den Aisepos uitstortte, *M*, 20.

†*καρκαίρω* (van W. *kar*, schallen?), dreunen, trillen, *Υ*, 157.

Κάρπᾰθος, eiland tusschen Krete en Rhodos; m. z. *Κράπαθος*.

καρπᾰ́λιμος, snel, vlug, alleen *ποσί* of *πόδεσσί τε καρπαλίμοισι* en *καρπ. πόδ.* — Adv. *καρπαλίμως*.

1. *καρπός*, *ὁ* (de afl. is onz.), vrucht, zoowel van boomen en struiken, als veldvruchten, *ἀρούρης*, *ἀνθερίκων*; ook de wijn wordt *κ. ἀρούρης* genoemd.

2. *καρπός*, *ὁ*, de handwortel,

altoos met χείρ verbonden, χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ, ἐπὶ κ. χεῖρας.

καρτερό-θῡμος, ον, vol sterken moed, volhardend, epith. van Diomedes, Herakles, Achilleus en de Mysiërs.

καρτερός, 3. (κάρτος), sterk, machtig, meestal a) van menschen en menschelijke toestanden; vooral dapper, καρτ. φάλαγγες, de dappere scharen; met daarop volg. Infin., φῶτας ἐναίρειν; ook de hoogste in macht, ο, 534. b) van zaken, ἔργα, geduchte daden; πένθος, ὅρκος, ἕλκος. Men vergel. κρατερός.

κάρτιστος = κράτιστος, Superl. van κρατύς, de sterkste, geduchtste, meestal van goden en menschen; van den arend, κ. καὶ ὤκιστος πετεηνῶν; μάχη, hevige strijd; κάρτιστον met daarop volg. Infin., φυγέειν, het beste, het veiligste is te vluchten.

κάρτος, εος, τό = κράτος (W. κρα), kracht, geweld, sterkte, χειρῶν; ook van dieren; verbonden met βίη en σθένος; m. vergel. κράτος. Daarv.

*καρτῡ́νω = κρατύνω, sterk maken; alleen in het Med. ἐκαρτύναντο φάλαγγας, zij vormden sterke gelederen.

Κᾰ́ρυστος, stad op de zuidelijke kust van Euboia, beroemd om haar marmer.

καρφᾰλέος, 3. a) droog, dor, ἤια. b) overdr. van het geluid, dof, (m. vergel. αὖον), ἀσπὶς καρφαλέον ἄυσεν, Ν, 409.

**κάρφω (de afl. is onzeker), samentrekken, schrompelig maken, alleen χρόα, de huid.

†καρχᾰλέος, 3. (verwant met κάρχαρος), ruw, scherp, overdr. rauw, δίψῃ, van dorst (in de keel), Φ, 541.

καρχᾰρ-όδους, οντος (κάρχαρος, waarsch. van W. *kar*, hard, ruw zijn), met scherpe tanden, κύνες.

κᾰσι-γνήτη, ἡ (Femin. van het volg.), volle zuster.

κᾰσί-γνητος, ὁ (κάσις, de broeder, een duister woord, en W. γεν), 1) broeder van dezelfde moeder; κασίγνητος καὶ ὄπατρος, van dezelfde moeder en denzelfden vader, broeder. 2) in 't alg. verwant, vooral zusters- of broerskind, neef.

Κᾰ́σος, eiland in de Karpathische zee, bij Kos, Β, 676.

Κασσάνδρη, de schoonste dochter van Priamos; zij had van Apollon de gave der voorspelling verkregen, maar met den vloek dat niemand haar zou gelooven. Na de verwoesting van Troje wordt zij de slavin van Agamemnon en met dezen in Mykenai vermoord.

κασσῐ́τερος, ὁ, tin.

Καστιᾰ́νειρα, moeder van Gorgythion, Θ, 305.

Κάστωρ, ορος, 1) zoon van koning Tyndareos en van Lede, of volgens de sage van Zeus, broeder van Polydeukes en van Helene, beroemd als paardentemmer (vand. ἱππόδαμος). Hij nam deel aan de Kalydonische jacht en aan den Argonautentocht. Hij was sterfelijk geboren, en toen hij door Idas gedood werd, deelde Polydeukes met toestemming van Zeus met hem de onsterfelijkheid. Om beurten brachten beiden een dag op de Bovenwereld en in de Onderwereld door, λ, 299 volg.; zij heetten de Διόσκουροι. — 2) Zoon van Hylakos, ξ, 204.

κατά, I. Adverb. a) naar beneden, neder, κὰδ δέ οἱ ὕδωρ χεῦαν; overdr. ὕπνον κατ' ἀπείρονα χεῦεν, κατὰ δ' ὅρκια πάτησαν, κὰδ δ' ἄρ ἕζετο, κατὰ πρηνὲς βαλέειν, κατὰ δ' ὑψόθεν ἧκεν ἐέρσας, en zoo dikwijls bij Verba als ῥέειν, πίπτειν, τιθέναι, ὠθεῖν enz. b) ver-, geheel en al, κατὰ δ' ἅρματα ἄξω, verbrijzelen; κατὰ μῆρί' ἔκηα, verbranden; κατὰ πυρκαϊὴν σβέ-

σατ' geheel uitblusschen; κατὰ τέκν' ἔφαγεν, opvreten, en zoo bij θνήσκειν, δαίεσθαι, καλύπτειν, ἔχειν en andere meer. — II. Bij dit adverbiale κατά sluit zich dan een nader bepalende casus aan: κ. δ' αἷμα ἔρρεε χειρός, neder van de hand; κ. δὲ ῥέεν ἱδρὼς ὤμων καὶ κεφαλῆς; βάλοι κατὰ δάκρυ παρειῶν. III. Praepositie met den Gen. en Accus.; oospronkelijke beteekenis: van boven naar beneden. 1) Met den Gen. alleen plaatselijk; tot aanwijzing a) van het uitgangspunt eener beweging van boven naar beneden, van — neer, naar beneden van, naar beneden over, κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθεν, καθ' ἵππων ἀΐξαντε, βαλέειν κατὰ πέτρης; κατ' ἄκρης, eigenl. van den bovensten top naar beneden (m. vergel. ons: van onder tot boven), d. i. geheel en al; κατ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς, over de oogen spreidde zich duisternis; πνείοντες κατ' ὤμων, over de schouders neer blazende, zoodat de warme adem over de schouders naar beneden ging; zoo ook αἷμα κατ' αὐτοῦ κόλπον ἔπλησε, het bloed vulde daarlangs (langs de lever) naar beneden vloeiende den boezem. b) het doel der beweging van boven naar beneden, neder op, naar beneden, met het begrip van binnengaan of binnendringen, στάξε κατὰ ῥινῶν druppelde door den neus naar beneden; αἰχμὴ κραδαινομένη κατὰ γαίης ᾤχετο, drong in den grond; κατὰ σπείους δέδυκεν; κατὰ χθονὸς ὄμματα πῆξαι, de oogen neerslaan; ψυχὴ κατὰ χθονὸς ᾤχετο, ging onder den grond: ἣ κατὰ σπείους κέχυτο μεγάλ' ἤλιθα πολλή, welke in groote hoeveelheid op den bodem van het rotshol lag uitgespreid. — 2) Met den Accus., a) lokaal, tot aanwijzing α) van het eindpunt der beweging van boven naar beneden, dus eigenlijk naar beneden, maar dan in 't alg. in, aan, op, βάλλειν κατὰ γαστέρα, eveneens νύσσειν, οὐτάειν κατά τι; κατ' ὄσσε ἰδών, in de oogen ziende. β) van het zich uitstrekken der beweging over verschillende punten, het vertoeven op verschillende punten, er over, er aan, er langsheen, τὸ (αἷμα) δ' ἀνὰ στόμα καὶ κατὰ ῥῖνας πρῆσε, en langs den neus neer; κατὰ τεῖχος ἔβησαν, den muur af; vervolgens in 't alg. tot aanwijzing van eene beweging of uitgestrektheid, van het zich verspreiden over, over iets heen, door iets heen, langs, en bij Verba, welke een rust uitdrukken ook in, op, bij, (gew., maar niet altoos, met het daarbij komend begrip van „hier en daar" of „overal"), δοιὼ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς ἐδίνευον, bij hen, in hun midden; κατὰ στρατόν, door het leger (heen); zoo ook κατὰ πτόλιν, κατὰ νῆας; κατὰ ἄστυ ἔλσαι, in de stad opsluiten. Hiermede komt overeen κατὰ θυμόν, eig. door het hart heen, d. i. in het hart; zoo κατὰ γαῖαν, Ἑλλάδα, Ἴλιον, πόντον enz.; κατὰ ῥόον, den stroom af; κατὰ κῦμα, de golf af, d. i. met de golven meê; lokaal moet ook opgevat worden ὄφελεν κατὰ πάντας ἀριστῆας πονέεσθαι λισσόμενος, hij moest zich onder al de dappersten begeven en hen smeeken; het eindpunt der beweging drukt κατά uit in ἱκνεῖσθαι κατὰ στρατόν, νέεσθαι κατὰ σκοπιάς enz. b) in figuurlijke beteekenis, tot aanwijzing α) van het doel, de bedoeling, πλεῖν κατὰ πρῆξιν, om een zaak, ἰέναι κατὰ (andere lezing μετά), δαῖτα; κατὰ χρέος ἐλθεῖν, κατὰ ληΐδα πλαζόμενος. β) van de gepastheid, naar, overeenkomstig, *secundum*, κατὰ μοῖραν, naar behooren; κατὰ κόσμον, καθ' ἡμέτερον νόον; κ. θυμόν, naar mijn zin. γ) tot uitdrukking van de wijze, waarop, κρομύοιο λοπὸν κατά, als de schil van ajuin; κατ' ἔμ' αὐτὸν μά-

χεσθαι, voor mij zelven, d. i. als voorvechter, niet in het gewoel, strijden; κατὰ φῦλα, naar stammen. — *Κατά* kan ook achter het geregeerde Substantivum geplaatst worden, en wordt dan geanastropheerd (behalve wanneer de *α* geëlideerd is; echter in de latere uitgaven ook daar; m. z. over deze netelige kwestie Lehrs, *Quaestiones Epicae*, p. 76); zoo ook, wanneer het als Adverbium achter het Verbum staat, waarbij het behoort, εἰ μέν κε λίπω κάτα τεύχεα καλά. IV. In samenstellingen beteekent het bij Homerus naar beneden of er in, of dient het tot versterking van het begrip van het Verbum. V. Over de Assimilatie der *τ* z. m. κάγ, κάμ, κάπ, κάρ; vóór στ en σχ wordt τα soms uitgestooten, b. καστορνῦσα, κάσχεθε.

κατα-βαίνω, 1) intrans. naar beneden gaan, afdalen, komen, van levende wezens (van zaken alleen *Ξ*, 19, πρίν τινα καταβήμεναι ἐκ Διὸς οὖρον en *O*, 382, ὥστε κῦμα θαλάσσης νηὸς ὑπὲρ τοίχων καταβήσεται); ἔκ τινος, of met den Gen. zonder Praep., δίφρον, οὐρανόθεν; op de vraag waarheen? staat ἐς met den Accus. of de Accus. zonder Praep., κατεβήσετο θάλαμον, hij daalde af naar het vertrek; δόμον Ἄιδος εἴσω. b) vooral uit de stad naar de vlakte of naar zee gaan, πόλιος, ἐκ πόλιος, ἐς πεδίον. 2) trans. c. Accus. a) langs iets naar beneden gaan, κλίμακα κατεβήσετο, zij ging de trap af; ξεστὸν ἐφόλκαιον καταβῆναι, langs het gladde roer naar beneden. b) ὑπερώια καταβ., het bovenvertrek (verlatende) naar beneden gaan, d. i. uit het bovenvertrek naar beneden gaan, *σ*, 206.

κατα-βάλλω, 3. S. Aor. 2. κάββαλε, 1) naar beneden werpen, c. Acc., ὄχθας καπέτοιο ἐς μέσσον. 2) neerleggen, κρεῖον ἐν πυρὸς αὐγῇ, a) laten vallen, υἱόν, νεκρὸν πὰρ βωμῷ; van een vleienden hond, οὔατα κάββαλεν, hij liet de ooren neerhangen (niet „spitste de ooren", zooals Vosmaer vertaalt).

†κατα-βλώσκω, er door heengaan, ἄστυ, *π*, 466.

†(κατα-βρόχω) (st. βροχ), alleen 3. S. Opt. Aor. Act. καταβρόξειε, inzwelgen, in 't alg. drinken, *δ*, 222.

**κατα-γηράσκω, daarbij Aor. 2., 3. S. κατεγήρα, oud worden.

†κατ-ἄγῑνέω = κατάγω, naar beneden brengen, ὕλην, *κ*, 104.

κατ-άγνῡμι (καταϝάγνυμι), breken, verbrijzelen, νέα; *N*, 257 moet voor τὸ κατεάξαμεν, ὃ πρὶν ἔχεσκον met Naber gelezen worden κατέϝαξ' ἐμὸν ὃ πρὶν ἔχεσκον.

κατ-ἄγω, 1) Act. naar beneden brengen, τινὰ εἰς Ἀίδαο, ook enkel κατάγειν, naar de Onderwereld brengen; ook waar wij het begrip „naar beneden" niet uitdrukken, van een hooger gelegen of als hooger gelegen gedacht punt ergens heen brengen, zooals van het land naar de zee, ἵππους ἐπὶ νῆας; σιάλους (van de rots Korax naar huis) drijven; τινὰ Κρήτηνδε, iemand naar Kr. doen verzeild raken. 2) Med. uit zee binnenvaren, binnenloopen, van schepen, ἐς Γεραιστόν, Ἰθάκηνδε; van schepelingen, οἱ δ' ἰθὺς κατάγοντο; νηὶ κατηγαγόμεσθα.

κατα-δάπτω, verscheuren, verminken, van honden en roofvogels, τί; overdr. ἦτορ καταδάπτεται, wordt verscheurd, zoo als ook wij zeggen.

κατα-δαρθᾰ́νω, alleen Aor. 2. κατέδραθον, 3. D. gesynkopeerd καδδραθέτην, inslapen, vand. Aor. slapen; οὔπω τοιόνδε κατέδραθον, nooit sliep ik zóó vast.

κατα-δέρκομαι, neerzien op, beschijnen, αὐτοὺς καταδέρκεται ἀκτίνεσσι, beschijnt hen met haar stralen.

†κατα-δεύω, bevochtigen, nat maken, χιτῶνα, *I*, 490.

κατα-δέω, 1) vastbinden, *ἵππους ἐπὶ κάπησι; ἐν δεσμῷ*, boeien; *τινὰ ἐν νηί*, 2) dicht binden, sluiten, *ἀνέμων κελεύθους*.

†*κατα-δημο-βορέω* (*δημοβόρος*), als gemeenschappelijk goed, gezamenlijk verteren, *Σ*, 301.

καταδύω, Aor. mixtus *κατεδύσετο*. Bij Homerus vindt men alleen Praes., Aor. en Fut. Med. en Aor. 2. Act., met intrans. beteekenis, 1) ondergaan, dalen, van de zon, *ἠέλιος κατέδυ, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι*. b) zich in iets begeven, binnendringen, *εἰς Ἀίδαο δόμους, ὠτειλήν*, van vliegen, die de wond binnendringen; c. Accus. *δόμον, ὅμιλον, μάχην, μῶλον Ἄρηος*. 3) schijnbaar trans., aandoen, aantrekken, *τεύχεα*.

κατα-έννῡμι (*καταϝ.*), Part. Perf. Pass. *καταειμένος;* voor het verdachte *καταείνυον* of *καταείνυσαν*, *Ψ*, 135 lezen v. L. en M. *κατεϝείλυον;* bekleeden, bedekken, *νέκυν θριξί;* overdr. *ὄρος καταειμένον ὕλῃ*, met bosch bedekt.

†*κατ-ἄζαίνω*, doen uitdrogen, verdrogen, *λ*, 587.

**κατα-θάπτω*, begraven.

†*κατα-θέλγω*, geheel betooveren, d. i. van gedaante doen veranderen, van Kirke, *κ*, 213.

κατα-θνήσκω (*-θνήσκω*), sterven, zoowel een natuurlijken dood, als een gewelddadigen, vooral in den strijd, vallen, sneuvelen; het Praesens alleen *X*, 355; vooral Part. Perf. gestorven, dood, *ἀνήρ, βροτός, νέκυς*, Plur. *νεκροὶ* of *νέκυες κατατεθνηῶτες; οὐδ' εἴ οἱ κατατεθναίη μήτηρ*, ook niet als zijne moeder daar dood voor hem lag.

κατα-θνητός, όν, sterfelijk, *ἀνήρ, ἄνθρωπος*.

κατα-θῡ́μιος, 3. in het hart, in den zin, in de gedachte zijnde, *μηδέ τί τοι θάνατος καταθύμιος ἔστω*, denk niet aan den dood, *ἔπος, τό μοι καταθύμιόν ἐστι*, dat mij ter harte gaat, op het harte ligt.

†*καται-βᾰτός*, 3. = *καταβατός* (eig. Adi. Verb. v. *καταβαίνω*), van waar men naar beneden kan gaan, *θύραι καταιβαταὶ ἀνθρώποισιν*, waardoor de menschen naar beneden kunnen gaan, *ν*, 110.

***κατ-αικίζω*, mishandelen, misvormen, *τεύχεα κατῄκισται*, zijn leelijk geworden (door rook en vuil).

(*κατ-ᾱΐσσω*); op de bij Homerus voorkomende plaatsen, *βῆ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα*, of *καθ' ἵππων ἀΐξαντε* is 't beter, de Praepositie met het Substant. te verbinden, en het Part. daarvan te scheiden; het woord beteekent: nedervaren, zich naar beneden storten, naar beneden stormen.

***κατ-αισχῡ́νω*, beschimpen, schande aandoen, *πατέρων γένος; δαῖτα*, oneer aandoen.

†*κατα-ίσχω* = *κατίσχω* = bewonen, bevolken, *οὔτ' ἄρα ποίμνῃσιν καταΐσχεται*, het (eiland) is niet door kudden bevolkt, *ι*, 122.

†*καταῖτυξ*, *γος, ἡ*, stormhoed, een lederen kap, zonder beugel of helmbos, *K*, 258.

†*κατα-καίριος, ον*, doodelijk, als twijfelachtige lezing, *Λ*, 439, *γνῶ δ' Ὀδυσεὺς ὅ οἱ οὔτι τέλος κατακαίριον ἦλθεν*, Od. erkende dat zij (de lans) geenszins tot het doodelijke doel was gekomen, d. i. dat de worp niet doodelijk was geweest; anderen lezen *κατὰ καίριον*, of *βέλος κατὰ καίριον*.

κατα-καίω, Inf. Aor. *κατακῆαι* en *κακκῆαι*, verbranden; met een Accus., van offers en lijken.

κατά-κειμαι, Dep. Med., neerliggen, a) in 't alg. liggen, *μῆλα, τὰ δὴ κατάκειτ' ἐσφαγμένα;* ook met de bijkomende beteekenis van verscholen liggen, *θάμνῳ ὕπο, ἐν λόχμῃ; ἐπὶ πλευράς*, op de zijde, in 't alg. rusten,

ἄλγεα ἐν θυμῷ κατακεῖσθαι ἐάσομεν, wij zullen de smarten in 't gemoed laten rusten. b) ergens staan, zich bevinden, *Ω*, 527.

***κατα-κείρω*, eig. afscheren, vand. opmaken, verteren, *βίοτον, οἶκον, μῆλα.*

κατα-κείω, 1. Pl. Coni. *κατακείομεν*, Part. *κακκείοντες*, Desiderat., zich willen nederleggen, gaan slapen, zich ter ruste begeven.

κατα-κλάω, Aor. Pass. *κατεκλάσθην*, breken, afbreken, knikken, *κατεκλάσθη ἔγχος ἐνὶ καυλῷ*, *N*, 608; anders alleen in overdr. beteekenis, *κατεκλάσθη φίλον ἦτορ*, mijn (zijn) hart brak, als uitdrukking van hevigen schrik, angst of droefheid; ook met daarbij gevoegden Genet. van een Partic., *ἡμῖν κατεκλάσθη φίλον ἦτορ δεισάντων.*

κατα-κλῖνω, neerleggen, *δόρυ ἐπὶ γαίῃ.*

Κατακλῶθες, m. z. *Κλῶθες.*

**κατα-κοιμάω*, in slaap brengen, doen inslapen; Pass. gaan slapen, alleen Aor. *κατεκοιμήθην, παρά τινι*, bij iemand, *ἐν ἔντεσιν.*

κατα-κοσμέω, in orde brengen, *δόμον;* van den pijl, juist stellen, richten, *κατεκόσμεε διστὸν ἐπὶ νεύρῃ.*

κατά-κρηθεν, m. z. *ἄκρηθεν.*

κατ-άκρης, m. z. *ἄκρη.*

κατα-κρύπτω, verbergen, verhelen, verstoppen, *τί; ὑπό τινι*, onder of in iets; c. Dat. *νυκτί* met nacht bedekken; absol. *οὔ τι κατακρύπτουσιν*, zij verbergen het niet, maken er geen geheim van; schijnbaar intrans. *ἄλλῳ δ' αὐτὸν φωτὶ κατακρύπτων ἤισκεν*, zich vermommend maakte hij zich gelijk aan een ander man.

κατα-κτείνω, Aor. 2. *κατέκτανον* en *κατέκταν;* 3. Pl. Aor. 1. Pass. *κατέκταθεν;* Fut. Med. 2. Pl. *κατακτανέεσθε*, Part. Aor. *κατακτάμενος*, met pass. beteekenis, dooden, vermoorden, *τινά; ὧδε κατακτανέεσθε καὶ ὕμες*, zóo zult ook gij eens gedood worden.

**κατα-κύπτω*, bukken.

1. *κατα-λέγω*, Fut. *-λέξω*, opsommen, verhalen, *τί τινι*, dikwijls verbonden met *ἀτρεκέως* of *εὖ;* ook met daarop volg. *ὅπως; ἐν μοίρῃ κατέλεξας*, naar behooren hebt gij verhaald; *καταλέξαι τινά*, van iemand verhalen.

2. *κατα-λέγω* (W. *λεχ*), alleen Fut. Med. *καταλέξεται*, Aor. 2. *κατέλεκτο*, Inf. *καταλέχθαι*, Part. *καταλέγμενος*, zich nederleggen, gaan slapen.

†*κατα-λείβω*, doen afdruipen, Pass. afdruipen, *Σ*, 109.

κατα-λείπω, Aor. 2. *κάλλιπον*, a) verlaten, achterlaten, zich van iets of iemand verwijderen, c. Accus., *τινὰ παρ' ὄχεσφιν; οἷόν μιν Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν.* b) in den steek laten, *Ἀχαιούς;* uit wanhoop verlaten, opgeven, *πόλιν, Ἴλιον.* c) nalaten, van stervenden, *τινί τι, τινὶ ὀδύνας, ἄλγεα.* d) overlaten, prijs geven, *τινά*, ook met volg. Infin., *ἕλωρ γενέσθαι; σχεδίην ἀνέμοισι φέρεσθαι.*

†*κατα-λήθομαι*, geheel vergeten, c. Gen., *θανόντων*, *X*, 389.

†*κατα-λοφάδεια*, Adv. (*λόφος*), van den nek neerhangend, *φέρειν*, op den nek dragen *(cervici impositum)*, *κ*, 169.

κατα-λῦω, 1) losbinden, uitspannen, *ἵππους.* 2) geheel losmaken, d. i. vernielen, *πολίων κάρηνα.*

†*κατα-μάρπτω*, grijpen, achterhalen, *τινά.*

†*κατ-ᾰμάω*, alleen Aor. 1. Med. *καταμήσατο*, ophoopen, *Ω*, 165.

†*κατ-ᾰμύσσω*, schrammen, Med. zich (*χεῖρα*) de hand schrammen, *E*, 425.

κατα-νεύω, Part. Aor. 1. *καννεύσας*, toeknikken, wenken, *τινί*, door knikken of wenken een teeken geven; *κεφαλῇ* of *κρατί*, met het hoofd, d. i. toestemmen, bevestigen, inwilligen,

toestaan, gewoonl. ὑπέσχετο καὶ κατ-ένευσε; ook ὑπέστην καὶ κατένευσα; τινί τι, b. v. νίκην, κῦδος, ook met daarop volg. Infin., of met den Acc. van een Partic. en een Infin., κατένευσε Ἴλιον ἐκπέρσαντ' ἐντειχέα ἀπονέεσθαι.

**κατ-άνομαι (1. ἄνω), gereed komen; vand. te loor gaan, πολλὰ κατάνεται.

†κάτ-αντᾰ, Adverb., bergaf, Ψ, 116.

**κατ-αντικρύ, Adv. vlak naar beneden.

†κατα-πάλλω, Aor. κατέπαλτο, neerschieten, οὐρανοῦ ἐκ κατέπαλτο, Τ, 351 (Bekker ἐκκατέπαλτο, v. L. en M., het spoor van den Scholiast volgende, die κατεπᾶλτο wil, van κατεφάλλομαι, stellen voor καταᾶλτο).

†κατά-παυμα, τό, rust, γόου, Ρ, 38. Van

κατα-παύω, 1) doen ophouden, eindigen, πόλεμον, μηνιθμόν, χόλον θεῶν. 2) van personen, iemand tot rust brengen, doen bedaren, stuiten, bedwingen; ook = dooden; Π, 618; τινά τινος, iemand in iets stuiten, ἀγηνορίης, παῖδας καταπαυέμεν ἀφροσυνάων.

†κατα-πέσσω, verkroppen, χόλον, Α, 81.

κατα-πήγνῡμι, vastmaken, ἔγχος ἐνὶ χθονί, in den grond steken; ἐν (Adv.) δὲ σκόλοπας κατέπηξαν. Van 't Medium 3. S. Aor. 2. κατέπηκτο, vastzitten, vaststeken, ἐν γαίῃ, Λ, 378, waar Nauck leest: γαίῃ ἐνεστήρικτο.

κατα-πίπτω, Aor. 2. κάππεσον, 1) naar beneden vallen, ἀπὸ πύργου, ἀπ' ἰκριόφιν. 2) neervallen, ἐν Λήμνῳ, ἐν κονίῃσιν; πρηνὴς ἐπὶ γαίῃ κάππεσεν; overdr. πᾶσιν παραὶ ποσὶ κάππεσε θυμός, viel het hart voor de voeten (zonk het hart in de schoenen).

†κατα-πλέω, van zee naar de kust varen, landen, ι, 142.

†κατα-πλήσσω, eig. te neder slaan, vand. overdr. doen schrikken; Pass. geschokt worden, schrikken, φίλον ἦτορ, Γ, 31.

*κατα-πρηνής, ές, naar beneden gekeerd, alleen χείρ, de vlakke hand.

*κατα-πτήσσω, 3. D. Aor. 2. κατεπτήτην, wegschuilen, zich verstoppen, ὑπὸ θάμνῳ; ἵππω δείσαντε κατεπτήτην ὑπ' ὄχεσφι, angstvol krompen de paarden zich tegen den wagen (Vosmaer).

*κατα-πτώσσω = het vorige.

†κατα-πῡθομαι, Pass. rotten, vergaan, ὀστέα καταπύθεται ὄμβρῳ, Ψ, 328, m. z. πύθω.

κατ-ᾱράομαι, Dep. Med., iemand iets toewenschen, vooral iets kwaads; πολλὰ κατηρᾶτο, met daarop volg. Inf., vervloekende wenschte hij (mij toe).

†κατᾱ-ρῑγηλός, 3. (ῥῖγος), ijselijk, verschrikkelijk, ξ, 226.

κατα-ρρέζω, Part. Pr. καρρέζουσα, streelen, χειρί τέ μιν κατέρεξε.

*κατα-ρρέω, naar beneden stroomen, αἷμα ἐξ ὠτειλῆς καταρρέον.

†κατ-άρχομαι, Med., bij Homerus alleen met ritueele beteekenis, het offer beginnen, van de handeling, die het eigenlijke offer voorafgaat, c. Acc., χέρνιβά τ' οὐλοχύτας, met wijwater en heilige gerst het offer beginnen, γ, 445.

†κατα-σβέννῡμι, blusschen, πῦρ, Φ, 381.

†κατα-σεύομαι, alleen 3. S. Aor. 2. Med., κατέσσυτο, naar beneden storten, c. Acc. ῥέεθρα, in den vloed, Φ, 382.

†κατα-σκιάω, beschaduwen, c. Acc., μ, 436.

κατα-στορέννῡμι en καταστόρνυμι, Part. Fem. καστορνῦσα, 1) uitspreiden, κώεα. 2) over iets uitspreiden, iets bedekken, κάπετον λάεσσιν.

κατα-στῠγέω, Aor. 3. S. κατέστυγε, ontsteld zijn, rillen, Ρ, 694.

κατα-τήκω, 1) Act. doen smelten, *χιόνα.* 2) Pass. intr. smelten, *χιὼν κατατήκεται;* overdr. wegsmelten, wegkwijnen, *κατατήκομαι ἦτορ (Accus. relationis).*

κατα-τίθημι (men lette op de gesyncopeerde vormen, als *κατθέμεν* voor *καταθεῖναι, κατθέμεθα, κατθέσθην*), 1) Act., a) neerzetten, neerleggen, *τὶ ἐπὶ χθονός* of *ἐπὶ χθονί, τόξα ἐς μυχόν, χλαῖναν ἐς μέγαρον ἐπὶ θρόνου, ὑπὸ ζυγόν; τινὰ ἐς Ἰθάκην,* iemand op Ith. aan wal zetten; *ἐν Λυκίων δήμῳ,* naar het volk der Lykiërs overbrengen; *κεφαλὰς ἐπί τινι,* de koppen tegen iemand aanleggen; *ἕδρην,* een stoel neerzetten; *εὐνήν,* een leger spreiden. b) in 't openbaar neerleggen, vooral als kampprijs toonen, uitloven, *λέβητα, τοὺς πελέκεας.* c) neerzetten om te bewaren, bewaren, *γάλα, μόχλον.* d) wegzetten, *τόξα.* 2) Med., a) voor zich of het zijne neerzetten, neerleggen, *τεύχεα ἐπὶ γαίῃ; ω,* 190, van lijken die op het praalbed worden neergelegd; *πόσιν καὶ βρῶσιν ἐν νηΐ.* b) neerleggen om te bewaren, *ἔντεα ἐς θάλαμον;* vand. iets voor zich bewaren, *τὶ ἐπὶ δόρπῳ.*

κατα-τρύχω, stuk wrijven, vand. arm maken, *τινά, λαοὺς δώροισι.*

†*κατα-φέρω,* alleen 3. S. Fut. Med. *κατοίσεται,* naar beneden brengen, *τινὰ Ἄϊδος εἴσω, X,* 425.

κατα-φθίω, Aor. 2. Med. *κατέφθιτο, καταφθίσθαι,* 1) Act. trans. ten gronde richten, vernietigen, ombrengen, *τινά.* 2) intrans. in den Aor. Med. ten gronde gaan, ondergaan, verdwijnen, omkomen, *καὶ σὺ καταφθίσθαι σὺν ἐκείνῳ ὤφελες,* ook gij hadt met hem moeten omkomen; *ἤια κατέφθιτο,* de voorraad was uitgeput; vooral *καταφθίμενος,* omgekomen, dood, *νέκυες καταφθίμενοι.*

†*κατα-φλέγω,* verbranden, *πάντα πυρί, X,* 512.

†*κατα-φυλάδόν,* Adv. (*φυλή*), bij, naar stammen, *B,* 668.

κατα-χέω, 3. Pl. Aor. 2. Med. *κατέχυντο,* 1) eig. van vloeibare stoffen, uitgieten, *ἔλαιον χαιτάων τινί,* iem. olie over de haren gieten; *ψιάδας ἔραξε; δάκρυ,* storten. b) doen neervallen, *χιόνα, νιφάδας; πέπλον ἐπ' οὔδει,* het kleed op den grond laten glijden; *θύσθλα χαμαί,* de thyrsosstaven op den grond werpen; *τεῖχος εἰς ἅλα;* Pass. *ὅπλα εἰς ἄντλον κατέχυντο,* vielen neder. 2) overdr., over iets uitgieten, uitstorten, uitspreiden, *ὁμίχλην τινί, ἀχλύν τινι, χάριν τινί; ἐλεγχείην, αἶσχος, ὀνείδεά τινι,* iemand overstelpen met smaadredenen; ook *πλοῦτόν τινι.*

†*κατα-χθόνιος, ον* (*χθών*), onderaardsch, *Ζεύς* = Hades, *I,* 457.

κατ-έδω, opeten, opvreten, verteren, vooral van dieren, c. Acc.; overdr. verteren, uitputten, *οἶκον, βίοτον, κτῆσιν;* overdr. *ὃν θυμὸν κατέδειν,* zijn hart verteren.

κατ-είβω = *καταλείβω,* 1) Act. doen neerstroomen, vergieten, *δάκρυ.* 2) Med. neervloeien, c. Gen. *δάκρυ κατείβετο παρειῶν;* ook van water; overdr. *κατείβετο αἰών,* het leven kwijnde weg.

κάτ-ειμι (over den vorm *καταείσατο,* v. L. en M. *κατεϝίσατο,* z. m. *ἵεμαι*), 1) naar beneden gaan, afdalen, *Ἴδηθεν; ἀγρόθεν,* van het land (naar huis) gaan; *δόμον Ἄϊδος, Ἄϊδόσδε, εἰς ἄστυ.* 2) overdr. a) van de rivier, naar beneden vloeien. b) van een schip, binnenloopen, *ἐς λιμένα.* c) van werptuigen, *ὅθι* (*δόρυ*) *καταείσατο γαίης,* waar zij de aarde was binnengedrongen.

†*κατ-εναίρω,* alleen 3. S. Aor. Med. *κατενήρατο,* dooden, verslaan, *χαλκῷ, λ,* 519.

†*κατ-εναντίον,* Adv., tegenover, *τινί, Φ,* 567.

†κατ-ένωπα, Adv., vlak in 't gezicht, *O*, 320.

κατ-έπεφνον, Part. καταπεφνών (niet καταπέφνων) (st. φεν), dooden, τινά.

*κατ-ερείπω, intr. neervallen, instorten, τεῖχος; overdr. κατήριπεν ἔργα αἰζηῶν, het werk der jongelingen ging ten gronde.

κατ-ερητύω, tegenhouden, τινά.

κατ-ερῦκάνω, Imper. κατερύκανε, *Ω*, 218, en κατερύκω, a) tegenhouden, τινά. b) stuiten, hinderen, τινά, m. verg. καταπαύω; Pass. tegengehouden worden, toeven.

**κατ-ερύω (καταϝερύω), naar beneden trekken, altoos van schepen, die van het land in zee worden getrokken.

κατ-έρχομαι, a) naar beneden komen, gaan, Οὐλύμποιο, ἐξ οὐρανοῦ; vooral Ἄιδόσδε, of Ἄιδος εἴσω, naar den Hades afdalen; in 't alg. van een werkelijk of schijnbaar hooger gelegen oord naar een lager gelegen komen, in 't alg. komen, zonder dat wij het begrip „naar beneden" uitdrukken of daaraan denken; zoo van het gaan naar het strand, ἐπὶ νῆα; van buiten naar de stad, πόλινδε; van zee naar het strand. b) overdr. van een stuk rots, neerstorten.

κατ-εσθίω, alleen Praes. en Imperf., opeten, verteren; verzwelgen.

†κατ-ευνάζω, naar bed brengen; alleen in 't Pass. zich nederleggen, naar bed gaan, *Γ*, 448.

κατ-ευνάω = het vorige, iemand doen neerliggen, in slaap brengen, τινά. — Pass. zich nederleggen.

†κατ-εφ-άλλομαι, Part. Aor. κατεπάλμενος, er op af, er naar toe springen, *Λ*, 94 (v. L. en M. lezen καταάλμενος, m. verg. καταπάλλω).

κατ-έχω, Aor. 2., 3. S. κάσχεθε. I. Act. a) naar beneden houden, κεφαλήν. b) tegenhouden, stuiten, τινά. c) bezetten, bedekken, νὺξ κάτεχ' οὐρανόν, en in 't Pass. σελήνη κατείχετο νεφέεσσι; ἠέρι κατέχοντο, zij waren in nevel gehuld; vooral ook van de aarde als graf, πρίν καί τινα γαῖα καθέξει, vóór dien tijd zal de aarde nog menigeen bedekken; ἀλαλητῷ πᾶν πεδίον κατέχουσι, zij vullen de geheele vlakte met geschreeuw. II. Med. 1) voor zich houden, zich bedekken, ἑανῷ, met den sluier; πρόσωπα χερσί. 2) halt houden.

†κατ-ηπιάω, verzachten, ὀδύναι κατηπιάοντο, *E*, 417.

κατ-ηρεφής, ές (ἐρέφω), eig. overdekt, van een dak voorzien, σταθμοί, κλισίαι; verwelfd, σπέος; δάφνῃσι, door laurierboomen overschaduwd; overdr. κῦμα, hoogwelvend (Vosmaer).

κατηφείη, ἡ (κατηφής), neerslachtigheid, verootmoediging, beschaming, σοὶ κ. καὶ ὄνειδος ἔσσεται; σοὶ ἐγὼ κατηφείη καὶ ὄνειδος ἔσσομαι, ik zal u tot verootmoediging, tot beschaming of smaad strekken.

κατηφέω, neerslachtig, treurig, beschaamd zijn.

†κατηφής, ές (de afleid. is onzeker), neerslachtig, bedroefd, beschaamd, *ω*, 432.

†κατηφών, όνος, ἡ = κατηφείη, neerslachtigheid, schande; concreet, wat tot droefheid, tot schande strekt. Zoo noemt Priamos *Ω*, 253 toornend zijne zonen, maar het woord is zeer zeker bedorven; reeds de Ouden wisten er geen raad mee, en verklaarden ἄξιοι τοῦ φονεύεσθαι; de afleiding van κατά en φάος, zoodat κατηφής iemand zou zijn, die de oogen van schaamte neerslaat, en κατηφών die de oogen moest neerslaan, is niet veel fraaier; v. L. en M. hebben, v. Herwerden volgende, μεθήμονες in den tekst opgenomen; Nauck, die de beide lezingen κατηφόνες en κατηφέες aanvoert, vergenoegt zich met te zeggen: *neutrum placet.*

κατ-ίσχω en *κατα-ίσχω*, 1) tegenhouden, *ἵππους*. b) sturen, *νῆα*, van de zee naar het land. 2) Med. voor zich behouden, voor zich zelven houden.

κατ-όπισθε(ν), Adverb. 1) plaatselijk, van achteren; achterna; c. Gen. achter, *νεός*. 2) van den tijd, achterna, in de toekomst; *κατ. λιπέσθαι*, achtergelaten worden, achterblijven.

κάτω, Adv. (*κατά*), naar beneden.

†*κατ-ωμᾰδιος*, 3. van den schouder geslingerd, wegvliegend, van de werpschijf, die men met schouderhoog opgeheven hand slingert, *ὅσσα δὲ δίσκου οὖρα κατωμαδίοιο πέλονται*.

**κατ-ωμᾰδόν*, Adv. (*ὦμος*), met schouderhoog opgeheven hand, *ἐλαύνειν, O,* 352; anderen meenen, dat *κατωμαδόν* betrekking heeft op *ἵππους* en verklaren: hij sloeg de paarden om de schoften.

***κατ-ῶρυξ*, *ῦχος*, Dat. Plur. *κατωρυχέεσσι*, als van *κατωρυχής* (*κατορύσσω*), begraven, in den grond staande, gegrondvest, *λίθοι*.

Καύκωνες, een niet Helleensche, waarsch. Pelasgische volksstam, waarvan a) een deel in Klein-Azië woonde en met de Trojanen verbonden was, b) een ander deel in Triphylië en in de omstreken van Dyme in Achaia gevestigd was.

**καυλός*, *ὁ* (de afl. is onzeker), het gedeelte van het zwaard, dat in het gevest zat; volgens anderen het gevest zelf; het uiteinde van de lans, dat in de punt steekt.

†*καῦμα*, *τό* (W. *καϝ*, *καίω*), brand, hitte, vooral zonnehitte, *E,* 865.

Καΰστριος, rivier in Ionië, die in Lydië ontspringt en bij Ephesos in zee valt, *B,* 461.

καὐτός, Crasis = *καὶ αὐτός;* de weinige plaatsen, waar deze vormen bij Homerus staan, zijn bedorven; er moet *κ' αὐτός, τ' αὐτός, καὶ αὐτός* staan; *ζ,* 282 is nog niet geëmendeerd.

κέ, κέν, het Aeolische en oud-dichterlijke woord voor het latere *ἄν*. Het verschil in beteekenis en gebruik, dat men tusschen de beide Partikels heeft meenen en trachten te vinden, bestaat niet. Hetgeen over *ἄν* gezegd is, is ook in alle opzichten van toepassing op *κέν*. De vraag is, of bij Homerus beide woordjes als echt moeten beschouwd worden, met dien verstande, dat in de oudste gedeelten der Ilias en Odyssee *κέν* zou voorkomen, in de latere ook *ἄν* zou kunnen geduld worden (dit is 't gevoelen van Fick), of dat overal *κέν* moet worden hersteld. Voor deze meening strijdt v. Leeuwen in zijn scherpzinnig opstel *„de Particularum κέν et ἄν apud Homerum usu"* (Mnemosyne, N. S. XV, pag. 75—119). Zijn resultaat is: *„Veteribus poetis epicis unum κέν in usu fuisse, id Fickio libenter concedo, sive cum illo aeolicum id appelles, sive vetustae poesis graecae commune existimes. Sed addo, etiam recentioris aetatis poetas, quibus Ilias et Odyssea hodiernam suam formam et ambitum debent, unam voculam κέν adhibuisse. Quod ἄν quoque irrepsit, id non eorum voluntati, sed mero casui tribuendum esse perhibeo, neque eorum aevo sed postea demum et sensim factum esse, cum recitarentur carmina Homerica a rhapsodis, hominibus Ionicis et Atticis, qui particula κέν et ipsi non uterentur et canerent auditoribus eam non adhibentibus."* Monro in zijne Hom. Grammar, bl. 265, doet moeite, om, blijkbaar tegen zijne overtuiging in, eenig verschil tusschen *ἄν* en *κέν* in gebruik en beteekenis te vinden. Maar wie er niet op uit is, *to detect or infer some difference,* die zal wel van de meening zijn, *that the two Particles are practically equivalent.*

Κεάδης, αο, zoon van Keas = Troizenos, *B*, 847.

κεάζω, Aor. 1. Act. ἐκέασ(σ)α, Pass. ἐκεάσθην, Adi. verb. κεατός, splijten, ξύλα κεκεασμένα, gekloofd hout; ὀστέα, door de lans; verpletteren, verbrijzelen, van den bliksem; Pass. κεφαλὴ ἄνδιχα ἐκεάσθη, het hoofd was gekloofd; *E*, 88 lezen v. L. en M. met Nauck en Naber ἐκέασσε γεφύρας voor ἐκέδασσε γέφ., maar de gewone lezing wordt te recht verdedigd door v. Herwerden, Mnem. N. S. XIX, pag. 162.

κεατός, 3. m. z. κεάζω.

Κεβριόνης, αο, zoon van Priamos en wagenmenner van Hektor, door Patroklos gedood.

κεδάννυμι = σκεδ., verstrooien, uiteendrijven, κύνας, φάλαγγας; Pass. κεδασθείσης ὑσμίνης, toen de slag zich verspreid had, d. i. toen er niet meer met groote massa's werd gestreden; γεφύρας, *disicere*, van den bergstroom, die de dammen verbreekt en uit elkaar slaat. M. z. κεάζω.

κεδνός (W. καδ, verwant met κῆδος, κήδομαι), 1) act. zorgzaam, voorzichtig, verstandig, trouw, epith. van personen, aan wie het nauwgezet waarnemen van eenige taak is opgedragen, van huisvrouwen, dienaressen; vand. Neutr. Plur. als Adverb. κέδν' εἰδυῖα (κεδνὰ ϝιδυῖα), met zorg denkend, trouw. 2) pass. waardig, geacht, dierbaar, ἄναξ, τοκῆες, μήτηρ, ἑταῖρος.

†*κέδρῖνος*, 3. van cederhout, θάλαμος, *Ω*, 192. Van

†*κέδρος*, ἡ, ceder, een boom, waarvan het welriekend hout gebruikt werd, om een aangenamen geur in een vertrek te brengen, ε, 60.

κεῖ-θεν, Adv. = ἐκεῖθεν, van daar, κεῖθεν φράσομαι ἔργον, dan zal ik overleggen wat er te doen is.

κεῖθι = ἐκεῖθι, Adv., daar.

κεῖμαι (st. κει), 3. Plur. κείᾰται (κέᾰται) en κέονται, Coni. 3. S. κείεται (κέεται, niet κῆται), Imperf. 3. Plur. κείᾰτο (κέᾰτο), iterat. Imperf. (ἐ)κέσκετο, Fut. κείσομαι; hierbij als Futur. ook κείω, dat m. vergel., liggen, 1) van levende wezens, vooral van menschen, liggen, neerliggen, rusten, van slapenden of werkeloozen; van zieken, zwakken, gewonden of dooden; in 't ongeluk liggen, veracht of veronachtzaamd liggen, ἕλωρ Δαναοῖσιν; αὔτως κεῖται ἀκηδής; vooral onbegraven liggen. 2) van levenlooze voorwerpen, a) van landstreken, landen, eilanden, liggen, gelegen zijn. b) van zaken, die uit elkaar genomen zijn en er liggen, ἅρματα; ook waar wij staan zeggen, δίφρος, θρῆνυς, εὐνή; in 't alg. zich bevinden, vooral van kostbare voorwerpen, bewaard worden, κειμήλια κεῖται ἐν δόμοις; κεῖται ἄεθλα, kampprijzen zijn neergelegd, uitgeloofd. c) overdr. van toestanden, πένθος ἐνὶ φρεσὶ κεῖται, droefheid is in de ziel, en dikwijls ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται, m. z. γόνυ. Daarv.

κειμήλιον, τό, een kostbaar voorwerp, dat men neerlegt en bewaart, kostbaarheid, kleinood; vooral van gastgeschenken. In 't algem. onroerende goederen, grondbezit (Hoogd. *Liegenschaften*), in tegenstelling van vee en kudden, κειμήλιά τε πρόβασίς τε.

κεῖνος, κείνη, κεῖνο en κείνῃ, m. z. ἐκεῖνος enz.

κείρω, Aor. 1. ἔκερσα, Aor. Med. ἐκειράμην, I. Act. 1) afscheren, afsnijden, κόμην τινί; ἀπὸ (Adv.) δ' ἄμφω κέρσε τένοντε, hij doorsneed beide pezen. 2) afvreten, afweiden, van dieren, λήιον, δημόν, τινὰ ἧπαρ. 3) overdr. in 't alg. verteren, verwoesten, κτήματα, have en goed verbrassen; μάχης ἐπὶ (Adv.) μήδεα κείρει, hij

vernietigt, verijdelt het plan, den toeleg van den strijd. II. Med., zich het haar afsnijden, dat de rouwende als 't ware als een offer aan den doode wijdde, κόμην, χαίτας.

κεῖσε, Adv. = ἐκεῖσε, daarheen.

κείω, Praesens met de beteekenis van een Futurum, m. z. κεῖμαι, ik wil, zal mij ter ruste begeven, nederleggen. Daarvoor κέω, ὄφρα κέων, η, 342.

κεκαδήσει, κεκαδών, m. z. κήδω.

κεκαφηώς, Part. Perf. met beteekenis van een Praes., van W. καφ of καπ (waarvan ook καπνός, καπύω), uitblazen, κεκαφηότα θυμόν, die de ziel uitblaast.

†κεκρύφαλος, ὁ, een op een muts gelijkend hoofddeksel der vrouwen, X, 469.

κελᾰδεινός, 3. (κέλαδος), ruischend, razend, tierend, Ζέφυρος; vooral ook epith. van Artemis, de godin der jacht; als Subst. Φ, 511.

κελαδέω, ruischen, razen, tieren, κελάδησαν Ἀχαιοί; ἐπὶ (Adv.) δὲ Τρῶες κελάδησαν, daarbij juichten de Trojanen luid. Van

κέλᾰδος, ὁ, geruisch, geraas, getier, vooral van een menigte menschen.

κελᾰ́δων, οντος, alleen in 't Masc. voorkomend Participium, als van κελάδω, = κελαδέων, ruischend, bruisend, ποταμός, ῥόος; ook Ζέφυρος.

Κελᾰ́δων, οντος, ὁ, een kleine rivier in West-Arkadië of Elis.

κελαι-νεφής, ές (κελαινός, νέφος), 1) zwartwolkig, veel voorkomend epith. van Zeus als god van regen en onweer. 2) in 't alg. donker, zwart, αἷμα.

*κελαινός, 3. (Sanskr. kâlas, zwart), = μέλας, zwart, donker, αἷμα; zoo ook νύξ, δέρμα, λαῖλαψ.

κελᾰρύζω, ruischen, van het water; gutsen, van het bloed.

κέλευθος, ἡ (verwant met callis), in den Plur. gewoonl. κέλευθα, 1) weg, pad, baan, dikwijls ὑγρὰ κέλευθα of ἰχθυόεντα, de natte, vischrijke paden, van den weg des zeevaarders; ook ἀνέμων κέλευθοι of κέλευθα; ἐγγὺς νυκτός τε καὶ ἤματός εἰσι κέλευθοι. 2) straatweg, straat, weg, dien iemand aflegt, de reis; χάζεσθαι κελεύθου, van den weg afwijken; ῥίμφα πρήσσοντες κέλευθον, gemakkelijk den weg, de reis afleggende; τόνγε θεοὶ βλάπτουσι κελεύθου, belemmeren zijn weg. — Het woord staat meestal op het einde van een vers, in 't midden slechts Δ, 504, γ, 177.

*κελευτιάω, alleen Part. Pr. κελευτιάων; Hoogvliet, Studia Homerica, 1885, bl. 71, twijfelt aan de juistheid van den vorm, omdat dergelijke vormen door het Suffixum τα van den Praesensstam worden afgeleid, en zou willen lezen κελευετόωντε (κελευετάοντε), herhaaldelijk, nu hier dan daar bevelen.

κελεύω (κέλομαι) (δ, 274 is κελευσέμεναι Inf. Fut., geen Aor. mixtus; m. z. v. L. en M. op die plaats en op Π, 47), aansporen, μάστιγι; daarv. gew. vermanen, bevelen, gelasten, opdragen, uitnoodigen, niet slechts van hooger geplaatsten, maar ook van gelijkstaanden, zelden van minderen, verlangen, wenschen; εἰ σὺ κελεύεις, als een beleefdheidsformule, zoo gij wenscht, als het u belieft. Het wordt gewoonlijk geconstrueerd a) met den Dat., τινί, iemand toeroepen, vand. bevelen, Δ, 428; of met een Dat. van den persoon en een Accus. van de zaak, ἀμφιπόλοισι ἔργα, aanbevelen, opdragen; ook wel met een Inf. in plaats van den Accus. b) meer met den Accus. van den persoon en den Infin.; minder dikwijls met den Accus. alleen, τινά, iemand vermanen, aansporen. c) met een dubbelen Accus. in de uit-

drukking ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει; ook τί με ταῦτα κελεύεις.

†κέλης, ητος, ὁ, ros, renpaard, ἵππος, ε, 371. Daarv.

†κελητίζω, op een renpaard rijden, ἵπποισι κελητίζειν ἐὺ εἰδώς, Ο, 679, waar van een kunstrijder sprake is, die al rijdende van het eene paard op het andere springt.

κέλλω (afl. onzeker), alleen in den Aor. ἔκελσα 1) trans. doen landen, νῆα, appellere, met en zonder ἐν ψαμάθοισι. 2) intr. landen, κελσάσῃσι νηυσί.

κέλομαι, 2. S. κέλεαι (de vorm κέλῃ is onjuist en ook Synizesis mag niet toegepast worden; Ω, 434 lezen v. L. en M. ὅς κέλεαι voor ὅς με κέλῃ, δ, 812, καὶ κέλεαι voor καί με κέλεαι, ε, 174, ἦ κέλεαι voor ἦ με κέλεαι, κ. 337 wil Nauck κέλεαι σοί μ' voor με κέλῃ σοι v. L. en M. κέλεαι τεΐν), Fut. κελήσομαι, geredupl. Aor. 2. ἐκεκλόμην, aansporen, vermanen, bevelen, aanmoedigen, bevelen, raden, gewoonl. met Dat. en Infin., φυλασσέμεναι κέλονται ἀλλήλοισι; ook met Accus. c. Inf.; bij den Accus. sluit zich soms een Partic. in den Dat. aan, μεταλλῆσαί τί ἑ θυμὸς κέλεταί καὶ κήδεά περ πεπαθυίῃ; ook met een Inf. alleen, of met een Accus. alleen, waarbij dan in den regel in gedachte een Infin. moet worden aangevuld; ook wel absoluut, κέλομαι γὰρ ἔγωγε; ἐπὶ δ' Ἕκτορι κέκλετο θυμός, tegen H. dreef hem zijn moed; vreemd is μ, 175, het was werd week, daar groote kracht, d. i. de druk der hand, het bedwong, ἐπεὶ κέλετο μεγάλη ἴς. 2) toeroepen, roepen; vooral in den Aor., met den Dat. van den persoon, aanmoedigen; c. Acc. = καλέω Ἥφαιστον; absol. κεκλόμενοι, elkander toeroepende.

†κεμάς, ἄδος, ἡ, jong hert, hinde, Κ, 361.

†κενε-αυχής, ές (αὐχέω), ijdel pralend, Θ, 230. Van

κενεός = κενός, ledig, χεῖρ; κενεὸν νέεσθαι, met ledige handen, onverrichter zake terugkeeren.

κενεών ῶνος, ὁ, de zijde, het gedeelte van het onderlijf tusschen de heupen en de ribben (wellicht van κενεός).

†κενός, 3. (afl. niet zeker), ledig, overdr. ijdel, nietig, κενὰ εὔγματα, χ, 249, waar thans met G. Hermann vrij algemeen κενέ' εὔγματα wordt gelezen.

Κένταυροι, de Kentauren, bij Homerus een oude, onbeschaafde volksstam in Thessalië tusschen den Pelion en den Ossa, die door de naburige Lapithen verdreven werd. Volgens Α, 268 waren zij ruwe bergbewoners, groot van gestalte, φῆρες ὀρεσκῷοι.

†κεντέω (de afl. is onzeker), Aor. Inf. van een korteren stam, κένσαι, steken, prikkelen, de sporen geven, ἵππον, Ψ, 337.

*κεντρ-ηνεκής, ές (ἐνεγκεῖν), door den prikkel aangedreven, aangespoord, ἵππος.

*κέντρον, τό (κεντέω), de prikkel, vooral die, waarmee de paarden worden aangespoord; of de in een prikkel eindigende zweep.

κέντωρ, ορος, ὁ (κεντέω), κ. ἵππων, hij, die de paarden prikkelt, aanspoort, epith. der Kadmeiers en Trojanen.

κεραΐζω, Fut. -ίξω, verwoesten, πόλιν, σταθμούς, θαλάμους. 2) dooden, vermoorden.

†κεραμεύς, ῆος, ὁ (κέραμος), de pottenbakker, Σ, 601.

κέραμος, ἡ, pottenbakkersaarde, klei; vand. alle aarden vaatwerk, vat, pot, kruik; zóó moet waarschijnlijk ook opgevat worden Ε, 387, χαλκέῳ ἐν κεράμῳ, een groot in de aarde begraven, metalen vat, zoo

als thans nog op Kypros groote steenen, half in de aarde begraven vaten aangetroffen worden, en zoo als Schliemann er op Hissarlik heeft gevonden.

κεράννῡμι (W. κερας), een bij Homerus niet voorkomend Praesens; bij hem vindt men κίρνημι en κεράω (κεραίω), Aor. ἐκέρασ(σ)α; (de vormen van het Perf. en Plsqpf. κεκράανται en κεκράαντο leiden sommigen, o. a. Cobet, V. L. bl. 227 van κεράννυμι af, anderen, zoo als v. L. en M. en Monro, wellicht juister van κραίνω, dat m. verg.), 1) Act. mengen, vermengen, vooral wijn met water; τοῖς ἀνὰ (Adv.) κρητῆρα κέρασσεν, hij mengde voor hen een mengkruik (terwijl hij water op den wijn goot); van water om te baden, het mengen, totdat het de behoorlijke temperatuur heeft. 2) voor zich mengen, οἶνον ἐνὶ κρητῆρσι (of beter κρητῆρι); ook alleen οἶνον of κρητῆρα; overdr. (m. z. boven).

†κερᾰο-ξόος (ξέω), ον, hoorn glad makend, bewerkend, τέκτων, *Δ*, 110.

κερᾰός, 3. gehoornd, ἔλαφος, ἄρνες.

κέρας, τό, κέρᾰος, κέραϊ, Plur. κέρα enz. 1) hoorn, vooral van runderen, *τ*, 211 als een zinnebeeld van strakheid. 2) hoorn, als grondstof ter kunstige bewerking; *τ*, 566 in een woordspeling met κραίνω; vand. alles wat van hoorn vervaardigd wordt, a) Plur. κέρα, boog, zoo ook volgens de gewone opvatting *Λ*, 385, κέρα' ἀγλαέ, gij die met den boog prijkt. Hiertegen komt op Helbig, das Homerische Epos, 2de druk, bl. 241; κέρας met de beteekenis „boog" komt in 't enkelvoud niet voor, ἀγλαός (m. z. dit woord) beteekent nooit „prijkend met iets". Hij verklaart κέρας, eene reeds door de Ouden bijgebrachte uitlegging volgende, door vlecht, een aan de uiteinden spiraalvormig omgebogen vlecht, dus κέρα' (d. i. κέραϊ) ἀγλαέ, *nitens cincinnis;* deze verklaring omhelzen ook v. L. en M. b) het hoornen pijpje aan het hengelsnoer, waardoor dat snoer liep, opdat de visch het niet zou afbijten.

κεραυνός, ὁ, de (inslaande) bliksem, het gewone wapen van Zeus.

κερδᾰλέος, 3. (κέρδος), winstbrengend, voordeelig, βουλή; vand. listig, schrander, μῦθος, νόημα; van menschen, tuk op winst, listig, schrander.

*κερδᾰλεό-φρων, ον (φρήν), listig, schrander, slim.

κερδῑ́ων, ον, ep. Compar., en κέρδιστος, Superl., afgeleid van κέρδος, voordeeliger, heilzamer, alleen in het Neutr., κέρδιον; ook wel recht voordeelig. — Superl. de listigste, *Z*, 153.

κέρδος, εος, τό (de afl. is onzeker), 1) winst, voordeel, nut. 2) voordeelig plan, schrandere raad, list, gewoonl. in den Plur.; κέρδεα εἰδέναι, bedreven zijn in slimme plannen; κέρδεα νωμᾶν ἐνὶ φρεσί, slimme aanslagen koesteren; ook booze plannen, κακὰ κέρδεα.

κερδοσῠ́νη, ἡ, slimheid, list, alleen in den Dat. κερδοσύνῃ, als Adverb., listig.

κερκίς, ίδος, ἡ (κρέκω), een werktuig, waarmede men bij 't weven den draad van den inslag binnenbracht, een lange houten of metalen staf, die later door de weversspoel werd vervangen.

κερτομέω (κέρτομος), spotten, honen, plagen, c. Acc. bespotten, plagen, krenken, τινά; dikwijls met ἐπέεσσιν, en in 't Part. verb. met ἀγορεύειν; *Π*, 261, waar het van knapen staat, die de wespen (Acc.) plagen, is onecht.

κερτομῑ́η, ἡ (κέρτομος), het plagen, bespotten, krenken.

κερτόμιος, 3. krenkend, hoonend, plagend, gewl. *κερτόμια ἔπεα;* maar ook alleen *κερτόμια,* smaadredenen.

κεστός, 3. (*κεντέω*), doorgestoken, geborduurd, *ἱμάς,* de tooverriem of toovergordel van Aphrodite, met daarin geprikte of geborduurde figuren.

†(*κευθάνω*) = *κεύθω,* staat *Γ,* 453; maar v. L. en M. lezen *φιλότητί Ϝέ κεν ᾽κύθον εἴ Ϝ᾽ ἐϜίδοντο* (met v. Herwerden) voor *γ᾽ ἐκεύθανον, εἴ τις ἴδοιτο;* Heyne, dien Cauer volgt, *ἔκευθον ἄν.*

†*κευθμός*, ὁ = *κευθμών, N,* 28.

***κευθμών*, *ῶνος, ὁ* (*κεύθω*), schuilhoek, gat; leger van dieren, *πυκινοὶ κευθμῶνες,* de stevig gesloten zwijnekotten.

κεῦθος, *εος, τό* = het vorige, alleen in den Dat., *ὑπὸ κεύθεσι γαίης,* in de diepten der aarde, van de woning van Hades.

κεύθω, Fut. *κεύσω,* Aor. 2. (*ἐ*)*κέκῡθον* en (*ἔ*)*κῡθον,* Perf. *κέκευθα,* 1) verbergen, *δάκρυα,* ook *τινά;* vooral van dooden, *ὅπου κύθε γαῖα,* waar de aarde hem verborg, bedekte; vand. Pass. *κεύθεσθαι Ἄϊδι,* in den Hades verborgen worden. 2) in zich verbergen, verhelen, zwijgen, *νόῳ, ἐνὶ φρεσίν, μῆτιν, νοήματα πατρός; οὐκέτι κεύθετε θυμῷ βρωτὺν οὐδὲ ποτῆτα,* gij verheelt, verbergt niet meer in uw gemoed spijs en drank, d. i. het blijkt dat gij te veel hebt gebruikt; *τινά τι,* iets voor iemand geheim houden, verzwijgen.

κεφαλή, *ἡ* (Sanskr. *kapālas,* schedel), hoofd, van menschen en dieren; *κὰκ κεφαλῆς,* van het hoofd neer; *ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς,* van top tot teen; *τρὶς μὲν ἔπειτ᾽ ἤυσεν ὅσον κεφαλὴ χάδε φωτός,* zooveel als het hoofd (de mond?) van den man kon bevatten, d. i. zoo hard als hij kon; *ἐχθρῆς ἐκ κεφαλῆς,* uit den gehaten mond. In 't bijz. a) als het edelste deel van het lichaam voor den persoon zelven, evenals *κάρη, δέμας; τὸν τῖον ἶσον ἐμῇ κεφαλῇ,* evenzeer als mij zelven; men zwoer ook bij zijn hoofd; als aanspraak: *φίλη, ἠθείη κεφαλή,* dierbaar hoofd. b) als zetel des levens, *ἀποτίειν σὺν κεφαλῇσιν,* met het leven boeten; *παραθέσθαι κεφαλήν,* het leven er aan wagen; *ἐμῇ κεφαλῇ περιδείδια,* ik ben bevreesd voor mijn leven.

Κεφαλλήν, *ῆνος,* Plur. *Κεφαλλῆνες,* de Kephalleniërs, de onderdanen van Odysseus, de bewoners van Same, Ithake, Zakynthos, Dulichion en een kuststreek van het vasteland; later de bewoners van het eiland Kephallenia.

κέω, m. z. *κείω.*

†*κήδειος*, 3. *Τ,* 294 (*κῆδος*), dierbaar; ook †*κήδεος, Ψ,* 160, *οἷσι κήδεός ἐστι νέκυς,* die zorg dragen voor het lijk.

**κηδεμών*, *όνος* (*κήδω*), die zorg draagt, *Ψ,* 674, *κηδεμόνες,* de doodenverzorgers.

κήδιστος, 3. Superl., gevormd van *κῆδος,* naar de beteekenis bij *κήδειος* behoorend, dierbaarste.

κῆδος, *εος, τό,* 1) zorg, droefheid, rouw, kommer, *τῶν ἄλλων οὐ κῆδος,* voor de anderen is geen zorg, de anderen deren ons niet; *κήδεα θυμοῦ,* harteleed; vooral rouw en droefheid over geliefde dooden. 2) hetgeen zorg maakt, kommer, nood, ellende, leed.

κήδω (W. *καδ*), Fut. *κηδήσω,* Fut. Med. *κεκαδήσομαι* (Aor. 2. *κεκαδών* en 3. S. Fut. *κεκαδήσει* behooren bij *χάζομαι*), I. Act. bezorgd maken, bedroeven, krenken, *τινά;* ook van lichamelijke smart, *κῆδε δὲ θυμόν;* vand. beschadigen, kwetsen, bestoken, in 't nauw brengen, *θεοὺς τόξοισιν, μῆλα, οἶκον.* II. Med. a) bezorgd, bekommerd, bedroefd zijn, dikwijls op het einde van een vers, *κηδόμενός περ.* b) bezorgd zijn voor iemand, zorgen voor iemand, zich iemand aantrekken; dikwijls verbon-

den met φιλεῖν; soms, zooals *A*, 196, vindt men het verbonden met een Verbum, dat den Accus. regeert, waarbij dan de Gen. moet worden aangevuld.

†*κηκίω*, opborrelen, opstijgen, van het water, *ἂν στόμα* (uit de maag) naar den mond, *ε*, 445.

κήλεος, 3. en (*O*, 744 †*κήλειος*), brandend, vlammend, altoos *πυρὶ κηλέῳ*, steeds op 't einde van een vers en het laatste woord tweelettergrepig.

***κηληθμός*, ὁ (*κηλέω*), betoovering, verrukking.

κῆλα, *τά* (alleen in den Plur, de afl. is niet zeker), de pijlen; *M*, 280 staat het van de door Zeus gezonden sneeuwbuien.

†*κήξ*, *κηκός*, ἡ = *κήυξ*, zeemeeuw, *o*, 479.

κῆπος, ὁ, tuin, in 't alg. een omheind stuk land met boomen of andere gewassen.

Κήρ, *Κηρός*, ἡ, de godin van den dood (verschillend van *Μοῖρα* en *Αἶσα*), de verpersoonlijkte dood in zijn verschillende vormen, op het slagveld, door ziekte, op zee; vand. Plur. *Κῆρες θανάτοιο*. Wie een gewelddadigen dood zou sterven, hem werd deze *Κήρ* reeds bij zijne geboorte toegedeeld; Achilleus vielen twee Keren ten deel, *I*, 411. Zeus legt de Keren van Achilleus en Hektor op de weegschaal, als hij wil beslissen, wie van beiden het eerst den dood zal vinden. De Keren zijn *μυρίαι*, terwijl ieder sterveling er éene is toebedeeld. 2) als Appellat. doodslot, dood, *τὸ δέ τοι κὴρ εἴδεται εἶναι*, dat schijnt u de dood te zijn; *Ἀντίνοος μάλιστα μελαίνῃ κηρὶ ἔοικεν*, als een uitdrukking van afschuw; ook in verbinding met *φόνος* en *θάνατος;* dikwijls *κὴρ θανάτοιο;* ook *δύο κῆρε θανάτοιο*, *Ἀχαιῶν κῆρες*. M. z. over dit woord E. B. Koster, Studia Tragico-Homerica, 1891, bl. 71.

κῆρ, *κῆρος*, *τό* (Lat. *cor*), 1) het hart, en wel a) als lichaamsdeel. b) gewoonl. als zetel van gevoel en hartstocht, b. v. van toorn, zorg, droefheid, vooral dikwijls *ἀχνύμενος κῆρ;* ook van vreugde, moed, van wenschen; *μετὰ σὸν καὶ ἐμὸν κῆρ*, naar mijn en uw zin; minder dikwijls als zetel van het verstand, de overweging, *πολλὰ δέ οἱ κῆρ ὥρμαινε.* — Volgens Homerus heeft het hart zijn zetel *ἐνὶ στήθεσσιν*, ook *ἐν φρεσίν;* vooral staat het dikwijls in den Accus. relationis, *κῆρ*, in 't hart, met dezelfde beteekenis ook in den Dat. *κῆρι*, meestal met voorafgaand *περί*, diep in het hart. 2) ook dient het tot omschrijving van den persoon zelven, even als *βίη* en *ἴς*, *Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ;* m. z. echter *λάσιος* en verg. Muretus, Variae Lectiones, XII, c. X, *de quibusdam, qui piloso sunt corde.*

†*κηρεσσι-φόρητος*, *ον* (beter gescheiden *κήρεσσι φόρητος*), door het noodlot aangebracht, *κύνες*, d. i. de door het noodlot tot verderf van Troje (volgens anderen: tot hun eigen verderf) derwaarts gevoerde Achaiers, *Θ*, 527.

Κήρινθος, stad op Euboia, ten noordwesten van Chalkis.

κηρό-θι, Adv. (*κῆρ*), in 't hart, alleen verbonden met *μᾶλλον*, op het einde van een vers, vooral met *ἀπεχθέσθαι*, *χολώσασθαι*, *χώσασθαι;* ook *ἄχος γενέσκετό μοι κ. μ.*

***κηρός*, ὁ (*cera*), was.

κῆρυξ, *ῦκος* (van W. *kar*, roepen), heraut. (De *ῡ* is overal lang; *P*, 324 leest men thans *κήρυκ' Ἠπυτίδῃ* voor *κήρυκι Ἠπυτίδῃ*). Daarv.

κηρύσσω, 1) heraut zijn, het ambt van heraut bekleeden, *κηρύσσων ἐγήρασκε*. 2) als heraut roepen, uitroepen, omroepen, c. Acc. roepen, *ἀγορήνδε* of *πόλεμόνδε*.

Κήτειοι, *οἱ*, een onbekende volks-

stam in Mysië, in de nabijheid van het latere Elea of Pergamos, *λ*, 521. (Aristarchus verklaarde *ἑταῖροι κήτειοι* door *μεγάλοι*, en leidde het af van *κῆτος*; anderen lazen *κήδειοι*).

κῆτος, *εος*, *τό*, eig. muil, kaak, bij Homerus zeemonster.

(*κητώεις*, *εσσα*, *εν*), dat men van *κῆτος* afleidde en door rijk aan kloven, afgronden verklaarde, epith. van Lakedaimon; Nauck en v. L. en M. lezen *καιετάεις*, met Zenodotus (Hesych. *καίατα ὀρύγματα ἢ τὰ ὑπὸ σεισμῶν καταρραγέντα χωρία*).

Κηφισίς, *ίδος*, *λίμνη*, *ἡ*, het Kephisische meer, later gewoonl. *ἡ Κωπαῒς λίμνη*, het meer Kopaïs in Boiotië, *E*, 709.

Κηφισός, *ὁ*, rivier in Phokis, ontspringt bij Lilaia en valt in het meer Kopaïs, *B*, 522.

†*κηώδης*, *ες* (men brengt het in verband met *καίω*), geurig, welriekend, *κόλπος*, *Z*, 483.

κηώεις, *εσσα*, *εν* = het vorige; steeds verbonden met *θάλαμος*.

**κίδνᾰμαι*, Med. van *κίδνημι* = *σκεδάννῠμαι*, zich uitspreiden, zich uitbreiden, *Ἠὼς ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν; ὑπεὶρ ἅλα.*

†*κιθαρίζω*, op de citer spelen, in 't alg. een snaren-instrument bespelen, *φόρμιγγι*, *Σ*, 570.

κῐ́θᾰρις, *ιος*, *ἡ*, Acc. *κίθαριν*, 1) citer; m. verg. *λύρη* en *φόρμιγξ*. 2) citerspel.

†*κῐθᾰριστύς*, *ύος* (*κιθαρίζω*), citerspel, *B*, 600.

κικλήσκω, bijvorm van *καλέω*. I. Act. 1) roepen, b. v. ter maaltijd of ter beraadslaging, *τινά*; aanroepen, *Ἀΐδην*; aanspreken. 2) noemen, met den Accus. van den persoon en van den naam, ook *ἐπίκλησιν κικλήσκειν*, met den bijnaam noemen. II. Med. ontbieden, ter vergadering ontbieden, *ἀρίστους*.

Κῐ́κονες, *οἱ*, een volk in Threïke, dat langs de zuidelijke kust van Ismaros tot aan den Lissos woonde.

†*κῖκυς*, *ἡ*, kracht, een oud-dichterlijk woord, *λ*, 393.

Κῐ́λῐκες, *οἱ*, Sing. *Κίλιξ*, de Kilikiërs; zij hadden ten tijde van Homerus hun woonplaats in Groot-Phrygië. Hier vormden zij twee rijken, waarvan het eene zijn zetel had te Thebe aan den berg Plakos, het andere te Lyrnessos. Later verhuisden zij naar het land, dat van hen zijn naam ontving.

Κίλλα, een kleine stad in Troas in Klein-Asië, met een tempel van Apollon.

Κιμμέριοι, *οἱ*, de Kimmeriërs, fabelachtige volksstammen, die in 't Westen van de aarde aan den Okeanos, noordelijk van den ingang tot de Onderwereld, in eeuwige duisternis leven.

κῑνέω (*κίω*), 1) Act. bewegen, in beweging brengen, voortdrijven; *κάρη*, bewegen; *μέλεα*; *Ζέφυρος κινεῖ λήιον*; *τινὰ λάξ*, iemand met den voet aanstooten; voortdrijven, *ψυχάς*; opjagen, *σφῆκας*; verdrijven, *νεφέλην*; opdrijven, *κῦμα* (van den wind); *τινὰ ἀπὸ χθονός*, iemand van den grond opheffen, optillen. II. Pass. in beweging geraken, zich roeren, *ἀγορή*, *φάλαγγες*; ook gaan, *A*, 47.

κῑ́νῠμαι (*κίω*), in beweging geraken, heengaan; *Ξ*, 173, *κινυμένοιο ἐλαίου* = *κινεομένοιο*, olie, die bewogen, geschud wordt, wil Naber *κιδναμένοιο* lezen.

Κῑνῠ́ρης, een rijke koning van Kypros, *Λ* 20.

κῑνῠρός, 3. jammerend, klagend, *P*, 5 (in een waarschijnl. onecht vers).

†*Κίρκη*, dochter van Helios en Perse, zuster van Aietes, een toovergodin, die op het eiland Aiaia woonde, m. z. *Αἶα*. Odysseus, aan de Laistrygonen ontsnapt, landde op haar eiland. De too-

veres veranderde zijne makkers in zwijnen; hij dwong haar, dezen hunne vorige gedaante terug te geven, en leefde dan gedurende een jaar bij haar; om tijding van zijn terugkeer te halen, daalde hij volgens haar raad in het schimmenrijk neer, *κ*, 400 volg., *λ*, 1 volg.

κίρκος, *ὁ*, havik of valk; omdat men uit zijn vlucht voorspelde, wordt hij *Ἀπόλλωνος ἄγγελος* genoemd; men vindt ook *ἴρηξ κίρκος*.

***κίρνημι*, bijvorm van *κεράννυμι*, Imperf. *ἐκίρνα* (als van *κιρνάω*; maar wellicht moet ook *η*, 182, evenals *κ*, 356 en *ν*, 53 *ἐκίρνη* staan) en *ἐκίρνη*, Part. *κιρνάς*, mengen.

Κισσηΐς, *ίδος*, de dochter van Kisses, = Theano, *Ζ*, 299.

Κισσῆς, later *Κισσεύς*, *ῆος*, koning in Threïke, vader van Theano, *Λ*, 223.

***κισσύβιον*, *τό* (volgens de Ouden van *κισσός*, dus uit het hout van den klimop vervaardigd), nap, tobbe, een vat, zoowel om er uit te drinken als om er een drank in te mengen, later ook om er in te melken.

†*κίστη*, *ἡ*, kist, kast, *ζ*, 76.

κιχάνω (de afl. is onzeker), Fut. *κιχήσομαι*, Aor. 2. *ἐκίχην*, 2. S. *ἐκίχης* (niet *ἐκίχεις*), Coni. *κιχήω* (niet *κιχείω*), Opt. *κιχείην*, Part. *κιχείς* en daarnevens de vorm van het Medium *κιχήμενος*; op enkele plaatsen heeft de overgeleverde tekst vormen van een Aor. *ἔκιχον*; daarnaast een Aor. 1. Med. *ἐκιχησάμην*, 1) bereiken, krijgen, achterhalen, *τινά*; *γοῦνά τινος*, bij iemands knieën aankomen, d. i. iemands knieën (als smeekeling) omvatten; *ἵππους*, *νῆα*, *τινὰ ποσσί*, iemand achterhalen; *δουρί*, met de speer bereiken; *ἄστυ*, bereiken; overdr. van zaken en toestanden, *κιχήμενον βέλος*, de rakende pijl; van dood en verderf, *οὐδέ κέ μ' ὦκα τέλος θανάτοιο κιχείη*; *κιχάνει δίψα τε καὶ λιμός*; *καὶ λίην σέ γ' ἔμελλε κιχήσεσθαι κακὰ ἔργα*, zeker zouden u uwe misdaden (d. i. de straf voor uwe misdaden) achterhalen, *ι*, 477. 2) ontmoeten, aantreffen, *τινά*; dikwijls nog met een Partic., *τινὰ παρὰ νηυσὶ δηθύνοντα*, *τινὰ εὕδοντα ἐν κλισίῃ*, *δαινύμενον*.

†*κίχλη*, *ἡ* (afl. onzeker), lijster, *χ*, 468.

(*κίω*, W. *κι*), alleen voorkomend in de vormen van den Aor. 2. *ἔκιον* en *ἐκίαθον* (*μετεκίαθον*), Part. *κιών* — gaan, *ἅμα τινί*, met iemand; *πάλιν*, teruggaan; *ἐν δ' αὐτός*, daaronder; ook *μετά τισι*; *ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν*, in het gewoel; *ἦκα*, zachtjes; *πρὸς τεῖχος*, *εἰς Ἀλκινόοιο*, *ἰθὺς οἴκου*, *πόλεμόνδε*, *κλισίηνδε*; heengaan, *ἀπό τινος*, *ἐκ πάτου*; *πάλιν κ.*, teruggaan; dikwijls wordt het Partic. *κιών*, even als *ἰών*, *μολών*, *φέρων*, tot meerdere duidelijkheid toegevoegd. Men vindt het woord zelden van dieren; enkele malen van schepen.

κίων, *ονος*, *ὁ* en *ἡ*, zuil, stut, staander, *μακρός*, *ὑψηλή*. Aan een dier staanders bevond zich de *δουροδόκη*, een stond er in de *αἴθουσα αὐλῆς*, een in den *πρόδομος*, ook een in de wapenkamer (*θάλαμος*). Zij waren waarschijnlijk van hout, met een steenen voetstuk. — *α*, 53 heeten de zuilen van Atlas aldus.

κλαγγή, *ἡ* (*κλάζω*), geluid, zoowel het door levende wezens als het door levenlooze voorwerpen voortgebrachte, het gegons eener verzamelde menigte, het geschreeuw en geraas der krijgslieden; van dieren, *θηρῶν*, *οἰωνῶν*; het gekras der kraanvogels, het knorren der zwijnen; ook het snorren van den boog. Hiervan

†*κλαγγηδόν*, Adv., met geraas, *Β*, 463.

κλάζω (st. *κλαγγ*, W. *κλαγ*), Aor.

ἔκλαγξα, Perf. κέκληγα (v. L. en M. denken aan κέκληγγα), Part. N. Plur. κεκληγῶτες (niet κεκλήγοντες), van een schel, doordringend geluid, vooral van ongeartikuleerde klanken, a) van levende wezens, schreeuwen, krijten, krassen, blaffen enz., van het doordringend schreeuwen van menschen, vooral van het krijgsgeschreeuw; van angstkreten; van het geschreeuw van Thersites; van het gekras der adelaars en gieren; van het snorrend geluid van de vleugels der rijgers, spechten, kraaien; van het geblaf der honden, ξ, 30. b) van onbezielde voorwerpen, kletteren, rammelen, van de pijlen in den koker; suizen, van den wind. Soms staat het met den Accus. van den inhoud, μεγάλα κλάζων, οὖλον κεκληγῶτες, ὀξέα κεκληγώς.

κλαίω (W. κλαϝ, κλαυ), Ω, 619, 2. S. Opt. κλαίοισθα (waarvoor v. L. en M. κλαίησθα vermoeden), Fut. κλαύσομαι, Aor. ἔκλαυσα, 1) intr. weenen, in den eigenlijken zin, en vervolgens weeklagen, jammeren; κλαίοντά σε ἀφήσω, ik zal u weenende (omdat gij geslagen zijt) wegzenden; vooral weenen om gestorvenen; ἀμφί τινα, om iemand. 2) trans. iemand beweenen, beklagen. Daarv.

κλαυθμός, ὁ, het weenen, weeklagen, ook verbonden met γόος en στοναχή.

κλάω (afl. onzeker), afbreken, ἐξ ὕλης πτόρθον; Pass. breken, ἐκλάσθη δόναξ.

κλεηδών, όνος, ἡ en δ, 317, κληηδών (κλέω, κλέος), 1) gerucht, πατρός, tijding van den vader. 2) goede, gunstige voorspelling.

κλειτός, 3. beroemd, geprezen, vooral ἐπίκουροι, βασιλῆες; ook van zaken, heerlijk, voortreffelijk, ἑκατόμβαι; van steden, Πανοπεύς.

Κλεῖτος, 1) zoon van Peisenor, een Trojaan, O, 445. 2) zoon van Mantios, kleinzoon van Melampos.

κλείω = κλέω, alleen in 't Praes. Act. en Pass. (voor de vormen van 't Imperf. ἔκλε', ἔκλεο herstellen v. L. en M. dien van het Praes. κλείε'), bekend maken, roemen, prijzen, c. Accus., ἔργα κλείουσιν ἀοιδοί; Pass. bekend worden, beroemd zijn, κλείε' ἐπ' ἀνθρώπους, κλέομαι κέρδεσιν.

Κλεόβουλος, een Trojaan, gedood door Aias, den zoon van Oïleus, Π, 330.

Κλεοπάτρη = Alkyone, dat m. verg.

κλέος, έεος (W. κλυ), alleen in den Nom. en Accus. voorkomend, 1) gerucht, faam, tijding, τί δὴ κλέος ἔστ' ἀνὰ ἄστυ; κλέος φέρειν τινί, tijding brengen; c. Gen. κλέος Ἀχαιῶν, geruchten van de Achaiers; πολέμοιο, πατρός; σόν, ἐμὸν κλέος, tijding van u, van mij. — Vooral gunstige faam, roem, eer, lof, ἐσθλόν, μέγα, εὐρύ; vooral in de verbinding τοῦ δὲ κλέος οὐρανὸν ἵκει; κλέος ἐσθλὸν ἡνιόχοιο = de beroemde wagenmenner; κλέος εἶναί τινι, iemand tot roem, tot eer strekken; κλέε' ἀνδρῶν (voor κλέεα; de vorm κλέα is verkeerd), roemrijke daden.

†*κλέπτης*, ὁ, dief, Γ, 11.

†*κλεπτοσύνη*, ἡ, diefstal, bedrog, in 't alg. list, τ, 396.

κλέπτω (W. κλεπ), 1) stelen, heimelijk wegnemen. 2) in 't alg. bedriegen, verschalken, νόον τινός; absol. μή δὴ οὕτω κλέπτε νόῳ, denk mij niet te bedriegen (eig. veins niet zoo in uw gemoed).

Κλεωναί, stad in Argolis, ten Z.W. van Korinthe, B, 570.

†*κλήδην*, Adv. (καλέω), bij name, Ι, 11.

***κλήθρη*, ἡ, els, *alnus*, ε, 64, 239.

κληΐς, ῖδος, ἡ (*clavis*), alles, waarmede men sluit, dus 1) eigenl. a) de

grendel, waarmede men de deur van binnen sloot, en dien men van buiten door middel van een riem er voor schoof, *θύρας κληῖδι κληῖσαι,* de deur met den grendel sluiten; *ἐπὶ κληῖδ' ἐτάνυσσεν ἱμάντι; θύρη ἐϋ κληῖσ' ἀραρυῖα,* eene met grendels goed gesloten deur. De riem werd dan aan de *κορώνη* vastgemaakt, *φ,* 241; het terugschuiven van den grendel geschiedde op de onder c) vermelde wijze; sluitbalk, boom (ook *ἐπιβλής* genaamd of *ὀχεύς*). b) de bout, die twee elkaar ontmoetende grendels met elkaar verbond. c) de sleutel, een metalen, waarschijnlijk op onze loopers gelijkende haak, soms met een ivoren handvatsel, *φ,* 6, die door een opening in de deur of door het sleutelgat werd gestoken (*ἐν δὲ κληῖδα ἧκε*) en omgedraaid, waardoor de van binnen voorgeschoven grendel werd teruggeschoven. De deur kon dan geopend worden (*ἀνακόπτειν ὀχῆας, θύρετρα κληῖδι πλήσσειν,* of ook enkel *θύρας οἰγνύναι*), nadat de riem, waarmede de grendel werd doorgetrokken, van de *κορώνη* was losgemaakt. (Volgens sommigen zijn de verzen, waarin *κληΐς* met deze beteekenis voorkomt, onecht). d) het haakje aan de spang, waarin de punt van de naald werd vastgezet (m. z. *περόνη*), *σ,* 294. 2) overdr. a) het sleutelbeen tusschen hals en borst. b) de pen, waaraan de roeispaan door middel van een lederen riem was vastgemaakt, bij Homerus alleen in den Plur., *δησάμενοι ἐπὶ κληῖσιν ἐρετμά;* gew. *ἐπὶ κληῖσι* of *ἐπὶ κληίδεσσι καθίζειν; ἐν ἑκάστῃ (νηὶ) πεντήκοντ' ἔσαν ἄνδρες ἐπὶ κληῖσι,* zaten vijftig man aan de riemen, d. i. waren vijftig roeiers.

†*κληιστός,* 3. = *κλειστός,* sluitbaar, *β,* 344.

***κληίω* = *κλείω* (*κληΐς*), sluiten, grendelen, *θύρας; ὀχῆας,* door het voorschuiven der grendels sluiten.

κλῆρος, ὁ, 1) lot, waartoe de lotenden zich in den oudsten tijd van steentjes, scherven of stukjes hout bedienden. 2) het door loten, door het lot verkregene; vervolgens het door erfenis verkregene, erfgoed, landerijen.

κλητός, 3. (*καλέω*), a) geroepen, uitgenoodigd, d. i. uitgelezen, *I,* 165. b) uitgenoodigd, d. i. gezocht, welkom, *ρ,* 386.

κλιμᾰκόεις, εσσα, εν, ruw, oneffen, *B,* 729, door Cobet uit Pausanias, IV, 9, 2 hersteld voor *κλωμακόεις.*

***κλῖμαξ, ἄκος, ἡ* (*κλίνω*), trap, ladder.

†*κλιντήρ, ῆρος, ὁ* (*κλίνω*), leunstoel, rustbed, *σ,* 190.

κλῑνω, Aor. Pass. *ἐκλίθην* en *ἐκλίνθην.* I. Act. doen leunen, ergens tegen aan zetten, *τί τινι, σάκεα ὤμοισι, τόξον πρὸς ἐνώπια.* 2) buigen, een andere richting geven, *μάχην, inclinare pugnam; ὄσσε πάλιν,* de oogen terugwenden. b) op de vlucht drijven, *Τρῶας, Ἀχαιούς.* II. Pass. zich ter zijde keeren, afwenden, *ἄντικρυ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα ἔγχος, ὁ δ' ἐκλίνθη καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν* (m. z. Helbig, das homerische Epos, bl. 286: *„das Epos berichtet, dass Krieger, wenn ihr Panzer von einem Geschosse durchbohrt wird, innerhalb des Panzers mit dem Körper ausweichen und auf diese Weise der Verwundung entgehen"*); *πρὸς κόλπον ἐκλίνθη,* boog zich terug; ook omvallen, *ἑτέρωσε;* zich nederleggen, *παρὲξ ὁδοῦ ἐν νεκύεσσιν, παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι;* vand. Perf. en Plsqpf. Pass. a) leunen, *τινί,* op, tegen iets, *κεκλιμένος στήλῃ, κίονι; κλισμῷ,* op het rustbed leunen; overdr. *ἠέρι ἔγχος κέκλιτο,* de lans leunde tegen den nevel, d. i. was in nevel gehuld. b) lig-

gen, ἔντεα χθονὶ κέκλιτο; φύλλα κεκλιμένα, loof dat daar lag (Naber, die met v. L. en M. aanstoot neemt aan het Part. κεκλιμένων, leest λ, 194 φύλλων καὶ καλάμων); vooral c) van plaatsen, leunen tegen, d. i. gelegen zijn aan, αἵ θ' ἁλὶ κεκλίαται; ook van personen, κεκλιμένος λίμνῃ, wonende aan het meer; zoo ook ῥηγμῖνι θαλάσσης, πόντῳ. III. Med. leunen, κλινάμενος σταθμῷ, tegen den deurpost leunend.

κλισίη, ἡ (κλι), eig. een plaats, waartegen men kan leunen, waar men zich kan neerleggen; vand. 1) hut, uit palen bestaande, die door gevlochten teenen met elkaar verbonden waren, a) herdershut. b) de hut der krijgslieden, insgelijks van hout en ingericht als een huis, dus meer barak dan tent; dikwijls in den Plur.; ook in plaats van den Singul. (Ψ, 254 is de beteekenis nog al duister). 2) leunstoel = κλισμός. Daarv.

*κλισίη-θεν, Adv. uit de hut, uit de tent.

†κλισίην-δε, Adv. naar de tent, naar de hut.

κλίσιον, τό (κλισίη), loods, woning voor het dienstpersoneel; zij lagen om het heerenhuis heen; ω, 208.

κλισμός, ὁ (κλίνω), leunstoel, iets lager dan de θρόνος, dikwijls kunstig bewerkt, met tapijten bedekt, soms ook van een voetbank (θρῆνυς) voorzien.

κλιτύς, ύος, ἡ (κλι), Acc. Plur. κλιτῦς, helling, heuvel.

κλονέω, in hevige, verwoede beweging brengen, woest voor zich uitdrijven, φάλαγγας; ἔφεπε κλονέων Ἕκτορα, woest joeg hij H. achterna; ook van den leeuw, ἀγέλην; van den wind, νέφεα, voor zich uit jagen. — 2) Pass. in hevige en verwarde beweging gebracht worden, vooral van het verward rumoer van den veldslag; μὴ κλονέεσθαι ὁμίλῳ, in het krijgsrumoer niet in verwarring geraken; κλονέονται ἐπὶ νηυσί, in verwarde vlucht dringen zij op naar de schepen.

Κλόνιος, zoon van Alektor en aanvoerder der Boioters voor Troje, gedood door Agenor.

*κλόνος, ὁ, hevige, verwarde beweging, gedrang, rumoer, vooral van krijgslieden, die in wanorde geraken; ἐγχειάων, het gedrang der speren.

†κλόπιος, 3. (κλώψ), bedrieglijk, μῦθος, ν, 295.

†κλοτοπεύω (een werkwoord, waarvan afleid. en beteekenis onzeker zijn), οὐ γὰρ χρὴ κλοτοπευέμεν, Τ, 149; waarsch. beteekent het talmen = στρεύγεσθαι.

†κλύδων, ωνος, ὁ, branding, golfslag, μ, 421.

κλύζω (afl. niet zeker), Imperf. iterat. κλύζεσκον, een onomatopoëtisch woord, 1) plassen, klotsen, slaan, van de golven, ἐπ' ἠιόνος. 2) Pass. klotsen, ἐκλύσθη θάλασσα ποτὶ κλισίας.

Κλυμένη, 1) eene Nereïde, Σ, 47. 2) dienares van Helene, Γ, 144. 3) dochter van Minyas of Iphis, gemalin von Phylakos, moeder van Iphiklos, λ, 326.

Κλύμενος, zoon van Presbon, koning der Minyers in Orchomenos, vader van Erginos en Eurydike, die te Thebe bij een feest van Poseidon doodelijk gewond werd, γ, 452.

Κλυταιμνήστρη, dochter van Tyndareos en Lede, zuster van Helene, echtgenoote van Agamemnon.

Κλυτίδης, αο, zoon van Klytios, 1) = Peiraios uit Elis. 2) = Dolops, Λ, 302.

Κλύτιος, 1) zoon van Laomedon en broeder van Priamos, vader van Kaletor. 2) zoon van Alkmaion, vader van Peiraios uit Ithake. 3) een Griek, vader van Dolops.

†κλῠτο-εργός, όν (κλυτοϝ.), met beroemde kunstwerken, geroemd om zijn kunst, epith. van Hephaistos, ϑ, 345.

Κλῠτομήδης, εος, zoon van Enops uit Aitolië, door Nestor in het vuistgevecht overwonnen, Ψ, 634.

Κλῠτό-νηος, zoon van Alkinoös, uitmuntend in den wedloop, ϑ, 119, 122.

*κλυτό-πωλος, ον, met beroemde paarden, beroemd om zijn paarden, epith. van Hades.

κλυτός, 3. en 2. (Β, 742, ε, 422) (κλύω), eig. gehoord, vand. waarvan men veel hoort, d. i. beroemd, roemrijk, epith. van goden (vooral van Poseidon) en menschen; κλυτὰ φῦλ' ἀνϑρώπων, in tegenst. van de dieren; ἔϑνεα νεκρῶν; in 't alg. van levende wezens en levenlooze voorwerpen, beroemd, heerlijk, prachtig, voortreffelijk, ἄλσος, Ἄργος, μῆλα, τεύχεα, δώματα, ἔργα, εἵματα (ζ, 58 leest Naber ἵν' ἄπλυτα ϝείματ' ἄγωμι voor ἵνα κλυτὰ ϝείμ.); εἰρωτᾷς μ' ὄνομα κλυτόν, gij vraagt mij naar mijn roemrijken, edelen naam.

κλῠτο-τέχνης, αο (τέχνη), met beroemde werken, beroemd om zijn werken, epith. van Hephaistos.

κλῠτό-τοξος, ον (τόξον), met beroemden boog, beroemd om zijn boog, epith. van Apollon.

κλῠ̆ω (W. κλυ); het Praesens komt niet voor, Aor. ἔκλῠον, Imper. κλῦϑι, κλῦτε, of met reduplicatie κέκλῠϑι, κέκλῠτε, hooren, vernemen, gewoonl. met een Accus. van de zaak, δοῦπον, αὐδήν; minder dikwijls met een Gen. van den persoon en een Partic., ἔκλυον αὐδήσαντος, en met een Gen. van de zaak, οὐδέ πω Ἀτρεΐδαο ὀπὸς ἔκλυον αὐδήσαντος; hooren = bericht van iets krijgen, ἔκ τινος, uit iemands mond. 2) toehooren, naar iets luisteren, verhooren, met een Gen. van den persoon (niet dien van een Subst., maar gewl. van een Pronomen, waarbij soms nog die van een Partic. komt), τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀϑήνη; ἐμεῦ (v. L. en M. ἐμεῖο) ἔκλυες (v. L. en M. 'κλύες) εὐξαμένοιο; met een Gen. van de zaak κέκλυτέ μευ μύϑων; ϑεὰ δέ μευ ἔκλυεν αὐδῆς (echter lezen velen ter vermijding van het niet-Homerische μευ met sommige handschriften μοι); met den Dat. van den persoon, κλ. τινὶ ἀρῆς, iemands gebed verhooren; κλῦϑί μοι enz.; m. z. boven. b) luisteren naar, gehoorzamen, verb. met πείϑομαι in de uitdrukking, τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίϑοντο.

Κλῶϑες, αἱ, de spinsters; ὅσσα οἱ Αἶσα κατὰ Κλῶϑές τε βαρεῖαι γιγνομένῳ νήσαντο; de oude lezing was Καταλκῶϑες; v. L. en M. lezen met Nauck κακὰ Κλῶϑες.

κλωμακόεις, m. z. κλιμακόεις.

†κνάω (de afl. is onzeker), alleen Imperf. κνάε (niet κνῆ; Rzach, κνέε), schaven, raspen, τυρόν, Λ, 639.

κνέφας, αος, τό (m. verg. γνόφος, δνόφος), behalve σ, 370, waar de Gen. staat, alleen in den Nom. en Accus., de duisternis van den avond, het eerste deel van den nacht.

κνήμη, ἡ (de afl. is onzeker), het been tusschen knie en enkel, scheenbeen, kuit.

κνημίς, ῖδος, ἡ (κνήμη), scheenplaat, een half gebogen metalen plaat, met een zachte stof gevoerd; zij werd van het scheenbeen naar de kuit gebogen en over den enkel door spangen of gespen, soms van zilver (ἐπισφύρια), vastgehouden; ω, 229 wordt melding gemaakt van lederen κνημῖδες, een soort van slobkousen, die men ter bescherming tegen doornen droeg.

κνημός, ὁ (de afl. is onzeker), bergkloof, bergpas.

†κνῆστις, ιος, Dat. κνήστι (κνήστιδι(?), gewoonl. κνῆστι), rasp, Λ, 640.

κνίση, ἡ (men brengt het in verband

met het Lat. *nidor*), 1) damp, walm van vet, gebraden of verbrand vleesch, vetdamp; vooral de van het offer opstijgende damp. 2) vet, vooral niervet, waarin men de voor het offer bestemde vleeschstukken wikkelde.

†*κνισήεις*, *εσσα*, *εν*, vol van vetdamp of offergeur, *κ*, 10.

†*κνυζηθμός*, ὁ (van *κνύζω*, janken?), het knorren, janken, grommen van honden, *π*, 173.

***κνυζόω*, dof maken, verdooven, *ὄσσε*, *ν*, 401, 433.

†*κνώδαλον*, *τό* (van onzekere afl.), elk schadelijk of gevaarlijk dier; *ϱ*, 317 van het wild in de bosschen.

Κνωσός, hoofdstad van het eiland Krete, aan den Kairatos, bij Homerus residentie van Minos.

†*κνώσσω* (de afl. is onzeker), in diepen, vasten slaap liggen, *δ*, 809.

κοῖλος, 3. (W. *κυ*, *κοϝιλος*, *cavus*), of, zooals Nauck wil, *κόιλος*, hol, van nature of kunstmatig uitgehold, 1) epith. der schepen; *κοῖλος δόμος*, van een wespennest; *κ. δόϱυ*, van het paard van Troje; *σπέος*, holle, ruime grot; *κάπετος*, groeve. 2) vooral van plaatsen, die tusschen de bergen in de diepte liggen, *κοίλη ὁδός*, holle weg; *κοίλη Λακεδαίμων*, het tusschen bergen gelegen L.; *λιμήν*, een door hoogten ingesloten haven; *χ*, 385 stelt Nauck voor in plaats van *κοῖλον ἐς αἰγιαλόν* te lezen *λευϱὸν ἐς αἰγ.*

κοιμάω (verwant met *κεῖμαι*, st. *κει*), 1) Act. a) eig. ter ruste, naar bed brengen; ook van dieren, die hun jongen in het leger neerleggen. b) in slaap brengen, *ὄσσε*, *τινὰ ὕπνῳ*; in 't alg. doen bedaren, *ἀνέμους*, *κύματα*; *ὀδύνας*, verzachten. II. Pass. met Aor. Pass. en Med., zich ter ruste leggen, gaan slapen, vervolgens ook slapen, *ὄφϱα ὕπνῳ ὕπο γλυκεϱῷ ταϱπώμεθα κοιμηθέντες*; verb. met *ὕπνον* *δῶϱα ἐλέσθαι*; *χάλκεον ὕπνον κ.* den metalen slaap, d. i. den doodslaap slapen.

κοιϱᾰνέω, absol. en met Praep. a) heerscher, aanvoerder zijn, in den oorlog, *ἀνὰ μάχην*, *πολέας διά*, *πόλεμον κάτα*. b) ook heerscher zijn in den vrede, *Λυκίην κάτα*, *Ἰθάκην κάτα*. c) van de vrijers, den heerscher, den baas spelen. Van

κοίϱᾰνος, ὁ (de afl. is niet zeker), heerscher, gebieder, bevelhebber, *εἷς κοίϱανος ἔστω*, *εἷς βασιλεύς*.

Κοίϱᾰνος, 1) een Lykiër, door Odysseus gedood, *E*, 677. 2) een Kretenser uit Lyktos, door Hektor gedood *P*, 611.

†*κοίτη*, ἡ (st. *κει*), leger, bed, *ἀεικελίῳ ἐνὶ κοίτῃ*, *τ*, 341.

κοῖτος, ὁ, a) het naar bed gaan, het slapen, de slaap, *ἐπὴν ἕλῃσι κοῖτος ἅπαντας*. b) het leger, bed, *στυγεϱὸς δ' ὑπεδέξατο κοῖτος*.

κολεόν, *τό* en *κουλεόν* (W. *kal*, bergen?), de scheede van het zwaard, van metaal, soms van zilver, en met ivoor versierd.

†*κολλήεις*, *εσσα*, *εν* (*κέλλω*, *κολλάω*), stevig samengevoegd, *O*, 389.

κολλητός, 3. (*κολλάω*), eigenl. stevig samengevoegd (m. z. het vorige woord), stevig, *δίφϱος*, *ἅϱματα*, *σανίδες*, *θύϱαι*.

†*κόλλοψ*, *οπος* (*κέλλω*), de pin aan de lyra, waarop de snaren gespannen werden, *φ*, 407.

**κολοιός*, ὁ, kraai.

†*κόλος*, 3. geknot, *δόϱυ*, zonder punt, *Π*, 117.

**κολοσυϱτός*, ὁ (de afl. is onzeker), geraas en getier, van jagers en hun honden.

κολούω (*κόλος*), verminken, besnoeien, alleen overdr. *τὸ μὲν τελέει*, *τὸ δὲ καὶ μεσσηγὺ κολούει*, het eene volbrengt hij, het andere verminkt hij in het midden, d. i. laat hij onvoltooid;

ἔο δ' αὐτοῦ πάντα κολούει, hij bederft zijn eigen werk; δῶρα, de giften besnoeien, er zuinig mede zijn.

κόλπος, ὁ (de afl. is onzeker), boezem, a) van het menschelijk lichaam, παῖδ' ἐπὶ κόλπῳ ἔχειν, aan de borst dragen; ook als uitdrukking van teedere zorg, Θέτις ὑπεδέξατο κόλπῳ δεδϝιότα. b) de boezem van het kleed, *sinus*, die door den het midden omspannenden gordel werd gevormd (Helbig, das Homerische Epos, bl. 213, beweert dat κόλπος alleen de naakte of door het kleed bedekte borst, niet boezem in dezen laatsten zin beteekent). c) zeeboezem. d) de schoot, de bodem (de golvende vlakte?) der zee.

†κολῳάω (κολῳός), krijten, schreeuwen, kijven, van Thersites, *B*, 212.

*κολώνη, ἡ (verwant met κολοφών, *collis*, *culmen*), heuvel, hoogte.

†κολῳός, ὁ (van κόλος = ϑόρυβος), geschreeuw, gekijf, κολῳὸν ἐλαύνειν, luid twisten, kijven, *A*, 575.

κομάω (κόμη), alleen in den Dual. en Plur. van het Praesens, het haar laten groeien, lang haar hebben, κάρη κομάοντες Ἀχαιοί, de langlokkige Achaiers, m. z. καρηκομάοντες; van paarden, ἐϑείρῃσιν κομάοντε, door manen omwapperd.

κομέω, Imper. als 3. Dual. staat *Θ*, 109 κομείτων: τούτω μὲν ϑεράποντε κομείτων, τῶδε δὲ νῶι κτέ., waarvoor v. L. Mnem. N. S. XVIII, p. 280 leest: τούτω μὲν ϑεράποντε κομίσσετον, ὧδε δὲ νῶι; Imperf. iterat. κομέεσκε, verzorgen, oppassen, υἱούς, γέροντα, ἵππους.

κόμη, ἡ (de afl. is onzeker, *coma*) 1) hoofdhaar, ook wel in den Plur., οὖλαι, Χαρίτεσσιν ὁμοῖαι. 2) overdr. loof, ἐλαίης.

κομιδή, ἡ, zorg, oppassing, verpleging, in de Ilias van paarden, in de Odyssee van menschen; ook van het verzorgen van een tuin; ἐπεὶ οὐ κομιδὴ κατὰ νῆα ἦεν ἐπηετανός, daar de verpleging op het schip niet aanhoudend was.

κομίζω, I. Act., 1) verzorgen, oppassen, verplegen, van zaken en personen, ἔργα; besturen, κτήματα; zorgen, δῶμα, voor het huis, van de huisvrouw; τινά, iemand verplegen, vooral iem. gastvrij onthalen; τινά τινι, iem. met iets voeden (in de Ilias met deze beteekenis alleen het Medium); Pass. οὔτι κομιζόμενός γ' ἐϑάμιζε, hij vond niet dikwijls verpleging. 2) iets opnemen, vand. a) wegbrengen, om het in veiligheid te brengen, χλαῖναν, τρυφάλειαν; verv. in 't alg. wegbrengen, wegdragen, wegnemen, νεκρόν, χρυσόν, ἵππους; ἄκοντα κόμισε χροΐ, hij droeg de speer in zijn lijf mede, d. i. hij kreeg haar in het lijf. b) halen, δέπας; brengen, χηλόν (naar het schip). II. Med. 1) bij zich verzorgen, koesteren, τινά; zich iemand aantrekken, bij zich opnemen, medenemen, redden, Σίντιες ἐκομίσαντο αὐτόν; πλαγχϑέντα κομίσσατο ἧς ἀπὸ νηός, zij heeft een zwerveling van zijn schip meegebracht; ἔγχος ἐνὶ χροΐ κομίσασϑαι, de speer in zijn lijf krijgen.

†κομπέω, kletteren, rammelen van het erts, *M*, 151. Van

κόμπος, ὁ, gerammel, gekletter, geraas in 't alg., dat door het slaan op of tegen een voorwerp ontstaat; van het stampen der dansenden; ὀδόντων, van het klapperen der slagtanden van het everzwijn.

κονᾰβέω (κόναβος), a) klinken, kletteren van metalen voorwerpen, πήληξ, κνημίς, m. vergel. καναχέω. b) weerklinken, weergalmen, δῶμα, νῆες.

*κονᾰβίζω = het vorige, σμερδαλέον κονάβιζε, ook χαλκός. Van

†κόναβος, ὁ, geraas, κ, 122.

κονΐη, ἡ, (κονίη op 't einde van een vers, b. v. Λ, 151), stof, dikwijls in den Plur., πέσεν, κάππεσεν, ἤριπεν ἐν κονίῃς; vooral ἐν κονίῃσι βάλλειν τινά, iemand in 't stof werpen, d. i. dooden; stofwolk; ook asch, ἕξετ' ἐν ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσιν, van een smeekeling. 2) zand, rivierzand, Φ, 271.

κόνις, ιος, Dat. κόνιι (κόνι', niet κόνι) = het vorige; met ψάμαθος verbonden ter uitdrukking van iets ontelbaars.

*κονΐ-σαλος, ἡ, (κόνις, σάλος), stofwolk.

κονΐω (κόνις), 1) met stof bedekken, χαίτας; Pass. κεκόνιτο κάρη ἅπαν; πεδίον, de vlakte met stof vullen, van vluchtenden; vand. φεῦγον κεκονιμένοι, door stof omgeven, tot aanwijzing van de haastige vlucht. 2) intr., eigenl. stof opwekken, altoos κονίοντες πεδίοιο (Gen. loci), in wolken van stof door de vlakte vliegen.

†κοντός, ὁ (κεντέω), boom om het schip voort te duwen, Vosmaer: duwspriet, ι, 487.

Κοπρεύς, ῆος, zoon van Pelops uit Elis, heraut van Eurystheus.

†κοπρέω, mesten, alleen κοπρήσοντες (Wolf en Cobet κοπρίσσοντες van κοπρίζω), ρ, 299. Van

κόπρος, ἡ (W. καπ, uitademen, uitwasemen?), 1) mest; in 't alg. vuil. 2) mesthof, veehof, veestal.

κόπτω (W. κοπ), Perf. κέκοπα, 1) Act. a) stooten, slaan, τινά en τί, κώληπα, in de buiging van 't been; met een dubb. Accus., τινὰ παρήιον; ook τινὰ ἀμφὶ (aan beide kanten) κάρη; ποτὶ γαίῃ τινά, iemand op den grond smakken; met een Dat. instrum. ἵππους τόξῳ, met den boog slaan, σκηπανίῳ τινά, δούρεσσι μετάφρενον; van de slang, κόψε αἰετὸν κατὰ στῆθος, zij beet den adelaar in de borst; ook van den slag, waarmede men runderen verdooft, voor dat zij geslacht worden, Ρ, 521, ξ, 425. b) met ἀπό (Adv.), afslaan, ἀπὸ δ' αὐχένα κόψας; zonder ἀπό, dat echter uit het voorafgaande moet worden aangevuld, χεῖράς τ' ἠδὲ πόδας, χ, 477, c) hameren, smeden, δεσμούς. 2) Med. zich slaan, κεφαλὴν χερσίν, zich tegen het hoofd slaan.

Κόρακος πέτρη, ἡ, de Koraxrots op Ithake.

κορέννῡμι (st. κορεσ), Fut. κορέω, Aor. ἐκόρεσα, Part. Perf. κεκορηώς, σ, 372, met passieve beteekenis; Aor. Med. ἐκορεσ(σ)άμην, Aor. Pass. ἐκορέσθην, Perf. Pass. κεκορήμεθα, 1) Act. verzadigen, τινά; met een Dat. instr. κύνας ἠδ' οἰωνοὺς δημῷ καὶ σάρκεσσιν, namelijk van de onbegraven gebleven lijken. 2) Med. zich verzadigen, verzadigd worden, a) eig., c. Gen., φορβῆς; βόες, κεκορηότε ποίης, σίτου; ook κρεάων θυμόν, δαιτὸς κεκορήμεθα θυμόν; ook κατὰ θυμόν. b) overdr. φυλόπιδος κορέσασθαι, den strijd moede worden; κεκορήμεθ' ἀέθλων, wij hebben genoeg gehad; κλαίουσα ἐκορέσσατο κατὰ θυμόν, dan had zij door weenen haar smart gestild, zich uitgeweend; ἐκορέσσατο χεῖρας τάμνων, zijne handen hadden genoeg geveld; οὔπω κεκόρησθε ἐελμένοι; zijt gij het nog niet moede opgesloten te zijn?

†κορέω, vegen, reinigen, schoonmaken, δῶμα, υ, 149.

†κορθύω (volg. v. L. en M. van het Subst. κόρθυς, acervus, Theocr. X, 46; het werkw. κορθύνω bij Hesiod. Theog. 853), zich verheffen, κῦμα κορθύεται, Ι, 7.

Κόρινθος, Korinthe, Β, 570. Daarv. Κορινθό-θι, te K., Ν, 664.

†κορμός, ὁ (W. κερ. κείρω), een afgebouwen stuk hout, blok, stam, tronk, ψ, 196.

1. κόρος, ὁ (κορέννυμι), verzadi-

ging, *φυλόπιδος, γόοιο; πάντων κόρος ἐστί,* alles verveelt op den duur.

2. *κόρος,* m. z. *κοῦρος.*

**κόρση, ἡ* (de afl. is onzeker), slaap (aan het hoofd).

†*κορῠθ-άϊξ, ικος* (*ἀΐσσω*), den helm schuddend = het volg., epith. van Ares, *X,* 132.

κορῠθ-αίολος, ον (*αἰόλλω,* v. L. en M. *κόρυθ' αἰόλος*), den helm schuddend (met den golvenden helmbos, Vosmaer), epith. van Hektor en (op ééne plaats) van Ares.

†*κόρυμβος,* Pl. *κόρυμβα* (samenhangend met *κόρυς, κορυφή,* dus ook met *κάρ, κάρη*), eig. het bovenste, de top van iets, *ἄκρα κόρυμβα νηῶν,* de snebben der stevens, *aplustria, I,* 241.

**κορῡ́νη, ἡ,* knots, van ijzer of met ijzer beslagen, *σιδηρείη.* Daarv.

**κορῠνήτης, αο, ὁ,* knotsdrager.

κόρῠς, ῠθος, ἡ, Acc. *κόρῠθα,* helm.

κορύσσω (st. *κορῠθ*), Part. Perf. Pass. *κεκορυθμένος,* 1) Act., eig. van een top voorzien, daarv. van een helm voorzien, en voorts in 't alg. wapenen; overdr. verwekken, *πόλεμον; κῦμα,* doen zwellen. 2) Pass. en Med., zich uitrusten, zich wapenen, a) eig. tot den oorlog, absol., ook met een Dat. instrum., *χαλκῷ, τεύχεσι; κεκορυθμένος χαλκῷ;* ook van de wapenen, *δοῦρε κεκορυθμένα χαλκῷ,* lansen met metalen punten. b) overdr., zich verheffen, eig. van den strijd; overdr. van Eris; *κῦμα κορύσσεται,* de golf verheft zich, stijgt. Daarv.

**κορυστής, ᾱο, ὁ,* eig. de van een helm voorziene; vand. in 't alg. de gewapende, *ἀνήρ; δύω Αἴαντε κορυστά.*

κορῠφή, ἡ (verw. met *κάρη, κάρ*), 1) kruin, voorhoofd, van een paard, *Θ,* 83. 2) bergtop, *ὀρέων, Σάμου, Οὐλύμποιο, Ἴδης κορυφή* of *κορυφαί.* Daarv.

†*κορῠφόω,* zich verheffen, omhoog stijgen, *κῦμα κορυφοῦται, Δ,* 426.

Κορώνεια, stad in Boiotië, aan den zuidwestelijken kant van de Kopaïs-vlakte, *B,* 503.

κορώνη, I. eig. alles wat krom is (*κορωνός,* krom, st. *κορ*), vand. a) de ring aan de huisdeur, waarmede men deze dichttrok, en waaraan men den riem van den grendel vastbond. b) het gekromde einde van den boog, waarin men de pees bevestigde en zoodoende den boog gereed maakte om er mede te schieten. II. de kraai, bij Homerus altoos *εἰναλίη,* zeekraai, aldus genoemd om haar gekromde bovenkaak.

κορωνίς, ίδος (*κορώνη*), gekromd; het epithet. wijst de gebogen lijn aan, welke de omtrek van een schip aan het oog aanbood (Helbig, das Homerische Epos, bl. 159); alleen in den Dat. Plur. *κορωνίσι, νηυσὶ* of *νήεσσι κορωνίσι.*

Κόρωνος, zoon van Kaineus, vader van Leonteus, koning der Lapithen te Gyrton in Thessalië.

κοσμέω, I. Act. a) regelen, schikken, vooral de krijgslieden in slagorde plaatsen, *ἵππους τε καὶ ἀνέρας; πένταχα κοσμηθέντες,* in vijf afdeelingen geschaard; *φθὰν μέγ' ἱππήων ἐπὶ τάφρῳ κοσμηθέντες,* veel eer dan de ruiters waren zij bij de gracht geschaard (*ἱππήων* hangt van het in *φθάνω* gelegen begrip van een Compar. af). b) in 't algem. regelen, gereed maken, *δόρπον.* II. Med. (voor zich) regelen, ordenen, *πολιήτας.* Daarv. Adi. verb.

†*κοσμητός,* 3. geregeld, in orde gebracht, *πρασιαί, η,* 127.

κοσμήτωρ, ορος, ὁ, regelaar, gebieder, in de Ilias steeds *κοσμήτορε λαῶν,* van de Atreiden en de Dioskuren, in de Odyssee *κοσμήτορι λαῶν, σ,* 152.

κόσμος, ὁ (de afleiding is onzeker), 1) orde, regeling, regel, welvoegelijkheid, betamelijkheid, voor-

al a) *κόσμῳ*, in orde, *ἔρχεσθαι*, *κατίζειν*. b) *κατὰ κόσμον*, in orde, versterkt door *εὖ*; *λίην κατὰ κόσμον ἀείδεις*, geheel in de behoorlijke volgorde; overdr. naar behooren, zoo als 't betaamt, behoort, voegzaam is, *οὐ κατὰ κόσμον*, niet naar behooren enz., *ἐρίζειν*, *εἰπεῖν*; maar *Θ*, 12 *πληγεὶς οὐ κατὰ κόσμον ἐλεύσεται Οὔλυμπόνδε*, smadelijk zal hij terugkeeren; *οὐ κατὰ κ. αἰτίζειν*, op onbeschaamde wijze bedelen. 2) sieraad, tooi, vooral van vrouwen; ook van paarden.

κοτέω en *κοτέομαι*, Aor. 1. *ἐκοτεσσάμην*, Part. Perf. *κεκοτηώς* (met de beteekenis van een Praesens, wrokkend), toornig zijn, toornen, absol. en met den Dat. van den persoon; ook met den causalen Gen. van de zaak, *ἀπάτης*, over het bedrog; *κοτεσσαμένη τόγε θυμῷ, οὕνεκα*, daarover vertoornd dat.

†κοτήεις, *εσσα*, *εν*, wrokkend, toornend, *E*, 191. Van

κότος, ὁ, wrok, haat, *κότον ἔχειν τινί*, wrok koesteren tegen iemand; *κότον ἐντίθεσθαι θυμῷ τινί*, in 't hart wrok tegen iemand opvatten; *τοῖσιν κότον ἐνήσεις*, bij wie gij wrok, wrevel zult verwekken.

κοτύ̆λη, ἡ (de afl. is onzeker), 1) nap, schaal, kleine beker. 2) heupgewricht, de holte, waarin het heupbeen draait.

†κοτῠληδών, *όνος*, ὁ (*κοτύλη*), iedere holte; in 't bijz. de holle knoopjes aan de armen der polypen, waarmede zij zich vasthechten of hun prooi grijpen, *πουλύποδος πρὸς κοτυληδονόφιν* (= *κοτυληδόσι*) *πυκιναὶ λάιγγες ἔχονται*, aan de zuigmondjes van den polyp kleven een menigte steentjes, *ε*, 433; m. z. *πουλύπος*.

†κοτῠλ-ήρῠτος, *ον* (*ἀρύω*), eig. met bekers te scheppen, d. i. rijkelijk vloeiend, *αἷμα*, *Ψ*, 34.

κούρη, ἡ = *κόρη*, a) meisje, maagd; *σ*, 279 beteekent het de bruid, het ten huwelijk gevraagde meisje. b) dochter, *κούρη Βρισῆος*, *Διός*, *Ἰκαρίοιο*, *Διὸς γλαυκῶπις κούρη*. c) dikwijls alleen met het begrip der jeugd, jonge vrouw.

*κούρητες, οἱ (*κοῦρος*), jongelingen, jonge manschappen, *Παναχαιῶν*, *Ἀχαιῶν*.

Κουρῆτες, οἱ, de Kureten, een oude volksstam, in Aitolië, vooral aan den Pleuron, wonende, die vervolgens door de Aitoliërs naar Akarnanië werd opgedrongen en daarom deze in hun hoofdstad Kalydon aanviel.

κουρῐ́διος, 3. (*κοῦρος*), wettig, verb. met *πόσις*, *ἀνήρ*, *ἄλοχος*, *γυνή*, in tegenst. van een samenwoning zonder echt; *λέχος*, de huwelijkssponde; *δῶμα*, het huis van den echtgenoot.

†κουρίζω (*κοῦρος*), jong zijn, *χ*, 185.

†κουρίξ, Adv. (*κουρά*), bij de haren, *ἐρύειν*, *χ*, 188.

κοῦρος, ὁ (de afl. is onzeker), = *κόρος*, 1) de jongeling, de knaap, en wel van zijne vroegste jeugd af, zelfs nog in den moederschoot, *Z*, 59; maar ook van den krachtigen mannelijken leeftijd; daarom heeten de Grieksche krijgslieden *κοῦροι Ἀχαιῶν*; ook van dienaren bij offers en gastmalen, die altoos vrijgeborenen en dikwijls van koninklijke afstamming waren. 2) de zoon, *κ. Ζήθοιο*, *τ*, 523.

κουρότερος, Compar. van *κοῦρος*, jonger, vand. krachtiger, *ἀνήρ*.

†κουρο-τρόφος, *ον* (*τρέφω*), knapen of jongelingen voedend, grootbrengend, *ἀγαθὴ κ.*, epith. van Ithake, *ι*, 27.

κοῦφος, 3. (afl. onzeker), vlug, behendig; het Neutr. Plur. als Adverb. *κοῦφα προβιβάς*; Compar. *κουφότερον* als Adverb.; overdr. *κουφότερον μετεφώνεε*, lichter van hart sprak hij hen aan

Κόων, ωνος, zoon van Antenor, een Trojaan, door Agamemnon gedood, *Λ*, 248—260.

**κρăδαίνω* (W. *κραδ*), zwaaien, slingeren, in 't Pass., *αἰχμὴ κραδαινομένη, ἔγχος κραδαινόμενον.*

κρăδάω (W. *κραδ*), zwaaien, slingeren, *κραδάων ἔγχος, δόρυ.*

κρăδίη, m. z. *καρδίη.*

κραίνω (W. *κρα, κραν*, Sanskr. *kar*, doen) en *κρααίνω*, Perf. en Plusq. *κεκράανται* en *κεκράαντο;* het Adi. verb. *(ἀ)κράαντος* staat *β*, 202 en *τ*, 565; m. vgl. *κεράννῡμι*), 1) eindigen, volbrengen, vervullen, *ἐφετμάς, ἐέλδωρ τινί*, iemands wensch vervullen, *ἔπος; ὄνειροι ἔτυμα κραίνουσιν*, brengen iets werkelijks tot stand, d. i. worden vervuld; Pass. *οὔ μοι δοκέει τῇδε ὁδῷ κρανέεσθαι*, op deze wijze schijnt het mij niet toe dat het volbracht zal worden. 2) van kunstige bewerking der metalen, *χρυσῷ δ' ἐπὶ χείλεα κεκράανται (κεκράαντο)*, er zijn (waren) randen van goud aan gemaakt. 3) heerschen, regeeren, *ϑ*, 391.

κραιπνός, 3. (de afl. is onzeker), Compar. — *νότερος*, 1) wegrukkend, *Βορέης, ϑύελλαι*, rukwinden. 2) snel, vlug, *πόδες, πομποί.* 3) heftig, haastig, vol overhaasting, *νόος, Ψ*, 590, in den Compar. — Adv. *κραιπνῶς*, daarvoor ook het Neutr. Plur. *κραιπνά.*

Κρăνᾰ́η (*κραναός*), Kranaë, een eil., waarheen Paris het eerst de uit Lakedaimon geschaakte Helene bracht, *Γ*, 445.

κραναός, 3. (de afl. is onzeker), hard, vand. steenachtig, rotsachtig, epith. van Ithake.

κρᾰ́νεια, ἡ (*κέρας*, Lat. *cornus*), kornoelje; *καρπὸς κρανείης* wordt *κ*, 242 als varkensvoeder vermeld.

κρᾱνίον, τό (*κρᾱνον*), schedel, *Θ*, 84.

Κράπαθος, m. z. *Κάρπαθος.*

†κρăται-γύăλος, ον, met sterk gewelfde borstplaten (m. z. *γύαλον*), met stevige ronding, *Τ*, 361.

κρăταιΐς, ἡ, 1) overwicht, zwaarte, vaart, *τότ' ἀποστρέψασκε κραταιΐς*, dreef het overwicht hem weer terug. 2) Als Nom. Propr. *Κραταιΐς*, de geduchte, een nimf, de moeder van Skylle.

κρăταιός, 3. (*κράτος*), sterk, geducht, machtig, van personen, vooral ook van de *Μοῖρα;* van een leeuw, *Λ*, 119.

†κρăταί-πεδος, ον (*πέδον*), met vasten, bevloerden grond, *οὖδας*, bevloerde grond, *ψ*, 46.

κρăτερός, 3. (*κράτος*), Compar. — *ώτερος* (*λ*, 624, in een later toegevoegd gedeelte; sommigen lezen *χαλεπώτερος*), sterk, geducht, krachtig, a) van personen, vooral van de lichaamskracht en de dapperheid der krijgslieden; ook met het daarbij komend begrip van geweldadigheid en wreedheid, *Ἄρης.* b) van zaken en toestanden, geweldig, sterk, hevig, vervolgens, wreed, *βέλος, τόξον, βιός; βίη, ἀνάγκη;* ook van strijd en oorlog, *ὑσμίνη, φύλοπις, ἄεϑλος;* van zielstoestanden en aandoeningen, *πένϑος, ἄλγεα, λύσσα, ἔρις, τρόμος, δέος; μῦϑος*, een wreed woord. — Adv. — *τερῶς*, met dezelfde beteekenissen; *κρατ. ἑστάναι*, vast staan; *ἔχεο κρ.*, houd u goed. M. z. *καρτερός.*

κρατερό-φρων, ον, ονος (*φρήν*), met sterken, moedigen zin, moedig, onversaagd, onverschrokken, epith. van Herakles, van Odysseus, van de Dioskuren; ook van een leeuw.

κρατερ-ῶνυξ, ῠχος, met sterke hoeven, *ἵπποι, ἡμίονοι;* met sterke klauwen, *λύκοι, λέοντες.*

†κρατευταί, αἱ, de stutten, het stel, waarop het braadspit rustte (volgens Aristarchus steenen, waarop het braadspit gelegd werd; v. L. en M. *quo vocabulo, alibi non obvio, fulcra quaedam significari verum igni superpositorum, contextus videtur docere*), *I*, 214.

κρᾰτέω, de macht, de heerschappij hebben, heerschen, regeeren, *μέγα κρατέων ἤνασσε*, hij heerschte met groot gezag; c. Gen. over iemand heerschen, gebieden; zelden met den Dat. *νεκύεσσιν* (Dat. loci), onder de dooden heerschen.

κρᾰ́τος, *τό, εος* (W. *κρα*) 1) kracht, a) lichaamskracht, ook van den adelaar; hardheid, van het ijzer. b) macht, gezag, vooral van Zeus, in de uitdrukking *τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον*; vand. oppergezag, heerschappij, *ἐνὶ οἴκῳ*. 2) oppermacht, overwinning, *ἐγγυαλίξειν τινὶ κράτος; δοῦναι; κράτος φέρεσθαι*, de overwinning behalen.

κρᾰτύς (*κράτος*) = *κρατερός* (even als *γλυκύς* en *γλυκερός*), machtig, epith. van Hermes.

κρέας, *ατος, τό* (Sanskr. *kravís*, rauw vleesch), Nom. en Acc. Plur. *κρέα* (voor *κρέατ'* moet men met Cobet lezen *κρέα τ'*), Gen. Plur. *κρεάων* (niet *κρειῶν* noch *κρεῶν; ο*, 98 leze men met Nauck *κρέας*), vleesch, Plur. stukken vleesch, vooral de voor den maaltijd klaargemaakte vleeschspijzen.

†*κρεῖον*, *τό* (*κρέας*), vleeschbank, waarop het vleesch aan stukken wordt gesneden, *I*, 206.

Κρειοντιάδης = *Κρεοντι.*, zoon van Kreon *T*, 240.

κρείσσων, Compar. bij *ἀγαθός* (*κρετjων*, st. *κρατυ*), a) sterker, krachtiger, machtiger, *Διὸς νόος*. b) overwinnend, meerder; met een Dat. instr., *ἀρετῇ τε βίῃ τε;* ook met daarop volg. Inf.; *κρεῖσσον καὶ ἄρειον*, meer algem., beter en treffelijker.

κρείων, *οντος* (W. *κρα*, verwant met *κραίνω*), heerscher, gebieder, van koningen en goden, vand. vooral van Agamemnon als oppersten gezagvoerder; van Zeus, *ὕπατε κρειόντων;* eveneens *Ἐνοσίχθων;* ook van Eteoneus, een dienaar van edele afkomst. — Fem. *κρείουσα* alleen *X*, 48.

Κρείων, *οντος* = *Κρέων*, 1) vader van Megare, koning te Thebe uit het geslacht der Sparten. 2) vader van Lykomedes.

κρεμάννῡμι (dit Praesens kent Homerus nog niet), Fut. *κρεμάω*, Aor. *ἐκρέμᾰσα*, Act. ophangen, doen neerhangen, *τεύχεα προτὶ νηόν, σειρὴν ἐξ οὐρανόθεν*. Daarbij als Medium *κρέμᾰμαι*, Imperf. 2. S. *ἐκρέμασο* (*ἐκρέμασ'*, niet *ἐκρέμω, σὺ δ' ἐν αἰθέρι ἐκρέμασ'*, *O*, 21, met Naber; *O*, 18 lezen v. L. en M. *ὅτε σε 'κρέμασ' ὑψόθεν* voor *ὅτε τ' ἐκρέμω ὑψ.*).

†*κρήγῡος*, *ον* (de afl. is volkomen onzeker), goed, nuttig, heilzaam, *A*, 106.

κρή-δεμνον, *τό* (*κάρη, δέω*), 1) eig. hetgeen om het hoofd wordt gebonden, hoofddoek, sluier, een groote doek van fijn linnen, die hoofd en schouders bedekte en aan beide kanten langs de wangen neerhing, door de vrouwen gewoonlijk gedragen, wanneer zij zich gereed maakten om uit te gaan. Wanneer zij zich onder mannen begaven, werd hij gewoonlijk naar voren getrokken. Zoo vertoont Penelope zich onder de vrijers *ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα*, zonder dat echter daardoor de vrijers verhinderd werden haar schoon gezicht te zien. Men bedekte er het gelaat mede, wanneer men niet gezien wilde worden (*καλύπτρη*). 2) overdr. a) de tinnen van den burchtmuur, de burchtmuur (*pars pro toto*), *Τροίης ἱερὰ κρήδεμνα*. b) het deksel van een vat, *γ*, 392.

Κρηθεύς, *ῆος*, zoon van Aiolos en Enarete of Laodike, stichter van Iolkos in Thessalië, echtgenoot van Tyro, broeder van Salmoneus, vader van Aison, Amythaon en Pheres, *λ*, 236 en 253—258.

Κρήθων, ωνος, zoon van Diokles, broeder v. Orsilochos uit Pherai, in Messenië, door Aineias gedood, *E,* 542 volg.

κρημνός, ὁ (*κρέμαμαι*), helling, zoowel van een berg, als ook de afhellende rand van een rivier of van een gracht.

†*κρηναῖος,* 3. *νύμφαι κρηναῖαι,* bronnimfen, *ρ,* 240.

κρήνη, ἡ, wel, bron. Daarbij Adv. *κρήνην-δε,* naar de bron, *ν,* 154.

Κρής, Κρητός, Plur. *Κρῆτες,* de Kretensers, de bewoners van het eil. Krete.

Κρήτη, ook *Κρῆται,* groot eiland in de Middellandsche zee, beroemd door de wetgeving van Minos en den mythus van Zeus. Het bloeide reeds ten tijde van Homerus, want hij noemt het *ἑκατόμπολις; Κρήτη-θεν,* van Kr., *Κρήτην-δε,* naar Kr.

κρητήρ, ῆρος, ὁ (*κεράννυμι*), mengvat, een op onze terrines gelijkend vat, waarin men den wijn met water mengde, en waaruit hij door middel van een kan in de bekers werd gegoten; *κρητῆρα κερασσάμενος,* den wijn in het mengvat gemengd hebbende; *κρητῆρας πίνειν,* op dezelfde wijze als wij zeggen „een flesch drinken"; *κρητῆρα στήσασθαι,* het mengvat neerzetten, als een teeken, dat men met drinken begint (waarbij de eerste bekers aan bepaalde goden gewijd waren); vand. *θεοῖς κρητῆρα στήσασθαι ἐλεύθερον,* den goden den beker (ter eere) der vrijheid wijden. Het mengvat stond op een drievoet in de mannenzaal, dicht bij den *μυχός;* het was van zilver, soms met een gouden rand, ook wel geheel verguld.

κρῖ, τό = *κριθή,* in den Nom. en Accus., gerst; bij 't offeren werd zij over het offerdier gestrooid; meermalen wordt zij ook als paardenvoer vermeld.

†*κρίζω* (st. *κρικ*), Aor. 2. *ἔκρικον,* kraken, *Π,* 470.

κρίθαι, αἱ (alleen in den Plur.), gerst.

†*κρίκος, ὁ* (W. *κυρ,* m. verg. het Lat. *circus, curvus*), een waarschijnlijk beweegbare ring in 't midden van den benedenkant van den jukbalk, die aan den *ἕστωρ,* een aan 't einde van den disselboom (*πέζα*) vastgemaakten spijker of haak werd gehangen, om den jukbalk aan den disselboom vast te houden, *Ω,* 272. M. z. Helbig, das Homerische Epos, bl. 147 volg.

κρίνω (W. *κρι,* Lat. *cerno*), Fut. *κρινέω,* Aor. *ἔκρῖνα,* Perf. *κέκριμαι,* Aor. *ἐκρίνθην,* I. Act., 1) scheiden, afscheiden, *ἄνδρας κατὰ φῦλα;* schiften, *καρπόν τε καὶ ἄχνας;* verdeelen, regelen, *B,* 446. Vooral 2) uitkiezen, uitzoeken, *φῶτας ἐκ Λυκίης; ἀνὰ δῆμον ἀρίστους; λόχονδε ἄνδρας ἀριστῆας,* de dappersten voor een hinderlage uitzoeken; vand. Part. Perf. Pass. *κεκριμένος,* uitgelezen; zoo ook *κρινθέντες ἄριστοι,* de uitgelezen dappersten; maar *οὖρος κεκριμένος,* een vaste wind. 3) beslissen, beslechten, *νείκεα;* een oordeel vellen, *σκολιὰς θέμιστας κρίνειν,* het recht verdraaien; van den oorlog, *νεῖκος πολέμου,* den strijd beslissen. II. Med. a) voor zich uitzoeken, uitkiezen, *ἑταίρους, κούρω δύο καὶ πεντήκοντα.* b) onder elkaar beslissen, vooral door den strijd, *decernere proelio, acie, κρίνεσθαι Ἄρηϊ,* zich meten in den strijd; *ἵνα κρίνονται ἄριστοι,* waar de dappersten zich meten; *ὁππότε μνηστῆρσι καὶ ἡμῖν μένος κρίνηται Ἄρηος,* wanneer onze moed zich meet met dien der vrijers in den beslissenden strijd.

***κριός, ὁ* (verw. met *κέρας*), ram.

Κρῖσα, zeer oude stad in Phokis, ten Z.W. van Delphoi, volkplanting der Kretensers. — Daarv. *Κρίσης κόλπος,* de Krisaïsche golf aan de kust van Phokis.

κριτός, 3. Adiect. verb. van *κρίνω,* uitgekozen, uitgelezen.

*κροαίνω (κρούω), slaan, stampen, van een paard.

†Κροῖσμος, een Trojaan, door Meges gedood, O, 523.

*κροκό-πεπλος, ον, met saffraankleurig gewaad, epith. van Eos.

†κρόκος, ὁ, saffraan, Ξ, 348.

Κροκύλεια, τά, een klein eiland bij of een plaats of streek op Ithake, B, 633.

κρόμῠον, τό, ui, look.

Κρονίδης, αο, zoon van Kronos, Zeus.

Κρονίων, ίωνος en ίονος = het vorige.

Κρόνος, Kronos, Saturnus, zoon van Uranos en Gaia, echtgenoot van Rhea, vader van Zeus; hij beheerschte de wereld, totdat hij door zijne zonen onttroond en met de Titanen in den Tartaros werd gestort. De zonen verdeelden het rijk van den vader onder elkaar.

*κρόσσαι, αἱ, πύργων, volg. sommigen de tinnen of de borstwering der torens, M, 258 naast ἐπάλξιες vermeld, dus daarvan verschillend; dan zouden κρόσσαι de tinnen en ἔπαλξις de borstwering zijn; volgens anderen zijn het ἀναβαθμοί, uitstekende steenen, waarop men den muur kon beklimmen (M, 444, κροσσάων ἐπέβαινον).

†κροτᾰλίζω (κρόταλον), doen klepperen, ratelen, ἵπποι ὄχεα κροτάλιζον, de paarden sleurden den ratelenden wagen voort, Λ, 160.

κρότᾰφος, ὁ (de afl. is onzeker), gewoonl. Plur., de slaap (aan 't hoofd).

†κροτέω (κρότος), doen kleppeeren of ratelen, ἵπποι ὄχεα κροτέοντες ὑπερώησάν, de paarden weken, den rammelenden wagen voorttrekkende, schuw terug, O, 453.

Κρουνοί, een klein, vroeg vergeten plaatsje niet ver van Samikon in het zuiden van Elis, met een bron, waarvan het zijn naam ontving, o, 295 (een onecht en thans uit de uitgaven verwijderd vers).

*κρουνός, ὁ, bron.

†κρύβ-δᾰ, Adv. (κρύπτω), in 't verborgen, c. Gen., Διός, buiten weten van Zeus, Σ, 168.

**κρύβδην, Adv. = κρύβδα.

κρῠερός, 3. (κρύος), ijskoud, ijselijk, vreeselijk, φόβος, γόος.

κρῠόεις, εσσα, εν (κρύος) = het vorige, φόβος, ἰωκή.

*κρυπτᾰδιος, 3. (κρύπτω), verborgen, heimelijk, φιλότης; κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν, in 't geheim overdenken en besluiten, in 't geheim besluiten nemen.

†κρυπτός, 3. κρύπτω, Adi. verb. verborgen, geheim, Ξ, 168.

κρύπτω (W. κρυφ), Imperf. iterat. κρύπτασκε, Θ, 272 (waar v. L. en M. terecht den Aor. σάκε' ἐκρύψασκε herstellen voor σάκεϊ κρύπτασκε), Aor. Pass. ἐκρύφθην, a) verbergen, schuil houden, dikwijls met het daarbij komend begrip van bescherming, τινὰ σάκεϊ, iemand met het schild bedekken; κεφαλὰς κορύθεσσιν; Pass. κρύφθη ὑπ' ἀσπίδι. b) overdr. verbergen, verzwijgen, τινὶ ἔπος; τὸ δὲ καὶ κεκρυμμένον εἶναι, het andere blijve voor haar verborgen, verzwegen.

κρῠσταλλος, ὁ (W. κρυ, κρύος), ijs.

**κρῠφη-δόν, Adverb., heimelijk, in 't verborgen.

Κρῶμνα, plaats in Paphlagonië, B, 855.

κτάομαι (de afl. is onzeker), 2. S. Aor. 2. ἐκτήσα' (ω, 193, niet ἐκτήσω), Inf. Perf., I, 402, ἐκτῆσθαι, zich verwerven, zich verschaffen, koopen, κτήματα, οἰκῆας; ἄκοιτιν, een vrouw krijgen; ook τινί τι, iemand iets. — Perf., verkregen hebben, bezitten.

κτέαρ, ατος, τό, alleen in den Dat. Plur. κτεάτεσσιν, het verworvene, eigendom, vermogen, have. Daarv.

κτεᾰτίζω, verwerven, verschaffen, πολλά, ἀγρόν; δουρί, in den oorlog.

Κτέᾰτος, zoon van Aktor en Molione, of volgens de sage zoon van Poseidon, vader van Eurymachos, tweelingbroeder van Eurytos.

κτείνω (W. κταν, κτεν), Fut. κτενέω (het Fut. κτανέω, dat op verscheiden plaatsen voorkwam, is thans in de meeste uitgaven, op gezag van Cobet, verwijderd en door κτενέω vervangen), Aor. 1. ἔκτεινα, Aor. 2. ἔκτανον, Aor. 1. Pass. ἐκτάθην (3. Plur. ἔκταθεν); Aor. zonder bind-vokaal, Act. ἔκταν, 3. S. ἔκτα, 1. Plur. ἔκταμεν, 3. Plur. ἔκτᾰν, Coni. 1. Plur. κτέωμεν (v. L. en M. κτᾰομεν), Inf. κτᾰμεναι, Part. κτᾰς; Med. met passieve beteekenis ἐκτᾰμην, dooden, verslaan, τινά, vooral van het dooden in den slag; zelden van het dooden of slachten van een dier; Pass. κτείνεσθαί τινι, door iemand gedood worden.

*κτέρας, τό = κτέαρ, bezitting, vermogen, alleen in den Nom. en Accus.

κτέρεα, τά (een Nomin. κτέρος = κτέαρ komt niet voor), eig. bezitting, have, vooral de voormalige bezittingen van een gestorvene, vand. κτέρεα κτερεΐζειν, een doode bij de begrafenis deze medegeven, ze met hem verbranden, vervolgens in 't alg. iemand de laatste eer bewijzen; κτερέων λαγχάνειν, de laatste eer ontvangen. Daarv.

κτερίζω, Fut. κτερίσω en κτερεΐζω, Fut. κτερεΐξω, eig. = κτεατίζω, altoos gebruikt van het begraven der lijken, a) een lijk plechtig begraven, τινά; τινὰ ἀέθλοις, een gestorvene door lijkspelen eeren. b) c. Accus. κτέρεα, plechtig begraven, lijkplechtigheden houden, *iusta facere.*

κτῆμα, τό (κτάομαι), het verworvene, eigendom, bezitting, meestal in de Ilias schatten of kostbaarheden, in de Odyssee in 't alg. vermogen, have.

Κτήσιος, zoon van Ormenos, vader van Eumaios uit Syrië.

Κτήσιππος, zoon van Polytherses uit Same, een der vrijers van Penelope.

κτῆσις, ιος, ἡ (κτάομαι), het verworvene, de bezitting, de have, alleen in den Sing..

†κτητός, 3. Adi. verb. van κτάομαι, te verwerven, te winnen, τρίποδες, *I*, 407. (M. verg. ἐλετός).

*κτῐ́δεος, 3. (κτίς = ἰκτίς), van wezelvel, van marter, κυνέη, stormhoed van marter.

κτίζω (W. κτι), bij Homerus alleen in den Aor. ἔκτῐσαν, κτίσσε, een stad stichten, Δαρδανίην, Θήβης ἕδος.

*κτῐ́λος, ὁ (de afl. is onzeker), ram.

Κτῐμένη, dochter van Laërtes, zuster van Odysseus, *ο*, 363 volg.

κτῠπέω, kraken, dreunen, ὕλη κτυπέει, δρύες κτυπέουσαι πῖπτον; van Zeus donderen, Ζεὺς ἔκτυπε, met een Accus. van den inhoud, μέγα, μεγάλα, σμερδαλέα, Zeus donderde luid, hevig. Van

κτῠ́πος, ὁ, gekraak, geraas, gedreun, ἵππων, het stampen, de hoefslag der paarden; ποδοῖιν, van de voetstappen der menschen; van het razen van den strijd; Διός, van Zeus' donder.

†κῠ́ᾰμος, ὁ (de afl. is onzeker), boon, μελανόχροες, *N*, 589.

κῠᾰ́νεος, 3. a) van (blauw) lazuursteen, *Σ*, 564; b) blauw als lazuur, donkerblauw, donkerkleurig, ὀφρύες, χαῖται, τρίχες, δράκων, νεφέλη, νέφος, φάλαγγες.

†κῠᾰνό-πεζα, blauw gelazuurd aan de pooten, τράπεζα, *Λ*, 629.

κῠᾰνό-πρῳρος, ον en κῠᾰνο-πρῴρειος, ον, dit laatste alleen *γ*, 299; Bergk en Cobet lezen daarvoor κυανοπρῳείρους; v. L. en M. stellen voor φοινικοπα-

ρήους of een heteroplastischen vorm van 't Femin. κυανοπρῳρείας; wellicht schuilt er volgens hen nog grooter fout), met donkeren steven, νηῦς.

κύ̆ᾰνος, ὁ (van onzekere afl.), volgens de gewone verklaring blauw staal; maar Helbig, das Homerische Epos, bl. 100 volg., toont aan, dat het is 1) lazuursteen. 2) blauw glas (m. z. v. L. en M. op η, 87 en verg. θριγκός).

κῡανο-χαίτης, αο, ook κυανοχαῖτα (als Nom.) (χαίτη), met donkere haren, epith. van Poseidon; als Subst. de donkergelokte; ook ἵππος, met zwarte manen.

†κῠᾰν-ῶπις, ιδος (ὤψ), met donkere oogen, epith. van Aphrodite, μ, 60.

†κῠβερνάω, besturen, sturen, νῆα, γ, 283. Daarv.

κῠβερνήτης, αο, μ, 412 (voor κυβερνήτεω κεφαλήν lezen v. L. en M. met Fick κυβερνήταο κάρη) en †κυβερνητήρ, ῆρος, ϑ, 557, stuurman *(gubernator)*.

*κῠβιστάω (van κύβη, hoofd, κύπτω?), duiken; ook van de angstig heen en weer zwemmende visschen in de brandende wateren van den Xanthos, Φ, 354. Daarv.

κῠβιστήρ, ῆρος, ὁ 1) buitelaar, kunstenmaker. 2) duiker.

κῡδαίνω (κῦδος), 1) a) met het oog op het uiterlijk, heerlijk, statig maken (tegenst. κακῶσαι), Αἰνείαν ἀκέοντό τε κύδαινόν τε, zij heelden Aineias en deden hem schooner en statiger schijnen. b) van 't gemoed, verheugen, θυμὸν ἄνακτος. 2) beroemd maken, d. i. eeren, onderscheiden, τινά.

κῡδᾰ́λιμος, ον (κῦδος), roemrijk, geprezen, epith. van sommige helden, vooral van Menelaos, bovendien van Aias, Nestor, Achilleus, Kapaneus, Odysseus; ook Σόλυμοι, ἀνέρε; κ. κῆρ, het moedige hart; ook van een leeuw.

*(κῡδᾰ́νω), verkorte vorm voor κυδαίνω; het komt op twee plaatsen voor; 1) eeren, Ξ, 73, τοὺς μὲν κυδάνει; v. L. en M., die het woord afkeuren, stellen voor κυδαίνει, ἡμὸν in plaats van κυδάνει, ἡμέτερον. 2) intr. zich beroemen, trotsch zijn, even als κυδιάω, Υ, 42, ἐκύδανον, οὕνεκα (maar hier kan het Aoristus zijn). Daarv.

*κῡδῐ-ᾰ́νειρα, Adi. Fem. (ἀνήρ), mannen eerend, beroemd makend, μάχη, ἀγορή.

*κῡδιάω (κῦδος), intr. trotsch zijn, pochen, pralen, van krijgslieden; ook van het trotsche, den kop hoog dragende paard.

κῡ́διστος, 3. van den woordstam gevormde Superlativus bij κυδρός, de roemrijkste, geëerdste, epith. van Zeus, Agamemnon en Athene.

*κῠ̄δοιμέω, alleen Imperf. en Fut. 1) intr. razen, ἀν' ὅμιλον, Λ, 324. 2) tr. in verwarring brengen, door elkaar jagen, Ο, 136. Van

κυδοιμός, ὁ (afleid. niet zeker), 1) krijgsrumoer, geraas, gewoel; ook verwarring, ontsteltenis. 2) als persoon Κυδοιμός, de daimon van het krijgsrumoer.

κῦδος, εος, τό, 1) glans, luister, majesteit, eer, roem, vooral door overwinning verkregen; κύδεϊ γαίων, prijkend in heerlijke kracht; κ. τε καὶ ἀγλαΐη καὶ ὄνειαρ, roem en luister (voor den gastheer) en lafenis (voor den gast); concreet, waarin men zijn eer stelt, waarop men trotsch is; bij 't aanspreken, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν, trots der Achaiers, v. Odysseus en Nestor. 2) hetgeen luister en roem verschaft, voorspoed, welvaart, geluk, κῦδος ὀπάζειν τινί.

κῡδρός, 3. (κῦδος), roemrijk, beroemd, heerlijk; bij Homerus steeds

κυδρὴ παράκοιτις, van Here; ο, 26 van een stervelinge.

**Κύδων, ωνος, ὁ, Plur. Κύδωνες, een volksstam op de Noordwestkust van Krete.

κυέω (W. κυ), zwanger worden, zwanger zijn, dragen, c. Acc., ἐκύει υἱόν, van een vrouw; βρέφος ἡμίονον κυέουσα, van een merrie.

**Κυθέρεια, epith. van Aphrodite, van het eiland Kythera.

Κύθηρα, ων, τά, eil. op de Lakonische kust, ten Z.W. van het voorgebergte Maleia. Vand. Κυθηρόθεν, van K. — Adi. Κυθήριος, op Kythera geboren.

κυκάω, a) roeren, mengen, ἐν τῷ κύκησε ... οἴνῳ, daarin maakte zij een mengsel met wijn klaar. b) overdr. verwarren, in wanorde brengen; alleen in 't Pass. in verwarring geraken, κυκήθησαν Τρῶες; van paarden, schuw worden; van de rivier en de golven, door elkaar bruisen. Daarv.

κυκεών, ῶνος, alleen in den Acc. κυκεῶ of κυκειῶ (beter κυκηῶ), een versterkende drank, gemengd uit gerst, kaas en wijn; Kirke voegt er nog honig bij; κ. 235 heet hij σῖτος, maar hij werd altoos gedronken.

†κυκλέω, wegrollen, wegrijden, νεκροὺς βουσί, Η, 332. Van

κύκλος, ὁ, Plur. κύκλοι en κύκλα, 1) cirkel, kring, omtrek, κύκλῳ, in de rondte. 2) alles wat een cirkelvormige, ronde gedaante heeft, a) de ringen, waaruit de oppervlakte van het schild bestond; de lagen van het schild, Υ, 280; ook de oppervlakte van het schild, Μ, 297 (m. z. Helbig, das Hom. Epos, bl. 380 volg. en v. L. en M. op deze plaats). b) rad, wiel; met deze beteekenis Plur. κύκλα. 3) overdr. een kring van menschen, a) ἱερὸς κ., de geronten en rechters. b) δόλιος κ., de verraderlijke kring, dien de jagers om het wild vormen.

*κύκλο-σε, Adv. (κύκλος), in de rondte.

κυκλο-τερής, ές (κύκλος en τείρω), eig. rond gedraaid of bewerkt, rond, ἄλσος; κυκλοτερὲς τείνειν τόξον, proleptisch, den boog spannen, zoodat hij krom wordt, den boog krommen.

Κύκλωπες, οἱ, Sing. Κύκλωψ, de Kyklopen, een woest volk van roovers, die, zonder Zeus of de overige goden te ontzien, zonder recht of wetten, ieder voor zich leefden. Polyphemos, de machtigste van hen, bij uitnemendheid Κύκλωψ genaamd, stamde van Poseidon af. De Ouden zochten hun woonplaats op de Oostkust van Sikelië, bij den Aitna.

*κύκνος, ὁ (Lat. ciconia), zwaan.

κυλίνδω, Aor. 1. Pass. ἐκυλίσθην, 1) Act. wentelen, rollen, wentelend voortbewegen, c. Accus., van de golven en den wind; overdr. πῆμά τινι. 2) Pass. zich wentelen, voortrollen, a) eig. van een steen, van een weggeworpen helm, van een lijk; van een gewond paard, περὶ χαλκῷ, zich van pijn om den pijl wringend; van menschen als uitdrukking van de hevigste droefheid, κατὰ κόπρον, zich in het vuil, in het stof wentelen. b) overdr. νῶιν πῆμα κυλίνδετο, het verderf kwam naar ons beiden toe, op ons af; πήματος ἀρχή.

Κυλλήνη, gebergte op de grens van Arkadië, Achaia en Sikyon, met een tempel van Hermes, die op dit gebergte geboren was.

Κυλλήνιος, ὁ, de Kylleniër, 1) bijnaam van Hermes. 2) inwoner der stad Kyllene in Elis.

*κυλλο-ποδίων, ονος (κυλλός, krom, W. κυρ, κυλ en πούς), met kromme voeten, mank, epith. van Hephaistos.

κῦμα, τό (W. κυ), golf, van rivieren zoowel als van de zee, dikwijls ook branding, hevige golfslag; vaak in den Plur.,

de golven, κύματα τροφόεντα, παφλάζοντα, κύματα παντοίων ἀνέμων, door allerhande winden opgestuwd. Daarv.

κῡμαίνω, golven, alleen in den Accus. van het Partic., πόντον κυμαίνοντα.

*κύμβαχος (de afl. is onzeker), 1) Adj. hals over kop, *E*, 586. 2) Subst., ὁ, helmkam, *conum galeae*, *O*, 536.

†κύμινδις, ἡ, Acc. ιν, een soort van nachtvogel, *nocturnus accipiter*, *Ξ*, 291.

Κῡμοδόκη, eene der Nereïden, *Σ*, 39.

Κῡμοθόη, eene der Nereïden, *Σ*, 41.

κῠνᾰ-μυια ἡ, volg. de gewone verklaring hondenvlieg, een scheldnaam voor lastige vrouwen, die men, even als lastige vliegen, niet kwijt kan worden. Zoo zou Ares Athene noemen en Here Aphrodite, *Φ*, 394, 421; v. L. en M., die met het vreemd gevormde woord geen genoegen kunnen nemen, gissen, met het oog op *H*, 24, dat er τίπτ' αὖ σὺ μεμαυῖα, heeft kunnen staan.

κῠνέη, ἡ (oorspr. Femin. van κυνέος), eig. hondenvel, waarvan men hoofddeksels maakte; vand. een ter bescherming van het hoofd van verschillende soorten zachte stof vervaardigde stormhoed, b. v. van leer of van marter; maar gewoonlijk was hij van brons, χαλκήρης, χαλκοπάρηος, πάγχαλκος, en van het gewone versiersel der helmen voorzien, ἵππουρις, ἱπποδάσεια; κυνέη αἰγείη, een pet van geitenvel, als hoofddeksel van een landman, wordt vermeld *ω*, 231. De κυνέη Ἄϊδος, de Hadesmuts, *E*, 845, bezat de kracht om onzichtbaar te maken.

†κῠ́νεος, 3. hondsch, onbeschaamd, *I*, 373.

κῠνέω (Sanskr. *kus, kusjami* = *amplector*), kussen, υἱόν, κεφαλήν τε καὶ ὤμους; ook met een dubbelen Accus., κύσσε μιν κεφαλήν.

†κῠν-ηγέτης, αο, ὁ (κύων, ἡγέομαι), eig. hondenleider, die de honden ter jacht leidt, jager (gew. θηρητήρ), *ι*, 120.

†κῡνο-ραιστής, ᾱο, ὁ (ῥαίω), hondluis, een plant, *ρ*, 300.

Κῦνος, havenstad der Opuntische Lokriërs, op een landtong van denzelfden naam, *B*, 531.

κύντερος, 3. Compar. gevormd van κύων, hondscher, bij Homerus steeds in fig. beteekenis, onbeschaamder, driester; Superl. κύντατος, 3. κύντατον ἔρδειν, het stoutste, vermetelste bedrijven.

κῠν-ῠλαγμός, ὁ (κύων, ὑλάω), hondengeblaf. Dit woord (κυνυλαγμόν), herstellen v. L. en M., *Φ*, 575, op gezag van Zenodotus, voor κεν ὑλαγμόν.

κῠν-ώπης, αο (ὤψ), met hondenoogen, d.i. schaamteloos, onbeschaamd, alleen in den Voc. κυνῶπα, *A*, 159. — Fem. κυνῶπις, ιδος, van Helene, van Aphrodite, van Here, van Klytaimnestre.

Κῠπᾰρισσήεις, εντος, een oude stad in Triphylië aan de Messenische grens, *B*, 593.

†κῠπᾰρίσσινος, 3. van cypressenhout, *ρ*, 340. Van

†κῠπᾰ́ρισσος, ἡ, cypres, *ε*, 64.

Κῠπᾰ́ρισσος, kleine stad in Phokis op den Parnassos, niet ver van Delphoi.

κῠ́πειρον, τό, cypresgras, rietgras.

κῠ́πελλον, τό (over de onzekere afl. van het woord en over zijne beteekenis z. m. Helbig, das Homerische Epos, bl. 369 volg.), een beker, kelk, bokaal met twee hengsels, hetzelfde als δέπας of δ. ἀμφικύπελλον, van metaal, gewoonl. χρύσεια κύπελλα.

Κύπρις, ιδος (*Κύπρος*), Accus. *Κύπριδα* (wellicht ook te herstellen *E*, 330, waar *Κύπριν* staat), Kypris, bijnaam van Aphrodite.

Κύπρος, ἡ, eiland in de Middellandsche zee, bij de Kilikische en Syrische kust, bekend door den dienst van Aphrodite, door zijne vruchtbaarheid en door zijn rijkdom aan metalen.

Κύπρον-δε, Adv., naar *K*.

κύπτω (W. κυφ; verwant met het Lat. *cubare?*), bukken.

*κύρω, Aor. 1. ἔκυρσα, Med. κύρομαι, met den Dat. en ἐπί c. Dat., toevallig op iets stooten, op iets stuiten, iemand of iets ontmoeten; ἅρματι, in botsing komen, aanraken; κακῷ κύρεται, hij ontmoet kwaad; ἐπὶ σώματι κύρσας, van den leeuw, die het lijk van een dier vindt; αἰὲν ἐπ' αὐχένι κῦρε ... δουρὸς ἀκωκῇ, altoos mikte hij met de punt van de lans naar den nek. M. z. E. B. Koster, Studia Tragico-Homerica, 1891, bl. 30. Daarv.

κύρμα, τό, alleen Nom. en Accus., wat men ontmoet, vangst, buit, roof, gewoonl. verb. met ἕλωρ, b. v. θήρεσσι ἕλωρ καὶ κ. γενέσθαι.

*κυρτός, 3. (W. κυρ, m. verg. *curvus*), gebogen, krom, κῦμα, ὦμω. Daarv.

†κυρτόω, buigen, welven, κῦμα κυρτωθέν, een gewelfde, overhangende golf, λ, 244.

*κύστις, ιος, ἡ (de afl. is onzeker), de blaas.

Κύτωρος, stad in Paphlagonië, *Β*, 853.

†κυφός, 3. (W. κυφ, m.z. κύπτω), voorovergebogen, gebukt, γῆραϊ, *β*, 16.

Κύφος, stad in Perrhaibia in 't Noordoosten van Thessalië, aan een berg van denzelfden naam, *Β*, 748.

κύων, ὁ en ἡ (st. κυον en κυν), Gen. κυνός, 1) hond, κύνες θηρευταί, τραπεζῆες (dat m. verg.), jacht-, tafelhonden; κύων Ἀίδαο, de hond van Hades, bij lateren Kerberos; κύων Ὠαρίωνος, de hond van Orion, de hondsster. 2) overdr. als scheldwoord, ter aanwijzing van brutale schaamteloosheid; zoo gebruikt Helene het van zich zelve; voorts vindt men het van de meiden van Odysseus, δμωαὶ κύνες οὐκ ἀλέγουσαι; Iris noemt Athene aldus, Here Artemis; Hektor wordt κύων λυσσητήρ, een dolle hond, genoemd, Eumaios κ. ὀλοφώια εἰδώς; κακαὶ κύνες noemt Menelaos de Trojanen. 3) zeehond, *μ*, 96.

κῶας, τό (van st. κει, als κεῖμαι, κοίτη?), N. Pl. κώεα, Dat. κώεσιν, vacht, vooral schapenvacht.

†κώδεια, ἡ, maankop, *Ξ*, 499.

*κωκυτός, ὁ, I. het jammeren, huilen, weeklagen, *Χ*, 409, 447. — †II. Als eigennaam de *Κωκυτός*, een uit den Styx komende rivier in de Onderwereld, *κ*, 514. Van

κωκύω (de afl. is onzeker), huilen, jammeren, weeklagen, snikken, altoos van vrouwen; verbonden met κλαίειν; ook met τινά, iemand beweenen.

†κώληψ, ηπος, ἡ, de buiging van 't been, *flexus poplitis*, *Ψ*, 726.

κῶμα, τό (κεῖμαι?), diepe, vaste slaap, alleen μαλακὸν κῶμα.

Κῶπαι, oude stad in Boiotië, aan den noordkant van het meer Kopaïs.

κώπη, ἡ (W. κάπτω, καπ, *capio*), steel, waarbij men iets aanvat, vand. in 't bijz. a) het gevest van een zwaard, *capulus*, gewoonl. van zilver. b) het bovenste gedeelte, handvat van een roeiriem, en vervolg. roeiriem in 't alg. c) handvat van een sleutel, *φ*, 7.

*κωπήεις, εσσα, εν, van een (fraai) gevest, van een handvat voorzien.

**κώρυκος, ὁ, een lederen buidel of zak, waarin men op reis den teerkost meenam.

Κῶς, *Κόως*, Acc. *Κῶν*, *Β*, 677, een klein eil. in de Ikarische zee, op de kust van Karië, met een stad van denzelfden naam, door de Meropers bewoond. Adv. *Κόωνδε*, naar K., *Ξ*, 255, *Ο*, 28.

κωφός, 3. (κόπτω), 1) stomp, krachteloos, βέλος, tegenst. ὀξύ. 2) overdr. a) dof, van het geluid, κῦμα (vóór den storm), *Ξ*, 16. 3) ongevoelig, bewusteloos, γαῖα, stof (van het lijk van Hektor).

Λ.

λᾶας, ὁ (de afl. is onzeker), Gen. *λᾶος*, Dat. *λᾶϊ*, Acc. *λᾶαν*, Dual. *λᾶε*, Plur. Gen. *λάων*, Dat. *λάεσσι*, 1) steen, dien strijdenden naar elkaar slingeren; het rotsblok, waarmede Polyphemos wierp; ook van den steenen diskus; in den Plur. de steenen, waarmede de Agora omgeven was, en die wellicht ook dienst deden als zitplaatsen. 2) rots, klip.

Λᾶας, Acc. *Λᾶαν*, een oude stad in Lakonië, *B*, 585.

†*λαβρ-ᾰγόρης*, *αο* (*ἀγορεύω*), driest zwetsend, *Ψ*, 479.

**λαβρεύομαι*, Dep. Med., driest, stout, voorbarig praten, zwetsen; ook met *μύθοις*. Van

λαβρός, 3. (de afl. is onzeker), Superl. *λαβρότατος*, hevig, sterk, onstuimig, *ζέφυρος*, *οὖρος*, *κῦμα*, *ποταμός*; ook van den regen, *λαβρότατον χέει ὕδωρ Ζεύς*.

λαγχάνω (st. *λαχ*), Aor. 2. *ἔλαχον* en (met causatieve beteekenis) *ἐλέλαχον*, Perf. *λέλογχα* (*λ*, 304; de gewone lezing is *λελόγχᾶσι ἶσα θεοῖσι*, waar v. L. en M. met Wolf *λελόγχασ' ἶσα θ.* lezen, *neglecto Ϝ*), 1) door het lot of door de beschikking en den wil der goden verkrijgen; in 't alg. ontvangen, verkrijgen, a) met den Accus., *γέρας*, *πολλά*, *ληΐδος αἶσαν*; ook *κλήρῳ λαχεῖν*, en absol. *ὅς κε λάχῃσιν*, wien het lot treft; *Κὴρ λαγχάνει τινὰ γεινόμενον*, Ker krijgt iemand bij zijn geboorte, d. i. iemand is reeds bij zijne geboorte tot een geweldadigen dood bestemd. — In 't Perf. verkregen hebben, d. i. bezitten, *τιμήν*. b) c. Gen. iets deelachtig worden. 2) iemand iets deelachtig doen worden, alleen in den geredupliceerden Aoristus, *λελ. θανόντα πυρός*, het lijk de verbranding ten deel doen vallen, ten vure geven. 3) intr. door het lot aangewezen worden, *ι*, 334; *ἐς ἑκάστην* (scil. *νῆα*) *ἐννέα λάγχανον αἶγες*, op elk schip kwamen bij loting negen geiten, *ι*, 160.

λαγωός, ὁ (de afl. is niet zeker), = *λαγώς*, haas.

Λαέρκης, *εος*, 1) zoon van Aimon, vader van Alkimedon, een edel Myrmidoon. 2) een kunstenaar in Pylos, *γ*, 425.

Λαέρτης, *αο*, zoon van Arkessios, vader van Odysseus, koning op Ithake, verwoestte in zijne jeugd Nerikos, leefde als grijsaard in de eenzaamheid op het land, en streed nog met zijn teruggekeerden zoon tegen de bewoners van Ithake.

Λαερτῐάδης, *αο*, zoon van Laërtes = Odysseus.

λάζομαι (*λάβjομαι*) = *λαμβάνω*, Praes. en Imperf., nemen, grijpen, vatten, *ἔγχος*, *ἡνία χερσί*; *ἀγκὰς θυγατέρα*, omhelzen; *γαῖαν ὀδάξ*, met de tanden in de aarde bijten, d. i. sterven; overdr. *μῦθον πάλιν*, zijn woorden intrekken; ook iets anders zeggen dan men eerst van plan was, *ν*, 254.

†*λᾰθῐ-κηδής*, *ές* (*κῆδος*), de zorgen doende vergeten, het leed stillend, *μαζός*, *X*, 83.

λάθρῃ, Adv. = *λάθρᾳ* (*λανθάνω*), heimelijk, ongemerkt; *κτείνειν*, verraderlijk; *λ. γυῖα βαρύνεται*, ongemerkt; c. Gen. *λάθρῃ τινός*, buiten iemands weten.

***λᾶϊγξ*, *ιγγος*, ἡ (Demin. van *λᾶας*), steentje, steen.

λαῖλαψ, *ἄπος*, ἡ, hevige storm met regen, orkaan, *ἐρεμνή*, *κελαινή*; verb. met *ἄνεμος*, *ζέφυρος*, *Βορέης*, *ἐλθὼν ἄνεμος σὺν λαίλαπι πολλῇ*. Homerus vergelijkt daarmede zijn helden en Ares.

λαιμός, ὁ, keel, gorgel.

†*λᾱΐνεος*, 3. (*X*, 154) en *λάϊνος*, 3. (*λᾶας*), steenen, *οὐδός*; *ἀμφιφορῆες*; *χιτών* (m. z. *ἕννυμι*); *M*, 178, *πάντῃ περὶ τεῖχος ὀρώρει θεσπιδαὲς πῦρ λάϊνον*, kan *λάϊνον* onmogelijk met het zoo ver afstaande *τεῖχος* verbonden worden;

v. L. en M. lezen met Bentley δήιον = het latere δάιον, waaruit λάινον ontstond; overigens zijn *M*, 175—181 onecht).

*λαισήιον, τό, een licht, waarsch. lederen schild, rondas, lichter dan de ἀσπίς, vand. πτερόεν, gemakkelijk te bewegen. M. z. Helbig, das Homerische Epos, bl. 329, die het woord met λάσιος in verband brengt, en daaruit opmaakt, dat die schilden het metalen overtreksel misten en van ruw leer gemaakt waren.

**Λαιστρῡγόνες, οἱ (Singul. Λαιστρυγών), de Laistrygonen, een mythisch volk van woeste reuzen, dat van veeteelt leefde. Daarv.

Λαιστρῡγόνιος, 3. Laistrygonisch, Λαιστρυγονίη Τηλέπυλος, Telep., de stad der Laistrygonen, *κ*, 82.

λαῖτμα, τό, alleen in den Nom. en Acc., de diepte, de bodem, meestal met ἁλός of θαλάσσης, de diepte, de afgrond der zee.

**λαῖφος, εος, τό, schamel kleed.

*λαιψηρός, 3. snel, vlug, λαιψηρὰ δὲ γούνατ' ἐνώμα, waar het proleptisch Praedikaat is; ook λαιψηρὰ πόδας καὶ γ. ἐνώμα, waar het ook adverbiaal kan staan; voorts λ. ἀνέμων κέλευθα, λ. βέλος; ook Ἀχιλλεύς = ποδώκης.

Λακεδαίμων, ονος, Lakonië, landschap in de Peloponnesos, ten zuiden van Arkadië, het rijk van Menelaos; het wordt δῖα, ἐρατεινή, εὐρύχορος, κοίλη, κητώεσσα genoemd.

**λακτίζω (λάξ), met de voeten trappen, slaan, ποσὶ γαῖαν; schoppen, achteruitslaan.

(λαμβάνω), bij Homerus nog niet voorkomend Praesens; hij gebruikt daarvoor λάζομαι; Aor. Med. 3. S. ἐλλάβετο, Inf. λελαβέσθαι; 2. Dual. Aor. 2. Act. λαβέτην, niet λάβετον; m. z. Cobet, Mnem. N. S. V., p. 217. I. Act. 1) nemen, vatten, grijpen, met een Accus. en dikwijls met een Dat. instrum., ἔγχος χειρί, ἡνία χείρεσσι, ook ἐν χείρεσσι; λαβεῖν τινά, iemand vatten, pakken, ὑπὸ στέρνοιο, onder de borst. Het deel, waarbij men iemand aanvat of grijpt, staat in den Gen., τινὰ ποδῶν, iemand bij de voeten, κούρην γούνων, bij de knieën. Dikwijls staat ook de Gen. alleen, ποδῶν, γενείου, κόρυθος; ook ἀλλήλων, elkaar aanvatten, ἀγκὰς χερσὶν στιβαρῇσιν, met krachtige armen onklemmen; ook iets grijpen, om er zich aan vast te houden, πέτρης. b) overdr., τρόμος ἔλλαβε γυῖα, overviel, eveneens χόλος, πένθος, ἄλγος, ἀμφασίη λάβε τινά; met een dubbelen Accus., τὸν δὲ κατ' (Adv.) ὄσσε ἔλλαβε θάνατος καὶ μοῖρα. 2) nemen, aannemen, ontvangen, ἄποινα, ἄεθλα; verwerven, κλέος; vooral in vijandigen zin, iemand gevangennemen; buit maken, rooven, ἵππους, μῆλα, ἐκ πόλιος ἀλόχους καὶ κτήματα. 3) ontvangen, bij zich opnemen, *η*, 255. — Het Partic. λαβών staat dikwijls, waar het ons overbodig toeschijnt, om een handeling uitvoerig en aanschouwelijk voor te stellen, λαβὼν κύσε χεῖρα; soms kunnen wij het door met vertalen, ἑτάρους δὲ λαβὼν καὶ νῆα ἦλθον, ik kwam met de makkers en het schip. II. Med., zich aan iets vasthouden, *ε*, 325, ἐλλάβετο; iem. grijpen, vangen, *δ*, 388, λελαβέσθαι.

Λάμος, koning der Laistrygonen, stichter der stad Telepylos, *κ*, 81.

λαμπετάω = λάμπω, lichten, alleen λαμετάοντι πυρί.

(Λαμπετίδης), m. z. Λαμπιάδης.

Λαμπετίη, dochter van Helios en Neaira, die met haar zuster Phaëthusa in Thrinakië de kudden van haar vader weidde.

Λαμπιάδης, αο (niet Λαμπετίδης), zoon van Lampos = Dolops, *O*, 526.

Λάμπος, 1) zoon van Laomedon in Troje, vader van Dolops. 2) een paard, a) van Hektor. b) van Eos.

λαμπρός, 3. (W. *λαμπ, λάμπω*), Superl. *λαμπρότατος*, lichtend, schitterend, stralend, van hemellichamen, van metaal; ook *χιτών*. — Het Neutr. Sing. ook als Adv.

λαμπτήρ, ῆρος, ὁ, eigenl. luchter, vuurbekken, waarin men droog hout en spaanders ter verlichting ontstak.

λάμπω, alleen in het Praes. en Imperf. Act. en Med., lichten, schitteren, stralen, meest van metaal, maar ook van de oogen, *ὀφθαλμώ οἱ πυρὶ λάμπετον*; van Hektor, *λαμπόμενος πυρί*; van het slagveld, *πεδίον λάμπετο χαλκῷ*.

λανθάνω en *λήθω*, Fut. *λήσω*, Aor. 2. *ἔλαθον* en *ἐλέλαθον* (de geredupl. vorm met causatieve beteekenis), Med. *λανθάνομαι* en *λήθομαι*, Fut. *λήσομαι*, Aor. 2. *ἐλαθόμην* en *ἐλελαθόμην*, Perf. *λέλασμαι*. I. Act. 1) verborgen zijn, verborgen of onopgemerkt blijven, *τινά*; ook met een daarbij gevoegden Gen., *οὐδέ σε λήθω τιμῆς*, en gij vergeet mij niet wat de eer betreft; zeer dikwijls wordt het ook met een Part. verbonden, *οὔ σε λήθω κινύμενος*, ik beweeg mij niet, zonder dat gij het merkt, men vindt ook *ὅτι* daarachter, *οὔ με λήθεις, ὅτι θεῶν τίς σ' ἦγε*; eveneens *ὅπως*; *λαθών* bij een Verbum finitum kan door heimelijk, ongemerkt, onverhoeds vertaald worden, *ἆλτο, στῆ λαθών*. 2) in den gereduplicceerden Aor. II. doen vergeten, *ὄφρα Ἕκτορα λελάθῃ ὀδυνάων*, *O*, 60. II. Med. vergeten, c. Gen. *τινός, ἀλκῆς, χάρμης, νόστου, χόλου, φυλακῆς*; met daarop volg. relat. zin, *λελασμένος ὅσσ' ἐπεπόνθει*; absol. *ἢ λάθετ' ἢ οὐκ ἐνόησεν*, hij vergat het of dacht er in 't geheel niet aan.

λάξ, Adv., met de hiel of met den voet slaande of schoppende, *λ. ἐν στήθεσι βαίνων*; ook pleonast. *λὰξ ποδί*.

Λᾱόγονος, 1) zoon van Onetor, een Trojaan, gedood door Meriones. 2) zoon van Bias, een Trojaan, gedood door Achilleus.

Λαοδάμας, αντος, Voc. *Λαοδάμαν* (niet *-δάμα*), 1) zoon van Antenor, een Trojaan, door Aias gedood. 2) zoon van koning Alkinoös in Scherië.

Λᾱοδάμεια, dochter v. Bellerophontes, bij Zeus moeder van Sarpedon, *Z*, 197 volg.

Λᾱοδίκη, 1) dochter van Priamos, echtgenoote van Helikaon, den zoon van Antenor, *Γ*, 124, *Z*, 252. 2) dochter van Agamemnon (bij de Tragici Elektra), *I*, 145, 287.

Λᾱόδοκος 1) zoon van Antenor, een Trojaan, *Δ*, 87. 2) een Griek, vriend van Antilochos, *P*, 699.

Λᾱοθόη, dochter van Altes, den koning der Lelegers, bij Priamos moeder van Lykaon.

Λᾱομεδοντιάδης, αο, zoon van Laomedon, d.i. 1) Priamos, *Γ*, 250. 2) Lampos, *O*, 527.

Λᾱομέδων, οντος, zoon van Ilos en Eurydike, vader van Priamos, Lampos enz., koning v. Ilion. Op bevel van Zeus hoedde Apollon zijne kudden, en bouwde Poseidon voor hem een muur. Toen hij hun het loon voor hun werk weigerde, zond Poseidon een zeemonster, en Apollon een pestziekte in zijn land. Volgens een godspraak werd Hesione, de dochter van L., ter prooi van het zeemonster bestemd, maar door Herakles bevrijd. Toen ook deze voor zijne daad geen loon ontving, verwoestte hij Ilion en doodde Laomedon.

λᾱός, ὁ (*λαϝός*) en met dezelfde beteekenis in den Plur., mannen, volk (niet in staatkundigen zin), vooral krijgsvolk, krijgslieden, *στρατός, στίχες, ἔθνος λαῶν*, het leger, de gelederen, de menigte der krijgslieden; vand. ook al naar gelang van de tegenstelling in de Ilias dikwijls, *a*) voetvolk, tegenst.

ἵπποι. β) het leger in tegenst. van de vloot. Het beteekent (en vooral in de Odyssee) lieden, volk, zonder betrekking tot den oorlog (β, 41 wil Cobet voor ὃς λαὸν ἤγειρα lezen ὃς τὸν λαὸν ἄγειρα); in 't bijz. α) de onderdanen in tegenst. van den heerscher; β) scheepsvolk; P, 390, van de knechten van den looier (voor λαοῖσιν Naber δούλοισιν, v. L. en M. δμώεσσιν); λαοὶ ἀγροιῶται, landlieden, Λ, 676.

λᾱοσ-σόος, ον (σεύω), het volk opwekkend, aansporend, epith. van Ares en Eris, van Athene, van Apollon, van Amphiaraos.

†λᾱο-φόρος, ον (φέρω), het volk dragend, ὁδός, de straatweg, de heerbaan, O, 682.

*λᾰπᾰ́ρη, ἡ (de afl. is onzeker), het weeke gedeelte van het lichaam tusschen de ribben en de heupen.

Λᾰπῐ́θαι, οἱ, de Lapithen, een krijgshaftig volk, dat in Thessalië in de nabijheid van den Olympos en den Pelion woonde, en bekend was door zijn strijd met de Kentauren op de bruiloft van Peirithoös.

†λάπτω (W. λαπ), λάψοντες γλώσσῃσι... ὕδωρ, slurpen, van wolven, Π, 161.

*Λάρῑσα, Pelasgische stad in Aiolië, bij Kyme.

*λάρναξ, ᾰκος, ἡ, kist, Σ, 413; urn (lijkurn), Ω, 795.

†λᾰ́ρος, ὁ, zeemeeuw, ε, 51.

λᾱρός, 3. Superl. λαρώτατος, lekker, aangenaam, smakelijk, verkwikkend, δεῖπνον, δόρπον, οἶνος; P, 572, waar van de vlieg wordt gezegd: λαρὸν δέ οἱ αἷμ' ἀνθρώπων leest Sitzler λιαρόν, v. L. en M. denken aan λαερόν).

λᾰ́σιος, 3. (de afl. is onzeker), ruig, harig, van menschen, λάσια στήθεα, λάσιον κῆρ, de ruige borst, het harige hart, als teeken van manhaftigheid, van moed en kracht (m. z. Muretus, *Variae Lectiones*, XII, c. 10, *de quibusdam, qui piloso sunt corde*); van het schaap, wollig.

λάσκω (W. λακ), Aor. 2. ἔλᾰκον, Perf. λέληκα, Part. Fem. λελᾰκυῖα, Aor. 2. Med. (ἐ)λελᾰκόμην, schril klinken (*sonum stridulum edere*, E. B. Koster, Studia Tragico-Homerica, 1891, bl. 9.), a) van onbezielde voorwerpen, kraken, klinken, van harde lichamen, die geraakt of gestooten worden, χαλκός, ἀσπίς, ὀστέα. b) van levende wezens, in 't Perf. en den gered. Aor. van het schelle krijten der valken; van de Skylle.

*λαυκᾰνίη, ἡ, keel, strot.

λαύρη, ἡ (de afl. is onzeker), straat, steeg; χ, 128 is het waarsch. een smalle gang naast het μέγαρον, die in de αὐλή uitkwam.

λαφύσσω (W. λαπ), gulzig inzwelgen, verslinden, αἷμα καὶ ἔγκατα, van den leeuw.

λᾰ́χεια, de oude en op verschillende wijzen verklaarde (samenh. met λάχνη „ruw", met W. λεχ „vlak") lezing ι, 116 en κ, 509, waarvoor thans in de meeste uitgaven volgens Bekker ἐλάχεια staat.

λάχνη, ἡ (verwant met *lana?*), wol, wollig haar, van den ontkiemenden baard, van het dunne hoofdhaar van Thersites, van de wol van een mantel. Daarv.

**λαχνήεις, εσσα, εν, wollig, harig, ruig, φῆρες, στήθεα, δέρμα συός; ook ὄροφος, pluizig riet.

†λάχνος, ὁ = λάχνη, ι, 445.

(λᾰ́ω), dat alleen τ, 229 en 230 voorkomt, en waarvan de afleiding en de verklaring onzeker zijn, wordt gewoonlijk verklaard door pakken, grijpen (κύων ἔχε ἐλλὸν ἀσπαίροντα λάων en ὡς ὁ μὲν λάε νεβρόν), terwijl anderen het afleiden van W. λαϝ = ἀπολαυστικῶς ἔχειν. Naber, Mnem. N. S.

XI, 323 houdt het woord voor bedorven en wil lezen *δάκε* en *δακών*).

λέβης, ητος, ὁ, a) een vat of pot, om er in te koken, van metaal; dikwijls nevens de *τρίποδες* als kampprijs vermeld; *ἄπυρος,* die nog niet op het vuur is geweest, nieuw. b) waschkom, waarin men vóór het offer of den maaltijd de handen wiesch, dikwijls van zilver en kunstig bewerkt, *ἀνθεμόεις;* ook een kuip om de voeten in te wasschen.

1. *λέγω* (st. *λεχ*), Fut. *λέξομαι,* Aor. *ἐλεξάμην,* Aor. 2. zonder bind-vokaal *ἐλέγμην,* Imper. *λέξο,* van een gemengden Aor. *λέξεο;* van 't Act.alleen de Aor. *ἔλεξα* (*λέξον, Ω,* 635; *Ξ,* 252 leest men thans bijna algem. *ἔθελξα* voor *ἔλεξα*), 1) Act. te bed leggen, *τινά.* 2) Med. zich leggen, a) om te slapen, *εἰς εὐνήν; λέξασθαι ὕπνῳ,* in slaap liggen. b) zich legeren, *παρὰ τάφρον, περὶ ἄστυ.*

2. *λέγω,* Aor. *ἔλεξα,* Aor. 2. zonder bind-vokaal *ἐλέγμην,* Perf. *λέλεγμαι;* Med. Aor. *ἐλεξάμην.* 1) I. Act. lezen, bijeenverzamelen, *ὀστέα, αἱμασιάς, ἔντεα.* 2) overdr. a) bij iets tellen of rekenen, *ἐν δ' ἥμας πρώτους λέγε κήτεσιν,* hij telde ons eerst bij de zeehonden; *εἰ λεγοίμεθα πάντες ἄριστοι ἐς λόχον,* als wij uitgelezen werden. b) opsommen, verhalen. II. Med. 1) voor zich bijeenverzamelen a) eig. *ξύλα πολλά.* b) overdr. *α)* voor zich uitkiezen, *Τρῶας, ἄνδρας. β)* zich er bij kiezen, tellen, *ἐγὼ πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην,* ik telde mij als vijfde bij hen; maar *δ,* 451 *λέκτο ἀριθμόν,* hij telde ze over. 2) met elkaar over iets spreken, iets bespreken, *μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα,* laat ons daar niet meer van spreken; *τί σε χρὴ ταῦτα λέγεσθαι;* wat behoeft gij daarover te spreken? en absol. *B,* 435, *μηκέτι νῦν δήθ' αὖθι λεγώμεθα.*

λειαίνω (*λεῖος*) = *λεαίνω,* glad maken, polijsten, *κέρα;* effen maken, *ὁδόν, χορόν.*

λείβω (W. *λιβ, libare*), druppelen, plengen, vergieten, storten, *δάκρυα;* vooral wijn ter eere van een godheid als drankoffer plengen, *οἶνόν τινι;* ook zonder Dat. *ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον λεῖβε;* of ook enkel met een Dat., *τινί,* zonder Accus.; geheel absol., *Ω,* 285.

λειμών, ῶνος, ὁ, weide, waard. Daarv.

†*λειμωνό-θεν,* Adv., van de weide, *Ω,* 451.

λεῖος, 3. *(lēvis),* glad, van den stam van een populier; van plaatsen, effen, vlak, *ἱππόδρομος, πεδίον; ὁδός, ἄροσις,* niet hobbelig, zonder gaten; *λεῖος πετράων,* zonder rotsen; *ποιεῖν λεῖα θεμείλια,* slechten.

λείπω (W. *λιπ*), I. Act. 1) a) laten, verlaten, van iets of iemand zich verwijderen, heengaan, met een Accus. van den persoon, de zaak of de plaats, *θάλαμον, Ἑλλάδα* enz.; *λείπειν φάος ἠελίοιο,* het licht der zon, d. i. sterven; daarentegen *τὸν λίπε θυμός, αἰών, ψυχή; λίπε ὀστέα θυμός; σκόπελον οὔποτε κύματα λείπει,* de branding wijkt nooit van de rots terug. b) achterlaten, *τινά.* c) *τινί τι,* iemand iets nalaten, van stervenden, *σκῆπτρον Θυέστῃ.* 2) verlaten, in den steek laten (in gevaren); overdr. *deficere, ἔλιπον ἰοὶ ἄνακτα,* begaven, ontbraken. II. Pass. en Aor. Med. 1) achtergelaten worden, achterblijven, van personen en zaken; ook *μετόπισθε* of *κατόπισθε λ.;* vand. overblijven, *τριτάτη ἔτι μοῖρα λέλειπται;* vooral in leven blijven; achterblijven, van de kinderen van gestorvenen, *ἐπὶ κτεάτεσσιν.* 2) achterblijven (bij het loopen), *ἀπό τινος;* vooral bij den wedloop en den wedren, met den Gen. van den persoon; *δουρὸς ἐρωήν,* een speerworp; *ἐς δίσκ-*

ουρα λέλειπτο; vand. λελειμμένος οἰῶν, ten achter gebleven; Π, 507 is zeker de gissing van Friedländer, ἐπεὶ λίπον ἅρματ' ἄνακτες (v. L. en M. ἐπεὶ λίπον ἅρμα Ϝάνακτες) de juiste.

*λειρῐόεις, εσσα, εν (λείριον), waarsch. teeder, χρώς; fijn, van de stem der cikade.

Λειώδης, m. z. Ληώδης.

Λειώκριτος, m. z. Ληώκριτος.

Λεκτόν, voorgebergte op de Trojaansche kust, aan den voet van den Ide, tegenover Lesbos.

λέκτρον (W. λεχ), bed, ook Plur. met dezelfde beteekenis. — Adv. λέκτρονδε, naar bed, ἰέναι.

Λέλεγες, οἱ, een oud, ver verspreid, roofzuchtig volk op de kusten van Griekenland en de West- en Zuidkust van Klein-Azië, ook op de Zuidkust van Troas (steden Pedasos en Lyrnessos) gevestigd. Bij Homerus zijn zij de bondgenooten der Trojanen.

*λελῑημαι (W. λασ), Perf. met de beteekenis van een Praesens, alleen in 't Partic., λελιημένος, als Adi. gebezigd, begeerig, ijverig, onstuimig, altoos absol.

Λεοντεύς, ῆος, zoon van Koronos, een Lapith en vrijer van Helene; hij voer met 40 schepen naar Troje.

*λέπαδνον, τό, jukriem, een breede lederen riem, waarmede het juk om den hals der trekdieren werd vastgemaakt.

*λεπτᾰλέος, 3. fijn, liefelijk, φωνή, Σ, 571. Van

λεπτός, 3. (λέπω), eig. gepeld, geschild, zoo van de gerstkorrels, die λέπτ' ἐγένοντο βοῶν ὑπὸ πόσσ' ἐριμύκων; teer, dun, fijn, μήρινθος, ἀράχνια, χαλκός, ῥινὸς βοός, van den rand van 't schild; κονίη; vooral ook van linnen weefsels of kleeren, ὀθόναι, ἠλάκατα, εἵματα, φᾶρος; in 't alg. klein, smal, nauw, εἰσίθμη; overdr. zwak, μῆτις.

†λέπω (W. lap, het vel, de schors aftrekken), afschillen, wegsnijden, Α, 236, περὶ (Adv.) γάρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψε φύλλα.

Λέσβος, eiland in de Aigaïsche zee, tegenover de Adramytteensche golf. Vand. 1) Adv. Λεσβό-θεν, van Lesbos. 2) een afzonderlijk Femin. Λεσβίς, ίδος, Lesbisch; als Subst. ἡ Λεσβίς, de Lesbische.

†λέσχη, ἡ (de afl. is onzeker; men denkt aan Semitischen oorsprong), een steeds geopende vergaderplaats, volkszaal of volkskeet, waar men zich tot gezellig onderhoud vereenigde, tevens nachtverblijf voor hen, die geen huisvesting hadden, σ, 329.

λευγαλέος, 3. (verwant met λυγρός), ellendig, jammerlijk, θάνατος; smadelijk, ἔπεα; deerniswaardig, πτωχός; zoo ook κήδεα, ἄλγεα, en met eenigszins verzwakte beteekenis ἤ κεν ἔπειτα λευγαλέοι τ' ἐσόμεσθα καὶ οὐ δεδαηκότες ἀλκήν, onmachtig om ons te verdedigen, zwak. Met overdr. beteekenis rampzalig, ἐν δαΐ λευγαλέῃ; eveneens πόλεμος, φρένες. — Adv. λευγαλέως, Ν, 723, smadelijk.

†λευκαίνω (λευκός), wit maken, ὕδωρ ἐλάτῃσιν, doen schuimen, μ, 172.

Λευκάς, άδος, de witte rots, een fabelachtige rots aan den Okeanos, nog aan deze zijde daarvan, in tegenoverstelling met de duisternis der Onderwereld aan de overzijde, ω, 11.

†λεύκ-ασπις, ιδος (ἀσπίς), met een wit schild, epith. van Deïphobos, Χ, 294.

Λευκοθέη, naam van Ino, de dochter van Kadmos, nadat zij onder de godheden der zee was opgenomen. Zij stortte zich, door haar razenden echtgenoot Athamas vervolgd, met haar zoon Melikertes van de rots Moluris op den Isthmos van Korinthe in zee.

λευκός, 3. (W. λυκ), Comp. λευκό-

τερος, a) lichtend, schitterend, helder, blank, λευκὸν (κρήδεμνον) ἠέλιος ὥς; αἴγλη, λέβης; ook ὕδωρ, helder water; κ, 94 verklaart men λευκὴ γαλήνη door de schitterende, spiegelblanke vlakte der zee; Naber denkt aan λευρὴ γαλ.; vooral wit schitterend, πόλις, κάρηνα, ὀδόντες. b) gew. van de kleur, wit, witachtig, λευκότεροι χιόνος (van paarden), γάλα, κρῖ, ὀστέα, ἄλφιτα, χρώς enz.; λευκοὶ κονισάλῳ, wit van het stof.

Λεῦκος, makker v. Odysseus, *Δ*, 491.

λευκ-ώλενος, ον (ὠλένη), blankarmig, epith. van Here, Helene, Andromache, Nausikaä, Arete; ook λ. ἀμφίπολος.

†*λευρός*, 3. (de afl. is onzeker), effen, open, χῶρος, η, 123 (echter wordt η, 103—132 te recht voor een later ingeschoven stuk gehouden, en daarom is Naber ook eenigszins huiverig, het woord κ, 94 te herstellen).

λεύσσω (st. λευκ, m. z. Hoogvliet, Studia Homerica, bl. 21: *verbo λεύσσειν distincte significatur visus hominis ratione praediti* [namelijk bij Homerus]; m. verg. voorts E. B. Koster, Studia Tragico-Homerica, bl. 39, 40), zien, πρόσσω καὶ ὀπίσσω, vóór en achter zich, d. i. verstandig zijn; ook met een Accus.

**λεχε-ποίης* en Fem. λεχεποίη (λέχος, ποίη), met hoog gras, geschikt om er zich in neder te leggen, begroeid, grasrijk (anderen: in het gras gelegen, door weiden omgeven), epith. van de rivier Asopos en de stad Pteleos.

λέχος, τό (W. λεχ), bed; ledikant, in 't bijz. huwelijkssponde; vand. mingenot in de uitdrukkingen λ. ἀντιάειν, πορσύνειν; ook het praalbed, waarop een lijk geplaatst werd; epith. κουρίδιον, ἔμπεδον, πυκινόν, ἑύστρωτον; en van het ledikant (λέχεα) δινωτά, τρητά; Adv. λέχοσδε, naar bed.

λέων, οντος, Dat. Pl. λέουσι; de vorm λείουσι, waarvoor anderen λήουσι willen, is verdacht (Nauck en v. L. en M. lezen λίεσσι), de leeuw, de leeuwin; dikwijls worden helden daarmede vergeleken; *Φ*, 483, ἐπεὶ σε λέοντα γυναιξὶ Ζεὺς θῆκεν heeft men te vergeefs getracht te verklaren; het woord is bedorven, m. z. v. L. en M. op deze plaats.

λήγω (de afl. is onzeker), 1) ophouden, nalaten, staken; ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἄρξομαι, met u wil ik ophouden en beginnen, d. i. ik wend mij alleen, voornamelijk tot u. Het staat a) c. Gen. met iets ophouden, iets staken, χόλοιο, ἔριδος, φόνοιο, χοροῖο, ἀπατάων. b) met een Part. λήγω ἀείδων, ἐναρίζων, ik houd op met zingen, dooden. 2) a) doen ophouden, doen bedaren, μένος. b) τί τινος, λήγειν χεῖρας φόνοιο, de handen van den moord terughouden.

Λήδη, dochter van Thestios, echtgenoote van Tyndareos, bij Zeus moeder van Kastor en Polydeukes, bij Tyndareos van Klytaimnestre.

†*ληθάνω* = λανθάνω, ἐκ (Adv.) δέ με πάντων ληθάνει, scil. γαστήρ, doet mij alles geheel vergeten, η, 221.

†*λήθη*, ἡ (λήθω), het vergeten, *B*, 33.

Λῆθος, zoon van Teutamos, koning der Pelasgen in Larissa.

λήθω, m. z. λανθάνω.

†*ληϊάς*, άδος, afzonderl. ep. Fem. (ληΐς), de buit gemaakte, gevangene, *Y*, 193.

†*ληϊ-βότειρα*, Fem. van ληϊβοτήρ (λήϊον, βόσκω), de vruchten van het veld afweidend, σῦς, σ, 29.

ληΐζομαι, Dep. Med. (ληΐς), alleen Fut. en Aor., als buit meenemen, buit maken, van personen en zaken.

λήϊον, τό, de oogst, de te velde staande vruchten.

ληΐς, ΐδος, ἡ (de afl. is niet zeker) = λεία, buit, krijgsbuit, van men-

schen en vee zoowel als van andere dingen.

ληιστήρ, ῆρος, ὁ (*ληΐζομαι*), buitmaker, roover, vooral zeeroover; ook als Adiect. *ληιστῆρσιν Ταφίοισιν.*

**ληιστός,* 3. (de vorm *λεϊστός, I,* 408, is onjuist), Adi. verb. van *ληΐζομαι,* buit te maken, te nemen, *ἀνδρὸς δὲ ψυχὴ πάλιν ἐλθέμεν' οὔτε ληιστὴ οὔθ' ἑλετή,* geen menschenziel kan teruggehaald worden, d. i. keert weder.

**ληΐστωρ, ορος, ὁ* = *ληιστήρ. ο,* 427.

†ληῖτις, ιδος (*ληίς*), buit schenkend, epith. van Athene, *K,* 460 (m. verg. *ἀγελείη*).

Λήιτος, zoon van Alektryon, aanvoerder der Boioters voor Troje, door Hektor gewond.

***λήκῠθος, ἡ* (de afl. is onzeker), oliefleschje.

Λῆμνος, eiland in 't noorden der Aigaïsche zee, met een stad van denzelfden naam; om den vulkaan Mosychlos aan Hephaistos gewijd, *ἠγαθέη.*

Λητώ, Gen. *-όος,* Dat. *-όι,* Acc. *-όα,* Voc. *-οῖ* (de in den tekst overgeleverde samengetrokken vormen kunnen bijna overal gemakkelijk verwijderd worden), Leto *(Latona),* dochter van den Titan Koios en van Phoibe, bij Zeus moeder van Apollon en Artemis.

Ληώδης, zoon van Oinops, offerschouwer en een der vrijers van Penelope; hoewel hij het wangedrag der vrijers afkeurde, werd hij toch door Odysseus gedood.

Ληώκριτος, 1) zoon van Arisbas, een Griek, door Aineias gedood, *P,* 344. 2) zoon van Euenor, een der vrijers van Penelope.

λιάζομαι 1) zich zijwaarts buigen, zich verwijderen, ontsnappen, meestal van menschen, *ὕπαιθα λιάσθη; δεῦρο λιάσθης,* hierheen ontsnaptet gij; ook met Praeposities, *ἐκ ποταμοῖο, ἀπὸ πυρκαϊῆς,* uit de rivier ontsnappen, den brandstapel verlaten; van een droomgezicht, verdwijnen, *λιάσθη ἐς πνοιὰς ἀνέμων.* 2) zich vooroverbuigen, vand. zinken, vallen, uitglijden, *προτὶ γαίῃ, πρηνὴς ἐλιάσθη; σὺν* (Adv.) *δὲ πτερὰ λίασθεν,* de vleugels zakten neder, van de stervende duif.

λῐᾰρός, 3. (*χλιαίνω, ἰαίνω*), lauw, warm, zoel, *αἷμα, ὕδωρ, οὖρος;* overdr. zacht, *ὕπνος.*

***Λιβύη, ἡ,* Libye, bij Homerus het land ten westen van Aegypte tot aan den Okeanos.

λῐγᾰ (verwant met *λιγύς*), Adv. luid, schel, *ἀείδειν, κωκύειν.*

†λῐγαίνω (*λιγύς*), luid, met heldere stem roepen, van herauten, *Λ,* 685.

†(λιγγ), Aor. *λίγξε,* snorren, *Δ,* 125.

†λίγ-δην, Adv. (de afl. is onzeker), schrammend, *βάλλειν χεῖρα, χ,* 278.

†λῐγυ-πνείων, οντος (beter *λιγὺ πνείων*), eig. luid waaiend, ruischend, *ἀήτης, δ,* 567.

λῐγυρός, 3. helder klinkend, suizend, van den wind; klinkend, van de zweep; ook van het heldere zingen van een vogel en van den zang der Seirenen. Verlengd uit

λῐγύς, λίγεια, λῐγύ, helder, luid klinkend, van elk scherp, fijn, doordringend geluid, 1) van onbezielde voorwerpen, suizend, van den wind; helder klinkend, van de *φόρμιγξ.* 2) van levende wezens, een helder geluid gevend, van de Musen; vooral *λ. ἀγορητής,* de helder sprekende, heldere raadsman, van Nestor en Telemachos. Adv. *λιγέως, φυσάειν,* luid blazen; *λιγέως ἀγορεύειν,* met heldere stem (helder, overtuigend) spreken; vooral *κλαίειν,* luid weenen.

λῐγύ-φθογγος, ον (*φθογγή*), met heldere stem, epith. der herauten.

†λῐγῡ-φωνος, ον (*φωνή*), luid schreeuwend, *ἅρπη, T,* 350.

λίην = λίαν, Adv. 1) te zeer, al te zeer, met Verba en Adiectiva, λίην μαίνεται, νήπιός εἰς λίην τόσον; μήτι λ. προκαλίζεο, daag maar niet al te stout uit; ook enkel zeer, λίην γὰρ κατὰ κόσμον Ἀχαιῶν οἶτον ἀείδεις. 2) dikwijls staat καὶ λίην met nadruk in 't begin van een zin, en zeker, en trouwens, καὶ λίην οὗτός γε μένος θυμόν τ' ὀλέσειεν, en zeker zou deze reeds kracht en leven verloren hebben. (De ι komt lang en kort voor, echter meer lang dan kort).

†λῑθαξ, ἄκος (λίθος), steenachtig, hard, πέτρη, ε, 415.

**λῑθάς, ἄδος, ἡ = λίθος, steen.

λῑθεος, 3. (λίθος), steenen.

λῑθος, ὁ, *M*, 287 en τ, 494, ἡ 1) steen; ξεστός, gehouwen steenen, tot het oprichten van gebouwen; ook steenen zitplaatsen; in 't bijz. van steenen, waarvan men zich in den oorlog als van een werptuig bediende; ook een steenen werpschijf; als zinnebeeld van gevoelloosheid, ook van vastheid en wilskracht; λίθον τινὰ ποιεῖν, iemand in steen veranderen. 2) rots.

†λικμάω (λικμός=λίκνον), wannen, καρπὸν λικμώντων, *E*, 500. Daarv.

†λικμητήρ, ῆρος, ὁ, wanner, *N*, 590.

λικρῖφίς, Adv. (m. verg. het Lat. *licinus, obliquus*), ter zijde, ἀαίσσειν.

Λῐκύμνιος, zoon v. Elektryon en Medeia, oom v. Herakles, door diens zoon Tlepolemos bij ongeluk gedood; *B*, 663.

Λῐλαια, stad in Lokris aan een der bronnen van den Kephisos, *B*, 523.

λῐλαίομαι (λιλάσjομαι, W. λασ), alleen in het Praes. voorkomend, hevig begeeren, verlangen, streven, wenschen, a) gew. c. Inf., vooral λιλαιομένη πόσιν εἶναι; ook van levenlooze voorwerpen, b. v. de lans. b) c. Gen. πολέμοιο, naar den oorlog verlangen, δόρποιο enz. (M. verg. λελίημαι).

λῐμήν, ένος, ὁ (de afl. is onzeker), haven, baai, λιμένες θαλάσσης; m. verg. ὅρμος.

λίμνη, ἡ (λιμήν), a) meer, vijver, Βοιβηΐς, Γυγαίη, Κηφισίς. b) moeras, overstroomd land. c) baai, περικαλλής, van den Okeanos.

Λιμνώρεια, dochter van Nereus en Doris, *Σ*, 41.

λῑμός, ὁ, honger, hongersnood.

Λίνδος, stad op het eiland Rhodos met een tempel van Athene, *B*, 656.

*λῐνο-θώρηξ, κος, met linnen pantser, epith. van Aias, den zoon van Oïleus en van Amphios.

λῐνον, τό (*linum*), vlas en alles wat van vlas gemaakt is, vand. a) draad, vooral hengelsnoer; overdr. de door de schikgodinnen gesponnen levensdraad. b) het net der visschers. c) lijnwaad, linnen, beddelaken; λίνοιο ἄωτον, het fijnste lijnwaad.

†λῐνος, ὁ, het Linoslied, een treurzang voor den vroeg gestorven of door Apollon gedooden Linos (m. z. Preller, Gr. Mythologie, I, p. 377 volg.), λίνον δ' ὑπὸ καλὸν ἄειδεν, liefelijk zong hij het Linoslied, *Σ*, 570.

λῐπα (verwant met ἀλείφειν), Adv. (men beschouwt λίπ' ook als een Accus. of als een verkorten Dat. van τὸ λίπα), vet, met olie, altoos λίπ' ἐλαίῳ ἀλεῖψαι, ἀλείψασθαι, χρῖσαι, χρίσασθαι.

†λῐπᾰρο-κρήδεμνος, ον (κρήδεμνον), met schitterenden hoofdband, Χάρις, *Σ*, 382.

†λῐπᾰρο-πλόκᾰμος, ον, met gezalfde, glanzende, schitterende haarvlechten, *T*, 126.

λῐπᾰρός, 3. (λίπα), 1) vet, glimmend, λιπαροὶ κεφαλὰς καὶ καλὰ πρόσωπα. 2) overdr. glimmend, schitterend als van vet, vand. a) van het gezonde, krachtige uiterlijk, *nitidus*, prachtig, krachtig, schoon, πόδες, gew. van mannen. b) van linnen voorwer-

pen, καλύπτρη, de schitterende sluier; eveneens κρήδεμνα; ook van de schitterende tinnen. c) overdr. α) λιπαραὶ θέμιστες, de vette, d. i. rijkelijke schatting. β) γῆρας, gelukkige, onbezorgde ouderdom; zoo ook het Adv., λιπαρῶς γηράσκειν.

(λιπάω, glanzen), eene uit enkele handschriften door sommige uitgevers τ, 72 opgenomen lezing, ἢ ὅτι οὐ λιπάω voor ἢ ὅτι δὴ ῥυπάω.

1. λῖς, ὁ. Acc. λῖν, Dat. Plur. λίεσσι (Nauck voor λείουσι), leeuw.

2. **λῖς (st. λιτ), Adi. fem., glad, alleen λὶς πέτρη, μ, 64, 79.

3. (λίς?), Subst., waarvan alleen de Dat. S. λῖτί en de Plur. λῖτα voorkomt, glad weefsel en wel a) een linnen hoes, die over de zetels gelegd werd en waarover men kostbare tapijten spreidde (ῥήγεα), λῖτα ὑπὸ πετάσσαι en ὑποβάλλειν. b) kleeden, waarmede men de wagens bedekte, als zij niet gebruikt werden, ἅρματα δ' ἂμ βωμοῖσι τίθει, κατὰ λῖτα πετάσσας. c) het laken, waarin het lijk werd gehuld, ἑανῷ λιτὶ κάλυψαν ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς. d) het omhulsel van de lijkurn, Ψ, 254.

λίσσομαι (de afl. is niet zeker), Aor. ἐλλῖσάμην (de voorkomende vormen van een Aor. 2. λιτοίμην en λιτέσθαι zijn waarschijnlijk onjuist; v. L. en M. lezen Π, 47 voor λιτέσθαι het na ἔμελλε noodzakelijke Fut. λίσεσθαι; ξ, 406 schijnt boven Κρονίωνα λιτοίμην de lezing Κρονίων' ἀλιτοίμην de voorkeur te verdienen), smeeken (volgens Koster, Studia Tragico-Homerica, p. 23 *dicitur de hominibus homines obsecrantibus, aut de diis deos, non de hominibus deos precantibus;* de eenige plaats, waar het gebruikt wordt van menschen, die de goden smeeken, Ι, 501, houdt hij voor onecht), absol. en met een Acc. van den persoon; ook ἐπέεσσι, εὐχῇσι enz.; tot nadere aanwijzing der dringende bede met γούνων λαβὼν of ἑλών, ook τινὰ ὑπὲρ τοκέων, ὑπὲρ ψυχῆς καὶ γούνων; (Μ, 49, waar stond ἀν' ὅμιλον ἰὼν ἐλίσσεθ' ἑταίρους, lezen v. L. en M., Cobet volgende, ἐϝελίσσεθ' ἑταίρων): ook met een enkelen Gen., Ζηνὸς ἠδὲ Θέμιστος, γούνων, bij Zeus enz. Waarom men smeekt, staat α) in den Inf. οὔ σε λίσσομαι μένειν, of in den Acc. c. Inf.; soms volgt ook wel ὅπως of ἵνα. β) in den Accus. οἷ αὐτῷ θάνατον; daarbij ook nog wel een Acc. van den persoon. ταῦτα οὐχ ὑμέας ἔτι λίσσομαι.

**λισσός, 3. = λεῖος, altoos λισσὴ πέτρη.

†λιστρεύω, omgraven, φυτόν, ω, 227. Van

†λίστρον, τό (λισσός), spade, schoffel, χ, 455.

λῖτἄνεύω (λίσσομαι), bidden, smeeken, absol. en τινά; γούνων, bij de knieën; ook vollediger γούνων ἁψάμενοι λιτανεύσομεν; ook met daarop volg. Inf.

†λιτή, ἡ (λίσσομαι), het smeeken, de bede, λιτῇσι λίσσεσθαι, λ, 34, van Odysseus, die de schimmen oproept. Als personen Λιταί, de dochters van Zeus en de zusters van Ate. Zij verpersoonlijken de uit berouw en schaamte voortkomende bede om vergiffenis voor een gepleegde misdaad; de dichter beschrijft ze als manke, gerimpelde en scheele meisjes, die achter Ate aankomen, en het kwaad herstellen, dat deze gesticht heeft.

†λοβός, ὁ (afleid. onzeker), oorlelletje, Ξ, 182.

λόγος, ὁ (λέγω), het zeggen, het woord, bij Homerus zelden en alleen met de beteekenis van opsomming, verhaal voorkomend.

λοετρόν, τό (λοέω), het baden, het bad; θερμὰ λοετρά, warm bad, λοετρὰ Ὠκεανοῖο, bad in den Okeanos. Daarv.

λοετρο-χόος, ον (χέω), eig. badwater uitgietend, τρίπος, de ketel,

waarin het badwater werd warm gemaakt. Als Subst. λοετροχόος, ἡ, de meid, die het bad gereed maakt, badvrouw, υ, 297.

λοέω (W. λου, λοϝ), Imperf. 3. S. ἔλοε (κ, 361 ἕσασ' ἔλο', v. L. en M., codd. ἕσασα λό'), Aor. ἐλόεσσα en ἔλουσα, Med. λούομαι, ζ, 216 Inf. λοῦσθαι (Nauck δὲ λοέσσασθαι voor δ' ἄρα μιν λοῦσθαι), Aor. ἐλοεσσάμην en ἐλουσάμην (Nauck is van oordeel dat al de samengetrokken vormen in de opene kunnen en moeten veranderd worden; v. Herw. en Cauer veranderen *K*, 576 λούσαντο in λοέσαντο, maar het vers is onecht), Perf. λέλουμαι, wasschen, baden, meestal van menschen; ook van een lijk; τινὰ ποταμοῖο ῥοῇσιν, ἐν ποταμῷ; ook van de manen der paarden; Med. zich wasschen, baden, ἐν ποταμῷ; ποταμοῖο, in de rivier; zoo ook van den opkomenden Seirios, λελουμένος Ὠκεανοῖο.

λοιβή, ἡ (λείβω, W. λιβ), het druppelen, uitgieten, plengen; alleen als godsdienstige handeling, plengoffer, de *libatio* der Romeinen; met κνίση verbonden pleng- en brandoffer.

*λοίγιος, 3. verderfelijk, rampspoedig, heilloos, ἔργα. Van

*λοιγός, ὁ (W. λυγ, λυγρός?), verderf, onheil, dood.

†λοιμός, ὁ, pest, *A*, 61.

λοισθήιος, ον, den laatste betreffend, den laatste toekomend, van kampprijzen, λοισθήιον ἄεθλον, de laatste prijs; ook als Subst. met dezelfde beteekenis, λοισθήια (even als πρωτεῖα, δευτερεῖα). Van

†λοῖσθος, ον (λοιπός?), de laatste, *Ψ*, 536.

Λοκροί, οἱ, de epiknemidische Lokriërs aan het gebergte Knemis in Hellas.

†λοπός, ὁ (λέπω), schil, κρομύοιο, uienschil, τ, 233.

λούω, m. z. λοέω.

†λοφιή, ἡ, kam; het borstelig haar van het everzwijn, τ, 446. Van

λόφος, ὁ (de afl. is onzeker), 1) hals, nek, van menschen en dieren. 2) helmbos, gewoonl. een bos van paardenhaar. 3) heuvel, hoogte, top.

λοχάω (λόχος), 1) Act. a) een hinderlaag leggen. b) in hinderlaag liggen. c) c. Acc. in hinderlaag op iemand of iets loeren. 2) Med. in hinderlaag liggen; δ, 670, τινά, in hinderlaag op iemand loeren.

†λοχμή, ἡ (W. λεχ), eig. leger van wilde dieren, het dichte kreupelhout, τ, 439.

λόχον-δε, Adv. in hinderlaag (ἰέναι). Van

λόχος, ὁ (W. λεχ) 1) hinderlaag, zoowel van de plaats, waar die gelegd wordt (κοῖλος λόχος van het paard van Troje), als van de in hinderlaag geplaatste manschappen; ook het middel, de wijze om iemand te grijpen of te vatten, λόχος γέροντος, δ, 395. 2) legerafdeeling, troep, υ, 49.

λύγος, ὁ, wilg, wilgetak, waarvan men zich om de buigzaamheid bediende om te binden; ἐδίδει μόσχοισι λύγοισι, *Λ*, 105, met wilgetakken (sommigen beschouwen hier λύγος als een Adiect.).

λυγρός, 3. (verwant met λευγαλέος, *lugeo*), treurig, droevig, beklagenswaardig, ellendig, a) van menschelijke toestanden, γῆρας, νόστος; λυγρά, rampen, λυγρὰ τελεῖν, rampen beschikken; λυγρὰ ἰδυῖα heet Klytaimnestre, de arglistige. b) van zaken, εἵματα, ellendige, armoedige kleederen; verderfelijk, rampzalig, φάρμακα, ἀγγελίη, σήματα, κήδεα enz. c) van menschen, droevig, ellendig, d. i. laf, zwak. — Adv. λυγρῶς, deerlijk, d. i. geducht, πλήσσειν.

λύθρον, τό of λύθρος, ὁ (het geslacht blijkt bij Homerus niet; later

vindt men beide vormen, W. λυ), eig. bezoedeling, bevlekking, vooral met bloed; bij Homerus het bloed uit de wonden, met αἷμα verbonden, bloed met stof en vuil vermengd, altoos in den Dat., λύθρῳ ἐπαλάσσετο χεῖρας of αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένος.

**λῠκᾰ-βᾱς, αντος, ὁ (waarsch. van W. λυκ, λύκη en βαίνω, dus lichtgang, zonneloop), het jaar.

Λῠκαστος, stad in 't zuiden van het eiland Krete, *B,* 647.

Λυκᾴων, ονος, 1) koning in Lykië, vader van Pandaros. 2) zoon van Priamos en Laothoë. Hij werd door Achilleus gevangengenomen en naar Lemnos verkocht, maar vluchtte van daar en werd later door Achilleus gedood.

†λῠκέη, ἡ (λύκος), het wolfsvel, *K,* 459.

*λῠκη-γενής, έος (λύκη, *lux,* W. γεν), de in het licht geborene, epith. van Apollon als zonnegod.

Λῠκῑη, ἡ, 1) landschap in het zuiden van Klein-Azië tusschen Karië en Pamphylië. 2) landschap aan de rivier Aisepos met de stad Zeleia, of andere naam voor deze stad zelve. — Λυκίηθεν, Adv., uit L., Λυκίηνδε, Adv., naar L.

Λῠκιοι, οἱ, de bewoners van het landschap Lykië; in de Ilias is Sarpedon hun aanvoerder.

Λῠκομήδης, εος, zoon van Kreon, een Boioter.

Λυκό(ϝ)οργος = Λυκοῦργος, 1) zoon van Dryas, koning der Edonen in Threïke. Hij verachtte den dienst van Dionysos en vervolgde hem en zijne nimfen, zoodat hij tot Thetis in zee vluchtte. De goden straften Lykoörgos met blindheid en hij stierf niet lang na zijne misdaad, *Z,* 130 volg. 2) zoon van Aleos, koning in Arkadië, grootvader van Agapenor, *H,* 142 volg.

λῠκος, ὁ (*lupus),* de wolf, dikwijls als zinnebeeld van woeste begeerte en gulzigheid.

Λῠκοφόντης, αο, een Trojaan, door Teukros gedood, *Θ,* 275.

Λῠκόφρων, οντος, zoon van Mastor, uit Kythera, strijdmakker van Ajas, Telemon's zoon.

Λύκτος, oude stad op Krete, ten Oosten van Knosos.

Λῠκων, ωνος, een Trojaan, door Peneleos gedood, *Π,* 335

*λῦμα, τος, τό (W. λυ), onreinheid, vuil.

λυπρός, 3. (λυπηρός, W. λυπ), treurig, ellendig, armoedig, arm, οὐδὲ λίην λυπρή, van Ithake.

Λυρνησσός, stad in Mysië (Troas), in het rijk van Thebe, zetel van koning Mynes.

Λῠσανδρος, een Trojaan, door Aias gedood, *Λ,* 491.

**λῡσῐ-μελής, ές (λύω, μέλος), de ledematen ontspannend, verkwikkend, ὕπνος.

λῠσις, ἡ (W. λυ, λύω), het verlossen, het vrijgeven van een gevangene, ook van het lijk van Hektor, *Ω,* 655; ook in 't alg. bevrijding, θανάτου, van den dood.

*λύσσα, ἡ (de afl. is onzeker), woede, razernij, bij Homerus van de krijgsfurie.

†λυσσητήρ, ῆρος (λυσσάω), de woedende, razende, κύων, *Θ,* 299.

†λυσσώδης, ες (εἶδος), woedend of razend, een niet-Homerische vorm (ϝεῖδος), waarvoor Menrad λυσσητήρ leest, *N,* 53.

†λύχνος, ὁ (W. λυκ, λύκη), luchter, *τ,* 34.

λύω (W. λυ, Sanskr. *lu,* Lat. *se-luo, solvo*), Aor. 2. Med. met pass. beteekenis (ἐ)λύμην, I. Act. 1) a) losmaken, losbinden, ζωστῆρα, πρυμνήσια, πείρατα; ἀσκόν, openen. b) uitspannen, ἵππους ὑπὸ ζυγοῦ, ὑφ' ἅρμασιν. c) bevrijden,

ἐκ δεσμοῖο, uit de boeien; overdr. *τινὰ κακότητος*, verlossen uit de ellende; vrijlaten, uit de gevangenschap; *τινὰ ἀποίνων*, iemand voor losgeld; ook *ἔντεα*, teruggeven. 2) a) van elkaar losmaken, ontbinden, scheiden, *ῥαφαὶ λέλυντο ἱμάντων*, de naden van de riemen waren getornd; *σπάρτα λέλυνται*, zijn gerafeld. b) overdr. *ἀγορήν*, ontbinden, sluiten; Pass. *λύτο δ' ἀγών; νείκεα*, bijleggen; *α*) vooral overdr. *λύειν γυῖα, γούνατα*, de ledematen, de knieën ontbinden, d. i. dooden, *τινί, τινός;* Pass. *λύντο δὲ γυῖα, λύθη ψυχή;* ook van het doodend wapen, *πελεκὺς λῦσε βοὸς μένος*. *β*) verzwakken, krachteloos maken, door arbeid en inspanning, vooral in 't Pass. *καμάτῳ λύτο γούνατα;* ook door ouderdom, *σὴ βίη λέλυται*, of door schrik, verbazing, overstelpende vreugde enz.; zelden in 't Act., *μνηστῆρές μοι καμάτῳ γούνατ' ἔλυσαν;* ook van den slaap, *λύθεν οἱ ἅψεα πάντα*, c) in 't alg. vernietigen, verwoesten, *λύειν κάρηνα, κρήδεμνα πόλιος*, de burchten, de muren der stad verwoesten. d) van verdriet en zorgen, doen bedaren, verzachten, *λύει* (de slaap) *μελεδήματα θυμοῦ*. II. Med. 1) zich losmaken, losbinden, *ὑπ' ἀρνειοῦ*, van onder den ram. 2) voor zich losmaken, *ἱμάντα;* uitspannen, *ἵππους; τεύχεα ἀπ' ὤμων* (den gesneuvelde) voor zich de wapenen van de schouders nemen. 3) voor zich vrijkoopen, *θυγατέρα;* in 't alg. bevrijden. (ῡ vóór σ en op twee plaatsen in 't Praes. en Imperf. *in arsi*, *λ*, 74 en *Ψ*, 513 en in *λύτο* in 't begin van het vers, *Ω*, 1).

**λωβάομαι*, Dep. Med. (*λώβη*), smadelijk behandelen, met smaad bejegenen, hoonen; *τινὰ λώβην*, iemand beschimpen.

***λωβεύω* = het vorige, maar met eenigszins verzachte beteekenis, bespotten. Van

λώβη, ἡ (m. verg. het Lat. *labes*) a) smadelijke bejegening, schimp, smaad, gevoelige beleediging, *λώβης ἴσχεσθαι*, zich van smaden onthouden, de beleediging staken; *λώβην τῖσαι*, voor de schandelijke misdaad boeten; maar *τίσασθαι λώβην*, een beleediging wreken; *σοὶ λώβη*, met daarop volg. *αἴκε*, het is schande voor u, als enz. b) concreet, het voorwerp van smaad en schande, een schande.

**λωβητήρ, ῆρος, ὁ* (*λωβάομαι*), de smadende de lasteraar.

†*λωβητός*, 3. (*λωβάομαι*), Adi. verb., gesmaad, *λωβητόν τινα τιθέναι*, iem. met schande beladen, *Ω*, 531.

λωΐων, ον (de afl. is onzeker), Compar. bij *ἀγαθός*, beter, alleen in het Neutr., ook als Adverb., *γνωσόμεθ' ἀλλήλων καὶ λώιον*, wij zullen elkaar nog beter leeren kennen. — Daarvan een nieuwe Compar., *λωΐτερος*, ook alleen in het Neutr. en dan met *ἄμεινον* verbonden (*α*, 376, *β*, 141).

†*λώπη*, ἡ (*λέπω*), omhulsel, vand. mantel, gewaad, vooral van wol = *χλαῖνα*, *ν*, 224.

†*λωτόεις, εσσα, εν* (*λῶτος*), *πεδία*, *Μ*, 283, waar *λωτοῦντα* staat, als samengetr. uit *λωτόεντα;* vroeger las men *λωτεῦντα*, dat men als samengetr. Participium van een werkwoord *λωτέω* beschouwde; v. L. en M. vermoeden *λοτόεντα*, een verkorte vorm, en vergelijken *εὐρύχορος* naast *χῶρος;* Nauck leest *λωτεῦντα*, Cauer *λωτοῦντα*.

λωτός, ὁ (de afl. is onzeker), de lotus, 1) een klaversoort, die in de vochtige laaglanden van Griekenland en Troje groeide. 2) de lotosboom en zijn vrucht, een boom op de Afrikaansche kust; zijne zoete vrucht strekte aan de op de kust wonende stammen tot hoofdvoedsel. Volgens *ι*, 84 was hij het gewone voedsel der Lotophagen.

Λωτο-φᾰγοι, οἱ (φαγεῖν), de Lotoseters, eeen vreedzaam en gastvrij volk, bij wie Odysseus na een reis van tien dagen uit Kythera aankwam.

λωφάω, uitrusten, bekomen, ophouden (iets te doen), κὰδ (Adv.) δέ κ' ἐμὸν κῆρ λωφήσειε κακῶν.

M.

μ', geapostropheerd voor *μέ* en voor *μοί*.

μᾰ (m. verg. Lat. *me*, in *me hercle* enz.), bevestigend Partikel met den naam van den god of van de zaak, waarbij men zweert, in den Accus., a) in ontkennende zinnen: *οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα*, neen, bij Ap.; b) met *ναί* bevestigend, *ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον*, voorwaar, bij dezen schepter.

Μάγνητες, οἱ (Sing. *Μάγνης*), de Magneten, bewoners van het landschap Magnesia in Thessalië, een Pelasgische volksstam, die zijn oorsprong terugbracht tot Magnes, een zoon van Aiolos.

μαζός, ὁ (de afl. is onzeker), de tepel, a) van den man, *βάλε στῆθος παρὰ μαζόν*. b) van de vrouw, vand. de moederborst, *πάϊς οἱ ἦν ἐπὶ μαζῷ; μαζὸν ἀνέχειν, ἐπέχειν*, de borst geven.

***μαῖα*, ἡ (verwant met *μήτηρ*?), moedertje.

Μαῖα en ξ, 435 *Μαιάς, άδος*, Maia, dochter van Atlas en Pleïone, bij Zeus moeder van Hermes.

Μαίανδρος, ὁ, de Maiandros, een om hare vele kronkelingen bekende rivier in Ionië en Phrygië, *B*, 869.

**μαιμάω* (W. *μα*, geredupl. met *αι*), trillen, *μαιμάουσι πόδες καὶ χεῖρες;* onstuimig verlangen, streven, aanstormen, *μαιμάων ἔφεπ' ἔγχεϊ;* overdr. van de lans zelve, *αἰχμὴ διέσσυτο μαιμάουσα*.

Μαινᾰλίδης, ao (zóó met Nauck voor *Μαιμαλίδης*), zoon van Mainalos, d. i. Peisandros, *Π*, 194.

†*μαινάς, άδος*, ἡ (*μαίνομαι*), de razende, woedende, *X*, 460.

μαίνομαι (uit *μάνjομαι*, W. *μαν*), alleen Praes. en Imperf., razen, woeden, gewoonl. van menschen en goden, bij 't begin van den strijd; ook van de woeste wreedheid der Kyklopen; overdr. van de handen en de speer; in 't alg. van een hoogen graad van hartstochtelijke opgewondenheid, vooral van toorn, *φρεσὶ μαίνεται οὐκ ἀγαθῇσιν; φρεσὶ μαινομένῃσιν*, in woedenden toorn; van Dionysos, razend zijn, in verrukking rondzwerven; ook van beschonkenen; van het vuur, *πῦρ μαίνεται οὔρεσιν*, het vuur raast door het gebergte, van een boschbrand.

μαίομαι (W. *μα*), Dep. Med. Praes., alleen *μαιομένη* en *μαίεσθαι*, trachten, zoeken, onderzoeken, Fut. 3. S. *μάσσεται*, c. Acc. *κευθμῶνας; γυναῖκά τινι*, voor iemand een vrouw zoeken; *ἐπὶ* (Adv.) *χερσὶ μάσασθαι*, met de handen er naar grijpen.

Μαῖρα, 1) eene der Nereïden, *Σ*, 48. 2) dochter van Proitos en Anteia; zij vergezelde veelal Artemis, en werd later, toen zij bij Zeus Lokros had voortgebracht, door de godin gedood, *λ*, 326.

Μαίων, ονος, zoon van Haimon, een Thebaan, *Δ*, 394 volg.

μᾰκαρ, ἄρος, Superl. *μακάρτατος* (W. *μακ*), 1) zalig, in de eerste plaats van de goden, en wel gewoonlijk in den Plur., *θεοὶ μάκαρες;* ook alleen *μάκαρες*. 2) van menschen, gelukkig, en wel van den hoogsten graad van menschelijk geluk, vooral ook rijk.

Μάκαρ, αρος, zoon van Aiolos, heerscher te Lesbos, *Ω*, 544.

***μᾰκᾰρίζω* (*μάκαρ*), gelukkig prijzen, *τινά*.

†*μᾰκεδνός*, 3. (W. *μακ*), lang,

slank, epith. van de populier, η, 106.

†μάκελλα, ἡ, houweel, Φ, 259.

μακρός, 3. (W. μακ), Comp. μακρότερος en μάσσων, Superl. μακρότατος en μήκιστος, lang, a) van de ruimte, δόρυ, ἔγχος; κῦμα, zich ver uitstrekkend; ook van de lichaamsgrootte, μακρότερον καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι; ook hoog, Ὄλυμπος, οὔρεα, δένδρα, αἴγειροι, τείχεα; μακρὰ φρείατα, diepe bronnen; μακρά en μακρόν als Adv. bij βιβάς, βιβάσθων, met groote stappen; Compar. μᾶσσον, ἰέναι, verder werpen; van de stem, μακρὰ βοάειν, ἀυτεῖν, ver verneembaar, d. i. luid schreeuwen. b) van den tijd, lang, lang durend, ἤματα, νύξ; ἐέλδωρ, een sedert lang gekoesterde wensch; zoo ook μήκιστα, als Adv. in τί νύ μοι μήκιστα γένηται; wat zal er nu ten langen leste van mij worden? met mij gebeuren?

μάλα, Adv. (men vergel. daarmede het Lat. *melius*), Compar. μᾶλλον, Superl. μάλιστα. I. Posit. μάλα, 1) versterkend, zeer, geheel, volstrekt enz.; a) bij Adiect. μάλα πολλοί, zeer velen; μ. πάντα en πάντα μάλα, altegaar; σαρδάνιον μ. τοῖον, zoo geheel met bitteren hoon. Bij den Compar. μ. πρότερος, veel vroeger. Ook wel bij Substantiva, ἄχρι μάλα κνέφαος, totdat het geheel donker was; ἤ τι μ. χρεώ, voorwaar, het is hoog noodig. b) bij Adverbia, ἦρι μ., zeer vroeg, μ. πολλάκις, zeer dikwijls, πάγχυ μ. en μ. πάγχυ, geheel en al; μ. αὐτίκα, nu terstond; μ. αἰεί, altoos. c) bij Verba, μ. λαὸν ἀνώγετον, gij spoort het volk dringend aan; μ. πολεμίζειν, dapper strijden; gaarne, ὅς κε θεοῖσ' ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ; gulzig, μ. κατεσθίειν; φεῦγε μάλα, vlucht maar, even als εἰπὲ μ., spreek maar op. d) achter εἰ, εἰ καί — καὶ εἰ, ook als nog zoo zeer, hoezeer ook, οὐδ' εἰ μ. μιν χόλος ἵκοι, ook al wordt zij nog zoo toornig; καὶ εἰ μ. καρτερός ἐστιν, al is hij ook zeer sterk; zoo ook bij het Partic. met πέρ, αἰπύ οἱ ἐσσεῖται, μάλα περ μεμαῶτι μάχεσθαι, ook al is hij nog zoo verlangend om te strijden; eveneens καὶ μ. πέρ en καί περ μ. 2) bevestigend en verzekerend, met betrekking tot een geheelen zin, voorwaar, voorzeker, vooral ἀλλὰ μάλα, maar zekerlijk; zelden alleen, ἐπεὶ μάλα πῖαρ ὑπ' οὖδας, want zeker is er vet onder den bodem, d. i. de onderste laag van den bodem is zeker vet; meer vindt men ἦ μάλα of ἦ μάλα δή.

II. Compar. μᾶλλον, 1) meer, in hooger mate, dikwijls bij verbaalbegrippen; bij den Positivus tot omschrijving van den Compar., b. v. μᾶλλον εὐκτά; κεχολώσατο, (ἐ)φίλει κηρόθι μᾶλλον, nog slechts zooveel te meer; ἤγειρα δὲ μᾶλλον, ik wekte hen (hun strijdlust) slechts te feller op. — Bij den Compar. dient het tot versterking, ῥηΐτεροι μᾶλλον... Ἀχαιοῖσιν δὴ ἔσεσθε ἐναιρέμεν, veel gemakkelijker zal het nu voor de Achaiers zijn u te vernietigen; ook versterkt, πολὺ μᾶλλον, ἔτι μᾶλλον, μᾶλλον ἔτι; καὶ μᾶλλον. 2) liever, eer.

III. Superl. μάλιστα, het meest, vooral, voornamelijk; c. Gen. τόν ῥα μάλιστα γερόντων τῖε, het meest onder de grijsaards; ἐκ πάντων μ., van allen het meest; bij den Positivus tot omschrijving van den Superl., ἔνθα μ. ἀμβατός ἐστι πόλις; ook bij den Superl. tot versterking, verreweg, ἔχθιστος δ' Ἀχιλῆι μ. ἦν; zoo ook Ἑρμεία, σοὶ γάρ τε μ. γε φίλτατόν ἐστι, u vooral (boven alle andere goden) is het aangenaam.

μᾰλᾰκός, 3. (verwant met ἀμαλός, st. μαλ), Compar. -κώτερος, week, zacht, tenger, 1) van iets lichamelijks, εὐνή, λέκτρον, κῶας, χιτών, ἐσθής; ook van bloemen, weiden en akkers,

νειός, vruchtbaar braakland. 2) overdr. zacht, θάνατος; zoet, ὕπνος; ἦ μάλα δὴ μαλακώτερος ἀμφαφάεσθαι Ἕκτωρ, Hektor is nu veel zachter om aan te raken; Adv. μαλακῶς, εὕδειν.

Μᾰλεια of Plur. *Μάλειαι* (τ, 187 moet voor *Μαλειῶν* gelezen worden *Μαλείας*), voorgebergte in het Z.O. van Lakonië, om de hevige branding en de daar woedende stormen door de schippers gevreesd.

*μᾰλερός, 3. (de afl. is onzeker), hevig, geducht, sterk, epith. van het vuur.

†μαλθᾰκός, 3. (st. μαλ), tenger, zwak, overdr. laf, αἰχμητής, *P*, 588.

μᾰν = μήν, dat m. vergel. en dat Bekker overal wil herstellen.

μανθᾰνω (st. μαθ), leeren, in den Aor. geleerd hebben, kennen, ἔμμαθεν ἔργα κακά.

μαντεύομαι, Dep. Med. (μάντις), den wil der goden mededeelen, daarv. in 't alg. voorspellen, τινί en τινί τι.

†μαντήιον, τό = μαντεῖον, voorspelling, orakelspreuk, μ, 272.

Μαντῐνέη = *Μαντίνεια*, *Mantinēa*, stad in Arkadië aan de rivier Ophis, *B*, 607.

Μάντιος, zoon van Melampus, ο, 242 volg.

μάντις, ιος, ὁ (W. μαν), eig. een in verrukking verkeerende, die de toekomst voorspelt, ziener, waarzegger, die uit bepaalde teekens of ook zonder deze in de toekomst ziet; μ. κακῶν, ongeluksprofeet.

μαντοσῡνη, ἡ, de voorspellingskunst, ook in den Plur.

Μᾰρᾰθών, ῶνος, een op de Oostkust van Attike gelegen plaats, die haar naam van de daar in menigte groeiende venkel heeft ontvangen.

*μᾰραίνω (W. μαρ), alleen in 't Pass., uitgaan, allengs ophouden te branden, uitdooven.

†μαργαίνω, razen, woeden, ἐπί τινι, tegen iemand, *E*, 822. Van

**μάργος, 3. (de afl. is onzeker), razend, woedend; gulzig, γαστήρ; dwaas, onbezonnen.

Μάρις, ιος, zoon van Amisodaros, een Lykiër, *Π*, 319, 327.

*μαρμαίρω (eig. μαρμάρjω, geredupl. uit W. μαρ), flikkeren, schitteren, fonkelen, alleen in het Part. Pr. Act., vooral ἔντεα, τεύχεα μαρμαίροντα; ook δώματα; Τρῶες χαλκῷ μαρμαίροντες; ook σὺν ἔντεσι μαρμαίροντες; ὄμματα μαρμαίροντα, de fonkelende oogen (van Aphrodite).

μαρμᾰρεος, 3. (W. μαρ, schitteren), flikkerend, schitterend, vooral van metaal, αἰγίς, ἄντυξ; ἅλς μαρμαρέη, de schitterende zee; *Γ*, 126 lezen v. L. en M. met Zenodotus e. a. δίπλακα πορφυρέην voor δ. μαρμαρέην.

μάρμᾰρος, (W. μαρ, schitteren), schitterend, πέτρος μάρμ.; als Subst. μ. (schitterende) steen, rotsblok.

†μαρμᾰρῠγή, ἡ (μαρμαρύσσω = μαρμαίρω), het schitteren, flikkeren, overdr. μαρμαρυγαὶ ποδῶν, de snelle bewegingen der voeten, ϑ, 265.

μάρνᾰμαι, Dep. Med. (W. μαρ), alleen in 't Praes. en Imperf., strijden, a) gewoonl. in den oorlog, met de wapenen, τινί, tegen iemand, soms ἐπί τινι; σύν τινι, aan iemands zijde, ἀμφί τινα, om iemand; περὶ ἔριδος, uit tweedracht; met den Dat. instrum. ἔγχει, χαλκῷ; ἕνεκά τινος, om iets, *I*, 327, waar voor μαρνάμενοι met Heyne μαρναμένοισ' moet gelezen worden, zoo als ook bij v. L. en M. staat; m. z. Naber, Mnemosyne, N. S. XIX, p. 303. b) van een vuistgevecht, σ, 31. c) overdr. met woorden twisten, *A*, 257.

Μάρπησσα, dochter van Euenos, gemalin van Ides. Zij werd door Apollon ontvoerd, maar Ides nam ze hem weer af, *I*, 557.

μάρπτω (W. *μαρπ*), 1) pakken, grijpen, vasthouden, *ἀγκάς τινα, χεῖρας σκαιῇ*. 2) aanraken, bereiken, *χθόνα ποδοῖιν, τινὰ ποσσί; ἕλκεα... ἅ κεν μάρπτῃσι κεραυνός*, de wonden, die de bliksem slaat; overdr. *ὕπνος μάρπτει τινά*, overvalt iemand; eveneens *γῆρας*.

†*μαρτῠρίη, ἡ* (*μάρτυς*), getuigenis, *λ*, 325.

μάρτῠρος, ὁ (W. *mar*), = *μάρτυς, ρος*, getuige, in den Sing. alleen *π*, 423; *ὄπισθεν θεοὶ μάρτυροι ἀμφοτέροισιν*, voor beiden zullen de goden later getuigen zijn.

Μᾰ́ρων, ωνος, de zoon van Euanthes, priester van Apollon te Ismaros in Threïke, *ι*, 197 volg.

Μᾰ́σης, ητος, stad in Argolis, *B*, 562.

μάσταξ, ᾰ́κος, ὁ (*μασάομαι*, kauwen) 1) mond. 2) een mondvol, spijs, voedsel, dat de vogel aan zijn jongen brengt, *νεοσσοῖσι προφέρει μάστακ'* (d. i. *μάστακα;* sommigen beschouwen het, om het volgende *ἐπεί κε λάβῃσι*, m. i. min juist als een Dativus met de beteekenis 1), dus: in den snavel).

μαστίζω, geeselen, met de zweep slaan, *ἵππους;* met een Inf. *μάστιξεν δ' ἐλάειν*, hij sloeg ze met de zweep om ze aan te sporen. Van

μάστιξ, ῑγος, ἡ (de afl. is onzeker; de vormen Dat. *μάστῑ* en Accus. *μάστιν*, als van een Nom. *μάστις*, zijn onjuist; *Ψ*, 500 leze men voor *μάστι δ' αἰὲν ἔλαυνε* met v. L. en M. *μάστιγ' αἰὲν ἐλ.* en *ο*, 182 *μάστιγ' ἔβαλ'* voor *μάστιν βάλεν*), a) eig. zweep, tot het aansporen der trekdieren. b) overdr. *Διὸς μάστιγι*.

**μαστίω* = *μαστίζω*, 1) Act., met de zweep slaan, *P*, 622. 2) Med., van den leeuw, *οὐρῇ πλευρὰς μαστίεται*, hij zweept met zijn staart zijne heupen, *Y*, 171.

Μαστορίδης, αο, zoon van Mastor, 1) Halitherses, *β*, 158. 2) Lykophron, *O*, 438.

**μᾰτάω* (*μάτην*?), a) iets te vergeefs doen, falen, *ἀπέκοψε παρήορον οὐδ' ἐμάτησεν*, en sloeg niet te vergeefs. b) in gebreke blijven, talmen.

†*μᾰτεύω* (de afl. is onzeker), zoeken, opzoeken, *Ξ*, 110.

†*ματίη, ἡ* (*μάτην*), dwaasheid, onbezonnenheid, volgens anderen vergeefsche moeite, *κ*, 79.

μᾰ́χαιρα, ἡ (*μάχη*), dolk, groot mes, dat naast het zwaard hing en vooral tot het slachten der offerdieren werd gebruikt, offermes; *Σ*, 597, *οἳ δὲ μαχαίρας εἶχον χρυσείας ἐξ ἀργυρέων τελαμώνων*, staat het van korte zwaarden, welke de dansers dragen.

Μαχάων, ονος, zoon van Asklepios, heerscher te Trikke en Ithome in Thessalië, uitstekend heelmeester; Cheiron had zijn vader de genezende middelen gegeven.

μᾰ́χη, ἡ (W. *μαχ*), 1) strijd, veldslag, slag, meestal van den strijd tusschen twee legers; *μάχεσθαι μάχην, μάχην τίθεσθαι*, slag leveren; *μάχην στήσασθαι*, zich scharen tot den strijd; *μάχην ὀρνύμεν, ἐγείρειν, ὀτρύνειν*, den strijd verwekken; soms staat het ook van een tweegevecht; *μάχῃ* of *μάχῃ ἔνι*, in den strijd. 2) slagveld.

†*μαχήμων, ον* (*μαχείομαι*), moedig, strijdlustig, *κραδίη*, *M*, 247.

μαχητής, ὁ (*μαχείομαι*), strijder, ook met *ἀνήρ*.

†*μᾰχητός*, 3. (*μαχείομαι*), te bedwingen, *μ*, 119.

†*μαχλοσῠ́νη, ἡ* (*μάχλος*, geil), wellust, *Ω*, 30.

μᾰ́χομαι en *μαχείομαι* (W. *μαχ, μαχεσ*), Fut. *μαχέσσομαι* en *μαχέομαι*, Aor. *ἐμαχεσ(σ)άμην* (in de handschriften vindt men ook een Fut. *μαχήσομαι*

en een Aor. (ἐ)μαχησάμην; v. L. en M. veroordeelen deze vormen; eveneens Nauck en Cauer; Christ, *Iliadis carmina*, p. 108 en Monro, *Homeric Grammar*, bl. 41, houden het voor waarschijnlijk, dat beide vormen naast elkaar bestonden. De vormen *μαχέοιτο* en *μαχέοιντο, Α,* 273 en 344 zijn bedorven; voor 't eerste is de verbetering nog niet gevonden, voor het tweede moet met Thiersch (en Cobet) het Futur. *μαχέονται* gelezen worden; *Υ,* 26, waar *μαχεῖται* staat, is de juiste vorm *μάχηται.* 1) strijden, vechten, oorlogen, vooral in den veldslag, niet slechts van geheele legers, maar ook van tweegevechten; ook absol. en verb. met *ἐναντίον, ἀντίβιον;* tegen iem., *τινί, ἐπί τινι, ἀντία* en *ἐναντίον τινός, πρός τινα* (*σύν τινι,* met iemands bijstand); *ἐνὶ πρώτοισι, μετὰ πρώτοισι,* onder, te midden van de eersten; *μετὰ Βοιωτῶν,* verbonden met de Boioters; de zaak, waarvoor men strijdt, *περί τινος, περί τινι, ἀμφί τινι, εἵνεκά τινος;* ook met een Dat. instr., *χαλκῷ, πελέκεσσι καὶ ἀξίνῃσι.* 2) in 't alg. strijden, a) zonder dat er spraak is van oorlog, *ἀνδράσι περὶ δαιτί,* om den maaltijd; ook van den strijd met dieren en van dieren onderling. b) van den wedstrijd, *πύξ,* met de vuist vechten, *Ψ,* 621. c) in 't alg. twisten, *ἐπέεσσιν,* tegenspreken.

μάψ, Adv., a) op onbezonnen, dwaze wijze, ijdel, *μ. αὔτως εὐχετάεσθαι, ὀμόσαι,* roekeloos zweren; b) op stoute, misdadige wijze. c) met het oog op het doel of de uitkomst, vruchteloos, doelloos, te vergeefs, *πολεμίζειν.*

μαψῐδίως, Adv. van *μαψίδιος* = *μάψ.*

Μεγᾰδης, αο, zoon van Megas = Perimos, *Π,* 695.

μεγά-θῡμος, ον (*θυμός*), groot van hart, epitheton van dappere mannen en volken; van Athene; *Π,* 488 ook van een stier.

μεγαίρω, 1) misgunnen, weigeren (de afl. van *μέγας* is niet waarschijnlijk), *τινί τι; μηδὲ μεγήρῃς ἡμῖν τελευτῆσαι τάδε ἔργα,* weiger ons niet, onthoud ons de gunst niet; ook met een Accus. c. Inf., *β,* 235; in 't alg. weigeren, verbieden, *κατακαιέμεν;* ook c. Gen. *ἀμενήνωσεν δέ οἱ αἰχμὴν Ποσειδάων, βιότοιο μεγαίρων,* die hem het leven (van Antilochos) weigerde.

μεγᾰ-κήτης, ες (*κῆτος*), met groote kaak, *δελφίν;* in 't alg. zeer groot, *νηῦς;* uitgestrekt, *vastus, πόντος.*

μεγαλ-ήτωρ, ορος (*ἦτορ*), groot, dapper van hart, moedig, epith. van heroën en van geheele volken; ook van Polyphemos; ook *θυμός.*

μεγᾰλίζομαι, alleen Praes. Med. (*μέγας*), zich groot maken, trotsch zijn, *θυμῷ.*

μεγᾰλως, Adv. van *μέγας,* groot; versterkt door *μάλα.*

μεγᾰλωστί, Adv., eig. over een groote ruimte uitgestrekt, *μέγας μεγαλωστί,* altoos van het menschelijk lichaam.

Μεγαπένθης, εος, zoon van Menelaos bij eene slavin.

Μεγᾰρη, dochter van koning Kreon in Thebe, echtgenoote van Herakles.

μέγᾰρον, τό (*μέγας*), eig. groote kamer, zaal, vand. a) de mannenzaal, het hoofdvertrek van het huis, dat men door den *πρόδομος* of de *αἴθουσα δώματος* door een deur en over een grooten drempel, *οὐδός,* binnentrad; epitheta *αἰθαλόεν, ἐύπηκτον, ἐνσταθές, σκιόεν.* b) vrouwenvertrek, vrouwenzaal, gelijkvloers, verblijfplaats van de huisvrouw en de vrouwelijke dienstboden als gemeenschappelijke werkplaats. b) in 't alg. huis, en zoo ook van de tent van Achilleus en de hut van Eumaios. Daarv.

**μέγἄρόν-δε, Adv. naar de mannenzaal, π, 413, φ, 58; naar het vrouwenvertrek, ψ, 20.

μέγας, μεγἄλη, μέγἄ (st. μεγ, Lat. *magnus*), Compar. μείζων (μεγίων), Superl. μέγιστος, 1) groot, naar alle afmetingen, van levende zoowel als levenlooze zelfstandigheden; vand. van de lichamelijke grootte van mannen, enkel ook van vrouwen; ook volwassen, β, 314, σ, 217; en van zaken: α) hoog, ὄρος, οὐρανός, πύργος, Ὄλυμπος. β) lang, τάφρος, ῥόπαλον, ἠιών. γ) breed, ruim, πέλαγος, ἕλος, ὄρχατος. 2) overdr. a) sterk, machtig, geducht, Κρόνος, ook van menschen, μ. ἠδὲ κραταιός; van natuurkrachten, hevig, geweldig, geducht, ἄνεμος, λαῖλαψ, Ζέφυρος, Βορέης; van toestanden van het lichaam en de ziel, βίη, κράτος, ἀλκή, σθένος, θυμός, κλέος, κῦδος enz.; τόδε μεῖζον, dit gewichtigere; vooral ook van het geluid, van de stem, sterk, luid, ἰαχή, ἀλαλητός, ὀρυμαγδός, πάταγος. b) in berispenden zin, te groot, bovenmatig, μέγα φρονεῖν, trotsch zijn; μέγα εἰπεῖν, vermetel spreken; μέγα ἔργον, een verschrikkelijke, stoute daad. Als Adverb. staat σὺν μεγάλῳ, Δ, 161, vreeselijk. — Het Neutr. Sing. en Plur. als Adverb., μέγα en μεγάλα, groot, machtig, geweldig, κρατεῖν, ἀνάσσειν, δύνασθαι; μέγα χαῖρε, heil zij u; ver, προθορών; ook luid, ἀυτεῖν, ἰάχειν, βοάειν, κτυπεῖν, εὔχεσθαι; μεγάλ' ἤλιθα πολλή, in groote menigte (van de mest in het hol van den Kykloop); μέγ' ἔξοχος, zeer uitstekend; μ. νήπιος, erg dwaas; ook met een Compar. en Superl. μέγ' ἀμείνων, veel beter, μέγ' ἄριστος, verreweg de voortreffelijkste; versterkt door μάλα en λίην; met een Adv. μέγ' ἄνευθε, ver verwijderd.

μέγεθος, εος, τό (st. μεγ), grootte, hoogte, steeds van lichaamsgrootte, gewoonlijk verb. met εἶδος en κάλλος.

Μέγης, ητος, Acc. Μέγην, zoon van Phyleus, zusterszoon van Odysseus, aanvoerder der Dulichiërs en van de bewoners der Echinaden.

*μεδέων, οντος, ὁ = μέδων, eig. hij die bestuurt, verzorger, vand. heerscher, bij Homerus alleen van Zeus, Ἴδηθεν; ook Δωδώνης.

Μεδεών, ῶνος, stad in Boiotië, aan den berg Phoinikios, Β, 501.

μέδομαι (W. μεδ), Fut. μεδήσομαι, 1) zorgen, voor iets of iemand, c. Gen. πολέμοιο, δόρποιο, νόστοιο, vooral ἀλκῆς, om de verdediging denken. 2) iets tegen iemand verzinnen, iemand iets berokkenen, κακά τινι, κακὰ φρεσὶν ἔργα.

μέδων, οντος, ὁ, eig. Partic. van μέδω, dat in 't Act. bij Homerus niet voorkomt, altoos in den Plur. en in de verbinding ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες, behalve α, 72, ἁλὸς ἀτρυγέτοιο μέδοντος, waar Koster, Studia Tragico-Homerica, p. 43 wel lezen ἁλ. ἀτρ. γέροντος.

Μέδων, οντος, 1) zoon van Oïleus en Rhene, stiefbroeder van Aias; hij woonde in Phylake, waarheen hij gevlucht was, omdat hij zijn oom had gedood; hij was aanvoerder van de manschappen uit Methone, toen Philoktetes in Lemnos achterbleef; hij werd gedood door Aineias. 2) een Lykiër, Ρ, 216. 3) een heraut uit Ithake, in 't gevolg der vrijers; hij ontdekt Penelope het gevaar van haar zoon Telemachos, en wordt daarom later door dezen gered.

†μεθ-αιρέω, iterat. Aor. μεθέλεσκον, naar iets grijpen, iets pakken, ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὕψοσ' ἀερθείς, ῥηιδίως μεθέλεσκε, sc. σφαῖραν, hij, zich van den grond opheffende, greep, ving den bal behendig, θ, 376.

*μεθ-άλλομαι, alleen Part. Aor. μετάλμενος, 1) naar iem. of iets springen, op iets afspringen; Ε, 336 en Λ,

538 willen v. L. en M. liever ἐπιάλμενος lezen. 2) iemand achternaspringen, achterhalen, Ψ, 345.

μεθ-έπω, Part. Aor. 2. μετασπών en μεθεσπόμενος, 1) Act. achter iets zijn, achternagaan, vand. a) vervolgen, achternazetten, ποσσίν. b) achternagaan, zoeken, ἡνίοχον. c) ergens heen gaan, komen, abs. d) trans. met een dubbelen Accus., achter iemand aan laten gaan, ἵππους Τυδεΐδην, naar Tydeus' zoon jagen. 2) Med. achternazetten, vervolgen, Ν, 567.

†μέθ-ημαι (ἧμαι), daartusschen zitten, μνηστῆρσι, tusschen de vrijers, α, 118.

*μεθ-ημοσύνη, ἡ, nalatigheid, slapheid. Van

μεθ-ήμων, ον (μεθίημι), nalatig, traag, slap.

μεθ-ίημι (over de vervoeging en over vormen als μεθῶμεν en μεθείω z. m. ἵημι), I. trans. c. Acc. 1) loslaten, iets wat vastgehouden of vastgebonden is; τινά, een gevangene vrijlaten; ook iemand laten vertrekken, heengaan; τὶ ἐς ποταμόν, iets in de rivier laten vallen; overdr. χόλον τινός, zijn toorn tegen iemand bedwingen; ook Dat. Ἀχιλλῆι; κῆρ ἄχεος, het hart van leed ontlasten. 2) verlaten, τινά; overdr. εἴ με μεθείη ῥῖγος. 3) overlaten, afstaan, νίκην τινί, en met daarop volg. Infin., ἐρύσαι overlaten om mee te sleepen. II. Intr. 1) absol. nalaten, verslappen, talmen, afstand doen, met den Gen. πολέμοιο, van den oorlog; eveneens ἀλκῆς, μάχης; βίης, in kracht te kort schieten; μεθίεν χόλοιο Τηλεμάχῳ, zij lieten den toorn tegen T. varen; met een persoonl. Genet. Λ, 841, σεῖο τειρομένοιο, u in smart verlaten (m. z. echter v. L. en M. op deze plaats), slechts zelden met een Inf. of Part., μάχεσθαι, ophouden te strijden, κλαύσας μεθέηκε, hij hield op met weenen.

μεθ-ίστημι, 1) Act. trans. ruilen, veranderen, τινί τι, iets voor iem., δ, 612. 2) Med. zich te midden van vergaderden begeven, zich begeven onder, ἑτάροισι, onder de makkers, Ε, 514.

†μεθ-ομῑλέω, omgaan, verkeeren, τινί, Α, 269.

μεθ-ορμάομαι, achternazetten, vervolgen, Υ, 192; achternastreven, -zwemmen, (het vlot), ε, 325.

μέθῠ, τό (Sanskr. *mádhu*, zoete drank), oorspr. een uit honig bereide, bedwelmende drank, bij Homerus in 't bijz. wijn.

μεθύ̆ω (μέθυ) a) dronken zijn, σ, 240. b) drenken, βοείη μεθύουσα ἀλοιφῇ, leer met vet gedrenkt, gewreven, Ρ, 390 (v. Herwerden leest πλήθουσα, v. L. en M. θαλέθουσα).

μειδάω (W. μι, σμι), alleen in den Aor., en μειδιάω, enkel in het Praes., glimlachen (het luide lachen is γελάω); βλοσυροῖσι προσώπασι; σαρδάνιον, dat m. verg.

μείλανι, verkeerde vorm voor μέλανι, Ω, 79.

*μείλια, τά (de afl. is onzeker), alles wat verheugt, en opvroolijkt, vooral heugelijke, aangename geschenken. Volgens het door Cobet (Mnemosyne, N. S. II, pag. 178) geëmendeerde Scholion op β, 195 zijn μείλια: τὰ παρὰ τοῦ πατρὸς τῆς νύμφης διδόμενα.

†μείλιγμα, τος, τό (μειλίσσω), alles wat dient om tot bedaren te brengen, μειλίγματα θυμοῦ, lekkere beetjes, die de heer den honden tot stilling van hun honger geeft, κ, 217.

μειλίσσω (μέλι?), alleen Praes. en Imperf., 1) Act. tot rust, tot vrede brengen, νεκρὸν πυρός, Η, 410, waar men den Genet. als een Genet. partitivus beschouwt, door het vuur (van den brandstapel), dat de gestorvene deelachtig wordt, hem tot rust brengen. 2) Med. iets aangenaam maken, μηδὲ μειλίσ-

σεο, tracht de zaak niet aangenaam te maken, niet te vergoelijken, γ, 96, δ, 326.

†μειλῐχίη, ἡ, zachtheid, vand. πολέμοιο, slappe verdediging, O, 741.

μειλῐχιος, 3. en μείλιχος, ον (de afl. is niet zeker), zacht, vriendelijk, liefderijk, a) van personen (alleen de vorm μείλιχος), b) van woorden, eigenschappen (alleen μειλίχιος, behalve ο, 374), vooral μῦθος; μύθοισι, ἐπέεσσι μειλιχίοισι προσαυδάειν τινά, ook alleen μειλιχίοισι; αἰδόι μειλιχίῃ, met aanminnige schroomvalligheid (met kiesche bekoring, Vosmaer).

μείρομαι (W. μερ), Imper. 2. S. μείρεο, Perf. 3. S. ἔμμορε, Plusqpf. Pass. 3. S. εἵμαρτο, zich doen toedeelen, als zijn deel ontvangen, a) c. Acc., ἥμισυ μείρεο τιμῆς. b) c. Gen. in 't Perf. Act., deelachtig zijn, verkrijgen, τιμῆς, θεῶν ἒξ ἔμμορε τιμῆς. c) Plusqpf. Pass. εἵμαρτο, het was door het noodlot bepaald, het was beschikt.

μείς = μήν; als casus obliqui μηνός, μηνί enz. maand.

†μελαγ-χροιής, ές = μελάγχροος (χροιή, χρώς), met donkere, gebruinde gelaatskleur (een teeken van gezondheid en kracht), π, 175 (bruin van gelaatsverf, Vosmaer).

μέλαθρον, τό (de afl. is niet zeker; de Ouden verklaarden ἀπὸ τοῦ μελαίνεσθαι, omdat de schoorsteen daarin uitkwam, vand. αἰθαλόεις), zoldering; de kroonlijst van het dak, ἕζετ' ἐπὶ προέχοντι μελάθρῳ (de adelaar); in 't alg. dak, αἴδεσσαι μέλαθρον, ontzie het dak (omdat wie onder iemands dak trad, d. i. iemands huis binnentrad, aanspraak mocht maken op gastvriendschap), I, 640.

*μελαίνω (μέλας), zwart of donkerkleurig maken, alleen in 't Pass., zwart of donker worden, μελαίνετο χρόα, van de gewonde Aphrodite, haar lichaam kleurde zich donkerrood (door het daarlangs stroomende bloed); ἡ δὲ μελαίνετ' ὄπισθεν, de grond van het pas omgeploegde land werd donkerder.

Μέλαμπος, οδος, zoon van Amythaon en Eidomene, broeder van Bias, een beroemd ziener in Pylos. Hij wilde, om voor zijn broeder de schoone Πηρώ te winnen, de fraaie runderen van Iphiklos uit Phylake in Thessalië halen, maar werd door de herders van Iphiklos gegrepen en geboeid. Na een jaar herkreeg hij zijne vrijheid en de runderen ten geschenke, omdat hij den vader van Iphiklos een goeden raad had gegeven, en keerde naar Pylos terug, waar hij wraak nam op Neleus voor het door dezen jegens de Amythaoniden gedurende zijne afwezigheid gepleegde onrecht, Pero aan zijn broeder gaf, en met dezen naar Argos verhuisde.

†μελάν-δετος, ον (δέω), zwartomwonden, φάσγανον, O, 713 (m. z. Helbig, das Homerische Epos, bl. 338 en 339).

Μελᾰνεύς, ῆος, vader van Amphimedon op Ithake, ω, 103.

Μελανθεύς, ῆος, alleen in den Nom. en Voc., anders Μελάνθιος, zoon van Dolios, de trouwelooze geitenhoeder van Odysseus.

Μελάνθιος, 1) = het vorige. 2) een Trojaan, Z, 36.

Μελανθώ, όος, dochter van Dolios, de onbeschaamde, met de vrijers heulende dienstmaagd van Penelopeia.

Μελᾰνιππος, 1) een Trojaan, door Teukros gedood, Θ, 276. — 2) een Trojaan, zoon van Hiketaon, door Antilochos gedood, O, 547. 3) een Trojaan, door Patroklos gedood, Π, 695. 4) een Achaier, T, 240.

†μελᾰνό-χροος, ον (χρώς) = μελαγχροιής, τ, 246.

†μελανό-χρως, οος = het vorige, κύαμοι, N, 589.

μελᾰν-υδρος, ον (ὕδωρ), met zwart,

donker water, κρήνη, d. i. waarvan het water, omdat zij zeer diep is, donker gekleurd schijnt te zijn.

†(μελᾰ́νω) = μελανέω, μελαίνομαι, zwart, donker worden, μελάνει δέ τε πόντος ὑπ᾽ αὐτῆς (scil. φρικός), en de zee daardoor donker wordt, *H*, 64. (De vorm μελάνει is zeker onjuist; Nauck stelt voor μελανεῖ, zoo als bij Apollonius Rhodius IV, 1574 staat: βένθος ἀκίνητον μελανεῖ; maar dit is niet beter; v. L. en M. lezen πόντος δὲ μελαίνεθ᾽ ὑπ᾽ αὐτῆς).

μέλᾱς, μέλαινα, μέλᾰν (st. μελαν, W. *mal*, vuil zijn), Compar. μελάντερος, 1) a) donkerkleurig, somber, zwart, zwartachtig, σποδιή, ὄις, en vervolgens κύανος, αἷμα, βρότος, οἶνος, ὕδωρ, κῦμα, πόντος, *Ω*, 79, μείλανι πόντῳ (v. L. en M. *prorsus insolite producitur prima syllaba;* zij vermoeden Ϝοίνοπι πόντῳ), φρίξ, γαῖα enz., λίθος, ook νηῦς; μελάντερον ἠύτε πίσσα, zwarter dan pik. b) donker, ἕσπερος, νύξ, νέφος. 2) overdr. zwart, donker, verschrikkelijk, θάνατος, κήρ, ὀδύναι. — Het Neutr. als Subst. τὸ μέλαν δρυός, het zwarte, d. i. de schors van den eik.

Μέλας, ανος, zoon van Portheus, broeder van Oineus, *Ξ*, 117.

†μέλδομαι (W. μελδ, oorspr. σμελδ), volgens Aristarchus = μέλδω, doen smelten, λέβης κνίσην μελδόμενος, die het vet doet smelten, *Φ*, 363 (v. L. en M. κνίσης μελδομένης).

Μελέαγρος, zoon van Oineus en Althaia, uit Kalydon in Aitolië, beroemd als speerwerper, als deelnemer aan den Argonautentocht en aan de jacht op het Kalydonische everzwijn. Toen zijn vader Oineus eens vergeten had aan Artemis te offeren, liet deze de makkers van Kalydon door een geducht everzwijn verwoesten. Meleagros doodde het, bijgestaan door de dapperste helden van zijn tijd, maar Artemis verwekte tusschen de Aitoliërs en de Kureten een bloedigen strijd om den kop en de huid van het dier. Zoolang Meleagros medestreed, hadden de Aitoliërs de overhand, maar toen hij een broeder van zijne moeder had verslagen, en zij hem vervloekt had, trok hij zich terug, en de krijgskans keerde; toen de smeekingen zijner echtgenoote Kleopatra hem eindelijk noopten opnieuw aan den strijd deel te nemen, sneuvelde hij in het gevecht, *B*, 642, *I*, 527 volg.

μελέδημα, τό (μελεδαίνω, μέλω), zorg, bezorgdheid, πατρός, over den vader.

†μελεδώνη, ἡ, zorg, kommer, *τ*, 517.

μελεϊσ-τί, Adv. (μέλος), in stukken, ook διὰ μελεϊστί; vroeger las men διαμελεϊστί (m. z. Mnem. N. S. XVI, pag. 450).

μέλεος, 3. (de afl. is onzeker), ijdel, nietig, vergeefsch, αἶνος, εὖχος, ὁρμή; zuiver Adiect. is 't ook *K*, 480, οὐδέ τί σε χρὴ ἑστάμεναι μέλεον σὺν τεύχεσι; *Π*, 336 staat het Neutr. μέλεον als Adverb. (M. z. Koster, Studia Tragico-Homerica, p. 75).

μέλι, ιτος, τό (Lat. *mel*), honig.

Μελίβοια, stad in Magnesia (Thessalië), aan den berg Othrys, *B*, 717.

†μελί-γηρυς, υν, zoetklinkend, ὄψ, *μ*, 187.

μελίη, ἡ, 1) de esch. 2) de van esschenhout vervaardigde speerschacht, verv. in 't alg. speer.

μελι-ηδής, ές (ἡδύς), honigzoet, οἶνος, πυρός, καρπός, ὕπνος, νόστος.

μελί-κρητος, ον (κεράννυμι), met honig gemengd; μελίκρητον, een drank gemengd uit melk en honig, die aan de zielen der afgestorvenen en aan de onderaardsche goden werd geplengd.

μέλῐνος (en *μείλινος*), 3. (*μελίη*), esschen, van esschenhout, *μέλινος οὐδός*, *ϱ*, 339; in de Ilias altoos *μείλινος* als epith. van *ἔγχος* en *δόϱυ*.

μέλισσα, *ἡ* (*μέλιτjα*, van st. *μελιτ*), bij.

Μελῐ́τη, eene Nereïde, *Σ*, 42.

μελί-φϱων, *ονος* (*φϱήν*), honigzoet, *οἶνος*, *πυϱός*, *σῖτος*, *ὕπνος*.

μέλλω, alleen Praes. en Imperf., zullen, 1) in 't Praesens met de verschillende wijzigingen van beteekenis, die dit werkwoord in 't Nederlandsch heeft, om uit te drukken wat men voor waarschijnlijk houdt of aanneemt, zonder dat men kan of wil bewijzen dat het waar is; het komt in beteekenis veelal overeen met het Attische *ἔοικεν*. Het wordt gevolgd a) door een Infin. Praes. van zaken, die betrekking hebben tot den tijd van hem, die spreekt, b) door een Infin. Aor. van verleden gebeurtenissen: a) *ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι*, dan zal het wel mijn wil zijn; *ὅθι που μέλλουσιν ἄϱιστοι βουλὰς βουλεύειν*, waar de hoofden wel zullen beraadslagen; *τὰ δὲ μέλλετ' ἀκουέμεν*, dat zult gij wel vernomen hebben; *πολλάκι που μέλλεις ἀϱήμεναι*, gij zult dikwijls genoeg gebeden hebben. b) *μέλλω που ἀπεχθέσθαι Διὶ πατϱί*, ik zal zeker den haat van Zeus hebben opgewekt; *μέλλω ἀθανάτους ἀλιτέσθαι*, ik zal zeker tegen de onsterfelijken hebben misdaan; *Σ*, 362 en *Ω*, 46 zijn *τελέσσαι* en *ὀλέσσαι* Aoristi gnomici (*α*, 232 en *σ*, 138 wordt het begrip van den verleden tijd niet door een Infin. Aor., maar door het Imperfectum van *μέλλω* uitgedrukt). 2) a) Het Imperf. *ἔμελλον* drukt uit hetgeen zou gebeuren of te wachten was op den tijd, waarvan de dichter of de door hem als sprekend voorgestelde persoon gewaagt; dan volgt altoos een Infin. van het Futurum, *θήσειν γὰϱ ἔτ' ἔμελλεν ἐπ' ἄλγεα*, *excitaturus erat*; *τὰ δέ μ' οὐκ ἄϱ' ἔμελλον ὀνήσειν*, die zou mij niet baten; *οὐδ' ἄϱ' ἔμελλε μῦθον ἀποίσειν*, hij zou geen tijding terugbrengen; *Π*, 46, *ἦ γαϱ ἔμελλε... οἷ αὐτῷ κῆϱα λιτέσθαι* moet voor *λιτέσθαι* gelezen worden *λίσεσθαι*. b) Ook drukt *ἔμελλον* met een Infin. Fut. uit *in eo eram ut*, en wel onverschillig of hetgeen te wachten stond werkelijk is gebeurd of niet; m. verg. b. v. *Ζ*, 393, *τῇ δ' ἄϱ' ἔμελλε διεξίμεναι πεδίονδε* met *Κ*, 365, *ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε μιγήσεσθαι φυλάκεσσι*; op de plaatsen, waar men nog Aoristi vindt, kan en moet het Futurum hersteld worden; *Κ*, 454 en *ζ*, 110 staat slechts schijnbaar een Infin. Praes. c) *οὐκ ἄϱ' ἔμελλον* (éénmaal *Λ*, 817, zonder *οὐκ*), ik zou niet, het was mij niet beschoren, ik wist wel dat ik niet, b. v. *οὐκ ἄϱ' ἔμελλον πείσεσθαι*, ik zou u niet overreden; *σοὶ πϱωῒ παϱαστήσεσθαι ἔμελλεν μοῖϱ' ὀλοή*, het was beschikt dat de Moira u vroeg moest naderen. (Over de beteekenis van *μέλλω* z. men v. Leeuwen, Mnem. N. S. XVII, pag. 210 volg.; zijne leer is hier in hoofdzaak gevolgd. Met den door hem vastgestelden canon, dat op het Praesens van *μέλλω* de Infin. Praes. of Aor., op het Imperfectum de Infin. Fut. volgt, komen slechts twee plaatsen, *Σ*, 98 en *ι*, 475, niet overeen; een zekere verbetering is daar nog niet gevonden.)

μέλη, *τά* (altoos in 't meervoud), ledematen.

**μέλπηθϱον* *τό*, spel, speelbal, altoos *μέλπηθϱα κυνῶν* of *κυσὶν γενέσθαι*, ten spel van de honden, een buit der honden worden, van de lijken der vijanden, die onbegraven blijven liggen. (Nauck wil voor *μέλπηθϱα* met het oog op Eur. Herc. Fur. 568 *κϱᾶτα... ῥίψω κυνῶν ἕλκημα* lezen: *ἑλκηθϱα*.)

μέλπω, 1) van 't Act. alleen het Praes. *μέλποντες*, door gezang verheerlijken, *A*, 474. 2) Med. a) spelen (op een muziekinstrument), *ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς φορμίζων*; ,ook zonder *φορμίζων*. b) dansen, *ἐν χορῷ*; *μ. Ἄρηι*, ter eere van Ares den krijgsdans dansen. (Aristarchus, die beweert dat *μέλπω* alleen dansen beteekent, verklaart *A*, 474, *Σ*, 604 en *δ*, 17 voor oneeht; hem volgen Friedländer en v. L. en M.; *ν*, 27 vermoedt Friedländer dat Aristarchus voor *ἐμέλπετο* gelezen heeft *ἐδαίνυτο*). M. verg. *μολπή* en Koster, Studia Tragico-Homerica, p. 11.

μέλω, gew. *μέλει*, Fut. *μελήσει*, Perf. *μέμηλε*; I. Act. een voorwerp van zorg zijn, ter harte gaan; het voorwerp van de zorg staat in den Nomin., hij die de zorg koestert, in den Dat., *μέλει μοί τις* of *τι*, iets of iemand gaat mij ter harte, is het voorwerp mijner zorg of bemoeiing, *πᾶσι δόλοισι ἀνθρώποισι μέλω*, door alle listen ben ik in aanzien bij de menschen; *Ἀργὼ πᾶσι μέλουσα*, de bij allen beroemde Argo; *μελήσουσί μοι ἵπποι*, ik zal voor de paarden zorgen; *μή τοι ταῦτα μελόντων*, laat dat u niet bekommeren. Het meest vindt men het in den 3den pers. S., *τὰ δ' αὖ Διὶ πάντα μελήσει*, voor dat alles zal Z. zorgen; vooral ook van zaken, waarmede men zich ijverig bezig houdt, *οἷσ' οὔ τι μέλει πολεμήια ἔργα*, die zich niet bemoeien met de werken des oorlogs; zoo ook *μέλει μοι πόλεμος*, of *βιὸς καὶ φαρέτρη*; in de plaats van den Nomin. staat ook een Infin., *ἔμελέν μοι ταῦτα μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι*, of Partic. *μέλε* (*Ὀδυσεὺς*) *γάρ οἱ ἐὼν ἐν δώμασι Νύμφης*. Ook vindt men het Perf. met de beteekenis van een Praesens en het Plusqperf. met de beteekenis van een Imperf., *ἀνήρ, ᾧ τόσσα μέμηλε*, die voor zooveel moet zorgen; *τοῖσιν ἐνὶ φρεσὶ ἄλλα μεμήλει*, zij dachten om andere dingen. Het Part. *μεμηλώς* staat met persoonlijke beteekenis, zorgend voor, zich toeleggend op, trachtend naar, *πλούτοιο, πολέμοιο* (Nauck wil daarvoor *μεμαώς* of *μεμηώς* schrijven). II. Med., Fut. *μελήσομαι*, 3. S. Aor. 2. *ἐμέμβλετο*, *ἐμοὶ μελήσεται ταῦτα*, dit zal mij ter harte gaan; *οὐκέτι πάγχυ μετὰ φρεσὶ μέμβλετ' Ἀχιλλεύς*; dacht gij dan in 't geheel niet meer om Achilleus?

***Μέμνων*, *ονος*, zoon van Tithonos en Eos, koning der Aithiopiërs, kwam Priamos na Hektors dood te hulp en doodde Antilochos.

μέμονα, Perf. met de beteekenis van een Praesens, Dual. *μέματον*, Plur. *μέμᾰμεν, μέμᾰτε, μεμᾰᾱσιν*, Plusqpf. *μέμᾰσαν*, Imperat. *μεμᾰτω*, Part. *μεμᾰώς, μεμᾰῶτος, μεμᾰυῖα* (*μεμᾱώς Π*, 754, *μεμᾱότε(ς) Β*, 818, *Ν*, 197), streven, van plan zijn, begeeren, *μέμονεν δ' ὅγε ἶσα θεοῖσιν*, woedt met de sterkte der goden (Vosmaer), *διχθά μοι κραδίη μέμονεν*, mijn hart streeft naar twee kanten, d. i. is verdeeld tusschen twee wenschen; gew. met daarop volg. Infin., of met een Gen., *ἔριδος, θούριδος ἀλκῆς*; ook verlangen, willen, de bedoeling hebben, b. v. *K*, 208. Soms heeft het de beteekenis van zich ergens heen spoeden, op iets losstormen, *πρόσσω, ἐγχείῃσιν, ἐπί τινι*. — Het Part. staat dikwijls als Adiect., haastig, ijverig, begeerig, *γαστὴρ μεμαυῖα*, de gulzige maag; ook adverbiaal met een ander Verbum verbonden, *ἔβη μεμαώς*, hij kwam haastig.

μέν, eig. een verzwakt *μήν*, I. In de oorspronkelijke beteekenis bevestigend, waarlijk, voorzeker, voorwaar, *ἀνδρὸς μὲν τόδε σῆμα πάλαι κατατεθνηῶτος* (echter wordt hier en elders op de plaatsen, waar het metrum dit gedoogt, *μήν* gelezen); veel meer met

verzwakte beteekenis, achter demonstrativa, om de identiteit van het pronomen met den persoon of de zaak, waarop het slaat, nadrukkelijk te betonen, dus terugwijzend, b. v. *Ἀλκίνοος δὲ τότ' ἦρχε... τοῦ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα θεά;* ook verbonden met andere Partikels, *ἀτὰρ* of *ἀλλὰ μέν,* maar waarlijk; *ἦ μέν,* m. z. *ἦ; οὐ μέν,* waarlijk niet; *οὐδὲ μὲν* en ook niet; *οὐδὲ μὲν οὐδέ,* toch waarlijk ook niet; *μέν που,* zeker toch wel. II. Correlatief, a) aan *δέ* of een ander dergelijk Partik. beantwoordend. Ook hier heeft *μέν* oorspronkelijk dezelfde bevestigende beteekenis, maar door het tegenoverstellen van een beperkenden zin of een beperkend zindeel met *δέ* krijgt het het begrip van toegeven of instemmen, evenals ons wel is waar, wel, *τὴν μὲν ἐγὼ πέμψω, ἐγὼ δέ κ' ἄγω Βρισηΐδα,* ik zal deze wel laten vertrekken, maar daarentegen Briseïs halen; als het tweede deel negatief is, dan staat *οὐδέ* in plaats van *δέ.* Echter niet slechts om tegenstelling of verschil aan te wijzen, maar ook om gelijksoortige of verwante begrippen in relatie met elkaar te brengen, gebruikten de Grieken *μέν* en *δέ;* wij vertalen dan door deels — deels, van den eenen kant — van den anderen kant, of wij laten de zinnen of zindeelen asyndetisch op elkaar volgen. Van dit *μέν — δέ* bediende men zich het meest bij verdeelingen ten opzichte van plaats, tijd, rangorde of getal; *ὁ μέν — ὁ δέ,* deze, — gene; *τὸ μέν — πᾶν δέ; οἱ μέν — ἡμίσεες δέ.* Ook staat het, wanneer hetzelfde woord herhaald wordt, *περὶ μὲν βουλῇ Δαναῶν, περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι.* — Soms zijn de door *μέν* en *δέ* in correlatie gebrachte zinnen of zindeelen door tusschenzinnen vrij ver van elkander verwijderd; zoo slaat b. v. *δέ B,* 511 op *μέν* in *B,* 494. b) *μέν* correspondeert in plaats van met *δέ* ook wel met *ἀλλά;* ook vindt men *μέν — ἀτάρ, μέν — αὐτάρ, μέν — αὖ, μέν — αὖτε;* ook wel wordt het gevolgd door een copulatief Partikel, als *καί, ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ' ἵππων μάρνασθαι, καὶ ὅθι χρὴ πεζὸν ἐόντα;* ook wel door *ἠδέ.* c) soms ontbreekt de tegenstelling met *δέ,* die dan in gedachten moet worden aangevuld. III. Verbonden met andere Partikels: a) in *μὲν ἄρα* is *μέν* meest correlatief, terwijl *ἄρα* zijne eigl. beteekenis behoudt. b) in *μὲν γάρ* (nooit *γὰρ μέν*) is *μέν* determinatief, want werkelijk, want voorwaar. c) *μὲν δή,* determinatief, tot versterking van *δή,* in der daad, voorwaar; *οὐ μὲν δή ποτε,* zeker nooit. Bij den Imper. beteekent *μὲν δή* het onverwijlde volvoeren der handeling, toch terstond, *νημερτὲς μὲν δή μοι ὑπόσχεο καὶ κατάνευσον.* d) *μέν τε,* m. z. *τέ.* e) *μέν τοι* (of *μέντοι*), bevestigend, waarlijk, *κείνου μέν τοι ὅδ' υἱὸς ἐτήτυμον ὡς ἀγορεύεις.*

μενεαίνω (W. *μεν, μένος*), 1) hevig verlangen, willen, trachten, streven, begeeren, absol. en met daarop volg. Infin. 2) op iemand vertoornd, vergramd zijn, *ἔριδι μενεαίνειν,* in den strijd driftig worden; *κτεινόμενος μενέαινε,* nog stervende was hij vol woede.

**μενε-δήιος, ον,* den vijand afwachtend, dapper, moedig.

Μενέλᾱος, zoon van Atreus, koning van Lakedaimon, broeder van Agamemnon, echtgenoot van Helene, wier schaking aanleiding gaf tot den Trojaanschen oorlog. Hij is krachtig en sterk van lichaam, maar bezit niet den gebiedenden aard van zijn broeder. Zacht en welwillend, is hij wel dapper en moedig in den oorlog, maar niet zoo vastberaden en stout als b. v. Ajas en Diomedes. Na den Trojaanschen oorlog dwaalt hij acht jaren om, voordat

hij in zijn vaderland terugkeert, *δ*, 82 volg.

μενε-πτόλεμος, ον, volhardend in den strijd, dapper, strijdbaar, epithet. van helden en ook van een geheel volk, *B*, 749.

Μενεσθεύς, ῆος, zoon van Peteos, aanvoerder der Atheners, een voortreffelijk wagenmenner.

Μενέσθης, een Griek, door Hektor gedood, *E*, 609.

Μενέσθιος, 1) zoon van Areïthoös, heerscher te Arne in Boiotië, wordt door Paris gedood. 2) zoon van Spercheios of Boros en Polydore, een aanvoerder der Myrmidonen, *Π*, 173 tot 178.

**μενε-χάρμης*,en (*Ξ*, 376) †*μενέχαρμος* (*χάρμη*), volhardend in den strijd, moedig, epith. van helden en volkeren.

μενο-εικής, ές (*εἴκω*), eig. aan het verlangen beantwoordend, aan de begeerte voldoende, vand. voldoende, rijkelijk, van spijs en drank, *δαίς, δεῖπνον, ἐδωδή, οἶνος,* ook van veevoeder; *βάλανον μενοεικέα; τάφος,* een rijkelijk lijkmaal; voorts *θήρη, δῶρα, χάρις; ὕλη,* een menigte brandhout; ook in den Plur. *μενοεικέα,* zooveel ik verkoos; aangenaam, gewenscht, heugelijk, *ληΐς, ζωή; πολλὰ μενοεικέα,* verkwikkende zaken in overvloed.

μενοινάω (W. *μεν, μένος*), 3. S. *μενοινάει,* 3. C. *μενοινάῃσι,* 3. Plur. *μενοίναον* (niet *μενοίνεον*), voornemens zijn, over iets denken, willen, wenschen, *πολλά,* dikwijls met toevoeging van *φρεσὶν ᾗσι, θυμῷ, ἐνὶ θυμῷ; ὁδόν, νόστον,* denken over; *τινί τι,* iets tegen iemand in den zin hebben, *κακά;* ook met daarop volg Inf.; *πεζοὶ μενοίναον εἰ τελέουσιν,* zij overlegden of zij het te voet konden ten uitvoer brengen.

Μενοιτιάδης, αο (*Π*, 554 -*εω*), zoon van Menoitios = Patroklos.

Μενοίτιος, zoon van Aktor, vader van Patroklos, een Argonaut.

μένος, εος, τό (W. *μεν*), 1) eigenl. hevige aandrang van 't gemoed, a) onstuimigheid, woestheid, drift, toorn; vooral onstuimige moed, dapperheid, *μένος ἀνδρῶν, Ἄρηος;* ook Plur. *μένεα πνείοντες,* de door moed bezielde, van moed blakende; verb. met *θυμός, ἀλκή, θάρσος.* b) verlangen, voornemen, wil. 2) levenskracht, voor zoover deze zich in hevige begeerten uit; vand. het leven zelf, *ψυχή τε μένος τε,* leven en kracht. 3) de zich naar buiten openbarende kracht, a) kracht, geweld, *μένος χειρῶν ἰθὺς φέρειν,* de kracht der handen op de tegenstanders richten; zoo ook *μένος καὶ χεῖρες, μένος καὶ γυῖα, μένε' ἀνδρῶν.* b) van dieren. c) van zaken, b. v. de lans, den wind, het vuur, de zon, een stroom. 4) dikwijls wordt het tot omschrijving gebruikt, evenals *βίη* en *ἴς, μένος Ἕκτορος, ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο.*

Μέντης, 1) aanvoerder der Kikonen. 2) koning der Taphiërs, gastvriend van Odysseus, in wiens gedaante Athene tot Telemachos kwam.

μέντοι, m. z. *μέν*, III, e.

Μέντωρ, ορος, 1) vader van Imbrios, in wiens gedaante Apollon Hektor tot den strijd opwekte. 2) zoon van Alkimos, een vertrouwd vriend van Odysseus in Ithake, dien hij bij zijn vertrek zijn geheele huis toevertrouwde. Athene gaat in zijne gedaante met Telemachos naar Pylos en helpt Odysseus in den strijd tegen de vrijers.

μένω, geredupl. *μίμνω* (W. *μεν*), iterat. Imperf. *μένεσκον,* 1) intr. blijven, a) in 't alg. blijven, toeven, vertoeven, *αὖθι, αὐτόθι;* met een

Praep. ἐν δήμῳ; ἀπό τινος, ver van iemand blijven; ook met het daarbij komend begrip van werkeloosheid; van levenlooze zaken, blijven staan, ἀλλ' ὥς τε στήλη μένει ἔμπεδον; vooral b) in den slag, blijven staan, stand houden, verb. met τλῆναι; in 't algem. in gevaren. c) wachten, ἐς ἠέλιον καταδύντα; ook met een Accus. c. Inf. μένον δ' ἐπὶ ἕσπερον ἐλθεῖν, of met εἰσόκε c. Coni. 2) trans. c. Acc. wachten, iets, op iets; vooral den naderenden vijand afwachten, δόρυ, ἔγχος; ook van een zwijn, ὅς τε μένει κολοσυρτὸν ἐπερχόμενον πολὺν ἀνδρῶν, of van een rots, ἥ τε μένει λιγέων ἀνέμων λαιψηρὰ κέλευθα.

Μένων, ωνος, een Trojaan, *M*, 193.

Μερμερίδης, αο, zoon van Mermeros = Ilos, *α*, 259.

μέρμερος (geredupl. uit W. μερ, σμερ), gedenkwaardig, alleen van krijgsdaden, in den Plur., μέρμερα ἔργα, en μέρμερα alleen.

Μέρμερος, 1) een Mysiër, gedood door Antilochos, *Ξ*, 513. 2) m. z. *Μερμερίδης*.

μερμηρίζω (van μέρμηρα, door reduplicatie gevormd van W. μερ, σμερ), 1) intr. zorgen, onrustig zijn, angstig overwegen, vooral δίχα en διάνδιχα, besluiteloos, in twijfel, tweestrijd zijn, weifelen tusschen twee besluiten, talmen, met daarbij gevoegd φρεσί, ἐνὶ φρεσί, στήθεσσι, κατὰ φρένα, κατὰ θυμόν. Het wordt geconstrueerd met ὡς, ὅπως, ἤ — ἤ (of — of); ook met een Infin.; περί τινος en absol. 2) trans. c. Accus., verzinnen, bedenken, δόλον, φόνον τινί; τιν' ἀμύντορα, een helper bedenken.

†μέρμῑς, ῖθος, ἡ, koord, touw, *κ*, 23.

μέροψ, οπος (een woord van zeer onzekere afleiding en beteekenis; volgens sommigen = μερίζοντες τὴν ὄπα, de stem deelachtig, volgens anderen de met verstandigen blik [W. σμερ en st. ὀπ] zienden, waarschijnlijker van het Sanskr. *mar*, sterven), sterfelijk, vergankelijk, epith. der menschen, μερόπων ἀνθρώπων, μερόπεσσι βροτοῖσι.

Μέροψ, οπος, heerscher en beroemd ziener in de stad Perkote aan den Hellespont, vader van Adrestos en Amphios.

†μεσαι-πόλιος, ον (μέσος, πολιός), half grijs, epith. van Idomeneus, *N*, 361.

Μεσαύλιος, slaaf van Eumaios op Ithake.

μεσηγύ en μεσηγύς (meest μεσσηγύ en μεσσηγύς), Adv. (van μέσος), in 't midden, daartusschen, a) eig. van de plaats, slechts een enkele maal zonder casus; Praep. c. Gen. tusschen. b) van den tijd, intusschen, inmiddels, *η*, 195.

†μεσήεις, εσσα, εν (verlengd van μέσος), middelmatig, *M*, 269 (volgens v. L. en M. *vix sanum*; zij hellen over tot Göbels gissing μεσηγύ).

Μέσθλης, Acc. *Μέσθλην*, zoon van Talaimenes en de nimf Gygaie, aanvoerder der Maioners.

**μεσόδμη, ἡ (μέσος en W. δεμ), eig. het midden- of tusschengebouw, 1) op het schip, de stander of koker, waarin de mast staat. 2) in den Plur. middenbalken, de op de zuilen, welke om de ἐσχάρη stonden, steunende, en van den eenen wand naar den anderen doorloopende hoofdbalken, waarop de δοκοί rustten.

μέσ(σ)ος, 3. (uit μεθjος, Lat. *medius*), 1) Adj. midden, in het midden, a) van de plaats, βάλεν αὐχένα μέσσον, hij raakte den hals in 't midden; μέσον σάκος; ἐν μέσσῃ (scil. σχεδίῃ) κάθιζε, hij ging midden op het

vlot zitten; *περὶ μέσσῳ χεῖρε τιτῆνας,* hem midden om het lijf vattend; *ἥμενοι ἐν μέσσοισι,* midden onder hen zittende; *μέσσῃ ἁλί,* midden in zee. b) van den tijd, *μέσσον ἦμαρ,* de middag. 2) meer *μέσον* als Subst., het midden, *ἐς μέσον, ἐν μέσῳ,* ook alleen *μέσῳ* (*Γ,* 416, waar dit onder anderen staat, houdt v. Herwerden voor onecht); *κατὰ μ.* in 't midden; overdr. *ἐς μέσον τιθέναι,* als kampprijs in 't midden, als 't ware tusschen de beide strijdenden, plaatsen; *ἐς μέσον ἀμφοτέροις δικάζειν,* onpartijdig recht spreken. — Neutr. *μέσον* als Adverb. in het midden.

***μέσσᾰτος,* 3. oude epische Superl. van *μέσος,* de middelste, *ἐν μεσσάτῳ,* geheel in 't midden.

μέσσαυλος, ὁ of *μέσσαυλον, τό,* landhoeve, gewoonl. binnen een omheining gelegen; vooral veehof; *κ,* 435 staat het van het perk om het hol van Polyphemos.

Μέσση, stad en haven in Lakonië, bij Tainaros, *Β,* 582.

μεσσηγύ, μεσσηγύς, m. z. *μεσηγύ.*

Μεσσηΐς, ἴδος, bron bij Hellas in Thessalië, *Ζ,* 457.

Μεσσήνη, de omstreken van Pherai in het latere Messene, *φ,* 15. — Daarv.

Μεσσήνιος, 3. Messenisch; Subst. de Messeniër, *φ,* 18.

†*μεσσο-πᾰγής, ές* (vroeger las men *μεσσοπαλής*) (*παγῆναι*), tot aan 't midden er in gestoken, er in stekend, *μεσσοπαγὲς δ' ἄρ ἔθηκε κατ' ὄχθης μείλινον ἔγχος,* zoodat de esschenhouten schaft voor de helft in den oever geboord werd, *Φ,* 172.

†*μέσφᾰ,* Adverb. tot aan, c. Gen. *ἠόος, Θ,* 508 (ook als lezing van sommige handschriften, *μέσφ' ὅτε* nevens *ἐξ οὗ τ,* 223).

μετά, A) Als Adverbium zonder casus, a) daaronder, *οἳ δ' ἀμφ' Ἀτρεΐωνα θῦνον κρίνοντες, μετὰ δὲ — Ἀθήνη; μετὰ δ' ἠλέκτροισιν ἔερτο,* daartusschen was het met barnsteen behangen; *μετὰ δ' ἰὸν ἕηκεν,* daaronder (onder de schepen) zond hij een pijl; *μετὰ μῦθον ἔειπεν,* onder hen. b) achterna, daarachter, *πρόσθε μὲν ἱππῆες, μετὰ δὲ νέφος εἵπετο πεζῶν; πρῶτος ἐγώ, μετὰ δ' ὔμμες;* van den tijd slechts op ééne plaats, *μετὰ γάρ τε καὶ ἄλγεσι τέρπεται ἀνήρ,* later denkt een man met vreugde aan de geleden smarten. c) tot aanwijzing van eene verandering, *μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,* de sterren waren gedaald; *μετὰ δ' ἐτράπετ',* hij had zich omgekeerd; *μετὰ νῶτα βαλών, tergum vertens.* B) Bij het adverbiaal gebezigde *μετά* komt dan later tot nadere bepaling een casus, *μετὰ δὲ πρέπει ἀγρομένοισι,* hij munt uit onder de vergaderden, *μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω,* onder deze dingen moge dan ook dit gebeuren. C) Praep. c. Gen., Dat. en Acc., oorspr. beteekenis, te midden van, tusschen. I. c. Gen., binnen het bereik, in den kring van, tusschen, onder, slechts vijfmaal bij Homerus, *κ,* 320, *π,* 140, *Ν,* 700, *Φ,* 458, *Ω,* 400. Veel vaker wordt het bij hem gevonden II. c. Dat., te midden van, tusschen, onder, bij; in de eerste plaats tusschen, *μετὰ γέννσσιν, μετὰ ποσσίν, μετὰ χερσίν,* vooral met *ἔχειν* en *ἐρύσσασθαι* (m. z. *ἐρύω*); *μετὰ φρεσίν,* midden in het hart (eig. tusschen de lobben van het middenrif), *μετ' ἀμφοτέροισιν,* tusschen beide partijen. — Vervolgens vooral te midden van een menigte; vand. met Pluralia of Collectiva, *μ. στρατῷ, μ. ἀγορῇ, μετ' ἀνδρῶν ἀριθμῷ, μεθ' αἵματι καὶ κονίῃσιν.* In den regel staat het met persoonlijke begrippen, maar men vindt toch ook, behalve de reeds hierboven vermelde voorbeelden, nog *μ. γαμφηλῇσι, ἀστράσι, κύμασι.* In *μετὰ πνοιῇς ἀνέμοιο* heeft *μετά* de beteekenis van *ἅμα.* Het staat

bij de Verba van gaan (eig. te midden van eene menigte), maar ook bij Verba van beweging op de vraag waarheen? b. v. bij *βάλλειν* en *βάλλεσθαι*. III. c. Accus. 1) lokaal, a) tot aanwijzing van eene beweging naar het midden van een aantal voorwerpen, onder, *ἐλθεῖν, ἱκέσθαι μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς, ἐς Ὠκεανόν, μετ' Αἰθιοπῆας ἔβη, σαῶσαι μετὰ νῆας;* bij Collectiva, *ἐλαύνειν μετὰ στρατὸν Ἀχαιῶν, μετὰ μῶλον Ἄρηος, μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς;* ook bij individu's, naar, *ἰέναι μετὰ Νέστορα, σφαῖραν ἔρριψε μετ' ἀμφίπολον;* ook bij Substantiva, die een plaats beteekenen, *μετ' ἤθεα καὶ νομὸν ἵππων;* overdr. bij Substant., die een toestand uitdrukken, *βάλλειν τινὰ μετ' ἔριδας καὶ νείκεα,* iemand in strijd en twist brengen; in vijandigen zin, *ὁρμάεσθαι μετά τινα,* op iemand losstormen. b) minder dikwijls bij Verba, die een rust uitdrukken, onder, even als met den Dat., *θυμὸν ὄρινε πᾶσι μετὰ πληθύν,* onder de menigte; *μετὰ* (Nauck *κατὰ*) *πάντας ἔπλε' ἄριστος.* 2) van eene opeenvolging, a) in de ruimte, achter, na, *μετὰ κτίλον ἕσπετο μῆλα;* zoo ook *ἰέναι μετά τινα, μεθ' ἡμιόνους ἰέναι, θεῖν μετά τινα,* iemand achternaloopen. b) van den tijd, na, *μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα,* na den dood van P. c) na, naast, vooral bij Superlativi of met deze verwante uitdrukkingen, *ἄριστοι τῶν ἄλλων μετά γ' αὐτόν; κήδιστοι μεθ' αἷμα καὶ γένος,* de dierbaarste na de bloedverwanten. 3) tot aanwijzing van een doel, om, *ὁπλίζεσθαι μεθ' ὕλην, πλεῖν μετὰ χαλκόν; ὑπαΐξαι μεθ' ἑὸν βέλος,* zich naar zijn werptuig spoeden, om het te halen; *βῆναι μετὰ δεῖπνον,* gaan eten; *θωρήσσεσθαι μετὰ πόλεμον,* zich wapenen tot den oorlog; *βῆναι μετὰ πατρὸς ἀκουήν,* om tijding van zijn vader; enkel ook nog met een tot nadere bepaling daarbij gevoegd Partic., *μετὰ δόρυ ἤει οἰσόμενος.* 4) naar, ten gevolge van, overeenkomstig, *μετὰ σὸν κῆρ,* naar uw hart; *μετὰ κλέος,* ten gevolge van het gerucht, op de faam van. D) In samenstellingen heeft de Praepositie behalve de reeds vermelde beteekenissen nog die van de verandering van den eenen toestand in een anderen.

μέτα, 1) met Anastrophe voor *μετά,* als het achter het geregeerde Substant. staat; als de *α* geëlideerd is, krijgt het geen Accent, *τὸν δὲ μετ' Ἰδομενεύς.* 2) = *μέτεστι, φ,* 93.

***μετα-βαίνω,* naar elders gaan, overdr. van den zanger, van het eene onderwerp tot een ander overgaan, voortgaan.

†*μετα-βουλεύω,* later besluiten (m. verg. *μεταφράζομαι*), *ἄλλως μετεβούλευσαν, ε,* 286.

**μετ-άγγελος, ἡ,* bodin, door wier bemiddeling een tijding wordt overgebracht, *internuntia, ἥ τε θεοῖσι μετάγγελος,* van Iris.

μετα-δαίνυμαι, meeëten, c. Gen., *ἱρῶν,* van den offermaaltijd; *τινί,* met iemand.

***μετα-δήμιος, ον,* inheemsch, *κακόν,* ramp onder het volk; *οὐ γὰρ ἔθ' Ἥφαιστος μ.,* H. is niet meer t'huis.

†*μετα-δόρπιος, ον* (*δόρπον*), na den avondmaaltijd, *δ,* 194.

†*μετα-δρομάδην* (van een Adj. *μετάδρομος*), Adv., achternaloopend, vervolgend, *E,* 80.

†*μετα-ΐζω* = *μεθίζω,* zich daarnaast nederzetten, *π,* 362.

μετ-αΐσσω, achterna springen, achterna rennen, alleen absol. in het Part. Praes. en Aor.

μετα-κίω, Aor. 2. *μετεκίαθον,* a) achternagaan, achtervolgen, absol.; c. Accus. *α*) om iemand of iets gaan, *ταῦρον.* *β*) achternazetten, ver-

volgen. b) naar elders gaan, *Αἰθίοπας*, de Aith. bezoeken. c) *πεδίον*, door de vlakte zwerven.

†*μετα-κλαίω*, achterna weenen, *Λ*, 764.

†*μετα-κλίνω*, ombuigen, alleen *πολέμοιο μετακλινθέντος*, wanneer het gevecht een (gunstigen) keer heeft genomen, zoodat de overwinning overhelt naar den kant der Trojanen, *Λ*, 509.

**μετα-(λ)λήγω*, ophouden, c. Gen., *χόλοιο*, zijn toorn laten varen.

μεταλλάω (de afl. is onzeker), a) navorschen, navragen, onderzoek doen, absol. en *τί*. b) uitvragen, uitvorschen, *τινά*, ook *τινά τι*, iemand naar iets vragen.

†*μετα-μάζιος, ον* (*μαζός*), tusschen de tepels, *ἔβαλε στῆθος μεταμάζιον*, hij raakte de borst tusschen de tepels, *Ε*, 19.

†*μετα-μίγνῡμι*, er onder, er bij mengen, *τινί τι*, *χ*, 221.

μεταμώνιος, ον (de afl. is onzeker; in de meeste handschriften staat *μεταμώλιος*), ijdel, vergeefsch, onnut, *μή μοι μεταμώνια νήματ' ὄληται*, opdat het garen mij niet ongebruikt verloren ga; *πάντα μεταμώνια τιθέναι*, alles verijdelen; *μεταμώνια βάζειν*, ijdele taal spreken.

**μετα-νάστης, αο* (*ναίω*), een vreemdeling, die zich ergens heeft neergezet (m. verg. het latere *μέτοικος*), *ἀτίμητος*.

μετα-νίσσομαι, naar een anderen kant gaan, van Helios, *μετενίσσετο βουλυτόνδε*, Helios neeg tot den tijd, wanneer de ploeger zijn runderen uitspant, d. i. neeg ten ondergang.

†*μεταξύ*, Adv., daartusschen, *Α*, 156 (v. L. en M. lezen met Bekker *μεσηγύ*).

†*μετα-παύομαι*, Med., daartusschen ophouden, om beurten rusten, *Ρ*, 373.

†*μετα-παυσωλή, ἡ* (*παύω*), rust, verpoozing, *πολέμοιο*, *Τ*, 201.

†*μετα-πρεπής, ές* (*πρέπω*), uitstekend onder, *ἀθανάτοισιν*, onder de onsterfelijken, *Σ*, 370.

μετα-πρέπω, alleen Praes. en Imperf., uitsteken onder, uitmunten, met een Dat. van den persoon, *ἡρώεσσιν*, onder de helden, *ἀμφιπόλοισιν*; met een dubbelen Dat., *ἔγχεϊ Τρώεσσι*, in den strijd met de speer onder de Trojanen; *πλούτῳ Μυρμιδόνεσσιν*; ook met een Infin., *Μυρμιδόνεσσιν ἔγχεϊ μάρνασθαι*.

μετα-σεύομαι, 3. S. Aor. *μετέσσυτο*, a) achterna ijlen. b) zich tot iemand spoeden, *Ψ*, 389.

†*μέτασσαι, αἱ*, de lammeren, die tusschen de *πρόγονοι* en de *ἕρσαι* in geboren zijn (de oudsten, de later geborenen, de jongsten), eig. N. Plur. Fem. van *μέτασσος* (*μέτακjος*, van *μετά*, m. verg. *μεταξύ*; volg. den Scholiast *μεσήλικες*).

†*μετα-στένω*, achterna zuchten, betreuren, *ἄτην*, een dwaling, *δ*, 261.

†*μετα-στοιχί*, Adv. (*στοῖχος*), op een rij achter elkaar of volgens anderen naast elkaar, *Ψ*, 358 (*Ψ*, 757, waar het nog eens staat, is onecht).

μετα-στρέφω, 1) Act. a) trans. doen omkeeren, overdr. *ἦτορ ἐκ χόλου; νόον μετὰ σὸν κῆρ*, zijn voornemen naar uw hart veranderen; absol. *μήτι μεταστρέψωσιν ἀγασσάμενοι κακὰ ἔργα*, dat zij niet verontwaardigd over uwe euveldaden een ommekeer te weeg brengen. b) intrans. omkeeren, bijdraaien, d. i. toegeven, *Ο*, 203. 2) Pass. (zich) omkeeren, zoowel naar den vijand toe als van den vijand af.

†*μετα-τίθημι*, daartusschen plaatsen, *κέλαδον* onrust verwekken, *σ*, 402.

**μετα-τρέπομαι*, zich omkeeren, overdr. zich om iets bekommeren, op iets acht slaan. Daarv.

†μετα-τροπᾰλίζομαι, Dep. Med., zich (op de vlucht) omkeeren, Y, 190.

μετ-αυδάω, Imperf. μετηύδαον, 3. S. μετηύδαε, μετηύδα, te midden van, tot meerderen spreken, Ἀργείοισι, Φαιήκεσσι, ἀθανάτοισι enz.; τί τινι, ἔπεα Τρώεσσι.

μετά-φημι, te midden van of tot meerderen spreken, met een Dat. Plur. τοῖς of τοῖσι μετέφη; T, 55, waar het aanspreken zou beteekenen, leest men thans vrij algemeen met Bekker προσέφη voor μετέφη.

†μετα-φράζομαι, achterna (sommigen: gemeenschappelijk) overleggen, τί, A, 140.

μετά-φρενον, τό (φρένες), het tegenover het middelrif gelegen, d. i. het bovenste gedeelte van den rug; ook in den Plur.

μετα-φωνέω, te midden van of tot meerderen spreken, met een Dat. Plur. τοῖσι; ook absol.

1. μέτ-ειμι (εἰμί), te midden van, onder meerderen zijn, c. Dat.; absol. daartusschen zijn, οὐ πανσωλὴ μετέσσεται.

2. μέτ-ειμι (εἶμι), Part. Aor. 1. M. μετεισάμενος, 1) daartusschen gaan. 2) achternagaan, Z, 341; in 't alg. gaan, πόλεμόνδε, ten strijde, N, 298.

μετ-εῖπον, te midden van of tot meerderen spreken, absol. of met een Dat. van den persoon; veel vindt men vooral de uitdrukkingen ὅ σφιν ἐυφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν en τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν; ook gescheiden en met een Accus. van de zaak: τοῖσι δὲ Πρίαμος μετὰ μῦθον ἔειπεν.

μετ-έπειτα, daarna, achterna.

μετ-έρχομαι, 1) a) er bij komen, er komen, er heengaan, πόλινδε, naar de stad. b) met den Dat. er onder of er tusschen komen, gaan, θεοῖσι πᾶσι, μνηστῆρσι, κούρῃσιν; ook van roofdieren, βουσί, ὀίεσσι. 2) c. Accus., naar, om iemand gaan, d. i. a) gaan om iemand te halen, Πάριν. b) achter iem. aangaan, iemand vervolgen. c) een zaak achternagaan, om die uit te vorschen, πατρὸς κλέος, om tijding van den vader; ἔργα, de landerijen bezichtigen. d) eenige zaak nagaan, d. i. er voor zorgen, ἔργα γάμοιο.

*μετ-ήορος, ον = μετέωρος (ἀείρω), in de hoogte zwevend, Θ, 26; ἅρματα ἀΐξασκε μετήορα, de wagens sprongen in de hoogte.

μετ-οίχομαι, er heen gaan, absol.; τίς τοι ἔπειτα μετοιχομένη φάος οἴσει; wie zal dan komen (sommigen: met u meegaan) en het licht dragen; ἀνὰ ἄστυ, door de stad; c. Acc., ἀοιδόν, gaan om den zanger te halen; ook gaan, om met iemand te strijden, E, 148.

†μετ-οκλάζω, hurken, en daarbij onrustig telkens van plaats veranderen, N, 281.

μετ-όπισθε(ν), 1) van de plaats: achter, achter den rug, achterwaarts; μ. μίμνειν, achterblijven,; van de hemelstreek, μ. ποτὶ ζόφον, achter, naar de avondzijde, in tegenst. van den morgen- of lichtkant. 2) van den tijd, achterna; παῖδες μετόπισθε λελειμμένοι, de achtergelaten kinderen.

μετ-οχλίζω, eig. met hefboomen, d. i. met geweld, met inspanning verwijderen, λέχος; ὀχῆας, de grendels wegstooten.

†μετρέω, meten, overdr. πέλαγος, d. i. doorvaren, γ, 179. Van

μέτρον, τό (W. ma, Gr. με, meten), 1) de maat, werktuig om te meten, a) meetstok, M, 422. b) vooral maat voor vloeibare en droge waren; vandaar de daardoor bepaalde hoeveelheid, maat, οἴνου, ἀλφίτου. c) in 't alg. alles wat meetbaar of gemeten is, vand. omschrijvend μέτρα κελεύθου, de maat,

d. i. de lengte van den weg. d) het punt, waar de maat vol wordt, *ὅρμου μέτρον,* het juiste punt voor het aanleggen der schepen, aanlegplaats; overdr. *μέτρον ἥβης,* de volle maat der jeugd, d. i. de bloeitijd des levens.

μετ-ώπιον, τό, volgens de Ouden gelijk het volgende woord, voorhoofd; eig. Neutr. van het Adiect. *μετώπιος*. Sommigen houden *μετώπιον* voor een adverbiaal gebruikt Adiect.: aan het voorhoofd.

μέτ-ωπον, τό (*μετά* en *ὤψ*), 1) eig. de plaats boven den neuswortel tusschen de oogen; vervolgens in 't alg. voorhoofd, gew. van menschen; *Ψ,* 454 van een paard. 2) overdr. voorkant, *κόρυθος, Π,* 70.

**μέχρι(ς),* Praep. c. Gen., tot aan, komt bij Homerus slechts tweemaal voor en wel a) van de plaats, *μέχρι θαλάσσης,* tot aan zee, *N,* 143. b) van den tijd, *τέο μέχρις;* tot wanneer, tot hoelang? *Ω,* 128.

μή, ontkennend Partikel; het ontkent niet rechtstreeks, maar slechts met betrekking tot de voorstelling en den wil van den sprekende of van een ander, terwijl *οὐ* rechtstreeks, d. i. de zaak onmiddellijk en op zich zelve ontkent. Hetzelfde is 't geval met de samenstellingen *μηδέ, μηδείς, μηκέτι* enz.

A) In zelfstandige zinnen, 1) bij den Imperativus tot uitdrukking van een verbod, en wel Imper. Praes. *μή μ' ἐρέθιζε,* of ook wel Aor. *τῷ μή μοι πατέρας ποθ' ὁμοίῃ ἔνθεο τιμῇ.* 2) bij den Infin. tot uitdrukking zoowel van een verbod, een negatief verzoek of een negatieven wensch, Infin. Praes. *μὴ δή μοι ἀπόπροθεν ἰσχέμεν ἵππους;* enkel ook Aor. *μή ποτε μέγα εἰπέμεν;* Acc. c. Inf. *μὴ πρὶν ἐπ' ἠέλιον δῦναι.* 3) bij den Coniunct. a) in zinnen, die een waarschuwing of bedreiging bevatten: *μή σε, γέρον, παρὰ νηυσὶ κιχήω;* ook *μή οὐ, μή νύ τοι οὐ χραίσμῃ σκῆπτρον καὶ στέμμα θεοῖο.* b) in zinnen, die een vrees uitdrukken, *μή τι κακὸν ῥέξωσι καὶ ἡμέας ἐξελάσωσι γαίης ἡμετέρης.* c) in negatieve uitnoodigingen: *μὴ ἴομεν Δαναοῖσι μαχησόμενοι περὶ νηῶν,* laat ons niet gaan; *μή νύν μοι νεμεσήσετ'* (met verkorte Modusvokaal). 4) a) bij den Optat. tot uitdrukking van een wensch, *μή μοί τι κακῷ νόῳ ἀντιβολήσαις,* mocht gij mij niet met een slechte bedoeling te gemoet komen; *μὴ τοῦτο φίλον Διὶ πατρὶ γένοιτο.* b) bij den concessieven Optat. wordt *μή* alleen niet gevonden, maar wel *μηκέτι — μηδέ, B,* 259 volg. 5) bij den Indicat. a) van het Praes., Fut. of den Aor., waarbij men plechtig verzekert dat iets niet zoo is, was of zal zijn, *ἴστω νῦν Ζεύς — μὴ μὲν τοῖσ' ἵπποισιν ἀνὴρ ἐποχήσεται ἄλλος; μὴ δι' ἐμὴν ἰότητα Ποσειδάων πημαίνει Τρῶας; ἴστω νῦν Ζεύς — μὴ μὲν ἐγὼ κούρῃ Βρισηΐδι χεῖρ' ἐπένεικα.* b) van het Praes. in de direkte vraag, wanneer men daardoor tegen eene meening van anderen wil opkomen, *ἦ μή πού τινα δυσμενέων φάσθ' ἔμμεναι ἀνδρῶν;* gij denkt zeker toch niet, dat het een der vijandige mannen is? c) van den Aor.. *ὤφελον* tot uitdrukking van een irreaalen wensch, *μὴ ὄφελες λίσσεσθαι Πηλεΐωνα.*

B) In afhankelijke zinnen, 1) bij den Infin. achter Verba, wanneer men plechtig wil verzekeren, dat iets niet zoo is, *ὄμνυθι μὴ μὲν ἑκὼν τὸ ἐμὸν δόλῳ ἅρμα πεδῆσαι.* 2) bij den Coniunct. dient het a) tot uitdrukking van eene waarschuwing, *φράζεο νῦν, μή τοί τι θεῶν μήνιμα γένωμαι,* overleg nu! dat ik voor u niet de oorzaak van den toorn der goden worde; *τέτλαθι μῆτερ ἐμὴ ... μή σε ἴδωμαι θεινομένην,* houd vol, moeder; dat ik slechts niet zie dat gij geslagen wordt. (Wij beschouwen die zin-

nen meer als finale zinnen). b) om iets, dat wij met vrees te gemoet zien, van ons af te wenden, *εἰπὲ δὲ πατρί, μή με περισθενέων δηλήσεται ὀξέι χαλκῷ* (ook hier zijn wij genegen door „opdat niet” te vertalen); dikwijls achter de Verba van vreezen, als *δείδω μή τι πάθῃσιν ἐνὶ Τρώεσσι μονωθείς; δείδω μὴ οὔ τίς τοι ὑπόστηται τόδε ἔργον* (waar *οὔ τις* één begrip vormen); ook achter een historischen tijd, wanneer eene verwachting in den verleden tijd als tegenwoordig wordt voorgesteld, *ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων, πάντοσε παπταίνων, μή τις χρόα χαλκῷ ἐπαύρῃ.* Eveneens wordt door *μή* eene verwachting teruggewezen in zinnen, die op ons den indruk van indirekt vragende zinnen maken, en die wij vertalen door „of niet”, *ἐξελθών τις ἴδοι, μὴ δὴ σχεδὸν ὦσι κιόντες.* 3) bij den Optat. a) tot uitdrukking van een iets van zich afwijzenden wensch, *οὐδ' ἔα' ἱέμεναι ἐπὶ Ἕκτορι πικρὰ βέλεμνα, μή τις κῦδος ἄροιτο βαλών,* met den wensch, mocht toch niet iemand zich roem verwerven (wij vertalen „opdat niet”). b) om een veronderstelling terug te wijzen, *ταρβήσας δ' ἑτέρωσε βάλ' ὄμματα, μὴ θεὸς εἴη,* de veronderstelling terugwijzende, d. i. uit vrees dat het een god mocht zijn; vooral ook na Verba, die werkelijk een vrees uitdrukken, *ἀπόρουσε δείσας, μή πώς οἱ ἐρυσαίατο νεκρὸν Ἀχαιοί.* 4) bij den Indic. (Aor.), alleen *δείδω μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα εἶπεν,* van een tot een verleden tijd behoorende aankondiging, aan welker waarheid men niet gaarne wil gelooven.

C) Met andere Partikels verbonden, 1) *μὴ δή,* a) temporaal, *ne iam,* d a t n i e t t e r s t o n d, vooral achter Verba van vreezen, *μὴ δή μοι τελέσῃ ἔπος Ἕκτωρ.* 2) *μὴ μάν* (*μήν*), w a a r l i j k n i e t; zoo ook *μὴ μέν, K,* 330. 3) *μὴ οὐ* komt op de wijze, waarop het later werd gebruikt, bij Homerus nog niet voor; *A,* 28, *μή νύ τοι οὐ χραίσμῃ σκῆπτρον* vormen *οὐ χραίσμῃ* één begrip; eveneens *K,* 39 *οὔ τις* in *δείδω μὴ οὔ τίς τοι ὑπόσχηται τόδε ἔργον.* 4) *μή ποτε,* d a t n o o i t, bij den Infin. achter de Verba van zweren; bij den Coniunct. in een waarschuwenden zin, d a t n i e t e e n s; in een afhankelijken zin tot afwijzing van eene met vrees verbonden verwachting (wij vertalen: opdat niet eens). 5) *μή που* bij den Coniunct. in een afh. zin, tot terugwijzing eener veronderstelling (wij vertalen: opdat niet soms). 6) *μή πω* bij den Imperat., o p g e e n e r l e i w i j z e; n o g n i e t. 7) *μή πως,* d a t o f o p d a t n i e t s o m s, bij den Coniunct. in een zelfstandigen zin, *οὐδέ τι ἴδμεν, μή πως καὶ διὰ νύκτα μενοινήσωσι μάχεσθαι.* — Over *εἰ μή, ἢν μή, ἵνα μή* (*λ,* 159, een onecht vers), *ὅπως μή, ὅτε μή, ὄφρα μή* z. m. deze Coniuncties.

μηδέ, Adverb., tot eenvoudige en ook tot adversatieve verbinding van twee zinnen, e n n i e t, o o k n i e t, m a a r n i e t; het slaat ook terug op een voorafgaand *μή, ne — quidem, ὀμοῦμαι ... μή ποτ' ἐπὶ Τρώεσσιν ἀλεξήσειν κακὸν ἦμαρ, μηδ' ὁπότε Τροίη ... ἀπόληται;* soms correspondeert het ook met een voorafgaand *μηδ' ὅντινα μήτηρ κοῦρον ἐόντα φέροι, μηδ' ὃς φύγοι; ἵνα μηδέ,* c. Coni., opdat niet eens.

†*μηδείς, μηδεμία, μηδέν* (*μηδὲ εἷς*), n i e m a n d, alleen in 't Neutr., n i e t s, *Σ,* 500 (anders *μή τι*).

Μηδεσικάστη, dochter van Priamos, gemalin van Imbrios, *N,* 173.

μήδομαι, Dep. Med., dikwijls Praes. en Imperf., Aor. 2. S. *μήσαο* (zoo ook *λ,* 474 voor *μήσεαι,* Cobet en v. L. en M.), oorspronkelijk hetzelfde Verbum als *μέδομαι;* vand. a) o v e r i e t s d e n k e n, i e t s v e r z i n n e n, *τινί* voor iem.; vooral met het daarbij komend begrip

van uitvoering van het verzonnene, vooral iets kwaads, berokkenen, κακά, κακά τινι, ὄλεθρόν τινι; met een dubbelen Accus. κακὰ Ἀχαιούς, Ἕκτορα ἀεικέα ἔργα, μέγα ἔργον Ἀχαιούς. b) een raad bedenken; τί, tot iets besluiten, νόστον.

1. μῆδος, εος, τό (W. μεδ), alleen Plur., eig. het gedachte, verzonnene, besluit, raad, plan, βουλαί ... μήδεά τ' ἀνδρῶν; πεπνυμένα μήδεα εἰδώς, schrander; θεῶν ἄπο μήδεα εἰδώς, die van, door de goden schranderen raad weet; θεοῖσ' ἐναλίγκια μήδε' ἔχων; μάχης, plannen voor den slag; σός τε πόθος σά τε μήδεα, het verlangen naar u en naar uw raad.

**2. μῆδος, εος, τό (de afl. is onzeker), alleen in den Plural., de mannelijke schaamdeelen.

Μηθώνη = Μεθώνη, stad in Magnesia (Thessalië) bij Meliboia.

(μηκάομαι), stam μακ, Aor. ἐμέμηκον, Part. μακών, Perf. Part. μεμηκώς, Fem. μεμακυῖα, blaten, van schapen; kermen van den vervolgden haas; het Part. μακών komt alleen voor in de woorden κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακών, van een doodelijk gewond hert, paard of everzwijn, reutelend stortte het neer in het stof; σ, 98 ook van een mensch. Daarv.

μηκάς, άδος, blatend, epith. van de geit.

μηκ-έτι, Adv., niet meer, niet langer, bij den Imper., ook bij den Infin., die den Imper. vervangt, bij den Coni. adhortativus en bij den concessieven Optativus.

Μηκιστεύς, ῆος, Accus. Μηκιστῆα (Ο, 339 moet voor Μηκιστῆ δ' ἕλε gelezen worden Μηκιστῆα δέ), 1) zoon van Talaos, broeder van Adrestos, vader van Euryalos. 2) zoon van Echios, makker van Teukros, gedood door Poulydamas. Daarv.

Μηκιστηϊάδης, αο, zoon van Mekisteus = Euryalos.

**μῆκος, εος, τό (W. μακ), lengte.

†μήκων, ωνος, ἡ, maankop, papaver, Θ, 306.

**μηλέη, ἡ (μῆλον), vruchtboom, appelboom.

†μηλο-βοτήρ, ῆρος (βόσκω), schaapherder, Σ, 529.

1. μῆλον, τό (de afl. is onzeker), klein vee, schaap, geit; gew. Plur. μῆλα, schapen en geiten, ἴφια, ἄργυφα, ἄρσενα, ἔνορχα.

2. μῆλον, τό (Lat. *malum*), fruit, vooral grootere soorten van boomvruchten, appel.

†μῆλοψ, οπος (ὤψ), volg. de gewone verklaring: er uitziende als een appel, geel; volg. anderen schitterend (m. verg. μαλός, μαλλός) van uitzicht, η, 104.

μήν, bevestigend of versterkend Partikel (v. L. en M. lezen daarover overal μέν), in waarheid, voorzeker, stellig, *vero;* het dient ook om een tegenstelling met nadruk te doen uitkomen, maar, echter, wel is waar. Het staat bij Homerus nooit alleen, maar sluit zich meestal aan bij een Imper. of bij een Partikel, dat dan in 't begin van den zin staat, b. v. ἄγε μήν. Ook wordt het veel met andere Partikels verbonden, ἦ μήν, waarlijk; οὐ μήν, waarlijk niet; καὶ μήν, en waarlijk; soms dient het ook om een begrip met nadruk te doen uitkomen, καὶ μὴν τοὶ τότε γ' εἰς ἀγορὴν ἴσαν, ja, ook deze gingen toen naar de vergadering.

μήν, ὁ, m. z. μείς.

*μήνη, ἡ, eig. de tijdmeter (v. W. *ma*, meten, m. z. μείς), maan, op twee plaatsen bij Homerus, Ψ, 455 en Τ, 374; deze laatste plaats houden v. L. en M. met Heyne voor onecht, omdat bij μήνη meer aan den vorm dan aan den glans der maan wordt gedacht.

*μηνιθμός, ὁ (μηνίω), toorn, wrok.

μήνῑμα, τος, τό, oorzaak van toorn of wrok, μή τοι θεῶν μήνιμα γένωμαι.

μῆνις, ιος, ἡ (W. μαν), toorn, wrok (κότος πολυχρόνιος). Daarv.

μηνίω, voortdurend vertoornd zijn, τινί, op iemand; τινός, om iets, ἱρῶν; dikwijls ook absol. [Alleen in 't Pr. en Imperf. ῐ; *B*, 769 ῑ in de Arsis].

Μῄονες = Μαίονες, de Maioniërs, de bewoners van Maionië = de Lydiërs.

†Μῃονίη, ἡ = Μαιονία, oude naam voor Lydië, *Γ*, 401.

Μῃονίς, ίδος, Maionisch; als Subst. de Maionische, *Δ*, 142.

*μήρινθος, ἡ (μηρύω), touw.

μηρίον, τό alleen Plur. (enkel ook μῆρα, metapl. Plur. van μηρός met verandering van Accent), stukken uit de schenkels (μηροί), lendenen der offerdieren gesneden. Men legde er vleesch van andere deelen van het lichaam op, omwikkelde die dubbel (δίπτυχα) met vet of pens, legde daar weer stukken vleesch op en verbrandde ze ter eere van de goden op de altaren; πίονα μηρία, de in vet gewikkelde stukken van schenkel of lende.

Μηριόνης, αο, zoon van Molos uit Krete, een dapper held, vriend van Idomeneus.

μηρός, ὁ, het bovenste, vleezige deel van de heup, schenkel, dij, van den mensch, φάσγανον ἐρύσσασθαι παρὰ μηροῦ, het zwaard van de zijde trekken; μηρὼ πλήττεσθαι, als uitdrukking van hevige gemoedsbeweging; van dieren alleen in de uitdrukking μηροὺς ἐξέταμον, zij sneden de schenkels, d. i. de μηρία er uit.

†μηρύομαι, Dep. Med., strijken, ἱστία, *μ*, 170.

μήστωρ, ωρος (μήδομαι), 1) de raadgever, van Zeus, ὕπατος μ.; θεόφιν μ. ἀτάλαντος, van Priamos, Peirithoös, Patroklos en Neleus; van helden, μήστωρ ἀυτῆς, raadgever, in den slag: aanvoerder; van de Atheners, μήστωρες ἀυτῆς, krijgshaftig. 2) de aanleiding tot iets gevende, verwekker, φόβοιο, van de vlucht.

Μήστωρ, ορος, zoon van Priamos, *Ω*, 257.

μή-τε, en niet, gewoonl. μήτε — μήτε, noch — noch; bij den Imper.; bij den Optat. bij een wensch, dien men van zich afwijst; achter het finale ὡς c. Coni.; bij den Inf. achter een Verbum van waarschuwen; μήτε — τέ niet — en aan den anderen kant, *N*, 230.

μήτηρ, ἡ, μητέρος, μητρός enz., a) moeder, van goden en menschen; vast epitheton πότνια. b) van dieren, als van vogels, koeien enz. c) overdr. van landstreken, moeder der schapen, van het wild, d. i. veel schapen, veel wild voortbrengend of voedend.

μητιάω en μητιάομαι, een besluit nemen, besluiten, absol. en βουλάς; schrander verzinnen, τί; κακά, slechte dingen in den zin hebben; ook verderfelijken raad geven, *Σ*, 312. Med. bij zich besluiten.

μητῐέτα (Bekker μητιέτα) = μητιέτης, raadgever, wijs, epith. van Zeus, alleen μ. Ζεύς of Ζεῦ, altoos op het einde van een vers.

μητῐόεις, εσσα, εν (μῆτις), rijk aan raad, vernuftig, overdr. φάρμακα, die in vele gevallen helpen.

μητίομαι, Dep. Med. (μῆτις), verzinnen, bewerken, ἔχθεα, μέρμερα, μέγα ἔργον, θάνατόν τινι; ook met een dubbelen Accus., κακά τινα (= μητιάω).

μῆτις, Dat. μήτῑ (niet μήτῐ), 1) schranderheid, verstand. 2) raad, besluit, plan.

μήτῐς, Neutr. μήτι, Gen. μήτῐνος, geen, niemand, niets, in de gevallen, waarin men, als τίς er niet bijstond,

μή zou gebruiken; vand. in den hypothet. zin, εἰ μὲν δή μήτις σε βιάζεται, zoo dan niemand u geweld aandoet; bij den Imper. μήτις ἔτι πρόφρων ἔστω; wanneer μή Conjunctie is, dan beteekent het opdat nietiemand, en wordt geconstrueerd even als μή met de beteekenis van opdat niet; μήτι staat dikwijls als Adv. met de beteekenis van toch niet, b.v. *Α*, 550, μή τι σὺ ταῦτα ἕκαστα διείρεο.

†μητρο-πᾰτωρ, ορος, ὁ (πατήρ), moeders vader, grootvader, *Λ*, 224.

*μητρυιή, ἡ, stiefmoeder.

†μητρώϊος, 3. (μήτηρ), moederlijk, moeder-, δῶμα, τ, 410.

*μήτρως, ωος, ὁ (μήτηρ), moeders broeder, oom.

μηχανάω (σ, 143), gewoonl. Dep. Med. μηχανάομαι, 1) eig. kunstig vervaardigen, bouwen, τείχεα. — Gew. 2) verzinnen, uitdenken, voornemens zijn en ook uitvoeren, meest van slechte, onheil aanbrengende dingen, ἀτάσθαλα, κακά, ἀεικέα; κακά τινι; ook wel alleen ἐπί τινι, booze plannen tegen iemand maken.

μῆχος, εος, τό (stam μηχ), middel, raad; οὐδέ τι μῆχός ἐστιν, en er is geen middel.

μῐαίνω, Aor. Pass. 3. P. *Δ*, 146, μιάνθην, een onmogelijke, maar nog niet met zekerheid verbeterde vorm, (v. L. en M. vermoeden Μενέλαε, βρότῳ μηροί τ' ἐμίανθεν voor Μενέλα', ἐμιάνθην αἵματι μηροί; Bergk, Poëtae Lyr. ed. IV, *I*, 178 verdedigt den vorm door voorbeelden uit inscripties). 1) verven, ἐλέφαντα φοίνικι. 2) bezoedelen, αἵματι, κονίῃσιν, αἵματι καὶ κονίῃσι.

*μιαί-φονος (φόνος), met bloed bevlekt, epith. van Ares.

†μιᾰρός, 3. bevlekt, bezoedeld, *Ω*, 420.

†μῐγάζομαι = μίγνυμαι, ϑ, 271.

μίγ-δᾰ, Adv. (W. μιγ), vermengd, onder elkaar, ω, 77; c. Dat. ϑεοῖσι, onder de goden gemengd, *Θ*, 437.

(μίγνῡμι) en μίσγω (W. μιγ), Aor. 1. ἔμιξα, Fut. Med. μίξομαι, Aor. 2. zonder bindvokaal ἐμίγμην, Aor. Pass. ἐμίχϑην en ἐμῐγην, Fut. Pass. μιγήσομαι, Imperf. iter. μισγεσκόμην. 1) Act. mengen, vermengen, a) van vloeibare zoowel als van droge stoffen, κρητῆρι οἶνον, οἶνον καὶ ὕδωρ; ἄλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ; φάρμακα πολλὰ μὲν ἐσϑλὰ μεμιγμένα πολλὰ δὲ λυγρά, onder elkaar gemengd. b) iets met iets anders vereenigen, verbinden, χεῖράς τε μένος τε, *manus conserere*, handgemeen worden; ἄνδρας κακότητι καὶ ἄλγεσιν, mannen in leed en smarten brengen; Pass. γλῶσσ' ἐμέμικτο, hun taal was gemengd. 2) overdr. iets met iets anders in aanraking brengen, κάρη κονίῃσιν ἐμίχϑη, vermengde zich met, d. i. viel in het stof; van de lans, μιχϑῆναι ἔγκασι φωτός, in de ingewanden van den man dringen. 3) het meest van menschen, a) zich mengen onder anderen, samenkomen, omgang hebben, verkeeren, leven, c. Dat., μίκτο δ' ὁμίλῳ, προμάχοισιν ἐμίχϑη, hij begaf zich in het gewoel, onder de voorvechters; ἀϑανάτοισιν, tot de goden naderen; ook ἐν προμάχοισιν, ἐν Τρώεσσι; ἔσω μίσγεσϑαι, binnenkomen; ὑπὲρ ποταμοῖο, over de rivier zich mengen (onder de schimmen der gestorvenen); absol. verkeeren; ξενίῃ, als gastvrienden samenkomen. b) in vijandigen zin, elkaar ontmoeten, in den strijd, Τρώεσσιν; ἐν παλάμῃσί τινος, met iemands vuisten samentreffen; ook νέεσσι, tot de schepen doordringen. c) vooral van zinnelijke liefde, zich in liefde vereenigen, vermengen, μιγῆναί τινι, van den man zoowel als van de vrouw; ook εὐνῇ, φιλότητι καὶ εὐνῇ, ἐν φιλότητι, ἐν ἀγκοίνῃσί τινος; ψ, 219 παρά τινι (volgens sommigen is de ι lang,

weshalve van L. en M., Bekker volgende, *μῖκτο* schrijven en *μῖξαι*).

Μῑδεια, stad in Boiotië aan het meer Kopaïs, volgens sommigen door dit meer verzwolgen, *B*, 507.

μικρός (eig. *σμικρός*); v. L. en M. houden *μικρός* voor niet-Homerisch en willen het op de beide plaatsen, waar het voorkomt, *E*, 801 en *γ*, 296, door *τυτθός* vervangen, klein; Compar. *μείων*.

Μῑλητος 1) beroemde en rijke handelsstad der Ioniërs in Karië, *B*, 868. 2) stad op het eiland Krete, de moederstad van het Ionische Milete.

μιλτο-πάρηος, ον (*μίλτος, παρήιον*), met gemeniede wangen (aan den boeg rood geverfd), epith. der schepen; m. verg. *φοινικοπάρηος*.

Μῑμας, *αντος*, een voorgebergte in Klein-Azië, ten Oosten van Chios, aan de zuidelijke punt van het Erythraïische schiereiland.

**μιμνάζω*, dichterl. bijvorm van *μένω*, blijven.

μιμνήσκω (*μιμνῄσκω*? W. *μνα*), Fut. *μνήσω*, Aor. *ἔμνησα*; Med. Pr. *μιμνήσκομαι*, met een bijvorm *μνάομαι*, Fut. *μνήσομαι*, Aor. 1. *ἐμνησάμην*, Perf. met de beteekenis van een Praesens, *μέμνημαι*, 2. Sing. *μέμνησαι* en *μέμνησ'(αι)*, niet *μέμνηαι* noch *μέμνῃ*, Opt. 3. S. *μεμνῇτο* (niet *μεμνεῷτο*, *Ψ*, 361, in een onecht vers). I. Act. te binnen brengen, herinneren, indachtig maken, c. Gen. *τινά, τινά τινος*, iem. iets. II. Med. 1) zich te binnen brengen, zich herinneren, indachtig zijn, zijn zinnen vestigen op, c. Gen., *ἀλκῆς*, zich van de kracht bewust worden; voorts *χάρμης*, en zoo ook *πολέμοιο, νόστου, σίτου, βρώμης, ὕπνου* enz., denken aan, *ἐπὶ* (Adv.) *δὲ μνήσασθε ἕκαστος παίδων*, denkt daarbij ieder aan zijne kinderen; *φύγαδε μνάοντο*, zij dachten aan de vlucht; absol. *μνησάμενος*, denkende aan, indachtig, 2) gewagen van iem., absol. en c. Gen. 3) Het Perf. Med. heeft de beteekenis van een Praesens, even als *memini*, ik herinner mij, ben indachtig; Fut. Perf. *μεμνήσομαι*, ik zal indachtig blijven, gewoonl. c. Gen.; ook wel c. Acc., *Τυδεΐδην, ἔργον, πάντα*; c. Inf. *P*, 364, er op bedacht zijn; bij bevelen of vermaningen dikwijls absol. in 't Partic. *ὧδέ τις ὑμείων μεμνημένος ἀνδρὶ μαχέσθω*; ook om iemand denken met de beteekenis van voor iemand zorgen, *μεμνῆσθαι πατρὸς καὶ μητέρος*.

μίμνω (*μι-μένω*), alleen Praes. en Imperf., 1) a) blijven, toeven, op een plaats; *μετόπισθεν μ.* achterblijven. b) volharden (*δ*, 733 herstelt Cobet *ἔμιμνε* voor *ἔμεινε*, omdat het Imperf. door den zin geeischt wordt). 2) c. Accus. afwachten, *ἠόα δῖαν*; ook een vijand afwachten, tegen hem stand houden; overdr. van boomen, *ἄνεμον μίμνουσι καὶ ὑετόν*.

μίν, Acc. S. van het Pron. pers. van den 3den persoon = *αὐτόν, αὐτήν, αὐτό*, altoos enklitisch; *μὶν αὐτόν*, hem zelven, *αὐτόν μιν*, zich zelven (*A*, 117 *αὐτήν μιν* met de beteekenis van *μὶν αὐτήν*); *μίν* voor den Pluralis is minstens zeer twijfelachtig.

Μινύειος, 3. Minyeïsch, epith. van de stad Orchomenos in Boiotië, genaamd naar den ouden volksstam der Minyers.

Μινυήιος, rivier in Elis, *Λ*, 722.

μῑνύθω (de afl. is onzeker), alleen Praes. en Imperf. en iterat. Imperf. *μινύθεσκον*, 1) trans. verminderen, verzwakken, c. Acc. 2) intrans. minder worden, vernield worden, *μινύθει ἔργ' ἀνθρώπων* (door overstroomingen); *ῥινοί*, vergaan; *ἦτορ ἑταίρων*, kwijnen.

μῑνυνθα, ep. Adv. (afl. onzeker), een weinig, een poosje, steeds van den tijd; verbonden met *οὔτι μάλα δήν*;

ook οὐ πολλὸν ἐπὶ χρόνον, ἀλλὰ μίνυνθα. Daarv.

μῑνυνθάδιος, 3. korten tijd durend, αἰών, ἄλγος; korten tijd levend.

μῑνῠρίζω (de afl. is onzeker), kreunen, klagen, alleen *E*, 889 en *δ*, 719.

Μῖνως, ωος, Acc. Μίνωα, zoon van Zeus en Europe, koning van Krete, beroemd als wijs heerscher en wetgever. Zijne wetten had hij van Zeus zelven ontvangen. Zijne dochter was Ariadne en zijn zoon Deukalion. Ook in het rijk der schimmen is hij recht sprekend koning, hoewel nog niet de doodenrechter der latere sage.

†μισγ-άγκεια, ἡ (μίσγω, ἄγκος), dal, waarin verscheiden bergkloven uitloopen, *Δ*, 453.

μίσγω, m. z. μίγνυμι.

†μῑσέω (μῖσος), haten, verfoeien, μίσησέ... μιν κυσὶ κύρμα γενέσθαι, het was hem een gruwel een prooi te worden van de honden, *P*, 272.

μισθός, ὁ, loon, soldij, huur.

μιστύλλω (de afl. is niet zeker), aan kleine stukken snijden, het vleesch, alleen in 't Imperf.

†μῐ́τος, ὁ (afl. onzeker), draad, verv. in 't alg. het geheel der draden, ketting, πηνίον ἐξέλκουσα παρὲκ μίτον, „wen zij den inslag werpt met de spoel en de draden der ketting trekt naar zich toe" (Vosmaer), *Ψ*, 762.

*μίτρη, ἡ, een door de krijgslieden onmiddellijk onder den chiton gedragen breede, met metaal beslagen gordel.

1. μνάομαι, m. z. μιμνήσκω.

2. μνάομαι, iterat. Imperf. μνάσκετο(?), dingen naar de hand eener vrouw, absol. en c.. Accus., ἄκοιτιν, γυναῖκα.

μνῆμα, τό (W. μνα, μιμνήσκω), aandenken, χειρῶν, ξείνοιο; τάφου, aan het lijkfeest.

†μνημοσύνη, ἡ (μνήμων, st. μνα), herinnering, aandenken, μνημοσύνη τις ἔπειτα πυρὸς γενέσθω, laat men zich dan het vuur herinneren, *Θ*, 181.

**μνήμων, ον, Gen. ονος (st. μνα), indachtig, zich herinnerend; zorgend voor, *curator*, φόρτου.

Μνῆσος, een edel Paioniër, *Φ*, 210.

μνηστεύω (μνηστός), dingen naar de hand eener vrouw, absol. en met een Accus., γυναῖκα.

**μνηστήρ, ῆρος, ὁ (μνάομαι), vrijer; alleen Plur., zeer dikwijls in de Odyssee van de vrijers van Penelope.

†μνῆστις, ιος, ἡ (W. μνα, μιμνήσκω), het zich herinneren, gedenken, c. Gen. *ν*, 280.

μνηστός, 3. (μνάομαι), alleen in 't Fem. voorkomend, verb. met ἄλοχος, de wettige echtgenoote (naar wier hand de man gedongen heeft).

**μνηστύς, ύος, ἡ, het dingen naar de hand eener vrouw.

μογέω (μόγος, waarvan de afl. niet zeker is), 1) intr. zich inspannen, kwellen, aftobben, leed, pijn verdragen, gewoonl. in 't Partic. met een ander Verbum; ἐξ ἔργων μογέοντες, vermoeid van 't werk op het veld. 2) trans. c. Accus., verdragen, lijden, ἄλγεα, πολλά; ἀέθλους εἵνεκά τινος, rampen om iemand; ook ἐπί τινι, om iemand, om iets; eveneens ἀμφί τινι.

μόγῐς, Adv., ter nauwernood, nauwelijks. Van

†μόγος, ὁ, moeite, inspanning, *Δ*, 27. — Daarv.

μογοσ-τόκος, ον (τίκτω, st. τεκ), smarten verwekkend, *dolorum creatrix*, epith. der Eileithyiën, die de vrouwen met smarten doen baren; met deze verklaring van Aristarchus komt een ander epitheton, πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι, overeen; Göbel, Brugmann, Fick komen langs verschillende wegen tot de beteekenis: „smarten verzachtend, lenigend".

μόθος, ὁ (de afl. niet zeker), krijgsgewoel, slag, *μόθος ἵππων*, het gevecht met wagens, tegenover het gevecht te voet.

μοῖρα, ἡ (W. *μερ*). I. Appell. 1) het deel, in tegenst. van het geheel, *τριτάτη; χώρης ὀλίγη μ.* een klein stuk land; vooral het aandeel aan iets, b. v. aan den buit; aan den maaltijd, portie; overdr. *οὐδ' αἰδοῦς* (?) *μοῖραν ἔχουσιν*, zij hebben hoegenaamd geen schaamte. 2) het door de goden of het noodlot iemand toebeschikte deel, maat, *ἐπὶ γάρ τοι ἑκάστῳ μοῖραν ἔθηκαν ἀθάνατοι βροτοῖσιν*, want ieder zijn deel hebben de goden aan de menschen toegekend. b) het behoorlijke, gepaste, *κατὰ μοῖραν*, naar behooren; *ἥατο πάντες σιγῇ κατὰ μοῖραν*, zwijgend, zoo als 't behoort; vooral *κατὰ μοῖραν εἰπεῖν* en dergel., naar behooren of in de behoorlijke volgorde spreken; ook *ἐν μοίρῃ;* tegenst. *παρὰ μοῖραν, ὑπὲρ μοῖραν* (even als *ὑπὲρ αἶσαν, ὑπὲρ μόρον*). 3) in 't bijz. *μοῖρα βιότοιο*, de maat, de duur des levens, *Δ*, 170 (waar thans vrij algemeen *πότμον* wordt gelezen); in 't alg. lot, beschikking, *μ. ὀλοή, μ. ὀλοὴ θανάτοιο;* ook met een Accus. c. Inf., *εἰ μοῖρα δαμῆναι πάντας ὁμῶς;* in gunstigen zin, als tegenstelling van *ἀμμορίη*, geluk; in ongunstigen zin, doodslot, dood, ook verbonden met *θάνατος* en *φόνος*. II. Als persoon is *Μοῖρα* de godin van het noodlot, die den mensch bij de geboorte zijn levenslot toedeelt. Bij Homerus gew. in den Sing., alleen *Ω*, 49 (m. verg. *η*, 197) in den Plur. — Daarv.

†*μοιρη-γενής, ές* (*γένος*), door het noodlot bij de geboorte begunstigd, gelukskind, *Γ*, 182.

†*μοιχ-άγρια, τά* (*μοιχός, ἄγρη*), de straf, die de betrapte echtbreker moet betalen, *θ*, 332.

†*μόλιβος*, ἡ (afl. onzek.), lood, *Λ*, 237.

Μολίων, ίονος, 1) zoon van Molione, de echtgenoote van Aktor, alleen in den Dual. *Μολίονε*, de Molionen, m. verg. *Ἀκτορίωνε*. 2) een Trojaan, wagenmenner van Thymbraios, *Λ*, 322.

***μολοβρός*, ὁ (de Ouden verklaren *μολὼν εἰς βοράν*, maar die afl. is onzeker), vraat, slokop.

Μόλος, zoon van Deukalion, vader van Meriones van Krete.

μολπή, ἡ (*μέλπω*), van muzikale voordrachten van verschillenden aard, 1) snarenspel en dans, ook alleen snarenspel, en dan verbonden met *ὀρχηστύς* of *ὀρχηθμός*. 2) spel en dans, naast *φόρμιγξ*, ook van het (waarschijnlijk van een soort van dans vergezeld gaande) balspel van Nausikaä. 3) dans, *Σ*, 572. 4) gezang, *Α*, 472.

†*μολύβδαινα*, ἡ (*μόλυβδος*), looden kogel, die aan den hengel boven het aas werd vastgebonden, *Ω*, 80.

μόνος, 3. (uit *μόνϝος*, Ion. *μοῦνος*, en zoo steeds bij Homerus), a) eenig, alleen; *μ. ἐὼν ἀγαπητός*, van Telemachos, als eenigen zoon. b) eenzaam, verlaten, ook met de toevoeging *ἄνευθ' ἄλλων*. Daarv.

μονόω, Hom. steeds *μουνόω*, alleen laten, *γενεήν*, het geslacht voortplanten, zoodat er telkens één zoon is; Pass. alleen gelaten worden.

μόριμος = *μόρσιμος*, *Υ*, 302 (men twijfelt aan de juistheid van den vorm; Nauck wil *κατακτείνησι, μόρος κτέ.* voor *κατακτείνῃ, μόριμον;* v. L. en M. gissen *κατακτείνῃ. τῷ δ' αἴσιμόν ἐστ' ἀλέασθαι* voor *μόριμον δέ ϝοί ἐστ' ἀλέασθαι*).

μορμύρω (Sanskr. *mármaras*, het ruischen), alleen in 't Praes., ruischen, bruisen, van een stroom, *ἀφρῷ μορμύρων*, schuimend voortruischen; ook van den Okeanos.

μορόεις, εσσα, εν, een Adiect., waarvan afleiding en beteekenis onzeker zijn; waarsch. von *μόρον*, moerbezie,

van bessenvormige versierselen voorzien, *Ξ*, 183 en *σ*, 298. (M. z. Helbig, das Hom. Epos, bl. 272 volg.).

μόρος, ὁ (*μείρομαι*, W. *μερ*), het den mensch door de godheid of het lot toebedeelde, lot, noodlot, vooral droevig lot, *ὅ μοι μ. ἐνθάδ' ὀλέσθαι;* dikwijls *κακὸς μόρος;* ook *αἰνὸς μόρος; μόρος* alleen, doodslot, ook verbonden met *θάνατος*, *θάνατόν τε μόρον τε τεύχειν*, dood en verderf berokkenen; zoo ook *ῥάπτειν*, *ἀρτύειν;* over *ὑπὲρ μόρον* z. m. *ὑπέρμορον*. Daarv.

μόρσἰμος, ον, door het noodlot bepaald, beschikt, tot den dood bestemd, *μόρσιμον ἦμαρ*, de dag des verderfs, des doods; *μόρσιμόν ἐστι*, met daarop volg. Infin., het is door het noodlot bepaald.

Μόρυς, *υος*, zoon van Hippotion, een Mysiër, door Meriones gedood.

†*μορύσσω*, misvormen, bezoedelen, *εἵματα καπνῷ μεμορυγμένα*, *ν*, 435.

μορφή, ἡ (de afl. is onzeker), gedaante, vorm; overdr. *μορφὴ ἐπέων*, bevalligheid der woorden; *θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει*, verleent bevalligheid aan de woorden.

μόρφνος, ὁ (de afl. is onzeker), een arendsoort, die zich ophoudt in dalen en moerassen, *μόρφνον θηρητῆρα*, *Ω*, 316 (waar *θηρ.* wel als Adiect. zal moeten beschouwd worden).

†*μόσχος*, ὁ, spruit, twijg, takje, *Λ*, 105.

Μούλιος (Nauck *Μώλιος*), 1) vader van Agamede, *Λ*, 739. 2) een Trojaan, door Patroklos gedood, *Π*, 696. 3) een Trojaan, door Achilleus gedood, *Υ*, 472. 4) een heraut van Amphinomos, *σ*, 423.

***μουνάξ*, ion. Adverb. (*μοῦνος*), alleen.

μοῦνος, *μουνόω*, m. z. *μόνος*, *μονόω*.

Μοῦσα (*Μοντια*, W. *μεν*, de peinzende, verzinnende?), de Muse; de Musen (bij Homerus komen zij meestal in den Plur. voor) worden aangeroepen als de godinnen der goddelijke ingeving; zij schenken den zanger de gave des gezangs. Zij straffen Thamyris met het verlies zijner stem, zingen zelf beurtzangen bij de maaltijden der goden, eveneens den Threnos bij het lijk van Achilleus. Zij verschijnen in 't gevolg van Apollon. Zij heeten *θεαί*, *Ὀλυμπιάδες*, *Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι*, en zijn dochters van Zeus (*Διὸς πάις*, *θυγάτηρ*, *τέκος*, *Διὸς αἰγιόχοιο θυγατέρες*, *κοῦραι*, *τέκνα*). De naam van haar moeder komt bij Homerus nog niet voor, evenmin als haar namen. Van negen Muzen wordt slechts *ω*, 60 gewaagd. 2) overdr. gezang, lied, *ω*, 62.

†*μοχθέω* (*μόχθος*), zich kwellen, aftobben, *κήδεσιν*, *Κ*, 106.

†*μοχθίζω* = *μοχθέω*, lijden, ziek zijn, *ἕλκεϊ μοχθίζοντα*, aan de wond, *Β*, 723.

†*μοχλέω*, met hefboomen omverwerpen, *στήλας*, *Μ*, 259. Van

***μοχλός*, ὁ (de afl. is onzeker), a) hefboom, *ε*, 261; vand. b) iedere lange staak, paal.

Μύγδων, *ονος*, koning in Phrygië, onder wiens regeering de Amazonen in 't land vielen, *Γ*, 186.

†*μυδαλέος*, 3. (W. *μυδ*), vochtig, nat, *αἵματι*, druipend van bloed, *Λ*, 54.

Μύδων, *ωνος*, 1) zoon van Atymnios, wagenmenner van Pylaimenes, een Paphlagoniër, door Antilochos gedood, *Ε*, 580. 2) een Paioniër, door Achilleus gedood, *Φ*, 209.

†*μυελόεις*, *εσσα*, *εν*, vol merg, *ὀστέα*, *ι*, 293. Van

μυελός, ὁ, merg; overdr. *μυελὸς ἀνδρῶν*, van voedzame spijs.

μυθέομαι, 2. S. *μυθέεαι* (*μυθέε'*, Thiersch *μυθέῃ*), iterat. Imperf. *μυθέσκοντο*, 1) spreken, zeggen, abs. en

met een Accus. c. Inf. 2) verhalen, τί, ἕκαστα, τινί τι; ἀληθέα, νημερτέα, ἐναίσιμα; ook νημερτέως; πάντας, noemen; πόλιν πολύχρυσον, de stad goudrijk noemen; μῆνιν Ἀπόλλωνος, uitleggen; ὀνείδεα, scheldwoorden uiten; ποτὶ ὃν θυμόν, tot zijn hart spreken, d. i. overleggen.

**μῡϑο-λογεύω (μυθολόγος), verhalen, τινί τι.

μῦϑος, ὁ (de afleid. is niet zeker), spraak, woord, tegenst. ἔργον, in 't bijzonder a) (in 't openbaar uitgesproken) rede. b) verhaal, μ. παιδός, verhaal aangaande den zoon; μύθοισιν ἔπεσσί τε, mededeelingen en verhalen. c) gesprek, b. v. δ, 214. d) besluit, plan, voorstel, μῦθον — πεφασμένον, mijn voorstel, als het bekend is gemaakt; μύθων, οὓς — βυσσοδόμευον, aanslagen; μήτε οἱ μῦθον ἅπαντα πιφαυσκέμεν, iedere gedachte; μῦθον πέφραδε, geef uwe meening te kennen. e) het onderwerp, waarover men spreekt, zaak; μῦθον μυθείσθην, τοῦ εἵνεκα λαὸν ἄγειραν, zij verhaalden de zaak, deelden de reden mede, waarom enz. Over φ, 71. z. m. ἐπισχεσίη.

μυῖα, ἡ (musca), vlieg, ook als zinnebeeld van onbeschaamde brutaliteit.

Μῠκᾰ́λη, gebergte in Ionië, tegenover Samos, het westelijk deel van den Messogis, dat eindigt in een voorgebergte van denzelfden naam.

Μῠκᾰλησσός, stad in Boiotië, bij Tanagra, Β, 498.

μῡκάομαι (W. μυκ, mugio), Aor. 2. ἔμῠκον, Perf. μέμῡκα, 1) loeien (van runderen); van den Skamandros, μεμυκὼς ἠΰτε ταῦρος. 2) dreunen, kraken, van de hemelspoort, van de poort van 't legerkamp der Grieken, μέγα δ' ἀμφὶ (Adv.) πύλαι μύκον; van een schild, μέγα δ' ἀμφὶ (Adv.) σάκος μύκε. Daarv.

μῡκηθμός, ὁ, het loeien, brullen der runderen.

Μυκήνη, 1) dochter van Inachos, gemalin van Arestor, die volgens de sage aan de stad Mykene haar naam gaf, β, 120. 2) in den Sing. en Plur., Mykene, stad in Argolis, de residentie van Agamemnon. Daarv. 1) Adv. Μυκήνη-θεν, van Mykene. — 2) Adiect. Μυκηναῖος, Mykenisch.

†μῠ́λαξ, ακος, ὁ, eig. een molensteen, verv. in 't algenl. groote, ronde steen, Μ, 161. Van

**μῠ́λη, ἡ, de molen.

†μῠλή-φᾰτος, ον (πέφαμαι), door den molen verbrijzeld, gemalen, β, 355.

†μῠλο-ειδής, ές (εἶδος), gelijk aan, d.i. zoo groot als een molensteen, Η, 270.

†μῠ́νη, ἡ, voorwendsel, aarzeling, uitvlucht, φ, 111.

Μῠ́νης, ητος, zoon v. Euenos, echtgenoot van Briseïs, koning in Lyrnessos.

*μῠ́ρῑκη, ἡ, de tamarindeboom (ῑ in arsi, ῐ in thesi). Daarv.

†μῠ́ρῑκῐνος, 3. van den tamarindeboom, ὄζος, tak van den tamarindeboom, Ζ, 39.

Μῠρῑνη, dochter van Teukros, echtgenoote van Dardanos, Β, 814.

μῡρίος, a) zeer veel, ontelbaar, μυρίον χέραδος, zeer veel puin; in den Plur. φῦλα, ἔθνα, ἕδνα, ὀνείατα, δῶρα. b) in 't alg. onmetelijk, duizendvoudig, ἄχος, πένθος, ὦνος; dikwijls Plur. κήδεα, ἄλγεα; μυρία εἰδέναι groote, uitgebreide wijsheid bezitten. (Als werkelijk telwoord, tienduizend, μύριοι, komt het bij Homerus niet voor).

Μυρμιδόνες, Sing. Μυρμιδών, όνος, de Myrmidonen, een Achaïsche volksstam in Thessalia Phthiotis, onder de heerschappij van Achilleus, met de hoofdsteden Phtië en Hellas.

μύρομαι, alleen Praes. en Imperf., waarsch. wegsmelten in tranen, weenen, klagen; *ἀμφί τινα,* om iemand; verbonden met *κλαίω, γοάω.*

Μύρσῖνος, een vlek in Elis bij Dyme, *B,* 616.

Μῦσοί, de Mysiërs, 1) de bewoners van het landschap Mysië in Klein-Azië, die zich ten tijde van Homerus van den Aisepos tot aan den Olympos uitstrekten. 2) een volksstam in Europa, oorspr. aan den Donau, de latere *Μοισοί,* van wie de Aziatische Mysiërs afstamden, *N,* 5.

†*μυχμός, ὁ,* het zuchten, stenen, *ω,* 416.

†*μῦχοίτατος,* van den Locativus van *μυχός* gevormde Superl.; alleen *μυχοίτατος ἷζε,* hij zat geheel achteraan, d. i. het verst van den ingang verwijderd, *φ,* 146.

†*μυχόν-δε,* Adv. van het volgende woord gevormd, naar achteren, naar het achterste gedeelte, *χ,* 270.

μῦχός, ὁ, het achterste of binnenste gedeelte van een plaats, *δόμου, θαλάμου* enz.; *ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῦ,* van den drempel tot aan het achterste gedeelte; *λιμένος,* het achterste gedeelte van de haven; *ἐν μυχῷ Ἄργεος,* in het binnenste gedeelte van Argos.

μύω (W. *μυ*), zich sluiten, van de oogen, *μύσαν, Ω,* 637; ook van wonden, *σὺν* (Adv.) *δ' ἕλκεα πάντα μέμυκεν, Ω,* 420.

**μῦών, ῶνος, ὁ,* een plaats van het lichaam, waar verscheiden spieren elkaar ontmoeten of bij elkander liggen.

Μώλιος, m. z. *Μούλιος.*

μῶλος, ὁ (de afl. is niet zeker; men denkt aan een W. *mal* of *mol,* zich inspannen), moeite, arbeid, vooral *μῶλος Ἄρηος,* het werk van Ares, d. i. strijd, slag, ook de strijd, het gevecht in 't alg., b.v. tusschen Iros en Odysseus.

†*μῶλυ, τό,* alleen Nom. en Acc., een wonderkruid met zwarten wortel en witte bloesems, *κ,* 305.

†*μωμάομαι,* Dep. Med., berispen, bespotten, hoonen, *τινά, Γ,* 412.

†*μωμεύω* = het vorige, *ζ,* 274. Daarv.

†*μῶμος,* berisping; *μῶμον ἀνάψαι,* iemand een smet aanwrijven, *β,* 86.

μῶνυξ, ὕχος (van *μον-ώνυξ*?; volgens Wackernagel uit *σμώνυξ* ontstaan; van st. *sem,* waarvan *εἷς;* men verklaart het woord ook nog op andere wijzen), eenhoevig.

N.

N, beweeglijke eindletter (*νῦ ἐφελκυστικόν*), die achter sommige op een vokaal eindigende vormen werd geplaatst, en later gebezigd werd om den hiatus te vermijden. Men vindt haar bij Homerus achter den Dat. Plur. op *σι,* achter de derde personen op *ε* en *ι,* achter het telwoord *εἴκοσι,* het Adverb. *νόσφι,* achter het Partikel *κέ* en het suffixum *φι.*

ναί (Lat. *nae*), bevestigend Partikel, altoos affirmatief, ja, voorwaar, dikwijls in de uitdrukking *ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα ... κατὰ μοῖραν ἔειπες,* en met een Accus. *ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον,* waarlijk bij dezen schepter.

ναιετάω, alleen Praes. en Imperf., ook iteratief Imperfectum *ναιετάεσκον,* dikwijls *ἐὺ ναιετάων, άουσα, αον,* goed te bewonen, bloeiend, schoon gebouwd, *πόλις, δόμοι, μέγαρα,* 1) intrans. a) wonen, zich ophouden, *ἐν Ἤλιδι, ἐπὶ χθονί;* ook met een Dat. zonder Praepositie. b) van plaatsen, liggen, gelegen, bewoond zijn. 2) trans. bewonen, c. Accus.

ναίω (de afl. is onzeker), iterat. Imperf. *ναίεσκον,* Aor. *ἔνασσα,* Aor. Pass. *ἐνάσθην,* Part. Praes. Pass. *ἐὺ ναιόμενος,*

goed bewoond, volkrijk, πόλις, πτολίεθρον. 1) intr. a) wonen, met een lokalen dativus, αἰθέρι, ook met ἐνί, κατά, περί, πρός. b) van plaatsen, liggen. 2) trans. a) bewonen. b) causatief, tot woonplaats geven, καί κέ οἱ Ἄργεϊ νάσσα πόλιν, ik zou hem tot woonplaats hebben gegeven; Aor. Pass. zich neerzetten, vestigen.

†νἄκη, ἡ, vel, vacht, αἰγός, ξ, 530.

*νἄπη, ἡ (volg. sommigen verwant met γνάμπτω), dal in een boschrijk gebergte.

†ναρκάω (νάρκη), stijf, lam worden, Θ, 328.

†νάσσω, Aor. ἔναξα, vastdrukken, vaststampen, γαῖαν, φ, 122.

Νάστης, αο, zoon van Nomion, aanvoerder der Kariërs, Β, 867.

Ναυβολΐδης, αο, zoon van Naubolos, 1) een Phaieek, ϑ, 116. 2) = Iphitos, Β, 518.

**ναύ-λοχος, ον (ναῦς, W. λεχ), den schepen tot ligplaats dienend, de schepen bergend, veilig, λιμήν.

*ναύ-μἄχος, ον (μάχη), geschikt voor, gebruikt in den strijd ter zee, ξυστά.

Ναυσΐ-ϑοος, zoon van Poseidon en Periboia, de dochter van Eurymedon, den koning der Giganten; N. was de vader van Alkinoös en Rhexenor; hij voerde de Phaieken van Hyperia naar Scherië, η, 56 volg.

Ναυσΐ-κᾰᾱ, dochter van Alkinoös, den koning der Phaieken, en Arete, ζ, 17 volg., ϑ, 457 volg.

†ναυσι-κλειτός, 3. op de schepen, ter zee beroemd, Δύμας, ζ, 22.

**ναυσί-κλῠτος = het vorige, Φαίηκες, Φοίνικες.

Ναυτεύς, een Phaieek, ϑ, 112.

ναύτης, αο, ὁ (ναῦς), schipper, zeeman.

†ναυτΐλίη, ἡ (ναύτιλος), scheepvaart, zeevaart, ϑ, 253.

**ναυτίλλομαι (ναύτιλος), alleen Inf. -εσϑαι en Aor. Coni. 3. S. ναυτίλλεται, δ, 672, varen.

νάω en ναίω (σνάϝω), alleen Praes. en Imperf., vloeien, κρήνη; ναῖον ὀρῷ ἄγγεα, de vaten dropen van hui, d. i. waren vol, ι, 222.

Νέαιρα, bij Helios moeder van Lampetië en Phaëthusa, μ, 133.

†νεᾰρός, 3. (νέος), jong, tenger, Β, 289.

νέατος en νείατος, 3. (waarsch. oude Superl. van νέος), de laatste, uiterste, onderste, πούς, ἀνθερεών, κενεών; ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης, aan den ondersten voet, d.i. onder aan den voet van den Ide; c. Gen. νείατος ἄλλων,, het onderste van (al) de overigen; πόλις νεάτη Πύλου, de uiterste, laatste stad van Pylos.

νεβρός, ὁ (men denkt aan een samenhang met νέος), hinde, ν. ἐλάφοιο.

**νεη-γενής, ές (γένος), pas geboren, νεβροί.

*νεη-κής, ές (W. ἀκ), nieuw, pas gescherpt, geslepen, πέλεκυς (sommige handschriften, νεήκης).

*νέ-ηλυς, ῠδος (ἤλυθον), pas aangekomen.

**νεηνΐης = νεανίας (νέος), jong, jeugdig, altoos verb. met ἀνήρ.

νεῆνις, ιδος, ἡ (νέος), meisje, παρϑενική.

νείαιρα, ἡ, onregelm. Compar. bij νέος, νείαιρα γαστήρ, onderlijf.

νεικέω en νεικείω (uit νεικέσjω van νεῖκος), iterat. Imperf. νεικείεσκον, Fut. νεικέσω intr. strijden, vooral met woorden, twisten, τινί, εἵνεκά τινος; ἔριδας καὶ νείκεα ἀλλήλοις ἐναντίον νεικεῖν, elkander twistende en scheldende woorden in 't gezicht zeggen, hevig en luid met elkaar twisten; gew. 2) c. Acc., berispen, krenken, uitschelden, lasteren, αἰσχροῖς, ὀνειδείοις, χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν; ἄντην, in 't gezicht; van Paris, νείκεσσε ϑεάς hij

beleedigde de godinnen (namelijk Here en Athene, in tegenst. van Aphrodite, die hij ἤνεσε). Van

νεῖκος, τό, a) strijd, twist, vooral woordentwist; ook van een strijd voor den rechter. b) dikwijls ook feitelijke strijd, gevecht, slag, *ἔρις καὶ ν., πόνος καὶ ν., πόλεμος καὶ ν.;* ook *νεῖκος πολέμοιο.*

†*νειό-θεν,* Adv., van onderen, uit de diepte, *νειόθεν ἐκ κραδίης,* diep uit het hart, uit den grond van het hart, *K,* 10.

†*νειό-θι,* Adv., onder in, diep, c. Gen. *λίμνης,* diep onder in het meer, het moeras, *Φ,* 317.

νειός, ἡ (νέος), scil. *γῆ,* nieuw, jong land, braakland, land, dat een tijdlang heeft braak gelegen, *βαθεῖα, μαλακή, τρίπολος.*

†*νεκάς, ἄδος, ἡ (νέκυς),* een hoop lijken, *E,* 886.

νεκρός (st. *νεκ,* m. verg. het Lat. *nex*), 1) Subst. a) het lijk, *νεκροὶ τεθνηῶτες* of *κατατεθνηῶτες;* b) de dooden, in tegenst. van de levenden, de bewoners der Onderwereld. 2) als Adiect. *νεκρὸν Ἐλπήνορα τεθνηῶτα, μ,* 10.

νέκταρ, ἄρος, τό (de afl. is onzeker), godendrank, dien men zich als den edelsten, geurigsten wijn voorstelde; daarom ook van edelen wijn, *νέκταρος ἀπορρώξ.* Thetis bedient er zich van om het lijk van Patroklos tegen verrotting te beschermen. Daarv.

**νεκτάρεος,* 3. geurig als nektar, *ἑανός, χιτών.*

νέκυς, υος, ὁ, Acc. Pl. *νέκυας* en *νέκυς,* a) lijk, ook *ν. τεθνηώς, κατατεθνηώς, κτάμενος.* b) de dooden, gestorvenen, bewoners der Onderwereld; ook als Adi. *Πάτροκλον νέκυν.*

†*νεμέθω = νέμω, Λ,* 635.

νεμεσάω en *νεμεσσάω* (Desid. van *νέμεσις = νεμεσιάω*), Aor. 1. Pass. 1. Plur. Coni. *νεμεσσηθήομεν* (niet *νεμεσσηθέωμεν*). I. Act. billijke verontwaardiging gevoelen, ontevreden, boos, vertoornd zijn, op iemand, *Διί;* iemand iets kwalijk nemen, *τινί,* c. Inf.; ook *μοὶ τόδε, οὕνεκα;* absol. verontwaardigd, boos worden, zich ergeren, met *θυμῷ,* maar gew. *τινί,* op, over iemand; ook met daarop volg. Inf. en Acc. c. Inf. b) c. Accus. iets kwalijk nemen, (straffen), *κακὰ ἔργα.* Daarv.

νεμεσ(σ)ητός, 3. 1) berispelijk, onbehoorlijk, onrechtvaardig, *νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη; πρὶν δ' οὔτι νεμεσσητὸν* (was het niet kwalijk te nemen) *κεχολῶσθαι.* 2) wiens berisping, verontwaardiging men ontziet, vreest, *Λ,* 649.

νεμεσίζομαι, Dep. Med. (*νέμεσις*), alleen Pr. en Imperf., 1) a) verontwaardigd, toornig worden; *τινί τι,* iemand iets kwalijk nemen; c. Part. *ὁράων τάδε καρτερὰ ἔργα.* b) iets ongepast vinden, schromen, met een Accus. c. Inf.; *θεούς,* hij was bang voor de goden; ook abs. zich schamen, schromen.

νέμεσις, ιος, ἡ (W. *νεμ*), 1) verontwaardiging, toorn of berisping over onbehoorlijke dingen; *ὅς εἴδει νέμεσίν τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀνθρώπων,* die zich weet te wachten voor enz.; *ἐν φρεσὶ θέσθε αἰδόα καὶ νέμεσιν* („laat veeleer elk in zijn harte wekken de schaamte en schand", Vosmaer, niet volkomen juist, want *αἰδώς* is subjektief, *νέμεσις* objektief, schaamt u en neemt ter harte, denkt om de berisping van anderen). 2) wat verontwaardiging opwekt, berispelijk, *οὐ νέμεσις,* het is niet berispelijk, niet kwalijk te nemen. (M. z. Koster, Studia Tragico-Homerica, p. 72).

†*νέμος, τό,* weide, in 't algem. bosch, *nemus, Λ,* 480. Van

νέμω (W. *νεμ*), I. verdeelen, a) Act. *μοίρας, κρέας, σῖτον; τινί τι,* iemand

iets toedeelen. b) Med. van iets, dat ons toegedeeld is, gebruik maken, bezitten, c. Acc. πατρώια; gewoonl. van landerijen, bebouwen, τέμενος, ἔργα; bewonen, ἄλσεα, Ἰθάκην; πόλιν καὶ ἔργα; ook ἀμφ' Ἅρμα, om Harma wonen. II. weiden, het vee doen weiden, ι, 233; Med. weiden, grazen, zich voeden, abs. en c. Accus., ἄνθεα ποίης; overdr. van het vuur, aantasten, verteren; en zoo ook in 't Pass. πυρὶ χθὼν νέμεται.

†νεο-αρδής, ές (W. ἀρδ, ἄρδω), pas besproeid, Φ, 346.

†νεο-γῑλός, 3. pas geboren, jong, σκύλαξ, μ, 86.

*νεό-δαρτος, ον (δέρω), pas afgetrokken, δέρμα.

νεο-θηλής, ές (θάλλω), pas ontloken, met frisch groen, groen, ποίη, Ξ, 347.

†νεοίη, ἡ = νεότης, jeugdige aard, jeugdige drift, onbezonnenheid, Ψ, 604. (Het woord is bedorven; Heyne vermoedde, dat Antimachos gelezen had νέον νίκησε νόημα voor νόον ν. νεοίη; v. Herwerden gist νόον ν. ἀνοίη, maar hiertegen hebben v. L. en M. gewichtige bedenkingen.)

νέομαι (W. νεσ), (men vindt op enkele plaatsen gecontraheerde vormen, die meest allen gemakkelijk kunnen verwijderd worden; Σ, 136 leest Menrad νίσσομ' voor νεῦμαι, Nauck νέομαι γάρ, met verandering van interpunctie; δ, 633, λ, 114, μ, 188, ξ, 152 kunnen de open vormen zonder eenige verdere verandering in de plaats der gecontraheerde treden; ο, 88 βούλομαι ἤδη νεῖσθαι leest Nauck ἀπονέεσθαι, dat bestreden wordt door Willamowitz, Homerische Untersuchungen, bl. 93 en door P. Cauer; zeker pleit het tegen Naucks gissing, dat ἀπονέεσθαι anders alleen op 't einde van een vers voorkomt); heengaan, terugkeeren, οἴκονδε, ook εἰς, πρός, ἐπί c. Acc., ook ἐπί c. Dat.; ook met een Acc. zonder Praepos., πατρίδα, en absol., terugkeeren; overdr. van de rivier, νέεσθαι κατὰ ῥόον, in zijne bedding terugkeeren, Μ, 32. Het Praesens heeft, even als εἶμι, dikwijls de beteekenis van een Futurum. (M. z. Koster, Studia Tragico-Homerica, p. 33, die de beteekenis terugkeeren als de oorspronkelijke beschouwt.)

†νεο-πενθής, ές (πένθος), in rouw over een pas geleden verlies verkeerend, λ, 39.

†νεό-πλῠτος, ον (πλύνω), pas gewasschen, schoon, ζ, 64.

†νεό-πριστος, ον (πρίω), pas gezaagd, ἐλέφας, θ, 404.

Νεοπτόλεμος, zoon van Achilleus en Deïdameia, een dochter van Lykomedes, koning der Dolopers op Skyros. Hij werd bij zijn grootvader opgevoed en na den dood van Achilleus door Odysseus van Skyros naar Troje gebracht, omdat volgens het orakel Ilios zonder hem niet kon veroverd worden. Bij de inneming van Troje doodt hij Priamos, nadat hij diens zoon Polites voor de oogen van den vader heeft verslagen (Verg. Aen. *II*, 547 volg.). Volgens γ, 189 volg., brengt hij de Myrmidonen gelukkig naar Phthië terug, en huwt, δ, 5 volg., met Hermione, de dochter van Menelaos.

νέος 3. (van νέϜος, *novus*), nieuw, d. i. 1) van zaken, frisch, nieuw (tegenst. παλαιός), ἄλγος, ἀοιδή. 2) van personen, jong, jeugdig, tegenst. παλαιός, γεραίτερος, προγενέστερος, b. v. γυνή, νύμφη, κοῦρος; νέοι, de jongelingen, tegenst. γέροντες; νέον ἡβάοντα, een bloeiend jongeling; ook van planten. — Compar. νεώτερος, jonger, ook al te jong, Superl. νεώτατος, ook γενεῇ, γενεῆφι; γόνοιο. — Adv. νέον, nieuw, frisch, onlangs, pas;

νέον μεθέπεις; komt gij voor de eerste maal?

†νεό-σμηκτος, ον (σμήχω), frisch of pas gepolijst, θώρηξ, *N*, 342.

*νεοσσός, ὁ (νέος), het jong, vooral van vogels, ἀπτῆνες.

†νεό-στροφος (στρέφω), pas gevlochten, νευρή, *O*, 469 (wellicht verdient boven νεόστροφον de voorkeur νεοστρεφέ' van νεοστρεφής).

†νεό-τευκτος, ον (τεύχω), pas bewerkt, nieuw, κασσίτερος, *Φ*, 592.

†νεο-τευχής, ές = het vorige, *E*, 194.

*νεότης, ητος, ἡ (νέος), jeugd; ἐκ νεότητος, van jongs af.

*νε-ούτατος, ον (οὐτάω), pas gewond.

†νέ-ποδες (νέω, πούς? volgens v. L. en M. *aut pedibus carentes aut pedibus natantes*), ν. καλῆς ἁλοσύδνης, epith. der robben δ, 404, („zwemvliesvoetig", Vosmaer).

νέρθε(ν), Adv. = ἔνερθε(ν), 1) van onderen; gew. onder, beneden. 2) Praep. onder, γαίης νέρθεν.

*Νεστόρεος, 3, van Nestor, Nestor toebehoorend, νηῦς.

Νεστορίδης, αο, Patron., zoon van Nestor, d.i. 1) Antilochos. 2) Peisistratos. 3) Νεστορίδαι, Antilochos en Thrasymedes.

Νέστωρ, ορος, zoon van Neleus en Chloris, λ, 281 volg., beheerscher van het Messenische Pylos, vader van Perseus, Stratios, Aretos, Echephron, Peisistratos, Antilochos en Thrasymedes. Als jongeling doodde hij Ereuthalion, *Δ*, 319, streed tegen de Epeiers, *Λ*, 669 volg., de Arkadiërs, *H*, 133 volg., en als vriend der Lapithen tegen de Kentauren, *A*, 262 volg.; ook nam hij deel aan de Kalydonische jacht en aan den Argonautentocht. Als grijsaard en reeds over het derde geslacht van menschen heerschend, trok hij mede op tegen Troje en muntte uit als een wijs en rechtvaardig held, van wiens lippen de woorden vloeiden zoeter dan honig, *A*, 249. Van Troje behouden teruggekeerd, γ, 165 volg., leefde hij nog vele jaren gelukkig in den kring der zijnen, δ, 209 volg.

νευρή, ἡ (*nervus*), de pees van den boog; zoo ook *Θ*, 328, ῥῆξε δέ οἱ νευρήν, hij verscheurde de pees van zijn boog (niet van de hand, zoo als sommigen verklaren).

νεῦρον, τό (*nervus*), 1) spier, spierband, *Π*, 316. 2) snoer, van pezen vervaardigd, waarmede de punt van den pijl aan het riet was vastgemaakt; vand. νεῦρα βόεια, de pees van den boog.

νευστάζω (W. νυ), knikken, κεφαλῇ (van zwakte), met het hoofd knikken; κόρυθι, met den helmbos schudden, tengevolge van de vlugge beweging; ὀφρύσι, met de oogen wenken.

νεύω (W. νυ, Lat. *nuo*), knikken, d.i. a) wuiven, van den helmbos; fladderen, van de manen der paarden; κεφαλάς, knikken, van zwakke of door vermoeienis uitgeputte personen. b) om een teeken te geven, wenken, τινί, iemand toeknikken, κεφαλῇ, vooral door toeknikken beloven, ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων, wenkte met de wenkbrauwen (als een teeken van toestemming); ook als teeken van een bevel, met daarop volg. Infin.; ook alleen νεῦσε met volg. Infin. tot uitdrukking van toestemming.

νεφέλη, ἡ (Lat. *nebula*), wolk, nevel, κυανέη, van de duisternis van den dood; ἄχεος, wolk van droefheid. Daarv.

νεφελ-ηγερέτα, αο = νεφεληγερέτης (ἀγείρω), wolkenverzamelaar, die de wolken tot een onweer verzamelt, epith. van Zeus.

νέφος, τό, εος, a) wolk, nevel, dikwijls in den Plur.; ἀχλύος, verduisterende wolk; in 't alg. duisternis, νέφος θανάτοιο. b) in 't alg. dicht op-

eengedrongen menigte, drom, schare, πεζῶν, Τρώων, ψαρῶν; ἐπεὶ πολέμοιο νέφος περὶ πάντα καλύπτει, Ἕκτωρ, de oorlogswolk, verpersoonlijkt in Hektor als *primus motor;* moeielijk is de verklaring van χ, 304, ταὶ μέν τ' ἐν πεδίῳ νέφεα πτώσσουσαι ἵενται; de eenvoudigste verklaring is m. i. zij storten neer in de vlakte, de wolken (waar zij hunne vijanden ontwaren) schuwende, d. i. ontvluchtende; sommigen verklaren νέφεα als netten, nog anderen als zwermen, en dan zou ν. πτώσσουσαι zijn: tot zwermen bij elkaar kruipend, zich in zwermen verschuilend.

1. νέω (σνέϝω), alleen Praes. en Imperf., zwemmen (v. L. en M. beschouwen ἔννεον, Φ, 11, als het Imperf. van ἐν-νέω).

†2. νέω (Lat. *neo*), later νήθω, spinnen, alleen 3. P. Aor. Med., τί τινι, iemand iets toespinnen, η, 198.

νη-, onscheidbaar, het begrip van het woord, waarmede het is samengesteld, ontkennend Partikel.

*νηγᾰτεος, ον, een woord van twijfelachtige beteekenis en afleiding, gew. afgel. van W. γα, γέγαα, nieuw geworden, nieuw gemaakt, nieuw, χιτών, κρήδεμνον.

νήγρετος, ον (νη — ἐγείρω), ὕπνος, een slaap, waaruit men niet (gemakkelijk) wakker wordt, diep, vast; Neutr. als Adverb. νήγρετον εὕδειν, vast slapen.

†νήδυια, τά (νηδύς), ingewanden, Ρ, 524.

νήδυμος, ον (de Ouden leidden het af van νή en δύω = ἀνέκδυτος, νήγρετος, een epith. dat alleen op den slaap toepasselijk is en niet op andere woorden, waarmede men het later verbond, b. v. μοῦσα), waarsch. verkeerde lezing voor ἥδυμος.

νηδύς, ύος, ἡ, buikholte en hetgeen zich daarin bevindt, maag; moederschoot.

νηέω 1) Act. a) ophoopen, bijeenbrengen, opstapelen, ὕλην, ξύλα, πῦρ, σώματα, ἄποινα. b) beladen, bevrachten, νῆας. 2) Med. voor zich beladen, bevrachten, νῆα χρυσοῦ.

**νηιάς, άδος = νηίς.

Νήιον, een berg op de zuidelijke helft van Ithake, wellicht een (het zuidelijk) gedeelte van het Neriton-gebergte.

νήιος, 3. bij den scheepsbouw behoorend, δόρυ, scheepstimmerhout.

*νηίς, ίδος, ἡ, bronnimf.

†νῆις, ιδος, Acc. νήιδα (W. ϝιδ), onwetend, onervaren, c. Gen., ϑ, 179.

νη-κερδής, ές (νη- en κέρδος), zonder winst, nutteloos, βουλή, ἔπος.

†νη-κουστέω (ἀκούω), niet luisteren, niet gehoorzamen, c. Gen., ϑεᾶς, Υ, 14.

νη-λεής, ές en νηλής (νη- en ἔλεος), zonder medelijden, meedoogenloos, wreed, van personen; ook ϑυμός, ἦτορ; ἦμαρ, de dag des doods; vooral veel νηλέι χαλκῷ; ook δεσμός; ὕπνος, de wreede slaap, gedurende welken het ongeluk iemand nadert.

†Νηλεΐδης = Νηληιάδης, zoon van Neleus, Nestor, Ψ, 652.

Νηλεύς, ῆος, zoon van Poseidon en Tyro, bij Chloris, vader van Pero en van Nestor, λ, 235—258. Door zijn broeder Pelias uit Iaolkos in Thessalië verdreven, sticht hij in de Peloponnesos Pylos; Herakles doodt elf zijner zonen; slechts Nestor blijft in leven, Λ, 691 volg.

Νηληιᾰδης, αο, zoon van Neleus = Nestor.

Νηλήιος, 2. en 3., van Neleus, υἱός, Ἀντίλοχος, Νηλήιος Πύλος, Νηλήιοι ἵπποι.

**νηλῑτής, ές (νη-, ἀλιτεῖν), onschuldig.

**νῆμα, τό (W. νε), het gesponnene, draad, garen.

νημερτής, ές (νη- ἁμαρτάνω), onfeilbaar, waarachtig, epith. van Proteus; voorts βουλή, ἔπος, νόος, zonder bedrog. Dikwijls het Neutr. νημερτές en νημερτέα als Adverb., εἰπεῖν, ἐνισπεῖν, ὑποσχέσθαι. Adverb. νημερτέως.

Νημερτής, έος, eene der Nereïden, Σ, 46.

νηνεμίη, ἡ (νη- ἄνεμος), windstilte, νηνεμίης, in den tijd der windstilte; ε, 392 en μ, 169 beschouwen velen het als Adiect., ν. γαλήνη, stille kalmte der zee.

νηνέω, m. z. ἐπινηνέω; Ludwich vermoedt Η, 428 ἔπι νήνεον voor ἐπινήνεον; v. L. en M. lezen ἔπ' ἐνήεον.

νηός, ὁ (ναίω, ναϜός), godshuis, tempel.

†νη-πενθής, ές (νη-, πένθος), zonder leed; act. rouw verdrijvend of lenigend, φάρμακον, een Aigyptisch toovermiddel, dat, in den wijn gegoten, het verdriet uit het hart wegnam, δ, 221.

†νηπῐᾰχεύω, als een kind, kinderlijk spelen, Χ, 502. Van

*νηπῐᾰχος, ον (νήπιος), onmondig, onverstandig.

νηπιέη, Dat. νηπιέῃ, Pl. νηπιέῃσι, Acc. P. νηπιάας; (v. L. en M. herstellen overal de vormen van νηπιίη), a) onmondigheid, kindsheid. b) kinderlijke aard, kinderspel, in 't alg. dwaasheid.

νήπιος, 3. (de afl. is niet zeker; men denkt aan νη- en εἰπεῖν), 1) onmondig, jong, vooral dikwijls νήπια τέκνα; ook van dieren, νήπια, de jongen. 2) overdr. a) kinderachtig, dwaas, onnoozel; ook met zachtere beteekenis van Andromache, die geen vermoeden van den dood van Achilleus heeft (arme, Vosmaer). b) zwak (als van een kind), βίη.

νή-ποινος, ον (νη-, ποινή), zonder schadevergoeding, ongewroken. Neutr. als Adverb. νήποινον, straffeloos, ἀλλότριον βίοτον ν. ἔδουσιν.

νηπῡ́τιος, 3. (νήπιος), onmondig, kinderachtig, dwaas, onnoozel, ἔπεσσί γε νηπυτίοισι, Υ, 211; anders altoos van menschen, weshalve v. L. en M. hier met Bentley willen lezen νηπυτίω ὥς.

*Νηρεύς, ῆος, zoon van Pontos en Gaia, echtgenoot van Doris, vader van vijftig (volgens sommigen van honderd) dochters, die in de Aigaiïsche zee onder Poseidon heerschte. Homerus noemt hem ἅλιος γέρων.

*Νηρηΐς, ίδος, ἡ, Nereïde, dochter v. Nereus en Doris, in de Il. alleen Plur.

Νήρῐκος, oude stad op het vroegere schiereiland (later eiland) Leukas, ω, 377.

Νήρῐτον, boschrijk gebergte in het noordelijk deel van het eiland Ithake.

Νήριτος, zoon van Pterelaos, broeder van Ithakos.

Νησαίη, eene der Nereïden, Σ, 40.

νῆσος, ἡ (νέω?), het drijvende land, eiland.

νῆστις, ιος (νη-, ἔδω), niet etend, nuchter.

†νητός, 3. (Adi. verb. van νέω), opgehoopt, opgestapeld, β, 338.

νηῦς, ἡ (Lat. navis), G. νηός en νεός, D. νηΐ, Acc. νῆα, Instr. ναῦφι, Plur. N. νῆες en νέες, G. νηῶν en νεῶν, D. νήεσσιν, νέεσσιν en νηυσίν, Acc. νῆας en νέας, het schip, zoowel vrachtschip, φορτίς, als oorlogsschip; oorlogsschepen worden bij uitnemendheid νῆες genoemd.

νήχω (σνήχω van νάω) en νήχομαι, Dep. Med., zwemmen.

νίζω (uit νίγjω, W. νιγ), Imperf. νίζον; de overige tijden worden gevormd

van νίπτω (ἀπονίπτομαι, σ, 179 is onjuist), Fut. νίψω, Aor. ἔνιψα, Perf. Pass. νένιμμαι, nat maken, wasschen, τινά, τινὰ πόδας; afwasschen, ἱδρῶ' ἀπὸ χρωτός, αἷμα ἀπό τινος. — Med. zich wasschen, c. Acc., χεῖρας; χεῖρας ἁλός, uit (in) de zee; met een dubbelen Acc., ἐκ ποταμοῦ χρόα ἅλμην, uit de rivier zich het vuil der zee van het lichaam afwasschen; Pass. met een Accus. van de zaak, οἷον — περὶ δ' αἷμα νένιπται, hoe hij van bloed is gereinigd; zonder Accus. zich wasschen, baden.

νῑκάω, iterat. Imperf. νικάεσκον, 1) intr. overwinnaar zijn, overwinnen, vand. νικήσας, de overwinnaar; met een nadere bepaling in den Dat., πυγμῇ, of Accus. πάντα ἐνίκα, hij overwon in alle wedstrijden. b) in 't alg. de meerdere zijn, de overhand hebben, het winnen, gew. met een Dat. instrum., μύθοισι, ἔγχεϊ, πᾶσι δόλοισι; absol. τὰ χερείονα νικᾷ, het slechtere zegeviert. c) in een rechtsgeding zegevieren, winnen. 2) trans. overwinnen, τινά; gew. met een nadere bepaling in den Dat., μάχῃ, πόδεσσιν; πύξ, in 't vuistgevecht; in 't alg. overtreffen, τινὰ ἀγορῇ, κάλλεϊ; ἤν πέρ κ' ἐθέλωσιν ἠόα μίμνειν, οὔ τί με νικήσουσιν, al wilden zij ook tot den morgenstond blijven, dan zullen zij mij toch niet (in het waken) overwinnen, d. i. dan zal ik toch niet inslapen; met een dubbelen Accus. εἵνεκα νίκης, τήν μιν νίκησα δικαζόμενος, wegens de overwinning, die ik in een rechtsgeding op hem behaalde.

νίκη, ἡ (de afl. is onzeker), overwinning, gewoonl. in den strijd; λ, 544, in een rechtsgeding.

Νιόβη, dochter van Tantalos en Dia, gemalin van koning Amphion van Thebe. Trotsch op hare kinderen en zich daarop tegenover Leto beroemende, werd zij van haar kroost beroofd en ten slotte in een rots veranderd, Ω, 602, 606 volg.

Νῑρεύς, ῆος, zoon van Charopos en Aglaïe, van 't eiland Syme, na Achilleus de schoonste der Grieken voor Troje, Β, 671 volg.

Νῖσα, stad in Boiotië, Β, 508.

Νῖσος, zoon van Aretos, uit Dulichion, π, 395, σ, 127.

νίσσομαι (volg. Wackernagel, Berl. phil. Wochenschrift, 1891, no. 34, bl. 1063, is de juiste vorm νίσομαι) = νέομαι, gaan, πόλεμόνδε, in den oorlog; vooral terugkeeren, ἐκ πεδίου, ἐξ Ἀίδαο, οἴκαδε. (M. z. E. B. Koster, Studia Tragico-Homerica, p. 33.)

Νίσυρος, een klein, bij de Sporaden behoorend eiland, Β, 676.

νῑφάς, άδος, ἡ (νίφω, oorspr. σν.), sneeuwvlok; gewoonl. Plur. νιφάδες, sneeuwbui; ook als zinnebeeld eener groote menigte.

νῑφετός, ὁ (νίφω), het sneeuwen, de sneeuwbui.

νιφόεις, εσσα, εν (st. νιφ, σνιφ), rijk aan sneeuw, met sneeuw bedekt, van hooge bergen, als den Olympos, den Tmolos, Θρηίκων ὄρεα enz.

†νῑφω (σνίφω), sneeuwen, Μ, 280.

νοέω, I. Act. 1) waarnemen a) van eene zinnelijke waarneming door middel van de oogen, ὀφθαλμοῖσιν of ἐν ὀφθαλμοῖσιν, zien, opmerken; ὀξὺ νοεῖν, nauwkeurig, scherp opmerken; dikwijls verbonden met ἰδεῖν; ook met een daarbij gevoegd Partic., οὔ σέ γε ἴδον οὐδ' ἐνόησα νηὸς ἐμῆς ἐπιβᾶσαν. b) vooral door middel van den geest waarnemen, begrijpen, θυμῷ, φρεσί, ἐν φρεσί, μετὰ φρεσί; ook met daarop volg. ὅπως of ὡς. 2) denken, bedenken, overwegen, overleggen, οὕτω νῦν καὶ ἐγὼ νοέω, zoo denk ook ik; οὐ νοεῖν πρόσσω καὶ ὀπίσσω, noch vooruit noch achteruit denken, tot aan-

wijzing van volslagen zorgeloosheid; met daarop volg. Inf. οὐκ ἐνόησα ἄψορρον καταβῆναι, ik dacht er niet aan, d. i. ik vergat; vaak staat het Part. als Adiect., verstandig, vol beleid. 3) op iets denken, peinzen, iets verzinnen, μῦθον, τοῦτο, ἄλλο; voornemens zijn, met daarop volg. Inf. Aor. II. Med. alleen *K*, 501, μάστιγα ... νοήσατο χερσὶν ἑλέσθαι, hij dacht er over de zweep te grijpen. Hiervan

νόημα, τό, a) gedachte, als beeld der snelheid; b) voornemen, besluit; c) verstand, denkkracht, schranderheid; d) gezindheid.

**νοήμων, ον, G. ονος (νοέω), nadenkend, bedachtzaam, verstandig.

Νοήμων, ονος, 1) een Lykiër, door Odysseus gedood, *E*, 678. 2) een edel Pyliër, *Ψ*, 612. 3) zoon van Phronios in Ithake, *β*, 386, *δ*, 630.

*νόθος, 3. onecht, κούρη, tegenst. γνήσιος.

νομεύς, ῆος, ὁ (W. νεμ, νέμω), herder, ook ἄνδρες νομῆες. Daarv.

**νομεύω, weiden, hoeden, μῆλα.

Νομίων, ίονος, een Kariër, vader van Amphimachos en Nastes, *B*, 871.

νομόν-δε, Adv., naar de weide. Van

νομός, ὁ (W. νεμ), a) weide, de plaats waar het vee graast, ἵππων; ὕλης, in het bosch. b) overdr. ἐπέων πολὺς νομὸς ἔνθα καὶ ἔνθα, voor de woorden strekt zich de weide, d. i. het veld, naar alle kanten uit („en het veld van hun woord strekt heinde en verre", Vosmaer).

νόος, ὁ (*κ*, 240 lezen v. L. en M. met Cobet ἀλλὰ νόος voor αὐτὰρ νοῦς), 1) verstand, schranderheid, beleid, πολυκερδής; νόος ἔμπεδος ἦεν, hij was nog goed bij zijn zinnen; νόῳ (met beleid) καὶ βουλῇ; νόῳ, met verstand. 2) ziel, gemoed, hart, κεῦθε νόῳ, in 't hart, χαῖρε νόῳ; vooral gezindheid, denkwijze, ἀνθρώπων νόος, ν. ἐναίσιμος, ἀκήλητος, θεουδής, ἀεικής enz. 3) gedachte, meening, besluit, plan, νόον νοεῖν, καταλέξαι; νόον σχέθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ, hij hield deze gedachte in zijn geest vast.

νοστέω (νόστος), 1) terugkeeren (dit is de eigenl. beteekenis, m. z. Koster, Studia Tragico-Homerica, p. 33), οἴκαδε, ἐκ Τροίης, δόμονδε, Ἰθάκηνδε; vooral gelukkig, behouden terugkeeren, ἐκ πολέμοιο. 2) in 't algem. gaan, komen, ὅθ' ἑὸς δόμος ἀμφεκάλυψεν κεῖσέ με νοστήσαντα, toen ik daar gekomen was.

**νόστιμος, ον, a) tot den terugkeer behoorend, ἦμαρ, de dag van den terugkeer, d. i. het terugkeeren. b) terugkeerend, hij die zal of kan terugkeeren. Van

νόστος, ὁ (W. νεσ), eig. 1) terugkeer, met een Gen. van den persoon, Ὀδυσσῆος, Ἀχαιῶν, of van de plaats, waarheen men terugkeert, Ἀχαιίδος, ook ἐπί τι, νῆας ἔπι, naar de schepen, maar ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης, over den breeden rug der zee. 2) in 't alg. vaart; met een Gen. obi. ἐπιμαίεο νόστον γαίης Φαιήκων, tracht naar de komst in het land der Ph.

νόσφι(ν), Adv. (afl. onzeker), 1) afgezonderd, gescheiden, verwijderd, ver; ν. εἶναι; ν. κιών, zich verwijderende; ν. ἰδών, het gezicht afkeerende; ook in 't geheim, in vertrouwen; met ἀπό verb., νόσφιν ἀπὸ φλοίσβοιο. 2) als Praep. c. Gen. a) gew. plaatselijk, ver van, ἑτάρων, πολέμοιο; b) alleen, zonder, θεῶν; c) overdr. τοί κεν Ἀχαιῶν νόσφι βουλεύωσ', die soms afgezonderd van de Achaiers, d. i. voor zich zelven, besluiten nemen. Daarv.

νοσφίζομαι, zich verwijderen, 1) plaatselijk, scheiden, heengaan; c. Gen. πατρός. b) c. Accus. iets ver-

laten, δῶμα; in den steek laten, παῖδα. 2) overdr., van de zienswijze, zich van iets afkeeren, iets verwerpen.

†νοτίη, ἡ, vocht, Plur. regen, Θ, 307. Van

νότιος, 3. nat, vochtig, ἱδρώς; νότιον, τό, eig., het vocht, van het water aan het zeestrand, het diepere water (zoo als men gew. verklaart en vertaalt; men denkt ook wel aan een samenhang met νόσφι, en verklaart dan op een afgelegen plaats).

Νότος, ὁ, de Zuidenwind, die regen (m. verg. νοτίη, νότιος) en storm brengt; ook tot aanwijzing van de hemelstreken, πρὸς Νότον, naar het Zuiden.

νοῦσος, ἡ = νόσος, ziekte, Διός, door Zeus gezonden.

νύ (νύν, Sanskr. *nu*, de Ionische vorm voor οὖν), a) met temporale beteekenis, thans, juist nu, b. v. Ἥφαιστος, πρόμολ' ὧδε· Θέτις νύ τι σεῖο χατίζει. Gew. heeft het b) de hieruit zich ontwikkelende beteekenis nu, dan, vooral ook die eener gevolgtrekking, dus, immers, ook; soms moeten wij het onvertaald laten; het staat ook ironisch; ἧκε δ' ἐπ' Ἀργείοισι κακὸν βέλος· οἱ δέ νυ λαοὶ θνῆσκον, en daarop stierven enz.; τίς δ' ὅδε Ναυσικάᾳ ἕπεται; πόσις νύ οἱ ἔσσεται αὐτῇ, dat zal zeker haar man worden; τῷ οὔ νύ τι κέρδιον ἧμιν (scil. ἔσσεται), het zal dus voor ons niet voordeeliger zijn (te strijden dan niet te strijden); θνητὸς δέ νυ καὶ σὺ τέτυξαι, ook gij zijt immers een sterveling; οὔ νύ τ' ἀοιδοὶ αἴτιοι, de zangers zijn immers geen schuld; νύ που, dus wel, immers wel; ἐπεί νύ τοι, daar immers. Men vindt het vooral in vragen, die òf een gevolgtrekking bevatten òf waartoe het voorafgaande of de omstandigheden aanleiding geven, dus, dan, toch, τί νυ οἱ τόσον ὠδύσαο; waarom dus zijt gij zoo vertoornd? τέκνον ἐμόν, τί νύ σ' ἔτρεφον; waarom toch? οὔ νυ καὶ ἄλλοι ἔασι νεώτεροι υἷες Ἀχαιῶν; zijn er dan geen andere enz.

νυκτερίς, ίδος, ἡ, (st. νυκτ), vleermuis.

νύμφη, Vocat. νύμφα (verwant met *nubere?*), a) eigenl. de bruid, Σ, 492. b) jonge vrouw; op vertrouwelijken toon ook van reeds langeren tijd gehuwde vrouwen, als van Helene en Penelopeia, νύμφα φίλη, lief kind.

Νύμφη, ἡ, de nimf, een goddelijk wezen van lageren rang. De nimfen bewonen eilanden, bergen, bosschen, bronnen enz. Υ, 8, 9.

νυμφίος, ὁ (νύμφη), de jonge, pas gehuwde echtgenoot.

νῦν (m. z. νύ), 1) temporaal nu, thans, juist, *nunc*, a) zoowel van het oogenblik, ἢ νῦν δηθύνοντ' ἢ ὕστερον αὖτις ἰόντα, als van een langer tijdperk, οἳ νῦν βροτοί εἰσιν, de tegenwoordige menschen; νῦν ἡμέρῃ ἥδε, nu, de dag van heden; soms (altoos in 't begin van een zin) νῦν δή, nu immers, want nu, νῦν δή σ' ἐθέλουσιν Ἀχαιοὶ πᾶσιν ἐλέγχιστον θέμεναι ... βροτοῖσιν; nu eindelijk, nu eerst, Ω, 641; νῦν αὖ, nu weder; καὶ νῦν ἤτοι, en juist nu eerst. b) van een verleden tijd, nu, juist, νῦν μὲν γὰρ Μενέλαος ἐνίκησεν. c) van de onmiddellijke toekomst, νῦν αὖτ' ἐγχείῃ πειρήσομαι. 2) overdr. tot aanwijzing van het volgen van de eene handeling uit de andere of uit de omstandigheden, nu, dus, dan, vooral bij den Imper. of een adhortatieven Coniunct., ἀλλ' ἴθι νῦν, maar ga dan; μή νῦν μοι νεμεσήσετε, neemt het mij dan niet kwalijk; vooral νῦν δέ, nu echter, maar zoo, om de werkelijkheid tegenover een voorafgaanden zin van irrealen aard, die een wensch of een voorwaarde bevat, te plaatsen, b. v. αἴθ' ὄφελες ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων ἧσθαι — νῦν δ' ἅμα τ' ὠκύμορος καὶ δι-

ξυρὸς ἔπλεο, of εἰ κεῖνόν γ' Ἰθάκηνδε ἰδοίατο νοστήσαντα, πάντες κ' ἀρησαίατ' ἐλαφρότεροι πόδας εἶναι — νῦν δ' ὃ μὲν ὣς ἀπόλωλε κακὸν μόρον.

νύξ, κτός, ἡ (nox) I. 1) nacht. Homerus verdeelt den nacht in drie deelen; *νύκτα φυλάσσειν*, den nacht doorwaken; *νύκτας ἰαύειν*, de nachten doorslapen; *νύκτας τε καὶ ἦμαρ*, dag en nacht; *διὰ νύκτα*, den nacht door; *ἀνὰ νύκτα*, bij nacht, eveneens *νυκτός* en *ἐπὶ νυκτί; νυκτὶ πείθεσθαι*, den nacht gehoorzamen, d. i. ophouden (met strijden). 2) de duisternis van den nacht, in 't alg. duisternis; vooral a) overdr. van bezwijming of van den dood; *τάδε νυκτὶ ἐΐσκει*, dit ziet hij voor nacht aan, hij meent dat het hier nacht is. b) als een beeld der verschrikking, van Apollon, *νυκτὶ ἐοικώς*. II. Als persoon *Νύξ, κτός*, de godin van den Nacht, *Ξ*, 259—261. (Epitheta, *ἀμβροσίη, ἄμβροτος, ἀβροτή, μέλαινα, ὀρφναίη, σκοτομήνιος, δνοφερή, ἐρεμνή, θοή, δμήτειρα θεῶν καὶ ἀνδρῶν*.

νυός, ἡ 1) schoondochter, *nurus*. 2) in 't algemeen van verwantschap door huwelijk, schoonzuster, *Γ*, 49.

Νυσήιον, waarschijnl. een berg in Threïke, *Ζ*, 133.

νύσσα 1) een steen op het einde van de renbaan; bij wedrennen moesten de rijders daarom heenrijden, om het doel te bereiken, dat is om tot het punt van uitgang terug te keeren, *meta*. 2) de perken, van waar men begon te loopen. Van

νύσσω (de afl. is onzeker), a) stooten, *χείρεσσιν ἀσπίδα; ἀγκῶνι τινα*, iemand met den elleboog aanstooten; b) met een puntig werktuig stooten, steken, met een Dat. instrum., *ξίφεσιν καὶ ἔγχεσιν; τινά*, iemand prikken, wonden, *τινὰ χεῖρα*, in de hand; ook *τινά τι*, iemand in iets, *σάκος, ἀσπίδα*; Med. *νυσσομένων*, terwijl zij elkaar stootten, wondden.

†*νωθής, ές* (de afl. is niet zeker; men denkt aan *νη-* en *ὄθομαι*), traag, koppig, *ὄνος*, *Λ*, 559.

νῶϊ, Nom. en Acc. Dual., *νῶϊν*, Gen. en Dat. Dual. bij *ἐγώ*, wij beiden, van, aan ons beiden (in het onechte vers *Π*, 99 staat *νῶϊν* als Nomin.). — Daarv.

νωΐτερος, 3. van ons beiden, ons beiden toebehoorend.

νωλεμές (de afl. is onzeker), Adv., eig. Neutr. van een Adiectivum *νωλεμής*, onophoudelijk, gew. *νωλεμὲς αἰεί*.

νωλεμέως, Adv., a) = *νωλεμές*, onophoudelijk; b) stevig, overdr. standvastig, *ν. ἐχέμεν*, standvastig volhouden; *λ*, 413, *νωλεμέως κτείνοντο* wil v. Herwerden (Mnemosyne N. S. XIX, p. 168) liever lezen *νηλεέως* (dit Adv. komt anders niet voor).

νωμάω (*νέμω*), 1) uitdeelen, toedeelen, vooral de porties bij offers en feestelijke maaltijden, *τινί*. 2) even als later *νέμω*, bewegen, zwaaien, besturen, *σκῆπτρον*; ook van wapenen, *ἔγχος, βοῦν*; ook *πόδα νηός, ἄλεισον*. 3) overdr. van den geest, even als *versare*, *νόον ἐνὶ στήθεσσι*, een gedachte in het hart bewegen, d.i. overwegen, over iets denken, peinzen, *κέρδεα ἐνὶ φρεσίν*.

νώνυμος, 2. en *νώνυμνος*. 2. (*νη-* en *ὄνομα*), zonder naam, d. i. onberoemd, onbekend.

νῶροψ, οπος (de afleid. is onzeker), blinkend, fonkelend, epith. van *χαλκός*.

νῶτος, ὁ, of *νῶτόν, τό* (Lat. *nates*), Plur. *νῶτα*, 1) eig. de rug, van menschen en dieren; gewoonl. in den Plur., ook in plaats van den Sing.; *μετὰ νῶτα βάλλειν*, vluchten. b) het rugstuk van geslachte dieren, dat men als het beste aan lieve en voorname gasten

voorzette. 2) overdr. iedere breede vlakte, εὐρέα νῶτα θαλάσσης, de breede rug der zee.

†νωχελίη, ἡ (van νωχελής, een Adiect. van onzekere afleid.), langzaamheid, traagheid, *T*, 411.

Ξ.

†ξαίνω, krabben, kaarden, εἴρια ξαίνειν, *χ*, 423.

ξανθός, 3. (de afl. is onzeker), geel, in allerlei schakeeringen, goudgeel, geelrood, bruingeel, a) van personen, met geel, blond, haar, dikwijls als epith. van Menelaos; ook van Meleagros en Rhadamantys; ξανθὴ κόμη (van Achilleus), ξανθαὶ τρίχες (van Odysseus); voorts als epith. van Demeter *(flava Dea)* en Agamede. b) van paarden, rossig.

Ξάνθος, 1) zoon van Phainops, een Trojaan, *E*, 152. 2) naam van een paard a) van Achilleus, b) van Hektor. 3) een rivier, a) bij Troje = Σκάμανδρος. b) in Lykië, die op den Tauros ontspringt en in de Middellandsche zee valt.

ξεινήιον, τό = ξένιον, gastgeschenk, dat de gastheer den gast gaf; het staat ook van een gastvrij onthaal, *Σ*, 408, *δ*, 33; ook geschenken, die gastvrienden elkander wederkeerig geven; spottend: loon, vergelding, *χ*, 290 (in den Singul.).

ξεινήιος, 3. = ξένιος.

ξεινίζω = ξενίζω, een gastvriend of vreemdeling bij zich onthalen, opnemen.

ξείνιος, 3. = ξένιος (dat *ξ*, 158, 389, *o*, 514, 546 staat), 1) de gastvriendschap of den gastvriend betreffend, Ζεὺς ξ., Zeus, de beschermer van het gastrecht, die de schending der gastvrijheid straft; τράπεζα, de gastvrije disch. 2) Neutr. Plur. ξείνια, sc. δῶρα, gastgeschenken, ook gastvrij onthaal; ξείνια παρατιθέναι, διδόναι, gastgeschenken overhandigen, geven (Singul. *ι*, 356, 365, *υ*, 296).

ξεινο-δόκος = ξενοδόκος (δέχομαι), een gast opnemend, als Subst. gastheer; ook ἀνὴρ ξ.

ξεῖνος, 3. (ξένϝος; men brengt het (waarsch. ten onrechte) in verband met Sanskr. *kshan*, en het zou dus, even als in 't Lat. *hospes, hostis*, eig. vijand beteekenen; m. z. over de afl. van *hostis* Willems, le droit public Romain, 6e éd. p. 137, noot 3), I. Adi. vreemd, ἄνθρωποι ξεῖνοι. II. gew. Subst., 1) de vreemdeling, die onder de hoede van Ζεὺς ξένιος stond en op bescherming en hulp kon rekenen. 2) de gastvriend, die zich met een ander tot onderlinge huisvesting en onthaal had verbonden. Dit verbond was erfelijk, vand. ξεῖνος πατρώιος, een gastvriend v. den vader overgenomen. Gastvriend is zoowel de gast, die onthaald wordt, als de onthalende gastheer.

†ξεινοσύνη, ἡ gastvriendschap, gastrecht, *φ*, 35.

ξενίη, ἡ (ξένος), gastvriendschap, gastvrij onthaal, *ω*, 286, 314.

ξένιος, 3. m. z. ξείνιος.

†ξερός, 3. = ξηρός, droog, ξερὸν ἠπείροιο, het droge van het vasteland, *ε*, 402.

ξεστός, 3. geschaafd, glad gemaakt, van hout, δίφρος, θρόνος; ἵππος, het getimmerde paard; λίθοι, geeffend (Vosmaer); αἴθουσαι, gaanderij van gehouwen, bewerkte steenen; eveneens οὐδός; κέρας, gepolijst. Van

ξέω, krabben, schaven, vooral van de fijne bewerking van een harde grondstof door middel van werktuigen, polijsten, glad maken; overdr. ἀπὸ (Adv.) δ' ἔξεσε χεῖρα, hij sloeg de hand (glad) af.

*ξηραίνω (ξηρός), droog maken, Pass. drogen, ἐξηράνθη πεδίον, *Φ*, 345, 348.

ξίφος, τό (de afl. is onzeker), de-

gen, (recht) zwaard; synonym met ἄορ en φάσγανον; het was μέγα, ὀξὺ en ἄμφηκες.

ξύλον, τό (ξύω), het gehakte, gespleten hout; gew. in den Plur. brandhout; ξύλον αὖον ἢ δρυὸς ἢ πεύκης, de dorre stam van een eik of een pijnboom.

ξύλ-οχος, ὁ (ἔχω?), houtrijke streek, struikgewas, als schuilhoek van wilde dieren.

ξύμπας, m. z. σύμπας.

ξύν, een eigenlijk in het oudere Atticisme thuis behoorende Praepositie, door Homerus zelden, en meestal slechts dan gebruikt, wanneer het metrum dit eischte; maar in samenstellingen ook wel buiten die noodzakelijkheid. Homerus heeft de volgende samenstellingen: ξυμβάλλω, ξύμπας, ξυναγείρω, ξυνάγνυμι, ξυνάγω, ξυνδέω, ξυνελαύνω, ξυνέσεσθαι, ξύνεσις, ξυνιέναι, ξυνίημι, ξυνοχή, die onder de σ vermeld zijn.

†ξυν-εείκοσι = συνείκοσι, twintig te zamen, *ξ*, 98.

ξύνηιος, 3. = ξύνειος = ξυνός, gemeenschappelijk, gemeen, τεύχεα δ' ἀμφότεροι ξυνήια ταῦτα φερέσθων, de wapenen zullen zij als gemeenschappelijke meenemen, d. i. met elkaar deelen; ξυνήια, gemeenschappelijk goed, dat aan het geheele leger toebehoort.

ξυνός, 3. (volg. G. Meyer, Gr. Grammatik, 2de druk, § 249, *etymologisch unklar*, even als ξύν) = κοινός, gemeenschappelijk, gemeen, κακόν; ξυνὸς Ἐνυάλιος, is gemeenschappelijk, d. i. helpt nu dezen, dan genen; met een Gen. γαῖα ξυνὴ πάντων.

†ξυρόν, τό (ξύω), scheermes; spreekw. ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς, het staat op de snede van een scheermes, van een zaak, die op het punt staat van beslist te worden, *K*, 173.

†ξυστόν, τό, eigenl. glad gemaakte stok, in 't bijz. speerschacht, in 't alg. speer, ναύμαχον, geschikt voor den strijd op zee. Van

ξύω (verwant met ξέω), schaven, gladmaken, δάπεδον λίστροισιν, met schoffels effenen; ἑανὸν ἔξυσε ἀσκήσασα, zij had het kleed met zorg gladgemaakt; ξύσασα voor πτύξασα leest Naber *α*, 439.

O.

ὀ *protheticum* wordt bij Homerus dikwijls gevonden, als 't woord met een ρ of λ begint, b. v. ὀρύσσω, ὀλισθάνω, enkel ook wel vóór *muta cum liquida*, b. v. ὀτρηρός, ὀτρύνω. — ὀ *copulativum* is aanwezig in ὄπατρος, ὄθριξ, οἰέτης.

ὅ en ὅς, (ὁ), ἥ (ἡ), τό, G. S. M. τοῖο en τοῦ, G. Dual. τοῖιν, N. Pl. M. τοί en οἵ, F. ταί en αἵ, G. F. τάων, D. M. τοῖσιν, F. τῇσιν, die, dat, het latere Artikel, dat bij Homerus de beteekenis van een Demonstrativum en een Relativum heeft.

I. Demonstrativum, overeenkomstig met ons nadrukkelijk die, dat = deze, dit. De demonstratieve kracht is echter soms zóó verzwakt, dat de overgang tot het Artikel duidelijk waarneembaar is. 1) De zuiver demonstratieve kracht blijkt vooral a) als het Pronomen zonder Substantivum staat, waar men het door deze, die, gene vertaalt (waar ὅς met de demonstratieve beteekenis stond, is het thans vaak vervangen door ὅ, vooral achter σφέ, σφίν, σφισίν enz.); voorts als het door het Verbum of door verscheidene woorden van het Substantivum is gescheiden en als 't ware het volgende Substantivum vooraf aankondigt: ἡ δ' ἕσπετο Παλλὰς Ἀθήνη; ook wel met voorafgaand ὅ γε, ἣ δ' λυσσώδης (v. L. en M. ὅ γε λ.) ἡγεμονεύει Ἕκτωρ, waar hij, de woedende, aanvoert, namelijk Hektor. b) wanneer het als een adjektief Pronomen staat en een volgende relatieve

zin daarop betrekking heeft; gewoonl. staat het dan achter het Substantivum: *οὐδ' ἐλήθετο συνθεσιάων τάων, ἅς ἐπέτελλε Διομήδης*, hij vergat die bevelen niet, welke Diomedes hem gegeven had. c) verbonden met *μέν, δέ, ὁ μέν — ὁ δέ*, deze hier — die daar, de een — de ander; *τὸ μέν — τὸ δέ*, het een — het ander, *δ*, 508; deels — deels, *β*, 46. Eveneens in den Pluralis. Als een Pluralis in verscheiden Singularen wordt verdeeld, dan staat hij gewoonl. in den Gen., maar hij kan ook in denzelfden Casus met *ὁ μέν — ὁ δέ* staan, b. v. *E*, 27, *μ*, 73; *ὁ δέ* zonder vooráfg. *ὁ μέν* vindt men alleen *X*, 157. Daarentegen staat *ὁ μέν* dikwijls alleen, en wordt dan door een Substant. gevolgd, of door een ander woord, b. v. *τὰ μέν — ἄλλα δέ; τὸ μέν — νῦν δ' αὖ*. 2) Zwakker is de demonstratieve kracht van het Pronomen, als het vóór het Substantivum staat, zonder dat een volgende zin er betrekking op heeft. Maar ook dan wijst het het voorwerp als bekend aan en doet het dit uitdrukkelijk uitkomen; wij vertalen dan soms door de Adverbia hier, daar, *τὸν Χρύσην ἠτίμησε*, dien (door bekenden) enz.; *τὰ θύρετρα*, de deuren daar. Soms is het door een woord van zijn Substant. gescheiden, *αὐτὰρ ὃ αὖτε Πέλοψ δῶκεν*. 3) Nagenoeg als Artikel moet *ὁ, ἡ, τό* beschouwd worden, a) voor persoonlijke begrippen, vooral met terugwijzende beteekenis, *ὁ πάις, ὁ μολοβρός*; minder dikwijls bij zakelijke begrippen, *ἡ νῆσος, τά τε δῶρ' Ἀφροδίτης*, of voor begrippen, die dieren aanwijzen, *τὼ ἵππω, Θ*, 136, *τὸν κριόν, ι*, 461; bovendien (zonder terugwijzende kracht) b. v. *τὰ δράγματα, Λ*, 69; zelden, als een geheele soort wordt aangewezen, *κάτθαν' ὅ τ' ἀεργὸς ἀνὴρ ὅ τε πολλὰ ἐοργώς, I*, 320, een later ingeschreven vers; bij Substant., verbonden met *πᾶς, ἅπας, σύμπας, ἅπαντας τοὺς ὑποταρταρίους, Ξ*, 279. b) voor Adiectiva, die de kracht van Substantiva hebben gekregen, *ὁ γεραιός, ὁ ὁμοῖος* enz.; *τὸ ἥμισυ, τὸ κρήγυον*; meer nog in den Plur., *τὰ κακά, οἱ πολλοί*; vooral dikwijls voor *ἄλλος*; ook voor *ἕτερος, ἕκαστος*; insgelijks voor Comparativi en Superlativi, *ὁ ἀρείων, Φαιήκων οἱ ἄριστοι; αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίστατον*; minder dikwijls voor als Substantiva gebruikte Participia, *ὁ προέχων, ὁ νικηθείς, ὁ νικήσας*, waar de geheele soort wordt aangewezen; Neutr. *τά τ' ἐσσόμενα τά τ' ἐόντα; λ*, 144, *πῶς κέν με ἀναγνοίη τὸν ἐόντα* is *τὸν ἐόντα* Praedikaat, „als hem, die ik ben". c) in de verbinding van achteraan geplaatste attributieve begrippen met het Substantivum, *ἄντυγες αἱ περὶ δίφρον, Αἴας ὁ μέγας, Φοῖνιξ ὁ γέρων*; ook bij andere plaatsing van het Attribuut, *τὰ τεύχεα καλά, τὸν ξεῖνον δύστηνον*; eveneens bij achteraan geplaatste Patronymica, *Αἴαντι τῷ Τελαμωνιάδῃ*; insgelijks als het vooropstaat, *ὁ Τυδεΐδης ... Διομήδης*; zoo ook bij een Nomen, dat als Appositie bij een Pronomen is gevoegd, *κεῖνον τὸν κάμμορον*. d) voor Pronomina, en wel voor Pron. possessiva, *φθίσει σε τὸ σὸν μένος, τὰ ἃ* (v. L. en M. *ἑϝά*, zonder *τά*) *πρὸς δώματα*; voorts voor *αὐτός*. e) voor telwoorden, *ἡ δὲ μία*; voor ranggetallen, *τῶν τρίτων, τῶν τετάρτων, M*, 93 volg. f) voor Adverbia, *τὸ πάρος, τὸ πρίν, τὸ πρόσθεν*, en voor den adverbialen Accus. van het Neutrum der Ordinalia, *τὸ πρῶτον, τὸ τέταρτον*. g) voor een Genet. possess., *τοὺς Λαομέδοντος* (*ἵππους*), *τὴν αὐτοῦ* (*γυναῖκα*), 4) absol. gebruik van sommige Casus: a) *τό*, Acc. Neutr., daarom, deswege. b) de Dat. *τῇ, τῷ*, die m. verg. c) met een Praep., *ἐκ τοῖο*, sedert.

II. *ὅ, ἥ, τό*, als Pronomen relativum,

die, dat, welke, hetwelk, vooral in de vormen, die met τ beginnen; maar ook de Nomin. wordt veel gevonden, b. v. κλῦθί μευ, ὃ (sommigen ὅς) χθιζὸς θεὸς ἤλυθες.

Over ὅ als Conjunktie = ὅτι, m. z. ὅς, *A*, III.

*ὄἄρ, αρος, ἡ, Dat. Plur. ὀάρεσσιν (niet ὤρεσσι, m. z. P. Cauer, *Praef. ad Il., Ed. maior*, p. XXIV), (m. verg. συνήορος), genoote, echtgenoote.

*ὀἄρίζω, alleen Praes. en Imperf., vertrouwelijk spreken, ὀαρ. ἀπὸ δρυός, m. z. δρῦς. Daarv.

†ὀἄριστής, ὁ, vertrouwde, raadsman, Διός, τ, 179.

ὀἄριστύς, ύος (ὀαρίζω) a) vertrouwelijke omgang, vertrouwelijk gesprek, ὀαριστὺς πάρφασις, mingekoos. b) in 't algem. omgang, verkeer, ἡ γὰρ πολέμου ὀαριστύς, want dat is gebruik in den oorlog; προμάχων, het verkeer, d. i. het gewoel der voorvechters.

ὀβελός, ὁ (de afl. is onzeker), spit, braadspit.

*ὀβριμο-εργός, όν (ἔργον), daden van geweld, misdaden plegend.

ὀβρῐμο-πάτρη, alleen in 't Femin. voorkomend Adiect. (πατήρ), dochter van een machtigen vader, epithet. van Athene.

ὄβρῐμος, ον (verwant met βρίθω, βριαρός?), 1) geducht, sterk, onstuimig, epith. van Ares, Hektor en Achilleus. 2) van zaken, geducht, van de lans, onweerstaanbaar; van een vracht hout, van een steen, van snelstroomend water.

ὀγδόἄτος, 3. de achtste, verlengd uit

ὄγδοος (ὀκτώ), de achtste; η, 261 en ξ, 287 lezen v. L. en M. in plaats van ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθε, dat in strijd is met het Metrum, μοι ἐπιπλόμενόν ϝέτος ὄγδοον ἦλθε (Dindorf δὴ ὀγδόατον μοι ἐ. ἔ. ἦ., met Synizesis, Nauck αὖταρ ὅτ' ὀγδόατον κτέ.).

*ὀγδώκοντα, samengetr. uit ὀγδοήκοντα, tachtig.

ὅγε, ἥγε, τόγε, het door γέ versterkte Pron. demonstr. ὅ, ἥ, τό, deze, die hier, dat hier, dikwijls alleen door een met nadruk uitgesproken die, dat, hij, zij, het te vertalen; zelden verbonden met een Pron. demonstr., κεῖνος ὅγε ... ἧσται ὀδυρόμενος, hij zit daar te weeklagen, κεῖνος ὅγ' ἐν θαλάμῳ, hij is daar in het slaapvertrek. Gewoonlijk wijst het met nadruk op het Substant. terug, waarop het betrekking heeft, en wel vooral in disjunktieve zinnen, a) in het eerste deel, μερμήριξεν ἢ ὅγε — Ἀτρεΐδην ἐναρίζοι, ἦε χόλον παύσειεν. b) in 't tweede deel, αἰεὶ περὶ κεῖνον ὀΐζυε καὶ ἕ φύλασσε, εἰσόκε σ' ἢ ἄλοχον ποιήσεται ἢ ὅγε δούλην; zoo ook achter ἀλλά, αὐτάρ, δέ, ook achter ἄρα, ὥς, οὐδέ. — Absolute Casus: τῇγε, juist hierheen; τόγε, juist daarom.

†ὄγκιον, τό, kist of mand voor haken, een kist, waarin pijlen en ander ijzerwerk bewaard werd, φ, 61. Van

*ὄγκος, ὁ (W. ἀγκ), eigenl. kromming; vand. haak, vooral de weerhaak aan de pijlpunt.

ὄγμος, ὁ (W. ἀγ), eig. rechte weg, vore, bij het ploegen; ook hetgeen een maaier in eens afmaait.

Ὀγχηστός, stad in Boiotië aan het meer Kopaïs, met een aan Poseidon gewijd bosch, *B*, 506.

**ὄγχνη, ἡ (de afl. is onzeker), 1) pereboom. 2) peer.

†ὁδαῖος, 3. (ὁδός), tot den weg behoorend, eig. dat, waarom men een reis onderneemt; ὁδαῖα, koopmansgoederen, waren (volg. Nitzsch „retourvracht", de goederen, die men voor de meegebrachte ruilt).

ὀδάξ, Adv. (van W. δακ met prothetische ὀ?), bijtend, met de tan-

den, λάζεσθαι γαῖαν, ἑλεῖν οὖδας of γαῖαν, overdr. uitdrukkingen voor sneuvelen in den strijd, „in het gras bijten"; ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες, zich op de lippen bijtende, als uitdrukking van verkropte woede.

ὅδε, ἥδε, τόδε, Pronomen demonstr. met de enclitica δέ, welke de demonstr. beteekenis versterkt; voor den Dat. Pl. vond men naast τοῖσδε en τοισίδε den vorm τοῖσδεσσι(ν) en τοῖσδεσι(ν), waarvoor v. L. en M., hoewel zij de bestaanbaarheid daarvan, al is 't dan ook niet bij Homerus, erkennen, τοισίνδ' lezen. Het beteekent 1) plaatselijk, een in de nabijheid van den spreker zich bevindend voorwerp, καί ποτέ τις εἴπῃσι... Ἕκτορος ἥδε γυνή, dit hier is de vrouw van Hektor; of iets dat ergens gebeurt, οὐκ ἔρανον τάδε γ' ἐστί, dat is hier geen gezellige maaltijd; in tegenstellingen beantwoordt het soms aan οὗτος, τούτῳ μέν — τῷδε δέ. b) dikwijls staat het bij wijze van Appositie bij een Substant. of bij een ander Pronomen, en wordt dan vertaald door de Adverbia hier of daar, ἔγχος μὲν τόδε κεῖται ἐπὶ χθονός, de speer ligt hier op den grond; bij Pron. rel. ἀνδρὶ ὅστις ὅδε κρατέει, die hier overwint; ook vaak bij Pron. personalia, ὅδ' ἐγώ, ἡμεῖς οἵδε, ik, wij hier, ἐγὼν ὅδε (sc. εἰμί) παρασχεῖν, ik ben hier, om... c) zelden met eenigen meerderen nadruk voor het eenvoudige Demonstrativum, wanneer het in correlatie staat met een Relativum, τούσδε δ' ἔα φθινύθειν... τοί κεν Ἀχαιῶν νόσφιν βουλεύωσιν, die daar, welke, d.i. hen, die, *B*, 346. 2) temporaal bij Homerus alleen van hetgeen gezegd zal worden, dit, het volgende, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ, den volgenden wensch. Absol. gebruik van enkele Casus: τῇδε, a) hier, daar. b) zoo, τῇδ' εἴη, zoo zij het, *Ω*, 139. c) τόδε, verbonden met een Verbum van komen ἵκω, ἱκάνω, ἔρχομαι, hierheen; ook versterkt door δεῦρο.

†ὁδεύω (ὁδός), gaan, ἐπὶ νῆας ὁδεύειν, *Λ*, 569.

Ὅδιος, 1) aanvoerder der Halizonen, door Agamemnon gedood. 2) een heraut der Grieken, *I*, 170.

ὁδίτης, ὁ (ὁδός), de reiziger, ook verb. met ἄνθρωπος.

ὀδμή, ἡ (W. ὀδ), geur, reuk, lucht.

†ὁδοι-πόριον, τό, vracht, die aan den schipper voor de reis wordt betaald, *ο*, 506; eig. Neutr. van

†ὁδοι-πόρος, ον (πείρω), reizend, Subst. de reiziger, *Ω*, 375.

ὁδός, ἡ, Ion. † οὐδός, *ρ*, 196 (W. ἑδ), de weg, 1) plaatselijk, weg, pad, staat; ὁδ. ἱππηλασίη, rijweg; ὁδ. λαοφόρος, straatweg; adverbiaal πρὸ ὁδοῦ γενέσθαι, vorderen; toegang. 2) van de handeling, gang, vaart, reis, ook van een tocht over zee; vertrek, *β*, 285, *ϑ*, 150.

ὀδούς, ὀδόντος, ὁ (st. ὀδοντ, W. ἑδ), tand, van menschen en dieren; ook van de slagtanden van het everzwijn.

ὀδύνη, ἡ (de afl. is onzeker), smart, pijn, a) lichamelijke, altoos in den Plur. b) zielesmart, droefheid, treurigheid, verbonden met γόοι; in den Sing. alleen *O*, 25, ὀδύνη Ἡρακλῆος, smart om H. Daarv.

*ὀδυνή-φᾰτος, ον (W. φα, φεν, dooden), de smart doodend, pijnstillend, φάρμακα, ῥίζα.

ὀδύρομαι, behalve Pr. en Imperf. alleen Part. Aor. ὀδυράμενος, *Ω*, 48. 1) intr. a) weeklagen, treuren, van menschen (*B*, 315 van een vogel); absol. στοναχῇ τε γόῳ τε ὀδύρεσθαι; ὀδυρόμενος στεναχίζω, of met een Gen. τινός, ook ἀμφί τινα. b) met een Dat., tegen iemand weeklagen; bij iemand klagen; ἀλλήλοισι, de een aan den ander klagen. 2) trans. beklagen, be-

jammeren, betreuren, τινά, ook τί, νόστον, πατρίδα γαῖαν, treuren om het vaderland.

†'Οδὔσήιος = 'Οδύσσειος, Odysseus betreffend, δόμος, σ, 353.

'Οδυσσεύς en 'Οδυσεύς, ῆος en έος enz.; de vorm 'Οδυσῆ, τ, 136, is onjuist; in plaats van 'Οδυσῆ ποθέουσα leest Nauck 'Οδυσῆα ποθεῦσα; eveneens Cauer; La Roche 'Οδυσῆα ποθέουσα; v. L. en M., die met geene dezer gissingen kunnen instemmen, stellen voor, ἀλλὰ φίλον ποθέουσα πόσιν, — Odysseus, *Ulisses, Ulixes*, zoon v. Laërtes en Antikleia, broeder v. Ktimene, π, 117 volg., λ, 85, volg., ο, 363, koning van het Kephallenenrijk, d. i. van de eilanden Ithake, Same, Zakynthos, Aigilips en Krokyleia en van de daartegen overgelegen kuststreek, *B*, 631 tot 635, echtgenoot van Penelopeia en vader v. Telemachos; volgens τ, 407 verkreeg hij zijn naam van zijn grootvader Autolykos, omdat deze voor velen een toornende (ὀδυσσάμενος) was.

(ὀδύσσομαι), Aor. ὠδυσ(σ)άμην, Perf. ὀδώδυσμαι, vertoornd zijn, meestal van de goden, τινί; ὀδυσσάμενος, vergramd, vertoornd.

ὄζος, ὁ (de afl. is onzeker), a) twijg, tak. b) overdr. spruit, nakomeling, ὀ. Ἄρηος, van dappere krijgslieden.

**ὄζω (= ὄδjω, W. ὀδ), Perf. ὄδωδα met de beteekenis van een Praesens, alleen in de 3. S. Plsqpf. voorkomend, rieken, geuren, ὀδμὴ ὀδώδεε, de geur verspreidde zich, van reukwerk of wijn, ε, 60, ι, 210.

ὅ-θεν, Adv. (ὅς), van waar, waarvan; ook op personen slaande, in plaats van het Relativum, *unde*.

ὅ-θῐ, Adv. (ὅς), waar, daar waar; c. Gen. ὅθι αὐλῆς, waar in den hof; ook van het doel bij Verba van beweging, waar, ὀτρύνεις δὲ καὶ ἄλλον, ὅθι μεθιέντα ἴδηαι; κλισίη — ὅθ' ἐπὶ μέγα βάλλετο κῶας, waarop zij wierp.

ὄθομαι (de afleid. is onzeker), alleen Praes. en Imperf., zich bekommeren, zich bezorgd maken, zich ontzien, altoos met een Negatie; absol. οὐκ ἀλεγίζεται οὐδ' ὄθεται, hij bekreunt en bekommert er zich niet om; c. Gen. zich iemand aantrekken; c. Part. οὐκ ὄθετ' αἴσυλα ῥέζων, hij ontzag zich niet misdaden te plegen.

ὀθόνη, ἡ (de afleid. is onzeker), a) fijn linnen; b) het daarvan gemaakte, kleed, sluier.

†ὄθριξ, ὄτριχος (van θρίξ met de copulatieve ὀ), met gelijk haar, eender van haar, *B*, 765.

'Οθρῦονεύς, ῆος, een Trojaansch bondgenoot uit Kabesos.

οἷ (ϝοῖ, σεϝοῖ?), Dat. Sing. van den 3den persoon van het Pron. pers., meest enklitisch, zelden met reflexieve beteekenis, verb. met αὐτῷ, zich zelf; meestal met de beteekenis van αὐτῷ, αὐτῇ, hem, haar, τήν οἱ πόρε Φοῖβος; ὁ δέ οἱ παρελέξατο; achter een voorwaardelijken relatieven zin staat het in de plaats van het Demonstrativum, b. v. *B*, 392.

οἶα, m. z. οἷος.

οἴγνῡμι (eig. ὀίγνυμι, echter soms gecontraheerd), Imperf. Pass. 3. Pl. ὠίγνυντο (Wackernagel ἠοίγνυντο), Aor. 1. Act. ᾦιξα, Part. F. οἴξασα, openen, ontsluiten, θύρας, πύλας, τινί; οἶνον, den wijn, het wijnvat openen.

οἰδᾰνω (οἶδος, gezwel), a) Act. doen zwellen, overdr. van den toorn, νόον. b) Pass. zwellen, οἰδάνεται κραδίη χόλῳ.

†οἰδέω, alleen 3. S. Imperf. ᾤδεε, zwellen, opzwellen, ᾤδεε χρόα πάντα, ε, 455.

Οἰδῐπόδης, αο (latere vorm Οἰδίπους), zoon van Laios en Epikaste, vader van Eteokles, Polyneikes, Antigone en Ismene.

*οἶδμα, τό het opzwellen, vooral

van de zee, branding; ook van een gezwollen, bruisende rivier.

†οἰέτης (ὀϝέτης, zoo als v. Hartel en v. L. en M. ook schrijven, van ἔτος en de copulatieve ὁ), van gelijken, denzelfden leeftijd, ἵπποι, Β, 765.

ὀϊζυρός, Compar. διζυρώτερος (v. L. en M. schrijven διζυρότερος, maar die ο moet lang uitgesproken worden), Superl. -ώτατος, ellendig, rampzalig, epith. der menschen; ook νύκτες, γόος, πόλεμος. Van

ὀϊζύς, ύος, ἡ (van οἴ, een jammerkreet), Dat. διζυΐ, η, 270, ellende, jammer, leed; πόνος καὶ ὀ., κάματος καὶ ὀ. Daarv.

ὀϊζύω, alleen Praes., Imperf. en Aor. (διζύσας), a) zich aftobben, περί τινα, in iemands kommer deelen, Γ, 408. b) ongelukkig, rampzalig zijn; c. Accus. dulden, κακά, Ξ, 89.

οἰήιον, τό (W. οἰ, οἴσω?), eig. het handvatsel van het roer, vervolgens het roer zelf.

†οἴηξ, ηκος, ἡ (W. οἰ, οἴσω?), volg. den Scholiast ringen of haken aan het juk, door welke de teugels van elkaar worden gehouden; volgens Helbig, das Homerische Epos, bl. 155, wellicht metalen haken of klampen, dienende om de leidsels er aan vast te maken, Ω, 269.

οἶκᾰ-δε (ϝοικ.), Adv. (οἶκος), naar huis, in het vaderland, ἐλθέμεναι, ἱκέσθαι, νέεσθαι, νοστεῖν, ἀποστείχειν.

οἰκεύς, ῆος (ϝοικ.), ὁ, huisgenoot, dienaar, slaaf; Plur. de (dienstbare), huisgenooten. Van

οἰκέω (ϝοικ., οἶκος), Aor. Pass. 3. Pl. ᾤκηθεν (v. L. en M. ἐϝοίκηθεν), 1) intr. wonen, gewoonl. met ἐν. 2) trans. bewonen = ἔχω, ὑπωρείας, Υ, 218; vand. Pass. a) bewoond worden. b) zich vestigen; in den Aor. wonen, τριχθὰ δ' ἐϝοίκηθεν.

οἰκίον, τό (ϝοικ.), slechts naar den vorm Deminutivum van οἶκος, a) van menschen, huis, woning, altoos in den Plur.; gew. οἰκία ναίειν; ook van de woning van een god, van Hades = de Onderwereld. b) van dieren, leger, nest, van wespen, bijen, van een adelaar.

Ὀικλέης, Ὀικλείης (ο, 244), Gen. Ὀικλέεος, Accus. Ὀικλῆεα, zoon v. Antiphates, vader van Amphiaraos.

οἶκο-θεν (ϝοίκοθεν, οἶκος), Adv., van huis, d. i. a) uit de woning, Λ, 632. b) uit eigen middelen, van zijn eigen vermogen.

οἶκο-θι (ϝοίκ.), Adv. = οἴκοι (οἶκος), thuis, *domi*.

οἴκοι (ϝοίκ.), Adv. (eig. Locativus van οἶκος), thuis.

οἶκόν-δε (ϝοῖκ.), adv. = οἴκαδε, naar huis, a) naar de woning; ook naar het vertrek, naar de kamer; ἄγεσθαι, t. w. γυναῖκα, in zijne woning brengen, huwen. b) in het vaderland, νέεσθαι, φεύγειν.

οἶκος, ὁ (ϝοῖκ., m. verg. het Lat. *vicus*), 1) a) huis, woning; ook de tent van Achilleus, het hol van den Kykloop. b) enkele deelen van het huis, kamer, vertrek, vooral het vrouwenvertrek; vand. ook οἶκοι in den Plur. van één huis; 2) huis, d. i. huishouding, have, vermogen, verbonden met κτήματα; ζ, 181 beteekent het huisgezin, familie.

*οἰκτείρω (de juiste schrijving is waarschijnlijk οἰκτίρω, m. z. Wackernagel, Berl. Philol. Wochenschrift, 1891, No. 34, bl. 1065; οἶκτος), beklagen, bejammeren.

**οἶκτος, ὁ, het klagen, beklagen, vand. medelijden, ontferming. Daarv.

οἰκτρός, Comp. -ότερος, Superl. -ότατος (λ, 421) en meer οἴκτιστος, beklagenswaardig, deerniswaardig, jammerlijk, zoowel van menschen

(*Λ* 242, ὣς ὁ μὲν αὖθι πεσὼν ... κοιμήσατο χάλκεον ὕπνον οἰκτρός, ἀπὸ μνηστῆς ἀλόχου vermoedt Nauck ὕπνον, οἷος ἀτὲρ μν. ἀλ.), als van toestanden, ὄλεθρος θάνατος.

†*οἰκ-ωφελίη*, ἡ (ϝοικ.), nut voor het huis, vand. huiselijkheid, *ξ*, 233.

Ὀϊλεΐδης, ao, zoon van Oïleus = Aias. Van

Ὀιλεύς, ῆος, 1) koning van Lokris, echtgenoot v. Eriopis, vader v. den Lokrischen Aias en v. Medon. 2) een Trojaan, wagenmenner van Bianor, *Λ*, 93.

Ὀϊλιάδης, onjuiste vorm voor Ὀιλεΐδης, dat m. verg.

οἶμα, ατος, τό, het aanstormen, de aanval, ook de woede, van den leeuw, den adelaar, in 't alg. van roofvogels; daarom verdedigt v. Herwerden te recht *Θ*, 349 de vulgaat Γοργόος ὄμματ' ἔχων tegen de lezing van Aristarchus, *Γ*. οἶματ' ἔχ.; ook v. L. en M. en Rzach lezen ὄμματ'. Daarv.

οἰμάω, alleen 3. S. Aor. 1. οἴμησε (ᾤμησε), aanstormen, komen aanschieten, tot den aanval; van den havik, μετὰ πέλειαν, op een duif neerschieten.

οἴμη, ἡ (W. ι), weg, pad, gew. overdr. *narrationis curriculum*, het beloop van het verhaal, van het lied, vand. in 't alg. lied, κλέα ἀνδρῶν οἴμης, de roemrijke daden der mannen uit het lied, d. i. die in het lied geprezen worden, *ϑ*, 74; m. z. echter v. L. en M. op deze plaats; zij vermoeden κλέε' ἀνδρῶν, οἴμην.

†*οἶμος*, ὁ (W. ι), weg, pad; overdr. strook, οἶμοι κυάνοιο, banden van lazuur, *Λ*, 24.

οἰμωγή, ἡ, de weeklacht, het gejammer, verb. met κωκυτός of στοναχή. Van

οἰμώζω (οἴμοι), eig. οἴμοι roepen, vand. weeklagen, jammeren, huilen, σμερδαλέον, ἐλεεινά, μέγα, ook σμερδαλέον μέγ'; men vindt ook het Partic. met andere Verba, οἰμώξας ἔριπε, κάππεσεν, πέσεν.

Οἰνεΐδης, ao (ϝοιν.), zoon v. Oineus = Tydeus.

Οἰνεύς, ῆος (ϝοιν.), zoon van Portheus, koning van Kalydon in Aitolië, echtgenoot van Althaia, vader van Tydeus, Meleagros enz., *Ξ*, 117; Bellerophontes was zijn gastvriend, *Ζ*, 216, 219. Eens vergat hij bij een oogstoffer Artemis; hierover verontwaardigd, zond deze een everzwijn in zijn land, *Ι*, 529 volg.

**οἰνίζομαι* (ϝοιν., οἶνος), zich wijn verschaffen, wijn koopen, χαλκῷ, voor erts; οἶνον, wijn halen, meebrengen.

**οἰνο-βᾰρέω* (ϝοιν.), alleen in 't Part. -βαρέων, zwaar, dronken zijn van den wijn. Van

†*οἰνο-βᾰρής*, ές (βάρος), zwaar, dronken van den wijn, *Α*, 225.

Οἰνόμᾰος (ϝοιν.), 1) een Aitoliër, *Ε*, 706. 2) een Trojaan, door Idomeneus gedood.

οἰνό-πεδος, ον (ϝοιν., πέδον), wijn voortbrengend, rijk aan wijn, ἀλωή; het Neutr. als Subst. οἰνόπεδον, wijnberg, *Ι*, 579.

Οἰνοπίδης, ao (ϝοιν.), zoon van Oinopion = Helenos, *Ε*, 707.

†*οἰνο-πληθής*, ές (ϝοιν., πλῆθος), vol wijn, rijk aan wijn, Συρίη, *ο*, 406.

οἰνο-ποτάζω (ϝοιν., πότης), een frequentat., rijkelijk of dikwijls wijn drinken.

†*οἰνο-ποτήρ*, ῆρος (ϝοιν., πότης), wijndrinker (saam ten gelage vereenigd, Vosmaer), *ϑ*, 456.

οἶνος, ὁ (*vinum*), wijn, gew. ἐρυθρός; andere epitheta zijn μελιηδής, μελίφρων, ἡδύς, ἡδύποτος, εὐήνωρ, μέλας, αἴθοψ, ἐύφρων, λαρός, μενοεικής, ἄκρητος, ἀκηράσιος, εὐώδης, παλαιός, ἠλεός, ἔξαιτος, γερούσιος; *λ*, 61 lezen v. L. en M. ἀθέσφατος ὕπνος, dat bij Stobaeus

staat, in plaats van *ἀθέσφατος οἶνος,* dat door de ontbrekende digamma wordt veroordeeld.

οἰνο-χοέω en *οἰνο-χοεύω* (*ϝοιν.*), Imperf. *οἰνοχόει* en *ἐοινόχοει* (*ἐϝοινοχόει,* niet *ἐῳνοχόει*), wijn schenken, schenker zijn; ook *νέκταρ,* n. schenken, *τινί,* iemand; ook met verzwegen Subjekt, *οἰνοχοεύει* (t. w. *ὁ οἰνοχόος*).

οἰνο-χόος, ὁ (*ϝοιν., χέω*), de wijnschenker, schenker.

οἶν-οψ, οπος (*ϝοῖν., ὤψ*), wijnkleurig, d. i. donkerrood, donker, gewoonl. epitheton van de onrustige zee, m. z. *πορφύρω.*

Οἶνοψ, οπος (*ϝοῖν.*), een bewoner van Ithake van edele afkomst, vader van Leodes, *φ,* 144.

***οἰνόω* (*ϝοιν., οἶνος*), dronken maken, alleen in 't Part. Aor. P. *οἰνωθέντες,* beschonken, dronken.

**οἰό-θεν,* Adv. (*οἶος*), alleen, altoos *οἰόθεν οἶος,* tot versterking van het begrip, geheel alleen.

ὀΐομαι en *ὀΐω* (niet *οἴω* en *οἴομαι;* waar deze vormen voorkomen, kunnen zij gemakkelijk door de niet samengetrokken vervangen worden), Aor. 1. M. *ὠισάμην,* Aor. 1. Pass. *ὠΐσθην,* I. meenen, gelooven, denken; met een afhankelijken zin als Objekt, ook dikwijls met een ironische tint, als men van de waarheid van iets volkomen overtuigd is, *οὐ γὰρ ὀίω ἀνδρῶν δυσμενέων ἑκὰς ἱστάμενος πολεμίζειν,* ik denk niet, d. i. het is mijn aard niet, op een afstand van de vijanden te strijden; met het oog op iets toekomends, vermoeden, verwachten, gissen, en al naardat het iets goeds of kwaads is, hopen, vreezen; ook voornemens, van zins zijn, dikwijls met *θυμῷ* of *κατὰ θυμόν;* ook *θυμὸς ὀίσατό μοι.* — Construktie: soms 1) absol., meestal *ὀίω,* zelden *ὀομαι,* als tusschenzin ingeschoven „meen ik, denk ik", *ἐν πρώτοισιν, ὀίω, κείσεται,* onder de eersten, meen ik, zal hij liggen. Gewoonl. 2) met een Accus. c. Inf. en wel a) van 't Praes. bij iets tegenwoordigs, b) van den Aor. bij iets verledens, en c) het meest van 't Fut. bij iets toekomstigs. In al deze gevallen wordt het Subjekt van den Inf., als het gemakkelijk kan worden aangevuld, gewoonlijk weggelaten, *ὀίσατο γὰρ θεὸν εἶναι,* hij vermoedde, dat het een god was; *τρώσεσθαι ὀίω,* ik vermoed, dat zij zullen gewond worden; *λ,* 101, *οὐ γὰρ ὀίω λήσειν Ἐννοσίγαιον,* is 't twijfelachtig of *σέ* of *νόστον* moet worden aangevuld; *E,* 252, *ἐπεὶ οὐδέ σε πεισέμεν οἴω* (*ἐπεὶ οὐ πείσεσθαι ὀίω,* v. L. en M.) moet de Accus. van het Objekt, *ἐμέ* (v. L. en M. dachten ook aan *ἐπεὶ οὐ πείσειν μέ σ' ὀίω*), aangevuld worden. 3) met een enkelen Infin., als het Subjekt van het regeerend Verbum en den Infin. hetzelfde is, *κιχήσεσθαί σε ὀίω.* 4) met de beteekenis van vreezen ook met *μή,* *τ,* 390. II. trans. met een Accus., meenen, gelooven, *τί;* vreezen, *Κῆρας; γόον δ' ὠίετο θυμός,* had een voorgevoel van rouw; afwachten, *β,* 351, met een daarop volg. zin met *εἰ; ἤ τι ὀισάμενεος,* iets (ergs) vermoedend. III. op één plaats, *τ,* 312, onpersoonl. *οἴεται μοι ἀνὰ θυμόν* (*ῐ;* in *ὀίω* enkele malen, in 't midden van het vers, *ῑ*).

οἰο-πόλος, ον (*πέλομαι; sitne ab οἶος derivandum an vero ab ὄϊς, vetus est lis nec facile dirimenda,* v. L. *et* M. *ad P,* 54), eenzaam, *N,* 473, *Ω,* 614, *λ,* 574; *pastoricius, P,* 54, *T,* 377 (?).

οἶος, 3. (afl. onzeker), 1) a) eenig, alleen, verlaten, versterkt *εἷς οἶος, μί' οἴη,* een alleen; *δύ' οἴω,* twee alleen; met nadere bepalingen, *αὐτὸς οἶος νόσφιν δεσποίνης, οἶος ἄνευθ' ἄλλων, οἴη ἐν ἀθανάτοισιν, οἶος μετὰ τοῖσιν.* b) c. Gen. *τῶν οἶος,* door deze verlaten, ook met *ἀπό.* 2)

eenig, die mij alleen nog overig is, *Ω*, 499. — *οἶον*, Adverb. = *ἅπαξ*, eenmaal.

οἷος, *οἵη*, *οἷον* (*ὅς*, *ἥ*, *ὅ*), hoedanig, wat voor een. I. relatief, 1) op den hoofdzin volgend, a) in correlatie met een voorafgaand *τοῖος*, *οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας — οἷον Πειρίθοόν τε Δρύαντά τε;* ook met *τοιόσδε*, *τοιοῦτος* en *ὅ* (b. v. *Σ*, 591). b) met betrekking op een voorafgaand Substant., *μένος ἄτρομον, οἷον ἔχεσκε — Τυδεύς;* met daarop volg. *ὅτε*, *οὐκέτι σοι μένος ἔμπεδον, οὐδέ τις ἀλκή, οἵη* (scil. *ἦν*), *ὅτε ... ἐμάρναο;* in den Plur. met betrekking op een voorafg. Singularis, *κειμήλιον — οἷα φίλοι ξεῖνοι ξείνοισι διδοῦσιν;* met Attraktie van het Nomen in den relatieven zin, *ἐπεὶ τόδε φαίνετ' ἄεθλον, οἵη νῦν οὐκ ἔστι γυνή*, een vrouw zoo als er thans geen leeft; met een tot nadere bepaling toegevoegden Infin., *πατρὸς μένος ἠύ, οἷος κεῖνος ἔην τελέσαι ἔργον τε ἔπος τε;* tot inleid. van een Infin. ter uitdrukking van het vermoedelijk gevolg, *οὐ γάρ τοί σέ γε τοῖον ἐγείνατο μήτηρ, οἷόν τε ῥυτῆρα βιοῦ τ' ἔμεναι καὶ ὀϊστῶν.* c) zonder voorafgaand Nomen, *ἔτλην δ' οἷ' οὔ πώ τις — βροτὸς ἄλλος; κεῖθι φιλήσεαι, οἷά κ' ἔχωμεν*, daar zult gij onthaald worden, zoo goed als wij 't hebben. — Eveneens het Neutr. S. en P. als Adv., *χιτῶνα — σιγαλόεντα, οἷόν τε κρομύοιο κατὰ λοπὸν ἰσχαλέοιο*, glanzig en fijn als de schil, die de droge ajuinen ombolstert (Vosmaer); met daarop volg. *ὅτε*, *ἔρως — φρένας ἀμφεκάλυψεν, οἷον ὅτε πρῶτόν περ ἐμισγέσθην*, even als toen; *ἥμεναι, οἷά τε φύλλα μακεδνῆς αἰγείροιο; οἷά τε πολλά*, zoo als ook vaak, *ι*, 128, 2) vóór den hoofdzin geplaatst, bij vergelijkingen, *οἵη περ φύλλων γενεή, τοίη δὲ καὶ ἀνδρῶν;* dikwijls in gelijkenissen, met daarop volg. *τοῖος*, *ὁ* (*Δ*, 75) of *ὥς*. II. Als uitroeping, *ὢ πόποι, ἐννοσίγαι' εὐρυσθενές, οἷον ἔειπες*, wat hebt gij daar gezegd; *ἀλλ' οἷόν τινά φασι βίην Ἡρακληείην ἔμμεναι*, wat voor een man was H. (v. L. en M. *ἀλλοῖόν τινα*). 3) causaal, in engeren zoowel als losseren samenhang met het voorafgaande, a) achter den hoofdzin geplaatst, *ὣς φάτο, τὸν δὲ ἄνακτα χόλος λάβεν οἷον ἄκουσεν*, over hetgeen hij had gehoord; *ἦ μάλα τίς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἄπιστος, οἷόν σ' οὐδ' ὀμόσας περ ἐπήγαγον*, daar ik u niet eens door een eed enz. — Eveneens het Adverb. *οἷον*, *νῦν δ' ἄλλῳ δήμῳ νεμεσίζομαι οἷον ἅπαντες ἧσθ' ἄνεῳ.* b) vóór den hoofdzin geplaatst, *οἷος ἐκείνου θυμὸς ὑπέρβιος, οὐκ ἐθελήσει μίμνειν.* 4) aan 't begin van Objektszinnen achter Verba van waarnemen door middel van de zintuigen, van weten en erkennen, *οὐχ ὁράεις, οἷον καὶ ἐγὼ καλός τε μέγας τε; εἴσεαι — οἷοι καὶ Δαναοῖσιν ἀριστῆες μετέασιν.* 5) in een indirekt vragenden zin, *εἰπέ μοι ὁπποῖ' ἄσσα περὶ χροῒ εἵματα ἕστο αὐτόν θ' οἷος ἔην, καὶ ἑταίρους, οἵ οἱ ἕποντο.*

†*οἰο-χίτων*, *ωνος*, enkel met den lijfrok bekleed, *ξ*, 489.

**οἰόω* (*οἶος*), alleen 3. S. Aor. 1. P. *οἰώθη* (*φώθη*), verlaten zijn, eenzaam blijven.

ὄϊς, *ὁ*, *ἡ* (*ovis*), nevens de regelmatige vormen Gen. S. *οἰός*, G. P. *οἰῶν*, D. P. *ὄεσσιν*, schaap, van beide geslachten; tot nadere aanwijzing daarvan vindt men *ἀρνειός*, *ἄρσην* en *θῆλυς* (*θήλεια*) toegevoegd.

ὀϊστεύω, met een pijl schieten, absol. en *τινός*, op iemand; het Part. *ὀϊστεύσας* ook met *βάλλειν* verbonden; *τόξῳ*. Van

ὀϊστός, *ὁ* (de afl. is onzeker), pijl; hij was gemaakt van riet of hout, met een metalen, soms driehoekige punt; men vindt ook melding gemaakt van vergiftigde pijlen, *α*, 261.

†*οἶστρος*, *ὁ* (*oestrus*), brems, *χ*, 300.

†*οἰσύινος*, 3. (de afleid. is onzeker),

wilgen, van wilgenhout gemaakt, ῥῖπες, ε, 256.

οἶτος, ὁ (gew. afgeleid van W. οἰ, οἴσω, even als *fors* van *fero;* volgens Curtius van W. *i*), lot, noodlot, gew. in ongunstigen zin, ongeluk, dood, meest κακὸς οἶτος; κακὸν οἶτον ὀλλυσθαι, een ellendigen dood sterven.

Οἴτῠλος, stad in Lakonië, op de kust, *B*, 585.

Οἰχᾰλίη, stad in Thessalië aan den Peneios, residentie van Eurytos, *B*, 730. — Daarv. Adv. Οἰχᾰλίη-θεν, van Oich., en Subst. Οἰχαλιεύς, ῆος, bewoner van Oich.

οἰχνέω = het volg.; iterat. Imperf. οἴχνεσκον, gaan, komen. Over den vorm οἰχνεῦσιν z. m. v. L. en M. op γ, 322.

οἴχομαι (de afl. is niet zeker), het Simplex alleen in 't Praes. en Imperf., gaan, komen; c. Acc. δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε, een lange en moeielijke reis doen; gew. weggaan, heengaan; ook, hetgeen in 't Attisch steeds het geval is, met de beteekenis van het Perf., weggegaan, weg zijn, ἤδη γὰρ οἴχεται εἰς ἅλα, hij is reeds vertrokken; vand. οἰχόμενος, die is heengegaan, de afwezige (ook de gestorvene); οἰχόμενοι Κίκονες, de ontsnapte Kikonen. — In 't bijz. a) van levende wezens, met de Praep. ἐς, ἐπί, κατά, μετά, c. Accus.; νηῒ οἴχεσθαι, wegvaren; ψυχὴ κατὰ γαίης ᾤχετο. b) van levenlooze voorwerpen, werptuigen, stormen, vliegen, woeden. c) van andere dingen en toestanden, πῇ σοι μένος οἴχεται; waar is uw moed gebleven? ποῦ τοι ἀπειλαὶ οἴχονται; waar blijft gij nu met uwe bedreigingen? Ἕκτορος αἴσιμον ἦμαρ ᾤχετο εἰς Ἀΐδαο, Hektors onheilsdag neigde tot Hades, d. i. Hektor was aan Hades vervallen. — Dikwijls wordt het met Participia verbonden, en wij vertalen het door heen, weg, οἴχεται φεύγων, hij vlucht henen, ᾤχετ' ἀναπτάμενος, hij vloog weg; ook staat het zelf in 't Participium bij een ander Verbum, οἰχόμενοι κόμισαν δέπας, zij gingen en haalden den beker.

*οἰωνιστής, ᾱο (οἰωνίζομαι), vogelschouwer, die uit de vlucht en de stem der vogels de toekomst voorspelt; als Adi. ervaren in het waarnemen van de vlucht en de stem der vogels, θεόπροπος.

*οἰωνο-πόλος (πολέω), verkeerend met de voorspellende vogels (οἰωνός), als Subst. de vogelschouwer.

οἰωνός (uit ὀϝιωνός v. den indogermaanschen stam *avi*, Lat. *avis;* een meer aardige dan juiste afleiding is die van οἶος, omdat roofvogels gewoonlijk alleen vliegen), a) vogel, bij uitnemendheid groote roofvogel, zoo als adelaar, gier, havik, valk enz.; dikwijls verb. κύνες ἠδ' οἰωνοί, als lijken verscheurende en verminkende dieren. b) voorspellende vogel, van vogels, uit wier stem en vlucht men de toekomst voorspelde. Het vliegen naar rechts, d. i. naar het Oosten, voorspelde geluk, naar links, d. i. naar het Westen, ongeluk. c) overdr. vogelteeken, voorteeken, εἷς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης, één voorteeken is het beste, voor het vaderland te strijden, d. i. de strijd voor 't vaderland bevat reeds als zoodanig de waarborgen voor een goeden uitslag in zich.

ὀκνέω en ὀκνείω, alleen Praes. en Imperf., aarzelen, bang zijn. — Van

*ὄκνος, ὁ (κόκνος, m. verg. het Lat. *cunctari*), het aarzelen, talmen, vooral ten gevolge van lichamelijke uitputting, traagheid; ὄκνῳ εἴκων, uit traagheid.

†ὀκριάω (ὄκρις, W. ἀκ), eig. scherp maken, overdr. verbitteren; Pass. in toorn geraken, 3. P. Imperf. ὀκριάοντο, σ, 33.

*ὀκριόεις, εσσα, εν (ὄκρις = ἄκρις,

ἄκρη), vol punten, puntig, scherp, epith. van den ruwen, nog onbewerkten steen, πέτρος, χερμάδιον, μάρμαρος.

ὀκρυόεις, εσσα, εν (W. κρυ met prothet. ὀ; Payne Knight en Nauck, Cauer en v. L. en M. lezen *Z*, 344 κακομηχάνοο κρυοέσσης en *I*, 64 ἐπιδημίοο κρυόεντος voor κακομηχάνου ὀκρ. en ἐπιδημίου ὀκρ.), eig. koud, vervolgens huiveringwekkend, ijselijk, κύων (Helene, zoo als zij zich zelve noemt), πόλεμος.

†ὀκτά-κνημος, ον (Cobet ὀκτώκνημος, κνήμη), met acht spaken, *E*, 723.

ὀκτώ (Lat. *octo*), acht.

**ὀκτω-και-δέκατος, 3. de achttiende, alleen ὀκτωκαιδεκάτη, scil. ἡμέρη.

†ὀλβιο-δαίμων, ονος, ὁ, de door de godheid gezegende, *Γ*, 182.

ὄλβιος, 3. (ὄλβος), gelukkig, gelukzalig, gezegend, steeds van uiterlijk geluk; dus rijk, gegoed, van personen; δῶρα ὄλβια ποιεῖν, doen gedijen; Neutr. Plur. als Subst. ὄλβια δοῦναι, rijken zegen verleenen; τοῖσιν θεοὶ ὄλβια δοῖεν ζωέμεναι, wien de goden voorspoed mogen geven in het leven (of mogen geven om in vollen voorspoed te leven).

ὄλβος, ὁ (de afl. is onzeker), voorspoed, zegen, vooral van de goederen der fortuin, verb. met πλοῦτος; in 't alg. gelukzaligheid, levensgeluk.

*ὀλέθριος, 3. verderfelijk, rampzalig, ὀλ. ἦμαρ, de dag des verderfs, des onheils. (M. z. Koster, Studia Tragico-Homerica, p. 80). Van

ὄλεθρος, ὁ (ὄλλυμι), verderf, onheil, ongeluk, ondergang, αἰπύς, λυγρός, ἀδευκής, οἴκτιστος, ὤκιστος; ἐοικώς, verdiend; ὀλέθρου πείρατα, m. z. πεῖραρ; ἵνα ψυχῆς ὤκιστος ὄλ., waar (aan het lichaam) voor het leven het onheil zeer snel is, d. i. op een zeer gevaarlijke plaats; λυγρὸν ὄλεθρον als appositie in den Accus., ten smadelijken dood, *Ω*, 735.

ὀλέκω (st. ὀλεκ, verlengd uit ὀλε, ὀλ), bijvorm van ὄλλυμι, alleen Praes. en Imperf., iterat. Imperf. ὀλέκεσκε, 1) vernietigen, dooden, τινά. 2) Med. omkomen, een gewelddadigen dood sterven.

†ὀλεσί-καρπος, ον (ὄλλυμι), de juiste vorm voor ὠλεσίκαρπος, de vrucht verliezend, (v. L. en M., *qui fructum frustra fert*), d. i. afwerpend, voordat zij rijp is, epith. van de wilg, *κ*, 510.

†ὀλετήρ, ῆρος, ὁ (ὄλλυμι), verderver, moordenaar, *Σ*, 114.

ὀλιγη-πελέω, zwak, machteloos zijn, alleen in 't Part. Praes. (Naber *O*, 24 ἀλλοφρονέων uit Aristot. Metaph. *III*, 5, de Anim. *I*, 2, κεῖσ' ἀλλοφρονέων). Daarv.

†ὀλιγη-πελίη, zwakte, flauwte, *ε*, 468.

*ὀλιγο-δρᾱνέω (W. δρα), weinig kunnen doen, zwak, machteloos zijn, alleen Part. Pr.

ὀλίγος, 3. (W. λικ met prothetische ὀ), Compar. ὀλίζων (Nauck en v. L. en M. ὀλείζων, m. verg. Wackernagel, Berl. Philol. Wochenschrift, 1891, No. 34, bl. 1065), Superl. ὀλίγιστος, a) weinig, in de eerste plaats van de menigte; van de ruimte, klein, bekrompen, χῶρος, ἄρουρα; van den tijd, kort. b) van de grootte, in de eerste plaats van het lichaam, klein; ook van andere voorwerpen, κῦμα, σάκος; in 't alg. gering, ἄχθος, δόσις; πῖδαξ, zwak vloeiend; ὄψ, zacht. Het Neutr. Sing. als Adverb., weinig, een weinig, plaatselijk ὀλίγον μετεκίαθον; bij Comparativi, ὀλίγον προγενέστερος. Zoo ook de Gen. ὀλίγου als Adv., *ξ*, 37, ten naaste bij. De Compar. staat alleen *Σ*, 519, λαοὶ δ' ὑπ' ὀλείζονες ἦσαν, het krijgsvolk beneden hen was kleiner (van gestalte). De Superl.

ὀλίγιστος staat *T*, 223, ἄμητος ὀλίγιστος.

Ὀλιζών, ῶνος, een stad in Magnesia (Thessalië), *B*, 717.

ὀλισθάνω (voor ὀγλισθάνω, st. ὀλιτ, γλιτ), Aor. 2. ὤλισθον, uitglijden, vallen; ἐκ (Adv.) δέ οἱ ἧπαρ ὄλισθεν, de lever werd hem uit het lijf gereten.

ὄλλῡμι (st. ὀλ, de verdere afl. is onzeker), Fut. ὀλέσσω en ὀλέω, Aor. ὤλεσα, Aor. 2. Med. ὠλόμην. I. Act. 1) verderven, verwoesten, vernietigen, dooden, zoowel van personen als zaken, Ἀχαιούς, νῆας, πόλιν; ὀλλύντες τε καὶ ὀλλύμενοι, doodende en stervende; ὀδμήν, de reuk verdrijven; τρίχας ἐκ κεφαλῆς, doen verdwijnen, wegnemen; ἐξ (Adv.) ἄρα δή τοι θεοὶ φρένας ὤλεσαν, de goden hebben u geheel en al het verstand ontnomen. 2) verliezen, λαόν; vooral θυμόν, ἦτορ, ψυχήν, μένος; ὤλεσε νόστον, ὤλετο δ' αὐτός. II. Med. te gronde gaan, omkomen, ondergaan, een geweldadigen dood sterven, ὑπό τινι, door iemand, ὑπ' Αἰγίσθοιο δόλῳ; ook met de nadere bepaling in den Accus., κακὸν οἶτον ὀλέσθαι, een ellendigen dood sterven; ook Dat. ὀλέθρῳ ἀδευκέι; met een Dat. instrum. ἀτασθαλίῃσι, δόλῳ. 2) verloren gaan, ὤλετο κειμήλιον ἐκ μεγάρων; κλέος, νόστος, νόστιμον ἦμαρ. Het Perf. ὄλωλα, ik ben vernietigd, ondergegaan, behoort bij het Medium.

†ὄλμος (Ϝολμ., εἴλω, *volvo*, W. Ϝελ), een ronde steen, maalsteen, *Λ*, 147.

*ὀλοιός, 3. = ὀλοός, verderfelijk, ὀλοιὴ Μοῖρα, ὀλοιὴ φρήν.

†ὀλολῡγή, ἡ, luid geschreeuw, *Z*, 301. Van

ὀλολύζω, een luid geschreeuw aanheffen, (*sublata voce deos invocare; de feminis (in sacrificiis) precantibus; doloris metusve notio non inest, neque laetitiae*; v. L. et M. ad *γ*, 450).

†ὀλοοίτροχος, ὁ (Ϝολ. W. Ϝελ, *volvo*, m. vergel. ὄλμος), een rotsblok of ronde steen, maalsteen, *N*, 137.

ὀλοός, 3. (ὀλ, ὄλλυμι), Compar. ὀλοώτερος, Superl. ὀλοώτατος (δ, 442 van 2 uitgangen), verderfelijk, vernietigend, schadelijk, onheil stichtend, wreed, zoowel van personen, Κήρ, Μοῖρα, θεῶν ὀλοώτατος (*X*, 15, waar v. L. en M. aan δολιώτατε denken), οὔτις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος, als van zaken, πόλεμος, λύσσα, πῦρ, γόος, νύξ, πόνος (*Π*, 568, waar Nauck ἄλιος wil voor ὀλοός), δεσμός, φόβος, μῆνις; ook ὀλοὰ φρονεῖν.

Ὀλοοσσών, όνος, stad in Perrhaibia (Thessalië) aan den Eurotas, λευκή (om de witte klippen, waaraan zij ligt), *B*, 739.

ὀλοό-φρων, ον, ονος (ὀλοός, φρήν), a) onheil verzinnend, woest (*saevus, torvus*), grimmig, epith. van den leeuw, de slang, het everzwijn. b) van menschen, verderfelijk, wreed, epith. van Atlas, Aietes, Minos.

ὀλοφυδνός, 3. (ὀλοφύζω), weeklagend, jammerend, treurig, ἔπος.

ὀλοφύρομαι, Dep. Med., 1) intr. klagen, weeklagen, jammeren, dikwijls absol. (*Ψ*, 75, *obsecro*); vooral in het Part., πολλά, οἰκτρά, αἰνά; met daarop volg. Inf., πῶς ὀλοφύρεαι ἄλκιμος εἶναι, hoe betreurt gij het dapper te zijn. b) c. Gen., τινός, om iemand klagen, voorts medelijden met iemand hebben, zich over iemand ontfermen. 2) trans., τινά, iemand beklagen, beweenen; meer nog medelijden met iemand hebben.

ὀλοφώιος, ον (de afl. is onzeker), verderfelijk, schadelijk, alleen in het Neutr. Plur., ὀλοφ. δήνεα, verderfelijke listen, ook zonder Subst. ὀλοφώια, met dezelfde beteekenis; ὀλοφώια εἰδώς, verderfelijke dingen verzinnend.

†Ὀλυμπιάς, άδος, Femin. bij het

volgende woord, Olympisch, epith. der Musen, *B*, 491.

Ὀλύμπιος, 3. olympisch, den Olympos bewonend, dikwijls epith. van Zeus, die ook enkel *Ὀλύμπιος* heet; *Ὀλύμπιοι*, als Substant. = de goden; *Ὀλύμπια δώματα*, de woningen der goden op den Olympos.

Ὄλυμπος en *Οὔλυμπος*, *ὁ*, een gebergte op de grens van Makedonië en Thessalië, met verscheiden met sneeuw bedekte toppen; *θεοὶ οἳ (τοὶ) Ὄλυμπον ἔχουσιν;* epitheta, *θεῶν ἕδος, ἀγάννιφος, αἰγλήεις, αἰπύς, μακρός, πολύπτυχος*.

**ὄλῡραι, αἱ*, een graansoort, die als paardenvoer nevens de gerst genoemd wordt, spelt.

***ὁμᾰδέω*, door elkaar spreken, schreeuwen, van de vrijers. Van

ὅμᾰδος, ὁ (ὁμός) 1) geraas makende menigte van menschen, gewoel. 2) leven, geraas van eene woelige, door elkaar schreeuwende menschenmenigte; overdr. het razen en tieren van den storm.

†*ὁμαλός*, 3. (*ὁμός, ἅμα*), effen, glad, *ι*, 327.

ὁμαρτέω (W. *ἀρ*), 1) samentreffen, hetzelfde, tegelijk iets doen, absol. *M*, 400; in vijandelijken zin, handgemeen raken. 2) samengaan, *βῆσαν ὁμαρτήσαντες;* bijhouden, van den havik, *ν*, 87.

ὁμαρτῇ, m. z. *ἁμαρτῇ*.

†*ὁμαρτήδην* (*ὁμαρτέω*), Adv. samentreffend, in vijandigen zin (om met elkaar te strijden), *N*, 584.

ὀμβριμοπάτρη, ὄμβριμος, m. z. *ὀβριμοπάτρη, ὄβριμος*.

ὄμβρος, ὁ (imber), regen, in 't bijz. zware, van onweer vergezelde regenbui, stortregen, vooral *Διὸς ὄμβρος*, daar Zeus de god van den regen is; ook van den regen, die vruchtbaarheid aanbrengt; *M*, 286 van een sneeuwbui.

ὁμ-ηγερής, ές (*ὁμός, ἀγείρω*), vergaderd, vereenigd, *ὁμηγερέες ἐγένοντο*.

†*ὁμ-ηγῠρίζομαι*, Dep. Med., ter vergadering bijeenroepen, *Ἀχαιοὺς εἰς ἀγορήν*, *π*, 376. Van

†*ὁμ-ήγῠρις, ιος, ἡ* (*ὅμος, ἄγυρις*), vergadering, *Y*, 142.

ὁμ-ηλικίη, ἡ, a) de gelijke leeftijd, *ὁμηλικίην ἐλεήσας*, *Y*, 465, waar het echter ook conkreet kan worden opgevat; gewoonl. b) conkreet, menschen van gelijken leeftijd, vooral de makkers der jeugd; ook van een enkelen persoon, *ἀλλὰ νεώτερός ἐστιν, ὁμηλικίη δ' ἐμοὶ αὐτῷ*. Van

ὁμ-ῆλιξ, ικος (*ἧλιξ*), van denzelfden leeftijd, dikwijls als Substant., *πάντες ὁμήλικες*, allen van uw leeftijd; ook met een Gen., *σεῖο ἄνακτος ὁμ.*

†*ὁμ-ηρέω* (W. *ἀρ*), samentreffen, samengaan, *τινί*, met iemand, *π*, 468.

ὁμῑλαδόν (*ὅμιλος*), Adv., bij troepen, bij hoopen, *μάχεσθαι, ἕπεσθαι*.

ὁμῑλέω, 1) samenzijn, omgang hebben, verkeeren, *τινί;* zich te midden van eene menigte bevinden, *μετά, ἐνί, παρά*, c. Dat.; zich verzamelen, *περί τινα*, om iemand. 2) vooral in vijandelijken zin, samentreffen, ontmoeten, handgemeen worden, strijden, abs. en *τινί, μετά τισι*. Van

ὅμῑλος, ὁ (van *ὁμός, ὁμοῦ* en *ἴλη*?), vergadering, menigte, vooral eene menigte menschen, die tot een gastmaal of tot spelen vereenigd zijn. b) in de Ilias vooral een menigte krijgslieden, vervolg. het krijgsrumoer, het gewoel van den strijd, dikwijls met een Gen., *ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν, Τρώων; καθ' ὅμιλον*, in het gewoel, ook alleen *ὁμίλῳ*.

ὀμίχλη, ἡ (W. *μιχ* met prothetische *ὀ*), nevel, dikke, donkere lucht, overdr. *ὀμίχλην κονίης ἱστάναι*, een stofwolk omhoog jagen.

ὄμμα, ἄτος, τό (W. ὀπ), het oog, altoos in den Plur.; Θ, 349, de blik.

ὄμνῡμι (de afl. is onzeker), Imper. ὄμνῡθι, 3. S. ὀμνυέτω; Imperf. ὤμνυον, Fut. ὀμοῦμαι, Aor. ὤμοσ(σ)α, a) zweren, dikwijls met ὅρκον, ook ἐπίορκον, μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι, ik zal een duren eed zweren. b) iemand iets zweren, onder eede, plechtig beloven, τινί, ὅρκον τινί of πρός τινα. De zaak staat in den Accus., iets bezweren, of wordt uitgedrukt door een Inf. Fut. met ἦ μέν (μήν) of bij een ontkennenden eed met ἦ μή; ook vindt men den Inf. Aor. (niet met het oog op de toekomst, waar verandering in den Inf. Fut. noodzakelijk is, β, 373, μυθήσασθαι in μυθήσεσθαι; δ, 254 is die verandering niet gemakkelijk; m. z. v. L. en M. op deze plaats) met het oog op een verleden tijd; ook staat zoo de Inf. Perf.; μή met den Coni. ὀμόσσατε καρτερὸν ὅρκον ... μή πού τις ... ἀποκτάνῃ, μ, 300, en eveneens σ, 56 van iets toekomstigs. c) c. Accus., iemand bij den eed tot getuige aanroepen, bij iemand zweren, Ἐννοσίγαιον, Στυγὸς ὕδωρ, λέχος.

*ὁμο-γάστριος, ον (ὁμός, γαστήρ), uit denzelfden moederschoot, κασίγνητος, eigen, volle broeder.

†ὁμό-θεν, Adv. uit of van dezelfde plaats, θάμνοι ἐξ ὁμόθεν πεφυῶτες, uit denzelfden stam gesproten, ε, 477.

ὁμοῖος, 3. en ὁμοίιος, ον, 1) gelijk, gelijkend, χρώς; ὁμοίη μοῖρα, het gelijke, allen gelijkelijk treffende lot; ook gelijk in krachten, opgewassen, ἀνήρ. Het voorwerp, waarmede iets wordt vergeleken, staat in den Dat.; κόμαι Χαρίτεσσιν ὅμοιαι, brachylogisch voor ταῖς τῶν Χ. ὁμοῖαι; evenzoo οὔτις ὁμοῖα νοήματα Πηνελοπείῃ ἴσκε; de zaak, ten opzichte waarvan gelijkheid of overeenkomst bestaat, staat α) in den Accus., πελειάσιν ἴθμαθ' ὁμοῖαι, aan de duiven gelijk in tred; ἀθανάτῃσι φυὴν καὶ εἶδος ὁμοίη enz. β) met een Praepos., ἐν πολέμῳ. γ) met een Infin., ἵπποι θείειν ἀνέμοισιν ὁμοῖοι, in het loopen gelijk aan den wind. 2) gemeenschappelijk, algemeen, allen gelijkelijk treffend, met deze beteekenis in 't Masc. en Neutr. altoos ὁμοίιος, πόλεμος, aan welks gevaren allen, zonder verschil van persoon en leeftijd, zijn blootgesteld; eveneens θάνατος [ὁμοίιος ⏑ — ⏑ ⏑, alleen als er een lange lettergreep op volgt, zoo als in ὁμοιίου (anderen ὁμοιίοο), ⏑ — — —].

ὁμοιόω (ὅμοιος), gelijk maken; alleen in den Inf. Aor. Pass., ὁμοιωθήμεναι, zich gelijkstellen, absol. en μῆτιν.

ὁμο-κλάω (volg. v. L. en M. zijn de overgeleverde vormen van ὁμοκλέω, als ὁμοκλέομεν, ὁμόκλεον onjuist), Imperf. 3. S. ὁμόκλαε, iterat. Aor. ὁμοκλήσασκε, gemeenschappelijk, allen te zamen toeroepen, toeschreeuwen, vand. luid bevelen, aansporen, ook dreigen, schelden, en in 't alg. toeroepen; verbonden met μύθῳ, ἐπέεσσιν; vermanen, bevelen, iets te doen, met een Inf. of Acc. c. Inf. Van

ὁμο-κλή, ἡ (ὁμός, ὁμοῦ en καλέω), eigenl. gemeenschappelijk toeroepen, bevel, ook bedreiging, bestraffing, d. i. een toeroepen, bevel tot meerderen gericht of ook uitgaande van meerderen.

*ὁμοκλητήρ, ῆρος (ὁμοκλάω), de toeroepende, vermanende, bevelende.

ὀμόργνῡμι (W. μεργ met prothet. ὀ), afvegen, afwisschen, ἀπ' ἴχωρ χειρὸς ὀμόργνυ; gew. Med., zich afwisschen, afdrogen, δάκρυα, δάκρυα παρειάων van de wangen.

ὁμός, 3. (verw. met ἅμα), eig. 1) gelijk, gelijkend, eender, dezelfde,

γένος, αἴση, ϑρόος. 2) gemeenschappelijk, σορός, νεῖκος, ὀιζύς.

ὁμό-σε, Adv. naar dezelfde plaats.

†(ὁμο-στιχάω, een reeds door de Ouden als barbaarsch veroordeeld woord; *O*, 635 moet men in plaats van ὁμοστιχάει met Bekker, Cobet, v. L. en M. en Cauer lezen ὁμοῦ στιχάει).

†ὁμό-τῑμος, ον (τιμή), even geëerd, gelijk in waardigheid, *O*, 186.

ὁμοῦ, Adv., 1) te zamen, op dezelfde plaats, tegelijk, ἔχειν ἵππους; ὁμοῦ εἰλεῖν (Ϝέλλειν), bij elkaar drijven, *λ*, 573, maar dit gedeelte van 't elfde boek der Odyssee is later ingelascht; dikwijls tot nauwere verbinding van twee Substantiva, ἵπποι στεῖβον ὁμοῦ νέκυάς τε καὶ ἀσπίδας. 2) te zamen met, tegelijk met, met een daarvóór of daarachter geplaatsten Dativus, ὁμοῦ νεφέεσσιν, tegelijk met de wolken; ὅσσαι μοι ὁμοῦ τράφεν.

ὁμο-φρονέω (ὁμόφρων), gelijkgezind, eens zijn, νοήμασιν; met iem. gelijk denken, gevoelen.

**ὁμο-φροσῠ́νη, ἡ, gelijkheid van gezindheid, eendracht. Van

†ὁμό-φρων, ονος (φρήν), gelijkgezind, eendrachtig, ϑυμός, *X*, 263.

†ὁμόω (ὁμός), alleen Inf. Aor. Pass. ὁμωϑῆναι, zich vereenigen, φιλότητι, *Ξ*, 209.

ὀμφᾰλόεις, εσσα, εν, met eene of verschillende op een navel gelijkende verhevenheden, met knoppen, ἀσπίς, met welvende navel (Vosmaer), ζυγόν, met knoppen, beugels bezet, *Ω*, 269. Van

ὀμφᾰλός, ὁ (*umbilicus*), 1) navel. 2) iedere op een navel gelijkende verhevenheid in 't midden van een vlak, a) de knop in 't midden van 't schild; *Λ*, 34, ἐν δέ οἱ ὀμφαλοὶ ἦσαν ἐείκοσι κασσιτέροιο, λευκοί, ἐν δὲ μέσοισιν ἔην μέλανος κυάνοιο, verklaart men ὀμφαλοί door knopjes, die tot versiering dienden; v. L. en M., die te recht beweren, dat er aan een schild maar één ὀμφαλός is, stellen voor te lezen: ἐν δὲ Ϝ' ἔσαν λευκοῖο ἐϜείκοσι κασσιτέροιο· ὀμφαλὸς ἐν μέσσοισιν ἔην μ. κ. M. z. echter Helbig, das Hom. Epos, bl. 319, aanm. 3. b) de knop aan het juk, waaraan de jukriem werd vastgemaakt, *Ω*, 273. c) in 't alg. middelpunt, midden, ϑαλάσσης, van het eiland van Kalypso, *α*, 50.

†ὄμφαξ, ἄκος, ἡ (de afl. is onzeker), de onrijpe druif, *η*, 125.

ὀμφή, ἡ (de afl. is onzeker), de godenstem, de stem des noodlots, de aankondiging des noodlots, ϑείη, ϑεῶν, ϑεοῦ.

†ὁμ-ώνῠμος, ον (ὄνομα), gelijknamig, denzelfden naam hebbend, *P*, 720.

ὁμῶς, Adv. (ὁμός), 1) te zamen, tegelijk, gezamenlijk, πάντες ὁμῶς, allen tegaar; dikwijls bij twee Substantiva, die door τέ — καί verbonden zijn. 2) gelijkelijk, d. i. zoowel op dezelfde wijze, als in dezelfde mate, evenzeer; c. Dat., ὁμῶς Πριάμοιο τέκεσσιν, even als de zonen van Priamos.

ὅμως, Conj. (ὁμός), evenwel, toch, alleen *M*, 393 en *λ*, 565; v. L. en M., die het woord voor niet-Homerisch houden, lezen op de eerste plaats ἔμπης, bij Homerus het gewone woord voor het Attische ὅμως (Lehrs ὁ δ' οὐδ' ὣς), op de tweede ὁμῶς.

ὄναρ, τό, alleen in den Nom. en Accus., droom, droomgezicht, tegenst. ὕπαρ.

ὄνειαρ, ἄτος, τό (ὀνίνημι), 1) eig. alles wat voordeelig is, hulp, bijstand, nut, heil; van personen, b. v. van Hektor, πᾶσιν ὄνειαρ; lafenis, verkwikking, *δ*, 444, *ο*, 78. 2) in den Plur. heugelijke dingen, d. i. kostbaarheden, *Ω*, 367; vooral spijzen, lavend maal.

ὀνείδειος, ον (ὄνειδος), berispend,

scheldend, ἔπεα, μῦθος; ook als Substant., *X*, 497.

ὀνειδίζω, uitschelden, verwijten, τινί τι, τινί ὅτι; ook met ἔπεσιν, νείκει. Van

ὄνειδος, τό (de afl. is onzeker), verwijt, berisping, ὀνείδεα μυθεῖσθαι, λέγειν, προσφέρειν, βάζειν, verwijten uitspreken, d. i. uitschelden, berispen; κατ' ὀνείδεα χεῦαί τινι, iemand met verwijten overladen. b) voorwerp van verwijt of berisping, σοὶ κατηφείη καὶ ὄνειδος ἔσσομαι, ik zal voor u een voorwerp van schaamte en verwijt, schande zijn; ἐμοὶ δέ κ' ὀνείδεα ταῦτα γένοιτο.

†ὀνείρειος, 3. (ὄνειρος), ὀνείρειαι πύλαι, de poorten der droomen, δ, 809.

ὀνειρο-πόλος, ὁ (πολέω), zich met droomen bezig houdend, d. i. droomen uitleggend; Subst. de droomuitlegger, *A*, 63.

ὄνειρος, ὁ (ὄναρ), ook †ὄνειρον, τό (δ, 841), met een metaplastischen Nom. Plur. ὀνείρατα (υ, 87), 1) droom, droomgezicht, door Zeus gezonden; θεῖος; ook als een beeld van het ijle, τρίς μοι ἐκ χειρῶν σκιῇ εἴκελος ἢ καὶ ὀνείρῳ ἔπτατο; ψυχὴ δ' ἠΰτ' ὄνειρος ἀποπταμένη πεπότηται. 2) als persoon *B*, 6, 16, 22; ω, 12.

†ὄνησις, ιος, ἡ (ὀνίνημι), nut, in 't alg. geluk, welvaart, φ, 402.

Ὀνητορίδης, αο, zoon van Onetor, Phrontis, γ, 282.

Ὀνήτωρ, ορος, een Trojaan, vader van Laogonos, *Π*, 604.

*ὄνθος, ὁ, mest, vuil.

ὀνίνημι (het Praes. ὀνίνησι, alleen *Ω*, 45 in een reeds door de Ouden voor onecht gehouden vers), Fut. ὀνήσω, Aor. ὤνησα, Med. Fut. ὀνήσομαι, Aor. 2. ὠνήμην (2. Pl. ὤνησθ' te herstellen *Ω*, 241 voor ὀνόσασθ', m. verg. ὄνομαι), Imper. ὄνησο, Part. ὀνήμενος, 1) baten, helpen, verheugen, met een Accus. van den persoon of de zaak, τινὰ μέγα; τινά τινι, iemand door iets; met een Accus. van den persoon en het Neutr. van den Accus. van een Pronomen, σὲ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀνήσει, daarmen in althans zal uw ouderdom u baten, verheugen; κραδίην τινὸς ἔπει ἢ ἔργῳ. 2) Med. voordeel, genot, genoegen hebben; met een Gen. van de zaak, voordeel van iets hebben, zich in iets verheugen, iets genieten; τινός, van iemand voordeel hebben; het Part. Aor. ook als Adi. ἐσθλός μοι δοκεῖ εἶναι ὀνήμενος, braaf schijnt deze mij toe, de gezegende, β, 33.

ὄνομα, τό (Lat. *nomen*), ook οὔνομα, 1) naam van een persoon, Οὖτις ἔμοιγ' ὄνομα, ik heet Utis; ook de naam in tegenstelling van de zaak, ἵνα μηδ' ὄνομ' αὐτοῦ ἐν ἀνθρώποισι λίπηται. 2) faam, roem, ν, 248, ω, 93. Daarv.

ὀνομάζω, a) noemen, bij zijn naam noemen, roepen, τινά. b) opnoemen, opsommen, δῶρα. c) absol. in de uitdrukking ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ (Adv.) τ' ὀνόμαζεν, hij sprak het woord en zeide (Vosmaer: „hem roepende, sprak hij de woorden" minder juist).

ὄνομαι; Fut. ὀνόσσομαι, Aor. ὠνοσ(σ)άμην (*P*, 25 stond ὅτε μ' ὤνατο καὶ μ' ὑπέμεινε, waarvoor v. Herwerden schrijft ὅτε μ' ὠνόσατ' ἠδ' ὑπέμεινε,; *Ω*, 241, waar ἦ οὔνεσθ' (ὀνέσασθ'), ὅτι μοι Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔθηκε stond, dat onvertaalbaar en onverklaarbaar is, heeft Fick ἦ ὤνησθ' hersteld, dat door v. L. en M. in den tekst is opgenomen en aldus wordt vertaald: *Num iuverat vos, num laetabamini* etc.? m. z. ook Wackernagel, Berl. philol. Wochenschrift, 1891, No. 34, bl. 1060), uitschelden, smalen, berispen, ἦ ὄνοσαι, ὅτι ... κατέδουσιν; zijt gij ontevreden, dat zij enz.; ook met een Accus. μῦθον, ἀρετήν, φάλαγγας, φρένας τινός, ἔργον; met een Gen. van

de zaak, ε, 379, κακότητος ironisch, op iets schelden, het voor gering achten, licht tellen.

ὀνομαίνω (ὀνομάνjω), bijvorm van ὀνομάζω, 1) noemen, bij zijn naam roepen, τινά. 2) opnoemen, opsommen, ὑμῖν ἐν πάντεσσι δῶρα — ὀνομήνω, voor u allen wil ik de geschenken opsommen; met daarop volg. Inf., beloven, ὅρκους δώσειν; uitspreken, ἴσχεο μηδ' ὀνομήνῃς, houd het voor u en spreek het niet uit, zwijg er van, λ, 251; benoemen, τινὰ θεράποντα, iemand tot zijn dienaar maken.

ὀνομα-κλήδην, m. z. ἐξονομακλήδην.

†ὀνομά-κλυτος, ον, met beroemden naam, beroemd, Χ, 51.

**ὀνομαστός, 3. Adi. verb. van ὀνομάζω, te noemen, noembaar, οὐκ ὀνομαστός, *nefandus*, nimmer te noemen, Κακοΐλιος.

†ὄνος, ὁ (*asinus*), ezel, νωθής, Λ, 558.

†ὀνοστός, 3. Adi. verb. van ὄνομαι, te berispen, berispelijk, δῶρα, οὐκέτ' ὀνοστά, Ι, 164.

ὄνυξ, ὕχος, ὁ (*unguis*), nagel, klauw, alleen van den adelaar.

†ὀξυ-βελής, ές (βέλος), met scherpe punt, Δ, 126.

ὀξυόεις, εσσα, εν, van een punt voorzien, scherp, dikwijls epith. van ἔγχος en δόρυ.

ὀξύς, εῖα, ύ (W. *aks*, ἀκ), Superl. ὀξύτατος, scherp, spits, vand. 1) puntig, snijdend, epith. van wapenen en andere puntige, spitse voorwerpen, σκόλοπες, λᾶας, μόχλος, κορυφή, een puntige, spitse rots. 2) a) op de zintuigen overgebracht, snijdend, fel, doordringend, αὐγὴ Ἠελίοιο, φάος; voor 't gehoor, schel, ἀυτή; voor 't gevoel, pijnlijk, gevoelig, ὀδύναι, ἄχος, μελεδῶναι. b) van 't gemoed, driftig, vurig, Ἄρης. — Neutr. S. en Pl., ὀξύ en ὀξέα, dikwijls als Adverb. a) van 't gezicht, ὀξὺ προϊδεῖν, scherp uitzien, ὀξύτατον δέρκεσθαι, ὀξὺ νοεῖν, met een scherp oog opmerken. b) van de stem en het gehoor, ὀξέα κεκληγώς, ὀξὺ λεληκώς, ὀξὺ κλάειν, κωκύειν, κελεύειν, ἀκούειν. (Λ, 272 lezen v. L. en M., Bentley volgende, ὡς ὀξεῖ' ὀδύνη δῦνεν voor ὡς ὀξεῖ' ὀδύναι δῦνον, ter verwijdering van de ongeoorloofde elisie; om vers 268 zou ik de voorkeur geven aan den Pluralis, en dus meer overhellen tot de mede door hen in de aanteekening medegedeelde gissing ὡς ὀδύναι ὀξεῖαι ἔδυν).

ὀπάζω, I. Act. a) tot makker geven, doen volgen, toevoegen, τινά τινι, van personen, πομπόν, ἡγεμόνα τινί; τινὰ πομπόν τινι, τινὰ ἅμα; κήρυχ' ἅμ' ὀπάσσας; ἀρχὸν μετὰ ἀμφοτέροισιν, aan beiden een leidsman toevoegen. b) van zaken, toevoegen, meegeven, in 't alg. geven, verleenen, κῦδός τινι, χάριν καὶ κῦδος ἔργοις, eveneens ἀοιδήν, κτήματα, κτῆσιν, κάλλος enz.; ook met een Infin., κόμην φέρεσθαι. c) even als διώκω, volgen, vervolgen, in 't nauw brengen, τινά, overdr. van den ouderdom; absol. aandringen, πολὺν καθ' ὅμιλον ὀπάζων; Λ, 493, waar het Pass. staat, χειμάρροος ποταμὸς ὀπαζόμενος Διὸς ὄμβρῳ, vermoedt Nauck ἀεξόμενος, dat door v. L. en M. in den tekst is opgenomen. — II. Med., zich iemand, τινά, als begeleider toevoegen, iemand meenemen.

ὀπαῖος, 3. m. z. ἀνόπαια.

*ὄπατρος, ον (Praefixum ὁ en πατήρ), van denzelfden vader, κασίγνητος καὶ ὄπατρος, broeder en wel van denzelfden vader.

ὀπάων, ονος, ὁ, volgeling, krijgsmakker, wapenbroeder, maar steeds in ondergeschikte verhouding, van hen, die anders θεράποντες genoemd worden, schildknaap.

ὅπ(π)η, Adv. (πῇ), 1) van de plaats, waar; ook tot aanwijzing der beweging met het daarbij komend begrip van de daarop volgende rust, ὅπῃ οἱ νόστος, waar zijn thuis is; c. Coni. ὅπῃ περάσητε, waarheen gij hem ook moogt verkoopen. 2) van de wijze, hoe, ὅπῃ δή τοι νόος ἔπλετο, zoo als het u behaagde.

ὀπηδέω (ὀπηδός, waarvan de afl. onzeker is), vergezellen, volgen, τινί, van personen, ook ἅμα τινί. b) van zaken, (τόξα) ἀνεμώλιά μοι ὀπηδεῖ, de boog vergezelt mij als iets onnuttigs; ἀρετή, ἥ σοι ὀπηδεῖ, die u vergezelt, d. i. die gij bezit; ἐκ Διὸς τιμὴ ὀπηδεῖ, v. Zeus komt eer.

ὀπίζομαι (ὄπις), acht slaan, ontzien, vreezen, Διὸς μῆνιν, μητρὸς ἐφετμήν; τινά, iemand ontzien, achten.

ὀπιπτεύω en ὀπιπεύω (W. ὀπ, ὄπωπα), herhaaldelijk naar iets omzien, naar iets uitzien, πολέμοιο γεφύρας, naar de paden des oorlogs turen (m. z. γέφυρα); γυναῖκας, met een begeerlijk oog naar de vrouwen kijken (m. verg. παρθενοπίπης); absol. λάθρῃ, heimelijk bespieden, belagen.

ὄπις, ιδος, Acc. ὄπιδα en ὄπιν (W. ὀπ), eig. het achtslaan op iets, vooral het straffend toezicht der goden, met en zonder θεῶν.

ὄπισθε(ν) en ὄπιθε(ν) 1) van de plaats, a) achter, van achteren, στῆ ὄπιθεν, zij stond achter hem; ὄπισθε μένειν, achterblijven; ὄπ. καταλείπειν, achterlaten; ὄπ. πέμπειν, achterna zenden, οὖρον; overdr. οἵ εὖ μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὄπιθεν φρονέουσι, en achterna kwaad in het schild voeren; τὰ ὄπισθεν, de rug. b) als Praepos. c. Gen. achter, ὄπισθεν μάχης, δίφρου; ook δίφρου ὄπ. 2) van den tijd, achterna, in de toekomst.

*ὀπίστατος, ὁ, Superl. van ὄπισθε, de achterste, de laatste.

ὀπί(σ)σω, Adv. 1) van de plaats, naar achteren, achterwaarts, terug, tegenst. πρόσσω, en προπρηνές; versterkt πάλιν ὀπίσσω; ὀπίσσω χάζεσθαι; ὀπ. δῆσε χεῖρας, d. i. op den rug; ὀπ. λείπειν πύλας, de poort achter zich laten, d. i. zich daarvan verwijderen. 2) van den tijd, achterna, in de toekomst, tegenst. νῦν, προπάροιθεν; ὀπ. αὖτις, later weder; ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω νοεῖν, λεύσσειν, ὁράειν, achter en voor zich zien, van de schrandere voorzichtigheid van den met alle omstandigheden rekening houdenden man.

Ὀπίτης, αο, een Griek, door Hektor gedood, Λ, 301.

ὁπλέω = ὁπλίζω, 1) Act. gereed maken, inspannen, ἅμαξαν, ζ, 73. 2) Med. ὁπλέομαι (voor zich) gereed maken, alleen in den Inf. ὁπλεῖσθαι (met Fick, niet ὅπλεσθαι), δεῖπνον, Τ, 172, Ψ, 159.

*ὁπλή, ἡ (verwant met ὅπλον), hoef, van een paard.

ὁπλίζω (ὅπλον), 1) Act. gereed maken, vand. a) klaarmaken, van spijzen, κυκειῶ, ἦια. b) van den wagen, inspannen. c) van schepen, uitrusten. 2) Pass. en Med. zich gereed maken, ὅ γ' ἄρ' ἔξω ἰὼν ὁπλίζετο, hij wapende zich; zich tot eenige taak gereed maken, met een Infin.; ὅπλισθεν γυναῖκες, de vrouwen tooiden zich (tot den dans); vooral zich wapenen tot den oorlog. 3) Med. a) voor zich klaarmaken, δεῖπνον, δόρπον, δαῖτα. b) optuigen, ἵππους.

ὅπλομαι, m. z. ὁπλέω.

ὅπλον, τό (de afl. is onzeker), meestal in den Plur. (in de Il. altoos), werktuig, gereedschap in 't alg. en in 't bijz. a) gereedschap van den ambachtsman, van den smid. b) van 't schip, tuig, takelage; in den Sing. ὅπλον, touw. c) werktuigen van den

oorlog, vooral wapenen, wapenrusting.

ὁπλότερος en ὁπλότατος, 3. (de afl. is onzeker), Compar. en Superl. zonder Posit., jonger, later, jongste, laatste, van goden en menschen; *γενεῇ*, jonger van geboorte; *χαρίτων ὁπλοτεράων*, van de jeugdig frissche (dus zonder de eig. beteekenis van den Compar.) Ch.; *ὁπλότατος γενεῆφιν*.

Ὀπόεις, εντος, later Ὀποῦς, hoofdstad der Lokrers, niet ver van zee, gesticht door Opus, zoon van Lokros, vaderstad van Patroklos.

†ὀπός, ὁ, plantensap, vooral het sap van den wilden vijgeboom, waarvan men gebruik maakte tot het stremmen van de melk, *E*, 902.

ὁππό-θεν, van waar, in de afhankelijke vraag.

ὁππό-θι = ὅπου, waar.

ὁπποῖος, 3. (*ποῖος*), hoedanig, *qualis*, 1) eig. in de afhankel. vraag, *ὁπποῖ' ἄσσα = ὁποῖά τινα;* (*α*, 171 moet voor *ὁπποίης δ' ἐπὶ νηός*, omdat hier geen afhankelijke vraag kan staan nevens de voorafgaande rechtstreeksche, met Naber gelezen worden *ποίης δεῦρ' ἐπὶ νηός* of *ποίης δ' εἴπ' ἐπὶ νηός*). 2) ook relatief, in relatie met *τοῖος*, *ὁπποῖόν κ' εἴπησθα ἔπος, τοῖόν κ' ἐπακούσαις*, zulk een woord, als gij gesproken hebt, kunt gij ook op uw beurt hooren.

†ὁππό-σε = ὅποι, waarheen, *ξ*, 139.

ὁ(π)πό(σ)σος 3. (*πόσος*), hoe groot, hoe veel, van de ruimte en van het aantal.

ὁπ(π)ότε, I. Temporale conjunktie, wanneer, toen, niet zelden ook met hypothetische beteekenis, wanneer, zoo, 1) met den Indic., wanneer de inhoud van den zin als een feit wordt voorgesteld, *κατακείετε οἴκαδ' ἰόντες, ὁππότε θυμὸς ἄνωγε*, wanneer het u behaagt; vooral van conkreete gevallen uit een verleden tijd, toen, daar, *ὡς ὄφελεν θάνατός μοι ἁδεῖν κακός, ὁππότε δεῦρο υἱέϊ σῷ ἑπόμην*, toen ik uw zoon volgde; *K*, 189 en *B*, 794 lezen v. L. en M. met Naber *εἴ ποτε* voor *ὁππότε;* ook in vergelijkingen, met het oog op een bepaald geval in 't verleden, *εἴθ' ὥς ἡβάοιμι … ὡς ὁπότε κρείοντ' Ἀμαρυγκέα θάπτον Ἐπειοί;* heel enkel ook bij vergelijkingen van algemeene strekking, waar anders gewoonlijk de Coniunctivus staat, *ὡς δ' ὁπότε πλήθων ποταμὸς πεδίονδε κάτεισιν*. 2) met den Coni. a) van toekomstige, met meerdere of mindere zekerheid verwachte gebeurtenissen, wanneer, in geval dat, *οὐ μέν σοί ποτε ἶσον ἔχω γέρας, ὁππότ' Ἀχαιοὶ Τρώων ἐκπέρσωσι — πτολίεθρον*. b) in zinnen van algemeene strekking, d. i. zinnen, waarvan de inhoud noch betrekking heeft tot een bepaalden tijd, noch tot een bepaald geval, b. v. *ὅσον τ' ἐπὶ δουρὸς ἐρωὴ γίγνεται, ὁππότ' ἀνὴρ σθένεος πειρώμενος ἧσιν;* vand. zeer dikwijls in vergelijkingen. c) bij de vermelding van herhaaldelijk voorkomende gevallen in den tegenwoordigen tijd, d. i. achter een hoofdtijd in den hoofdzin, wanneer, zoo dikwijls als, *πρώτω γὰρ καλέοντες* (Nauck) *ἀκουάζεσθον ἐμεῖο, ὁππότε δαῖτα γέρουσιν ἐφοπλίζωμεν Ἀχαιοί*. Bij *ὁππότε* c. Coni. komt in den regel *ἄν*, waardoor de inhoud van den zin wordt voorgesteld afhankelijk te zijn van bijkomende omstandigheden, *τότε δ' αὖτε μαχέσσεται, ὁππότε κέν μιν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγῃ καὶ θεὸς ὄρσῃ;* soms komt daar ook nog *δή* bij. 3) met den Optat. a) tot uitdrukking van een in een verleden tijd bij herhaling voorkomend geval, als in den hoofdzin een historische tijd staat, *ἦ ῥά νύ μοί ποτε καὶ σὺ αὐτὸς λαρὸν παρὰ δεῖπνον ἔθηκας, ὁππότε σπερχοίατ' Ἀχαιοί; πολλάκι μιν ξείνισσεν Μενέλαος, ὁπότε Κρήτηθεν ἵκοιτο*, telkens als hij van Kr. kwam.

b) wanneer in den hoofdzin een Optativus staat, ὄφρα τὸ κῆτος ἀλέοιτο, ὁππότε μιν σεύοιτο ἀπ' ἠιόνος πεδίονδε. II. Als relatief Adverbium van den tijd of als vraagwoord in afhankelijke zinnen, vooral achter μένειν, δέχεσθαι, wanneer, op welk tijdstip, a) c. Indic. achter een hoofdtijd, ἦ ῥά τι ἴδμεν, ὁππότε Τηλέμαχος νεῖται; enkel ook achter een historischen tijd, πατέρα προσεδέρκετο δέγμενος αἰεί, ὁππότε δὴ μνηστῆρσι χεῖρας ἐφήσει, waar de Indic. aanwijst dat het verwachte zeker zal gebeuren. b) c. Optat. achter een historischen tijd, Πάτροκλος ἧστο σιωπῇ δέγμενος Αἰακίδην, ὁπότε λήξειεν ἀείδων.

ὁππότερος, wie van beiden, *uter;* in den Plur. van twee partijen.

†ὁπποτέρω-θεν, Adv., van welken van beide kanten, *Ξ,* 59.

**ὅπου, relat. en indirekt vragend Adverb., waar, waar ook, ὅπου τις, waar ook iemand.

ὀπτᾰλέος, 3. (ὀπτός), gebraden, κρέα.

ὀπτάω, braden, κρέα; ook met een partit. Genet., κρεάων.

**ὀπτήρ, ῆρος, ὁ (W. ὀπ), bespieder.

ὀπτός, 3. (de afl. is onzeker), gebraden, κρέας.

ὀπυίω, alleen Praes. en Imperf.; van 't Med. alleen het Partic. ὀπυιομένη, a) Act. huwen, trouwen, van den man, met een Accus.; ἀναφανδὸν ὀπυίειν, in 't openbaar, d. i. wettig huwen, in tegenstelling met een geheime verkeering; ζ, 63 leest Naber οἱ δύο νηπύτιοι voor οἱ δύ' ὀπυίοντες. b) Pass. en Med., huwen, van de vrouw.

ὀπωπή, ἡ (W. ὀπ, ὄπωπα), 1) het zien, ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς, zoo als gij het gezien hebt. 2) het gezicht, ἁμαρτεῖν, van het ooglicht beroofd zijn.

ὀπώρη, ἡ (de afl. is onzeker), eig. de tijd van het jaar van den opgang van Seirios tot op den ondergang der Pleiaden, dus van einde Juli tot het begin van het gure jaargetijde (χειμών); in meer beperkten zin het laatste en heetste deel van den zomer, nazomer, begin van den herfst, volgende op θέρος. Dit was de tijd niet slechts van groote hitte, maar ook van zware regens; τεθαλυῖα ὀπώρη, omdat in dien tijd de vruchten rijp worden. Daarvan

ὀπωρῑνός, 3. in den nazomer vallend, nazomer-, herfst-, ἦμαρ; ἀστήρ, de hondsster; Βορέης.

ὅπως en ὅππως, eigenl. I. relat. en indirekt vragend Adverb. van hoedanigheid, hoe, zoo als, gelijk, soms beantwoordend aan ὥς, of τοῖος, τοῖόν με ἔθηκεν, ὅπως ἐθέλει. Het wordt geconstrueerd, a) met den Indic., wanneer de inhoud van den zin als een feit wordt voorgesteld, vand. achter een hoofdtijd of een Imperat. in den hoofdzin, ἔρξον ὅπως ἐθέλεις, doe zoo als gij wilt; van iets verledens, εἴπ' ἄγε ὅππως τούσδ' ἵππους λάβετον, hoe gij deze paarden vingt; van iets toekomstigs, οὐδέ τι πω σάφα ἴδμεν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα, wij weten niet, hoe dat zal zijn; dikwijls bij Verba van overleggen, om de uitkomst van dat overleg als zeker voor te stellen, φράζεο νῦν ὅπως κε πόλιν καὶ ἄστυ σαώσεις. b) met den Coni. achter hoofdtijden en achter den Imperat., wanneer de inhoud van den zin wordt voorgesteld als iets niet zekers, maar toch waarschijnlijks, ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω λεύσσει, ὅπως ὄχ' ἄριστα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται; ook achter een gnomischen Aor.; dikwijls met κέ (even als κέ bij een Fut. Indic. staat, m. z. κέ, *II,* 2), ὅππως κε μνηστῆρας κτείνῃ; ook met een meer algemeene strekking,

king, ὅπως κεν ἐθέλῃσι, hoe hij slechts wil; zonder κέ met deze beteekenis, α, 349. c) met den Optat. achter een historischen tijd, μερμήριξε — Ἥρη ὅπως ἐξαπάφοιτο Διὸς νόον; achter een hoofdtijd, οὐδέ τι οἶδε νοῆσαι, ὅππως οἱ σόοι μαχέοιντο Ἀχαιοί. II. Conjunktie, 1) temporaal, toen, Τρῶες δ' ἐρρίγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν κείμενον ἐν μέσσοισιν. 2) causale beteekenis schijnt het te hebben δ, 109, τῷ δ' ἄρ ἔμελλεν αὐτῷ κήδε' ἔσεσθαι, ἐμοὶ δ' ἄχος — αἰὲν ἄλαστον κείνου, ὅπως δὴ δηρὸν ἀποίχεται, daarover dat hij reeds zoo lang weg is. 3) finaal opdat, a) met den Coni. achter een hoofdtijd, τὸν δὲ μνηστῆρες ... οἴκαδ' ἰόντα λοχῶσιν, ὅπως ἀπὸ φῦλον ὄληται νώνυμον. b) met den Optat. achter een histor. tijd, οὐδ' ἐνόησα νηὸς ἐμῆς ἐπιβᾶσαν, ὅπως τί μοι ἄλγος ἀλάλκοις; op éene plaats, α, 57, staat het finale ὅπως met een Indic. Fut., αἰεὶ αἱμυλίοισι λόγοισι θέλγει, ὅπως Ἰθάκης ἐπιλήσεται.

ὁράω (W. ὀρ, ϝορ), Imperf. ὅραον, Fut. ὄψομαι, Aor. 2. εἶδον (ἔϝιδον, ἔϝϝιδον), Perf. ὄπωπα; van het Medium komen Praesens (2. S. ὅρηαι, ξ, 343), Imperf. en Aor. met dezelfde beteekenis als het Act. voor; daarnevens van een gemengden Aor. de Imper. ὄψεσθε — zien, in bijna alle beteekenissen, die dit Verbum kan hebben, (m. z. I. M. Hoogvliet, Studia Homerica, p. 2 volg.) a) intr. met Praeposities, εἴς τι of τινα, op iets, naar iets of iemand, ἐπὶ πόντον, naar de zee turen, κατά τινα, op iemand neerzien. b) trans. c. Accus. zien, in 't algem. opmerken, waarnemen, met toegevoegd ὀφθαλμοῖσιν, ἐν ὀφθαλμοῖσιν; ὁράειν φάος ἠελίοιο, het licht der zon zien, d. i. leven; ook met ὅτι of met een Part., ὄψεαι ἄνδρας ἐρεσσέμεναι μεμαῶτας, gij zult mannen ijverig zien roeien; φίλως ὁράειν εἰ, met genoegen zien, indien; met daarop volg. relatieven zin, οὐχ ὁράεις, οἷος καὶ ἐγὼ καλός τε μέγας τε.

ὄργυια, ἡ (st. ὀρεγ), de afstand tusschen de vingertoppen der beide wijd uitgestrekte armen, vaam.

ὀρέγω (st. ὀρεγ), Part. ὀρεγνύς (als van ὀρέγνυμι), nevens ὀρέγων, Med. 3. Pl. Perf. en Plusqpf. ὀρωρέχαται en ὀρωρέχατο, I. Act. 1) uitstrekken, uitsteken, χεῖρ' εἰς οὐρανόν; χεῖράς τινι (smeekend) de handen naar iemand uitsteken. 2) reiken, aangeven, verschaffen, χεῖρας; κοτύλην, πύρνον; δέπας; dikwijls κῦδος, van de goden; εὖχος, τάχος. — II. Med. 1) a) zich uitstrekken, zich uitrekken, χερσί, zijne armen uitstrekken; ἵπποι ποσσὶν ὀρωρέχαται, strekken hun voeten (ook wij spreken van gestrekten galop); τρεῖς δράκοντες ὀρωρέχατο προτὶ δειρήν, strekten zich (op het schild van Agamemnon) naar den hals uit; τρὶς μὲν ὀρέξατ' ἰών, schreed hij vooruit; ἔγχει, de speer vooruitstrekken; vand. b) c. Gen., zich naar iets uitstrekken, naar iets reiken, παιδός; δουρί τινος, met de lans naar iemand mikken; absol. ὀρέξασθαι μενεαίνων, verlangende mij te bereiken; ὀρεξαμένη αἴνυτο, zich uitstrekkende nam zij. c) c. Accus., trans., verb. met φθάνω, raken, σκέλος, ὦμον, χρόα. 2) met de beteekenis van 't Act., alleen met betrekking tot het Subjekt, χεῖρα (of χεῖρε) ποτὶ στόμα τινός ὀρέγεσθαι, zijne hand (als smeekeling) naar iemands mond (gelaat) uitstrekken, Ω, 506 (er zijn nog andere verklaringen van dit vers, enkele zelfs vrij komisch; v. L. en M. verklaren *manus (Achillis) ad meum os admovere,* en willen liever χεῖρας ὀρέξαι lezen).

†ὀρεκτός, 3. Adi. verbale van ὀρέγω, uitgestrekt, geveld, μελίη, Β, 543.

*(ὀρέομαι = ὄρνυμαι, 3. P. Imperf. ὀρέοντο; dezen onjuisten vorm vervangen v. L. en M. op de beide plaatsen, waar hij voorkomt, *B*, 898 en *Ψ*, 212, door ὤροντο. M. z. v. Leeuwen, Mnem. N. S. XVII, p. 236).

Ὀρέσβιος, een rijke Boioter uit Hyle, *E*, 707.

ὀρεσί-τροφος, ον (ὄρος, τρέφω), op de bergen grootgebracht, epith. van den leeuw.

ὀρεσ-κῷος, ον (wellicht juister ὀρεσκοῖος) (ὄρος, κεῖμαι), op de bergen legerend, wonend.

ὀρέστερος = ὀρεινός (ὄρος), op de bergen, in het gebergte levend, epith. van slangen en wolven.

Ὀρέστης, αο, zoon van Agamemnon en Klytaimnestre, *I*, 142. 2) een Griek, *E*, 705. 3) een Trojaan, *M*, 139, 193.

†ὀρεστιάς, ἄδος (ὄρος), in 't gebergte wonend, νύμφαι, bergnimfen, *Z*. 420.

†ὀρεχθέω (verwant met ῥοχθέω?), brullen, reutelen, alleen *Ψ*, 30, βόες ὀρέχθεον ἀμφὶ σιδήρῳ σφαζόμενοι. (Men heeft ook aan ὀρέγω gedacht en door spartelen vert.; door sommige uitgevers, ook door v. L. en M., wordt dit vers en het volgende voor onecht gehouden).

Ὀρθαῖος, een Phrygiër uit Askanië, *N*, 791.

Ὄρθη, stad in Perrhaibië (Thessalië), *B*, 739.

ὄρθιος, 3. (ὀρθός), eig. rechtop; overdr. van de stem, hoog, luid. Het Neutr. Plur. als Adverb. *Λ*, 11, ὄρθια ἤυσε.

ὀρθό-κραιρος, 3. (κεραία, κέρας), Gen. Plur. ὀρθοκραιράων, 1) met rechtopstaande horens (steilgehoornd, Vosmaer), epith. der runderen. 2) overdr. van de schepen, die van voren en van achteren op de wijze van een hoorn gekromd zijn, *erecta cornua habentes*.

ὀρθός, 3. (de afl. is onzeker), opgericht, rechtop, στῆ δ' ὀρθός, ὀρθὸς ἀναΐξας. — Daarv.

ὀρθόω, oprichten, optillen, τινά (een gesneuvelde); ὀρθωθείς, opgericht, ἐπ' ἀγκῶνος, op den elleboog.

ὀρίνω, bijvorm van ὄρνυμι, Aor. ὤρινα, Aor. Pass. ὠρίνθην, a) opwekken, bewegen, van den wind, πόντον, θάλασσαν, ῥέεθρα. b) overdr. iem. doen ontstellen, in verwarring brengen, Ἀχαιοὺς ὀρινομένους ὑπὸ καπνοῦ; θυμόν τινι, iemands gemoed bewegen; ook Pass. Ἴρῳ κακῶς ὠρίνετο θυμός, werd slecht te moede; ὀρίνθη πᾶσιν θυμός; ὀρινθέντες κατὰ δῶμα, heen en weer gejaagd door het vertrek; ὀρίνειν κῆρ, ἦτορ.

ὅρκιον, τό (geen Demin. van ὅρκος, maar Neutr. van een van dit woord gevormd Adi. ὅρκιος), in den Sing. alleen *Δ*, 158, anders altoos Plur., a) eed, τοὶ ὅρκια δώσω, ik zal u een eed zweren, het u door een eed bevestigen. b) onderpand van den eed, vooral offerdieren, die bij plechtige verdragen geslacht werden. c) dit verdrag, dit verbond zelf; ὅρκια πιστὰ ταμεῖν, even als *foedus ferire*, een heilig verbond sluiten (*X*, 266 herstelt v. Herwerden, Mnem. N. S. XIX, p. 166: ὅρκι' ἔσονται πιστά, πρὶν ἢ ἕτερόν γε πεσόντα voor ὅρκια ἔσσονται, πρίν γ' ἢ ἕτ. κτέ., vooral met het oog op *X*, 262); φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμεῖν; ὅρκια μετ' ἀμφοτέροισι τιθέναι, een verdrag tusschen beiden tot stand brengen; θάνατόν νύ τοι ὅρκι' ἔταμνον, ik sloot het verbond u ten verderve; ὅρκια φυλάσσειν, τελεῖν, het verdrag houden, naleven; tegenst. δηλήσασθαι, πατεῖν, καταπατεῖν, συγχεῦαι, ψεύσασθαι. — Διὸς ὅρκια, omdat zij onder de bescherming van Zeus staan.

†ὁρμᾰθός, ὁ (ὅρμος, W. σερ), een ris van aan elkander hangende voor-

werpen, van een zwerm vleermuizen, ω, 8.

ὁρμαίνω, bijvorm van ὁρμάω, eig. heen en weer bewegen, bij Homerus alleen iets in zijn geest heen en weer bewegen, *animo volvere*, overleggen, overdenken, overwegen, κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν; φρεσί, ook absol.; πόλεμον, πλόον, ὁδόν; χαλεπὰ φρεσὶν ἀλλήλοις, onheil jegens elkander verzinnen; of met ὅπως; ook met ἤ — ἤ (ἤ — ἦ), of — of; ook εἰ — ἤ; absol. peinzen, ὥς ὥρμαινε.

ὁρμάω (ὁρμή), I. Act. 1) trans. in beweging brengen, opwekken, aansporen, prikkelen, v. personen en zaken, c. Accus. τινὰ ἐς πόλεμον; overdr. ὁ δ' ὁρμηθεὶς θεοῦ ἤρχετο, door een god aangespoord begon hij. 2) intr. a) zich snel beginnen te bewegen, zich snel tot iets gereed maken, een aanloop nemen, ὁσσάκι δ' ὁρμήσειε στῆναι ἐναντίβιον; ook van den havik, die op het punt staat neer te schieten. b) ras op iets of iemand komen aanstormen, τινός. II. Med. met een Aor. Pass. en Med., met de beteekenis van het Activum, 1) zich snel beginnen te wegen, zich gereed maken, met een Inf., φεύγειν, διώκειν, κόρυθα ἀφαρπάξαι; overdr. ἦτορ ὡρμάετο πολεμίζειν, begeerde te strijden. 2) a) zich snel bewegen, loopen, rennen, haasten, μετά τινα, achter iemand aanloopen; ἐκ θαλάμοιο, ἐκ κλισίης, spoedig het vertrek, de tent verlaten. b) vooral met vijandelijke bedoeling, losstormen, aanvallen, τινός, op iemand, ook ἐπί τινι; dikwijls met een Dat. instr., ἔγχεϊ, ξυστοῖς, ξιφέεσσι.

Ὀρμενίδης, αο, zoon van Ormenos = Amyntor, *I*, 448, *K*, 266. 2) = Ktesios, *o*, 414.

Ὀρμένιον, stad in Thessalië (Magnesia), *B*, 734.

Ὄρμενος, 1) m. z. Ὀρμενίδης. 2) naam van twee Trojanen, *Θ*, 274, *M*, 187.

ὁρμή, ἡ (Sanskrit-wortel *sar*), hevige aandrang, aanval, van een strijder, van een dier; ook van zaken, κύματος; ἐς ὁρμὴν ἔγχεος ἐλθεῖν, binnen het bereik der lans komen. 2) overdr. a) aanloop tot iets, het aanvaarden van een onderneming, het opbreken tot een tocht. b) in 't alg. aandrang, δαιμονίη, poging; ἐμὴν ποτιδέγμενος ὁρμήν, op mijn aandrang wachtend.

*ὅρμημα, τό (ὁρμάω), τίσασθαι Ἑλένης ὁρμήματά τε στοναχάς τε, volgens sommigen de aandoeningen en de zuchten van Helene, volgens anderen de pogingen en het lijden (der Achaiers) om Helene (Gen. obi., ἃ περὶ Ἑλένης ἐμεριμνήσαμεν καὶ ἐστενάξαμεν), *B*, 356, 590.

ὁρμίζω (2. ὅρμος), voor anker leggen, νῆα, ὕψι ἐπ' εὐνάων of ὑψοῦ ἐν νοτίῳ.

1. ὅρμος, ὁ, ris, snoer, keten, vooral halssnoer, als versiersel der vrouwen. (M. z. Helbig, das Homerische Epos, bl. 268 volg.).

2. ὅρμος, ὁ, ankerplaats.

Ὀρνειαί = Ὀρνεαί, stad in Argolis, *B*, 571.

†ὄρνεον, τό = ὄρνις, *N*, 64.

ὄρνις, ὄρνῖθος, ὁ en ἡ (st. ὀρνι, ὀρνιθ), a) vogel, zoowel van kleine als van groote, b. v. zoowel van musschen en duiven, als van adelaars; soms als appositie bij den naam der vogels, ὄρνισιν ἐοικότες αἰγυπίοισιν, λάρῳ ὄρνιθι ἐοικώς. b) voorspellende vogel, even als οἰωνός, en verv. in 't algem. voorteeken, *Ω*, 219. (De ι is in de tweelettergrepige Casus anceps, in de drielettergrepige altoos lang).

ὄρνυμι (W. ὀρ), bijvorm ὀρνύω, waarvan Imperf. 3. S. en P. ὤρνυε en ὤρνυον; Praes. Imper. ὄρνυθι, Fut.

ὄρσω, Aor. 1. ὦρσα en Aor. 2. ὤρορον; Med. ὄρνυμαι, Fut. ὀρέομαι (Υ, 140 ὀρεῖται), Aor. 2. ὠρόμην en ὤρμην, Imperat. ὄρσο en ὄρσεο (voor ὄρσευ moet Δ, 264 en Τ, 139 met Nauck ὄρσο πτόλεμόνδε gelezen worden); Perf. ὄρωρα (m. z. ὄρομαι); de vormen ὀρώρεται en ὀρώρηται van een Perf. Med. worden voor verdacht gehouden (τ, 377 en 524 leest v. Herwerden, en met hem Nauck, ὀρίνεται voor ὀρώρεται; Ν, 271 herstellen dezen voor ὀρώρηται eveneens ὀρίνηται, terwijl v. L. en M. de voorkeur geven aan ὀρώρησιν). I. Trans. in 't Act. opwekken, in beweging brengen, c. Accus. 1) van paarden en in 't alg. van levende wezens, a) het lichaam in beweging brengen, α) aansporen, doen gaan, τινὰ κατὰ μέσσον; ὦρσε συφορβόν, hij dreef den zwijnenhoeder tot spoed aan; vooral met vijandelijke bedoeling, τινὰ ἐπί τινα, iemand tegen iemand; ἀντία τινός. β) doen opstaan, zich doen verheffen, ἠριγένειαν ἀπ' Ὠκεανοῦ; opwekken; van dieren, opjagen, αἶγας, νεβρὸν ἐξ εὐνῆς; ὦρσεν ἔπι (Adv.) σῦν. b) dikwijls overdr. opwekken, aansporen, aanmoedigen, vooral van een opwekking door de goden; met daarop volg. Inf. 2) van toestanden, verwekken, veroorzaken, πόλεμον, μάχην, νοῦσον; ook van gemoedsaandoeningen, ἵμερον, γόον, φόβον, χόλον, γέλον; ἐν δὲ (onder hen) κυδοιμὸν ὦρσε; ook van natuurverschijnselen, ἀνέμων ἀυτμήν, ἀήτας, θύελλαν, κύματα, κονίην. II. Intrans. in het Medium, met het Perf. ὄρωρα, zich spoeden, vooral zich verheffen, opstaan, ἐξ εὐνῆφιν, ἐκ λεχέων, ἀπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων, ἀπὸ θρόνου enz.; ἂν (Adv.) δ' ἄρα Τυδεΐδης ὦρτο; met een Infin., οἳ δ' εὕδειν ὤρνυντο κατὰ πτόλιν, zij braken op, om enz.; absol. dikwijls in den Imper., ὄρσο, ὄρσεο, sta op; vand. met vijandelijke bedoeling, aanspringen, aanstormen, χαλκῷ, met het metalen wapen; ἐπί τινα; van zaken, δοῦρα πρόσσω ὄρμενα, vooruit vliegende speren; ook met een Infin., zich verheffen om, beginnen iets te doen, νιφέμεν, ἴμεν, πετέσθαι; ἐξ οὗ θεῖος ἀοιδὸς ὄρωρε, sedert de zanger aanhief, t. w. ἀείδειν; met een Part. ὄρσο κέων, sta op, om te gaan slapen. 2) van zaken, zich verheffen, opgewekt worden, ontstaan, vooral in het Perf., ontstaan zijn, εἰσόκε μοι φίλα γοῦνα ὀρώρῃ, zoo lang mijne ledematen zich nog kunnen bewegen (de kracht zich beweegt mijner knieën, Vosmaer); κονίη ἐκ κρατὸς ὀρώρει, het stof warrelde om zijn hoofd; van gebeurtenissen in het leven, πόλεμος, μάχη, νεῖκος, ἀλαλητός, ὀρυμαγδός; ἐν (Adv.) δὲ γέλος ὦρτο θεοῖσιν; van verschijnselen in de natuur, νύξ, φλόξ, ἄνεμος; πῦρ ὄρμενον, het vuur dat ontstaan was, en met een Inf. πῦρ ὤρετο καιέμεν ὕλην, ὦρτο δ' ἐπὶ (Adv.) οὖρος ἀήμεναι.

ὀροθύνω (W. ὀρ), alleen Praes., Imperf. en Aor. (Imperat. ὀρόθυνον) = het vorige, opwekken, aansporen, τινά; van zaken, ἐπαύλους, de wateren in 't gebergte doen zwellen; ook ἀέλλας.

ὄρομαι (de afl. is niet zeker), opletten, het toezicht hebben, ἐπὶ δ' ἀνέρες ἐσθλοὶ ὄρονται of ὄροντο, wakkere mannen hadden daarbij het toezicht. Hierbij behoort ook het het Plusqpf. Act. ὀρώρει, Ψ, 112, met de beteekenis van een Imperf., ἐπὶ δ' ἀνὴρ ἐσθλὸς ὀρώρει.

ὄρος, εος en οὖρος (afl. onzeker), berg, gebergte, hoogte; c. Gen. Κυλλήνης, Τηρείης.

**ὀρός, ὁ (*serum*), hui, wei.

(ὀρούω), (bijvorm van ὄρνυμι), alleen in den Aor. ὤρουσα, dien v. L.

en M. als een rechtstreeks bij ὄρνυμι behoorenden Aor. beschouwen, zich snel verheffen, losstormen, aanstormen, van levende en levenlooze zelfstandigheden, ἐπί τινι, op iemand; ἐν Τρωσίν; ἐν (Adv.) δ' Ἀγαμέμνων πρῶτος ὄρουσ', daarin stortte Ag. zich het eerst; ἐς δίφρον, op den wagen springen; van de lans, αἰχμὴ ἅλιον ἀπὸ χειρὸς ὄρουσεν; Αἰνείας θεοῦ ἀπὸ χειρὸς ὀρούσας, aangedreven door de hand van den god; ἐκ (Adv.) κλῆρος ὄρουσεν, sprong er uit.

†ὀροφή, ἡ (ἐρέφω), zoldering, χ, 298 (dit woord wenscht Naber te herstellen υ, 362, in de plaats van ἀγορῇ; m. z. Mnem. N. S. XIX, p. 284).

†ὄροφος, ὁ (ἐρέφω), riet, waarmede men de huizen dekte, Ω, 451.

†ὄρπηξ, ηκος, ὁ (W. ἐρπ, σερπ), spruit, takje, Φ, 38.

Ὀρσίλοχος, 1) zoon van Alpheios, vader van Diokles, heerscher te Pherai in Messenië. 2) zoon van Diokles, broeder van Krethon. 3) een Trojaan, Θ, 274. 4) een verdichte zoon van Idomeneus, ν, 260.

**ὀρσο-θύρη, ἡ (de afl. is onzeker), deur in den zijwand van het μέγαρον, waarvan de drempel niet in het vlak van het vertrek valt, maar hooger ligt; men kwam daardoor in de λαύρη, zolderdeur, gangdeur. M. z. A. E. I. Holwerda, Mnem. N. S. XV, p. 299 vlg.

†Ὀρτυγίη, een fabelachtig land, volgens des dichters voorstelling in de nabijheid van Syrië gelegen, waar Artemis Orion doodde, ε, 123.

*ὀρυκτός, 3. Adi. verb. van ὀρύσσω, gegraven, τάφρος.

ὀρυμαγδός, ὁ (de afl. is onzeker), geraas, rumoer, het leven voortgebracht door een menigte van bijeenverzamelde, zich onrustig heen en weer bewegende menschen, vooral ook krijgsrumoer, ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν αἰχμητάων; ook van de vrijers; van jagers en honden; minder dikwijls van het door levenlooze voorwerpen veroorzaakt geraas, zoo als bij het houthakken; van het bruisen van een stroom; van het gekraak van afgerukte steenmassa's.

ὀρύσσω (W. ὀρυχ), graven, τάφρον, βόθρον; uitgraven, uitrukken, μῶλυ.

ὀρφᾰνικός, 3. (ὀρφανός), ouderloos, vaderloos, πάις; ὀρφ. ἦμαρ, de dag der verweezing (Vosmaer).

†ὀρφᾰνός (orbus), ouderloos, υ, 68.

ὀρφναῖος, 3. (ὄρφνη, verwant met ἔρεβος), donker, duister, νύξ; gewoonl. νύκτα δι' ὀρφναίην.

ὄρχᾰμος, ὁ (de afl. is niet zeker), aanvoerder, gebieder, heerscher, verbonden met ἀνδρῶν en λαῶν; ook van den zwijnenhoeder Eumaios, en van den ossenhoeder Philoitios.

ὄρχᾰτος, ὁ (ὄρχος), plantage, tuin, φυτῶν, boomgaard, oofttuin.

ὀρχέομαι (de afl. is onzeker), dansen. Daarv.

ὀρχηθμός, ὁ, dans, reidans.

*ὀρχηστήρ, ῆρος († Σ, 494) en ὀρχηστής, danser.

ὀρχηστύς, ύος = ὄρχησις, het dansen, de dans.

Ὀρχομενός, 1) Μινύηιος, aloude stad in Boiotië, bij de uitwatering van den Kephisos in het Kopaïsmeer, hoofdstad van het rijk der Minyers. 3) stad in Arkadië, op een hooge rots gelegen.

ὄρχος, ὁ, een rij van boomen of wijngaarden, η, 127, ook een leiboom, ω, 341.

ὅς, ἥ, ὅ, oorspronkelijk Pron. demonstr., vervolgens Pronom. relat., regelmatig verbogen (de vorm ἕης Π, 208 is onjuist; v. L. en M. veranderen φυλόπιδος μέγα ἔργον, ἕης τὸ πρίν γ' ἐράασθε in φυλόπιδος Ϝέργον μεγάλης, τοῦ πρίν περ ἔρασθε; anderen doen

andere middelen aan de hand; Christ houdt 200—211 voor een bijvoegsel van later tijd).

A) Pron. demonstrativum. Als zoodanig wijst het terug op iets vroeger vermelds, *Αἴαντα κάλεσσον· ὃ γάρ κ' ὄχ' ἄριστον ἁπάντων εἴη,* dit zou verreweg het best van alles zijn; *ὃς γὰρ δεύτατος ἦλθεν,* want deze (de vroeger vermelde Menelaos) kwam in de tweede plaats; het staat ook in 't begin van een hoofdzin, achter een hypothetisch voorzindeel, *τὸν γ' εἴ πως σὺ δύναιο λελαβέσθαι, ὅς κέν τοι εἴπῃσιν ὁδόν.*

B) Pron. relativum, welke, die, dat nevens *ὅ, ἥ, τό.* I Eigenaardigheden in het gebruik van *ὅς,* als ook van de overige Pronomina relativa *ὅστε, ὅσπερ* enz. 1) Soms staat het niet in 't begin van den zin, maar achter een bijzonder betoond woord, *διαμπερὲς ἥ σε φυλάσσω;* met een Gen. verbonden, staat het zoowel daarvóór als daarachter, *ὀτέῳ μαρναμένων, δμωάων ἥτις ἀρίστη.* 2) Dikwijls wordt het Demonstrativum, dat eig. het Relativum behoort vooraf te gaan, weggelaten, en wel niet slechts, als beide Pronomina in denzelfden, maar ook als zij in verschillende casus staan, b. v. *καὶ (ταύτῃ) ᾗ κ' ἐνεργὸς ἔῃσιν.* 3) Dikwijls wijkt het Pron. relat. van het voorafgaand Substantivum af (construktie *κατὰ σύνεσιν*), a) in geslacht, *Διὸς τέκος, ἥτε,* of *φίλον θάλος, ὃν τέκεν αὐτή.* b) in den Numerus: achter Collectiva staat het Pron. relat. dikwijls in den Plur., *λαὸν Τρωικὸν οὕς, Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην οἵ,* waar het op de bewoners doelt; wanneer het Subst. een individu aanwijst, dan doelt een daarop volg. Relat. in den Pluralis op de geheele soort; omgekeerd slaat het soms in den Sing. op een Substant. in den Plur., vooral met *κέν, κῆτος, ἃ* (zoo als er) ... *βόσκει; τοὺς ἄλλους, ὃν κε κιχήω.* 4) Soms staat de relatieve zin vóór den demonstratieven, m. z. *Σ,* 460. 5) Als twee of meer door *καί, τέ* of *δέ* met elkaar verbonden zinnen op elkaar volgen, die verschillende Casus van het Relativum vereischen, dan wordt het Relativum in den tweeden zin òf geheel weggelaten, òf door een Pronomen demonstr. of personale vervangen: *δοίη δ' ᾧ κ' ἐθέλοι καί οἱ* (voor *καὶ ὅς οἱ*) *κεχαρισμένος ἔλθοι,* of *ἢ γὰρ ὀίομαι ἄνδρα χολώσεμεν, ὅς ... μέγα κρατέει, καί οἱ* (vor *ᾧ*) *πείθονται Ἀχαιοί.* 6) Attraktie. a) Het Objekt staat niet in den Accus., maar in den casus van het Antecedent, *τιμῆς, ἧς τέ μ' ἔοικε τετιμῆσθαι* (maar dit vers, *Ψ,* 649, wordt voor onecht gehouden); *τῆς γενεῆς, ἧς ... δῶκε* (maar hier, *E,* 265; kan de Gen. ook anders verklaard worden; Bekker wil *ἥν* lezen in plaats van *ἧς*). b) het Antecedent neemt den Casus van het Relativum aan (omgekeerde Attraktie), *φυλακὰς δ' ἃς εἴρεαι, ἥρως, οὔ τις ῥύεται στρατόν* (hoewel ook hier eene andere verklaring mogelijk is); *ἀσπίδες ὅσσαι ἄρισται ἐνὶ στρατῷ ... ἑσσάμενοι.* 7) Dikwijls wordt het Antecedent in den relatieven zin opgenomen, *οὐδὲ τὰ ἤδη, ἃ ῥα Ζεὺς μήδετο ἔργα;* waarbij soms dan ook nog Attraktie plaats heeft, *μετὰ δ' ἔσσεται ἥν ποτ' ἀπηύρων κούρην Βρισῆος,* d. i. *κούρη Βρ. ἣν ἀπηύρων.* 8) Relatieve zinnen staan veel ter vervanging van andere zinnen, waarbij dan het Verbum in den Modus staat, dien de door 't Relat. vervangen zin vereischt, a) hypothetisch, *βέλτερον, ὃς* (= *ἐάν τις*) *φεύγων προφύγῃ κακὸν ἠὲ ἁλώῃ,* en zoo ook voor de andere vormen der hypothetische zinnen. b) causaal, *νῦν δὲ τόδε μέγ' ἄριστον ... ἔρεξεν, ὃς* (daar hij) *τὸν λωβητῆρα ... ἔσχ' ἀγοράων.* II. Construktie, 1) c. Ind. a) wanneer iets als een feit wordt voorgesteld; bij Home-

rus in zekere gevallen bij 't Fut. ook met *κέ* (dat m. verg.); b) met den Indic. van een historischen tijd en *κέ* (dat m. verg.). 2) c. Coni. alleen van iets tegenwoordigs of toekomstigs, en wel a) wanneer iets als bedoeld zal worden aangewezen, *τιμήν, ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται,* die ook onder latere geslachten zal voortleven; ook wel met *κέ, ἡγεμόν' ὄπασσον, ὅς κέ με κεῖσ' ἄγηται.* b) wanneer iets als verwacht wordt voorgesteld, en dus de Coni. vrij wel overeenkomt met het Futurum, *νῦν δ' οὐκ ἔσθ' ὅστις θάνατον φύγῃ,* die den dood zal ontkomen; ook wel met *κέ,* b. v. *H,* 171. c) in zinnen met algemeene strekking, *πολλὰ ἄλγεα ἔχει πατρὸς πάις οἰχομένοιο, ᾧ μὴ ἄλλοι ἀοσσητῆρες ἔωσιν*; vand. *α*) *ὅς κε,* wie slechts, *β*) bij vergelijkingen, b. v. *N,* 63. 3) c. Optat., tot uitdrukking van iets enkel gedachts, *a*) zonder *κέ,* b. v. *K.* 20. b) bij een wensch, b. v. *ν,* 41. c) met *κέ;* dergelijke relatieve zinnen met *κέ* kan men soms ontbinden in hypothetische nazindeelen, waarbij het voorzindeel in gedachten kan worden aangevuld, b. v. *ἀλλ' ἄγε τινὰ μάντιν ἐρείομεν, ὅς κ' εἴποι* (de betere lezing is hier, *A,* 64 *ὅς Ϝείπῃ*). III. Het absolute gebruik van sommige Casus. a) Dat. Fem. *ᾗ, ᾗχι,* w a a r, h o e. b) Accus. Neutr. *ὅ,* eigenl. met het oog waarop, w e s h a l v e, w a a r o m, *τοίου γὰρ καὶ πατρός, ὃ καὶ πεπνυμένα βάζεις,* hetgeen daaruit is opte maken, dat gij zoo verstandig spreekt; na *verba affectuum* in causalen zin, *χωσαμένη ὅ οἱ οὔ τι θαλύσια Οἰνεὺς ῥέξ';* achter *verba sentiendi et declarandi,* d a t, *γνῶ δ' Αἴας ὅ ῥα πάγχυ μάχης ἐπὶ μήδεα κείρει Ζεύς.* IV. in verbinding met Partikels, a) *ὅς δή,* die juist, die nu; ook die reeds. b) *ὅς καί,* die ook, die immers.

2. *ὅς, ἥ, ὅν,* Pronom. possess. van den 3den persoon (*Ϝός*), nevens *ἑός, ἑή, ἑόν* (*ἑϜός*), (*α,* 402 is voor *δώμασιν οἷσιν ἀνάσσοις* thans de lezing *δώμασι σοῖσιν* opgenomen, en *ι,* 28 *οὔ τοι ἐγώ γε ἧς αἴης δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθαι* is zeker de verklaring de juiste, die bij v. L. en M. aldus luidt: *nihil iucundius novi quam si quis suam ipsius patriam conspiciat*) ; het heeft reflexieve beteekenis, maar wordt ook wel gebezigd, wanneer het niet op het onderwerp, maar op een ander woord van den zin betrekking heeft, b. v. *αἴ μὲν ἔτι ζωὸν γόον Ἕκτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ;* het staat zoowel vóór als achter het Subst., waarbij het behoort, *ἧς νηός, θυγατέρος ἧς;* ook wel met het Artikel, *τὸ ὅν* (v. L. en M. *ἑϜόν*) *μένος, τὰ ἃ κῆλα, τὰ ἃ πρὸς δώματα;* in den Accus. S. ook met het enklitische *δε, ὅνδε δόμονδε.*

ὁσίη, ἡ, het g o d d e l ij k e of natuurlijke r e c h t, en alles wat volg. dit recht geoorloofd is, vand. *οὐχ ὁσίη,* het is niet geoorloofd, niet recht.

ὅσ(σ)ος, ὅ(σ)η, ὅσ(σ)ον, 1) in den Singul. a) h o e g r o o t, h o e v e e l, h o e v e r, h o e l a n g, van de plaats, den tijd, het getal en den graad, dikwijls correlatief, en dan wordt het door a l s vertaald, *οὐκ ἄνεμος τόσσον γε ἠπύει, ὅσση ἄρα Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἔπλετο φωνή;* omgekeerd, *ὅσση δ' αἰγανέης ῥιπὴ τέτυκται, τόσσον ἐχώρησαν Τρῶες;* met betrekking tot een voorafgaand Nomen, *τὸ δέ οἱ κλέος ἔσσεται, ὅσσον ἐμοί περ;* met Attraktie, *τὴν δὲ γυναῖκα εὗρον ὅσην δ' ὄρεος κορυφήν,* d. i. *ὅση ἐστὶν ὄρεος κορυφή.* De zin met *ὅσος* dient soms tot nadere bepaling van het Objekt, *πάντας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω, ὅσσον λαὸν ἔπεφνεν.* b) het Neutr. Sing. *ὅσ(σ)ον* staat veel adverbiaal, h o e v e e l, h o e v e r, h o e z e e r; eveneens vaak in correlatie met *τό(σ)σον;* maar men vindt het ook zonder die correlatie, *τῶν δ', ὅσον ἐκ*

νηῶν ἀπὸ πύργου τάφρος ἔεργεν, πλῆθεν, met hen vulde zich de geheele ruimte, die enz.; ook in 't begin van Objektszinnen, ἐπεὶ σπεῖσάν τε πίον θ', ὅσον ἤθελε θυμός; tot aanwijzing van eene uitgestrektheid, ὅσον τ' ἐπικίδναται Ἠώς; in beperkenden zin, ὅσον ἐς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν, slechts tot aan; ὅσσον ἐπί, zoo ver als; ἠέρι γὰρ κατέχοντο, μάχης ἐπί θ' ὅσσον ἄριστοι ἕστασαν; ὅσσον τε, met den een gevolg uitdrukkenden Infin. alleen *E*, 484, φύλλων γὰρ ἔην χύσις ἤλιθα πολλή, ὅσσον τ' ἠὲ δύω ἠὲ τρεῖς ἄνδρας ἔρυσθαι, genoeg om twee of drie mannen te beschermen. — ὅσ(σον), bij den Compar. en Superl. voor zoo veel als, voor zoover als, αἴθ', ὅσον ἥττων εἰμί, τόσον σέο φέρτερος εἴην; ὄφρ' ἐὺ εἰδῶ, ὅσσον ἐγὼ μετὰ πᾶσιν ἀτιμοτάτη θεός εἰμι. 2) in den Plur. zoo velen als, al wie, dikwijls in Correlatie met τόσοι, πάντες, πολλοί, ἄλλοι, οἵ; ook met betrekking tot een voorafgaand Substant., en soms daarachter geplaatst, ἐφέστιοι ὅσσοι ἔασιν; ook wel op een voorafgaanden Singul. slaande, οὐ γὰρ ἐγὼ σέο φημὶ χερειότερον βροτὸν ἄλλον ἔμμεναι, ὅσσοι ... ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον; soms wordt het Nomen in den relatieven zin opgenomen, μή νύ τοι οὐ χραίσμωσιν, ὅσοι θεοὶ εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ; tot nadere verklaring van een voorafgaand Objekt, πάντα δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι ὀνδ' ὀνομήνω, ὅσσοι Ὀδυσσῆός εἰσιν ἄεθλοι; ook wordt het Objekt van den hoofdzin in den bijzin overgenomen, εἰ ἐξερέοις, ὅσα κεῖθι πάθον κακὰ Ἀχαιοί; het correspondeerende woord is soms uitgelaten, περὶ δ' αὐτὸν ἀγηγέραθ' ὅσσοι ἄριστοι; achter een *verbum sentiendi* of *declarandi* aan 't begin van een Objektszin, ἴδμεν δ' ὅσσα γένηται ἐπὶ χθονί; ook motiveerend, Ζηνός που τοιήδε Ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή, ὅσσα τάδ' ἄσπετα πολλά, te oordeelen naar den overvloed, die hier heerscht.

ὅσπερ, ook ὅπερ, ἥπερ, ὅπερ, wel juister aan tweeën te schrijven ὅσ(ὅ) περ, ἥ περ, ὅ περ, daar πέρ soms door een woord van het Relat. is gescheiden, ὅ ῥ' ἔβαλέν περ. Het versterkende πέρ beteekent, a) juist dezelfde, θεός, ὅσπερ ἔφησεν, juist de god, die; b) die toch, ὑπόσχεσις, ἥνπερ ὑπέσταν, die zij toch gedaan hadden. Dikwijls echter moet het door het eenvoudige relativum vertaald worden. — Dativ. Fem. ἧπερ (τῇπερ) als Adverb. a) langs welken weg, in welke richting. b) hoe.

ὄσσα, ἡ (ϝοκja, W. ϝεπ), faam, gerucht, sage, vooral die, waarvan de zegsman niet bekend is; zij is dus, even als alles, waarvan men den oorsprong niet kent, van de goden afkomstig.

Ὄσσα, ἡ, Ossa, de bodin van Zeus. (= het vorige woord, dat tot eigennaam is geworden).

†Ὄσσα, gebergte in Thessalië, de zetel der Kentauren, λ, 315.

ὁσσάκι, zoo dikwijls als.

†ὁσσάτιος, 3. = ὅσος, hoe veel, λαός, *E*, 758.

ὄσσε (= ὄκjε, *oculus*), alleen Nom. en Accus. Dual.; het attribuut staat in den Dual. of Plur., het Verbum in den Sing., Plur. of Dual.

ὄσσομαι (ὄκjομαι), Dep. Med., alleen Praes. en Imperf., eig. met de oogen zien, a) in zijn geest aanschouwen, een voorgevoel van iets hebben, κακὰ ἄλγεα θυμῷ; absol. zien, υ, 81. b) zich in den geest voorstellen, ἐν φρεσὶ πατέρα. c) iets vooraf aankondigen, en wel door den blik of door gebaren doen vermoeden, κακά; overdr. van voorspellende vogels; voorspellen, dreigen met, ὄλεθρον.

ὅστε, ἥτε, ὅτε (juister ὅς τε, ἥ τε, ὅ τε, omdat de beide deelen soms door een Partikel van elkaar gescheiden zijn,

b. v. ὅς ῥά τε), Pron. rel. (hij) die, dat (door τέ wordt de nauwe onderlinge betrekking van hoofd- en bijzin aangewezen). Over ἅτε als Adverb. zie men dit woord. — De Accus. Neutr. ὅ τε, eig. met het oog waarop, staat 1) motiveerend, τί νύ σε Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες τόσσα κακὰ ῥέζουσιν, ὅ τ' ἀσπερχὲς μενεαίνεις, doen u zooveel kwaad, dat gij enz. (eig. hetgeen ik u daarom vraag, omdat zij). 2) causaal achter *verba affectuum*, χωόμενος, ὅ τ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισας. 3) explikatief, in de eerste plaats achter *verba sentiendi et declarandi*, aansluitende bij het Objekt van den hoofdzin, γνώῃ δ' ... Ἀγαμέμνων ἣν ἄτην, ὅ τ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισεν. 4) geheel algemeen, dat, γιγνώσκων, ὅ τ' ἄναλκις ἔην θεός.

ὀστέον, τό (Sanskr. *asthi*, Lat. *os*), been, bot, zoowel van levenden als van gestorvenen; ὀστέα, beenderen; ook van de overgebleven beenderen van een verbrand lijk; λευκὰ ὀστέα, zoowel van de witte beenderen als van de ontvleeschte beenderen van een lijk.

ὅστις, ἥτις, ὅτι (thans gewoonl. geschreven ὅς τις enz.), N. S. Masc. (ook) ὅτις, Gen. οὗ τεο, Dat. ὁτέῳ, Acc. ὅν τινα en ὅτινα, Neutr. ὅ τι en ὅττι; Plur. Gen. ὁτέων, Acc. οὕς τινας en ὅτινας, Neutr. N. ἅσσα; (de Dat. ὁτέοισιν, *O*, 491, is verdacht; v. L. en M. vermoeden ὅσοισιν of ὅτε σφιν; ook de Gen. S. ὅτευ is onjuist, alsmede ὅττεο; de juiste vorm is οὗ τεο; te veroordeelen is ook de N. Plur. van 't Neutr. ὅτινα; *X*, 450 is voor ἴδωμ' ὅτιν' hersteld ϝίδω τίνα), 1) wie, wat slechts, al wie, tot aanwijzing van onbepaalde personen of zaken. 2) soms slaat het op een bepaald voorwerp van een bijzondere soort, maar toch zoo, dat het begrip van iets onbepaalds ten gronde ligt, van dien aard als, νόον, ὅντινά οἱ νῦν ἐν στήθεσσι τιθεῖσι θεός. 3) in de indirekte vraag, wie, wat; ook met de beteekenis van οἷος, ὁποῖος, *qualis*, wat voor een, τῶνδ' ἀνδρῶν πειρήσομαι οἵτινές εἰσιν, ἤ ῥ' οἵ γ' ὑβρισταί κτέ; vand. ὅ τι, in de indirekte vraag waarom, weswegens. Met δή verbonden beteekent het even als ὅς δή, wie nu, wie juist.

ὅτε, Conjunktie van tijd, wanneer, en van een conkreet geval in 't verleden, toen, nadat. Oorspronkelijk sluit het zich aan bij een tijdsbepaling in den hoofdzin, ἤματι τῷ ὅτε, ὥρῃ εἰαρινῇ ὅτε; soms staat het ook in Correlatie met τότε, of met ἔνθα, ἔπειτα, αὐτίκα. I. Het staat 1) met den Indic., wanneer de inhoud van den zin als een feit wordt voorgesteld, en wel in de beteekenis van wanneer met het Praes., minder dikwijls met het Fut.; wil men een geval aanwijzen, dat waarschijnlijk zal plaats grijpen, dan komt er nog κέ bij, ὅτε κεν συμβήσεαι αὐτῷ; het meest met een historischen tijd, vooral Aor. of Imperf., bij vermelding van een conkreet geval uit het verleden, toen; zoo ook ὡς ὅτε, even als toen, en οἷον ὅτε, wanneer men een voorbeeld uit het verleden aanhaalt. Slechts enkel vindt men het met het Perf. (*Φ*, 156) of het Plusqpf. (*E*, 392). — Een min of meer causale beteekenis krijgt ὅτε met een Indic. Praes. of Praet., wanneer eene met de hoofdhandeling temporaal verbonden handeling tevens de aanleiding tot die hoofdhandeling bevat, b. v. ἀλλ' ὅτε δὴ γίγνωσκε θεοῦ γόνον ἠὺν ἐόντα, αὐτόθι μιν κατέρυκ'; zij neemt den schijn van concessieve beteekenis aan, wanneer er tusschen de beide temporaal verbonden zinnen een inwendige tegenstrijdigheid bestaat, b. v. τίς δ' οὗτος ...

ἔρχεαι οἷος νύκτα δι' ἀμβροσίην, ὅτε θ' εὕδουσιν βροτοὶ ἄλλοι. 2) met den Coni., wanneer in den hoofdzin een hoofdtijd staat (*P*, 728 achter een Aor. met de beteekenis van een Praesens), a) van toekomstige dingen, waarvan men het plaatsgrijpen met meerdere of mindere zekerheid verwacht, *ποτιδέγμενον αἰεὶ λυγρὴν ἀγγελίην, ὅτ' ἀποφθιμένοιο πύθηται;* dikwijls met toevoeging van *κέν*. b) in zinnen van algemeene strekking, *κρείσσων γὰρ βασιλεὺς ὅτε χώσεται* (Coni. Aor.) *ἀνδρὶ χέρηι;* ook met toevoeging van *κέ*. c) tot aanwijzing van herhaaldelijk plaats grijgende gevallen, zoo dikwijls als, *ὅτε τε Ζεὺς ἐν φόβον ὄρσῃ;* ook met toevoeging van *κέν*. 3) met den Optat. a) bij het vermelden van gevallen, die in een verleden tijd bij herhaling plaats grepen, zoo dikwijls als, telkens wanneer, *ὅτε δὴ ἀναΐξειεν Ὀδυσσεύς, στάσκεν ὕπαι δὲ ἴδεσκεν;* *I*, 525, waar *κέ* is toegevoegd, moet men met v. L. en M. lezen, *ὅτε πέρ τιν' ἐπιζάφελος χόλος ἵκοι*. b) wanneer in den hoofdzin een Optat. staat, *ἀγγελίην ἥν ἡμῖν σάφα εἴποι, ὅτε προτερός γε πύθοιτο;* *Γ*, 55, *οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ κίθαρις ... ὅτ' ἐν κονίῃσι μιγείης*, moet *μιγήῃς* staan.

II. Verbonden met Partikels en andere woorden, a) *ὅτε μή*, behalve wanneer, altoos met een Optat., achter Negaties en negatieve begrippen; b) *πρίν γ' ὅτε δή*, voordat, met den Indic., ook met den Optat.; zonder *δή* met den Indic.; *πρίν γ' ἄν* men den Coni. Aor.; c) *εἰς ὅτε κεν*, c. Coni., tot op het tijdstip dat; m. verg. ook *ἕως ὅτε* zoo lang. als d) *ὅτε δή*, toen nu, juist toen, waar *δή* determinatieve beteekenis heeft. e) in *ὅτε τε* dient *τέ* alleen tot nauwere aansluiting aan het voorafgaande, meestal c. Indic. f) *ὅτε περ*, waar *πέρ* tot de beteekenis van hoewel doet naderen. g) *ὅτ' ἄρα*, *K*, 540.

ὁτέ, Adv., soms, nu en dan; gewoonl. in relatie met een anderen zin, *ὁτὲ μέν — ἄλλοτε* of *ἄλλοτε δ' αὖ; ὅτε μέν τε — ἄλλοτέ τε;* ook *ἄλλοτε μέν — ὁτὲ δέ*.

ὅτ(τ)ι, A) Als Adverb. bij den Superl., bij Homerus alleen *ὅττι τάχιστα*, zoo snel mogelijk. B) Conjunktie, oorspr. met het oog waarop, 1) motiveerend, *γλαυκὴ δέ σε τίκτε θάλασσα πέτρα τ' ... ὅτι τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής*. 2) causaal, in de eerste plaats achter *verba affectuum*, *κήδετο γὰρ Δαναῶν, ὅτι ῥα θνήσκοντας ὁρᾶτο*(?); vervolgens in 't algem. causaal, *μνῆσε' ἐμεῖ', ὅτι μοι πρώτῃ ζωάγρι' ὀφέλλεις*. 3) verklarend, toelichtend, in de eerste plaats achter *verba sentiendi et declarandi*, aansluitend bij het Objekt van den hoofdzin, *οὔ οἱ ἔειπε κακὸν τόσον ... ὅτι*, dat namelijk; achter een ander Verbum staat het *Ω*, 538 (*ἐπὶ καὶ τῷ ἔθηκε θεὸς κακόν, ὅτι*); ook tot verklaring van een Pron. demonstr. in den hoofdzin, *οὐδὲ τὸ οἶδε, ὅτι μάλ' οὐ δηναιὸς κτέ.* 4) zonder eenige relatie in den hoofdzin, tot toevoeging van Objektszinnen, dat, *ὄφρα καὶ οἶδε γνῶσιν, ὅτι ξεῖνοι ... εὐχόμεθ' εἶναι;* ook tot toevoeging van Subjektszinnen, *οὐχ ἅλις ὅτι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις;* soms ook met een aanwijzend *τό* in den hoofdzin, *τόδ' ἐμοὶ πολὺ κέρδιον ... ἔπλετο, ὅτι ... ὑπέειξε*. C) verbonden met andere Partikels 1) *ὅτι δή*. 2) *ὅτι ῥα*. 3) *ὅτι μή*, alleen *Π*, 227, *οὔτε τεῳ σπένδεσκε θεῶν, ὅτι μὴ Διὶ πατρί*, behalve (niet *ὅτε μή*, m. z. v. L. en M. op deze plaats).

ὀτρᾱλέως, Adv. van *ὀτραλέος* (verwant met *ὀτρηρός*), vlug, snel, haastig.

Ὀτρεύς, *ῆος*, zoon van Dymas, broeder van Mygdon, koning in Phrygië, *Γ*, 186.

ὀτρηρός, 3. (de afl. is niet zeker), vlug, wakker, epith. der *θεράποντες;* ook *ταμίη;* Adv. *ὀτρηρῶς.*

Ὀτρυντεΐδης, *αο,* zoon van Otrynteus = Iphition, *Υ,* 383, 389. Van

Ὀτρυντεύς, *ῆος,* koning te Hyde aan den Tmolos, vader van Iphition, *Υ,* 384.

*ὀτρυντύς, *ύος, ἡ,* aanmoediging, aansporing. Van

ὀτρύνω (de afl. is niet zeker), iterat. Imperf. *ὠτρύνεσκον.* I. Act. aansporen, opwekken, aanmoedigen, 1) *τινά,* met toevoeging van een Accus. van 't Praedicaat, *ἦ τιν' ἑταίρων ὀτρυνέεις Τρώεσσιν ἐπίσκοπον; εἴς τι,* iem. ergens heendrijven, *εἰς μάχην, εἰς Ἴλιον, πόλιν εἴσω, ἐπὶ νῆας, πόλεμόνδε;* ook met een daarop volg. Part. Fut. *Θ,* 398, of Infin., *πολεμίζειν, μάχεσθαι, ἰέναι, γήμασθαι;* ook met *ὡς* *ρ,* 362. — 2) van zaken, iets bespoedigen, werk van iets maken, *πομπήν* (*λ,* 356 verbetert v. Herwerden *πομπήν τ' ὀτρύνοιτε,* omdat het op die plaats ongepast is, in *πομπήν τ' ἀρτύνοιτε,* Mnem. N. S. XIX, p. 168); *τινὶ ὁδόν, μάχην* (*Μ,* 277), *ἀγγελίην; νῆα καὶ ἑταίρους εἰς πόλιν,* ontzenden. II. Med. zich aansporen, d. i. zich spoeden, c. Inf. *ἀμυνέμεν, ἕπεσθαι, πόλινδε ἰέναι.*

οὐ, vóór een klinker *οὐκ,* vóór een Spiritus asper *οὐχ,* op het einde van een vers *οὐκί* (*Υ,* 255, waar het midden in het vers staat, is onecht), rechtstreeks, eenvoudig ontkennend Partikel. Het heeft betrekking òf op een enkel begrip, als *οὔ φημι,* ik ontken, *οὐκ ἐάω, οὐκ ἐθέλω,* ik weiger, òf op geheele zinnen. Dus I. 1) in hoofdzinnen, onverschillig of de inhoud van den zin van algemeene strekking is of betrekking heeft op een bijzonder geval, a) bij den Indic. van alle tempora. b) bij den Coniunct., wanneer die de beteekenis van een Fut. heeft, *οὐκ ἂν τοι χραίσμησι βιός.* c) bij den Optat., gew. met *κέ,* potentiaal. 2) in vragende zinnen, even als *non, nonne,* als er een bevestigend antwoord wordt verwacht, *οὐκ ἂν δή μοι ἄμαξαν ἐφοπλίσσαιτε τάχιστα;* zoudt gij niet ten spoedigste den wagen voor mij willen inspannen? II. In afhankelijke zinnen: 1) in zinnen met *ὅτι* en *ὡς.* 2) in temporale en causale zinnen, wanneer de inhoud van den zin iets feitelijks is, achter *ἐπεί, ἐπειδή, ὅτε.* 3) in relatieve zinnen, wanneer de inhoud eenvoudig en rechtstreeks ontkend wordt. In hypothetische voorzindeelen kan alleen *μή* staan; waar men daar *οὐ* vindt, wordt slechts een enkel woord ontkend, *εἰ δέ τοι οὐ δώσει,* als hij 't zal weigeren: *εἰ δ' οὐ κείνου* (d. i. *ἄλλου*) *ἐσσὶ γόνος.* III. Tot meerderen nadruk wordt de Negatie soms herhaald, b. v. *γ,* 27; zoo ook *οὐκ οὐδέ,* b. v. *δ,* 805.

οὗ (st. *σεϝέ* en *σϝέ, ἕ, ϝέ*), Gen. S. van het Pron. reflex., bij Homerus alleen in de vormen (*ϝ*)*εῖο,* (*ϝ*)*έο,* (*ϝ*)*ἑ';* ook als Pron. pers. van den 3den persoon.

οὖας, *ἄτος, τό* (deze vorm moet overal hersteld worden, ook waar velen nu nog *οὖς* lezen; m. z. v. L. en M. op *Λ,* 109 en *Υ,* 473; ook de Dat. Plur. *ὠσίν* voor *οὔασιν* is onjuist; *μ,* 200 moet voor *ὠσίν* met Curtius gelezen worden *οὔατ'*), 1) oor, *ἀπ' οὔατος,* ver van het oor, *αἰ γὰρ ἀπ' οὔατος εἴη ἐμοῦ ἔπος,* mocht ik dat woord nimmer hooren. b) oor, hengsel, handvat.

*οὐατόεις, *εσσα, εν* (*οὖας*), niet *ὠτώεις,* van een oor, een hengsel, handvat voorzien, *Ψ,* 264, 513.

οὖδας, *τό* (verwant met *ὀυδός,* W. *ἐδ*), Gen. *οὔδεος,* Dat. *οὔδεϊ* en *οὔδε',* 1) bodem, grond, van huizen of kamers (dikwijls verward met *οὐδος; Ε,* 734 leest Naber *οὐδῷ* voor *οὔδει;* m. z.

v. L. en M. op deze plaats en op Θ, 385). 2) grond, aarde, οὖδας ὀδὰξ ἑλεῖν, m. z. ὀδάξ; ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη, hij viel achterover op den grond; Adv. οὖδάσδε, op den grond.

οὐδέ, Coni. (οὐδέ), 1) maar niet, en niet, dient tot verbinding van geheele zinnen en afzonderlijke begrippen, en drukt a) eigenl. een tegenstelling uit, niet echter, maar niet, maar ook niet, en toch niet. — Soms staat οὐδέ, wanneer hetzelfde begrip eerst bevestigend en dan ontkennend wordt uitgedrukt, Οὖτίς με κτείνει δόλῳ οὐδὲ βίηφι. b) gewoonl. copulatief, en niet, ook niet; οὐδέ τι, en geenszins; ook οὐ — οὐδέ of οὐδέ — οὐ (μ, 77, waar echter thans voor οὐ καταβαίη gelezen wordt οὐδ' ἐπιβαίη); οὐδέ τε, α) achter negatieve zinnen, eveneens niet, en zoo ook niet; β) achter affirmatieve zinnen, het een zoo min als het ander. c) οὐδέ — οὐδέ: α) in één zin versterkt οὐδέ, οὐδὲ γὰρ οὐδέ, want volstrekt niet, in 't geheel niet, nimmer; οὐδὲ μὲν οὐδέ, maar ook niet, οὐδὲ μὲν οὐδ' οἵ ἄναρχοι ἔσαν, maar ook deze waren niet zonder aanvoerder, οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικε, het past volstrekt niet. β) in 't begin van twee zinnen of zindeelen: ook niet — en niet. 2) als Adv., ook niet, zelfs niet, niet eens, *ne quidem*, οὐδ' ἠβαιόν, οὐδὲ τυτθόν, οὐδέ περ; οὐδὲ ἴδοιτο, λ, 366, nimmer.

οὐδείς, οὐδεμία, οὐδέν, Gen. οὐδενός (οὐδὲ εἷς), ook niet een, d. i. geen of niets, zoowel Adi. als Subst.; het Fem. komt bij Homerus niet voor, het Mascul. alleen in de phrase, τὸ ὃν μένος οὐδενὶ εἴκων, meer in 't Neutr., ook als Adverb., in niets, d. i. volstrekt niet, geenszins.

†οὐδενός-ωρος, ον (οὐδείς, ὤρα), verachtelijk, nietswaardig, krachteloos, τείχεα, Θ, 178.

†οὐδέπῃ of οὐδέ πῃ, op geene wijze, volstrekt niet, οὐδέ πῃ εἶχον, en zij konden volstrekt niet, μ, 433.

οὐδέ-ποθι, ook niet ergens, nergens.

οὐδέ-ποτε of οὐδέ ποτε, Adverb., ook niet ooit, d. i. nooit, van een verleden en toekomenden tijd; gewoonl. met een Praeteritum, met Praes. λ, 15, met Fut. β, 203.

οὐδέ-πω of οὐδέ πω (dit laatste wellicht beter, omdat bij Homerus de beide deelen meestal door een of meer woorden van elkaar gescheiden zijn), nog niet, gewoonl. volstrekt niet, van een verleden tijd; οὐδ' ἄρα πω, maar nog niet terstond.

†οὐδ-ετέρωσε, Adv. (οὐδέτερος), naar geen van beide kanten, nergens heen, Ξ, 18 (wellicht beter οὐδ' ἑτέρωσε).

οὐδός, ὁ (W. ἑδ, ὁδός), de drempel, zoowel van de huisdeur, als van iedere andere deur; dikwijls nader bepaald, αὔλειος, αὐλῆς, χάλκεος (van den Tartaros), λάινος (van den tempel te Delphoi); de οὐδός in 't paleis van Odysseus heet μέγας, λάινος, in 't paleis van Alkinoös χάλκεος. b) overdr. γήραος οὐδός, de drempel der grijsheid, volg. de Ouden ἔξοδος τοῦ βίου; anderen nemen het voor den naderenden, beginnenden ouderdom, terwijl nog anderen beweren, dat het in de Ilias de eerste, in de Odyssee de tweede beteekenis heeft; ἐπὶ γήραος οὐδῷ, γήραος οὐδὸν ἱκέσθαι.

†οὐδός, ἡ = ὁδός, de weg, ρ, 196.

οὖθαρ, ατος, τό (st. οὐθατ, Sanskr. *ūdhar*, Lat. *uber*), a) uier van dieren; b) overdr. οὖθαρ ἀρούρης, de vruchtbaarheid van het land, „de voedende uier der akkers", Vosmaer; m. verg. Vergil, Aen. 531, *uber glebae*, VII, 252, *uber agri*.

†Οὐκᾰλέγων, οντος, een Trojaansch geront, *Γ*, 148.

οὐκ-έτι, Adv., niet meer, niet langer; dikwijls versterkt door οὐδέ; οὐκέτι πάγχυ, volstrekt niet meer; *Υ*, 361 herstelt Naber οὐκέτι φημί voor οὔ μέ τί φημι.

οὐκί, m. z. οὐ.

†οὐλαί, αἱ (W. ϝελ, malen), gerstekorrels, die men vóór het offer tusschen de horens van den offerstier strooide, *γ*, 441.

*οὐλᾰμός, ὁ (ϝουλ., verwant met εἴλω, οὖλος, W. ϝελ, dringen, waarsch. uit ϝολναμός), gedrang, gewoel, altoos met ἀνδρῶν.

**οὐλή, ἡ (ϝολνή, *vulnus*), de geheelde wond, litteeken.

†οὔλιος, 3. (= οὖλος, 3.) = ὀλοός, verderfelijk, schadelijk, epith. van den hondsster, *Λ*, 62.

†οὐλο-κᾰρηνος, ον (κάρηνον), met dicht, kroes haar, *τ*, 246.

ουλόμενος, 3. (v. L. en M. ὀλόμενος), verwenscht, rampzalig, van personen en zaken.

οὖλος I. = ὅλος (ὅλϝος), geheel, vol, ἄρτος, μήν. II. dicht, wollig, kroes, a) epith. van wollen stoffen, χλαῖναι, τάπητες; οὔλη λάχνη, dichte wol; οὖλαι κόμαι, dicht haar; vand. b) van het geschreeuw van eene dicht op elkaar gedrongen menigte, luid, οὖλον κεκληγῶτες. III. Adiect. van den stam, ὀλ, ὄλλυμι = ὀλοός,, epith. van Ares en Achilleus, ὄνειρος, boos (bedrieglijk) droomgezicht.

οὐλό-χῠται, αἱ (χέω) = οὐλαι, de gerstenkorrels, die over het offerdier werden gestrooid, offergerst, οὐλοχύτας ἀνελέσθαι, προβαλέσθαι, κανέῳ ἐνθέσθαι; οὐλοχύτας κατάρχεσθαι, met het strooien der gerstekorrels de heilige handeling beginnen.

Οὔλυμπος, m. z. Ὄλυμπος.

†(οὔλω) (οὖλος), ongedeerd, gezond zijn, alleen in den Imper. οὖλέ τε καὶ μέγα χαῖρε (sommigen houden het voor den Vocat. van een Adiect.); *ω*, 402.

οὖν, Partikel, bij Homerus altoos verbonden met een ander Partikel, dan, nu, eens, φημὶ γὰρ οὖν, ik zeg dan; ἐπεὶ οὖν, ὡς οὖν, zoodra, nadat eens, zoodra, nadat slechts; οὔτ' οὖν παρδάλιος τόσον μένος οὔτε λέοντος, immers geen panter noch leeuw heeft zooveel kracht.

οὕνεκα = οὗ ἕνεκα, 1) weswegens, weshalve. 2) gew. daarom dat, omdat, meestal geplaatst achter datgene, waarvan de reden wordt vermeld; ook met voorafgaand τοῦδ' ἕνεκα, of τῷ; οὕν. δή, omdat juist. Vóór den zin, waarvan de reden wordt vermeld, staat het *Ν*, 727, οὕνεκα — τοὔνεκα, en *Γ*, 403, οὕνεκα δή — τοὔνεκα δή. 3) in de Odyssee achter sommige Verba, als εἰδέναι, νοεῖν, εἴρειν, νεμεσσάειν, γνῶναι, daarover dat, dat = ὅτι.

†οὔ-περ of beter οὔ περ, Adv., volstrekt niet, *Ξ*, 416.

οὔ-πη of beter οὔ πῃ, Adv. a) nergens; b) geenszins.

†οὔ-ποθι, Adv., nergens, *Ν*, 309.

οὔ-ποτε of beter οὔ ποτε, nooit, nimmer: de beide bestanddeelen van het Adverbium zijn soms door een of meer woorden van elkaar gescheiden.

οὔ-πω of beter οὔ πω, Adv. 1) nog niet. 2) ook even als οὔπως, op geene wijze, geenszins. De beide deelen zijn soms door een woord van elkaar gescheiden, vooral οὐ γάρ πω.

οὐπώποτε, m. z. πώποτε.

οὔπως of beter οὔ πως, Adv. op geene wijze, volstrekt niet, nimmer; dikwijls οὔ πω ἔστιν c. Inf., het is onmogelijk; zoo ook οὔ πως εἶχεν, hij vermocht niet meer; de beide deelen zijn soms door een woord van elk-

aar gescheiden, b. v. οὐ γάρ πως, οὐ μέν πως.

†οὐραῖος, 3. (οὐρή), tot de staart behoorend, τρίχες, staartharen, Ψ, 520.

Οὐρανίων, ωνος, ὁ (οὐρανός, οὐράνιος), 1) hemelsch, in den hemel (op den Olympos) wonend, epith. der goden; als Subst. Οὐρανίωνες, de hemelingen, *caelites*. 2) Patron., de zonen van Uranos, *E*, 898.

οὐρανό-θεν, Adv. (οὐρανός), van den hemel, ook ἐξ οὐρανόθεν of ἀπ' οὐρανόθεν.

†οὐρανό-θι, Adv. (οὐρανός), aan of in den hemel, alleen οὐρανόθι πρό, Γ, 3, volgens de verklaring der Ouden πρὸ οὐρανοῦ, voor (d. i. onder) den hemel, in de benedenlucht; beter tegen den hemel aan, d. i. aan het hemelgewelf. (Ahrens leest οὐρανόθεν πρώ, vroeg van den hemel).

οὐρανο-μήκης, ες, hemelhoog, tot in den hemel reikend, ἐλάτη, ε, 239.

οὐρανός, ὁ (Sanskr. *várunas*, W. *var* = dekken), I. de hemel, d.i. 1) het hemelgewelf, εὐρύς, ἀστερόεις, πολύχαλκος, σιδήρεος, χάλκεος, μέγας. Sommigen leiden uit deze epitheta af, dat Homerus zich den hemel als een grooten metalen halven bol voorstelde, terwijl anderen deze benamingen als figuurlijke uitdrukkingen van iets stevigs en onvergankelijks beschouwen. De hemel bevindt zich boven den αἰθήρ, en is even ver van de aarde verwijderd, als de Tartaros van den Hades, Θ, 16. Zon, maan en sterren volbrengen om hem dagelijks hun loop, terwijl zij uit den Okeanos in 't Oosten opkomen en in 't Westen weer daarin nederdalen. De wolken bedekken den hemel, onttrekken den menschen het gezicht daarvan, als ook van den aether en de sterren, ε, 293, Θ, 555; de dichter beschouwt ze als de deuren van den hemel; zij sluiten dezen en worden door de Horen bewaakt, *E*, 749 volg., Θ, 393 volg. — De οὐρανός is ook 2) de woonplaats der goden, θεοὶ ἀθάνατοι, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν; vand. ook verbonden met Ὄλυμπος; daarom heffen de menschen bij het gebed de oogen en de handen tot den hemel op. Uitdrukkingen als οὐρανὸν ἵκει, b. v. σκόπελος, ἀυτή, κλέος enz. dienen tot aanwijzing van iets zeer hoogs of zeer ver doordringends. II. Als persoon is Οὐρανός de zoon van Erebos en Gaia, bij wie hij de Titanen en Titaniden, de Kyklopen en de Hekatoncheiren voortbracht.

οὐρεύς, ῆος, ὁ (van ὄρος, bergdier?), muilezel; m. z. ἡμίονος.

οὐρή, ἡ = οὐρά (de afl. is onzeker), staart.

οὐρίαχος, ὁ (Demin. van ὄρρος), het achterste deel van iets; altoos ἔγχεος, speerschacht.

οὖρον, τό (waarsch. van den st. ὀρ, ὄρνυμι), de plaats, de afstand, waarover eene beweging zich uitstrekt, slechts op drie plaatsen, Ψ, 431 ὅσσα δίσκοι' οὖρα πέλονται, zoogroot als de afstand is, dien een diskos doorloopt = δίσκουρα; θ, 124, ὅσσον τ' ἐν νειῷ οὖρον πέλει ἡμιόνοιιν, de afstand, dien een span muildieren in een bepaalden tijd kan omploegen, en zoo ook *K*, 351, ὅτε δή ῥ' ἀπέην ὅσσον τ' ἐπὶ οὖρα (vroeger las men ἐπίουρα) πέλονται ἡμιόνων.

1. οὖρος, ὁ (van W. ὀρ, ὄρνυμι?), wind, vooral gunstige wind, met het epith. ἴκμενος, *ventus secundus;* ook κάλλιμος, ἀπήμων, λιγύς, λιαρός; ἂψ δὲ θεοὶ οὖρον στρέψαν, proleptisch de goden veranderden (den storm) in gunstigen wind.

2. οὖρος, ὁ (ὄρϝος) = ὅρος, grens, doel.

3. οὖρος, ὁ (verwant met ὄρομαι, ὁράω), opzichter, wachter, οὖρον

καταλείπειν ἐπὶ κτεάτεσσιν. Dikwijls οὖρος Ἀχαιῶν, van Nestor.

4. οὖρος, εος, τό = ὄρος, berg.

†οὐρός, ὁ, goot of geul (ὄρυγμα), waardoor de schepen in zee werden getrokken, *B*, 153.

οὖς, m. z. οὖας.

οὐτάζω, Aor. οὔτα(σ)σα, Aor. iterat. οὐτάσασκε, Aor. zonder bind-vokaal οὖτα (*O*, 746 leest Naber ἔκτα voor οὖτα), iterat. οὔτασκε, Inf. οὐτάμεναι; Part. Aor. Med. οὐτάμενος, met Pass. beteekenis, gewond; een Imper. Pr. οὔταε staat χ, 356; de Aor. Pass. οὐτηθείς wordt gevonden *Θ*, 537 in een onecht vers, wonden, δουρί, ξυστῷ, ἔγχεϊ, ἐγχείῃσιν, χαλκῷ (van een door een werptuig uit de verte toegebrachte wond alleen *Π*, 467); vand. tegenstell. βάλλειν; met een Accus. van den persoon of van het lichaamsdeel, dat gewond wordt; ook met een dubbelen Accus., Κυπρίδα χεῖρα; ook τινὰ λαπάρην; ook zonder Accus. van den persoon, κατ' ἀσπίδα; ook πρός τι, πρὸς στῆθος; van zaken: οὐτάζειν σάκος; ook ἕλκος, een wond toebrengen; ook οὐταμένη ὠτειλή, de toegebrachte wond. — Het Medium met reciproke beteekenis staat *H*, 273, καί νύ κε δὴ ξίφεσσιν αὐτοσχεδὸν οὐτάζοντο; maar *M*, 427 is οὐτάζοντο Passivum.

οὔτε, Adverb., en niet, gewoonl. correspondeerend οὔτε — οὔτε, noch — noch; ook οὔτε — οὔτε — οὔτε, *Ω*, 186; ook οὐ — οὔτε, en als het tweede deel bijzonder moet uitkomen, οὔτε — οὐδέ; οὐ — οὐδέ; οὔτε — οὔτε τι, *A*, 115; en als een negatieve zin met een affirmatieven wordt verbonden οὔτε — τέ, niet — en. Met andere Partikels verbonden οὔτ' ἄρα — οὔτε, m. z. ἄρα; οὔτ' — ἄρα; οὔτ' οὖν — οὔτ' ἄρα; οὔτε — οὔτε τι, noch soms; ook οὔτε τι — οὔτε.

οὐτιδανός, 3. (οὔτις), nietswaardig, slecht, alleen van menschen.

οὔ-τις, οὔτι of juister οὔ τις, οὔ τι, geen, niemand. — Het Neutr. οὔτι als Adverb., volstrekt niet, geenszins; de beide deelen worden dikwijls door Partikels van elkaar gescheiden, οὐ γάρ τι, οὐ μὲν γάρ τι; οὔ νύ τι.

**Οὖτις, Accus. Οὖτιν, verdichte naam van Odysseus, dien hij zich tegenover Polyphemos geeft, om dezen door dubbelzinnigheid te misleiden, Niemand.

οὔ-τοι of beter οὔ τοι, Adv., zeker niet, waarlijk niet, toch niet.

οὗτος, αὕτη, τοῦτο, Pron. demonstr., deze, soms ook gene, zoowel Subst. als Adiect., οὗτος ἀνήρ, οὗτος ξεῖνος, ook achter het Subst. geplaatst, ἄεθλος οὗτος; ook vindt men het met het later achter οὗτος tot regel geworden Artikel, dat echter hier nog zijne demonstratieve kracht heeft, τοῦτον τὸν ἄναλτον, dien onverzadelijke daar. *a*) soms wijst het met nadruk op een volg. Relativum, οὗτος — ὅς, b. v. τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι. *β*) In den regel wijst οὗτος op iets dat voorafgaat, maar soms ook wel op iets dat volgt, b. v. ἦ τ' ἂν ἐγώ γ' ἐθέλοιμι καὶ αὐτίκα τοῦτο γενέσθαι, νωνύμνους ἀπολέσθαι ἀπ' Ἄργεος ἐνθάδ' Ἀχαιούς. *γ*) dikwijls even als ὅδε als Appositie bij een Subst. of Pron., in welk geval wij het door de Adv. hier, daar, vertalen, οὗτός τις ... ἔρχεται ἀνήρ, daar komt een man aan; τίς δ' οὗτος ... ἔρχεαι οἶος; wie zijt gij, die daar alleen gaat? ook bij een Pron. relat., ὅντινα τοῦτον ἄγει, met wien hij daar aankomt; zoo ook bij ἄλλος en ἕκαστος. *δ*) het Neutr. ταῦτα staat als Adverb. derhalve, daarom, *Λ*, 694. — Daarv.

οὕτω en οὕτως (vóór Vokalen, ook op het einde van een vers en voor een zware interpunktie, terwijl οὕτω vóór Vokalen staat, wanneer de laatste lettergreep kort moet worden gelezen),

Adv. op deze wijze, zoo, aldus, met betrekking zoowel op hetgeen voorafgaat als op hetgeen volgt; dikwijls beantwoordt aan οὕτως een volgend ὡς. Vooral a) met nadruk bij het Fut. en den Imper. οὕτως ἔσται, zóó zal het zijn; κεῖσ' οὕτω, lig daar dan. b) even als αὔτως, zoo maar, μὰψ οὕτω. c) bij wenschen en bevestigingen; ϑ, 465 op den nog volgenden wensch wijzend, οὕτω νῦν Ζεὺς ϑείη ... οἴκαδε ἐλϑέμεναι; bij αἴϑε of αἰ γάρ; ook bij εἰ met daarop volgend ὡς, εἰ γὰρ ἐγὼν οὕτω γε Διὸς πάις εἴην, ὡς νῦν ἡμέρη ἥδε κακὸν φέρει Ἀργείοισιν, mocht ik toch zoo zeker Zeus' zoon zijn, als deze dag enz. d) tot aanwijzing van een hoogen graad, zoo zeer, καλὸς οὕτω. e) met Partikels verbonden, οὕτω δή, zoo dan, ook οὕτω δή τοι; οὕτω που, zoo soms, ook οὕτω πῃ, met dezelfde beteekenis.

*οὐχί, een versterkt οὐχ, niet, neen.

ὀφείλω, Aor 2. ὤφελον (het Praes. ὀφέλλω en een Imperf. ὤφελλον met de beteekenis van ὀφείλω moeten overal vervangen worden door ὀφείλω en ὤφειλον), 1) schuldig zijn, moeten betalen, χρεῖός τινι, een schuld aan iemand; Pass. χρεῖος ὀφείλεταί μοι, ik heb te vorderen; ζωάγρια ὀ., μοιχάγρια ὀ., loon verschuldigd zijn voor de redding van het leven enz. 2) in 't alg. moeten, verplicht zijn, a) ik moest, ik had moeten, gewoonl. met een daarop volg. Inf. b) met en zonder αἴϑε, εἴϑε, ὡς, tot uitdrukking van een wensch, die niet kan vervuld worden; de Inf. Praes. volgt, wanneer de wensch betrekking heeft op den tegenw. tijd, de Inf. Aor., als hij op een verleden tijd slaat, αἴϑ' ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος ἧσϑαι, mocht gij toch zonder tranen te storten bij de schepen zitten! ὡς ὄφελες αὐτόϑ' ὀλέσϑαι, waart gij toch daar aangekomen! ook met een Negatie μὴ ὄφελες, hadt gij toch niet, mocht gij toch niet!

Ὀφελέστης, αο, 1) een Trojaan, Θ, 274. 2) een Paioniër, Φ, 210.

ὀφέλλω, alleen Praes. en Imperf. (op twee plaatsen Π, 651, β, 334 staat de Aor. Opt. 3. S. ὀφείλειεν), vermeerderen, vergrooten, doen toenemen, zegenen, πόνον, στόνον, μένος, ἀρετήν, ἐρωήν, δέμας καὶ ἥβην; van den wind, κύματα; οἶκον, verrijken, ook Pass. οἶκος ὀφέλλετο; μῦϑον, nog meer woorden spreken; τινὰ τιμῇ, iemand nog meer eer bewijzen. Daarv.

ὄφελος, τό, nut, voordeel, alleen in den Sing. οὐδέν σοι ὄφελος, dat baat u niet; αἴ κ' ὄφελός τι γενώμεϑα, of wij niet van eenig nut konden zijn; ὅς τοι πόλλ' ὄφελος γένετο, die u van groot nut was.

Ὀφέλτιος, 1) een Trojaan, Ζ, 20. 2) een Griek, Λ, 302.

ὀφϑαλμός, ὁ (W. ὀπ), 1) het oog; de Dual. ὀφϑαλμώ, alleen Ι, 503 en Ν, 474; ὀφϑαλμῶν βολαί, de blik der oogen. 2) in 't alg. gezicht, ἐλϑεῖν ἐς ὀφϑαλμούς, in 't gezicht, onder het oog komen.

ὄφις, ιος, ὁ, slang (Μ, 208 met verlengde eerste lettergreep; waarom of waardoor is niet bekend).

ὄφρα (de afl. is onzeker). Α) Demonstratief Adverbium, zoo lang, Ο, 547 (Nauck en v. L. en M., τόφρα voor δ' ὄφρα), Β) Conjunktie, I. temporaal, 1) om gelijktijdigheid uit te drukken, terwijl, zoolang als, a) met den Indic. zoowel van het Praes. als van het Praet., wanneer de inhoud van den bijzin iets feitelijks is, dikwijls met τόφρα in den hoofdzin. b) met den Conj. van verwachte of herhaaldelijk voorkomende handelingen, gebeurtenissen of toestanden, met en zonder κέ. (Δ, 187, 202, ε, 361 en ζ, 259 lezen Nauck en v. L. en M. ἧος μέν ἧος μὲν χ' ὁράῃ plaats van het onmogelijke ὄφρ' ἂν μέν κεν ὁρᾷ κε). 2) tot aanwijzing van het einde eener hande-

ling, tot dat, a) met den Indic. Praet. van handelingen, gebeurtenissen of toestanden, die feitelijk hebben plaats gegrepen; b) met den Coni., en wel meestal van den Aor., om iets verwachts of bedoelds uit te drukken, ook met *ἄν*. c) met den Optat. achter een Praeteritum, b. v. *K*, 571; ook hier met *ἄν*, *ϱ*, 298 (Weck *ἀνάγοιεν* voor *ἂν ἄγοιεν*). II. Finaal, opdat, om, 1) met den Coniunct., a) achter een hoofdtijd, en wel *α*) Coni. Praes. *β*) Coni. Aor., ook wel beide naast elkander; soms komt daarbij nog *κέν*. b) minder dikwijls achter een histor. tijd, en wel *α*) Coni. Praes. *β*) Coni. Aor.; enkele malen vindt men *κέν* toegevoegd. 2) met den Optat. a) in den regel achter een historischen tijd, enkele malen met toevoeging van *ἄν*. b) achter een hoofdtijd slechts *H*, 340 (waar echter Nauck en v. L. en M. met G. Hermann *εἴη* lezen, Cauer *ἤῃ*). 3) met een Indic. Fut. *ϑάϱσυνον δέ οἱ ἦτοϱ, ὄφϱα καὶ Ἕκτωϱ εἴσεται; εἶμ' ἐς πόλιν ὄφϱα με μήτηϱ ὄψεται; ἐέλδετο γάϱ σε ἰδέσϑαι, ὄφϱα οἱ ἤ τι ἔπος ὑποϑήσεαι.* — In 't bijzonder valt nog op te merken: 1) *ὄφϱα* is bij Homerus het meest voorkomend finaal Partikel. 2) met een Negatie komt het betrekkelijk zeer weinig voor. 3) Het wordt veel met *τάχιστα* verbonden, ook met *πϱώτιστα* en *ϑᾶσσον*. 4) De finale zin met *ὄφϱα* volgt op den hoofdzin; daarvóór staat hij slechts *A*, 133. Eigenaardig is het gebruik van het finale *ὄφϱα* achter Verba van verlangen, *λελιημένος ὄφϱα τάχιστα τεύχεα συλήσειε; μοι ϑυμὸς ἐπέσσυται, ὄφϱ' ἐπαμύνω; ἄλλα φϱονέων, τά οἱ οὐκ ἐτέλεσσε Κϱονίων, ὄφϱα βασιλεύοι.* 5) soms wijst het de bedoeling van het noodlot of van de goden aan, *οὐδ' ἄϱ' ἀπ' ἀσφάϱαγον μελίη τάμεν, ὄφϱα τί μιν πϱοτιείποι;* sarkastisch staat het *B*, 359, *ἁπτέσϑω ἧς νηός, ὄφϱα πϱόσϑ' ἄλλων ϑάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ.*

†**ὀφϱυόεις**, *εσσα, εν* (*ὀφϱύς*), heuvelachtig, *Ἴλιος*, *X*, 411.

ὀφϱύς, *ύος, ἡ* (prothet. *ὀ* en Sanskr. *bhru*, ons brauw in wenkbrauw), 1) wenkbrauw, meestal in den Plur. 2) overdr. hoogte, heuvelrand; vand. *ὀφϱυόεις*, heuvelachtig.

ὄχᾰ (W. *σεχ, ἔχω*), Adv., eig. uitstekend; vand. verreweg, altoos verbonden met *ἄϱιστος*.

†**ὀχετ-ηγός**, 3. (*ἄγω*), een gracht (*ὀχετός*) makend of het water door een gracht leidend, *ἀνήϱ*, *Φ*, 257.

ὀχεύς, *ῆος, ὁ*, houder, een werktuig om vast te houden, vand. a) de riem, waarmede de helm onder de kin werd vastgehouden, keelriem. b) de spangen van den lijfgordel. c) gewoonl. de grendels, die de deur sloten. Van

ὀχέω (W. *ἐχ, σεχ*), Imperf. iterat. *ὀχέεσκον*, Fut. Med. *ὀχήσομαι*, Aor. *ὀχήσατο*, 1) Act. a) dragen, overdr. *νηπιάας* (*νηπιίας*) *ὀχέειν*, zich als een dwaas, een kind gedragen. b) dragen, dulden, *ὀιζύν, μόϱον, ἄτην* (*N*, 2 lezen Ribbeck en Nauck *ὀχέειν* voor *ἐχέμεν*, Rzach, met wien v. L. en M. instemmen, *ὀχέμεν*. 2) Pass. gedragen worden, zich laten dragen, *κύμασιν*, varen, *νηυσίν*, op schepen; *ἵπποι ἀλεγεινοὶ ὀχέεσϑαι*, moeielijk te besturen paarden.

Ὀχήσιος, een Aitoliër, *E*, 843.

ὀχϑέω (de afl. is onzeker), opgewonden, bewogen zijn, door smart, toorn, verdriet; vand. ontevreden, verdrietig, toornig, bekommerd zijn, *ὤχϑησαν ϑεοί;* gew. in 't Part. Aor., *ὀχϑήσας πϱοσέφη, ὀχϑήσας δ' ἄϱα εἶπε, ὀχϑήσας πϱοσεφώνεε.*

ὄχϑη, *ἡ*, oeverrand, vooral van rivieren, echter ook enkel *ἁλός;* het komt meestal in den Plur. voor.

†**ὀχλέω**, voortwentelen, voortrollen, *ὑπὸ ψηφῖδες ἅπασαι ὀχλεῦνται*, *Φ*, 261.

ὀχλίζω = het vorige, alleen 3. Plur. Optat. Aor. 1. ὀχλίσσειαν, voortwentelen, optillen, ἀπ' οὔδεος ἐς ἄμαξαν.

1. ὄχος, εος (W. vah, Gr. ἐχ, ϝεχ, m. verg. veho), altoos in den Plur., rijtuig, wagen, παρ' ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν, σὺν ἵππ. κ. ὄχ.; ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκεσθαι ἵππους.

2. ὄχος, ὁ (ἔχω), houder, drager, beschermer, νηῶν ὄχοι, van havens.

ὄψ, ὀπός, ἡ (W. ϝεπ; over het al of niet toevoegen der digamma op sommige plaatsen z. m. v. Herwerden, Mnem. N. S. XIX, p. 164), 1) de stem, van goden en menschen; ὀλίγῃ ὀπί, met zachte stem; ἄειδον ὀπὶ καλῇ; ook van de jammerklachten van Kassandre; van het weenen van Penelope; van het geblaat der lammeren en het getjilp van den krekel. 2) stem, uitspraak, θεῶν.

ὀψέ (verwant met ὄπισθε), Adv., a) laat, lang daarna. b) laat op den dag, des avonds.

†ὀψείω (ὄψομαι), Desider., wenschen te zien, c. Gen., alleen ὀψείοντες, Ξ, 37.

ὀψί-γονος, ον (ὀψέ, γόνος), laat geboren; de nakomeling; met en zonder ἄνθρωποι, de nakomelingen.

†ὄψιμος, ον (ὀψέ), laat, τέρας, laat vervuld, Β, 325.

ὄψις, ιος, ἡ (W. ὀπ), 1) het zien, het gezicht; ὄψει ἰδεῖν, met de oogen zien. 2) het uitzicht, het uiterlijk.

†ὀψι-τέλεστος, ον (τελέω), laat vervuld, wat laat vervuld wordt, Β, 325.

ὄψον, τό (m. verg. ἕψω, alles wat gekookt, gezoden of gebraden is), bij uitnemendheid alles wat bij of op het brood wordt gegeten, vooral vleesch; in 't alg. toespijs; Λ, 630 wordt de ui ποτῷ ὄψον genoemd.

Π.

**πάγος, τό (πήγνυμι), rotspunt, klip.

παγ-χάλκεος, ον (χαλκός), geheel van erts, ἄορ, ῥόπαλον; van een mensch, οὐδ' εἰ παγχάλκεος εὔχεται εἶναι, ook al beroemt hij zich geheel van erts (van ijzer en staal) te zijn.

**πάγ-χαλκος, ον = het vorige, κυνέη.

†παγ-χρύσεος, ον (χρύσος), geheel van goud, θύσανοι, Β, 448.

πάγχυ, Adv. (de afleiding is onzeker), geheel en al; versterkt door μάλα; op éene plaats, δ, 825, door λίην.

**παιδνός, 3. (gesyncopeerd uit παιδινός van παῖς), kinderlijk, nog een knaap zijnde.

†παιδο-φόνος, ον (st. φεν), kinderen of knapen vermoordend, Ω, 506.

παίζω (st. παιδ), eig. zich als een kind gedragen, vand. spelen, schertsen, dartelen, zich vermaken; σύν τινι, met iemand; σφαίρῃ, met den bal spelen; ook dansen (θ, 251, ψ, 147).

Παιήων, ονος = Παιάν, Παίων, Paieon, bij Homerus de geneesheer der goden, die den gewonden Hades en Ares heelt.

παιήων, ονος, ὁ (de afl. is niet zeker), α) een ter eere van Apollon, den reddenden god, gezongen loflied, Α, 473. β) zegelied, Χ, 391.

Παίονες, Sing. Παίων, ονος, de Paioniërs, bewoners van Paionië, een over Makedonië en Thessalië verspreide volksstam, die volgens hun eigen sagen van de Troïsche Teukriërs afstamden; volgens anderen zijn zij van Phrygische afkomst. Bij Homerus wordt melding gemaakt van Paioniërs van

den Axios in Makedonië als van Trojaansche bondgenooten; zij worden daar als boogschutters, ἀγκυλότοξοι, en speerwerpers, δολιχεγχέες vermeld; op eene andere plaats heeten zij ἱπποκορυσταί.

Παιονΐδης, αο, zoon van Paion = Agastrophos, *Λ*, 339.

Παιονίη, ἡ, het land der *Παίονες*.

παιπᾰλόεις, εσσα, εν, een woord van twijfelachtige beteekenis en afleiding; waarsch. beteekent het hobbelig, ruw, steil; het is een epith. der bergen, ὄρος, σκοπιή, Μίμας, Κύνθος; ook ὁδός, ἀταρπός; van de rotsachtige eil. Imbros, Chios, Samos en Ithake.

παῖς (πάις), παιδός, ὁ, ἡ (πάϝις, m. verg. het Oud-Lat. *pover, puer*), kind, a) met het oog op den leeftijd, knaap, meisje, jongeling, jonkvrouw; als Adi. πάις συφορβός, een jonge zwijnenhoeder. b) met het oog op de afstamming, zoon, dochter; παῖς παιδός, kleinkind; δυστήνων παῖδες, kinderen der ongelukkigen, d. i. ongelukkigen.

Παισός, Ε, 612 = Ἀπαισός, dat m. verg.

†*παιφάσσω* (geredupliceerd van den stam φακ; v. L. en M. brengen het onder den stam φαν), zich met verblindende snelheid bewegen, παιφάσσουσα, van Athene, *Β*, 450.

Παίων, m. z. *Παίονες*.

πᾰλαι, Adv. a) van ouds, in 't alg. vroeger, voor dezen, tegenst. νέον of νῦν. b) al lang, reeds vroeger. Daarv.

πᾰλαι-γενής, ές (γένος), voor langen tijd geboren, hoogbejaard, oud, γρηῦς.

πᾰλαιός, 3. Compar. παλαίτερος naast παλαιότερος, oud, d. i. a) van vroeger tijd, uit vroeger tijd, Ἶλος, ξεῖνος; van zaken, οἶνος, νῆες; ook het Neutr. παλαιά als Subst. b) oud van jaren, bedaagd, tegenst. νέος; γέρων, γρηῦς.

πᾰλαισμοσῠνη, ἡ (παλαίω), het worstelen, de worstelkunst.

†*πᾰλαιστής, άο, ὁ* (παλαίω), de worstelaar, *ϑ*, 246.

παλαί-φᾰτος, ον (φημί), a) voor langen tijd gesproken, verkondigd, θέσφατα. b) van ouds besproken, waarvan een oud verhaal gaat, οὐ γὰρ ἀπὸ δρυός ἐσσι παλαιφάτου, gij stamt niet af van den eik in de fabel.

πᾰλαίω (W. παλ), worstelen, τινί, met iemand.

πᾰλᾰμη, ἡ (Lat. *palma*), Instrum. παλάμηφι, de palm van de hand, in 't alg. de hand; als zinnebeeld der kracht, de vuist.

πᾰλάσσω (W. παλ, παλκ, παλακ), bespatten, 1) Act. bevlekken, bezoedelen, τί τινι, iets met iets, αἵματί τ' ἐγκεφάλῳ οὖδας; meer in 't Pass. παλάσσετο δ' αἵματι θώρηξ; zoo ook λύθρῳ, ἱδρόι, ἄξῃ; vooral in 't Partic. αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένος; πεπάλακτο πόδας καὶ χεῖρας, hij was vuil aan handen en voeten; ἐγκέφαλος πεπάλακτο, de hersenen waren bezoedeld, t. w. met bloed. 2) Med. zich bezoedelen, χεῖρας λύθρῳ, de handen met bloed.

πᾰλη, ἡ (πάλλω), het worstelen, *lucta*.

†*παλίλ-λογος, ον* (λέγω), weder bijeenverzameld, παλίλλογα ἐπαγείρειν, *Α*, 216.

παλιμ-πετής, ές (πίπτω), eig. terugvallend, alleen in 't Neutr. παλιμπετές als Adverb., gelijk πάλιν, terug, ἐέργειν, terugdrijven; ἀπονέεσθαι.

παλιμπλαγχθείς, m. z. πλάζω.

πᾰλιν (volg. Fick van W. pal, wenden), Adv. 1) terug, π. οἴχεσθαι, τρέπειν; π. δοῦναι, teruggeven; soms c. Gen., π. τρέπειν ἔγχος τινός, de speer terug-, afwenden van iemand; π. τρά-

πεθ' υἷος ἑοῖο. Vervolgens wijst het den terugkeer tot een vroegeren toestand aan, weder, wederom, andermaal, πάλιν ποίησε γέροντα, zoo ook in πάλιν αὖτις en in πάλιν ὀπίσσω, *λ,* 419. 2) terug, met het begrip van het tegendeel, πάλιν ἐρέειν, tegenspreken; λάζεσθαι μῦθον, het woord terugnemen, d. i. anders spreken dan vroeger.

†*παλιν-άγρετος, ον* (ἀγρέω, W. αγ), terug te nemen, herroepelijk, *Α,* 526.

†*παλιν-όρμενος, ον* (W. ὀρ, ὄρνυμι, Cauer πάλιν ὄρμενος), zich terug bewegend, terugijlend, *Λ,* 326.

†*παλίν-ορσος* = het vorige woord, *Γ,* 33.

***παλίν-τῐτος, ον* (τίνω), terugbetaald, vergolden, gestraft, παλίντιτα ἔργα γίγνονται, de daden worden vergolden.

παλίν-τονος, ον (τείνω), een waarschijnlijk de buigzaamheid van den boog aanwijzend epitheton, teruggespannen, terugspannend, veerkrachtig, (Vosmaer, met het oog op den vorm „de boog met de krommende einden", d. i. die in 't midden naar binnen, aan de uiteinden naar buiten is gebogen).

παλιρ-ρόθιος, ον (ῥόθος), terugruischend, terugstroomend, κῦμα.

**παλίωξις, ἡ,* het terugdringen, terugslaan.

παλλᾰκίς, ίδος, ἡ (Lat. *pellex*), bijwijf.

Παλλάς, ἄδος, bijnaam van Athene, van πάλλω, de speerzwaaister, die de Aigis zwaait, gew. Παλλὰς Ἀθήνη.

πάλλω, Aor. 2. — επέπαλον, naast den Aor. 1. ἔπηλα, Aor. Med. zonder bindvokaal ἐπάλμην (*O,* 645 en elders in samenstellingen), 1) Act. zwaaien, slingeren, schudden, c. Acc. παῖδα χερσίν, het kind op de armen wiegen. Vooral a) van wapenen, δοῦρα, αἰχμήν, ἔγχος, λίθον. b) van het lot, κλήρους ἐν κυνέῃ, de loten (zoo lang) in den helm schudden (totdat een er uit springt); m. z. κλῆρος; ook zonder κλήρους, *Η,* 181, *Ψ,* 353. 2) Med. a) zich snel bewegen, zich stooten, ἐν ἀσπίδος ἄντυγι πάλτο; overdr. van het hart, kloppen, παλλομένη κραδίην; πάλλεται ἦτορ ἀνὰ στόμα, eig. het hart springt tot aan den mond, d. i. het hart beeft. b) loten, μετά τινός, met iemand; παλλομένων, scil. ἡμῶν, terwijl wij lootten. Het Perf. Med., waarvan de vormen πεπάλεσθε (niet πεπάλασθε noch πεπάλαχθε) en πεπαλέσθαι (niet πεπαλάσθαι noch πεπαλάχθαι) voorkomen, heeft de beteekenis van een Praes., loten.

Πάλμυς, ῠος, een Askaniër, bondgenoot der Trojanen, *Ν,* 792.

πᾰλῡ́νω, 1) strooien, ἄλφιτα. 2) bestrooien, c. Acc., τὶ ἀλφίτου ἀκτῇ; bedekken, χιὼν ἐπάλυνεν ἀρούρας.

***παμ-μέλᾱς, αινα, αν,* geheel zwart, ταῦροι, ὄϊς.

Πάμμων, ονος, zoon van Priamos en Hekabe, *Ω,* 250.

πάμπᾰν (waarsch. reduplicatie van πᾶν), Adv., geheel en al, gewoonl. bij een Verbum; enkele malen ook bij een Adiect., π. ὀιζυρός, π. αἴτιος; οὐ π., volstrekt niet, nimmer.

παμ-ποίκῐλος, ον, geheel bont, rijk versierd, πέπλοι.

πάμ-πρωτος, ον, de allereerste. Het Neutr. S. en Pl. πάμπρωτον en πάμπρωτα, als Adverb., allereerst.

**παμφαίνω,* (door reduplikatie van φαίνω gevormd), helder lichten, stralen, schitteren, van sterren; van metaal, τεύχεσι, χαλκῷ; στήθεσι παμφαίνοντες, met schitterende, witte borst, van krijgers wie men de wapenrusting heeft afgenomen („'t blinkende lijf ontbloot", Vosmaer).

παμφᾰνάων, οντος, Fem. παμφανάουσα, Part. van παμφανάω; altoos als Adi. schitterend, stralend, blinkend, epith. van metalen vaat-

werk, λέβης; vooral ook van wapenen; ook δίφρος, ἐνώπια; verv. αἴγλη, φλόξ, ook ἠέλιος.

†πάν-αγρος, ον (ἄγρη), alles vangend, vattend, λίνον, van een groot visschersnet, *E*, 487.

†πάν-αιθος, ον (αἴθω), geheel brandend, stralend, κόρυς, *Ξ*, 372.

*παν-αίολος, geheel, zeer fonkelend, schitterend, epith. van gordel, schild en pantser.

†παν-ἄπἄλος, ον, geheel jeugdig, krachtig, *ν*, 223 (αν *in arsi* verlengd).

*παν-άποτμος, ον, geheel ongelukkig.

**παν-άργὔρος, ον, geheel van zilver.

†παν-αφῆλιξ, ῐκος, geheel zonder jeugdige makkers, speelnooten, *X*, 490, παῖδα παναφήλικα τιθέναι, geheel van jeugdige makkers berooven.

Πἄν-ἄχαιοί, de gezamenlijke Achaiers, met welken naam bij Homerus de ver verspreide stam der Achaiers wordt aangewezen. M. verg. Ἀχαιοί.

†παν-ἄώριος, ον, geheel ontijdig, πάις, een vroeg stervende zoon, *Ω*, 540.

παν-δᾰμάτωρ, ορος (δαμάω), de allen bedwingende, epith. van den slaap.

Πανδάρεος, zoon van Merops uit Miletos op Krete een vriend van Tantalos; zijn oudste dochter Aëdon was volgens de Ionische sage gemalin van koning Zethos in Thebe, *τ*, 519 volg. Nog worden *υ*, 66 dochters van Pandareos vermeld, die bij latere schrijvers Merope en Kleothera heeten.

Πάνδᾰρος, zoon van Lykaon, aanvoerder der Troïsche Lykiërs, een voortreffelijk boogschutter, die door de aan Menelaos toegebrachte wond het sluiten van den vrede verhinderde, *B*, 827, *Δ*, 88. Hij wordt gedood door Diomedes, *E*, 95 volg., 290.

†παν-δήμιος, ον (δῆμος), het geheele land betreffend, πτωχός, een het geheele land doortrekkende bedelaar, *σ*, 1.

Πανδίων, ονος, een Griek, krijgsmakker van Teukros, *M*, 372.

Πάνδοκος, een Trojaan, door Aias gedood, *Λ*, 490.

Πᾰν-έλληνες, de gezamenlijke Hellenen, Π. καὶ Ἀχαιοί, *B*, 530.

παν-ῆμαρ, Adv., den geheelen dag; ook gescheiden, πᾶν δ' ἦμαρ.

παν-ημέριος, 3. (ἡμέρα), den geheelen dag (d. i. zoowel den geheelen dag van den morgen tot den avond, als het geheele nog overige gedeelte van den dag) durend of iets doende, verrichtende.

Πανθοΐδης, αο, zoon van Panthoös = 1) Polydamas. 2) Euphorbos.

Πανθόος, Gen. Πανθόου (niet Πάνθου), Dat. Πανθόῳ (niet Πάνθῳ), zoon van Othrys, vader van Euphorbos en Polydamas, een priester van Apollon te Delphoi, van waar Antenor hem om zijne schoonheid ontvoerde. Priamos maakte hem in Troje priester van Apollon. Hij behoorde tot de Geronten, *Γ*, 146.

†παν-θῡμᾰδόν, Adv. (θυμός), geheel in toorn, in hevige woede, *σ*, 33.

παν-νύχιος, 3. (νύξ), den geheelen nacht durend, ἄνεμοι, of iets doende, εὗδον παννύχιοι, zij sliepen den geheelen nacht door; νηῦς, dat den geheelen nacht doorvaart; *Ψ*, 105, leest Nauck te recht ἐννυχίη γάρ μοι Πατροκλέεος... ψυχὴ ἐφειστήκει voor παννυχίη.

πάν-νυχος = παννύχιος.

†παν-ομφαῖος, ον (ὀμφή), oorsprong van alle voorspellingen en voorteekens, alverkondiger, epith. van Zeus als den god, die alle orakels geeft en alle voorteekenen zendt, *Θ*, 250.

Πανοπεύς, ῆος, 1) stad in Phokis aan den Kephisos op de grens van Boiotië. 2) vader van Epeios, Ψ, 665.

Πανόπη, eene der Nereïden, Σ, 45.

†πάν-ορμος, zeer geschikt om te landen, λιμήν, ν, 195.

†παν-όψιος, ον (ὄψις), voor allen zichtbaar; Φ, 397 verklaart men (Ἀθήνη) πανόψιον ἔγχος ἑλοῦσα, die voor aller oogen de lans greep; maar het woord is bedorven; Bentley wilde πανίψιον lezen, Christ παναίολον, v. Herwerden πελώριον; het ware schijnt nog niet gevonden te zijn.

*παν-συδίῃ, Adv. (σεύω, W. συ), met allen spoed, met allen ijver.

πάντῃ, Adv. (πᾶς), overal, ook naar alle kanten.

πάντο-θεν, Adv. (πᾶς), van alle kanten, van overal.

παντοῖος 3. (πᾶς), allerlei, veelsoortig, menigvuldig, ἐδωδή, τέχνη, ἀρετή, φιλότης, δόλοι, μῦθοι, κρέα; παντοῖοι ἄνεμοι, rukwinden; zoo πνοιαὶ παντοίων ἀνέμων; θεοὶ παντοῖοι τελέθοντες, onder allerlei gestalten, gedaanten.

πάντο-σε, Adv. (πᾶς), naar alle kanten; Π, 515 δύνασαι δὲ σὺ πάντοσ' ἀκούειν is onjuist; Bentley πάντ' ἐπακούειν, Ribbeck met Zenodotus πάντ' ἐσακούειν.

πάντως, Adv. (πᾶς), op alle wijzen, geheel en al, volstrekt, altoos met οὐ verbonden.

παν-υπέρτατος, 3. geheel boven, het uiterst.

παν-ύστατος, 3., geheel de laatste, de allerlaatste.

†παππάζω, papa zeggen, τινά, iemand vader noemen, Ε, 408. Van

†πάππας, alleen in den Vocat. πάππα, papa, vader, aan de taal der kinderen ontleend, ζ, 57.

παπταίνω, om zich kijken, schuchter of verlegen omzien, absol., ook ἀμφὶ ἕ, ἀνά, κατά τι, κατὰ δόμον in 't vertrek rondkijken; πάντῃ πρός τι; ook met μή, toezien dat niet; δεινὸν παπταίνων, met dreigenden blik rondziende; met Accus. τινά, omzien, uitkijken naar iemand, dien men mist.

πάρ, verkort: 1) voor παρά, gew. vóór δ, π en ν, minder dikwijls en alleen in de Ilias vóór γ, ζ, ξ, σ, τ, in de Odyssee ook vóór κ en μ. 2) voor πάρεστι, Ι, 43.

παρά, ook παραί en verkort πάρ. A) Adverb. daarbij, voorbij, daarnaast, 1) zonder Verbum altoos met teruggetrokken Accent, m. z. πάρα 2). — 2) bij een Verbum, en wel a) zonder een nader bepalenden casus, τίθει πάρα ἐδωδήν, zij zette spijs voor, πὰρ δὲ στάς, daarnaast gaande staan, παρά μ' ἤπαφε δαίμων, een god misleidde mij. b) met een nader bepalenden casus, τῇ παρὰ μὲν κλισίην πυρὶ κατθέσαν, voor haar plaatsten zij een zetel daarnaast bij het vuur. B) Praepositie met den Gen. Dat. en Accus., bij, naast, nevens. I. Met den Gen. 1) plaatselijk, a) tot aanwijzing van de verwijdering uit de nabijheid van een plaats of nog meer van een persoon, van den kant van, van-af, van, φάσγανον παρὰ μηροῦ σπάσσασθαι, ἐρύσσασθαι, het zwaard van de zijde trekken; ἔρχεσθαι, ἰέναι, νέεσθαι παρά τινος, van iemand komen, παρὰ Διός, παρὰ ναῦφιν; ὄρνυσθαι, ἀναστῆναι παρά τινος, zich verheffen, opstaan van iemands zijde; φέρειν τεύχεα παρ' Ἡφαίστοιο, wapenen van H. brengen; om de richting aan te wijzen, πλευρά, τά οἱ κύψαντι παρ' ἀσπίδος ἐξεφαάνθη, de zijde, die van onder het schild zichtbaar werd, toen hij bukte. b) om den bewerker, den oorsprong van iets aan te wijzen, δέχεσθαι τεύχεα παρά τινος, de wapenen van iemand ontvangen; τυχεῖν πομπῆς παρά τινος; ook bij Substantiva, θεοπροπίην πὰρ

Ζηνὸς φράζειν. — II. Met den Dativus, 1) plaatselijk, a) tot aanwijzing van het vertoeven in de nabijheid of in de omgeving van een persoon of een zaak, *ἧσθαι, καθῆσθαι, κεῖσθαι, κοιμάεσθαι παρά τινι,* bij iem. of iets zitten enz.; *δαίνυσθαι, πίνειν παρά τινι;* zoo ook *φιλεῖσθαι παρά τινι,* door iemand liefderijk, vriendelijk ontvangen worden; en bij vele andere Verba, die zoowel een rust als een werkzaamheid uitdrukken, als *ναίειν, νέμεσθαι, ζώειν, μάχεσθαι, θέειν;* zoo ook *ἀείδειν παρὰ μνηστῆρσιν,* bij of voor de vrijers zingen. b) ook bij Verba van beweging, wanneer men aan de daarop volgende rust denkt, *πὰρ δέ οἱ αὐτῷ εἷσε Θεοκλύμενον,* hij deed Th. naast zich neerzitten; *ἱδρύειν τινὰ παρὰ δαιτί; πὰρ ποσὶν πεσεῖν, κυλίνδεσθαι,* voor de voeten neervallen, rollen. 2) overdr. van het bezit, *γέρας ἐστὶ παρά τινι,* het ambt van heerscher is bij iemand, iemand is in 't bezit van de heerschappij. III. Met den Accus. 1) plaatselijk, a) tot aanwijzing van de onmiddellijke nabijheid van een voorwerp, bij Verba, die op eenige wijze een beweging uitdrukken, α) bij de Verba van „raken, wonden" en derg., vlak bij, dicht bij, aan, *κληῖδα παρ' ὦμον πλῆξε,* hij sloeg hem op 't sleutelbeen vlak bij den schouder; *οὖτα παρ' ὀμφαλόν,* hij wondde hem aan den navel. β) bij de Verba van „gaan, komen", *παρὰ νῆας ἰέναι,* naar de schepen; *ἔρχεσθαι παρὰ Μενέλαον.* γ) bij de Verba van „plaatsen", naast, bij, *στῆσαί τι παρά τι; καθέξεσθαι παρά τινα; στῆναι παρά τινα,* zich bij iemand plaatsen, naar iemand toekomen; *κοιμάεσθαι παρὰ πρυμνήσια,* zich te slapen leggen bij. b) bij de Verba, die eene richting uitdrukken, α) langs, langs-heen, *βῆναι παρὰ θῖνα; θέειν παρὰ νῆας;* met deze beteekenis ook bij Verba, die een rust uitdrukken, om de richting of de uitgestrektheid aan te wijzen, *βουκολεῖν παρ' ὄχθας,* eigenl. langs, d. i, op den oever; *παρὰ θῖν' ἁλὸς ἔρδειν ἑκατόμβας,* op het strand; zoo ook *μάχεσθαι; λεῖα ἐποίησεν παρ' Ἑλλήσποντον,* d. i. *τὰ παρ' Ἑλλήσπ.* β) ook tot aanwijzing van de beweging voorbij, d. i. verder dan zeker punt, *οἱ δὲ ... παρ' ἐρινεὸν ἐσσεύοντο,* zij spoedden zich langs den vijgeboom heen. — Slechts zelden bij Verba van rust, geheel met de beteekenis van *παρά* c. Dat., *νέοι παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν,* waar men in gedachten *στάντες* dient aan te vullen. 2) overdr. tot aanwijzing van het overschrijden van de maat, het overtreden van de grens, boven, vand. ook tegen, *πὰρ δύναμιν,* boven vermogen; *παρὰ μοῖραν,* in strijd met het geen voegt.

Aanm. *A*) *παρά* kan achter alle drie casus staan, maar trekt dan het accent terug, behalve wanneer het geapostropheerd is.

B) In de samenstelling kan het al de genoemde beteekenissen hebben, en bovendien nog een verandering (ons ver-) uitdrukken.

πάρα, met Anastrophe, 1) voor *παρά,* wanneer dit achter het geregeerde woord staat. 2) voor *πάρεστι* of *πάρεισι, πάρα τοι δίφρος τε καὶ ἵπποι,* daar zijn wagens en paarden; *οὐ γὰρ Κυκλώπεσσι πάρα νῆες,* want de Kykl. hebben geen schepen; *τῷ δ' αἰεὶ πάρα εἷς γε θεῶν,* steeds staat hem een der goden ter zijde; *πάρα σοί,* het staat aan u.

**παρα-βαίνω,* daarnaast gaan, daarnaast beklimmen (bij Homerus alleen den strijdwagen), in het Part. Perf. naast iemand op den strijdwagen staan.

†παρα-βάλλω, er naast werpen; alleen Part. Pr. Med., eig. (in het spel) voor zich daarnaastzetten, vand. op

het spel zetten, wagen, ψυχὴν παραβαλλόμενος, *I*, 322.

†παρα-βάσκω = παραβαίνω, παρέβασκε, hij stond naast hem (als παραβάτης), *Δ*, 104.

†παρα-βᾰ́της, αο, in den vorm παραιβᾰ́της (παραβαίνω), de er naast staande, de held, die naast den wagenmenner op den strijdwagen staat, de strijder, *Ψ*, 132.

†παρα-βλήδην, Adv. (παραβάλλω), eig. er naast geworpen, overdr. met ironische beteekenis, met zijdelingsche toespeling, *Δ*, 6.

*παρα-βλώσκω, alleen Perf: παρμέμβλωκε, op zijde gaan, vand. ter zijde staan, helpen, τινί, iemand.

†παρα-βλώψ, ῶπος (παραβλέπω), scheel, *I*, 503.

†παρα-γίγνομαι, er bij zijn, c. Dat., δαιτί, *ρ*, 173.

παρα-δαρθᾰ́νω, naast of bij iemand slapen, τινί, τινὶ φιλότητι.

†παρα-δέχομαι, aannemen, ontvangen, verkrijgen, τί τινος, iets van iemand, *Z*, 178.

†παρα-δράω, dienen, diensten bewijzen, τινί, *ο*, 324.

†πάρα-δῠ́ω, in den Aor. 2. voorbij sluipen, *Ψ*, 416.

†παρ-ᾰείδω, daarbij zingen, τινί, iemand voorzingen, *χ*, 348.

†παρ-ᾰείρω, daarnaast doen zweven, Pass. daarnaast hangen, *Π*, 341.

παραί, παραιβάτης, m. z. παρά, παραβάτης.

†παρ-αίσιος, ον, onheil spellend, *Δ*, 381.

*παρ-ᾱΐσσω, voorbijsnellen, voorbijloopen, ἐπὶ νῆας; τινά, langs iemand heensnellen.

παραίφασις, m. z. παράφασις.

*παρα-κατα-βάλλω, bij of voor iemand neerwerpen of neerleggen, ὕλην; ζῶμά τινι, den gordel bij iemand neerleggen (iemand den gordel omdoen).

*παρα-κατα-λέγομαι, Med., alleen 3. S. Aor. παρακατέλεκτο, zich naast iemand, τινί, neerleggen.

παρά-κειμαι, iterat. Imperf. παρεκέσκετο, daarnaast liggen, daarbij geplaatst zijn, staan; c. Dat. τραπέζῃ, bij de tafel; overdr. ὑμῖν παράκειται, ἢ φευγέμεν ἠὲ μάχεσθαι, gij hebt de keus.

**παρα-κλῐδόν, Adv. (παρακλίνω), zich afwendend, ontwijkend, ἀλλὰ παρὲξ εἰπεῖν παρακλιδόν, ontwijkend, in strijd met de waarheid spreken („verdraaien bezijden de waarheid", Vosmaer).

παρα-κλῑ́νω, 1) ter zijde buigen, κεφαλήν. 2) ter zijde sturen, ἵππους.

*παρ-ακοίτης, αο, ὁ (κοίτη), echtgenoot.

παρ-άκοιτις, ιος, ἡ, Dat., παρακοίτῑ, echtgenoote.

†παρα-κρεμάννῡμι, er naast laten afhangen, χεῖρα, *N*, 597.

παρα-λέγομαι, 3. S. Aor. 2. παρέλεκτο, zich naast iemand, aan iemands zijde neerleggen, gew. van een vereeniging buiten den echt, en wel van den man, τινί, τινὶ ἐν φιλότητι.

†παρ-ᾰμείβομαι, voorbijgaan, voorbijrijden, τινά, *ζ*, 310.

*παρα-μένω en παρα-μίμνω, er bij blijven, volhouden, τινί, bij iemand.

**παρα-μίμνω = het vorige.

*παρα-μῡθέομαι, Dep. Med. (μῦθος), toespreken, om te troosten en te bemoedigen, τινί.

**παρα-νηέω = παρανέω (νέω, ophoopen), daarbij ophoopen, σῖτον δὲ δμῳαὶ παρενήεον ἐν κανέοισιν.

†παρα-νήχομαι, Dep. Med., er naast, voorbijzwemmen, *ε*, 417.

†πάρ-αντα, Adv., zijwaarts, *Ψ*, 116.

†παρ-ἄπἄφίσκω, verleiden, misleiden, verlokken, Ξ, 360.

παρα-πείθω, geredupl. Aor. παραιπέπιθον, gesynk. Partic. παρπεπιθών, eig. door listige woorden van meening doen veranderen, vand. zoowel overreden, bepraten, verlokken, als doen bedaren, τινά, φρένας τινός, τινὰ ἐπέεσσιν.

†παρα-πέμπω, voorbij voeren, voorbij brengen, μ, 72.

παρα-πλάζω, 1) voorbijdrijven, van den wind en het weer, τινά, met een Gen. van de plaats; Pass. verdwalen, afdwalen, van een pijl. 2) overdr. in verwarring brengen, νόημα.

παραπλήξ, ῆγος (πλήσσω), eig. zijwaarts geslagen, ἠιόνες, oevers, waartegen de golven slechts van ter zijde slaan, vlakke, lage oevers („zacht glooiend”, Vosmaer; *quibus undae non a fronte illiduntur*, v. L. en M.).

†παρα-πλώω, 3. S. Aor. παρέπλω = παραπλέω, voorbijvaren, μ, 69.

†παρα-πνέω, voorbij waaien, κ, 24.

παρα-ρρητός, 3. toegesproken, a) iemand, die met zich laat spreken, die tot bedaren kan gebracht worden, ἐπέεσσιν, door woorden. b) παράρρητα, vermaningen, *monita*.

παρα-στἄδόν, Adv. (παρίστημι), naderend.

†παρα-σφάλλω, voorbij drijven, zijwaarts buigen, ὀιστόν, Θ, 311.

παρα-τεκταίνομαι, 1) verkeerd timmeren; vand. ἔπος, een woord vervalschen, d.i. liegen; b) door timmeren veranderen, d. i. veranderen, een andere wending geven, met toevoeging van ἄλλως.

παρα-τίθημι, Part. Aor. 2. M. met Syncope, παρθέμενος, I. Act. a) daarbij, daarnaast plaatsen, neerzetten, neerleggen, τινί τι, τράπεζαν, δίφρον; vooral van spijzen, voorzetten, δαῖτα, βρῶσίν τε πόσιν τε. b) in 't alg. overhandigen, geven, verleenen, ξείνιά τινι, δύναμίν τινι (γ, 205, waar echter περιθεῖεν de betere lezing is). — II. Med. a) naast of voor zich doen plaatsen, zich doen voorzetten, δαῖτα. b) daarbij, daarnaast plaatsen (eig. bij 't spel), op 't spel zetten, prijs geven, παρθέμεναι κεφαλάς, ψυχήν.

*παρα-τρέπω, ter zijde sturen, van den weg af leiden, παρατρέψας εἶχεν ἵππους; ἐκτὸς ὁδοῦ.

παρα-τρέχω a) er naast loopen, voorbijloopen. b) iemand voorbijloopen, in 't loopen overtreffen.

†παρα-τρέω, schuw op zijde springen, van paarden, Ε, 295.

παρα-τροπάω = παρατρέπω, a) ontwijken, τί με ταῦτα παρατροπάων ἀγορεύεις, δ, 465; b) overdr. θεοὺς θύεσσι, de goden door offergeuren verzoenen, Ι, 500.

παρ-αυδάω, toespreken, μύθοις ἀγανοῖς of μειλιχίοις τινά; θάνατόν τινι, iemand over den dood troosten; toespreken, raden, μὴ ταῦτα παραύδαε.

παρ-αυτόθι, gelijk in sommige uitgaven staat, terwijl het in andere gescheiden wordt in πὰρ αὐτόθι, waar dan de Praepositie bij het Verbum behoort.

παρά-φἄσις, ιος, ἡ alleen in den epischen vorm παραίφασις of πάρφασις 1) het toepreken, de opwekking, 2) verlokking.

†παρα-φεύγω, voorbij vluchten, τῇ, daar, μ, 99.

παρά-φημι, Aor. Med. Part. παρφάμενος en παραιφάμενος, Inf. παρφάσθαι, toespreken, raden. Gewoonl. het Med. met een Accus., iemand overreden, met het daarbij komend begrip van list en bedrog, bepraten.

παρα-φθάνω, 3. S. Aor. Coni. παραφθήῃσι, Part. παραφθάς en Part. Med. παραφθάμενος, voorkomen, in het

loopen overtreffen, het winnen van, τινα; τινὰ πόδεσσιν; τινὰ τάχει.

**παρδαλέη, ἡ = παρδαλῆ (eig. Fem. van παρδάλεος), pantervel.

πάρδαλις, ιος, de panter.

παρ-έζομαι, Dep. Med. zich er naast zetten, er naast zitten, τινί, vooral om met iemand te spreken en te beraadslagen.

παρειαί, αἱ (de afl. is onzeker), wangen, eig. van den mensch, β, 153 ook van den adelaar, (voor den samengetr. Gen. παρειῶν schrijven v. L. en M. παρῄων van het Subst. τό παρήιον).

1. πάρ-ειμι, 1) er bij zijn, tegenwoordig, aanwezig zijn; c. Dat. τινί, bij iemand; ook vertoeven, μήλοισι ἠὲ συβώτῃ; tot hulp of bijstand, vand. bijstaan; ook van zaken, μάχῃ, den slag bijwonen; ἐν δαίτῃσιν. 2) aanwezig, voorhanden zijn; vand. παρέοντα, de voorraad, χαριζομένη παρεόντων; τινί, iemand ten dienste, tot iemands beschikking zijn; εἴ μοι δύναμίς γε παρείη, als ik er de kracht toe had, als ik het vermocht; ὅση δύναμίς γε πάρεστι, zooveel het in mijn macht is.

**2. πάρ-ειμι (εἶμι), voorbijgaan.

παρ-εῖπον a) overreden, bepraten, τινά; het wordt door Naber hersteld, Λ, 791, παρϝείποις Ἀχιλῆα, voor ταῦτ' εἴποις Ἀχιλῆι. b) met een Accus. van de zaak, raden, αἴσιμα; c) absol. met de eerste beteekenis, Λ, 793 en Ο, 404.

παρ-έκ, vóór een vokaal, soms ook voor consonanten παρέξ (v. L. en M. παρ' ἐκ en παρ' ἐξ), I. 1) Adverb., daarnaast er uit, στῆ δὲ παρέξ, hij trad schuins voor hem; νῆχε π., hij zwom er naast (naast de branding) weg; als Adverb. staat het ook ο, 199, μή με π. ἄγε νῆα, voer mij niet langs het schip heen. 2) er langs heen, d. i. aan hetgeen waar en juist is voorbij, vand. a) ἄλλα π. εἰπεῖν παρακλιδόν, ontwijkend iets anders bezijden de waarheid zeggen; ταῦτα π. ἐρέουσα, in strijd met de waarheid zeggende; παρὲξ ἀγορεύειν, daaraan voorbij, d. i. in strijd met iemands meening spreken. b) ἄλλα παρὲξ μεμνώμεθα, laten wij dit rusten en herinneren wij ons iets anders. II. Praep. 1) c. Gen. daarbuiten, ter zijde van, παρὲξ ὁδοῦ; παρὲκ λιμένος, buiten de haven. 2) c. Accus. a) langs, aan gene zijde van, παρὲξ τὴν νῆσον ἐλαύνειν νῆα (sommigen nemen tmesis aan en verbinden παρέξ met ἐλαύνειν). b) overdr. α) παρὲκ νόον, het verstand voorbij, d. i. onverstandig; πολλῇσίν μ' ἄτῃσι π. νόον ἤγαγεν Ἕκτωρ (ook hier verbinden sommigen παρέκ met ἤγαγεν, anderen lezen παρ' ἐκ). β) παρὲξ Ἀχιλῆα, buiten weten van Ach., Ω, 434. (L. Meyer, die den Accus. bij παρέξ, als het uit παρά en ἐξ samengesteld was, voor onmogelijk houdt, beschouwt het Adverbium eenvoudig als een verlengden vorm van παρά).

†παρ-εκ-προ-φεύγω, langs heen ontvluchten; overdr. van kampprijzen, ontgaan, ontkomen, Ψ, 314.

παρ-ελαύνω, a) voorbijrijden (scil. ἵππους of ἅρμα); τινὰ ἵπποισιν, in den wedren iemand voorbijrijden. b) voorbijvaren, νηί, τινά.

**παρ-έλκω 1) a) ter zijde trekken, d. i. naar zich toe trekken. b) rekken; absol. talmen, μύνῃσιν, door uitvluchten. 2) Med. zich toeëigenen door list, δῶρα.

παρέξ, m. z. παρέκ.

παρ-εξ-ελαύνω, 1) voorbij er uit drijven, νῆα. 2) intr. voorbijvaren.

παρ-εξ-έρχομαι, 1) er naast er uitgaan, voorbijkomen, voorbijgaan, πεδίοιο, door de vlakte. 2) overdr. overtreden, Διὸς νόον.

παρ-έρχομαι 1) voorbijgaan,

voorbijkomen; van vogels, voorbijvliegen; van een schip, voorbij varen; ook van een golf; τί, langs iets heen gaan. 2) iemand, τινά, voorkomen, achterhalen, ποσίν, in 't loopen; ἐν δόλοισιν; vand. overdr. iemand misleiden.

†παρ-ευνάζομαι, Pass., er naast liggen of slapen, τινί, χ, 37.

παρ-έχω, 1) a) er naast houden, vasthouden, τί; δράγματα, toereiken; φάος, bijlichten. b) in 't alg. iets aanbieden, geven, schenken, ἱερήια, σῖτον, βρῶσίν τε πόσιν τε, ἰχθῦς; φιλότητα, vriendschap schenken; ἀρετήν, voorspoed verleenen (σ, 133); γέλον καὶ ἐυφροσύνην, T, 147; ook, als het onderwerp een zaak is, θάλασσα παρέχει ἰχθῦς; abs. ἐγὼ δ' εὖ πᾶσι παρέξω, ik zal allen rijkelijk geven; c. Inf. παρέχουσι γάλα θῆσθαι, zij geven steeds melk (om te melken).

πᾰρήιον, τό (παρειαί), de wang, ook van dieren. 2) het wangstuk aan het paardentuig, hoofdstel, Δ, 142.

πάρ-ημαι, Dep. Med., daarbij, daarnaast zitten; c. Dat., νηυσί, δαιτί; ἀλλοτρίοισι, bij andermans goed. b) in 't alg. daarbij vertoeven, verblijf houden; daarbij aanwezig zijn; ook met het daarbijkomende begrip van tot iemands last of als iemands vijand er bij zijn.

*παρ-ηορίη, ἡ, halster, de riem, waarmede het bijpaard was vastgebonden; Plur., de strengen van het bijpaard. Van

*παρ-ήορος, ὁ (παρ-αείρω, st. ἀϝερ), 1) er naast hangend, scil. ἵππος, een paard, dat bij het tweespan aan een der jukpaarden of aan het juk zelf was vastgebonden, bijpaard. 2) daarnaast uitgestrekt (volgens anderen spartelend), H, 156. 3) overdr. verkeerd, dwaas.

παρθενική, ἡ = παρθένος, maagd; eig. een als Subst. gebezigd Femin. van παρθενικός; vand. η, 20 παρθενικὴ νεῆνις.

παρθένιος, 3. (παρθένος), maagdelijk, ζώνη; Subst. παρθένιος, zoon eener maagd, Π, 180.

Παρθένιος, rivier in Paphlagonië, die dit land van Bithynië scheidt en zich in den Pontos uitstort.

†παρθεν-οπίπης, αο, Voc. παρθενοπῖπα (ὀπιπεύω), die naar de meisjes kijkt, meisjesbegluurder (Vosmaer), Λ, 385.

παρθένος, ἡ (de afleid. is onzeker), maagd, meisje.

†παρ-ιαύω, er naast slapen, τινί, I, 336.

†παρ-ίζω, er naast gaan zitten, δ, 311.

παρ-ίημι, neerlaten; Pass. neerhangen, Ψ, 868.

Πάρις, ook Ἀλέξανδρος genaamd, zoon van Priamos, schaakte, door Aphrodite beschermd, Helene, en werd de oorzaak van den Trojaanschen oorlog, Γ, 442 volg. De dichter vermeldt de aanleid. tot deze schaking Ω, 28 volg., welke verzen echter te recht voor onecht worden gehouden; van zijn tocht zegt hij alleen, dat Paris met Helene over Phoinikië was teruggekeerd, Z, 290 volg. Hij was schoon en een vriend van de vrouwen en het snarenspel, Γ, 39 volg.; ook niet onervaren in den oorlog, maar dikwijls talmend en laf, Z, 350.

παρ-ίστημι (Hom. gebruikt slechts het Medium en de intransitieve vormen van het Activum) 1) zich daarnaast plaatsen, daarnaast gaan staan, vooral in 't Praes. en Imperf. Med. (ook wel in den Aor.), τινί, bij of naast iemand, zoowel met een goede bedoeling, dus bijstaan, helpen, als met een slechte, b. v. Γ, 405, vooral Part. Aor. 2. παραστάς. 2) Intr. Perf. en Plsqpf., ook Aor. 2. zich er naast ge-

plaatst hebben, er bij staan, nabij zijn, τινί, bij iemand staan; ook van zaken als Subjekt, νῆες παϱέστασαν; de schepen waren er; van gebeurtenissen, nabij zijn, te wachten staan, ἀλλά τοι ἤδη ἄγχι παϱέστηκεν θάνατος, reeds is de dood u nabij; zoo ook αἶσα παϱέστη ἡμῖν.

παϱ-ίσχω, bijvorm van παϱέχω, 1) er naast, vand. in gereedheid houden, ἵππους. 2) aanbieden, τί τινι.

Παϱνησός, = Παϱνασσός, een hoog gebergte in Phokis op de grens van Lokris; in een kloof van dit gebergte lag Delphoi; Adv. Παϱνησόνδε, naar den P., τ, 394.

πάϱοιθε(ν), ook τὸ πάϱοιθεν (πάϱος). I. Adv. a) van de plaats, voor, aan den voorkant, vooraan; οἱ πάϱ. ἵπποι, de voorpaarden, de paarden, die vooraan zijn; tegenst. van ὑπένεϱθεν, er achter, er onder (van over elkaar liggende stukken der wapenrusting). b) van den tijd, te voren, voorheen, vroeger. II. Praep. c. Gen. voor, in 't gezicht van, tegenover; dikwijls wordt het door andere woorden van het Subst. gescheiden, b. v. δεῦϱο πάϱοιθ' ἐλθοῦσα, φίλον τέκος, ἷζε' ἐμεῖο.

*παϱοίτεϱος, Compar., gevormd van πάϱοιθεν, meer naar voren, vooruit zijnde.

παϱ-οίχομαι, Perf. παϱῴχηκα (Κ, 252), voorbij gaan; ook van den tijd, παϱῴχηκεν δὲ πλέων νύξ.

πᾰ́ϱος (st. παϱ, παϱά), 1) Adv. van den tijd, a) voorheen, dikwijls met het Artikel, τὸ π.; tegenst. νῦν; ook dikwijls verbonden met γέ en πέϱ (m. z. Cauer *Praef. ad Il. ed. major*, I, pag. LI); bij het Praesens anders, tot aanwijzing van hetgeen anders gewoonte was, πάϱος οὔτι θαμίζεις, anders komt gij niet vaak; οὐ πάϱος οὐ, met daarop volg. πϱίν γε, niet eer — dan. b) met een Inf. of Accus. c. Inf. Aor., even als πϱίν, voordat, alvorens, πάϱος τάδε ἔϱγα γενέσθαι, voordat deze daden geschieden; met een Inf. Praes. alleen, πάϱος δόϱποιο μέδεσθαι. In den regel staat πάϱος c. Inf. achter een affirmatieven hoofdzin; achter een negatieven alleen ψ, 309. 2) als Praepos. voor, eer dan, alleen Θ, 254, en wel achter het geregeerde woord.

Παϱϱασίη, stad in Arkadië, Β, 608.

πᾶς, πᾶσα, πᾶν, 1) ieder, in den Sing.; Plur. allen, ἅμα πάντες, altegaar; πάντες ἅμα, μάλα π., ook met εὖ; bij den Superl. πάντες ἄϱιστοι, *optimus quisque*; bij getallen, volle, in 't geheel, ἐννέα πάντες. 2) geheel, d. i. in al zijne deelen, πᾶς δ' ἄϱα χαλκῷ λάμπε (soil. Ἕκτωϱ); πᾶσα ἀληθείη, de geheele, volle waarheid. 3) = παντοῖος, allerlei, δαίδαλα πάντα, οἰωνοῖσι πᾶσι; γίγνεσθαι πάντα, allerlei gedaanten aannemen. 4) het Neutr. πάντα als Adv., geheel en al, in alle opzichten, Ἀγήνοϱι πάντα ἐοικώς; πάντα γὰϱ οὐ κακός εἰμι. In de onder 1) en 2) vermelde beteekenissen heeft het met πᾶς verbonden Nomen ook dikwijls het Artikel, τοῖς ἄλλοισι θεοῖς ἐνδέξια πᾶσιν οἰνοχόει; τὸ τεῖχος ὑπὲϱ πᾶν δοῦπος ὀϱώϱει.

Πασιθέη, eene der Chariten, welke Here aan den god van den slaap als echtgenoote belooft, Ξ, 269, 276.

†πασι-μέλουσα, of juister πᾶσι μέλουσα (μέλω), epith. van het schip Argo, die allen ter harte gaat, aan allen bekend, wereldberoemd, μ, 70.

πάσσαλος, ὁ (πάκjαλος, W. παγ van πακ), houten pen, spijker, om er iets aan op te hangen, ἀπὸ πασσαλόφι αἱϱεῖν, αἱϱεῖσθαι, αἴνυσθαι, van de pen, den spijker afnemen; ἀγκϱεμάσαι πασσάλῳ, aan den spijker ophangen; κὰδ δ' ἐκ πασσαλόφι κϱέμασεν φόϱμιγγα.

πάσσω (de afl. is onzeker), alleen

Praes. en Imperf., er over strooien, er op leggen, er over sprenkelen, van drooge en vloeibare zelfstandigheden, *φάρμακα πάσσε; ἐπὶ δ' ἕλκεϊ φάρμακ' ἀκέσματ' ἔπασσεν ὀδυνάων; πάσσε δ' ἁλὸς*, scil. *κρέα*, hij strooide er zout op; overdr. *ἐν δὲ θρόνα ποικίλ' ἔπασσεν*, zij werkte er (in 't kleed) kunstige bloemen in.

πάσχω, Perf. *πέπονθα*, 2. Pl. *πέπασθε* (ontstaan uit *πέπαθ-τε;* m. z. Rzach ad *Γ*, 99; de vorm *πέποσθε* is onjuist), Part. Perf. Fem. *πεπαθυῖα*. Het Verbum beteekent eigenlijk een indruk ontvangen, zoowel ten goede als ten kwade; bij Homerus altoos *in malam partem*, lijden, dulden, doorstaan, zoowel van het lichaam als van de ziel, *κακόν, ἄλγεα, πήματα, ἀέθλους, ἀεκήλια ἔργα;* dikwijls *ἄλγεα θυμῷ, κατὰ θυμόν; εἴ κεν μάλα πολλὰ πάθοι*, al tobde hij zich ook nog zoo af; *οὐλὴν ὅττι πάθοι*, hoe hij aan dat litteeken was gekomen; *ἔκ τινος; ἐπί τινι*, ter wille van iemand. — In 't bijzonder: a) *μή τι πάθῃ* of *πάθῃς*, dat hem (u) iets overkome, d. i. dat hij omkome, sterve. b) in de vraag *τί πάθω;* hoe zal het mij afloopen, hoe zal 't mij gaan, wat moet ik beginnen? als uitdrukking van kwellende verlegenheid; zoo ook in het Part. van den Aor., *τί παθόντε λελάσμεθα ἀλκῆς*, wat is ons overkomen, dat wij de kracht vergeten? c) *κακῶς πάσχειν*, er slecht aan toe zijn, *π*, 275.

**πᾰτᾰγος*, ὁ, hevig geraas, dat door tegen elkaar slaan of breken ontstaat, het gekraak van vallende boomen, het geklapper der tanden, het geklots der golven, het geraas der ten strijde trekkende goden. Van

πᾰτάσσω, slaan, kloppen; van het hart, *Ἕκτορι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσε;* ook *κραδίη*.

πᾰτέομαι (W. *πα, πατ*), Aor. *ἐπασ(σ)άμην*, Perf. *πέπασμαι*, nuttigen, eten, absol. en c. Acc., *Δημήτερος ἀκτήν, σπλάγχνα;* gew. c. Gen., *σίτοιο, οἴνοιο, δείπνου*.

†*πᾰτέω* (*πάτος*), treden, alleen overdr. *κατὰ* (Adv.) *δ' ὅρκια πάτησαν*, zij traden de verdragen met voeten, *Δ*, 157.

πατήρ, ὁ, Gen. *πατρός* en *πατέρος*, vader; *πατρὸς πατήρ*, grootvader; Zeus wordt bij uitnemendheid *πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε* genaamd; ook alleen *Ζεῦ πάτερ;* in 't alg. als men iemand eerbiedig aanspreekt, *ξεῖνε πάτερ;* Plur., *πατέρες*, de vaderen, d. i. de voorouders.

πάτος, ὁ (Sanskr. *páthos*), 1) de tred, *ἀνθρώπων*. 2) het pad.

πάτρη, ἡ (*πατήρ*), 1) het vaderland. 2) afstamming, geslacht, *Ν*, 354.

πατρίς, *ίδος*, ἡ (*πατήρ*), eigenl. een Adiect. Fem., *πατρὶς γαῖα, πατρὶς ἄρουρα*, vaderlandsche grond; als Subst. het vaderland.

†*πατρό-θεν*, Adv. (*πατήρ*), van den vader, *πατρόθεν ἐκ γενεῆς*, bij den naam van den vader, van wien hij afstamde, *Κ*, 68.

πατρο-κᾰσίγνητος, ὁ, vaders broeder, oom.

Πάτροκλος (de tweede lettergreep kort *Τ*, 287 in een voor onecht gehouden vers); nevens de vormen van de 2de declin. vindt men een Voc. *Πατρόκλεες*, Acc. *Πατροκλέεα*, Gen. *Πατρόκλέεος;* Cauer, Praef. ad Il. *ed. maior*, I, pag. XXV: *Πατρόκλεις mutavi in Πατρόκλεες ante diaeresin bucolicam et in quinta sede. Duobus locis forma contracta metro firmatur* (*Π*, 693, 859; v. L. en M. schrijven daar *Πάτροκλος*, den Nomin.), de zoon van Menoitios en van Sthenele, een oudere vriend en makker van Achilleus uit Opus, *Σ*, 326; omdat hij den zoon van Amphidamas had vermoord, vluchtte hij als jongeling tot Peleus, *Λ*, 765 volg., *Ψ*, 84

volg., vergezelde Achilleus naar Troje, en onthield zich met dezen van den strijd, totdat de Trojanen het vuur op de schepen der Achaiers wierpen. In de wapenrusting van Achilleus begeeft hij zich in den strijd, waarin hij door Hektor gedood wordt, *Π*, 38 volg. Het voorlaatste boek der Ilias bevat de beschrijving der te zijner eere gehouden lijkspelen.

***πατρο-φονεύς*, ῆος (*φονεύω*), vadermoorder.

†*πατρο-φόνος*, ὁ (W. *φεν*) = het vorige, *I*, 461.

πατρώιος, 3. = *πατρῷος* (*πατήρ*), a) den vader toebehoorend, vaderlijk, *ἔργα*, de vaderlijke akkers; *ἔγχος*; *γαῖα*, het vaderland. b) van den vader afkomstig; *πατρώια*, het vaderlijk, van den vader geërfde vermogen; *σκῆπτρον*; *ξεῖνος*.

παῦρος, *ον*, klein, gering, weinig, *λαός*; gew. in den Plur., tegenst. *πολλοί*.

†*παυσωλή*, *ἡ*, het ophouden, de rust, *B*, 386. Van

παύω, 1) Act. doen ophouden, tot rust brengen, tegenhouden, stuiten, a) van personen, *τινά*; b) van zaken, een einde aan iets maken, doen ophouden, doen bedaren, *χόλον*, *μένος*, *μάχην*, *πόλεμον*; c) *τινά τινος*, iem. met iets doen ophouden, tegenhouden, iets beletten, *χάρμης*, *ἀλκῆς*, *μάχης*; *τινὰ ἀοιδῆς*, iemand van het gezag berooven; *ἄλης καὶ διζύος*, iemand van het dwalen en de ellende verlossen; eveneens *καμάτου*, *ὀδυνάων*, *πόνοιο* enz. d) in plaats van den Gen. met een Inf., *τινὰ μάχεσθαι*. e) met een Partic., *παῦεν ἀριστεύοντα Μαχάονα*, en tevens met den Gen., *Πηνελόπειαν ὀδυρομένην γοάουσαν κλαυθμοῖο γόοιό τε*. 2) Med. met Perf. Pass., ophouden, rusten, nalaten, afstand doen, a) absol. van personen, rusten, uitrusten; tot bedaren komen; ophouden enz., *ἐπαύετο ἀοιδός*; van zaken, *αἷμα ἐπαύσατο*, het bloed hield op (te vloeien); *φλὸξ ἐπαύετο*, de vlam hield op (te flikkeren); *ἱδρὼς ἐπαύετο*, het zweeten werd minder; van den wind, gaan liggen, bedaren; van toestanden, *πόλεμος πέπαυται*, is geëindigd. b) met een Gen. van de zaak, *πόνου*, ophouden met den arbeid; zoo *πολέμοιο*, *μάχης*, *φυλόπιδος πομπῆς*, *γόου*, *κλαυθμοῦ*, *ἔργων*; *διζύος ἠδ' ὀδυνάων*, bevrijd worden van ellende en smarten; ook met een Part. in plaats van den Gen., *ἐπαύσατο νηπιαχεύων*, ophouden met spelen.

Παφλαγών, *όνος*, Plur. *Παφλαγόνες*, de Paphlagonen, bewoners van een landschap in Klein-Azië aan den Pontos, tusschen de Halys, den Parthenios en het landschap Phrygië.

†*παφλάζω* (de afl. van het blijkbaar door reduplikatie gevormd Verbum is niet zeker), klotsen, van de door stormen bewogen zee, „wild rondklotsend", Vosmaer, *N*, 798.

†*Πάφος*, stad op de westkust van het eiland Kypros, met een beroemden tempel van Aphrodite, *ϑ*, 363.

πάχετος, *ον*, versterkte vorm van *παχύς*, zeer dik, *πάχετος δ' ἦν ἠύτε κίων*; *λάβε δίσκον μεῖζονα καὶ πάχετον*, *στιβαρώτερον οὐκ ὀλίγον περ*. (Het Adiect. is van verdacht maaksel; Lobeck en Döderlein beschouwen het als een Subst., *τὸ πάχετος*; Döderlein leest *ϑ*, 187 *καὶ πάχετος στιβαρώτερον*, dat ook door Nauck wordt aanbevolen).

†*πάχνη*, *ἡ* (*παγῆναι*, *πήγνυμι*, W. *παγ*), rijp, *ξ*, 476 (Naber *λάχνη*). Daarv.

†*παχνόω*, eigenl. met rijp bedekken, doen bevriezen, Pass. bevriezen; overdr. *ἦτορ παχνοῦται*, wordt moedeloos, *P*, 112.

†*πάχος*, *εος*, *τό* (W. *παχ*), dikte, *ι*, 324.

πᾰχύς, εῖα, ύ (de afl. is twijfelachtig; men denkt aan verwantschap met *πήγνυμι*), Compar. *πάσσων,* Superl. *πάχιστος,* a) dik, van het bloed. b) vet, vleezig, vol, van ledematen van het menschelijk lichaam, vooral *μηρός, χείρ* (ook van de hand van Athene en Penelopeia, anders alleen van mannen), en van het geheele lichaam. c) van den omvang van andere lichamen in 't alg. dik, stevig, *λᾶας, σκῆπτρον; αὐλὸς αἵματος,* een dikke bloedstraal.

πεδάω (*πέδη*), iterat. Imperf. *πεδάεσκον,* eigenl. voetboeien aandoen, in 't alg. 1) boeien, van den slaap, stuiten, tegenhouden, *ἅρμα, νῆα;* stremmen, *γυῖα;* vasthouden, *τινά,* verb. met *δεῖν.* — 2) vooral van den gewaanden invloed van eén godheid, die de menschen het uitvoeren van een genomen besluit belet, stuiten, verstrikken, beletten, (treffen), van Ate, Moira, ook *θεός; Διώρεα μοῖρ' ἐπέδησε; ἀπὸ πατρίδος αἴας,* van het vaderland terughouden; met een Infin., *Ἕκτορα μεῖναι Μοῖρα ἐπέδησεν,* de M. dwong H. daar te blijven; *μοῖρά μιν ἐπέδησε δαμῆναι,* het noodlot dwong haar (Klytaimnestre) te bezwijken; *πέδησε δὲ καὶ τὸν Ἀθήνη, Τηλεμάχου ὑπὸ χερσὶ καὶ ἔγχεϊ ἶφι δαμῆναι.*

†*πέδη, ἡ* (W. *πεδ*), boei, de strop, waarmede de voorpooten der weidende paarden worden vastgebonden, *N,* 36. Daarv.

πέδῑλον, τό, zool, sandaal, die men, als men uitging, onder de voeten bond. Zij waren van leer, soms versierd. Bij de goden hebben zij de epitheta *ἀμβρόσια, χρύσεια;* zij verleenen aan den gang der onsterfelijken bijzondere veerkracht.

πεδῐ́ον, τό (*πέδον*), vlakte, veld. Daarv.

πεδῐ́ον-δε, Adverb., naar de vlakte, naar het veld; in tegenst. van *οὐρανόθεν,* uit den hemel op de aarde.

†*πεδό-θεν,* Adv. (van *πέδον,* grond, bodem), van den grond, overdr. uit den grond, *φίλος,* uit den grond van het hart, van harte, *ν,* 295.

πέδον-δε, Adv. (*πέδον*), op den grond, ter aarde.

†*πέζα, ἡ* (uit *πέδja,* W. *πεδ*), verwant met *πούς,* eig. de voet, vand. het einde, het uiterste, gebruikt van het uiterste, d. i. voorste einde van den dissel, *Ω,* 272.

πεζός, 3. (van *πεδjός,* W. *πεδ*), 1) te voet gaande, voetganger, voetknecht; tegenst. *ἱππῆες* of *ἵπποι.* 2) over land gaande of reizende, in tegenst. van de ter zee varenden.

πείθω (W. *πιθ*), Fut. *πείσω* en *πεπιθήσω,* Aor. *ἔπεισα, ἐπέπιθον;* Med. 2. Pr. S. *πείθεαι* (*πείθε'*), 2. Imperf. S. *πείθεο* (*πείθε'*), Aor. *ἐπεπιθόμην* en *ἐπιθόμην,* Perf. *πέποιθα.* Daarbij ook van een Aor. *ἐπίθησα,* het Part. *πιθήσας* en van een Fut. de 3. S. Ind. *πιθήσει.* I. Act. a) door woorden of beden overreden, overtuigen, verbidden, *τινά; ξὺν Βορέῃ θυέλλας,* met de hulp van B.; *φρένας, θυμόν τινος* of *τινι;* ook met daarop volg. Infin.; b) bepraten, door list overhalen, bedriegen; c) doen bedaren, vermurwen. d) tot gehoorzaamheid bewegen. II. Med. zich laten overreden, a) gehoorzamen, volgen, toegeven, *τινί, τάχ' οὐκ ἐν πᾶσι πιθήσεις,* spoedig zal het u slecht bekomen, aan allen te gehoorzamen; *τινὶ ἔπεσσι, τινὶ μύθοις; γήραϊ,* den ouderdom gehoorzamen, d. i. zich schikken in de gebreken van den ouderdom; *νυκτί,* den nacht gehoorzamen, d. i. de dagtaak eindigen en zich ter ruste geven; *στυγερῇ δαιτί,* denken aan het lijkmaal, *Ψ,* 48 (waar de Papyr. Kenyonis CCXXVIII *τερπώμεθα* heeft voor *πειθώμεθα*); met den Accus. van het Neutrum van een Adiect., *πάντα,* in

alles gehoorzamen; ἀλλ' εἴ μοί τι πίθοιο, maar zoo gij mij in één opzicht wildet volgen; ἅ τιν' οὐ πείσεσθαι ὀΐω, waarin ik meen dat menigeen hem niet zal gehoorzamen. b) overtuigd zijn, gelooven, vertrouwen, dikwijls absol.; c. Dat. θεῶν τεράεσσι πιθήσας, op de teekenen der goden vertrouwende; ἀγγελίης; μύθῳ; ἀγλαΐηφι, Z, 50 (waar Naber γεγηθώς leest voor πεποιθώς); κείνῳ γάρ κε μάλιστα πιθοίατο, K, 57 (κείνου, hoewel lezing der beste handschriften, is zonder twijfel verkeerd); ἑταίρῳ, op een vriend; het Perf. πέποιθα, vertrouwen, rekenen, steunen op iets, τινί, vooral dikwijls in 't Partic., met een Dat., ποδωκείῃσιν, ἱπποσύνῃ, ἀλκί; ook met een Partic., οἷσί περ ἀνὴρ μαρναμένοισι πεποίθῃ, op wie een man zich gewoonlijk bij het twisten verlaat; het staat ook absol., κατανεύσομαι, ὄφρα πεποίθῃς, en met een nadere bepaling in den Inf., ὔμιν ἐγώ γε μαρναμένοισι πέποιθα σαωσέμεναι νέας ἡμάς.

πεινάω, honger hebben, τινός, naar iets, σίτου. Van

†πείνη, ἡ (W. πεν voor σπεν), honger, hongersnood, ο, 407.

πειράζω (uit πειράδjω), bijvorm van πειράω, beproeven, op de proef stellen, absol. en τινός.

Πειραΐδης, αο, zoon van Peiraios = Ptolemaios, Δ, 228.

Πείραιος, zoon van Klytios.

πειραίνω, I. in plaats van περαίνω, ten einde brengen, voltooien, πάντα πεπείρανται. II. (verwant met πεῖραρ), vastbinden, σειρὴν ἔκ τινος.

πεῖραρ, ἄτος, τό (de afl. is onzeker), I. touw, strop; overdr. ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται, de touwen, strikken van 't verderf zijn gespannen, d. i. tot het verderf, den ondergang is besloten; zoo ook ὀλέθρου πείραθ' ἱκέσθαι, in de strikken des verderfs geraken (v. L. en M. maken uit ε, 289, ἐκφυγέειν μέγα πεῖραρ ὀϊζύος, op, dat wellicht op alle plaatsen, waar ὀλέθρου πείραθ' staat, de Sing. πεῖραρ moet hersteld worden; over de assonantie in ἄσσον ἴθ' ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι z. m. Monro op Z, 143 *the play of sound in* ἄσσον ... θᾶσσον *is intended; cp.* E, 440, φράζεο, Τυδεΐδη, καὶ χάζεο). Volgens een ander beeld ὕπερθεν νίκης πείραθ' ἔχονται ἐν ἀθανάτοισιν, de touwen, leidsels van den oorlog, waaraan de goden als 't ware de overwinning vasthouden en sturen, H, 102; ἔριδος καὶ πολέμοιο πεῖραρ z. m. bij ἐπαλλάσσω. II. In plaats van πέρας, alleen in den Plur. 1) einde, grens, γαίης, γαίης καὶ πόντοιο, Ὠκεανοῖο. 2) doel, uitkomst, gevolg, ἐπὶ πεῖρατ' ἀέθλων ἐλθεῖν, aan 't einde van den strijd zijn; πεῖραρ ἑλέσθαι, het einde bereiken, den strijd ten einde brengen. α) ἑκάστου πείρατα, de grenzen van elk ding, d. i. alles nauwkeurig. β) πείρατα τέχνης, van de werktuigen, γ, 433, hetgeen aan een zaak haar voltooiing geeft, dus als 't ware de ten uitvoerleggers der kunst („het kunstvoleindend gereedschap", Vosmaer).

πειράω, 1) beproeven, streven, zich inspannen, absol. en met den Inf.; ook met ὡς en ὅπως. 2) beproeven, op de proef stellen, met den Gen. van den persoon of de zaak, die beproefd wordt, τινός; vooral in vijandigen zin, een aanval wagen, μήλων. — II. Med. met een Aor. Med. en Pass., met het oog op het Subjekt, 1) beproeven, zich inspannen, pogen, ondernemen, absol. een poging doen; veel met een Inf.; schijnbaar met een Partic., πάντα γιγνόμενος πειρήσεται, δ, 417, waar in gedachten ἀλύξαι moet worden aangevuld, alle gedaanten aannemende, beproeven te ontkomen; m. verg. φ, 184, waar ἐντα-

νῦσαι moet worden aangevuld; ook met εἰ en μή. 2) de proef nemen, a) gewoonlijk met den Gen. α) van den persoon, dien men tracht uit te vorschen, uit te vragen; iemand op de proef stellen, ἐμεῖο, πόσιος, δμῳῶν, met daarop volgende dubbele vraag; met εἰ; zich met iemand meten in den strijd, τινὶ ἀντίον; περί τινος, om of wegens eenige zaak, τινός τι, iemand in iets op de proef stellen, ἄεθλοι, τοὺς Φαίηκες ἐπειρήσαντ' Ὀδυσῆος. β) van de zaak, σθένεος, zijne kracht, χειρῶν καὶ σθένεος; een proef van zich geven, in iets, ἔργου, ἀέθλου, ἥβης; οἰστῶν, er een proef mede nemen, d. i. ze leeren kennen, ironisch. b) met een Dat. instrum., ἔπεσι, met woorden beproeven; ἐγχείῃ, ποσίν; ook ἐν ἔντεσι, σὺν τεύχεσι; πεπείρημαι μύθοισι, ik heb mij in woorden beproefd, d. i. ik ben er geoefend in. c) zelden c. Accus., iets beproeven, onderzoeken, τροχόν; τί, iets door vragen uitvorschen.

πειρητίζω, bijvorm van πειράω, beproeven, toetsen, absol. en *M*, 257 c. Inf.; met den Gen. van de zaak, τόξου, σθένεος Ὀδυσῆος; met den Gen. van den persoon, uitvorschen, uithooren; zich met iemand meten in den strijd; c. Accus. alleen στίχας ἀνδρῶν, aanvallen.

Πειρίθοος, zoon van Ixion of Zeus en Dia, uit Larisa in Thessalië, koning der Lapithen, vriend van Theseus. Hij nam deel aan de Kalydonische jacht, en was de echtgenoot van Hippodameia; op de bruiloft ontstond de beroemde strijd tusschen de Kentauren en de Lapithen.

(πείρινς), ινθος, ἡ alleen in den Accus. voorkomend, πείρινθα, een soort van mand of kist, waarin men op reis de reisbenoodigdheden bewaarde; zij werd op den wagen over de as vastgebonden en diende tevens tot zitplaats.

Πείροος, Gen. Πειρόου (met Nauck, niet Πείρεω), zoon van Imbrasos uit Ainos, aanvoerder der Threïkers.

πείρω, eigenl. van den eenen kant tot den anderen (πέρας) door iets heendringen, 1) doorboren, doorsteken, κρέα ὀβελοῖσιν, het vleesch met de speten, d. i. aan de speten steken; ook ἀμφ' ὀβελοῖσιν, m. z. ἀμφί; op dezelfde wijze περὶ δουρὶ πεπαρμένη (πάρδαλις), en zonder Dat. ἄλλα (κρέα) τ' ἔπειρον; ἰχθύας ὡς διαπείροντες ἀτερπέα δαῖτα φέροντες, ze doorborende even als men visschen met harpoenen doorboort, tot een walgelijken maaltijd; τινὰ αἰχμῇ διὰ χειρός, iemand met de lans de hand doorboren; διὰ τ' αὐτοῦ πεῖρεν ὀδόντας, hij boorde door zijne tanden heen. — Pass. ἥλοισι πεπαρμένος, beslagen, versierd met gouden knoppen, van den schepter en van een beker; overdr. ὀδύνῃσιν, doorvlijmd van smarten. 2) overdr. doorklieven, doorzeilen, doorvaren, ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεγεινά τε κύματα (waar ἀ. τε πτ. door een zeugma met κύματα is verbonden); κέλευθον, den weg tot het einde toe afleggen.

†πεῖσα, ἡ (πείθω, W. πιθ), gelijk aan πειθώ, τῷ δ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε, het hart bleef hem in gehoorzaamheid, d. i. rustig, kalm, *υ*, 23 („het gemoed voegde zich", Vosmaer).

Πείσανδρος, Peisandros, 1) zoon v. Antimachos, een Trojaan, door Agamemnon gedood, *Λ*, 122 volg. 2) een zoon van Maimalos, een aanvoerder der Myrmidonen, *Π*, 193. 3) een Trojaan, *N*, 601 volg. 4) zoon van Polyktor, een der vrijers van Penelope.

Πεισηνορίδης, αο, zoon van Peisenor = Ops.

Πεισήνωρ, ορος, 1) vader van Kleitos, een Trojaan, *O*, 445. 2) een heraut op Ithake, *β*, 38.

Πεισίστρατος, de jongste zoon van Nestor; hij reist met Telemachos naar Sparte en Pherai.

πεῖσμα, ατος, τό (W. *πενθ*, binden), touw, vooral in den Plur., kabel, waarmede de achtersteven van het schip aan den wal werd vastgelegd (m. z. *πρυμνήσια*); ook een uit takjes gevlochten touw, *κ*, 167.

πέκω (W. *πεκ*, Lat. *pecto*), ook *πείκω*, kammen, *εἴρια* wol kaarden; Med. zich kammen, *χαίτας*.

πέλᾰγος, τό, εος (de afl. is onzeker), zee, vooral de hooge, open zee, *μέγα*; ook Plur., *ἁλὸς ἐν πελάγεσσιν*.

Πελᾰγων, οντος, 1) een aanvoerder der Pyliërs, *Δ*, 295. 2) een Lykiër, makker van Sarpedon, *E*, 695.

πελάζω; hierbij Aor. Med. *ἐπλήμην* met intrans. beteekenis en Part. Perf. Pass. *πεπλημένος*. I. Act. 1) trans. doen naderen, nabij brengen, van bezielde en onbezielde voorwerpen, *τινά* of *τί τινι*; *νευρὴν μαζῷ*, de pees naar de borst toe trekken; *τινὰ χθονί*, iem. neervellen; zonder Accus. *οὖδει, ἱστὸν ἱστοδόκῃ*, den mast in den mastkoker neerlaten; *τινὰ ὀδύνῃσιν*, iemand in smart dompelen; in plaats van den Dat. in de Odyssee ook *εἴς τι* (*κ*, 404 en 424, waar *δ' ἐν σπήεσσι* stond, wordt thans met Bekker gelezen *δὲ σπεέεσσιν*); *τινὰ οὐδάσδε, τινὰ δεῦρο*. 2) intrans. naderen; c. Dat., *νήεσσι*. — II. Pass. met intr. gesync. Aor. Med. naderen, nabij komen, absol.; c. Dat. *θώρηκι; πλῆτο χθονί*, hij zonk neer op den grond; *οὔδεϊ; ἀσπίδες ἔπληντ' ἀλλήλῃσι*, drongen tegen elkaar; *σκοπέλῳ πεπλημένος*, dicht bij de klip. III. Med. nabij brengen, alleen *P*, 341, *τινὰ νηυσίν*.

***πέλας* (W. *πελ*), nabij; ook c. Gen., *Τηλεμάχου πέλας*.

Πελᾰσγικός, 3. pelasgisch, 1) *τὸ Πελασγικὸν Ἄργος*. 2) *Πελασγικός*, epith. van Zeus in Dodone, *Π*, 233. Van

Πελασγός, ὁ, meestal in den Plur. *Πελασγοί*, de Pelasgen, de oorspronkelijke bewoners van Griekenland, die zich van hun eerste woonplaatsen in de omstreken van Dodone in Epeiros, *B*, 681, over Thessalië, Boiotië, Attike en een deel van de Peloponnesos, vooral Argos en Arkadië, verspreidden; er wordt ook melding gemaakt van Pelasgen in Klein-Azië (in de nabijheid van Kyme, waar ook een Larisa lag), als van bondgenooten der Trojanen; ook op Krete, *τ*, 177.

πέλεθρον, τό, hetzelfde als *πλέθρον*, een lengtemaat = 100 Gr. voeten, $^1/_6$ stadion, als vlaktemaat 10,000 vierk. voet, *ἑπτὰ πέλεθρα*, tot aanwijzing van de ontzaglijke oppervlakte, die Ares en Tithyos, toen zij op de aarde uitgestrekt waren, besloegen, *Φ*, 407 en *λ*, 577.

πέλεια (*πελός, πέλειος*), de wilde duif, naar haar blauwzwarte kleur, het zinnebeeld der schuwheid.

**πελειάς, άδος* = *πέλεια*.

†*πελεκάω* (W. *πελ, πελεκ*), met de bijl glad hakken, *χαλκῷ δοῦρα, ε*, 244.

†*πέλεκκον, τό* (*πέλεκυς*), de steel van de bijl, *N*, 612.

πέλεκυς, εος, ὁ (W. *πελ, πελεκ*), bijl, tot het vellen en snoeien van boomen; zij was tweesnijdend, *ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένος*; ook offerbijl, *P*, 520, *γ*, 449; bij den aanval op de schepen bedienden de Trojanen zich van bijlen als van wapenen; ook als kampprijs worden zij vermeld, b. v. *Ψ*, 851; als zinnebeeld van onwrikbare vastheid van wil, b. v. *Γ*, 60. Over de bijlen bij den wedstrijd om den boog van Odysseus, *φ*, 120, z. m. *στειλειή*.

πελεμίζω (W. *παλ*), Aor. *ἐπελέμιξα* 1) Act. schokken, slingeren, hevig bewegen, *οὔριαχον, σάκος, ὕλην, μελίην*; den boog met geweld heen en weer be-

wegen, van hem, die hem zal spannen. 2) Pass. in hevige beweging zijn, trillen, van den Olympos, *Θ*, 443. Vooral (en wel meestal in den Aor.), teruggeworpen, teruggestooten worden, *ὁ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη; ἐπὶ δ' οὐρίαχος πελεμίχθη*, het einde van de lansschacht trilde nog voort.

Πελίης, αο, zoon van Kretheus, of volgens Homerus van Poseidon, en Tyro, beheerscher van Iaolkos; hij ontnam zijn broeder Aison de heerschappij over Iaolkos en verdreef ook zijn anderen broeder Neleus. Den zoon van den eerste, Iason, dwong hij tot den tocht naar Kolchis, *λ*, 254 volg.; *B*, 715.

†*πέλλα, ἡ* (de afl. is onzeker), melkemmer, *Π*, 642.

Πελλήνη, stad in Achaia tusschen Sikyon en Aigeira, *B*, 574.

πέλομαι (W. *πελ*), Dep. Med. (waar vormen van een Act. *πέλω* voorkwamen, moeten en kunnen die door vormen van het Medium vervangen worden), iterat. Imperf. *πελέσκετο*, 1) eig. a) in beweging zijn, zich bewegen, *κλαγγὴ γεράνων πέλετ' οὐρανόθι πρό*, verheft zich, weerklinkt van den hemel; *A*, 392, *ἄλλως ὑπ' ἐμεῖο βέλος πέλεται* verdient waarschijnlijk *πέτεται*, de lezing van Eustathius, de voorkeur. b) gewoonl. even als *εἶναι*, zijn, plaats grijpen, zich bevinden, met het daarbij komend begrip van beweging (niet altoos) en van voortduren, *α*) *οἰμωγὴ καὶ εὐχωλὴ πέλετ'; ἔπλετ' ἔργον ἅπασιν*, nu hadden allen werk; *κήδε' ὅσ' ἀνθρώποισι πέλονθ'*; ook *ἐπί τινι, γῆρας καὶ θάνατος, τά τ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται*, die bij de menschen, die het deel der menschen zijn; ook met *ἐκ, τοῦ δ' ἐξ ἀργύρεος ῥυμὸς πέλετ'*, daaraan was een zilveren disselboom; *β*) met het Adi. nagenoeg als copula, *τοῦτο δὴ οἴκτιστον πέλεται βροτοῖσιν*, dat is het erbarmelijkste voor stervelingen; *οὐ μέν πως ἅλιον πέλεθ' ὅρκιον; ὥς φίλον ἔπλετο θυμῷ*; vand. met een Part. als omschrijving van het verbum finitum, *ἐμεῖο λελασμένος ἔπλε'* (niet *ἔπλευ*); met een Adv. *κακῶς πέλετ' αὐτῇ*, het gaat hem (den vogel) slecht. 2) worden, *νῦν ἅμα τ' ὠκύμορος καὶ ὀιζυρὸς περὶ πάντων ἔπλεο*, nu werdt gij (en zijt gij nog) enz.; *εἰ δή ῥ' ἐθέλεις καί τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ*, als gij wilt en het u aangenaam werd (en nog is); ook in 't Praes., *αἶψα δέ οἱ δῶ ἀφνειὸν πέλεται*.

Πέλοψ, οπος, zoon van Tantalos, echtgenoot van Hippodameia, vader van Atreus, Thyestes enz. Uit Phrygië verdreven, kwam hij met volkplanters naar Elis bij koning Oinomaos, won in den wedren diens dochter Hippodameia met het rijk Elis, en strekte zijn heerschappij over een groot deel van de Peloponnesos uit, zoodat dit schiereiland naar hem werd genoemd, *B*, 104 volg.

πέλωρ, alleen N. en Acc., monster, gedrocht, van den Kykloop, van Skylle, van Hephaistos. Daarv.

πελώριος, 3. ontzaglijk, reusachtig, geducht, *Ἀίδης, Ὠρίων, Πολύφημος, Αἴας, Ἕκτωρ, Ἀχιλλεύς, Περίφας*; van zaken, *ἔγχος, λᾶας, κύματα, τεύχεα, θαῦμα*.

πέλωρον, τό = *πέλωρ*, dat m. verg.; zoo wordt Gorgo genoemd, vervolgens een groot hert, de vreeselijke schrikbeelden en voorteekens (het verschijnen der slang en haar daden, *B*, 321); ook de betooverde dieren bij Kirke.

πέλωρος, ον = *πελώριος*; zoo heet de Kykloop; ook *δράκων, χήν*.

†*πεμπάζομαι* (*πέμπε, πέντε*), op de vijf vingers tellen, berekenen, in 't alg. tellen, *τί*, *δ*, 412.

†*πεμπταῖος*, 3. op den vijfden dag, Adi. in plaats van een Adv., *ξ*, 257. Van

πέμπτος, 3. (*πέμπε*, Lat. *quin(c)tus*), de, het vijfde; *π. μετὰ τοῖσιν*, als vijfde.

πέμπω, zenden, d. i. 1) verzenden, ergens heen zenden, personen en zaken, *κήρυκας, εἵματα καὶ σῖτον, οἰωνόν*; waarheen, wordt door den Dat. uitgedrukt, vooral bij zaken, *κακόν τινι*; door Praepos., *ἐς πόλεμον, ἐς πατρίδα*; ook *ἐπί τινι*, tot iemand; *προτὶ ἄστυ*; of door Adverbia, *ἐνθάδε, οἴκαδε, πόλεμόνδε, ὅνδε δόμονδε, θύραζε, Ἀϊδόσδε*; de plaats van waar wordt aangewezen door *ἐκ* of *ἀπό*; ook met een Inf., die het doel uitdrukt, *φέρειν*, om te brengen, *ἄγειν, κομίζειν, ἕπεσθαι, νέεσθαι, ἱκάνειν*; *ἐκ* (Adv.) *δ' ἄρα πάντα θεμείλια κύμασι πέμπε φιτρῶν καὶ λάων*, hij spoelde met de golven al de grondslagen van de balken en steenen weg. 2) van zich wegzenden, ontslaan, naar huis zenden. 3) vergezellen, begeleiden; ook van het geleide van een god.

πεμπ-ώβολον, *τό* (*πέντε, ὀβελός*), een vork met vijf tanden, vijftand, waarmede men bij het offer het vuur opstookte.

πενθερός, *ὁ* (W. *πενθ*, waarvan *πεῖσμα*), eig. de met iemand verbondene, verwant, vooral de vader der echtgenoote, schoonvader.

πενθέω en *πενθείω*, alleen *Ψ*, 283, a) intr. treuren, klagen. b) trans. betreuren, beklagen, *τινά*; *νέκυν γαστέρι*, den gestorven met de maag, d. i. door vasten.

πένθος, *εος*, *τό* (de afl. is niet zeker), leed, rouw, droefheid; *π. τινός*, rouw om iemand.

†*πενίη*, *ἡ* (*πένομαι*, W. *πεν*), armoede, *ξ*, 157.

†*πενιχρός*, 3. arm, behoeftig, *γ*, 348. Van

πένομαι (W. *πεν, σπεν*), Dep., eig. a) werken, bezig zijn; *περί τι*, met iets. b) gereed maken, zorgen voor, *ταῦτα*; vooral *δεῖπνον* of *δαῖτα*.

πεντα-έτηρος, *ον* (*ἔτος*), vijfjarig, *βοῦς, ὗς*.

†*πεντᾰ-ετής*, *ές* (*ἔτος*), vijfjarig; daarv. *πενταετές*, Adv., vijf jaar lang, *γ*, 115.

†*πέντᾰχᾰ*, Adv., vijfvuldig, in vijf deelen, *κοσμηθέντες*, *M*, 87. Van

πέντε (Lat. *quinque*), onverbuigb. telwoord, vijf.

πεντήκοντα, onverbuigb. telwoord, vijftig.

†*πεντηκοντᾰ-γῠος*, *ον*, vijftig bunders groot, *τέμενος*, *I*, 579.

†*πεντηκόσιοι*, *αι*, *α* = *πεντακ.*, vijfhonderd, *γ*, 7.

πεπάλασθε, m. z. *πάλλω*.

πεπερημένος, m. z. 2. *περάω*.

πέπλος, *ὁ*, oorspronkel. elke geweven doek, vand. deken, tapijt, als dekkleed over een wagen; doek, om vaatwerk in te wikkelen, *Ω*, 796; om over de zetels te spreiden, *η*, 96; vooral het voornaamste kleedingstuk der vrouwen, synonym met *ἑανός*; hij werd, even als de chiton der mannen, op het bloote lijf gedragen, en hing tot op de voeten neer, vand. *ἑλκεσίπεπλοι*, en werd door naalden of gespen vastgehouden, *E*, 425, *σ*, 293; waarschijnlijk een vierkante doek, in den regel van wol, overeenkomend met den chiton of het himation der Doriërs, en op dezelfde wijze gedragen, op de borst door gespen vastgemaakt, terwijl de armen bloot bleven; om het midden werd hij door een gordel (*ζώνη*) vastgehouden; hij was van verschillende, soms ook van meer dan eene kleur, *ποικίλος, παμποίκιλος*.

πέπων, *ονος* (*πέσσω*, W. *πεπ*), eigenl. door de zon gekookt, vand. rijp; bij Homerus altoos overdr., wanneer men iemand aanspreekt, òf als Adiect. òf als Subst., a) in gunstigen zin, lief,

goed, *πέπον Καπανηιάδη;* als Subst. *ὦ πέπον,* lieve, waarde vriend; Polyphemos spreekt aldus zijn ram aan, *κϱιὲ πέπον.* b) in ongunstigen zin, verwijfde, lafaard.

πέϱ, enklitisch Partikel, verkort uit *πέϱι,* dient om een begrip met bijzonderen nadruk te doen uitkomen, dat in den regel onmiddellijk voorafgaat, behalve wanneer het woord, waarbij het behoort, een Praepositie voor zich heeft, in welk geval het tusschen het woord en de Praep. wordt geplaatst, *ἔν πεϱ ὀνείϱῳ;* echter *εἰς ἀγαθόν πεϱ.* Het staat bij alle soorten van woorden, behalve bij Praeposities en Interjekties, ook niet bij het verbum finitum, want in *ὡς ἔσεταί πεϱ* (b. v. *τ,* 312) behoort *πέϱ* bij *ὡς.* Het beteekent daarom 1) zeer, heel, wanneer het op zich zelf en zonder betrekking tot een andere gedachte staat; met deze, betrekkelijk weinig voorkomende, beteekenis alleen bij Adi. en Adv., *ἀγαθός πεϱ ἐών,* daar gij zeer goed zijt; *ἐπεί μ' ἔτεκές γε μινυνθάδιόν πεϱ ἐόντα,* zeer kortlevend; *μίνυνθά πεϱ,* heel kort; *πϱῶτόν πεϱ, ὑστάτιόν πεϱ,* voor de eerste, de allerlaatste maal; *Ἰθάκη κϱαναή πεϱ ἐοῦσα,* dat zeer rotsachtig is. — 2) Veel vaker vindt men het met betrekking tot een andere gedachte. a) Wanneer de beide verbonden begrippen, waarvan het eene in gedachten moet worden aangevuld, overeenstemmend zijn, dan kan de betonende kracht van het Partikel soms door juist, toch aangewezen worden, maar meestal wordt zij voldoende door een sterkeren klemtoon van het woord uitgedrukt, *ἀμφότεϱοί πεϱ,* wij beiden (niet één alleen), *καὶ αὐτοί πεϱ πονεώμεθα,* laat ons toch werken (en het niet aan anderen overlaten); *οἴκαδέ πεϱ ... νεώμεθα,* naar huis; eveneens *ὅθι πεϱ.* b) Wanneer de beide begrippen tegen over elkaar staan, dan beteekent *πέϱ* volstrekt, in elk geval, toch, althans, *ἀλλὰ σύ πέϱ μιν τῖσον,* zoo eer gij hem althans; *ἐπεί μ' ἔτεκές γε μινυνθάδιόν πεϱ ἐόντα, τιμήν πέϱ μοι ὄφειλεν Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξαι,* had in elk geval de Olympiër mij eer moeten verleenen; zoo dikwijls in het hypothetische nazindeel, *εἰ δέ τοι Ἀτϱεΐδης μὲν ἀπήχθετο ... σὺ δ' ἄλλους πεϱ ἐλέαιϱε,* heb althans medelijden met de anderen. c) vooral staat het bij Participia (dikwijls voorafgegaan door *καί,* m. z. *καίπεϱ*), waar het de oorspronkelijke beteekenis zeer heeft, maar door den aard der tegenstelling concessieve beteekenis krijgt, hoe zeer, hoe zeer ook, hoewel, ofschoon, *μή μ' οὐδέ, κϱατεϱός πεϱ ἐών, ἐπιόντα ταλάσσῃ μεῖναι,* dat hij maar niet, hoe sterk hij ook is, wage enz.; *πολέες πεϱ ἐόντες; ἀχνύμενός πεϱ; φιλέουσά πεϱ; οὐτάμενός πεϱ;* dezelfde beteekenis heeft het ook, als het met Subst. verbonden wordt en door zelfs moet worden vertaald, *τά τε στυγέουσι θεοί πεϱ,* waarvoor zelfs de goden terugdeinzen. 3) Dikwijls komt het met Conjunkties verbonden voor, als *εἰ, ὅτε,* en met Relativa, als *ὅς, οἷος, ἔνθα, ὅθι, ὡς,* steeds met de eene of de andere der vermelde beteekenissen.

Πεϱαιβοί, οἱ, een Pelasgische volksstam, die volgens Homerus deels in de omstreken van Dodone, deels in Thessalië aan den Titaresios, een bijrivier van den Peneios, woonde, *B,* 749.

†*πεϱαιόω* (*πεϱαῖος,* over de grenzen, aan de overzijde zich bevindend), overbrengen, overvaren; Pass. overvaren (intrans.), *ω,* 437.

†*πεϱάτη, ἡ* (*πέϱας*), de gezichtseinder, *ψ,* 243 (de westelijke horizont, in tegenst. van *Ἠώς*).

1. *πεϱάω,* Fut. *πεϱήσω* (voor *πεϱησέμεναι,* dat *M,* 200 en 218 staat, lezen

v. L. en M. περήμεναι, omdat bij *μέμονα* wel een Inf. Praes. of Aor., maar geen Inf. Fut. kan staan; m. z. hun aanteekening op *B*, 544), 1) eig. zich van den een naar den ander bewegen, vand. doordringen, doorsnijden, en wel zoowel trans. met een Accus. als intrans. met Praepositiën, *βέλος ἐπέρησεν ὀδόντας, διὰ κροτάφοιο; ὀστέον εἴσω*, drong het been binnen. b) een landstreek, een oord doorreizen, doorvaren; doorklieven, *θάλασσαν, πόντον, Ὠκεανόν; τάφρον*, oversteken; *πύλας Ἀΐδαο*, de poort van Hades doorgaan; *ἐπὶ πόντον, ἐφ' ὑγρήν*, over zee varen; ook absol.

2. **περάω** (*πέρα*), Fut. *περάω*, Aor. *ἐπέρα(σ)σα*, Part. Perf. Pass. *πεπρημένος* (niet *πεπερημένος*), hetzelfde Verbum als het daarvan afstammende, latere *πιπράσκω*, eig. overbrengen om te verkoopen, vand. verkoopen, maar alleen van slavenhandel, c. Accus., *τινὰ Λῆμνον*, iemand naar L. verkoopen, of *ἐς Λῆμνον; πρὸς δώματα; κατ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους, ἐπὶ νήσων*.

Πέργᾰμος, de burcht van Ilios.

Περγᾰσίδης, *αο*, zoon van Pergasos = Deïkoön, *E*, 535.

πέρην = *πέραν*, Praepos. c. Gen. 1) aan gene zijde van. 2) tegenover, *Εὐβοίης*.

πέρθω, Fut. *πέρσω*, Aor. 2. *ἔπραθον*, nevens *ἔπερσα*; ook Medium, Fut. *πέρσομαι* met passieve beteekenis (de vorm *πέρθαι*, beschouwd als een Inf. Aor. 2. zonder bindvokaal met pass. beteek., is onjuist; v. L. en M. lezen *Π*, 708 *πέρθεσθ'*), verwoesten, 1) vernielen, alleen van steden en landen, *ἄστεα πολλά, Τροίης πτολίεθρον; ἐκ* (Adv.) *δὲ πόλιν πέρσεν*, hij vernielde de stad geheel en al; *οὐ νύ τοι αἶσα, σῷ ὑπὸ δουρὶ πόλιν Τρώων πέρθεσθ' ἀγερώχων; πόλις πέρσεται*. 2) buit maken, plunderen, *τὰ μὲν πολίων ἐξ ἐπράθομεν* (thans bijna algemeen *ἐξεπράθομεν*; echter houden v. L. en M. het vers voor bedorven, omdat *τά ... τά*, voor *ἅ ... τά* onhomerisch is en *πέρθειν* of *ἐκπέρθειν* van steden, maar niet van buit gezegd wordt, *A*, 125).

περί (Sanskr. *pári*), rondom, vervolgens van hetgeen ten opzichte van tijd of ruimte nabij is, ook van de uitbreiding over eene ruimte. A. Adverb. 1) zonder verdere bepaling, a) rondom, *περὶ γάρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψεν φύλλα τε καὶ φλοιόν*, want rondom had het erts gebladerte en schors weggesneden; *περὶ δὲ μέγα βάλλετο φᾶρος; περὶ δὲ Τρῳαὶ ἅλις ἦσαν; περὶ νὺξ ἐκάλυψεν*, t. w. de strijdenden; *περί τε κτύπος ἦλθε ποδοῖιν*. b) buitengewoon, uitstekend, bijzonder, zeer, *περί τοι μένος*, gij hebt uitstekende kracht; *περὶ μὲν πολέμῳ ἔνι καρτερός ἐσσι; τοὶ περὶ δῶκε θεὸς πολεμήια ἔργα; τὸν περὶ Μοῦσα φίλησε*. 2) Bij het als Adverb. gebruikte *περί* komt ter nadere bepaling een Casus, en wel a) een Dativus, *περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἰξυῖ*, om de heup heen; *περὶ δὲ τρυφάλειαν ἀείρας κρατὶ θέτο*. In de uitdrukkingen *περὶ κῆρι, π. θυμῷ, π. φρεσί* is *περί* zuiver Adverbium, en moet men *κῆρι* enz. als lokale Dativi beschouwen. b) een Accus., *περί τ' ἀφρὸς ὀδόντας γίγνεται*, rondom om de tanden, *Y*, 168. c) een Genet., *περὶ δή σε βροτῶν αἰνίζομ' ἁπάντων*, ver boven alle stervelingen; *ὃς περὶ μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν*, die in verstand uitmunt boven de stervelingen.

B) Praepos. c. Gen., Dat. en Accus.: I. c. Gen. 1) eig. lokale beteekenis, om het zich bevinden om een voorwerp uit te drukken, *τετάνυστο περὶ σπέεος ἡμερίς; περὶ τρόπιος βεβαώς*, als 't ware om den balk heenzittend,

d. i. er op rijdende, m. verg. *ε*, 371. 2) overdr. a) om het voorwerp aan te wijzen, waarom eenige werkzaamheid zich als om haar middelpunt beweegt, om, wegens, voor, over, van *α*) bij de Verba van „strijden, vechten", nog geheel met de plaatselijke beteekenis in *μάχεσθαι πεϱὶ νηός*, om het schip heen strijden, *Π*, 1; om iets te veroveren, te handhaven of te beschermen, *πεϱὶ θανόντος, πεϱὶ νεκϱοῦ δηϱιάεσθαι; ἀμύνεσθαι πεϱὶ νηῶν*, de schepen verdedigen (eig. zich weren om de schepen); zoo ook *μάχεσθαι, ἀμύνεσθαι, ἐϱίζειν*, ook *σπεύδειν, θεῖν* (m. z. *ψυχή*); *μῶλος πεϱί τινος*, een strijd om iemand. *β*) bij de Verba van hooren, weten, zeggen, vragen enz., *ἀκούειν, εἰδέναι πεϱί τινος*, van iemand hooren; *ἐϱέσθαι πεϱὶ πατϱός*, naar den vader vragen; *μνήσασθαι πεϱὶ πομπῆς*. *γ*) bij de Verba van zorgen en vreezen, *μεϱμηϱίζεσθαι πεϱί τινος*, om iemand bezorgd zijn; *ἄχος πεϱί τινος*. *δ*) zelden tot aanwijzing van den grond, wegens, uit, *πεϱὶ ἔϱιδος μάϱνασθαι*, uit strijdlust vechten. b) tot aanwijzing van de waarde of voorkeur, boven, *prae*, *πεϱὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων*, allen overtreffen; *γίγνεσθαι; ὃν Κϱονίδης πεϱὶ πάντων φίλατο*, boven allen; *π. πάντων εἰδέναι*, beter dan alle anderen; bij Adiect., *πεϱὶ πάντων κϱατεϱός, ὀιζυϱός, χαλεπός, κάμμοϱος*, boven allen machtig, ellendig, lastig, rampzalig. II. c. Dat. 1) plaatselijk, ter uitdrukking van het vertoeven in de onmiddellijke omgeving of nabijheid van een voorwerp, om, omheen, aan, *ἀσπαίϱειν πεϱὶ δουϱί*, om, d. i. aan de speer spartelen; *πεϱὶ δουϱὶ πεπαϱμένη*, om de speer gestoken, d. i. door de speer doorboord; bij de vermelding van kleedingstukken of wapenen, a) tot aanwijzing van dat gedeelte van het lichaam, waaraan zij zich bevinden, *π. χϱοῒ εἵματ' ἔχειν, χαλκὸς ἔλαμπε πεϱὶ στήθεσσιν*; of van het deel van het lichaam, dat daarmede bekleed wordt, zoodat de Dat. met *π.* het begrip der op de beweging volgende rust uitdrukt, *ἔνδυνε πεϱὶ στήθεσσι χιτῶνα, πεϱὶ χϱοῒ δύσετο χαλκόν; ἀποθνήσκων πεϱὶ φασγάνῳ*, stervend om het zwaard, d. i. doorboord door het zwaard, dat nog in de wond steekt. b) bij, voor, om, *μάϱναντο πεϱὶ πύλῃσι, δϱάκων ἑλισσόμενος πεϱὶ χειῇ*, die zich bij zijn hol kronkelt; *κνίση ἑλισσομένη πεϱὶ καπνῷ* verklaart men: de vetwalm, die te midden van den rook opstijgt („de geur in den dwarlenden rookwalm", Vosmaer). 2) overdr., a) even als *πεϱί* c. Gen. *I*, 2, a), maar slechts enkele malen, bij de Verba van strijden, vechten, *μάχεσθαι πεϱί τινι, πεϱὶ δαιτί; πεϱὶ παιδὶ μάχης πόνος ἐστί*. b) tot vermelding van de aanleiding bij de Verba van vreezen en bezorgd zijn, *δεῖσαι πεϱί τινι*, vreezen voor, bezorgd zijn voor iemand; bij *βλεμεαίνειν* in *πεϱὶ σθένεϊ βλεμεαίνειν* dient *πεϱί* tot versterking van het verbaalbegrip; eveneens moet men het als Adverb. en niet als Praepos. beschouwen in de uitdrukking *πεϱὶ κῆϱι, πεϱὶ φϱεσί, πεϱὶ θυμῷ* bij de Verba *φιλεῖν, ἐχθαίϱειν, τιμάειν, τίειν, νεμεσσάεσθαι, χολοῦσθαι, ἀλύσσειν*; men vertaalt het door zeer; het adverbiale karakter blijkt ook daaruit, dat het dikwijls door een of meer woorden van deze Substantiva is gescheiden, b. v. *πεϱὶ γάϱ μ' ἐφίλει καὶ κήδετο θυμῷ, πεϱὶ δ' ἤθελε θυμῷ*; ook komt het bij dergelijke Verba zonder deze Dativi voor, b. v. *τὸν πεϱὶ Μοῦσα φίλησε*; omgekeerd vindt men die Substantiva ook zonder *πεϱί, ὅν τε Ζεὺς κῆϱι φιλήσῃ*, in het hart (lokale Dativus); m. verg. ook *πεϱὶ γὰϱ φϱεσὶν αἴσιμα ᾔδει; ἦ τοι πεϱὶ κέϱδεα οἶδεν*, en *φϱεσὶν αἴσιμα εἰδώς*. III. c. Accus. 1) plaatselijk, a) tot aanwijzing eener beweging, in de eerste plaats om een

voorwerp, vervolgens ook naar of binnen den omtrek of in de nabijheid van een voorwerp, om, omheen, *περὶ νεκρὸν ἤλασαν ἵππους*, om het lijk heen; *ἐρύειν, ἕλκειν περὶ σῆμα; μάρνασθαι περὶ ἄστυ*, om, d. i. in de nabijheid van de stad; *λέξασθαι π. ἄστυ*, zich legeren om de stad; *στῆσαι περὶ βωμόν*, om een altaar plaatsen; *ἵστασθαι περί τι*, om iets heen, in de nabijheid van iets gaan staan; *δήσασθαί τι περί τι*, iets om iets heen binden; ook bij Verba van rust, deels tot aanwijzing van het daarbij komend begrip van het uitgebreid zijn over een plaats, om of langs iets heen, *ναίειν περὶ Πηνειόν, πάντῃ περί*; evenals *περί* c. Gen. en Dat., *περὶ κεῖνον ὀΐζυε*, bij hem, aan zijne zijde; *φυλάσσειν περὶ μῆλα*, de wacht houden bij de schapen; zoo ook in de figuurlijke uitdrukkingen, *περὶ δέ σφεας ἤλυθ' ἰωή*, het geluid omgaf hen („daar ruischten de klanken hen tegen", Vosmaer); *Κύκλωπα π. φρένας ἤλυθεν οἶνος*, beving, benevelde. b) tot aanwijzing van het uitgestrekt zijn, in 't rond, *ἑλισσόμενοι περὶ δίνας*, in den stroom rond plassend; *περὶ κεῖνα ἠλαόμην*, ik dwaalde in die streken rond; *περὶ νῆσον ἀλάεσθαι*, op het eiland rond zwerven. 2) overdr. tot aanwijzing van het voorwerp, waarop de handeling betrekking heeft, om, *πονεῖσθαι περὶ δόρπα, περὶ δεῖπνον*. — *Περί* staat dikwijls achter het geregeerde woord en wordt dan altoos geanastropheerd. — C) Met andere woorden samengesteld beteekent het a) de beweging om iets heen, om — heen. b) het overschrijden van een maat, een grens, boven, bovenmatig. c) een versterking van het begrip, b. v. *περικαλλής, περίκηλος* e. a. m.

πέρι, het geanastropheerde *περί*, staat a) wanneer het achter het geregeerde Substant. staat. b) volgens sommige uitgevers, wanneer het als Adverb. met de beteekenis van „buitengemeen, uitstekend" wordt gebruikt. c) in sommige uitgaven (b. v. Bekker, v. L. en M.) *K*, 244 en *μ*, 279, waar het voor *περίεστι* staat.

†*περι-άγνυμι*, rondom breken, Pass. met overdr. beteekenis van de stem, *περιάγνυται* (de stem) breekt, d. i. weergalmt rondom, *Π*, 78.

περι-βαίνω, eig. van dieren, die hun jongen verdedigen, vervolgens overdr. van menschen (m. verg. *ἀμφιβαίνω*), ter verdediging over of bij een gesneuvelde gaan staan, absol. en *τινός* of *τινί*, iemand beschermen.

περι-βάλλω, I. Act. 1) om iets werpen, leggen, doen, *πεῖσμά τινος*, een touw om iets slaan. 2) over iets heenwerpen, vand. overtreffen, *τινά τινι*, iemand in of door iets; zonder Acc. van den persoon, *ὅσσον ἀρετῇ*, uitmunten. II. Med. (zich) omdoen, (zich) aandoen, *τεύχεα*.

Περίβοια, 1) dochter van Akessamenos, moeder van Pelagon bij Axios, *Φ*, 142. 2) dochter van Eurymedon, koning der Giganten, moeder van Nausithoös bij Poseidon, *η*, 57.

περι-γίγνομαι, overtreffen, *τινός τινι*, iemand in iets; *ὅσσον π. ἄλλων πύξ τε παλαισμοσύνῃ*.

†*περι-γλᾰγής*, *ές* (*γλάγος*), vol melk (Naber *ἐριγλαγής*), *Π*, 642.

†*περι-γνάμπτω*, omheen buigen, *περιγνάμπτοντα Μάλειαν*, omvaren, *ι*, 80.

περι-δείδω, bezorgd, bevreesd zijn om iemand of iets, met *μή; τινός*, om iemand of iets; *τινί*, om iemand in angst zijn, ook *τινὶ μή*. (Cauer schrijft op sommige plaatsen *περὶ δείδια*, op andere behoudt hij den samengestelden vorm).

†*περι-δέξιος*, *ον*, aan beide handen rechts, met de linker even handig als met de rechter, *ambidexter*. M. vergel.

echter over dit vers en het vorafg. v. L. en M. op deze plaats, *Φ*, 163.

περι-δίδωμι, alleen in 't Med., iets van het zijne voor iets geven, d. i. om iets wedden, c. Gen., ἢ τρίποδος περιδωόμεθ' (gewone lezing περιδώμεθα) ἠὲ λέβητος; ἐμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς, ik wil er mijn eigen leven onder verwedden.

†*περι-δῑνέω* (Cauer en v. L. en M. πέρι δινέω), ronddraaien, Pass. πόλιν, rond om de stad loopen, *X*, 165.

περί-δρομος, ον (περιδραμεῖν), 1) er om heen loopend, rond, cirkelvormig, πλῆμναι, ἄντυγες. 2) waar men om heen kan loopen, van alle kanten genaakbaar, κολώνη, αὐλή.

†*περι-δρύπτω*, rondom stuk krabben, περιδρύφθη ἀγκῶνας, hij kneusde, wondde zijn ellebogen, *Ψ*, 395.

†*περι-δύω*, rondom uittrekken, χιτῶνας, *Λ*, 100.

περί-ειμι, overtreffen, τινός τι, iemand in iets.

περι-έχω, omvatten; Med., τινός, iemand omvatten, om hem te beschermen, vand. beschermen; ook τινά.

Περιήρης, εος, vader van Boros, *Π*, 177.

†*περι-ηχέω*, rondom klinken, kletteren, χαλκός, *Η*, 267.

περι-ίστημι, alleen Aor. 2. Act. en Imperf. en Aor. Pass. 1) zich er om heen plaatsen, er om heen staan. b) c. Acc., zich om iemand of iets plaatsen, iemand of iets omgeven, omsingelen, insluiten, βοῦν περίστησάν τε; χορόν; μήπως με περιστήωσ' ἕνα πολλοί, dat slechts niet velen mij alleen omsingelen; εἴπερ νῶι περισταῖεν.

περι-καλλής, ές (καλός), buitengewoon schoon, zeer schoon, veel voorkomend epith. van zaken (*Z*, 321, περικαλλέα τεύχε' ἕποντα, waar Bekker, omdat het simplex ἕπειν anders niet voorkomt, περὶ κάλλιμα τεύχε' ἕποντα leest, v. Herwerden περὶ κάλ' ἑά); zelden van personen.

περί-κειμαι (Cauer περὶ κεῖμαι), om iets liggen, iets omgeven, c. Dat. γωρυτὸς τόξῳ; overdr. οὐδέ τί μοι περίκειται, er zit voor mij niets aan, d. i. ik heb er geen voordeel van.

***περι-κήδομαι* (Cauer en v. L. en M. περὶ κήδομαι), bezorgd, bekommerd zijn, τινός, om iemand; τινὶ βιότου voor iemand om zijn vermogen, voor iemands vermogen zorgen.

***περί-κηλος*, ον (κῆλον), zeer dor, zeer droog.

Περικλῠ́μενος, zoon van Neleus en Pero, *λ*, 286.

περι-κλῠτός, ον, van wien men overal hoort, d. i. zeer beroemd, roemrijk, van personen, ἀμφιγυήεις, Ἥφαιστος, Ἄντιφος, υἱός, ἀοιδός; van zaken, δῶρα, ἔργα, ἄστυ.

**περι-κτείνω* (Cauer en v. L. en M. περὶ κτείνω), rondom dooden.

περι-κτῐ́ονες, οἱ (κτίζω, W. κτι), alleen Plur., de rondomwonenden, naburen; ook als Adi. met ἐπίκουροι, ἄνθρωποι.

†*περι-κτῐ́ται*, οἱ = het vorige woord, *λ*, 288.

†*περι-μαιμάω*, alleen Part. Fem. περιμαιμάουσα (Cauer πέρι μαιμ.), rondom haastig zoeken, loeren, *μ*, 95.

†*περι-μάρνᾰμαι* (Cauer en v. L. en M. πέρι μάρν.), om of tegen iemand strijden, τινὸς χαλκῷ, *Π*, 497.

***περί-μετρος*, ον (μέτρον), bovenmatig groot, ἱστός.

Περιμήδης, εος, 1) een der makkers van Odysseus. 2) vader van Schedios, *Ο*, 515.

περι-μήκετος, ον = het volgende woord (dat door Nauck ook in de plaats van dit wordt gezet), ἐλάτη, Τηΰγετος.

περι-μήκης, ες (μῆκος), zeer lang,

zeer hoog, van bergen; ῥάβδος, ἱστοί, δειραί (van Skylle), κοντός, δοῦρα.

**περι-μηχανάομαι, Dep. Med., listig verzinnen, berokkenen, δόλιον ἦμάρ τινι.

Πέριμος, zoon van Meges, een Trojaan, door Patroklos verslagen, *Π*, 695.

**περι-ναιετάω, a) er om heen wonen. b) rondom bewoond, bevolkt worden, liggen. Daarv.

†περι-ναιέτης, αο, nabuur, *Ω*, 488.

†περί-ξεστος, 3., rondom glad, alleen *μ*, 79, πέτρη.

περί-οιδα (Cauer πέρι οἶδα), a) boven anderen, d. i. beter weten, beter kennen, c. Inf.; beter, meer bedreven zijn, met een Dat. van de zaak; βουλῇ περιίδμεναι ἄλλων, anderen in (het geven van) raad overtreffen; ook met een Acc. van de zaak, τί τινος, iets beter weten dan anderen.

περι-πέλομαι, Dep. Med., alleen in het gesync. Partic., περιπλόμενος, 1) zich rond bewegen, omwentelen, περιπλομένων ἐνιαυτῶν, in den kringloop der jaren, *volventibus annis*; m. verg. περιτέλλομαι en περιτροπάω. 2) c. Accus., iets omgeven, omsingelen, ἄστυ.

†περι-πευκής, ές (st. πευκ, W. πικ), zeer bitter of wrang, zeer pijnlijk, ὀξὺ βέλος, *Λ*, 845 (v. L. en M. vermoeden ἐχεπευκές).

**περι-πλέκω, alleen Aor. Pass., omvlechten, omvatten, c. Dat., ἱστῷ; omhelzen, γρηΐ.

†περι-πληθής, ές (πλῆθος), zeer bevolkt, Συρίη, *ο*, 405.

περι-πρό (Cauer en v. L. en M. περὶ πρό), vooraan, *Π*, 699.

†περι-προ-χέω (Cauer περὶ προχέω), rondom uitstorten; Pass. zich rondom er over uitstorten, overdr. ἔρος θυμὸν περιπροχυθεὶς ἐδάμασσε, de liefde overweldigde mijn hart, zich daarover uitstortend, *Ξ*, 316.

†περι-ρρέω, rondom stroomen, omstroomen, c. Acc. *ι*, 388 (v. L. en M. lezen περὶ 'ρέε voor περίρρεε).

†περι-ρρηδής, ές (van περιρρέω?), zich over iets uitstortend, overdr. π. τραπέζῃ κάππεσε δινηθείς, over de tafel stortend, viel hij tuimelend neer, *χ*, 84.

†περί-ρρυτος, ον (περιρρέω), omspoeld, epith. van Krete, *τ*, 173.

**περι-σ(σ)αίνω (de afl. is onzeker), kwispelstaarten, τινά, om iemand, οὐρῇσιν.

*περι-σ(σ)είω, rondom schokken; alleen in 't Pass., zich snel om iets bewegen, van den helmbos, omfladderen.

†περι-σθενέω (σθένος), alleen Part. Praes., zeer krachtig, zeer sterk zijn, *χ*, 368.

**περί-σκεπτος, ον (σκέπω), rondom beschut, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ.

†περι-στᾰδόν, Adv. (περιίστημι), rondom staande, *N*, 551.

†περι-στείχω, om iets, τί, heengaan, heenwandelen, *δ*, 277.

†περι-στέλλω, gereed maken, van het aankleeden van een lijk, *ω*, 293.

**περι-στεναχίζω, rondom stenen, galmen, klinken, c. Dat. ποσσίν, van de voeten der dansenden weergalmen; *κ*, 10 werd gelezen κνισῆεν δέ τε δῶμα περιστεναχίζεται αὐλῇ; men trachtte op allerlei wijzen te helpen; men las αὔλῃ, αὐλῷ, αὔδῃ; v. L. en M. schrijven met Düntzer περιστεναχίζετ' ἀοιδῇ.

†περι-στένω (στενός, στείνω), alleen in 't Med., περιστένεται γαστήρ, de maag is vol, *Π*, 163.

**περι-στέφω, omgeven, τί τινι, iets met iets.

περι-στρέφω, ronddraaien, zwaaien, δίσκον, Ἄτην χειρί.

περι-τάμνω, rondom afsnijden; vand. Med. iets voor zich afsnijden, wegnemen, als buit wegvoeren, βοῦς.

περι-τέλλομαι, Dep. Med., r o n d-w e n t e l e n, ἂψ περιτελλομένου ἔτεος; περιτελλομένων ἐνιαυτῶν, in den kringloop der jaren.

†περι-τίθημι, er om heen leggen, overdr. δύναμιν, verleenen, schenken, τινί, γ, 205.

περι-τρέφω, rondom doen stolten; Pass. rondom stolten, σακέεσσι περιτρέφετο κρύσταλλος, ijskristallen vormden zich op de schilden; (γάλα) μάλ' ὦκα περιτρέφεται κυκόωντι, de melk stolt ras onder het roeren.

†περι-τρέχω, er om heen loopen, omringen, *X*, 369.

†περι-τρέω, t r i l l e n d of angstig naar alle kanten vluchten, *Λ*, 676.

†περι-τρομέομαι, Dep. Med., er om heen trillen, σάρκες περιτρομέοντο μέλεσσιν, σ, 77.

περι-τροπέω, frequent. van περιτρέπω, alleen Part. Praes. met intrans. beteekenis, z i c h h e r h a a l d e l ij k o m k e e r e n, μῆλα περιτροπέοντες ἐλαύνομεν; van den tijd, even als περιτέλλομαι; w e n t e l e n.

†περί-τροχος, ον (τρέχω), in een cirkel rondloopend, vand. r o n d, *Ψ*, 455.

περι-φαίνομαι, r o n d o m z i c h v e r t o o n e n, zichtbaar zijn, alleen Pass. περιφαινόμενον ὄρος, een van alle kanten zichtbare berg; περιφαινομένῳ ἐνὶ χώρῳ, op een van alle kanten zichtbare plaats; ook zonder χώρῳ als een als Subst. gebruikt Neutrum.

Περίφας, αντος, 1) zoon van Ochesios, een Aitoliër, door Ares gedood, *E*, 842 volg. 2) zoon van Epytos, een heraut der Trojanen, *P*, 323.

Περιφήτης, αο, 1) zoon van Kopreus uit Mykene, door Hektor verslagen, *O*, 638 volg. 2) een Mysiër, *Ξ*, 515.

περι-φραδέως, Adv. van περιφραδής, ές, z e e r v o o r z i c h t i g, handig, alleen ὤπτησαν π. Van

†περι-φράζομαι, Med., van alle kanten, d. i. n a u w k e u r i g, g o e d o v e r l e g g e n, νόστον, α, 76.

περί-φρων, ον (φρήν), z e e r v e r s t a n d i g, s c h r a n d e r, epith. van vrouwen, Ἀδρηστίνη, Εὐρύκλεια, βασίλεια; vooral van Πηνελόπεια.

περι-φύω, alleen in den Aor. 2. περιφῦναι en περιφύς, e r o m h e e n g r o e i e n, vand. τινί, iemand omhelzen; c. Accus. κύσσαι καὶ περιφῦναι ἑὸν πατέρα; πάντα (masc.), geheel met kussen bedekken.

περι-χέω, I. Act., e r o m h e e n g i e t e n, e r o v e r u i t s t o r t e n, ἠέρα τινί; vooral van den bewerker van metalen, χρυσὸν κέρασι, vergulden; overdr. χάριν τινί, bevalligheid over iemand uitstorten. II. Med., v o o r z i c h e r o m h e e n l e g g e n, χρυσὸν ἀργύρῳ, zilver voor zich vergulden.

*περι-χώομαι (Cauer en v. L. en M. περὶ (πέρι) χώομαι), h e v i g t o o r n e n, τινί τινος, tegen iemand om iets.

περι-ωπή, ἡ (ὄψ), plaats, van waar men ver om zich heen kan kijken, u i t k ij k, h o o g t e.

περι-ώσιος, 3. (G. Meyer, v. Herwerden en Cauer περιούσιος), b u i t e n g e w o o n, b o v e n m a t i g, t e z e e r, alleen het Neutr. als Adverbium.

†περκνός, 3. (de afl. is onzeker), donkerkleurig, *fuscus*, epithet. van den μόρφνος, een arendsoort (volgens v. L. en M. *haliaëtus*; sommigen houden περκνός voor een Substant.), *Ω*, 316.

Περκώσιος, 3., uit Perkote.

Περκώτη, stad in Klein-Mysië aan den Hellespont, tusschen Abydos en Lampsakos.

πέρνημι, bijvorm van 2. περάω, Part. περνάς, iterat. Imperf. πέρνασκε (πέρνασχ'), het land uitbrengen en verkoopen, τινά, ἐπὶ νήσων; Φρυγίην ... κτήματα

περνάμενα ἵκει, komen door verkoop naar Phrygië.

*περονάω, doorsteken, doorboren, τινὰ δουρί; Med. voor zich doorboren, vooral met een speld of spang vastmaken, χλαῖναν; τὶ ἐνετῇσι. Van

περόνη, ἡ (πείρω), eig. elk puntig voorwerp, vervolgens vooral de naald of speld, waarmede het kleed werd vastgestoken (= πόρπη). M. z. Helbig, das Homer. Epos, bl. 274 volg.

Περσεύς, ῆος, 1) zoon van Zeus en Danaë, dochter van koning Akrisios in Argos, Ξ, 320 (een onechte plaats). Hij werd door zijn grootvader met zijne moeder in een kist in zee geworpen, maar door koning Polydektes in Seriphos gered. Toen hij volwassen was, gaf deze hem, om zich van hem te ontslaan, last om het hoofd der Medusa te halen. Nadat hij dit gelukkig had volbracht, bevrijdde hij op de terugreis Andromeda, die aan een rots gebonden was en door een zeemonster zou worden verslonden; zij werd zijne echtgenoote en baarde hem Alkaios en Elektryon. 2) zoon van Nestor en Anaxibië.

Περσεφόνεια, dochter van Zeus en Demeter, echtgenoote van Hades, die haar geschaakt had; haar epitheton is ἐπαινή, de vreeselijke.

Πέρση, dochter van Okeanos, echtgenoote van Helios, moeder van Aietes en Kirke, κ, 139.

Περσηιάδης, αο = Περσείδης, zoon of nakomeling van Perseus = Sthenelos, Τ, 116.

†πεσσός, ὁ, schijf, steen bij het damspel; Plur. dit spel zelf, α, 107.

πέσσω (uit πέκjω, W. πεκ, πεπ), koesteren, vand. 1) van de zon, week maken, doen rijpen, τί, η, 119. 2) in 't alg. verteren, verduwen, overdr. χόλον, verkroppen; κήδεα, de zorgen, de droefheid in zijn binnenste koesteren; ook γέρα, zich mesten (Vosmaer) met de geschenken; βέλος, de door de wapenen ontvangen wonden verzorgen; volgens een andere verklaring: de gevolgen er van gevoelen.

πετάννῡμι, in 't Praes. en Imperf. vervangen door πίτνημι, Aor. ἐπέτασ(σ)α, Perf. Pass. πέπταμαι, uitspreiden, a) eig. c. Accus. λῖτα πετάσσας, ἀμφὶ δὲ πέπλοι πέπτανται; ἱστία, het zeil ontplooien; χεῖρε, de armen uitbreiden, als teeken van instantelijk bidden; τινί, naar iemand; πύλας, openen; vand. Pass. πύλαι πεπταμέναι. b) overdr. θυμόν, iemands hart verruimen, d. i. verheugen; in 't Pass. αἴθρη πέπταται ἀνέφελος, helderheid spreidt zich uit; πέπτατο αὐγὴ Ἠελίοιο.

πετεηνός, 3. (πέτομαι), 1) vliegend, gevederd, epith. der vogels; Neutr. Plur. als Substant., πετεηνά, gevogelte. 2) van jonge vogels, πάρος πετεηνὰ γενέσθαι, voordat zij gevleugeld zijn geworden, d. i. kunnen vliegen, π, 218.

Πετεών, ῶνος, een vlek op Thebaansch gebied in Boiotië, aan den weg van Thebai naar Anthedon, Β, 500.

Πετεώς, G. -ῷο (volg. Cobet), zoon van Orneus, vader van Menestheus.

πέτομαι (st. πετ), Aor. 2. ἐπτάμην, 3. Coni. S. πτῆται, vliegen, a) eig. van vogels of insekten. b) van iedere snelle beweging van levende wezens, zweven, ijlen, rennen, van goden en van menschen; dikwijls van paarden, οὐκ ἀέκοντε πετέσθην. c) van levenlooze voorwerpen, van pijlen, steenen, vliegen, διά (Adv.) δ' ἔπτατο διστός; ἀπὸ δ' ἔπτατο δ.; van sneeuw en hagel, vallen; ἐκ χειρῶν ἔπτατ' ἐρετμά, ontgleden, ontvielen aan de handen; ἐκ μελέων θυμὸς ἔπτατο, ontvlood; ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.

†πετραῖος, 3. (rotsachtig, steenachtig), aan of op een rots wonend, Σκύλλη, μ, 231. Van

πέτρη, ἡ, a) rots, klip, rif. b) steen, een rotsblok; ook als zinnebeeld der stevigheid of der ongevoeligheid. Over het spreekwoord *οὐκ ἀπὸ δρυὸς οὐδ' ἀπὸ πέτρης*, z. m. *δρῦς*. Daarv.

πετρήεις, *εσσα εν*, rotsachtig, steenachtig, *Αὐλίς*, *Πυθώ*, *νῆσος*.

**πέτρος*, ὁ, rots, rotsblok.

**πευκάλιμος*, 3. (W. *πικ*), bij Homer. altoos *φρεσὶ πευκαλίμῃσι*, schrander, verstandig.

†*πευκεδανός*, 3. (W. *πικ*), eigenl. puntig, verv. scherp, smartelijk, epith. van den oorlog, *K*, 8.

**πεύκη*, ἡ, de pijnboom.

πῇ, vraagwoord, 1) plaatselijk, waarheen? *πῇ γάρ;* waarheen dan? *πῇ δή;* waarheen toch? 2) modaal, op welke wijze? *πῇ δ' οὕτως ἔρχεαι οἶος;* hoe gaat gij zoo alleen? ook als uitdrukking van verwondering, waar men het door waarom kan vertalen (*β*, 364).

πῄ, enclit. Adverb. 1) ergens heen, *οὔτε πῃ, ἄλλῃ;* ergens, *χ*, 25; 2) op eenige wijze, *οὐδέ πῃ ἔστι*, het gaat niet aan; *οὕτω πῃ*, zoo ongeveer; *οὐδέ πῃ*, en nergens, *οὐδέ τί πῃ*.

†*πηγεσί-μαλλος*, *ον* (*πήγνυμι*), dicht met wol begroeid, *ἀρνειός*, *Γ*, 197.

πηγή, ἡ (bij Homerus alleen in den Plur.), bron.

πήγνῡμι (W. *παγ*), Aor. 2. Pass. *ἐπάγην;* (*Θ*, 298 staat 3. Pl. Aor. 1. Pass. *πῆχθεν* (*ἐπήχθησαν*), maar Naber stelt in plaats van *ἐν χροῒ πῆχθεν* voor te lezen *ἐν χροῒ ἧφθεν*). I. Act., eig. vast maken, vand. 1) vast steken, er in slaan, stooten, steken, *τί;* de plaats wordt door een Praepositie aangewezen, *ἔγχος*, *δόρυ ἐν μετώπῳ*, *ἐν γαστέρι; ἐρετμὸν ἐπὶ τύμβῳ*, de roeispaan op den heuvel oprichten; *ἐν γαίῃ;* zelden door den Dativus zonder Praepos. 2) er op steken, spietsen, *κεφαλὴν ἀνὰ σκολόπεσσιν*. II. Pass. Aor. 2. en Perf. Act., vast worden, vand. 1) blijven steken, steken, vastzitten, *παρά* (Adv.) *ἔγχεα μακρὰ πέπηγεν; δόρυ δ' ἐν κραδίῃ ἐπεπήγει*. 2) hard worden, *γοῦνα πήγνυται*, verstijven. III. Med. Aor. 1. met transitieve beteekenis, voor zich bevestigen, bouwen, *ἴκρια ἐπ' αὐτῆς* (*νηός*). Daarv.

πηγός (W. *παγ*), = *εὐπηγής*, stevig, vast, vand. *ἵπποι*, goed gevoed; *κῦμα*, een volle, zware golf.

†*πηγῠλίς*, *ίδος* (*πήγνυμι*), Adi. fem. kil, ijskoud, *νύξ*, *ξ*, 476.

Πήδαιον, volgens sommigen een plaatsje in Troje, aan den voet van den Ide, volgens anderen een rivier op het eiland Kypros, *N*, 172.

Πηδαῖος, zoon van Antenor, door Meges verslagen, *E*, 69.

***πηδάλιον*, *τό*, het roer.

Πήδᾰσος, 1) een stad der Lelegers in Troas aan den Satniöeis, residentie van koning Altes, verwoest door Achilleus. — 2) stad in Messene.

Πήδᾰσος, 1) zoon van Bukolion, broeder van Aisepos uit Troje. 2) een paard van Achilleus.

**πηδάω*, springen, huppelen, *ποσσίν;* van werptuigen, vliegen.

***πηδόν*, *τό* (de afl. is onzeker), het blad van den roeiriem.

πηκτός, 3. (*πήγνυμι*), stevig saamgevoegd, goed getimmerd, *ἄροτρον*.

Πηλεγών, *όνος*, zoon van den riviergod Axios en de nimf Periboia, *Φ*, 141 volg.

Πηλεΐδης, *αο* (eig. *Πηληΐδης*, met in de thesis verkorte klinker, m. z. v. Leeuwen, Mnem. N. S. XVII, p. 205), en *Πηληίαδης* Gen. (volgens v. L. en M., *Πηληιάδα'(ο)*, Peleïde, zoon van Peleus = Achilleus.

Πηλείων, *ωνος* (eig. *Πηληίων*, met

in de thesis verkorte klinker), = *Πηλεΐδης,* alleen in de casus obliqui voorkomend. *Ω,* 338 staat een Adverb. *Πηλεϊωνάδε,* naar Peleus' zoon, maar voor *Πηλεϊωνάδ' ἱκέσθαι* wordt beter gelezen *Πηλεΐων' ἀφικέσθαι.*

Πηλεύς, ῆος, 1) zoon van Aiakos, *Φ,* 188, 189. Hij vluchtte, omdat hij zijn broeder Phokos had vermoord, uit Aigina naar Phthië tot Eurytion, huwde diens dochter Antigone en werd hierdoor heerscher over de Myrmidonen; deze baarde hem een dochter, Polydore, *Π,* 175 volg. Hij nam vervolgens deel aan den Argonautentocht en de Kalydonische jacht. Na den dood van Antigone huwde hij de Nereïde Thetis, bij wie hij Achilleus verwekte. Op het huwelijksfeest verschenen alle goden met rijke geschenken.

**Πηλήιος,* 3. = *Πηλεῖος,* van Peleus, *δόμος.*

πήληξ, κος, ἡ, helm.

**Πηλιάς, ἄδος, ἡ,* Pelisch, van den berg Pelion, *μελίη,* de Pelische lans, die Peleus van Cheiron ten geschenke had ontvangen.

Πήλιον, een hoog, met bosch bedekt gebergte op de kust van Thessalië, ten zuiden van den Ossa.

πῆμα, τό (st. *παθ, πάσχω*), a) leed, onheil, ongeluk, nood, verderf, *πῆμα* of *πήματα πάσχειν.* b) van personen, onheil, ramp, *μέγα γάρ μιν Ὀλύμπιος ἔτρεφε πῆμα Τρωσί.* Daarv.

πημαίνω, beschadigen, schade toevoegen, leed berokkenen; Pass. schade lijden, van schepen; abs. *ὑπὲρ ὅρκια,* in strijd met het gesloten verdrag (door een vijandelijken aanval) schade berokkenen; *ὣδ' ἐπέτελλε Ἀχιλλεύς, μὴ πρὶν πημανέειν,* niet eerder als vijand te handelen.

Πηνειός, ὁ, de hoofdrivier van Thessalië, die op den Pindos ontspringt, door het dal Tempe stroomt en zich in de Thermaïsche golf uitstort.

Πηνέλεως, G. *Πηνελέῳο* (met Cobet), zoon van Hippalkmos, aanvoerder der Boioters voor Troje.

Πηνελόπεια, dochter van Ikarios en Periboia, *α,* 329, echtgenoote van Odysseus, wier huwelijkstrouw en zedigheid in de Odyssee wordt geprezen. Tijdens de afwezigheid van haar echtgenoot meldden zich vele vrijers aan, die zij door list tot geduld dwong, terwijl zij verklaarde, eerst dan een nieuwe keuze te zullen doen, wanneer het lijkkleed klaar was, dat zij voor Laërtes was begonnen te weven. Maar dit werd niet klaar, daar zij des nachts weer vernietigde, wat zij over dag had geweven, *β,* 88 volg., *τ,* 139 volg. Een slavin verried eindelijk haar list; toen keerde Odysseus na een afwezigheid van twintig jaar terug en doodde de vrijers, *φ,* 207 volg.

†*πηνίον, τό* (*πῆνος*), Demin., de op de spoel getrokken draad van den inslag, *Ψ,* 762; m. verg. *μίτον.*

πηός, ὁ, de verwant, vooral de door huwelijk verwante, *affinis.*

Πηρείη, een streek in Thessalië, bij Pherai, *Β,* 766.

***πήρη, ἡ,* reiszak, ransel, van leer; hij werd aan een riem over den schouder gedragen.

†*πηρός,* 3. verminkt, blind (anderen: stom), *Β,* 599.

Πηρώ, όος, dochter van Neleus en Chloris, echtgenoote van Bias, m. z. *Μελάμπος, λ,* 287 volg.

πῆχυς, εος, ὁ (Sanskr. *bāhus*), 1) eig. de elleboog, vervolgens de arm van den handwortel tot aan den elleboog, de benedenarm, *π. χειρὸς δεξιτερῆς,* de rechter onderarm; dan ook de geheele arm. 2) de knop aan den boog, die de beide armen daarvan met elkaar verbond en waarbij

men bij het afschieten den boog aanvatte; ἐπὶ πήχει ἑλών, nadat hij (den pijl) bij den knop had gevat ('t midden des boogs dan klemmend, de pees en de keep van den pijlschacht saam aantrekkend, Vosmaer).

πῖαρ, Adi., Neutr. bij πίων, πίειρα, alleen Nom. en Acc.; ἐπεὶ μάλα πῖαρ ὑπ' οὖδας, omdat de grond daaronder zeer vet is, ι, 135; als Subst. βοῶν ἐκ πῖαρ ἑλέσθαι, het vet der runderen, het vetste rund rooven.

†*πῖδαξ*, ακος, ἡ (πιδάω, W. πι), bron, *Π*, 825.

πῑδήεις, εσσα, εν (πιδή, πιδάω), bronrijk, *Λ*, 183 (v. L. en M. vermoeden πιδακοέσσης).

Πῑδύτης, αο, een Trojaan uit Perkote, door Odysseus verslagen *Z*, 30.

πιέζω, drukken, kneden, κηρόν; βραχίονα, klemmen; overdr. vasthouden, τινά; τινὰ ἐν δεσμοῖς, iemand in boeien vasthouden.

Πῑερίη, landschap in Makedonië op de grens van Thessalië, in de nabijheid van den berg Olympos, aan zee gelegen.

πιθήσεις, πιθήσας, m. z. πείθω.

πῖθος, ὁ (de afl. is onzeker), een groot aarden vat, groote aarden kruik, waarin de wijn werd bewaard; *Ω*, 527, de vaten met het goede en het kwade, dat Zeus den menschen toedeelt.

***πικρό-γᾰμος*, ον, wien het huwelijk verbitterd wordt. Van

πικρός, 3. (δ, 406 van twee uitgangen) (W. πικ), 1) eig. puntig scherp, ὀιστός, βέλεμνα. 2) doordringend, scherp, van de uitwerking op de zintuigen, vand. a) van den smaak, bitter, wrang, ῥίζα; ἅλμη; ook δάκρυον. b) van de reuk, scherp, walgelijk. c) van 't gevoel, snijdend, bitter, pijnlijk, hevig, ὠδῖνες; ook gehaat, Αἴγυπτος καὶ Κύπρος.

**πίλναμαι*, bijvorm van πελάζω, naderen, ἐπ' οὔδεϊ, de aarde aanraken; ἅρματα χθονὶ πίλνατο, raakte den grond.

†*πῖλος*, ὁ (de afleid. is niet zeker), vilt, als voering van den helm, *K*, 265.

πίμπλημι (W. πλα), Imper. 2. S. πίμπληθι, *Φ*, 311; de vorm πιμπλάνεται, als 3. S. Pass. van een Verbum πιμπλάνω is verdacht; *I*, 679, waar hij staat, μᾶλλον πιμπλάνεται μένεος is zeker foutief; Nauck vermoedt οἰδάνεται; Aor. 2. Med. ἐπλήμην, 3. S. en Pl. πλῆτο en πλῆντο, 1) Act. a) vullen, vol maken, τί τινος, ἐναύλους νεκύων, τινὰ μένεος, πήρην σίτου; minder dikwijls c. Dat., ὁδοὺς ἰαχῇ τε φόβῳ τε. b) van het voorwerp dat iets vult, ἰχθύες πιμπλᾶσι μυχοὺς λιμένος. 2) Pass., steeds in den Aor., zich vullen, vol worden, τῶν πεδίον ἐπλήσθη, πλῆτο ῥόος ἀνδρῶν τε καὶ ἵππων; ἀλκῆς, δακρυόφι; τῶν δὲ πλῆτο σπέος, de grot werd vol van hen. 3) Med. met Aor. 1, a) voor zich vullen, δέπας οἴνοιο, σκύφον; overdr. zich verzadigen, θυμὸν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος, aan de begeerte naar spijs en drank voldoen; zonder Gen. θυμόν.

πῖναξ, ακος, ὁ, a) plank, μ, 67. b) houten tafeltje, paneel, om er teekens in te griften (m. z. γράφω), dus een soort van boekje, waarsch. twee kleine plankjes, die dicht geklapt konden worden, *Z*, 169. c) (houten) bord, schotel.

†*πινύσσω*, alleen ἐπίνυσσε (πινυτός), leeren, aan 't verstand brengen, voorzichtig maken, ἤδη γάρ με καὶ ἄλλο τεὴ ἐπίνυσσεν ἐφετμή, uw opdracht heeft mij soms ook andere dingen geleerd; v. L. en M. lezen, *E*, 249, echter veel juister: ἤδη γάρ με καὶ ἄλλοτ' ἐφετμῇ σῇ ἐπίνυσσας; ἐπίνυσσας is gissing van Nauck.

πἰνὕτή, ἡ, verstand, schranderheid.

**πἰνὕτός, 3. (verwant met πνέω), verstandig, schrander.

πἰνω (W. πι), Fut. πἰομαι, Aor. 2. ἔπιον, Imper. 2. S. πίε, drinken, absol., van menschen en dieren, verb. met ἐσθἰειν, φαγεῖν; σκὕφον ᾧπερ ἔπινεν, waaruit hij dronk; ook met ἔνθεν; met een Objekt a) in den Accus. οἶνον, οἶνον ἀπὄ τινός, uit iets; ook κρητῆρας οἴνοιο, kruiken wijn drinken. b) in den Gen. (partit., van iets). [ῑ Praes., Imperf. en Fut.; ῐ in den Aor., echter in de Arsis verlengd in den Inf. πιέμεν].

πίπτω (door Reduplicatie gevormd van den stand πετ), Part. Perf. πεπτεώς, Gen. πεπτεότος (met v. L. en M.), vallen, d. i. a) naar beneden vallen, neervallen, neerzijgen, van een hooger gelegen naar een lager oord, van personen, ὕπτιος; van zaken, als werptuigen, sneeuw, vuur; van den bliksem, κὰδ (Adv.) δ' ἔπεσεν πρόσθε γλαυκώπιδος; ἡνία ἐκ χειρῶν, ontglipten aan de handen; de *terminus a quo* wordt uitgedrukt door ἐκ, ἐξ ἵππων, ἐξ ὀχέων; overdr. ἐκ θυμοῦ τινί, iemands gunst verliezen; de *terminus ad quem* door ἐν (waardoor tevens het begrip van blijven liggen wordt uitgedrukt), ἐν κονίῃσιν; ook ἐπὶ χθονί; ὕπνος ἔπιπτεν ἐπὶ βλεφάροισιν, daalde op de oogleden neder; ὑπὸ ἄξοσιν, onder de raderen; μετὰ ποσσί, tusschen de voeten; πὰρ ποσί, aan de voeten; ook door een enkelen Dativus, πεδίῳ; of door Adverbia, ἔραζε, χαμαί; πέσε λίθος εἴσω; ἄλλυδις ἄλλα. b) neervallen, omvallen, dikwijls van boomen en gewassen; vooral van menschen, die in den strijd gedood worden, vallen, sneuvelen; κὰδ (Adv.) δ' ἔπεσεν; νεκύων διεφαίνετο χῶρος πιπτόντων, die gesneuveld waren; ἐν δηιοτῆτι; door iemand, ὑπό τινος en ὑπό τινι; volledig θνήσκοντες πίπτουσι; ἐκ δ' ἔπεσον, er uit (d. i. toen ik uit het water kwam), viel ik (geheel uitgeput) neer. c) zich storten, ἐκ νηός; vooral zich op iets storten, op iets losstormen, ἐν νηυσί, van de vluchtende Achaiers, die zich in de schepen wierpen (b. v. *B*, 175); op andere plaatsen staat het van de vervolgende Trojanen (b. v. *I*, 235); σύν (Adv.) ῥ' ἔπεσον, zij vielen op elkaar aan; ἐν δ' ἔπεσε ζωστῆρι διστός, de pijl drong in den gordel; ἐν δ' ἔπεσ' ὑσμίνῃ hij (Hektor) stortte zich in den strijd; overdr. van de tweedracht, ἐν δ' ἄλλοισι θεοῖσιν ἔρις πέσεν. d) vallen, d. i. afnemen, bedaren, van den wind, *cadere*, *Βορέαο πεσόντος.*

πἰσος, εος, τό (πίνω, W. πι), weide, waard, πίσεα ποιήεντα.

†πίσσα, ἡ (πίκjα), pik, *Δ*, 277.

πιστός, 3. (πείθω, W. πιθ), Superl. πιστότατος, wien men gelooft of vertrouwt, vand. trouw, eerlijk, ἑταῖρος; met den Dat. van den persoon en den Inf., πιστότατός οἱ ἔσκε μάχῃ ἔνι μεῖναι ὁμοκλήν, hij was de vertrouwbaarste, om enz.; ὅρκια; als Substant. οὐκέτι πιστὰ γυναιξίν, op de vrouwen kan men niet meer vertrouwen. Daarv.

πιστόω, iemand zeker maken, d. i. zoowel maken, dat iemand ons, als dat wij iemand vertrouwen, vand. 1) Pass. gelooven, vertrouwen, *φ*, 218. b) iemand verzekeren, zich jegens iemand verbinden, ὅρκῳ πιστωθῆναί τινι, *ο*, 436. 2) Med. zich jegens elkaar verbinden, elkaar trouw beloven; ook ἐπέεσσιν.

πἰσὕνος, 3. (πιθεῖν, πείθω), vertrouwend op, c. Dat., Διί, πατρί, τόξοισι, κάρτεϊ, ἠνορίῃ, νόῳ, χρησμῷ.

πἰσὕρες = τέσσαρες, vier.

Πιτθεύς, ῆος, zoon van Pelops, koning te Troizene *Γ*, 144.

πίτνημι, de Homerische vorm voor

πετάννυμι, met dezelfde beteekenis. — Pass. *χαῖται πίτναντο*, fladderden.

Πιτύεια, stad in Klein-Azië tusschen Parion en Priapos, *B*, 829.

πίτυς, υος, ἡ, p ij n b o o m.

πιφαύσκω, door Reduplicatie gevormd van W. *φα, φαϝ*, waarvan *φαίνω* enz., alleen Praes. en Imperf. 1) Act. d o e n v e r s c h ij n e n, e e n s e i n g e v e n, vand. a a n w ij z e n, *τινί;* vooral d o o r w o o r d e n t e k e n n e n g e v e n, a a n k o n d i g e n, m e l d e n, *τί, τινί τι; ἔπεα ἀλλήλοισι*, met elkaar spreken; *ἔπος πάντεσσι*. 2) Med. met dezelfde beteekenis als het Act. a) *τί τινι*, b. v. van Zeus, *ἑὰ κῆλά τινι*, zijne pijlen iemand toonen, d. i. zenden; *φλόγα*, doen lichten. b) door woorden aanwijzen, kenbaar maken, *φῶτα;* vooral a a n k o n d i g e n, m e l d e n, *τί, τί τινι*. [De *ι* wordt in de Arsis soms verlengd].

πίων, Fem. *πίειρα*, Neutr. *πῖαρ* (W. *πι*, Sanskr. *pīvarī*), Compar. *πιότερος*, Superl. *πιότατος*, v e t, 1) eig. v e t, doorvoed, *βοῦς, μῆλα, αἴξ, ὗς; μηρία, νῶτα βοός;* vooral *δημός*. 2) overdr. a) van den grond, vet, v r u c h t b a a r, *ἀγροί, ἔργα, πεδίον, δῆμος, πιεῖρα ἄρουρα, γαῖα, Κρήτη*. b) g e g o e d, r ij k, *νηός, ἄδυτον, οἶκος, πόλις*.

Πλαγκταί, πέτραι, αἱ, twee rotsen, welke, zoodra schepen naderden, samenklapten, even als de *Συμπληγάδες*, die door sommigen voor dezelfde worden gehouden; volg. anderen rotsen, waartegen door storm en branding alle schepen aanslaan. Homerus stelde ze zich, volg. de Ouden, voor als gelegen voor de noordel. opening der straat van Sicilië. Men denkt thans aan de vulkanische Liparische eilanden, *μ*, 68, *πυρὸς ὀλοοῖο θύελλαι*. (v. L. en M. op *μ*, 61: *Crates ab aestu, quo feriuntur, denominatas esse censebat, idque verum videtur. Alii erraticas interpretabantur, quibus assentitur Kirchhoff, ex Argonauticis fabulam repetens; Klausen errorum causas dici censet cautes quae, quicquid propius accedat, ad se attrahant.*

†*πλαγκτός*, 3. (*πλάζω*), dwalend, overdr. d w a a s, o n n o o z e l, *φ*, 363. Daarv.

†*πλαγκτοσύνη, ἡ*, het r o n d d o l e n, r o n d z w e r v e n, *o*, 343.

πλάζω (W. *πλαγ, πλακ*, uit *πλάγjω*), Aor. 1. *ἔπλαγξα*, Fut. Med. *πλάγξομαι*, Aor. Pass. *ἐπλάγχθην*, eigenl. een bijvorm van *πλήσσω*, 1) Act. a) s l a a n, *κῦμα πλάζ' ὤμους καθύπερθεν*, sloeg hem over de schouders; vooral t e r u g s l a a n, *ῥόον*, het water terugdrijven, van een heuvel; *τινὰ ἀπὸ πατρίδος*, terugdrijven van het vaderland; *δαίμων με πλάγξ' ἀπὸ Σικανίης δεῦρ' ἐλθέμεν*, dreef mij terug van S., zoodat ik hier kwam. b) overdr. van een doel, van een plan afbrengen; in d e w a r b r e n g e n, v e r b ij s t e r e n, *β*, 396. 2) Pass. met Fut. Med. a) g e s l a g e n, g e s t o o t e n w o r d e n, *κύματι πλάζετο*, hij werd door de golven heen en weer gedreven; vand. o m d o l e n, o m z w e r v e n, *ἐπὶ πόντον*, over zee, *ἐπ' ἀνθρώπους*, onder de menschen; *κατὰ πτόλιν; κατ' ἀγρούς, ἐπ' ἀλλοθρόων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε; ἀπό τινος*, a f d w a l e n, *ἧς ἀπὸ νηός;* ook *κεῖθεν*. b) teruggeslagen, teruggestooten worden, vand. v. werptuigen, a f s t u i t e n, *Δ*, 351; met *πάλιν* (vroeger schreef men op de plaatsen, waar dit voorkomt, de vormen als behoorende bij een Verbum *παλιμπλάζομαι*) a f g e d r e v e n, t e r u g g e d r e v e n w o r d e n, *νῦν ἄμμε πάλιν πλαγχθέντας ὀίω ἂψ ἀπονοστήσειν*, dat wij (door de pest) teruggedreven weer naar huis zullen terugkeeren; *τῷ σ' οὔτι πάλιν πλαγχθέντα ὀίω ἂψ ἀπονοστήσειν*, meen ik dat gij niet, teruggeslagen, d. i. na dwaaltochten naar huis zult terugkeeren.

Πλάκος, berg in Mysië, aan welks voet de stad Thebe lag, m. z. *Ὑποπλάκιος*.

†*πλᾰνάω* (*πλάνη*), doen ronddolen, alleen Med. ronddolen, *Ψ*, 321.

Πλᾰταια, stad in Boiotië, in een vlakte aan den Asopos, tusschen den Helikon en den Kithairon, *B*, 504.

**πλᾰτᾰνιστος*, *ἡ*, plataan (bijvorm van *πλάτανος*), *B*, 307, 310.

πλᾰτύς, *εῖα*, *ύ*, plat, breed, *τελαμών*, *πτύον*; breed, ruim, *Ἑλλήσποντος*; *αἰπόλια*, zich ver van elkaar verspreidende kudden geiten (in tegenstelling van de dicht op elkaar gedrongen kudden van schapen; de Scholiast zegt, *ὅτι διεσκεδασμένα νέμονται*; rondom weidend, Vosmaer).

πλεῖος, 3. en *πλέος* (*υ*, 355), Compar. *πλειότερος*, vol, gevuld, *δέπας*; c. Gen. *οἴνοιο*; *ἀνδρῶν πλεῖος δόμος*; *ὀδόντες πλεῖοι θανάτοιο*.

πλεῖστος, 3. onregelm. Superl. bij *πολύς*, de, het meeste, ook zeer veel, *λαοί*, *λαός*, *ὅμιλος*; *πλεῖστον κακόν*, de grootste ramp. — *πλεῖστον* als Adv. *Δ*, 138.

πλείων, *πλεῖον* en *πλέων*, *πλέον*, Compar. bij *πολύς*; de Nom. Plur. *πλείους*, *ω*, 464, is zeker onjuist en gemakkelijk in *πλέονες* te veranderen; in den Nom. en Acc. Plur. vindt men de afwijkende vormen *πλέες* en *πλέας*; meer, zoowel van het aantal als van de grootte, uitgestrektheid, waarde enz., grooter; *πολὺ πλέονες*, veel meer; *ἔτι πλέονες*, nog meer; *πλέων νύξ*, het grootste gedeelte van den nacht; Subst. *πλέονες*, meerderen, *πλέονες Λυκίων*; *τὸ πλεῖον πολέμοιο*, het grootste gedeelte van den oorlog; *οἱ πλέονες*, de meerderheid; maar *οἱ πλέονες Λύκιοι*, *E*, 673, de menigte der L.

πλεκτός, 3. (*πλέκω*), gevlochten, *τάλαροι*, *ἀναδέσμη*, *σειρή*.

πλέκω (W. *πλεκ*), vlechten; c. Accus. *πλοκάμους*; Med. voor zich vlechten, *πεῖσμα*.

πλευρή, *ἡ*, de zijde van het lichaam, zoowel van den mensch als van het dier; alleen in den Plur. *πλευραί*, de ribben.

†*πλευρόν*, *τό* = *πλευρή*, *Δ*, 468.

Πλευρών, *ῶνος*, oude stad in Aitolië, aan de rivier Euenos, de zetel der Kureten, met een tempel van Athene. — Daarvan *Πλευρώνιος*, de Pleuroniër, *Ψ*, 635.

πλέω (*πλέϝω*, st. *πλεϝ*, *πλευ*, W. *πλυ*) en *πλείω*, F. *πλεύσομαι*, verlengde vorm *πλώω*, dat men verg., varen, op zee varen, *πλέεν ποντοπορεύων*; van een plaats, *ἐκ*; ook *Ἰλιόθεν*; *ἐπὶ πόντον*, over de zee; ook *ἐνὶ πόντῳ*; *ἐς πόλιν*, naar de stad; met een lokalen Accus., *ὑγρὰ κέλευθα*, varen over het natte pad.

**πληγή*, *ἡ* (*πλήσσω*), slag, houw; met de zweep; *Διὸς πληγή*, bliksemslag.

πλῆθος, *εος*, *τό* (*πλήθω*, W. *πλα*), volte, vooral een menigte, een hoop menschen.

πληθύς, *ύος*, *ἡ* = het vorige, Dat. *πληθυΐ*, volte, menigte menschen, gewoel; vooral de groote hoop, het volk, in tegenst. van de uitstekende legerhoofden.

πλήθω (W. *πλα*), vol zijn, ook zich vullen, vol worden, c. Gen. *ἵππων καὶ ἀνδρῶν*; *πλήθει νεκύων ῥέεθρα*; *τράπεζαι πλήθουσαι*, volle, d. i. rijkelijk voorziene tafels; *σίτου καὶ κρεάων*; van rivieren, zwellen, wassen; *πάντες ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες*, zwellen voortstroomende aan; overdr. van de maan, *πλήθουσα σελήνη*, de volle maan.

Πληιάδες, *αἱ* = *Πλειάδες*, de Pleiaden, de zeven dochters van Atlas en Pleïone; zij werden door Zeus onder de sterren geplaatst en vormden het Zevengesternte in het sterrenbeeld van

den Stier. Haar opgang bracht den zomer, haar ondergang den winter, en zoodoende het begin en het einde der scheepvaart; *Σ*, 486; *ε*, 272.

†*πληκτίζομαι*, Dep. Med. (*πλήκτης* van *πλήσσω*), elkaar slaan, strijden, vechten, *τινί*, met iemand, *Φ*, 499.

**πλήμνη*, *ἡ* (*πλήμη*; *πλήθω*), naaf, d. i. dat gedeelte van het rad, dat zich onmiddellijk om de as bevindt, en waarin de spaken steken.

†*πλημυρίς*, *ίδος*, *ἡ* (de afl. is onzeker), vloed, aandrang der golven, *ι*, 486.

†*πλήν* (*πλέον*), Praepos., uitgezonderd, behalve, c. Gen. *ϑ*, 207.

**πλήξ-ιππος*, *ον*, de paarden zweepend, besturend, epith. van verscheiden helden.

πλησίος 3. (*πέλας*, W. *πελ*), nabij, naburig, gew. c. Gen.; enkel ook c. Dat.; als een Substant., de naaste, de nabuur, *πλησίος ἄλλος*. — Neutr. *πλησίον* als Adverb., nabij, in de nabijheid; ook c. Gen. en een enkele maal (*η*, 171) c. Dat.

***πλησ-ίστιος*, *ον* (v. *πίμπλημι* en *ἱστίον*), de zeilen vullend (volblazend het zeildoek, Vosmaer).

πλήσσω (W. *πλαγ*, *πλακ*, m. verg. het Lat. *plango*), Aor. 2. *ἐπέπληγον*, naast den Aor. 1. *ἔπληξα*, en zoo ook Aor. 2. Med. *ἐπεπληγόμην* naast den Aor. 1. *ἐπληξάμην*, Perf. *πέπληγα*, Aor. Pass. *ἐπλήγην*, I. Act. 1) slaan, van nabij treffen, stooten, a) van bezielde subjekten en objekten, *τινὰ πληγῇσιν*, iemand met slagen tuchtigen; *ἵππους ἐς πόλεμον*, de paarden door slagen ten strijde drijven; *σκήπτρῳ μετάφρενον*, *χερσίν*, *ῥάβδῳ*; even als 't Med. *πλήξας στῆθος*, zich op de borst slaande; zoo ook Pass. *πληγείς* (door een vuistslag) getroffen; overdr. met *ἐκ* (adverb.), *ἐκ γάρ με πλήσσουσι*, zij brengen mij van mijn stuk; *ἐκ δέ οἱ ἡνίοχος πλήγη φρένας*, verloor de bezinning. b) van levenlooze objekten, *ἀπὸ εἷο ὦσε ποδὶ πλήξας*, met den voet stootende, schoof hij de tafel weg; *χορὸν ποσίν*, met de voeten op den grond stampen; van opgewonden dansers (volgens anderen een Accus. van den inhoud, al dansende stampen); *κονίσαλον οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον ἐπέπληγον πόδες ἵππων*, het stof dwarrelde onder de voeten der stampende paarden ten hemel. c) van levenlooze subjekten, *ἱστὸς πλῆξε κυβερνήτεω κεφαλήν* (*κυβερνήταο κάρη*, v. L. en M. met Fick), raakte het hoofd van den stuurman; *κεραυνῷ πληγείς*. d) van levenlooze subjekten en objekten, *θύρετρα πληγέντα κληῖδι*, door den sleutel open geslagen, openspringend. Vand. 2) van wapenen tot den aanval van nabij, treffen, raken, wonden, c. Accus., *τινά*; *αὐχένα ξίφει*; nader bepaald door een Praepositie, *δόρυ παρὰ καυλόν*; dikwijls met een dubbelen Accus., *τινὰ κληῖδα*, iemand op 't sleutelbeen slaan, *τινὰ αὐχένα*. II. Med., zich slaan, *στήθεα*, op de borst; *μηρώ*.

†*πλίσσομαι* (de afleid. is onzeker), Med., stappen, alleen *ἐὺ πλίσσοντο πόδεσσι*, van muildieren, zij repten zich, *ζ*, 318.

†*πλόκᾰμος*, *ὁ* (*πλόκος*, *πλέκω*), haarvlecht, *Ξ*, 176.

†*πλόος*, *ὁ* (*πλέω*), het varen, de scheepvaart, *γ*, 169.

πλοῦτος, *ὁ* (*πλέος*, W. *πλα*), overvloed, rijkdom, fortuin; verbonden met *ἄφενος* en *ὄλβος*.

†*πλοχμός*, *ὁ* = *πλόκαμος*, *P*, 52.

†*πλῠνός*, *ὁ*, Plur., steenen bakken voor de wasch; het water werd er door een sloot heengeleid, of zij bevonden zich in de onmiddellijke nabijheid van een rivier. Van

πλύνω (W. *πλυ*), iterat. Imperf. *πλύνεσκον*, wasschen, spoelen, reinigen.

†πλωτός, 3. drijvend, νῆσος, epith. van Aiolië, κ, 3. Van

πλώω, verlengde vorm van πλέω, Aor. 2. ἔπλων, Part. (ἐπι)πλούς naast (ἐπι)πλώσας, dobberen, drijven, τεύχεα πλῶον.

**πνεύμων, ονος, ὁ (W. πνυ), de long.

πνέω (πνέϜω, W. πνεϜ, πνευ, πνυ) en πνείω, Perf. Pass. πέπνυμαι, I. 1) blazen, ademen, waaien, van wind en lucht; geuren, ἡδύ. 2) van levende wezens, ademen, d. i. leven; ook luid, diep ademhalen, snuiven; overdr. van menschen, μένεα πνείοντες, blakend van moed, door moed bezield; ἐν (Adv.) δὲ θεὸς πνεύσῃ μένος ἀμφοτέροιιν, moed inboezemt. II. Perf. Med., eigenl. bezield zijn, dus bezinning, verstand hebben, van Teiresias, die alleen met helder bewustzijn in de Onderwereld is; verstandig, schrander zijn; vooral het Partic. πεπνυμένος, verstandig, schrander, bezadigd, zoowel van personen, bij uitnemendheid van Telemachos, als van het gewrocht der werkzaamheid van den geest, μήδεα, μῦθος; πεπνυμένα βάζειν, verstandig spreken, ἀγορεύειν, νοῆσαι; εἰδώς.

πνοιή, ἡ (πνοϜή, W. πνυ), 1) het waaien, het blazen, ἀνέμοιο, Βορέαο; ook Plur. πνοιαὶ ἀνέμων; vand. wind, (bewogen) lucht, πνοιαὶ λιγυραί; overdr. ἅμα en μετὰ πνοιῇσ' ἀνέμοιο πέτεσθαι, van vogels, d. i. zoo snel als de wind; ook zonder Praepos., πέτετο πνοιῇσ' ἀνέμοιο. 2) de adem, van menschen; het snuiven van paarden; Ἡφαίστοιο, de adem van Hephaistos, d. i. de laaie van het vuur.

Ποδαλείριος, zoon van Asklepios, broeder van Machaon, uit Trikke in Thessalië, een beroemd geneesheer, Β, 732, Λ, 833.

**ποδά-νιπτρον, τό (νίζω), water tot het wasschen der voeten, voetenwater, alleen in den Plur.

*Ποδάργη, een Harpyië, bij Zephyros moeder der beide paarden van Achilleus, Xanthos en Balios.

Πόδαργος, een paard a) van Hektor, Θ, 185; b) van Menelaos, Ψ, 295.

*ποδ-άρκης, ες (ἀρκέω, W. ἀρκ), eig. volhoudend met de voeten, snelvoetig, epith. van Achilleus.

Ποδάρκης, εος, zoon van Iphiklos, die na den dood van zijn broeder Protesilaos de krijgslieden uit Phylake en Pyrasos aanvoerde, Β, 704, Ν, 693.

*ποδ-ηνεκής, ες (ἠνεκής, W. ἐνεκ), tot op de voeten neerhangend; van een leeuwenhuid; van een schild, tot aan de voeten reikend.

*ποδ-ήνεμος, ον (ἄνεμος), snel als de wind, ποδ. ὠκέα Ἶρις.

Ποδῆς, een verdachte vorm; het woord moest òf Πόδης zijn òf Ποδέης òf Ποδεύς (m. z. v. L. en M. op Ρ, 590), een Trojaan, vriend van Hektor, door Menelaos gedood.

†ποδ-ώκεια, ἡ, snelvoetigheid, Β, 792. Van

ποδ-ώκης, ες (ὠκύς), snelvoetig, epith. van Achilleus; van Dolon; van de paarden; van de bestuurders der paarden (maar Ψ, 262 lezen v. L. en M. met Düntzer ἵπποισιν voor ἱππεῦσιν).

πό-θεν (van een Pronomenstam πο, Sanskr. ka), vragend Adverbium, van waar? van de plaats en van de afkomst; met een Gen., τίς πόθεν ἔσσ' ἀνδρῶν; wie en van waar?

πο-θέν, enklit. correlatief Adverb. bij πόθεν, ergens vandaan, gew. εἴ ποθεν; εἰ καί ποθεν ἄλλοθεν, η, 52; μή ποθεν, ε, 490.

ποθέω, Inf. ποθήμεναι, iterat. Imperf. ποθέεσκον, Aor. ἐπόθεσα, verlangen, wenschen, vooral verlan-

gen naar iets, dat veraf of verloren is, vand. vooral missen, c. Accus. Van ποθή, ἡ (de afl. is onzeker) = πόθος, wensch, verlangen, vooral naar iets afwezigs, τινός; ποθὴ ἐμεῖο, naar mij; κείνου δ' οὔτι λίην ποθὴ ἔσσεται, hem zullen wij niet erg missen; σὴ ποθή, verlangen naar u; vand. gebrek, ξενίων, aan gastgeschenken; βιότοιο, ἡγεμόνος.

πό-θι, vragend Adverb. (m. z. πόθεν) = ποῦ, waar?

πο-θί, enklitisch correlatief Adverb. bij πόθι, a) ergens, οὐδέ ποθι. b) van den tijd, te eeniger tijd, ooit, αἴ κέ ποθι; eindelijk eens, α, 379. c) gew. op eenige wijze, soms, vermoedelijk.

πόθος, ὁ, wensch, verlangen, τινός, naar iemand; σὸς πόθος, verlangen naar u.

†Ποιάντιος, 3. van Poias afstammend, υἱός = Philoktetes, γ, 190.

ποιέω (de afl. is onzeker), maken, I. Act. 1) vervaardigen, voortbrengen, tot stand brengen, bereiden, bewerken, c. Accus. a) in de eerste plaats van voorwerpen, die door een werkzaamheid van buiten, door mechanische kracht tot stand worden gebracht, δῶμά τινι, eveneens θάλαμον, κλισίας, τείχεα, πύλας ἐν πύργοις; σάκος ταύρων, een schild van leder; ἐν (Adv.) δὲ δύω ποίησε πόλις, daarop (op het schild) beeldde hij twee steden af; τύμβον, een grafheuvel opwerpen; ἀθύρματα, al spelende heuveltjes (van zand) maken; εἴδωλον; φάος τινί, iemand licht verschaffen; λεῖα (als Subst.), een vlakte maken, slechten. b) van toestanden en zaken, die vooral door de werkzaamheid van den geest tot stand komen, τελευτήν, een einde maken; φόβον, vlucht verwekken; κακὸν μεῖζον, grooter onheil berokkenen; γαλήνην. Pass. ἦ σοι ἄριστα πεποίηται κατὰ οἶκον πρὸς Τρώων, ironisch, zoo heerlijke dingen zijn door de Trojanen in uw huis bedreven; met een Accus. c. Inf., maken dat, σὲ ἱκέσθαι ἐς οἶκον. 2) maken, d. i. iemand of iets in een toestand brengen, a) met een dubbelen Accus., iemand tot iets maken, met een Subst., τινὰ βασιλῆα, κεῖνον ταμίην ἀνέμων; λαοὺς λίθους, de volken tot steenen; θεὰν ἄκοιτιν θνητῷ, een godin tot echtgenoote van een sterveling; met een Adiect. τινὰ ἄφρονα, iem. zinneloos, ἄιστον; δῶρα ὄλβια, zegenen. b) met een Praepos. νόημα ἐνὶ φρεσίν, een gedachte ingeven; eveneens σφῶιν ὧδε θεῶν τις ἐνὶ φρεσὶ ποιήσειεν. II. Med. 1) zich iets maken, nagenoeg gelijk aan 't Act., echter met meer bepaald uitkomende betrekking tot het Subjekt, a) οἰκία, een woning voor zich bouwen; zoo τεῖχος, νηόν, σχεδίην. b) ἀγορήν, een vergadering tot stand brengen; κλέος αὐτῇ ποιεῖται, zij verschaft zich zelve roem; zoo ook ῥήτρην ποιεῖσθαι. 2) met een dubbelen Accusat., τινὰ ἄλοχον, iemand tot zijne vrouw maken of nemen, τινὰ υἱόν, iemand als zoon aannemen.

ποίη, ἡ (de afl. is onzeker), gras, weide. Daarv.

ποιήεις, εσσα, εν, grasrijk, epith. van steden en eilanden; ook πίσεα en ἄγκεα.

ποιητός, 3. (ποιέω), gemaakt, vervaardigd, bij Homerus = εὖ ποιητός, goed gemaakt of gebouwd (m. verg. τυκτός), van woningen; πύλαι; van wapenen en gereedschappen; ook πύκα π. τέγος, δόμοι, θάλαμος, σάκος.

†ποικίλλω (ποικίλος), kunstig bewerken, afbeelden, voorstellen, χορόν, Σ, 590. Daarv.

ποίκιλμα, ατος, τό, versiering door bonte figuren, van een kleed, ποικίλμασι κάλλιστος, rijk versierd.

ποικιλο-μήτης, αο (μῆτις), vindingrijk, listig, epith. van Odysseus.

ποικῖλος, 3. (W. *πικ*, m. verg. het Lat. *pictus*), 1) bont, gevlekt, *παρδαλέη, ἐλλός*. 2) vooral veelkleurig, *πέπλος, ἱμάς;* van metalen voorwerpen, rijk versierd, *ἔντεα, θώρηξ; ποικίλα χαλκῷ ἅρματα;* ook van kunstig snijwerk, *δίφρος, κλισμός;* in 't algem. kunstig, *δεσμός*. (M. verg. Helbig, das Homerische Epos, bl. 122 en elders).

ποιμαίνω, iterat. Imperf. *ποιμαίνεσκε*. 1) Act. weiden, naar de weide drijven, van den herder, *μῆλα;* absol. *ἐν ὀίεσσιν*, herder bij de schapen zijn. 2) Med. weiden, van de kudden. Van

ποιμήν, ένος, ὁ (*πῶυ*?), herder, vooral schaapherder; overdr. bestuurder, leider, gebieder, *ποιμὴν λαῶν*, herder der volkeren, veel voorkomend epith. van vorsten.

†*ποίμνη, ἡ* (*ποιμήν*), kudde (van weidend vee), *ι*, 122. Daarv.

†*ποιμνήιος*, 3. bij de kudde behoorend, *B*, 470.

ποινή, ἡ (m. verg. het Lat. *poena*), boete ter verzoening van een gepleegden moord, het geld, dat de moordenaar aan de naaste bloedverwanten van den verslagene betaalt, om hunne wraak af te koopen, bloedgeld, vand. in 't alg. wraak (die ik neem of die op mij wordt genomen), met een Gen., voor of wegens iemand, *παιδός, κασιγνήτοιο, πολέων; κασιγνήτοιο φονῆος*, op den moordenaar van den broeder: *δυώδεκα λέξατο κούρους ποινὴν Πατρόκλοιο*, als zoenoffer voor Patroklos; in 't alg. vergelding, schadevergoeding; *ποινήν*, *P*, 207 als appositie, als schadevergoeding daarvoor dat enz.

ποῖος (st. *πο*, Sanskr. *ka*), vragend Adiect., hoedanig, wat voor een? *ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;* welk een woord hebt gij daar gesproken (meer uitroep dan vraag)? *ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων; ποῖον ἔειπες; ποῖον ἔρεξας;* met daarop volg. Inf. *ποῖοί κ' εἶτ' Ὀδυσῆι ἀμυνέμεν;* hoe zoudt gij er u onder houden (als 't er op aankwam), Od. te redden.

ποιπνύω (van W. *πνυ* met Redupl. m. z. *πνέω*), enz. snuiven, van ijver en inspanning buiten adem zijn; vand. a) ijverig, haastig, druk in de weer zijn, *ἀνὰ μάχην; ἐπὶ φρεσὶ θῆκε Ἥρη αὐτῷ ποιπνύσαντι θοῶς ὀτρῦναι Ἀχαιούς*, zich zelf te reppen en de Ach. aan te vuren; vooral van den ijver en de bedrijvigheid van een bediende, ijverig dienen, bedienen. [*ῠ* in 't Praes. en Imperf., als er een korte, *ῡ*, als er een lange lettergreep volgt.]

†*πόκος, ὁ* (*πέκω*), de afgeschoren (in ouden tijd uitgetrokken) schapenwol, *M*, 451.

πολεμήιος, 3. (*πόλεμος*), den oorlog betreffend, oorlogs-, vooral *ἔργα*, werken des oorlogs, d. i. oorlog; *τεύχεα*, oorlogswapenen.

πολεμίζω (*πόλεμος*) en *πτολεμίζω*, a) oorlogen, strijden, gew. absol. of *τινί*, met iemand; verbonden met *μάχεσθαι;* ook *ἄντα τινός; τινὸς ἐναντίβιον; ἄντα τινὸς ἐναντίβιον; μετ' Ἀχαιοῖσιν;* ook *πόλεμον*, een strijd strijden; persoonlijk geconstrueerd, *ῥηίτεροι πολεμίζειν ἔσαν*, zij waren gemakkelijker te bestrijden, het was gemakkelijker met hen te strijden.

πολεμιστής, ἄο, ὁ en *πτολεμιστής*, strijder, krijgsman.

πόλεμόν-δε en *πτόλ.*, Adverb., ten oorlog.

πόλεμος, ὁ en *πτόλεμος* (W. *παλ*, verw. met *πελεμίζω*), krijgsgewoel, in 't alg. oorlog; bij Homerus veelal veldslag, gevecht; veel verbonden met Synonymen, *π. καὶ δηιοτής; π. καὶ φύλοπις; ἀυτή τε πτ. τε;* omschreven, *νεῖκος, φύλοπις πολέμοιο; πόλεμος Ἀχαιῶν*, oorlog met de Achaiers; *ἀνδρῶν πτόλεμοι.*

†πολεύω (πόλος, W. πελ), intrans., ronddolen, κατὰ ἄστυ, χ, 223.

*πολίζω (πόλις), stichten, bouwen, τεῖχος.

†πολιήτης, ὁ = πολίτης, bewoner der stad, Β, 806.

πόλιν-δε, Adv. naar, in de stad.

†πολιο-κρότᾰφος, ον (πολιός), met grijze (haren aan de) slapen, γέρων, Θ, 518.

πολιός, 3. en 2. (verwant met πελός, πελλός, πελιός, grauw), witachtig, grijs, *canus*, van 't haar, τρίχες; κάρη, γένειον, κεφαλή; van den persoon zelven, καὶ πολιοί περ ἐόντες, hoewel zij grijs waren; van de kleur van den wolf, Κ, 334; van ijzer; van de zee om het grijsachtig witte schuim.

πόλις, ἡ en πτόλις (de afl. is niet zeker), Gen. πόλιος (Β, 811, waar προπάροιθε πόλιος [met Synizesis] stond, moet πόλιος προπάρ. gelezen worden) en πόληος, Dat. (πόλι) en πόληι, Acc. πόλιν, N. Pl. πόλιες en πόληες, Acc. πόλις, πόλιας en πόληας (Β, 648 wordt sedert Bekker πόλις gelezen voor πόλεις), G. πολίων, Dat. πολίεσσι, a) stad, met het Nom. propr. in denzelfden casus, ἀμφὶ πόλιν Τροίην; ook bij uitnemendheid vaderstad; ἄκρη πόλις, het hoogst gelegen gedeelte van de stad, de burcht. b) volgens sommigen de omstreken van de stad, ἄστυ καὶ πόλις, terwijl anderen πόλις voor het versterkte en ἄστυ voor het alleen tot woonplaats dienend gedeelte der stad houden. Daarv.

πολῑ́της, αο, ὁ, bewoner der stad.

Πολῑ́της, αο, 1) zoon van Priamos, onder wiens gedaante Iris den vader verscheen. 2) makker van Odysseus, door Kirke in een beest veranderd, κ, 224.

πολλάκι en πολλάκις, Adv. (πολλός), vele malen, dikwijls.

πολλός, πολλόν, m. z. πολύς.

Πολυαιμονῑ́δης, αο, zoon van Polyaimon, Θ, 276.

πολύ-αινος, ον (αἰνέω), veel geprezen, roemrijk, epith. van Odysseus.

πολυ-ᾱ̈ιξ, ῑκος (ἀίσσω), hevig bewogen, stormachtig, moeielijk, inspannend, πόλεμος; κάματος πολυαὶξ γυῖα δέδυκεν, de inspanning heeft uwe ledematen vermoeid.

πολυ-ανθής, ές (ἄνθος), rijk bloeiend, ὕλη.

**πολυ-ά̈ρητος, ον (ἀράομαι), vurig gewenscht, θεός, υἱός.

†πολῠ́-αρνι, metapl. Dat. bij πολύαρνος, rijk aan schapen, aan kudden, Θυέστῃ, Β, 106.

πολυ-βενθής, ές (βένθος), zeer diep, λιμήν; ἅλς.

Πόλῠβος, 1) zoon van Antenor in Troje, Λ, 59. 2) een der vrijers van Penelope, door Eumaios gedood, χ, 243, 284. 3) een rijk Aigypter in Thebai, echtgenoot van Alkandre, bij wien Menelaos gastvrijheid genoot, δ, 126. 4) een Phaieek, ϑ, 373. 5) een bewoner van Ithake, vader van Eurymachos.

πολῠ-βότειρα, v. L. en M. met door de Arsis verlengde ο, gew. lezing πουλυβότειρα, eigenl. Fem. bij πολυβοτήρ, velen voedend, vruchtbaar, χθών, Ἀχαιίς.

πολῠ́-βουλος, ον (βουλή), rijk aan raad, schrander, epith. van Athene.

*πολυ-βούτης, αο (βοῦς), rijk aan runderen.

†πολῠ-γηθής, ές (γηθέω), zeer of velen verheugend, epith. der Horen, Φ, 450.

πολῠ-δαίδαλος, ον, zeer kunstig, d. i. 1) kunstig bewerkt, vooral van metalen; ook θάλαμος, θρόνος. 2) kunstvaardig, Σίδονες.

†πολῠ-δάκρῠος, ον = het volgende woord, μάχης πολυδακρύου, Ρ, 192 (v. L. en M. met Bekker πολυδάκρυος).

πολύ-δακρυς, υ (δάκρυ), veel tranen verwekkend, droevig, epith. van Ares; ook van πόλεμος en ὑσμίνη.

πολύ-δάκρῦτος, ον (δακρύω), a) veel beweend, Ω, 620. b) = πολύδακρυς, γόος.

Πολῠδᾰμας, αντος (v. L. en M. voor het gewone Πουλυδάμας met verlengde o, als eerste lettergreep van een woord, dat met drie korten begint), zoon van Panthoös en Phrontis, een schrander en dapper Trojaan.

Πολύδαμνα, echtgenoote van den Aigypter Thon, δ, 228.

*πολυ-δειράς, άδος (δειρή), met veel toppen, Οὔλυμπος.

**πολυ-δένδρεος, ον (δένδρον), boomrijk, κῆπος, ἀγρός.

**πολύ-δεσμος, ον, veel gebonden, stevig samengevoegd, σχεδίη.

Πολυδεύκης, εος, Pollux, zoon van Zeus en Lede, broeder van Kastor, een der Dioskuren, beroemd in het vuistgevecht, als zoon van Zeus onsterfelijk (m. z. Κάστωρ), Γ, 237, λ, 299 volg.

†πολυ-δίψιος, ον (δίψη), zeer dorstig, d. i. arm aan water, epith. van Argos, Δ, 171.

Πολῠδώρη, dochter van Peleus en Antigone, gemalin van Boros en moeder van Menesthios, Π, 175.

πολύ-δωρος, ον (δῶρον), ἄλοχος, met veel bruidsgeschenken, d. i. òf voor wie veel bruidsgeschenken zijn gegeven, òf die een rijken bruidschat meebrengt.

Πολύδωρος, 1) jongste en meest beminde zoon van Priamos en Laothoë. Ondanks het verbod van zijn vader waagde hij zich in den strijd en werd door Achilleus gedood, Υ, 407 volg., Φ, 85 volg. 2) een Griek, Ψ, 637.

Πολύειδος, m. z. Πολύιδος.

†πολύ-ζῠγος, ον (ζυγόν), met veel roeibanken, m. vergel. ἑκατόνζυγος, νηῦς, Β, 293.

†πολῠ-ηγερής, ές (ἀγείρω), in grooten getale verzameld, talrijk, Δ, 564.

**πολῠ-ήρᾰτος, ον (ἐράω), zeer geliefd, zeer gewenscht, liefelijk, Θήβη, εὐνή, γάμος, ἥβη.

πολῠ-ηχής, ές (ἠχή), a) luidklinkend, helder klinkend, φωνή, van den nachtegaal. b) luid weergalmend, ruischend, αἰγιαλός.

πολῠ-θαρσής, ές (θάρσος), zeer moedig, zeer stout, μένος.

Πολυθερσεΐδης, αο, zoon van Polytherses = Ktesippos, χ, 287.

Πολύῑδος (v. L. en M. ΠολύϜιδος, anderen Πολύειδος), 1) zoon van Koiranos, een ziener van Korinthos, uit het geslacht van Melampus, vader van Euchenor, Ν, 663. — 2) zoon van Eurydamas, een Trojaan, Ε, 148.

**πολῠ-ϊδρείη, ἡ (v. L. en M. πολυιδρίη), schranderheid, alleen in den Plur. Van

**πολύ-ιδρις, ιος, veel wetend, vand. kundig, schrander, listig.

†πολύ-ιππος, rijk aan paarden, Ν, 171.

†πολυ-καγκής, ές (κάγκω, m. z. κάγκανος), zeer drogend, δίψα, brandende dorst, Λ, 642.

πολύ-καρπος, ον, vruchtbaar, ἀλωή.

Πολυκάστη, dochter van Nestor en Anaxibië, γ, 464.

†πολῠ-κερδείη, ἡ, groote slimheid, list, Plur., ω, 167. Van

†πολυ-κερδής, ές (κέρδος), rijk aan listen, listig, sluw, νόος, ν, 255.

†πολύ-κεστος, ον (κεντέω), met vele er in gestooten of gegrifte ornamenten versierd, alleen ἱμάς, Γ, 371. (M. z. Helbig, das Homerische Epos, bl. 212, aant., 297, 305).

**πολῠ-κηδής, ές (κῆδος), zorgvol, vol kommer, νόστος.

πολῠ-κλήϊς, ῖδος, met vele roeiriemen, alleen Dat. S. en Pl. πολυκλήϊδι en πολυκλήϊσι, epithet. der schepen.

†πολύ-κληρος, ον, met een groot erfdeel, zeer rijk, ξ, 211.

*πολύ-κλητος, ον (καλέω), van vele oorden saamgeroepen, epith. der Trojaansche bondgenooten.

**πολύ-κλυστος, ον (κλύζω), hevig bewogen, klotsend, πόντος.

πολύ-κμητος, ον (κάμνω), met veel moeite, d. i. stevig bewerkt, van het ijzer; ook θάλαμος.

†πολῠ́-κνημος, ον, met vele bergkloven, boschrijk, Β, 497.

†πολυ-κοιρᾰνίη, ἡ (κοίρανος), veelhoofdig gezag, Β, 204.

†πολυ-κτήμων, ον (κτῆμα), rijk aan bezittingen, gegoed, Ε, 613.

Πολυκτορίδης, αο, zoon van Polyktor = Peisandros, σ, 299.

Πολύκτωρ, ορος, 1) zoon van Pterelaos, een der drie oudste heroën van Ithake, ρ, 207. 2) vader van Peisandros, χ, 243. 3) een (niet bestaand) Myrmidoon, dien Hermes voor zijn vader uitgeeft, Ω, 397.

†πολυ-λήιος, ον (λήιον), rijk aan graanvelden, Ε, 613 [anders R. C. Iebb, *Introduction to Homer,* bl. 48, Aanm. 2, volgens *„the Homeric Land System"* van Prof. W. Ridgeway; deze *shows that* πολυλήιος = *rich in* ληίς *(live stok, as opp. to inanimate,* κτήματα*), not in* λήιον*, standing corn*].

†πολύ-λλιστος, ον (λίσσομαι), vurig gewenscht, ε, 445.

Πολῠ-μήλη, dochter van Phylas bij Hermes, moeder van Eudoros, later echtgenoote van Echeklos, Π, 180 volg.

πολῠ́-μηλος, ον (μῆλον), rijk aan schapen, kudden, Ὀρχομενός; ook van menschen.

Πολῠ́μηλος, zoon van Argeas, een Lykiër, door Patroklos gedood, Π, 417.

πολύ-μητις, ιος, rijk aan beleid, schrander, wijs, het gewone epith. van Odysseus; ook van Hephaistos.

†πολῠ-μηχᾰνίη, ἡ, rijkdom aan listen, vernuft, ψ, 321. Van

πολῠ-μήχᾰνος (μηχανή), rijk aan listen, hulpmiddelen, vindingrijk, vernuftig, epith. van Odysseus.

πολυ-μνήστη, Fem. van een Adiect. πολύμνηστος (μνάομαι), door velen begeerd (ξ, 64 lezen sommigen, Aristarchus volgende, εὔμορφον).

πολύ-μῡθος, ον, vele woorden gebruikend, kwistig met woorden, snapachtig.

Πολῠνείκης, εος, zoon van Oidipus en broeder van Eteokles. Toen deze hem in strijd met de gesloten overeenkomst den troon van Thebe niet wilde afstaan, vluchtte hij naar Argos tot Adrestos, en gaf aanleiding tot den eersten Thebaanschen oorlog. De beide broeders doorboorden elkaar in een tweegevecht, Δ, 377.

Πολῠ́νηος, zoon van Tekton, een Phaieek, θ, 114.

Πολύξεινος, zoon van Agasthenes en kleinzoon van Augeias, aanvoerder der Epeiers, Β, 623.

†πολυ-παίπᾰλος, ον (de afl. is onzeker; sommigen denken aan παιπάλη, anderen aan πάλλω), doortrapt, sluw, ο, 419.

Πολυπᾱμονίδης, αο (met Cobet voor Πολυπημ.), zoon van Polypamon, Apheidos, de grootvader van Odysseus, ω, 305.

†πολυ-πάμων, ον, Gen. ονος (πᾶμα van πέπαμαι; Cauer en Rzach πολυπάμμων), rijk aan bezittingen, gegoed, Δ, 433.

πολῠ-πενθής, ές (πένθος), klagend.

*πολύ-πῖδαξ, ἄκος, rijk aan bronnen, Ἴδη.

†πολύ-πικρος, ον, zeer bitter, wrang, smartelijk, π, 255.

πολύ-πλαγκτος, ον (πλάζω), a) veel rondgeslingerd, ronddwalend, ἄνθρωπος, ληιστήρ. b) jagend, stormend, ἄνεμος, Λ, 308.

Πολύποίτης, αο, zoon van Peirithoös en Hippodameia, die met veertig schepen uit Argissa, Gyrton enz. naar Troje kwam.

†πολύ-πους, οδος (zoo v. L. en M.; gewone lezing πουλύπους), polyp, ε, 432.

πολύ-πτυχος, ον (πτύξ; Naber houdt πολύπτυξ, χος, voor den juisten vorm, die op de drie plaatsen, waar het woord voorkomt, zonder moeite kan hersteld worden), met vele kloven, Ὄλυμπος, Ἴδη.

πολύ-πυρος, ον, rijk aan tarwe (vroeger las men πολύπυρογος), epith. van landstreken en eilanden.

*πολύ-ρρην, ηνος (uit πολύϝρην, van ϝραν voor ϝαρν), rijk aan schapen, ἄνδρες.

†πολύ-ρρηνος, ον = het vorige woord. λ, 257.

πολύς, πολλή, πολύ; behalve de gewone Attische vormen nog Masc. N. S. πολλός, Gen. πολέος, A. πολλόν; N. Pl. πολέες, G. πολέων, D. πολέεσσιν, πολέσιν (den vorm πολέσσιν keuren v. L. en M. af), A. πολῦς, πολέας; Fem. G. Pl. πολλάων (πολλέων houden v. L. en M. voor een lateren vorm), D. πολλῇσιν; Neutr. N. πολλόν. (De vormen πουλύς (θ, 109), πουλύ en πουλύν worden door v. L. en M. afgekeurd; voor πουλὺν ἐφ' ὑγρήν, Κ, 27 en δ, 709, lezen zij πολλὸν ἐφ' ὑγρήν, voor ἠέρα πουλύν, Ε, 776 en Θ, 50 ἠέρα πολλόν; τ, 387 is de verandering van πουλύ in πολλόν even gemakkelijk); Compar. πλείων, Superl. πλεῖστος, die m. verg. I. Beteekenis, 1) eig. van een menigte, veel, menigvuldig, talrijk, ook van de kracht, grootte en sterkte, groot, sterk, hevig, geducht, ὄμβρος, λαῖλαψ, πῦρ, ὀρυμαγδός, ὅμιλος; ὕπνος, diepe slaap; πολέος ἄξιος, veel waard. 2) van de ruimte, groot, ruim, breed, uitgestrekt, πεδίον, een uitgestrekte vlakte; γαῖα, de ruime aarde; κῦμα (ε, 54; hier leest Naber πολιοῖσιν ὀχέσσατο κύμασιν voor πολέεσσιν); πολλὸς τις ἔκειτο, lang uitgestrekt. II. Eigenaardigheden in gebruik en construktie. 1) Dikwijls staat het als Substant., πολλὰ δ' ἔχεσκε; πολλοί, de meesten, de menigte; ook met een Gen. partit. πολλοὶ Τρώων; ook in 't Neutr. Sing. πολλὸν σαρκός. 2) als volledig Praedikaat en met een ander Adiectivum door καί verbonden; πολλοὶ καὶ ἄλλοι, vele anderen; πολέες τε καὶ ἐσθλοί, veel treffelijken; πολλὰ καὶ ἐσθλά; ook door τέ — τέ, waarbij πολύς de tweede plaats bekleedt, παλαιά τε πολλά τε. 3) Het Neutr. S. en Pl. πολύ, πολλόν, πολλά als Adverbia, veel, zeer; πολλά, vele malen, dikwijls; πολλὰ ἠράετο, hij bad innig; ook μάλα πολλά; πολύ staat ook tot versterking van den Comparativus, πολὺ γλυκίων, πολλὸν ἀμείνων, πολὺ μᾶλλον; en bij den Superlativus, verreweg, π. φέρτατος, πρῶτος, πολλὸν ἄριστος; ook bij Adverbia, πολὺ πρίν, πολὺ πρό; ver, π. προβαίνειν, προμάχεσθαι, ὑπελθεῖν.

†πολύ-σκαρθμος, ον (σκαίρω), veel, goed springend, vand. behendig, vlug, epithet. van de Amazone Myrine, Β, 814.

πολυ-σπερής, ές (σπείρω), volgens sommigen veel gezaaid, d. i. talrijk, volgens anderen ver verspreid, verstrooid, ἄνθρωποι (de tweede verklaring verdient de voorkeur).

*πολυ-στάφυλος, ον (σταφυλή), rijk aan druiven, Ἄρνη, Ἰστίαια.

πολύ-στονος, ον (στένω), rijk aan zuchten, d. i. a) veel zuchtend, ongelukkig, τ, 118. b) veel zuchten, veel droefheid verwekkend, κῆδος, Ἔρις, ἰός.

πολύ-τλας (τλῆναι, W. ταλ), die veel duldt of geduld heeft, veel verdurend, standvastig (hevig beproefd, Vosmaer), epith. van Odysseus.

πολυ-τλήμων, ον, veel verdurend, standvastig, taai, epith. van Odysseus, σ, 319; ook θυμός, koen, H, 152.

†πολύ-τλητος, ον (τλῆναι), die veel geduld, geleden heeft, γέροντες, λ, 38.

*πολυ-τρήρων, ον, rijk aan duiven, Θίσβη, Μέσση.

**πολύ-τρητος, ον, veel doorboord, d. i. met veel gaten, σπόγγος.

πολύ-τροπος, ον (τρέπω), het Lat. *versutus*, behendig, handig, listig, epith. van Odysseus.

πολῠ-φάρμᾰκος, ον (φάρμακον), bekend met vele genees- of toovermiddelen, ἰητροί, Κίρκη.

Πολῠφείδης, εος, zoon van Mantios, kleinzoon van Melampus, ο, 249, 252.

**πολῠ́-φημος, ον (φήμη), veel sprekend, veel zingend, ἀοιδός, aan liederen rijk; ἀγορή, waar veel gesproken wordt, luidruchtig.

Πολύφημος, 1) zoon van Poseidon en van de nimf Thoösa, een der Kyklopen in Thrinakië, α, 70. Nadat hij zes van Odysseus' makkers had opgevreten, wreekte deze zich op hem, door hem dronken te maken en hem dan met een gloeienden paal het oog uit te branden, ι, 371 volg. — 2) zoon van Elatos, broeder van Kaineus, een Lapith uit Larisa, die in Mysië werd achtergelaten en daar de stad Kios stichtte, A, 264.

Πολῠ-φήτης, αο, een Mysiër uit Askanië, N, 791.

πολύ-φλοισβος, ον, hevig golvend, luid ruischend, altoos op 't einde van een vers, πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.

Πολῠ-φόντης, αο, zoon van Autophonos, door Tydeus in een hinderlaag voor Thebe gedood, Δ, 395.

*πολύ-φορβος, ον (φορβή), velen voedend, vruchtbaar, epith. der aarde; een Femin. πολυφόρβη staat I, 568.

πολύ-φρων, ονος (φρήν), zeer verstandig, zeer wijs; ook epithet. van Odysseus en van Hephaistos.

πολύ-χαλκος, ον, rijk aan erts, Πριάμοιο πόλις, Σιδών; ook van personen, Δόλων, Πρίαμος; οὐρανός, omdat men zich dien als een metalen gewelf voorstelde.

πολῠ́-χρῡσος, ον, goudrijk, epith. van personen en van plaatsen.

†πολῠ-ωπός, όν (ὀπή), met veel gaten, alleen δίκτυον, met veel mazen, χ, 386.

πομπεύς, ῆος, ὁ (πέμπω) = πομπός, dat m. verg.; overdr. van de winden, πομπῆες νηῶν, geleiders der schepen, δ, 362. Daarv.

†πομπεύω, geleiden, vergezellen, leiden, ν, 422.

πομπή, ἡ (πέμπω), a) het geleide, het vergezellen, met het daarbij komende begrip van bescherming, van goden en menschen; πομπῇ, onder het geleide, vergezeld van. b) het naar huis zenden, het verschaffen van de middelen om naar huis terug te keeren.

πομπός, ὁ (πέμπω), geleider, gids; als Femin. alleen δ, 826.

πονέομαι, 1) intr. werken, moeite hebben, zich aftobben, zich inspannen, dikwijls absol.; οἳ πονέοντο, die bezig waren, van dienaars; κατὰ δῶμα, in het vertrek; καθ' ἵππους, zich inspannen bij het besturen der paarden; περί τι, met iets bezig zijn; vooral van den strijd, κατὰ ὑσμίνην; met een

Dat. instr. τοῖσ' ἐπονεῖτο (de werktuigen) waarmede hij werkte; met Part., ὤφελεν πονέεσθαι λισσόμενος, hij moest moeite doen met te smeeken. 2) trans. door werk en inspanning tot stand brengen, zich met zorg en ijver op iets toeleggen, πολλά, τύμβον, ἑὰ ἔϱγα; ὃ μὲν τὰ πονεῖτο; ὅπλα, in orde brengen.

πόνος, ὁ (πένομαι, W. πεν), a) werk, arbeid, zwaar werk, inspanning, πόνος εἵνεκ' ἐμεῖο, inspanning om mij; vooral het werk van den oorlog, kamp, strijd (m. z. Lehrs, Aristarchus, 3de druk, bl. 73; Nauck beweert dat πόνος bij Homerus alleen voorkomt met de beteekenis van arbeid, werk; δ, 818 leest Naber οὐ πολέμου ἐῢ εἰδὼς οὐδ' ἀγοϱάων voor οὔτε πόνων ἐῢ εἰδὼς οὔτ' κτέ., omdat *opponi solent* ἀγοϱά *et* πόλεμος); verbonden met νεῖκος en δῆϱις. b) moeite, last, nood, πόνον τίθεσθαί τινι, iemand moeite veroorzaken; verbonden met κήδεα, ἀνίη (na hetgeen ik zelf in de Mnem. van 1878, p. 388 en hetgeen v. Leeuwen in de Mnem. N. S. XVI, p. 37 over *B*, 291 hebben geschreven, is 't wel meer dan waarschijnlijk dat in de plaats van ἦ μὲν πόνος ἐστὶν ἀνιηθέντα νέεσθαι moet gelezen worden ἀνίη τ' ἔνθ' ἀνέχεσθαι, m. verg. η, 192).

Ποντεύς, een Phaieek, ϑ, 113.

†ποντό-θεν (πόντος), Adverb., uit zee, Ξ, 395.

**πόντον-δε (πόντος), Adverb., naar zee.

Ποντόνοος, een held der Phaieeken.

**ποντο-ποϱεύω, op, over zee varen.

ποντο-ποϱέω = het vorige woord, λ, 11; v. L. en M. houden den vorm ποντοποϱοῦσα voor niet-Homerisch; Nauck, Kirchhoff en Cauer lezen ποντοποϱεύσης. Van

ποντο-πόϱος, ον (πείϱω), de zee doorklievend, epith. der schepen.

πόντος, ὁ (de afl. is onzeker), a) de hooge zee, de zee, tegenst. γαῖα; πόντος ἁλός, de hooge, ruime zee; ook van gedeelten van de zee, Θϱηίκιος, Ἰκάϱιος.

πόποι, Interjektie, verwant met παπαῖ, een uitroeping bij 't plaatsgrijpen van iets dat onverwacht en droevig is, met uitzondering van *B*, 272, waar het blijde verbazing te kennen geeft; altoos ὦ πόποι, en wel steeds in 't begin van een vers en bijna altoos in 't begin van iemands woorden, o wee, zonderling, onbegrijpelijk, ontzettend, met daaropvolgend ἦ, ἦ τε, ἦ δή, ἦ μάλα, ἦ μάλα δή, ἦ ϱά; ook met ὡς, ὡς ἄϱα; met οἷον, οἷον δή νυ.

ποϱ-, Aor. 2. ἔποϱον, 3. S. Perf. Pass. πέπϱωται, 1) verschaffen, veroorzaken, verleenen, geven, τινί τι, van zaken en toestanden, δῶϱα, φάϱμακα, ξεινήια, ἕεδνα, εἵματα, τεύχεα, ὅπλα, τόξον, μελίην, ἵππον; θάνατον μαλακόν, van een godheid; ook iets onaangenaams en droevigs, σήματα λυγϱά; voorts μαχλοσύνην ἀλεγεινήν, κακά, πένθος, φάϱμακον, toedienen; van personen, τινὶ υἱόν, ἀνδϱί τινα παϱάκοιτιν, tot vrouw geven, θυγατέϱας υἱάσιν ἀκοίτις εἶναι; met daarop volg. Accus. c. Inf., πόϱε καὶ σὺ Διὸς κούϱησιν ἕπεσθαι τιμήν, geef, vergun dat enz. 2) het Perf. Pass. πέπϱωται is onpersoonlijk, er is beschoren, τινί, ook met een Accus. c. Inf.; het Part. πεπϱωμένος, beschoren, bestemd, met een Dat. van de zaak, ὁμῇ αἴσῃ, tot een zelfde lot; πεπϱωμένον ἐστί = πέπϱωται.

Ποϱθεύς, έος, zoon van Agenor en Epikaste, koning in Kalydon, vader van Oineus, Agrios enz., Ξ, 115.

ποϱθέω (πέϱθω), ten gronde richten, vernielen, πόλιας καὶ τείχε'; ver-

woesten, plunderen, ἀγρούς.

†πορθμεύς, ῆος, veerman, υ, 187. Van

**πορθμός, ὁ (πόρος), plaats om over te varen, vand. zeeëngte.

*πόρκης, ἡ, de ring aan het onderste gedeelte van de speerpunt, die deze, welke door middel van een pijp (αὐλός) met de schacht was verbonden, nog steviger daaraan vastmaakte, ringband; hij diende tevens tot versiering der lans.

πόρος, ὁ (πείρω), a) eig. doorgang, vooral door een rivier, voorde (Vosmaer), Ἀλφειοῖο. b) in 't alg. weg, pad, πόροι ἁλός.

†πόρπη, ἡ, spang, synonym met περόνη, Σ, 401.

πορσύνω (W. πορ, Lat. *par*), gereed maken, altoos van de echtgenoote, die het leger van den man deelt, λέχος, εὐνήν τινι. (Aristarchus las πορσαίνω; m. z. over dit woord Koster, Studia Tragico-Homerica, p. 45).

†πόρταξ, ἄκος, ἡ (W. πορ), kalf, jong rund, Ρ, 4.

πόρτις, ιος, ἡ (W. πορ; op één plaats staat de vorm πόρις, κ, 410; echter wordt aan de juistheid daarvan getwijfeld), kalf, jong rund, vaars, Ε, 162.

πορφύρεος, 3. (πορφύρω), 1) eig. hevig bewogen of zich hevig bewegend, zoo bij κῦμα, fel bewogen, onstuimig, van een rivier, een zeeboezem; ἅλς, golvend. 2) omdat met het begrip van beweging dat van flikkeren, schitteren gepaard gaat, schitterend, (bont), ἶρις; ook νεφέλη; van kleederen, tapijten, φᾶρος, χλαῖνα, δίπλαξ, πέπλοι, τάπητες, ῥήγεα; σφαῖρα. Eenigszins afwijkend van de uit de grondbeteekenis voortkomende nuances, θάνατος π., de donkere dood, en αἷμα π., het donkerroode bloed.

πορ-φύρω (reduplikatie van φύρω, W. φρυ, golven, in hevige beweging zijn) golven, onstuimig zijn, a) eig. van de zee. b) overdr. van het hart, onrustig zijn, πολλά οἱ κραδίη πόρφυρε.

πό-σε, Adverb. (st. πο), waarheen?

Ποσειδάων, ωνος, Voc. Ποσείδαον, Poseidon, zoon van Kronos en Rhea, broeder van Zeus, Hades enz. Hij is de beheerscher van alle wateren, vooral van de zee, die hem bij het lot ten deel viel, Ο, 189. Hoewel hij als onafhankelijk gebieder heerscht in zijn uitgestrekt rijk, erkent hij toch de meerderheid van Zeus als van den oudste der broeders, Θ, 210, Ν, 355, en spant zelfs diens paarden uit, Θ, 440. Zijne woning ligt in de diepte der zee bij Aigai, Ν, 21, ε, 381; maar hij komt ook in de vergadering der goden op den Olympos, Θ, 440, Ο, 161. Als beheerscher der zee zendt hij stormen, ε, 291, maar verleent ook gunstigen wind en gelukkige vaart, Ι, 362, δ, 500. Hij schokt de aarde (ἐνοσίχθων, ἐννοσίγαιος, γαιήοχος). Volgens een latere sage is hij de schepper van het paard (het symbool van de golven der zee en van de stormen), vand. ook de uitvinder en beschermer der wedrennen; als zoodanig is hij de huis- en beschermgod van Nestor (ἱππότα). — In de Ilias is hij de vijand der Trojanen (met uitzondering van Aineias, Υ, 318 volg.) ten gevolge van het door Laomedon hem toegevoegde onrecht, Φ, 441 volg. In de Odyssee vervolgt hij Odysseus, omdat deze zijn zoon Polyphemos heeft blind gemaakt, α, 20, ε, 286 volg. Het symbool zijner macht is de drietand, waarmede hij de zee opwekt en doet bedaren, Μ, 27, δ, 500. Hij werd vooral vereerd te Onchestos en Helike (Ἑλικώνιος). Men offerde hem zwarte stieren, γ, 6, Υ, 403 volg., ook everzwijnen en rammen, λ, 130. Van zijne talrijke nakomeling-

schap noemt Homerus Eurytos en Kteatos, Nausithoös, Polyphemos, Pelias en Neleus. Een vast epith. van hem is ook nog κυανοχαίτης.

†Ποσιδήιον, τό, tempel van Poseidon, ζ, 266. Neutr. van

†Ποσιδήιος, 3., aan Poseidon gewijd, ἄλσος, B, 506.

1. πόσις, ιος, ἡ (W. πο, πίνω), drank, dikwijls verbonden met βρῶσις en ἐδητύς.

2. πόσις, ιος, ὁ (eigenl, voor πότις, Sanskr. *pâtis*, heer, gade, W. *pă*), echtgenoot, gemaal.

†ποσσῆμαρ, Adv., hoeveel dagen? Ω, 657.

†πόστος, 3. (πόσος), de hoeveelste, ω, 288.

ποτᾰμόν-δε, Adv., in de rivier.

ποτᾰμός, ὁ, rivier, stroom, ook de Okeanos. — Als persoon de riviergod. Men offerde aan de riviergoden stieren en paarden.

ποτάομαι (bijvorm van πέτομαι met intensieve beteekenis; de vorm ποτέονται, ω, 7, moet veranderd worden in ποτάονται), vliegen, fladderen, van vogels (B, 462 lezen v. L. en M. πέτωνται voor πότωνται), Perf. πεπότημαι; ook van bijen; van de ziel.

πό-τε (st. πο), wanneer?

ποτέ, Adverb. te eeniger tijd, eens, dikwijls met andere woorden verbonden, zoowel van het verleden, ὅν ποτ' Ἀθήνη θρέψε, als van de toekomst, ὥς ποτέ τις ἐρέει; ἤδη ποτέ, reeds eenmaal. M. z. voorts οὔποτε, μήποτε enz.

†πότερος, 3. (st. πο), wie van beiden? E, 85.

†ποτή, ἡ (πέτομαι), het vliegen, de vlucht, ε, 337 (in een onecht vers).

ποτῆς, ῆτος, ἡ drank, verbonden met ἐδητύς, σῖτος, βρώμη, βρωτύς.

ποτητός, 3. (ποτάομαι), vliegend, ποτητά, gevogelte, μ, 62.

ποτί = πρός. De met ποτί beginnende woorden zoeke men onder πρός.

πότμος, ὁ (πίπτω, W. πετ), geval, lot, noodlot, bij Homerus altoos *in malam partem*, vooral dood, ἀεικέα πότμον ἐφιέναι τινί; ποτμον ἀναπλῆσαι, zijn lot vervullen, πότμον ἐπισπεῖν, zijn lot bereiken, d. i. sterven; dikwijls ook θάνατον καὶ πότμον ἐπισπεῖν.

πότνια (wellicht als Femin. samenhangend met πότις, πόσις, Sanskr. *patnī*, gebiedster, gade, van W. *pa*) en met gesynkopeerde vokaal πότνᾰ, 1) gebiedster, meesteres, θηρῶν, van 't wild, van Artemis. — Vervolgens als een eeretitel der vrouwen, meesteres, en als Adiect. geëerd, eerwaardig, van godinnen, vooral van Ἥβη, Ἐνυώ, Καλυψώ, Κίρκη; ook μήτηρ, van stervelingen (zelfs van de moeder van Iros, σ, 5) even goed als van godinnen.

ποτόν, τό (πίνω), drank.

ποῦ, vragend Adv. (st. πο; volgens v. L. is bij Homerus alleen ποθί, ποθ' juist terwijl ποῦ de Attische vorm is), waar?

πού (m. z. het vorige woord), encl. Adverb. 1) ergens; verbonden met andere bepalingen van plaats, πού αὐτοῦ ἐν πεδίῳ, ergens daar op het veld. 2) soms tot aanwijzing van een vermoeden, soms, wellicht, wel, θεός πού σοι τόγ' ἔδωκεν; ὅς που, die soms; zeer dikwijls οὕτω που, ἤ που, νύ που, μέν που; ὅτε που, wanneer soms.

πουλυβότειρα, Πουλυδάμας, πουλύπος, m. z. πολυβότειρα enz.

πούς, ὁ (de Nomin. komt bij Homerus niet voor), ποδός (W. πεδ, st. ποδ), 1) voet, a) van menschen en dieren; van roofvogels, klauw; γούνατα, κνῆμαι, πόδες met elkaar verbonden; ook γυῖα, πόδες, χεῖρες; dikwijls pleonastisch bij βῆναι, προβῆναι, δραμεῖν, θέειν, ἰέναι en soortgelijke Verba, die

op zich zelf reeds een werkzaamheid der voeten beteekenen; ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς; bij vergelijking van twee personen, die op elkaar gelijken, τοιοίδε πόδες τοιαίδε τε χεῖρες. b) meton. tot uitdrukking van de werkzaamheid der voeten, voetstap, stap, gang, het loopen, ποσὶν ἐρίζειν, zich meten in den wedloop; πόδεσσι νικάειν; ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο. c) overdr. πρόσθεν of προπάροιθε ποδῶν, voor de voeten of in de nabijheid. 2) overdr. van levenlooze voorwerpen, a) de voet van een berg; b) van een zeil, de schoot.

Πράκτιος, rivier in Troas, die tusschen Abydos en Lampsakos is gelegen en zich uitstort in den Hellespontos, Β, 835.

Πράμνειος, οἶνος, wijn van Pramne (over de ligging van dien berg is men het niet eens).

πρᾰπίδες, αἱ, eig. = φρένες, middelrif, a) als zetel van 't gevoel, even als ons „hart", ἥ κέ μοι ἀπὸ πραπίδων ἄχος ἔλθοι. b) even als φρένες (m. z. φρήν), verstand, zin, gew. ἰδυίῃσι πραπίδεσσι, steeds van Hephaistos.

**πρᾰσιή, ἡ (de afleid. is onzeker), groentebed.

πρέπω, eig. schitteren, verv. uitsteken, zich onderscheiden, ἔπρεπε διὰ πάντων; μετὰ (Adv.) δ' ἔπρεπε γαστέρι μάργῃ; μετὰ (Adv.) δὲ πρέπει ἀγρομένοισιν.

πρέσβᾰ, Femin. bij πρέσβυς, „de oude", verv. als een van eerbied getuigend epitheton, de eerwaardige, van Here; Διὸς θυγάτηρ; γ, 452, in een aan bedenking onderhevig vers, beteekent πρ. θυγατρῶν: de oudste der dochters.

†πρεσβήιον, τό eeregeschenk (dat de oudsten ontvingen), Θ, 289.

†πρεσβῠ-γενής, ές oudste van geboorte, d. i. eerstgeborene, Λ, 249.

πρέσβῠς, Adi. (de afl. is onzeker), Fem. πρέσβα, Compar. πρεσβύτερος, Superl. πρεσβύτατος, oud, ook eerwaardig, πρεσβύτατος γενεῇ; Here heet Δ, 59 πρεσβυτάτη, de eerwaardigste.

πρήθω (W. πρα), de Homerische vorm van het Attische πίμπρημι, Fut. πρήσω, Aor. ἔπρησα, 1) blazen, a) doen zwellen, ἔπρησεν δ' ἄνεμος μέσον ἱστίον (wellicht ἐν (Adv.) δ' ἄνεμος πρῆσεν, β, 427); ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἱστίον, Α, 481; b) opwellen, αἷμα ἀνὰ στόμα. 2) doen ontvlammen, aansteken, τί, iets, πυρί, met vuur.

πρηκτήρ, ῆρος, ὁ (πράσσω) = πρακτήρ, a) volbrenger, ἔργων. b) koopman. ϑ, 162 (Cobet, N. L. p. 392, πρητῆρες).

πρηνής, ές (van πρό, Lat. *pronus*) = πρανής, met het hoofd voorover, voorover, κατὰ πρηνὲς βάλλειν τι, doen neerstorten; πρηνὴς ἤριπε, hij viel voorover; ook ἔπεσε, κάππεσε, ἐλιάσθη; πρηνὴς ἐν κονίῃσιν; tegenst. ὕπτιος.

πρῆξις, ιος, ἡ, hetgeen tot stand gebracht wordt, 1) uitwerking, uitkomst, gevolg, baat, οὐ γάρ τις πρ. ἐγίγνετο μυρόμενοισι, hun klachten baatten hun niet; οὐ γάρ τις πρῆξις πέλεται ... γόοιο, weeklachten helpen niet. 2) zaak, onderneming, ἰδίη, eigen aangelegenheid; κατὰ πρῆξιν, voor zaken, tegenst. μαψιδίως.

πρήσσω = πράσσω, iterat. Imperf. πρήσσεσκον, 1) eigenl. even als περάω, waarmede het verwant is, doordringen, ἅλα, doorklieven, doorvaren; volbrengen, afleggen, c. Accus. ὁδόν, ook ὁδοῖο (waarsch. partitief). 2) gewoonl. volbrengen, tot stand brengen, bereiken, c. Accus., ἔργον; οὔτι πρ., niets uitrichten.

**πρίασθαι (περάω), Med., defect. Verbum, waarvan alleen deze Aor. voorkomt, en wel enkel in den 3den

pers. Sing., koopen, iets, τί, κτεάτεσσιν, voor schatten.

Πριἄμΐδης, αο, zoon van Priamos, Β, 817.

Πρίαμος, zoon van Laomedon, koning van Troja, echtgenoot van Hekabe. Volgens Homerus had hij vijftig zonen, waarvan negentien bij Hekabe; van allen was Hektor hem de liefste, Ω, 493 volg. Vóór den Trojaanschen oorlog verleende hij aan de Phrygiërs hulp tegen de Amazonen, Γ, 184 volg. Bij het begin van het beleg van Troje was hij reeds hoogbejaard, en kon hij geen deel nemen aan den strijd, Ω, 487. Slechts éénmaal verscheen hij op het slagveld, om het verdrag te sluiten ter zake van het tweegevecht tusschen Paris en Menelaos, Γ, 261. Na den dood van Hektor gaat hij onder het geleide van Hermes naar de tent van Achilleus, en koopt het lijk van zijn zoon vrij, om het te begraven, Ω, 470 volg. Volgens een latere sage wordt hij gedood door Neoptolemos, den zoon van Achilleus.

πρίν (πρό) I. Adverb. van den tijd, 1) ten opzichte van het verleden, vroeger, voormaals, voorheen, eens; πρὶν εἰδότες, reeds van vroeger kennend; ἔϑ', ὡς πρίν, voortaan even als voorheen; πρίν ποτε, vroeger eens; πρίν περ, reeds vroeger; καὶ πρίν περ, ook reeds vroeger. Zoo vindt men tegenover elkaar geplaatst πρίν — τότε, πρὶν — δὴ νῦν; πρὶν — νῦν δέ of νῦν δὲ δή, νῦν δ' ἤδη; πρὶν μέν — νῦν αὖ of αὖτε; πρὶν μέν ῥα — αὐτάρ; οὐ πρίν — πρίν, c. Inf., niet eer ... dan; οὐ πρίν γε — πρὶν ἤ; met het Artikel, τὸ πρίν — νῦν of νῦν γε; τὸ πρίν — τότε of τότε γε; τὸ πρίν — πρίν c. Inf., τὸ πρίν γε — τότε γε; τὸ πρίν γε — νῦν of νῦν δέ; τὸ πρὶν μέν — αὐτάρ; τὸ πρὶν μέν — ἀλλ' ὅτε δή, in 't begin wel — maar toen nu. 2) met het oog op de toekomst, vroeger, eer, met betrekking tot hetgeen voorafgaat, τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν; μὴ πρὶν ἐφορμηϑεῖεν Ἀχαιοί, vroeger dan afgesproken was; πολὺ πρίν, veel eerder; door het volgende bepaald, μή με πρὶν σίτοιο κελεύετε — ἄσασϑαι φίλον κῆρ. Zoo staan in correlatie πρίν — πρίν of πρίν γε c. Inf.; πρίν — πρίν c. Coni. πρίν — πρίν γ' ἤ c. Inf.; πρίν — πρίν γ' ὅτ' ἄν c. Con.; πρίν — ἀλλ' ὁπότ' ἂν δή. Alleen uit den samenhang moet men πρίν verklaren, Ψ, 190, μὴ πρὶν μένος ἠελίοιο σκήλειε — χρόα, t. w. niet vóór de vrijkooping van het lijk van Hektor door Priamos. — τὸ πρίν van de toekomst staat alleen Ο, 72. — Op één plaats, Τ, 170, staat πρίν bij het Praes., met daarop volg. πρίν c. Inf. II. In de konstruktie met den Inf. Ook hier is πρίν eigenlijk nog Adverbium, b. v. ναῖε δὲ Πήδαιον πρὶν ἐλϑεῖν υἷας Ἀχαιῶν, vroeger met het oog op de komst der Achaiers, Ν, 172. Als de Subjekten bij het hoofdverbum en den Infin. gelijk zijn, dan staat de eenvoudige Infin., eveneens als het Subjekt van den Inf. als Objekt in den hoofdzin voorkomt; op enkele plaatsen (Β, 354, η, 196) is het Subjekt van het hoofdverbum nadrukshalve bij den Infin. in den Accus. herhaald; de Accus. c. Inf. staat, wanneer het Subjekt van den Infin. in den hoofdzin noch als Subjekt noch als Objekt voorkomt; de Accus. ontbreekt Α, 97 en Ο, 556, op welke plaats men vergel. de aanteekening bij v. L. en M. De Inf. Praes. staat alleen τ, 475 en Α, 97 (hier nevens δόμεναι), anders altoos de Inf. Aor.; πρίν γ' ἤ, eerder dan, staat bij den Inf. Ε, 288 en Χ, 266. — Πρίν c. Inf. staat 1) met daarmede in den hoofdzin correspondeerend πρίν, τὸ πρίν, πάρος, πρόσϑε, πρότερον, a) bij affirmatieve hoofdzinnen 5 maal. b) bij negatieve

hoofdzinnen, 25 maal. 2) zonder een temporaal Adverbium in den hoofdzin, a) bij een affirmatieven hoofdzin 24 maal. b) bij een negatieven hoofdzin 27 maal. — πρίν c. Inf. staat meestal achter den hoofdzin; éénmaal, *Ω*, 244, is het achter de eerste woorden van den hoofdzin ingelascht; tweemaal (*ξ*, 229, *Φ*, 100) staat het vóór den hoofdzin. In de verbinding met den Coni. en Optat. is πρίν gaandeweg III. tot een Conjunktie geworden, voordat. Het staat 1) met den Coni. Aor. zonder ἄν of κέν 6 maal; de hoofdzin is steeds negatief, en daarin beantwoorden aan πρίν òf οὐ πρίν γε, òf οὐ πρόσθεν, οὔπω, μὴ πρίν. 2) met den Optat. bij een neg. hoofdzin alleen *Φ*, 580. 3) Zonder verbum finitum in οὐδέ τί σε χρή, πρίν ὥρη, καταλέχθαι, *ο*, 394. IV. In πρίν γ' ὅτε moet πρίν ook als Adverb. beschouwd worden, eerder met het oog daarop dat, d. i. voordat. Zoo staat 1) πρίν γ' ὅτε δή, met den Indic. zoowel achter een affirmatieven als achter een negatieven hoofdzin. 2) c. Opt. staat πρίν γ' ὅτε δή, *I*, 488, achter een negatieven hoofdzin, 3) πρίν γ' ὅτ' ἄν c. Coni., alleen achter een negatieven hoofdzin, *β*, 374 en *δ*, 477.

**πριστός, 3. (πρίω), gezaagd, gespleten, ἐλέφας.

πρό (Lat. *pro*). I. Adv. 1) van de plaats, voor, van voren, vooraan, κύματα, πρὸ μέν τ' ἄλλ', αὐτὰρ ἐπ' ἄλλα, de eenen vooraan, de anderen daarachter; πρὸ δ' Ἀπόλλων, voorop ging Ap.; πρὸ δὲ κύματ' ἔαξεν, voor den zwemmende uit; πρὸ γὰρ ἧκε, πρό μ' ἔπεμψε, hij zond vooruit; verb. met Adverb. Ἰλιόθι πρό, οὐρανόθι πρό, vooraan bij I., voor aan den hemel (Döderlein, Ahrens, Ἰλίοο, οὐρανόθεν πρό; m. z. οὐρανόθι); vooruit, πρὸ φάοσδε. 2) van den tijd, vooraf, πρό τ' ἐόντα, het verledene; πρό οἱ εἴπομεν; ἠῶθι πρό, vroeg in den morgen. Bij dit adverbiale πρό sluit zich dan een Gen. ter nadere bepaling aan, πρὸ δ' ἄρ' οὐρῆες κίον αὐτῶν. II. Praepositie c. Gen., eig. beteekenis voor, 1) van de plaats, voor, *pro*, πρὸ πυλάων, ἄστεος, πτόλιος; πρὸ ἄνακτος, voor, d. i. onder het oog van den heer; soms ook tot aanwijzing van het vooruitkomen, πρὸ ὁδοῦ ἐγένοντο, zij vorderden op hun weg. 2) van den tijd, voor, πρὸ γάμοιο. — 3) overdr. a) tot aanwijzing van bescherming, in de eerste plaats nog grenzend aan het lokale πρό, verv. = ten behoeve, ter verdediging, bescherming van, μάχεσθαι πρό τινος; ἀεθλεύων πρὸ ἄνακτος, ten behoeve van den heerscher; en van zijn Casus gescheiden, καί τε πρὸ ὁ τοῦ ἐνόησεν, d. i. ὁ ἕτερος πρὸ τοῦ ἑτέρου, let de een voor den ander op. b) tot aanwijzing eener objektieve aanleiding, πρὸ φόβοιο, door den angst van hun vlucht, *P*, 667. III. In de samenstelling heeft het 1) lokale beteekenis, voorop, voor, van voren, voorwaarts, voort. 2) temporale beteekenis, vooraf, te voren. 3) geeft het een voorkeur te kennen, meer, liever. Ook vindt men het veel met andere Praepositiën verbonden, ἀποπρό, περιπρό, διαπρό enz.

†προ-ἀλής, ές (ἅλλομαι), vooruitspringend, steil, χῶρος, *Φ*, 262.

προ-βαίνω, hierbij een Part. Praes. προβιβάς, 1) vooruit gaan, voorwaarts gaan, voorgaan, ποσί; van levenlooze voorwerpen, ἄστρα προβέβηκε, de sterren zijn reeds voortgegaan, d. i. den ondergang nabij. 2) overdr. overtreffen, τινός, iemand, τινί, in iets.

προ-βάλλω, iterat. Imperf. προβάλεσκε, 1) Act. voorwerpen, toewerpen, Νότος Βορέῃ προβάλεσκε φέρεσθαι, de Notos wierp (het vlot) aan Boreas toe om het voort te dragen; overdr. ἔριδα προβαλόντες (Nauck προφέροντες). 2) Med. a) voor zich uit-

werpen, strooien, οὐλοχύτας; θεμείλια, de grondslagen leggen. b) iem. overtreffen, τινὸς νοήματι, T, 218.

†πρό-βᾰσις, ιος, ἡ (προβαίνω), eig. het voorwaarts stappen, meton. voor het voorwaarts stappende vand. in tegenst. van κειμήλια, kudden, κειμ. τε πρόβασίς τε, onroerende en roerende goederen, β, 75.

*πρόβατον, τό (προβαίνω), het voorwaarts gaande (m. z. het vorige woord), alleen in den Plur. vee, kudde vee.

†προ-βέβουλα, defect. Perf. met de beteekenis van een Praes., van een ongebruikelijk verbum προβούλομαι, liever willen, de voorkeur geven, τινά τινος, den een boven den ander, A, 113.

προ-βιβάς, m. z. προβαίνω.

προ-βλής, ῆτος (προβάλλω), uitspringend, uitstekend, σκόπελος, πέτρη, ἀκταί; στῆλαι, vooruitspringende pilaren.

προ-βλώσκω, Aor. 2. πρόμολον, te voorschijn komen, τ, 25; er uit gaan, vooral uit het huis, θύραζε, ἐς θῶκον.

†(προ-βοάω, luid roepen, schreeuwen, M, 277, waar Nauck voor het zinnelooze προβῶντε hersteld heeft προβιβάντε).

†πρό-βολος, ὁ (προβάλλω), vooruitstekende plaats, μ, 251.

προ-γενής, ές, voor anderen geboren, oud; alleen Compar. προγενέστερος, d. i. vroeger geboren, ouder van jaren; γενεῇ πρ.

(προ-γίγνομαι, te voorschijn komen, Σ, 525, waar de gissing van Naber, προχέοντο voor προγένοντο, zeer waarschijnlijk is).

†πρό-γονος (γίγνομαι), vroeger geboren, oudste; πρόγονοι, de oudere schapen, ι, 221.

†προ-δαῆναι (st. δα), vooruit weten, vooruit leeren, δ, 396.

προ-δοκή, ἡ (προδέχομαι), de plaats van waar de jager het wild bespiedt, schuilplaats, hinderlaag, ἐν προδοκῇσιν, Δ, 107.

πρό-δομος, ὁ, het portaal voor de mannenzaal, bij Homerus samenvallende met de αἴθουσα δώματος. Hier plachten vreemdelingen te overnachten. Ook de hut van Eumaios en de tent van Achilleus hadden een πρόδομος.

†προ-εέργω, van voren terugdringen, tegenhouden, τινά, met daarop volg. Infin., Λ, 569.

προ-ερέσσω, alleen in den Aor. voorkomend, vooruit, verder roeien, ἐς λιμένα; trans., τὴν (νῆα) δ' εἰς ὅρμον προέρεσσαν ἐρετμοῖς; αὐτὰς προερέσσαμεν ἤπειρόνδε.

προ-ερύω, vooruit trekken, altoos van schepen, die van de kust in zee worden getrokken.

προέχω (vroeger vond men overal de samengetrokken vormen, behalve μ, 11; Nauck heeft de open vormen hersteld; hem volgden v. L. en M. en Rzach; Cauer leest Ψ, 453 προέχοντα en ζ, 138 προεχούσας, *quia versus spondiacos efficiebant; ceteras similes formas per crasin contractas reliqui)*, 1) Act., alleen intrans. a) vooruitzijn, προέχων, die vooruit is, die een voorsprong heeft. 2) uitsteken, πρόεχ' ἀκτή, ἀκταὶ προέχουσι, πύργος προέχων, ἠιόνες προέχουσαι, ἐπὶ προέχοντι μελάθρῳ. 2) Med. met niet duidelijk te herkennen beteekenis; volgens Aristarchus aanbieden, γ, 8 in een onecht vers, ταύρους.

προ-ηκής, ές (ἠκή, ἀκή), van voren scherp, puntig, alleen ἐρετμά.

*προ-θέλυμνος, ον (θέλυμνον), 1) eig. *funditus*, te vertalen door met wortel en al (*radicitus*, πρόρριζος volg. den Scholiast), προθελύμνους ἕλκετο χαίτας, hij trok zich de haren met wortel en al uit; προθέλυμνα χαμαὶ βάλε

δένδρεα, hij rukte de boomen met den wortel uit en wierp ze op den grond; *N*, 130 φράσσειν σάκος σάκεϊ προθελύμνῳ, van dicht op elkaar sluitende schilden, zoo dat het eene schild met de onderste laag (m. z. τετραθέλυμνος) gedeeltelijk op het schild van den buurman komt te liggen of althans boven den rand daarvan uitsteekt.

προ-θέω, iterat. Imperf, προθέεσκε, vooruitloopen.

Προθοήνωρ, ορος, zoon van Areïlykos, aanvoerder der Boioters, *B*, 495.

Πρόθοος, zoon van Tenthredon, aanvoerder der Magneten, *B*, 756, 758.

Προθόων, ωνος, een Trojaan, door Teukros gedood, *Ξ*, 515.

*προ-θρώσκω, vooruit springen, naar voren springen.

†προ-θῡμίη, ἡ (πρόθυμος, θυμός), goede wil, goede moed, Plur., *B*, 588 met verlengde ι).

πρό-θῠρον, τό, 1) de overdekte weg, die uit de αὐλή door een poort naar buiten leidde, meestal Plur.; in den Sing. betrekkelijk zeldzaam, ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου; hier bleven vreemdelingen stilstaan, en wie op een wagen kwam, hield hier halt. 2) de gang, die uit de αὐλή naar het huis en meer in 't bijzonder naar de mannenzaal leidde. Ook wordt er gesproken van een πρόθυρον van het paleis der goden, van de tent van Achilleus en van de hut van Eumaios.

*προ-ϊάλλω, vooruitzenden, in 't alg. zenden, τινὰ ἀπ' οὐρανόθεν, ἐπὶ νῆας, ἀγρόνδε.

προ-ϊάπτω = het vorige, wegzenden, τινὰ Ἀϊδι, Ἀϊδωνῆι.

προ-ΐημι, eig. vooruitzenden, vand. a) van personen, wegzenden, uitzenden, τινά; met daarop volg. Inf. tot aanwijzing van het doel, καλήμεναι; ἐμοὶ πνοιὴν Ζεφύρου προέηκεν ἀῆναι, opdat hij voor mij zou waaien; οὖρον; naar iemand zenden, ἔς τινα, ἐπί τινα; vrijlaten, ontslaan, a) τήνδε θεῷ προές, laat haar vrij ter eere van den god. b) van zaken, νῆας, ἀγγελίας τινί; van werptuigen, werpen, slingeren, διστούς, βέλος, ἔγχος, Μενελάῳ ἔπι προέμεν ταχὺν ἰόν; ἐς πόντον βοὸς κέρας; van de rivier, ὕδωρ ἐς Πηνειόν, uitstorten; overdr. οἶνος ἔπος προέηκεν, lokt wel eens een woord uit; κῦδός τινι, verleenen. c) laten vallen, πηδάλιον ἐκ χειρῶν; πόδα προέηκε φέρεσθαι.

προΐκτης, Gen. αο (afl. twijfelachtig), bedelaar, ook ἀνὴρ προΐκτης.

**προΐξ, προικός, ἡ, gift, geschenk, c. Gen. γεύεσθαι προικός, een geschenk genieten, en προικός als Adverb., even als anders προῖκα, voor niets (gratis), χαρίζεσθαι.

†προ-ΐστημι, voorop plaatsen, τινὰ μάχεσθαι, iemand om te strijden, *Δ*, 156.

Προῖτος (Nauck beweert dat de juiste vorm Πρόιτος is en houdt daarom *Z*, 164 voor onecht; m. z. echter v. L. en M. op dit vers), zoon van Abas, koning van Tiryns. Door zijn broeder verdreven, vluchtte hij tot koning Iobates in Lykië. Deze gaf hem zijne dochter Anteia tot vrouw, en herstelde hem in zijn rijk, *Z*, 157 volg.

†προ-καθ-ίζω, vooruitvliegende zich neerzetten, neerstrijken, van kraanvogels, *B*, 463.

προ-κᾰλέω, alleen Aor. 1. Med., uitdagen, τινά, ook absol. *N*, 809, χάρμῃ tot den strijd, of μαχέσασθαι.

προ-κᾰλίζομαι, bijvorm van het vorige, uitdagen, tot den strijd, τινά; ook c. Inf.; χερσί, tot een worstelstrijd.

πρό-κειμαι, Dep. Med., daar liggen, alleen προκείμενα ὀνείατα, opgezette spijzen.

†πρό-κλῦτος, ον (κλύω), vroeger

gehoord, d. i. oud, ἔπεα, verhalen, Υ, 204.

Πρόκρις, ιδος, dochter van Erechtheus, koning van Athene, gemalin van Kephalos, λ, 321.

†πρό-κροσσος, 3. (κρόσσαι), trap-, terrasvormig, προκρόσσας ἔρυσαν νῆας, zij trokken de schepen zoo op het land, dat zij in verschillende rijen achter elkaar lagen, daar het strand ze naast elkaar niet kon bevatten (volg. anderen: uitstekend als muurtinnen, omdat zij met hunne vooruitstekende achterstevens een soort van muur met uitspringende tinnen vormden), Ξ, 35.

†προ-κῠλίνδω, vooruit wentelen; alleen in 't Med. voortrollen, van de golven, Ξ, 18.

†προ-λέγω, uitlezen; προλελεγμένοι, de uitgelezensten (gesteld aan de spitse, Vosmaer), Ν, 689.

προ-λείπω, verlaten, achterlaten, in den steek laten, νεκρόν, κτήματα, πηοὺς καὶ πατρίδα γαῖαν; overdr. μῆτίς σε προλέλοιπε, uw schranderheid heeft u in den steek gelaten.

*προ-μᾰχίζω, alleen 3. S. Imperf. (πρόμαχος), a) een voorvechter zijn, in 't eerste gelid strijden, Τρωσί, onder de Trojanen. b) den strijd als voorvechter aanvaarden, τινί, tegen iemand.

*προ-μᾰ́χομαι (μάχομαι), vooraan, onder de eersten strijden.

πρό-μᾰχος, ὁ (μάχη), voorvechter, dikwijls Plur.

Πρόμαχος, zoon v. Alegenor, een aanvoerder der Boioters, Ξ, 476, 482, 503.

†προ-μίγνῡμι, vooraf mengen; Pass. vooraf zich vermengen, παλλακίδι, Ι, 452.

**προ-μνηστῖνοι (de afl. is onzeker), achter elkaar, de een na den ander, tegenst. ἅμα πάντες.

πρόμος, ὁ (πρό), eig. de voorman, bij Homerus altoos voorvechter, ἀνήρ; τινί, tegen iemand; τοῖσιν Ἐρευθαλίων πρόμος ἵστατο.

προ-νοέω, 1) vooruit bemerken, δόλον, Σ, 256. 2) vooruit verzinnen, ἀμεινόν τι, ε, 364.

Πρόνοος, een Trojaan, door Patroklos gedood, Π, 399.

†πρόξ, προκός, ἡ (st. προκ, verw. met περκνός), waarsch. damhert, ρ, 295.

προ-οράω, alleen Aor. προεῖδον en προειδόμην, voor zich uit, d. i. op een afstand zien; τί, iets in de verte zien.

προ-πᾰ́ροιθεν, vóór een Consonant ook -θε, 1) Adv. van plaats, a) voor, vooraan, daarvoor, vooruit, κιών; ἰέναι; ἔρχεσθαι; ἵζετο; ἀποστρέψασκε; ook voor, in tegenwoordigheid, voor de oogen van; ook voorwaarts, ἤριπεν. b) van den tijd, te voren, voorheen. 2) Praep. c. Gen. a) van de plaats, voor, πόλιος, πυλάων, θυράων; νεός, bij het voorste gedeelte van het schip (tegenst. μετόπισθε, ι, 539). b) er voor langs, ἠιόνος.

πρό-πᾱς, ᾶσα, ᾰν, geheel, ἦμαρ.

προ-πέμπω, Aor. προέπεμψα, niet προὔπεμψα, vooruitzenden, τινά; gew. afzenden, zenden, ἐς Ἀτρεΐδην, εἰς Ἀΐδαο.

**προ-πίπτω, vooroververvallen, zich vooroverbuigen, προπεσόντες ἔρεσσον (incumbentes), d. i. met groote inspanning.

*προ-ποδίζω, den voet vooruitzetten, te gemoet gaan.

προ-πρηνής, ές, naar voren, voorover gebogen, tegenst. ὀπίσω; περὶ γὰρ δίε μή τις ἔγχος ἀνελκόμενον ἢ ἐλάσειεν φασγάνῳ ἀΐξας ἠὲ προπρηνέα τύψαι, of hem, den voorovergebogene (d. i. die zich bukte om de lans er uit te trekken), zou wonden; ἐκτανύειν τινὰ προπρηνέα, iemand neervellen, zoodat hij voorover valt.

προ-προ-κῠλίνδομαι, versterkt κυ-

λίνδομαι, zich gedurig wentelen, van een smeekende, τινός, voor iemand, X, 221; overdr. van een ronddolende, „in de wereld rondgeslingerd worden”, ρ, 525 (Nauck geeft op beide plaatsen de voorkeur aan πρόχνυ κυλινδόμενος, de lezing van één handschrift).

προ-ῥέω, voortstroomen, εἰς ἅλαδε; te voorschijn stroomen, stroomen, in 't alg. X, 151.

*πρό-ῥριζος, ον (ῥίζα), uit den wortel, tot aan den wortel, met wortel en tak.

πρός, ook προτί en ποτί (m. z. over deze vormen Bekker, Homerische Blätter, I, bl. 197). A) 1) Adv., daarbij, bovendien, πρὸς δ' ἄρα πηδάλιον ποιήσατο; πρὸς δ' ἄμφω ῥῆξε τένοντε; ποτὶ δ' αὖ καὶ ἀγείρομεν ἄλλους; πρὸς μῦθον ἔειπεν. 2) Aan het als Adverbium gebruikte πρός sluit zich soms een Casus aan ter nadere bepaling, ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ, neder op den grond; μὶν πρὸς μῦθον ἔειπεν. B) Praepos. c. Gen., Dat. en Accus.; de oorspronkelijke beteekenis is waarsch. nabij, dicht bij, I. Met den Gen. 1) plaatselijk, a) tot aanwijzing eener beweging van een voorwerp af, van-af, van, ἵκετο ... ἠὲ πρὸς ἠοίων ἢ ἑσπερίων ἀνθρώπων, θ, 29. b) tot aanwijzing eener richting, vooral bij plaatsbepalingen, waar de Grieken de richting van de genoemde plaats bepalen, wij van ons eigen standpunt, dus volgens onze opvatting naar-toe, naar, bij, πρὸς ἁλός, πρὸς Θύμβρης, naar zee, naar Th.; πρὸς νηῶν, bij, over de schepen; πρὸς Βορέαο, naar het Noorden; νῆσοι πρὸς Ἤλιδος, naar Elis, naar den kant van Elis, d.i. bij Elis; προτὶ πτόλιος πέτετ' αἰεί, hij vloog altoos in de nabijheid van de stad. 2) overdr. a) beteekent het het uitgaan, voortkomen van, de aanleid. tot, vand. wordt het ook gezegd van hetgeen door den invloed van een persoon of een zaak wordt te weeg gebracht, van, door, door middel, van den kant van, krachtens, wegens, ἀκούειν τι πρός τινος, uit iemands mond iets vernemen; ἔχειν τιμὴν πρός τινος; οἵτε θέμιστας πρὸς Διὸς εἰρύαται, de van Zeus verkregen; πρὸς ἄλλης ὑφαίνειν, op last van een andere; τιμὴν ἄρνυσθαι πρὸς Τρώων, van den kant der Trojanen; πρὸς Διός εἰσι ξεῖνοι, van Z. komen, zijn gezonden, en staan daarom onder zijne bescherming; ἦ σοι ἄριστα πεποίηται ... πρὸς Τρώων zeker hebt gij het beste van de Trojanen ondervonden? en met scheiding der Praepositie van het Nomen, τά σε προτί φασιν Ἀχιλλῆος δεδιδάχθαι. b) zich aansluitende bij de plaatselijke beteekenis, zie III. 1), bij eeden en bevestigingen, πρὸς θεῶν μάρτυροι ἔστων, zij mogen getuigen zijn voor, in tegenwoordigheid van de goden; eveneens bij de Verba van bidden en smeeken. II. Met den Dativus, alleen plaatselijk, 1) om het vertoeven bij een voorwerp uit te drukken, voor, naast, aan, op, in, bij, ποτὶ γούνασι παππάζειν, op de knieën; ποτὶ σπιλάδεσσι θαλάσσης; ἄνεμος ποτὶ δρυσὶν ἠπύει, in de eiken; πρὸς ἀλλήλῃσιν ἔχοντα, aan elkaar; ook bij Verba van beweging, wanneer mede het begrip der daarop volgende rust zal worden aangewezen, τέκνα βαλλόμενα προτὶ γαίῃ; ἐγκέφαλος ῥαίοιτο πρὸς οὔδεϊ. — 2) om het daarbij komen uit te drukken, nevens, behalve κ,68. — III. Met den Accusativus, 1) plaatselijk, a) tot uitdrukking van een beweging naar een voorwerp, naar-toe, tot, tegen, πρός τινα τόπον ἰέναι, βαίνειν, χωρεῖν, ἀπονέεσθαι, ἀποβαίνειν, ἀπονοστεῖν, ἀείρεσθαι, ἱκέσθαι, ἀίσσειν, φεύγειν; στείχειν πρὸς οὐρανόν, opstijgen naar den hemel; zoo ook bij transitieve Verba, φέρειν, ἄγειν προτὶ Ἴλιον, οἶκον; ἐλαύνειν, ἀράσσειν, ῥιπτεῖν, ὠθεῖν τι πρός

τι, iets tegen iets; ook οὐτάζειν πρός τι. b) van de richting, ἰδεῖν, παπταίνειν πρός τι, naar iets zien; στῆναι ποτὶ πνοιήν, zich tegen den wind plaatsen; van de ligging van plaatsen, ἰέναι πρὸς ἠόα τ' ἠέλιόν τε; κλαίειν πρὸς οὐρανόν; dikwijls bij de Verba van spreken en zeggen, πρός τινα; vand. ook ὀμνύναι πρός τινα, iemand iets zweren; vand. tot aanwijzing van eenige betrekking, πρὸς Τυδεΐδην ... τεύχε' ἄμειβεν, hij ruilde wapenen met Tydeus' zoon. c) met het daarbij komend begrip van een tegenovergestelde richting, tegen, ἀίσσειν πρὸς ῥόον, tegen den stroom; in vijandelijken zin, μάχεσθαι πρὸς Τρῶας, tegen de Tr.; overdr. πρὸς δαίμονα, tegen den god, d. i. tegen den wil van den god. 2) van den tijd, tegen, omstreeks, alleen ρ, 191 ποτὶ ἕσπερα. — Aanm. Slechts op ééne plaats, P, 419, vindt men πρός achter den geregeerden casus, en dan nog staat het tusschen het Subst. en het daarop volg. Attribuut, ἄστυ ποτὶ σφέτερον. — In samenstellingen beteekent het vooral de beweging en richting, vervolgens het vertoeven bij iets anders, het er nog bij komen (een climax), aan, tegen, tot, naar, daarbij, daarenboven.

προσ-ἄγω, aanbrengen, toevoegen, πῆμά τινι, ρ, 446.

**προσ-ᾱίσσω, toespringen, toeschieten, toesnellen.

†προσ-ἀλείφω, er aan, er op smeren, φάρμακόν τινι, iemand met een zalf insmeren, κ, 392.

προσ-ἀμύνω, a) absol. hulp verleenen; b) c. Dat. τινί, iemand te hulp komen.

†προσ-άπτω (προτιάπτω), vastmaken; overdr. verleenen, κῦδός τινι, Ω, 110.

προσ-αυδάω, aanspreken, het woord nemen, dikwijls absol., terwijl het Objekt uit den samenhang blijkt; of met een Accus. van den persoon, τινὰ ἐπέεσσιν, μειλιχίοισιν, κερτομίοισι; het meest komt het voor met een dubbelen Accus, τινὰ ἔπεα.

προσ-βαίνω, ergens heen, naar iets toegaan, op iets afgaan, gew. c. Accus., Γάργαρον; Ὄλυμπον, B, 48, overdr. van Eos; ook ergens komen, κνημούς; οὐδόν, betreden; λὰξ προσβάς, met de hiel op het lijk tredend, trappend; ἀταρπόν, een voetpad betreden; zoo ook κλίμακα, ὄρος.

προσ-βάλλω (προτιβάλλω), 1) Act. naar iemand of iets werpen of iets raken, Ἠέλιος προσέβαλλεν ἀρούρας, Helios raakte de velden met zijn stralen, d. i. hij bescheen ze. 2) Med. zich op iemand werpen, d. i. iemand raken, τινὰ ἔπεϊ, ἔργῳ, iemand met woorden, met de daad aanvallen, straffen.

προσ-δέρκομαι (ποτιδέρκομαι), Dep. Med., aanzien, iemand τινά.

προσ-δέχομαι (ποτιδέχομαι), Dep. Med., eig. aannemen; alleen overdr. verwachten, τινά of τί; absol. wachten; ook met ὁππότ' ἄν of εἰ.

**προσ-δόρπιος, ον (ποτιδ., δόρπον), bij het eten behoorend, daarvoor dienend.

†προσ-ειλέω (προτιειλέω), naar iets dringen, drijven, τινὰ ἐπὶ νῆας ἀπὸ στρατόφιν, K, 347.

πρόσ-ειμι (εἶμι), er naar toe, er op los gaan.

προσ-εῖπον (προτιεῖπον), aanspreken, tot iemand spreken, τινά, τινὰ ἐπέεσσιν.

†προσ-ερεύγομαι, Med., tegen iets aan spuwen, overdr. van de golven, die tegen de rots aanklotsen, προσερεύγεται πέτρην, O, 621.

πρόσθεν, πρόσθε, πρόσθ', ook τὸ πρ. I. Adv. 1) lokaal, voor, van voren, tegenst. ὄπισθεν; vooraan, vooruit, πρ. ἡγεμονεύειν, vooruitgaan; πρόσθεν ἰέναι, voorop gaan; ἵππους πρόσθε βάλ-

λειν, vooruitdrijven; intrans. Ψ, 639, een voorsprong hebben, d. i. overwinnen, *praevertere*. 2) van den tijd, voorheen, vroeger, anders; οἱ πρόσθεν, de mannen van voorheen. II. Praep. c. Gen. a) lokaal, vóór, πρ. πυλάων, θυράων, πόλιος, ἵππων enz.; πρ. ποδῶν ἐκχέειν διστούς, voor de voeten uitschudden, uitstrooien; τεύχε' ἔθηκε πρ. Ἀχιλλῆος, legde hij neer voor Ach.; πρ. τινὸς φεύγειν, voor iemand uit vluchten; σάκος πρ. στέρνοιο, ter bescherming vóór de borst; ἵστασθαι πρ. τινός, voor iemand staan om hem te beschermen. b) even als πρό, voor, ten behoeve van, πολεμίζειν πρ. τινός.

†πρόσ-κειμαι, er aan liggen, zitten, οὔατα οὔπω προσέκειτο, de hengsels zaten, waren er nog niet aan (aan den drievoet), Σ, 379.

†προσ-κηδής, ές (κῆδος), zorgdragend, deelnemend, φ, 35.

προσ-κλίνω (ποτι-κλίνω), er tegen aan zetten, τί τινι, βέλος; κορώνῃ, leunende op den boogknop.

προσ-κλύζω, m. z. προσπλάζω.

προσ-λέγομαι, 3. S. Aor. προσέλεκτο, zich daarnaast legeren, daarnaast gaan liggen, μ, 34 (Naber, Mnem. N. S. XI p. 318 leest προσέδεκτο).

†προσ-μυθέομαι (προτιμ.), toespreken, τινά, λ, 143.

προσ-όσσομαι, m. z. προτιόσσομαι.

†προσ-νίσσομαι (προτιν., m. z. νίσσομαι), ergens heen gaan, ergens komen, εἴς τι, Ι, 381.

†προσ-πελάζω, doen naderen, νῆα ἄκρῃ, op een klip drijven, ι, 285.

†προσ-πίλναμαι, snel naderen, τινί, ν, 95.

προσ-πλάζω, λίμνη προσέπλαζε γενείῳ, λ, 583, sloeg hem tegen de kin (in een later toegevoegd stuk); κῦμα προσπλάζον, Μ, 285 (waar v. Herw. προσκλύζον leest).

†προσ-πτήσσω (ποτιπτ.), ποτιπεπτηώς (Cauer ποτὶ πεπτ.), m. z. πτήσσω, Part. Perf. δύο προβλῆτες ἀκταὶ ἀπορρῶγες λιμένος ποτιπεπτηυῖαι, twee uitspringende, steile, naar de haven toe tot elkaar overhellende voorgebergten, ν, 98.

προσ-πτύσσομαι (ποτιπτ.), eig. met vouwen omgeven, zich tegen iets aanvleien, gew. overdr. a) iemand omhelzen, τινά. b) in 't alg. iemand liefderijk bejegenen; vooral vriendelijk toespreken, begroeten; ὄφρα τί μιν προσπτύξομαι, opdat ik hem iets vriendelijk verzoeke. c) dringend verzoeken, smeeken, μύθῳ.

†πρόσσο-θεν, Ψ, 533, ἕλκων ἅρματα καλά, ἐλαύνων πρόσσοθεν ἵππους wordt verklaard: Eumelos sleepte den wagen (waarvan het juk gebroken was), en dreef de van het juk los geraakte paarden voor zich uit; maar die beteekenis kan πρόσσοθεν, dat bovendien valsch gevormd is, niet hebben; men heeft gegist πρὸς Ϝέθεν, κάλ' ἐλάων πρόσθεν Ϝέθεν, πρὸ Ϝέθεν, πρόσθε Ϝε'(ο); een der beide laatste lezingen — zij zijn van v. Herwerden en v. L. en M. — zal wel moeten gekozen worden.

πρόσσω, m. z. πρόσω.

†προσ-στείχω, zich (statig) begeven, Ὄλυμπον, naar den Ol., υ, 73.

†προσ-τέρπω (ποτιτ.), daarbij verheugen, opvroolijken, τινά, Ο, 401.

†προσ-τίθημι, er tegen leggen, er voor plaatsen, λίθον, ι, 305.

†πρόσ-φατος, ον (de afl. is onzeker), frisch, Ω, 757.

πρόσ-φημι, toespreken, τινά.

†προσ-φυής, ές, eig. daaraan vastgegroeid; in 't alg. daaraan vastzittend, vastgemaakt, ἔκ τινος, τ, 58. Van

προσ-φύω, alleen Part. Aor. 2. προσφύς, ῦσα, eig. aan iets vastgegroeid

zijn, d. i. daaraan vasthangen, zich vasthouden, τῷ προσφὺς ἐχόμην; abs. προσφῦσα.

προσ-φωνέω, toespreken, τινά, tot iemand spreken; c. Dat. τοῖσιν, χ, 69, waar echter μετεφώνεε de juiste lezing is.

†προσ-φωνήεις, εσσα, εν, in staat om tot iemand te spreken, iemand aan te spreken, ι, 456.

πρόσ(σ)ω (van πρό), a) lokaal naar voren, voorwaarts. b) van den tijd, vooruit, in de toekomst, alleen verbonden met ὀπίσσω.

πρόσ-ωπον (ὤψ), bij Homerus meestal Plur. πρόσωπα, met den bijvorm προσώπατα, Dat. προσώπᾰσι, gelaat; ook van één persoon.

προ-τάμνω, alleen Aor. 2. Act. en Med., 1) Act. voorsnijden, vooraf glad hakken, κορμὸν ἐκ ῥίζης, van den wortel af. 2) Med. voor zich snijden, overdr. ὦλκα διηνεκέα, een rechte voore voor zich trekken.

πρότερος, 3. (πρό), Compar. zonder Posit., de vroegere, voorste, *prior*, 1) van den tijd, vroeger, ouder, γενεή, een vroeger geslacht; σὺ πρότερος καὶ ἀρείων; πρ. γενεῇ; πρότεροι ἄνθρωποι, oudere lieden, voorouders; zoo ook πρ. ἄνδρες; πρ. παῖδες, kinderen uit een vroeger huwelijk; τῇ προτέρῃ (ἡμέρῃ), op den vorigen dag; c. Gen. ἐμέο πρότερος, eer dan ik. 2) plaatselijk, wat vooraan is, voorste, πρ. πόδες, de voorpooten. Daarv.

προτέρω, Adv., verder, meer naar voren, πρ. ἕπεο, kom naderbij; zoo ook ἄγειν, ἰθύειν, ἰέναι, μαίεσθαι; ἔτι πρ. nog verder; overdr. verder, feller, ἔρις πρ. γένετο, de twist ging nog verder, werd nog feller.

*προ-τεύχω, Perf. Pass. προτέτυγμαι, vooraf vervaardigen, maken, τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν, wat vroeger gebeurd is, zullen wij laten rusten.

προτί, προτιάπτω, m. z. πρός, προσάπτω.

Προτιάων, ονος, een Trojaan, vader van Astynoös, Ο, 455.

προ-τίθημι, er voor zetten, plaatsen, τράπεζαν; voorzetten, κυσίν, om op te vreten; de vorm προθέουσι, Α, 291, τοὔνεκά οἱ προθέουσιν ὀνείδεα μυθήσασθαι, als Praes. bij προτίθημι beschouwd en opgevat als toestaan, is onjuist; even avontuurlijk zijn de pogingen, om het onder προθέω te brengen; Bekker en Naber denken aan προθέωσιν, maar ook dit is niet boven bedenking verheven.

προτι-όσσομαι, a) naar iets of iemand zien, iemand aanzien, τινά; ἦ σ' ἐὺ γιγνώσκων προτιόσσομαι, voorwaar, u wel kennende, zie ik naar u, d. i. gelijk ik u ken, zoo zie ik u ook nu, d. i. gij blijft steeds dezelfde. b) in den geest vooruitzien, een voorgevoel hebben, κραδίη ποτιόσσετ' ὄλεθρον, θάνατον.

†πρό-τμησις, ιος, ἡ (τέμνω), het voorste gedeelte van het onderlijf, een overigens onbekend woord, Λ, 424.

πρό-τονος, ὁ (τείνω), stag, bij Homerus steeds Plur., de touwen, waaraan de mast werd opgehaald en neergelaten.

προ-τρέπω, voorwaarts keeren, Med. zich voorwaarts wenden, d. i. zich begeven, ergens heen gaan, ἐπὶ νηῶν; van Helios, ἐπὶ γαῖαν; overdr. ἄχεϊ, zich overgeven aan droefheid. Daarv.

†προ-τροπᾰδην, Adv., voowaarts gekeerd, φοβέοντο, steeds vooruit, d. i. onophoudelijk, Π, 304.

†προ-τύπτω, eig. trans. vooraf of vooruit slaan, bij Hom. alleen intransitief, vooruitdringen, ἀνὰ ῥῖνάς οἱ δριμὺ μένος προὔτυψε, in zijn neus

drong de scherpe, benauwende drang (om te weenen).

προ-φαίνω, Imperf. *προέφαινον* (met Nauck, v. L. en M. en voor een gedeelte der vormen ook met Cauer), I. Act. 1) trans. toonen, doen verschijnen, c. Accus., *τέραα*. 2) intrans., even als het Med. schijnen, van de maan, *ι*, 145. II. Med. met Aor. Pass. 1) te voren zichtbaar zijn, *ν*, 169; *οὐδὲ προεφαίνετ᾽ ἰδέσθαι*, onpers., en het was niet licht genoeg om te zien; verschijnen, zichtbaar worden, *προπέφανται ἅπαντα*, alles is zichtbaar, wordt gezien; vooral Part., van personen, *προφανείς*, verschijnend, zichtbaar (geworden), *ἀνὰ γεφύρας πολέμοιο*, *Θ*, 378 (m. z. op dit vers v. L. en M.), *ἐς πόλεμον*, *ἐς πεδίον*.

**πρό-φᾰσις*, *ιος*, *ἡ* (*πρόφημι*), voorwendsel; Accus. absol. *πρόφασιν*, onder een voorwendsel, in schijn.

προ-φερής, *ές*, alleen in den Compar. *προφερέστερος* en den Superl. *προφερέστατος*, voortreffelijk, uitstekend, met een Gen. van den persoon, boven wien (*τῶν ἄλλων*, *ϑ*, 221, in een vers van later oorsprong) en een Dat. van de zaak, waarin of waardoor men uitmunt, *ἅλματι*, *βίῃ*. Van

προ-φέρω, voor-, vooruitdragen, vand. 1) wegdragen, wegvoeren, wegrukken, *τινὰ εἰς ὄρος*, van den storm. 2) aandragen, brengen, *τινί τι*, a) overdr. *ὀνείδεά τινι*, iemand smaadredenen toevoegen. b) verwijten, *δῶρά τινι*. 3) te voorschijn brengen, toonen, *μένος*, *ἔριδα*, wedijver toonen. Eveneens in 't Med., *ἔριδα*, *ἔριδα ἀέθλων τινί*, iemand uitdagen tot een wedstrijd.

προ-φεύγω, ontvluchten, ontsnappen, *χεῖρας*, *μένος*, *κακόν*, *θάνατον*, *πόντον*.

πρό-φρασσα, Fem. bij *πρόφρων*, genegen, gaarne, van ganscher harte, *κελεύειν*; *μάλα πρ. εὔχεσθαι*, beroem u maar naar hartelust.

πρό-φρων, *ονος* (*φρήν*), met genegenheid, *propenso animo*, vand. a) genegen, goedig, welwillend; verb. met *ἀγανός* en *ἤπιος*, echter zoo dat *πρόφρων* praedikative bepaling bij het Verbum is. b) gaarne, gewillig, van ganscher harte; ironisch, *πρόφρων ἔπειτα Δία λιτοίμην*, dan kon ik wel met een gerust geweten tot Zeus bidden, d. i. ik zou het niet kunnen doen; vand. ook in ernst, *ὅτε δὴ πρόφρων ἐθέλοιμι ἐρύσσαι*; *οὔ νύ τι θυμῷ πρόφρονι μυθέομαι*. Adv. *προφρονέως*, goedig, vriendelijk; gewillig, gaarne, uit eigen beweging, *π. κέλομαι*.

**προ-χέω*, doen te voorschijn stroomen, voortstuwen, *ῥόον*. — Pass. zich uitstorten, overdr. van een menigte menschen.

πρό-χνυ, Adv. (*πρό* en *γόνυ*), a) eig. vooruit op de knieën neerzinken, *καθέζεσθαι*, b) als een teeken van de grootste uitputting en zwakte, *πρ. ἀπολέσθαι κακῶς*, neerzijgende ellendig omkomen.

προ-χοή, *ἡ* (*προχέω*), altoos Plur., uitwatering, vand. monding van een rivier.

πρό-χοος, *ἡ* (*προχέω*), gieter, waterkruik; *σ*, 397, wijnkan.

πρῦλέες, *ων* (m. verg. *πρό* en het Lat. *proelium*; volgens Fick = *προϝελ-έες*), zwaargewapende voetknechten, in tegenst. zoowel van hen, die op strijdwagens streden als van de lichtgewapenden.

Πρυμνεύς, *ῆος*, een Phaieek, *ϑ*, 112.

πρύμνη, *ἡ* (verwant met *πρέμνον*?), eig. Fem. van het Adiect. *πρυμνός*, scil. *νηῦς*, de achtersteven van het schip, het achterschip, achterdek, waar de plaats van den stuurman was, *πρ. νηός*; als Adi. *πρυμνὴ νηῦς*. Daarv.

†πρύμνη-θεν, Adv., van den kant van den achtersteven, d.i. bij den achtersteven, λαμβάνειν, *O*, 716.

πρυμνήσιος, 3. (πρύμνη), bij den achtersteven behoorend, gew. Neutr. Plur. als Subst., πρυμνήσια, *retinacula*, de stevige touwen of kabels, waarmede het schip bij den achtersteven aan den kant werd vastgehouden; πρ. λύειν, in zee gaan, tegenst. καταδῆσαι, ἀνάψαι.

πρυμνός, 3. de uiterste, laatste, achterste, onderste, βραχίων, het einde van den arm (aan den schouder); σκέλος, het been bij de heup; γλῶσσα, de wortel, het achterste gedeelte van de tong; κέρας, de wortel van den hoorn, daar waar hij aan het hoofd vastzit; δόρυ, het einde van de speerschacht, waarop de punt zit; νηῦς πρ., de achtersteven van het schip; van een steen, πρ. παχύς, van onderen dik; ὕλην πρυμνὴν ἐκτάμνειν, het hout aan den wortel afhakken. Het Neutr. als Subst., πρυμνὸν θέναρος, de handwortel, *E*, 339. Daarv.

†πρυμν-ωρείη, ἡ (ὄρος), het onderste deel, de voet van een berg, *Ξ*, 307.

Πρῦτᾰνις, ιος, een Lykiër, door Odysseus verslagen, *E*, 678.

*πρῴην (πρό), Adv., onlangs, eertijds.

πρωθ-ήβης, αο, Fem. πρωθήβη (*α*, 431, pas huwbaar), pas manbaar, παῖδες, κοῦροι.

πρωΐ (niet πρῷι, m. z. Wackernagel, Berliner Philol. Wochenschrift, 1891, no. 34, bl. 1061), Adv., vroeg, vroeg in den morgen.

†πρώϊζα, Adv. (de afl. is onzeker), vroeg (vroeger), χθιζά τε καὶ πρώϊζα, gisteren en eergisteren ('t is of het gisteren waar, Vosmaer), *B*, 303.

†πρώϊος, 3. (πρῴ), vroeg, vroeg op den dag, Neutr. πρώϊον, als Adverb., *O*, 470.

πρών, πρῶνος (van πρό); daarbij een Plur. πρώονες (waarvoor Wackernagel πρήονες), top, hoogte, vooral een in zee uitstekend voorgebergte, πρώονες ἄκροι.

Πρῳρεύς, ῆος, een Phaieek, *ϑ*, 113.

†πρῴρη, ἡ, de voorsteven, het voorste deel van het schip; eig. Fem. van een Adiect. πρῷρος, νηῦς πρῴρη, *μ*, 230.

Πρωτεσί̆λᾱος, zoon van Iphiklos uit Phylake in Thessalië, aanvoerder der Thessaliërs uit Phylake en Pyrasos. Hij was de eerste, die aan wal stapte, en werd ook het eerst gedood, *B*, 698 volg. en elders.

Πρωτεύς, έος, een fabelachtige god der zee; volgens *δ*, 365 vader van Eidothea, dienaar van Poseidon, wiens zeehonden in de Aigyptische zee hij hoedde. Hij bezat de gave der voorspelling en kon alle mogelijke gedaanten aannemen, *δ*, 349 volg., 365 volg. Op raad van Eidothea boeide Menelaos hem en dwong hem te verkondigen, op welke wijze hij naar huis kon terugkeeren.

πρώτιστος, 3., Superl., van πρῶτος, de allereerste; versterkt door πολύ. Het Neutr. πρώτιστον en πρώτιστα als Adverb., allereerst, vand. ook uitstekend; ook τὰ πρώτιστα.

*πρωτό-γονος, ον (γεν-), eerstgeboren, ἄρνες.

*πρωτο-πᾰγής, ές (πήγνυμι), voor het eerst samengevoegd, nieuw, δίφροι, ἄμαξα.

†πρωτό-πλοος, ον (πλέω), voor de eerste maal varend, de eerste reis doend, νηῦς, *ϑ*, 35.

πρῶτος, 3., Superl. (samengetr. uit πρόατος, van πρό), de eerste, a) plaatselijk, de voorste, tegenst. ὕστατος; vand. ὑσμίνη, de spits van den strijd; ἐν πρώτῃ ἀγορῇ, vooraan in de vergadering; ἐνὶ πρώτῃσι θύρῃσι, voor aan de deur; πρῶτοι = πρόμαχοι, de eersten, de voorvech-

ters, ook πρῶτοι πρόμαχοι; πρ. ῥυμός, het einde van den disselboom; ἄντυξ πρώτη, de (uiterste) rand, waarvoor gew. πυμάτη. b) temporaal, tegenst. ὕστατος; versterkt door πολύ; πρῶτος μετά τινα, de eerste na iemand. c) van den rang, πρῶτοι, de eersten, voornaamsten. d) τὰ πρῶτα, scil. ἄεθλα, de eerste kampprijzen. — Het Neutr. S. en Pl. πρῶτον en πρῶτα, ook met het Artikel, τὸ πρῶτον, τὰ πρῶτα, als Adverb., a) in de eerste plaats, voor de eerste maal; dikwijls πρῶτον καὶ ὕστατον. b) met Conjunkties van tijd, ἐπεὶ en ἐπειδὴ πρῶτον of πρῶτα of τὸ πρῶτον, zoodra als, *ubi primum*; ook ἐπὴν τὰ πρ., ὁππότε κε πρῶτον, ἐξ οὗ δὴ τὰ πρῶτα.

†**πρωτο-τόκος**, ον (τεκεῖν), voor de eerste maal barend, μήτηρ, van een koe, *P*, 5.

Πρωτώ, eene der Nereïden, *Σ*, 43.

†**πταίρω** (Lat. *sternuo*), niezen, hetgeen als een goed voorteeken werd beschouwd, *ϱ*, 541.

*__πτελέη__, ἡ, olm.

Πτελεός, 1) een Achaiische stad in Thessalië, tusschen Antron en Pyrasos, met een haven, *B*, 697. 2) een plaats in Elis, volkplanting van het Thessalische Pteleos, *B*, 594.

†**πτέρνη**, ἡ (de afl. is onzeker), hiel, *X*, 397.

πτερόεις, εσσα, εν, geveugeld, a) eig. epitheton van den pijl, die aan 't benedeneinde van veertjes was voorzien. b) overdr. α) λαισήια, lichte schilden. β) zeer dikwijls ἔπεα πτερ., gevleugelde woorden, omdat het geluid der woorden zich snel voortplant; (volgens I. M. Hoogvliet, Grammatikale Raadsels, bl. 32, vederlichte woorden, d. i. die spoedig verstuiven, vergeten worden). Van

πτερόν (πέτομαι, W. πετ), vervolg. vleugel, meestal in den Plur. πτερὰ βάλλειν, τινάσσεσθαι, de vleugels slaan, schudden; ook als zinnebeeld van lichtheid en vlugheid; vand. overdr. van de riemen, ἐρετμά, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται. (Volgens I. M. Hoogvliet, Grammatikale Raadselen, bl. 22 volg., komt πτερόν van den stam πετ, πίπτω, en beteekent niet vleugel, maar veder, en wel 1) losse vederen. 2) het vederkleed. 3) vederen als stof. Zijne scherpzinnige uiteenzetting is, op *λ*, 125 en *ψ*, 272 na, voor mij overtuigend; *η*, 36, de eenige plaats, waar πτερόν in den Sing. staat, houdt hij voor bedorven.)

πτέρυξ, ὔγος, ἡ (πτερόν), vleugel, wiek.

πτήσσω (uit πτήκjω, W. πτακ, πτα), Part. Perf. πεπτηώς, 1) intr. van vrees bukken, zich verschuilen, κείμην πεπτηώς; ὑπὸ τεύχεσι πεπτηῶτες. Vand. 2) trans. in den Aor. 1. ter neder slaan, neerdrukken, θυμὸν Ἀχαιῶν, *Ξ*, 40 (een onecht vers).

†**πτοιέω**, doen schrikken, Pass. schrikken, bang zijn, *χ*, 298.

Πτολεμαῖος, zoon van Peiraios, vader van Eurymedon, *Δ*, 228.

πτολεμίζω, πτολεμιστής, πτόλεμόνδε, πτόλεμος, m. z. πολεμίζω enz.

πτολίεθρον, τό (πόλις), stad, waarbij steeds de naam in den Gen. staat, Ἰλίου πτολ., Τρώων πτολ.

πτολι-πόρθιος = het volg., *ι*, 504 en 530 (v. L. en M. houden het woord voor onjuist en lezen met I. I. Hartman φάσθαι Ὀδυσσῆα πτολίπορθόν Ϝ' ἐξαλαῶσαι en πτολίπορθον Ϝοῖκαδ' ἱκέσθαι).

πτολί-πορθος, ον (πόλις, πέρθω), stedenverwoester, epith. van Ares, Enyo, Achilleus, Odysseus en Oïleus.

†**πτόρθος**, ὁ, spruit, twijg, tak, *ζ*, 128.

†**πτύγμα**, ἄτος, τό (πτύσσω), het gevouwene, πέπλοιο, plooien, *E*, 315.

†**πτυκτός**, 3. (πτύσσω), gevou-

wen, dichtgevouwen, πίνακες, Z, 169.

(πτύξ), G. πτυχός, ἡ (πτύσσω), hetgeen meermalen over elkaar is gelegd, vand. 1) vouw, laag, πτύχες σάκεος, de uit leer of metaal bestaande lagen van het schild. 2) overdr. van bergen, kloof, dal.

†πτύον, τό schop, waarmede het graan, als het gedorscht was, over den dorschvloer geschud en aan den tocht werd blootgesteld, om zoodoende het kaf van het koren te scheiden, N, 588.

πτύσσω (st. πτυχ), 1) Act. in plooien (in de plooi) leggen, van een slavin, χιτῶνα, εἵματα. 2) Med. ombuigen, ἔγχεα ἐπτύσσοντο.

πτύω (voor σπjύω, Lat. *spuo*), spuwen, uitspuwen.

πτώξ, πτωκός, schuchter, schuw, epith. van hazen. Als Subst. πτώξ, ὁ, de haas, P, 676.

πτωσκάζω, wegschuilen, overdr. vreesachtig, bang zijn, Δ, 372. Van

πτώσσω (st. πτωκ, verwant met πτήσσω) 1) intr., a) uit vrees zich verbergen, zich verschuilen, ὑπό τινι; καθ' ὕδωρ, in 't water vluchten; ὑπὸ κρημνούς. b) in 't alg. bevreesd, bang zijn. c) van den bedelaar, zich schuw bewegen, κατὰ δῆμον. 2) schuw, bevreesd voor iemand vluchten, ἀλλήλους; ὄρνιθες ἐν πεδίῳ νέφεα πτώσσουσαι, χ, 304; m. z. νέφος.

πτωχεύω, a) intr. bedelen, προτὶ of κατὰ ἄστυ, ἀνὰ δῆμον. b) trans., om iets bedelen, δαῖτα.

πτωχός, ὁ (πτώσσω), eig. die zich bukt, bedelend, ἀνήρ; als Subst. zonder ἀνήρ, bedelaar.

Πυγμαῖοι, οἱ (Klein duimpje, πυγμή), de Pygmaien, een fabelachtig volk van dwergen, dat volgens de sage in het Zuiden der aarde, in Aithiopië of Indië woonde, Γ, 6.

*πυγ-μᾰχίη, ἡ, vuistgevecht. Van

†πυγ-μᾰχος, ὁ (μάχομαι), vuistvechter, θ, 246.

†πυγμή (πυ, st. πυγ, m. verg. *pugnus*), de vuist, vand. vuistgevecht; πυγμῇ, in 't vuistgevecht, Ψ, 669.

**πῠγούσιος, 3. (πυγών, elleboog, ellemaat), een el lang, *palmipes*.

†πύελος (voor πλύελος, W. πλυ?), trog, voerbak, τ, 553.

πυθμήν, ένος, ὁ (st. πυθμεν, Lat. *fundus*), het onderste, de bodem van iets, vand. in 't bijz. a) van vaten, de bodem (zoowel omdat hij het vat sluit als ook omdat hij het tot steun dient), vand. ook voet, voetstuk, b. v. van een drievoet; van een beker, δύω δ' ὑπὸ πυθμένες ἦσαν, twee steunselen, die aan weerskanten van den voet zich bevonden, Λ, 635 (m. z. Helbig, das Homerische Epos, bl. 373 vlg.). b) de voet, het einde van een boomstam.

πύθω (verwant met Lat. *puteo*), 1) Act. doen verrotten, vergaan, ὀστέα. 2) Pass. verrotten, vergaan.

Πυθών, ῶνος (voor de vormen van Πυθώ, όος, b. v. Dat. Πυθοῖ, Accus. Πυθώ, herstellen v. L. en M. met Nauck de overeenkomstige van Πύθων. Ook lezen zij λ, 581 Πυθῶν' voor Πυθώδ'), Pytho, de oudste naam der landstreek aan den Parnassos in Phokis, waar de tempel en het orakel van den Pythischen Apollon zich bevond.

(Πῡθώ-δε, m. z. Πυθών).

πύκᾰ, Adv. 1) dicht, stevig, θωρηκτής, ποιητός; θύρας εἴρυντο (scil. σανίδες) π. στιβαρῶς ἀραρυίας, zij sloten de stevig in elkaar gezette deuren; bij βάλλειν beteekent het: dikwijls achter elkaar, telkens. 2) overdr. zorgvuldig, τρέφειν; verstandig, νοεῖν. Daarv.

πῡκάζω, 1) dicht bedekken, omhullen, verbergen, νέκυν, τινὰ νεφέλῃ; van den helm, πύκασε κάρη; ἐντὸς σφέας αὐτοὺς πυκάζειν, binnen

zich zelven verbergen; Pass. ἅρματ' ἐὺ πεπυκασμένα; met een Dat. instrum. ὄζοισιν; ἅρματα χρυσῷ πεπυκασμένα κασσιτέρῳ τε, d. i. rijk versierd met goud en tin; ῥάκεσιν πεπυκασμένος ὤμους, met lompen bedekt; overdr. omvangen, bevangen van de smart, τινὰ φρένας. 2) intrans. vat men het op λ, 320, πρὶν ... ἰούλους ἀνθῆσαι πυκάσαι τε γένυς εὐανθέϊ λάχνῃ, voordat de kin met schoon ontspruitend dons was bedekt (echter is het veel juister, ἰούλους als Subjekt te beschouwen).

†πῠκῐ-μηδής, ές (μῆδος), zorgdragend, verstandig, vol beleid, α, 438.

πῠκῐνά, Adv., Neutr. Plur. van πυκινός = πυκνός, dat m. vergel.

πῠκῐνός = πυκνός, dat. m. vergel.

πυκνός, 3. en πῠκῐνός, 3., dicht, dik, 1) eig., a) dicht, stevig, θώρηξ, ἀσπίς, χλαῖνα. b) ten opzichte van de bijzondere deelen van een voorwerp, stevig, goed in elkaar sluitend, λέχος (ledikant), νέφος, dicht; voorts πυκναὶ στίχες, φάλαγγες, dicht op elkaar gedrongen; πτερά, dicht, dik met veeren bedekt, πτερά, πυκνά, vederen dicht op elkander; ook een menigte vederen; βαλόντες, nadat zij hadden laten vallen; βέλεα, een menigte van pijlen, een hagel van pijlen; π. ὕλη, λόχμη, δρυμά, ῥωπήια, ὄζοι, θάμνοι, πέταλα; π. ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν, zij stonden dicht bij elkaar; verb. met θαμέες. c) stevig, vast, δόμος; λιθάδες, vast en stevig in elkaar sluitend; θύρη, χηλός, stevig gesloten. d) ten opzichte van den tijd, dicht op elkaar; herhaaldelijk, talrijk, λιθάδες, steenworpen; δάκρυα. 2) overdr. van den geest en diens voortbrengselen, schrander, wijs, verstandig, φρένες, νόος, μήδεα, βουλή; ἔπος, ἐφετμή, μῦθος; δόλος. — De Neutra πυκνόν, πυκνά, πυκινόν en πυκινά, als Adverbia (ook πυκινῶς), a) stevig, dicht, θύραι, σανίδες πυκινῶς ἀραρυῖαι, stevig in elkaar gezette deuren; πήρη πυκνὰ ῥωγαλέη, met veel (dicht bij elkaar zittende) scheuren. b) van den tijd, dicht achter elkaar, m. z. 1) d); overdr. α) hevig, zeer, πυκινῶς ἀκάχημαι. β) lang achtereen, πυκινὰ στεναχίζειν. γ) verstandig, πυκινῶς ὑποθήσομαι, πυκινὰ φρονέων.

Πυλαιμένης, εος, koning der Paphlagonen, bondgenoot der Trojanen, Β, 851, gedood door Menelaos, Ε, 576.

Πύλαιος, zoon van Lethos, aanvoerder der Pelasgen, Β, 842.

πῠλ-άρτης, αο, die de deuren der Onderwereld stevig sluit, deursluiter, deurwachter, epith. van Hades, κρατερός.

Πῠλάρτης, αο, de naam van twee Trojanen, waarvan de een door Aias, de ander door Patroklos gedood werd, Λ, 491, Π, 696.

*πῠλᾰ-ουρός (zoo Wackernagel in Kuhn's Zeitschrift, welke vorm bevestigd wordt door den Papyrus van Kennyon CCXXVIII; m. z. Berliner philol. Zeitschrift 1891, no. 47, bl. 1476, uit πυλαϝορός, W. ὀρ, ϝορ, niet πῠλᾰ-ωρος), deurwachter. Van

πῠλη, ἡ, deur, poort, meestal in den Plur., waar dan de beide vleugels der poort bedoeld zijn, vooral van stadspoorten; πᾶσαι π., de geheele poort; ook van de poorten van het legerkamp; Ἀίδαο πύλαι, de poorten van den Hades, als omschrijving van den dood; ook πύλαι οὐρανοῦ, Ὀλύμπου, ὀνείρειαι, ὀνείρων, Ἠελίοιο.

Πῠλήνη, stad in Aitolië, Β, 639.

Πῠλιος, 3. (Πύλος), van Pylos, Pylisch; Πύλιοι, de Pyliërs.

†Πῠλό-θεν, Adv., van, uit Pylos, π, 323.

*Πῠλοι-γενής, ές (γίγνομαι), te Pylos geboren, van Pylos afkomstig, epith. van Nestor; ἵπποι (van Antilochos).

Πύλον-δε, Adv., naar Pylos.

Πύ̆λος, ἡ, naam van drie steden op of dicht bij de Westkust van de Peloponnesos; eene dier steden was de residentie van Nestor; m. z. Aristoph. Equ. 1059.

Πύ̆λων, *ωνος*, een Trojaan, door Polypoites gedood, *M*, 187.

πύ̆μᾰτος, 3. (voor *πύσματος*), uiterste, achterste, laatste, van plaats en tijd; *ἄντυξ ἣ πυμάτη θέεν ἀσπίδος*, die als uiterste om het schild heenliep. Het Neutr. *πύματον* en *πύματα* als Adverb., het laatst, voor het laatst, *πύματόν τε καὶ ὕστατον*, ook *πύματά τε καὶ ὕστατα*.

πυνθᾰνομαι en *πεύθομαι*, 1) uitvorschen, vragen, onderzoeken; meestal c. Accus., *νόστον πατρός*, *κακὰ ἔργα;* ook c. Gen. *πατρὸς οἰχομένοιο;* met dezen Casus ook iemand vragen, ondervragen; met daarop volg. afh. zin, *ἔκ* (Adv.) *τε πέπυσθε, ἠέ — ἦ*, om uit te vorschen of —; absol. *K*, 320. 2) gewoonl. ervaren, vernemen, hooren, meestal van een indirekte, enkel ook van een direkte waarneming; het staat absoluut, of met een Accus., *Ἄρηα, κτύπον, κέλαδον*, of een Gen., *Αἴαντος*, aangaande Aias; *ξείνοιο, ἀγγελίης, μάχης; τί τινος*, iets van of door iemand vernemen; *εἰ σφῶιν τάδε πάντα πυθοίατο μαρναμένοιιν*, als zij van u dat alles vernamen, hoe gij strijdt; ook *ἔκ τινος;* c. Part. *πυθόμην ὁδὸν ὁρμαίνοντα*, ik vernam dat hij zich op weg begaf; *πέπυστο υἷος πεσόντος*, hij vernam dat zijn zoon gesneuveld was; ook met *ὅτι*, *N*, 674 (waar het echter met *οἶδα* verbonden is); het Praesens heeft de beteekenis van een Perf. *γ*, 187, het Imperf. van een Plusquperf. *π*, 411, 412.

πύξ (verwant met *πύκα, πυκνός, πυγμή*, Lat. *pugnus*), met de vuist; *πὺξ ἀγαθός*, dapper, ervaren in het vuistgevecht, *φέρτατος; μάχεσθαι, νικάειν*.

†*πύ̆ξῐνος*, 3. (*πύξος*), van palmhout, *ζυγόν*, *Ω*, 269.

πῦρ, *πῠρός*, *τό* (de afl. is onzeker), vuur, bij Homerus dikwijls *π. δαίειν, καίειν;* in 't bijz. het haardvuur, of het vuur van den brandstapel of op den luchter; dikwijls als symbool van geweld, gevaar en vernietiging, vand. *ὀλοόν; μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο;* spreekw. *ἐν πυρὶ γενέσθαι*, in vuur (rook) opgaan, d.i. vernietigd worden; *B*, 340 (Naber *νεμοίατο* voor *γενοίατο*); *ἐκ πυρὸς αἰθομένοιο νοστῆσαι*, uit het brandend vuur, d. i. uit de grootste gevaren terugkeeren. — De Plur. *πυρά* beteekent wachtvuren.

πῠρ-άγρη, ἡ (*ἀγρέω*, W. *ἀγ*), vuurtang.

Πῡραίχμης, *αο*, aanvoerder der Paioniërs, bondgenoot der Trojanen, door Patroklos gedood, *B*, 848, *Π*, 287.

†*πῠρακτέω* (van *πυράζω*, *πῦρ*), gloeiend maken, *ι*, 328.

Πύ̆ρᾰσος, 1) een Trojaan, door Aias gedood, *Λ*, 491. 2) stad in Thessalia Phthiotis, met een heilig bosch van Demeter, *B*, 695.

**πυργη-δόν*, Adv. eig. als een toren, d. i. met gesloten gelederen, in een gesloten carré. Van

πύργος, ὁ, 1) a) toren, vooral bij of op den stadsmuur; vand. ook de muur met de torens; ook van den muur om de ligplaats der schepen. b) overdr. bolwerk, schutsmuur, beschutting; zoo heet Aias *πύργος Ἀχαιῶν;* zijn schild wordt met een toren vergeleken. 2) een carré vormende, gesloten legerschaar. Daarv.

†*πυργόω*, van torens voorzien, versterken, *λ*, 264.

†*πῠρετός*, ὁ (*πῦρ*), koorts, *X*, 31.

πῡρή, ἡ (*πῦρ*), brandstapel.

†*πῡρη-φόρος*, m. z. *πυροφόρος*.

†*πῡρῐ-ήκης*, *ες* (*ἀκή*), met gloeiende punt, *ι*, 387.

†πῡρί-καυστος, ον, met vuur gebrand, in 't vuur gehard, σκῶλος, *N*, 564.

Πῦρις, ιος, een Lykiër, door Patroklos verslagen, *Π*, 416.

Πῡριφλεγέθων, οντος (φλεγέθω, vlammen), een rivier in de Onderwereld, *κ*, 513.

*πυρ-καϊή, ἡ (καίω) brandstapel.

**πύρνον, τό (samengetr. uit πύρινον, Neutr. van πύρινος, van πυρός), tarwebrood.

πῡρός, ὁ, tarwe, als voeder van paarden en ganzen; als voedsel voor menschen alleen *υ*, 109; epith. μελιηδής, μελίφρων. Daarv.

πῡρο-φόρος, ον (ook πυρηφόρος, *γ*, 495), tarwe voortbrengend, ἄρουρα, πεδίον.

†πυρ-πολέω (πυρπόλος, van πῦρ en πολέω), het vuur onderhouden, bij het vuur waken, *κ*, 30.

†πυρσός, ὁ (πῦρ), vuursein, *Σ*, 211.

πώ, enklitisch Partikel, ooit, ergens, nog, altoos met een Negatie verbonden, οὔπω, μήπω, a) nog niet; ook door een woordje van elkaar gescheiden, οὔτε τί πω, οὐδέ τί πω, μὴ γάρ πω, μὴ δή πω; ook even als πώς, op geene wijze, geenszins; zoo ook μή πω (waar echter μή πως de voorkeur verdient).

πωλέομαι, Dep. Med. (frequentat. van πέλομαι, W. πελ), iterat. Imperf. πωλέσκετο, dikwijls op een plaats zijn, ergens veel verkeeren, *versari*, dikwijls ergens komen, εἰς ἀγορήν, εἰς πόλεμον, ἐς δόμον, ἐς ἡμέτερον, ἐπὶ ῥέεθρα, μετ' ἄλλους, δεῦρο.

πῶλος, ὁ en ἡ, Lat. *pullus*, ons veulen (meer Fem. dan Masc.).

πῶμα, τό (de afl. is onzeker), deksel, χηλοῦ; ook deksel van een pijlkoker of een kruik.

πώ-ποτε (thans veel πώ ποτε geschreven), Adv. ooit, achter een ontkenning, οὐ πώποτε, nog nooit, altoos van een verleden tijd; οὐ πώποτε ναῦται — ἀκήριοι εὐχετάονται παρφυγέειν σὺν νηί, behoort π. volgens den zin bij παρφυγέειν, de schippers kunnen zich niet beroemen ooit ongedeerd voorbij te zijn gevaren.

πῶς (Pronomenstam πο), vragend Partikel, hoe? op welke wijze? dikwijls verbonden met andere Partikels, πῶς γάρ; hoe dan?; versterkt πῶς γάρ δή; πῶς δή; hoe echter?; in een levendige vraag; πῶς δή; hoe toch? hoe dan toch? πῶς νῦν; hoe nu? d. i. wat zegt, wat denkt gij er nu van? πῶς τε; hoe toch? πῶς τ' ἄρ'. Het staat a) c. Indic. *Α*, 123, *Κ*, 61; b) c. Coni. *Σ*, 188, *γ*, 22; c) c. Optat., *Λ*, 838. d) πῶς κε, c. Optat. *Ι*, 437, *Ξ*, 333; *α*, 65; tot uitdrukking van een wensch, *ο*, 195.

πώς, enklitisch Partikel, op eenige wijze, eenigszins; achter een ander Partikel, αἴ κέν πως, of soms; οὐ μέν πως, geenszins, volstrekt niet; οὐκ ἄν πως; μάλα πως, geweldig, hevig.

πωτάομαι, m. z. ποτάομαι.

πῶυ, εος, τό, kudde, altoos van schapen; vand. ὀίων πῶυ en οἰῶν πώεα, πώεσι μήλων.

Ρ.

ῥά, vóór klinkers ῥ', enklitisch Partikel, m. z. ἄρα.

ῥάβδος, ἡ (ῥαπίς, waarsch. verwant met ῥέπω, W. ῥεπ, ϝρεπ), roede, staf, stok, vooral a) de staf van Hermes, tooverstaf, tooverroede, waarmede hij de menschen in slaap brengt en weder wakker maakt; van Athene. b) hengelroede. c) lijsten, χρύσειαι ῥάβδοι, gouden lijsten (m. z. Helbig, das Homerische Epos, bl. 381).

(ῥαδᾰλός, 3. volg. Zenodotus; andere lezing ῥοδανός; men verklaart

het door wiegelend, *Σ,* 576; v. L. en M. en Rzach lezen *ῥαδινόν,* waartoe ook Nauck overhelt.)

Ῥᾰδᾰ́μανθυς, υος, zoon van Zeus en Europe, broeder van Minos, *Ξ,* 321, 322. Volgens *δ,* 564 werd hij als zoon van een god naar het Elysion verplaatst. De Phaieeken brachten hem eens naar Euboia, *η,* 323.

ῥᾰδῐνός, 3. (W. *ϝραδ*), slank, gemakkelijk in beweging te brengen, wiegelend, *ἱμάσθλη, δονακεύς.*

**ῥαθᾰ́μιγξ, ιγγος, ἡ* (de afl. is onzeker, volgens v. L. en M. van W. *ῥαδ, ῥαίνω*), druppel; overdr. *ῥαθάμιγγες κονίης,* korreltjes stof.

ῥαίνω, Aor. *ἔρρασσα,* Perf. en Plusqperf. Pass. 3. Pl. *ἐρράδαται* en *ἐρράδατο,* besprenkelen, bestrooien, *τί τινι,* iets met iets, *κονίῃ; αἵματι δ' ἐρράδαται τοῖχοι,* de muren zijn met bloed bespat. Over *ι,* 459 z. m. *ῥαίω.*

†*ῥαιστήρ, ῆρος, ὁ* (met Bekker, terwijl het vroeger als Femin. werd beschouwd), hamer, *Σ,* 477. — Van

ῥαίω (de afl. is onzeker), aan stukken slaan, verbrijzelen, verpletteren, *νῆα; τινά,* iemand schipbreuk doen lijden, *πάρος οὔ ποτ' ἄκουσας ῥαιομένου, ὅτε μ' ἔρραιε ... ἐννοσίγαιος.* — Pass. bersten, aan stukken springen; schipbreuk lijden, vergaan, *τῷ ἐγκέφαλος διὰ σπέος θεινομένου ῥαίοιτο πρὸς οὔδεϊ, ι,* 459, verdient Düntzers, ook door v. L. en M. opgenomen lezing, *ῥαίνοιτο* de voorkeur.

***ῥάκος, εος, τό* (W. *ϝρακ*), eigenl. een afgescheurd stuk, lap, vod, oud stuk kleed.

***ῥαπτός,* 3., aan elkaar genaaid, gelapt. Van

ῥάπτω 1) aan elkaar naaien, aan elkaar voegen, samenvoegen, *τί, βοείας θαμειὰς χρυσείῃς ῥάβδοισι διηνέκεσι, Μ,* 294 volg.; m. z. *ῥάβδος* en Helbig ter daar aangehaalde plaatse, die vermoedt, dat vóór 297 een of twee verzen ontbreken, waarin de buitenkant van het schild was beschreven; hij meent dat er b. v. stond „van buiten maakte de smid in 't midden een gouden omphalos en versierde de oppervlakte", waarop dan ons vers zou volgen „met gouden lijsten, die zich over het rond van het schild uitstrekten"; v. L. en M., die het gevoelen van Helbig over de beteekenis van *ῥάβδος* op deze plaats deelen, zijn van oordeel dat enkel door omzetting van 296 en 297 diens bedoeling kan bereikt worden. b) overdr. listen verzinnen, *κακά τινι, φόνον, θάνατον.*

†*ῥαφή, ἡ* (*ῥάπτω*), naad, *χ,* 186.

†*ῥᾰ́χις, ιος, ἡ* (de afl. is onzeker), ruggegraat, ruggestuk, *Ι,* 208.

Ῥέα, gew. *Ῥείη,* dochter van Uranos en Gaia, gemalin en zuster van Kronos, moeder van Zeus, Poseidon en Hades, van Hestia, Demeter en Hera, *Ξ,* 203; *Ο,* 187 (waar v. L. en M. *οὕς τέκε Ῥεία* lezen voor *οὕς τέκετο Ῥέα*).

ῥέα, m. z. *ῥεῖα.*

ῥέεθρον = *ῥεῖθρον, τό* (*ῥέω*), het stroomende, de vloed; altoos Plur. *ῥέεθρα,* de golven.

ῥέζω (uit *ϝρέγjω,* st. *ϝεργ*), m. verg. *ἔρδω,* Fut. *ῥέξω,* 1) doen, handelen, maken, bewerken, met een Adv. of een Accus., *μέγα ἔργον, ἔργα, αἴσυλα,* misdaden plegen; *οὐ κατὰ μοῖραν ἔρεξας,* gij hebt niet naar behooren gehandeld; *τινά τι,* iemand iets doen, toevoegen, *κακόν* of *κακά τινα; υ,* 314 is de Dat. een Dat. ethicus; *κακῶς τινά,* iemand mishandelen; Pass. *ῥεχθὲν κακόν; ῥεχθὲν δὲ καὶ νήπιος ἔγνω,* wat gebeurd is, ziet, begrijpt ook een dwaas. 2) vooral offeren, eig. *ἱερά,* brengen, *θεῷ; ἑκατόμβην,* een hekat. offeren; *θαλύσια,* een oogstoffer brengen; *βοῦν θεῷ;* vand. ook slachten.

†*ῥέθος, εος, τό,* alleen in den Gen.

Plur. voorkomend, ledematen. (M. z. Koster, Stud. Tragico-Homerica, bl. 73).

ῥεῖα, Adv., gemakkelijk (en dat is geen wonder), *α*, 160; zonder moeite, zonder zorg, *θεοὶ ῥεῖα ζώοντες;* versterkt door *μάλα;* op de plaatsen waar *ῥέα* stond, moet en kan gemakkelijk *ῥεῖα* hersteld worden, b. v. *M*, 381, *οὔ κέ Ϝε ῥεῖα*, Menrad voor *οὐδέ κέ μιν ῥέα; Y*, 101, *οὐ κέ με ῥεῖα*, Payne Knight voor *οὔ κε μάλα ῥέα.*

Ῥείη, m. z. *Ῥέα.*

Ῥεῖθρον, een haven van Ithake, ten noorden van de stad, *α*, 186.

ῥέπω (W. *ῥεπ*, *Ϝρεπ*), zakken, dalen, van de weegschaal, dalen, doorslaan, *ῥέπε δ' αἴσιμον ἦμαρ Ἀχαιῶν*, de noodlottige dag der Achaiers daalde, d. i.: het onheil der Achaiers was besloten, *Θ*, 72; eveneens *Ἕκτορος αἴσιμον ἦμαρ.*

ῥέω (eigenl. *ῥέϜω*, W. *ῥυ*, *σρυ*), 1) vloeien, stroomen, van water, bloed, zweet; c. Dat. *πηγὴ ῥέει ὕδατι; ῥέεν αἵματι γαῖα*, de aarde droop van bloed; *κατὰ* (Adv.) *δὲ ῥέει ἱδρώς; ἐκ δ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέε.* 2) overdr. vloeien, van de rede, *ἀπὸ γλώσσης;* van werptuigen, *ἐκ χειρῶν; τῶν ἐκ μελέων τρίχες ἔρρεον*, de haren vielen van hun ledematen af.

(*ῥηγμίν*), *ῖνος* (W. *Ϝραγ*), branding. Van

ῥήγνῡμι, bijvorm *ῥήσσω*, iterat. Imperf. *ῥήγνυσκε*, I. Act. 1) a) rijten, openrijten, breken, verbrijzelen, *χαλκόν, ἱμάντα, νευρήν; θύελλα προτόνους; πύλας*, openbreken; *σάκος*, doorboren; b) vooral in den slag, doorbreken, uiteen drijven, *φάλαγγας, ὅμιλον, στίχας.* 2) stampen, *πέδον ποσί*, in den bijvorm *ῥήσσω.* II. Med. 1) breken, van de golven, *ῥήγνυτο κῦμα.* 2) iets voor zich doorbreken, *τεῖχος, φάλαγγας; διά* (Adv.) *τε ῥήξασθαι ἐπάλξις.* 3) losrukken, doen uitbarsten, *ἔριδα, Y*, 55.

ῥῆγος, εος, τό (de afl. is onzeker), eig. een lap goed, laken, gew. deken, kleed; dikwijls in den Plur. dekens, kleeden over de bedden of de zetels.

***ῥηθείς, εῖσα, έν*, Part. Aor. Pass. bij 2. *εἴρω*, alleen *σ*, 414 en *υ*, 322; *οὐκ ἂν δή τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ … χαλεπαίνοι*, niemand zou boos worden als het rechtvaardige gezegd is, d. i. over een billijk verlangen.

ῥηΐδιος, 3. = *ῥᾴδιος*, Compar. *ῥηΐτερος*, Superl. *ῥηΐτατος* (Adv. *-ίτατα*), of *ῥήϊστος*, licht, gemakkelijk, zonder moeite, *τάφρος περῆσαι ῥηιδίη*, gemakkelijk om overheen te komen; met een Dat. pers. en Inf., *οὐ ῥηΐδι' ἐστι … ἀνδράσι … δαήμεναι; ῥηΐτεροι πολεμίζειν ἦσαν Ἀχαιοί* in plaats van *ῥηΐτερον ἦν πολεμ. Ἀχαιοῖς.* — Adv. *ῥηϊδίως.*

ῥηκτός, 3. Adi. verb. van *ῥήγνυμι*, verscheurbaar, doordringbaar, *χαλκῷ ῥηκτός*, door het erts.

Ῥήνη, bijwijf van Oïleus, moeder van Medon, *B*, 728.

†*ῥηξ-ηνορίη, ἡ*, de eigenschap of de kracht, om de gelederen der mannen te doorbreken, *ξ*, 217. Van

ῥηξ-ήνωρ, ορος, de gelederen der mannen doorbrekend, epith. van Achilleus.

Ῥηξήνωρ, zoon van Nausithoös, broeder van Alkinoös, *η*, 63, 146.

†*ῥῆσις, ιος, ἡ* (verwant met *εἴρω*, voor *Ϝρῆσις*, W. *Ϝερ*, waarvan ook *ῥητήρ, ῥητός, ῥήτρη*), het zeggen, de rede, het gesprek, *φ*, 291.

Ῥῆσος, 1) zoon van Eïoneus, koning der Threïkers, *K*, 435 volg. Hij werd gedood door Diomedes en Odysseus, die zijne beroemde paarden roofden. 2) rivier in Troas, die zich in den Granikos uitstortte, *M*, 20.

ῥήσσω, m. z. *ῥήγνυμι.*

†*ῥητήρ, ῆρος, ὁ* (m. z. *ῥῆσις*), redenaar, spreker, *μύθων, I*, 443.

†*ῥητός*, 3. (m. z. *ῥῆσις*), gespro-

ken, vooral uitdrukkelijk gezegd, bepaald, *Φ,* 445.

†ῥήτρη, ἡ (m. z. ῥῆσις), verdrag, *ξ,* 393.

†ῥῑγεδανός, 3. (ῥιγέω), ijselijk, verschrikkelijk, gehaat, epith. van Helene, *T,* 325.

ῥῑγέω (ῥῖγος), Perf. ἔρριγα met de beteekenis van een Praesens, rillen van koude, koud zijn; bij Homerus altoos overdrachtelijk, rillen, schrikken, ontsteld zijn; de aanleiding tot die gemoedsbeweging staat in 't Partic. of wordt door een temporalen zin uitgedrukt; c. Acc. voor iets terugdeinzen, bang zijn, πόλεμον; in de plaats van den Inf. staat ook wel een Infin. of een zin met μή.

ῥίγιον, alleen in 't Neutr. voorkomende Compar. bij ῥῖγος, a) kouder, *ρ,* 191; b) verschrikkelijker, ontzettender, τὸ δὲ ῥίγιον. — Superl. ῥίγιστος, ῥίγιστα, het verschrikkelijkste, het ergste, *E,* 873.

Ῥίγμος, zoon van Peiroös, uit Threïke, een bondgenoot der Trojanen, *Y,* 485 volg.

†ῥῖγος, εος, τό, koude, vorst, *ε,* 472. Daarv.

†ῥῑγόω, koud zijn, *ξ,* 481.

ῥίζα, ἡ (= ϝρίδja, Lat. *radix,* W. *vrad*), wortel, *Λ,* 846 als geneesmiddel; overdr. w. van het oog, *ι,* 390. Daarv.

ῥιζόω, a) doen wortelen, vand. planten; overdr. vast zetten, in den bodem doen wortelen, *ν,* 163; van het schip, dat Poseidon in steen veranderde. b) aanplanten, een oord, ἀλωὴ ἐρρίζωται (d. i. πεφύτευται),

ῥίμφᾰ, Adv. (de afleid. is onzeker), vlug, snel, behendig.

ῥίν, m. z. ῥίς.

ῥινός, ὁ (de afl. is onzeker) 1) huid, van het menschelijk lichaam, ook in den Plur. 2) de afgetrokken huid, het vel van een dier, vooral van een rund; echter ook ῥινὸς λύκοιο. 3) schild, dat van rundsleder vervaardigd was, met en zonder toevoeging van βοῶν; *Π,* 636 is ῥινοῦ τε βοῶν τ' εὐ ποιητάων, volg. Aristarchus epanalepsis. — Bijvorm ῥινόν, *K,* 155, huid, βοός; *ε,* 281, εἴσατο δ' ὡς ὅτε ῥινὸν ἐν ... πόντῳ verklaart men „even als een schild"; m.z. v. L. en M. op deze plaats.

†ῥινο-τόρος, ον (τορέω), de huid of het schild doorborend, schildenverpletter (Vosmaer), Ἄρης, *Φ,* 392.

ῥίον, τό (de afl. is onzeker), a) uitstekende rotspunt, vand. rotstop, bergtop. b) voorgebergte.

ῥῑπή, ἡ (ῥίπτω), a) worp, vaart, stoot, geweld, kracht, waarmede iets geworpen wordt. b) vaart, die een geworpen voorwerp heeft, ῥ. λᾶος, steenworp; αἰγανέης, speerworp. c) in 't alg. geweld, van wind of vuur.

Ῥίπη, stad in Arkadië, bij Stratos, *B,* 606.

†ῥιπτάζω (frequent. van ῥίπτω), heen en weer werpen, slingeren, als mishandeling, θεοὺς κατὰ δῶμα, *Ξ,* 257.

ῥίπτω (st. ϝριπ, waarsch. van W. ῥεπ, ϝρεπ), iterat. Imperf. ῥίπτεσκον, werpen, slingeren, τινὰ ἀπὸ βηλοῦ, ἐς Τάρταρον; τὶ μετά τινα, met iets naar iemand gooien.

ῥίς, ῥῑνός, ἡ (de afl. is onzeker, de vorm ῥίν is van later tijd), neus; Plur. ῥῖνες, neusgaten; ook neus.

ῥίψ, ῥιπός, ἡ, riet, biezen en hetgeen daarvan gevlochten wordt; ῥίπες οἰσυΐναι, gevlochtene wanden van teenwerk (Vosmaer).

ῥοδανός, 3., wiegelend, lezing van versch. handschriften, *Σ,* 576 (v. L. en M. ῥαδινός, dat m. vergel.).

Ῥόδιος, rivier in Troas, noordelijk van de landtong Dardanis, *M,* 20.

ῥοδο-δάκτῠλος, ον, roosvingerig, epith. van Eos.

ῥοδόεις, εσσα, εν (ῥόδον), vol rozen, vol rozengeur, ἔλαιον, naar rozen riekend, rozenolie, Ψ, 186.

Ῥόδος, Rhodus, beroemd eiland in de Karpathische zee op de kust van Asië, met de drie steden Lindos, Ialysos en Kameiros. — Daarv. Ῥόδιος, Rhodisch; Subst. de Rhodiër.

ῥοή, ἡ (ῥόϜή, W. ῥυ, σρυ), het vloeien, de vloed, altoos Plur. ῥοαί, stroomen, golven, van den Okeanos en van rivieren; ook in 't alg. van het water.

†ῥόθιος, 3. (ῥόθος), ruischend, bruisend, κῦμα, ε, 412.

†ῥοιβδέω (ῥοῖβδος), slurpen, opslurpen, van Charybdis, μ, 106.

†ῥοιζέω, sissen, fluiten, K, 502 (om daardoor een sein te geven). Van

ῥοῖζος, ἡ (uit ῥοῖδjος, ῥοῖjος, verwant met ῥοῖβδος), gesis, gesnor der afgeschoten pijlen, Π, 361; het fluiten van den zijne kudde voortdrijvenden Kykloop, ι, 315.

**ῥοιή, granaatboom en de granaatappel.

ῥόος, ἡ (ῥέω), het stroomen, de strooming; stroomend water, vloed, alleen Sing. πλῆτο ῥόος; dikwijls c. Gen. Ἀλφειοῖο, Ὠκεανοῖο; κῦμα ῥόοιο, golfslag; κατὰ (κὰρ) ῥόον, met den stroom, van de zee; stroomaf, van de rivier, ἐπλέομεν ῥηιδίως, ὡς εἴ τε κ. ῥόον, als of het stroomaf ging; μ, 204 van de los in de leeren riemen hangende roeispanen, βόμβησαν κ. ῥ., trillend sleepten de riemen door de strooming.

ῥόπᾰλον, τό (ῥέπω, W. ῥεπ, Ϝρεπ), eigenl. stok om er mee te werpen, een naar beneden dik uitloopende staf, knuppel, knots, van den Kykloop, ι, 319; παγχάλκεον, van Orion.

**ῥοχθέω (ῥόχθος), ruischen, bruisen, van de golven der branding.

†ῥῠδόν, Adv. (ῥέω, ῥυῆναι), als een stroom, overvloedig, ἀφνειός, ο, 426.

*ῥῡμός, ἡ (ἐρύω), disselboom.

ῥύομαι (waarschijnlijk van Ϝρύομαι weshalve ook meestal een korte lettergreep daarvoor verlengd wordt); Fut. ῥύσομαι, Aor. ἐρ(ρ)υσάμην en εἰρυσάμην (ἐϜρυσάμην) (K, 43, ἥ τίς κεν ἐρύσσεται ἠδὲ σαώσῃ leest v. Herw., Mnemosyne N. S. XIX, p. 163 ἥ τίς κ' ἔτι ῥύσεται), Aor. 2. zonder bindvokaal ἐρρύμην, Perf. εἴρυμαι, Fut. 2. εἰρύσομαι, iterat. Imperf. ῥυσκόμην (2. Pers. ῥύσκε', niet ῥύσκεν), Plusqpf. 3. Pl. εἴρυντο (waarvoor v. L. en M., M, 454, ἐρύοντο vermoeden) en εἰρύατο, 1) eig. bedekken, van een hoop bladeren, ὅσσον ... τρεῖς ἄνδρας ἔρυσθαι, groot genoeg om drie mannen te bedekken; μήδεα φωτός, de schaamte van den man. 2) overdr. a) beschermen, beschutten, behoeden, van goden en menschen, τινά, Ποσειδάων Νέστορος υἱόν; σὲ οὗτος ἐρύσατο καὶ ἐσάωσεν; met een zakelijk Objekt, Ἴλιον, ἄστυ, πύλας; van vorsten, Λυκίην δίκῃσι καὶ σθένεϊ; θέμιστας πρὸς Διός, de wettelijke instellingen van wege Zeus beschermen; met een zaak als Subjekt, σανίδες πύλας; ἥτις (sc. βουλή) κ' ἔτι ῥύσεται ἠδὲ σαώσει Ἀργείους καὶ νῆας; vooral ook van wapenen, ἥ τε καταῖτυξ κέκληται, ῥύεται δὲ κάρη θαλερῶν αἰζηῶν. b) bewaken, δῶμα, θύρας θαλάμοιο, νῆας; overdr. φρεσίν, iets in 't hart bewaren, d. i. er van zwijgen. c) redden, τινὰ ὑπὲκ κακοῦ, uit de ellende, het ongeluk, ὑπ' ἠέρος. d) gade slaan, loeren, τινά, op iemand; δήνεα θεῶν, bespieden. e) afweren, κῆρα οἰωνοῖσιν, den dood door het gadeslaan der vogels; Διὸς νόον; ἥ (sc. ἀσπίς) οὐκ ἔγχος ἔρῦτο; absol. εἰρύσατο ζωστήρ. f) tegenhouden, χόλον (Ω, 584 in een vers van later oorsprong), Ἠόα, ψ, 244.

**ῥῠπάω (ῥύπος), vuil zijn.

(ῥυπόεις, εσσα, εν, vuil; ῥυπόεντα lezen v. L. en M. ζ, 87 voor ῥυπόωντα;

dezelfde vorm staat ook *ν*, 435 en *ω*, 227). Van

†*ῥύπος*, *ὁ*, metapl. Plur. *ῥύπα*, vuil, onreinheid, *ζ*, 93. Daarv.

†*ῥυπόω*, vuil maken, Part. Perf. *ῥερυπωμένα*, *εἵματα* *ζ*, 59.

†*ῥύσιον*, *τό* (*ἐρύω*), wat men wegsleept, roof, buit, *ῥύσι' ἐλαύνεσθαι*, *Λ*, 674.

†*ῥυσί-πτολις*, *ιος* (*ῥύομαι*), de stad beschermend, epith. van Athene, *Ζ*, 305.

†*ῥυσός*, 3. (W. *ϝρυσ*), eig. samengetrokken, vand. gerimpeld, *Λιταί*, *Ι*, 503.

ῥυστάζω (Frequent. van *ἐρύω*, eig. *ϝρυστάζω*), Imperf. iterat. *ῥυστάζεσκον*, a) heen en weer trekken, sleuren, het lijk van Hektor. b) in 't alg. sleuren, mishandelen, *γυναῖκας*. Daarv.

†*ῥυστακτύς*, *ύος*, het sleuren, in 't alg. mishandeling, *σ*, 224.

ῥυτήρ, *ῆρος*, *ὁ*, I. (*ἐρύω*), eig. de trekkende, vand. a) de spannende, *βιοῦ καὶ ὀιστῶν*, spanner van den boog en (afschieter) van de pijlen. b) de strengen, *ἐν δὲ ῥυτῆρσι τάνυσθεν* (*ἵπποι*), zij strekten zich, draafden in de strengen. II. (*ῥύομαι*), beschermer, bewaker, *σταθμῶν*.

Ῥύτιον, stad op Krete, *Β*, 648.

***ῥυτός* (*ἐρύω*), er heen gesleept, van groote steenen.

ῥωγἄλέος, 3. gescheurd, *χιτών*, *πήρη*. Van

†*ῥώξ*, *ῥωγός*, *ὁ*, *ἡ* (*ἔρρωγα*), scheur, spleet; niet zeker is men het over de beteekenis van *ῥῶγες μεγάροιο*, volgens sommigen nauwe gangen, waardoor men uit de *ὀρσοθύρη* naar de wapenkamer kwam, volgens anderen een soort van luiken of een trap naar de bovenverdieping; volgens A. E. I. Holwerda, Mnemosyne N. S. XV, p. 303, *foramina quaedam in μεγάροιο parietibus, per quae, cuiuscunque tandem generis fuerint, unus aliquis evadere poterat, plures non poterant*, *χ*, 143.

ῥώομαι (verw. met het Lat. *ruere*), a) zich heftig, snel, met kracht bewegen, *γοῦνατα δ' ἐρρώσαντο*; *χαῖται ῥώοντο*, de manen fladderden; b) vooral snel gaan, ijlen, rennen, komen aanstormen, *ἀμφί τινα*, *πυρὴν πέρι*; van een inspannenden arbeid, *ὑπὸ δ' ἀμφίπολοι ῥώοντο ἄνακτι*, onder den meester (Hephaistos), d. i. haar meester helpende, spoedden zich de dienaressen. c) van den reidans der Nymfen, *ἀμφ' Ἀχελώιον*, *Ω*, 616 (een onechte passage).

ῥωπήιον, *τό* (*ῥώψ*), een met kreupelhout begroeide plaats, boschje, in den Plur. *πυκνά*.

†*ῥωχμός*, *ὁ* (*ῥώξ*), scheur, spleet, kloof, *Ψ*, 420.

***ῥώψ*, *πός*, *ἡ*, kreupelhout, rijshout, Plur.

Σ.

σ', 1) geapostropheerd voor *σέ*, ook voor *σοί*. 2) geapostropheerd voor *σά*.

Σαγγἄριος, de grootste rivier in Bithynië, die bij den berg Didymos ontspringt, door Phrygië loopt en zich in den Pontos uitstort, *Γ*, 187, *Π*, 719.

***σαίνω* (de afl. is onzeker), kwispelen, van honden, *οὐρῆσιν*.

σακέσ-πἄλος, *ον* (*πάλλω*), schildzwaaier, epith. van Tydeus, *Ε*, 126.

σἄκος, *εος*, *τό* (de afl. is onzeker), schild, hetzelfde als *ἀσπίς*.

Σαλαμίς, *ῖνος*, eiland op de kust van Attike in de Saronische golf. Van daar bracht Aias 12 schepen naar Troje, *Β*, 557.

Σαλμωνεύς, *ῆος*, zoon van Aiolos en Enarete, vader v. Tyro, *λ*, 236; hij heerschte eerst in Thessalië, vertrok vervolgens naar Elis en stichtte de stad Salmone. In zijn verwatenheid wilde hij Zeus evenaren en bootste bliksem en donder na, terwijl hij op een wagen

van erts over een koperen oppervlakte reed en van zijn wagen brandende fakkels naar beneden slingerde. Zeus versloeg hem door den bliksem.

†σάλπιγξ, ιγγος, ἡ (de afl. is onzeker), trompet, Σ, 219. Daarv.

†σαλπίζω, trompetten, in 't alg. van een oorverdoovend geraas, ἀμφὶ δὲ σάλπιγξεν οὐρανός, dreunde de hemel, Φ, 388.

Σάμη of Σάμος, eiland dicht bij Ithake, tot het rijk van Odysseus behoorend, volgens sommigen het eiland Kephallenia.

Σάμος, 1) = Σάμη, dat m. verg. 2) Σάμος Θρηικίη, het latere Σαμοθράκη, Samothrake, een eiland in de Aigaische zee, op de Threïkische kust tegenover den mond van den Hebros gelegen, beroemd door de mysteriën der Kabeiren; ook wel alleen Σάμος genaamd.

σανίς, ίδος, ἡ, plank, Plur. χ, 174; vervolgens het van planken gemaakte, vand. a) deur, altoos Plur. σανίδες, de deurvleugels. b) planken verhooging, φ, 51.

σάος (m. verg. Lat. *sanus*), de Homerische vorm van het latere σῶς, volg. Cobet en v. L. en M. (κ, 268 in σῶν ἑτάρων is σῶν Gen. Plur. van het Pron. Possess. σός); Nauck heeft σάος en σόος; Rzach schrijft overal σόος; Ahrens wil benevens σόος nog een vorm σῶος invoeren (X, 332, waar echter te recht ζωός is opgenomen); Cauer neemt nevens den gecontraheerden vorm σόος op, N, 773, vóór de bucolische diaeresis, en in den derden voet A, 117 en Θ, 246; Compar. σαώτερος, A, 32. a) gaaf, gezond, behouden, in leven, σάον ἔμμεναι; σαώτερος ὥς κε νέηαι, opdat gij meer gaaf terugkeert (dan wanneer gij mij nog langer tergt en prikkelt, dus: opdat gij behouden terugkeert); in den gewonen toestand verkeerend, van zon en maan, P, 367; ongeschonden, goed bewaard, Ω, 382, ν, 364. b) zeker, νῦν μοι σάος αἰπὺς ὄλεθρος.

**σαο-φροσύνη, ἡ = σωφροσύνη, eig. gezond verstand, bezadigdheid. Van

**σαό-φρων, ον = σώφρων (σάος, φρήν), met gezond verstand, bezadigd.

σαόω (σάος). Alle vormen van dit Verbum moeten geregeld gevormd worden van dit Praesens, en het is volkomen onnoodig, een Praesens σώω aan te nemen als bijvorm van σώζω (dat ε, 490 stond, maar waar σαόων voor σώζων moet gelezen worden en niet σώων); ι, 430 leze men σαόοντες voor σώοντες, I, 424 en 681 σαόῃ en σαόῃς voor τὲ σόῃ, τὲ σόῃς, I, 393, αἴ κ' ἐμὲ γὰρ σαόωσι voor ἢν γὰρ δή με σόωσι, Θ, 363 σαόεσκον voor σώεσκον. Bovendien is verkeerd de vorm σάω, 3. Sing. Imperf. voor ἐσάου, en moet I, 230 voor σαωσέμεν gelezen worden σάας ἔμεν. a) in leven, ongedeerd behouden, bewaren, beschermen, α) τινά, ζωούς; verb. met ἐρύεσθαι, redden en behouden, Ἀργείους καὶ νῆας; Pass. behouden worden, in leven blijven, tegenst. ἀπολέσθαι. β) van zaken, νῆας, πόλιν; ook σπέρμα πυρός, het vuur inrakelen. b) redden, c. Acc., trachten te redden, Π, 363. α) waaruit? ἐκ φλοίσβοιο, ἐκ πολέμου, ἐκ θανάτοιο; τηλόθεν, van verre gered naar huis terugvoeren. β) waarheen? ἐς προχοάς, ἐπὶ νῆα, πόλινδε, maar μεθ' ὅμιλον in 't gewoel.

†σαρδάνιος, 3. (de afl. is onzeker; men brengt het in verband met σαίρω, grijnzen, maar dit is lang niet de eenige poging om dit moeielijke woord te verklaren), grijnzend, hoonend, bitter, μείδησε δὲ θυμῷ σαρδάνιον μάλα τοῖον, υ, 302; σαρδάνιον is een Neutr. S. als Adverb. gebezigd.

σάρξ, σαρκός, ἡ, vleesch, gew. in den Plur.

Σαρπηδών, όνος, ook όντος, zoon van Zeus en Laodameia, vorst der Lykiërs, bondgenoot der Trojanen, *B,* 876, *M,* 101, 292, *Ξ,* 426; hij werd door Patroklos verslagen, *Π,* 480 volg. Op bevel van Zeus zuivert Apollon den gedoode van bloed en stof, en zalft hem met ambrozijn, *Π,* 667 volg.

Σατνιόεις, εντος, groote woudbeek in Mysië, *Ξ,* 445.

†*σαυρωτήρ,* ῆρος, ὁ (de afl. is onzeker), het puntige uiteinde der lans, lanspunt; als men rustte, stak men die in den grond (m. verg. *οὐριάχη*), *K,* 153.

σάφα, Adverb. bij *σαφής,* duidelijk, zeker, nauwkeurig, gewoonl. *σάφα εἰδέναι,* iets zeker weten, iets goed kennen, *τινός; σάφα εἰπεῖν,* duidelijk zeggen, bepaald zeggen; ook naar waarheid zeggen.

σβέννῡμι (W. *σβες*), 1) trans. in den Aor. 1. a) blusschen, *κατὰ* (Adv.) *πυρκαϊὴν σβέσατε.* b) overdr. beteugelen, *χόλον, μένος.* 2) intr. in den Aor. 2. a) uitgaan, uitdooven, van 't vuur. b) bedaren, van den wind.

**σεβάζομαι,* Dep. Med., alleen in de 3. S. van den Aor. *σεβάσσατο,* zich ontzien, vermijden, *τὶ θυμῷ.* Van

σέβας, τό (*σέβομαι*), alleen in den Nom. en Accus. voorkomend, 1) eerbied, eerbiedig ontzag voor goden of menschen, dat ons belet iets te doen. 2) verbazing, bewondering, *σέβας μ' ἔχει,* verbazing vervult mij.

†*σέβομαι,* alleen 2. Pl. Praes., zich schamen, zich ontzien, *Δ,* 242.

σειρή, ἡ (1. *εἴρω,* W. *σερ*), touw, *ἐύπλεκτος, πλεκτή;* ketting, *χρυσείη.*

Σειρήν, ῆνος, ἡ, gew. Plur. *Σειρῆνες,* de Seirenen, maagden, die volgens Homerus tusschen Aiaie en de Skyllerotsen woonden en door haar schoonen zang de voorbijvarenden tot zich lokten en doodden (zeemeerminnen), *μ,* 39, 52.

σείω, 1) Act. schudden, zwaaien, *ἐγχείας, ἔγχος, μελίην; σανίδας,* aan de deur rammelen; *ζυγόν,* het juk schudden, van rennende paarden. 2) Pass. geschud, gezwaaid worden, *ἔγχεα, πήληξ;* geschokt worden, beven, *ὕλη ποδῶν ὕπο, πόδες Ἴδης.* — Med. zich snel of heftig bewegen, zich toornig bewegen, *σείσατο εἰνὶ θρόνῳ.*

Σέλᾰγος, vader van Amphios, uit Apaisos of Paisos, *E,* 612.

σέλᾰς, ἄος, τό (de afleid. is onzeker), Dat. *σέλαϊ* (*Θ,* 563 v. L. en M. *πυρὸς σέλα'* voor *σέλᾳ πυρός;* eveneens *φ,* 246), licht, glans, schijnsel, straal van het vuur; vand. het vuur zelf.

σελήνη, ἡ (verwant met het vorige), maan, *πλήθουσα,* de volle maan; ook als het symbool van helderen glans.

Σεληπιάδης, αο, zoon van Selepios = Euenos, *B,* 693.

σέλῑνον, τό, eppe, *apium,* een plantengeslacht, waartoe selderij en pieterselie behooren, en dat bij voorkeur op laag gelegen plaatsen groeit.

Σελλήεις, εντος, rivier a) in Elis tusschen den Peneios en den Alpheios. b) in Troas bij Ariste.

†*Σελλοί,* de Sellen, priesters van Zeus in Dodone, die de orakelspreuken van Zeus mededeelden of uitlegden (*ἀνιπτόποδες χαμαιεῦναι*), *Π,* 234.

Σεμέλη, dochter van Kadmos, bij Zeus moeder van Dionysos, *Ξ,* 325 (in een onecht gedeelte).

σεύω, Aor. *ἔσσευα,* Aor. 2. Med. *ἐσσύμην,* Perf. *ἔσσῠμαι,* Part. *ἐσσυμένος;* de tijden met het Augment hebben altoos een dubbele *σ.* I. Act. trans., eig. in snelle beweging brengen, aandrijven, *Αἰνείαν ἔσσευεν,* een zwaai geven; vand. a) jagen, drijven, *τινὰ κατὰ Νυσήιον; ἐπί τινα,* tegen iemand of iets; *ἵππους.* b) wegjagen, verdrijven, *κύνας ἄλλυδις*

ἄλλον, τινὰ βοῶν ἄπο κατ' ὀρέων, van de bergen naar beneden drijven. c) van levenlooze voorwerpen, slingeren, κεφαλήν, χερμάδιον; αἷμα, het bloed er uit doen spatten. II. Pass., met Aor. 2. en enkel ook Aor. 1. Med., a) zich snel bewegen, ijlen, rennen, ἀνὰ ἄστυ; ἐπὶ ὄρεα, ἐπὶ κῦμα, over de bergen, over de golven heen; σύτο δ' αἷμα, spatte er uit; ψυχὴ κατ' ὠτειλὴν ἔσσυτο, ontvlood door de wond; c. Inf. σεύατο διώκειν, hij haastte zich te vervolgen; ὄφρα ὕλη σεύαιτο καήμεναι, zich haastte te branden, d. i. spoedig brandde, Ψ, 198. b) overdr. streven, begeeren, θυμός μοι ἔσσυται; vooral het Partic., ἐσσυμένος, hevig begeerend, verlangend, c. Gen. ὁδοῖο, naar de reis; c. Inf. πολεμίζειν. III. Med. even als het Act., a) drijven, jagen, vervolgen, vooral het wild; c. Accus. λέοντα, κάπριον. b) wegjagen, verdrijven, τινά, τινὰ πεδίονδε; ἀπό τινος, van iets weg.

†σηκάζω (σηκός), eig. naar de kooien drijven, in 't alg. opsluiten, Θ, 131.

†σηκο-κόρος, ὁ (κορέω), stalknecht; ρ, 224.

σηκός, ὁ (de afl. is onzeker), kooi, stal.

σῆμα, ἄτος, τό, het teeken, waaraan men iets herkent, kenteeken, kenmerk; in 't bijz. a) een door de goden gezonden teeken, als donder of bliksem. b) grafteeken, grafheuvel, vand. σῆμα χεῦαι. c) ingegrifte teekens op een schrijftafeltje (m. z. γράφω), σήματα λυγρά, verderfelijke, onheil spellende teekens. d) merk tot aanwijzing van het doel bij een wedstrijd. e) signaal, een teeken dat men overeen is gekomen, φ, 231. Daarv.

σημαίνω, I. Act. 1) het sein geven, om iets te doen; vand. bevelen, gebieden; absol., aanvoerder, leidsman zijn, τινί; zelden c. Gen. τινός; ἐπί τινι, over iemand gebieden. 2) trans. c. Accus., aanwijzen, merken, τέρματα, ἕκαστα. II. Med., iets voor zich merken, κλῆρον, zijn lot. Daarv.

σημάντωρ, ορος, ὁ, eig. hij die het sein geeft, aanvoerder, gebieder, heerscher; over de paarden, bestuurder; βοῶν, herder.

σήμερον, Adv. = τήμερον, heden.

σήπω (de afl. is onzeker), doen rotten, vand. het Pass. met het intr. Perf. Act. σέσηπα, rotten, vergaan, χρὼς σήπεται; δοῦρα σέσηπε, zijn vermolmd, verrot; κατὰ (Adv.) δὲ χρόα πάντα σαπήῃ, het geheele lijf verrotte, Τ, 27.

Σήσᾰμος, st. in Paphlagonië, Β, 853.

Σηστός, kleine stad aan den Hellespont op de Threïkische Chersonnesos, tegenover de stad Abydos in Asië, Β, 836.

†σθενᾰρός, 3. (σθένος), sterk, machtig, Ἄτη, Ι, 505.

Σθενέλᾱος, zoon van Ithaimenes, gedood door Patroklos, Π, 586.

Σθένελος, 1) zoon van Kapaneus en Euadne, een der Epigonen en legerhoofden voor Troje, makker van Diomedes. 2) zoon van Perseus en Andromeda, echtgenoot van Nikippe en vader van Eurystheus, koning van Argos en Mykene, Τ, 116.

σθένος, εος, τό (van W. στα?), 1) kracht, in de eerste plaats van de lichaamskracht van dieren en menschen; minder dikwijls van levenlooze zelfstandigheden, van den Okeanos, van een rivier; vooral kracht van het hart, moed, in den oorlog, μέγα σθένος ἐμβάλλειν; ook tot omschrijving met den Gen. van een persoon (even als βίη, ἴς), σθένος Ἰδομενῆος, d.i. de geduchte Idomeneus. 2) in 't alg. vermogen, macht, Π, 542; legermacht, Σ, 274 (in een onechte passage, σθένος ἕξομεν, m.z.v.L. en M.).

σἴᾰλος, ὁ (de afl. is onzeker), een

vet gemest varken; ook met σῦς.

σῐγᾰλόεις, εσσα, εν (de afl. is onzeker), a) glimmend *(nitidus)*, blank, εἵματα, ῥήγεα, δέσματα. b) van de teugels der paarden en muilezels, glimmend. c) θρόνοι, wellicht van het glimmen van het gladde, met was gewreven hout; ὑπερῴια, wellicht van de witte, schitterende kalk.

σιγάω, zwijgen. Van

σῑγή, ἡ (eig. σϝιγή, m. vergel. ons *zwijgen)*, het zwijgen, alleen de Dat. σιγῇ als Adverb., zwijgend, in stilte, σιγῇ ἐφ᾽ ὑμείων, in stilte bij u zelven.

σῐδήρεος, 3. en σιδήρειος, 3. 1) ijzeren, ἄξων, δέσματα, κορύνη, πύλαι, οὐρανός (m. z. dit woord). 2) figuurlijk sterk, hard, stevig als ijzer, onverwoestelijk, κραδίη, θυμός, een onverbiddelijk hart; ook tot aanwijzing van zeer groote stoutheid en onverschrokkenheid, ἦτορ; ὀρυμαγδός, geducht, niet tot bedaren te brengen; σοίγε σιδήρεα πάντα τέτυκται, aan u is alles van ijzer, d. i. gij zijt onvermoeibaar; σιδήρεον πυρὸς μένος, de niet te vermoeien, ontembare kracht van het vuur. Van

σῐ́δηρος, ὁ (de afl. is onzeker) 1) ijzer, dikwijls met de epitheta πολιός, αἴθων, ἰόεις; als zinnebeeld van stevigheid, onverwoestbaarheid, onwrikbaarheid. 2) alles wat van ijzer vervaardigd wordt, wapenen, ijzeren gereedschap, vand. πολύκμητος.

†Σῑδονίη-θεν, Adv., van Sidon, *Z*, 291.

Σῑδόνιος, 3. Sidonisch, van Sidon, *Z*, 290; daarv. a) Σιδονίη, het landschap Sidonië in Phoinike. b) Subst. Σιδόνιος, ὁ, de Sidoniër.

Σῑδών, ῶνος, ἡ, hoofdstad der Phoinikers, aan de zee, met een dubbele haven, ο, 425.

Σῐδών, όνος, Sidoniër, bewoner der stad Sidon, *Ψ*, 743.

†σίζω, sissen, van 't oog van den Kykloop, als Odysseus er de gloeiende punt van den paal insteekt, ι, 394.

†Σῐκᾰνίη, oorspronkelijke naam van het eiland Sikelia, dien het van de Sikaners ontving, ω, 307.

Σῐκελός, 3., sikelisch, van Sikelië, γυνὴ Σικελή; als Subst. Σικελοί, de Sikelers (υ, 383 als slavenhandelaars vermeld).

Σῐκῠών, ῶνος, ἡ en ὁ, op twee tegenover elkaar gelegen rotsterrassen gebouwde stad in het landschap Sikyonia in de Peloponnesos, vroeger Αἰγιάλεια en Μηκώνη, beroemd door handel en later een hoofdzetel der Grieksche nijverheid, *B*, 572, *Ψ*, 299.

Σῐμόεις, εντος, 1) Simoeis, een kleine rivier in Troas, die op den Ide ontspringt (*M*, 22), vervolgens in eene noordwestelijke richting van de stad Troje loopt, en zich in de vlakte van Troje met den Skamandros vereenigt. 2) de riviergod Simoeis, *Φ*, 307. Daarv.

Σῐμοείσιος, zoon van den Trojaan Anthemion, door Aias gedood, *Δ*, 473 volg.

σῐ́νομαι, Dep. Med. (de afl. is onzeker), Imperf. iterat. σινέσκοντο, 1) eig. plunderen, rooven, berooven, τινά, ἑταίρους τινί. 2) in 't alg. schade toevoegen, benadeelen (*Ω*, 45, een onecht, aan Hesiod. Op. 318 ontleend vers). Daarv.

*σίντης, ὁ, roover, als Adj. roofzuchtig, λῖς, λύκος, λέων.

Σίντιες, de Sintiërs, de oudste bewoners van Lemnos, waarschijnlijk een Threïkische stam.

Σῐ́πῠλος, een tak van het Tmolosgebergte op de grens van Lydië en Phrygië, *Ω*, 615 (in een onecht gedeelte).

Σῐ́σῠφος, zoon van Aiolos en Enarete, echtgenoot van Merope, vader van Glaukos, stichter van Ephyre of Korinthos, bekend om zijn listen en zijn

roofzucht, *Z,* 153 volg. Hij moest in den Hades een steeds weer aan zijn handen ontrollenden steen tegen een berg op wentelen, omdat hij aan Asopos had verraden, dat Zeus diens dochter had geroofd, of omdat hij in 't algemeen de geheimen der goden aan de menschen had verklapt, *λ,* 593.

†*σῑτέω,* Imperf. iter. Med. *σιτέσκοντο,* Act. voeden, Med. zich voeden, zich van spijzen voorzien, eten, *ω,* 209. Van

σῖτος, ὁ (de afl. is niet zeker), alleen in den Singul. tarwe, in 't algem. graan, en in 't bijz. a) het daarvan klaargemaakte, vooral tarwebrood, *σῖτος καὶ κρέα; σῖτον ταμίη ... παρέθηκε.* b) meestal bij Homerus in 't algem. voedsel, spijs, kost, *σῖτος καὶ οἶνος; σ. καὶ μέθυ; σῖτος ἠδὲ ποτής.*

†*σῑτο-φᾰγος, ον,* graan of brood etend, *ι,* 191.

†*σιφλόω* (de afl. is niet zeker), verminken, vand. verderven, ten verderve voeren, *Ξ,* 142.

σῑωπάω, zwijgen, stil zijn. Van

σῑωπή, ἡ (de afl. is onzeker), het zwijgen, de stilte, bij Homerus alleen de Dat. *σιωπῇ* als Adverb. a) in stilte, stil, *ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ; σ. ἐπινεύειν,* een stillen wenk geven; *σ. κατανεύειν.* b) in stilte, in 't geheim.

**σκάζω* (W. *σκαγ*), hinken.

Σκαιαί, πύλαι, αἱ, zonder *πύλαι* alleen *Γ,* 263, de Skaiische poort, aan den linker of westkant van de stad; vand. de naam „de Westpoort"; zij was de voornaamste der poorten, en door haar kwam men in het Grieksche legerkamp. Van haar toren zag men den eik, den wachttoren, den vijgeboom, en het gedenkteeken van Ilos; zij heette ook de Dardanische poort.

σκαιός, 3. (voor *σκαϝιος,* Lat. *scaevus*), 1) linker, *σκαιή,* de linker hand. 2) naar 't Westen gelegen, westelijk.

σκαίρω (de afl. is onzeker), springen, huppelen; *ποσί,* dansen.

Σκᾰμάνδριος, 3. 1) Skamandrisch, aan den Skamandros gelegen, *πεδίον,* de Skamandrische vlakte = *Τρωϊκὸν πεδίον;* ook *λειμών.* 2) Subst. a) naam van Hektors zoon, m. z. *Ἀστυάναξ.* b) zoon van Strophios, een Trojaan, *E,* 49 volg.

Σκᾰμανδρος, ὁ 1) Skamandros, een rivier in Troas, door de goden Xanthos genaamd; zij ontspringt bij de stad Ilios uit twee bronnen, waarvan de eene warm, de andere koud water bevatte, stroomde dan ten Z.W. van de stad door de vlakte, vereenigde zich met den Simoeis, *E,* 774, en viel een weinig ten Noorden van Sigeion in den Hellespont. 2) de riviergod Xanthos, zoon van Zeus; zijn strijd met Achilleus, *Φ,* 136 volg.

Σκάνδεια, havenplaats op de zuidkust van het eiland Kythera, *K,* 268.

Σκάρφη, kleine stad in Lokris, niet ver van Thermopylai, *B,* 532.

†*σκᾰφίς, ίδος, ἡ* (*σκάπτω*), nap, melknap, *ι,* 223.

σκεδάννῡμι (W. *σκεδ,* Sanskr. *skhad*), verstrooien, uiteen drijven, uiteen laten gaan, *λαόν; ἠέρα; ἀχλὺν ἀπ' ὀφθαλμῶν,* wegnemen van de oogen; overdr. *αἷμα,* iemands bloed vergieten. Daarv.

***σκέδᾰσις, ἡ,* verstrooiing; *σκέδασιν θεῖναι* = *σκεδάσαι.*

†*σκέλλω,* 3. S. Aor. 1. Act. *σκείλειε* (niet *σκήλειε*), *Ψ,* 191.

†*σκέλος, εος, τό,* schenkel, vand. *πρυμνὸν σκέλος,* de bovenschenkel, *Π,* 314. M. verg. *πρυμνός.*

***σκέπαρνον, τό* (W. *σκαπ*?), bijl.

***σκέπᾰς, αος, τό* (*σκέπω*), bedekking, beschutting, *ἀνέμοιο,* tegen den wind.

†*σκεπάω* (*σκέπη* = *σκέπας*), bedek-

ken, d. i. beschermen; van de kust, keeren, ἀκταὶ ... αἵ τ' ἀνέμων σκεπάουσι δυσαήων μέγα κῦμα, ν, 99.

σκέπτομαι (W. σκεπ, Lat. *specio*), Dep. Med. 1) uitzien, om zich heen zien, ἐς νῆα καὶ μεθ' ἑταίρους, in 't schip en naar de makkers. 2) acht slaan op iets, c. Acc., διστῶν ῥοῖζον, Π, 361.

**σκηπάνιον, τό (Deminut. van σκηπάνη) = σκῆπτρον, staf, schepter.

σκηπτό-οχος (σκῆπτον = σκῆπτρον), schepter dragend, epith. der koningen; ook als Substant. (de gewone lezing is σκηπτοῦχος; σκηπτόοχος met Nauck en v. L. en M.).

σκῆπτρον, τό 1) staf, stok, van den reiziger; ook bedelstaf. 2) als teeken van waardigheid, schepter. In de eerste plaats werd de schepter gedragen door koningen, vervolgens door priesters en zieners, herauten en rechters. Wie in de vergadering optrad, ontving van den heraut den schepter; ook bij een eed hield men den schepter omhoog. 3) overdr. het koninklijk gezag; σκῆπτρον καὶ θέμιστες is de vereeniging van koninklijk en rechterlijk gezag. Van

σκήπτω (W. σκαπ), steunen, op een staf, van grijsaards en bedelaars; c. Dat. καί μιν ὀίω αὐτῷ (Naber ξυστῷ)) σκηπτόμενον κατίμεν δόμον Ἄιδος εἴσω, steunende op mijn, d, i. door mijn speer, Ξ, 457. Daarv.

**σκηρίπτω, alleen Med. = het vorige; van Sisyphos, χερσίν τε ποσίν τε σκηρ., met handen en voeten duwende.

†σκιάζω, met schaduw bedekken, van den nacht, ἄρουραν, Φ, 232.

**σκιάω (σκιά) = het vorige, alleen in 't Pass., donker worden.

σκίδνᾰμαι (W. σκεδ, Sanskr. *skhad*), bijvorm van σκεδάννυμ(α)ι (dat m. verg.), in 't Praes. en Imperf., zich verstrooien, uiteengaan, κατὰ κλισίας, ἐπὶ ἔργα, πρὸς δώματα; van het schuim der zee, ὑψόσε, omhoog spatten; van 't stof, opwarrelen; van een bron, ἡ ἀνὰ κῆπον σκίδναται, die zich verspreidt door den tuin.

σκιερός, 3. schaduwrijk, duister, νέμος, ἄλσος. Van

**σκιή, ἡ, schaduw, bij Homerus schim (in den Hades). Daarv.

σκιόεις, εσσα, εν, 1) schaduwrijk, ὄρεα. b) duister, μέγαρα, νέφεα.

*σκιρτάω (verw. met σκαίρω), springen, huppelen, ἐπὶ ἄρουραν, over de aarde, ἐπὶ νῶτα θαλάσσης.

†σκολιός, 3. krom, scheef, overdr. σκολιὰς κρίνειν θέμιστας, het recht verdraaien, Π, 387.

σκόλοψ, οπος, ὁ (W. σκολ), paal, κεφαλὴν πῆξαι (spietsen) ἐπὶ σκολόπεσσι; vooral palissade.

σκόπελος, ὁ (van W. σκεπ?), rots, klip.

σκοπιάζω, bespieden (van een hooger gelegen oord), c. Acc. ἄνδρας δυσμενέας.

σκοπιή, ἡ (σκόπος, W. σκεπ), 1) uitkijk, op een hoogte gelegen wachtpost; ook van een rots; zoo heette ook een plaats bij Ilios, aan 't graf van Aisyetes, Χ, 145. 2) het bespieden, uitkijken, ἔχειν σκοπιήν = σκοπιάζειν (m. z. ook ἀλαός).

σκοπός, ὁ en ἡ (W. σκεπ), 1) die uitkijk houdt, a) wachter. b) spion. c) die toezicht houdt, opzichter; ook opzichtster, δμωάων. 2) doelwit, waarnaar men schiet, χ, 396; ook bedoeling, ἀπὸ σκοποῦ, tegen de bedoeling.

†σκότιος, 3. (σκότος), duister; overdr. heimelijk, Ζ, 24.

†σκοτο-μήνιος, ον (μήνη), waarin de maan niet schijnt, donker, νύξ, ξ, 457.

σκότος, ὁ (verw. met σκιά) a) duisternis. b) de duisternis van den dood, het duister, τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν.

†σκυδμαίνω, bijvorm van het volg., toornen, τινί, Ω, 592.

σκύζομαι (de afl. is onzeker), morren, toornen, vergramd zijn, absol. en τινί, op iemand.

**σκύλαξ, ἄκος, ἡ, jong dier, vooral jonge hond.

Σκύλλη, dochter van Krataiïs, een zeemonster op de kust van Italië in de straat van Sikelië, dat in een rotshol woonde, tegenover de Charybdis, μ, 85 volg.

†σκύμνος, ὁ, even als σκύλαξ, jong dier, vooral leeuwenwelp, Σ, 319.

Σκῦρος, 1) eil. in de Aigaiïsche zee, ten N.W. van Chios, met een gelijknamige stad, geboorteplaats van Neoptolemos; Adv. Σκυρόθεν, van Sk. 2) stad in Klein-Phrygië, I, 668.

†σκῦτος, εος, τό (Lat. cutis, W. σκυ), huid, vooral de gelooide huid, leer, ξ, 34. Daarv.

†σκῦτο-τόμος, ὁ (τέμνω), bewerker van leer, lederbereider (Vosmaer), H, 221.

†σκύφος, τό (de afl. is onzeker), beker, ξ, 112.

†σκώληξ, ηκος, ἡ (de afl. is onzeker), worm, N, 654.

†σκῶλος, ὁ = σκόλοψ, paal, N, 564.

Σκῶλος, vlek in 't gebied van Thebai in Boiotië, B, 497.

†σκώψ, σκωπός, ὁ (W. σκέπ), uil, katuil, ε, 66.

σμᾰρᾰγέω, razen, bruisen (van de zee); dreunen, kraken, van den donder; van het veld, dat weergalmt van het geschreeuw der kraanvogels; v. Herwerden herstelt ι, 390 σμαραγεῦντο voor het op deze plaats zinnelooze σφαραγεῦντο.

σμερδᾰλέος, 3. vreeselijk, gruwelijk, afzichtelijk, δράκων, λέων, κεφαλή, οἰκία, van de Onderwereld; van wapenen, χαλκός, αἰγίς, σάκος, Neutr. Sing. en Plur., σμερδαλέον en σμερδαλέα, gew. met Verba, die een geluid uitdrukken, κοναβίζειν, κοναβεῖν, ἰάχειν enz., οἰμώζειν; met een Verbum van zien, δέδορκεν, alleen X, 95. Van denzelfden stam, maar met een ander suffixum is

σμερδνός, 3. (m. verg. Sanskr. mard, Lat. mordeo, ons smart) = het vorige, Γοργείη κεφαλή. Neutr. σμερδνόν als Adverb., βοάειν.

†σμήχω, bijvorm van σμάω, wrijven, χνόον ἐκ κεφαλῆς, ζ, 226.

†σμῑκρός = μικρός, 3., klein, P, 757.

Σμινθεύς, epith. van Apollon. De afl. van dien naam is onzeker.

*σμύχω, op een smeulend vuur verbranden; Pass. door het vuur verteerd, verbrand worden.

*σμῶδιξ, ιγγος, ὁ, bloedige striem, buil.

*σόλος, ὁ (de afl. is onzeker), eene uit ijzer gegoten werpschijf.

Σόλῠμοι, οἱ, de Solymiërs, een dapper volk in het landschap Lykië in Klein-Asië.

(σόος), m. z. σάος.

†σορός, ἡ (de afl. is onzeker), lijkurn, Ψ, 91.

σός, 3. uw, gew. zonder lidwoord (A, 158, Σ, 457 τὸ σὸν γέρας τὰ σὰ γούναθ', maar Nauck en v. L. en M. τεὸν γέρας en τεὰ γούναθ'); Neutr. als Subst. ἐπὶ σοῖσι, bij het uwe; σῇ ποθῇ, met de beteekenis van een Gen. obi., uit verlangen naar u; evenzoo σὸς πόθος. (M. vergel. τεός).

Σούνιον, de zuidoostel. punt van Attike, met een tempel van Athene, γ, 278.

†σοφῐ́η, ἡ, kunstvaardigheid, van een scheepstimmerman, O, 412.

Σπάρτη, hoofstad van Lakonië of Lakedaimon, residentie van Menelaos, aan den Eurotas, in een bijna geheel door bergen ingesloten dal. — Daarv. Σπάρτη-θεν, van Sp., β, 327, δ, 10; Σπάρτην-δε, naar Sp., α, 285.

†*σπάρτον, τό* (verwant met *σπεῖρα*), touw, *σπάρτα λέλυνται, B,* 135.

σπάω (de afl. is onzeker), 1) Act. trekken, uittrekken, *ἐκ* (Adv.) *δ' ἔσπασεν ἔγχος;* ook Pass. *σπασθέντος* (*ἔγχεος*); 2) (voor zich) er uit trekken, er uit rukken, *ῥῶπας; χεῖρα ἐκ χειρός τινος; ἐκ νεκροῦ ἔγχος; ἄορ παρὰ μηροῦ,* van de zijde, *φάσγανον.*

Σπεεώ, (gew. *Σπειώ*), eene der Nereïden, *Σ,* 40.

σπεῖρον, τό (*σπείρω*), omhulsel, laken, gewaad; *κακὰ σπεῖρα,* het schamele kleed van den bedelaar; vooral lijkwade.

σπένδω (de afleid. is onzeker), Aor. iterat. *σπείσασκε,* uitgieten, vooral een drankoffer; plengen, synonym van *λείβω, libare;* met den Dat. der godheid, wie men plengt, *Διΐ, θεοῖς;* met den Accus. of Dat. van de vloeistof waarmee men plengt, *οἶνον, ὕδατι;* met den Dat. van het vat, waaruit men plengt, *δέπαϊ.*

σπέος, τό (de afleid. is onzeker), G. *σπέεος* (niet *σπείους*), D. *σπέεϊ* (niet *σπῆϊ,* noch *σπήει*); N. Pl. *σπέεα,* Gen. *σπεέων* (niet *σπείων*), D. *σπέεσ(σ)ι, σπεέεσσι, specus,* hol, grot; ook Plur. met de beteekenis van den Sing,

†*σπέρμα, ἄτος, τό* (*σπείρω*), zaad, overdr. *σπέρμα πυρός,* zaadkiem van het vuur, *σπέρμα πυρὸς σοάων,* het vuur inrakelend, *ε,* 490.

Σπερχειός, 1) rivier in Thessalië, ontspringende op den berg Tymphrestos; hij stort zich uit in de Malische golf. 2) riviergod, vader van Menesthios, *Π,* 174.

σπέρχω (W. *σπερχ*), in snelle beweging zijn, ijlen, loopen, aanstormen, aandringen, *ὅθ' ὑπ' ἀνέμων σπέρχωσιν ἄελλαι,* wanneer door de winden opgewoelde stofwolken komen aanstormen. Gewoonl. Pass. met dezelfde beteekenis; *ἐρετμοῖς,* ijverig roeien; van schepen, voortvliegen; eveneens van een vliegenden storm; absol. dikwijls in 't Part., haastig, snel.

σπεύδω (de afleid. is onzeker), intrans. a) in snelle beweging zijn, ijlen; ook *ἐς μάχην, εἴς τινα.* b) met haast handelen, zich spoeden; c. Part. *σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἃ ἔργα,* hij verrichtte haastig zijne zaken; zich moeite geven, zich inspannen, vand. strijden, *περὶ Πατρόκλοιο θανόντος.*

(*σπιδής, ές,* m. z. *ὑπασπίδιος*).

***σπῖλᾰς, ἄδος, ἡ,* klip, rif.

σπλάγχνον, τό (*σπλήν*), alleen in den Plur., de ingewanden, vooral hart, lever en long; deze werden, zoodra het offerdier geslacht was, er uitgesneden, geroosterd en als voorloopig offer genuttigd, terwijl men de aan de goden gewijde stukken verbrandde; daarop volgde de offermaaltijd.

σπόγγος, ὁ, spons, tot het reinigen der handen zoowel als van tafels en stoelen.

†*σποδιή, ἡ,* aschhoop, *ε,* 488.

†*σποδός, ἡ,* asch, *ι,* 375.

***σπονδή, ἡ* (*σπένδω*), plengoffer, m.z. *σπένδω;* in den Plur. *σπονδαὶ ἄκρητοι,* het plengen van onvermengden wijn.

σπουδή, ἡ (*σπεύδω*), 1) spoed; ijver, moeite, *ἄτερ σπουδῆς,* zonder moeite. 2) ernst, *ἀπὸ σπουδῆς,* in ernst. 3) vooral dikwijls de Dat. *σπουδῇ* als Adv. a) in haast. b) met groote moeite, d. i. nauwelijks, ter nauwernood.

στᾰ́διος, 3. (*ἵστημι*), staande, vaststaande, *ὑσμίνη,* het staande gevecht, de strijd van nabij, met speer en zwaard, man tegen man, in tegenstelling van den strijd op een afstand, met werpspietsen of pijlen; ook alleen *ἐν σταδίῃ,* in den strijd van nabij. M. verg. *αὐτοσταδίῃ.*

**στάζω* (uit *σταγjω,* m. verg. *σταγών*), druppelen, gieten, *τινί τι κατὰ ῥινῶν, ἐν στήθεσσιν.*

στάθμη, ἡ (ἵστημι, W. στα, st. σταθ), paslood, ἐπὶ στάθμην ἰθύνειν, recht maken met behulp van het richtlood, ε, 245; δόρυ, κορμόν, οὐδόν, πελέκεας.

σταθμός, ὁ (ἵστημι, W. στα, st. σταθ) 1) verblijf voor menschen en vooral voor dieren, vand. stal, kooi, soms met de woning van den herder er bij, veestalling. — σταθμόν-δε, Adv. naar, in den stal, ι, 451. 2) deurpost, κυπαρίσσινος, ἀργυρέος, met zilver versierd. 3) gewicht (bij een weegschaal), *M*, 434.

†στᾰμίν, ῖνος, ὁ (ἵστημι, W. στα), Plur., wanden van het schip, tusschen de ribben, spanten, ε, 252.

*στᾰτός, 3. (ἵστημι), geplaatst, ἵππος, een paard in den stal.

σταῦρος, ὁ (W. στα), paal, palissade.

σταφῦλή, ἡ, wijndruif.

†στᾰφῦλη, ἡ = στάθμη, ἵπποι σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσαι, van ruggen juist gelijk, eig. gelijk naar het paslood, *B*, 765.

στᾰχυς, υος, ὁ (de afl. is onzeker), korenaar, *Ψ*, 598 (v. L. en M., *suspecta est forma recentior;* voor περὶ σταχύεσσιν vermoeden zij ἐπ᾽ ἀσταχύεσσιν).

**στέαρ, ᾶτος, τό (de afl. is onzeker), gestold vet.

στείβω (de afl. is niet zeker), stampen, trappen, vertrappen, νέκυάς τε καὶ ἀσπίδας, van paarden; εἵματα ἐν βόθροισιν, stampen, om ze te reinigen.

†στειλειή, ἡ (W. στελ), steel; de moeielijke plaats, φ, 422, πελέκεων δ᾽ οὐκ ἤμβροτε πάντων πρώτης στειλειῆς, moet met Helbig, das Homerische Epos, bl. 398 volg., die in hoofdzaak Göbel, Lexilogus I, 453 volgt, aldus verklaard worden, dat de bijlen met de stelen in den grond waren gestoken en dat de pijlen rakelings over de twaalf bijlen heen of door de openingen vlogen, waarvan de bijl zelve vlak boven het einde van de steel voorzien was, zoo dat πρώτης στειλειῆς van ἤμβροτε en πελέκεων πάντων van πρώτης στ. afhangt.

†στειλειόν, τό (W. στελ) = het vorige, ε, 236.

στεῖνος, εος, τό, de engte, nauwe, beperkte ruimte; στεῖνος ὁδοῦ, nauwe, holle weg; στ. μάχης, krijgsgewoel.

στείνω = στένω, nauw maken, benauwen, alleen in 't Pass., a) nauw, benauwd worden, θύρετρα φεύγοντι στείνεται, wordt nauw; λαοὶ στείνοντο, werden opeengedrongen. b) gestremd worden, νεκύεσσιν; λάχνῳ, bezwaard door (d. i. torsend). c) dicht gevuld zijn, c. Gen. ἀρνῶν.

στειν-ωπός, 3., nauw, ὁδός; πόντος, zeeëngte.

1. στεῖρα, ἡ (de afleid. is onzeker), voorsteven of kiel.

**2. στεῖρα (Lat. *sterilis*), eig. een Fem. bij στερεός, στερρός, hard, stijf, vand. onvruchtbaar, βοῦς στ., onvruchtbaar of die nog geen jongen heeft gehad.

στείχω (W. στιχ), gaan, optrekken; in 't alg. vertrekken, gaan, θύραζε, περὶ πύργους, ἐς πόλεμον, ἀνὰ ἄστυ; ook van de zon, λ, 17. (M. z. Koster, *Studia Tragico-Homerica*, p. 37: *de motu v. gressu quoquoversus abeundi causa*).

στέλλω (W. στελ), 1) Act. a) plaatsen, rangschikken, ἑταίρους; vand. gereed maken, uitrusten, νῆα. b) zenden, τινὰ εἰς μάχην; ἀγγελίην ἐπί. c) ἱστία, reven. 2) Med., a) zich gereed maken, *Ψ*, 285. b) ἱστία = het Act., alleen met betrekking tot het Subjekt, voor zich.

*στέμμα, τος, τό (στέφω), krans, (*A*, 14, 373, στέμμα τ᾽ ἔχων, niet στέμματ᾽ ἔχων); στέμμα θεοῖο, een met witte wollen banden omwonden, aan Apollon gewijde olijftak, dien de priester als smeekende in de handen houdt; volgens anderen de heilige band, dien de priester om het hoofd draagt, *infula*.

στενἄχίζω, alleen 3. S. Imperf. Med., *στεναχίζετο*, dreunen, *γαῖα*; weergalmen, *δῶμα*. Verlengde vorm van

στενἄχω, bijvorm van *στένω*, iterat. Imperf. *στενάχεσκε*, 1) Act. a) intrans. zuchten, stenen, van menschen, *ἀδινά, βαρέα, βαρύ, μεγάλα, πυκνά*; van dieren, snuiven; van wateren, bruisen. b) trans. c. Accus. beklagen, beweenen, *τινά*. 2) Med. = Act., intr. *ὥς οἱ μὲν στενάχοντο κατὰ στρατόν*, en trans., *ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες σφῶν αὐτῶν κήδεα*.

Στέντωρ, ορος, en Griek voor Troje, die zoo hard schreeuwde als vijftig anderen.

στένω (W. *στεν*), eig. benauwen; verv. zuchten, stenen; overdr. van de zee, bruisen, razen.

στερεός, 3. (uit *στερjος*, Sanskr. *sthiras*), 1) strak, hard, *λίθος, βοέη*. 2) overdr. hard, ongevoelig, *ἔπεα, κραδίη*. Adv. *στερεῶς*, strak, stevig; overdr. onverzettelijk, hardvochtig, *ἀποειπεῖν*.

στερέω (W. *στερ*), berooven, *τινά τινος*.

στέρνον, τό (W. *στορ*), de borst, borstkas, ook van dieren.

στεροπή, ἡ = *ἀστεροπή* (dat door v. L. en M. overal wordt hersteld, waar in de vulgaat *στεροπή* staat) a) de bliksemstraal. b) glans, het fonkelen van metalen.

†*στεροπ-ηγερέτἄ, αο* = *στεροπηγερέτης*, bliksemslingeraar (*ἐγείρω*), *Π*, 298; Nauck en met hem v. L. en M. veroordeelen het woord, om den vorm en de beteekenis (Nauck leest *Ζεὺς ἀστεροπητής*).

στεῦται (*στευ*), 3. S. Praes. en *στεῦτο*, 3. S. Imperf. (door zijn uiterlijk) te kennen geven, *στεῦται ἔπος ἐρέειν Ἕκτωρ*, het blijkt dat H. iets wil zeggen; met eenigszins gewijzigde beteekenis *στεῦτο γὰρ εὐχόμενος νικησέμεν*, snoeven, en (zonder *εὐχόμενος*) *στεῦται γὰρ νηῶν ἀποκόψεμεν ἄκρα κόρυμβα*. Het bekende *στεῦτο διψάων* staat in een onecht vers, *λ*, 584.

στεφἄνη, ἡ (*στέφω*), a) hoofdband, diadeem, een hoofdtooisel der vrouwen. b) helmrand; ook de helm zelf, *Κ*, 30; overdr. de rand van een rots.

†*στέφἄνος, ὁ* (*στέφω*) = *κύκλος, πάντῃ σε περὶ στέφανος πολέμοιο δέδηεν*, alom bedreigt u omringend het vuur van den oorlog (Vosmaer), *Ν*. 736. Daarv.

στεφἄνόω, alleen 3. S. Perf. en Plusqpf. Pass. *ἐστεφάνωται* en *-το*, als een krans of rand omgeven, *πόντος νῆσον; τῇ* (*ἀσπίδι*) *Γοργὼ ἐστεφάνωτο*, *Λ*, 36, het beeld van Gorgo bevond zich in den vorm van een cirkel op het midden van het schild, om den *ὀμφαλός* (m. z. Monro op deze plaats); *ἣν* (*αἰγίδα*) *πέρι πάντῃ φόβος ἐστεφάνωτο*, die omkransd was met verschrikking (*in a sense these things would be regarded in ancient belief as present in it*, Monro); *ἀμφὶ δέ μιν νέφος ἐστεφάνωτο*, een wolk omhulde hem; c. Acc. iets omgeven, *τάτ'* (*τείρεα*) *οὐρανὸς ἐστεφάνωται*, waardoor de hemel bekransd, waarvan de hemel vol is.

στέφω (m. vergel. Lat. *stipo*), stoppen, dicht om iets heenleggen, *ἀμφὶ δέ οἱ κεφαλῇ νέφος ἔστεφε*; overdr. *μορφὴν ἔπεσι*, aan de woorden schoonheid verleenen (m. z. *μορφή*).

στῆθος, τό (W. *στα*, eig. het uitstekende, Instrum. *στήθεσφι* (deze vorm moet overal staan, *ubi, στῆθος, de* corpore *dicitur, non de* animo; m. z. v. L. en M. op *Μ*, 401). 1) de borst, als lichaamsdeel, van mannen en vrouwen, ook van dieren; als zetel der stem, *Γ*, 221. 2) als zetel van het hart en daarom van gevoel, hartstochten en gedachten; vand. *βουλὴν ἐν στήθεσσι τιθέναι*, moed inboezemen.

στήλη, ἡ (de afl. is niet zeker), a) zuil. b) grafzuil, stijl. c) pijlaar, als steun van een muur.

στηρίζω (στερεός), I. Act. 1) stutten, spannen, (ἔριδας) ἐν νέφεϊ; κάρη οὐρανῷ, met haar hoofd raakt zij aan den hemel. 2) intr. vast staan, ποσίν. II. Med. a) vast staan, πόδεσσιν. b) c. Dat. κακὸν κακῷ ἐστήρικτο, het eene ongeluk verdrong het andere.

στῐβᾰρός, 3. (στείβω), eig. vastgestampt; vand. gedrongen, stevig, vast, sterk, ὦμος, αὐχήν, χεῖρες; van wapenen, σάκος, φάσγανον. Adv. στιβαρῶς, πύλαι στ. ἀραρυῖαι.

**στῖβη, ἡ (στείβω, even als πάγος van πήγνυμι), rijp.

στίλβω, glimmen, schitteren, ἐλαίῳ; overdr. van menschen, κάλλεϊ καὶ εἵμασιν; χάρισιν. — Daarv.

†στιλπνός, schitterend, glinsterend, ἔερσαι, Ξ, 351.

(στίξ), ἡ = στίχος, N. en Acc. Pl. στίχες en στίχας, rei, van dansenden; gelederen, van strijdenden, στίχες ἀνδρῶν, Δαναῶν, Τρώων; κατὰ στίχας ἵζοντο, in rijen; ἐπὶ στίχας, in gelederen.

στιχάω, I. Act. in het gelid marcheeren, in 't alg. gaan, ὑστατίῃσι βόεσσιν αἰὲν ὁμοῦ στιχάει, Ο, 635 (m. z. ὁμοστιχάω). II. Med., met dezelfde beteekenis, van krijgslieden, maar ook εἰς ἀγορήν, ἐς μέσσον; van herders; ook van schepen, vertrekken.

Στῐχίος, een aanvoerder der Atheners voor Troje, verslagen door Hektor, Ν, 195, Ο, 329 volg.

στόμα, ᾰτος, τό, 1) mond, muil, kaak, διὰ στόμα ἄγεσθαι, in den mond voeren, bezigen (μῦθον); ἀνὰ στόμα ἔχειν, spreken, hekelen; overdr. στόμα πολέμοιο, de muil van den oorlog, dien men zich als een monster voorstelde. 2) monding, opening, van een haven, van een door twee voorgebergten ingesloten stuk van de kust. 3) in 't alg. het voorste, vand. a) het gezicht, πρηνὴς ἐπὶ στόμα, voorover. b) van de lans, κατὰ στόμα, aan de punt.

*στόμᾰχος, ὁ (στόμα), strot, keel.

†στονᾰχέω, zuchten, jammeren, Σ, 124. Van

στονᾰχή, ἡ (στενάχω), de zucht, het stenen, dikwijls Plur.; ook verb. met γόος.

στονόεις, εσσα, εν, a) vol zuchten, ἀοιδή, treurzang. b) veel zuchten veroorzakend, treurig, droevig, smartelijk, βέλεα, διστοί, κήδεα, ἀυτή, εὐνή. Van

στόνος, ὁ (στένω), het stenen, de zucht, vooral ook van het reutelen van stervenden.

στόρνῡμι (Lat. *sterno*) = στορέννυμι (dat bij Homerus niet voorkomt), στρώννυμι, 1) spreiden, λέχος, δέμνια, τάπητας, ῥῆγός τε λίνον τε; ἀνθρακιήν, de kolen vaneen doen. 2) banen, effenen, πόντον, γ, 158 (m. verg. Verg. Aen., ν, 821, *sternitur aequor*).

Στρᾰτίη, stad in Arkadië, Β, 606.

Στρᾰτίος, zoon van Nestor en Anaxibië, γ, 413.

*στρᾰτόομαι, 3. Pl. Imperf. ἐστρατόοντο (niet -όωντο), zich legeren, πρὸς τείχεα. Van

στρᾰτός, ὁ (W. στορ), legerkamp, in 't alg. leger.

στρεπτός, 3. (Adi verb. van στρέφω), 1) gedraaid, χιτών, goed getweernd (m. z. Helbig, das Homerische Epos, bl. 183, 184). 2) lenig, rad, γλῶσσα; te leiden, te vermurwen, φρένες, θεοί.

στρεύγομαι (στράγγω), allengs uitgeput worden, wegkwijnen, ἐν δηιοτῆτι, ἐν νήσῳ; v. L. en M. vertalen, *tergiversari*, hetgeen noch Ο, 512 noch μ, 351 recht past, en wederlegd wordt door de tegenstellingen ἐξαπολέσθαι ἕνα χρόνον en ἅπαξ θυμὸν ὀλέσσαι.

†στρεφε-δῑνέω (στρέφω, δινέω), schichtig naar alle kanten wenden, στρεφεδίνηθεν δέ οἱ ὄσσε, zijn oogen wendden zich schichtig naar alle kanten, *Π*, 792.

στρέφω, Aor. Pass. ἐστρέφθην, I. Act. 1) trans. draaien, omkeeren, οὖρον, door draaien gunstigen wind verschaffen; ὄιν εἰς Ἔρεβος, naar den *E*. wenden; vooral ἵππους, besturen. 2) intrans. omkeeren, οἵ δ' ὁπότε στρέψαντες ἱκοίατο τέλσον ἀρούρης. II. Pass. zich omdraaien, ἔνθα καὶ ἔνθα στρέφεσθαι, zich naar alle kanten keeren; vand. ἐν κύνεσσιν, van een roofdier; ἐκ χώρης, vertrekken; νωλεμέως στρεφθείς, stevig gewikkeld (in de wol van den ram).

†στρόμβος, ὁ, στρέφω, drijftol, *Ξ*, 413.

**στρουθός, ἡ, musch.

στροφᾰλιγξ, ιγγος, ἡ, dwarreling, κονίης, het dwarrelende stof. Van

†στροφᾰλίζω, versterkte bijvorm van στρέφω, ronddraaien, ἠλάκατα, spinnen, *σ*, 315.

στροφάω (niet στρωφάω; frequentat. van στρέφω), I. Act. (herhaaldelijk) ronddraaien, ἠλάκατα. II. Med. (= *versari*), zich ronddrijven, verkeeren, vertoeven, ἑκάς, κατὰ μέγαρα.

Στρόφιος, vad. v. Skamandrios, *E*, 49.

στρόφος, ὁ (στρέφω), touw, στρ. ἀορτήρ, een touw als draagband aan den ransel.

στρωφάω, m. z. στροφάω.

στῠγερός, 3. hatelijk, afschuwelijk, ontzettend; ijselijk, vreeselijk, a) van personen, Ἀΐδης, μήτηρ, δαίμων; στυγερὸς δέ οἱ ἔπλετο θυμῷ, hij was hem in zijn ziel gehaat. b) van zaken, πόλεμος, γαστήρ, ἔπεα. c) treurig, ἔπεα; μῦθος, onheilspellend; σκότος (van den dood). Van

στῠγέω, Aor. 2. ἔστυγον (naast ἔστυξα), 1) a) Praes. met Aor. 2. haten, verfoeien, vreezen, c. Acc., τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι. b) zich ontzien, bang zijn. 2) Aor. 1. gehaat maken, *λ*, 502.

στυκτός, 3., Adi. verb. bij στυγέω, gehaat, κακόν, van Ares, *E*, 831 (v. Herw. voor het overgeleverde τυκτός).

Στύμφηλος, stad in Arkadië aan het Stymphalische meer, *B*, 608.

Στύξ, υγός, ἡ, een rivier in de Onderwereld, waarbij de goden hun duurste eeden zwoeren, b. v. *B*, 755, *O*, 37.

Στῠ́ρα, een stad op Euboia, *B*, 539.

στῠφελίζω (στυφελός, van στύφω), F. -ίξω, 1) stompen, slaan, schokken, ἀσπίδα, τινά; νέφεα, verdrijven. 2) wegstooten, wegjagen, τινὰ ἐκ δαιτύος, ἐξ ἑδέων, ἐκτὸς ἀταρπιτοῦ. 3) in 't alg. mishandelen, smadelijk bejegenen, τινά.

σύ, Pron. pers. van den 2den pers. (st. τϝε), N. S. ook τύνη, G. σέο (niet σεῦ), σέ', σεῖο, σεῖ', Dat., σοί (altoos georthotoneerd), τοί (altoos enklitisch), τεΐν, ook geëlideerd σ', *A*. σέ, Ablat. (ook als Gen. gebezigd) σέθεν, N. en A. D. σφῶι, ὔμε (vulg. ὔμμε); G. D. σφῶιν; N. Pl. ὔμες (vulg. ὑμεῖς, ὔμμες), G. ὕμων, ὑμείων (niet ὑμέων), D. ὔμι(ν) (niet ὑμῖν, ὔμμι(ν), A. ὔμας, ὑμέᾰς, gij enz.; dikwijls verbonden met αὐτός, σοὶ αὐτῷ, en in die verbinding nooit enklitisch.

σῠ́-βόσιον, τό (βόσις), kudde zwijnen, alleen *Λ*, 679 en in een gelijkluidend vers *ξ*, 101, met op onverklaarbare wijze verlengde *ι* (Naber, Mnem. N. S. XIX, p. 305, τόσσα συῶν συφεούς voor τόσσα συῶν συβόσια).

**σῠ́-βώτης, ὁ Gen. συβώτεω, *ξ*, 459, *ο*, 304, συβώτεω (συβώτην? M. z. *M*, 47) πειρητίζων, zwijnenhoeder.

*συγ-κᾰλέω, bijeenroepen, vergaderen, βουλήν.

συγ-κλονέω, in verwarring brengen, Τρῶας, *N*, 722.

†συγ-κῠρέω, botsen, Ψ, 435.

συγ-χέω (m. z. χέω), 1) bij elkaar gieten, vand. verwarren, vermengen, door elkaar gooien, ψάμαθον; ἡνία σύγχυτο. 2) overdr. vernietigen, verijdelen, nutteloos maken, θυμόν, νόον; ἄνδρα, de kracht van een man verwoesten.

**σῡκέη, ἡ, vijgeboom (of met Synizesis of συκῆ, maar de plaatsen, waar het voorkomt, zijn van later oorsprong).

†σῦκον, τό, vijg, η, 121.

σῡλάω, 1) a) den gedooden vijand de wapenrusting afnemen, ontrooven, τεύχε' ἀπ' ὤμων, ἀπὸ χροὸς ἔντεα, ook alleen τεύχεα. b) τινά, iemand van de wapenrusting berooven, plunderen, alleen νεκρούς. 2) in 't alg. er af nemen, er uit nemen, πῶμα φαρέτρης, τόξον (uit den koker).

*σῡλεύω = het vorige, 1) berooven, τινά. 2) bedriegen.

συλ-λέγω, bijeenverzamelen, κτέατα; Med. voor zich bijeenverzamelen, ὅπλα ἐς λάρνακα; van personen, verzamelen.

συμ-βάλλω (m. z. βάλλω; de vorm ξύμβληντο voor ξυμβλήατο, Ξ, 27 en elders, is verdacht), I. Act. a) trans. bij elkaar werpen, brengen, c. Accus., van rivieren, ὕδωρ, haar water vereenigen; ῥοάς. b) van personen, bij elkaar brengen, aan elkaar brengen, aanzetten, tot den strijd, ἀμφοτέρους; c. Inf. μάχεσθαι. 2) intr. ontmoeten, in den strijd samentreffen, handgemeen geraken. II. Med. samentreffen, ontmoeten, τινί.

Σῠ́μη, eiland tusschen Rhodos en Knidos, op de kust van Karië; daarv. Adv. Σύμηθεν, van S., B, 671.

†συμ-μάρπτω, bijeen rapen, δόνακας, K, 467.

†συμ-μητιάομαι, mede beraadslagen, K, 197.

†συμ-μίσγω, Pass., van rivieren, zich vereenigen, B, 753.

σύμ-πᾱς, ᾶσα, ἄν, al te gaar.

†συμ-πήγνῡμι, doen stolten, γάλα, E, 902.

συμ-πλᾰτᾰγέω, tegen elkaar slaan, χερσί, Ψ, 102.

†συμ-φερτός, 3. bijeengebracht, vereenigd, συμφερτὴ δ' ἀρετὴ πέλει ἀνδρῶν καὶ μάλα λυγρῶν, d. i. vereenigd vermogen ook zeer zwakke mannen veel, N, 237. Van

*συμ-φέρω, alleen συμφερόμεσθα en συνοισόμεθα, beiden met passieve beteeken., samentreffen (in den strijd), slaags geraken, strijden, πτόλεμόνδε, μάχῃ.

†συμ-φράδμων, ον, Gen. ονος, mede raadplegend, raadgever, B, 372. Van

συμ-φράζομαι, 1) beraadslagen, βουλάς τινι, iemand zijne plannen mededeelen. 2) bij zich overwegen, overdenken, θυμῷ, ὅπως.

σύν (m. z. ξύν), met, tot uitdrukking van gemeenschap en verbinding. I. Adv. bij elkaar, tegelijk, σὺν δὲ δύω μάρψας, σὺν ῥ' ἔβαλον ῥινούς; σὺν δὲ νεφέεσσι (Dat. instr.) κάλυψεν γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον; σὺν δ' ἤειρεν ἱμᾶσιν; σὺν δὲ πόδας χεῖράς τε δέον δεσμῷ; κενεὰς σὺν χεῖρας ἔχοντες, de handen ledig bij elkaar houdend (anderen, al te gaar met ledige handen); gemeenschappelijk, samen, σὺν δὲ δύ' ἐρχομένω; σὺν δ' ἕταροι ἤειραν ἐπ' ἀπήνην (d. i. tegelijk met Achilleus); σὺν δ' εἵπετο, hij ging mede; te zamen, met het daarbij komend begrip van verwarring, dus door elkaar, σὺν δ' ἡμῖν δαῖτα ταράξῃ; σὺν γ' ὅρκι' ἔχευαν, door elkaar geschud, d. i. in verwarring gebracht, vertreden; σὺν δὲ γέροντι νόος χύτο. II. Praep. c. Dat. 1) eig. a) tot aanwijzing van het behooren van het eene begrip bij het andere, ἐλ-

θεῖν, ἐφεστάναι, ἧσθαι σύν τινι, met iemand komen enz. b) tot aanwijzing van hulp en bijstand, vooral σὺν θεῷ, σὺν θεοῖσιν, σὺν Ἀθήνῃ, met een god, met hulp der goden; σύν σοι, met uwe hulp. 2) van zaken, a) tot aanwijzing eener plaatselijke verbinding met een ander voorwerp, vooral van kleedingstukken en wapenen, σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε; στῆ σὺν δουρί; δῦνε σὺν ἔγχεϊ; πέμπειν τινὰ σὺν νηΐ, met, d. i. op een schip; eveneens σὺν νηυσὶν ἰέναι, φεύγειν, νέεσθαι, οἴχεσθαι; vand. ἄκοιτιν σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτήσω, bekleed met groote deugd; mede een temporale verbinding, wordt door σύν uitgedrukt ξ, 151, οὐκ αὔτως μυθήσομαι ἀλλὰ σὺν ὅρκῳ, tegelijk met, d. i. onder toevoeging van een eed, met een eed bekrachtigend. b) Wanneer men de zaak als een middel kan beschouwen, dan kan σύν ook dienen tot aanwijzing van het middel of werktuig, echter meestal slechts van voorwerpen, die het handelend Subjekt bij of aan zich heeft, σὺν ἔντεσι μάρνασθαι; ἀντίβιον σὺν τεύχεσι of σὺν ἔντεσι πειρηθῆναι; zelden even als διά of de Dat. tot aanwijzing van het middel als zoodanig, σύν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν, σὺν σφῇσιν κεφαλῇσιν, (zij boetten daarvoor) met iets groots, met hun hoofden. c) bij de aanwijzing der verhouding van zaken of toestanden wijst σύν de bijkomende omstandigheid, het daarbijkomend voorwerp aan, ἐλθὼν ἄνεμος σὺν λαίλαπι πολλῇ, die hevig warrelend nadert; ἀπήραξεν δὲ χαμᾶζε αὐτῇ σὺν πήληκι κάρη. — Zelden staat σύν achter het geregeerde woord, ἐμοὶ σύν, τοὶ σύν, Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν; meer vindt men het tusschen Attribuut of Pronomen en het Substant., αὐτῇ σὺν φόρμιγγι, πλειοτέρῃ σὺν χειρί. III. In de samenstelling heeft het bij Homerus de gewone beteekenis, mede, tegelijk, samen, bijeen.

συν-ἀγείρω, bijeenbrengen, verzamelen, 1) Act., van personen en zaken; Pass. zich vereenigen, vergaderen. 2) a) Med. voor zich bijeenbrengen, κτήματα. b) in den Aor. ἠγρόμην, zich vereenigen, vergaderen.

συν-άγνῡμι, aan stukken breken, ἔγχος; beschadigen, νῆας; vermorzelen, τέκνα ἐλάφοιο.

συν-ᾰ́γω, a) bijeenbrengen, γεραιὰς νηόν, de oude vrouwen gezamenlijk naar den tempel brengen; ὅρκια θεῶν, de bondsoffers (der beide partijen) bijeenbrengen; νεφέλας, verzamelen. b) even als συμβάλλειν, Ἄρηα, verwekken, beginnen (committere) ook ἔριδα Ἄρηος, ὑσμίνην.

συν-ᾰείρω, samenkoppelen, πίσυρας συναείρεται ἵππους, Ο, 680. Κ, 499. (M. verg. Ω, 590 en συνήορος, τετράορος, παρήορος).

†συν-αίνῡμαι, bij elkaar nemen, verzamelen, τί, Φ, 502.

συν-αιρ-έω, a) grijpen, χλαῖναν. b) verscheuren, ὀφρῦς.

συν-αντάω, ontmoeten, τινί, iemand.

συν-άντομαι = het vorige woord.

συν-δέω 1) vastbinden, boeien, τινά. 2) verbinden, χεῖρα οἰὸς ἀώτῳ.

συν-εέργω (Ϝέργω), Aor. συνε(Ϝ)έργαθον, insluiten, opsluiten, insluiten, ὅσον συνεϜέργαθον ἄκραι; verv. vastbinden, τὶ λύγοισιν; χιτῶνα ζωστῆρι, den lijfrok met den gordel dichtsnoeren.

†συν-είκοσι (ξυνεείκ.), twintig te zamen, ξ, 98.

†1. σύν-ειμι (εἰμί), bij elkaar zijn, ὀϊζυῖ πολλῇ, in groote ellende leven, η, 270.

2. σύν-ειμι (εἶμι), te zamen gaan of komen, ἐς χῶρον ἕνα; vooral in vijandigen zin, samentreffen, handgemeen geraken, ἐς μέσον; περὶ ἔριδος, prae ira; ἔριδι.

συν-ελαύνω, 1) bij elkaar drijven, ληίδα ἐκ πεδίων; in den strijd bij elkaar brengen, tegen elkaar ophitsen, τινὰς ἔριδι. 2) intr. samentreffen, ἔριδι, in den strijd.

†συν-εοχμός, ὁ (de afl. is onzeker), verbinding, vereeniging, Ξ, 465.

†συν-έριθος, ἡ, medewerkster, comes, ζ, 32.

†σύν-εσις, ιος, ἡ (συνίημι), samentreffen, ontmoeting, ποταμῶν, vermenging, κ, 515.

συν-εχής, ές (συνέχω), samenhangend; Neutr. S. als Adv. συνεχές aanhoudend, voortdurend; ook συν. αἰεί.

συν-έχω, eigenl. bij elkaar houden; vand. intr. samentreffen, zich vereenigen; Perf. συνόκωχα (niet συνόχωκα), τὼ δὲ ὤμω ἐπὶ στῆθος συνοκωχότε, de schouders gekromd naar de borst gebogen, Β, 218.

†συν-ημοσύνη, ἡ (συνήμων), verdrag, Χ, 261.

†συν-ήορος, 2. (συνείρω), verbonden, vereenigd, socia, φόρμιγξ δαιτὶ συνήορος, ϑ, 99.

*συν-ϑεσίη, ἡ (συντίϑημι), a) overeenkomst, verdrag, Β, 339. b) afspraak, last, opdracht, Pl. Ε, 319.

συν-ϑέω, meeloopen, goed afloopen, υ, 245.

συν-ίημι (m. z. ἵημι); de 1. Pl. Coni. Aor. 2. Med. συνώμεϑα, met de beteekenis van συνϑώμεϑα, Ν, 381, is verdacht. I. Act. 1) tot elkaar zenden, bij elkaar brengen, vooral tegen elkaar ophitsen, c. Acc. τίς σφωε ἔριδι ξυνέηκε μάχεσϑαι. 2) vernemen, merken, hooren, gewoonl. met een Accus. van de zaak en een Gen. van den persoon, ὄπα ϑεᾶς, ἔπος τινός; ook wel alleen met een Gen., van den persoon zoowel als de zaak. II. Med. 1) overeenkomen, συνώμεϑα ἀμφὶ γάμῳ (m.z. hierb.). 2) even als het Act., vernemen, τοῦ ξύνετο, δ, 76.

†συν-ίστημι, alleen intr. in 't Part. Perf., πολέμοιο συνεσταότος, ontstaan, Ξ, 96.

συνοκωχότε, m. z. συνέχω.

†συν-ορίνω, Med., zich bewegen, oprukken, φάλαγγες, Δ, 332.

†συν-οχή, ἡ (συνέχω), het ontmoeten, ἐν συνοχῇσιν ὁδοῦ, op het punt, waar de wegen samentreffen, Ψ, 330.

συν-τίϑεμαι, animo componere, merken, opmerken, waarnemen, βουλήν, ἀοιδήν, μῦϑον; σὺ δὲ σύνϑεο, luister; met ϑυμῷ.

†σύν-τρεις, -τρια (σὺν τρεῖς), drie tegelijk, ι, 429.

*συν-τρέχω, tegen elkaar in loopen, samenbotsen.

*σύριγξ, ιγγος, ἡ, a) herdersfluit. b) speerkoker.

Συρίη, volgens des dichters voorstelling een fabelachtig eiland, ten noorden van Ortygië, in het verste Westen gelegen, ο, 403.

†συρ-ρήγνυμι, verbreken, vand. uitputten, κακοῖσιν συνέρρηκται, hij is door leed geknakt, gebogen, ϑ, 137.

σῦς, συός, ὁ en ἡ (m. verg. ὗς, Lat. sus), zwijn, zoowel het tamme als het wilde (ἄγριος, ἀγρότερος); ook σ. κάπρος, κάπριος, everzwijn; ook als zinnebeeld van kracht, συῒ εἴκελος ἀλκήν. (Waar het geslacht niet bepaald moet uitkomen, Femin.; epitheta, ἀκάμας, ἀγριόδους, ληιβότειρα, ὀλοόφρων, πίων, ϑαλέϑοντες ἀλοιφῇ.)

σύφειός (κ, 389), en συφεός, ὁ, varkenshok; vand. Adv. συφεόν-δε, naar het varkenshok.

σύ-φορβός, ὁ (φέρβω), zwijnenhoeder; ook παῖς συφ. (m. verg. ὑφορβός).

σφάζω, kelen, in 't alg. slachten, βοῦν, μῆλα; zeer dikwijls van offerdieren.

**σφαῖρα, η, kogel; in 't alg. elk rond lichaam, bal, σφαίρῃ παίζειν, met den bal spelen. Daarv.

†σφαιρη-δόν, Adv., als een bal, *N*, 204.

σφάλλω (W. σφαλ, Lat. *fallo*), doen wankelen of vallen, vooral van worstelaars, *supplantare*, op den grond werpen; in 't alg. neervellen, *οὐ βέλος σφῆλεν Ἀντίνοον*.

†σφᾰρᾰγέομαι, vol zijn, *οὔθατα, ι*, 440 (m. z. σμαραγέω).

*σφεδανός, 3. (W. σφαδ, waarv. σφαδάζω, spartelen), heftig, onstuimig, alleen Neutr. σφεδανόν als Adverb., *ἐφέπειν, ἕπεσθαι*.

(σφεῖς), (st. σϝε). (Volg. v. L. en M., Taaleigen der Homerische gedichten, zijn deze vormen de juiste: Gen. Plur. σφείων of σφῶν (? niet σφέων); Dat. σφῐ́σι(ν) of σφῐ́(ν), Acc. σφᾰ́ς of σφέᾰς), zij, Pron. pers. van den 3den persoon Plur. eigenl. reflexief, *ὦσαι ἀπὸ σφείων; τὰ μὲν εὖ δάσσαντο μετὰ σφίσιν; κατὰ σφὰς μάχονται*; maar meer wordt het demonstratief gevonden in plaats van *αὐτῶν, αὐτοῖς* enz., *ἐκ γὰρ σφῶν φρένας εἵλετο Παλλὰς Ἀθήνη; μετὰ δὲ σφίσι πότνια Ἥβη νέκταρ ἐοινοχόει*; zeer dikwijls in deze beteekenis σφί, vooral met Praeposities, *μετὰ δέ σφι, παρὰ δέ σφι, ἐν δέ σφι; ἐννέα δέ σφας κήρυκες ἐρήτυον*. Het staat bij Homerus gewoonlijk met betrekking tot personen, slechts op enkele plaatsen met betrekking tot zaken, *ι*, 70, *κ*, 355, *E*, 195, *Σ*, 375; met betrekking tot dieren *Λ*, 115.

**σφέλας, ᾰος, τό, Plur. σφέλα, voetbank.

†σφενδόνη, ἡ (W. σφαδ, Lat. *fundus*), slinger, *N*, 600.

σφέτερος, 3. (σφεῖς), Pron. poss. van den 3den pers. Pl., hun, versterkt door αὐτός; *ἐπὶ σφέτερα, ad sua*.

†σφηκόω (σφήξ), samensnoeren (ontleend aan den vorm der wespen), *πλοχμοὶ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφήκωντο*, de haarvlechten werden samengesnoerd, d. i. vastgehouden door goud en zilver, *P*, 52 (gouden en zilveren spiralen, m. z. Helbig, das Homer. Epos, bl. 242).

Σφῆλος, zoon van Boukolos uit Athenai, *O*, 338.

*σφήξ, σφηκός, ὁ, wesp.

σφί(ν), m. z. σφεῖς.

†σφοδρῶς, Adv. van σφοδρός (m. verg. σφεδανός), hevig, geweldig, onstuimig, *μ*, 124.

†σφονδῠ́λιοι, οἱ (de afl. is onzeker), ruggegraat, *Y*, 483.

σφός, 3. (σφεῖς), hun, even als σφέτερος met betrekking tot een persoon.

†σφῦρα, ἡ (de afl. is onzeker), hamer, *γ*, 434.

*σφῠρόν, τό, enkel.

σφωέ, σφωΐν, Dual. van het Pron. pers. van den 3den pers.; zij beiden.

σφῶϊ, σφῶϊν Dual. van het Pron. pers. van den 2den pers., gij beiden (onjuist zijn σφῷ en σφῷν), m. z. v. L. en M., Taaleigen der Hom. Gedichten, bl. 50, no. 92, en v. Leeuwen, Mnemosyne, N.S. XIII, p. 412—414.

†σφωΐτερος, 3. uw beider, *A*, 216.

**σχεδίη, ἡ (W. σχεδ, σκεδ), vlot, een uit balken stevig, maar ruw getimmerd vaartuig.

†σχεδῐ́ην (σχεδόν), Adv. nabij, in de nabijheid, *τύψον δὲ σχεδίην*, in den strijd van nabij, *E*, 830. (M. verg. αὐτοσχεδίη.)

Σχέδιος, 1) zoon van Iphitos en Hippolyte, aanvoerder der Phokers, door Hektor gedood, *B*, 517, *P*, 306. 2) zoon van Perimedes, een ander aanvoerder der Phokers, door Aias gedood, *O*, 515.

σχεδό-θεν, Adv., van nabij, *βάλλειν, μάχεσθαι; σχ. ἐλθεῖν τινί*, van nabij, d. i. nabij komen; ook *εἶναι, στῆναί τινος σχεδ*.

σχεδόν, Adv. (σχεῖν, W. ἐχ, σεχ), 1) plaatselijk, nabij, in de nabijheid,

εἶναι, στῆναι, τύψαι enz.; νῆσοι σχ. ἀλλήλῃσιν; verst. μάλα σχ.; σχεδὸν εἶναι, absol. en c. Gen., in de nabijheid van iemand of iets zijn; ook den *terminus ad quem* uitdrukkende, σχ. ἐλθεῖν τινός, in de nabijheid komen; οὐ σχ. εἰσὶν ἑλέσθαι, zij zijn niet zoo dicht bij elkaar, dat men ze kan grijpen; overdr. van verwantschap, καὶ πηῷ περ ἐόντι μάλα σχεδόν, na verwant. 2) van den tijd, nabij, σοὶ δὲ γάμος σχεδόν ἐστιν.

Σχερίη, het eiland der Phaieken, ε, 34, ζ, 8.

σχέτλιος, 3. (σχεῖν, ἔχω), eig. hij die iets uithoudt of verdraagt, vand. 1) van personen, geducht, stout, meestal in ongunstigen zin, vermetel, misdadig, verschrikkelijk, van hen die van hun kracht tot wreede en ongeoorloofde handelingen misbruik maken; zoo van Achilleus, Hektor, Odysseus, Herakles; in zachteren zin van Nestor om zijne rustelooze bedrijvigheid; ook veel van goden, en vooral van Zeus, wreed, verschrikkelijk, 2) van zaken, gewelddadig, wreed, misdadig, ἔργα, ὕπνος.

σχίζα, ἡ, gekloofd hout, blokjes, takken, δρυός, gespleten eikenhout. Van

†*σχίζω* (uit σχίδjω, W. σχιδ, σκιδ, *scindo*), kloven, δ, 507, ἀπὸ (I. I. Hartman διὰ) δ' ἔσχισεν αὐτήν (scil. πέτρην).

†*σχοῖνος*, ὁ een met biezen begroeide plaats, biezen, ε, 463.

Σχοῖνος, stad in Boiotië aan een rivier van denzelfden naam, dicht bij Thebe, *B*, 497.

†*σῶκος*, epith. van Hermes van onzekere afleiding, waarsch. krachtig, sterk, *Y*, 72.

Σῶκος, een Trojaan, zoon van Hippasos, gedood door Odysseus.

σῶμα, ατος, τό, lijk, aas, (δέμας, lichaam).

σῶς, m. z. σάος (*X*, 332 leest Nauck ζὼς ἔσσεσθ' en lezen v. L. en M. ζῳὸς ἔσεσθ' voor σῶς ἔσσεσθ').

σώω, m. z. σαόω.

T.

τ' = 1) τέ. 2) = τοί, a) Partikel, μέν τ' = μέντοι. b) Dat. Pron. Pers. 2. S. τ' = τοί.

τᾱγός, ὁ, m. z. ἀγός.

τᾰλᾰ-εργός, 2. (ἔργον), volhardend, taai in 't werk, epith. van den muilezel.

Τᾰλαιμένης, εος, aanvoerder der Maioniërs, *B*, 865.

Τᾰλᾰϊονίδης, αο, zoon van Talaos = Mekisteus.

τᾰ́λαντον, τό (W. τελ, ταλ, dragen), 1) weegschaal, Plur. de waag; vooral fig. de weegschaal, waarop Zeus het lot der menschen afweegt. 2) het gewogene, een bepaald, niet nauwkeurig aan te geven, maar waarsch. klein gewicht, steeds verbonden met χρυσοῖο.

***τᾰλᾰ-πείριος*, ον (πεῖρα), in 't leed beproefd, d. i. ongelukkig, ξεῖνος, ἱκέτης.

†*τᾰλᾰ-πενθής*, ές (πένθος), leed verdragend, in leed berustend, θυμός, ε, 222.

τᾰ́λᾰρος, ὁ (W. ταλ), mandje, ἀργύρεος, ὑπόκυκλος; ook gevlochten mand voor kaas of vruchten.

***τᾰ́λᾱς*, τάλαινα, τάλαν (W. ταλ), alleen in den Voc., ellendige (*cum indignatione dictum*, Koster, Studia Tragico-Homerica p. 78).

**τᾰλᾰσί-φρων*, ον (φρήν), volhardend, vooral van Odysseus.

**ταλαύρῑνος*, ὁ (ταλά-ϝρινος, van st. ταλ en ῥινός), epith. van Ares, schilddragend, τ. πολεμιστής. — (Het Neutr. ταλαύρινον, *H*, 239 verklaart men door standvastig, volhardend; maar v. L. en M. houden het vers om meer dan één reden voor onecht.)

†τᾰλά-φρων, ον, ονος (W. ταλ en φρήν) = ταλασίφρων, N, 300.

Ταλθύβιος, heraut van Agamemnon voor Troje.

*τᾰμεσί-χρως, ταμεσίχροος, het lichaam wondend, vlijmend, χάλκος, ἐγχείη.

τᾰμίη, ἡ, huishoudster, ook verbonden met γυνή en ἀμφίπολος. Femin. bij

ταμίης, ὁ (W. ταμ), uitdeeler, vervolgens bestuurder; van Zeus, τ. πολέμοιο; v. Aiolos, ἀνέμων; voorraadmeester, hofmeester, T, 44.

τάμνω = τέμνω (W. ταμ), Aor. 2. ἔταμον, Perf. P. τέτμημαι (γ, 175 stond τέμνειν, Bekker τάμνειν, v. L. en M. ταμνέμεν'; Γ, 252, waar τάμηαι staat, lezen v. L. en M. τάμητε (τάμησθα?); voor den verkeerden Praesensvorm τέμει δέ τε, N, 707 lezen zij met v. Herwerden ταμεῖν ἐπί, dat ook bij Nauck en Cauer staat), I. Act., snijden, hakken, splijten, vand. 1) a) aan stukken snijden, voorsnijden, I. 209; δέρμα, om er zolen van te maken; χρόα, wonden; μελεϊστί of διά (Adv.) μελεϊστί τ., aan stukken snijden. b) door snijden dooden, d. i. slachten, κάπρον, ὅρκια. 2) afsnijden, afhouwen, a) κεφαλὴν ἀπ' ὤμοιιν, ἐκ κεφαλῆς τρίχας; uitsnijden, γλώσσας, βέλος ἐκ μηροῦ. b) van boomen, vellen, snoeien, δένδρεα; Pass. ῥόπαλον τετμημένον; met een dubbelen Accus., ἐρινεὸν νέους ὄρπηκας, van een vijgeboom jonge takken afhakken. c) in 't alg. afscheiden, afzonderen, τέμενός τινι. 3) van de beweging door een ruimte, doorsnijden, secare, van een schip, πέλαγος; van den ploeg, τέλσον ἀρούρης. II. Med. 1) voor zich aan stukken snijden, κρέα. 2) voor zich vellen, δοῦρα; in 't algemeen afzonderen, τάμνοντ' ἀμφὶ βοῶν ἀγέλας, d. i. wegdrijven. 3) voor zich afzonderen, kiezen, ἥμισυ δὲ ψιλὴν ἄροσιν πεδίοιο ταμέσθαι.

τᾰνᾰ-ήκης, ες, εος (ἀκή), met lange punt of snede, χαλκός, meestal van lans of zwaard; van de bijl, Ψ, 118.

†τᾰνᾰός, 3. (τείνω), gestrekt, lang, αἰγανέη, Π, 589. Daarv.

†τᾰναύ-πους, οδος, met gestrekte pooten, μῆλα, ι, 464.

τᾰνηλεγής, ές (afl. en beteek. zijn twijfelachtig; de gewone maar minjuiste afl. is van ταναός en W. λεχ, lang uitstrekkend; anderen beter van τείνω en ἀλεγ- in ἀλεγεινός), zeer smartelijk, θάνατος.

Τάνταλος, zoon van Zeus en Plouton, of van Tmolos, koning te Sipylos in Phrygië, vader van Pelops, grootvader van Atreus en Thyestes. Door de goden met rijkdommen gezegend en zelfs aan hun tafel genoodigd, verraadde hij hun geheimen, en zette hun, om hun alwetendheid op de proef te stellen, zijn eigen zoon Pelops ter maaltijd voor. Tot straf stond hij in den Hades tot aan den hals in 't water, dat telkens terugweek, als hij bukte, om zijn dorst te lesschen, λ, 582 volg.

†τανύ-γλωσσος, ον (γλῶσσα), met lange tong, κορῶναι, ε, 66.

†τᾰνυ-γλώχῑν, ινος, met lange punt, ὀιστοί, Θ, 297.

τᾰνυ-ήκης, ες = ταναήκης, ἄορ; ὄζοι, spichtig.

τᾰνύ-πεπλος, ον, met slepend (v. L. en M. sluitend) gewaad, epith. van voorname vrouwen. (M. z. Helbig, das Homerische Epos, bl. 205).

*τανυ-πτέρυξ, ὑγος, οἰωνοί, ἅρπη = het volg.

**τᾰνυσί-πτερος, ον (τανύω, πτερόν), breedgewiekt.

†τᾰνυστύς, ύος, ἡ (τανύω), het spannen, τόξον, φ, 112.

†τανύ-φλοιος, ον, met gladde

schors, zonder noesten, *κράνεια*, *Π*, 767.

***τᾰνύ-φυλλος*, *ον* (*φύλλον*), met lange bladeren, *ἐλαίη*, *θάμνος ἐλαίης*.

†*τᾰ́νῠμαι*, bijvorm van *τᾰνύω*, 3. S. *τάνυται*, *Ρ*, 393.

τᾰνῡ́ω, bijvorm van *τείνω*, Aor. *ἐτάνυ(σ)σα*, Perf. Pass. *τετάνυσμαι*, Aor. *ἐτανύσθην*; 3. S. Pass. *τάνυται*, *Ρ*, 393, (W. *τα*). I. Act. spannen, 1) eig. a) strak aantrekken, *βοείην*, *δέρμα βοός*; *ἐν δ' ἐτάνυσσα ἱμάντα*, ik spande (in de bedstede) een riem. b) uitspannen, *ἶριν*; *Ζεὺς ἐπὶ νύκτα τάνυσεν ὑσμίνῃ*; *ἐπὶ* (Adv.) *δὲ κληῖδ' ἐτάνυσσεν ἱμάντι*, zij schoof den grendel door middel van den riem er over, er voor. c) uitstrekken, *τινὰ ἐν κονίῃς*, *ἐπὶ γαίῃ*; (iets langs of breeds) neerleggen, neerzetten, *ἔγχος*, *ὀβελούς*, *τράπεζαν*. 2) overdr. a) *ἵππους ἱμᾶσιν*, zichdoen strekken, doen draven; *κανόνα*, de klos naar voren, naar de borst toe trekken. b) verwekken, *ἔριδα πτολέμοιο*, *μάχην*, *πόνον*; over *πτολέμοιο πεῖραρ ἐπ' ἀμφοτέροισι τάνυσσαν*, *Ν*, 359 z. m. *ἐπαλλάσσω*. II. Pass. getrokken worden, *διὰ φλογός*; in 't bijz. 1) zich spannen, d. i. a) strak worden, *γναθμοὶ τανύσθεν*. b) in de strengen recht staan, zich strekken, draven, *τὼ δ' ἰθυνθήτην*, *ἐν δὲ ῥυτῆρσ' ἐτάνυσθεν*; (*ζ*, 83, *αἳ δ' ἄμοτον τάνυοντ', ἔφερον δ' ἐσθῆτα καὶ αὐτήν* leest Naber, de aanwijzing van v. L. en M. op deze plaats volgende, *αἱ δ' ἄμοτον ἀνύοντ' ἔφερον Ϝεσθῆτα καὶ αὐτήν*). 2) a) uitgespreid worden, *τάπης τετάνυστο*; *περὶ σπέεος ... ἡμερὶς ... τετάνυστο* (had zijn ranken gewonden, Vosmaer). b) uitgestrekt neerliggen; *νῆσος τετάνυσται*, strekt zich uit. III. Med. 1) voor zich spannen, *τόξον*. 2) zich uitstrekken, zich neerleggen.

τᾰ́πης, *ητος*, *ὁ* (de afl. is onzeker), kleed, deken, die over leuningstoelen en bedden gespreid werd.

τᾰ́ρ, onjuiste schrijving voor *τ' ἄρ*, daar het bestaat uit *τὲ ἄρ* en niet uit *τοὶ ἄρ*; m. z. Cobet, Mnem. N. S. III, p. 83.

τᾰράσσω (st. *ταραχ*, *τραχ*, m. verg. *τραχύς*), Perf. *τέτρηχα*, 1) roeren, opwoelen, *πόντον*, de zee; overdr. doen schrikken, storen, *ἵππους*, *δαῖτα*. 2) het Perf. *τέτρηχα* intr., onrustig, stormachtig zijn, van een vergadering.

ταρβέω, a) intr. schrikken, vreezen, zich ontzien, *θυμῷ*, in zijn hart; van eerbied vervuld zijn, b. v. *Α*, 331. b) trans. voor iets schrikken, iets vreezen, ontzien. Van

**τάρβος*, *εος*, *τό* (W. *ταρβ*), schrik, vrees, verschrikking.

†*ταρβοσῠ́νη*, *ἡ* = het vorige woord, *σ*, 342.

Τάρνη, stad in Lydië, aan den berg Tmolos, *Ε*, 44.

ταρσός, *ὁ* (*τέρσομαι*, W. *τερσ*), 1) horde, om iets op te drogen (*crates*), *ι*, 219. b) de zool van den voet, *Λ*, 377, 388.

Τάρτᾰρος, *ὁ*, een in eeuwige duisternis gehulde afgrond onder de aarde, even diep onder den Hades, als de aarde van den hemel is verwijderd, met ijzeren poorten en metalen drempels. Hier zitten de Titanen, Kronos, Iapetos enz., *Θ*, 13, 481.

ταρφέες, *ταρφέα* (*τάρφος*, *τρέφω*), defect., alleen in den Plur. voorkomend Adiect., waarbij het Femin. *ταρφειαί*, dicht op elkaar volgend, wemelend, menigvuldig, *δράγματα*, *νιφάδες*, *κόρυθες* — Het Neutr. Plur. *ταρφέα* als Adverb., dikwijls, onophoudelijk, rusteloos.

Τάρφη, stad in Lokris, westelijk van den Oite, *Β*, 533.

**τάρφος*, *εος*, *τό* (*τρέφω*, met meta-

thesis), het diepste (van het bosch), ἐν ταρφεσιν ὕλης.

*ταρχύω = ταριχεύω, eig. balsemen, verv. in 't alg. begraven, νέκυν, τύμβῳ τε στήλῃ τε.

*ταυρεῖος, 3. van den stier, van de huid van den stier, lederen, κυνέη, ἀσπίς. Van

ταῦρος, ὁ (Lat. *taurus*), stier, os; βοῦς τ.

**ταφήιος, 3. = ταφεῖος (τάφος), bij de begrafenis behoorend, φᾶρος, lijkkleed.

Τάφιοι, οἱ, een Lelegische volksstam, waarsch. deels op de Westkust van Akarnanië, deels op de kleine eilanden tusschen Akarnanië en Leukadia, die van het grootste dier eilanden, Taphos, zijn naam ontving. Zij waren een zeevarend volk, dat zich ook aan zeerooverij schuldig maakte.

Τάφος, eiland op de Westkust van Akarnanië, *α*, 417.

**1. τάφος, ὁ (θάπτω), a) begrafenis en de daarbij behoorende plechtigheden, lijkfeest, Πατρόκλοιο. b) begrafenismaal; τάφον δαινύναι, een begrafenismaal geven.

2. τάφος, τό (st. θαπ), verbazing, bewondering.

τάφρος, ἡ (verw. met τάφος), gracht, vooral langs muren en wallen; ὀρύσσειν, ἐλαύνειν τάφρον, een gracht graven.

τάχα, Adv., spoedig, terstond, weldra; τάχα δή, weldra voorwaar; τάχα ποτέ, weldra eens.

†ταχέως, Adv. van ταχύς, snel, spoedig, *Ψ*, 365.

**τάχος, τό (ταχύς), snelheid, behendigheid.

*ταχύ-πωλος, ον, met snelle paarden, Δαναοί, Μυρμιδόνες.

ταχύς, εῖα, ύ (Sanskr.W. tak, toesnellen, toeschieten), Comp. θάσσων, Superl. τάχιστος, a) snel ter been, behendig, vlug, van menschen en dieren; ook πόδες; ταχὺς πόδας, snelvoetig; c. Inf., θέειν. b) rasch, vlug, ἄγγελος. c) van zaken, ἰός, διστός. — Het Neutr. van den Compar. dikwijls als Adv., hoe eer hoe liever, zoo spoedig mogelijk; van den Superl. alleen het Neutr. Plur. als Adv. τάχιστα, ten snelste, ὅττι τάχ. zoo snel mogelijk. Daarv.

ταχυτής, ῆτος, ἡ, snelheid.

τέ, enklit. Partikel (Sanskr. *ká*. Lat. *que*). Men moet bij τέ twee hoofdbeteekenissen onderscheiden, een copulatieve en een indefiniete. I. Als Conjunktie verbindt τέ zinnen en woorden; het wordt gebezigd, als een nieuw feit of een nieuw voorwerp coördineerend wordt gevoegd bij hetgeen reeds gezegd is, κύνεσσιν οἰωνοῖσί τε πᾶσι; αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο οἵ τ' αὐτῷ. Nog duidelijker komt dit uit bij het correlatieve τέ — τέ, ἀνδρῶν τε θεῶν τε, δῆμός τε πόλις τε; zoo ook in zinnen: λυσόμενός τε θύγατρα φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα. De verbindingen τέ — καί en τέ — ἠδέ (of ἰδέ) verschillen in beteekenis nagenoeg niet van τέ — τέ. Gewoonlijk, maar niet altoos, staat τέ achter het woord, dat het bij het voorafgaande voegt, b. v. ἐγγύθι τε Πριάμοιο καὶ Ἕκτορος. II. In zijne tweede, zuiver Homerische beteekenis wijst τέ iets onbepaalds, algemeens aan. Daarom staat het 1) in gnomische zinnen, αἶψά τε φυλόπιδος πέλεται τέλος. 2) bij vergelijkingen, m. z. *Δ*, 482 vlg. 3) waar een herhaalde handeling wordt uitgedrukt, καί τέ με νεικείεσκον. In deze gevallen oefent τέ hoegenaamd geen invloed uit op de beteekenis der voorafgaande conjunktie (μέν τε, δέ τε, καί τε, γάρ τε, ἀλλά τε). 4) In een hypothetische periode van gnomische strekking staat τέ dikwijls in beide zinnen, εἴ περ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ, ἀλλά τε καὶ μετόπισθεν ἔχει

κότον. 5) Eveneens staat τέ in relatieve zinnen met algemeene strekking, Ζεὺς αἴτιος, ὅς τε δίδωσιν; geregeld staat ὅς τε in vergelijkingen, ἀστέρ' ὀπωρίνῳ ἐναλίγκιον, ὅς τε μάλιστα. Zoo ook ὥς τε, ὅτε τε, ἵνα τε, ἔνθα τε, ὅσος τε, οἷός τε. (In 't Attisch is dit indefiniete gebruik van τέ alleen overgebleven in ὥς τε (ὥστε), οἷός τε, ἅτε en ἐφ' ᾧτε). 6) Soms wordt het indefinitum τίς versterkt door τέ, als σίγα, μή τίς τ' ἄλλος ... ἀκούσῃ; zoo ook καὶ γάρ τίς τε, μέν τίς τε; in relatieve zinnen ὅς τις τε, ὥς τίς τε; eveneens ἤν τίς τε. 7) Het staat achter het Interrogativum in de verbinding τίς τ' ἄρα, τίς τ' ἄρ, b. v. τίς τ' ἄρ σφῶε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι. (M. z. over de verwisseling van τ' ἄρ en γάρ het bij γάρ 1, *d* gezegde.) 8) Bij ἦ in een stellige verzekering, ἦ τ' ἐφάμην. 9) Bij het disjunktieve ἤ achter den Comparativus, ἀδινώτερον ἠέ τε πίσσα (ἤ τε — ἤ τε, of — of). 10) Achter οὐδέ en μηδέ, ἀλλ' ἴθι νῦν κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν μηδέ τ' ἐρώει. (M. z. Monro, *Homeric Grammar*, p. 241 tot 245; over het ten onrechte ingelaschte of in de plaats van κέ, γέ gezette τέ z. m. Cauer, *Praef. ad Il., ed. mai.* p. IX.)

Τεγέη, oude stad in Arkadië, met een beroemden tempel van Athene, *B*, 607.

†τέγεος, 3. van een dak voorzien, goed gedekt, τεγ. θάλαμοι, *Z*, 248. Van

**τέγος, εος, τό (Lat. *tectum*), 1) het (platte) dak van het huis. 2) elk gedekt, bezolderd gedeelte van het huis, vertrek, kamer, zaal.

τείνω (W. ταν, τεν, Lat. *tendo*), 1) spannen, stijf aantrekken, a) eig. τόξον, ἡνία ἐξ ἄντυγος, vastbinden; Pass. ὀχεὺς τέτατο ὑπ' ἀνθερεῶνος, was onder de kin dichtgebonden; ἐνὶ δεσμῷ, geboeid worden; φάσγανον τέτατο ὑπὸ λαπάρην, hing strak aan zijne zijde; ἱστία τέταται, de zeilen zijn gespannen, gezwollen. b) overdr. λαίλαπα τείνειν, verwekken; νὺξ τέταται, ligt uitgespreid; ἶσον πολέμου τέλος τ., den strijd onbeslist laten; ook in 't Pass. τῶν ἐπὶ ἶσα μάχη τέτατο; ἐπὶ Πατρόκλῳ τέτατο κρατερὴ ὑσμίνη, verhief zich; ἵπποις τάθη δρόμος, in volle vaart renden zij voort. 2) neerstrekken, neervellen, ἐπὶ γαίῃ κεῖτο ταθείς; τετάσθην ἐν κονίῃσιν.

Τειρεσίης, αο, Teiresias, de zoon van Eueres en de Nimf Chariklo, beroemd ziener in Thebe. Here maakte hem blind, omdat zij vertoornd was over eene door hem genomen, voor haar nadeelige beslissing. Zeus schonk hem de gave der voorspelling en een leven van negen menschenleeftijden, κ, 492; λ, 32; μ, 267; ψ, 251.

†τεῖρος, τό, alleen Plur. τείρεα (een duister woord; men denkt aan verwantschap met τέρας; Nauck vermoedt σείρια), hemelteekenen, sterren, *Σ*, 485.

τείρω (W. τερ, *tero*), eig. wrijven (m. verg. het Hoogd. *aufreiben*), alleen overdr. kwellen, uitputten, verzwakken, door honger, pijn, vermoeienis, ouderdom; van vijanden; van een gewond paard; van de ziel, door kommer en zorg, τινὰ κατὰ φρένας (Naber herstelt het verbum λ, 542, τεῖρον δέ τε κήδε' ἑκάστην voor εἴροντο δὲ κήδε' ἑκάστη, en ο, 8, μελεδήματα πατρὸς ἔτειρεν voor ἔγειρεν); dikwijls Pass. uitgeput, gekweld worden, van de gewonde Aphrodite; γήραϊ; ὑπ' εἰρεσίης; πένθεϊ; ook in of door den strijd in 't nauw gebracht, uitgeput worden; ook χαλκῷ, πνοιῇ Ἡφαίστοιο.

*τειχεσι-πλήτης, αο (de afl. is niet zeker), murenbeuker, epith. van Ares.

†τειχίζω, een muur bouwen, τεῖχος ἐτειχίσσαντο, zij bouwden voor zich een muur, *H*, 449.

*τειχιόεις, εσσα, εν (τειχίον, τεῖχος), door muren omgeven.

**τειχίον, τό, naar den vorm Demin. van τεῖχος, muur (maar niet van stads- of vestingmuren).

τεῖχος, εος, τό (de afl. is onzeker), muur, vooral stadsmuur; in 't alg. iedere soort van vestingwerk, aarden wal, bolwerk; τεῖχος ἐλαύνειν, een muur optrekken; ῥήγνυσθαι, doorbreken.

τεκμαίρομαι (τέκμαρ), Dep. Med. 1) vaststellen, bepalen, beschikken, vooral van de godheid en het noodlot, κακά τινι; van Alkinoös, πομπήν τινι; ὁδόν τινι, afbakenen; in 't algem. aankondigen, voorspellen, ὄλεθρόν τινι.

τέκμωρ (W. τεκ) = τέκμαρ, alleen Nom. en Accus, 1) doel, grens, einde, ἵκετο τέκμωρ; εὑρεῖν τέκμωρ, het einde, den uitweg vinden; τ. Ἰλίου het einde, d. i. de verwoesting van Il. 2) in 't alg. een plechtig afgesproken teeken, pand, μέγιστον τ. ἐξ ἐμέθεν.

τέκνον, τό (W. τεκ), a) kind; dikwijls om iemand vriendelijk toe te spreken; ook met het Adiect. in 't Mascul., ὦ φίλε τέκνον; in den Singul. komt het alleen als Voc. voor. b) van dieren, jong.

τέκος, εος τό a) kind, zoowel zoon als dochter; ook als men iemand vriendelijk aanspreekt, φίλον τέκος. b) van dieren, het jong.

τεκταίνομαι, Dep. Med. (τέκτων) (W. τεκ), timmeren, maken, vervaardigen, νῆας; overdr. beramen, smeden, μῆτιν σύν τινι.

Τεκτονίδης, αο, zoon van Tekton, ϑ, 114 (m. verg. Ὑπερίων).

†τεκτοσύνη, ἡ, het timmeren, de kunst van timmeren, Plur. ε, 250.

τέκτων, ονος, ὁ (W, τεκ), ieder die iets vervaardigt, ambachtsman, kunstenaar, κεραοξόος; in 't bijz. timmerman, bouwmeester, ook νηῶν; ook τέκτονες ἄνδρες.

Τέκτων, ονος, zoon van Harmon, vader van Phereklos, *E*, 59 (volgens sommigen op deze plaats niet als eigennaam te beschouwen).

τελἄμών, ῶνος (W. ταλ, τλῆναι), draagband, vooral a) draagriem, waaraan het zwaard, het groote mes (μάχαιρα) en het schild worden gedragen. b) een riem, om iets vast te knoopen, *P*, 290.

Τελἄμών, ῶνος, zoon van Aiakos, broeder van Peleus, koning van Salamis, vader van Aias en Teukros.

Τελἄμωνιἄδης, αο, zoon van Telamon = Aias.

Τελἄμώνιος, 3. Telamonisch, van Tel. 1) Aias, om hem te onderscheiden van Aias, den zoon van Oïleus, ook Αἴας Τελαμώνιος υἱός. 2) Τεῦκρος Τελ., de halfbroer van Aias.

τελέθω (τέλλω), geworden zijn, aangebroken zijn, νὺξ ἤδη τελέθει; παντοῖοι τελέθοντες, allerlei gedaanten aannemende.

*τέλειος (uit τέλεσϳος, van τέλος), volmaakt, van offerdieren, die vrij van elk gebrek moesten zijn; τελειότατος πετεηνῶν, van den arend, de meest volmaakte, der vogels, d. i. de vogel, die het vertrouwbaarste voorteeken brengt, omdat hij van Zeus komt.

τελείω, m. z. τελέω.

τελεσ-φόρος, ον = φέρων τέλος, ten einde brengend, ἐνιαυτός, het jaar, dat alles, ook zich zelf tot rijpheid en voleindiging brengt; het woord komt alleen in de Ilias voor; *T*, 32, wordt door v. L. en M. voor onecht gehouden.

τελευτάω, I. Act. 1) voltooien, ὅρκον, een eed op de voorgeschreven wijze doen, volbrengen, τί, ἔργα; πάντα; γάμον, sluiten, voltrekken; κακὸν ἦμάρ τινι, berokkenen. 2) vervullen,

van beloften en wenschen, τί, ἐέλδωρ; ἄνδρεσσι νοήματα, de gedachten der mannen. II. Pass. met Fut. Med., vervuld worden, geschieden. Van

τελευτή, ἡ (τελέω), a) einde, βιότοιο, τελευτὴν ποιῆσαι, een einde maken, ten einde komen. b) doel, μύθοιο, van den ontvangen last.

τελέω, τελείω (τελέσjω, van τέλος), 1) ten einde brengen, voltooien, τί, ὁδόν, πόνον; λαῖτμα διατμήξας ἐτέλεσσα, ik heb de zee tot het einde doorkliefd. 2) voltooien, volbrengen, ten uitvoer leggen, bewerkstelligen; νῆες, αἵ κεν τελέοιεν ἕκαστα, die alles zouden kunnen verschaffen (aanbrengen); ἦμαρ, doen aanbreken, van Eos; κότον of χόλον, bot vieren, verzadigen; van wenschen en beloften, vervullen, ὑπόσχεσιν, ὅρκια, μῦθον. Pass. volbracht worden, ἔργον; vervuld worden, τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται; voor τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται, *A*, 204 en elders leest men (Nauck, v. L. en M., Cauer, Rzach) thans τ. δ. κ. τελέεσθαι ὀίω; τετελεσμένος beteekent ook vervulbaar, b. v. *Ξ*, 196. 3) verleenen, schenken, ἀγαθόν, γῆρας, νόστον; vooral ook van belastingen, opbrengen, betalen, θέμιστας.

τελήεις, εσσα, εν (τέλος), alleen Acc. Plur. van 't Fem. voltallig (volgens anderen het gewenschte gevolg hebbend of onberispelijk = τελεῖος).

τέλλω, alleen met ἐπί als Adverb., opleggen, ἀλόχῳ δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν, hij gaf aan de vrouw den last; ἐμοὶ δ' ἐπὶ πάντα τέταλτο, alles rustte op mij.

τέλος, τό (m. verg. τέρμα, *termen, terminus*), 1) als abstr. a) voltooiing; τ. ἔχειν, voltooid zijn; νόστοιο, verwezenlijking van den terugtocht; eveneens θανάτοιο, het einde van den dood, d. i. de dood zelf. b) einde, doel, vervulling, πολέμοιο, d. i. overwinning; ἐν χερσὶ τέλος πολέμου, de overwinning berust op, wordt behaald door de armen; τ. μύθου, doel der rede; οὐ τέλος χαριέστερον ἢ ὅταν, geen doel, d. i. niets is aangenamer; εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῇσιν τέλος γένοιτο, als de wenschen vervuld werden. c) termijn, μισθοῖο. 2) conkreet, een schare, een afdeeling krijgslieden.

**τέλοσ-δε*, Adv. naar het einde.

**τέλσον*, τό = τέρμα, grens, ἀρούρης; ook een (begrensd) stuk land, akker.

τέμενος, τό (τέμνω, W. τεμ, m. verg. *templum*), een afgepaald, uitgezocht stuk land, domein, a) dat den heerscher van de gemeenschappelijke bezittingen werd aangewezen; (*λ*, 185 moet het ongepaste τεμένεα met v. L. en M. in τέμενος veranderd worden). b) een aan een god gewijd stuk land.

Τεμέση, een om haar kopermijnen beroemde stad, waarsch. Temese of Tamasos op Kypros.

Τένεδος, een eiland in de Aigaiische zee, op de kust van Troas, met een stad van denzelfden naam.

Τενθρηδών, όνος, aanvoerder der Magneten uit Thessalië, *B*, 756.

τένων, οντος, ὁ (τείνω), pees, spier, vooral nekspier, nek; ook de pees aan de heup, en ons pees (aan den voet).

τεός, 3. = σός, uw; ook objektief, φιλότητα τεήν, liefde tot u, *Ω*, 111.

τέρας, αος, τό (verw. met ἀστήρ, st. ἀστερ, στερ?), teeken, voorteeken, voorspelling, *prodigium, portentum*, gunstig zoowel als ongunstig, vooral natuurverschijnselen, donder, bliksem, een regenboog, als door de goden gegeven teekenen, τέρας Διός; ook van de Gorgonen op de Aigis, een teeken van Zeus, die daardoor schrik verspreidt; τέρας ἀνθρώπων, een teeken voor de menschen; τέρας φαίνειν,

προφαίνειν, ἰέναι, een voorteeken zenden.

**τέρετρον, τό (τερέω „boren" van τείρω, W. τερ), boor, vooral handboor (m. verg. τρύπανον).

τέρην, εινα, εν (W. τερ), eig. glad gewreven, vand. glad, zacht, teer, ἄνθεα, φύλλα, χρώς, overdr. δάκρυ, een zachte traan.

τέρμα, τό (τέλος, m. verg. Lat. *termen, terminus*), grens, doel, a) = νύσσα, dat m. verg. (ook in den Plur.). b) het einde, de eindpaal, bij het werpen met den diskos.

τερμιόεις, εσσα, εν (τέρμις), van een rand voorzien, χιτών, ἀσπίς (m. z. Helbig, das Homerische Epos, bl. 175 volg., 320).

Τερπιάδης, αο, zoon van Terpis = Phemios, χ, 330.

τερπι-κέραυνος, volgens de gewone verklaring, zich in den donder (bliksemslag) verheugend (τέρπω, κεραυνός); volgens nieuwe uitlegging (G. Meyer) van κεραυνός en τρέπω, bliksemslingerend, *fulgura torquens*, epith. van Zeus. (M. z. v. L. en M., Taaleigen, no. 250, bl. 105.)

τέρπω (W. τερπ), Aor. 2. Med. ἐτεταρπόμην, ἐταρπόμην en Pass. ἐτάρπην, 1. Pl. Coni. τραπήομεν (niet τραπείομεν), nevens ἐτερψάμην en ἐτέρφθην (niet ἐτάρφθην). I. Act. streelen, verheugen, vermaken, τινὰ λόγοις, θυμὸν φόρμιγγι; opvroolijken, ἀκαχημένον; met Part. ἀείδων. II. Med. en Pass. 1) genieten, zich verzadigen, verkwikken, ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος, ἐδωδῆς, εὐνῆς, φιλότητος; ἥβης, de jeugd genieten; γόοιο, zich het hart verlichten door kl. 2) in 't alg. zich verheugen, zich vermaken, φόρμιγγι, αὐδῇ, δαιτί; ook c. Part.; met het toevoegsel θυμῷ, φρεσίν, ἐνὶ φρεσίν; ook c. Acc. φρένα, ἦτορ, θυμόν, κῆρ; zoo ook τραπήομεν in de uitdrukkingen φιλότητι τραπήομεν εὐνηθέντε, λέκτρονδέ τραπήομεν εὐνηθέντε; θ, 292 moet geïnterpungeerd worden: δεῦρο, φίλη, λέκτρονδε· τραπήομεν εὐνηθέντε. (De afleid. van τρέπω is om εὐνηθέντε onmogelijk.)

†τερπωλή, ἡ, genoegen, vermaak, σ, 37.

†τερσαίνω, afdrogen, afwisschen, αἷμα, Π, 529. Van

τέρσομαι (W. τερσ), Aor. 2. ἐτέρσην, droog worden; εἰλόπεδον τέρσεται ἠελίῳ, wordt door de zon droog; met den Instrum. (Gen.) ὄσσε δακρυόφιν τέρσοντο, werden droog (van tranen).

**τερψίμ-βροτος, ον, menschen verheugend, epith. van Helios.

†τεσσαρά-βοιος, ον (βοῦς), vier runderen waard, Ψ, 705.

τεσσαράκοντα, veertig.

τέσσαρες, τέσσαρα (uit τέτϜαρες, *quattuor*), vier.

*τεταγών, Part. van een Aor. 2. ἐτέταγον (W. ταγ, verw. met *tango*), pakken, grijpen, ποδὸς τεταγών.

τέταρτος, 3. ook τέτρατος (*quartus*), de vierde; het Neutr. τέταρτον en τὸ τέταρτον (τέτρατον), als Adv. voor de vierde maal.

†τετευχῆσθαι, Inf. Perf. Pass., afgeleid van τεύχω, gewapend, toegerust zijn, χ, 104.

τετίημαι, Perf. Pass. met de beteekenis van en Praes., daarbij Part. Perf. Act. τετιηώς, ontevreden, mismoedig, bekommerd zijn, τετιημένος ἦτορ; het Perf. Act. met dezelfde beteekenis, τετιηότι θυμῷ.

**τετρά-γυος, ον (γύη, γύης), vier bunders groot; als Subst. τετράγυον, een stuk land van vier bunders, σ, 374.

τετρα-θέλυμνος, ον (θέλυμνον), met vier lagen leer over elkaar bekleed, σάκος.

τετραίνω (W. τερ), doorboren, τί, τερέτρῳ.

†τετράκις, Adv., viermaal, ε, 306.

τετρά-κυκλος, ον, met vier wielen, ἀπήνη, ἄμαξα.

†τετρά-ορος, ον (ἀείρω), bij vieren saamgekoppeld, ἄρσενες ἵπποι, een vierspan hengsten, ν, 81.

†τετραπλῇ, Adv., viervuldig, Α, 128.

τέτρᾰτος, m. z. τέταρτος.

*τετρᾰ-φάληρος, ον (φάληρα), met vier kammen of beugels, κυνέη.

*τερᾰ-φᾰλος, ον = het vorige. M. verg. ἀμφίφαλος, ἄφαλος, φάλος.

τετραχθά, Adv. = τέτραχα, in vier stukken.

†τέττᾰ (Lat. tāta), een woord, waarmede men oudere lieden vriendelijk toesprak, vadertje, τέττα, σιωπῇ ἧσο (Bentley tot vermijding van den leelijken hiatus, τέτλαθι, σιγῇ θ' ἧσο), Δ, 412.

†τέττιξ, ῑγος, krekel, Γ, 151.

Τευθρανΐδης, αο, zoon v. Teuthras = Axylos, Ζ, 13.

Τεύθρᾱς, αντος, 1) een Griek uit Magnesia, door Hektor gedood, Ε, 705. 2) vader van Axylos, een Trojaan.

Τεῦκρος, zoon van Telamon en Hesione uit Salamis, halfbroeder van Aias, de beste schutter in 't Gr. leger voor Troje.

Τευτᾰμίδης, αο, zoon van Teutamias = Lethos, een Pelasger, Β, 843.

τεῦχος, εος, τό, tuig, gereedschap, vooral wapenen, altoos Plur. τεύχεα ἐσθλά, καλά, κλυτά, ποικίλα; ο, 218 beteekent het scheepstuig (m. verg. het Lat. arma).

τεύχω (W. τυχ, τυκ, fabricari, m. z. Koster, Studia Tragico-Homerica, p. 46), Aor. 2. ἐτέτυκον nevens ἔτευξα, Aor. P. ἐτύχθην, Perf. τέτυγμαι (3. Pl. Perf. τετεύχαται, Plusqpf. τετεύχατο); Fut. 3. τετεύξομαι; (Ν, 346, waar τετεύχετον stond, en waar men even onjuist ἐτεύχετον herstelde, vermoeden v. L. en M. ἔτευχον πήματα), I. Act. a) vervaardigen, maken, van het werk, dat des menschen handen voortbrengen, δώματα, σάκος, τεύχεα, θάλαμον enz., δαίδαλα πάντα; δεῖπνον, klaarmaken; ὄμβρον, verwekken; in 't alg. berokkenen, veroorzaken, ἄλγεα, κήδεα, πόλεμον, θάνατόν τινι; δόλον, verzinnen; γάμον, tot stand brengen; βοήν, aanheffen; γέλον (met Nauck), verwekken. b) met een dubbelen Accus., tot iets maken, αὐτοὺς ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν. II. Pass. (met Fut. Med. met pass. of intrans. beteekenis), vervaardigd worden; dikwijls Perf., Plsqpf. en Aor., vervaardigd, gereed zijn, τεῖχος, νηὸς ἐτέτυκτο; met een Gen. van de stof, χρυσοῖο; met een Dat. κεράεσσι; τὰ δ' ἀθρόα πάντα τετύχθω, dit worde alles bijeengebracht; δόμος αἰθούσῃσι τετυγμένος, voorzien van; met dezelfde beteekenis τετευχώς, ἐπίτονος βοὸς ῥινοῖσι τετευχώς, gemaakt van. — Het Part. Perf. τετυγμένος wordt vaak als Adiect. gebezigd, goed, kunstig bewerkt; ook overdr. νόος ἐν στήθεσσι τετυγμένος (salvus) οὐδὲν ἀεικής. b) vooral in de 3. S. Perf., Plusqpf., Aor. P. en Fut. exact. worden, ontstaan, geworden zijn, zijn, θαῦμ' ἐτέτυκτο πελώριον, hij was een geducht monster; ook c. Dat. μεγάλη ποθὴ Δαναοῖσι τέτυκτο; Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νεῖκος ἐτύχθη, er was ontstaan; ten deel vallen, Ἀργείοισιν νόστος ἐτύχθη. — III. Med. voor zich gereed maken of laten maken, δαῖτα, δόρπον.

*τέφρη, ἡ (de afl. is onzeker), heete asch; ook asch in 't alg.

τεχνάω en meer τεχνάομαι, kunstig vervaardigen, τί; listig verzinnen, slim in 't werk stellen, τί. Van

τέχνη (W. τεκ, verw. met τυγ, τυκ), 1) kunst, kunstvaardigheid; Plur. kunstig werk, kunstig verzinsel, θ, 327. 2) schranderheid, slimheid, list. Daarv.

**τεχνήεις, εσσα, εν (het Fem. τεχνῆσσα, η, 110 in een later toegevoegd gedeelte), kunstig; Adv. τεχνηέντως, bedreven.

τέως, m. z. τῆος.

τῆ (oude Imper. van den st. τα, waarv. τείνω), steek (de hand) uit, daar, neem! met een Imper. of absol.

τῇ, Adv. (eig. Dat. Fem. van ὁ) 1) demonstr. a) hier. b) daarheen, *E*, 752. c) zoo als, *Θ*, 415. 2) relat. waar.

†τῆθος, εος, τό, oester, *Π*, 747.

Τηθύς, ύος, dochter van Uranos en Gaia, echtgenoote van Okeanos, moeder der stroomgoden en der Okeaniden; *Ξ*, 201 zegt Here dat zij zal gaan opzoeken Ὠκεανόν τε θεῶν γένεσιν καὶ μητέρα Τηθύν.

†τηκεδών, όνος, ἡ, het smelten, vand. tering, λ, 201. Van

τήκω, 1) trans., in 't Act. smelten, oplossen, overdr. θυμόν, doen kwijnen. 2) intr. smelten, van de sneeuw; overdr. kwijnen, vergaan, door ziekte of smartelijk verlangen, τέτηκα κλαίουσα, ik kwijn in tranen.

τῆλε, Adv., even als τηλοῦ, 1) in de verte, ver; in den vreemde; ver weg. 2) c. Gen. ver van, φίλων, ook met ἀπό en ἐκ.

τηλεδαπός, 3. (m. verg. ἀλλοδαπός), 1) uit verre landen komend, vreemd, ἄνδρες. 2) ver afgelegen, νῆσοι.

(τηλεθάω) (W. θαλ), alleen in 't Part. Praes. τηλεθάων, -άουσα, -άον, groen zijn, bloeien, prijken, ὕλη, ἔρνος, δένδρεα; overdr. παῖδες; χαίτη, weelderig haar.

τηλε-κλειτός, ον, wijd vermaard, epith. van beroemde mannen en van de bondgenooten der Trojanen.

τηλε-κλυτός, 3. = het vorige woord.

Τηλέμαχος, zoon van Odysseus en Penelopeia. Tot jongeling opgegroeid, verliet hij Ithake om tijding van zijn vader in te winnen, waarbij Athene onder de gedaante van Mentor hem vergezelde (α—δ). Bij zijn terugkeer vond hij Odysseus reeds te Ithake en doodde met hem de vrijers (ο—ω). In de Ilias wordt van hem slechts *B*, 260 en *Δ*, 354 gewaagd.

Τήλεμος, zoon van Eurymos, een beroemd ziener, ι, 507 volg.

**τηλέ-πυλος, ον, met ruime poorten, τ. Λαιστρυγονίη; vroeger hield men Τηλέπυλος voor een eigennaam, wat κ, 82 niet wel kan om Λάμου αἰπὺ πτολίεθρον; maar ψ, 318 is het moeielijk, het als Adiect. te beschouwen.

†τηλε-φανής, ές (φαίνομαι), in de verte zichtbaar, τύμβοι, ω, 83.

Τηλεφίδης, αο, zoon van Telephos = Eurypylos, λ, 519.

τηλίκος, 3., Correl. van ἡλίκος, op zulk een leeftijd, zoo oud, van jongere en oudere personen, c. Inf. οὐ ... ἐπὶ σταθμοῖσι μένειν ἔτι τηλίκος εἰμί, ik ben niet meer in de jaren om enz.

τηλό-θεν, Adv. (τῆλε), uit de verte, van verre, ἥκειν; εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐσσί, al zijt gij ook zeer ver hier van daan.

τηλό-θι, Adv. (τῆλε), a) ver, in de verte, εἶναι. b) ver van, c. Gen.

τηλό-σε, Adv., ver weg, ῥίπτειν; in de verte, ἀκούειν.

†τηλοτάτω, Adv. Superl. bij τηλοῦ, het verst, η, 322.

τηλοῦ, Adv. 1) ver. 2) c. Gen. ver van (ν. 249 en ψ, 68, op beide plaatsen van zijn Gen. gescheiden).

τηλύγετος, 3., epith. van kinderen; het woord is op zeer verschillende wijzen verklaard en vertaald; tot eenige zekerheid omtrent afleiding en beteekenis is men nog niet gekomen; de meest waarschijnlijke vertaling is teeder bemind, meestal van zonen; van een

dochter slechts *Γ*, 175; *N*, 470 beteekent het vertroetelde knaap.

τῆμος, Adv. van den tijd, toen, op dien tijd, correl. met *ἦμος;* met *εὖτε;* ook verb. met *ἄρα* en *δή*.

τῆος (zoo met Nauck en v. L. en M. voor het Att. *τέως*) a) zoolang, inmiddels, intusschen, steeds van den tijd, beantwoordend aan *ἧος*. b) absol. ondertusschen. c) een tijd lang.

τῆπερ = *ἧπερ*, waar.

Τηρείη, een hooge berg in Mysië bij Zeleia, *B*, 829.

Τηΰγετον, *τό*, een hoog gebergte in Lakonië, op de Messenische grens, uitloopend in het voorgebergte Tainarón, *ζ*, 103.

***τηΰσιος*, 3., vergeefsch, vruchteloos, *ὁδός*.

τΐη = *τί*, waarom, waarom dan? ook *τίη δέ*, *τίη δή*, *ἀλλὰ τίη*.

†*τῐθαιβώσσω* (de afl. is onzeker), nestelen, *ν*, 106.

τίθημι (W. *θε*, Sanskr. *dadhâmi*), Praes. 2. S. *τιθεῖς* en *τίθεῖσθα*, 3. S. *τιθεῖ*, 3. Pl. *τιθεῖσι(ν)*, Inf. *τιθήμεναι*, Aor. 3. Pl. *ἔθηκαν*, Med. 3. S. *ἐθήκατο*, Part. Pr. Med. *τιθήμενος;* m. z. over de afwijkingen van de Attische vervoeging v. L. en M., Taaleig. der Hom. Gedichten, 2de druk, no. 196). Oorspronkelijke beteekenis: plaatsen, zetten, leggen, vand. I. Act. 1) eig. lokaal, naar gelang van de verbindingen, waarin het voorkomt: neerleggen, neerzetten, er op zetten, er voor leggen, er onder leggen, *τί;* bij opgave van de plaats meestal *τὶ ἔν τινι (ponere in aliqua re)*, ook alleen met *ἐν*, *ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρε;* ook c. Dat., heel enkel *εἴς τι*, ook *ἐπί* c. Dat. en Gen., *μετά*, c. Dat., *ἀμφί* c. Dat., *ἀνά* c. Dat. en Accus., *ὑπό* c. Dat. en Accus., *τί ἐν πυρί*, *ἐς δίφρον*, *κυνέην ἐπὶ κρατί*, *ἐπ' ἀπήνης*, *τὶ ἀμ βώμοισι*, *ἀνὰ μυρίκην*, *ὑπ' αἰθόνσῃ*, *ὑπὸ ῥῖνα*. 2) overdr. van toestanden van den geest, *μένος τινὶ ἐν θυμῷ*, *βουλὴν ἐν στήθεσσιν;* *ἔπος τινὶ ἐν φρεσί*, iemand iets in overweging geven; *ἔριν μετά τισι*, strijd verwekken. 3) In 't bijz. a) uitloven, van kampprijzen, *ἄεθλα*, *δέπας*, *βοῦν*. b) vaststellen, bepalen, *τέρματα*, *τιμήν;* vand. van goden, beschikken; *φιλότητα*, bewerken; verb. met *ἐπί*, *ἐπὶ Τρώεσσι τίθει κράτος*, verleen kracht aan de Tr.; *Ἑκτορέοις ἐπὶ φρένα θῆχ' ἱεροῖσιν*, hij neigde zijn hart tot. c) oprichten, wijden, *ἀγάλματα*. d) bijzetten, begraven, *ὀστέα*. 4) iets bewerkstelligen, en in 't alg. even als *ποιέω*, maken, vervaardigen, veroorzaken, in de eerste plaats van den kunstenaar, *ἐν δ' ἐτίθει τέμενος βαθυλήιον;* verv. *ὀρυμαγδόν*, *ἄλγεά τινι;* *φάος ἑτάροισιν*, licht, redding verschaffen; *ἔργα*, werk, moeite verschaffen; *κέλευθόν τινι*, iemand een weg banen; *σκέδασιν*, verstrooien, verdrijven. 5) maken, met een dubb. Accus., *τινὰ ἱέρειαν*, iemand tot priesteres; *τινὰ πηρόν*, iemand blind (of volgens anderen: stom) maken. II. Med., even als 't Act., alleen met betrekking tot het Subjekt: 1) voor zich plaatsen, zetten, leggen, *δίφρον*, *τὶ ἐς δίφρον;* *κολεῷ ἄορ*, zijn zwaard in de schede steken; *ἀμφὶ ὤμοισιν ἔντεα*, de wapenrusting om de schouders doen; ook met *ἐν* (adv.) en een nader bepalenden Dat., *ἐν δ' ἱστοὺς τιθέμεσθα ... νηυσίν;* evenzoo met *ἐπί*, *ἐπὶ στεφάνην κεφαλῆφι θήκετο;* *τὶ ἐν φρεσί*, iets bij zich overwegen; *κότον τινί*, opvatten tegen iemand. 2) voor zich maken, bereiden, veroorzaken, *δαῖτα*, *δόρπον;* *ἀσπίδα*, in goeden staat brengen; *οἰκία*, bouwen; *αὖλιν*, een legerkamp opslaan; *ἀγορήν*, ter vergadering oproepen; *μάχην*, een strijd beginnen. 3) maken, met dubb. Ac-

cus., τινὰ θέσθαι γυναῖκα; θυμὸν ἄγριον, zijn hart tot woestheid prikkelen; τί δ' ἐλέγχεα ταῦτα τίθεσθε; beschouwen als.

*τιθήνη, ἡ (W. θα, θη), eig. min, verv. verpleegster, verzorgster, Διωνύσοιο τιθῆναι, de nimfen, die den god opvoedden.

Τιθωνός, zoon van Laomedon, dien Eos om zijne schoonheid schaakte en tot haar echtgenoot maakte, Λ, 1; Υ, 237; ε, 1.

τίκτω (st. τεκ, verw. met τυκ, τυχ, waarsch. ontstaan uit τίτκω), Act. en Med. (τίκτομαι, τέξομαι. ἐτεκόμην), het leven geven, voortbrengen, van den vader zoowel als van de moeder; absol. of c. Acc., παῖδα; ὑπό τινι, bij iemand (van de moeder); ook van dieren, werpen; van vogels, broeden.

τίλλω, plukken, trekken, uitrukken, κόμην, τρίχας ἐκ κεφαλῆς; πέλειαν, de veeren uitrukken. — Med. zich uittrekken, uitrukken, χαίτην, als teeken van rouw; en zoo τίλλεσθαί τινα, door het uitrukken der haren rouw betoonen (m. verg. het Lat. *plangere aliquem*).

τῑμάω, van personen, eeren, hoogachten, τινά; τινὰ δωτίνῃσιν; περὶ κῆρι; vand. Perf. Pass. geëerd, geacht zijn, σκήπτρῳ, door middel van, ἕδρῃ καὶ κρέασιν (als Pass. bij γεραίρω); c. Gen. Ψ, 649 τιμῆς, ἧς τέ μ' ἔοικε τετιμῆσθαι μετ' Ἀχαιοῖς (verklaard door Attraktie, kan ook als Gen. causae worden opgevat, maar door Nauck en v. L. en M. voor onecht gehouden). Med. = Act., echter met betrekking tot het Subjekt. Van

τῑμή, ἡ (τίω, W. τι), het schatten, vand. 1) bepaling der waarde van de schadevergoeding voor iets geroofds, boete, vergoeding, voldoening, ἄρνυσθαί τινι, aan iemand verschaffen; ἀποτίνειν, τίνειν τιμήν τινι; Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς, om A. voldoening te verschaffen. 2) waardeering, eer, achting, vooral eereplaats, eerambt, waardigheid, van goden en koningen. Daarv.

τῑμήεις, εσσα, εν (τιμῆς, Ι, 605 en τιμῆντα Σ, 475 worden veroordeeld door Nauck, Menrad en v. L. en M.; op de tweede plaats leest Nauck αἰγλήεντα; de eerste is minder gemakkelijk te verbeteren, wellicht stond er οὐκ ἐν ὁμῇ τιμῇ voor οὐκέθ' ὁμῶς τιμῆς)), Comp. τιμηέστερος, Superl. -έστατος, a) van personen, geëerd, ν, 129; b) van zaken, kostbaar, χρυσὸς καὶ ἄργυρος; δῶρον.

†τῑ́μιος, 3. (τιμή), geëerd, van personen, κ, 38.

τῑνάσσω (de afl. is onzeker); 1) Act. zwaaien, schudden, schokken, δοῦρε, ἔγχος, φάσγανον; αἰγίδα; ἐπὴν σχεδίην διὰ (Adv.) κῦμα τινάξῃ, verbrijzeld heeft; τινά, iemand aanstooten, om zijn aandacht op iets te vestigen; θρόνον, schoppen tegen; van den wind, ἠίων θήμωνα, verstrooien. 2) Pass. geschokt worden, ἐκ δ' ἐτίναχθεν ὀδόντες, werden er uitgestooten. 3) Med. τιναξάσθην πτερά, zij klapten met de vleugels.

τῑ́νυμαι, bijvorm van het Med. van τίνω.

τῑ́νω (Att. τἰνω), Fut. τίσω, Aor. ἔτισα, Med. τίνομαι (met den bijvorm τίνυμαι). I. Act. als vergoeding betalen, vand. a) boeten, boete betalen, θωήν; met een Accus. van de zaak, waarvoor men boet, δάκρυα, ὕβριν, φόνον; minder dikwijls met een Accus. van den persoon, γνωτόν, voor uw broeder betalen. b) betalen, ζωάγρια, αἴσιμα πάντα, ἀμοιβήν; beloonen, εὐαγγέλιον. II. Med., zich laten betalen, vergoeden, κατὰ δῆμον, als 't ware bij hoofdelijken omslag, ν, 15; gew. straffen, wreken, absol.; met den

Accus. van den persoon, dien en van de zaak, waarvoor men iemand straft, τινὰ φόνον, βίην, λώβην ἐτίσατο ἔργον ἀεικὲς Νηλῆα, hij liet N. voor de misdaad boeten, *o*, 236; ook met den Accus. van den pers. en den Gen. van de zaak, τινὰ κακότητος.

τίπτε, gesync. uit τί πότε, vóór een geaspir. vokaal τίφθ', wat dan? waarom toch?

Τίρυνς, θος, Tiryns, aloude stad in Argolis, volgens de sage door Proitos gesticht en door de Kyklopen met groote muren omgeven (τειχιόεσσα), *B*, 559.

τὶς, τὶ, encl. Pron. Indef., G. S. τεο (niet τευ) en τε', D. τεῳ nevens τινὶ, 1) iemand, een zeker, eenig, Subst. en Adi.; als Adi. ons onbetoond een, τὶς ποταμός; dikwijls c. Gen. θεῶν τις; c. Pron. demonstr. οὗτός τις, daar ... iemand; met οἷος, wat voor een. Neutr. iets; εἴ τις, zoo iemand, εἴ τι, zoo iets, soms met nadruk, wie, wat ook maar. 2) een onbepaald persoon uit een groote menigte, *aliquis*, menigeen, ὧδε δέ τις εἴπεσκε; ook collektief = πᾶς, men, d.i. ieder, εὖ μέν τις δόρυ θηξάσθω; daarom staat soms het Relat., dat er op slaat, in den Plur., τῷ κέ τεῳ στύξαιμι ... οἵ κεῖνον βιάονται. Met Adiect. en ook wel met Subst. verbonden, doet het het begrip van het woord uitkomen, en naar gelang van den samenhang versterkt of verzwakt het dit, eenigszins, tamelijk, zeer, erg, ζάκοτός τίς, τὶς θαρσαλέος; πολλός τις ἔκειτο, lang uitgestrekt lag hij daar. Het Neutr. τὶ staat als Adverbium, met andere Adv. verbonden, iets, eenigszins; ook met Negaties, οὔτε τι λίην, juist niet zeer, niet bijzonder; οὐδέ τι, en geenszins; bij Verba, met de beteekenis van soms, ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι.

τίς, τί, vragend Voornaamw., G. S. τέο (niet τεῦ), G. P. τέων, 1) in de direkte vraag zoowel Subst. als Adiect., wie, wat? welke, wat voor een? c. Gen. τίς θεῶν; als Praedikaat, τίς δ' οὗτος ἔρχεαι, als wie komt gij? d. i. wie zijt gij die daar komt? (*α*, 225, τίς δαίς, τίς δὲ ὅμιλος leest Cauer τίς δαίς, τίς δαὶ ὅμιλος, v. Herwerden τίς δέ θ' ὅμιλος, v. L. en M. τίς δὴ δαίς, τίς ὅμιλος); τί μοι ἔριδος καὶ ἀρωγῆς; wat gaat mij strijd en hulp aan? ἐς τί; hoe lang? τίς πόθεν ἔσσ' ἀνδρῶν; wie en van waar zijt gij? 2) zelden in de indirekte vraag; *Σ*, 192 ἄλλου δ' οὔ τευ οἶδα, τεῦ ἄν κλυτὰ τεύχεα δύω wordt om meer dan één reden (τευ voor τεο, ἄν voor κὲν, τεῦ voor τίνος in de indirekte vraag, de verwrongen construktie) voor onecht gehouden; Nauck gist, ἄλλον δ' οὔ τινα οἶδα ὅτευ κλ. τ. δ. 3) abs. τί, hoe, waarom?

τῖσις, ιος, ἡ (τίω), betaling, vand. a) voldoening, vergoeding. b) vooral boete, straf, wraak, τινός, voor iemand.

τῐταίνω, geredupl. bijvorm van τείνω (W. τα, ταν), I. Act. 1) spannen, a) τόξα; vooral b) uitstrekken, uitsteken, χεῖρε; τάλαντα, de weegschaal omhoog houden. c) trekken, ἅρμα, ἄροτρον. II. Med. a) voor zich spannen, τόξα, zijn boog, ἐπί τινι, tegen iemand; ook bespannen = ἐντανύω. b) *a*) zich inspannen; van vogels τιταινομένω πτερύγεσσιν, zwevend op de vleugels; vooral van paarden, zich spannen, zich rekken, draven (ook wij spreken van gestrekten galop).

Τῐτᾰνος, plaats in Thessalië tusschen Trikke en Pharsalos, *B*, 735.

Τῐτᾰρήσιος, rivier in Thessalië, dicht bij den Olympos, *B*, 751.

Τῑτήν, ῆνος, Plur. Τιτῆνες, de Titanen, zonen van Uranos en Gaia, *Ξ*, 279. Onder aanvoering van Kronos

stootten zij hun vader van den troon en heerschten in zijn plaats. Weldra echter wierp Kronos hen in den Tartaros; maar, aangestookt door Gaia, stond Zeus, Kronos' zoon, tegen zijn vader op, beroofde hem van den troon en doemde ook hem tot den Tartaros; *E*, 898 heeten zij *Οὐρανίωνες*.

†τῖτός, 3., Adiect. verb. van *τίνω*, vergolden, *τιτὰ ἔργα*, straf, *Ω*, 213 *τότ' ἂν τιτὰ ἔργα γένοιτο* (v. L. en M. *τότε κ' ἄντιτα ϝέργα γ.*).

Τῐτῠός, zoon van Gaia, een ontzaglijke reus, die in den Hades over negen plethra uitgestrekt lag. Hij wilde geweld plegen jegens Leto, en werd door hare kinderen gedood; in den Hades knagen gieren aan zijne telkens weer aangroeiende lever, *λ*, 576 volg.

τιτύσκομαι (W. *τυκ*, *τυχ*), 1) gereed maken; maken, *πῦρ; ἵππους ὑπ' ὄχεσφι*, inspannen. 2) herhaaldelijk mikken, *ἄντα*, voor zich uit; vooral van werptuigen, *τινός*, op iemand; *δουρί* met de speer. b) overdr. *φρεσίν*, iets bedoelen, in den zin hebben; van de schepen der Phaieken, *ὄφρα σε τῇ πέμπωσι τιτυσκόμεναι φρεσὶ νῆες*, opdat de schepen (hier als bezield gedacht) u met wijs beleid daarheen brengen.

τῑ́ω (W. *τι*), iterat. Imperf. *τιέσκετο*, Part. Perf. *τετῑμένος*, = *τιμάω*, a) voor waard houden, schatten, *τρίποδα δυωδεκάβοιον*, een drievoet twaalf runderen waard achten; *τινὰ ἐν καρὸς αἴσῃ*, m. z. *κάρ*. b) overdr. eeren, hoogachten, onderscheiden, *τινά; ἶσόν* of *ἶσά τινι; τινὰ θεὸν ὥς; περί τινος*, boven iemand; Pass. geëerd worden, *τινί*, door iemand.

**τλήμων*, *ον*, G. *ονος*, volhardend, standvastig, epith. van Odysseus; ook *θυμός*. Van

τλῆναι (W. *ταλ*, *τελ*, door Metath. *τλα*), Aor. 2. *ἔτλην*, daarnevens een Aor. 1. *ἐτάλασσα*, Perf. *τέτληκα*, 1. Plur. *τέτλαμεν*, Optat. *τετλαίην*, Imper. *τέτλᾰθι*, *-άτω*, Inf. *τετλᾰ́μεναι*, Part. *τετληώς*, a) dragen, dulden, *τί*, *τόσα*, *πολλά; ὀιστόν; εὐνήν* (Thetis, van haar huwelijk met een sterveling); *τινά*, het tegen iemand volhouden in den strijd; absol. volhouden, dulden, *τετληότι θυμῷ*, met volhardenden moed; *τετληότες εἰμέν*, wij hebben verdragen, *E*, 873; *κραδίη τετληυῖα*, geduldig hart; c. Part. *τάδε καὶ τέτλαμεν εἰσορόωντες;* ook met *ὅτε*. b) c. Inf., op zich nemen, zich verstouten; van zich verkrijgen, kunnen.

Τληπόλεμος, 1) zoon van Herakles en Astyoche, versloeg bij ongeluk zijn oom Likymnios en vluchtte naar Rhodos; hier werd hij koning en bracht de Rhodiërs op schepen naar Ilios, *B*, 653 volg. Hij werd gedood door Sarpedon, *E*, 659. 2) zoon van Damastor, een Lykiër, door Patroklos gedood, *Π*, 416.

†*τλητός*, 3., Adi. verb. van *τλῆναι*, volhardend, geduldig, *θυμός*, *Ω*, 49.

†*τμήγω* (st. *τμαγ*, verwant met *τέμνω*), scheiden; het Praes. komt niet voor, alleen Aor. 2. (*δι*)*έτμαγον*; *η*, 276 en Aor. 2., Pass. *ἐτμᾰ́γην*, *ἐπεὶ ἄρ ἔτμαγεν*, nadat zij gescheiden, verstrooid waren; *χεῖρας ἀπὸ* (Adv.) *ξίφεϊ τμήξας*, afgesneden hebbende.

†*τμήδην* (*τέμνω*), Adv., rakelings, *H*, 262.

Τμῶλος, gebergte in Lydië bij Sardes.

†*τό-θι*, Adv. demonstr., daar, *ο*, 239.

τοί, encl. Partikel (men heeft verschillende wegen ingeslagen, om de afleiding van het woord te vinden; *but these conjectures do not reach a high degree of probability*, Monro); het schijnt eigenlijk eene beperkte bevestiging uit te drukken, terwijl het eene voorafgaande bewering samenvat, althans,

toch zeker. De spreker wil dan doen uitkomen dat hij vooral niet te veel zegt, ἡμεῖς τοι πατέρων μέγ᾽ ἀμείνονες εὐχόμεθ᾽ εἶναι; οὐ μέν τοι, ὅση δύναμίς γε πάρεστι, παύομαι; voorzeker, immers, μῆτι τοι δρυτόμος μέγ᾽ ἀμείνων ἠὲ βίηφι; κιχάνει τοι βραδὺς ὠκύν. Τοί wordt bij Homerus met adversatieve Partikels verbonden, als ἀλλά τοι, αὐτάρ τοι, maar toch, ἀλλ᾽ ἔπι τοι καὶ ἐμοὶ θάνατος; over ἤ τοι z. m. ἤτοι.

τοιγάρ (τοί en γάρ), Partikel, in den regel in 't begin van den zin, daarom dan, dus, dan, τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω.

τοῖος (st. το), correlatief Pron. demonstr., a) zulk, zoodanig, dergelijk, beantwoordende aan οἷος of ὁποῖος, soms ook aan ὅπως; ook met een Dat. τεύχεσι τοῖος, met zulke wapenen; eveneens c. Accus. τοῖος δέ τε χεῖρας. b) met daarop volg. Infin. van dien aard, in staat om, ἀμυνέμεν. c) met een Adiect. van hetzelfde genus en denzelfden casus, zoo recht, zoo geheel, τύμβος ἐπιεικὴς τοῖος, zoo recht geschikt, betamelijk; ook met μάλα; met een Superl. τοῖος ἀνὴρ ὄχ᾽ ἄριστος ὄλωλε. — Het Neutr. τοῖον als Adverb. zoo, dus, τοῖον ὑποτρομέουσιν ἅπαντες; echter Adi. en Adv. zoo zeer, θαμὰ τ., zoo vaak.

τοιόσδε, ήδε, όνδε (τοῖος en het enkl. δέ) = het vorige, eenigszins versterkt; soms = zoo schoon, zoo groot, zoo voortreffelijk, οὔ πω τοιόνδε κατέδραθον, nog nooit was ik zoo vast ingeslapen; ook zoo slecht, τοιάδε λαίφε᾽ ἔχοντα; ook met daarop volg. Accus. relationis, τοιόσδε δέμας καὶ ἔργα, en Infin.

τοιοῦτος, αὐτη, οῦτο, verlengd uit τοῖος, zoodanig.

τοῖσδεσι en τοῖσδεσσι, verkeerde vorm, m. z. ὅδε (m. verg. I. M. Hoogvliet, Gramm. Raadselen, bl. 9 volg.).

τοῖχος, ὁ (de afl. is onzeker), wand, muur (nooit met de beteekenis van τεῖχος), vooral a) van de αὐλή; b) van het huis, de provisiekamer; van de tent van Achilleus; c) de wanden van het schip.

†**τοκάς**, ἄδος (τεκεῖν), gebaard hebbende, σῦς, zeug, ξ, 16.

τοκεύς, ῆος, ὁ (W, τεκ), bij Homerus altoos τοκῆες, Gen. τοκήων en op twee plaatsen τοκέων, ouders (Δ, 477 leest Naber νομεῦσι voor τοκεῦσι).

τόκος, ὁ (W. τεκ), 1) het baren, de geboorte. 2) het geborene, nakomelingschap, γενεή τε τόκος τε (Η, 128 beteekent het afkomst).

τολμάω (τόλμα van W. τελ, ταλ, verw. met τλῆναι), a) uithouden, dulden, ἐτόλμαε ... βαλλόμενος καὶ ἐνισσόμενος; c. Inf. geduld hebben om. b) op zich nemen, wagen, zich verstouten, den moed hebben; (Κ, 232 vermoeden v. L. en M. τόλμαε θυμὸς voor θυμὸς ἔτολμα; m. z. echter Ρ, 68); c. Acc. πόλεμον.

τολμήεις, εσσα, εν (τόλμα), a) standvastig, ρ, 284. b) stout, θυμός.

τολῡπεύω (τολύπη, kluwen), eigenl. wol opwinden, vand. spinnen, δόλους, m. verg. ὑφαίνω; iets moeielijks doen, doorstaan, πόλεμον; ὁπόσα τολύπευσε σὺν αὐτῷ (Nauck ὁπόσ᾽ ἐκτολύπευσε; maar verandering is onnoodig) hoeveel hij met hem heeft doorgestaan.

†**τομή**, ἡ (W. τεμ), waarvan iets is afgesneden, tronk, Α, 235.

**τοξάζομαι, Dep. Med. (τόξον), met den boog schieten.

†**τοξευτής**, άο, de boogschutter, Ψ, 850. Van

†**τοξεύω** = τοξάζομαι, c. Gen. Ψ, 855. Van

τόξον, τό (de afleid. is onzeker), a) boog, dikwijls Plur., omdat hij uit verschillende deelen bestond. b) het schieten met den boog, kunst van boogschieten, τόξων εὖ εἰδώς; περὶ τόξων ἐρίζειν, wedijveren in 't schieten.

b) boog en pijlen. c) pijlen, τόξων ἀκαί. Daarv.

†τοξοσύνη, ἡ, de kunst om met den boog te schieten, *N*, 314.

†τοξότης, αο, ὁ (τόξον), boogschutter, *Λ*, 385.

†τοξο-φόρος, ον (φέρω), den boog dragend, epith. van Artemis, *Φ*, 483.

(τορέω), daarbij een Aor. 2. ἔτορον, *Λ*, 236, boren, doorboren.

τορνόω (τόρνος, passer), alleen Aor. 1. Med., voor zich een cirkel trekken, σῆμα, den omvang van een grafheuvel bepalen, als 't ware met een passer beschrijven; ἔδαφος νηός, den bodem afmeten, timmeren.

τόσος, 3. ook τόσσος (Pronomenst. το), zoo groot, zoo veel, zoo lang, zoo ver, van grootte, tijd, getal enz., ook van lichaamsgrootte en leeftijd gebruikt; Correl. van ὅσος; ook van een bekende menigte of grootte, τρὶς τόσσα, driemaal zooveel. — Het Neutr. τόσον, ook τόσα dikw. als Adv., zoo veel, zoozeer, zoover, bij Verba en Adi., met correspondeerend ὅσον of ook wel ὡς, ἀλλά; ἄλλο τόσον, overigens geheel: τοῦ δὲ καὶ ἄλλο τόσον μὲν ἔχε χρόα χάλκεα τεύχη, wiens lichaam overigens de wapenrusting geheel bedekte; τὸ μὲν ἄλλο τόσον φοῖνιξ ἦν, overigens was hij over zijn geheele lijf rossig; δὶς τ., tweemaal zoo ver; οὐ τόσον-δέ, niet zoozeer-als.

τοσόσδε (τοσσόσδε), τοσήδε, τοσόνδε = τόσος, versterkt door het encl. δέ, met daaraan beantwoordend ὅσος; Plur. zoovelen.

τοσοῦτος, τοσαύτη, τοσοῦτο = τόσος, zoo groot, zooveel; Plur. zoo vele, ἔτεα, χρήματα; καί σε τοσοῦτον ἔθηκα, tot een zoo grooten heb ik u gemaakt; Adv. τοσοῦτον, zoo zeer, ὀδύρεσθαι; zoo ver; ook bij den Superl.

τοσσάκι, zoo veel maal, zoo dikwijls.

τόσσος, τοσσοῦτος, m. z. τόσος, τοσοῦτος.

τότε, Adv. van tijd, a) toen; οἱ τότε, de toen levenden. b) dan, met betrekking tot een voorafgaande gebeurtenis; in beide beteekenissen ook met andere Partikels verbonden, τότε γε, juist toen; δὴ τότε γε; καὶ τ., ook toen, καὶ τ. δή, καὶ τ. δή ῥα, καὶ τότ' ἔπειτα. c) vooral bij een nazindeel met ὅτε, ὁπότε, ὁπόταν, ὁππότε κεν, ἦμος in het voorzindeel; ook δὴ τότε, καὶ τότε δή, καὶ τότ' ἔπειτα.

τοτέ, Adv. eens, soms; gew. τοτὲ μὲν — τοτὲ δέ, nu — dan.

τοὔνεκα (τοῦ ἕνεκα), daarom.

τόφρᾰ, Adv. van den tijd, 1) zoo lang, intusschen, middelerwijl, beantwoordend aan een ὄφρα in 't voorzindeel; soms ook wel met betrekking tot ἕως, ὅτε δή, πρίν, εὖτε; dikwijls ook met toevoeging van δέ; ook tot op het tijdstip dat, beantwoordend aan ὄφρα. 2) absol. intusschen, middelerwijl.

†τρᾰ́γος, ὁ, bok, *ι*, 239.

τρᾰ́πεζα, ἡ (gew. verklaard τετράπεζα, met vier pooten), disch, tafel; τρ. ξενίη, de gastvrije tafel, als zinnebeeld der gastvrijheid. Daarv.

τρᾰπεζεύς, ῆος ὁ, bij de tafel behoorend; κύνες τραπεζῆες, aan de tafel gevoederde, d. i. huishonden; nevens πυλαωροί, hofhonden

†τρᾰπέω (τρέπω), druiven persen (*torculari immittere*), *η*, 125.

τρᾰφερός, 3. (W. θρεφ), gestolten, vast, vand. τραφερή als Subst. het vasteland, ἐπὶ τραφερήν τε καὶ ὑγρήν.

τρεῖς, τρία (st. τρι), drie.

τρέμω (W. τρεμ, Lat. *tremo*), trillen, sidderen, beven, τρέμε δ' οὔρεα ποσσὶν ὑπ' ἀθανάτοισιν; gew. van angst; ook van het kleed der bevende Artemis.

τρέπω, Aor. 2. *ἔτραπον* (Med. *ἐτραπόμην*), nevens Aor. 1. *ἔτρεψα,* Med. *ἐτρεψάμην,* Perf. P. *τέτραμμαι,* Aor. *ἐτράφθην.* I. Act. a) draaien, wenden, *ἔς τι, πρός τι, παρά τι, κατά τι, ἐπί τινι; τέτραπτο πρὸς ἰθύ οἱ,* hij had zich vlak naar hem toe gewend; *τινὰ εἰς εὐνήν,* iemand naar bed brengen; *μῆλα πρὸς ὄρος,* drijven; *θυμὸν κατὰ πληθύν,* den moed, de strijdlust richten tegen; in den strijd, iemand op de vlucht jagen. b) *πάλιν τρ.,* doen omkeeren; *πάλιν τρέπε (αὐτάς),* breng ze terug; *ἵππους,* wenden; *ὄσσε,* afwenden. c) afwenden, afhouden, *ἀπό τινος; δόρυ τινός.* d) een andere richting geven, omkeeren, veranderen, *φρένας τινός, Z,* 61 (v. L. en M. *παρέπεισε,* Naber *ἔστρεψε*). II. Med. en Pass. 1) zich draaien, zich wenden, keeren; *αἰχμὴ ἐτράπετο,* de punt boog; overdr. *τραπέσθαι ἐπὶ ἔργον, τρέψασθαι εἰς ὀρχηστύν;* van plaatsen, *σπέος πρὸς ζόφον τετραμμένον,* gekeerd, gelegen naar. — In 't bijzonder a) even als *versari,* verkeeren, rondzwerven, *τραφθῆναι ἀν' Ἑλλάδα.* b) *πάλιν τραπέσθαι τινός,* zich van iemand afwenden. c) overdr. in 't alg. veranderen, *τρέπεται νόος, φρήν,* iemands gezindheid verandert, iemand verandert van gezindheid; *ἤδη μοι κραδίη ἐτέτραπτο νέεσθαι,* reeds was mijn hart omgekeerd (en geneigd) terug te keeren.

τρέφω (W. *θρεφ*), Aor. 1. *ἔθρεψα,* Aor. 2. *ἔτραφον,* met intrans. beteekenis, Perf. even als *τέτροφα.* I. Act. 1) dik, stevig maken, doen stolten, c. Accus. *γάλα.* 2) gew. a) voeden, verplegen, opvoeden, groot brengen, zoowel van de ouders als van minnen en andere verzorgers; in 't alg. koesteren, even als Kalypso Odysseus doet; *τινὰ πῆμά τινι,* iemand tot onheil voor iemand; van dieren, houden, *ἵππους;* van planten, kweeken, *ἔρνος ἐλαίης.* b) overdr. voortbrengen, *φάρμακα τρέφει χθών;* doen groeien, *ἀλοιφήν,* d. i. vetter maken; *χαίτην,* laten groeien. II. Med., 1) trans. voor zich opvoeden, *τινά.* 2) intr. met Aor. 2. opgroeien; het Perf. Act., dat slechts op éene plaats, *ψ,* 237, voorkomt, beteekent stolten, vastkleven, *ἅλμη.* III. Pass. gevoed worden, opgroeien.

τρέχω (W. *τρεχ*), Aor. 2. *ἔδραμον* (W. *δραμ*), Perf. *δέδρομα,* Aor. 1. iterat. *θρέξασκον* (een verdachte vorm; Naber *ῥήξασκε,* m. verg. *Σ,* 571), loopen, rennen, van menschen en dieren; overdr. van zaken, b. v. *τρύπανον.*

τρέω (W. *τρεσ*), a) vluchten, *ὑπὸ τεῖχος ἄλλυδις ἄλλος.* b) trans. voor iets terugwijken. Daarv.

τρήρων, ωνος, schuchter, epith. der duiven.

τρητός, 3. Adi. verb. van *τιτράω,* doorboord; *λίθος,* met een gat, waardoor het touw getrokken wordt; *τρητὰ λέχεα,* van gaten voorzien, om er de zeelten door te trekken, die de onderlaag vormden (volgens andere verklaringen „glad gewreven" of „opengewerkt").

Τρηχίς, ῖνος, oude stad in Thessalië aan de Malische golf, nabij de Thermopylen, *B,* 682.

Τρῆχος, een Aitoliër, door Hektor gedood, *E,* 706.

τρηχύς, εῖα, ύ (de afl. is onzeker), ruw, steenig, *ἀκτή, ἀταρπος;* ook van steden, vooral *Ἰθάκη; λίθος,* kantig.

τρίαινα, η (*τρεῖς*), drietand, het gewone wapen van Poseidon.

τρίβω, 1) eig. wrijven; vand. dorschen, *κρί; μοχλὸν ἐν ὀφθαλμῷ,* ronddraaien. 2) overdr. uitputten; Pass. *τρίβεσθαι κακοῖσι.*

τρί-γληνος, ον, met drie oogen,

ἕρματα τρ., met drie ornamenten in den vorm van oogappels.

*τρι-γλώχῖν, ινος, met drie punten, driesnijdend, epith. van de pijl.

**τρι-ετής, ές (ἔτος), driejarig, alleen Adv. τρίετες (met teruggetrokken Accent), drie jaar lang.

τρίζω, Perf. τέτρῖγα, piepen, van jonge vogels; snorren van vleermuizen; ook van het zacht suizende geluid der zich bewegende schimmen; kraken, van den rug der worstelenden.

*τριήκοντα = τριάκοντα, dertig.

τριηκόσιοι = τριακόσιοι, driehonderd.

Τρίκη (Δ, 202) en Τρίκκη (Β, 729), stad in Thessalië aan den Peneios.

†τρί-λλιστος, ον (λίσσομαι), driemaal, d.i. vurig gewenscht, νύξ, Θ, 488.

†τρί-πλαξ, ᾰκος (m. verg. δίπλαξ), driedubbel, ἄντυξ, Σ, 480.

†τριπλῆ, Adv. (τρίπλοος), driedubbel, Α, 128.

τρί-πολος, οο (πολέω), driemaal geploegd, νειός.

τρί-πος, οδος, ὁ (later τρίπους), Adi., drievoetig, meest als Subst. drievoet, gew. een koperen ketel om in te koken of water in te warmen, ook om wijn in te mengen of enkel als versiersel van het vertrek; ook als kampprijs of eeregeschenk.

†τρί-πτῠχος, ον (πτύσσω), van drie lagen, τρυφάλεια, een uit drie over elkaar gelegen platen bestaande helm, Λ, 353.

τρίς, Adv. (st. τρι), driemaal, τρὶς τόσσον, driemaal zoo veel.

τρισ-καί-δεκα, onverb., dertien. Daarv.

τρισ-και-δέκᾰτος, 3. de dertiende; τῇ τρισκαιδεκάτῃ, op den dertienden dag.

*τρίσ-μᾰκαρ, ᾰρος (beter τρὶς μάκαρες, m. verg. ε, 306), driewerf gelukkig.

†τρι-στοιχί, Adv., in drie rijen, Κ, 473. Van

†τρί-στοιχος, ον, in drie rijen, μ, 91.

†τρισ-χίλιοι, 3. drie duizend, Υ, 221.

τρίτᾰτος, 3. = τρίτος.

Τρῖτογένεια, de aan de rivier de Triton geborene, epith. van Athene.

τρίτος, 3. de derde; Neutr. τὸ τρίτον, in de derde plaats, voor de derde maal.

τρίχα, Adv. (τρίς), drievuldig, in drieën, τρίχα κοσμηθέντες, in drieën geschikt; τρίχα νυκτὸς ἔην, het was in het derde gedeelte van den nacht.

†τριχ-άϊκες, Δωριέες (θρίξ, ἀίσσω), met fladderende, loshangende haren (of met fladderenden helmbos; de Ouden verklaarden in drieën verdeeld), τ, 177.

τριχθά, Adv. = τρίχα, in drieën.

Τροιζήν, ῆνος, stad in Argolis, aan de Saronische golf, niet ver van de kust, Β, 561.

Τροίζηνος, zoon van Keas, vader van Euphemos, Β, 847.

Τροίη, Troia, 1) het Troïsche land in Klein-Azië met de hoofdstad Ilios, een kuststreek van de rivier de Aisepos tot aan de Kaïkos. 2) de hoofdstad daarvan, anders Ilios genaamd, ook πόλις Τρ. — Daarv. de Adverbia a) Τροίη-θεν en Τροίη-θε, van Troje. b) Τροίην-δε, naar Troje.

τρομέω (τρέμω), 1) Act., sidderen, beven, van vrees; τρομέουσι φρένα, hun hart beeft. 2) Med. = Activ., τρομέοντό οἱ φρένες; c. Accus. θάνατον, voor den dood. Van

τρόμος, ὁ (τρέμω), het sidderen, beven; vand. angst, vrees.

τροπάω, frequent. bijvorm van τρέπω, iterat. Imperf., τροπαέσκετο (ook

Σ, 224 moet τρόπαον hersteld worden voor τρόπεον), 1) Act. draaien, wenden, θαμὰ φωνήν, veranderen, van den nachtegaal. 2) Med. zich wenden, πάλιν τροπάεσθαι, terugwijken; πρὸς πόλιν; φόβονδε, zich op de vlucht begeven.

†τροπή, ἡ (W. τρεπ), wending, ommekeer, ὅθι τροπαὶ ἠελίοιο, waar de zon omkeert, ondergaat, d. i. in het uiterste Westen, ο, 404.

**τρόπις, ιος, ἡ (τρέπω), kiel van het schip.

**τροπός, ὁ (τρέπω), Plur., lederen lussen, stroppen, waarin de riemen hingen.

τρόφις, τρόφι, ιος (W. θρεφ) = het volg., τρόφι κῦμα, geduchte, zware golf, Λ, 307.

τροφόεις, εσσα, εν (τροφή), goed gevoed, vand. groot, zwaar, κύματα.

**τροφός, ἡ (τρέφω), voedster, verpleegster, opvoedster.

τροχάω (niet τρωχάω; τροχάω moet ook Χ, 163 en ζ, 318 hersteld worden), frequent. van τρέχω, παῖδα ἅμα τροχάοντα θύραζε, ο, 451, die gedurig mee naar buiten loopt.

τροχός, ὁ (τρέχω) a) rad, wiel. b) schijf en wel α) pottenbakkersschijf. β) een schijf was of vet.

τρῠγάω (de afl. is onzeker), boom- en veldvruchten oogsten, vooral van den wijnoogst.

†τρύζω (de afl. is onzeker; waarsch. onomatop.), koeren, overdr. onophoudelijk doorpraten (als een τρυγών, tortel), Ι, 311.

†τρῡπᾰνον, τό, drilboor, ι, 385. Van

†τρῡπάω (st. τρυπ, W. τερ), boren, doorboren, δόρυ, ι, 384.

τρῠφᾰλεια, ἡ (= τετρυφάλεια), helm (met vier beugels).

†τρῠφος, εος, τό (θρύπτω), stuk, brokstuk, δ, 508.

τρῡχω (τρύω), vernietigen, verteren, οἶκον; overdr. uitputten, kwellen, plagen, τρύξοντά ἑ αὐτόν, tot een plaag voor zich zelf. — Pass. τρύχεσθαι λιμῷ, door honger gekweld worden.

τρώγω, knagen, afknagen, ἄγρωστιν, van muilezels, ζ, 90.

Τρωικός, 3. Troïsch, Τρωικὸν πεδίον, de Troïsche vlakte tusschen den Simoeis en den Skamandros, ook Τρώων πεδίον, gewoonl. enkel πεδίον genaamd.

Τρώιλος, zoon van Priamos en Hekabe, Ω, 257.

Τρώιος, 3. Troïsch, 1) aan Tros behoorend, ἵπποι, κύνες, στίχες. 2) aan het Troïsche volk eigen, δούρατα Τρώια. Hierbij als afzonderlijke Feminina.:

1. Τρωιάς, άδος en Τρῳάς, Troïsch; vooral γυναῖκες, Troïsche vrouwen; ook als Subst., Τρῳάδες.

2. Τρῳαί, αἱ, de Trojaansche vrouwen, als Subst., Τρῶας καὶ Τρῳάς.

τρωπάω, m. z. τροπάω.

Τρώς, Τρωός, 1) zoon van Erichthonios en Astyoche, kleinzoon van Dardanos, echtgenoot van Kalirrhoë, en bij haar vader van Ilos, Assarakos en Ganymedes. Naar hem werd het deel van Phrygië, waarin hij woonde, Troïe genoemd, Υ, 230 volg. 2) zoon van Alastor, Υ, 463. 3) Plur. Τρῶες, Τρώων; Τρώων πόλις, Troje (Τρ. πτολίεθρον, een stad der Trojanen?).

τρωτός, 3. Adi. verb. bij τρώω, kwetsbaar, Φ, 568.

τρωχάω m. z. τροχάω.

τρώω (de afl. is niet zeker), stamvorm van τιτρώσκω, wonden, kwetsen, ἀλλήλους, ἵππους; ὅθε τρώσεσθαι ὀΐω waar ik meen dat zij een nederlaag zullen lijden; overdr. van den wijn, bedwelmen.

τυγχᾰνω, Aor. 2. ἔτυχον, daarnevens een Aor. 1. ἐτύχησα, treffen, 1) c. Gen. treffen, raken, een doel, a)

met werptuigen, absol. en *τινός;* dikwijls Partic. verbonden met *βάλλειν, οὐτάειν, νύσσειν, Μύδωνα βάλ'... χερμαδίῳ ἀγκῶνα* (Accus. gr.) *τυχών;* ook met *κατά, κ. ζωστῆρα.* b) aantreffen, ontmoeten, van personen en zaken, *ἀμάθοιο βαθείης,* in diep zand vallen; *πομπῆς, φιλότητος,* vinden. c) het doel raken, bereiken, gelukkig zijn, c. Part. *ἑλίξας;* absol. *ὅς κε τύχῃ,* wien het ook treffe. 2) intr. a) toevallig ergens zijn, *μάλα σχεδόν;* ook reeds met een Partic., dat de hoofdhandeling uitdrukt, te vertalen door juist, *τὸν τύχησε βαλών,* dezen juist raakte hij; *τύχησεν ἐρχομένη νηῦς,* juist vertrok een schip. b) ten deele vallen, *τινί.* c) in 't Perf. *τετύχηκα* nagenoeg als *τέτυγμαι,* m. z. *τεύχω, πρὼν πεδίοιο διαπρύσιον τετυχηκώς,* die zich geheel door de vlakte uitstrekte.

Τῡδεΐδης, αο, zoon van Tydeus, Diomedes.

Τῡδεύς, Τυδῆος en *-έος; Δ,* 384 staat een Accus. *Τυδῆ,* zeker onjuist; men leze met Menrad en v. L. en M. *ἐπὶ Τυδέι τεῖλαν* voor *ἐπὶ Τυδῆ στεῖλαν*), zoon van koning Oineus te Kalydon in Aitolië. Omdat hij zijn oom Alkathoös had gedood, vluchtte hij naar Argos tot Adrestos, die hem zijne dochter Deïpyle tot echtgenoote gaf. Hij werd voor Thebe door Melanippos gedood, *Δ,* 372 volg.; *E,* 801 volg.

τυκτός, 3. Adi. verb. van *τεύχω,* eig. gemaakt, *τ. κρήνη,* een gemaakte, kunstmatige bron; gew. = *εὔτυκτος,* goed of kunstig gewerkt; *δάπεδον,* de goed geplaveide grond; *κακόν,* het met zorg voorbereide, volmaakte kwaad, *E,* 831 (Nauck *στυγερόν,* v. Herw. *στυκτόν,* dat door v. L. en M. is opgenomen).

τύμβος, ὁ, grafheuvel.

†*τυμβο-χοέω* (*τυμβοχόος* van *χέω*), een grafheuvel maken, *Φ,* 323.

Τυνδᾰρεος, zoon van Periēres (volg. anderen van Oibalos) en de nimf Bateia, werd door zijne broeders uit Sparte verdreven, en vluchtte tot Thestios naar Aitolië, die hem zijne dochter Lede tot echtgenoote gaf. Later werd hij door Herakles naar Sparte teruggebracht en werd daar koning. Zijne gemalin baarde hem Klytaimnestre, Kastor en Polydeukes; bij Zeus bracht zij Helene voort, *λ,* 299 volg.

τῡ́νη, m. z. *σύ.*

†*τυπή, ἡ,* slag, stoot, *E,* 887. Van

τύπτω, Aor. *ἔτυψα,* Perf. Pass. *τέτυμμαι,* Aor. 2. *ἐτῠ́πην,* slaan, stooten, steken, 1) a) eig. met een stok *τινά;* verv. vooral met wapenen tot den aanval van nabij, slaan, raken, wonden, *τινὰ φασγάνῳ, ἄορι, δουρί, ξίφεϊ;* met een dubbelen Accus., *τινὰ λαιμόν;* ook *τινὰ κατὰ γαστέρα.* c) ook tegen iets aanslaan, *δέρμα τύπτει σφυρά.* — Pass. geslagen, geraakt worden, *ἐγχείῃσιν; ἕλκεα ὅσσ' ἐτύπη,* alle wonden die geslagen werden (die hem troffen). 2) overdr. a) *ἅλα ἐρετμοῖς,* de zee slaan met de riemen; *χθόνα μετώπῳ,* met het voorhoofd tegen den grond slaan; *ἴχνια πόδεσσι,* iemands spoor drukken; van den Zephyros, *βαθείῃ λαίλαπι τύπτων* (sc. *νέφεα*), drukkend, persend (Nauck *θύων* voor *τύπτων;* hem volgen v. L. en M.). b) *τὸν ἄχος κατὰ φρένα τύψε,* trof.

***τῡρός, ὁ,* kaas.

Τῡρώ, όος, dochter van Salmoneus en Alkidike, echtgenoote van Kretheus. Poseidon verscheen haar in de gedaante van den riviergod Enipeus, dien zij beminde, en zij bracht bij hem Pelios en Neleus voort; hare kinderen bij Kretheus waren Aison, Amythaon en Pheres; *β,* 120; *λ,* 235 volg.

τυτθός, όν, klein, jong, van menschen; van zaken, *τυτθὰ διατμῆξαι* of *κεάσαι,* aan kleine stukken slaan, klo-

ven. Het Neutr. Sing. als Adv. weinig, een weinig, *a)* van de plaats, *τυτθὸν ὀπίσσω; β)* van de hoeveelheid, *οὐδέ με τυτθόν ἔτισεν; τυτθὸν ὑπὲκ θανάτοιο φέρονται,* nauwelijks; *φθέγγεσθαι,* zacht. *γ)* van den tijd, een weinig, een poos.

†*τυφλός,* 3. (de afleid. is onzeker), blind, *Z,* 139.

Τῠφωεύς, έος, D. *έι,* in proza *Τυφῶν,* zinnebeeld van het onderaardsche vuur en zijne verderfelijke uitwerkingen. Volgens *B,* 782 was het een reus, die in 't land der Arimers in Kilikië onder de aarde lag.

Τῡ̆χιος, een beroemd kustenaar uit Hyle in Boiotië, *H,* 220.

τῷ, eigenl. Dat. S. van *τό,* dikwijls als Adverb. a) op deze wijze, na *εἰ* of *αἰ* dikwijls in 't nazindeel, dan, in dat geval; ook achter *εἴθε* of een zin met *ὄφελον;* met *κέν* verbonden kan het soms ook door anders vertaald worden, *τῷ κέ μιν ἤδη παύσαμεν,* anders hadden wij hem lang doen zwijgen. b) daarom, deswegens.

τῶς (Pronomenst. *το*) = *ὥς, οὕτως,* zoo, aldus.

Υ.

Ὑάδες, ων, de Hyaden, van *ὕω,* *Pluviae,* een sterrenbeeld aan den kop van den Stier, welks opgang het begin van den regentijd aanwijst (volgens anderen af te leiden van *ὗς, Suculae*), *Σ,* 486.

***ὑᾰκίνθῐνος,* 3. van de hyacinth, *ἄνθος.* Van

†*ὑᾰ́κινθος,* de hyacinth (volgens de sage ontstaan uit het bloed van den door Apollon met den diskos gedooden Hyakinthos, Ovid. Metam. X, 162 en XIII, 397; onze hyacinth is zeker niet de bij Homerus bedoelde bloem;) *Ξ,* 348.

Ὑάμπολις, stad in Phokis, aan den Kephisos, *B,* 521.

ὑβρίζω 1) intr. overmoedig, brutaal zijn, geweldsdadig handelen. 2) trans., *τινά,* mishandelen, honen. Van

ὕβρις, ιος, ἡ, overmoedigheid, brutaliteit, laatdunkendheid, ontstaan uit een gevoel van kracht, of uit een overmaat van zinnelijke begeerten; verbonden met *βίη;* vand. euveldaad, mishandeling.

***ὑβριστής* (*ὑβρίζω*), overmoedig, misdadig, brutaal, *ἀνήρ,* tegenst. *δίκαιος, φιλόξεινος.*

†*ὑγιής, ές,* Gen. *έος,* gezond, overdr. *μῦθος,* heilzaam, *Θ,* 524.

ὑγρός, 3. (W. *ὑγ*), 1) nat, vochtig, vloeibaar, *ἔλαιον, γάλα; ὕδωρ,* stroomend; *κέλευθα,* de natte paden, d. i. de zee; als Subst., *ὑγρή,* het natte element, d. i. de zee, tegenst. *τραφερή* of *γαῖα; ἄνεμοι ὑγρὸν ἀέντες,* vochtig waaiend, d. i. regen brengend.

†*ὑδᾰτο-τρεφής, ές* (*τρέφω*), door het water gevoed, waterbegeerig (Vosmaer), *αἴγειρος, ρ,* 208.

Ὕδη, stad aan den Tmolos in Lydië (later Sardes), *Υ,* 385.

***ὑδραίνω* (*ὕδωρ*), M. zich wasschen, baden.

***ὑδρεύω* (*ὕδωρ*), Act. en Med., water halen, putten.

†*ὑδρηλός,* 3. vochtig, *λειμῶνες, ι,* 133.

†*ὕδρος, ὁ* (*ὕδωρ*), waterslang, *B,* 723.

ὕδωρ, ὕδᾰτος, τό (Sanskr. *udán,* m. verg. Lat. *uda*), water; *ἁλμυρόν,* het zilte nat; *ὕδωρ καὶ γαῖαν γενέσθαι,* m. z. *γαῖα.*

†*ὑετός, ὁ* (*ὕω*), regen, slagregen, *M,* 133.

υἱός [volg. Monro, *Homeric Grammar,* bl. 65 is de declinatie van *υἱός:* 1) van *υἱό-ς,* N. Acc. en Voc. Sing.,

terwijl υἱοῦ, υἱῷ, υἱοῖσι uiterst zelden voorkomen (v. L. en M. veroordeelen deze vormen ten eenen male). 2) van den stam υἱ- Acc. υἷα, G. υἷος, D. υἷι, Dual. υἷε, Plur. υἷες, υἷας, υἱέσι. 3) van υἱεύς, Acc. υἱέα, G. υἱέος, Dat. υἱέϊ, Plur. υἱέες, Acc. υἱέας. De tweeklank υι wordt in de vormen υἱός, υἱόν en υἱέ, ook op sommige door emendatie genezen plaatsen, b. v. *A*, 489, kort gelezen. Nauck had voorgesteld, daarvoor ὑός, ὑόν, ὑέ te lezen, en Cauer (Praef. ad Il. ed. mai. p. LII), is het met deze spelling eens], zoon; υἷες Ἀχαιῶν = Ἀχαιοί.

υἱωνός, ὁ (verlengd uit υἱός), kleinzoon.

ὑλαγμός, m. z. κυνυλαγμός.

Ὑλἄκίδης, αο, zoon v. Hylakos, voor wien Odysseus zich uitgeeft, *ξ*, 204 (ῡ).

**ὑλἄκό-μωρος, ον, steeds of veel blaffend, κύνες; (ῡ in arsi).

**ὑλακτέω, blaffen, van honden; overdr. van toorn, κραδίη οἱ ἔνδον ὑλάκτει, brullen, koken.

**ὑλάω en ὑλάομαι (verw. met *ululatus?*), blaffen; τινά, iemand aanblaffen; (ῠ).

ὕλη, ἡ (*silva*) a) hout, bosch; ook timmerhout, brandhout. b) loof, ἐπεχεύατο ὕλην; (ῡ).

Ὕλη, kleine stad in Boiotië aan het meer Kopaïs; (ῡ).

ὑλήεις, εσσα, εν (ὕλη), houtrijk, boschrijk, χῶρος, ῥίον, Πλάκος, Νήιον, νῆσος. (Het mannelijk Adiect. staat soms bij vrouwelijke Substantiva, m. z. v. L. en M., Taaleigen, no. 53); (ῡ).

Ὕλλος, rivier in Ionië, die zich in den Hermos uitstort, *Y*, 392.

*ὑλο-τόμος, ον (τέμω), hout vellend; ὑλοτόμοι, houthakkers; (ῡ).

(ὑμεῖς). Volgens v. L. en M. zijn de echte vormen, N. ὔμες, G. ὑμῶν, ὑμείων, D. ὔμι(ν), A. ὔμας, ὑμέᾰς, terwijl men in den overgeleverden tekst nog vindt: N. ὑμεῖς, ὔμμες, G. ὑμείων, D. ὑμῖν, ὔμμι(ν) (m. z. het door v. Leeuwen opgesteld paradeigma, Mnem. N. S. XIII, p. 428), Pron. pers. 2de pers. Pl., gij, uwer, u; (ῡ).

†ὑμέναιος, ὁ, bruiloftslied, *Σ*, 493. (ῠ).

ὑμέτερος, 3. (ὔμες), uw; ὑμέτερος αὐτῶν θυμός, uw eigen zin; ὑμέτερος ἑκάστου θυμός, de moed van elk uwer. Adv. ὑμέτερόν-δε, naar, in uw huis, *Ψ*, 86. (ῡ).

†ὕμνος (de afl. is onzeker), a) gezang, wijze, ὕμνος ἀοιδῆς, de wijze van het lied (Nauck ἀοιδῆς οἶμον ἀκούων), *θ*, 429.

ὑμός, 3. = ὑμέτερος. (ῡ).

ὑπ-ἄγω, er onder brengen, ἵππους ζυγόν, de paarden onder het juk, d. i. inspannen; ook zonder ζυγόν. 2) er van onder wegvoeren, τινὰ ἐκ βελέων, buiten schot brengen.

ὕπαιθα, eig. daaronder; ter zijde, meestal met Verba van beweging, ter zijde daarlangs, a) als Adv. λιασθῆναι, zijdelings wijken; φεύγειν, φοβεῖσθαι; ποταμὸς λάβρος ὕπ. ῥέων, die met geweld er onder heen stroomde. b) als Praep. c. Gen. ὕπ. τοῖο λιασθείς, ter zijde hem ontwijkend.

ὑπ-αΐσσω, a) van er onder te voorschijn schieten, βωμοῦ. b) c. Accus. φρῖχ' ὑπαΐξει, (de visch) zal van onder de krullende oppervlakte omhoogschieten.

**ὑπ-ἄκούω, a) luisteren, *ξ*, 485. b) (vernemen en) antwoorden.

†ὑπ-ἄλεύομαι, Dep. Med., vermijden, ontkomen, θάνατον, *ο*, 275.

ὑπ-ἄλυξις, ιος, ἡ, het vermijden, ontgaan. Van

ὑπ-ἀλύσκω, vermijden, ontgaan, ontvluchten, τέλος θανάτοιο, Κῆρας; ἀέλλας, κῦμα; χρῆος, de schuld, d. i. die niet betalen (*θ*, 355, waar v. L. en M. vermoeden ὑπὸ χρῆος ἀλύξας voor χρεῖος ὑπαλύξας).

ὑπ-αντιάω, onverwacht ontmoeten, abs. *Z*, 17.

****ὕπαρ*, τό, alleen Nom. en Accus., een werkelijke verschijning, tegenst. *ὄναρ, οὐκ ὄναρ ἀλλ' ὕπαρ*, geen droom, maar werkelijkheid.

ὑπ-άρχω, eerst beginnen, *ἡ γὰρ θέμις, ὅς τις ὑπάρξῃ*, want zoo past het, als iemand begonnen is (d. i. als weergift), *ω*, 286.

ὑπ-ασπίδιος, ον, onder het schild, door het schild bedekt; dit woord herstellen v. L. en M. *Λ*, 754, *ὑπασπίδιοι πεδίοιο*, voor het gedrochtelijke *διὰ σπίδεος πεδίοιο* (m. z. Mnemosyne, N. S. XVI, p. 26 volg.).

ὕπᾰτος, 3. hoogste, verhevenste, bovenste, vooral epith. van Zeus, in 't bijz. *ὕπ. θεῶν* en *κρειόντων; ἐν πυρῇ ὑπάτῃ*, boven op den brandstapel.

ὑπ-είκω (*ὑπο-Ϝείκω*), wijken, 1) eig. a) *νεῶν*, zich verwijderen van de schepen; *τινὶ ἕδρης*, iemand zijn plaats inruimen. b) c. Accus. *χεῖράς τινος*, voor iemands handen terugwijken. 2) toegeven, zich voegen, zich schikken, *τινί, τινί τι;* c. Part. *τινὶ χωόμενος*, ophouden op iemand vertoornd te zijn; van levenlooze voorwerpen, *ὡς οὐ ῥηίδι' ἐστὶ θεῶν δῶρα θνητοῖσι δαμήμεναι οὐδ' ὑποείκειν*, dat de geschenken der goden niet gemakkelijk door stervelingen bedwongen worden en voor hen wijken, d. i. niet gemakkelijk door hen vernietigd worden (van het schild van Achilleus, dat bestand is tegen de lans van Aineias, *Υ*, 265). Echter is zeer waarschijnlijk de emendatie van Düntzer, die *ὑποείκει* leest; m. z. v. L. en M.

ὕπ-ειμι (*εἰμί*), er onder zijn, *μελάθρῳ; πῶλοι ἵπποις*.

ὑπείρ, ὑπειρέχω, ὑπείροχος, m. z. *ὑπέρ* enz.

Ὑπείροχος, een Trojaan, dien Odysseus doodde, *Λ*, 335. — Patronym. *Ὑπειροχίδης* = Itymoneus, *Λ*, 673.

Ὑπείρων, m. z. *Ὑπήνωρ*.

ὑπ-έκ (*ὑπέξ, ὑπό, ἐκ*, v. L. en M. *ὑπ' ἐκ*), van onder uit, er uit, als Adverb. en als Praep. c. Gen.

ὑπ-εκ-προ-θέω, er onder weg en vooruitloopen, abs. en *τινά*, iemand vooruit, voorbij loopen, achterhalen.

†*ὑπ-εκ-προ-λύω*, er van onder losmaken, *ἡμιόνους ἀπήνης*, *ζ*, 88.

†*ὑπ-εκ-προ-ρέω*, er van onder uit en voortstroomen, *ζ*, 87.

ὑπ-εκ-προ-φεύγω, heimelijk ontvluchten.

†*ὑπ-εκ-σαόω*, er uit redden, *τινά*, *Ψ*, 292.

ὑπ-εκ-φέρω, 1) er onder, er uit wegbrengen, *τινὰ πολέμοιο*, ontrukken; iets wegrukken, *σάκος*. 2) intr. zich wegspoeden, *γ*, 496.

ὑπ-εκ-φεύγω, ontvluchten, ontsnappen, ontkomen (aan een gevaar), c. Accus., *Κῆρα, ὄλεθρον, ῥέεθρα*.

ὑπ-ένερθε(ν), Adv., 1) beneden, tegenst. *καθύπερθεν;* vooral in de benedenwereld. 2) c. Gen. onder, beneden, *ποδῶν, Χίοιο*.

†*ὑπ-εξ-ᾰγω*, er onder weg voeren, ontvoeren, aan een gevaar, *οἴκαδε*, *σ*, 147.

†*ὑπ-εξ-ᾰλέομαι*, ontkomen, vermijden, *χεῖρας*, *Ο*, 180.

†*ὑπ-εξ-ᾰνᾰ-δύω*, opduiken, *ἁλός*, uit zee, *Ν*, 352.

ὑπέρ (Lat. *super*) en *ὑπείρ*, Praep. c. Gen. et Accus., oorspronkelijke beteekenis: over. I. c. Gen. 1) lokaal, a) tot aanwijzing van een beweging over een voorwerp heen, over-heen, over, *ὑπὲρ οὐδοῦ βῆναι; ὑπὲρ Κρήτης*, voorbij Kr., zoodat dit aan den rechter kant bleef. b) tot aanwijzing van het vertoeven boven een plaats, boven, *ὑψοῦ ὑπὲρ γαίης ἔχειν*, hoog boven de aarde houden; *ὑπὲρ πόλιος ἦα*, boven, d.i. op de hoogten boven de stad; *ὑπὲρ μαζοῖο;* vand. *ὑπὲρ κεφαλῆς στῆ-*

ναι, bij iemands hoofd staan. c) over, aan de overzijde van, ὑπὲρ τάφρου. 2) overdr. nagenoeg even als περί. a) voor, ten behoeve van, bij uitdrukkingen van bescherming, verdediging, τεῖχος τειχίσασθαι νεῶν ὑπέρ, voor de schepen. b) bij de Verba van bidden, ter wille van, d. i. bij iemand, λίσσεσθαι, γουνάζεσθαι ὑπὲρ τοκήων, ὑπὲρ ψυχῆς καὶ γούνων. c) in 't alg. over, aangaande, ὑπὲρ σέθεν αἶσχε' ἀκούω. — II. c. Accus. 1) plaatselijk, a) om de beweging over een voorwerp heen uit te drukken, ὑπὲρ ὦμον; ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο; ἠὼς φαινομένη ὑπεὶρ ἅλα, die over de zee scheen; vlak boven, δόρυ ἀντετόρησεν — πρυμνὸν ὑπὲρ θέναρος. b) er over heen, vooral van een maat, boven, ook in strijd met, overdr. ὑπὲρ ὅρκια; ὑπὲρ αἶσαν, niet naar behooren; ὑπὲρ μοῖραν, tegen het noodlot; ὑπὲρ θεόν, tegen den wil van den god. — Aanm. ὑπέρ staat soms achter het geregeerde woord, met teruggetrokken accent, ὕπερ.

†ὑπερ-ἀής, ές (ἄημι), hevig waaiend, ἄελλα, Λ, 297.

*ὑπερ-άλλομαι, er over heenspringen, αὐλῆς; ook met een Accus., στίχας.

ὑπερ-βαίνω, a) er over heen stappen, klimmen, τεῖχος, οὐδόν. b) overtreden, verb. met ἁμαρτάνειν, Ι, 501.

ὑπερ-βάλλω (ook ὑπειρβ.), 1) er over heen werpen, gooien, ὑπέρβαλε σήματα πάντων; van den steen van Sisyphos, ἄκρον ὑπερβ., er over heen rollen, kantelen; τόσσον παντὸς ἀγῶνος ὑπέρβαλε, hij wierp (de schijf) zoo ver buiten het perk. 2) τινά, iemand overtreffen.

ὑπερ-βασίη (ὑπερβαίνω), ἡ, overtreding, overmoed, misdaad.

ὑπέρ-βιος, ον (βίη), overmoedig, geweldadig, misdadig, heftig, θυμός; van de vrijers, ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες, misdadige overmoed; ook heftig, hartstochtelijk, niet in slechten zin, ο, 212. — Neutr. ὑπέρβιον, als Adverb., bovenmatig, misdadig.

†ὑπερ-δεής, ές, Accus. ὑπερδέα, Ρ, 330, een woord, dat sommigen van δέω afleiden, anderen in verband brengen met δέος; de plaats is bedorven (v. Herwerden stelt voor ὑπέρμορα δῆμον ἔχοντες).

Ὑπέρεια, 1) bron in de stad Pherai in Thessalië. 2) de oude woonplaats der Phaieken, voordat zij naar Scherië verhuisden, ζ, 4.

†ὑπ-ερείπω, Aor. ὑπήριπον, neerstorten, neerzijgen, Ψ, 691.

†ὑπ-ερέπτω, wegvreten, overdr. van de rivier, κονίην ποδοῖιν, wegspoelen, wegrukken, Φ, 271.

ὑπερ-έχω en ὑπειρέχω, 1) trans. er over houden, τί τινος, σπλάγχνα Ἡφαίστοιο; vooral ter bescherming, χεῖρά of χεῖράς τινι, de hand boven iemand houden; ook χεῖρα ὑπερεχ. τινός. 2) intr. a) uitsteken, c. Gen., boven iemand, στάντων Μενέλαος ὑπείρεχεν ὤμους, met de schouders. b) opkomen, van de zon, γαίης, boven de aarde.

†ὑπέρη, ἡ (ὑπέρ), bras, ε, 260.

ὑπερ-ηνορέων, Part. Pr., alleen Masc., van ὑπερ-ηνορέω (ὑπέρ, ἀνήρ); bovenmannelijk, meer dan een man betaamt, vand. overmoedig zijn; vooral in de Odyssee van de vrijers; ook van de Kyklopen.

Ὑπερησίη, stad in Achaja.

†ὑπερηφᾰνέων, Part. Praes. Masc. van het ongebr. Verbum ὑπερηφανέω (ὑπερήφανος van st. ὑπερο en φαίνω), overmoedig, trotsch, ὑπερηφανέοντες Ἐπειοί, Λ, 694.

ὕπερθε(ν), Adv. (ὑπέρ), van boven, vooral van den hemel; in 't alg. boven, tegenst. ἔνερθεν (Ε, 503 leest

Naber λευκοὶ ἔνερθ' ἐγένοντο κονισάλῳ voor ὕπερθ').

*ὑπερ-θρώσκω, er over springen, τάφρον, ἑρκίον.

ὑπέρ-θυμος, ον, buitengewoon moedig, dapper, epith. van helden; ook Τρῶες, ἕταροι, γίγαντες, θεράποντες.

†ὑπερ-θύριον, τό (θύρη), deurkozijn, tegenst. οὐδός, η, 90.

†ὑπερ-ίημι, er over heen (d. i. verder) werpen (dan), σῆμα, met den diskos voorbij het teeken werpen, ϑ, 198.

†ὑπερ-ικταίνομαι, een woord van onzekere afleiding, ψ, 3: γούνατα ἐρρώσαντο, πόδες δ' ὑπερικταίνοντο, van den gang van de oude Eurykleia, die spoed maakt, maar wier beenen weigeren haar te volgen, trippelen.

Ὑπεριονίδης, αο, zoon van Hyperion, Helios, μ, 176.

Ὑπερίων, ίονος (ὑπέρ), bijnaam van Helios, Ὑπ. Ἠέλιος of Ἠέλιος Ὑπερ., waarschijnlijk patronymisch gevormd van ὕπερος, gelijk Τερψιάδης van τέρψις, Τεκτονίδης van τέκτων, zoon der hoogte.

*ὑπερ-κατα-βαίνω, er over afdalen, afklimmen, c. Accus., τεῖχος.

*ὑπερ-κύδαντας, defect. Acc. Plur. van een Nom. ὑπερκύδας, zeer beroemd.

†ὑπερ-μενέων, Part. Pr. van een ongebr. Verbum ὑπερμενέω, alleen ὑπερμενέοντες, vermetel, τ, 62. Van

ὑπερ-μενής, ές (μένος), bovenmachtig, almachtig, epith. van Zeus; ook βασιλῆες, ἐπίκουροι.

ὑπέρ-μορον, Adv. (μόρος; thans in de meeste uitgaven juister ὑπὲρ μόρον geschreven), boven het noodlot, d.i. meer dan het noodlot den mensch beschikt (m. verg. ὑπὲρ μοῖραν, ὑπὲρ αἶσαν); B, 155 staat met dezelfde beteekenis ὑπέρμορα, adverbiaal, als van een Adi. ὑπέρμορος.

†ὑπεροπλίη, ἡ (ὑπέροπλος), Plur., overmoed, A, 205.

†ὑπερ-οπλίζομαι, Dep. Med. zich overmoedig, trotsch gedragen, c. Accus. trotsch behandelen, geweld beproeven op, οὐκ ἄν τίς μιν (de woning) ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο, ρ, 268. Van

*ὑπέρ-οπλος, ον, alleen Neutr. S. Adv., εἰπεῖν, overmoedig spreken.

*ὑπέρ-οχος, ον (ὑπείρ.) (ἔχω), uitstekend, c. Gen., ἄλλων, boven anderen.

ὑπερ-πέτομαι, er over heen vliegen, overdr. ἔγχος.

*ὑπέρτατος, 3. (eig. Superl. van ὑπέρ), hoogste, bovenste, κεῖτο ὑπέρτατος, hij (de steen) lag geheel bovenop.

†ὑπερτερίη, ἡ, bovenstel van den wagen, bak waarin teerkost enz. werd bewaard, ζ, 70.

ὑπέρτερος, 3. (eig. Compar. van ὑπέρ). 1) daarboven zijnde, bovenst, κρέ' ὑπέρτερα, het vleesch dat er op is (tegenst. σπλάγχνα). 2) hooger, voortreffelijker, κῦδος, εὖχος; γενεῇ, nobilior.

ὑπερ-φίαλος, ον (de afl. is onzeker), overmachtig, gewelddadig, overmoedig, trotsch, dikwijls als epith. der vrijers, der Kyklopen, der Trojanen; ook θυμός, ἔπος, μῦθος; zonder de ongunstige beteekenis, meerdere, machtige, φ, 289 en E, 881. — Adv. ὑπερφιάλως, bovenmatig, al te zeer, νεμεσίζειν, νεμεσάειν, ἀνιάζειν enz.; overmoedig, brutaal, ὁδὸς ἐτελέσθη.

ὑπ-έρχομαι, 1) er onder, er in gaan, subire, θάμνους, δῶμα, μέλαθρον. 2) overdr. van gemoedsaandoeningen, bekruipen, Τρῶας τρόμος ὑπήλυθε γυῖα.

*ὑπ-ερωέω, terugwijken.

†ὑπερῴη, ἡ (eig. Fem. van ὑπερῷος),

verhemelte, *X*, 495, in een later toegevoegd stuk.

†*ὑπερωιό-θεν*, van de bovenverdieping, het bovenvertrek, *α*, 328. Van

ὑπερώιον, τό (*ὑπερῷον*, eig. Neutr. van *ὑπερώιος*, afl. onzeker), bovenverdieping, bovenvertrek (in de Odyssee het gewone verblijf van Penelopeia); *εἰς ὑπερῷ' ἀναβαίνειν*.

**ὑπέχω*, toesteken, uitstrekken, *χεῖρα; θήλεας ἵππους*, doen bespringen (Naber *ἐπισχών*, *E*, 269).

(*ὑπ-ημύω*, daarv. 3. S. Perf. *ὑπεμνήμυκε*, *X*, 491; echter is de vorm onjuist en noch behoorlijk verklaard noch verbeterd; men vertaalt: is ter neder gebogen; Aristarchus houdt de geheele passage, *X*, 487—499, voor een toevoegsel van later oorsprong.)

ὑπ-ηνήτης, αο (*ὑπήνη*, van den stam *ἠνο* = Sanskr. *âna*, mond), die een baard heeft, *πρῶτον ὑπηνήτης*, wiens baard begint te ontkiemen.

Ὑπήνωρ, een Trojaan, door Diomedes gedood, *E*, 144 (gew. *Ὑπείρων*).

ὑπ-ηοῖος, ον (*ἠώς*), vroeg in den morgen, *ὑπηοῖοι ἐγείρομεν Ἄρηα; στίβη ὑπ.*, de kilte van den morgen.

ὑπ-ίσχομαι, eig. zich er onder houden, d. i. op zich nemen, vand. 1) beloven, *τί τινι;* ook zonder Dat. *ὦνον; θυγατέρα*, verloven; ook van de vrouw, die zich verlooft; vooral aan de goden iets beloven, *ἱερά, ἑκατόμβας*. Gewoonl. wordt het met den Inf. van het Fut. geconstrueerd; soms met dien van het Praesens (*ἀπονέεσθαι* met de beteekenis van een Fut. en *K*, 40 *σκοπιάζεμεν*, als toelichting van *τόδε ἔργον*).

ὕπνος, ὁ (Sanskr. *svápnas*, verwant met *somnus, sopor*), slaap, *ἡδύς, μαλακός, λυσιμελής, πανδαμάτωρ, γλυκύς;* ook verlangen naar slaap, slaperigheid; *χάλκεος*, doodslaap. Als persoon *Ὕπνος*, de god van den slaap, tweelingbroeder van den dood, de beheerscher van alle goden en menschen. — Daarv.

ὑπνώω, intr. slapen, sluimeren, alleen in 't Partic. *ὑπνώοντας*.

ὑπό en *ὑπαί* (*sub*). A) Adv. onder, er onder, *ὑπὸ δ' ἕρματα τάνυσσαν*, daaronder, d. i. onder het schip; *ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν*, daaronder was een bankje voor de voeten; *λαοὶ δ' ὑπ' ὀλίζονες ἦσαν*, het volk daaronder was kleiner; *ὑπὸ δὲ κνῆμαι ῥώοντο*, daaronder (namel. onder het bovenlichaam); *ὑπὸ δὲ ξύλα κάγκανα κεῖται*, daaronder ligt droog hout; *ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον*, daaronder, d. i. onder den drievoet; dikwijls met betrekking tot de deelen van het benedenlichaam, *ποταμὸς δ' ὑπὸ γούνατ' ἐδάμνα; ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν; ὑπὸ δ' ἔτρεμε γυῖα; ὑπὸ δὲ τρόμος ἔλλαβε γυῖα; μὶν ὑπὸ τρόμος αἰνὸς ἱκάνει;* naar beneden, neder, *ὑπαὶ δὲ ἴδεσκε;* van onder, *ἔλυεν ὑφ' ἵππους*, van onder het juk. — Zelden dient het tot aanwijzing van de oorzaak, *πολὺς δ' ὑπὸ κόμπος ὀρώρει*, ten gevolge van het dansen en het handgeklap; *τοῖσιν ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο*, bij hen wekte hij verlangen naar weeklacht op; eenigszins anders: *θεοὶ δ' ὑπὸ πάντες ἄκουον*, hoorden daarbij allen toe; *λίνον δ' ὑπὸ καλὸν ἄειδεν*, daarbij; terug (voor iemand), *χώρησαν δ' ὑπό; ὑπὸ δ' ἔστρεφον ἡνιοχῆες*. — Als Adverbium met betrekking tot een volgenden casus, door welken het nader bepaald wordt, vinden wij het b. v. in *ὑπὸ δὲ κτύπος ὤρνυτο ποσσίν; ὑπὸ δὲ Τρῶες κεκάδοντο ἀνδρὸς ἀκοντίσσαντος*, daarvoor, namelijk voor den werpenden man. B) Praepos. c. Gen., Dat. et Acc. Oorspronkelijke beteekenis: onder. I. c. Gen. 1) plaatselijk a) van — onder, onder — heen (= *ὑπέκ*) *ἀνίστασθαι ὑπὸ ζόφου* van onder de duisternis te voorschijn komen, weder opstaan uit den dood; *ἐρύειν*

νεκρὸν ὑπ' Αἴαντος; ὦρτο ὑπὸ θρόνου; ῥέεν κρήνη ὑπὸ (Naber ὑπ' ἐκ) σπέεος, ι, 141; λύειν ἵππους ὑπὸ ζυγοῦ. b) tot aanwijzing van het vertoeven onder iets, βάθιστον ὑπὸ χθονὸς βέρεθρον; μοχλὸν ἤλασα ὑπὸ σποδοῦ; ἐτέθαπτο ὑπὸ χθονός; van lichaamsdeelen: ὑπ' ἀνθερεῶνος ὀχεὺς τέτατο; κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τανύσσαι; vooral bij de Verba van wonden, raken, aanraken, τὸν βάλ' ὑπὸ γναθμοῖο; ὑπ' οὔατος νύξ; ὑπὸ στέρνοιο τυχεῖν; ὑπ' ἀνθερεῶνος ἑλεῖν. 2) overdr. a) tot aanwijzing van den werkenden persoon, bij Passiva en Intransitiva, door, δαμῆναι ὑπό τινος; θνήσκειν, πίπτειν, φεύγειν ὑπό τινος. b) tot aanwijzing van de oorzaak of aanleiding, de omstandigheden, die van invloed zijn op iets of iets vergezellen, ten gevolge van, ter zake van, onder, door, uit, bij, ἔργον ἀεικὲς ἔχειν ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων, ten gevolge van; ἔπτηξαν ποτὶ γαίῃ λᾶος ὑπὸ ῥιπῆς, ten gevolge van; ἱδρὼς γάρ μιν ἔτειρεν ὑπὸ πλατέος τελαμῶνος, door (het knellen van) den breeden draagband; νῆες κονάβησαν ἀυσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν, ten gevolge van, door het geschreeuw der Achaiërs; ὑπ' ἀνάγκης, uit dwang; πέλεια ὑπ' ἴρηκος εἰσέπτατο πέτρην, door de vervolging van een valk, d. i. om die te ontvluchten; δαΐδων ὑπὸ λαμπομενάων, bij het schijnsel der fakkels; Ψ, 692, ὑπὸ φρικὸς Βορέα' ἀνα(σ)άλλεται beteekent: hij springt op uit de door den Boreas bewogen zeespiegel, dus lokaal, en niet causaal, zoo als het gewoonlijk verklaard wordt. II. c. Dat. plaatselijk bij Verba, die een vertoeven uitdrukken, onder, ὑπὸ δρυΐ δαῖτα πένοντο; ὑπὸ Τμώλῳ, aan den voet van den T.; τείχει ὑπὸ Τρώων μάρνασθαι, onder de muren; ook bij Verba van beweging, wanneer de op de beweging volgende rust moet worden uitgedrukt, als τιθέναι, θεῖναι, ἕσαι, πίπτει τι ὑπό τινι; overdr. a) van den bewerker, even als bij den Genet., door, van de oorzaak, door, onder, van, δαμῆναι ὑπό τινι; ὑπὸ χερσί τινος θανέειν, φθίσθαι, ὀλέσαι ψυχήν of θυμόν; τύπτεσθαι ὑπὸ δουρί; τίκτειν, γείνασθαι ὑπό τινι, bij iemand; γήραϊ ὑπὸ ἀρημένος, en op die wijze zeer dikwijls; ἔνθα κεν ὑψίπυλον Τροίην ἕλον υἷες Ἀχαιῶν Πατρόκλοι' ὑπὸ χερσίν, door de handen van P. b) het vergezeld gaan van uitdrukkende, onder, bij, ὑπὸ πομπῇ, onder het geleide; ὑπὸ πνοιῇ, bij het waaien. c) tot uitdrukking van ondergeschiktheid, onder, δέδμητο δὲ λαὸς ὑπ' αὐτῷ; καί οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ τελέουσι θέμιστας; ook ὕπνῳ ὑπό, *somno obsecutus*. III. c. Accus. 1) a) plaatselijk, tot uitdrukking van een beweging onder iets, onder, ook in, ἰέναι ὑπὸ γαῖαν, δῦναι ὑπὸ κῦμα, ἐλθεῖν ὑπὸ ζόφον; πεπτηὼς ὑπὸ θρόνον; ἄγειν ὑπὸ ζυγόν; vand. ook om de beweging naar een hooger gelegen voorwerp aan te wijzen, waar wij naar, in de nabijheid gebruiken, ὑπὸ τεῖχος ἰέναι, ἱκέσθαι, ὑπὸ Ἴλιον, ὑπὸ Τροίην ἐλθεῖν; ook tot uitdrukking van het zich uitstrekken onder een hooger of hoog gelegen voorwerp, Ἀρκαδίη ὑπὸ Κυλλήνης ὄρος; ook b) waar men den Dat. zou verwachten, van een rustig toeven, στὰς ὑπὸ ὄγχνην; ζώειν ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο; εἶναι ὑπ' ἠόα ἠέλιόν τε. 2) van den tijd, gedurende, tijdens, πάνθ' ὑπὸ μηνιθμόν; νύχθ' ὑπὸ τήνδ' ὀλοήν. — Dikwijls staat ὑπό achter het geregeerde Substantivum (in alle drie casus), en wordt dan, als er geen elisie plaats heeft, ὕπο geschreven. In samenstellingen heeft het de beteekenis van het Adverbium, zoowel de plaatselijke als de overdrachtelijke.

ὑπο-βάλλω, a) er onder werpen, leggen, ὑπέβαλλεν λῖτα. b) een woord

er tusschen werpen, in de rede vallen, *T*, 80.

†*ὑπο-βλήδην*, Adv., eig. er tusschen werpend, vand. in de rede vallend, *A*, 292.

†*ὑπό-βρῦχα* (*βρέχω*), Adverb. onder water, *ε*, 319.

***ὑπο-δάμνημι*, alleen 2. S. Praes. Med. *ὑποδάμνασαι*, zich onderwerpen, verootmoedigen.

ὑπο-δείδω, Perf. *ὑποδείδια* (-*δέδϝια*), met de beteekenis van een Praes., vreezen, ontzien.

†*ὑπο-δεξίη*, *ἡ*, onthaal, middelen om te onthalen, *I*, 73. Van

ὑπο-δέχομαι, 1) opnemen, a) iemand in zijn huis opnemen, als gast; ook om te beschermen, *Θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπῳ*. b) overdr., van niet persoonl. Subjekten, ontvangen, wachten, *ὑπεδέξατο κοῖτος*; *μὲ πῆμ' ὑπεδέξατο*. 2) op zich nemen, d. i. a) verdragen, *βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν*. b) zich tot iets aanbieden, iets beloven, *τί*.

***ὑπό-δημα*, *ατος* (*ὑποδέω*), *τό*, sandaal.

†*ὑπο-δμώς*, *ωός*, *ὁ*, slaaf, *δ*, 386.

(†*ὑπο-δμῳός*, *ον*, dienend; *ὑποδμῳῆσι*, vermoedt Naber, Mnem. N. S. XIX, p. 324, voor *ἐπὶ δμῳῆσι*, *χ*, 427.)

ὑπό-δρα, Adv. (de afl. is niet geheel zeker; gewoonl. van W. *δαρ*, *δρα* = *δερκ*; volgens Fick ontstaan uit *ὑποδρακ*), met woesten blik (eig. van onder ziende), vertoornd, altoos *ὑπόδρα ἰδών*; daarbij nog *δεινά*, *O*, 13.

†*ὑπο-δρηστήρ*, *ῆρος*, *ὁ*, dienaar, *o*, 330.

ὑπο-δύομαι, 1) onderduiken, naar beneden, er in gaan, met een Accus., *θαλάσσης κόλπον*; absol. er onder gaan staan, zich bukken, om iemand op de schouders te nemen; overdr. *πᾶσιν ὑπέδυ γόος*, droefheid beving allen. 2) opduiken, er onder te voorschijn komen, *θάμνων*; overdr. *κακῶν ὑποδύσεαι ἤδη*, eindelijk zult gij uw ongeluk te boven komen.

†*ὑπο-ζεύγνυμι*, er onder spannen, inspannen, *ἵππους*, *o*, 81.

**ὑπο-θερμαίνομαι*, warm worden van iets, *αἵματι*.

Ὑποθῆβαι, een plaats in Boiotië, *B*, 505.

ὑπο-θημοσύνη, *ἡ* (*ὑποτίθημι*), Plur., les, raad, onderwijs.

†*ὑπο-θωρήσσω*, heimelijk uitrusten, alleen Med., *λόχῳ*, zich tot een hinderlaag, *Σ*, 513.

ὑπο-κῑνέω (juister *ὑπὸ κινέω*), van onder in beweging brengen, opstuwen, *Δ*, 423.

†*ὑπο-κλίνω*, alleen Aor. 1. Pass. *ὑπεκλίνθη*, zich er onder leggen, *σχοίνῳ*, *ε*, 463.

†*ὑπο-κλονέομαι*, Med. in verwarring vluchten, *Φ*, 556.

†*ὑπο-κλοπέομαι*, Med. (*ὑπόκλοπος*, van *κλέπτω*), zich er onder verschuilen, *χ*, 382.

ὑπο-κρίνομαι, eig. 1) op eene vraag zijn oordeel te kennen geven, antwoorden, *τινί*. 2) verklaren, uitleggen, *ὄνειρον*; zonder Accus. *ὧδέ χ' ὑποκρίναιτο θεοπρόπος*.

†*ὑπο-κρύπτω*, er onder verbergen, verstoppen, *ἡ* (*νηῦς*) *δὲ πᾶσα ἄχνῃ ὑπεκρύφθη*, *O*, 626.

†*ὑπό-κυκλος*, *ον*, van onderen van wielen voorzien, *τάλαρος*, een werkmand met wieltjes, *δ*, 131.

ὑπο-κύομαι, Med. (*κύω*, *κυέω*), zwanger worden; van dieren, bevrucht worden.

ὑπο-λείπω, 1) Act. over laten, *τί*. 2) Pass. met Fut. Med. overblijven, *Ψ*, 615; achterblijven.

†*ὑπο-λευκαίνομαι*, Pass., van onderen wit worden, *ὑπολευκαίνονται ἄχυρμαί*, *E*, 502.

ὑπο-λύω, 1) Act. a) er van onder

losmaken, ι, 463. b) daaronder ontbinden, verzwakken, γυῖά τινος, aan de beenen de kracht ontnemen, de voeten verlammen; van zwaar gewonden en gedooden, μένος καὶ γυῖά τινος; Aor. Med. met passieve beteekenis, Π, 341; van een worstelaar, die zijn tegenstander (door een stoot in de kniegholte) neervelt. 2) Med. in 't geheim losmaken, bevrijden, σὺ τόν γ' ὑπελύσαο δεσμῶν, gij bevrijddet hem van de (hem wachtende) boeien (door Briareus te hulp te roepen).

ὑπο-μένω, a) intr. achterblijven, op zijn plaats blijven, met daarop volg. Infin. οὐδ' ὑπέμεινεν γνώμεναι, en hij wachtte niet totdat men hem herkende; vooral volharden (in den strijd). b) trans. het tegen iemand volhouden (in den strijd), iemands aanval afwachten; ook ἐρωήν.

**ὑπο-μιμνήσκω, herinneren, τινά τινος, iemand iets.

†ὑπο-μνάομαι, dingen naar de gunst eener vrouw, γυναῖκα, χ, 38.

†ὑπο-νήιος, ον, aan den voet van het gebergte Neïon liggend, Ἰθάκη, γ, 81.

†ὑπο-περκάζω, allengs donker van kleur worden, van rijpende druiven, η, 126.

†ὑπο-πλάκιος, 3. aan den voet van 't gebergte Plakos gelegen, Ζ, 397.

†ὑπο-πτήσσω, alleen Part. Perf. ὑποπεπτηῶτες (Cauer ὑπὸ πεπτ.), eig. zich bukken, verschuilen (van vrees), van vogels, die zich onder de bladeren verschuilen, Β, 312.

†ὑπ-όρνυμι, 1) Act. opwekken, τοῖον ὑπώρορε μοῦσα, zoo roerde hem het lied van de Musen (Vosmaer), ω, 62.

*ὑπο-ρρήγνυμι, onder of daarbij verscheuren; Pass. daarbij scheuren, breken (intrans.); door breken te voorschijn komen, doorbreken, οὐρανόθεν ὑπερράγη αἰθήρ, daaronder (onder de wolken) kwam van den hemel af de aether te voorschijn.

†ὑπό-ρρηνος, ον (ῥήν, ἀρήν), een lam onder zich hebbend, zoogend, Κ, 216.

†ὑπο-σ(σ)είω, van onder draaien, drillen, τρύπανον, ι, 385.

†ὑπο-σταχύομαι (στάχυς), van onderen (in aren) opschieten, vand. overdr. aangroeien, vermeerderen, gedijen van kudden, υ, 212 (Naber Mnem. N. S. XIX, p. 324 ἐπισταχύοιτο).

†ὑπο-στενάχίζω, daaronder, τινί, dreunen, Β, 781.

†ὑπο-στορέννυμι, daaronder spreiden, δέμνιά τινι, υ, 139.

ὑπο-στρέφω, I. Act. 1) trans. wenden, doen omkeeren, ἵππους. 2) intr. omkeeren, αὖτις; φύγαδε; Ὄλυμπον, naar den Olympos terugkeeren. II. Pass. zich omkeeren, Λ, 567; terugkeeren, ἐς μέγαρον.

†ὑπο-σχεσίη, ἡ = het volgende, Plur., Ν, 369.

ὑπό-σχεσις, ιος, ἡ (ὑπίσχομαι), belofte.

†ὑπο-ταρβέω, voor iemand, τινά, bevreesd zijn, Ρ, 533.

†ὑπο-ταρτάριος, ον, beneden in den Tartaros wonend, Τιτῆνες, Ξ, 279.

ὑπο-τίθημι, er onder zetten, plaatsen, Med. altoos overdr. iemand iets aan de hand doen, raden, βουλήν τινι; ἔπος ἠὲ ἔργον τινί, iemand raden om iets te zeggen of te doen. b) zonder Accus. τινί, iemand aanraden, iemand vermanen; πυκινῶς τινί, iemand een goeden raad geven.

ὑπο-τρέχω, er onder heen (naar iets toe) loopen, ὁ δ' ὑπέδραμε καὶ λάβε γούνων κύψας, hij liep (onder den opgeheven arm en de lans) door en omvatte de knieën, Φ, 68, m. verg. κ, 328.

*ὑπο-τρέω, a) wijken, vluchten. b) trans., τινά, voor iemand terugwijken.

ὑπο-τρομέω, a) sidderen, beven. b) c. Acc. voor iemand bevende terugwijken, vluchten, μὶν ... ὑποτρομέεσκον ὁρῶντες, Υ, 28, waar evenwel μὶν ook Objekt van ὁρῶντες kan zijn.

ὑπό-τροπος, ον (ὑποτρέπω), terugkeerend, ὑπότροπον ἱκνεῖσθαι, terugkeeren.

ὑπ-ουρᾰ́νιος (οὐρανός), onder den hemel zijnde, πετεηνά, hemelhoog vliegend; τοῦ δὴ νῦν μέγιστον ὑπουράνιον κλέος ἐστίν, wiens roem de grootste onder den hemel, d. i. op aarde, is.

†ὑπο-φαίνω, daaronder te voorschijn halen, θρῆνυν τραπέζης, ρ, 409.

†ὑπο-φέρω, er onder, er uit wegbrengen, redden, uit gevaren, πόδες μ' ὑπήνεικαν, Ε, 885.

†ὑπο-φεύγω (ter nauwer nood) ontvluchten, τινά, Χ, 200.

†ὑπο-φήτης, αο, ὁ, verkondiger, uitlegger van den wil der goden, Π, 235.

ὑπο-φθάνω, voorkomen, eer doen, κτεῖνεν ὑποφθάμενος; c. Accus. iemand voorkomen.

†ὑπο-χείριος, ον (χείρ), onder de hand zijnde, χρυσός, ὅ τις ὑπ. ἔλθῃ, dat in mijne macht, in mijn bezit komt, ο, 448.

ὑπο-χέω, er onder gieten; van droge stoffen, er onder strooien, ῥῶπας; er onder uitspreiden, βοείας.

*ὑπο-χωρέω, terugwijken, zich terugtrekken.

†ὑπ-όψιος, ον, met toornig oog aangezien (m. verg. ὑπόδρα), vand. gehaat, ὑπόψιος ἄλλων, Γ, 42.

ὕπτιος, 3. (verw. met ὑπό; m. verg. het Lat. *supinus*), achteroverleunend, achterover, tegenst. πρηνής; ὕπτ. πέσε, ἐξετανύσθη, οὔδει ἐρείσθη (v. L. en M. οὖδε' ἐρείσθη).

ὑπ-ώπιον, τό, het benedengedeelte van het gelaat, onder de oogen; in 't alg. gelaat, gezicht, νυκτὶ ἀτάλαντος ὑπώπια, vervaarlijk van blik als de vallende nacht (Vosmaer, min juist), Μ, 463.

†ὑπ-ώρεια, ἡ (ὄρος, enz. Fem. van het Adj. ὑπώρειος), de voet (of de streek aan den voet van) den berg, Υ, 218.

†ὑπ-ωρόφιος, ον (ὀροφή), onder het dak, in het huis zich bevindend, ὑπωρόφιοι δέ τοί εἰμεν, wij zijn onder uw dak, d. i. uwe gasten, gastvrienden, Ι, 640.

Ὑρῐ́η, kleine stad in Boiotië, in 't gebied van Tanagra, aan den Euripos, Β, 694 (ῠ).

Ὑρμῑ́νη, havenstad in Noord-Elis, in de nabijheid van Bouprasion, Β, 616.

Ὑρτᾰκίδης, αο, zoon van Hyrtakos = Asios, Β, 837.

Ὕρτᾰκος, een Trojaan, echtgenoot van Arisbe, Ν, 759, 771.

Ὕρτιος, zoon van Gyrtios, een Mysiër, Ξ, 511.

ὗς, ὑός, ὁ en ἡ (= σῦς, Lat. *sus*), zwijn, zoowel de beer als de zeug. In de tweelettergrepige casus is de υ kort.

ὑσμῑ́νη, ἡ (de afl. is niet zeker), metapl. Dat. ὑσμῖνι, slag, veldslag, gewoonl. verbonden met κρατερή; ὑσμ. δηιοτῆτος, het gewoel van den strijd. — Adv. ὑσμίνην-δε, ἰέναι, zich ten strijde begeven.

ὑστᾰ́τιος, 3. = ὕστατος, Ο, 634. — Neutr. ὑστάτιον, als Adverb., ten laatste, het laatst.

ὕστᾰτος, 3. (Sanskr. *uttamas*), Superl. bij den Compar. ὕστερος, laatste, ὕστατοι, de laatsten, tegenst. πρῶτοι, de voorsten; Neutr. Sing. ὕστατον als Adv. voor de laatste maal; πύματον καὶ ὕστατον, voor de allerlaatste maal; evenzoo Plur. ὕστατα.

ὕστερος, 3. (Sanskr. *uttaras*), latere, gew. ten opzichte van tijd of rangorde, vand. er op volgend, achteraan, later, ὕστερος ἵκετο; c. Gen. σέο ὕστερος, na u; γένει ὕστερος, jon-

ger. — Neutr. Sing, en Plur., ὕστερον en ὕστερα, als Adverb., achterna, later, ook in toekomst.

ὑφαίνω (W. ὑφ), Imperf. iterat. ὑφαίνεσκον, en daarbij een bijvorm ὑφάω, 1) weven, ἱστόν, φάρεα. 2) overdr. van listige plannen of aanslagen, spinnen, verzinnen, smeden, μῆτιν, δόλον, δόλον καὶ μῆτιν, μύθους καὶ μήδεα. Daarv.

**ὑφαντός, 3., geweven, ἐσθής, εἷμα.

†ὕφασμα, ατος, τό, weefsel, γ, 274.

†ὑφ-έλκω, er onder wegtrekken, τινὰ ποδοῖιν, iemand bij de voeten, Ξ, 477.

†ὑφ-ηνίοχος, ὁ, wagenmenner (als ondergeschikt aan den naast hem staanden strijder, m. verg. ὑποδμώς, ὑποδρηστήρ), Z, 19.

†ὑφ-ίημι, neerlaten, strijken, ἱστόν, A, 434.

ὑφ-ίστημι, alleen Aor. 3. met intrans. beteekenis, a) eig. zich er onder plaatsen, vand. overdr. op zich nemen, σαῶσαι. b) beloven, τινί τι; ook ὑπόσχεσιν, een belofte doen; verbonden met κατανεῦσαι en ἐπινεύειν. c) zich onder iemand plaatsen, schikken, d. i. toegeven, τινί, I, 160.

**ὑ-φορβός, ὁ (ὗς, φέρβω), zwijnenhoeder.

**ὑψ-αγόρης (ἀγορεύω), hoogmoedig sprekend, pochend.

ὑψ-αύχην, ενος, met hoogen nek, hersteld E, 772, Ψ, 27, door v. Herwerden in plaats van ὑψηχέες.

ὑψ-ερεφής, ές en ὑψηρεφής, ές (ἔρεφος), met een hoog, d. i. hoog boven den grond zich bevindend dak, dus ruim, ὑψερεφὲς δῶμα, δώματα ὑψερεφέα, δ, 757 (v. L. en M. ὑψόροφα).

ὑψηλός, 3. (ὑψοῦ), hoog gelegen, van bergen, boomen, de kust; ook θρόνος, hoog.

Ὑψήνωρ, ορος, 1) zoon van Dolopion, een Trojaan, E, 76. 2) zoon van Hippasos, een Griek, door Deïphobos gedood, N, 411.

ὑψηρεφής, m. z. ὑψερεφής.

ὑψηχής, m. z. ὑψαύχην.

ὕψι, Adv. hoog, d. i. a) in de hoogte, ἥμενος, van Zeus en Athene; οἳ ἀπὸ νηῶν ὕψι ... ἐπιβάντες (ἐμάχοντο), hoog van de schepen, die zij beklommen hadden. b) omhoog, in de hoogte, θρώσκειν; ὕψι βιβάς, trotsch (bij het gaan zich als 't ware uitrekkend).

ὑψι-βρεμέτης, αο, in de hoogte donderend, epith. van Zeus.

*ὑψί-ζυγος, ον (ζυγόν), eig. die hoog op de roeibank zit; overdr. op hoogen troon gezeten, verheven, oppermachtig, epith. van Zeus.

†ὑψί-κάρηνος, ον, met hoogen top, δρύες, M, 132.

†ὑψί-κερως, Acc. -κέρων (κέρας), met hooge horens, ἔλαφος, κ, 158.

ὑψί-κομος, ον (κόμη), dicht met loof bedekt, δρῦς.

ὑψι-πετήεις, εσσα, εν = ὑψιπέτης, αἰετός.

ὑψι-πέτηλος, ον (πέταλον), dicht met loof bedekt, δένδρεον.

ὑψι-πέτης, ες (πέτομαι), hoog vliegen, in de hoogte zwevend, αἰετός.

Ὑψιπύλη, dochter van Thoas, koning van Lemnos, echtgen. van Iason, m. z. Ἰήσων, H, 469.

*ὑψί-πυλος, ον (πύλη), met hooge poorten, Θήβη, Τροίη.

ὑψό-θεν, Adv., van boven, uit den hooge, ὑψ. ἐξ αἰθέρος ἧκεν ἐέρσας; ὑψ. ἐκ κορυφῆς.

ὑψό-θι (niet ὑψοῦ, dat Attisch is, van ὕψος), hoog, in de hoogte, εἶναι; ὑψ. ἐν νοτίῳ νῆα ὁρμίζειν, het schip hoog aan het strand voor anker leggen, zoodat het geheel rechtop staat, terwijl de achtersteven met een kabel aan den wal was vastgelegd en de voorsteven aan den zeekant door εὐναί, ankersteenen,

werd vastgehouden (*Ξ*, 77, ὕψι ἐπ' εὐνάων ὁρμίζειν).

ὑψ-όροφος, ον (ὀροφή) = ὑψερεφής.

ὑψό-σε, Adv. (ὕψος), in de hoogte, omhoog.

ὑψοῦ, m. z. ὑψόθι.

ὕω (W. ὑ), eig. vochtigheid verwekken, nat maken, vand. a) doen regenen, Ζεὺς ὕει, zendt regen. b) nat regenen, in het Pass. λέων ὑόμενος καὶ ἀήμενος, doorregend en doorwaaid.

Φ.

ΦΑΓ-, daarv. Aor. ἔφαγον, bij ἐσθίω en ἔδω, eten, vreten.

Φᾰέθουσα, dochter van Helios en Neaira, *μ*, 132.

φαέθων, οντος (eigenl. Partic. van φαέθω, verlengd uit φάω, W. φαϝ, φαίνω), schitterend, stralend, epith. van Helios, de zon. Als eigennaam Φαέθων, een paard van Helios, *ψ*, 246.

φᾰεινός, 3. (φάος, W. φαϝ), Compar. φαεινότερος, Superl. φαέντατος (dat m. verg.), schitterend, stralend, blinkend, dikwijls van metalen en metalen voorwerpen, θώρηξ, πήληξ, κρητήρ, θρόνος; van het vuur, van Eos, van de maan; van de oogen; van schitterende, in heldere kleuren prijkende kleeren en dekens; ook μάστιξ, πλόκαμος, θύραι; φοίνικι, schitterend van purper.

φαείνω = φαίνω, Praes. Act. (ook Opt.) en Aor. 1. Pass. 3. S. φαένθη, 3. Plur. φάενθεν, a) trans.: doen schijnen, het licht, den gloed aanwakkeren. b) gew. intr. lichten, schitteren, schijnen, ἀθανάτοισι, ἐν νεκύεσσι (*μ*, 383, δύσομαι εἰς Ἀΐδαο, καὶ ἐν νεκύεσσι φαείνω, waarvoor Hartman stellig juist leest ἴν' ἐν ν. φ.; Cobet had vermoed Ἄιδος καὶ κ' ἐν ν. φ.); Pass. δεινὼ δέ οἱ ὄσσ' ἐφάενθεν, vreeselijk schitterden zijne oogen; μάχη δ' ἐπὶ πᾶσα φαένθη, en daarbij werd het geheele slagveld zichtbaar.

†*φαέντατος*, onregelmatige Superl. bij φαεινός, de schitterendste, *ν*, 93.

φᾰεσί-μβροτος, ον (φάω, φαίνω en βροτός), voor de stervelingen schijnend, den stervelingen licht brengend, van Eos, Helios.

†*φαιδῐμόεις*, een vreemd gevormde, volgens Lobeck tot een later tijdvak der taal behoorende bijvorm van het volgende, epith. der Epeiers, *N*, 686.

φαίδῐμος, ον (φάω, φαίνω), eigenl. schitterend, alleen overdr. a) van gevulde, vleezige deelen van het lichaam, γυῖα, ὦμος ('t blinkende lijf, Vosmaer). b) meestal schitterend, d. i. beroemd, van helden.

Φαίδῐμος, een koning der Sidoniërs.

Φαίδρη, dochter van koning Minos in Krete, echtgenoote van Theseus. Zij beminde haar schoonzoon Hippolytos en werd door hare lasterlijke beschuldigingen de oorzaak van diens dood, *λ*, 321.

Φαίηκες, οἱ, de Phaieken, een fabelachtig, gelukzalig volk, wonende op het eiland Scherië. Vroeger waren zij gevestigd te Hypereia, nabij de Kyklopen, maar onder aanvoering van Nausithoös trokken zij naar Scherië, *ζ*, 7, 8. Dertien vorsten heerschten over hen, van wie Alkinoös de voornaamste en het hoofd was, *ϑ*, 390 volg. Zij zijn een vredelievend, den oorlog hatend, nijver en vroolijk volk van schippers, dat houdt van dans, zang en de genoegens der tafel, *ϑ*, 244 volg.; wie tot hen komen, die brengen zij veilig naar hun vaderland terug, *ϑ*, 566; want hunne schepen doorklieven zonder stuur of roer pijlsnel de zee en raden de wenschen der opvarenden, *ϑ*, 557 volg.

Φαῖνοψ, οπος, zoon van Asios, uit Abydos, vader van Axios en Thoön.

φαίνω (van φα, φαε, W. φαϝ); van den stam onmiddellijk gevormd is de

3. S. Aor. φάε, ξ, 502; voor πεφήσεται, 3. S. Fut. exact. wil v. Herwerden Mnemosyne, N. S. XIX, bl. 165 lezen πεφάνσεται; Aor. 2. Pass. ἐφάνην, Coni. 2. en 3. S. φανήῃς, φανήῃ (φανῇ, I, 707 is verdacht); Imperf. iterat. φαινέσκετο; Aor. 2. Pass. iter. ἐφάνεσκε. I. Act. 1) trans. aan 't licht brengen, doen verschijnen, zichtbaar maken, toonen, a) eig. c. Accus. μηρούς, ἐπιγουνίδα,; ὁδόν τινι, iemand den weg wijzen; τέρας τινί, een teeken geven; ook σήματα; γόνον τινί, iemand een spruit schenken; ἄκοιτιν, toedenken, toewijzen. b) overdr. openbaren, uiten, doen vernemen, νοήματα; ἀοιδήν, doen hooren; ἀρετήν, afschilderen; μῦθος πεφασμένος, in 't openbaar uitgesproken (volgens anderen van φημί). 2) intr. lichten, τινί, iemand. II. Pass. 1) zichtbaar worden, aan 't licht komen, te voorschijn komen, zich toonen, vertoonen; τινί; Pass. φαινόμενοι, de verschijnenden, zich aanbiedenden (K, 236), φαίνετο (scil. χρὼς) λαυκανίην, was ontbloot aan de keel; met Partic. θεὸς ... φαίνετο θαρσύνων, toonde zich als een bemoedigende; vooral van het verschijnen, opkomen der hemellichamen, φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς; ἅμ' ἠόι φαινομένηφιν, bij 't aanbreken van den dageraad. 2) verschijnen, zich toonen, met een aanvullend, praedicatief Adiectivum, σμερδαλέος δ' αὐτῇσι φάνη, hij scheen haar schrikkelijk toe; c. Inf. πῶς ὔμιν ἀνὴρ ὅδε φαίνεται εἶναι. 3) schijnen, d. i. lichten, van het vuur, πυρὰ φαίνετο.

Φαῖστος, zoon van Boros uit Tarne in Maionië, landgenoot der Trojanen, gedood door Idomeneus, E, 43.

Φαιστός, stad op het eiland Krete, bij Gortyna, door Minos gesticht, B, 648, γ, 296.

φᾰλαγγη-δόν, Adv., bij gelederen, bij rijen, O, 360. Van

φάλαγξ, γγος, ἡ, gelid, linie, schaar, φάλαγγες Τρώων, ἀνδρῶν; Π, 281, φάλαγγες ϝελπόμενοι (constr. κατὰ σύνεσιν).

†φάλᾰρα, τά, metalen verhevenheden, knoppen, uit den helm opgewerkt en daaraan vast gesoldeerd tot stevigheid en als sieraad, Π, 106. (Vosmaer min juist, κὰπ φάλαρ' εὖ ποίηθ', tegen den sierlijken bos; m. z. Helbig, das Homerische Epos, bl. 304 volg.); m. verg. τετραφάληρος.

†φᾰληριάω, zich krullen, κύματα κυρτὰ φαληριάοντα, N, 799.

Φάλκης, αο, een Trojaan, door Antilochos gedood, Ξ, 513.

*φᾰ́λος, ὁ, waarsch. de van het voorhoofd over den helm naar den nek loopende kam of beugel, waarin zich de helmbos bevond; m. verg. ἄφαλος, ἀμφίφαλος, τετράφαλος.

φάος, εος, τό (st. φα, W. φαϝ) 1) het licht, vooral zonnelicht, daglicht, ὁράειν φάος ἠελίοιο, λείπειν φάος ἠελίοιο, leven, sterven; φάοσδε λιλαίεσθαι (uit de Onderwereld) naar het daglicht verlangen; ἰέναι φάοσδε, aan 't licht brengen; ἐκφαίνειν φάοσδε, πρὸ (Adv.) φάοσδε; ἐν φάει, in 't licht, op helderen dag; ook van fakkels, b. v. σ, 317; helderheid, tegenst. ἀχλύς. 2) a) het licht der oogen, alleen in den Plur., φάεα. b) overdr. licht, als zinnebeeld van vreugde en voorspoed, heil, geluk, overwinning, Πατρόκλῳ γενόμην φάος; ook als men iemand aanspreekt, γλυκερὸν φάος („mijn licht en mijn vreugde", Vosmaer).

φᾰρέτρη, ἡ (W. φερ), pijlkoker, ἰοδόκος, κοίλη.

Φᾶρις, ιος, oude stad in Lakonië, aan de rivier Phellias, ten zuiden van Amyklai, B, 582.

φάρμᾰκον (van φέρω, φέρβω, kruid?), a) geneesmiddel, zoowel tot uitwen-

dig (ἐπιτιθέναι, ἐπιπάσσειν, προσαλείφειν) als tot inwendig gebruik; vooral geneesmiddel tegen wonden, ἤπια, ὀδυνήφατα, ἐσθλά. b) vergif, vooral vergiftigde kruiden of dranken, κακά, θυμοφθόρα; tot het vergiftigen der pijlen, ἀνδροφόνα. c) toovermiddel, toovërdrank, vooral van Kirke en Hermes.

†φαρμάσσω, harden, van metaalwerken, πέλεκυν, ι, 393.

φᾶρος, εος, τό, elk groot stuk linnen of wollen stof, vand. a) lijkkleed, ταφήιον. b) als kleedingstuk der mannen, mantel, opperkleed zonder mouwen, dat men over de andere kleeren droeg, πορφύρεον; alleen voornamen droegen dit kostbaar, waarsch. van linnen vervaardigd kleed. c) het vrouwenkleed (gew. πέπλος), ἀργύρεον.

Φᾰρος, klein eiland voor de landtong van Aigyptos, waar later door Alexander den Groote Alexandria werd gesticht.

**φαρύγξ, υγγος (de afl. is onzeker, alsook het geslacht), strot, in 't alg. keel, gorgel.

φάσγᾰνον, τό, zwaard, ἄμφηκες, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον.

(φάσκω, m. z. φημί).

†φασσο-φόνος, ον (W. φεν), wilde duiven doodend, ἴρηξ, Ο, 238.

φᾰτις, ιος, ἡ (φημί, m. z. Koster, Studia Tragico-Homerica, p. 14) = φήμη, a) sage, gerucht, dat onder de menigte is verspreid; μνηστήρων, van de vrijers. b) faam, in goeden zin, ἐσθλή; opspraak, δήμου.

φάτνη, ἡ (metathesis voor πάθνη van πατέομαι), ruif, ἱππείη.

Φαυσιᾰδης, αο, zoon van Phausios, Λ, 578.

Φεαί, m. z. Φειά.

φέβομαι (m. verg. ons *beven*) = φοβέομαι, opgejaagd worden, vluchten, tegenst. διώκειν; ὑπό τινι, voor iemand; enkel ook trans. τινά, voor iemand vluchten.

Φεία, Η, 135, en Φεαί, ο, 297, stad in 't noorden van Elis aan de rivier Iardanos, op de grens van Pisatis.

Φείδας, αντος, een legerhoofd der Atheners, Ν, 691.

Φείδιππος, zoon v. Thessalos, kleinzoon van Herakles, aanvoerder der Grieken van de Sporaden, Β, 678.

φείδομαι, Opt. van den gereduplic. Aor. 2. πεφιδοίμην, Inf. πεφιδέσθαι; daarv. een Fut. πεφιδήσομαι, sparen, ontzien, c. Gen.

φειδώ, όος, ἡ, het sparen, οὐ γάρ τις φειδὼ νεκύων ... γίγνεται πυρὸς μειλισσέμεν ὦκα, Η, 409 volg., er vindt geen sparen der dooden plaats, d. i. men mag niet dralen, de dooden snel door het vuur tot rust te brengen; zuinigheid, spaarzaamheid, ξ, 92; π, 315.

†φειδωλή, ἡ = het vorige, δούρων, Χ, 244.

Φείδων, ωνος, koning der Thesprotiërs.

ΦΕΝ, stam van den geredupl. en gesyncopeerden Aor. 2. ἔπεφνον, Part. Acc. S. Masc. πεφνόντα (niet πέφνοντα), Perf. Pass. πέφαμαι, Fut. πεφήσομαι, Adi. verb. φατός, vermoorden, op gewelddadige wijze dooden, τινά; van een natuurlijken dood slechts λ, 135, ὅς κέ σε πέφνῃ γήραι ... ἀρημένον; Pass. Perf. dood zijn, ἐκ δ' αἰὼν πέφαται, het leven is er uit verdwenen.

Φένεος, stad in Arkadië aan een meer van denzelfden naam, Β, 605.

Φεραί, άων, stad in Thessalia Pelasgiotis, residentie van Admetos, met de haven Pagasai, Β, 711; δ, 798.

Φέρεκλος, zoon van Harmonides, de bouwmeester van het schip, waarop Paris Helene had meegevoerd, Ε, 59.

Φέρης, ητος, zoon van Kretheus en

Tyro, vader van Admetos, stichter van Φεραί, λ, 259.

φέριστος, 3. (de afl. is onzeker) = φέρτατος, vooral bij 't aanspreken van iemand, φέριστε.

Φέρουσα, eene der Nereïden, Σ, 43.

φέρτᾰτος, 3. (de afl. is onzeker), Superlat. bij ἀγαθός, dapperste, voortreffelijkste, beste; versterkt door πολύ of μέγα; met een Dat. χερσίν τε βίηφί τε; ἔγχει; κακῶν φέρτατον, de minst erge der rampen.

φέρτερος, 3., Compar. bij ἀγαθός, daarbij Superl. φέρτατος en φέριστος, voortreffelijker, vooral machtiger, sterker; met een Dat. βίῃ; ook met een Inf. φέρτεροι νοῆσαί τε κρῆναί τε; πολὺ φέρτερόν ἐστι, het is veel beter.

†φέρτρον, τό (van φέρετρον, feretrum, van φέρω), baar, draagbaar, Σ, 236.

φέρω (st. φερ, Sanskr. bahr, Lat. ferre), Imperf. iterat. φέρεσκον, Fut. οἴσω, Aor. 1. ἤνεικα, Infin. ἐνεικέμεν(αι), Τ, 194, Aor. mixtus Coni. οἴσῃ, οἴσωσιν, Imper. οἶσε, οἰσέτω, οἴσετε, Inf. οἰσέμεναι; Med. φέρομαι, Fut. οἴσομαι, Aor. ἠνεικάμην; dragen. I. Act. 1) a) dragen, iets op of bij zich hebben, χερμάδιον, σάκος, λᾶαν; τὶ ἐν ταλάροισιν; ἐν ἀγκαλίδεσσιν, op de armen; κοῦρον γαστέρι. b) verdragen, dulden, λυγρά. 2) dragen, met het daarbij komend begrip van voortbewegen, voortstuwen, ὡς ὅτε ποιμὴν ῥεῖα φέρει πόκον οἰός ... ὡς Ἕκτωρ ἰθὺς σανίδων λᾶαν φέρε; voorts rijden, voeren, trekken, van paarden en andere lastdieren, τινά, ἅρμα; ook van schepen, τινὰ ἐπὶ πόντον, van winden, κνίσην οὐρανὸν εἴσω, σχεδιὴν ἔνθα καὶ ἔνθα; overdr. κλέος εὐρύ, verspreiden. κλῆρον ἀν' ὅμιλον ἁπάντῃ, de scharen der krijgers rond; vooral a) ergens heen voeren, brengen, aanbieden, ἄποινα, δῶρα, τεύχεα; τινὰ ἐπὶ νῆας, τινὰ ἐς Τροίην; μῦθον of ἀγγελίην τινί; φάος τινί, iemand vóórlichten; overdr. χάριν τινί, iemand een gunst bewijzen, een genoegen doen; eveneens ἦρα φέρειν; φόνον καὶ κῆρά τινι, iemand dood en verderf brengen; κακόν, πῆμα, δηιοτῆτά τινι; ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον Ἄρηα. b) wegdragen, wegvoeren, wegnemen, ontrukken, τινὰ ἐκ πολέμοιο, πόνου; ἀπάνευθε μάχης; vand. halen, φάρμακα ἔνθεν; ἔπος φέροιεν ἀναρπάξασαι θύελλαι, mogen de stormen het woord wegdragen; vooral in den oorlog als buit wegdragen; φέρειν καὶ ἄγειν, agere et ferre; in 't alg. wegdragen, verwerven, κράτος. 3) dragen, voortbrengen, van de aarde. 4) Het Part. φέρων staat even als ἄγων en ἔχων dikwijls bij verbale uitdrukkingen, om het begrip aanschouwelijk te maken, ἔδωκε φέρων, hij bracht en gaf. Bijna pleonastisch staan φέρειν en φέρεσθαι op dezelfde wijze bij δίδωμι en soortgelijke Verba, ξείνῳ δόμεναι τάδε τόξα φέρεσθαι. II. Pass. (bij Homerus alleen Praes. en Imperf.), zoowel met eigenl. passieve beteekenis, φέρεσθαι θυέλλῃ, door den storm gedreven worden, van varenden en zwemmenden, alsook intr. vallen, storten, rennen, ijlen, ἧκε ποταμόνδε φέρεσθαι, hij wierp hem slingerend; ἰθὺς φέρεσθαι, er op aanstormen. III. Med. voor zich wegdragen, wegnemen, ook meedragen, meebrengen, δῶρα παρά τινος; ἤια; δόρυ, halen; zich verwerven, ἔναρα; vooral als prijs, δέπας, τεύχεα en dergelijke; ἀεθλιά μοι ἠνείκαντο, van de paarden; τὰ πρῶτα, den eersten prijs; vand. verkrijgen, κράτος, κῦδος.

φεύγω (W. φυγ, Lat. fugio), iterat. Imperf. φεύγεσκον, iter. Aor. 2. φύγεσκον; met j versterkte vorm van het Part. Perf. πεφυζότες; Perf. Med. πε-

φυγμένος (steeds met εἶναι of γενέσθαι), 1) intr. a) vluchten, ontvluchten, ontkomen, absol. en ὑπό τινος, voor iemand, door iemand op de vlucht gedreven worden; ἐκ πολέμοιο, ἐκ θανάτοιο; ὑπ' ἐκ κακοῦ; ook ἀπό τινος, buiten iemands bereik; ἐς πατρίδα, ἐς νῆας, πρὸς ἄστυ. b) op de vlucht, voortvluchtig zijn; ἵκετο φεύγων, hij kwam als vluchteling. 2) trans. c. Accus., a) iemand of iets ontvluchten, vermijden, ontsnappen, ontkomen, τινά; χεῖράς τινος; θάνατον κακόν; θάλασσαν, πόντον; πόλεμον περὶ τόνδε φυγόντε, aan dezen oorlog gelukkig ontsnapt. b) overdr. Νέστορα ἐκ χειρῶν φύγον ἡνία, ontvielen aan zijn handen; met een dubbelen Accus., waarvan de een dient tot nadere bepaling van den ander, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων. — Het Part. Perf. πεφυγμένος, ontkomen, staat gew. met den Accus. μοῖραν of ὄλεθρον; slechts *α*, 18 met een Gen., ἀέθλων, verlost van zijn rampen.

*φή, Adverb., even als.

Φηγεύς, ῆος, zoon van Dares, priester van Hephaistos te Troje, door Diomedes gedood, *E*, 11.

†φηγῖνός, 3., van beukenhout, *E*, 838. Van

*φηγός, ἡ (Lat. *fagus*, W. φαγ?), een boom, met eetbare vruchten, beuk; bekend is de aan Zeus gewijde beuk bij de Skaiische poort.

**φήμη, ἡ, openbaring, vooral een geluk voorspellend woord of geluid, *omen*. Van

φημί (W. φα, Lat. *fari*), 2. S. φής en φῆσθα, Imperf. ἔφην, 2. S. ἔφης en ἔφησθα, iterat. Imperf. ἔφασκον, Fut. φήσω; Imperf. Med. ἐφἄμην, Imper. φάο, φάσθω; Inf. φάσθαι, Partic. φάμενος. Het Medium heeft volkomen dezelfde beteekenis als het Activum. — Oorspronkelijke beteekenis (stam φα), iets kenbaar maken, en wel door middel van de stem (*φημί non est verbum encliticum apud Homerum, ob graviorem significationem contendendi, gloriandi*, Cauer), vand. a) uiten, zeggen, uitspreken, tegenst. κεύθειν, verv. in 't alg. spreken, verhalen, absol. of dikwijls aan 't einde van hetgeen iemand gezegd heeft, ὥς ἄρ' ἔφη of ὥς ἐφάμην of φάτο; φῆ in 't begin van een vers in de plaats van het gewone ἦ slechts *Φ*, 361; met een Accus. ἔπος, μῦθον, ἀγγελίην, ψεῦδος; τινὰ κακόν, iemand laf noemen; πρός τινα ἔπος; φασί, men zegt; ἶσον ἐμοὶ φάσθαι, spreken gelijk ik, d. i. zich mij gelijk achten; dikwijls ook b) beweren, verzekeren, μ' ἔφατ' ἐλέγχιστον πολεμιστὴν ἔμμεναι; περὶ μέν σε βροτῶν πεπνυμένον εἶναι Νέστωρ φάσχ' ὁ γέρων. c) meenen, denken, zich voorstellen, ὅ γ' ἀνήρ, ὅν φημί, dien ik bedoel. d) beloven, τὸν μὲν ἐγὼ ἔφασκον θησέμεν' ἀθάνατον.

Φήμιος, zoon van Terpis, een beroemd zanger van Ithake.

φῆμις, ιος, ἡ, gerucht, faam, ἀδευκής, χαλεπή; δήμου φῆμις, de openbare meening; *ο*, 468, beraadslaging van 't volk.

**φήνη, ἡ, arend.

*φήρ, φηρός, ὁ = θήρ, *fera*, dier, monster, gedrocht, vooral van de Kentauren, ὀρεσκῷοι, λαχνήεντες.

Φηραί, ook *Φηρή*, stad in Messenië aan de rivier Nedon.

Φηρητιἄδης, αο, zoon of kleinzoon van Pheres = Eumelos, *B*, 763; *Ψ*, 376.

φθάνω (Att. φθἄνω), Fut. φθήσομαι, Aor. 2. ἔφθην, Coni. 3. S. φθήῃ, 1. Plur. φθέωμεν, 3. Plur. φθέωσι (Cauer twijfelt aan de juistheid der beide laatste vormen), Part. φθάμενος, voorkomen, voor zijn, a) c. Accus. τινά, iemand. b) gewoonl. met het Partic.

van het hoofdverbum, in welk geval men het in den regel door eer, vroeger, het eerst kan vertalen, φθῇ σε τέλος θανάτοιο κιχήμενον, eer heeft u de dood bereikt; Ἄτη ... φθάνει πᾶσαν ἐπ' αἶαν βλάπτουσ' ἀνθρώπους, Ate brengt eer (voordat de Λιταί komen) onheil aan alle menschen; minder dikwijls met het Part. Pass. ἦ κε πολὺ φθαίη πόλις ἁλοῦσα, voorzeker, de stad zou eerder veroverd worden; ook gevolgd door een Infinit. εἴ κε φθήῃ ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι, of hij niet eerder, door mijne lans getroffen, het leven late. Om het in φθάνω gelegen begrip van een Comparativus wordt het dikwijls gevolgd door ἤ, φθήσονται τούτοισι πόδες καὶ γοῦνα καμόντα ἢ ὑμῖν, hunne voeten zullen eerder moede worden dan de uwe; ook door een Gen., φθὰν δὲ μέγ' ἱππήων ἐπὶ τάφρῳ κοσμηθέντες, lang vóór de ruiters stonden zij bij de gracht geschaard. c) Het Part. Med. φθάμενος wordt omgekeerd gebezigd tot aanvulling van het begrip van het hoofdverbum, ὅς μ' ἔβαλε φθάμενος, die mij eerst raakte.

φθέγγομαι, Dep. Med., een geluid geven, een klank uiten, bij Homerus alleen van menschen, de stem verheffen, doen klinken, φθεγγομένου ... κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη, terwijl hij nog wilde spreken; ὀλίγῃ ὀπί, met zwakke stem, fluisteren, ook τυτθόν; met nauwkeuriger bepaling door een Participium, ἐφθέγγοντο καλεῦντες, roepende deden zij hun stem hooren; φθεγξάμενος προσηύδαε, de stem verheffend; vand. roepen; φθ. καὶ αὐδάειν, roepen en spreken; aanroepen (de wachtposten).

φθείρω, ten gronde richten, verderven, μῆλα; Pass. ten gronde gaan.

Φθίη, 1) aloude stad in Thessalië, aan den Spercheios, hoofdstad der Myrmidonen, zetel der regeering van Peleus. 2) Daarom heen gelegen landschap; vand. dikwijls met Hellas verbonden, tot aanwijzing van het rijk van Achilleus; Adv. Φθίηνδε, naar Phthië, *A*, 169.

φθῑνύθω, Imperf. iterat. φθινύθεσκον (bijvorm van φθίνω), 1) intr. kwijnen, φθινύθει χρώς, παρειαὶ φθινύθουσι; ten gronde gaan, omkomen, van menschen en dieren; τοὺς δ' ἔαε φθινύθιν, laat dezen ten verderve gaan. 2) trans. doen kwijnen, verderven, verteren, οἶκον; οἶνον, opdrinken; κῆρ, doen kwijnen (van kommer en verdriet); οἵ μοι φθινύθουσι κῆρ, die mijn hart beknellen; αἰῶνα, het leven doen kwijnen.

φθῖνω (W. φθι; de bijvorm φθίω, *Σ*, 446, wordt door Nauck en v. L. en M. voor onjuist gehouden; de eerste leest φθῖνεν φρένας voor φρένας ἔφθιεν, de laatsten φρένας ἔφθιτο; aan de echtheid van het vers werd reeds door de Ouden getwijfeld), Fut. φθίσω, Aor. ἔφθῖσα, Fut. Med. φθῖσομαι, Aor. 2. ἐφθίμην; Pass. Perf. ἔφθιμαι, Aor. 1. ἐφθίθην, 1) intr. Praes., en daarbij de vormen van het Med. en Pass., kwijnen, vergaan, a) van menschen, εὔχεται θυμὸν ἀπὸ μελέων φθίσθαι, dat het leven de ledematen verlate; in 't alg. omkomen, sterven; vand. φθίμενος, de doode; δόλῳ φθίειν, ὑπὸ νούσῳ φθίσθαι, φθίνεσθαι κακὸν οἶτον, een smadelijken dood sterven. b) van den tijd: vergaan, voorbijgaan, vooral het Praes. φθίνω, νύκτες καὶ ἤματα φθίνουσιν; νὺξ φθῖτο; μηνῶν φθινόντων. 2) trans. in 't Fut. en den Aor. Act., doen kwijnen, verteren, vernielen, vernietigen, dooden, τινά.

Φθῖος, ὁ, de Phthiër, bewoner van de stad of het landschap Phthië, *N*, 686.

Φθῖρῶν, ὄρος, een berg in Karië, *B*, 868.

***φθῖσ-ήνωρ**, ορος (ἀνήρ), mannen verdelgend, πόλεμος.

φθισί-μβροτος, ον, mannen verdelgend, *μάχη, αἰγίς*.

φθογγή, ἡ (φθέγγομαι) = het volg., de stem des menschen; *ι*, 167 van het geluid der dieren.

φθόγγος, ὁ (φθέγγομαι), geluid, klank, stem, vooral van den mensch; van de Kyklopen; de Seirenen; *ἀμφίπολοι φθόγγῳ ἐπερχόμενοι*, die met geschreeuw, met drukte naderen.

φθονέω (φθόνος), 1) misgunnen, weigeren, verbonden met *οὐκ ἐάειν*; met een Dat. van den persoon, *ρ*, 400; met een Gen. van de zaak, *σ*, 18; met beiden, *τινί ἡμιόνων*, *ζ*, 68; ook met daarop volg. Inf., Acc. en Inf., Dat. en Inf.

-φι, vóór Vokalen -φιν (m. verg. den Latijnschen uitgang *bi* in *tibi, ibi, ubi*). Men vindt het tweemaal achter plaatsnamen (*Ἰλιόφι, Φθίηφι*), anders achter appellativa, die zaken aanwijzen en achter abstracta (alleen de vormen *θεόφιν* en *αὐτόφιν* hebben betrekking tot personen), achter de Pronomina *ὅς, αὐτός, ἕτερος* (*ἧφι, αὐτόφι, ἑτέρηφι*) en achter het Partic. *φαινόμενος* (*φαινομένηφι*). Het wordt bij den stam gevoegd, zonder verandering van accent; alleen bij de woorden van de 2de declinatie komt het accent altoos op de voorlaatste lettergreep (b. v. *ὀστεόφι*). Opmerkelijk zijn de vormen 1) *ἐσχαρόφι*, naar de 2de Decl., terwijl het woord overigens bij Homerus onder den vorm *ἐσχάρη* voorkomt. 2) *κράτεσφι*, als van een stam *κρατεσ*, die overigens naast *κρααт, κρατ, καρηατ, καρητ* niet voorkomt. 3) *κοτυληδονόφιν*, van een stam op *ν* met ingelaschte *ο*, terwijl overigens van Muta- en Liquidastammen geen Instrumentalis gevormd wordt. 4) *ἶφι*, waarsch. van st. *ι*, een korteren vorm van st. *ιν*, Nom. *ἴς*. 5) *ναῦφι* van *νηῦς* (*δακρυόφι* moet niet tot *δάκρυ* teruggebracht worden, maar tot *δάκρυον*). — Het is eig. een Instrumentalis, antwoordende op de vraag waarmede?, b. v. *ἑτέρηφι*, met de andere hand, *βίηφι*, met geweld; *ἀναγκαίηφι δαμέντες*, door den nood gedwongen. Maar het komt ook voor met de beteekenis van andere Casus (en wijst dus, even als de Lat. Abl., een zoogenaamden casus mixtus aan), en wel 1) den Ablativus, *ἐκ δέ μοι ἔγχος ἠίχθη παλάμηφιν; μὶν κυνέην κεφάληφιν ἕλοντο; δακρύοφιν τέρποντο;* ook met Praeposities, als *ἐξ εὐνῆφι, ἀπὸ νευρῆφιν, παρὰ ναῦφιν ἐλευσόμεθ' ἄλλα κέλευθα, κατ' ὄρεσφι, ὑπ' ὄχεσφι*. 2) den Locativus, *Φθίηφι, κλισίηφι λέλειπτο, ὄρεσφι;* ook met Praeposities, *ἐν χειρὶ δεξιτερῆφιν, πρὸς κοτυληδονόφιν, ἀμφ' ὀστεόφι; ὑπὸ ζυγόφι; ἐπ' ἐσχαρόφιν, ἐπὶ νευρῆφιν*. 3) Ook als Dat. staat hij, *ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγῃ, φῦλα δὲ φύλοις; τιτυσκόμενος κεφάληφι;* met Praepos. *ἅμ' ἠόι φαινομένηφι*. Het is niet waarschijnlijk, dat de Instr. ook aan den Gen. zijn vorm heeft geleend. (M. z., behalve v. L. en M., Taaleigen der Homer. Ged. No. 46, Monro, Homeric Grammar, § 154—159.)

†**φιάλη**, ἡ (de gewone afl. van *πίνω* is zeker onjuist), een diep, gewelfd vat, urn, *ἀμφίθετος* (dat m. verg.), *χρυσέη*.

φιλέω (φίλος), Praes. en Imperf. alleen in de open vormen (m. z. v. L. en M. op *K*, 552); Optat. 3. S. *φιλέοι* (*φιλοίη*, *δ*, 692, in een onecht vers), Imperf. iterat. *φιλέεσκε;* Inf. Praes. zonder bindvokaal *φιλήμεναι;* Aor. Med. *ἐφιλάμην*, Imper. *φίλαι*. I. Act. 1) liefhebben, beminnen, liefde, genegenheid betoonen, *τινά*, tegenst. *ἐχθαίρειν;* verb. met *περὶ κῆρι, ἐκ θυμοῦ, κηρόθι;* ook met andere Verba, als *κήδεσθαι, αἰδέεσθαι, τίειν, ἀγαπάζειν;* ook van de genegenheid der goden, die iemand helpend en beschermend ter zijde staan, *ἀμφοτέρω φιλέει νεφεληγερέτα Ζεύς;*

ook met een zakel. objekt, *σχέτλια ἔργα;* met een dubbelen Accus. *τινὰ παντοίην φιλότητα,* iemand alle liefde bewijzen; Pass. *ἔκ τινος,* door iemand bemind worden, *B,* 668. 2) in 't bijz. a) vriendelijk behandelen, vooral vriendelijk onthalen; verb. met *ξενίζειν* en *κομεῖν;* Pass. *φιλεῖσθαι παρά τινι,* bij iemand liefderijk opgenomen worden, *παρ' ἄμμι φιλήσεαι,* gij zult ons welkom zijn. b) van zinnelijke liefde, *τὴν αὐτὸς φιλέεσκεν, ἀτιμάζεσκε δ' ἄκοιτιν.* II. Med., alleen in den Aor. *ἐφιλάμην,* iemand lief hebben, beminnen, even als 't Act.

***φιλ-ήρετμος, ον* (*ἐρετμός*), het roeien beminnend, zeevarend, epith. der Taphiërs en der Phaieken.

Φιλητορίδης, αο, zoon van Philetor = Demuchos, *Y,* 457.

***Φιλοίτιος,* een getrouwe herder van Odysseus.

†*φιλο-κέρτομος, ον,* graag scheldend, *χ,* 287.

†*φιλο-κτέἄνος, ον* (*κτέανον*), Superl. *-νώτατος,* het bezit liefhebbend, hebzuchtig, gierig, *A,* 122.

Φιλοκτήτης, αο, Philoktetes, zoon van Poias, uit Meliboia in Thessalië, een beroemd boogschutter, die den boog en de pijlen van Herakles bezat, zonder welke Troje niet kon ingenomen worden. Op het later verdwenen eiland Chryse bij Lemnos werd hij, toen hij aan de Hellenen het aldaar zich bevindende altaar van Athene Chryse toonde, waarop geofferd moest worden, door een giftige slang gevaarlijk gewond, en, daar zijne ziekte walgelijk was, door zijne wachters op Lemnos aan wal gezet, *B,* 718 volg.; *γ,* 190; *ϑ,* 219.

Φιλο-μέδουσα, m. z. *Φυλομέδουσα.*

Φιλομηλεΐδης, αο, eig. de zoon van Ph., naam van een koning van Lesbos, die de voorbijvarenden, en daarom ook de aldaar landende Achaiers tot den worstelstrijd uitnoodigde, *δ,* 343; *ρ,* 134.

φιλο-μμειδής, ές (*μειδάω*), het lachen beminnend, gaarne lachend, epith. van Aphrodite.

***φιλό-ξεινος, ον,* gastvrienden of vreemdelingen liefderijk ontvangend, gastvrij.

†*φιλο-παίγμων, ον* (*παίζω;* Cobet *φιλοπαίσμων*), van scherts houdend, vroolijk, *ὀρχηϑμός, ψ,* 134.

**φιλο-πτόλεμος, ον* (= *φιλοπ.*), den oorlog beminnend, krijgszuchtig.

φίλος, 3. (de afl. is onzeker), Comp. *φίλτερος, φιλίων,* Superl. *φίλτατος,* 1) eigen, *φ. εἵματα, φίλης αἰῶνος;* ook van lichaamsdeelen; dikw. Plur. *οἱ φίλοι,* de verwanten; vervolgens geheel als Pron. pers. (m. z. v. L. en M., Taaleigen der Hom. Gedichten, § 95). 2) pass. dierbaar, lief; bevriend, aangenaam, a) van personen, verb. met *αἰδοῖος, τίμιος* en derg.; versterkt door *περὶ κῆρι;* ironisch = *ἐχϑρός, X,* 41; dikwijls bij het aanspreken van iemand, *φίλε ἑκυρέ, φίλον τέκος* enz., ook *φίλε τέκνον;* als Subst. vriend, vriendin, *νόσφι* of *τῆλε φίλων;* ook bij het aanspreken, *φίλε* en *φίλος;* Plur. *φίλοι* en *φίλαι.* b) van zaken, *ἔρις, δαίς, γέρας, δῶρα, δόσις.* c) in 't bijz. *α*) in 't Neutr. Sing. *φίλον ἐστί τινι,* het is iemand lief, het behaagt, *μὴ τοῦτο φίλον Διὶ πατρὶ γένοιτο,* en *φ. ἔπλετο ϑυμῷ.* *β*) Het Neutr. Plur. als Subst. *φίλα ἐργάζεσϑαί τινι,* voor iemand iets aangenaams, d. i. tot iemands tevredenheid werken. 3) lief hebbend (zoo verklaart men het *α,* 313, *οἷα φίλοι ξεῖνοι ξείνοισι διδοῦσιν;* Düntzer en Naber *φίλοις,* waartegen v. L. en M. om den vorm protest aanteekenen); vriendelijk, verb. met *ἤπιος; φίλα μήδεα εἰδέναι,* vriendelijke gezindheid koesteren; *φίλα φρονεῖν τινί,* vriendelijk jegens iemand gezind zijn;

evenzoo φίλα εἰδέναι. (ῐ; maar in φίλε in de eerste arsis ook ῑ).

φιλότης, ητος, ἡ (φίλος), a) liefde, vriendschap; φιλότητι, uit vriendschap; ook tusschen volkeren, φιλότητα τάμνειν; μετ' ἀμφοτέροισι βάλλειν; τιθέναι, stichten. b) gastvriendschap, gastvrij onthaal. c) liefdegenot, verb. met εὐνή; vand. φιλότητι ὁμοιωθῆναι, μιγάζεσθαι, ἐν φιλότητι μίσγεσθαι, zich in liefde vereenigen. Daarvan

†φιλοτήσιος, 3. bij de liefde behoorend, φιλοτήσια ἔργα, werken der liefde, liefdegenot, λ, 246.

†φιλοφροσύνη, ἡ (φιλόφρων van φρήν), vriendelijkheid, welwillendheid, I, 256.

†φῐλο-ψευδής, ές, Gen. έος (ψεῦδος), vriend, beschermer der leugens, M, 164.

†φίλως, Adv. van φίλος, alleen Δ, 347 (v. L. en M. vermoeden φίλον).

φιτρός, ὁ, stam, blok, brandhout.

*φλεγέθω, verst. bijvorm van φλέγω, a) trans. verbranden, πόλιν. b) intrans. branden, in brand staan.

φλέγμα, ατος, τό (φλέγω), brand, gloed, Φ, 337.

Φλεγύαι of Φλεγύες, de Phlegyërs, een krijgshaftige en roofzuchtige volksstam in Thessalië, N, 302.

*φλέγω (m. vergel. Lat. *fulgeo* en *flagro*), verbranden, verzengen, πῦρ φλέγει (t. w. ἀκρίδας), Pass. ῥέεθρα πυρὶ φλέγετο, branden, in lichte laaie staan.

†φλέψ, βός, ἡ (st. φλεβ uit φλεϝ, W. φλυ, Lat. *fluo*), ader, N, 546.

†φλῑή, ἡ (de afl. is onbekend), deurpost, ρ, 221.

*φλόγεος, 3. (φλόξ), eig. vlammend, vand. fonkelend, schitterend, ὄχεα.

†φλοιός, ὁ, bast, schors, van een boom, A, 237.

*φλοῖσβος, ὁ (st. φλοιδ), eig. het golven, vand. de golvende menschenmenigte, gewoel, vooral krijgsgewoel.

φλόξ, φλογός, ἡ (φλέγω), vlam; Ἡφαίστοιο, de vl. van Heph., d. i. een groot vuur, in tegenst. van de vlam van Hestia; van den brandstapel; ook als zinnebeeld der snelheid, b. v. N, 39.

†φλύω (W. φλυ, Lat. *fluo*), ἀνὰ (Adv.) δ' ἔφλυε καλὰ ῥέεθρα, opwellen, Φ, 361.

φοβέω (de afl. is niet geheel zeker), 1) Act. a) wegjagen, op de vlucht jagen, *fugare*, τινά, δουρί; bij Homerus bijna altoos met deze beteekenis. b) doen schrikken, bevreesd, bang maken, O, 91; m. z. ook O, 230 en N, 300. 2) Pass. opgejaagd worden, vluchten van angst; ὕπαιθα, προτροπάδην, ἀνὰ νῆας, κατὰ μέσον πεδίον, διὰ σταθμοῖο; ὑπό τινος of τινί; ook τινά, voor iemand vluchten, X, 250. Met de beteekenis van vreezen staat het M, 46 en Φ, 575. Van

φόβος, ὁ (φέβομαι), in de Odyssee slechts ω, 57, I. 1) vlucht, μήστωρ φόβοιο; φόβον ποιεῖν Ἀχαιῶν, φόβον Ἄρηος φορέειν, dragen, brengen; zoo ook Ἀχαιοὺς θεσπεσίη ἔχε φύζα, φόβου κρυόεντος ἑταίρη, de Ach. beving geduchte ontsteltenis, de gezellin der ijselijke vlucht. — Adv. φόβονδε, φ. ἔχειν ἵππους, sturen tot de vlucht; φ. ἀγορεύειν, tot de vlucht raden. 2) vrees, schrik, ontsteltenis, Ζεὺς δὲ πατὴρ Αἴανθ' ὑψίζυγος ἐν φόβον ὦρσεν; φόβος ἔλλαβε πάντας; Ἡφαιστὸς Διὶ δῶκε φορήμεναι ἐς φόβον ἀνδρῶν, scil. αἰγίδα, tot schrik der mannen. II. Als persoon Φόβος, zoon en volgeling van Ares, broeder van Deimos.

Φοῖβος (over de afl. is men het niet eens), epith. van Apollon, waarschijnlijk de stralende, reine (καθαρός), gewoonlijk Φ. Ἀπόλλων, dikwijls Φ. alleen; Ἀπόλλ. Φ. slechts Y, 68.

φοινήεις, εσσα, εν (*φοινή* = *φονή*?), bloedrood, *δράκων*.

Φοίνῑκες, οἱ Sing. *Φοῖνιξ*, bewoner van Phoinike, een handeldrijvend, listig volk, beroemd als zeevaarders en door hunne uitvindingen, maar ook berucht als zeeroovers, *δ*, 618; *ν*, 272 volg.

Φοινίκη, ἡ, Phoinike, Phoenicië, een land op de westkust van Azië, ten noorden van Judaea, tusschen de rivier Eleutheros en den berg Karmel, met de hoofdstad Sidon, *δ*, 83; *ξ*, 291; (de naam *Φοινίκη* beteekent volgens sommigen „het roode land", in tegenst. van het „zwarte land", *Kem* of *Kami*, d. i. Egypte).

φοινῑκόεις, εσσα, εν, bij Homerus alleen in het Fem., (*φοῖνιξ*, 1.), purperkleurig, rood, *χλαῖνα; σμώδιγγες αἵματι*. [De *ι* is lang; men wil daarom bij 't Femin. *φοινικόεσσα* Synizesis toepassen; beter is wellicht de *ι* in de thesis als kort te beschouwen; m. z. v. L. en M., Taaleigen, no. 18.]

***φοινῑκο-πᾱ́ρῃος, ον* (*παρειά*), met purperen wangen, van de schepen met roodgeverfden boeg (m. verg. *μιλτοπάρῃος*).

Φοῖνιξ, ῑκος, 1) de Phoiniker, m. z. *Φοίνικές*. 2) zoon van Agenor, broeder van Kadmos; *Ξ*, 321, een onechte plaats, wordt hij de vader van Europe genoemd (hoewel de naam zelf daar niet genoemd wordt). 3) zoon van Amyntor, opvoeder en volgeling van Achilleus voor Troje. Om een ongeoorloofde liefdebetrekking door zijn vader vervloekt, vluchtte hij tot Peleus in Phthië, die hem tot beheerscher der Dolopers verhief.

φοῖνιξ, ῑκος, ὁ, I. Subst. 1) de phoinikische verf, een roode kleurstof (purper). 2) de phoinikische boom, de dadelpalm, aldus genoemd, omdat de Grieken die vrucht het eerst door de Phoinikers leerden kennen. II. Als Adiect. purperkleurig, in 't alg. donkerrood of roodbruin; van een paard, *Ψ*, 454.

†*φοίνιος*, 3. (W. *φεν*), bloedrood, donkerrood, *αἷμα, σ*, 97.

***Φοίνισσα, ἡ*, de Phoinikische.

†*φοινός*, 3. (*φόνος*), bloedrood, donkerrood, *Π*, 159.

φοιτάω, gaan, met het bijkomend begrip van herhaaldelijk gaan, ook van het haastige, ongedurige rondgaan, op en neer, heen en weergaan, *ἔνθα καὶ ἔνθα, πάντοσε, πάντῃ; διὰ νηός*, ongedurig op het schip heen en weer loopen; van vogels, rondfladderen.

†*φολκός*, 3. (de afleid. is onzeker), met kromme beenen, epith. van Thersites, *B*, 217.

φονεύς, ῆος, ὁ (W. *φεν*), moordenaar.

**φονή, ἡ* (W. *φεν*), moord.

φόνος, ὁ (W. *φεν*), 1) moord, verb. met *κήρ;* bloedvergieten, bloedbad; verb. met *νέκυες; φόνοι ἀνδροκτασίαι τε*. 2) a) als werktuig van den moord, de lans. b) de oorzaak van den moord. c) het bij den moord vergoten bloed, *κεῖσθαι ἐν φόνῳ; φόνος αἵματος* = *φόνος αἱματόεις*.

†*φοξός*, 3. (de afl. is onzeker), spits, *φοξὸς ἔην κεφαλήν, B*, 219.

Φόρβας, αντος, 1) koning van Lesbos, vader van Diomede, *I*, 665. 2) vader van Ilioneus, een Trojaan, *Ξ*, 490.

**φορβή, ἡ* (*φέρβω*, Lat. *herba*), weide, voeder, voedsel.

†*φορεύς, ῆος, ὁ* (*φέρω*), drager, bij het oogsten, *Σ*, 566.

φορέω (st. *φορο* van W. *φερ*), iteratieve bijvorm van *φέρω*, 1) gedurig, herhaaldelijk dragen, *ὕδωρ, μέθυ, νέκυας;* van kleeren en wapenen, dragen, ook *σκῆπτρον;* overdr. *ἀγλαΐας φορέειν*, zich hoogmoedig betoonen (den hoogmoed als 't ware dragen als een kleed). 2) in alle richtingen, wegdra-

wegdragen, wegrukken, van den wind en de golven; van paarden, van schepen; overdr. τοῦ κλέος εὐρὺ διὰ (Adv.) ξεῖνοι φορέουσιν, verspreiden.

Φόρκυνος λιμήν, ὁ, de Phorkysbaai op Ithake, waar de Phaieken met den slapenden Odysseus landden, *ν*, 96.

Φόρκυς, ῦνος en ῦος, 1) zoon van Pontos en Gaia, die bij zijne zuster Keto de Graien en Gorgonen voortbracht, vader van Thoösa, *α*, 72. 2) zoon van Phainops, een Phrygiër.

φόρμιγξ, ιγγος, ἡ (de afl. is onzeker), een snareninstrument, weinig verschillend van de κιθαρίς, dus luit, citer; de snaren worden gespannen door de κόλλοπες; de beide armen waren verbonden door het ζυγόν; zij was glad, γλαφυρή, en rijk versierd, περικαλλής en δαιδαλέη, en is bij voorkeur het speeltuig van Apollon; ook de zangers bedienen zich gewoonlijk van haar; *I*, 186 wordt Achilleus vermeld als haar bespelende; zij ontbrak zelden bij maaltijden en feesten. Daarv.

φορμίζω, op de luit, de citer spelen.

***φορτίς*, ίδος, ἡ (φόρτος), νηῦς, vrachtschip, transportschip.

***φόρτος*, ὁ (φέρω), vracht, lading, vooral scheepslading.

†*φορύνω* (φύρω), bevochtigen, besproeien, σῖτός τε κρέα τε φορύνετο, brood en vleesch werd met bloed bespat, *χ*, 21.

φορύσσω, bijvorm van het vorige, φορύξας αἵματι, nadat hij zich met bloed bespat, bezoedeld had.

†*φραδής*, ές, Gen. έος (φράζω), verstandig, schrander, νόος, *Ω*, 354.

Φραδμονίδης, αο, zoon van Phradmon, Agelaos, een Trojaan, door Diomedes bij de legerplaats der Grieken gedood, *Θ*, 257.

†*φράδμων*, ον, voorzichtig, bedachtzaam, schrander, *Π*, 638.

φράζω (het Praes. van 't Act. komt bij Homerus niet voor), Aor. 2. ἐπέφραδον, daarnevens een Aor. 1. ἔφρασα; Med. φράζομαι (Imper. φράζε'[εο], niet φράζευ), Fut. φράσ(σ)ομαι, Aor. ἐφρασ(σ)άμην, daarnevens ἐφράσθην. I. Act., toonen, κάρη Τρώεσσιν, δόμον, δῶ, (φόρμιγγα) ἐπέφραδε χερσὶν ἑλέσθαι κῆρυξ, toonde hoe hij ze er met de handen kon afnemen; gew. wijzen, aanwijzen, aantoonen, ὁδόν, σήματα, χῶρον; μῦθον, de zaak aanwijzen, toelichten; met een Inf., ἵνα σφιν ἐπέφραδον ἠγερέθεσθαι, waar ik hun aantoonde zich te vereenigen; πέφραδ' ὅπως τελέει, hij heeft aangetoond hoe de droom zal uitkomen; χῶρος ὅθι σφισι πέφραδ' Ἀχιλλεύς, de plaats, waar, d. i. die Ach. hun had aangewezen; absol. alleen *κ*, 549 (m. z. v. L. en M.). II. Med. 1) beschouwen, overleggen, overwegen, absol. in de woordspeling, φράζεο καὶ χάζεο; met daarbij gevoegd θυμῷ, ἐνὶ φρεσίν, κατὰ φρένα, κατὰ θυμόν, met daarop volg. εἰ, of; ἤ — ἤ; meest met ὅπως c. Fut. of met κέν en den Coni.; ook ὥς κεν; met daarop volg. μή = *videre ne*; ἀμφὶς φράζεσθαι, van een verschillend gevoelen zijn. 2) verzinnen, bedenken, besluiten, ἐσθλά, βουλήν, μῆτιν, κακά, ὄλεθρον, θάνατον; τινὶ ἠρίον, voornemens zijn voor iemand een grafteeken op te richten; ὁδὸν στυγερήν, van Zeus, beschikken. 3) in 't alg. bemerken, waarnemen, zien en overdr. inzien, c. Accus.; τινὰ προσιόντα; ook ὀφθαλμοῖσιν of ἔσαντα, en verbonden met ἰδεῖν, ἰδέσθαι en εἴσεσθαι; λαύρην, in 't oog houden; c. Inf. οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον φράζετο τοῦδέ τί μοι χαλεπώτερον εἶναι ἄεθλον, want hij zag in dat geen andere strijd moeielijker voor mij was dan deze.

φράσσω (uit φράκjω, W. φρακ, Lat. *farcio*), 1) Act. omheinen, vooral tot bescherming, beschutten, σχεδίην

ῥίπεσσιν οἰσυΐνῃσι, met wilgen vlechtwerk; ἐπάλξις ῥινοῖσι βοῶν, de tinnen met schilden omgeven, zoodat deze als het ware een schutsmuur vormden; vand. Pass. φραχθέντες σάκεσιν, door schilden omheind; δόρυ δορί, speer aan speer gedrongen. 2) Med., met betrekking tot het Subjekt, νῆας ἔρκεϊ, zijne schepen met een wal omgeven, *O*, 566.

φρῆαρ, ατος (met Brugman, st. φρέϝαρ, W. φρυ, gewone lezing φρεῖαρ), bron, *Φ*, 197.

φρήν, ἡ, Gen. φρενός, Plur. φρένες, 1) het middelrif, *praecordia*, dat hart en longen van de overige ingewanden scheidt; met deze beteekenis alleen in den Plur., ἀμφιμέλαιναι. Vooral 2) als zetel van het bewuste leven van den geest, geestkracht, bewustzijn, dat de schimmen missen; bij dieren de zetel der kracht; ook als de plaats voor de verschillende werkzaamheden van het leven van den geest, θυμός, ἦτορ, κραδίη ἐνὶ φρεσίν; daarom vooral ook als ons hart, a) van het denkvermogen, geest, ziel, binnenste; dikwijls φρεσὶ νοεῖν, φράζεσθαι, κατὰ φρένα εἰδέναι, μετὰ φρεσὶ βάλλεσθαι, μερμηρίζειν, ἐνὶ φρεσὶ γνῶναι, θεῖναί τινί τι ἐν φρεσί, iemand iets in den zin geven; ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν; εἰ μὲν δὴ νόστον γε μετὰ φρεσὶ βάλλεαι, zoo gij denkt over terugkeer; φρένες ἐσθλαί, gezond verstand; φρένας βλάπτειν τινί, iemands verstand benevelen; ook ἑλεῖν en ἐξελέσθαι. b) van den wil, zin, gezindheid, wil, φρένας τρέπειν of πείθειν; κεχρῆσθαι φρεσὶν ἀγαθῇσιν, een goede gezindheid hebben. c) van het gevoel, hart, gemoed, φρένα τέρπεσθαι, φρεσὶ χαίρειν; κατὰ φρένα δεδοικέναι; ἄχος μιν φρένας ἀμφιβέβηκε of ἕλε φρένας.

†φρήτρη, ἡ (φράτηρ, Lat. *frater*), een door verwantschap bij elkander behoorende volksafdeeling, geslacht, onderdeel van φῦλον.

φρίξ, φρικός, ἡ, eig. het ruw worden van een gladde oppervlakte, vooral het krullen van de oppervlakte der zee; μέλαινα φρίξ, het donkere golvengekronkel (Vosmaer); οἵη Ζεφύροιο χεύατο πόντον ἔπι φρὶξ ὀρνυμένοιο, zoo als het vlak van de zee door het krullen der golven beroerd wordt, wen daar Zefuros pas zich verheft (Vosmaer).

φρίσσω (uit φρίκjω, st. φρικ), Perf. πέφρικα met de beteekenis van een Praesens, a) ruw zijn, ruig zijn, omhoog staan, φρίσσουσιν ἄρουραι; τινί, ruig zijn van iets, μάχη ἔφριξεν ἐγχείῃσιν; ook met den Accus. van het deel, waaraan de haren ruig zijn, omhoog staan, νῶτον, λοφιήν. 2) rillen, huiveren, eig. van koude, overdr. τινά, voor iemand.

φρονέω (φρήν), bij Homerus alleen Praes. en Imperf. 1) bij zijn zinnen zijn, bewustzijn hebben, ἐμέ ... ἔτι φρονέοντ᾽ ἐλέησον, die nog bij mijn volle bewustzijn ben. 2) van de verschillende werkzaamheden der ziel, vooral van het denkvermogen en den wil, a) denken, overleggen, ἄριστοι μάχεσθαί τε φρονέειν τε, in den strijd en in den raad; vand. φρονέων, verstandig, en in het dikwijls voorkomend vers: ὧδε τέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι; ook aan iets denken, γιγνώσκω, φρονέω; ὀπίδα, de goddelijke straf indachtig zijn. b) denken, een meening hebben, meenen, χρὴ ἀποειπεῖν ᾗ περ φρονέω, zoo als ik er over denk; τὰ γὰρ φρονέεις ἅ τ᾽ ἐγώ περ, gij denkt er juist over als ik; φρονέω τετιμῆσθαι, ik denk (reeds genoeg) geëerd te zijn; met een Acc. c. Inf. alleen *Γ*, 98, φρονέω διακρινθήμεναι ἤδη Ἀργείους καὶ Τρῶας, ik denk dat thans de Arg. en de Tr. (in vrede) van elkaar zullen gaan. c) denken, voornemens zijn, streven, willen, wenschen, (Πάτροκλον) ἄστυ πότι ἐρύειν; ἄλλῃ φρ., naar iets anders streven; αὔδα᾽ ὅτι φρο-

νέεις, τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν, geef uw wensch te kennen; over ἰθὺς φρονέειν z.m. ἰθύς. d) a) met een Neutr. gezind zijn, ἀγαθά, edel denken (a, 43 beteekent het iets goeds, heilzaams denken en aanraden); φίλα, vriendelijk gezind zijn; κακόν, iets boos, vijandigs in den zin hebben, τινί, tegen iemand, ook ὀλοά; ἀταλά, kinderlijk, opgeruimd van zin zijn; πύκα, πυκινά, schrander zijn; μέγα, trotsch zijn. β) met Adv. εὖ φρονεῖν τινί, iemand genegen zijn; tegenst. κακῶς φρ.; ἀμφὶς φρ., verschillend gezind zijn, denken.

Φρόνιος, vader van Noëmon, β, 386, δ, 630.

**φρόνις, ιος, ἡ, inzicht, *notitia, prudentia*, κατὰ δὲ φρόνιν ἤγαγε πολλήν, Odysseus (als bespieder) bracht van Troje veel kennis van, inzicht (in de toestanden aldaar) mede.

Φρόντις, ιδος, echtgenoote van Panthoös, P, 40.

Φρόντις, ιος, zoon van Onetor, stuurman van Menelaos, γ, 279.

Φρῠ́γες (Sing. Φρύξ, γός), de Phrygiërs, inw. van het landschap Phrygië.

Φρῠγίη, Phrygië, landschap in Klein-Azië, bestaande uit een landstreek aan den Hellespontos (Φρυγίη καθύπερθε) en een deel van het latere Bithynië, aan de rivier Sangarios, het latere Groot-Phrygië.

*φῠ́γα-δε, op de vlucht (als van φύξ, m. verg. οἴκαδε).

**φῠγή, ἡ (φεύγω), vlucht.

†φῠγο-πτόλεμος, ον, den oorlog ontvluchtend, laf, ξ, 213.

φῦζα, ἡ (ontstaan uit φύδjα, φύγjα, W. φυγ), angstige, verwarde vlucht, φῦζαν ἐνορνύναι, ἐμβάλλειν; ontsteltenis, moedeloosheid, Ἀχαιοὺς θεσπεσίη ἔχε φύζα, φόβου κρυόεντος ἑταίρη. Daarv.

†φῠζᾰκῐνός, schuw, van een hert, N, 102.

†φυζηλός, 3. (φύζα), schuw, bevreesd, P, 143 (volgens v. Herwerden; gewone lezing φύξηλις).

φυή, ἡ (φύω), lichaamsbouw, gestalte, verb. met δέμας, μέγεθος, εἶδος; ook met μήδεα en φρένες.

†φῡκιόεις, εσσα, εν, vol zeewier, θίς, Ψ, 693. Van

†φῦκος, εος, τό, zeewier, *fucus*, I, 7.

φυκτός, 3. Adi. verb. van φεύγω, wat men kan ontvluchten, te ontvluchten, οὐκέτι φυκτὰ πέλονται, het is niet meer te ontvluchten.

φῠλᾰκή, ἡ (φυλάσσω), de wacht, a) het waken, vooral het wachthouden gedurende den nacht. b) de wakende personen, wachters, K, 416.

Φῠλᾰ́κη, stad in Thessalia Phthiotis, aan de noordelijke helling van den Othrys, tot het gebied van Protesilaos behoorend.

Φυλᾰκῑ́δης, αο, zoon van Phylakos = Iphiklos.

†φῠ́λᾰκος, ὁ = φύλαξ, Ω, 566.

Φῠ́λᾰκος, 1) zoon van Deïon en Diomede, vader van Iphiklos, stichter van Phylake. 2) een Trojaan, Z, 35.

†φῠλακτήρ, ῆρος, ὁ, = het volgende, alleen in den Nom. Plur. voorkomend.

φῠ́λαξ, ἄκος, ὁ (φυλάσσω), wachter; φύλακες, de wachtposten in den oorlog; ook φύλακες ἄνδρες.

Φῠ́λας, αντος, vader van Polymele en Astyoche, koning van Ephyre in Thesprotië, Π, 181 volg.

φῠλάσσω (uit φυλάκjω, I. Act. 1) intrans. wakker zijn (niet slapen), waken, περὶ μῆλα; νύκτα; vooral de wacht houden, νύκτα; in 't bijz. in den oorlog, *excubias agere*. 2) trans. bewaken, behoeden, behouden, bewaren, στρατόν, νῆας, δῶμα (ook met de beteekenis: in huis blijven); οἶνον, bewaren. b) gade slaan, loeren op, τινά, νόστον. c) bewaren,

vasthouden, *χόλον;* gestand doen, *ὅρκια; αἰδόα καὶ φιλότητα,* behouden. II. Med. 1) = het Act., *K*, 188. 2) zich wachten, op zijne hoede zijn, *Ψ*, 343.

Φῡλεΐδης, αο, zoon van Phyleus, = Meges.

Φῡλεύς, έος (*K*, 110, 175), Acc. *Φυλῆα,* zoon van Augeias en vader van Meges. In den strijd om het loon tusschen Augeias en Herakles tot scheidsrechter gekozen, besliste hij ten gunste van dezen; daarom door zijn vader uit Elis verdreven, vluchtte hij naar Dulichion, *B*, 628, *O*, 530.

φῠλίη, ἡ, wilde olijfboom, *ε*, 477.

φύλλον, τό, Lat. *folium,* blad.

Φῡλομέδουσα, echtgenoote van Areïthoös in Arne, *H*, 10.

φῦλον, τό (*φύω,* W. *φυ*), 1) geslacht, *θεῶν;* meestal Plur. van eene tot dezelfde soort behoorende menigte, *θεῶν, ἀνθρώπων, ἐπικούρων, γυναικῶν;* van dieren, *ἄγρια φῦλα* (*μυίας*). 2) volksstam, volk, *Πελασγῶν, Γιγάντων.* 3) stam, familie, *κατὰ φῦλα, φῦλον Ἑλένης.*

φῠ́λοπις, ιδος, ἡ, Acc. *φύλοπιν* (v. L. en M. twijfelen aan de juistheid van dien vorm) en *φυλόπιδα* (de afl. van het woord is onzeker), legerbende, leger, *Δ*, 65; gew. krijgsgewoel, veldslag, *αἰνή,* ook *ἀργαλέη* en *κρατερή;* ook *φύλοπις πολέμοιο, πόλεμός τε καὶ φύλοπις, νεῖκος φυλόπιδος.*

Φῡλώ, όος, een dienares van Helene, *δ*, 125, 133.

φύζηλις, m. z. *φυζηλός.*

†*φύξῐμος* (*φύξις*), waarheen men kan vluchten; *φύξιμον,* toevluchtsoord, *ε*, 359.

**φύξις, ιος, ἡ* (W. *φυγ*) = *φυγή,* vlucht.

φῡ́ρω (de afl. is niet zeker) bevochtigen, *τί τινι, δάκρυσιν εἵματα;* ook *τί τινος, στῆθος αἵματος;* Pass. *πεφυρμένος αἵματι, δάκρυσι.*

**φῦσα, ἡ* (W. *φυ*), blaasbalk. Daarv.

**φῡσάω,* blazen, van den blaasbalk; waaien, van den wind. Daarv.

**φῡσιάω,* snuiven, van paarden.

φῡσί-ζοος, ον, leven wekkend, voedend, *αἶα.*

†*φύσις, ιος, ἡ* (W. *φυ*), natuur, aard, *φαρμάκου, κ*, 303.

**φῠτᾰλιή, ἡ* (*φυτόν*), boomgaard, wijngaard, verbonden met *ἄρουρα.*

φῠτεύω, planten, a) eig. *πτελέας, δένδρεα.* b) overdr. voortbrengen, scheppen, berokkenen, *κακόν, πῆμά τινι, φόνον καὶ κῆρά τινι.*

φῠτόν, τό (*φύω*), gewas, plant, boom; ook plantage, boomgaard.

φύω (W. *φυ*), Perf. *πέφῡκα* (*η*, 114, in eene passage van later oorsprong, waar *πεφύκᾰσι θηλεθόωντα* stond, lezen v. L. en M. *πεφύκασιν θαλέθοντα*), 3. Plur. *πεφῠ́ᾱσι,* Part. *πεφυώς.* 1) trans. Praes., Fut. en Aor. 1. voortbrengen, doen groeien, *φύλλα, ποιήν; τρίχας.* 2) intr. in 't Pass. en in den Aor. 2. en het Perf. Act., ontstaan, groeien; op ééne plaats, *Z*, 149, stond het met deze beteekenis ook in het Praes. Act. *ἀνδρῶν γενεὴ φύει (nascitur),* maar v. L. en M. lezen te recht *φύεθ'*; ook *κέρα πεφύκει;* overdr. dikwijls in de spreekwijzen, *ἐν δ' ἄρα οἱ φῦ χειρί,* hij groeide, drong hem in de hand, d. i. hij drukte hem de hand; *ἐν χείρεσσι φύοντο, ἔφυν τ' ἐν χερσὶν ἕκαστος; ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες,* zich op de lippen bijtend.

Φωκεῖς, Sing. *Φωκεύς, ῆος,* de Phokiërs, bewoners van het landschap Phokis in Hellas.

***φώκη, ἡ,* zeehond.

φωνέω, geluid geven (door middel van den mond), spreken, alleen van menschen, a) de stem verheffen, aanheffen, zoo vooral in de dikwijls voorkomende uitdrukking *καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,* en hij

hief aan en sprak tot hem enz. b) spreken, ὥς ἄρα φωνήσας ἀπέβη; ἔπος φάτο φώνησέν τε. Van

φωνή, ἡ (W. φα), stem, vooral de menschelijke stem; αὐτῷ ἐικυῖα (v. L. en M. met Fick ἐϝέϝικτο) φωνήν, in spraak; vooral luide stem; ook geschreeuw, ook van de stem of het geschreeuw der dieren, συῶν, σκύλακος, βοῶν; van het gezang van den nachtegaal, χέει φωνήν; van het geluid der trompet, Σ, 219.

φωριᾰμός, ὁ, kist, koffer, vooral om er kleeren in te bewaren.

φώς, φωτός, ὁ, man, παλαιός, δέκτης, κακός, ἀλλότριος; ook in tegenst. van de goden; vaak met nadruk de dappere man, held, Μαχάονα φῶτ' Ἀσκληπιοῦ υἱόν.

Χ.

χάζομαι (W. χαδ), Fut. χάσσομαι, Aor. 2. ἐχασσάμην en ἐκεκαδόμην; hierbij behooren met de beteekenis van berooven de aktieve vormen: Fut. κεκαδήσει, Aor. κεκαδών; (κεκαδησόμεθα, Θ, 353, behoort bij κήδω, leed doen, krenken), 1) plaats maken, wijken, terugwijken, zich terugtrekken, ἄψ, ὀπίσω; met den Gen. van de zaak, κελεύθου, πυλάων, νεκροῦ; met een Praep. ἐκ βέλεων, ὑπ' ἔγχεος; ὑπὸ (Adv.) δὲ Τρῶες κεκάδοντο ἀνδρὸς ἀκοντίσσαντος; ook ἑτάρων εἰς ἔθνος; Π, 736, οὐδὲ δὴν χάζετο (anderen ἄζετο) φωτός is corrupt. 2) in 't alg. afstand doen van, nalaten, rusten, c. Gen., μάχης; μίνυνθα χάζετο δουρός, slechts korten tijd rustte hij van de speer, d. i. van den strijd. 3) berooven, c. Gen. θυμοῦ καὶ ψυχῆς κεκαδών; ἀριστῆας κεκαδήσει θυμοῦ καὶ ψυχῆς.

χαίνω of χάσκω (W. χα, χαν, m. verg. Lat. *hisco*), Aor. ἔχανον, Perf. κέχηνα, a) gapen, zich openen, τότε μοι χάνοι χθών, dan moge de aarde zich voor mij openen, mij verslinden. b) den mond wijd openen, openspalken, van menschen en dieren, πρὸς κῦμα, naar de golf en het water daarvan inzwelgen.

χαίρω (W. χαρ, Sanskr. *harjâmi*), Fut. χαιρήσω, Aor. 2. ἐχάρην en ἐκεχαρόμην, Perf. Part. κεχαρηώς, Fut. Perf. κεχαρήσω (Ο, 98) en κεχαρήσομαι (ψ, 266); een Aor. Med. ἐχήρατο, Ξ, 270, is verdacht; v. L. en M. lezen daar met Nauck ἥσατο (ἐϝήσατο), 1) zich verheugen, vroolijk zijn, θυμῷ, ἐνὶ θυμῷ, φρεσίν, φρένα; ook χαίρει μοι ἦτορ, κῆρ; νόῳ χαίρειν, zich in zijn binnenste, in 't geheim verheugen; Part. χαίρων, verheugd, χαίροντι φέρειν χαίροντα, den verheugde verheugd brengen. — Het wordt geconstrueerd a) c. Dat. zich over, in iets verheugen, νίκῃ, ὄρνιθι; φήμῃ; Φ, 347, χαίρει δέ μιν ὅστις ἐθείρῃ, waar sommige uitgevers μιν als Objekt van χαίρω beschouwd, is bedorven. b) met een toegevoegd Partic., τῷ χαῖρον νοστήσαντι, over zijn terugkeer. c) c. Part. χαίρω ἀκούσας, ik hoor met genoegen. d) met οὕνεκα of ὅτι. 3) Bijzonderheden: a) het Fut. met οὐ, οὐ χαιρήσεις, gij zult u er niet over verheugen, d. i. het zal u slecht bekomen. b) Imper. χαῖρε, als welkomstgroet, wees gegroet; bij het afscheid: vaarwel; bij het eten of drinken, wel mag het je bekomen.

χαίτη, ἡ, het lange, fladderende hoofdhaar; ook van de manen der paarden, in den Sing. en Plur.

*χᾰλαζα, ἡ (de afleid. is niet zeker), hagel.

χᾰλεπαίνω, intr., eig. moeielijk, lastig zijn, *ingravescere*, razen, tieren, van den storm, meestal van goden en menschen, toornig, vergramd zijn, vooral op wreede, op vijandelijke wijze handelen, ὅτε ἄνδρεσσι χολωσαμένη χαλεπήνῃ.

χᾰλεπός, 3. 1) lastig, moeielijk, gevaarlijk, ἄεθλος; (τ, 189 leest Naber *ἐν λιμέσι χθαμαλοῖσι* voor *χαλεποῖσι*); c. Inf., *χαλεπή τοι ἐγὼ μένος ἀντιφέρεσθαι*, ik ben voor u moeielijk, d. i. het is voor u moeielijk om u tegenover mij te plaatsen; eveneens *χαλεποὶ θεοὶ ἐναργεῖς φαίνεσθαι*, het is gevaarlijk, als de goden enz.; maar ook dikwijls het Neutr. c. Inf. *χαλεπόν τοι παισὶν ἐριζέμεναι*. 2) a) lastig, drukkend, wreed, hard, *θύελλα, κεραυνός, γῆρας, δεσμός, ἄλγος, μόχθος, ὁμοκλαί, ὀνείδη; μῦθος*, harde, dreigende woorden; *φῆμις*, opspraak, beruchtheid. b) van personen, lastig, heftig, toornig, wrevelig, *δαίμων; τινί*, tegen iemand. — Adv. *χαλεπῶς*, lastig, moeielijk.

†*χᾰλέπτω* = *χαλεπαίνω*, dwingen, *τινά*, δ, 423.

χαλῑνός, ὁ (Sanskr. *khalînas*), gebit (aan den teugel), *T*, 393.

†*χᾰλι-φρονέω* (*χαλίφρων*, van *χάλις*, onvermengde wijn, een bij Archilochos en Hippokrates voorkomend woord, en *φρήν*), eig. dronken zijn, verv. niet bij zijn verstand zijn (Nauck wil *χαλίφρον' ἔοντα* lezen voor *χαλιφρονέοντα*), ψ, 13.

†*χαλι-φροσῦνη*, ἡ, dwaasheid, nalatigheid, Plur. π, 310. Van

***χᾰλίφρων*, eig. dronken, verv. niet bij zijn verstand, dwaas.

**χαλκεο-θώρηξ*, ηκος, met metalen harnas.

χάλκεος en *χάλκειος*, 3. (ook 2.), 1) van erts, koperen, dikwijls van wapenen, *ἄορ, θώρηξ, χιτών, ἔγχος, ἔντεα*; voorts *οὐδός, κληΐς, ἄξων, κύκλοι*; ook met erts beslagen, *κύκλα, σάκος*; *Ἄρης*, geharnast; van het erts afkomstig, *χαλκείη αὐγή*, de glans van het erts. 2) overdr. hard, stevig, onvergankelijk, sterk, *ἦτορ, ὄψ; ὕπνος*, doodslaap. Daarv.

†*χαλκεό-φωνος*, ον (*φωνή*), met metalen stem, epith. van Stentor, *E*, 785.

χαλκεύς, ῆος, ὁ, bewerker van erts, smid, in 't alg. bewerker van metaal en metalen sieraden.

†*χαλκεύω*, van erts of metaal vervaardigen, smeden, *Σ*, 400.

†*χαλκεών*, ῶνος, ὁ = *χαλκεῖον*, smidse, θ, 273 (v. L. en M. willen *βῆ ῥ' εἰς χαλκειῶνα* lezen voor *βῆ ῥ' ἴμεν' ἐς χαλκεῶνα*).

χᾰλκήιος, 3. (*χαλκεύς*), den smid betreffend, smids-, *ὅπλα*, smidsgereedschap; *δόμος* = *χαλκεών*.

χαλκ-ήρης, ες (W. ἀρ), met erts beslagen en uit erts bestaande, koperen, *κυνέη, κόρυθες; ὀιστός, ἰός; σάκεα, ξυστόν, δόρυ, ἐγχείη, τεύχεα*.

†*χαλκίς*, ίδος, koperwiek, een vogel (m. z. v. Leeuwen, Mnemos., N. S. XX, p. 139), in de taal der goden = *κύμινδις*, *Ξ*, 291.

Χαλκίς, ίδος, 1) hoofdstad van het eiland Euboia. 2) stad in Aitolië aan den mond van den Euenos aan den berg Chalkis.

χαλκο-βᾰρής, ές, Gen. έος (*βάρος*), zwaar van erts, metalen, koperen. Daarbij een Femin. *χαλκοβάρεια, στεφάνη, μελίη*.

χαλκο-βᾰτής, ές (*βαίνω*), met metalen drempel, *δῶ*, van de woning van Zeus, Hephaistos, Alkinoös.

†*χαλκο-γλώχῑν*, ῖνος, met metalen punt, *μελίη*, *X*, 225.

†*χαλκο-κνήμῑς*, ῖδος, met metalen scheenplaten, *Ἀχαιοί*, *H*, 41.

**χαλκο-κορυστής* (*κορύσσω*), met metalen wapenrusting, epith. der helden.

χαλκο-πάρηος (*παρειά*), met metalen wangstukken, epith. van den helm.

**χαλκό-πος*, ποδος, met metalen hoeven, epith. van de paarden der goden.

χαλκός, ὁ (de afl. is onzeker), koper, ἐρυθρός (in tegenst. van πολιός σίδηρος), gehaald van Temese op Kypros, α, 184; als ruilmiddel H, 473; vooral bewerkt erts, brons en het daarvan vervaardigde koperen of bronzen gereedschap of vaatwerk; dikwijls als losgeld of geschenk; men vindt gewaagd van bronzen ketels, vischhaken, bijlen, offermessen; vooral ook van bronzen wapenen, helm, harnas, lans (niet van schilden), en vooral van zwaarden. Waarschijnlijk was χαλκός door bijmenging van een ander metaal gehard koper, waarvan ook andere volken in den oudsten tijd zich bedienden tot het vervaardigen voor wapenen tot den aanval.

†χαλκό-τῠπος, ον (τύπτω), door het metaal geslagen, ὠτειλή, T, 25.

χαλκο-χῐτων, ωνος, geharnast, Ἀχαιοί, Τρῶες, Βοιωτοί.

Χαλκωδοντιάδης, αο, zoon v. Chalkodon, koning der Abanten op Euboia = Elephenor.

Χάλκων, ωνος, een Myrmidoon.

χᾰμᾰδις, Adv. (χαμαί) = χαμᾶζε, op de aarde.

χᾰμαί (Locativus van ·χαμά, Lat. humi), Adv. a) op de aarde, op den grond, ἔρχεσθαι, ἧσθαι, ἐξεναρίζειν. b) ter aarde, πίπτειν, βάλλειν.

†χαμαι-εύνης, op den grond liggend of slapend, epith. der Selloi (als verkondigers van orakels of uitleggers van droomen), Π, 235. Daarbij als afzonderl. Femin.

**χαμαι-ευνάς, ἄδος, σύες.

χανδάνω, Fut. χήσομαι (met Nauck, niet χείσομαι, m. z. v. Leeuwen, Mnem., N. S. XX, p. 151), Aor. 2. ἔχαδον, Perf. κέχανδα (Nauck κέχηδα, Wackernagel uit den Papyrus Kennyonis CCXXVIII κέχονδα, m. z. Berliner philol. Wochenschrift 1891, No. 47, bl. 1476), trans. vatten, bevatten, in zich sluiten, c. Accus., van vaten, ἓξ μέτρα, οἶκον κεχανδότα πολλά; van het strand, νῆας; overdr. ἤνυσεν, ὅσον κεφαλὴ χάδε φωτός, zoo hard als het hoofd van den man het kon uithouden; Ἥρῃ οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, de borst van Here bevatte den toorn niet, d. i. zij kon dien niet bedwingen.

†χανδόν (χαίνω), Adv., den mond openspalkend, d. i. gulzig, ἑλεῖν οἶνον, φ, 294.

*χᾰράδρη, ἡ (χαράσσω) a) spleet, scheur, vooral door met geweld neerkomend water gevormd, κοίλη, goo[illegible] Δ, 454. b) onstuimige beek, Π, 39[illegible].

χᾰρίεις, εσσα, εν (χάρις), Superl. χαριέστατος, vol bevalligheid, bekoorlijk, schoon, van deelen van het menschelijk lichaam; van kleeren; in 't alg. aangenaam, liefelijk, heuglijk, lief, δῶρα, ἔργα, ἀοιδὴ, [illegible]νηός; van handelingen, ἀμοιβή, gewenscht; χαριεστάτη ἥβη, de liefelijkste bloei der jeugd.

χαρίζομαι, Part. Perf. κεχα[illegible]ισμένος en Plusquampf. (ἐ)κεχάριστο met passieve beteekenis, 1) iemand iets aangenaams, een gunst bewijzen, believen, τινί; οὐ πάντεσσι χαριζόμενος τόδ' ἀείδει, niet allen is aangenaam wat hij daar zingt; vooral een god door offers verheugen; in 't alg. iemand genegen zijn; τινὶ ψεύδεσι, met bedriegelijke woorden verheugen. 2) met een Accus. van de zaak, gaarne geven, δῶρα, ἄποινα; ook met Gen. van de zaak, gaarne mededeelen van ἀλλοτρίων, παρεόντων. 3) in 't Perf. en Plusqpf. Pass. aangenaam, lief, gewenscht zijn, c. Dat. κεχαρισμένε θυμῷ; κεχαρισμένος ἦλθε, hij kwam gewenscht, was welkom; κεχαρισμένα δῶρα, aangename geschenken; κεχαρισμένα θεῖναί τινι, iemand iets aangenaams bewijzen; κεχ. εἰδώς, genege[illegible] Van

χἄρις, ῐτος, ἡ (χαίρω, W. χαρ, m. erg. Lat. *gratia*), I. Nom. appellat.) a) bekoorlijkheid, lieftalligeid, vooral lichamelijke, καταχεῦαί νι; χάριτες, bekoorlijkheden. b) van iken, b. v. van oorhangers; ἔργοισιν ιριν καὶ κῦδος ὀπάζειν. 2) heuglijke ı tot dank verplichtende zaak, daarom dank, χάριν ἀρέσθαι τινί, dank bij mand verwerven; οὐδέ τίς ἐστι χάρις τόπισθ' ἐνεργέων, er is (bij u) geen ınk voor bewezen weldaden; δοῦναι χάν ἀντί τινος, iets vergelden; χάριν ἴδμεί τινι, iemand dank weten. b) gunstewijs, beleefdheid, weldaad, χάν φέρειν τινί, iemand een beleefdheid, n dienst, een weldaad bewijzen; οὐ ριν ἴδεῖν τινός, in geenen deele dank ijgen. De Accus. χάριν c. Gen., ten gelle van iemand, *O*, 744. II. Χάρις, Nom. prop., gewoonl. in den Plur. ριτες, 1) Charis is *Σ*, 382 de echtnoote van Hephaistos, terwijl *ϑ*, 267 hrodite als zoodanig voorkomt. 2) den Plur. de Chariten, de gonen, die schoonheid en bevalligid verleenen. Homerus noemt haar ıtal niet; slechts van éene vernemen den naam, Pasithea, *Ξ*, 269, 275 lg. — *Ξ*, 267, wordt gesproken van gere Chariten; de dichter kent dus er dan één geslacht. Zij zijn in de ste plaats de gezellinnen en dienares- van Aphrodite, die ook haar kleed ben geweven, *E*, 338.

χάρμα, τος, τό (χαίρω), 1) vreug-, genoegen, voorwerp van vreug- τινί; vooral voorwerp van leedverak, van hoon, χάρμα γίγνεσθαί τινι. vreugde, genoegen, tegenstelling ιος.

χάρμη, ἡ (χαίρω), eig. vreugde, maar oral a) begeerte om te strijden, ijdlust, ἀνάλκιδες, οὐδ' ἔπι χάρμη, ıards zonder strijdlust; μνήσασθαι μης; λήθεσθαι χάρμης; εἴκειν χάρμης τινί, in strijdlust voor iemand onderdoen; ἐρωεῖν χάρμης, den strijdlust laten varen; παύειν τινὰ χάρμης, iemands strijdlust, aanval stuiten; ook van dieren, σὺν λέων ἐβιήσατο χάρμῃ. b) strijd, slag, καί μιν ἐρυσαίμεθα χάρμης; zoo ook φῶτε εἰδότε χάρμης, ervaren in den strijd; προκαλεῖσθαί τινα χάρμῃ, iemand uitdagen tot den strijd.

†χἄρ-οπός, 3. (de afl. is onzeker), met fonkelende oogen, λέοντες, *λ*, 611.

Χἄροπος, koning van het eiland Syme, vader van Nireus, *B*, 672.

Χάροψ, οπος, zoon v. Hippasos, een Trojaan, door Odysseus gedood, *Λ*, 426.

Χἄρυβδις, ιος, de personifikatie van een gevaarlijken draaikolk in zee, tegenover de Σκύλλη; zij verslond alles wat haar naderde.

χᾰτέω (W. χα), eig. naar iets happen, vand. a) verlangen, begeeren, wenschen, absol. en c. Inf. b) behoeven, noodig hebben, c. Gen., πάντες δὲ θεῶν χατέουσ' ἄνθρωποι.

χᾰτίζω (W. χα) a) verlangen, c. Gen. b) behoeven, τινός; οὐ πληθὺν διζήμενος οὐδὲ χατίζων (scil. πλήθυος).

*χειή, ἡ (W. χα), gat, hol, vooral van slangen.

χεῖλος, εος, τό (de afl. is onzeker) 1) lip, ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες, m. z. ὀδάξ; χείλεσι γελάειν, m. z. γελάω; χείλεα μέν τ' ἐδίην', ὑπερῴην δ' οὐκ ἐδίηνεν, van een gierigen gever, de lippen heeft hij wel bevochtigd, maar het verhemelte niet. 2) in 't alg. rand, van een mand, een bokaal, een graf.

χεῖμα, τό (gew. afgeleid van χέω, maar die afl. is niet zeker), winterweer, winterkoude; als jaargetijde tegenst. θέρος; χείματος, in den winter; ook χεῖμα, *λ*, 190.

*χειμά-ρροος, niet χειμάρρους, door

regenwater en gesmolten sneeuw gezwollen, vand. ook snelstroomend, ποταμός; als Subst. ὁ χ, een woeste stroom.

χειμέριος, 3. (χεῖμα), den winter betreffend, winter-, ἄελλα, winterstorm, νιφάδες, wintersche sneeuwjachten, ἦμαρ, winterdag, ὥρη, wintertijd.

χειμών, ῶνος, ὁ (m. z. χεῖμα), stormachtig, regenachtig weer, winterweer, storm, regen.

χείρ, ἡ (W. χερ, Sanskr. W. *har*, nemen, grijpen), Dat. S. ook χερί en Dat. Plur. χείρεσσι; χείρεσι, *Y*, 468, is verkeerd; m. z. v. L. en M. op deze plaats; 1) hand, ook vuist; dikw. χεῖρες καὶ πόδες; arm, ἐν χερσὶ πεσεῖν τινός, iemand in de armen vallen; ook = kant, ἐπ' ἀριστερὰ χειρός, aan de linker hand, aan den linker kant. 2) vooral in den Plur. = kracht, geweld, dikwijls verb. met μένος, βίη, σθένος, δύναμις; ὅσσον ἐγὼ δύναμαι χερσίν τε ποσίν τε καὶ σθένεϊ, d. i. met al mijne kracht; vand. χερσὶ πεποιθώς, tegenst. μειλιχίη, τῷ ἐν χερσὶ φάος, οὐ μειλιχίῃ, πολέμοιο, alleen kracht, niet slapheid brengt heil in den oorlog. — In 't bijz. a) in gunstigen zin, ἔπεσιν καὶ χερσὶν ἀρήγειν, met raad en daad bijstaan; χεῖρας ὑπερέχειν τινί, iemand de hand boven het hoofd houden; χεῖρες ἀμύνεμέν εἰσι καὶ ἡμῖν, ook wij hebben handen om ons te verdedigen. b) in vijandigen zin, χεῖρα ἐπιφέρειν τινί, de hand aan iemand slaan; eveneens χεῖρα ἐφιέναι τινί; ἰάλλειν τινί; εἰς χεῖρας ἱκέσθαι (ook zonder εἰς), in iemands handen vallen; ἐν χερσὶ τιθέναι, βάλλειν τινός, in iemands macht geven. Daarv.

†χειρίς, ῖδος, ἡ, handschoen, of veeleer mouw, die men over de armen vastbond, om die bij veldarbeid tegen doornen te beschutten, *ω*, 230.

χειρότερος = het volg.

χείρων, ον, Gen. ονος, eig. Compar. van χέρης voor χερίων, gew. als Compar. bij κακός gevoegd, geringer, slechter, vooral laffer, zwakker, tegenst. ἀμείνων; ook minder in waarde; τοὶ αὐτῷ χεῖρον (ἔσται), voor u zelven zal het erger zijn.

Χείρων, ωνος, Cheiron, δικαιότατος Κενταύρων, die Asklepios en Achilleus in de heelkunde onderwees; hij schonk Peleus een lans van den Pelion, *Π*, 143, *Τ*, 390.

**χελῑδών, όνος, ἡ (*hirundo*), zwaluw.

χέρᾰδος, εος, τό, grind, *Φ*, 319 (m. z. v. L. en M. op deze plaats).

*χερειότερος = χερείων.

χερείων, ον, Gen. ονος, geringer, slechter, ten opzichte van waarde, verdienste, kracht, macht, tegenst. ἀρείων; met een bepalenden Accus., δέμας, φυήν; Neutr. Plur. τὰ χερείονα, het slechtere, het ergere. In 't Neutr. met een Infin., οὔ τι χέρειον ἐν ὥρῃ δεῖπνον ἑλέσθαι, het is beter ter rechter tijd het maal te gebruiken.

χέρηα (Acc. Masc. Sing. en Nom. en Acc. Neutr. Plur.), χέρηι en χέρηες, bij χερείων behoorende vormen, even als πλέες bij πλείων, slechter, geringer, zwakker, κρείσσων βασιλεὺς ὅτι χώσεται ἀνδρὶ χέρηι; χέρηα δὲ χείρονι δόσκεν; γείνατο εἷο χέρηα μάχῃ, ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνω, slechter in den strijd dan hij.

χερμᾰ́διον, τό, steen (zoo groot dat men hem met de hand omvatten kan, van χείρ?).

†χερνῆτις, ιδος, Fem. van een niet voorkomend χερνήτης (χείρ), van handenarbeid levend, spinster, *Μ*, 433.

†χέρ-νῐβον, τό (χείρ, νίζω), waschkom, waarin men vóór het offer de handen wiesch, *Ω*, 304.

†χερ-νίπτομαι (χείρ, νίζω), de handen (vóór het offer) wasschen, *Α*, 449.

**χέϱ-νιψ (νίπτω), ιβος, ἡ, het waschwater, waarin men vóór het eten of vóór het begin eeniger godsdienstige handeling de handen wiesch; alleen Accus. χέϱνιβα.

Χεϱσίδάμας, αντος, zoon van Priamos, door Odysseus gedood, Λ, 423.

†χέϱσον-δε, Adv., naar het vasteland, Φ, 238.

χέϱσος, ἡ (de afl. is onzeker), het vasteland; ποτὶ χέϱσον, naar den oever.

χεῦμα, τό, het gegotene, κασσιτέϱοιο, versiersel van gegoten tin, Ψ, 561. Van

χέω en χείω (χευ, W. χυ), Aor. ἔχευα en ἔχεα, Aor. 1. Med. ἐχευάμην, Aor. 2. Med. ἐχύμην, Perf. κέχυμαι, Aor. Pass. ἐχύθην (de gecontraheerde Inf. χεῖσθαι, κ, 518 is onjuist; m. z. v. L. en M.), gieten, schudden, I. Act. 1) eig. van vloeibare stoffen, ὕδωϱ, δάκϱυ; ἐν δ' ἄϱ' ὕδωϱ ἔχεαν, Σ, 347, ϑ, 436 (Cobet ἔχεον); ἐν δ' οἶνον ἔχευεν δέπαϊ; van Zeus, χέει ὕδωϱ, hij laat regen vallen; Μ, 281, χέει (t. w. Zeus), hij zendt sneeuw. 2) van droge stoffen, schudden, φῦκος; ophoopen, φύλλα, ter neer schudden; vooral σῆμα, een grafheuvel (uit opgehoopte aarde) oprichten, ἐπὶ σῆμ' ἔχεεν; χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν; daarbij een Dat. οἷ ϑανόντι; ook τύμβον; καλάμην χϑονί, de halmen op den grond uitspreiden, afmaaien; κϱέας εἰν ἐλεοῖσιν (van het spit) op de tafels laten vallen; δέσματα ἀπὸ κϱατός; van boomen, καϱπὸν κατὰ κϱῆϑεν, doen neerhangen over zijn hoofd; ἐπὶ δοῦϱατ' ἔχευαν, zij slingerden veel speren naar hem; χεῦεν ὑπὸ ῥῶπας, hij spreidde rijshout er onder uit; ἀπὸ δ' εἴδατα χεῦεν ἔϱαζε. 3) uitstorten, uitgieten, overdr. φωνήν, doen klinken; καδ' δ' ἄϱα οἱ κεφαλῆς χέ' ἀυτμένα; uitspreiden, ἀμφὶ ἠέϱα ἔχευεν; ook κατὰ of πεϱὶ δ' ἠέϱα πουλὺν ἔχευεν; ἀχλὺν κατ' ὀφϑαλμῶν, duisternis over de oogen uitstorten; ὕπνον ἐπὶ βλεφάϱοισιν; οἷ δὲ κατ' αἶσχος ἔχευεν; κάλλος κὰκ κεφαλῆς. II. Pass. met den Aor. 2. Med. a) zich uitstorten, stroomen, eig. van tranen; van nevel, αὐτοῖο πάλιν χύτο ἀήϱ, de nevel, het waas week van hem; van droge stoffen, in groote menigte uitgestort, opgehoopt zijn, χιών, κόπϱος, ἄνϑος; ἐκ δ' δ' ἄϱα πᾶσαι χύντο χαμαὶ χολάδες, al de ingewanden gleden er uit op den grond. b) uitgestrekt liggen, ἐπ' ἀλλήλοισι; ἀγχιστῖναι ἐπ' ἀλλήλῃσι κέχυνται. c) overdr. van levende wezens, zich uitstorten, in menigte te voorschijn komen, ἐκ νεῶν; ὣς ἐμὲ κεῖνοι ἔχυντο, zoo drongen zij op mij aan, omringden zij mij. d) zich uitgieten, uitspreiden, κατ' ὀφϑαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς; van den dood, den slaap; ἀμφ' αὐτῷ χυμένη, zich over hem neervleiend, hem omhelzend. Met deze beteekenis ook Aor. 1. Med. ἐχεύατο πόντον ἔπι φϱίξ, stortte zich uit over de zee. III. Med. met Aor. 1. (voor zich) uitgieten, uitstorten, c. Accus. χοὴν νεκύεσσιν, een plengoffer voor de dooden; κόνιν κὰκ κεφαλῆς, stof op zijn hoofd strooien; ἐπὶ δὲ βέλεα χέοντο, zij schoten in menigte af; ἀμφὶ υἱὸν ἐχεύατο πήχεε, zij omarmde haar zoon.

χηλός, ἡ (W. χα, χαίνω), kist, waarin men kleederen en andere voorwerpen bewaarde, dikwijls kunstig versierd, καλή, δαιδαλέη, πεϱικαλλής, ἀϱιπϱεπής, ook πυκινή en ἐυξέστη.

χήν, χηνός, ὁ (Lat. *anser*), gans, ἀϱγή, ἥμεϱος.

†χηϱᾰμός, ὁ (W. χα), kloof, spleet, hol, Φ, 495.

†χηϱεύω (χῆϱος), beroofd, ledig zijn, ἀνδϱῶν, ι, 124.

χήϱη, ἡ (χῆϱος), weduwe, χήϱη σεῖ' ἔσομαι; ook met μήτηϱ, γυναῖκες.

*χηϱόω (χῆϱος), ledig, eenzaam

maken, ἀγυιάς (m. verg. Verg. Aen. VIII, 571, *tam multis viduasset civibus urbem*); vooral van den echtgenoot berooven, tot weduwe maken, *P*, 36.

†χηρωστής, ὁ, alleen Plur., verre verwanten, *E*, 158.

χῆτος, εος, τό (W. χα), gebrek, alleen Dat. χήτει, uit gebrek, uit behoefte, uit verlangen.

χθᾰμᾰλός, 3. (verw. met χθών), op de aarde liggend, in 't alg. laag, τεῖχος, σκόπελος, εὐνή, νῆσος (met vlakke oevers).

χθιζός, 3. (χθές), gisteren zijnde of gebeurende, χθιζὸν χρέος, de schade van gisteren; meestal in plaats van een Adverb. χθιζὸς ἔβη, hij ging gisteren. Het Neutr. Sing. als Adverb. χθιζόν, gisteren; χθιζά τε καὶ πρώϊζα, gisteren en eergisteren, d. i. eenige dagen geleden, *vix cum* ('t is of het gisteren waar, Vosmaer).

χθών, χθονός, ἡ, a) aarde, grond, ἐξ ἵππων ἐπὶ χθόνα ἀποβαίνειν, ἐπὶ χθονὶ κατατιθέναι; de aarde in tegenstelling van den hemel, δῖα, εὐρεῖα, πάγκαρπος, εὐρυόδεια, πουλυβότειρα, κελαινή; vand. van de menschen, ἐπὶ χθονὶ δερκόμενοι, σῖτον ἔδοντες; ναιετάειν; χθόνα δῦναι, onder den grond gaan, d. i. sterven.

*χῑλιοι, duizend.

†χῑμαιρα, ἡ, (χίμαρος), geit, *Z*, 181.

Χῑμαιρα, Chimaira, een monster van goddelijke afkomst in Lykië, van voren leeuw, in 't midden geit, van achteren slang. Zij werd gedood door Bellerophontes, *Z*, 179 volg.; *Π*, 328.

Χῖος, eiland in de Aigaiïsche zee, th. Scio, *γ*, 170.

χῐτών, ῶνος, ὁ (waarsch. een woord van Semitischen oorsprong), het linnen onderkleed zonder mouwen, dat de mannen droegen, onderkleed, lijfrok. Hij werd niet omgeslagen even als de χλαῖνα, maar aangetrokken en gewoonlijk zonder gordel gedragen. Als bekleeding der voornamen in vredestijd en als feestkleed hing hij neer tot op de voeten (Ἰάονες ἑλκεχίτωνες), terwijl jagers, landbouwers, ambachts- en krijgslieden een korten chiton droegen; χαλκέος χιτών is een dichterlijke uitdrukking voor pantser; m. vergel. χαλκοχίτων. Over de uitdrukking λάϊνον χιτῶνα ἕννυσθαι z. m. ἕννυμι. Epitheta: λαμπρός, σιγαλόεις, μαλακός, τερμιόεις, εὔννητος, νηγάτεος, νεκτάρεος. M. verg. Helbig, das Homerische Epos, bl. 162 volg., 171 volg.

χῐών, όνος, ἡ (de afl. is onzeker), sneeuw, λευκότερος χιόνος; νιφάδες χιόνος, sneeuwvlokken.

χλαῖνα, ἡ, een grove, ruige, wollen doek, vand. 1) het op een mantel gelijkend opperkleed der mannen, mantel, een stuk wollen goed, οὐλή, dat men als een mantel omdeed en meestal met gespen op den schouder vaststak. Hij was van een dichte (πυκνή) stof, vand. ἀνεμοσκεπής, ἀλεξάνεμος, en zeer ruim, ἐκταδιή. Men had enkele, ἁπλοΐδες, en dubbele, διπλαῖ of δίπλακες, zoo ruim, dat men het goed dubbel opgevouwen om den schouder kon leggen. Dikwijls was zij schoon geverfd, πορφυρέη, φοινικόεσσα, en versierd met ingeweven bloemen (θρόνα) of arabesken. Zij werd door lieden van elken stand gedragen, terwijl het ruime linnen φᾶρος de dracht der voornamen was. (M. z. Helbig, das Homerische Epos, bl. 187 volg.)

†χλούνης (de afl. is onzeker; men verklaart χλόῃ εὐναζόμενος, zeker wel onjuist), epith. van het everzwijn, in het gras liggend, *I*, 539.

†χλωρηΐς, ίδος, Fem. bij χλωρός, groen, geelgroen, van den nachtegaal, *τ*, 518.

Χλῶρις, ιδος, dochter van den Iaside Amphion, koning van Orchomenos,

echtgenoote van Neleus, die hem Nestor, Chromios, Periklymenos en Pero baarde, *λ*, 281.

χλωρός (uit *χλοϝερός* van *χλόη*), van de kleur van de eerste kiem der planten, geelachtig, groenachtig, verv. bleek, vaal, *μέλι; δέος; χλωρὸς ὑπὸ δέους;* ook groen = frisch, in tegenst. van dor, *ῥόπαλον, μοχλός, ῥῶπες.*

†*χνόος*, ὁ, schuim, *ἁλός*, *ζ*, 226.

†*χόᾰνος*, ὁ (*χέω*), smeltkroes, *Σ*, 470.

***χοή*, ἡ (*χέω*), het uitgieten; vooral het pleng- of drankoffer voor de dooden.

†*χοῖνιξ*, ῐκος, ἡ, een korenmaat (m. verg. Herod. VII, 187), *ἅπτεσθαι χοίνικός τινος*, iemands korenmaat aanraken, d. i. iemands brood eten, *τ*, 28.

χοίρεος, 3. van het (jonge) varken, varkens-, *χοίρεα*, t. w. *κρέα*, varkensvleesch.

†*χοῖρος*, ὁ (uit *χόρριος*, W. *χορσ*), een (jong) varken, *ξ*, 73.

**χολάς*, ἄδος, ἡ (de afl. is onzeker), ingewanden, darmen.

χόλος, ὁ (Lat. *fel*), 1) gal (gewoonl. *χολή*). 2) overdr. toorn, haat, wrok, verb. met *μῆνις; χόλος τινός*, zoowel subjektief als objektief; *χόλον μεθιέναι τινί*, ten opzichte van iemand; eveneens *λήσεσθαί τινι χόλου, χόλον ἐν θυμῷ βάλλεσθαί τινι.* Daarv.

χολόω (voor den onjuisten Coni. Aor. Pass. 2. S. *χολωθῇς* (voor *χολωθήῃς*), *I*, 33, lezen v. L. en M. *χόλωσαι*); 1) Act. toornig maken, verbitteren, *τινά*. Meer 2) Pass. en Med. a) toornig worden; gewoonl. toornig zijn, toornen, absol. en dikwijls met toevoeging van *θυμῷ, ἐνὶ φρεσί, κηρόθι*, ook *θυμόν, ἦτορ*. b) *τινός*, om, over iemand of iets; ook met Praeposities, *εἵνεκα νίκης, ἀμφί τινι, ἐξ ἀρέων μητρός.* Daarv.

χολωτός, 3. vertoornd, toornig, *ἔπεα.*

†*χορδή*, ἡ (de afl. is onzeker), darm, verv. snaar, *φ*, 407.

†*χοροι-τῠπίη*, ἡ (*χορός, τύπτω*), het stampen op den grond onder het dansen, reidans, *Ω*, 261.

χορός, ὁ (de afl. is onzeker), 1) dansplaats. 2) koor, d. i. reidans, *ἔρχεσθαι χορόνδε* of *εἰς χορόν; χορὸν εἰσοιχνεύειν; χορῷ καλή*, schoon in den reidans; *ἐν χορῷ μέλπεσθαι; πέπληγον χορὸν θεῖον ποσίν*, als Accus. van den inhoud.

**χόρτος*, ὁ (men vergel. Lat. *hortus*), omheinde plaats, *αὐλῆς*, binnenplaats, *αὐλῆς ἐν χόρτῳ.*

χραισμέω, Aor. 1. *ἐχραίσμησα*, Aor. 2. *ἔχραισμον*, helpen, bijstaan, baten, met den Dat. van den persoon; ook met een Accus. *χρ. ὄλεθρόν τινι*, iemand helpen met het oog op het verderf, d. i. het verderf van iemand afweren; ook zonder Dat., *χραισμέμεναί τι*, iets helpen, baten, of ook geheel abs., zoo als *O*, 652; *A*, 566 *μή νύ τοι οὐ χραίσμωσιν ὅσοι θεοί εἰσ᾽ ἐν Ὀλύμπῳ ἆσσον ἰόνθ᾽* houd ik met Monro *ἰόνθ᾽* voor den Accus. Sing. *ἰόντα (Accus. after χραίσμωσι „avail not against the assault''. χραισμεῖν usually takes an Accus. of the thing kept of; here ἆσσον ἰόντα (με) = my coming on'').*

χράομαι (de afl. is onzeker), Dep. Med.; bij Homerus alleen Part. Praes. *χρήομενος* (*Ψ*, 834; aldus, *χρηόμενος, οὐ γάρ ϝοι*, v. L. en M. met Payne Knight en Fick, gewoonl. *χρεώμενος*, Cauer *χρώμενος*), Part. Perf. met de beteekenis van een Praes. en 3. S. Plusqpf. *κέχρητο*. I. Praes., gebruiken, zich bedienen. II. absol. in 't Perf. met de beteekenis van een Praes. 1) steeds zich bedienen van, alleen *φρεσὶ κέχρητ᾽ ἀγαθῇσιν*, zij had een goede gezindheid (in de Odyssee). 2) behoe-

ven, noodig hebben, vand. naar iets verlangen, εὐνῆς, σίτου, γάμου, νόστου καὶ γυναικός. — Part. Perf. als Adiect. behoeftig, gebrek hebbend.

χραύω, Aor. 1. ἔχραυσα, daarnevens een Aor. 2. ἔχρᾰον, 1) schrammen, licht wonden, τινά, *E*, 138. 2) iemand aanvatten, aanspreken, in 't nauw brengen, kwellen, στυγερὸς δέ οἱ ἔχραε δαίμων; ook met een Accus. en een zich bij dezen aansluitenden Infin., οἳ τόδε δῶμα ἐχράετ' ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν.

χρεμετίζω, hinniken, *M*, 51.

χρή (het is geen Verbum, maar òf een Adverbium òf onverbuigbaar Nomen, waarbij ἐστί is uitgelaten; daarom ook in 't Attisch het Imperfectum zonder Augment, χρῆν = χρὴ ἦν; door Nauck wordt het op verscheiden plaatsen hersteld voor χρεώ, b. v. *I*, 608, *K*, 43, *Λ*, 606, *Σ*, 406, ο, 201), het is noodig, het moet, het is billijk, het behoort, het betaamt, a) c. Inf. of met den Accus. van den persoon en den Inf., χρή σε πόλεμον παῦσαι, gij moet den oorlog laten russen; vooral in het dikwijls voorkomende οὐδέ τί σε χρή, het betaamt u niet, baat u niet, gij behoeft niet, gij moogt niet, b. v. νηλεὲς ἦτορ ἔχειν, νηπιάας (-ιίας) ὀχέειν; in een vraag, τί σε χρὴ ταῦτα λέγεσθαι; wat behoeft gij, wat dwingt u enz.? b) met een Acc. van den persoon en een Gen. van de zaak, χρή μέ τινος, ik heb iets noodig, ὅττεό σε χρή; οὐδέ τί σε χρὴ ταύτης ἀφροσύνης, gij hebt die dwaasheid niet noodig, niets noodzaakt u daartoe.

χρηΐζω (χράομαι), noodig hebben, behoeven, c. Gen.; Particip. behoeftig, λ, 340.

**χρῆμα, ατος, τό (χράομαι), hetgeen men noodig heeft, gebruikt, vand. χρήματα, have, goed, vermogen.

χρῆος en χρέος, τό (niet χρεῖος), alleen Nom. en Acc. Sing. 1) behoefte, nood; ἑὸν αὐτοῦ χρῆος ἐελδόμενος, voor zijn eigen zaak zorgend, ter wille van zijn eigen zaak, κατὰ χρέος τινὸς ἐλθεῖν, ter wille, ten behoeve van iemand komen. 2) wat men doen of betalen moet, schuld, χρῆος ὀφείλειν τινί, iemand een schuld moeten betalen, schadevergoeding verschuldigd zijn; Pass. χρῆος ὀφέλλεταί μοι, men is mij schadevergoeding verschuldigd; χρέος καὶ δεσμὸν ἀλύξας, aan schuld en boeien ontsnapt.

**χρήω, een orakel geven, ϑ, 79; Med., zich een orakel laten geven, ϑ, 81; τινί, iemand (een god enz.) raadplegen, ψυχῇ τινος.

χρηώ, ἡ (niet χρειώ), G. χρηόος, D. χρηόι (zoo met v. L. en M. en Nauck; de plaatsen waar χρεώ staat, zijn allen zonder uitzondering gemakkelijk te emendeeren), 1) behoefte, nood, χρηό' ἀναγκαίῃ, uit dringenden nood. a) c. Gen. χρηὼ ἐμεῖο γίγνεται, men heeft mij noodig; c. Inf. *Ψ*, 308. b) χρηὼ ἱκάνεται, ἵκει, de behoefte, de nood nadert; met een Accus. van den persoon, ἐμὲ χρηὼ τόσον ἵκει; ook met den Accus. χρηὼ δ' ἐμὲ (vulgo ἐμὲ δὲ χρεὼ) γίγνεται νηός (δ, 634); οὐδέ τί χρηὼ ἔσται τυμβοχοῆσ' (vulgo οὐδέ τί μιν χρεώ, *Φ*, 323). — Ook wordt 2) χρηώ (scil. ἐστί) geheel gebruikt als χρή, τίπτε σε χρηώ (vulg. τίπτε δέ σε χρεώ), a) met een Gen. van de zaak, μάλα δὲ χρηὼ (vulg. χρεὼ) Παναχαίους (vulgo πάντας Ἀχαιοὺς) ἐσθλῆς καὶ πυκινῆς (scil. βουλῆς); *I*, 608 moet voor χρεὼ τιμῆς gelezen worden χρὴ τιμῆς; *Λ*, 606 voor τί σε χρεὼ ἐμεῖο met v. L. en M. τί σε χρῆος ἐμεῖο. b) c. Inf., dikwijls verb. met μάλα, τὸν μάλα χρηὼ (vulg. τὸν δὲ μάλα χρεὼ) ἑστάμεναι κρατερῶς; *I*, 197, χαίρετον, ἦ φίλοι ἄνδρες ἱκάνετον, ἦ τι μάλα χρή (vulg. χρεώ), zeker

dringt de nood, t. w. dat men juist u, mijn liefste vrienden, zendt.

†χρίμπτω (de afl. is onzeker), eig. zachtjes, slechts aan de oppervlakte raken, vand. naderen(?), χριμφθεὶς πέλας, κ, 516 (m. z. Koster, Studia Trag. Homerica, p. 26).

χρίω (W. χρισ), eig. langs de oppervlakte van een voorwerp heen strijken, vand. a) gew. insmeren, vooral zalven, dikwijls verbonden met λούω, omdat men dit na het bad placht te doen, τινὰ ἐλαίῳ, ook van dooden; ἀμβροσίῃ; Med. zich zalven, ἐλαίῳ; overdr. κάλλει. b) in 't alg. insmeren, c. Accus., ἰοὺς (φαρμάκῳ), de pijlen vergiftigen.

†χροιή, ἡ (verwant met χρώς?), de oppervlakte van een lichaam, huid, ook het lichaam zelf, Ξ, 164. (v. Herwerden en v. L. en M. houden het woord voor onhomerisch; de eerste wil voor ἠ χροιῇ, τῷ δ' ὕπνον lezen Ϝῷ χροὶ ἠδέ Ϝοι ὕπνον; v. L. en M. Ϝῷ χροί, ἡ δὲ τῷ ... χεύαι).

†χρόμᾰδος, ὁ (W. χρεμ), het knarsen, γενύων, Ψ, 688.

Χρομίος, 1) zoon van Priamos, door Teukros gedood, Ε, 160 volg. 2) zoon van Neleus en Chloris, Δ, 395, λ, 286. 3) een Lykiër, door Odysseus gedood, Ε, 677. 4) een Trojaan, Θ, 275. 5) een ander Trojaan, Ρ, 218, 494.

Χρόμις, ιος, zoon van Midon, aanvoerder der Mysiërs voor Troje, Β, 858.

†χρόνιος, 3. na langen tijd, χρόνιος ἐλθών, laat komend, ϱ, 112. Van

χρόνος, ὁ (de afl. is onzeker), tijd, zoowel van langer als van korter duur; πολὺν χρόνον, langen tijd; ὀλίγον χρόνον, korten tijd; χρόνον, een poos; ἐπὶ χρόνον, voor een tijd; πολλὸν ἐπὶ χρόνον, op eens.

*χρῡσ-άμπυξ, ῠκος, met gouden hoofdband, ἵπποι.

*χρῡσ-άωρ, ορος (deze vorm, χρυσάορα, moet met Naber ook Ο, 256 hersteld worden), met gouden zwaard, epith. van Apollon.

χρῡ́σειος (χρύσεος), 3. 1) gouden, van goud gemaakt, δέπας, ἀμφιφορεύς, φιάλη, περόνη; met goud versierd, δώματα, δάπεδον, θρόνος, κλισμός, ἱμάσθλη, ἀορτήρ, τελαμών; vooral van alles, wat van de goden is, dus ook heerlijk, Ἀφροδίτη. 2) goudgeel, ἔθειραι, νέφεα. [De vormen χρύσεος χρυσέη, χρυσέην, χρυσέῳ, χρυσέοισι enz. worden tweelettergrepig gelezen; Cauer zegt in zijne voorrede op de Ilias: *Huius adiectivi eas formas, in quibus ε vocalem η excipiebat, contractas scripsi 7 locis codicum consensu, 6 locis contra codices aut omnes aut plerosque.*]

Χρῡ́ση, stad op de kust van Troas, bij Thebe, met een tempel van Apollon Smintheus en een haven.

Χρῡσηΐς, ίδος, dochter van Chryses = Astynome, Α, 111.

χρῡσ-ηλᾰ́κᾰτος, 2. (ἀλακάτη), met gouden pijl, epith. van Artemis.

χρῡσ-ήνιος, 2. (ἡνία), met gouden teugels, epith. van Ares en Artemis.

Χρῡ́σης, voc. Χρύση, priester van Apollon in Chryse, vader van Astynome, die in de legerplaats der Grieken komt, om zijne dochter vrij te koopen. Agamemnon, wien deze ten deel is gevallen, zendt hem met harde woorden weg. Toen wreekt Apollon den priester door de pest, en Agamemnon is gedwongen haar terug te geven, Α, 11 volg., 430 volg.

Χρῡσό-θεμις, ιδος, dochter van Agamemnon en Klytaimnestre, Ι, 145; 287.

χρῡσό-θρονος, ον, op gulden troon gezeten, epith. van Here, van Artemis, en in de Odyssee gew. van Eos.

†χρῡσο-πέδῑλος, ον, met gulden

sandalen, Ἥρη, λ, 604 (een onecht vers).

*χρῡσό-πτερος, met gouden vleugels, Ἶρις.

**χρῡσό-ρραπις, ιος, met gouden staf, epith. van Hermes.

χρῡσός, ὁ (waarsch. een woord van Semitischen oorsprong), goud, bij Homerus zoowel onbewerkt, en dan ruilmiddel, als bewerkt.

†χρῡσο-χόος (χέω), goudsmid, γ, 425.

χρώς, G. χροός, D. χροΐ, A. χρόα, daarnevens Acc. χρῶτα (σ, 172 en 179) en Gen. χρωτός (K, 575), 1) lichaam, b. v. Δ, 137, 510 enz.; op sommige plaatsen beteekent het niet het geheele lichaam, maar slechts de weekere deelen daarvan, πάντα δ' ἀπὸ πλευρῶν χρόα ἔργαθεν, al het vleesch, Λ, 437, m. verg. Ψ, 673, π, 145. — 2) de kleur van de huid, τρέπεται χρώς, hun kleur verandert, verschiet, van hen, die bleek worden van vrees.

**χῠ́σις, ιος, ἡ (χέω), het vergieten, verv. het uitgegotene, en overdr. φύλλων, een hoop bladeren.

†χυτλόω (χύτλον, vloeistof, van χέω), reinigen, wasschen, baden; Med. baden en zich na het bad zalven, ζ, 80.

*χυτός, 3. (χέω), gegoten; van droge zelfstandigheden, opgestapeld, opgehoopt, bij Hom. alleen χυτὴ γαῖα, opgehoopte aarde, grafheuvel.

*χωλεύω, mank zijn. Van

χωλός, 3., mank, hinkend, kreupel; χωλὸς ἕτερον πόδα, met één manken voet.

χώομαι (verwant met χέω), verontwaardigd, toornig, gramstorig, ook bedroefd zijn; dikwijls met toevoeging van κῆρ, θυμόν, κατὰ θυμόν, φρεσίν enz.; τινί, op iemand; τινός, om iemand of iets; met een Acc. alleen in μή μοι τόδε χώεο, wees daarom niet boos op mij; ook met daarop volg. ὅτι.

χωρέω, eig. ruimte, plaats maken, vand. wijken, vooral van personen, terugwijken, zich terugtrekken, τόσσον ἐχώρησαν Τρῶες, a) met een Gen. van de plaats of de zaak, ἐπάλξιος, van de borstwering; νεῶν, νεκροῦ; ook met een Praep. ἀπὸ νηῶν προτὶ Ἴλιον; ἀπὸ κρατερῆς ὑσμίνης. b) met een Dat. van den persoon, voor wien men terugwijkt, Ἀχιλλῆι. Van

χώρη, ἡ (W. χα, χαίνω), a) ruimte, die iets beslaat, plaats. b) landstreek, χῶραι ἀνθρώπων.

χωρίς, Adv. (verw. met χῆρος, W. χα), op een afgezonderde plaats, afgezonderd, op zich zelf; tegenst. μίγδα; χωρὶς μέν, χωρὶς δέ.

χῶρος, ὁ, a) ruimte, plaats. b) landstreek, ὑλήεις.

Ψ.

ψάμᾰθος, ἡ (ψάμμος), zand, Φ, 202 en 319, rivierzand, anders van het zand op de zeekust, duin; ook het strand zelf; ook tot aanwijzing van een groote hoeveelheid. M. verg. ἄμαθος.

†ψάμμος, ἡ (Lat. *sabulum?*), zand, μ, 243.

*ψάρ, ᾶρός, ὁ, spreeuw.

ψαύω, aanraken, c. Gen. ἐπισσώτρου; ψαῦον κόρυθες φάλοισι, de helmen raakten met de beugels (t. w. de helmen van hen die voor hen stonden).

†ψεδνός, 3. (ψέω = ψάω), eig. afgeschaafd, verv. dun. λάχνη, B, 219.

†ψευδ-άγγελος, ὁ, een leugenbode, een onvertrouwbare bode, O, 159.

†ψευδής, ές, G. έος (ψεύδω), leugenachtig, οὐ γὰρ ἐπὶ ψευδέσσι πατὴρ Ζεὺς ἔσσετ' ἀρωγός, want niet bij

leugenaars zal Zeus als helper verschijnen, Δ, 235.

ψεῦδος, εος, τό, leugen, onwaarheid, bedrog, οὔτι ψεῦδος ἐμὰς ἄτας κατέλεξας, niet als een onwaarheid hebt gij mijne overtredingen verteld. Van ψεύδω (W. ψυδ), liegen, de onwaarheid spreken, bedriegen; met een Accus. ὅρκια, trouweloos zijn wat betreft de gesloten verbonden.

[ψευστέω, een leugenaar zijn, liegen, T, 107, een onmogelijk woord; voor ψευστήσεις moet met Nauck gelezen worden: ψεύστης ἔσσ᾽.]

ψευστής, ὁ (ψεύδω), leugenaar, bedrieger, Ω, 261.

†ψηλᾰφάω, rondtasten, χερσί, ι, 416.

†ψηφίς, ῖδος, ἡ, Demin. van ψῆφος, steentje, keitje, Φ, 260.

†ψιάς, ἄδος, ἡ = ψακάς, druppel, Π, 459.

ψῑλός, 3. (de afl. is onzeker), kaal, ontbloot, naakt, in de eerste plaats van haren; δέρμα, glad vel; verv. in 't alg. van andere voorwerpen, ἄροσις, kaal, d. i. braak liggend bouwland, τρόπις, de naakte (van ribben en planken ontbloote) kiel.

**ψολόεις, εσσα, εν (ψόλος), rookend, κεραυνός, de bliksemstraal, die zwaveldamp verwekt.

Ψῦρίη, een klein eiland tusschen Lesbos en Chios in de Aigaiische zee, γ, 171.

ψῡχή, ἡ (Sanskr, *spu, sphu,* ademen, m. verg. *anima, animus*), eig. de adem, en omdat deze het teeken van het leven is 1) het levensbeginsel, levenskracht, ziel, τὸν ἔλιπε ψυχή, hem verliet de ziel, d. i. hij viel in onmacht; het leven (ξ, 426, van het stervende offerdier); dikwijls verb. met μένος, αἰών, θυμός; περὶ ψυχῆς μάχεσθαι, om het leven strijden; θέειν; in den Plur. ψυχὰς παρθέμενοι, hun leven op het spel zettende; ψυχὰς ὀλέσαντες. Dit levensbeginsel stelde men zich als iets stoffelijks voor; als de mensch sterft, ontsnapt het door den mond of door een wond; vand. 2) de door den dood van het lichaam gescheiden ziel, de ziel der afgestorvenen in de onderwereld, schim, ijl, maar toch den vorm van het lichaam vertoonend; het denkvermogen (φρένες, νόος) ontbreekt; alleen Teiresias heeft dit behouden, κ, 493; het was dus louter een schaduwbeeld, εἴδωλον, en in dien zin staat de ziel tegenover het lichaam (πολλὰς δ᾽ ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψε ἡρώων, αὐτοὺς δὲ, d. i. hun lichamen, ἑλώρια τεῦχε κύνεσσι); de ziel in den Hades heeft geen bewustzijn; dat krijgt zij eerst door het drinken van bloed, dat haar voor een kort oogenblik bewustzijn en leven teruggeeft, λ, 153; 232 volg..

†ψῦχος, εος, τό (ψύχω), koelte, koude, κ, 555.

ψυχρός, 3. koud, koel, frisch, ὕδωρ, χάλαζα, χιών, χαλκός.

†ψῡ́χω (Sanskr. *sphu,* blazen), blazen, ἧκα ψύξασα, Υ, 440.

†ψωμός, ὁ (ψάω), brok, mondvol, ψωμοὶ ἀνδρόμεοι, stukken menschenvleesch, ι, 374.

Ω.

ὦ, een ter versterking bij den Vocativus gevoegd tusschenwerpsel; soms tusschen het Attribuut en het Subst. geplaatst, ἀγακλεὲς ὦ Μενέλαε; ook herhaald, ὦ πέπον ὦ Μενέλαε.

ὤ, interjektie ter uitdrukking van verbazing of klacht, ὢ πόποι; ὤ μοι, wee mij; ook met daarop volg. Nomin. ὤ μοι ἐγώ; ὤ μοι ἐγὼ δειλός.

Ὠαρίων, de Homerische vorm voor Ὠρίων, zoon van Hyrieus uit Hyrië in Boiotië, een jongeling van uitnemende kracht en schoonheid, een voortreffe-

lijk jager, de beminde van Eos, ε, 121 volg., λ, 310. Hij werd door Artemis op Delos gedood, en zette zijn jagersleven ook nog in de Onderwereld voort, λ, 572. Ook komt hij bij Homerus reeds als sterrenbeeld voor, Σ, 486, en elders.

Ὠγυγίη, fabelachtig eiland, woonplaats van Kalypso. (Volgens Willamowitz—Möllendorf, Homerische Untersuchungen, bl. 17, is ὠγυγίη een Adiect. = ὠκεάνιος, als zoodanig nog duidelijk herkenbaar ζ, 172, welke plaats juist aanleiding gaf, om er een eigennaam van te maken.)

ὧδε, Adv. (van ὁ, ἡ) aldus, op die wijze. In 't bijz. a) met betrekking op iets dat volgt; enkele malen ook op iets dat voorafgaat, ὥς νύ περ ὧδε, juist als op de vermelde wijze; in volledige zinnen slaan ὧδε en ὡς op elkaar, ὧδε — ὡς, zoo als, Γ, 300, of ὡς — ὧδε, Ζ, 477; γέρων δὲ δὴ ὡς σύ περ ὧδε, een grijsaard juist zoo als gij. b) even als αὔτως, zoo maar, ὧδε θέεις, gij loopt zoo maar rond. c) zoo maar in eens, terstond, b. v. β, 28, νῦν δέ τίς ὧδ' ἤγειρε; of Σ, 392, Ἥφαιστε, πρόμολ' ὧδε. d) zoo, dermate, ὧδε ἔβρισαν Λυκίων ἀγοί.

ὠδίνω, in elkaar krimpen van pijn, van den Kykloop, ὠδίνων ὀδύνῃσι; ook van de door barensweeën gepijnigde vrouw, baren, Λ, 269.

†ὠδίς, ῖνος, ἡ, barensweeën, Plur., Λ, 271.

ὠθέω (W. ὀθ), Imperf. iterat. ὤθεσκε, Aor. 1. iterat. ὤσασκε, Aor. 1. Med. ὠσάμην. 1) stooten, drijven, zoowel ergens heen als ergens van daan, a) van levende wezens, meestal met vijandelijke bedoeling, τινὰ ἀφ' ἵππων, van den wagen, ἀπὸ σφείων, ἐκ Πηλίου; τινὰ ἰθὺς τάφροιο, iemand rechtstreeks op de gracht aan drijven; προτὶ ἄστυ. b) van levenlooze voorwerpen, ξίφος ἐς κουλεόν, het zwaard in de scheede stooten; λᾶαν ποτὶ λόφον, tegen den heuvel opwentelen; δόρυ ὑπὲκ δίφροιο, van den wagen wegstooten; δόρυ ἐκ μηροῦ, uitrukken; ἀπ' ὀφθαλμῶν νέφος, wegrukken, wegnemen. c) van levenlooze voorwerpen, den wind, de golven, de speer, ἐκ δ' ἄρ ὀδόντας ὦσε δόρυ. 2) Med. a) voorwaarts dringen, Π, 592. b) c. Acc. iets voortstooten, wegdrijven (vóór zich uit of te zijnen behoeve); ἀπὸ ἔθεν, ἀπὸ νεῶν; ook met een Gen. zonder Praepos., τείχεος; τινὰ προτὶ Ἴλιον.

ὦκα, Adv., verwant met ὠκύς, snel, ras.

Ὠκαλέη, plaatsje in Boiotië tusschen Haliartos en Alalkomenai, Β, 501.

Ὠκεᾰνός, de groote, breede, de aarde omgevende wereldstroom; in 't Oosten komen uit hem Eos, Helios en de sterren op, Η, 422, Τ, 1, χ, 197; in 't Westen dalen zij ondergaande weer in hem neer, Θ, 485; aan zijn zuidelijken rand wonen de Pygmaien, Γ, 2—7, en alleen de Groote Beer duikt niet onder in den Okeanos, Σ, 487 volg., ε, 275. De Okeanos wordt steeds onderscheiden van de zee (θάλασσα, πόντος, ἅλς); Homerus noemt hem een rivier, ποταμός, ῥόος Ὠκεανοῖο. Aan gene zijde van den Okeanos, in 't Westen, is de donkere Hades, κ, 508, aan deze zijde, aan het einde der aarde, het gelukkige Elysion, δ, 568; als god doet hij in macht alleen voor Zeus onder, Φ, 195. Zijne echtgenoote is Tethys. Hij heeft een menigte zonen en dochteren (Φ, 196, ἐξ οὗπερ πάντες ποταμοὶ καὶ πᾶσα θάλασσα καὶ πᾶσαι κρῆναι καὶ φρήατα μακρὰ νάουσι); ja hij wordt de oorsprong van alle goden (Ξ, 201, θεῶν γένεσις; Ξ, 246, Ὠκεανοῦ, ὅσπερ γένεσις πάντεσσι τέτυκται) genoemd.

ὠκύᾰλος (de afl. is onzeker), snel, snelzeilend, epith. van het schip.

Ὠκύαλος, een Phaieek, θ, 111.

ὠκύ-μορος, Superl. -ρώτατος, met een snellen dood, d. i. 1) Act. een snellen dood brengend, snel doodend, ἰοί. 2) Pass. snel gedood, d. i. vroeg stervend.

†ὠκύ-πέτης (πέτομαι, m. verg. Lat. *accipiter*), snel vliegend, voorthollend, epith. der paarden.

ὠκύ-πορος, ον, met snellen gang, snel zeilend, epith. der schepen.

ὠκύ-πος, οδος (πούς), snelvoetig, epith. der paarden.

†ὠκύ-πτερος, ον (πτερόν), met snelle vleugels, snel vliegend, ἴρηξ, *N*, 62.

ὠκύ-ροος, ον (ῥέω), snel stroomend, ποταμός, Κελάδων.

ὠκύς, εῖα (έα), υ (m. verg. Lat. *acus, ocior*), Superl. ὤκιστος (ὠκύτατος alleen *θ*, 331), snel, vlug, rasch, a) van levende wezens; c. Accus, πόδας ὠκύς, snelvoetig; voorts ἴρηξ, ἵπποι, ἔλαφος. b) van levenlooze voorwerpen, βέλος, ὀιστός, νόημα, ὄλεθρος. Het Neutr. Plur. ὤκιστα als Adverb. *χ*, 77, 133, zeer snel.

Ὠλενίη, πέτρη, de Olenische rots, een top van het gebergte Skollis in Achaia op de grens van Elis, *B*, 617, *Λ*, 757.

Ὤλενος, stad in Aitolië aan den Arakynthos, reeds vroeg verwoest, *B*, 639.

ὠλεσίκαρπος, m. z. ὀλεσίκαρπος.

(ὦλξ, ἡ), ongebruikelijke Nomin. bij den Accus. ὦλκα (ἕλκω, eigenl. Ϝέλκω), voore.

*ὠμ-εστής (ὠμός, ἔδω, de juiste vorm voor het ὠμηστής der vulgaat), rauw vleesch vretend, οἰωνοί, κύνες, ἰχθύες; vand. bloeddorstig, wreed, ἀνήρ.

†ὠμο-γέρων, οντος, ὁ, een krachtige, krasse grijsaard, *Ψ*, 791.

ὠμο-θετέω (ὠμός, τίθημι), stukken rauw vleesch neerleggen, om ze aan de goden te wijden, altoos ἐπ' αὐτῶν ὠμοτέθησαν; in 't Med. dergelijke stukken laten neerleggen, ὠμοθετεῖτο ... ἐς πίονα δημόν.

ὦμος, ὁ (Lat. *umerus*), schouder, νείατος, πρυμνός, εὐρύς, στιβαρός, φαίδιμος.

ὠμός, 3. (m. verg. Lat. *amarus*), rauw, ongekookt, vooral van vleesch; tegenst. ὀπταλέος; εἰ ... ὠμὸν βεβρώθοις Πρίαμον, wanneer ge P. rauw kondet verslinden; ὠμὰ δάσασθαι, rauw verslinden; van vruchten, onrijp; overdr. γῆρας, een te vroege, ontijdige ouderdom.

*ὠμο-φάγος, ον (φαγεῖν), rauw vleesch vretend, epith. der roofdieren.

†ὠνητός, 3., Adi. verb. van ὠνέομαι, gekocht, *ξ*, 202.

ὦνος, ὁ (m. verg. Lat. *venum*), prijs, koopprijs, τινός, voor iemand; ἐπείγετε ὦνον ὁδαίων, haast u met den verkoop uwer lading.

Ὠρείθυια, eene der Nereïden, *Σ*, 48.

ὤρεσσιν, verkeerde vorm voor ὀάρεσσιν.

ὥρη, ἡ (Lat. *hora*, ons *jaar*), elk bepaald tijdsbestek, vand. 1) jaargetijde, gew. in den Plur. tot aanwijzing van het geheele jaar, ὅτε δή ῥ' ἐνιαυτὸς ἔην περὶ δ' ἔτραπον ὧραι, toen de jaargetijden elkaar hadden afgewisseld, d. i. bij 't begin van een nieuwen jaarkring; in denzelfden zin, ὅτ' ἐπήλυθον ὧραι; zij doen in hun afwisseling de vruchten rijpen en vervullen aldus de wenschen en de hoop der menschen, ἀλλ' ὅτε δὴ μισθοῖο τέλος πολυγηθέες ὧραι ἐξέφερον; Διὸς ὧραι; vooral de lente, *B*, 468; *ι*, 51. Homerus noemt drie jaargetijden, ἔαρ (ἔαρος ὥρη, ὥρη εἰαρινή), θέρος, waarbij de ὀπώρη wordt gerekend, en χειμών of χειμερίη. 2) In 't alg. het juiste tijdstip, tijd voor iets, κοίτοιο, γάμου, ὕπνου, μύθων,

δόρποιο; ook met een Inf., εὕδειν, δόρπον τετύκέσθαι; πρὶν ὥρη, voor dat het tijd is; ἐν ὥρῃ, ter rechter tijd; εἰς ὥρας ἀμάειν, ter rechter tijd.

Ὧραι, αἱ, de Horen; bij Homerus, die noch haar aantal noch haar namen vermeldt, bewaken zij de wolkenpoort van den Olympos, die zij openen en sluiten, d. i. zij brengen regen of helder weer. Ook zijn zij de dienaressen en volgsters van Here, *E*, 749 volg., *Θ*, 393; *Θ*, 433.

†ὥριος, 3., wat het jaargetijde voortbrengt, ὥρια πάντα, vruchten van of in ieder jaargetijde, *ι*, 131.

Ὠρίων, m. z. Ὠαρίων.

Ὧρος, een Griek, door Hektor gedood, *Λ*, 303.

ὥς, Adverb. van den Pronomenstam ὁ, 1) aldus, wijzende op hetgeen voorafgaat, aldus, ὣς φάτο, ὣς γὰρ ἄμεινον; καὶ ὥς, ook zoo, d. i. desniettemin; οὐδ' ὥς, ook zoo niet, toch niet; ἀλλ' οὐ μὰν οὐδ' ὥς, maar voorwaar ook zóó niet; op hetgeen volgt wijst het alleen *P*, 420, ὣς δέ τις αὖ Τρώων ... αὐδήσασκεν. 2) in vergelijkingen ὥς — ὡς, zoo — als (of ὡς — ὥς, even als — zoo); ook even als — zoo ook, ὡς ἥψατο γούνων, ὣς ἔχετ' ἐμπεφυυῖα. 3) zoo, d. i. als 't er zoo mee gelegen is, onder deze omstandigheden, ὣς οὐ τοῦτον ἐγώ ποτε μῦθον ἐνίψω. 4) zoo, d. i. bij voorbeeld, ὣς μέν, ὅτ' Ὠαρίων' ἕλετο ῥοδοδάκτυλος Ἠώς.

ὥς, in plaats van ὡς, wanneer dit achter zijn Substant. staat, even als, als. (Dikwijls, maar niet altoos, wordt vóór dit ὥς de voorafgaande korte lettergreep lang; m. z. Monro, Homeric Grammar, § 307.)

ὡς, A. Modaal en vergelijkend Adv. Het staat: I. in relatieve, de wijze waarop uitdrukkende zinnen, zoo als, *sicut, quemadmodum,* dikwijls overeenkomend met een demonstr. Adv. in den hoofdzin, 1) bij 't Verbum finitum, a) c. Indic. οὕτω νῦν καὶ ἐγὼ νοέω, ὡς σὺ εἴσκεις; dikwijls achter een hoofdzin, die een wensch uitdrukt, zoo zeker als, αἲ γὰρ ἐγὼν ὣς εἴην ἀθάνατος, ὡς νῦν ἡμέρη ἥδε κακὸν φέρει Ἀργείοισιν; zonder een overeenkomend Adv. demonstr. in den hoofdzin, πάντα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορευέμεν, ὡς ἐπιτέλλω; somtijds verbindt het den bijzin met een proleptisch objekt van den hoofdzin, ᾔδεε γὰρ ἀδελφεὸν ὡς ἐπονεῖτο; dikwijls ook verbindt het met het hoofdverbum een bijzin, die de wijze beschrijft, waarop iets geschiedt, φράζεσθ' ὡς ὑμῖν Πρόμαχος δεδμημένος εὕδει ἔγχει ἐμῷ; of het verbindt met een algemeene waarheid een feit als bevestigend voorbeeld, κιχάνει τοι βραδὺς ὠκύν, ὡς καὶ νῦν Ἥφαιστος ἐὼν βραδὺς εἷλεν Ἄρηα; of omgekeerd, νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ κακὸς κακὸν ἡγηλάζει, ὡς ἀεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον; ook voegt het bij een vooraf uitgesproken gedachte een opmerking, waardoor die gedachte gemotiveerd wordt, νήπιός εἰς, ὦ ξεῖν' ... ἠὲ ἑκὼν μεθίεις καὶ τέρπεαι ἄλγεα πάσχων; ὡς δὴ δήθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκεαι, hetgeen ik u daarom vraag, omdat. — *γ*, 255 komt bij den Indic. κέν, ἦ τοι μὲν τὸ καὶ αὐτὸς ὀίεαι, ὥς κεν ἐτύχθη, εἰ ... ἔτετμεν. b) c. Coni. πείθεο δ' ὥς τοι ἐγὼ μύθου τέλος ἐν φρεσὶ θήω; met κέν, b. v. in het dikwijls terugkeerend vers: ἀλλ' ἄγεθ' ὡς κεν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες. c) c. Optat. μερμήριζε κατὰ φρένα, ὡς Ἀχιλῆα τιμήσει', ὀλέσαι δὲ πολέας. Op die wijze wordt een wensch bij den hoofdzin gevoegd: ἀπέφθιτο λευγαλέῳ θανάτῳ, ὡς μὴ θάνοι, ὅς τις ἔμοιγε φίλος εἴη, zoo als niet moge sterven enz. Bij dien Optat. komt ook κέν, ἦ δ' οὐ τι νοήματος ἤμβροτεν ἐσθλοῦ, ὡς οὐ κεν ἔλποιο νεώτερον ἐρξέμεν; ook om een gevolg-

trekking in relatieven vorm toe te voegen, τούνεκά με προέηκε διδασκέμεναι τάδε πάντα· ὥς κεν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκος, οὔ κ' ἐθέλοιμι λείπεσθ', zoo als ik dan, weshalve ik u niet zou willen enz. (v. L. en M. schrijven, ὥς ἄρ' ἔπειτ' κτέ, *I*, 444). 2) zonder Verbum finitum, a) bij 't Partic.; Τηλέμαχον κύσεν ὡς ἐκ θανάτοιο φυγόντα; pleonastisch staat het *Ψ*, 430, κέντρῳ ἐπισπέρχων, ὡς οὐκ ἀίοντι ἐοικώς. b) bij een Substant. ὧδέ σφ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέοι, ὡς ὅδε οἶνος. Meer tot een eigenlijke vergelijking naderen plaatsen als de volgende: ἀμφὶ δ' ἄρ αὐτῷ βαῖν' ὥς τις περὶ πόρτακι μήτηρ of τῷ προσφὺς ἐχόμην ὡς νυκτερίς; m. vergel. *Φ*, 282; *ζ*, 20; *ο*, 479. c) bij het Pronomen, οὔτ' ἄλκιμος, ὡς σύ, μάχεσθαι. — d) bij een Adiect., een Adverb. of een adverbiale uitdrukking, Τρωσὶ δικάζετε, ὡς ἐπιεικές; σὺ δ' ἔθ', ὡς πρίν, ἔχων ἀστεμφέα βουλὴν ἄρχευ'. Op vele plaatsen kan echter het Verbum gemakkelijk in gedachten worden aangevuld. II. In eigenlijke vergelijkingen, even als 1) met een Verbum finitum (de zin met ὡς δέ, slechts éénmaal met ὡς alleen, staat altoos voorop, terwijl daarmede ὥς in 't nazindeel overeenkomt), 1) met den Indic. van 't Praes., ὡς δ' ἄνεμος ἄχνας φορέει ... ὥς τότ' Ἀχαιοὶ λευκοὶ ὕπερθ' ἐγένοντο κονισάλῳ; van den Aor. ὡς δὲ λέων ἐλάφοιο τέκνα ῥηιδίως συνέαξε ... ὥς ἄρα τοῖς οὔ τις δύνατο χραισμῆσαι ὄλεθρον. 2) met den Coni. van het Praes., ὡς δὲ δράκων ἄνδρα μένησι .., ὥς Ἕκτωρ οὐχ ὑπεχώρει; van den Aor., ὡς δὲ λέων ἐν βουσὶ θορὼν ἐξ αὐχένα ἄξῃ πόρτιος ... ὥς τοὺς ἀμφοτέρους ἐξ ἵππων βῆσε. 3) met een Substant. alleen; het staat dan altoos daarachter, οὔ σε ἔοικεν κακὸν ὥς δειδίσσεσθαι; θεὸς δ' ὥς τίετο δήμῳ. III. in uitroepingen, νηπύτι', ὡς ἄνοον κραδίην ἔχεις; Ζεῦ πάτερ, ὡς οὔ τις με θεῶν ὑπέστη σαῶσαι. IV. Het staat ook als inleiding van een wensch, c. Opt., ὡς ἔρις ἔκ τε θεῶν ἔκ τ' ἀνθρώπων ἀπόλοιτο, of verb. met ὤφελον, ὡς ὤφελες αὐτόθ' ὀλέσθαι, waart gij daar toch omgekomen!

B) Conjunktie I. van den tijd, toen, daar, zoodra als, ὡς ἴδεν, ὥς μιν ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψεν; gew. staat de hoofdzin voorop, ἴδιον ὡς ἐνόησα, het angstzweet brak mij uit, toen ik hem zag, *Ψ*, 871: διστὸν ἔχεν πάλαι ὡς ἴθυνεν, hij hield den pijl reeds lang vast, toen gene (Teukros) nog mikte (anderen lezen ἰθύνοι). II. Achter Verba, die een gemoedsbeweging of de uiting daarvan (niet het feit zelf waarvoor ὅτι gebruikt wordt) uitdrukken, staat ὡς, de wijze of den graad der handeling als oorzaak der aandoening aanwijzend, χαίρει δέ μοι ἦτορ, ὥς με' αἰεὶ μέμνησαι; ἄχος ἔλλαβ' Ἀχαιούς, ὡς ἔπεσ' ἐσθλὸς ἀνήρ. III. In 't begin van verklarende Objekts- en Subjektszinnen, even als ὅτι, dat, 1) c. Ind. ἀγορεύεις, ὡς δὴ τοῦδ' ἕνεκά σφιν ἑκηβόλος ἄλγεα τεύχει; γνωτὸν δέ — ὡς ἤδη Τρώεσσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπτο. 2) c. Opt. Ζεὺς τό γ' ἀλεξήσειε ... ὡς ὕμες παρ' ἐμεῖο θοὴν ἐπὶ νῆα κίοιτε, en met toegevoegd κέ, οἶσθα γὰρ ὥς κ' ἀσπαστὸς ἐνὶ μεγάροισι φανείη πᾶσι. IV. Finaal, opdat, om, 1) c. Coni., πάροιθ' ἵζε' ἐμεῖο, ὥς μοι καὶ τόνδ' ἄνδρα ἐξονομήνῃς; ook tot aanwijzing van een bedoeld gevolg. Bij den Coni. komt dan κέν, πείθεο ὥς κέ τ' ἐγὼ μύθου τέλος ἐν φρεσὶ θήω; μή μ' ἐρέθιζε, σαώτερος ὥς κε νέηαι. 2) c. Optat., παρὰ δὲ σκοπὸν εἷσε Φοίνικα ὡς μεμνῇτο δρόμου (in een vers van later oorsprong, *Ψ*, 361); ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη, ὡς Ὀδυσεὺς ἔγροιτο. Bij den Optat. komt ook κέν, ὥς κέν (ἄν) μοι τὸν παῖδα Σκυρόθεν ἐξαγάγοις (*T*, 332: ἄν *male abundat*, v. L. en M.); καί μιν μακρότερον θῆκε ἰδέσθαι, ὡς

κεν Φαιήκεσσι φίλος πάντεσσι γένοιτο.

C) Dikwijls komt ὡς met andere Partikels verbonden voor, als met εἰ, ὅτε, ὁπότε, πέρ, τέ.

ὡς εἰ. 1) even als of, a) c. Opt.; Λ, 389, 467 verb. met τέ, ὡς εἰ τε en ὡς εἴτε, Β, 780. b) c. Coni. Ι, 481. c) c. Indic., Ν, 492. d) c. Part. Ε, 374, Ω, 328; ὡς εἴ τε, Π, 192. 2) even als ὥσπερ bij Substantiva.

ὡς ὅτε. In deze verbinding is ὅτε 1) temporale conjunktie, dus ὡς ὅτε, even als toen, wanneer de toestand, dien iemand wenscht, vergeleken wordt bij een toestand, waarin hij zich vroeger heeft bevonden; zoo ook met voorafgaand demonstr. ὥς: ὥς μὲν ὅτε, ε, 121. Daarbij staat de Indic. Imperf. of Aor. 2) ὅτε is indefin. en ὡς ὅτε gelijk eens, σπεῖό μοι ὡς ὅτε πατρὶ ἅμ' ἕσπεο; dezelfde beteekenis heeft het in alle vergelijkingen. Met deze beteekenis staat het a) met den Indic. van het Praesens of van den gnomischen Aor. b) met den Coni. Praes. en κέν; zoo ook κ, 410, ὡς δ' ὅτε κ' ἄγραυλοι πόριες περὶ βοῦς ἀγελαίους ... σκαίρωσιν (niet σκαίρουσιν; m. z. echter v. L. en M. op deze plaats). c) c. Opt. alleen ι, 384, ὡς ὅτε τις τρυπῷ δόρυ νήιον ἀνήρ (stellig onjuist; v. L. en M. vermoeden ὡς ὅτε τρυπάῃ). d) zonder verbum finitum, b. v. Β, 394, Δ, 462 enz.

ὡς ὁπότε a) even als toen, met Ind. Imperf. of Aor. b) ὡς ὁπότε in vergelijkingen geheel gelijk aan ὡς ὅτε, c. Ind. Praes., ὡς δ' ὁπότε πλήθων ποταμὸς πεδίονδε κάτεισι; met Coni. Praes. δ, 335, ρ, 126; met Coni. Aor. Λ, 305.

ὥσ-περ (bij Homerus dikwijls door een tusschenstaand woord gescheiden, ὥς σύ περ, ὥς ἔσεταί περ, ook wel door twee, ὡς τὸ πάρος πέρ, ὡς καὶ ἐγώ περ), een versterkt ὡς, juist of geheel zoo als, even als, soms overeenstemmend met een voorafgaand ὧδε, a) in zuiver vergelijkende zinnen, σὸν πλεῖον δέπας αἰεὶ ἕστηχ' ὥς περ ἐμοί; νοῦς ἦν ἔμπεδος, ὡς τὸ πάρος περ. b) in beperkende of verklarende zinnen, zoo als, gelijk, σὺ δέ μοι δὸς ξείνιον, ὥς περ ὑπέστης, gelijk gij mij beloofdet; μοὶ ὧδ' ἀνὰ θυμὸν ὀίεται, ὡς ἔσεταί περ.

ὥς τε, Adv. bij ὅς τε, 1) even als, gelijk, a) tot vergelijking van op zich zelf staande begrippen, ὥς τέ με κουράων ἀμφήλυθε θῆλυς ἀυτή, een geschreeuw als van vrouwen; men vindt beide woordjes ook van elkaar gescheiden, ὥς τίς τε λέων. b) om geheele vergelijkende zinnen toe te voegen, en dan staat het zoowel met den Indic. als met den Coni. c) als, ὥς τε θεός, als godin, d. i. voor zoover als, omdat zij godin is (Ι, 42, waar het met den Infin. stond ὥς τε νέεσθαι, moet met Lehrs ἀπονέεσθαι gelezen worden; ρ, 21, waar men dezelfde constructie vindt, houdt Lehrs voor onecht).

ὡς, Praep. c. Accus., tot, alleen bij personen, ὡς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον (waar sommigen, wellicht te recht, met Bekker εἰς of ἐς lezen).

ὠτειλή, ἡ, wond, vooral open en door een slag van nabij toegebrachte wond, οὐταμένη ὠτειλή (alleen Δ, 140 en 149 van een door een pijl veroorzaakte wond).

Ὦτος, 1) zoon van Poseidon en Iphimedeia, broeder van Ephialtes, Ε, 385 volg. 2) de Kylleniër, makker van Meges, Ο, 518.

ὠτώεις, m. z. οὐατόεις.

†ὠὐτός of ὠυτός, verkeerde vorm voor ὁ αὐτός, Ε, 396 (v. L. en M. lezen αὐτός; m. z. Wackernagel, Berliner phil. Wochenschrift, No. 34, bl. 1062).

†ὠχραώ (ὠχρός), verbleeken, λ, 529.

†ὦχρος, τό, bleekheid (van 't gelaat), Γ, 35.

ὤψ, ὠπός, ἡ (st. ἐπ), alleen in den Accus. voorkomend, altoos εἰς ὦπα, oog, aangezicht, gelaat; εἰς ὦπα ἰδέσθαι, in 't gelaat zien, τινί, ook τινός; εἰς ὦπα ἔοικεν, hij gelijkt op hem (wat het gelaat betreft).

Ὦψ, Ὦπος, zoon van Peisenor, vader van Eurykleia, α, 429, β, 347, υ, 148.
